5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
» » » » IV, 40 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare, 38. | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul V.—No. 499.—IAŞI, Vineri 1 August 1908

Moravurile Politice

De zeci de ani, de cînd avem o viaţă politică parlamentară şi constituţională, constatăm fără nici o rezervă defectele detestabile ale moravurilor noastre politice şi, ţipăm în gura mare, că starea aceasta este dezastroasă, că remediile cele mai radicale se impun, indiferent dacă va trebui să tăiem în carne vie, producînd astfel dureri în corpul nostru social.

Cu toate acestea, nimic serios nu s'a făcut încă în direcţiunea aceasta, afară doar de hotărîrea promiţătoare a şefului nostru, de a rupe cu trecutul obiceiurilor partidelor de pînă acum şi a da o nouă îndrumare partidului conservator-democrat. Cunoscînd energia nesecată a d-lui Take Ionescu şi bunele sale intenţiuni pentru ţară, avem toată încrederea, că în adevăr o nouă cale se va deschide pentru viaţa noastră publică.

Dar partidul conservator-democrat în formaţiunea lui actuală şi cu organizaţiunea şi directiva de astăzi, este un partid nou, care nu a avut încă prilejul de a contribui cu autoritatea necesară, la desfiinţarea unor moravuri imorale.

In cu totul altă situaţiune se găsesc aşa numitele partide istorice,—şi în această privinţă nu putem trece cu vederea faptul, că şi politica liberală şi politica conservatoare —şi mai ales aceasta—contribue, prin felul lor de a fi, la întărîrea moravurilor noastre politice.

In special, partidul d-lui P. P. Carp, care de un timp încoace, n'a avut altă temă de scandal, de cît asanarea moravurilor—fapt care i-a şi atras denumirea de partidul asanării — prin acţiunea sa politică a căutat parcă anume, să asasineze toate încercările de asanare.

Corupţiunea şi injuria au fost şi sunt încă cele două arme politice ale scopurilor carpiste ; iar cînd s'a mai amestecat şi d. Nicu Filipescu — şi cînd nu se amestecă d-sa!—apoi aceste două însuşiri ale carpizmului s'au accentuat evident.

Este desigur o şcoală adînc înrădăcinată în politica noastră; şcoala aceasta a lipsei de scrupule şi de conştiinţă, care constă în a conrupe pe cel trebuitor cauzei, în a lovi fără milă şi a înjura pe adversar şi în a cruţa şi apăra pînă la ultima consecvenţă pe prietenul politic independent de moralitatea cauzei.

De pe urma acestui principiu nesănătos politicesţe, la care se reduce toată mentalitatea politicianului, şi care îşi găseşte zilnic aplicarea cea mai largă şi mai statornică în guvernarea ţării, decurge nesiguranţa ucigătoare a oamenilor şi aşăzămintelor noastre publice.

Meritele şi dreptatea sunt puse la index cu cel mai suveran dispreţ; cinstea terfelită şi considerată ca o neghiobie ; legile, înfrînte cu o nepăsare ironică — demnă de celebra expresie a unui fost prefect de Covurlui—care denotă o stare de anarhie intelectuală şi morală, primejdioasă şi revoltătoare.

In mijlocul acestui haos enorm, care se numeşte viaţa publică a Romîniei, apare partidul conservator-democrat, organizaţiune politică tînără, numărînd un însemnat număr de energii binevoitoare, el are putinţa să aducă o reală ameliorare, imprimînd prin puterea idealului şi acţiunii sale o nouă îndrumare politicei romîneşti şi moravurilor sale.

De aceea şeful nostru a spus-o : „partidul conservator-democrat nu va nesocoti meritele ; dimpotrivă le va releva şi le va da întrebuinţarea necesară binelui obştesc ; guvernul partidului conservator-democrat nu va însemna domnia călcărilor de lege, ci guvernul dreptăţei".

Cuvintele acestea ale şefului nostru ne mai ridică greutatea ce ne apasă sufletele, şi ne dau speranţa unor vremi mai bune, unei organizaţiuni sociale mai conforme cu vremea şi cu interesele poporului nostru în mersul său către progres.

Cînd opera aceasta va fi realizată, cînd lucrurile vor lua în aceasta ţară un mers normal, cînd rînduiala şi respectul de lege va fi pătruns în toate straturile societăţii, partidul conservator-democrat va fi făcut cea mai mare operă de regenerare socială, va fi consolidat statul şi poporul romînesc.

Idem.

INCURCA-TOATE

Cînd e vorba de încurcat iţele în partidul d-lui Carp, Epoca *este gata cea dintăi, crezîndu-se — şi cu drept cuvînt—de deosebită şi specială aptitudine pentru daraveri de asemenea natură.*

Se ştie, că drept răspuns acuzaţiunilor grave ce le-a adus d. Barbu Păltineanu şefului de vacanţă a partidului conservator, presa carpistă a tăcut ; şi trebue să recunoaştem, că procedarea aceasta, dacă n'a fost leală şi cinstită, a fost însă prudentă şi conformă cu „interesele partidului". Căci ce putea răspunde, cînd faptul relatat de d. Barbu Păltineanu, că d. Gh. Cantacuzino şi-a însuşit suma de 30,000 lei din fondul strîns, după ordinul d-sale, pentru timp de opoziţie, este perfect adevărat şi sunt suficiente căi de a face dovada necesară ?

Evident, că tăcerea presei tachiste este o prudenţă dictată de bunul simţ, şi pe deplin justificată din punctul de vedere al intereselor de partid.

Epoca *însă, violentă, nervoasă şi gata de înjurii în ori-ce moment a făcut opinie separată. A fost şi de data aceasta limbută ca de obiceiu, şi limbuţia ei va avea desigur urmări neplăcute pentru d. Filipescu şi pentru întregul partid al d-lui Carp.*

Nici Epoca *n'a avut curajul să intre în discuţiunea faptelor relatate de fruntaşul nostru, pentru că în cazul acesta, sau trebuea să le recunoască, ceea ce nu-i convenea, sau să le dezmintă, ceeă ce nu putea ; dar ziarul d-lui Filipescu are îndrăzneala să atace şi să înjure pe d. Barbu Păltineanu, adresîndu-i calificativele ce de drept şi de fapt se cuvin d-lui Filipescu. Şi pe lîngă acestea să pună o întrebare d-lui Păltineanu. Este şi aceasta un sistem de limbuţie, dar nu este un sistem de discuţiune.*

Dar ori-cum ar fi d. Păltineanu, prompt ca totdeauna, s'a executat şi-a şi răspuns întrebării Epocei, *deşi faptul că întrebarea vine de la* Epoca, *nu prea merită răspuns. Din acest răspuns al fruntaşului nostru, pe care l-am împărtăşit cetitorilor noştri în numărul de eri, se crează o situaţiune delicată d-lui Filipescu, contrar aşteptărilor* Epocei, *căci iată ce spune d. Păltineanu : „la întrebarea finală care mi se face, de a spune ce fapt a motivat vizita mea acasă la d. Filipescu în timpul crizei politice, care a precedat venirea guvernului Cantacuzino, răspund : că sunt gata a destăinui cuvînt cu cuvînt, tot ce s'a petrecut atunci între mine şi d. Filipescu ; dar neştiind dacă* acesta din urmă are cunoştinţă de somaţiunea ce-mi face «Epoca», *îi acord 24 de ore ca să ia cunoştinţă de cele de mai sus.*

Dacă va tăcea, mă voi considera dezlegat de ori-ce obligaţiune de discreţiune în privinţa convorbirei ce am avut-o atunci cu d-sa şi voi relata-o în întregime".

Iată dar, că de pe úrma limbuţiei Epocei, *lucrurile vor lua o întorsătură cu totul nouă, care nu-i va plăcea desigur d-lui Filipescu.*

Şi suntem totuşi convinşi, că nici de-acum înainte Epoca *nu va prinde minte, şi-şi va urma calea începută, cu aceiaşi nepricepere, cu aceiaşi violenţă, cu acelaşi sistem de înjurături.*

Vorba ceia : Boala din născare...

Em.

Chestiuni locale

Să se facă lumină!

E lesne de ghicit că această epocă a vilegiaturilor poate juca oarecari feste idealei administraţiuni a uzinei noastre electice.

Lucrul e simplu. Oamenii au plecat la băi, uşile sunt încuiate; ferestrele drapate; casa deşartă. Dar comptorul electric îşi face datoria. El păzeşte locuinţa în lipsa stăpînilor ; el luminează înainte pentru mai mare siguranţă—nu are doar degeaba plumburi de siguranţă — că n'or să vă calce tîlharii casa, iar la reîntoarcere vi se prezintă... comptul, — o bagatelă de vr'o 37 de lei—ca şi cum n'aţi fi gustat plăcerile vilegiaturii. Vorba ceea: unde merge miia, meargă şi suta. Cine şi-a plătit luxul băilor, poate plăti şi un mic compt pentru comptorul care s'a ostenit şi în lipsa oamenilor.

De astă dată se articulează — cum s'a putut vedea în numărul de eri al ziarului—fapte precise, întîmplări extraordinar de curioase şi cu această ocaziune e bine să înregistrăm şi rumoarea care încă de mult pretinde a şti numeroase şi diverse întîmplări de aceeaşi natură pe seama uzinei noastre electrice. Dar greşim scriind aceasta. Nu e vina acesteia din urmă şi nu de dînsa se cuvine să ne ocupăm. Cetăţenii au a se plînge de administraţia comunală, de serviciul ei tecnic, dator să garanteze lumei că nu este, că n'a fost frustată, aşa cum se presimte de către mulţi că se frustrează lumea neştiutoare în privinţa măsurătoarei cantităţii de lumină consumată.

Uzina şi-a fixat preţuri mari, aşa cum i-au convenit. Consumul e din zi în zi mai mare, aşa că nu se poate plînge de daraveri. Dar, în schimb, oraşul are dreptul de a-i se garanta o cinstită administrare a serviciului pe care-l plăteşte şi în care lumea profană nu poate vedea... clar, fiind o chestiune tecnică, obscură pentru cea mai mare parte din locuitori.

Lumea iaşană e întărită în bănuiala că nu se petrec lucrurile tocmai curat de cînd administraţia liberală a... stins un proces important între uzina electrică şi comună, provocat tocmai pe tema unor abuzuri importante oficialmente constatate chiar în dauna comunei însăşi. Lucrul poate părea suspect, usina avînd o mare putere de a... eclera la trebuinţă.

Cum rămîne însă cu încasările pentru lunile sau numai pentru ceasurile în care lumina n'a ars de loc? Cum rămîne cu controlul ce e dator să exerciteze — ca venind din partea cetăţenilor — serviciul tecnic asupra uzinei care a contractat în acest senz.

Lumea iaşană e alarmată de cazurile relatate de noi şi mai presus de ori-ce îndoială. Ea cere odată pentru totdeauna administraţiei noastre orientale să înceteze cu toleranţa şi să facă lumină!

CATE-VA NOTE

In legătură cu audienţa d-lui Iancu Lahovary la castelul Peleş, *conservatorul* zice: „cele ce se vorbesc în audienţa de la Palat nu se trîmbiţează".

Acum pricepem abia, pentru ce Cc. Iorgu a declarat cu atîta solemnitate în urma celebrei sale audienţe la Rege: *să fim gata.*

*

Epoca apără pe Cc. Iorgu Nababu ca funia pe spînzurat, spunînd că nu era d-sa obligat să ajute pe generalul Catargi, cînd se găsea în nevoie, pentru că acesta nu-i era Nababului nici rudă nici partizan.

Dar Froim Fişer ce fel de rudă era cu generalul Catargi? Ar putea să ne spună Epoca?

*

Declaraţiunile lui Cc. Petrache au făcut o mică încurcătură şi d-lui Iorga. Se ştie că directorul *Neamului* a zis, că d. Carp, fiind un bărbat spiritual, a făcut o glumă declarînd ziaristului vienez, că noi n'avem nici un interes în Macedonia. Acum vine d. A, Voinea şi într'un articol publicat tot în *Neamul* vorbeşte de însemnătate a declaraţiunilor *nepatriotice* ale d-lui Carp, şi le *dezaprobă*.

Din toată această harabură, D. Iorga se alege cu o *glumă nepatriotică.*

Ar fi de dorit, ca d. Iorga să se lase de specialitatea acestor glume, şi să se ocupe şi de chestiuni mai serioase, cum este de pildă,—*muratul pepenilor.* Multe gospodine tinere iar fi recunoscătoare, şi ast-fel naţionalizmul ar folosi cu adevărat patriei.

OAMENI ŞI LUCRURI

PLOILE

Dovada cea mai deplină despre iremediabila şi eterna dezarmonie între om şi natură o dă observaţia fenomenelor şi intemperiilor naturale : în primul rînd ploile.

E numai o scurtă vreme de cînd cu toţii priveam cu teamă şi cu îngrijire la cer, în aşteptarea ploaiei. Lunile Mai şi Iunie, vremea de pregătire a întregei bogăţii naţionale, lunile cîmpului, grădinilor, a semănăturii şi a florilor sunt cele mai dornice de ploi şi au fost mai lipsite de ele.

In seninătatea lui azurie, în albastrul său imaculat, cerul părea o nepătrunsă enigmă, iar soarele, nemişcat şi neîndurat în măreaţa-i solemnitate, trimitea nu raze de lumină şi căldură, ci săgeţi dogorîtoare asupra lanurilor zbicite, a vitelor flămînzite şi iazurilor secătuite.

Văzduhul, sec şi aburit, n'avea apă. Nici rugile, nici vaetele n'ajutau nimic. Oamenii priveau, stupizi şi întristaţi, la misterioasele adîncimi ale cerului de unde putea veni mîntuirea, dar nu venia.

Cerul n'avea apă.

Şi în acelaşi timp pămîntul era, ca totdeauna împresurat de imensele întinderi ale mărilor şi oceanelor. Apa lor, mai vastă şi mai adîncă de cît suprafaţa şi adîncimea uscatului întreg, sta colo în zadar, frămîntîndu-se în valuri uriaşe care păreau că vor să se rîdice pînă la cer, ca să-i împrumute cîtimea de apă trebuitoare.

Oceanul! Un strat nevăzut din apa lui, un milimetru abia—să fi ridicat văzduhul şi ar fi putut sătura de ploaie pămîntul întreg, însetat şi lihnit, ar fi putut salva sămănăturile şi florile, ar fi gonit sărăcia şi ar fi mîntuit vitele ce se stingeau de sete pe jghiaburile fîntînelor goale...

Dar cerul n'avea ploi.

Şi iată acum, cînd puţinele semănături s'au strîns şi stau legate pe cîmp, —ploile, netrebuincioase şi dăunătoare, cad mereu, cad neîntrerupt, cad cu nemilostivire, cad ucigătoare pe toată întinderea ţării. Cerul pare un ocean adînc, fără fund, care toarnă cu găleata, smulgînd oamenilor speranţa, distrugînd bucatele, puţinele cîte au fost, din odihna şesurilor largi. Se umflă albiile rîurilor, potopul îneacă totul; oamenii fug îndărăt în tîrguri de unde au plecat.

E o ironie în toate şi pretutindeni e un dezacord straniu, enigmatic între om şi natură. Aceasta din urmă nu vrea să se supună nici unei legi, nici unui echilibru, ci îşi dezlănţuie puterile şi manifestările, aşa cum îi dictează poate nişte ascunse legi ale firei pe cari noi le numim capriciile ei, pentru că suferim pe urma lor.

E vr'un scop în natură? Iată ce nu putem şti, nici înţelege.

Marea problemă, cea mai mare e poate aceasta în univers. A pus-o şi credea c'o rezolvă, între alţii, doctorul filosof Charles Richet care a formulat ideea : „să căutăm în natură o probă netăgăduibilă a unui scop şi atunci pe calea ştiinţei vom fi regăsit pe D-zeu, adecă o inteligenţă creatoare, vechiul *Noi* al lui Anaxagoras".

Un Dumnezeu, se poate ; dar tot neînţeles şi care ni s'ar părea lipsit de dreptate şi iubire, căci a creat atîtea neajunsuri şi imperfecţiuni.

Rodion

„SINDICALISTUL"

Greva generală.—Ce vor sindicaliştii? — Sindicatul şi trade-uniunile.—Psichologia greviştilor.

Cu ocazia grevei generale de care s'a vorbit în ziarele pariziane „sindicalistul" a devenit din nou o figură de actualitate.

Mai zilele trecute, arestîndu-se un număr de membri din consiliul „Confederaţiei generale a muncei" sindicaliştii din Paris au voit să proclame greva generală a tuturor muncitorilor spre a smulge autorităţilor eliberarea „tovarăşilor" lor.

Marele ziare pariziene, din care unele au apărut trunchiate iar altele n'au apărut de loc în ziua proclamărei grevei, cer aproape în unanimitate dizolvarea „Confederaţiei generale a muncei" care —zic ele—constituie o piedică şi o ameninţare permanentă a libertăţii muncei. Să facem însă puţin psihologia sindicalistului.

*

Sindicalismul, această nouă teorie revoluţionară îşi găseşte originea în tendinţele periodice de revoltă care apar în istoria poporului francez, de cîte-va secole încoace.

Nici odată însă nu s'a manifestat cu atîta claritate ca acum la Draveil-Vigneux. In revoluţia cea mare franceză, în celelalte de la 1830 şi 1848, în timpul „comunei" această tendinţă de rebeliune se manifestă în numele unui ideal, a unui scop politic, a unei dezrobiri economice. Pentru conducătorii „Confederaţiei generale a muncei" nu există „scop" şi nici program, ei n'au în vedere decît „acţiunea directă" şi toată teoria se rezumă în a face această acţiune cît mai puternică.

In orice răsboiu se întrebuinţează strategia şi tactica pentru a nimici pe duşman. Arta „sindicalistului" se reduce la un singur cuvînt: „lupta". El renunţă la orice avantagii, la orice compromisuri cu inamicul.

Duşmanul trebuie să rămîie duşman neîmpacat pentru a nu se micşura entusiasmul partizanilor.

*

Sindicaliştii vor să întrunească toată massa muncitorească într'o singură organizaţie uriaşă pentru a pune deodată în mişcare în „greva generală". Incotro se va îndrepta această massă, e absolut indiferent.

Cu aceasta nu-şi bate nimeni cupul. Ceva vag şi întunecos le pluteşte totuşi pe dinaintea ochilor : să reguleze în viitor producţiunea numai prin „sindicate". Dar în ce priveşte detaliile, vre-o descriere mai amănunţită a modului de organizare şi funcţionare a societăţei viitoare după concepţia lor—cum au făcut social-democraţii de pildă—nici o vorbă.

In massele muncitoreşti sunt forţe în stare latentă, care trebue trezite şi dezlănţuite pentru ca muncitorii însăşi să-şi creeze soarta lor din puterile-pînă acum —oarbe ale naturii. Aceasta e singura prevedere a sindicaliştilor.

*

Conducătorii sindicaliştilor, secretarii confederaţiei, Griffulheres, Pouget, tipul muncitorului inteligent, Bousguet şi Ivotat, au fost lucrători odinioară. Acum fac numai agitaţie, prin grai şi prin scris. Producţiunile lor lirice, broşurile şi articolele lor nu sunt dintre cele mai proaste. Printr'înşii par a fi ajuns massele la conştiinţa puterii lor.—Sindicalismul nu e decît expresia conştiinţei acestei puteri.

Sindicatul se aseamănă însă numai în ce priveşte organizaţia sa interioară cu „trade-uniunile" engleze şi cu „Gewerkschaft" din Germania.

E o uniune a lucrătorilor aceleiaşi meserii. „La Confédération Générale du Travail" e asociaţia federativă, în care intră unii de sindicate, ca şi în Anglia şi în Germania în „Gesamtverbandem". In ce priveşte acţiunea politică e o mare deosebire. Sindicalistul francez priveşte de sus la camaragii lui din alte ţări. „Voi cu toate milioanele voastre de mărci şi de pfunzi sterlingi—sunteţi numai nişte „*machines a cotiser*" automate servile fără nici o individualitate, şi alt nimic! Priviţi la noi: noi n'avem bani (în adevăr confederaţia are un venit anual numai vre-o 25 pînă la 30 de mii lei, dar cu greva generală facem mai mult decît voi cu banii noştrii".

In una din conferinţele lui anterioare, Griffuhles arăta că muncitorii germani sunt fricoşi şi pătrunşi de disciplină şi supunere către autorităţi. „Ceia ce caracterizează muncitorimea franceză"—spune el—"e *îndrăzneala* şi *independenţa*. Nimic nu'l intimidează. In faţa unui ordin al au-

Cumpărați Bilete pentru Loteria 4 Clasa II a Regatului Romîn

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI (Piața Unirei)

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 20,- O jumatate loz Lei 10 - Un sfert de loz Lei 5 Una optime lei 2-50

torității atunci cînd germanul se pleacă din instinct, prima mișcare a francezului e să se împotrivească. El se opune și protestează, critică și se revoltă. El nu întreabă dacă legea îi permite să discute. El discută pur și simplu...".

Mai clar și mai scurt nu se poate formula o teorie revoluționară. Insă cu teoria forței brutale deștepți și în adversari forța brutală. Și astăzi poate că Griffuhles filosofiază în închisoare dacă e bine să dezlănțui forțele oarbe ale masselor fără să știi unde le conduci.

Opinia la „HUȘI"

(De la Corespondentul nostru particular)

Taberile liberale așteaptă sosirea toamnei pentru a vedea ce cale să ia. Acțiunea vechilor cadre de la București va avea pasul hotărîtor în atitudinea celor 4 nuanțe liberale.

— Din contra în tabăra Carpiștilor se observă o enervare fără pareche. Atitudinea d-lui Carp, svonul ce l'a făcut în țară cu destăinuirile lui în chestia națională, acțiunea duplicată a d-lui Gh. Gr. Cantacuzino față cu general Gh. Manu și P. P. Carp; nota exasperată a „Epocei", ultimele destăinuiri făcute cu privire la purtarea hrăpareță a d-nului Cantacuzino, svîrcolirile lui Nicu Filipescu, lipsa deci de omogenitate la centru între Carpiști, fac să se desineze de pe acum cum vor sta într'un viitor apropiat taberile Carpiste.

Blocul fameliunei, ca să întrebuințăm expresia consacrată, e amenințat să se spargă, lipsa de unitate morală în acest bloc se resimte mai ales în urma lipsei de unitate la centru.

In lipsa unei tării morale și sufletești ciracii și trepădușii partidului spumegă la gură aruncînd ocări filipescane la adresa adversarilor.

Cel mai nesocotit la gură ca și la minte e nesățiosul fost secretar general al județului, girantele fostului său prefect general Catargi, omul hrănit cu piatră și nisip ani de-a rîndul, advocatul fără pricini, politicianul pururea după masă, care în virtutea relațiunilor sale sociale se crede indreptățit a culege cele mai bune informațiuni de la cel mai autorizat și discret om politic, pentru a mai susținea curajul la ai săi.

Rațiunea sa politică e de a ocări, și dacă emulul său în ocări a mai amuțit, e o notă bună pentru el, lăsîndu-l pe el singur să plutească în mocirla în care înnoată...

Dar aseminea indivizi nu reușesc, căci acțiunea lor deliteră nu prinde; oamenii cinstiți îi ocolesc, sau cel mult îi utilizază ca instrumente de bălciu, pentru a-i pune la locul cuvenit la vreme de răfuială.

Cînd o întreagă fameliune a rămas la sprijinul guraliv al guralivului, arată în ce prost hal a ajuns.

La noi se numără zilele traiului politic al fameliunei și toamna va avea cinstea să vadă și această ultimă expresiun politică nimicită. Cor.

** Pe timpul verei administrația* **Opiniei** *primește abonamente lunare: în țară, 2 lei; în streinătate 3 lei.*

Litere-Științe-Arte

„Noua Revistă Romînă".—O știre în adevăr plăcută pentru acei cari au urmărit mișcarea literară în ultimii ani este acea despre reapariția publicațiunii d-lui profesor Rădulescu-Motru: „Noua Revista Romînă". Puține reviste literare și-au căștigat atîta popularitate și atît de multe simpatii într'un tîmp relativ scurt, cum știuse să-și căștige revista d-lui Rădulescu-Motru, cea dintăiu care a introdus alături de articole științifice și literare propriu zise, actualitatea și discuția politico-socială, anchetele în stil mare etc.

Reapariția revistei se anunță în mod pozitiv pentru data de 1 Octombrie, iar pînă atunci direcțiunea marei publicațiuni își va fi asigurat concursul constant al unui mare număr de colaboratori însemnați.

Prezența d-lui Rădulescu-Motru—observă cu drept cuvînt confratele nostru „Ordinea" — e o garanție de succesul „Nouei Reviste", cu atît mai mult, cu cît revista distinsului nostru fruntaș reapare într'un moment hotărător în viața noastră socială, în care problemele cele mai mari și mai sănătoase sunt de discutat.

*

Publicistica pariziană a suferit o însemnată pierdere prin moartea senatorului Arthur Rave, în vrîstă de 78 ani, unul din cei mai energici și mai talentați polemiști din presa franceză. Rave a fost succesorul lui Clémenceau la ziarul „Aurore".

*

Monumentul lui Michel Servet refuzat de orașul Geneva va fi ridicat în apropiatul oraș francez Amnemasse, Savoia de sus. Inaugurarea va avea loc la 25 Octombrie și comitetul internațional „Servet" invită pe toți amicii liberi cugetători să iee parte la solemnitate.

*

Intemeitorii „noului teatru" din New-York au încredințat direcțiunea d-nului Windhrop Ames din Boston. E un specialist în dramaturgie și a studiat organizarea a 60 teatre europene.

Scopul acestui nou teatru e de a încuraja dramaturgia americană.

*

Diamantul uriaș „Cullinan", care după cum se știe se află în proprietatea Coroanei engleze, e știfuit acum în Amsterdam.

Despre starea actuală a lucrărei diamantului se anunță următoarele: Șlifuirea arată că „Cullian" are o apă neobișnuit de frumoasă. Peatra e împărțită în două bucăți, din cari cea mai mare cîntărește 425 carate. Aceasta va fi șlifuită în formă de pară și e menită pentru coroana regală, pe cînd bucata cealaltă, care e cu foarte puțind mai mică, va fi pusă în sceptru. Peatra aceasta din urmă va primi forma unui briliant rotund.

Frumusețea pietrilor întrece toate așteptările. Lucrarea lor va fi isprăvită înainte de anul nou.

*

Piesa „Sherlock Holmes" s'a jucat în America, Filipine, Klondyke de 3000 de ori; în Anglia, Australia, Canada și Coloniile engleze de 1000 de ori; în Germania și Austro-Ungaria de 600; în Spania și Portugalia de 500; în Franța, Belgia și Svițera de 700; în Rusia și Siberia de 400; în Turcia și România de 200.

*

Recordul trecerei oceanului Atlantic, din America în Europa, a fost stabilit de vasul de războiu englez *Indomitabile*, în 67 de ceasuri. Vasul a mers cu o iuțeală de 25 de noduri și 13 pe oră.

Vasul avea pe bord pe prințul de Galles, care a făcut chiar pe șoferul, băgînd singur cărbuni la mașină...

Informații

● Aducem la cunoștința tuturor abonaților noștri, că „Opinia" ne avînd încasator nici în Capitală nici în altă parte a țării, abonații noștri sunt rugați de a nu face plata abonamentului nici unei persoane, care s'ar prezenta în acest scop; *ci să o trimită prin mandat poștal administrației ziarului.*

Aceasta spre a evita pe viitor neplăcerea ce au avut unii abonați de-ai noștri, de a se vedea încasați de persoane străine de administrația noastră, cari le-au eliberat chitanțe false.

Noi am reclamat acestea autorităților competente și atragem atențiunea tuturor, spre a nu se mai repeta asemenea lucruri, cari produc confuziuni regretabile.

● Relevasem acum cîte-va zile aprecierile „Voinței Naționale" asupra partidului d-lui P. P. Carp, din care se vedea clar cît de caraghioase sunt prorocirile ce le face presa acestui partid asupra venirei la putere.

„Secolul" în numărul seu de astă-zi face cam aceleiași aprecieri juste și zice:

„Dar partizanii d-lui Carp simt că, pentru a fi chemat la guvern, un partid trebue să înspire Suveranului credința că el, partidul, este în stare a se menține la putere, sau, cu alte cuvinte, să producă oare-cari indicii că majoritatea națiunii l-ar vrea pe el, iar nu pe altul.

Și cum partidul d-lui Carp nu poate prezinta asemenea indicii, discuțiunea asupra venirei la putere după liberali, chiar pentru un viitor mai depărtat, își are oportunitatea sa și este în adevăr „foarte interesantă", mai ales pentru partidul conservator.

○ Am vorbit acum cîte-va zile despre faptul petrecut pe moșia Epitropiei Unceni, unde țăranii refuză să plătească cîștiul.

De oare-ce s'a dovedit că aceștia au fost puși la cale de învățătorul din sat, epitropia a cerut ministerului instrucțiunei publice pedepsirea acestuia.

● Au fost numite următoarele persoane ca membri în comisiunile interimare în județul nostru,—în locul acelora care au demisionat: La comuna Ciurea: d-nii Vasile Cercel și Iordache Gheorghiu, în locul d-lor N. Dragoș și Gh. Toreanovici. La comuna Cepleniță: d. Vasile Alexandru Guvei în locul d-lui T. Maire; la comuna Scobinți: d. Nicolae Țurcan, în locul d-lui V. Martin și la comuna Șipote d. Dimitrie Stanciu, în locul lui I. Andrieș.

● Fostul bancher Iosef Leff a fost pus eri în libertate.

Cu această ocazie ținem să relevăm că guvernul austro-ungar a cerut guvernului nostru suma de 70 de coroane, bani cheltuiți pentru extradarea lui Iosef Leff.

● La 15 Octombrie a. c., se va ținea concurs în București, în localul școalei superioare de medicină veterinară, pentru ocuparea definitivă a posturilor de medici veterinari de orașe, vacante.

Iată acele posturi vacante: București, circ. IV și circ. V; București, veterinar al grajdurilor comunale; București, circ. I, II, III serviciul pentru controlul laptelui; orașul Corabia, orașul C.-Lung; abatorul orașului Craiova, abatorul orașului Ploești; orașele: Tg.-Neamț, R.-Sarat, Tîrgoviștea, Tecuci, Vaslui, Sulina, Roșiori, Galați—medic veterinar ajutor.

● Față cu dispozițiunea ministerială cu privire la influența decisivă asupra promoțiunei sau repetării clasei, a notei 4 pe ultimul bimestru, dispozițiune luată *cbia la finele lunei Mai* și care a produs o adevărată încurcătură și elevilor și profesorilor, cari s'au văzut *nevoiți a nu promova* mulți elevi, cari meritau promoțiunea, Ministerul Instrucțiunii publice și al Cultelor—probabil în urma mai multor plîngeri ale părinților elevilor—a cerut direcțiunei Liceului Național matricolele școlii spre a cerceta cazul.

Nici-odată nu s'a întîmplat cazul, ca ministerul să-și manifeste neîncrederea în corpul profesoral, și să ceară matricolele vre-unei școli; dar iarăși nici-odată nu s'a mai întîmplat ca o dispozițiune ca aceia de care vorbim,—hotărîtoare pentru soarta elevilor unei clase, întru-cît schimbă în mod radical o stare de lucruri,—să se ia la *finele anului.*

Numai sub regimul unui Ministru ca Spiru Haret și a secretarului său Teodoru se poate întîmpla o anomalie de natura aceasta.

◐ După relațiile oficiale, următoarea este situația agricolă în țară:

Producțiunea cerealelor variază foarte mult după regiuni și după timpul ce au avut la secerișul și treeratul lor. In general în Muntenia ea este mai satisfăcătoare ca în celelalte părți ale țării, atît din punctul de vedere al cantității cît și al calității. Sunt regiuni din acele bîntuite de secetă unde nu s'a scos nici sămînță.

Porumbul, îndreptîndu-se pretutindeni prin ploile din această lună, a legat în bune condițiuni, așa în cît va da o producțiune mulțumitoare în toată țara, ba chiar în unele părți va fi atît de bună, cum rare ori se întîmplă.

Cu toate astea sunt multe localități în Oltenia, cum și în districtele Olt, Teleorman, Brăila și Ialomița, unde ploile fiind neîndestulătoare, porumbul a rămas mic, foarte slab și îmbătrînit, așa că aproape nu mai e speranță de a mai da ceva.

Sfeclele de zahăr și de nutreț s'au desvoltat mult în urma ploilor, de asemenea și plantele furajere, ca porumb, sorg, mei, paring, semănate în luna precedentă.

Fînețele naturale s'au cosit mai pretutindeni, începîndu-se chiar și la acele din regiunea dealurilor. Nutrețul dobîndit este foarte puțin în toată țara; în multe părți a mai fost stricat și de ploi, care l'a găsit nestrîns în clăi. Livezile de lucernă și trifoi s-au cosit a doua oară.

Pășunele și izlazurile au iarbă mai multă, tot mulțumită ploilor ce au căzut totuși nu este încă îndestulătoare pentru hrana vitelor cari se țin mult prin miriște, unde găsesc mult mohor și scuturătură.

Viile sunt de o frumusețe și vigoare extraordinară în toată țara; ele au atît de mult rod cum rar se vede la noi. Varietățile de struguri timpurii au început a se coace.

● După cum anunțasem eri, lucrătorii brutari din localitate continuă să stea în grevă.

Aseară ei s'au întrunit și cea mai mare parte din ei au hotărît să continue greva pînă cînd patronii vor conveni să le admită cererile lor.

Pentru astă-zi ei au fost chemați la primărie spre a avea o convorbire cu d. P. Fîntînaru, ajutor de primar.

● Primim la redacție darea de samă a primului an de existență a fondațiunei „Vatra luminoasă Regina Elisaveta".

De și încheiată la 31 Iulie anul trecut, publicarea acestei dări de samă a întîrziat mult din cauza greutății de a aranja în ordine alfabetică numele a 18.000 donatori și din cauza adunării materialului necesar pentru o istorisire complectă a fundării și a desvoltării „Vetrei luminoase".

Această intîrziere a fost întru cîtva compensată prin publicațiunea făcută zilele trecute în ziare asupra situațiunii celui de al doilea an.

Viitoarea dare de samă va apare în Aprilie 1909 cu situațiunea generală încheiată la 31 Martie acel an.

Fundațiunea pune la dispozițiunea oricui această publicațiune.

Vom reveni cu o dare de samă mai complectă asupra acestei publicațiuni.

◐ Protocolul comisiunei ruso-romînă pentru delimitarea Prutului, a fost iscălit.

Lucrările geodesice pentru această delimitare vor începe mîine, 1 August, sub conducerea d-lor lt-colonel T. Rimniceanu și maiorii Verbiceanu și Scărlătescu.

● D. general Tătărăscu, comandantul corpului 4 de armată, se va reîntoarce din concediu la jumătatea lunei August a. c.

● In urma numirei în posturile de administratori de plăși a d-nilor căpitani: Petru Orleanu, din regimentul 7 Prahova, Rafael Dimitriu din regimentul 8 artilerie și Georgescu Zăgănescu din regimentul 2 Romanați No. 19 și a locotenonților: Simion Georgescu din regim. Siret No. 11 și C. Țonescu din regim. 33 Tulcea, — aceștia și-au dat demisia din armată.

Eri a fost iscălit decretul prin care demisiile lor au fost primite și ei au fost repartizați în cadrele de rezervă.

◑ D. Gh. Dimitriu-Păușești, secretarul inspector al Camerei de meserii, a plecat aseară în Capitală, pentru a prezenta ministrului industriei și Comerțului statistica meseriașilor din circ. Iași.

◑ In ziua de 14 August a. c. se va ținea în localul prefecturei județului licitație publică pentru vînzarea spre exploatare a 4 păduri: Suharău, afect. I, Suharău afect. II, Adăncata-Mitoc diviz. A și B și Feredeenii.

◑ Printre lucrările pe care epitropia Sf. Spiridon și-a propus să le facă la Băile Slănic, sunt și următoarele:

1). Canalizarea Slănicului și alimentarea lui cu apă potabilă. 2). Clădirea unei instalațiuni sistematice de hydroterapie pe locul dintre Cazinul Regal și întrarea în Slănic, 3). Construirea pe malul drept al pârăului Slănic, a două restaurante, a farmaciei, băcăniei, numeroase magazii, etc. etc.

◑ Poliția a arestat pe doui copii, Profira Butnariu și Iți Segal, ambii în etate de 14 ani, care au comis o serie de furturi în localitate.

DIVERSE

— Eri seara un început de incendiu s'a declarat la casa locuitorului Gh. A Domnicăi din Podul-Iloaie.

Cum vîntul sufla puternic după o muncă de 3 ore abia au putut să localizeze incendiul.

— In seara zilei de 13 Septembrie a.c. societatea de ajutor reciproc „Unirea" a lucrătorilor tipografi din Iași, organizează un frumos și mare bal popular, și care pregătesc mari surprize publicului nostru ieșan.

Chestiunea socială în România

Problema politică de d. St Antim

Un factor principal în chestia socială din Romînia e fără îndoială politică și de aceea d. St. Antim, înainte de a aborda chestia țărănească, a căutata să vadă dacă politica făcută pînă azi n'a fost întru cît-va una din cauzele ascuțirii raporturilor sociale de la noi. Pentru mulți politica făcută la noi a fost rezultatul ambițiilor și poftelor personale și nu a unei concurențe reciproce de a face cît se poate mai mult pentru țară spre a merita încrederea și simpata colegilor electorale. Această opinie dăinuește în toate straturile sociale și fie-care spune cu o încredere absolută ce nu există principii nici vederi politice. D. St. Antim s'a sforțat, în cartea sa, de a dezminți această aserțiune aprioristă a tuturor cari n'au căutat să pătrundă adîncul frămîntărilor politice.

Partidele noastre au avut o directivă politică care s'a manifestat în tot dealungul istoriei vieții politice a ultimelor decenii. 1) Partidul liberal a avut nobila menire de a ne înzestra țara cu legi liberale, de a contribui la crearea unei întregi pături sociale suprapuse, care prin cultura și gusturile ei a contribuit la rîndul ei la evoluția repede a întregii țări, făcînd din o țară orientală, o țară occidentală cu legi și cu moravuri europene. 2) Partidul conservator, strîns de tradițiile sale, a avut o operă mai ingrată, o activitate pasivă, el a căutat să înlăture risipa ce era firească să rezulte dintr'o prea mare sforțare de îmbogățire personală și transformare a țării; partidul conservator a căutat să consolideze datoria publică, să puie baze serioase finanței noastre.

Activitatea în viitor a partidelor politice, bine înțeles, nu va rămîne la aceea ce este astă-zi. Atît liberalii cît și conservatorii au căutat pînă în prezent ca să dea țării o formă occidentală, unii împingînd reformele prea departe, alții, deși căutînd a le opri în măsura posibilului. totuși încurajînd evoluția această pripită a țării, dar restrîngînd cheltuelile, întărind finanțele. Numai pentru pătura țărănească nu s'a făcut nimic.

Revoltele țărănești din 1907 au atras atenția claselor dominante. ca și revoltele din 1888 și partidele politice au trebuit să ia în vedere această clasă socială, legiferînd și pentru îmbunătățirea ei. Dacă în 1888 s'a mulțumit partidul conservator a aduce o lege a împroprietăririi țăranilor, în 1907 și 1908, după revoltele îngrozitoare și prin violența și întinderea lor, partidele politice au trebuit să se uite mai serios la chestia țărănească.

„Prima clasă in țara romînească, interesată a satisface nevoile țărănimii, zice d. Antim. este tocmai clasa proprietărească, și aceasta atît pentru faptul că ea formează azi la noi pătura suprapusă și deci singura în stare să lucreze pentru binele obștesc, cît și pentru a-și vedea competitorii la pămînt cît mai liniștiți și cît mai puțin amenințători. Or, reprezentantul conștient al acestor tendințe și acestor interese este partidul liberal. De aceea vedem pe liberali făcîndu-se stegarii revendicărilor țărănești. In adevăr, partidul liberal pare a-și fi luat misiunea de-a consolida clasa noastră de jos, pătura țărănească. Nu voim să zicem prin aceasta că ridicarea săteanului nostru ar fi opera exclusivă a partidului liberal. Conservatorii au arătat aceeași solicitudine pentru țărani, mai cu seamă în urma sîngeroaselor evenimente din 1888, nu se poate însă nega că lupta cea mare, lupta cea temeinică au dus-o liberalii„.

Dar care-i rolul partidului conservator-democrat.

„Partidul conservator, răspunde d. Antim. și-a luat menirea de a crea și de a consolida clasa de mijloc la noi". Dar „pentru a crea și pentru a consolida clasa mijlocie într'un stat, se impune în primul loc introducerea capitalului mobiliar și putința ce i să dă de-a circula în liniște, în siguranță și cu cît mai mare ușurință... Or, tocmai aceasta caracterizează politica economică și financiară a d-lui Take Ionescu. D. Take Ionescu este prin excelență reprezentantul capitalului mobiliar la noi. N'a fost proect de lege în țara noastră, care avînd ca menire protegui rea capitalului mobiliar, să nu se fi bucurat de sprijinul d-lui Take Ionescu. De alt-fel cea mai mare vină pe care i-o aduc liberalii d-lui Take Ionescu este tocmai această prea mare solicitedine pentru capitalul mobiliar. Și partidul liberal are motive profunde cari îl fac să lupte cu atîta înverșunare împotriva bunurilor mișcătoare. In adevăr, am văzut că prin efectul liberei concurenți, prezidată de liberali, s'a ridicat la noi o puternică clasă de proprietari, alipită partidului liberal".

„Toată puterea politică a acestei clase, se bizuește pe proprietatea pămîntului și pe împrejurarea că la noi pămîntul e unica bogăție și singurul criteriu al puterei. Or, prin introducerea capitalului mobiliar, s'ar crea la noi o altă categorie de bogății, cari ar cere împărțirea avantagiilor politice. Ba ceva mai mult, pretutindeni în apus, introducerea capitalului mobiliar a avut ca urmare desagregarea proprietății, de aci acea ură aproape organică a partidului liberal împotriva bunurilor mișcătoare și de-aci tendința liberalilor, de-a rîdica clasa țărănească exclusiv prin mijlocul împroprietăririlor artificiale, căci prin aceasta capitalul mobiliar nu sufere nici o creștere la noi".

Aceste, sînt într'un mod foarte succint redate, ideile d-lui Antim, asupra problemei politice, care e un pendant al chestiei țărănești.

Dr. I. Duscian.

Vaccinări și revaccinări

Dr. A. Steuerman

Str. Golia No. 31

Ultime informaţii

● Ministerul instrucţiei a trimis revizoratului şcolar o circulară prin care le aduce la cunoştinţă să pue în vedere ajutorilor de învăţători ca aceştia să înainteze neîntîrziat actele medicale prin care să dovedească că sunt sănătoşi, precum şi numele comunelor unde ar voi să fie numiţi.

● Printre copiii din satul Petroşiţa, comuna Cepleniţa, s'a constatat 6 cazuri de scarlatină.

Serviciul sanitar a luat măsurile de combatere.

● Ministerul de interne a pus în vedere prefecturei să ia măsuri ca să se trimeată institutului de chimie al statului, probe de grîu din recolta anului acesta, din toate comunele, spre a fi analizate.

● Pe ziua de mîne 1 August vor fi din nou luaţi ca soldaţi permanenţi, soldaţii din trupa cu schimbul, care la 1 Aprilie trecut fuseseră trecuţi în cadrele permanente.

● D. locotenent C. Iliescu, a fost numit comandantul secţiunei de grăniceri din punctul Bivolari, în locul locot. Petrovici permutat în Dobrogea.

● „Monitorul Oficial publică lista institutorilor rurali chemaţi la Bucureşti, pe ziua de 19 August, ca să-şi aleagă locuri în învăţămîntul urban, dintre cele 26 locuri vacante: conform legei ar fi trebuit să se cheme primii 26 normalişti institutori de pe tabloul de capacitate.

Pentru a face însă loc unor institutori rurali. clasificaţi în urmă, şi cărora prin urmare nu le vine rîndul în învăţămîntul urban, Haret a împărţit locurile vacante, în posturi pentru băeţi şi posturi pentru fete, acordînd 23 (două zeci şi trei) de locuri băeţilor şi numai 3 trei fetelor.

Această încălcare a tabloului de capacitate cu desconsiderarea legei şi regulamentelor în vigoare lovind drepturile cîştigate a multor normaliste institutoare, acestea s'au pus imediat în comunicaţie pentru a redacta un memoriu care va fi înmînat d-lui ministru de către o delegaţie de 3 institutoare.

Cum e probabil că veninosul Haret nu va reveni, asupra arbitrarei sale dispoziţiuni institutoarele vor recurge la contenciosul administrativ pentru a face să li se redee locurile ce le revin de drept şi pe care ministrul vrea să le uzurpe.

Un distins avocat din localitate a fost consultat în această privinţă.

● Eri la orele 6 p. m., s'a stins din viaţă, la via sa de la Bucium, Petru Bucicov, şeful de biurou al serviciului administrativ de la prefectura de judeţ.

Blînd, conştiincios şi gata de a servi pe ori cine, „conu Petrache" cum îl numeau toţi, se bucura de multe simpatii şi era stimat şi iubit de colegii săi de biurou, ca şi de superiori.

Regretatul Bucicov, moare în vrîste de 62 ani. A fost pe vremuri comisar în localitate, din care post demisionînd a trecut la prefectura de judeţ, unde a funcţionat până în ultimul moment.

Era de o cinste exemplară şi de un devotament nestrămutat. Era dimineaţa cel întâi în biurou şi eşea cel din urmă. Punea atîta interes, că în timp de 22 de ani cît a fost funcţionar, nu s'a dus în concediu de cît de două ori. Datorită lui, serviciul administrativ al prefecturei, al cărui şef era, a mers tot-deauna bine şi nu lasa nimic de dorit.

In ultimul timp el fu atins de o broncho-pneumonie.

Azi corpul regretatului Bucicov a fost adus la Iaşi şi depus în capela de la cimitirul „Eternitate". Funcţionarii prefecturei au depus o coroană pe cosciug.

Inmormîntarea se va face mîine Vineri la orele 3 după amiază.

Trimitem condoleanţele noastre întristatei familii.

◑ Din Burdujeni ni se scrie că eri o ploaie torenţială, însoţită de manifestaţiuni electrice, a căzut acolo, cauzînd mari stricăciuni.

Trenul No. 17 accelerat din Bucureşti, a venit cu o întârziere de 6 oare.

Apa Sucevei a crescut colosal.

Prin împrejurimi, comunicaţia e întreruptă.

*

De asemeni ni se scrie din Vaslui că alaltă-eri o ploaie torenţială a căzut asupra oraşului şi în judeţ, mai cu seamă asupra comunei Buhăeşti; ploaia era însoţită de fulgere şi trăsnete. Trăsnetul a căzut asupra casei locuitorului Ion Barbu din satul Voineşti, în care casă erau adunaţi mai mulţi locuitori pentru o cumetrie; focul de la trăsnet a distrus cu desăvîrşire acoperemîntul casei şi podul arzînd 200 kgr. păpuşoi, 15 kgr. lînă şi mai multe lucruri din casă ce se aflau în pod. Accidente de persoane n'au fost.

● Se telefonează prefecturei că aseară în satele Ocnieni, Cărniceni, Blăndeşti şi Rai, comuna Ţiganaşi, a căzut o ploaie torenţială însoţită de grindină.

● Printre caii regimentului 7 roşiori din localitate s'au constatat 5 cazuri de morvă.

Astă-zi aceşti cai au fost ucişi.

S'au luat măsuri pentru ca flagelul să nu se întindă.

◑ Ni se comunică din Trg.-Frumos că judecătorul local a condemnat pe Şt. Dimitriu comandantul de sergenţi la 25 lei amendă pentru că cu ocazia focului din acel oraş numitul a insultat şi lovit pe comerciantul N. Ionescu.

○ Mîine Camera de punere sub acuzare va cerceta opoziţia făcută de Mihai Alexiadis contra jurnaiului prin care i s'a admis eliberarea pe o cauţiune de 2000 lei.

◐ Intîlnirea între trupele din garnizoana locală şi regimentul 14 infanterie Roman, care vor face exerciţii de lupte în apropierea Romanului, va avea loc la Miclăuşani.

● Din cauza inundaţiilor dintre Buzeu şi Monteoru toate trenurile sosesc de 2 zile cu mari întîrzieri.

● **Consiliul de resboiu.**—Consiliul de resboiu al corpului 4 de armată a ţinut azi a doua şedinţă, sub preşidenţia d-lui colonel Popescu G., comandantul brigăzei a 7-a de cavalerie.

Consiliul a judecat procesul sergentului major Motăş Gh. din Botoşani, pentru lovirea inferiorului. El a fost achitat.

A mai judecat apoi procesul soldatului Popa Gh. I. Neculai, pentru furt de obiecte ale statului; el a foct condemnat la 3 luni închisoare; soldaţii Toma I. şi Stan Gh. pentru furt au fost condemnaţi la cîte 6 luni închisoare.

● Cu începere de astăzi serviciul vernei la toate bisericile se va oficia la orele 3 p. m., în loc de ora 4 cum era până acum.

● Duminecă 3 August a. c., se va deschide la Roman iarmarocul ce se ţine „colo în fiecare an, cu ocazie serbătoarei „Schimbarea la faţă" de la 6 August.

◑ D. Neculai Ionescu din Tg. Frumos a reclamat telegrafic parchetului pe comisarul Drăguţescu, pentru arestarea ilegală a bulgarului D. Ruscof.

S'a orînduit o anchetă. De oare-ce nu se iau măsuri contra acestui abuziv funcţionar, mai ales cînd zilnic se înregistrează plîngeri contra lui.

● La stîna lui Şoil Fischer din comuna Epureni s'a găsit mort ciobanul Vasile Ioniţă, din comuna Cucuteni.

S'a orînduit o anchetă.

● **Inscrierea elevilor.**—După cum se ştie la 15 August se încep înscrierile la şcoalele secondare.

Cu privire la admiterea elevilor în şcoalele secundare, ministerul cultelor a dispus următoarele:

Comisiunea de examen a elevilor înscrişi pentru clasa I-a va fi compusă din dirigintele clasei I-a, ca preşedinte, din un profesor al cursului inferior ales de director şi din un institutor numit de revizorul şcolar.

Membrii comisiunii vor primi o diurnă de 10 lei.

Dirigintele va face în cursul lunei Octombrie un raport însoţit de toate datele statistice, relativ la acest examen de înscriere, pentru a permite ministerului să aprecieze gradul de concordanţă în care lucrează şcoala primară cu cea secundară.

Admiterile în clasa I-a se vor face pe basa rezultatului examenului de admitere în ziua de 6 Septembrie, de către diriginte, urmînd dispoziţiile acestea:

a) La şcoalele cu internat se vor rezerva locurile pentru bursierii ce urmează a se primi în internat;

b) Se vor admite repetenţii şcoalei rămaşi la Iunie sau la Septembrie.

c) Elevii romîni reuşiţi după clasificaţia stabilită de medie.

In aceiaşi zi se va anunţa la poarta şcoalei şi, dacă e posibil, prin jurnale, numărul locurilor ocupate şi numărul locurilor rămase libere, sau eventual numărul cererilor înregistrate şi nesatisfăcute, fie din cauza respingerei elevilor la examen, fie din cauza insuficienţei locurilor.

Locurile rămase libere se vor ocupa în ziua de 15 Septembrie, după prescripţiile de la art. 19 bis.

Dacă şcoala are mai multe clase I paralele, înscrierea se va face tot după normele arătate la art. precedent, însă pentru numărul de locuri reunite al tutulor claselor. In acest cas vor fi atîtea comisiuni de examen cîte clase paralele şi elevii de examinat se vor împărţi egal între ele. Repartizarea şcolarilor între diferite clase paralele se va face alternîndu-se admiterea între ele, în ordinea clasificării. Cu toate acestea, dacă printre cei admişi sunt fraţi, aceştia se vor înscrie la un loc în aceeaşi clasă.

La şcoalele cu internat, examenul de admitere în clasa I-a va fi trecut de toţi elevii sau elevele, fără a se ţine seamă de cererea lor de a concura la bursă, sau de a fi admişi sau admise ca solvenţi sau solvente. Acest examen va fi eliminator pentru concursul de bursă.

Lista celor admişi se va afişa imediat în şcoală.

După 15 Septembrie, nici-o cerere de înscriere nu va mai fi satisfăcută. Se exceptează cazurile de forţă majoră asupra cărora se va pronunţa ministerul.

◑ Parchetul tribunalului Gorj, a cerut autorităţilor noastre urmărirea şi prinderea indivizilor Th. Cucu şi Aurel Răchiţeanu, condemnaţi la 5 ani, de curtea cu juri, în contumace.

◑ In cursul lunei Septembrie se vor ţine la şcoala superioară de silvicultură de la Brăneşti următoarele concursuri:

La 1 pentru admiterea în secţia brigadierilor silvici a 25 elevi dintre care 15 bursieri şi 10 solvenţi; iar la 15 pentru admiterea în secţia agenţilor a 13 elevi dintre care 10 bursieri şi 3 solvenţi.

◑ Ni se atrage atenţiunea asupra faptului că d. Marinescu inspectorul măsurilor metrice şi de greutate ar fi obligînd pe cei ce au nevoie pentru a obţine autorizaţie pentru măsuri, să se adreseze la doui negustori unul din strada de sus şi altul din strada Cismăriei.

Acesta e un abuz şi de e cert ar fi bine ca cei în drept să ia măsuri.

◑ Duminică 27 Iulie a avut loc logodna gentilei d-şoare Maricel Stihi cu dl. Nicu Mirodat, şeful comptabil al portului Constanţa.

Urările noastre de fericire tinerilor logodiţi.

● **Chestia pînei.**—Societatea lucrătorilor brutari din Iaşi, a împărţit astă-zi un manifest, în care arată publicului consumator cauzele fabricării *nehigienice* a pînii şi cere în acelaş timp concursul publicului, spre a curma cu starea de lucruri de pînă acum.

Iată un fragment din manifestul de care vorbim:

Ce vor patronii brutari?

Ei vor menţinerea stărei lucrurilor de acuma; ei nu vor aplicarea legilor sanitare, ei nu vor respectarea regulamentului corporaţiei, votat de dînşii însăşi. *Ei vor ca pîinea să fie vătămătoare publicului*, ei vor nimicirea vieţei lucrătorului brutar. Cartelaţi între dînşii, s'au năpustit cu furie asupra lucrătorilor, ei închid astăzi uşile atelierilor; acelor muncitori cari au avut astăzi ne mai pomenita îndrăzneală de a rîdica glasul întru apararea intereselor lor şi acelora ale publicului consumator.

Muncitorii brutari convinşi de dreptatea cererilor lor, fac un apel călduros către publicul eşan, ştiind că acesta nu poate să rămîie nepăsător faţă de această stare de lucruri, întru cît e vorba chiar de sănătatea şi binele obştesc.

Ei roagă ca publicul eşan să-i sprijine în acţiunea lor, ca el să-şi rădice glasul de protestare, alăturea de acel al lucrătorilor brutari.

Muncitorii brutari mai înştiinţează publicul eşan, că nu-i vorba de nici o grevă din partea lor şi dacă mîine, poimîne va fi lipsit de pîine, aceasta va fi din princina concedierei în massă a lucrătorilor, va fi din pricina răzbunărei patronilor brutari.

Martor al acestei lupte, publicul eşan va şti să judece de partea cui e dreptatea. Lucrătorii brutari aşteaptă cu încredere verdictul lui.

Socotim, că chestiunea este mai interesantă de cum cred autorităţile, aşa că o serioasă anchetă se impune; şi dacă destăinuirile societăţii lucrătorilor brutari sunt adevărate, va trebui să se iee cele mai severe măsuri, pentru îndreptarea răului.

Să nu se uite, că aici nu e vorba numai de interesele a 300 de lucrători; cît mai ales de sănătatea şi de alimentul principal al unei populaţiuni de 60,000 de oameni.

● Ultimul program care rulează două seri numai pe pînza Cinematografului Pathé Frères (Grădina Cuza-Vodă) şi cu care se închee irevocabil ciclul de vară, cuprinde:

Jubilieul de 60 ani de domnie a împăratului Franz Iosef, care a avut loc la Viena la 12 Iunie a. c. Scenele aceste sunt foarte reuşite şi vedem aevea: Viena în sărbătoare, estradele, imensa mulţime, părăzile, cortegiile istorice, alegorice, reconstruirea epocelor trecute, Veacul XIII, XIV, XV, XVI, Resboiul de 30 ani, Epoca Impărătesei Maria Theresa, Resboiul cu Republica Franceză, **Cortegiul fraţilor noştri bucovineni cu stindardul romîn în frunte**, etc.

Aceste serbări sunt cele mai grandioase din cîte s'au organizat pînă astăzi; ele sunt unice în analele Istoriei. Cortegiile au defilat înaintea Impăratului timp de 4 ore fără întrerupere. Aceste scene sunt absolut autentice luate de pe natură.

Restul programului e cu deosebire nou şi relevăm următoarele sujete absolut nouă, nearătate încă în oraşul nostru: Imparatul Nero şi Incendiul Romei; Parizul văzut din balon (800 metri înălţime); Instrucţii pentru a fi un perfect gentilom; Creaţiunea dansului serpentin; Pretendenţii d-nei Dupuy etc. etc.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 31 Iulie

Convorbire cu d. Barbu Păltineanu

Bucureşti.—Ziarul „Adevărul" publică o convorbire cu fruntaşul nostru d. Barbu Păltineanu, în chestia cunoscutei întrevederi cu d. N. Filipescu.

Fruntaşul nostru fiind întrebat asupra scopului intrevederei şi ce a vorbit cu d. N. Filipescu a declarat:

— Imi rezerv dreptul a da detalii mai tîrziu, dacă va fi nevoie. Vă pot spune numai că obiectul acestei vizite a fost ca să întreb pe d. Nicu Filipescu dacă ar fi posibil a se forma un guvern Carp-Take Ionescu, cu excluderea d-lui Cantacuzino. D. Filipescu a primit numai de cît ideea fără nici o rezervă.

D. Filipescu m'a întrebat dacă eu am vorbit despre aceasta cu d. Take Ionescu. I-am spus că nu şi că'mi rezerv dreptul de a'l întreba şi apoi să'i dau rezultatul.

In urma întrevederei ce am avut'o cu d. Take Ionescu, am fost nevoit a nu mai putea da nici un răspuns d-lui N. Filipescu"!

Mişcarea in magistratură

Bucureşti.—Pe ziua de 1 August s'a făcut o mişcare în magistratură.

D. Alex. Ţintă, a fost numit magistrat stagiar la ocolul Marinza din judeţul Putna; d. Ioan Alexandrescu stagiar în judeţul Argeş, a fost numit la ocolul Curtea de-Argeş; d. Gh. Mircescu, portărel la tribunalul Buzeu, a fost numit cap de portărei la acelaş tribunal; d. Em. Zaharia, licenţiat în drept, a fost numit portărel la Trib. Ialomiţa.

In vederea alegerilor

Bucureşti.—D. Nicu Filipescu s'a alarmat de acţiunea întreprinsă de partidul conservator-democrat în vederea alegerilor colegiului II, ce va avea loc în Bucureşti şi zilnic aproape vine în Capitală, avînd consfătuiri cu agenţii săi.

Guvernamentalii de asemeni se arată îngrijoraţi.

Inundaţiile din Bucovina

Bucureşti.—Din Bucovina vine ştirea că acolo s'au produs inundaţii foarte mari.

Inundaţiile au făcut colosale stricăciuni la Cernautz.

Mai multe sate din sudul Bucovinei au fost inundate, numeroase vite au pierit, foarte multe case au fost distruse.

Accidentul d-lui Ventura

Bucureşti.—D. Gr. Ventura cunoscutul ziarist şi publicist, a fost astăzi victima unui accident.

O trăsură a dat peste d-sa, cauzîndu-i o leziune, din fericire nu tocmai gravă.

Evenimentele din Turcia

Influenţa comitetului june turc.—Greve de lucrători.—Amiciţia cu Germania.—Lipsa de siguranţă.

Constantinopol.—Influenţa comitetului june turc asupra afacerilor, continuă.

Eri doi membri ai comitetului au conferit cu marele vizir şi unul cu ministrul de finanţe.

*

Ziarele publică amănunte asupra reorganizărei începute în toate departamentele asupra reducerilor în budgetul funcţionarilor, ceia-ce provoacă o nemulţumire mare.

Ministerul marinei caută să anuleze contractele desavantajoase încheiate sub vechiul regim.

Mai multe sute de descărcători din port s'au pus în grevă, cerînd îndoirea salarului; 90 de amploiaţi aî tramvaiului de asemeni s'au pus în grevă. Este temere de greva lucrătorilor din fabrică şi de la căile ferate.

*

Constantinopol. — Contrar interviewului publicat, între marele vizir şi corespondentul lui „Le Temps", marele vizir în interviewurile acordate corespondenţilor ziarelor a declarat că preţueşte mult amiciţia germană.

*

Consiliul de miniştri deliberează de azi asupra noilor propuneri şi aspiraţii ale comitetului june turc. Se zice că consiliul deliberează şi asupra revoltei isbucnite azi printre amploiaţii ministerului de finanţe, care se rîdică în contra noului ministru, pentru destituirile şi noile numiri ce s'au făcut.

Dînşii cer statu quo ante. Comitetul se sileşte a împăca lucrurile.

*

Ziarul „Stambul" relevează lipsa de siguranţă în timpul nopţei din cauza amnistiei criminalilor.

Intrevederea de la Ischl

Ischl.— Intîlnirea dintre împăratul Francisc Iosef şi Regele Eduard a fost foarte cordială.

Primirea la gară a avut un caracter oficial. Regele Eduard a primit onorurile militare. Suveranii s'au îmbrăţoşat de două ori. Dînşii au fost obiectul unor ovaţiuni entuziaste. Suveranii au rămas cîteva ore singuri împreună în hotel.

In urmă Imparatul s'a reîntors la Castel, unde a primit vizita Regelui Eduard, care a prezentat împăratului felicitări pentru publicul său. Regele Eduard a vizitat în urmă pe membrii familiei împărăteşti şi apoi s'a întors a dejuna la Castel.

Pe la ora 4 cei doi Suverani însoţiţi de principesa Gisela şi de prinţul George de Bavaria au făcut o preumblare în automobil, fiind pretutindeni aclamaţi de public. D. Aehrenthal şi Hardinge au schimbat după amiază vizite şi au avut o lungă intrevedere.

*

Ischl. — Astă-seară a avut loc un splendid prînz de gară în onoarea Regelui Eduard. Au luat parte cei doi Suverani, membrii familiei împărăteşti, suitele, d-nii Aehrenthal şi Hardinge, membrii ambasadei engleze, ambasadorul austro-ungar la Londra, înalţii demnitari ai Curţei, civili şi militari.

Impăratul Frantz Iosef a zis: „Sunt cu atît mai mişcat cu cît aţi venit în acest an pentru a-mi prezenta personal felicitări cu ocazia jubileului suirei pe tron. Văzind prezenţa M. V. am o nouă şi preţioasă probă de raporturile îndelungi şi cordiale, care există între noi şi casele noastre şi care respund relaţiilor amicale dintre ţările noastre, ridic paharul strigînd: Să trăiască M. S. Regele Eduard". Muzica a intonat imnul englez.

Regele Eduard a respuns: „Exprim sincerile mele mulţumiri pentru vorbele bine-voitoare care m'au atins profund. Este în totdeauna o adevărată bucurie pentru mine de a face o vizită Imparatului Francisc Iosef, dar în particular anul acesta în care îşi serbează jubileul unei domnii de 60 ani. M. Voastră cunoaşte sentimentele de care am fost în totdeauna inspirat pentru M. V., şi ştie că felicitările mele cu ocazia acestei importante sărbători, vin din toată inima mea. Raporturile dintre ţările noastre au fost, D-zeu fie binecuvîntat, cele mai amicale. Dorinţa mea sinceră este ca să rămîie tot astfel şi în viitor şi sper că M. Voastră se va bucura încă mulţi ani de cea mai bună sanatate pentru binele şi salutarea popoarelor noastre".

Exerciţii cu maşina de sburat

Lemans.—Wrigt a efectuat azi dimineaţă cu uşurinţă un sbor de 7 ocoluri în 6 minunte 56 secunde, la o înălţime de 25—30 metri.

Spre seară a făcut un nou sbor descriind la înălţimii diferite 3 mari cercuri în 3 minunte 43 secunde şi mergînd 60 Km. pe oră.

Probabil că va reînoi săptămîna viitoare experienţele sale.

Grav accident de automobil

Boulogne sur mer. —Automobilul condus de către Baron Chandler din Boston din Statele Unite a căzut aseară într'o prăpastie lîngă Boulogne.

Chandler a murit. Şoferul şi 2 călători au fost răniţi.

Accident

Toulon.—In timpul exerciţiilor de tir cu tunul în portul Hymerelor o presă a făcut explozie la spatele vasului de şcoală. Sunt 4 ucişi. Pentru moment sunt vre-o 20 de răniţi între care 5 de moarte.

Ultimele 2 serate

Grădina Cuza-Vodă

In fie-care seară

CINEMATOGRAF

PRIMARIA COMUNEI IASI

PUBLICAŢIE

In ziua de 20 August a. c. oara 11 a. m. se va ţine în Camera acestei Primării conform art. 72—83 din legea comptabilităţei publice, licitaţie prin oferte închise pentru furnitura furajelor necesare cailor şi boilor de la serviciul curăţirei stradelor pe timp de un an, cu începere de la 1 Septembrie a. c.

Garanţia provizorie 2000 lei în numerar sau efecte garantate de Stat.

Condiţiunile de licitaţie precum şi caetul de sarcini se pot vedea în fiecare zi de lucru la serviciul Administrativ.

No. 16518
31 Iulie 1908

ADVOCATUL

EM. SOCOR

S'a mutat în Str. Veche 24

Cumparați bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăție

Cei cari au întîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la:

Clasa II-a a Loteriei

Tragerea

la 7 şi 8 AUGUST 1908

LEI 900,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştigă in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şepte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara din puţinile

Lozuri Norocoase

ce au mai remas libere la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei	4
1/4	Un sfert	Lei	8
1/2	Una jumàtate	Lei	16
1	Loz întreg	Lei	32

Preţurile Oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	2.50—lei	1/4 Un sfert	5.—lei
1/2 Una jumătate	10.—lei	1/1 loz întreg	20.—lei

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează serviciu cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se tace imediat după tragere

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Fondurl de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşu vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi:

Dl Iosef Popper, Strada Lăpuşneanu No. 10.

BÓLE CONTAGIOSE

recente sau vechi *Scrofule bôlele pieleĭ (dartrŭ, Eczema, herpes, Lepra*, etc.) şi alte afecţiunĭ resultându din viciurile sangelui. *Ulceri, glandule, rhumatisme ulceraţiuni a le gurei şi a le gâtului, tumorĭ, inelesiturĭ, exostozĭ, impotenţă* şi tôte accidentele siphylitice dobandite sau ereditarie. *Vindecare sigura si radicală* a bôlelorĭ celorĭ mai inveterate si rebele tutulorĭ tratamentelorĭ prin

BISCUITS DU Dr OLLIVIER

unicĭ aprobaţĭ de către Academia de Medecina din Paris.

Unicĭ autorizaţĭ de către guvernulŭ francesŭ.

Unicĭ admişĭ in spitalurile din Paris.

Recompensă naţională de 24,000 f.

Acestu medicamentŭ forte plăcut intrebuinţatŭ de 60 anĭ de către celĭ marĭ medicĭ ca celŭ mai putinte *depurativu* cunoscutŭ este unicul in *tota lumea* possedându acestetitlurĭ onorifice şi avându obţinutŭ acestenalte distincţiunĭ cea ce indică imensa sa superioritate.

Depositŭ generalu: 62, r. de Rivoli, Paris

Uă broşură asupra aceste bôle insoţeste fie-care cutie

Depou in Iaşi la Fraţii Konya farmacişti

„VICTORIA"

SOCIETATE ANONIMA DE

Asigurarĭ generale şi Reasigurărĭ

IN BUCUREŞTI

Direcţiunea generală: Str. DOAMNEI No. 10

Capital statuar Lei 5.000.000

Intăia emisiune lei 1.00.0000

Primul vărsămînt Lei 300.000

Societatea este representată în toate localităţile mai principale din ţară prin Agenţii săi şi face *Asigurări* contra riscurilor de

INCENDIU şi EXPLOZII

ACCIDENTE

CORPORALE ŞI ASUPRA **VIEŢEI** *OMENEŞTI*

TRANSPORT

Terestru, Fluvial şi Maritim

— REPRESENTANŢA GENERALA PENTRU JUDEŢUL ŞI ORAŞUL IAŞI:

Strada Stefan cel mare No. 33.

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IAŞI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamurĭ mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3|4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această brânşă.

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată in 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de Incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

Voiţi să vă însuraţi?

De către Doamne (printre cari şi unele cu copil nelegitim, cu defecte corporale etc), **cu averi de la 5000 pînă la 500.000 k.**, suntem autorizaţi a căuta soţi potriviţi. Numai domni (chiar fără avere) cari sunt reflectanţi serioşi şi la cari o **căsătorie grabnică** n'ar constitui o piedică să bine-voiască a scrie **D-lui L. Schlesinger, Berlin 18**

Sirop Codéine Tolu Zed

SIROPUL Drului ZED

are pentru basa principală **Codeina şi Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătóre a le opiului.

Foloseşte de minune în contra **irritaţiunilor, peptului** si **ale pulmonilor**, a **tusselor invechile, bronchitelor, tuseimagăresci, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* **22, Drouet** şi la *diverse farmacii*

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrânilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci anĭ a demonstrat că **Eléxirul Guillié** este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE, FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JASI: Farmacie **FRATII KONYA.**

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6fr.50

R. GARIEL

2me, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f50c.

Raymond GARIEL

2me, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalaţie cu motoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iaşi

5 bani Exemplarul

OPINIA

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei

6 luni . . . . 10 »

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani

» » » IV, 40 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul V.—No. 500.—IAŞI, Sâmbătă 2 August 1908

TRUDE ZADARNICE

Cele ce se petrec în lagărul carpiştilor ne dă pilda vie de omogenitatea lor. Iar criteriul omogenităţei lor e svîrcolirea isterică a d-lui Nicu Filipescu.

Urmările isteriei politice a proprietarului „Epocei", se văd în limbajul greţos al ziarului lui Pisani.

D. Nicu Filipescu, cînd e prins cu uşa, crede că e de ajuns ori a înjura ori a face gestul istericului: „ian să mă mai scutiţi cu de-al de astea". Indiferent de motivul strîmtorării, d-sa e pururi acelaş.

Intr'o vreme îl strînsese cu uşa d. P. P. Carp în discuţiile Camerei. Cine credeţi că a fost mai violent în limbaj cu P. P. Carp ca Nicu Filipescu. Să-l înşfăce nu altceva!

Azi Nicu Filipescu — zice-se— că merge mînă în mînă cu P. P. Carp.

Politica!

Mai scornise liberalii în sesiunea din 1905—1906 ca tactică de luptă să rupă unitatea guvernului. Acea tactică consista în a tămîia pe cantacuziniştii din guvern, şi a ataca cu violenţă pe miniştrii zişi takişti: Take Ionescu ca risipitor la finanţe, A. A. Bădăreu ca lipsit de autoritatea cerută şi altele şi altele şi M. Vlădescu, ca delapidatorul de la Casa şcoalelor.

La această tactică liberală s'au asociat carpiştii. Dr. Anghelescu—în lipsa lui Haret—a atacat pe Vlădescu, A. Marghiloman a atacat pe A. A. Bădăreu, iar Emil Costinescu a atacat pe Take Ionescu.

O tactică, foarte naturală la liberali, de ocazie la carpişti.

La această tactică junimisto-liberală, guvernul a respuns cu succes că *blocul* e tare şi că ori cît de violente ar fi criticile, blocul nu se va sparge.

Bloc!

Acest cuvînt mai mult cocoloşia o situaţie, de cît să spuie un adevăr politic. Cei din bloc asudau din cauza omogenităţii sale, şi iniţiaţii din tabăra adversă au ştiut să exploateze chestia, cum de fapt era!

In două dăţi partidul conservator a trecut prin momente solemne de a trece în ochii ţării de bloc.

Acele momente au fost cele 2 fuziuni din 1900 şi 1907.

Cea dintăi a ţinut din Paşti în Crăciun şi cea de a doua tot din Paşte în Crăciun, căci din Crăciun în Paşte au crăpat amîndouă fuziunile; cu deosebirea că prima a plesnit la 12 Februarie; şi a doua la 9 Ianuarie.

Din prima rupere au rămas de o parte Carpiştii cu Filipescanii.

Din a doua rupere a eşit partidul conservator-democrat cu şefia d-lui Take Ionescu.

Deci la temelia partidului conservator era ceva putred, ceva neomogen, şi cu toate sforţările de raliare, de constituire de blocuri, de fuziuni partidul nici n'a putut guverna, nici n'a putut sta unitar.

Boala endemică era la direcţie.

Cît a trăit şeful Lascar Catargi a putut opune puternica sa personalitate agitărilor d-lui P. P. Carp. Şi l'a mlădiat şi l'a luat colaborator în marele guvern din 1891, 4 ani de zile.

N'a izbutit bătrînul Lascar Catargi să-l omogenizeze pe Carp, ci l'a mlădiat, pricina că P. P. Carp urmărea succesiunea.

Forma figurată a înmormîntărilor de clasa I ce-şi aruncau unul altuia e dovada luptelor de la direcţiunea politică a partidului.

Boala endemică a partidului devine acută la 1899 April, cînd comitetul executiv central alege pe d. Gh. Gr. Cantacuzino. Nicu Filipescu a luptat să îndepărteze pe Carp de şefie; 14 luni s'a dus campanie de Carpişti pe tema şefiei şi au izbutit să convingă pe şeful ales că nu e de şef şi în 7 Iulie 1900 să cedeze şefia.

Jocul de-a şefia s'a repetat şi în 1907, şi nu e încă închis, căci aceiaşi oameni trăind, aceleiaşi veleităţi vor reveni şi nu va fi departe viitorul, care ne va da dreptate.

In toate aceste treceri de şefie acela care a jucat iţele a fost d. Nicu Filipescu. Soarta şi firea au vorocit ca acest om să comploteze mai la întuneric şi comploturile lui să aibă succes, cînd se agiţă în partid şi cu elementele partidului conservator.

Ce-i era lui Nicu Filipescu ca în cercul îngust al familiei sale şi intimilor săi, să decreteze azi de şef pe *papa*, şi mîine pe cc. Petrake. Era o schimbare de roluri şi decoruri, unul şi altul fiind sorociţi a fi jucărie în mîinile lor.

Şepte ani partidul conservator a pătimit pe urma acestor uneltiri.

Obiectivul era zădărnicirea creşterii autorităţii d-lui Take Ionescu.

Azi Take Ionescu îşi are organizarea lui de partid. El e şef general, recunoscut şi aclamat de partid. Nu e judeţ în ţară, unde să nu avem organizările cerute. Succesele căpătate în alegeri ne-au ratificat raţiunea noastră de a fi.

Zvîrcolirile lui Nicu Filipescu nu-l mai ating, căci sunt ale peştelui scos din apă, care se sbate pe uscat din cauza aerului înăbuşitor. Şi după cum, cînd zăvodul era înlăuntru toţi se concertau să-l înşface, azi cînd lucrurile s'au limpezit, căţeii Carpişti şi Cantacuzinişti au început să se muşca între ei.

Deprinşi a se agita şi a unelti, ei n'au contenit de a-şi exercita meseria şi după ce Take Ionescu nu mai e cu dînşii.

Iar azi cînd îi vedem pe aceşti domni că mai spumegă la gură, e că se văd descoperiţi în faţa ţării, că departe de a hrăni în mintea lor vre-o idee, ceva clocotia inima lor de patimi josnice, care şi le aruncă unii altora şi acum.

La seninătatea noastră de luptă ei aruncu cu noroiul insultelor; la acuzările noastre clare şi precise ei răspund cu ocări şi baliverne.

Truda însă le e zădarnică. Conglomeratul Carpist numără oameni, dar nu partizani; are organizări, dar nu e partid; are de formă un şef, dar nu are o direcţiune; hrăneşte patimi fără să aibă idei, căci îl roade pe acest conglemerat aceiaşi boală, ca şi pe vechiul partid: lipsa de directivă.

Le dăm întîlnire pe ori-ce teren. La noi avem falanga; la ei năimeala de seimeni, gata să impungă fuga la cel mai mic ţignal a unuia din bănuiţii şefi, sub şefi şi aghiotanţi.

* * *

CONTAGIUNE

Conservatorul, *gravul organ al carpizmului, s'a contagiat de la* Epoca *de maladia ruşinoasă a calomniei fără scrupule. In numărul său de eri, într'un articol pe pagina a întîia, înşiră fără nici o noimă o sumă de înjurii la adresa acelora, cari au trăit din «generozitatea» nababului, şi cari astăzi nu se sfiesc să-l insulte.* Conservatorul *îi califică pe aceştia „canalii".*

Organul oficios al partidului conservator nu spune nume, nu desemnează persoanele cărora se adresează cu aceste calificative injurioase, lasă însă să se înţeleagă, că aceste frumuseţi stilistice, garnisite cu tot ce vocabularul romînesc are mai abject, sunt îndreptate împotriva noastră şi mai des împotriva fruntaşului nostru d. Barbu Păltineanu.

Este şi acesta desigur un mod de a discuta; regretăm însă, că dacă gravul oficios al partidului conservator s'a decis pentru sistemul Epocei, *nu şi-a însuşit şi curajul organului Filipescian, care nu se dă îndărăt nici odata de a spune şi numele acelora, pe cari îi împroaşcă cu veninul său murdar.*

Dar şi această lipsă de curaj are o explicaţiune. In adevăr ce zice Conservatorul? *Dezminte afirmaţiunile categorice ale d-lui B. Păltineanu? De loc. Se plînge numai, că „d. Cantacuzino face astăzi o tristă şi dureroasă experienţă", că d. Cantacuzino «este* lovit *astăzi tocmai de aceia pe care i-a ajutat mai mult", şi alte linguiri, cari pot inspira mila, dar nu pot* —şi Conservatorul *nici nu încearcă— să răstoarne învinuirea adusă d-lui Cantacuzino de fruntaşul nostru.*

Aşa dar, înlăturînd toate injuriile pornite din sentimentul de răzbunare al d-lui Cantacuzino, precum şi milogelile femeeşti absolut nepotrivite în politică şi în chestiuni de natura aceasta, este cert stabilit, că afirmaţiunea d-lui Păltineanu rămîne în picioare, neatinsă. Cu alte cuvinte d. Cantacuzino nu tăgăduieşte că şi-a însuşit din fonduri străine suma de 30,000 lei. *Acesta este lucrul ce interesează, căci el caracterizează moralitatea omului.*

Şi dacă este aşa, atunci de ce toate acele invective, injurii şi milogeli?

Conservatorul *a alunecat pe o pantă periculoasă, şi fiind-că în el se reflectă mentalitatea partidului conservator, prezentăm d-lui Carp şi partizanilor săi regretele noastre eterne.*

Em.

Nepăsare

Eri, în tot oraşul, aproape nu s'a găsit pîne, iar lumea se jeluia în toate părţile de lipsa acestui aliment de prima necesitate.

Nu vrem să intrăm în intimitatea lucrurilor, cauza fiind o ciocnire de interese între patronii şi lucrătorii brutari. Suntem totuşi datori să constatăm, că evenimentul aceşta, care se prevedea de cel puţin o săptămînă, **putea fi lesne înlăturat, dacă autorităţile în drept ar fi făcut intervenţiile necesare.**

Lucrătorii brutari au adresat prefecturei de poliţie un memoriu încă de acum 10—12 zile, au căpătat promimisiuni—atîta tot.

Patronii brutari concediază mereu lucrătorii, şi cînd aceştia denunţă faptul—autorităţile păstrează aceiaşi nepăsare.

Patronul Klepper înlocueşte lucratorii concediaţi cu femei, cari nu au carnetele impuse de legea meserilor — corporaţia respectivă nu se mişcă.

Pînea se scumpeşte fără nici un motiv, căci făina s'a eftinit—autoritatea comunală nu pricepe că e datoare să intervie.

Acum populaţiunea Iaşului e lipsită de alimentul cel mai indispensabil şi lucrurile au luat proporţiuni îngrijitoare. Ce măsuri se vor lua?

I.

TOT HARET

Pentru numirile de suplinitori la catedrele de l. franceză de pe lîngă şcoalele profesionale de fete, se zice că s'ar fi înscris aproape 200 candidate; şi cererile mai curg.

Cum examenul de franceză s'a scos din seria obiectelor de la examenul de capacitate, ministerul pentru a obveni la pletora de petiţionare, a dispus ca pe ziua de 20 August să se treacă *o probă* pentru a se dovedi gradul de predare a l. franceze.

Proba se va ţine la şcoala profesională No. 1, în vechea stradă a Fîntînei, oarele 8 dim. Se zice că se va da un *dictau* pentru a vedea cîte posedă ortografia.

Un lucru însă semnalăm.

Ministerul cere licenţa; care licenţă?

Azi facultăţile de litere dau 4 licenţe: istorie, filosofie, filologia clasică şi filologia modernă.

Care din aceste licenţe cer în mod special l. franceză cu teza şi oral? filologia modernă.

Punem întrebarea d-lui ministru dacă n'ar fi fost prudent să specifice felul licenţii, dat fiind că tocmai l. franceză nu ocupă acelaşi grad în cele 4 secţiuni a facultării de litere, şi că studentele de la filologia modernă, care au dat teze şi oral la franceză în special, cată să fie întâiu socotite la ţinerea acestei probe.

Dacă l. franceză ar fi un curs comun în Universitate cum e l. şi literatura romînă ar merge, dar aşa fiind studiu de specialitate, ar trebui reglementată această chestiune pentru a se şti pe ce bază merg candidatele.

CATE-VA NOTE

Nababul se plînge de ingratitudinea oamenilor cărora le faci bine, îi ajuţi şi totuşi te fac de ocară.

Nu ştim, dacă *prensul* a priceput pe cine vizează babaca; dar ştim, că după ce totul—pînă şi viaţa — o datoreşte Nababului, apoi se mai ocupă şi cu teorii.

Faci de rîs, prensule, tradiţia familiei, care n'a cunoscut asemenea *mofturi burghezeşti.*

*

După Cc. Petrache veni rîndul lui Cc. Iorgu. Ajuns *celebritate europeană* prin teoriile sale *naţionaliste*, Cc. Petrache s'a pus pe odihnă.

Ce păcat, că Cc. Iorgu nu-şi poate trimite numele peste hotare, să afle şi *mondul* de *finţa* celor 30,000. Cc. Iorgu, este condamnat să rămînă o ilustraţiune naţională.

Nu putem însă să ne oprim de-a constata, cît de de-a îndoasele merg lucrurile în partidul cu doi şefi. Intăi d. Filipescu, apoi d. Marghiloman şi abia *la urmă şefii.*

La dracu păstraţi *ierarchia.*

*

Conservatorul, care în numărul său de eri se *linguia* de ingratitudinea „canaliilor" faţă de Nababul, spune acum, că aşteaptă publicarea scrisorii d-lui Păltineanu ca să poată *rîde.*

Vorba ceia: după plîns vine rîs... dar ni se pare că vorba romînească nu se isprăveşte aici.

*

D. N. Iorga continuă, prin „Neamul romînesc" campania d-sale, atît de acerbă, în potriva tuturor acelora cari nu vor să meargă la Vălenii de Munte, ca să-i ţie d-sale de urît.

D. Iorga a ajuns la înjurături.

Şi cu toate astea ar fi cam greu să încapă la Vălenii 12,000,000 de romîni.

Fie sigur d. Iorga că acei romîni cari nu vizitează Vălenii găsesc alte compensaţii. Aşa, mulţi ieşeni vizitează din cînd în cînd Socola, iar bucureştenii Mărcuţa.

Credem, că şi unii şi alţii culeg aceleaşi impresii ca şi vizitatorii Vălenilor.

OAMENI ŞI LUCRURI

Unei „ilustrate"

Ai căzut pe neaşteptate pe masa mea de lucru, alunecînd din lăuntrul unor gazete, amestecîndu-te în teancul de scrisori şi de hîrtii sosite cu poşta din străinătate.

Nesemnată de nici un nume, mă întreb, frumoasă cartă ilustrată, de mîna cui oare ai fost trimisă aci din mari depărtări, de cazi acum pe neaşteptate în amurgul răcoros, în mîna celui obosit de lucru şi de monotonie?

Tocmai din „L'Auvergne pittoresque", un colţ miraculos al Franţei pitoreşti, de acolo binevoitorul anonim te-a exilat, făcîndu-te să călătoreşti peste frontierele atîtor ţări, să treci din tren în tren, să te amesteci între atîtea mii de prozaice scrisori şi corespondenţe, pînă s'ajungi aci pe masa visătorului trudit, ca să-i inspiri cîte-va momente de meditaţiuni şi de vie plăcere? Căci nimic nu te predispune la mai plăcute visări decît imaginea frumosului în natură.

Şi cu cît te privesc mai mult, cu atît îmi pare mai delicată atenţiunea trimiţătorului şi cu atît găsesc mai minunat peisagiul pe care mi-l înfăţişezi, un colţ de natură romantică, alintat între umbra înălţimilor verzi şi între lumina reflexelor de soare, o regiune fermecătoare, care abundă şi în frumuseţi ale firii şi în clădiri ascunse în discretele povîrnişuri unde par azvîrlite, iar nu clădite de mîni omeneşti. Sunt oare pe acolo oameni, lupte, griji, suferinţi, frămîntări, patimi, deşertăciuni, amăgiri şi amărăciuni?

De sub coloritul tău negru, o drăguţă cartă, nu apare nimic din *această* viaţă. Nimic decît pitorescul unei regiuni sălbatece, farmecul unei imagini exotice, care dă senzaţia unui calm desăvîrşit, impresia unui amurg care se încheie de-asupra unei liniştite şi dulci zile de vară în acel tainic colţ al naturei, nevătămată de răutatea luptelor omeneşti.

Şi ce frumos e calmul! Acea oară de reflexe atenuate de umbrele ce se coboară de sus, acele fluide vaporoase ce par a alinta coastele stîncilor, acea imobilitate a frunzişului ce pare a bea în tăcere aurul ultimelor raze; cît de bine înfăţişează această solemnitate tăcută şi senină adevărata expresie a frumosului, a binelui, a armoniei în natură!

La musique est dans tout,
Un hymne sort du monde

Ar fi exclamat Victor Hugo, care de sigur trebue să fi admirat cîndva acele pitoreşti colţuri ale Auvergniei.

Şi nu ştiu cum, privindu-te mereu, frumoasă ilustrată, simt născîndu-se din nou în adîncimea simţirei neliniştea unei păreri de rău, a unor vagi trebuinţe nemulţumite,—trebuinţa sufletului înclinat spre visări, dorul lui de a rătăci sub orizonturi depărtate, nostalgia revederei frumuseţilor pe care le-a sorbit în alte vremi setea rătăcirii şi a schimbărilor, visul unei uitări temporare, despărţirea de proza searbădă a vieţei zilnice şi uniforme.

Şi toate aceste mi le-ai adus tu, inofensivă cartă ilustrată, pe care o mînă necunoscută dar simpatică mi-a trimis-o din taina unor depărtate frumuseţi.

Rodion

Viaţa teatrală în Rusia

„Regele".—Intervenţia cenzurei.—Savina. Succesul lui Iuşkevici.—Conflicte dramatico-religioase.—Revoluţia pe scenă.

Pe lîngă viaţa socială, bogată în evenimente, Rusia înregistrează o bogăţie de enenimente literare-dramatice, cari par a avea menirea să construiască în mersul lor paralel, edificiul viitor al Rusiei progresiste.

Din sbuciumările necontenite ale acestui popor in perpetuă mişcare, isvorăsc opere cari întrupează idealul desrobirii, întreţinînd mereu aprinsă flacăra libertăţii, care dă să se stingă sub furtuna doborîtoare a terorii.

Dispreţuind cnutul şi bravînd furia absolutismului, tinere elemente de valoare, aştern pe hîrtie aspiraţiunile păturei muncitoare, clasei producătoare şi înşelînd vigilenţa censurei sau profitînd de micile ei slăbiciuni, fac ca operile lor să fie predicate pe scena, transformată în arenă de luptă.

*

„Regele", e titlul celei mai recente lucrări dramatice a lui Iuşkevici, care graţie valoroaselor sale lucrări zice criticul ziarului „Le Temps" după care luăm aceste note—şi-a cîştigat un loc de frunte în literatura rusă, alăturea de Andreef şi Gorki.

Această dramă, a avut parte de un răsunet din cele mai mari, fără ca autorul să fi avut vre-un rol în crearea acestei atmosfere favorabile.

Prevăzută cu aprobarea censurei, piesa fusese pusă în repetiţie la unul din teatrele imperiale din Petersburg.

In ziua primei reprezentaţii, directorul teatrelor Teliacovski, ordonă o repetiţie generală, cu porţile închise, numai în în presenţa sa şi... interzice reprezentarea piesei „Regele" detronat prin acest veto, se retrage aşteptînd timpuri mai bune.

Din fericire, însă, una din cele mai reputate artiste, Savina, găsind un rol frumos pentru ea în această piesă, profită de un spectacol de bine-facere aranjat în folosul victimelor războiului şi... Regele lui Iuşkevici văzu lumina rampei.

„Publicul, presa şi autorităţile",—zice „Michel Delines, într'una din cronicele „sale,—„îşi dădură seamă că acest „Rege" nu era atît de teribil pe cît se pă„rea şi piesa fu admisă pretutindeni, „chiar şi în provincie".

„Presupun,—mai zice autorul cronicei „—„că această autorizaţie fu acordată cu „atît mai uşor, cu cît piesa, în contra „intenţiei autorului, este pe gustul anti„semiţilor"...

*

„Regele" lui Iuşkevici, este evreu. David Grossman, liquidînd afacerile, se găseşte posesorul unui capital de 700.000 ruble.

Alături de Rockefeller sau Vanderbilt, acest rege nu e de cît un simplu... nabab; dar în Rusia pare că lucrurile merg altfel.

Grossman, fusese el însuşi muncitor, în vremuri. Reuşeşte să facă economii, devine patronul unei mori, unde întrebuinţează lucrători evrei şi ortodocşi, cei d'intăi în majoritate.

Grossman, deploră necesitatea de a angaja muncitori evrei, aceştia fiind mai impulsivi, mai revoluţionari. Mai ales, manifestă el o deosebită îngrijorare faţă de Miron, fiul croitorului Erch, care-i fusese camarad de uzină.

Erch însă, fidel tradiţiei pioase a stră-

moșilor sei, desaprobă participarea evreilor la revoluție.

„Bombe la evrei? Ce bombe? Ce revoluție? lasă-i pe ceilalți să se revolte... dar voi, voi...

Părerea lui Grossman e alta. „Ce vrei „să zici cu vorba „evrei“? Nu există evrei și creștini. Munciți și vă plătesc! Nu munciți, nu plătesc!“

Iată deci lupta încinsă între muncitori și „regele“ lor.

— Bine tată, zice Miron, nu vezi tu că e vorba de fericirea întregului popor?

— Înțeleg eu bine! Dar ceea ce înțeleg eu, e că evreii vor plăti cu sîngele lor, aceste greve și revolte.

Miron însă citise pe Lassalle și Marx.

— In lupta noastră, nu există evrei sau ruși, eu nu văd de cît muncitori și exploatatori...

Cu toate protestările bătrînului, el ține o întrunire în care se declară greva.

In fruntea greviștilor se află Alexandru Grossman, fiul patronului.

Intreaga familie a patronului e în descompunere. Fiul conduce greva, fiica sa Genia, își părăsește bărbatul, altă fiică, visează o răpire romantică... Mania, sora d-nei Grossman, al cărui bărbat e și el muncitor la moară, vine să'și amenințe rudele:

— Voi sparge geamurile, voi alerga pe stradă țipînd: Priviți! Priviți cum își tratează bogatul Grossam rudele! (cu furie) Mă voi spînzura în fața porței tale.

— Eși afară!

— Dați-mă afară,... porci îngrășați, dați-mă afară... voi nu sînteți oameni... fiare! cîini!...

Familia Grossman îi aruncă o rublă, și patronul se lansează în reflexii asupra soartei evreului bogat.

Moara e închisă. Dar muncitorii evrei îi dau foc.

Atunci apar mujicii, văicărîndu-se.

— Domnule Grossman, d-le Grossman au dat foc morei! Nu e vina noastră.

— D-le Grossman, d-le Grossman!

Unde erați voi? De ce ați lăsat să dea foc?...

Mujieri se lomentează mereu. Dar Grossman e capitalist, simțimîntul de rasă e copleșit de instinctul de parvenire și de vreme ce muncitorii evrei îl jenează, el i sacrifică fără scrupul.

Aceasta e una din lucrările dramatice care a pus în mișcare o mare parte a presei ruse, și despre valoarea căreia opiniile sînt foarte variate.

DIN TR.-FRUMOS

„Liberalul“ prin No. 89 din 22 Iunie 1908, încearcă a desminți cele publicate în „Opinia“, mergînd pînă acolo a spune că cele publicate pe sama ad-ției comunale din Tg.-Frumos sunt niște sfruntate neadevăruri și că cele publicate ar fi nu mai niște calomnii.

Din cele arătate mai sus însă oricine se poate convinge de ce păcătoasa administrație și pe mîna căror fel de oameni a căzut biata comună Trg.Frumos.

Cu ocazia bîlciului anual ce s'a ținut în Tg.-Frumos în primile zile ale lunei Iunie, expirat a. c., au venit sute de indivizi ca să prade lumea și care fiind urmăriți de poliție și pentru a nu fi închiși și trimeși la locul lor, d. Guriețescu ajutor de primar,cel deo cinste ireproșabilă după „Liberalul“, a alergat în mijlocul lor și le-a zis: „băeți se iasă de fasole (căci acesta este cuvîntul cu care întîmpină pe eri care cetățan pe care soarta 'l aduce pe la Primărie) imediat aveți libertate și a și făcut tratativile care și cum se dea pentru a căpata cîte un bilet de identitate și a eliberat biletile precum urmează:

1) Samoil Moisescu zice el domiciliat în Constanța, i-a eliberat biletul No. 166.408 în schimbul bacșișului de 7 lei 60 pentru fasole.

2) Carol Isler supus Austriac biletul No. 166.407, fasole 7 lei 60 bani.

3) Jan Dimitrescu din București biletul No. 166.406 fasole 3 lei 60 bani.

4) Paraschiv Ionescu Galați biletul No. 166.403 fasole 3 lei 60 bani.

5) Ilie Mihailescu biletul No. 166.403 fasole 3 lei 60 bani.

6) Albu Haralamb biletul No. 166.404 fasole 3 lei 60 bani.

7) Petru Anghelescu bilet No. 166.402 fasole 3 lei 60 bani etc.

Acești indivizi imediat s'au prezentat poliției locale dîndu-i dovezi cu biletele de identitate că sunt cetățeni și oameni cinstiți și să fie lăsați să'și practice meseria.

Față de aceasta, poliția a mutit; indivizii și'au practicat meseria, iar omul de cinste N. Guriețescu a avut de fasole. Poate oricine să'și închipuiască ce s'a întîmplat în iarmaroc. Pentru acestea și altele d-l comisar al Poliției a reclamat Parchetului trib. Iași pe omul cinstit N. Guriețescu cu raportul No. 2741 și d-lui Prefect al județului Iași cu raportul No. 2743 din 14 Iulie corent.

Tot acest om practică și meseria de scriitor și autentificator de acte de veșnică vînzare cu autoritatea sa de ajutor de Primar eserocînd lumea saracă. Caz recent: Gh. Barlița cu văduva olteancă ambii din Trg.-Frumos.

Toate aceste se fac sub patronajul Primarului Ion Iamandii, care și el la rîndul seu nu se ține de cît de fapte compromițătoare și jaf în averea comunei și anume:

Fără votul consiliului comunal și fără licitație a tăet peste 40 arbori seculari de prin prejurul localului de Primărie fără a se ști cui s'au vîndut și ce s'a făcut cu banii.

Furajul Cailor de la pompieri nu l'au pus la comandă sau la locul destinat, ci l'a pus lîngă zaplazul seu, unde are și grajdul cailor sei și poate oricine să'si închipuiască că cu acest chip a scapat de furaj pentru caii lui proprii.

A dăunat comuna cu sute de lei făcînd zaplazuri de fier în prejurul localurilor comunei fără a obliga și pe proprietarii megiesi protejați ai a fi partași.

In Martie 1907 la închiderea exercițiului financiar din 906—907, și cu venirea sa ca președinte în comisiunea interimară a mandatat suma de 180 lei pe numele fostului consilier V. Peleș acum decedat pentru cumpărarea unui furgon la comanda pompierilor luînd acte de cumpărarea și primirea lui la comandă.

Verificarea exerc. financiar 906—907 s'a făcut și aprobat, iar furgonul nici astăzi nu sau adus la comandă.

Asemenea îngăduie pe comandantul pompierilor de ține la comandă o vacă cu vițel, dîndu-i hrană din furajul comunei, fapt ne-aprobat de delegațiunea județeană din 1906 care a respins votul consiliului.

Comandantul Pompierilor este un d. I. Pralea, eșit la pensie după a sa cerere ca bătrîn și neputincios, tot din comandă și astăzi îl reîntregrează și funcționează ca comandant de pompieri tot el primindu-și pensia și salarul tot pentru acelaș post și acelaș serviciu, fapt nevăzut și ne-auzit; am vrea să știm oare se împacă aceasta cu casa pensiilor?

Legea Crășmelor fiind întrată în vigoare de la 1 Maiu spune clar că crășmele în com. urbane se se închidă la 12 noaptea, dar fiind că Primarului îi place și licența stă în crîșmă și peste orele 12 așa că Poliția cînd dă judecății pe asemenea debitanți, el stăruie să fie achitat, lucru întîmplat cu crîșmarul Herman Bercovici.

Tot la Herman Bercovici în noaptea de 26—27 Iulie a. c. pe la orele 3 despre ziua, Primarul din Trg.-Frumos. I. Iamandi bea Bere cu niște prieteni și a ultragiat pe sub comisarul Benedict Dimitriu, pentru motivul că acesta, avînd reclamă pentru o anchetă a luat trăsura de serviciu și s'a dus se cerceteze, trăsura fiind oprită de Iamandii pînă ce a termina de băut.

S'a deschis anchetă de către comisar în urma ordinului dat de Prefectură și s'au înaintat lucrările Parchetului și'l rugăm pe d. Prefect a ancheta cazul cinstiților sub alterni din Trg.-Frumos.

× Pe timpul verei administrația **Opiniei** *primește abonamente lunare: în țară, 2 lei; în streinătate 3 lei.*

Cumparați Bilete pentru Loteria 4 Clasa II a Regatului Romîn

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI (Piața Unirei)

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și pînă acum.

Un Loz întreg Lei 20,- O jumatate loz Lei 10 - Un sfert de loz Lei 5 Una optime lei 2-50

Litere-Științe-Arte

„Vatra Luminoasă“.—Intr'un volum mare și cuprinzător a apărut darea de seamă complectă asupra condițiunilor de existență și de activitate a „Vetrei Luminoase“, excelenta instituțiune inaugurată acum doi ani—la 1 August 1906—sub Inaltul patronagiu al M. S. Reginei. Nu numai sub patronagiul Ei, ci propriu zis din inițiativa Ei, căci instituția pentru adăpostirea și educarea orbilor a fost o instituție datorită escluziv nobilei Suverane în a cărei simțire răsună ecoul tuturor suferințelor mari, tuturor durerilor omenești.

Mulți s'au încumentat să nu creadă în realizarea mărețului proiect; mulți i-au prezis un insucces repede. Dar pesimiștii cei mai îndărătnici, cetind darea de seamă apărută, vor trebui să mărturisească că așezămîntul este întemeiat pe baze solide și condus de un spirit practic mai presus de ori-ce laudă.

Darea de seamă este ea însăși o operă de merit, redactată cu mare pricepere și cu un remarcabil gust artistic,—o nouă dovadă că în jurul „Vetrei“ înflorește „arta“ alături de generozitate.

Necontestat că o bună parte a meritului se cuvine să atribuim în bunul mers al „Vetrei“ d-lui R. Monske, abilul director al instituțiunii.

*

Suntem informați că d. H. Sanielevici, cunoscutul critic a terminat un interesant studiu critic asupra lui Duiliu Zamfirescu.

*

Comunicarea făcută la conferința din Heidelberg de către profesorul Roemer asupra unui tratament de vindecare a cataractei senile e întimpinată cu mult sceptimism în rîndurile oculiștilor.

*

In timpul sezonului de vară evenimentele literare și artistice sunt rare. Fiecare caută a se distra cum va putea mai bine. Singurii Tristan Bernard, Alfred Capus, Henri Bernstein și alți cîțiva, fiind vecini de vilegiatură, își trec vremea făcînd matchuri cu mașina de scris, cel puțin așa înțeleg dînșii repausul, scrie un ziar francez.

Englezii au ocupațiuni mai poetice. Se știe cultul fanatic ce-l ad dînșii pentru celebrul poet dramatic Shakespeare.

Admirația pentru dînsul a trecut peste original; zilele trecute s'a inaugurat în Vaterloo-Park (Hinghgate) un cartier din Londra, o grădină a lui Shakespeare, unde se aflau reunite toate florile de cari ilustrul poet vorbise în versurile și operile sale.

De fiecare plantă era legată o etichetă care menționa versul din sonet sau dramă, unde numele plantei fusese citat.

Această inovațiune a obținut un colosal succes; grădina e vizitată cu sfințenie de un mare număr de cetățeni.

*

Molieré în muzică, iată ce n'ar fi lipsit de originalitate. Richard Strauss are intenția să prefacă pe „Tartufe“ în operă comică.

Compozitorul Laparra a predat d-lui Carré, directorul operei comice un „Amphytrion“. De asemenea Louis Guillemin lucrează acum la o partitură pentru una din operile celebre ale marelui scriitor de comedii.

*

Marele compozitor Leoncavallo a încăput și el—ca un simplu Mascagni—pe mînile ziariștilor indiscreți.

Intrebîndu-l cineva de la «Die Zeit», dacă are de gînd să dea în Italia opera Roland, Leoncavallo a răspuns că doar nu-l chiamă Leoncavallowsky și că pentru „Roland“ i-ar trebui trei artiști de mîna întăia, pe care nu-i poate afla acuma în Italia. Cu cei ce are acuma această țară n'ar cuteza să se înfățișeze înaintea Turinezilor sau Milanezilor. S'a plîns de nepăsarea «cercurilor conducătoare» față de muzica de operă. Curtea, miniștrii, camerele, administrațiile orașelor nu se interesează de loc de operă. Un compozitor italian are de ales între a se face capel maistru în vre-o cafenea concert, ori profesor de muzică, dacă vrea să nu piară de foame.

Statul își aduce aminte de astfel de oameni numai după ce au ajuns celebri, și... îi supune la dări mari.

Pricina de căpetenie a reului e critica muzicală, căci mai nici unul din critici nu pricepe nimic în muzică. Pe dînsul, pe Mascagni și pe Puccini îi numesc „școala nouă italiană“ și cred că ajunge atîta.

Altă pricină e lipsa de cîntăreț, căci America îi ia pe toți și pe toate. Imbunătățire s'ar putea face dacă Caruso, Battistini, Titta Ruffo și alții s'ar întoarce în țeară.

Dar o mîngăere are! Publicul ține la „tineri“ și nu se uită la ce spune critica. Numai de dragul publicului mai poți lucra și purta lupta cu încredere.

Informații

● Aducem la cunoștința tuturor abonaților noștri, că „Opinia“ ne avînd încasator nici în Capitală nici în altă parte a țării, abonații noștri sunt rugați de a nu face plata abonamentului nici unei persoane, care s'ar prezenta în acest scop; *ci să o trimită prin mandat poștal administrației ziarului.*

Aceasta spre a evita pe viitor neplăcerea ce au avut unii abonați de-ai noștri, de a se vedea încasați de persoane străine de administrația noastră, cari le-au eliberat chitanțe false.

Noi am reclamat acestea autorităților competente și atragem atențiunea tuturor, spre a nu se mai repeta asemenea lucruri, cari produc confuziuni regretabile.

● La orele 4 și jum., o comisiune a patronilor brutari se va prezenta d-lui Primar, în urma convocării acestuia pentru a se tranșa diferendul ce-l au cu lucrătorii.

In sfîrșit a ieșit și autoritatea comunală din indiferența ce a păstrat-o pînă acum.

Mai bine tîrziu de cît nici odată

◑ **Măsuri boacăne.** — In numărul de eri am articulat că ministrul școalelor dl. Haret ar fi cerut matricolele numai de la Liceul externat. Faptul stă astfel: ministrul a cerut de la școale secundare, gimnazii, licee, seminarii, școli normale, să trimeată de urgență matriculele. Lucrul acesta nu s'a mai pomenit de cînd e școala românească. Matricola e legată de școală; de ea răspunde directorul, și chiar dl. Sturza pe vremuri făcuse responsabili pe profesori, cerînd a'și trece fie-care notele în matricolă.

Pentru ce le-a cerut dl. Haret, trecînd peste uzul secular din școală?

Pentru o prostie boacănă a lui și a mititeilor lui subalterni. Pentru maarii pedagogi de la Instrucție o cifră n'are valoare prin sine, ci prin coloana ce ocupă; Haret e matematic, și el știe că i singur e *unu*, dar 1 cu un zero, e zece;—să aplice dar și în școală sistema arabică. de pildă un elev are notele 4, 6; 7, 5 8, 6; 5, 5; 4.

Patru din coloana I e patru curat; pe cînd 4 de la urmă fiind că e la urmă e mai mare de cît 6, 8. 7, și toate celelalte note și elevul rămîne repetent, ori corigent.

Acest sistem anti-arabic, a devenit *antirabic* în școală. A turbat pe elevi, a turbat pe profesori, a turbat pe părinți, dar a tulburat și pe ministru cu acoliții lui. Urmarea turbării și tulburării e că toate matriculele au zburat la București să-i mai turbe pe turbații de acolo.

Nu merge școala românească departe cu asemenea imbecilitate: a spune că 4 din Sept. e mai mic de cît 4 din Iunie, și că 4 din Iunie e mai mare de cît 8 din Ianuarie e o invenție Haretistă, care ar trebui brevetată *S. G. D. G.*

D-le Haret trimeteți matricolele înapoi, căci bieții directori tremură și ați turbat școala românească cu turbatele d-v măsuri.

Și Haret e omul școalei!

Aferim: ioc, bre!

◑ Pe ziua de 1 Septembrie, după cum se știe se înființează încă un post de inspector școlar al circ. Iași.

In acest post se zice că va fi numit d. Dim. Sachelarescu, actual revizor școlar.

In locul d-lui Sachelarescu, va fi numit ca revizor școlar al orașului, d. M. Pastia, institutor, iar în postul de revizor școlar al județului,—căci se știe că pe ziua de 1 Sept. se înființează încă un post de revizor,—se zice că va fi numit d. I. Brudariu, institutor din Podul-Iloaia.

● Inscrierile la școalele profesionale de fete se vor începe în ziua de 15 August a. c.

○ Ministerul iostrucțiunei a pus în vedere revizoratului școlar să ia măsuri ca acele azile confesionale care nu se conformează regulamentului școlar să nu mai fi redeschise.

● Hirotonisirile de preoți pentru parohiile vacante din județul nostru și celelalte județe care fac parte din eparhia Moldovei și Sucevei, se vor face la sfîrșitul lunei acești și în primile zile ale lunei Septembrie a. c.

● Lucrările de reparație ale tuturor școalelor din localitate, urmează a fi isprăvite pe ziua de 10 August.

● D. impiegat de rezervă Spiridodoneanu a fost detașat de la gara Iași, ca șef de stație la Podul Iloaia.

● Inscrierile pentru examenele corijenților și amînaților se mai primesc pînă la 10 August, de la care dată nici unei petiții nu i se va mai da curs.

● Inspectorii învățămîntului primar vor fi convocați la ministerul cultelor și instrucțiunei publice, în cursul săptămînei viitoare, pentru a se consfătui asupra punerei în aplicare a dispozițiilor noului regulament.

DIVERSE

— A fost arestat și înaintat parchetului individul Vasile Grigoriu, care a violat pe fata Ana Cornescu, din strada Trei-Erarhi.

— De oare-ce nu există nici o bănuială asupra morței ciobanului Vasile Ioniță, care a fos găsit mort la stîna d-lui Fischer de la Erbiceni, parchetul au autorizat înmormîntarea.

— Din cauza trăsnetului căzut în timpul ploei de eri, asupra unei girezi de orz, proprietatea lui Dumitru Gugeanu, din Tg. Frumos, au luat foc și au ars cu desăvîrșire încă alte două girezi.

— In comuna Cîrjoaia s'au declarat în ultimile zile cîteva cazuri grele de scarlatină.

CRONICA LUMEI

Posimistul vesel.

Cine s'ar fi gîndit vre-o dată că Wilhelm Busch caricaturistul, celebrul autor a lui Fromme Helene să fie un discipol a lui Schopenhauer cel puțin așa reiesă dintr'o lungă corespondență scoasă la lumină în ultimul timp de o amică a maestrului d-na Maria Andersen, olandeză, cu care dînsul avusese un lung schimb de scrisori foarte interesante.

La drept vorbind, însă Busch nu era un adept fanatic al înțeleptului din Francfurt, căci el adesea îi reproșa o mulțime de lucruri, ca de exemplu: lipsa de respect pe care Schopenhauer o arăta lucrurilor sfinte și mai ales disprețul său pentru femei provocase pe Busch a-l caiifica de „bătrîn merocănos“. Aceste scrisori cu toate că sunt pline de humor și descrieri piorești au un fond adînc filosof.

Multe din ele se referă la viața albinelor pe care celebrul caricaturist o descrie tot așa de interesant ca și Materlink, ba ce-i mai mult, dînsul pleacă în Brazilia pentru acest scop, și odată ajuns acolo din motive necunoscute renunță la scopul voiajului său.

Ideile sale asupra învierei le descrie într'un mod cît se poate de humorist.

Așa ne spune că după ce murise odată înviind iarăși, se transformă într'o vrabie și urmează.

Mititica mea femee îmi clădi un cuib drăguț sub acoperișul casei unde ea își depuse ouăle și tocmai cînd era să iasă din găoci micele viețuitoare sosește un strengar cu părul de culoarea morcovului care așezînd o scară lungă, o sue și în urmă praful se alese din cuib—și atunci bătrînul vrăbioi auzi un zgomot plăcut,

In altă apologie spune: oamenii din Schildburg zidiră o primărie dar ei uitară a-i face ferestre și deci înăuntru se făcu întuneric beznă, atunci încearcă a aduce lumina cu mistrii, hărdae, saci dar în zadar, atunci grefiierul municipal care din cauza asta era cel mai nenorocit prinse perfect o rază de-a soarelui cu o gaură de șoarece.

— Și cum crezi că se numea architectul?

— Nu știu.

— Unde era această primărie?

— După primul colț.

— Cum numiți voi această gaură de șoarece?

— Comparațiunea.

— Ah! Madam Andersen putea vom noi vre-odată descrie adevărul cu cuvinte?

— Nici odată.

— Singura noastră filozofie dacă trece de 30 de ani se numește credință.

Busch filozof! asta va fi o revelațiune pentru mulți oameni. Ceea ce însă rămîne pentru noi e că celebrul pictor era foarte amorezat de arta lui. Sălbaticul acesta care nu lua parte la nici o expoziție și care nu arăta pictura sa de cît intimilor săi, lucra foarte mult. Muzeul din Munich nu posedă de cît un singur tablou donat de un amator.

El face parte din școala maeștrilor olandezi și a studiat în special pe Rembrandt.

*

Napoleon autor.

Numărul din urmă al revistei italiene „Scena Ilustrată“ publică un articolas foarte interesant despre Napoleon I ca autor dramatic.

Reprezentarea piesei „Cid“ de Corneille a făcut asupra tînărului Bonaparte o impresie așa de adîncă în cît s'a hotărît să încerce să scrie și el tragedii clasice.

Napoleon începu să scrie o tragedie „Hector“ dar îndată după isprăvirea actului al patrulea fu numit general de brigadă—ast-fel că manuscrisul început și aproape de isprăvire fu pus de o cam dată la o parte.

Peste 11 ani, în 1805, o întîmplare îi aduse din nou sub ochi manuscrisul din tinerețe, care după ce-l citi din nou, i se păru că-i vrednic să-l isprăvească și să pună să i se reprezinte lucrarea dramatică. Chiemă pe poetul Luce de Lancival și-i dete manuscrisul, care apoi a fost înaintat sub numele poetului Comediei franceze. Dar artiștii dramatici îi respînseră piesa.

Cînd se întoarse Napoleon la Paris de la încoronarea din Milan, află chipul disprețuitor cum îi fusese tratată tragedia. Imediat scrise pe dosul manuscrisului: „Artiștii de la Comedia franceză vor trebui să joace piesa pe care au făcut dobitocia s'o respingă—Napoleon“.

Peste două ore, piesa fu primită în unanimitate, iar peste trei săptămîni fu jucată ca premieră, în fața Curței înregi.

Succesul a fost mare. Presupusul poet fu răsplătit cu legiunea de onore.

Ultime informaţii

CHESTIA PINEI

Aflăm că eri s'a întrunit o comisiune numită de prefectul poliţiei compusă din patroni şi lucrători brutari, ca împreună cu delegaţii, autorităţii poliţieneşti să dea o soluţiune diferendului iscat încă de vr'o 12 zile între meseriaşii brutari. Comisiunea n'a ajuns la nici un rezultat cea ce era de alt-fel de prevăzute.

După ce, că autoritatea poliţienească nu intervine la timp şi lasă ca diferendul să ia o formă acută; apoi acum, cînd în sfîrşit a catadicsit să se intereseze de chestiunea aceasta—în urma alarmării oraşului întreg, care se vedea lipsit de cel mai indispensabil aliment—*nu poate da nici o soluţiune*. Este drept, că şi corporaţia trebuia să intervie—ceea ce cu regret constatăm că n'a făcut.

Şi de ce nu s'a putut tranşa acest diferend?

Pentru că nici una din cerinţele lucrătorilor n'a fost primită. Şi după cum ştim, din manifestul societăţii lucrătorilor brutari, aceştia nu cer alt-ceva de cît *intrarea în legalitate*.

Este un regulament, care prevede condiţiunile de muncă şi de igienă în atelier, dar regulamentul acesta este nesocotit, în paguba publicului consumator şi a lucrătorilor brutari.

După informaţiile căpătate, lucrătorii, cari în majoritatea lor, lucrează, ar fi decis, ca astă seară să înceteze lucrul,—şi ast-fel grevei patronilor îi va urma greva lucrătorilor. **Aceasta ar fi o adevărată calomitate şi publicul ieşan nu poate suferi să se întimple.**

Cerem Corporaţiei şi poliţiei să intervie de urgenţă să impue tuturor ca legea şi regulamentul pe ateliere să fie respectat, pentru ca populaţiunea Iaşului să nu îndure lipsă pînei de pe urma relei voinţe a cîter-va interesanţi.

● **Ministerul de războiu aduce la cunoştinţa celor interesaţi că admiterea în şcolile militare, se va face până la vrîsta de 23 ani, iar nu 21 după cum din greşală a anunţat marele stat major.**

● **Astă-zi la orele 3 după amiază a avut loc la cimitirul „Eternitatea", înmormîntarea regretatului Petru Bucicov, fost şef de birou la prefectura de judeţ.**

In afară de rude, au asistat funcţionarii prefecturei şi mulţi prieteni, cari au ţinut să conducă la locaşul de veci pe cel ce a fost Petru Bucicov.

● **De oare ce d. loct. colonel Brănduş comandantul batalionului IV de vînători a plecat la Dadilov, pentru cursurile şcoalei de informaţii, d. maior Nădejde îl va suplini în timpul absenţei sale.**

● **Administratorul plăşei Şipotele comunică prefecturei de judeţ, că alaltă eri a căzut acolo o ploaie torenţială însoţită de grindină de mărimea ouălor de găină, ploaie care a provocat mari stricăciuni.**

● Ni se comunică din Vaslui că astă noapte mai multe girezi de grîu de pe moşia Rataila au fost distruse de un incendiu.

● Incă o neghiobie a d-lui Haret.

D. Haret studiază actualminte programa analitică a şcoalelor secundare ce vrea să o pună în aplicare cu începere de la 1 Septembrie.

După cum ne afirmă o persoană în măsură de a cunoaşte programa, care o studiază d. Haret, clasele I şi II de la liceele şi gimnaziile din Iaşi, vor avea de acum înainte profesori speciali de clase. Asupra acestei chestiuni promitem a reveni. Pînă atunci ţinem să arătăm că măsura d-lui Haret are de scop de a îngreuia situaţia unora din profesori cari nu intrăîn bunele sale graţii, obligîndu-i a face ei singuri toate cursurile clasei I sau a doua, întocmai cum se predau cursurile la şcolile primare.

◐ Consiliul general al judeţului va fi convocat în cursul săptămînei viitoare, pentru a discuta chestiunile pe care le-am anunţat.

◐ Ni se scrie din Mănăstirile Neamţ şi Agapia că timpul s'a răcit aşa de mult acolo, în cît multă lume a părăsit mănăstirile.

◐ In ziua de 15 August, cu ocazia sărbătoarei Adormirei Maicei Domnului se va oficia, ca în toţi anii cu o mare solemnitate hramul bisericii de la schitul Tăriţa din dealul Răpedea, pendinte de Epitropia casei Sfîntului Spridon.

Serviciul divin va fi oficiat de P. S. S. Archiereul Ghenadie Georgescu, egumenul bisericei Sf. Spridon şi de preoţii acestei biserici.

◐ Din Vaslui ni se scrie:

D. judecător de instrucţie Grigoriu, continuă cu instrucţia în afacerea furtului comis la prietenul nostru d. Sandu Răşcanu, fost deputat de Vaslui, despre care noi am vorbit la timp.

Să sperăm că d. Grigoriu nu va ţinea seamă de nici o influenţă şi va proceda şi de-acum înainte cu competinţă în instruirea afacerei, cu atît mai mult, cu cît autorii au ameninţat pe d. Sandu Răşeanu că vor **făptui şi o crimă.**

◐ Ploile din ultima septămînă au făcut ca Prutul să'şi iasă din albie şi să se reverse în gîrle şi locurile joase de pe ţărmii sei.

La Petreşti apele sale ameninţau să inunde satul, şi locuitorii s'au văzut siliţi, din această cauză a face diguri de apărare, din ridicături de pămînt.

De asemeni la Ungheni, el e la nivelul malurilor şi de mai plouă o zi revarsarea sa e sigură.

● Pe ziua de astăzi 1 August s'au făcut următoarele numiri în poliţia locală:

D. G. Uţă, sub-comisar cl. II, de la serviciul siguranţei, a fost avansat sub-comisar cl. I.

D-nii: Constantin Botez, actual agent special la siguranţă, Vasiliu actual ofiţer de sergenţi, G. Lisievici sub-comisar de la Ungheni şi G. Danţuş, au fost numiţi sub-comisari, în 4 din cele 6 locuri vacante.

Mai remîn deci 2 locuri vacante de sub-comisari.

● Cererile de înscriere la concurs ale aspirantelor la locurile vacante din şcoala normală de învăţătoare „Elena Doamna" şi a şcoalei normale de învăţătoare din Iaşi se vor adresa la minister, cel mai tîrziu până la 10 August, arătîndu-se în cerere, în mod precis, oraşul în care vor să depună examenul.

In orice cerere de înscriere la concurs pentru orice şcoală normală, afară de secţiunea normală a „Azilului Elena Doamna", se va specifica dacă aspirantul sau aspiranta candidează pentru o bursă, sau spre a fi primit ca solvent în condiţiunile prevăzute în regulamentul de administrarea şcoalelor normale pentru solvenţi.

Pentru şcoala normală de învăţătoare „Elena Doamna" se admit la concurs numai:

a) Elevele absolvente ale secţiunii primare a Azilului;

b) Orfanele rămase pe urma institutorilor sau învăţătorilor;

c) Fiice ale învăţătorilor şi institutorilor cari servesc de cel puţin 10 ani în învăţămînt;

d) Fiice de săteni.

Pentru şcoala normală „Elena-Domna" şi pentru şcoala normaiă de învăţătoare din Iaşi, concursul se va ţinea, atît pentru bursiere, cît şi pentru solvente, în Bucureşti, Iaşi, Galaţi şi Craiova, în localurile desemnate de minister, între 25 August şi 9 Septembrie, înaintea comisiunilor numite de minister pentru fiecare din aceste localităţi.

Concurenteie vor trebui să arăte precis în cererea de înscriere pentru care şcoală şi în care din cele 4 localităţi vor depune examenul.

◑ Peste cîte-va zile apare volumul al treilea (ediţia a II-a) din marea operă a d-lui profesor D. Alexandresco: *Dreptul Civil*.

◑ P. C. S. Teodosie Soroceanu, superiorul mănăstirei romîne din Munte-le-Atos, a sosit alaltă-eri la Sinaia.

Numitul Prelat a venit în România cu intenţia de a prezenta Suveranului un memoriu asupra situaţiei făcută Romînilor din Macedonia prin recentele evenimente politice care s'au produs în imperiul otoman.

◑ **Inscrierile în şcoalele secondare.**—Iată dispoziţiile ministerului instrucţiunei publice asupra înscrierilor elevilor în şcoalele secondare ale statului:

Cererea de înscriere trebue adresată direcţiunii şcoalei; ea trebuie făcută şi subscrisă de tatăl său, în lipsă de tată, de către mamă sau tutorul legal al copilului, cu arătarea locuinţei sale şi cu desemnarea numelui şi locuinţei corespondentului elevului, dacă petiţionarul locueşte în altă localitate. La cerere se vor alătura: actul de naştere, de vaccină, ultimul certificat de studii al elevului, chitanţa de plată a primei rate din taxa de frecventare sau cererea de dispensă de taxă cu toate dovezile trebuitoare, în fine, obligaţiunea ce ia părintele sau corespondentul că se va supune tuturor îndatoririlor ce-i impune regulamentul şcolar faţă de şcoală.

Primele trei acte alăturate cererii de înscriere se restitue imediat petiţionarului, după ce direcţia le vizează şi după ce ia din ele toate însemnările necesare pentru înmatriculare. Aceste însemnări trebuie să cuprindă: numirea autorităţilor de la care emană actele, data şi numărul lor. Prezentatorul actelor va subscrie de primirea lor chiar în cererea de înscriere.

In caz cînd elevul, pentru a se înscrie într'o clasă nu-şi schimbă şcoala, declaraţiunea va fi însoţită numai de chitanţa primei rate şi de obligaţia părintelui sau corespondentului faţă de regulament. Pentru înscrierile în clasa V se vor adăugi cele ce se prevăd în art. 20. Actele prevăzute în acest aliniat se păstrează în cancelaria şcoalei.

La înscriere, directorul va înmîna petiţionarului şi un exemplar din ediţia specială a regulamentului.

Inscrieri provizorii nu se admit; cererile, din cari vre-unul din actele sus pomenite va lipsi, nici nu se vor înregistra.

Cererile şi declaraţiile de înscriere, scrise pe formulare tipărite după modelul indicat la sfîrşitul acestui regulament şi pus în comerţ, vor trebui depuse la direcţiunea şcoalei între 20 şi 31 August inclusiv, de la 8—12 a. m.

Direcţiunea este datoare să înregistreze toate cererile de înscriere şi să elibereze petiţionarului chitanţa de primire.

In fiecare clasă I secundară nu pot fi înscrişi mai mulţi de 60 şcolari, în clasele II, III, IV şi a V-a nu mai mult de 50; iar în clasele a VI-a a VII şi a VIII-a nu mai mult de 40.

Direcţiunea formează în ziua de 31 August lista cererilor de înscriere ce i s'au prezintat pentru clasa I.

● Ultimul program care rulează două seri numai pe pînza Cinematografului Pathé Frères (Grădina Cuza-Vodă) şi cu care se închee irevocabil ciclul de vară, cuprinde:

Jubilieul de 60 ani de domnie a împăratului Franz Iosef, care a avut loc la Viena la 12 Iunie a. c. Scenele aceste sunt foarte reuşite şi vedem aevea: Viena în sărbătoare, estradele, imensa mulţime, părăzile, cortegiile istorice, alegorice, reconstruirea epocelor trecute, Veacul XIII, XIV, XV, XVI, Resboiul de 30 ani, Epoca Impărătesei Maria Theresa, Resboiul cu Republica Franceză, **Cortegiul fraţilor noştri bucovineni cu stindardul romîn în frunte**, etc.

Aceste serbări sunt cele mai grandioase din cîte s'au organizat pînă astăzi; ele sunt unice în analele Istoriei. Cortegiile au defilat înaintea Impăratului timp de 4 ore fără întrerupere. Aceste scene sunt absolut autentice luate de pe natură.

Restul programului e cu deosebire nou şi relevăm următoarele sujete absolut nouă, nearătate încă în oraşul nostru: Imparatul Nero şi Incendiul Romei; Parizul văzut din balon (800 metri înălţime); Instrucţii pentru a fi un perfect gentilom; Creaţiunea dansului serpentin; Pretendenţii d-nei Dupuy etc. etc.

CUTIA CU SCRISORI

Domnule Director,

Vă rog să bine-voiţi a publica următoarele:

In ziarul „Liberalul" din 29 Iulie 1908, văd că se spune cum că la moşiile mele Bărboşi, Uceni şi Guşeţei, dau ţaranilor popuşoiu stricat. In special la moşiile mele din judeţul Fălciu, am vîndut pentru export d-lui S. Socaris din Fălciu, întreaga recoltă de popuşoiu din 1907, oprindu-mi pentru trebuinţele moşiilor cantitatea necesară şi după placul administraţiei; iar tot prisosul are a'l primi d. Socaris, de ori-ce calitate ar fi, căci s'a obligat prin contract cumpărînd toată marfa *văzut şi plăcut*.

In astfel de condiţiuni, cum se poate afirma că avînd dreptul de alegere, nu a'şi fi oprit calitatea cea mai bună de popuşoiu, de oare-ce nu aveam nici un interes de a face alt-fel, cumpărarea fiind pentru export şi în străinatate, porumbul de ori-ce calitate se întrebuinţează fie pentru făină, fie pentru industrie. In afară de aceasta, este cunoscut în agricultură că avînd porumb mai prost el se vinde la velniţă, pentru vite şi rachiu, în condiţiuni tot aşa de avantajoase ca şi pentru făină.

Mă supun la ori-ce control, să se constate că la toate moşiile ce ţin în arendă, dau locuitorilor făină de cea mai bună calitate şi că nicăieri nu s'a putut constata un fapt contrar.

Primiţi, vă rog, d-le Director respectul meu.

Saul Fischer.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 1 August.

M. S. Regele indispus

Bucureşti.—Din Sinaia vine iarăşi ştirea că Suveranul s'ar ofla indispus.

Din cauza deranjărei stomahului eri Suveranul n'a putut să mănînce.

Agitaţie ţărănească

Bucureşti.—In satul Fierbinţi, din judeţul Fălciu, s'a produs o agitaţie printre locuitori.

Se zice că un oarecare Suliman administratorul moşiei d-nei general Arion ar fi descărcat focuri de revolver asupra ţăranilor.

Aceştia au trimes o telegramă ministrului de interne, cerînd să ia urgente măsuri, căci în caz contrar îşi vor face ei singuri dreptate.

Autorităţile au deschis o anchetă şi au arestat 4 ţărani care au fost aduşi în Capitală.

Chestia numirei d-lui Atanasiu

Bucureşti.—In cercurile tinerilor generoşi se afirmă cu multă siguranţă că d. Jenică Atanasiu va fi numit prefect la Constanţa, în locul d-lui Sc. Vîrnav, care urmează a fi mazilit.

Ştiri false

Bucureşti.—Aproape toate ziarele au anunţat că dl. Caillaux, ministrul de finanţe al Franţei a sosit în Capitală, de unde apoi a plecat la Sinaia.

Până acum ministrul de finanţe al Franţei n'a sosit nici în Capitală şi nici la Sinaia.

O afacere senzaţională

Bucureşti.—Ziarele au vorbit acum cît-va timp despre prinderea unui oare-care T. Patraş, de loc din judeţul Suceava, care în unire cu nişte ţarani au comis un mare număr de furturi în Bucovina. Acesta fusese arestat, iar mai apoi pus în libertate.

In urma unui denunţ însă, autorităţile judiciare superioare din Bucovina, au deschis o serioasă anchetă, de oare-ce s'ar fi constatat că în această afacere sunt implicaţi şi nişte magistraţi.

Ancheta continuă şi magistratul Iacobovicz a fost suspendat.

Mari inundaţii în jud. Fălciu

Huşi.—In urma torenţialelor ploi ce au căzut, apa Prutului a crescut colosal.

Prutul s'a revărsat, inundînd mai multe sate, căuzînd mari stricăciuni. Satul Drănceni a fost aproape complect inundat. Multe case au fost cuprinse de apă, iar altele dărămate. Locuitorii stau în podurile caselor.

Panica e foarte mare printre locuitori.

De asemeni mai sunt inundate şi satele Grozeşti, Buneşti etc.

Multe vite au pierit.

Sinuciderea unui militar

Constanţa.—Aseară caporalul Gh. Neculau, din regimentul 11 Geniu, s'a sinucis, împuşcîndu-se.

După ce s'a preumblat cît-va timp prin oraş, numitul caporal a venit aseară la cazarmă şi cu o puşcă Manlicher şi-a tras un glonte în inimă.

Moartea i-a fost instantanee.

La el s'au găsit 2 scrisori: una adresată unui d-n locotenent şi alta unui căpitan.

Evenimentele din Turcia

Constantinopol.—După ziarele turceşti, consiliul de miniştri de eri s'a ocupat de reorganizarea diferitelor servicii şi de soarta funcţionarilor concediaţi. Ziarul „Gazeta" spune că membrii comitetului tinerilor turci au asistat la ultimul consiiu de miniştri. O comunicaţie oficială declară că consiliul de miniştri a deliberat asupra programului cabinetului. Acest program va fi publicat în curînd.

*

Ziarul "Tonin" spune că acum Rizza Fdşa se va reîntoarce la el acasă.

Ziarul mai adaogă că ceilalţi Paşa ar trebui să se reabilitoze şi ei la fel.

Mai multe ziare propun pentru parlament unul dintre palatele imperiale.

Fostul ministru de interne Hadj Akif Paşa a fost numit director general pentru administraţiunea financiară a căiei ferate din Mecca.

Noul ministru de interne Beschid Paşa a demisionat din cauza sănătăţei sale care e sdruncinată.

*

Constantinopol.—Naum Paşa a fost numit ambasador la Paris; Fetti Bey vice director la biroul presei de pe lîngă Poartă a fost numit secretar de stat la externe.

Cercurile poliţiei asigură că ministru de externe ar fi demisionat şi ar fi fost numit ambasador la Berlin.

Revolta unor soldaţi

Londra.—Agenţia Reuter anunţă că la Hongkorif peste 1000 soldaţi chinezi.

S'au revoltat din cauză că unul din camarazilor fusese arestat. Răsculaţii au omorît pe comandantul lor şi pe mai mulţi ofiţeri.

Un atentat

Genes.—Ziarul „Secolo" află din Lima, că la 12 August, după prînz, preşedintele din Peru se ducea la parlament, cînd a fost atacat de un individ înarmat cu un cuţit. Preşedintele putu să se apere. Mai mulţi trecători şi agenţi de poliţie alergară în ajutor. Agresorul al cărui nume e Irola aruncă cuţitul său şi reuşi să scape. Preşedintele n'a fost rănit.

Călătoria regelui Eduard

Marienbad.—Regele Eduard a sosit azi aci.

Explozie pe un vapor

Paris.—In urma exploziei întîmplate pe vasul „Couronne" 19 marinari au fost răniţi.

resa franceză şi intrevederea Pdintre Frantz Iosef şi regele Eduard

Paris.—Ziarul francez „Le Journal" consideră situaţia in Turcia ca fiind singurul subiect de consideraţie între Regele Eduard şi Impăratul Frantz Iosef.

Ziarul „Siécle" declară că ar fi foarte de dorit să se facă un acord între Anglia şi Germania, la care de sigur ar lua parte şi Austro-Ungaria.

„Le radical" exprimă că Regele Eduard a reuşit să convingă pe Impăratul Wilhelm că nimeni nu se gîndeşte să facă o alianţă spre a înconjura Germania. Dacă Regele Angliei a putut să asigure de acest lucru pe nepotul său, el a contribuit foarte mult să întărească pacea lumei.

O Domnşoară absolventă a Conservatorului din Iaşi, foastă elevă a d-rei Aspazia Sion, dispunînd de timp liber, doreşte a da lecţiuni de piano la domiciliu şi în familie.

A se adresa în strada *Bucşinescu No. 4*, Iaşi.

Ultimele 2 serate
Grădina Cuza-Vodă
In fie-care seară
CINEMATOGRAF

PRIMARIA COMUNEI IASI

PUBLICAŢIE

In ziua de 20 August a. c. oara 11 a. m. se va ţine în Camera acestei Primării conform art. 72—83 din legea comptabilităţei publice, licitaţie prin oferte închise pentru furnitura furajelor necesare cailor şi boilor de la serviciul curăţirei stradelor pe timp de un an, cu începere de la 1 Septembrie a. c.

Garanţia provizorie 2000 lei în numerar sau efecte garantate de Stat.

Condiţiunile de licitaţie precum şi caetul de sarcini se pot vedea în fiecare zi de lucru la serviciul Administrativ.

No. 16518
31 Iulie 1908

Doctor SUZANA VECHSLER
Boli de femei.—Faceri.
Consult. 2—4 p. m. **Anastasie Panu 43**

De închiriat o cameră rtpilată în' sm Albă No. 27.

ADVOCATUL
EM. SOCOR
S'a mutat în Str. Veche 24

Vaccinări şi revaccinări
Dr. A. Steuerman
Str. Golia No. 31

Gonsan
TRADE MARK
ANTIBLENORAGIC

Cel mai bun şi aprobat de toate autorităţile medicale. Calmează repede şi opreşte secreţiunea, scurtează durata boalei şi prăntîmpină de asemenea complicaţiuni. Doza: 4—5 ori pe zi cîte două capsule după mîncare. De vînzare la toate farmaciile şi drogueriile din ţară. Preţul unei cutii 50 capsule lei 4; cu 30 capsule lei 2.75.

Cumparaţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei cari au intîrziat

Să nu pearda ocaziunea acum la:

Clasa II-a a Loteriei

Tragerea

la 7 şi 8 AUGUST 1908

LEI 900,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante. — La clasa 6-a

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şepte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara din puţinile

Lozuri Norocoase

ce au mai remas libere la

Noua şi Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici. — Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei	4
1/4	Un sfert	Lei	8
1/2	Una jumatate	Lei	16
1	Loz întreg	Lei	32

Preţurile Oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	2.50—lei	1/4	Un sfert	5.—lei
1/2	Una jumatate	10.—lei	1/1	loz intreg	20.—lei

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează serviciu cel mai Prompt şi conştincios

PLATA CAŞTIGURILOR se tace imediat după tragere

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată în anul 1858

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milioane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER incheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.

b) Contra-asigurări.

c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.

d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi:

Dl Iosef Popper, Strada Lăpuşneanu No. 10.

BÓLE CONTAGIOSE

recente sau vechi *Scrofule bólele pieleĭ* (*dartrŭ, Eczema, herpes, Lepra*, etc.) şi alte afecţiunĭ resultîndŭ *din viciurile sangelui*. *Ulceri, glandule, rhumatisme ulceraţiunĭ a le gurei şi a le gâtului, tumorĭ, inchieturĭ, exostozĭ, impotenţă* şi tóte accidentele siphylitice dobandite sau ereditarie. *Vindecare sigura si radicală* a bólelorĭ celorĭ mai inveterate si rebele tutulorĭ tratamentelorĭ prin

BISCUITS DU Dr OLLIVIER

unicĭ aprobaţĭ de către Academia de Medecina din Paris.

Unicĭ autorisaţĭ de către guvernulŭ francesŭ.

Unicĭ admişĭ în spitalurile din Paris.

Recompensă naţională de 24,000 f.

Acestu medicamentŭ forte plăcut intrebuinţatŭ de 60 anĭ de către cei marĭ medicĭ ca celŭ mai putinte *depuratiŭ* cunoscut este unicul în *tóta lumea* posedîndu aceste titlurĭ onorifice şi avîndŭ obţinutŭ aceste inalte distincţiunĭ cea ce indică imensa sa superioritate.

Depositŭ generalu: 62, r. de Rivoli, Paris

Uă broşura asupra

acestu bóle insoţeste fie-care cutie

Depou în Iasi la Fraţii Konya farmacistĭ

„VICTORIA"

SOCIETATE ANONIMA DE

Asigurari generale şi Reasigurari

IN BUCUREŞTI

Direcţiunea generală: Str. DOAMNEI No. 10

Capital statuar Lei 5.000.000

Intăia emisiune lei 1.00.0000

Primul vărsămînt Lei 300.000

Societatea este representată în toate localităţile mai principale din ţară prin Agenţii săi şi face *Asigurări* contra riscurilor de

INCENDIU şi EXPLOZII

ACCIDENTE

CORPORALE ŞI ASUPRA **VIEŢEI** *OMENEŞTI*

TRANSPORT

Terestru, Fluvial şi Maritim

— REPRESENTANŢA GENERALA PENTRU JUDEŢUL ŞI ORAŞUL IAŞI:

Strada Stefan cel mare No. 33.

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IAŞI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sfînt. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamurĭ mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă.

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

Voiţi să vă însuraţi?

De către Doamne (printre cari şi unele cu copii nelegitim, cu defecte corporale etc), **cu averi de la 5000 pînă la 500.000 k.**, suntem autorizaţi a căuta soţi potriviţi. Numai domni (chiar fără avere) cari sunt reflectanţi serioşi şi la cari o **căsătorie grabnică** n'ar constitui o piedică să bine-voiască a scrie **D-lui L. Schlesinger, Berlin 18**

Sirop Codéine Tolu Zed

SIROPUL D-lui ZED

are pentru basa principală **Codeina şi Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fi ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătore a le opiului.

Foloseşte de minune în contra **irritaţiunilor, peptului şi ale pulmonilor, a tusecĭor invechile, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* **22, Drouot** şi la *diverse Pharmacii*

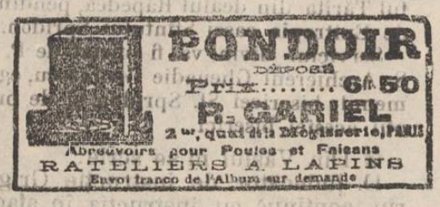

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea ELIXIRULUI GUILLIÉ est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrănilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORĬ EPIDEMICE, FRIGURILORĬ PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORĬ DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORĬ DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JASĬ: Farmacie FRATII KONYA.

Iaşi—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalaţie cu motoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iaşi

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei

6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rind în pag. III, 50 Bani

» » » » IV, 40 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacția și Administrația: Str. Stefan cel Mare, 38. | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul V.—No. 501.—IAȘI, Duminecă 3 August 1908

Liberalizmul Romîn

Societatea omenească, întrucît este un corp social cu diverse organe ce răspund unor anumite funcțiuni și necesități sociale, nu poate nesocoti legea generală a evoluției, după care —*necesitatea transformizmului economic este determinantul evoluțiunei complexului social.* Aceasta înseamnă, că *nu oamenii*, din liberul lor arbitru—chiar dacă ar fi în cea mai perfectă înțălegere—pot preface așăzămintele și organizațiunile societăților; și că ori de cîte ori, prin *forțarea lucrurilor și a evenimentelor*, supra-structura politică și ideologică a unei societăți se învestmînteză cu o haină neadaptabilă structurei economice, această învestmîntare este pasageră sau artificială.

Acesta este cazul țării noastre și a tuturor celorlalte țări, cari s'au deșteptat la viața politică abia acum 40—50 de ani, și au trebuit să sufere înrîurirea Apusului, care sub raportul acestei vieți, avea o evoluțiune seculară.

Sub influența hotărîtoare a unor țări ca: Anglia, Franța, Germania etc..., noi am introdus formele politice din Apus, și ne-am îmbătat de frumusețea și idealul lor. Generațiunea de la 48 însă, care a luptat cu atîta entuziasm în direcția aceasta, n'a știut, că vieața politică și ideologică apuseană cu care ne-a înzestrat și pe noi, este rezultatul necesar socialmente al unei dezvoltări economice, *pe care noi nu o atinsesem și n'am atins-o nici acum.*

Așa fiind, este firesc ca legile țării, în cari se cristalizează supra-structura politică a Romîniei, să nu poată avea nici autoritatea, nici fixitatea unor legi *reale*, unor legi, cari să fie emanațiunea politică și juridică a stării economice.

In aceasta constă *contradicțiunea flagrantă dintre regimul legal și regimul real*, al organizațiunei noastre sociale; și de oarece această *contradicție* este un fenomen social specific și important în viața noastră politică, nu se putea ca el să nu influențeze liberalizmul romîn, ca ideologie a unui partid de guvernămînt.

Tocmai acestei influențe se datorește în bună parte atențiunea excluzivă ce o dă partidul liberal clasei țărănești și tendințelor ei refractare oricărui progres social, și deci —conservatizmul reacționar al neoliberalizmului.

Căci în lupta dintre regimul legal și regimul real al țării noastre, este evident și la cunoștința tuturora, că realitatea a ieșit și iesă învingătoare. Dacă succesul moral aparține *legalității*; succesul material însă, succesul brutal, care impune, care este vrînd-nevrînd recunoscut, e negreșit al *realității*.

Și această brutalitate a faptelor, care izbește și impune chiar minților oamenilor cugetători, este puternicul izvor al mentalității și ideologiei neoliberale.

La un moment dat liberalizmul s'a oprit în mersul lui înainte, spre a se întoarce îndărăt pe altă cale de cît cea parcursă.

Clasa țărănească —întru cît constitue materia organică și socială a mișcării retrograde ce s'a înfăptuit —este obiectul cercetărilor și preocupărilor politice și economice ale partidului liberal. Nevoile și idealurile acestei clase alimentează ideologia partidului liberal, fericirea ei înseamnă fericirea țării. In modul acesta se alcătuește o ideologie politică și juridică corespunzătoare regimului real; în modul acesta se nimicește contradicția dintre starea legală și starea de fapt, dîndu-se putința unei depline și morale dezvoltări politice rezultînd din substratul economic, din dezvoltarea economică a societății noastre.

Nu ne vom ocupa acum cu chestiunea de a se ști, întru cît sistemul acesta de a împăca lucrurile, și de a adopta supra-structura politică și juridică a structurei economice, este falș. La vreme vom vorbi și despre aceasta. De o camdată am vrut să stabilim—și credem că am reușit,—cum contradicțiunea dintre cele două stări, contradicțiune specifică societății romînești, a putut determina trecerea de la liberalizmul tradițional la țărănizmul de astăzi.

La această trecere a conlucrat indirect și *biurocrația*; și aci e locul de a spune cîteva cuvinte asupra chestiunii atinse în treacăt în articolul precedent.

Spuneam, că *biurocrația nu este un suport social și politic statornic.* Faptul este perfect exact și cauza acestei nestatornicii politice și sociale, se datorește felului de a fi, care stă la baza acestei clasei. Biurocrația nu este o clasă producătoare. In statul romîn ea trăește din activitatea și rodnicia celorlalte și este supusă mișcărilor lor ascendente sau descendente. Locul și rolul ei în politica statului atîrnă de situațiunea ce o are într'un moment sau în altul. Ne avînd deci o datare socială [illegible] definită, biurocrația nu poate forma baza unui partid politic.

De aceia partidul liberal împins și de împrejurări, dar și conștient, s'a îndreptat către clasa țărănească, care evident îndeplinește toate condițiunile necesare de *fixitate socială* și de *independență economica.*

Manoliu.

Dărnicia Nababului

Eu unul mă rîdic cu putere contra acuzărilor grave și precise ce se aduc Nababului, că ar fi luat prin chitanță 30,000 lei din fondul electoral al partidului și 30,000 lei pe numele defunctului Jacques Lahovary.

Și iată de ce:

Un om care, ca Nababul, a renunțat la 402,531 lei 05 bani despăgubiri din răscoale; un om care ca Nababul a cedat gratuit tot terenul necesar liniei ferate Ploești-Slobozia ca să-i facă un bagatel de 3 gări pe moșiile sale; un om care ca Nababul a îmbrăcat cu paltoane tot partidul cît a stat în opoziție, apoi l'a hrănit cu banchetul de la Iași cu un lux princiar; un asemenea om, nu e capabil zic să ia direct sau indirect, cu chitanță sau fără chitanță, anonim sau pseudonim—căci ce e pentru Nababul numele de Jacques Lahovary, de cît un pseudonim—un fleac de 60,000 lei zi șase zeci de mii de lei, căci ce și-a zis bietul nabab: Partidul a apelat la mine în vreme de nevoe, l'am hrănit, l'am îmbrăcat, l'am adus la putere, am umblat cu trenul în țară, am plătit hoteluri, bacșișuri la hamali, la chelneri, la portari, și cum el ține registru în regulă de daturi și luaturi, a făcut socoteală și a văzut că a cheltuit:

1) banchetul dela Iași	*25,000 lei*
2) paltoane, dezlocări, bacșișuri	*25,000 »*
Total	*50,000 lei*

Acești bani scoși din renta perpetua 5 la sută i-ar fi adus în cei 3 ani și 10 luni de opoziție din 1901 Februarie 12 sau la 20 Decembrie 1904 următoarele sume cu dobîndă compusă:

1) anul I: 2500, care adăugat la 50000 capital se face 52,500.

2) anul II: 2,625 lei, iar capitalisat 55,125.

3) anul al III: 2,756 lei, bani 25, iar capitalizat 57,881·25.

4) Iar pentru 10 luni din anul al patrulea i-ar fi adus 2411·31, iar capitalizat i-ar fi adus 60,292·96 adică șase-zeci de mii două sute nouă-zeci și doi lei, bani 96.

Și tare pe verba că unde merg miile merg și sutele Nababul și-a zis să-mi văd eu miile luate, de sute mă pot eu scuti. Și așa Nababul luînd cel 60,000 lei a fost în pagubă numai cu 292 lei bani 96, care sunt raportați de 4 ani, pentru alte răfuieli ulterioare.

* * *

Chestiuni locale

GREVA PÎNEI

Cetățenii Iașului își pun mereu întrebarea îngrijitoare, dacă vor avea sau nu „pînea cea de toate zilele" și în toată seara rostesc, înainte de culcare rugăciunea pentru... încetarea grevei.

Grevă din partea cui? Iată o problemă nerezolvată încă. A patronilor, spun unii; a lucrătorilor—afirmă alții. Cei dintâiu sunt în grevă, pare-se, în contra unor dispozițiuni precise ale unui regulament votat; ceialalți sunt în grevă contra proprietarilor de brutării de la care vor să obțină mai bune condițiuni de muncă și de salar: luptă veche și grea.

De partea cui e dreptatea? Iată o întrebare la care am vrea să răspundem cu cugetul curat și fără a nedreptăți pe nimeni.

Intre patronul bogat și lucrătorul sărac e așa de greu să nu simpatizezi cu acesta din urmă! Cu toate aceste e o rațiune peste care nu putem trece și punctul nostru de vedere nu poate fi acel al luptei de clase care se predică la sindicat. De asemenea n'am avea nimic de zis în contra faptului că s'au admis femeile la lucru, dacă învoirea aceasta n'ar avea drept urmare de a lipsi de lucru pe atîția oameni cari au și ei femei, ba încă și copii...

Femeile—spune manifestul—n'au carnete de lucru Dar ni se afirmă, pe de altă parte, că nici lucrătorii brutari nu respectă de loc legea meseriilor, că *nici unul* nu cotizează la corporație pe motiv că pităria *nu este o meserie.* In acest caz de ce n'ar exercita-o și femeile?

Manifestul distribuit al lucrătorilor brutari ne-au făcut un tablou grozav de desgustător despre modul fabricării pînei. Indiferent de rezultatul actualei greve parțiale—care sperăm că în acest moment s'a terminat prin bună înțelegere reciprocă—nu putem protesta în deajuns contra serviciului sanitar care tolerează o asemenea stare de necurățenie, fie a atelierelor, fie a lucrătorilor. Poate chiar ar fi indicat a se admite femeile la lucru, de cît barbații în asemenea stare nehigienică, pe care ne-o zugrăvesc ei insuși!

Ce face, apoi, serviciul sanitar cu votul luat și reînoit de atîtea ori pentru introducerea obligatorie a mașinelor de frămîntat? Poate aceasta ar mai pune capăt... frămîntărilor permanente din sînul acestei nenorocite bresle.

Afară de serviciul sanitar organizațiunea corporațiilor ar fi chemată să facă a se respecta cu severitate regulamentul funcționării brutarilor, căci—după cît știm —în corporație figurează și patroni și lucrători. Iar dacă s'a votat un regulament, el de sigur că a fost expresia intereselor tuturor, de-o potrivă. Bine înțeles, cerem aceasta, presupunînd că am fost greșit informați că lucrătorii brutari resping înscrierea în corporații, cu atît mai mult cu cît—chiar prin manifestele lansate de ei—făceau mereu apel la comitetul corporației și că acesta din urmă a și intervenit la administrația comunală pentru liniștirea lucrurilor.

CATE-VA NOTE

Prensul Griguță, care a început să facă în *Epoca* teoria chestiunei agrare, ne comunică din înaltul situației sale prensiare, că soluțiunea chestiei țărănești atîrnă de la numărul de zile de lucru ale țăranului. Așa acum „țăranul lucrează maximum 100 de zile pe an"—cît îi de leneș!

Ei bine, spune prensul, dacă vreți să rezolviți chestia agrară, țăranul trebuă să muncească mai mult — 250—300 zile pe an.

Adică prensul nu e mulțumit cu veniturile actuale, sau vrea să introducă inovația de a se lucra cîmpul în luna Ianuarie?

*

Se știe—prensul spune—că starea materială bună a omului atîrnă de la numărul de zile ce lucrează pe an.

Sărmanul prens! Desigur, că nu are nici un codru de mămăligă.

*

In articolele ce publică asupra chestiei agrare, prensul propune să se sporească progresiv salariile țăranilor, cari vor lucra mai mult, — aceasta spre a-i încuraja la lucru.

Cît să-ți dau, prensule, ca să nu mai lucrezi de loc?

*

„Studiul" prensului de care vorbim este întitulat: *Intenții bune—soluții greșite.*

Nu ne îndoim de loc de soluții, intențiile însă nu ne par tocmai curate. La urma urmei cum pot fi „intenții bune", cînd dai „soluțiuni greșite"?

OAMENI ȘI LUCRURI

Oameni de treabă

Ziarul „Times" anunță din New-york că în acest mare oraș va avea loc în curînd un congres de un gen cu totul nou în felul său. Un congres al „criminalilor", dar un congres în toată forma, după toate regulele protocolului. E vorba ca să se adune la o vastă conferință numeroși clienți—temporari sau constanți—ai temniților americane pentru a se consfătui asupra situațiunilor lor actuale și viitoare

Propunerea vine de la d-rul Reitman din Chicago, un sociolog care și-a dobîndit poreclа de „rege al vagabonzilor", pentru zelul ce depune întru studiarea clasei criminale și pentru pricepirea și buna voința cu care se ocupă de această însemnată problemă socială.

D-rul Reitman cere ca delegați ce se vor întruni la acest „congres" să fie lăsați liberi, adecă scutiți de pază polițienească pentru acest timp, ca să se poată sfătui la adăpost de orice desfășurare de forțe polițienești, ca niște cetățeni în posesiunea deplină a drepturile lor.

Poliția nu privește cu ochi răi această propunere și speră chiar—zice corespondentul lui „Times"—să poată descoperi cu această ocasiune pe anumiți făcători de rele sau criminali, pe care-i caută în zadar sau cari s'ar fi sustras cu îndemînare de la rigorile justiției oficiale.

Propunerea fiind americană nu poate fi lipsită de originalitate. Dar cu oare care bună voință și cu oare care sforțare spre paradox am putea zice că un atare congresc n'ar fi mai puțin vrednic de urmărit în dezbaterile lui, în aspectul lui, de cît atîtea adunări și conferințe cari au loc aiurea și unde se string la o laltă exclusiv „oameni de treabă," adecă acei pe cari suntem obișnuiți a-i recunoaște și a-i denumi astfeliu.

Unde începe crima și unde sfîrșește calitatea de om de treabă nu putem ști și nimeni nu ne poate lumina. Noțiunile de dreptate și de nedreptate, de drept și nedrept, de bine și de rău, sunt cele mai vagi, cele mai relative. Omul cinstit de azi este abuzivul de eri, sau criminalul de mîne. Muritorul e sub stăpînirea împrejurărilor și ideea de crimă izvorăște din un complex de condițiuni neprevăzute.

A face rău nu însamnă nimic în sine, de oare ce însuși traiul omenesc presupune o necontenită strîmtorare a altor traiuri; nevoia unuia satisfăcută, însamnă o mizerie nouă sămănată. Oare între cei ce umblă liberi în societate sunt, de fapt, mai puțini făcători de rele sau chiar criminali de cît între cei închiși? Oare eroii marilor drame fixate în literatura unui Sophocle, Shakespeare, Zola și Dostoyewski sunt frați cu micii clienți ce umplu temnițele societății moderne?

Cine ar spune că comandanții în războaie, greviștii, răzvrătiții, geloșii, sinucigașii sunt expresii inferioare, brutale ale societății, iar nu eroi ai împrejurărilor? Calăul legiuit ce omoară din poruncă e un om de treabă, iar un Othelo ori un Raskolnikof—criminali? Eclesiastul proclamă drept asasin pe acel care rîpește saracului pînea trebuincioasă: cine n'o face în societate și nu e slăvit cu toate aceste ca generos, ca un om superior?

Aduceți-vă aminte de adevărul lui Rousseau: cine din noi n'ar apăsa un buton, dacă cu aceasta ar putea ucide un mandarin în China și să-i iee averea?

...Chestiunea oamenilor de treabă și a criminalilor e simplă dar și complicată în acelaș timp.

Rodion

O anchetă medicală

Medicii ruși.—Odesa.—București.—Ce e cu conjunctivita granuloasă.—Emigranții reintorși. — Opinia unui specialist romîn.

Este știut că emigranții cei atinși de conjunctivită granuloasă, sunt respinși din America, astfel că, adesea o familie expatriată suferă ca unul din membrii ei să nu fie primit pe teritoriul American sau Australian din cauză că este atins de această boală contagioasă de ochii.

In acest scop, mai mulți profesori medici din Odesa au adresat ilustrului nostru oculist, dl. N. Manolescu, următorul chestionar:

1) Există un criterium pe care să se poată baza ca să se afirme că conjuctivita granuloasă în fasa cicatricială nu prezintă nici o primejdie de contagiune în prezent și în viitor?

2) Considerați orice secrețiune a unui bolnav atins de conjuctivita granuloasă că ar putea trasmite maladia?

3) Credeți că se poate distinge cu ușurință conjuctivita foliculară de conjuctivita granuloasă?

4) Credeți că e cu putință să se confunde catharul printanier cu vegetații al conjuctivitei palpebrală cu conjuctivita foliculară sau papilară?

5) Luînd în considerație cele de mai sus nu credeți c'ar fi de dorit, în numele dreptății, ca la examinarea emigranților să fie invitați și specialiștii oftalmologi?

d. Necular răspunde, a răspuns următoarele:

Conjuctivita granuloasă, veche, sau în fasa cicatricială atît cît se conservă încă de țesăturile conjuctivale infectate, pôte fi contagioasă;—și aunt foarte extraordinare cazurile de conjuctivită granulósă în cari să fi disparut orice țesătură a conjuctivei infectate, numai prin procesul patologic.

In genere, țesătura conjuctivală conservă mici părți de conjuctivă, conținînd papile și folecule infectate.

In general se pot distinge aceste elemente anatomice infectate: se pot vedea în acele mici părți ale conjuctivei mai mult sau mai puțin răspîndite.

Sunt cazuri, într'adevăr prea rare, cînd nu s'ar putea bănui existența unor asemenea elemente într'un cîmp cicatricial, mai ales în părțile ce corespund la suprafața tarsului superior; dar dacă s'ar trece peste o asemenea suprafață cu o perie de dinți, (avînd părul pe jumătate tăiat), se poate observa: pe cîmpul cicatricial mici cavități în care s'ar putea ascunde jumătatea sferică a unui grăunte de mei sau de muștar mare, cari nu lasă nici umbră de îndoială că conțineau folicule infectate, ce se află încă pe jumătate adăpostite în țesătura cicatricială a conjuctivei, fără să întreacă nivelul cicatricei,— și care au fost eliminate prin perie.

*

Din cele ce preced rezultă că nu e posibil să se afirme că, în asemene cazuri, ori cît de cicatrizate ar părea, ori ce țesătură infectată prin conjuctivita granuloasă ar fi dispărut; și că prin urmare, în cazul conjuctivitei granuloase, general cicatrițială, cînd intervine o secrețiune, nu poate fi cineva sigur că produsul ei nu va conține microbul conjuctivitei granuloase—și că acest microb în unele cazuri, n'ar putea să se prindă pe o conjuctivă sănătoasă asupra căreia l'ar fi condus produsul acelei secrețiuni conjuctivale.

După părerea mea, astfel ar trebui privită chestia conjuctivitei granuloase cicatriciale, din punctul de vedere al contagiunei.

Un mijloc capabil care să facă să dispară și cele din urmă părticele ale conjuctivei infectate și să determine în locul lor o cicatrice sănătoasă, care să elimineze resturile de folicule care se mai conservă încă în cicatrice și care să însănătoșeze în general conjuctiva și prin-t'ro reacțiune microbicidă, ar fi tot ce se poate dori în contra contagiunei posibile a conjuctivitei granuloase cicatricială.

Un asemenea mijloc eu îl găsesc în perierea conjuctivelor atinsă de conjuctivită

Cumpărați Bilete pentru Loteria 4 Clasa II a Regatului Romîn

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI (Piața Unirei)

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 20,- O jumatate loz Lei 10 - Un sfert de loz Lei 5 Una optime lei 2-50

granuloasă cicatricială.

Sunt convins că o periere, bine executată, adică care periere să domine o stare anatomo-patologică, prezintă complect condițiunile necesare pentru a asana o conjuctivită granuloasă și a o pune în desăvîrșită imposibilitate de a mai fi contagioasă.

Experiența mea din anul 1894, epocă la care am introdus pentru prima oară perierea în tratamentul conjuctivitei granuloase, îm servă de bază la ceea ce afirm.

3). Conjuctivita foliculară în general este conjuctivita granuloasă tenără.

Rezistența la un tratament rațional și origina conjuctivitei foliculare (din căzărmi, familie, aziluri, școli etc., unde există conjuctivită granuloasă) sunt circumstanțe de cea mai mare probabilitate a naturei granuloase a conjuctivitei foliculare.

Marea desvoltare a conjuctivitei pretinsă foliculară, întinderea ei mai ales pe marginea superioară a tarsului respectiv, infiltrația adîncă în conjuctivă și de coloare anoxemică a conjuctivei sunt semne nediscutate a naturei ei granuloase.

O conjuctivită foliculară datorită unei cauze banale se vindecă în cîte-va zile sub influența unui tratament chiar ușor anticataral. Un ușor masaj cu acidul boric, e suveran în acest caz, numai în câte-va zile conjuctivita se vindecă, ceea ce nu se poate vedea în cazul când conjuctivita foliculară este de natura conjuctivitei granuloase.

Un tratament ori cât de rațional, din contra, în cazul unei asemenea conjuctivite nu poate duce la vindecare de cât după mai multe luni,—căci se cere o rețiune terapeutică lungă pentru distrugerea microbului și eliminarea produselor inflamatoare ce au fost infiltrate.

4). Confuziunea catarului printanier cu vegetațiile conjuctivitei palpebrale nu este posibilă.

Aceste două stări patologice se deosebesc între ele din toate punctele de vedere simtomatologice.

Confuziunea catarului prentanier cu conjuctivita foniculară e posibilă într'anume cazuri rare; dar ea nu are imporportanță practică, căci chiar dacă cele două cauze, ceea ce nu pare probabil, au o evoluțiune ce se aseamănă din punctul de vedere al duratei și al urmărilor.

5). Pentru mine este inexplicabil faptul că ultimul cuvînt asupra emigrărilor care sunt refuzați sub pretextul că sunt atinși de conjuctivită granuloasă, nu se dă de un specialist, care poate, nu numai să facă o diagnoză mai sigură a conjuctivitei granuloase, dar are putința să însănătoșeze complect ori-ce teren conjuctival infectat, aplicând o periere bine administrată sau un raclaj în anume casuri. In cazul când prima periere ar lăsa vre-o îndoială, trebue să urmeze o a doua și o a treia, și se va ajunge sigur la compleca exterminare a ori cărei țesături conjuctivale ce ar mai conserva microbul conjuctivitei granuloase.

Un teren conjuctival ast-fel tratat printr'o periere bine făcută, mai ieste immun la ori-ce infecțiune, mai ales de conjuctivita granuloasă.

** Pe timpul verei administrația* **Opiniei** *primește abonamente lunare: în țară, 2 lei; în streinătate 3 lei.*

Litere-Științe-Arte

Conjunctivita.—In pagina întăia a numărului de față reproducem răspunsurile și lămuririle date de excelentul nostru specialist în ale oculisticei, d. profesor N. Manolescu la o anchetă întreprinsă de niște medici din Odesa. Chestiunea conjunctivitei e una din cele mai complicate și mai obscure în ale oculisticei și nici pînă astă-zi specialiștii nu... văd clar în ce privește această boală teribilă de ochi, din nefericire foarte frequentă în țara la noi. Căzărmile noastre sunt adevărate focare de conjunctivită granuloasă—căci de această specie e vorba, singura molipsitoare într'un grad înalt — și nu de mult încă s'a anunțat descoperirea unui contigent enorm de granuloși într'o singură companie de soldați.

Ultimile știri din America arată că comisiunile de examinare a emigranților au decis a proceda cu mai puțină severitate în privința bolilor de ochi, o nouă dovadă că în chestiunea conjunctivitei opiniile variază mereu și la infinit. De aceea părerea d-lui profesor Manolescu, va fi cetită cu interes în lumea noastră științifică.

*

După cum se anunță din Berlin, în Octombrie se va deschide în palatul Academiei de bele-arte de acolo o expoziție publică de aquarele lucrate de Imparatul Wilhelm. Membrii academiei au fost invitați să expună și ei tot atunci aquarele.

Rezultatul material al expoziției va fi pus la dispoziția institutelor de binefacere de sub patronajul împărătesei.

*

O moartă care... moare, iată ce este în momentul de față Marea Moartă. In adevăr după cum dovedește un cercetător din partea locului, Marea Moartă pierde zilnic, prin evaporare, o cantitate de mai multe milioane de tone de apă.

Cantitatea aceasta e prefăcută ușor în aburi de razele soarelui, de care sunt mai călduroase de pe pămînt.

*

Ziarele germane se ocupă cu cercetarea și comentarea activității poetice a filosofului Kant. Bibliografii amatori publică mereu versuri mai mult sau mai puțin remarcabile ale autorului „Criticei Rațiunii pure".

*

Din Paris se anunță că în rîndul diferitelor muzee cari au fost inaugurate în vremea din urmă trebuie numărat acum și un „muzeu al advocaților". El va fi găzduit în palatul justiției și va cuprinde în primul loc portrete istorice, documente și manuscripte juridice. Se va colecta pentru muzeu un colosal număr de interesante caricaturi, știut fiind că avocații au dat totdeauna material satirei.

*

Maestrul Mascagni a avut a suferi neplăceri la Turin, într'una din serile trecute.

Cînd Măscagni apăru pentru a conduce reprezentarea operei „Măștile", cîțiva indivizi aruncară asupra lui o portocală, care căzu pe scenă. Maestrul se făcu că nu observă nimic, dar cînd primadona terminase o partitură, o adevărată ploaie de portocale și usturoi se abătu furtunoasă asupra scenei.

Mascagni indignat, voi să'și părăsească locul, ale cărui pretenții nu fuseseră luate în seamă de Mascagni și artiști.

*

Inainte de a pleca în expediția spre polul Nord, d. Jean Charcot a fost primit în audiență de d. Falliéres, presedintele republicei franceze, care i-a dorit întoarcere fericită, adăugînd că Franța va urmări cu interes, întreprinderea aceasta îndrăsneață.

*

La Valmondois în Franța, s'a sărbătorit aniversarea centenarului lui Honoré Daumier, celebrul caricaturist născut la Marsilia. Cu aceasta ocazie, s'a pus o placă comemorativă pe casa în care a locuit Daumier și s'a inaugurat și un mic bust.

Informații

● Aducem la cunoștința tuturor abonaților noștri, că „Opinia" ne avînd încasator nici în Capitală nici în altă parte a țării, abonații noștri sunt rugați de a nu face plata abonamentului nici unei persoane, care s'ar prezenta în acest scop; *ci să o trimită prin mandat poștal administrației siarului.*

Aceasta spre a evita pe viitor neplăcerea ce au avut unii abonați de-ai noștri, de a se vedea încasați de persoane străine de administrația noastră, cari le-au eliberat chitanțe false.

Noi am reclamat acestea autorităților competente și atragem atențiunea tuturor, spre a nu se mai repeta asemenea lucruri, cari produc confuziuni regretabile.

◔ D. Voinescu, inspectorul polițiilor ne prea avînd încredere în poliția ieșană a trimis în localitate 4 agenți speciali, care urmăresc pas cu pas lucrările polițiștilor noștri.

Iată și poliția pusă sub urmărire!

● **Din Kișinău.**—La 15 August st. v., în Kișinău se deschide o școală liberă de comptabilitate cu un program alcătuit astfel ca să se satisfacă toate cererile în privința aceasta din Basarabia. Se va preda comptabilitatea pentru întreprinderi mari, mijlocii și mici, comptabilitatea pentru instituțiuni de stat, de bine și mici și comptabilitatea băncilor. Se va va da o deosebită atențiune comptabilității instituțiunilor mici de credit. Școala e condusă de S. S. Antonov. Pentru cursurile acestei școli s'au înscris o mulțime de comptabili actuali și aspiranți la posturi de comptabili.

— Clubul femeesc înființat nu de mult în Kișinău, face progrese mari și se organizează temeinic. Curînd clubul va începe să tipărească o revistă, în care va desvolta chestiunea femeiască din toate punctele de vedere. Se lucrează acuma activ la alcătuirea definitivă a programului revistei.

Clubul mai organizează ajutorul reciproc al femeilor, proiectează înființarea unui azil al femeilor și al fetelor mici. Mai organizează pentru toamnă deschiderea unor cursuri libere asupra chestiunilor privitoare la situația și traiul femeilor.

Activitatea sa clubul și-o întinde asupra întregei Basarabii, asupra Podoliei și a gub. Cherson.

— Comunicația telefonică devine tot mai accesibilă și mai întinsă. Rețeaua telefonică la Kișinău, e foarte deasă; județile Orcheiu, Kișinau și Bender sunt asemenea acoperite cu rețele dese de telefon, astfel că tot centrul Basarabiei e acoperit cu telefon și se bucură de-o comunicație modernă Kișinăul și Benderul sunt legate prin telefon cu Odesa, care, cum se știe, e cel mai mare port pe Marea Neagră.

● O nouă mișcare se va face zilele acestea în polițiile din țară.

Mișcarea va cuprinde și Iașul; se vor numi încă doui sub comisari și doui ofițeri de sergenți precum și douf agenți la siguranță, în posturile vacante.

● Paznicul Mustafa Ali de la moșia d-lui Sergiu Zamfirescu din Mircești, fiind dus la moșia acestuia din județul Brăila, în noaptea de 29 Iulie a. c. a împușcat 2 țarani.

Fiind arestat de jandarmi, numitul paznic a evadat și se crede că s'ar fi refugiat la Iași.

Se fac cercetări pentrn aflarea lui.

◒ Cîteva sate de pe malul Prutului, din Basarabia, au saferit mari inundații.

In satul Medeleni au fost inundate numeroase case și au pierit foarte multe vite.

De asemeni au fost inundații prin împrejurimile Kișinăului.

● **Un atentat mișelesc.**—Parchetul a fost înștiințat de un atentat mișelesc făptuit acum cîteva zile de cafengiul Filip Măgărdician, din strada de Sus.

Din cercetările ce s'au făcut s'au constatat următoarele:

Cafengiul Filip Măgărdician ce consfătui cu concubina sa Ruxanda Bobu, să'și resbune contra armeanului Măgărdici Agopianu, pe care Filip îl bănuia că l'ar fi denunțat la serviciul sanitar că pune în consumație cafe amestecată cu nohot.

Ei au plănuit să atragă pe Măgărdici într'o cursă. Ruxanda convinse pe Măgărdici să vie acasă la ea în mahalaua Frumoasa No. 62 să chefuiască cu el.

Acesta veni. Filip însă întîrzie de a veni să'și puie planul în aplicare. Femeea Ruxanda văzînd întîrzierea lui Filip căută fel de fel de pretexte ca să-l poată reținea pe Agapianu.

După cîtăva vreme el părăsi locuința Ruxandei și cînd ajunse în dreptul atelierelor C. F. R. s'a pomenit lovit pe la spate cu un ciomag în cap. Cînd bietul om se întoarse, se găsi în fața lui Filip, care scoase un cuțit și vroi să'l înjunghie.

Au sărit însă niște femei din apropiere și Filip a rupt'o de fugă. Măgărdici a fost transportat la spitalul Sf-tul Spiridon, unde a fost pansat. Leziunile capatate sunt destul de grave.

Sub-comisarul Gheorghiu de la secția II-a a fost delegat să facă ancheta. Ni se spune însă că până astăzi nu a făcut nici-o cercetare.

● **Contramandarea manevrelor regale.** Manevrele regale ce urmau să aibă loc la sfîrșitul lunei Septembrie, în județul Romanatz, au fost contramandate.

D. Ionel Brătianu, ministru ad-interim la răsboiu, a trimes ziarelor următorul comunicat în această privință:

Spre a putea, fără a depăși suma budgetară prevăzută, să se facă și manevrele obicinuite regionale și o încercare a modului de funcționare a nouei legi de organizare a armatei, chiemînd contingentele prevăzute printr'insa, s'a luat hotărîrea a se renunța pentru anul acesta, la manevrele regale cu participare de trupe din diferite corpuri de armată și a se da o specială atențiune manevrelor de brigăzi.

● Mîine se va face inaugurarea șoselei care a fost construită de Epitropia Sf. Spiridon, de la Tg.-Ocna la schitul Măgura de pe muntele cu acelaș nume.

● Ofițerii de cavalerie din corpul IV de armată vor face mîine un marș de resistență, pe distanța Iași—Huși—Vaslui.

● Intre lucrările care se vor face la toamnă la penitenciarul central din localitate, se va construi o sală pentru atelierul de lucru și sufragerie.

● I. P. S. S. Mitropolitul Partenie Clinceni al Moldovei și Sucevei va pleca Marți să viziteze mînăstirile din Moldova.

● Regimentul 12 artilerie din Bacău va fi concentrat în tabăra Șipote cu începere de la 10 August a. c., pe timp de 20 zile.

● **Ministerul de răsboiu a proiectat transferarea regimentului 6 de roșiori de la Tecuciu la Roman.**

In caz cînd hotărîrea va fi definitivă, regimentul de roșiori va ocupa cazarma ocupată actualminte în Roman de escadronul 4 de tren, iar acesta va fi mutat la Iași.

● **D. Const. Manciu, licențiat în drept, a fost recomandat în postul de șef de birou la prefectura de județ, în locul regretatului P. Bucicov și cu delegație la administrația plășei Voinești.**

◒ **Presa liberală continuă de a recunoaște slăbiciunea și incapacitatea partidului nababilor, de sub șefia „convențională" a d-lui P. P. Carp, față de tăria și superioritatea partidului conservator-democrat.**

Chiar „Voința Națională" care făcea mai înainte oare-care rezervă, în timpul din urmă a început să recunoască superioritatea partidului conservator democrat față de partidul d-lui P. P. Carp. Am reprodus de cîteva ori aprecierile ziarului liberal din Capitală față de aceste două partide.

In numărul de astăzi „Voința Națională" scrie următoarele:

Că, în cele din urmă, n'a fost chip să nu facem și noi haz de stăruința și siguranța cu care *Conservatorul* revendică puterea pentru o dată certă și apropiată, aceasta nu va să zică că am avea în față un adversar de temut, în contra căruia să susținem un atac serios, după cum este inexact că am menaja pe takiști prin faptul că, față de concurenții lor carpiști, nu putem să nu constatăm superioritatea lor numerică și acea pricepere mai mare a situației, întru cît ei își dau bine seamă că un guvern venit la cîrmă în împrejurări excepționale și care are de îndeplinit o misiune mare în țeara aceasta nu se schimbă fiind-că așa vrea, dacă o mai fi vrînd, d. Carp!

De alt-fel, situația partidului conservator sub șefia „convențională" a d-lui P. P. Carp a ajuns așa, după cum s'a dovedit prin desfășurarea ultimelor evenimente, în cît dacă l'ar ajunge blestemul puterei, nici pratul nu s'ar mai alege de el.

D. Carp însuși, în urma întrevederei ce a avut cu d. G. Gr. Cantacuzino la Florești, trebue să se fi convins că are alt-ceva mai bun de făcut de cît să pună la încercare unitatea și tăria partidului pe care nominal încă îl mai conduce.

◑ **Ministerul de finanțe, direcția vămilor, a dat următoarea circulară vămilor din țară:**

„Din controlarea actelor, s'a constatat că unele birouri vamale au o interpretare cu totul greșită disposițiunilor legei generale a vămilor, permițînd să se efectueze operațiuni de import cu registrul model 10, pentru ori-ce fel de transporturi adresate comercianților, comisionarilor sau expeditorilor cînd conțin lucruri destinate după arătarea lor pentrul uzul personal.

Asemenea operațiuni de vămuire cu registrul model 10, nu mai sunt permise sub nici un motiv de cît numai pentru coletele poștale adresate persoanelor particulare și cari vor conținea mărfuri destinate pentru întrebuințarea lor personală, ori mărfuri supuse stricăciunei, adresate fie persoanelor particulare, fie comercianților, nu însă comisionarilor sau expeditorilor.

◑ **Pentru școala normală „Elena Doamna" și pentru școala normală de învățătoare din Iași, se poate acorda dispense de vrîstă cel mult până la 6 luni în plus; dispensa se acordă numai de minister, iar pentru școalele normale de învățători de către directorul respectiv. Dispense în minus nu se acordă.**

DIVERSE

— **D-na Profirița Teodorescu, soția d-lui Miluță Teodorescu a dat naștere unui băiet, căruis i s'a dat numele de Radu.**

Să le trăinscă.

— **In astă seară are loc la berăria Zimbru o frumoasă serbare, organizată în beneficiul societății „Mina și Pădurea" filiala Iași.**

CRONICA LUMEI

Un sfînt laic.

In luptele crîncene pe care avu să le poarte catolicismul francez în cei din urmă ani, mai cu seamă după afacerea Dreyfus, François Coppeé defunctul poet, a fost de mare ajutor bisericei. Prin popularitatea sa, prin simpatiile ce-și cîștigase, el arunca asupra ei multă lumină și-i atrage buna voința multora. De aceea și biserica se arată astă-zi recunoscătoare memoriei poetului.

Un preot se ocupă cu transformarea în capelă a uneia din camerile apartamentului unde a trăit și murit François Coppeé.

Cu chipul acesta dulcele poet va deveni un fel de sfînt laic.

Cu toate acestea religiositatea sa nu îl împedic ca une ori să facă glume. Așa se povestește, că fiind aproape de moarte, pe cînd primea bine cuvîntarea sfîntului Părinte, ar fi zis unuia din familia sa.

— Sfinția sa e într'adevăr prea bună, dar iată cum lucrurile se depreciază.

„Această bină cuvîntare pontificală, știi cum aș fi primit-o odinioară? Printr'un reprezentant trimis special, care ar fi gonit calul nebunește pentru a sosi la mine înainte de a-mi da sfîrșitul, iar clopotele ar fi sunat ca să anunțe sosirea sa".

„Ei bine de astă-dată mi-a fost adusă de un biet telegrafist".

In adevăr toate lucrurile se urîțesc și autorul lui Les Humbles surădea.

Descartes și „Faust".

Das literarische Echo ne vorbește de o curioasă paralelă stabilită de d. Moritz Gronenberg, între personalitatea și felul da a fi a lui Descartes și Faust de Goethe. Autorul chiar probează că Goethe s'a servit ca model de marele filosof francez, fondatorul filosofiei moderne.

D. Gronenberg crede aproape sigur că Goethe creînd pe Faust al său, și-a închipuit înaintea ochilor, figura, sau de nu, cel puțin cîte-va trăsături caracteristice ale fondatorului filosofiei cortesiene.

Descartes a fost crescut de celebrul colegiu al jesuiților din La Flêche. Acolo el fu îndopat cu cunoștințe universale, acesta fiind sistemul de educațiune al preoților jesuiți, cari căutau pe calea aceasta de a întuneca pe cît se va putea libera judecată a elevilor.

Descartes se arăta totuși plictisit de toată această erudițiune pentru aceleași motive pe cari le desvolta Faust în celebrul său monolog.

Descartes ajunsese a se îndoi de toate științele și chiar de el însuși și de viața sa. El se dădu misticismului și întocmai ca și Faust el se retrase în mijlocul alambicurilor, retortelor și a formulelor de decantare, căutînd prin ajutorul magiei mijloacele cu cari ar putea să-și libereze spiritul.

Cu un zel cu totul special el studie lucrările esoterice și se înfundă în insignele misterioase ale „rosecroix" de care și Goethe se ocupase un timp orecare, dar totuși plictisindu-se și din aceasta, se lăsa tîrît în desfrâurile și petrecerile Parisului.

Insă setea sa de viață îl făcu să părăsească și acest mod de a trăi și se înrolă ca soldat în serviciul olandezilor și intrînd în armata lui Tilly ca ofițer, luă parte probabil în memorabila luptă de la „Montagne Blanche".

El intrase în cariera militară nu pentru a face aventuri de bravură sau fapte eroice, ci mai mult pentru a cunoaște viața cu toate amănuntele și ororile ei.

Peripețiile acestei vieți se termină pentru dînsul cu totul în alt mod ca pentru Faust. In deplină viață militară și a regulelor de disciplină își croi Descartes principiile fundamentale ale filosofiei sale. Așa, de exemplu, într'o noapte înstelată de vară, pe cînd armata lui Tilly se găsea înaintea micului oraș Neuenbourg de lîngă Dunăre, găsi principiul în virtutea căruia el se debarasă de toate concepțiunile și doctrinole filosofiei antice pentru a deschide o cale largă filosofiei moderne.

Tot așa o fi făcut și Faust pentru a descoperi principiile sale și tot atîta timp a stat la îndoială?

D. Gronenberg descoperi teoria sa comparînd numărul de pasagii scrise de Descartes cu fragmentului Faust.

Lăsăm altor filosofi să-și dea ultimul cuvînt în această privință; cu toate acestea ne luăm permisiunea de a admira ingeniositatea eruditului german, căci în adevăr o paralelă fausto-cortesiană e ceva neauzit pînă acum.

O Domnișoară absolventă a Conservatorului din Iași, foastă elevă a d-rei Aspazia Sion, dispunînd de timp liber, dorește a da lecțiuni de piano la domicilliu și în familie.

A se adresa în strada *Bucșinescu No. 4*, Iași.

Ultime informaţii

● *Vechiul sistem al presiunilor şi al banditismului la alegeri n'a dispărut încă. Dovada ne-au făcut'o faptele scandaloase semnalate la unele alegeri din comunele rurale, precum şi presiunile şi procedeurile scandaloase la care se pretează administraţia judeţului Roman, în vederea alegerei ce va avea loc la 6 August la Paşcani.*

Prevăzînd că succesul în aceste alegeri îl va avea lista în frunte cu d. Napoleon Popescu, administraţia se dădă la tot felul de acte banditeşti.

Următoarea telegramă pe care am primit'o astăzi din Paşcani dovedeşte pe deplin cele susţinute de noi:

Ziarului „Opinia"
Iaşi

La 6 August au loc alegerile comunale, la care candidez.

Aseară ilegal am fost trimes sub escortă la arestul gendermăriei dimpreună cu alţi doui alegători, din ordinul administratorului plăşei Tabacu.

Am reclamat cazul d-lui procuror general şi prevăd brutalităţi din partea administraţie.

Napoleon Popescu.

Protestăm contra acestui act banditesc şi rugăm pe d. procuror general a orîndui o severă anchetă şi a lua măsuri în consecinţă.

● De oarece foarte mulţi dintre cei reuşiţi la examenul de capacitate pentru administratorii de plăşi, n'au primit posturile, ce li s'au încredinţat în diferitele judeţe din Muntenia, şi fiind încă multe locuri vacante de administratori de plăşi, s'a hotărît ca în a doua jumătate a lunei Septembrie să se ţie un nou examen de capacitate pentru administratorii de plăşi.

● Aflăm cu părere de rău că în ziua de 28 Iulie a. c., a încetat din viaţă la Viena, tînărul Pericle G. Sariani, de loc din Iaşi.

● Pe ziua de 1 Septembrie a. c. se va face o schimbare în personalul de administraţie a mănăstirilor din Moldova.

● La 16 August dimineaţa se va ţinea la primăria locală licitaţie publică, pentru darea în întreprindere a lucrărilor de reparaţie a bisericilor din localitate.

Valoarea lucrărilor va atinge suma de 2,924 lei.

● Primăria a admis cererea d-lui A. Fătu, de a închide cu un grilaj, potrivit vechiului aliniament, locul foastei grădine botanică a d-rului Fătu.

● D. Cristea Iliescu a fost numit pe ziua de 1 August, funcţionar în serviciul lucrărilor de alimentare cu apă şi canalizare, de pe lîngă comuna Iaşi.

● Primăria organizează pentru seara de 9 August, în grădina Copou, o măreaţă serbare, pentru fondul de ajutorare a saracilor din Iaşi.

● D. Teodor Burada şi-a propus să facă la toamnă o nouă escursie în Arabia, pentru a face studii etnografice.

D-sa va vizita muntele Sinai şi împrejurimile şi va pleca probabil în Octombrie.

● Camera de pune sub acuzare a luat eri în cercetare opoziţia făcută de Mihai Alexiadis contra jurnalului tribunalului prin care i se admite eliberarea pe o cauţiune de 2000 lei.

Camera i-a respins opoziţia. Astăzi Alexiadis a depus cauţiunea cerută şi el a fost pus în libertate.

● D-şoara Elvira Peşpelinschi, a fost transferată institutoare la şcoala No. 2 din P. Neamtz, în locul d-şoarei Palade mutată la Iaşi.

○ D. N. Ionescu, institutor din Iaşi, care fusese numit revizor şcolar la Tulcea, a fost transferat revizor şcolar la Covurlui, în locul d-lui T. Gheorghiu, care trece la Tulcea.

● Pensiile civile şi militare pe luna curentă se vor plăti la administraţia financiară, în ziua de 18 August.

● Revizoratul şcolar lucrează la întocmirea răspunsurilor din chestionarul trimes de ministerul instrucţiunei publice asupra activităţei extra-şcolare a învăţătorilor din judeţul nostru.

● La toamnă se va înfiinţa încă un curs de adulţi în localitate.

Cu acesta vor fi trei cursuri de adulţi în Iaşi. Cursurile vor fi predate de institutori.

● Consiliul judeţean va fi convocat în şedinţă extra-ordinară în ziua de 28 August a. c.

● Direcţia şcoalei de menaj Principesa Maria, din strada Asaki, face cunoscut că sunt vacante 5 locuri de eleve bursiere. şi că se primesc şi eleve externe.

Condiţiunile de primire se pot căpăta la Direcţia şcoalei.

Inscrierile se fac până la 1 Septembrie cînd încep cursurile.

● Se ştie că s'a hotărît să se ţie un nou examen de capacitate pentru funcţiunile de judecător de ocol şi de magistrat stagiar.

Examenul se va începe la 1 Octombrie în Capitală.

● O bandă de ţigani a eşit la drumul mare înaintea locuitorului Constantin Enache din satul Făcuţi, comuna Lungani, şi l'au maltratat grav, furîndu-i şi suma de 200 lei. In urmă hoţii au dispărut.

Victima, într'o stare foarte gravă a fost transportată şi internată la spitalul din Hîrlău.

Jandermii a reuşit să prindă pe unul din hoţi, pe care l'au arestat.

● O circulară a ministerului de instrucţie pune în vedere direcţiunilor tuturor şcoalelor secundare, ca la înscrierile ce se primesc să prefere în primul rînd pe absolvenţii şcoalelor locale; rămănînd ca elevii din provincie să'şi complecteze studiile în gimnaziile din oraşele lor respective.

Judecînd după numeroasele cereri de înscrieri de până acuma, se prevede că va fi o mare lipsă de locuri, în special la primele două clase şi la a cincia.

● **Şcolile de agricultură.**—In şcoalele elementare de agricultură şi de viticultură se primesc fii de săteni, cultivatori de pămînt, cari au 14 ani împliniţi şi au terminat cursul primar urban sau rural.

Candidaţii trebue să nu sufere de nici o boală şi să nu aibă nici un defect fizic. Cererile de înscriere se primesc până la 1 Septembrie a. c., şi se vor adresa de către părinţii sau epitropii copiilor d-lor diriginţi ai şcoalelor arătate mai sus.

Odată cu cererea de înscriere se va depune şi următoarele acte: actul de naştere, actul de vaccină şi atestatul de clasele primare ce au terminat. Spre a fi admis în şcoală nu se depune nici un concurs. In caz cînd ar fi prea mulţi candidaţi înscrişi, se vor alege pentru fiecare şcoală numai 25 de elevi, dintre acei cari vor fi mai potriviţi pentru munca cîmpului. Imbrăcămintea şi cele trebuincioase pentru pat privesc pe părinţi sau epitropii elevilor.

Absolvenţii şcoalelor elementare de mai sus sunt admişi fără concurs în şcoalele inferioare de agricultură.

Se ştie că absolvenţii acestor şcoale, precum şi absolvenţii şcoalelor elementare de agricultură şi absolvenţii şcoalelor elementare şi inferioare de meserii, fac *serviciul militar cu termenul redus la un an.*

In Moldova avem asemenea şcoale la: Odobeşti, jud. Putna, Belceşti, cotuna Ulmu jud. Iaşi şi şcoala elementară de viticultură din Huşi.

◑ După cum am anunţat eri dnpă amiazi la orele 4 şi jumatate patronii brutari din localitate au fost convocaţi la primărie.

In urma întreţinerei ce au avut'o cu d. P. Fântânaru ajutor de primar s'a stabilit cu patronii să respecte în totul art. 14 din legea meseriilor; să dea la fie-care 15 zile cîte o zi de repaus lucrătorilor şi să reangajeze lucrătorii care fuseseră concediaţi.

Astă-zi toţi lucrătorii s'au prezentat la atelierele lor şi au reînceput lucrul.

◑ **Prăbuşirea cabanei depe Ceahlău.**—Cabana de pe muntele Ceahlău, a cărei construcţie abia s'a terminat, nu mai e acum de cît o tristă ruină. Ştirea ne-a fost comunicată de vre-o 6 zile, dar ne putând să-i dăm crezare, am rugat pe un prietin al nostru care era plecat în excursiune la Borszek, să treacă pela Durău şi să se convingă de visu de starea Cabanei. Prietinul nostru întors astăzi, ne-a confirmat pe deplin neplăcuta ştire. Cabana ale cărei dimensiuni sunt 7 pe 5 m. şi care era destul de încăpătoare, a fost construită de piatră de pe muntele Ciahlău, în condiţiuni însă care au lăsat mult de dorit. Pietrele au fost puse unele asupra altora, fără un pic de ciment de legătură, iar mortarul în loc să fie de var hidraulic, a fost de lut; în astfel de condiţiuni nu e de mirat că ploile mari de săptămîna trecută au provocat dărămarea. Cu o zi înainte de a cădea plafonul, pereţii laterali prezintau nişte crăpături ale căror dimensiuni creşteau văzînd cu ochii. Păzitorul cabanei prevăzînd catastrofa a scos lucrurile afară din cabană, a doua zi pereţii s'au prăbuşit, afară de unul care era tăiat într'o stîncă depe Ciahlău.

Dl. D. Cădere care a îngrijit de construcţia cabanei a plecat la faţa locului.

◑ Relativ la agitaţia ţeranilor din comuna Drăguşeni, jud. Vaslui ni se mai comunică următoarele:

In urma reclamaţiunei date de d. Aurel Th. Reşcanu parchetului general, afacerea a fost trimisă judecătorului de instrucţie al Trib. Vaslui, pentru anchetarea faptelor, care a citat la cabinetul seu pentru ziua de 30 Iulie atît pe reclamant, d. Aurel Th. Reşcanu cît şi pe Toader Caprariu, vicepreşedintele Comisiei interimare, Vasile Dascalu şi Gh. Petrovici notarul comunei. Din instrucţia făcută rezultînd că singurul vinovat în toată această afacere este notarul Gh. Petrovici, numitul a fost imediat suspendat de către prefectul judeţului dl. Eduard Ghyka, care s'a interesat de aproape de această afacere şi s'a convins personal atît de gravitatea faptului cît şi de temeinicia reclamaţiunei d-lui Aurel Reşcanu. S'a mai constatat că notarul Gh. Petrovici, văzînd întorsătura ce o ia această afacere şi dîndu-şi seama de gravitatea faptului, a substituit petiţiunea primă ce era adresată primăriei şi pe care a avut nesocotinţa de a pune resoluţia: Se va pune în vedere d-lui Reşcanu a nu mai ara locul ce se arà", printr'o altă petiţiune recopiată de telefonistul comunei, Butnariu, care cu această ocaziune, după îndemnul notarului Gh. Petrovici a şi plastografiat semnăturile a cîţiva locuitori care în prima petiţiune semnase cu propriile lor semnaturi, şi pe ea, astfel fabricată a pus rezoluţia „Se vor comunica în copie d-lui Aurel Rişcanu".

El a negat falşul comis, totuşi după multe insistenţe a terminat prin a face complecte mărturisiri, declarând că în adevăr a substituit prima petiţiune, care se afla acasă la el. S'a dat atunci ordin şefului secţiei de Gendarmi rurali din Caneşti, Popa, spre a întimpina pe Petrovici la gară se meargă împreună cu el la locuinţa sa unde i se va preda petiţiunea indosită. Gendarmul a dresat cuvenitul Proces-verbal şi predat împreună cu petiţiunea d-lui Administrator al Plasei Scînteia.

Sperăm că lucrurile nu vor reminea aci şi d. Eduard Ghica, va lua măsuri severe contra acestui instigator, care se servească de pildă în întregul judeţ.

◑ Din sorginte sigură aflăm că d. C. Moţet îşi va înceta „activitatea" sa de la directoratul prefecturei de judeţ, de la 1 Septembrie a. c.

Pe acea zi d-sa va fi trecut ca administrator de plasă cl. II, în unul din locurile vacante din judeţul nostru.

Delegaţia directoratului prefecturei o va primi unul din administratorii de cl. I-a.

◒ Pe ziua de 1 Octombrie se va face o mişcare în armată

Această mişcare va cuprinde şi Iaşul.

● Ultimul program care rulează două seri numai pe pînza Cinematografului Pathé Frères (Grădina Cuza-Vodă) şi cu care se închee irevocabil ciclul de vară, cuprinde:

Jubilieul de 60 ani de domnie a împăratului Franz Iosef, care a avut loc la Viena la 12 Iunie a. c. Scenele aceste sunt foarte reuşite şi vedem aevea: Viena în sărbătoare, estradele, imensa mulţime, părăzile, cortegiile istorice, alegorice, reconstruirea epocelor trecute, Veacul XIII, XIV, XV, XVI, Resboiul de 30 ani, Epoca Impărătesei Maria Theresa, Resboiul cu Republica Franceză, **Cortegiul fraţilor noştri bucovineni cu stindardul romîn în frunte**, etc.

Aceste serbări sunt cele mai grandioase din cîte s'au organizat pînă astăzi; ele sunt unice în analele Istoriei. Cortegiile au defilat înaintea Impăratului timp de 4 ore fără întrerupere. Aceste scene sunt absolut autentice luate de pe natură.

Restul programului e cu deosebire nou şi relevăm următoarele sujete absolut nouă, nearătate încă în oraşul nostru: Imparatul Nero şi Incendiul Romei; Parizul văzut din balon (800 metri înălţime); Instrucţii pentru a fi un perfect gentilom; Creaţiunea dansului serpentin; Pretendenţii d-nei Dupuy etc. etc.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 2 August.

Ploi torenţiale la Burdujeni

Bucureşti.—Din Burdujeni se comunică că eri a căzut acolo o torenţiala ploaie însoţită de grindină.

Apa Sucevei s'a revărsat. Mai multe case din Burdujeni au fost inundate.

Ploaia a cauzat foarte mari stricăciuni.

Multe ogoare au fost distruse.

Examenul administratorilor de plăşi

Bucureşti.—Un nou examen pentru obţinerea titlului de administrator de plasă s'a fixat pentru ziua de 22 Septembrie a c.

Inscrierile vor trebui adresate ministerului cel mai tîrziu cu trei zile înainte de data concursului.

Calitatea grîului

Bucureşti. — Se ştie că ministerul de interne a dat ordin prefecturilor ca să trimeată staţiunei agronomice probe de grîu, cultura anului acesta.

Au sosit probe de prin toate judeţele şi analizîndu-se s'a constatat că grîul din anul acesta este de calitate foarte bună, mai bună chiar de cît anul trecut.

O escrocherie

Bucureşti.—Cassa Schröder a descoperit că un amploiant al seu anume Arnold Traucher, a comis o serie de escrocherii.

El a trimes la o serie de colectori bilete, fără nici un control.

Cazul a fost reclamat parchetului. Suma însuşită de amploiant e de 6000 lei.

El a fost arestat.

Evenimentele din Turcia

Constantinopol.—Ziarele „Gazetta" şi „Sabah", spune că marele Vizir a dat ordin să înceteze funcţionarea tribunalelor extra-ordinare din Macedonia cu începere de astă-zi.

Ziarul „Tanin" spune că nu Zilles Saltanat, unchiul Şahului, ci Sua Es Saltanat fratele şahului, s'a făcut supus turc.

*

Constantinopol.—Grêva impiegaţilor tramvaielor a încetat şi cèilalţi grevişti au relevat lucrul cu excepţia hamalilor din port.

*

Publicaţia oficială s'a numit. Nuri Paşa prim şambelan Emin Bey al doilea şambelan; Naum Paşa ambasador la Paris. Fenty Bey sub secretar de stat la externe; generalul Sami Paşa ministru al poliţiei.

*

Constantinopol. — Ahmed Midhat vice preşedintele consiliului sanitar internaţional pledează în ziarul său „Terjuwan Hakikat" extenziunea serviciului militar la creştini relevînd succesele voluntarilor creştini în răsboiul contra Serbiei.

*

Amnistia în provinciile depărtate nu s'a aplicat încă.

In urma reclamărei patriarchului armenian în această privinţă marele vizir a făgăduit să reînoiască ordinele relative la amnistie.

Explozie

Londra.— La expoziţia franco-engleză un balon al unui aeronaut american a făcut explozie pe cînd se umplea cu gaz; au fost doui ucişi şi 6 rîniţi.

Numire

Viena.—Ziarul „Neue Freie Presse" află că ambasadorul Angliei la Viena Sir Edw. Gaschen, a fost numit în acelaş post la Berlin, ca succesor al lui Sir Fr. C. Lascelles.

Sat distrus de flacări

Orense.—Un incendiu a distrus 32 case din satul Castinèira.

Pagubele sunt considerabile. Sunt numeroşi raniţi.

Ultimele 2 serate
Grădina Cuza-Vodă
In fie-care seară
CINEMATOGRAF

PRIMARIA COMUNEI IASI

In ziua de 4 Octombrie a. c., oara 11 a. m., se va ţine în Camera acestei Primării, în conformitate cu art. 72—83 din legea comptabilităţei publice, licitaţia prin oferte închise pentru darea în întreprindere a clădirei unui local de şcoală primară cu şease săli de clasă.

Valoarea lucrărilor după deviz lei 116439 bani 23.

Garanţia provizorie 7000 lei în numerar sau efecte a statului sau garantate de Stat.

Condiţiunile de licitaţie, caetul de sarcini, devizele şi planurile se pot vedea în fie-care zi de lucru la Serviciul Administrativ al Comunei.

No. 16642
1908 August 1

In ziua de 16 August curent oara 11 a. m., se va ţine în Camera acestei Primării licitaţie prin oferte închise, conform art. 72 — 83 din legea comptabilităţei publice, pentru darea în întreprindere a reparaţiunilor ce urmează a se face la Bisericile din acest oraş. — Valoarea lucrărilor după deviz lei 2924 b. 90

Garanţia provizorie 150 lei.

Condiţiunile de licitaţie şi devizele se pot vedea în fie-care zi de lucru la serviciul Administrativ.

No. 16,650
1908 August 1

INSTITUTUL DE DOMNIŞOARE
CHAMPALBERT-HEROVANU
IAŞI—STR. BARBOI 19—IAŞI

Acest Institut cuprinde curs primar după programa statului cu limbele Franceză şi Germană şi piano, precum şi o secţie profesională.

Se primesc eleve interne, externe şi semi-interne. De asemenea se primesc şi băeţi pentru clasa I-a primară, numai externi.

Inceputul cursului la 1 Septembrie. Inscrierile se încep la 15 August.

Vaccinări şi revaccinări
Dr. A. Steuerman
Str. Golia No. 31

In curînd se va redeschide
—în str. Anastasie Panu 39 —
— Casele Zimmer —
Cunoscutul magazin de coloniale
„La Marinarul"
L. MARCU.

De închiriat o cameră rtpilată în' sm Albă No. 27.

MARTIN BUCHOLTZER
105 STRADA PACURARI 105

Spălătorie şi boiangerie chimică cea mai modernă

Reinstalînd fabrica şi angajînd personal special pentru spălătorie călcătorie şi boiangerie chimică. Am onoare a face cunoscut onor. şi vechei mele clientele că am reînceput a primi la atelierul de spălătorie, rufe, gulere, manşete etc. executînd comanda după dorinţa Onor. Public în cel mai scurt timp şi cu preţurile cele mai avantajoase.

Asemenea atelierul de boiangerie fiind cu totul reînoit şi asortat cu toate culorele moderne pentru ori-ce calitate de stofe recomandă în această artă Onor. mele clientele că pentrn sezonul de toamnă şi iarnă, se primesc pentru colorat ori-ce fel de stofe, covoare, haine bărbăteşti, pentru femei şi copii, de ori-ce fel de stofe, perdele, cuverturi şi va fi prompt şi conştiincios servită. Garantez pentru toate colorile.

Recomand şi spălătoria chimică pentru curăţirea garderobei de haine de dame şi copii, toilete de bal, teatru, concert şi haine ofiţereşti, stofe de mobile, lucruri brodate, mănuşi, umbrele, panglici precum şi orice obiect ce se atinge de această branşă.

Pentru efectuarea conştiincioasă a flecărui obiect garatez.

Atrag mare atenţiune Onor. mele clientele că am instalat în atelier noui gherghefuri cele mai moderne, pentru spalat şi întins perdele care vor fi executate ca şi în străinătate.

Comenzile se primesc direct la fabrica Strada Păcurari 105 sau în oraş Strada Lăpuşneanu 25 lîngă parfumeria Robert şi Strada Atanasie Panu 64 şi la Bîrlad Strada Principală No. 223.

Incercaţi dar şi încurajaţi instalaţia cea mai modernă în această branşă şi cu experienţe pline de succes pentru mine şi Onor. public după 12 ani de practică în această artă, sper că voi satisface toate cerinţele publicului.

Cu osebită stimă
MARTIN BUCHOLTZER
Strada Păcurari No. 105

Spălătorie şi boiangerie chimică cea mai modernă

Cumparaţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei cari au intîrziat

Să nu pearda ocaziunea acum la:

Clasa II-a a Loteriei

Tragerea

la 7 şi 8 AUGUST 1908

LEI 900,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante. — La clasa 6-a

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şepte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara din puţinile

Lozuri Norocoase

ce au mai remas libere la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici — Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei	4
1/4	Un sfert	Lei	8
1/2	Una jumătate	Lei	16
1	Loz întreg	Lei	32

Preţurile Oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	2.50—lei	1/4	Un sfert	5.—lei
1/2	Una jumătate	10.—lei	1/1	loz întreg	20.—lei

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat postal

Se garantează servicliu cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere

„ANKER"

Societate de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată în anul 1858

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

LEI 5,998,500

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garsutat şi participare la cîştig.

b) Contra-asigurări.

c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.

d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum şi

toate alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Reprezentanţa generală pentru Romînia

BUCURESTI

Agent principal pentru Iaşi:

Dl Iosef Pepper, Strada Lăpuşneanu No. 10.

BÓLE CONTAGIOSE

recente sau vechi *Scrofule bôlele pieloi* (*dartriŭ, Eczema, herpes, Lepra, etc.*) şi alte afecţiuni resultăndu din viciurile sangelui. *Ulceri, glandule, rhumatisme ulceraţiuni a le gurei şi a le gâtului, tumori, incleştări, cancerosi, impotenţă şi tôte accidentele siphylitice dobandite sau ereditarie. Vindecare sigura şi radicală a bôleloŭ celoŭ mai inveterate şi rebele tutuloŭ tratamentelorĭ prin*

BISCUITS DU Dr OLLIVIER

unicĭ aprobaţĭ de către Academia de Medecina din Paris.

Unicĭ autorisaţĭ de către guvernulŭ francesŭ.

Unicĭ admişĭ în spitaliurile din Paris.

Recompensă naţională de 24,000 f.

Acestu medicamentŭ fărte plăcut introbuinţatŭ de 60 anĭ de către cei marĭ medicĭ ca celŭ mai putinte depurativu cunoscutŭ este unicul în tôta lumea posedăndu acestŭ titlŭ onorificŭ şi avăndu obţinutŭ acestŭ înalte distincţiunĭ cea ce indică imensa sa superioritate.

Depositŭ generalu: 62, r. de Rivoli, Paris

Uă broşură asupra acestŭ bôle insoţesta fie-care cutie

Depou în Iaşi la Fraţii Konya farmacişti.

„VICTORIA"

SOCIETATE ANONIMA DE

Asigurari generale şi Reasigurări

IN BUCUREŞTI

Direcţiunea generală: Str. DOAMNEI No. 10

Capital statuar Lei 5.000.000

Intăia emisiune lei 1.00.0000

Primul vărsămînt Lei 300.000

Societatea este representată în toate localităţile mai principale din ţară prin Agenţii săi şi face *Asigurări* contra riscurilor de

INCENDIU şi EXPLOZII

ACCIDENTE

CORPORALE ŞI ASUPRA **VIEŢEI** *OMENEŞTI*

TRANSPORT

Terestru, Fluvial şi Maritim

REPRESENTANŢA GENERALA PENTRU JUDEŢUL ŞI ORAŞUL IAŞI:

Strada Stefan cel mare No. 33.

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sfântul Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi saliu 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENETIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de aceasta branş.

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

Casa de Imprimat

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

Voiţi să vă însuraţi?

De către Doamne (printre cari şi unele cu copil nelegitim, cu defecte corporale etc), cu averi de la 5000 pînă la 500.000 k., suntem autorizaţi a căuta soţi potriviţi. Numai domni (chiar fără avere) cari sunt reflectanţi serioşi şi la cari o căsătorie grabnică n'ar constitui o piedică să bine-voiască a scrie D-lui L. Schlesinger, Berlin 18

SIROPUL Dului ZED

are pentru basa principală Codeina şi Tolu; el inlocueşte Pasta Zed şi poate fi ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile şi laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătore a le opiului.

Foloseşte de minune în contra **irritaţiunilor, peptului şi ale pulmănilor, a tusei vechile, bronchiteler, tusei măgăresci, catarrheler, insomnieler, etc.**

Paris, strada 22, Drouot şi la diverse Farmacii

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT. D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU, A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea ELIXIRULUI GUILLIÉ est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrănilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci anĭ a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE, FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN IASI: Farmacie FRATII KONYA.

FONDOIR

Prix... 6f 50

R. GARIEL

27, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

EN FONTE OXYDABLE

Prix 0f 50c

Raymond GARIEL

27, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Iaşi—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalaţie cu motoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iaşi

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
» » » » IV, 40 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare, 38. | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul V.—No. 502.—IAŞI, Marţi 5 August 1908

LIPSA OMULUI

Cînd mă gîndesc la vremile senine ale junimei şi ale junimizmului, şi mă uit la harababura intelectuală şi morală ce stăpîneşte astăzi pe aceia ce *au fost* odinioară, nu mă pot opri, de a nu constata lipsa omului care domina odată. Nu e locul să fac apologia activităţii ştiinţifice şi literare a d-lui Maiorescu; şi cred că nu e nici timpul. Imi place să sper, că opera ştiinţifică şi literară a fostului conducător al foastei Junime nu s'a terminat; deşi de un timp bătrînul profesor stă retras de toate manifestările politice ale prietenilor şi elevilor săi din trecut—cele două sau trei cuvîntări politice ce a rostit în primăvara anului acesta, dovedind mai mult necesitatea simţită de *alţii* ca d. Maiorescu să ia o atitudine în public, faţă de noile evenimente ce s'au precipitat în fostul partid conservator.

Se vede că d. Titu Maiorescu s'a plictisit de frămîntările şi intrigile răutăcioase a căror victimă a căzut bunul simţ al Junimei de altă-dată. Dar retragerea sa din politica militantă a însemnat pentru d. Carp şi ai săi decăderea morală şi intelectuală, ce se constată acum cu destulă uşurinţă.

Şi nici nu se putea altfel. D. Maiorescu era aproape singurul spirit practic şi de iniţiativă în grupul politic al d-lui Carp, şi cînd un asemenea om, cînd prudenţa şi bunul simţ al d-lui Maiorescu au fost înlocuite cu temperamentul nenorocit al d-lui Nicu Filipescu, era de prevăzut că politica d-lui Carp va sfîrşi printr'un faliment ruşinos. D. Filipescu, care poate fi cel mult şeful agenţilor electorali ai partidului conservator, nu e în stare să influenţeze în bine mersul unui partid în care d-sa este *factotum*. Intrigile şi mahalagizmele, pentru cari d. Filipescu a dovedit speciale aptitudini, nu pot reuşi în politica mare şi făţişă, în politica de principii, în care opinia publică imparţială are în primul loc cuvîntul.

De aici toate şurubăriile nechibzuite la care s'a dedat d. Filipescu; de aici toate gafele politice ale partidului conservator; de aici acea atmosferă greoaie, de antipatie ce s'a format în întreaga ţară în jurul partidului d-lui Carp. Unde să mai pui lipsa totală de convingeri, de principii ce stăpîneşte partidul, fapt ce a determinat pe actualul său conducător real să recurgă la doctrina revoluţionară a cugetătorului socialist d. Dobrogeanu-Gherea.

Este drept, că această lipsă totală de principii a făcut din d. Griguţă Cantacuzino un teoretician, dar tocmai aceasta e dezastros pentru partidul d-lui Carp, care aspiră la guvernămîntul ţării. Cu oameni de intelectualitatea d-lui Griguţă nu se făuresc principiile conducătoare ale unui partid; iar cu temperamente ca a d-lui Nicu Filipescu nu se îndrumează pe căi sănătoase şi drepte un partid politic.

Ast-fel, în lipsa intelectualului serios care este d. Maiorescu, partidul conservator a căzut în mînile nedibace ale unora, bazîndu-se pe inexperienţa şi neputinţa intelectuală a altora.

Halul de decădere al partidului junimisto-cantacuzinist este dar explicabil, şi din nenorocire foarte greu de înlăturat; afară doar, dacă se vor ivi oamenii, cari să determine o acţiune de dezinfectare, cu preţul sacrificării celor mai mulţi dintre conducătorii de astăzi, începînd cu însuşi şeful.

Junimea a produs în adevăr—graţie sforţărilor d-lui Maiorescu--mulţi oameni distinşi prin cultura lor, dar mai nici unul cu temperament şi pricepere politică. In Junimea s'a făcut multă, prea multă filozofie, dar filozofia este departe de politică, care cere adînci cunoştinţi sociologice şi economice. Iar întrucît priveşte elementele conservatoare străine Junimei, apoi ele nu posed nici cunoştinţile, nici intelectualitatea unilaterală a celor dintăi. Moştenind situaţiuni sociale excelente s'au crezut îndrituite a rîvni şi la excelente situaţiuni politice.

Care-i logica?—Nici una.

Numai aşa se explică, cum poate lipsa unui singur om să determine o situaţiune nenorocită unui partid.

Numai de nu l-am vedea mai rău.

Red.

Tăcerea-i de aur

Nici pînă astă-zi—mai bine de-o săptămînă — presa conservatoare n'a răspuns acuzaţiunilor ce a adus d. Barbu Păltineanu fruntaşului conservator, d. Gh. Gr. Cantacuzino.

Drept vorbind presa conservatoare—Epoca **şi** Conservatorul — **a debitat o serie de injurii şi la adresa fruntaşului nostru şi la adresa partidului conservator-democrat, declarînd că aşa înţălege să răspundă; chestie de temperament şi de educaţie Noi însă nu înţălegem, că aceasta este un mod de a răspunde unor acuzaţiuni atît de grave şi de precise ca acelea ale d-lui B. Păltineanu. Şi fiind-că 8 zile nici s'a gîndit presa conservatoare să apere pe vice-şeful său, nu putem de cît să conchidem, că apărarea era cu neputinţă; şi că cele spuse de d. Păltineanu sunt perfect** exacte.

Cum rămîne atunci cu cinstea şi onorabilitatea personificată în d. Gh. Cantacuzino?

Cum rămîne atunci cu cinstea partidului şi cu asanarea moravurilor?

Răspundă opinia publică, căci presa conservatoare—suntem siguri—va tăcea şi de astă-dată.

Tăcerea e de aur.—N.

IORGA et COMP.

Sînt oameni cari nu ştiu ce vor—şi-s mulţi din nenorocire; sunt alţii însă cari ştiu ce vor, dar tocmai din pricina aceasta sunt primejdioşi; căci conştienţa nu este o calitate, decît cînd e pusă în serviciul unei cauze drepte şi frumoase.

Cînd scriu rîndurile acestea, mă gîndesc la corifeii celei mai abjecte teorii—şovinizmul.

D-nii Iorga şi Cuza de cînd au făcut cunoscuta tovărăşie creştinească, n'au urmărit decît să sustragă de la studiile lor un număr oare-care de studenţi, cari căzuţi în mreaja naţionalizmului absurd şi caraghios, le fac reclamă, înfruntă primejdia cu curajul caracteristic inconştientului şi le servesc de piedestal gloriei lor.

Pe cît de dureros este spectacolul acestei rătăciri studenţeşti, pe atît de revoltător este sistemul conştient—adoptat de tovărăşia Iorga-Cuza.

Am o singură mîngăiere. Numărul adoratorilor celor doi tovarăşi este foarte restrîns, marea majoritate a studenţimei dînduşi bine seama de deşărtăciunea şi de patologia curentului şovinist al d-lor Iorga şi Cuza. Şi tocmai pricinei acestela se datoreşte şi coincidenţa—care de fapt nu este numai o coincidenţă—că nu cei mai distinşi şi mai apreciaţi studenţi se interesează de pornirile sălbatice ale celor doi profesori universitari.

In legătură cu observaţiunea aceasta trebue să pun ridicolul ce provoacă în jurul lor aceşti cîţiva studenţi, cari, cînd e vorba de discutat o chestiune serioasă, îşi pun în evidenţă calitatea de buni cunoscători ai celui mai vulgar vocabular.

Nu e de mirare, dată fiind lipsa de educaţiune şi lipsa de cultură ce implică, ce reclamă partidul d-lor Iorga şi Cuza. De cît, cînd asemenea studenţi vorbesc în numele studenţimei, mi se pare că lucrul nu e tocmai lipsit de gravitate. Ar fi tare nimerit dacă studenţii serioşi—spre a nu se compromite reputaţia tineretului universitar—ar pune stavilă izbucnirilor impure ale celor cîtorva gălăgioşi.

Reclama şovinismului ar scădea, dar ar spori prestigiul studenţesc—şi asta mi se pare că e o compensaţie suficientă.—Em.

Chestiuni locale

Medicina săracilor

Serviciul sanitar al comunei Iaşi a trimis tuturor proprietarilor de farmacii următoarea adresă cu data de 30 Iulie 1908:

„Am onoarea a vă aduce la cunoştinţă că, conform ordinului Direcţiunei generale a Serviciului Sanitar No. 29626 din 28 Iulie a. c. aprovizionarea serviciului nostru cu medicamente se va face pe viitor de către depozitul de medicamente de la prefectura jud. Iaşi strada Seulescu No. 9.

Vă rog dar ca cu începere de la 1 August 1908 să nu mai executaţi nici o ordonanţă gratuită prescrisă de d-nii medici comunali în contul Statului căci se va refuza în mod absolut plata lor".

Adresa e semnată de medicul şef al comunei care nu face da cît s'aducă la îndeplinire o măsură luată de către serviciul sanitar superior.

De fapt, circulara aceasta însemnează o fază cu totul nouă în distribuirea ajutoarelor medicale pe care le acordă comuna populaţiunii sărace a oraşului—precum se făcea în fiecare oraş al ţării—căci nimeni nu-şi va mai face iluzii asupra serviciului medical în asemenea condiţiuni.

Odinioară medicii comunali, fiecare în despărţirea lui, aveau latitudinea de a prescrie ordonanţe în comptul statului, iar ordonanţele se executau la ori care din farmaciile tîrgului. Astfeliu se putea în adevăr veni în ajutorul unui însemnat număr de suferinzi.

Dar cu noul sistem lucrul e redus la imposibilitate, căci nu ne putem închipui locuitorii saraci din extremităţile oraşului alergînd să facă anticameră la „depozitul" prefecturii de judeţ pentru a căpata la timp o doctorie oare care. Principiul asistenţei medicale e—urgenţa. In multe cazuri bolnavii au trebuinţă în timpul nopţei de ajutorul medicului. Cine să-i execute ordonanţa medicală atunci?

Este lucru evident că sub pretextul trecerei serviciului medical la Stat, s'a dat o lovitură mortală asistenţei care avea atîta importanţă mai cu seamă într'un oraş de epidemii, cum este Iaşul.

Generosul doctor Cantacuzino îşi pune în execuţie proiectele. Primul succes îi va aduce multe blesteme din partea populaţiunii nevoiaşe pe care o lipseşte de un preţios ajutor,—acel medical.

CATE-VA NOTE

Nababul tace—şi în tăcere rîde de denunţătorii săi. Şi are dreptate. Pe cînd aceştia s'au ales cu cinstea, Nababul a rămas cu cei 60,000 lei. E o picătură—ce-i drept—faţă de imensa avere a Nababului; dar—din picătură cu picătură se face lacul mare.

*

Prensul a încetat seria articolelor sale în *Epoca* asupra chestiei agrare. Suntem în măsură să constatăm „bunele intenţii" ale Excelenţei sale prensiare.

*

Deviza unei inteligente şi conştiincioase instituţii de *luminare electrică*, este fără îndoială: să se facă lumină... *în încasările ei.*

*

Karlsbader Zeitung No. 37 din 9 August ne anunţă, că în cunoscuta staţie balneară cu acelaş nume au sosit între alţii: *George Clémenceau, doctor în medicină* şi *Escelenţa sa Al. Marghiloman, ministrul preşedinte al României.*

Doctorul în medicină este primul ministru al Franţei; iar „ministrul preşedinte a României" este fostul nostru ministru de externe.

Chestie de educaţie.

OAMENI ŞI LUCRURI

IMPARATUL

Cinematograful Pathé e în adevăr o creaţiune minunată De aceasta ne-am convins odată mai mult urmărind desfăşurarea pe pînză a cortegiului jubilar din Viena, în onoarea Imparatului Franz Ioseph, cu ocazia aniversării celor 60 de ani de domnie asupra monarhiei habsburgice. Un cortegiu grandios şi impozant în care vedem rînd pe rînd, oameni şi moravuri, grupuri variate, entuziaste şi pitoreşti, atîtea naţiuni, atîtea figuri, fiecare cu costumele, cu moravurile sale, cu elanul său particular şi toate aducînd omagiu bătrînului Monarc.

Noi n'am văzut, pe pînza cinematografică de cît anumite epizode din uriaşul cortegiu. In realitate el a durat mai multe ore şi toate ziarele au înregistrat fenomenala putere de rezistenţă şi de atenţiune a bătrînului Suveran care a stat în picioare necontenit admirînd cortegiul, răspunzînd atîtor mii şi mii de salutări şi de urale. Lucrul e în adevăr de admirat.

Imparatul Franz Ioseph împlineşte astăzi—18 August stil nou—vrîsta de 78 de ani şi apare încă pe scena europeană ca o personalitate puternică, plină de energie şi de vlagă, răspunzînd tuturor chemărilor şi sarcinelor ce impune guvernarea celei mai turbulente monarhii din Europa. Dovadă întîlnirea politică de la Ischl, cu Regele Eduard, chiar în aceste din urmă zile.

78 de ani! O vrîstă respectabilă care ar da ori-cărui muritor dreptul de odihnă şi de linişte, nu însă unui Suveran care a domnit 60 de ani.

In mod foarte plastic reflectează scriitorul Alfred von Berger asupra periodului de 78 de ani:

„Noi pronunţăm cifra aşa, simplu, ca şi cum ar fi un lucru de toate zilele... Dar, cugetaţi: cînd se născu Imparatul nostru, Goethe trăia încă şi se pregătea să săvîrşască pe „Faust"; Grillparzer abea scri capod'operile lui, Lenau îşi suspina fermecătoarele triluri de melancolică privighitoare; Viena era încă vechiul şi paşnicul oraş străbătut de valsurile lui Strauss şi Lanner; nu se auzeau încă fluerele de tren, iar unitatea germană era încă un vis poetic. In Austria domnea pe atunci, atotputernic, Metternich şi sistemul lui".

...Cum se reflectează oare figura, vrîsta şi însuşirile Imparatului în mentalitatea Romînilor de peste munţi, a aceloraşi pe care-i văzurăm defilînd entuziaşti, în haine de serbătoare, în marele cortegiu jubilar din Viena?

Din acest punct de vedere ar merita un studiu a parte poezia lui Octavian Goga, unde „El" apare rînd pe rînd cu diferite însuşiri, cînd de despot, cînd de părinte, cînd milos, cînd numai a tot puternic,—totdeauna ca întruparea unei nevăzute şi supreme autorităţi politice şi culturale.

Cum s'a schimbat de-atuncea satul!
Şi Oltului i-a mutat matca
Poruncă de la Imparatul.

Lumea romînească a sărăcit; norodul e în sclăvie; toate s'au plecat şi umilit în ţara „înstrăinatului Ardeal", dar

Atîta bogăţie
Avem şi noi la casă!
Umblat-a mult băiatu'
Şi ştie multă carte
Adusă de departe
Doar chiar de la 'mparatu'!

Nici o protestare violentă în potriva Lui. Din potrivă e multă speranţă sau multă resemnare.

...La tine vin nevestele să-şi plîngă
Feciorii lor în slujbă la 'mparatul.

Fireşte. Pentru că feciorii reîntorşi din oaste vor vorbi nemţeşte şi vor fi, poate, admiratori ai nouei stări de lucruri, după ce vor fi umblat printre frumuseţele Vienei, atît de ispititoare...

Rodion

IN JURUL MORŢEI UNUI ZIARIST

Ziaristul Arthur Ranc a murit. Director al ziarelor „Radical" şi „Aurore", acest ilustru mînuitor al condeiului nu şi-a părăsit de cît cîteva zile inainte de moarte meşteşugul.

Ziarist de valoare, polemist neîntrecut Arthur Ranc, alături de Clemenceau a ridicat nivelul presei şi i-a dat valoarea şi menirea pe care trebueşte s'o aibă.

Ei sunt părinţii unei şcoli ziaristice noui şi numele lor trebuie cu atît mai mult de reţinut, cu cît şcoala ziaristică, pe care au inaugurat-o, ar trebui să fie un model pentru acei cari mînuesc condeiul şi în ţara noastră şi se găsesc în fruntea mişcărei democrate.

Ţi-e drag să te gîndeşti că măcar aiurea presa a ajuns la onorurile pe cari le merită; ţi-e drag să evoci figura unui Clemenceau ca o mîngîere, că aiurea presa 'şi are oamenii de valoare şi nu poţi trece cu vederea moartea unui ilustru ziarist ca Ranc, fără să nu'ţi roteşti privirile şi în jurul celor ce se petrec lîngă tine şi să faci o asemănare.

In Franţa ca şi la noi sunt două politici, una reacţionară şi naţionalistă—naţionalizm genre Iorga-Cuza—şi un curent democrat, reprezentat prin radicalizmul tuturor grupărilor, începînd de la radicalii raliaţi pănă la social-democraţi. Fiecare politică şi fiecare curent îşi are presa ei şi fiecare din aceste prese îşi au mentalitatea şi oamenii lor.

E o aşa vădită asemănare între aceste prese şi curentele presei noastre; se copiază şi se imitează cu atîta succes amîndouă aceste curente încît par a fi două rupturi din mişcările din Franţa.

Curentul naţionalist-reacţionar reprezentat din „Intransigeant" şi «Libre Parole», în special, par a fi o copie fidelă ale «Epocei» noastre, cu „in plus" talentul unui Drumont şi renumele cîştigat al unui Henri Rochefort.

In colo aceiaşi obraznică şi deşanţată pornire de a ponegri şi insulta, aceiaşi patimă în discuţiuni, aceiaşi nerusinată proză de intrigi şi chiţibuşuri.

Numai invenţiuni mincinoase, atacuri nefundate, invective la adresa oamenilor politici, adversari, acuzări fără reazăm, de şantaj, de furturi, de mită; acelaşi stil brutal, întrecîndu-se în invenţiuni de cuvinte ordinare şi batjocoritoare şi aceiaşi incorectitudine în discuţiuni.

Fraze de bîlciu, expresii de mahala glume de cafenea şi buvette ordinare, caricaturizări de persoane şi peste tot o răutate de oameni mici, de bufniţe cari nu pot privi soarele în faţă şi atacă pe întuneric, în umbră, cu argumente de pungaşi şi pick-pocheţi.

Afară de acei cîţiva oameni mai iluştrii ca Drumont, Leon Daudet, cari de fapt nici nu scriu zilnic şi se învîrtesc în jurul altor discuţiuni, nici unul din ziariştii acelor ziare n'au vr'un renume sau glorie, ei fac o şleahtă a parte, duc o viaţă anumită şi se nutresc din fărămiturile ce cad de pe o masa ducală sau princiară.

Presa aceasta n'are tiraj şi dacă n'ar fi congregaţiile, dacă n'ar fi sume anumite venite din Belgia sau Rusia, de la pretendenţii Tronului francez, n'ar putea avea fiinţă.

Şi uitaţi-vă şi la noi la „Epoca", cum apare şi cît se vinde! Abia îşi tîrăşte existenţa de azi pe mîne şi asta din resturile care-i sunt date de patronii lor, cari se despart cu greu de nişte bani cari ştiu că sunt aruncaţi pe fereastră, fără nici un folos. Ţipetele desnădăjduite, insultele nesăbuite, sbieretele îngrozitoare, fac efectul reclamei unor negustori şi telali gata de a închide magazinul, dînd ultimul lor faliment. Şi ca şi acei prinţi pretendenţi la Tronul Franţei, cari ştiu că-şi joacă ultima carte şi că această carte le e fatală şi cari subvenţionînd o mişcare în Franţa, nu fac de cît de a arunca ultimii lor bani pe floacuri, aşa şi pretendenţii din fruntea carpizmului cari vînează a mai veni vr'o dată la putere, ştiu că-şi aruncă ultimii gologani pe o operă fatală şi dinainte perdută.

De aceea îi veţi vedea căutînd a substitui prin alte chipuri banii cari îi aruncă pe politică: Syveton fura casa grupărei naţionaliste, arhimilionarul Cantacuzino ia banii destinaţi propagandei electorale.

Şi aceiaşi hulă de oameni amăgiţi în visurile lor, aceeaşi răutate de oamenii cari nu se pot despărţi de visul lor de aur, dar de care se văd prin forţa lucrurilor separaţi îi incîntă, enervează şi-i

Cumparați Bilete pentru Loteria 4 Clasa II a Regatului Romîn

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI (Piața Unirei)

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 20,- O jumatate loz Lei 10 - Un sfert de loz Lei 5 Una optime lei 2-50

ac să țipe ultima lor deznădejde ce le stă să le înăbușe gîtlejul.

Ca avarul ei strîng la piept un rest din comoara avută și pe care vremurile le au știrbit'o și de cîte ori cine-va îndrăznește să le mai tae o bucată din bogăția lor, ei rag de desesperare.

Așa și în Franța, așa și la noi.

Nu e zi să nu-i vezi, pentru fie-care lucru care le este pus înainte, înjurînd ca surugii, să nu blesteme ca dezmățații. Și cîntă ultima litanie și aceia e ca și litania ce le-a fost cîntată în leagăn: o murdărie.

Contra acestora a avut Ranc și Clemenceau de luptat, contra acestor dezmățați au trebuit să tocească condeiul și să îngreasică hîrtia, dar și în potriva lor au triumfat îndepărtîndu-i pe zi ce merge și alungîndu-i în pleava din care au eșit.

La noi, presa democrată are aceiași menire, are același apostolat. Contra conservatorizmului reacționar, contra acestui carpizm filipiscian, care se freacă cot la cot cu naționalizmul lui Iorga și antisemismul lui Pohihroniade—presa democrată are menirea de a lupta și datoria de a triumfa.

Și iată de ce în momentul cînd aflăm de moartea lui Ranc simțim o durere că un profesor al școalei pe care trebue s'o întărim în presa noastră, se duce, lipsindu-ne de talentul și de exemplul lui.

„Ordinea"

O excursiune la Ciungi

Cine vizitează monastirea Varatic și nu vede *Ciungii* și pe negustorul *Spiru*, nu a văzut nimic—frumos.

Potrivind o zi frumoasă și prielnică de excursiune, ne pregătim cîteva familii, să petrecem o zi pe *Ciungi*.

Simpaticul și cu prisosință politicosul, negustorul Spiru ne aprovizionează cu toate merindele necesare neuitînd... să scrie la sfîrșitul comptului vorbele:

„Cu respect,
„vă salut".—*Spiru*.

Aprovizionați bine, umplem carul cu merinde și cucoane iar noi barbații pe jos, după car urcăm încet, încet, chiar din dreptul monastirei dealul spre Ciungi.

Ce sunt *Ciungii*?

In partea despre apus a monastirei Varatic, se înșiră dealuri și munții împăduriți de brazi.

Pe vîrful celui mai înalt munte, se desfășoară un platou minunat de frumos și întins numit *Ciungi*.

Localnicii din Varatic și împrejurimi spun că această numire i s'a dat platoului, din pricina bicisniciei copacilor ce cresc pe acolo, rămăind Ciungi de ramurile rupte de vînturile puternice și perpetue ce suflă pe acel loc descoperit.

Intr'adevăr, în zilele cele mai liniștite de vară, cînd nicăiri în munți nu simți cea mai mică adiere a vîntului, pe *Ciungi* adie neîncetat un vînt plăcut, care te face să nu simți căldura și arșița soarelui.

De pe platoul așezat la o înălțime de 1070 metri, ți se desfășoară o priveliște nespus de frumoasă și măreață, ori în cotro îți arunci privirea.

In partea despre răsărit, vezi întinsul ses al Moldovei brăzdat ici și colo de dealurile împădurite a *Grumăneștilor*, dealul *Boișteа* și toate satele depărtate pînă dincolo de *Cristești*, *Coverga*, *Dobreni*, *Budești* și dealul Pașcanilor *Tîrgul Neamț* și *Cetatea Neamțului* par chiar aproape la poalele muntelui.

In această parte de răsărit orizontul e deschis la sute de kilometri și vederea e așa de frumoasă, așa de variată, așa de pitorească, cum rare locuri se găsesc în munții Moldovei.

In spre Miază zi; se văd printre munți, și dealuri satele din apropiere: *Cracăul Negru*, *Crăcăonii*, *Bălțătești*, *Grumănești* etc., sate frumoase, ascunse între șirurile de munți, și dealuri, ce se înș ră pe înălțimi treptat, iar vărfurile lor se pierd în ceață la orizont.—In depărtare pedomină vărful *Horaița*—Conuri, de unde se lănțuesc munții înspre Apus unde *Ciahlăul majestos* face fondul pitoresc al priveliștei nespus de frumoase.

Șoseaua Pietrei se vede șerpuind la poalele munților pînă aproape de *Piatra*.

Mai în apropiere, spre Apus, se înșiră munții *Shla* ce se unesc înspre Miază noapte cu șirurile *Runcu* și ale *Agapiei*.

Privind de pe *Ciungi*, nu știi încotro să'ți fixezi atenția; așa de splendidă priveliște ți se desfășoară în imensul spațiu înconjurător, prin care vederea ți se pierde în cele mai variate peisaje ale naturei frumoase și mărețe.

După un dejun plăcut luat la marginea pădurei despre *Runcu*, incercaiu să dorm o jumătate oră la umbra unor copaci mai la o parte de poeniță aleasă de popas. Dar pase-mi-te de închide ochii, cînd în față-mi ca o santinelă neclintidă Ciahlăul cu vîrful în nori.

Mă vrăjea privindu-l și tolonit pe iarbă verde ca în Mai, în mirosul florilor, mă simțiam dus cu gîndurile într'o altă lume. In loc de moleșala așteptată a somnului simt înviorarea plăcută ce-ți dă vîntișcorul de pe Ciungi, vîntul lin și dulce, ce-ți răcorește fruntea înăbușită, stimulîndu-ți mintea tot spre gîndire, tot spre viață.—Mă rîdic din culcușul ales de somn și încep a rătăci iarăși, din loc în loc, pe culmele movilelor care-ți schimbă peisagele vederei și te întreții sub farmecul cel mai sublim a frumosului în natură.

La locuri prielnice începem jocul ecoului cu Prietenii:

Nicu Victor și *Jenică* Ecoul în departare ne răspunde mereu: *Ni-cu*!... *Vic-tor*!... *Je-ni-că*!... Pădurele pare că se tulbură de rîsetele noastre.,. Vremea trece repede pe Ciungi. E timpul de plecare. Incep scoborîrea mult mai ușoară.

Ne oprim la izvorul cu apă rece și limpede ca cristalul. Scoborăm în Poeana Țigancei. După un popas de o oră, ne reîntoarcem în Monastire mulțumiți pentru o zi petrecută așa de bine pe *Ciungi*.

Ducem sticlele goale lui *Spiru*... care cu zimbetul lui șiret le primește cu vorbele obișnuite: *„Cu respect,*
„vă salut"

Victor Munteanu

1908 August 2,

Litere-Științe-Arte

Polemici sărate.—Dacă între prozatorii revistelor noastre au loc polemici cam... acre, între poeții și humoriștii noștri au loc de cît-va timp polemici... sărate. In special între d. Ranetti și noul său rival A. Mirea lucrurile au ajuns cam vehemente, măcar că cearta se urmează în versuri mai mult ori mai puțin... corecte. Apariția „Calieodoscopului" n'a fost, pare-se, tocmai pe placul lui Ranetti-Tarascon, deși ambele pseudonime se întîlneau des în paginile „Vieții Romînești" și ambii (ca să nu zicem tus-trei) poeții primeau mandate poștale de la d. Stere.

Tarascon a împroșcat pe Mirea cu oare-cari malițiozități. Acesta i-a răspuns printr'un sonet că primește duelul, arătînd în acelaș timp că nu-și recunoaște calitatea de „rival" al lui Ranetti pe motivul că:

N'am scris în viața mea pornografie.

In adevăr, pe cînd Ranetti excelează în picante trivialități, A. Mirea urmărește gluma mai sănătoasă și numai ici-colea' cînd face personalități, alunecă în nota trivială. La rîndul său Ranetti, sub pseudonimul Biciușcă devîne acum ofensiv la adresa d-lor Anghel și Iosif, cărora le aparține acum popularul pseudonim de A. Mirea — prin următorul Răspuns la răspuns:

N'am scris în viața
mea pornografie.
A. Mirea, în ziarul
«Ordinea».

De unde vrei să știu ce-ai scris, amice?
Pe mii de cititori am întrebat,
Din umeri toți nedumeriți au dat:
— „*A. Mirea?* Nu-l știm. Poate, nu-i d'aice!"

Am întrebat poliția de siguranță:
— „*A. Mirea* ce'nvîrtește? Ce comerț?
Am întrebat chiar pe librarul Herț...
Ș'aceleași cercetări fără speranță.

Doar la „Minerva" 'n podul librăriei
Un șoricel 'mi-a spus cu glas lihnit:
— „*A. Mirea* e birtașu'mi favorit,—
„Mănînc la el... Osînd'a sărăciei!"

„Nu știu de-a scris pornografii... Spanacul
„Ce 'mi-l servește bietul bard acest
„E ins'așa de fad și indigest
„Că 'mi-am stricat îngrozitor stomacul!"

Gheorghe Biciușcă

*

Sarah Bernhardt, anunță o serie de 35 spectacole în Rusia, prin luna Octombrie.

Insoțită de ansamblul complect și decorurile teatrului ei, marea artistă va vizita, Petersburgul, Kiewul și Odesa, cu piesele: „Sorciere", „Monna-Vanna", „Le Passé", „Phédre", „Le dédale", „L'Aigle„, „Les bouffons", „La Tosca", „Adrienne Le couvreur" și „Sapho".

12 din aceste reprezentații vor avea loc în teatrul conservatorului. După contract Sarah Bernhardt, va primi de la impresariul Zeller, 7000 lei pe seară la Petersburg și 5000 la Moscova, Odesa, Kiew.

Artista va călători într'un vagon special, împreună cu cei 12 servitori ai sei. 28 de bilete de clasa II vor fi distribuite trupei. Cheltuelile acestei călătorii, vor fi ținute de impresariu, numai pînă la granița romînă. Pentru Rominia e probabil să'și facă administrație proprie, în caz dacă ne va onora și pe noi, în trecere, cu ocazia turneului rusesc.

*

A apărut „Viața Nouă" No. 12 din anul IV cuprinzînd următorul sumar:

Ervin.—Nimeni; V. V. Haneș.—Pentru cultura artistică în școală; E. Speranția.—„Ultima forsa"; N. Davidescu.—„Amintiri tainice" trad. din Villiers de l'Isle Adam; Al. Stamatiad.—De ce?; G. Duma. Din trecut, după H. de Régnier; A. Bănățeanul.—Pe țărm; E. Slătineanu.—Ascult cum sonore; * * * Păreri asupra artei—F. Nietzsche; Ovid Densusianu.—Dintr'un balon.

Mișcarea intelectuală, Recenzii.

*

A apărut „Pagini alese" No. 6 cuprinzînd versuri și proză de Enric Furtună, N. D. Cocea, B. Nemțeanu, Leon Feraru N. Huceag, Dr. V. Lateș, Ion Corbu etc.

Informații

× ***Pe timpul verei administrația* Opiniei *primește abonamente lunare: în țară, 2 lei; în streinătate 3 lei.***

Aducem la cunoștința tuturor abonaților noștri, că „Opinia" ne avînd încasator nici în Capitală nici în altă parte a țării, abonații noștri sunt rugați de a nu face plata abonamentului nici unei persoane, care s'ar prezenta în acest scop; *ci să o trimită prin mandat poștal administrației ziarului.*

Aceasta spre a evita pe viitor neplăcerea ce au avut unii abonați de-ai noștri, de a se vedea încasați de persoane străine de administrația noastră, cari le-au eliberat chitanțe false.

Noi am reclamat acestea autorităților competente și atragem atențiunea tuturor, spre a nu se mai repeta asemenea lucruri, cari produc confuziuni regretabile.

● Apa Prutului a venit din nou mare și s'a revărsat, făcînd inundații la Prisacani, Țuțora și Petrești.

Inundații s'a produs de asemeni și la Ungheni; cîte-va ogoare de popușoiu au fost cuprinse de apă.

● Concursul pentru bursele vacante la școala superioară de arte și meserii din localitate, se va începe la 1 Septnmbrie a. c.

Pentru locurile vacante de bursieri ale Statului și ale județelor, candidații vor fi admiși la concurs în ordinea următoare: a) Absolvenții unei școli inferioare de meserii de aceiași meserie; b) Absolvenții a patru clase secundare; c) Absolvenții a trei clase secundare: d) Absolvenții a două clase secundare.

Dacă numărul candidaților din prima categorie, înscriși pînă la 1 Septembrie, n'ar fi cel puțin egal cu acel al locurilor vacante, se vor primi la concurs și acei din categoria a II-a (cu certificat de 4 clase secundare), în urmă cei din categoria a III-a, și numai în lipsă cei din categoria a IV-a.

Cererile de înscriere se vor primi cu începere de la 16 August, pînă la 1 Septembrie inclusiv.

● I. P. S. S. Mitropolitul Partenie Clinceni al Moldovei și Sucevei, se va reîntoarce miine dimineață în localitate, pentru a pleca apoi la Mănăstirile din Eparhia sa.

● Direcția școalei de menaj Principesa Maria, din strada Asaki, face cunoscut că sunt vacante 5 locuri de eleve bursiere. și că se primesc și eleve externe.

Condițiunile de primire se pot căpăta la Direcția școalei.

Inscrierile se fac până la 1 Septembrie cînd încep cursurile.

◑ „Tribuna" din Arad, care ne-a sosit astăzi scrie următoarele asupra prigonirilor școalelor românești:

Punerea în aplicare a legii lui Apponyi a dat loc la o goană generală împotriva școalelor noastre. Dupăce ele au început în Bihor, au continuat în comitatul Aradului și urmează acuma împotriva școalelor din comitatul Clujului. In comitetul administrativ al comitatului prezidat de prefectul *Banffy* Miklós, revizorul *Varro* a raportat, că sunt mai multe școli gr.-catolice și ortodoxe, cari nu realizează progrese în instrucția limbii ungurești și întrebuințează manuale oprite. Comitetul a hotărît să denunțe pentru „delictul" din urmă pe patru învățători procurorului. Un învățător care a învățat pe copii cîntece „antipatriotice din România". Șase școli cari nu corespund acestui scop, au primit avertismentul întâi sau al doilea. Comitetul a hotărît *închiderea a trei școale din motive sanitare și a propus ministrului închiderea altor șapte școale.*

In aceiaș ședință s'a dat citire raportului despre emigrare. S'a constatat, că au emigrat cu 50 de persoane mai mulți spre România.

Dacă emigrarea asta va crește tot mereu, atunci ea va ajunge un mijloc antiseptic împotriva efectelor de maghiarizare ale școlii ungurești.

◑ In comuna Poeni s'a înființat o societate cooperativă de producție și consum cu numele de „Deșteaptă-te Romîne". Suma capitalului subscris e de 5,500 lei, din care s'a vărsat la constituire a 10-a parte în sumă de 715 lei.

Consiliul de administrație se compune din: C. Oana preot, Gh. Gheorghiu preot, V. Mihailescu învățător, C. Covăsneanu învățător, C. Botez secretar, V. Surugiu și V. Insurățelu; iar cenzori: C. Alistar factor poștal, N. Drăgan primar și Gh. Ursu agent sanitar; supleanți: V. Cristea plutonier, D. Dospinescu jandarm și N. Păvăloi ajutor de primar.

◑ **Instalarea protoereului.**—Duminică 3 August, s'a făcut instalarea noului protoereu, la biserica Golia, cu ceremonialul obicinuit.

Sf-ta liturghie s'a oficiat de către Economul A. Șerban, azistat de Economul Gh. Florescu, subprotoereul Dinescu și diaconul T. Oprișanu.

După terminarea Sf. leturgii, revizorul eparhial Ec. Gh. Carp a ținut o cuvîntare ocazională. Sf. sa a vorbit despre *biserică și autor tatea bisericească*. A inzistat mai mult asupra rolului autorității în atingerea scopului bisericei. In urmă a cetit decretul mitropolitan și a încredințat noului protoereu odată cu decretul și toiagul păstoresc, semnul nouei demnități.

Protoereul A. Șerban, într'o cuvîntare scurtă, a mulțămit de încrederea ce i s'a arătat, deși n'a cerut și nici s'a îndesat, ca să fie observatorul colegilor săi. Sf. sa a făgăduit solemn, înaintea lui D-zeu și a oamenilor, că se va inspira în îndeplinirea datorilor, *numai de cerințele adevărului și a dreptății*, pe care s'a deprins să le iubească și să le prețuiască din tinerețe. Sfîrșește, rugînd pe D-zeu, ca să-i ajute să împlinească cele făgăduite și să poată contribui și Sf. sa cu ceva la binele bisericei și al patriei.

După instalare s'a făcut un tedeum de mulțămire, după care s'au primit felicitări la locuința noului protoereu.

Felicităm și noi pe noul instalat. Dorim să-și amintească în tot-dea-una de cele făgăduite cu prilejul instalărei Sf-sale.

DIVERSE

— In seara zilei de 6 Septembrie a.c., va avea loc în sala Circului Sidoli un frumos bal, organizat de societatea funcționarilor tramvaiului electric.

— In comuna Hermeziu s'a declarat printre rîmători brînca infecțioasă.

— In satul Cîrjoaia s'a declarat epidemia de scarlatiaă.

— Suntem rugați să atragem atențiunea poliției ca să recomande birjarilor să aibă o purtare mai cuviincioasă cu lumea.

Este în special conducătorul birjei No. 145 care e de o îndrăzneală ne mai pomenită și își permite chiar să insulte lumea, provocînd adese ori scandaluri.

Nu ne îndoim că cei în drept vor lua măsuri.

— Sîmbătă la orele 1 p. m. un lucrător de pe linia ferată Podul-Iloaia-Hîrlău, a fost victima unui accident.

Pe cînd treceau vagonetele de lucru, încărcate cu material, a fost trîntit de unul din ele jos rupîndu i un picior.

Nenorocitul a fost transportat și internat la spitalul din Podul-Iloaia unde inginerul de control l'a vizitat făgăduindu-i a interveni pentru a se acorda un ajutor bănesc familiei victimei, care are nevastă și 8 copii fără nici un sprijen.

IAȘUL INDUSTRIAL

O nouă industrie în Iași

Doritor de a cunoaște în amănunțimi și sub toate formele industria ce de un timp își ia avînt în Iași, m'am presintat eri la nouă fabrică de săpunuri și parfumerii „Carmen Sylva" de curînd înființată în orașul nostru.

Aici am găsit pe dl. Jacques Brüll directorul fabricii care cu multă bună voință, mi-a dat toate lămuririle necesare.

Inființartă în primă-vara anului acestuia de ătre inginerul Leon Brüll fabrica a început a funcționa în ziua de 5 Mai cu un capital inițial de 20.000 lei.

Cele dintăi instalații s'au făcut în condiții modeste, în vecinătatea fabrici de tricotaj „Victoria".

S'a amenajat clădirea închiriată din strada Bulgară, compusă din 6 camere la care s'a adăugat un pavilion pentru uzină. Utilagiul fabricii e pus în mișcare printr'un motor electric de 8 cai putere și o stabilă de aburi de 6 cai putere.

Materiile prime întrebuințate în fabricațiunea săpunului sunt după cum se știe: oloiurile animale și vegetale, sodă caustică, văpsele și parfumuri. Dintre aceste fabrica a căutat, conform legii pentru protecția industriei naționale să-și procure din țară pe acalea ce se pot găsi la noi (Fabrica Assan, București) iar restul se aduce din străinătate și anume: din Viena de la firma Resenbaum et Schiller și din Grîce (Franța) de la firma Roure Bertrand Fils.

Pentru a se putea aprecia calitatea parfumurilor importate e destul să cităm cifra. Pentru un Kgr. de suc din rădăcină, de iris. s'a plătit —socotiod transportul și taxa vamală—suma de 750 lei. Și cu toate acestea săpunurile de toaletă ale fabricii „Carmen Sylva", deși se prezintă în condiții de fabricațiune excelente, sunt puse în vînzare cu prețuri moderate.

Dorind, a fi lămurit asupra metoadelor de fabricațiune dl. Jacques Brüll directorul fabricii a avut amabilitatea de a pune să funcționeze succesiv toate aparatele așa că sub ochii mei o prastă de bază a fost prefăcută în săpun trecînd prin următoarele baze:

Pasta gelatinoasă (săpunul de bază) compusă din oloi de cocos sau animal, sodă caustică etc. preparată mai dinainte într'un cazan mare încălzit cu aburi și uscată într'un uscător special, a fost stropită cu un amestec de esență de parfum și vopsea. Apoi a fost introdusă în „Pilier Maschine" care a împrăștiet materia colorantă de o potrivă în toată pasta.

După ce pasta s'a colorat complect și omogen a fost pusă într'o mașină numită „pilotesă", care comprimă paeta transformînd-o în lungi bastoane prismatice.

Aceste bețe de săpun sunt tăiate de o altă mașină în bucăți de dimensiuni voite.

Bucățile de săpun, ast-fel obținute, se pun apoi într'o presă formată din două clișee, unul de desupt și celalalt de asupra, care imprimă marca fabricei și numele speciei fabricate. Ultima fază, în fine, e ambalajul săpunului în hîrtie și în cutii cu eticheta fabricei.

Toate acestea s'au produs într'o jumătate de oră, cu o agerime și dexteritate demne de laudă și în condițiuni de curățenie care-ți dădeau iluzia—ținînd samă și de puternicul parfum răspîndit în aer—că te afli într'o cameră de toaletă, nu în cuprinsul unei fabrici.

Pe lîngă această metodă, prin care se prepară săpunurile superioare de taoleta, fabrica „Carmen Sylva mai utilizează încă alte două metode pentru fabricarea săpunuritor de glicerină, prin aburi și cazane duble, și a sopunurilor mai puține fine, preparate pe cale rece.

Deși capacitatea de producere lunară e de 16000 kg. de săpunuri diferite în valoare de peste 30.009 lei, fabrica n'a pus în vînzare în primele două luni de cît cite 4000 kgr, lunar dorind a expermenta mai întâiu și a mări producția în proporție cu încrederea ce-l va manifesta publicul.

Experiența a întocmit așteptările, așa că fost nevoit a urca capitalul la 700,00 de lei și a lua măsuri pentru mărirea localului, adăogînd un pavilion pentru mașini noi.

Printre săpunurile expuse în etalajele magazinului fabricei am remarcat unele specialități de o calitate cu totul superioară și anume: Balsanune, Rose de l'Orient, Speick-Seife, Glicerine Veilchen, Glicerine Benzöe, precum și o bogată serie de săpunuri de familie.

Pentru întrebuințarea zilnică fabrica a pus în vînzare, un săpun igienic și fin, sub denumirea de „săpun de miere". Această specialitate este menită a avea o largă întrebuințarea în toate straturile sociale, dat fiind prețul modest cu care se vinde.

Personalul fabricei se compune din 28 lucrători (8 bărbați si 20 de femei) din care numai 2 sunt străini, iar restul de 26 romîni. Ei sunt plătiți cu 150 pînă la 250 pe zi și lucrează 10 ore pe zi, de la 6 jum. dimineața pînă la 6 jum. seara, cu întrerupere de 20 ore pentru o gustare dimineața, prînz și o gustare seara.

Personalul fabricei e pus sub conducerea tehnică a d-lui „Gustaw Umlauf" maistru parfumier, care a condus timp de 20 de ani o celebră fabrică la Viena.

Conducerea administrativă și comercială, o are însă directorul fabricei dl. Jacques Brüll, care pe lîngă aptitudinile și întinsa practică comercială ce posedă, a dat dovadă cu prilejul explicațiunilor făcute, și de temeinicia conștințelor sale tehnice.

Arătînd la plecare satisfacția mea că. fabrica și-a ales sediul în Iași. D-sa mi-a comunicat că cel mult pînă la toamnă instafațiunea va fabrica și pune în vînzare diferite specialități de parfumuri.

Ultime informaţii

● Se ştie, că presa conservatoare, în urma gravelor acuzaţiuni ale d-lui B. Păltineanu, l-a învinuit pe fruntaşul nostru că ar fi *trădător* şi că, ar fi căutat să profite din combinaţiunea politică ce dorea s'o facă propunînd d-lui N. Filipescu un guvern Carp—Take Ionescu.

In numărul de astă-zi al „Ordinei" fruntaşul nostru publică un articol, în care denunţă calomnia presei conservatoare; iar cu privire la convorbirea ce a avut cu d. Filipescu, dă următoarele deslușiri, cari dovedesc reaua credinţă a *Epocei* şi *Conservatorului*:

1) Că în convenţia cu d. Nicu Filipescu i-am spus între altele că dacă propunerea mea s'ar realiza, pun ca condiţiune personală: *să nu accept nici un fel de demnitate sau de distincţiune de la guvernul ce s'ar forma.*

2) Că n'am organizat nici un fel de demonstraţie în favoarea mea şi că am rămas surd la toate îmbierile acelora cari mă îndemnau să ridic steagul revoltei, punându-mi candidatura la primariatul Capitalei. Unii dintre aceia au fost foarte aproape de d. Gh. Gr. Cantacuzino şi sunt încă în tabăra sa, aşa că ar putea să-i reproducă răspunsul uniform pe care li l'am dat. *„Nu turbur viaţa unui partid pentru chestiunea mea personală".*

3) Că precum am declarat-o reporterului de la „Adevărul", *d. Take Ionescu n'a bănuit nici gîndurile mele, necum demersul meu, până ce nu i l'am comunicat, după ce îl săvîrşisem, din propria mea mişcare.*

◑ Mîine colonia austro-ungară din localitate va serbători aniversarea naşterei Imparatului Francisc Iosef.

Dimineaţă la orele 10 se va oficia la catedrala catolică, cu o deosebită solemnitate, un Te-Deum, la care vor lua parte reprezentanţii puterilor străine din localitate şi reprezentanţii autorităţilor.

La orele 11 va urma o recepţie la consulatul austro-ungar, din strada Carol.

● Din cauza marelor furtuni în Moldova, pe Baragan, la Constanţa mai ales firul telegrafic special Via Cernăuţi, cu Viena n'a putut funcţiona aşa că depeşile din străinătate au trebuit să vie cu întîrziere Via Buda-Pesta.

◑ După rapoartele sosite la prefectura de judeţ, apa Jijiei a venit foarte mare, în ultimele zile, inundînd imaşul locuitorilor din Bosia.

De asemeni a inundat imaşurile din Cilibi, Golăeşti Cărniceni, Ţiganaşi şi Blăndeşti.

Comunicaţia între Frăsuleni, Sorca şi Medeleni şi Petreşti este întreruptă.

Jijia a inundat sfecla şi popuşoiul de pe moşia Epureni-Isvoarele.

● Lucrările liniei ferate în construcţie de la Podul-Iloaia la Hîrlău au ajuns pînă la km. 6.

Astă-zi la orele 1 p. m. trenul de încercare a parcus distanţa pînă la al doilea pod—de la acest km. executate de d. inginer P. Budu.

● După cum am anunţat în zilele de 12, 13 şi 14 August a. c. vor avea loc între Tg.-Frumos şi Podul Iloaia manevre regionale între trupele din garnizoana Roman şi cele din garnizoana Iaşi.

Comandamentul corpului 4 de armată a intervenit la prefectura de judeţ să ia măsuri prin autorităţile comunale pentru cartierarea trupelor şi jandarmii rurali să fie la dispoziţia trupelor pe tot timpul manevrelor.

● D. Gh. Dimitriu-Păuşeşti, secretarul inspector al Camerei de meserii, a inspectat eri brutăriile din localitate.

Găsind mai multe brutării în condiţiuni cu totul nehigienice, d-sa a luat măsuri în consecinţă.

● **Din Paşcani.**—Din înalta obladuire a regimului şi sub conducerea ilustrului administrator de plasă Teodor M. Tabacu din nenorocire pripăşit de unde nu se ştie, în această localitate se petrec lucruri demne de timpurile de acum zeci de ani în urmă.

In vederea alegerilor comunale de aci fixate pentru ziua de 6 August a. c., zisul administrator de plasă, în loc de a se ocupa de interesele care cad în atribuţia sa, cu concursul poliţiei adună locuitori alegători la inspectorat şi îi ameninţă să nu voteze lista, în capul căreia figurează d. Napoleon Popescu, ci aceia a unui fost perceptor, destituit pentru delapidare de bani publici.

Dacă acest administrator de plasă va continua cu presiuni de acest fel, ne aşteptăm la acte care vor fi răspunzători cei cari pun în capul administraţiei, oameni inconştienţi şi dornici a'şi servi interesele lor.

D. Napoleon Popescu a reclamat cazul d-lui procuror general din Iaşi, ştiut fiind că, după cum v'a telegrafiat d-sa, a fost arestat ilegal, din ordinul administratorului Tabacu.

Să sperăm că d. procuror general va lua măsuri.

● Ofiţerii din arma cavaleriei, din Corpul IV de armată, s'au adunat eri în localitate, iar azi dimineaţă au plecat să facă un marş de resistenţă pe distanţă Iaşi—Huşi—Vaslui şi retour.

● In ziua de 8 Septembrie a. c. se va face cu o deosebită solemnitate sfinţirea bisericei ce s'a construit în comuna Ciurea,

Construcţia şi pictura acestei biserici, o pun în adevăr în rîndurile frumoaselor noastre monumente.

Sfinţirea o va face I. P. S. S. Mitropolitul.

● Consiliul general al judeţului, care se va întruni zilele acestea, se va ocupa şi cu cererea d-nei Amalia N. Gheuca, de a i se continua ajutorul bănesc ce se servea de judeţul Iaşi decedatului ei soţ N. Gheuca, fost consilier judeţean.

● Din Movileni se telefonează că locuitorul Constantin Cordician din satul Fîntînelele a descărcat un glonte de revolver asupra lui Vasile Stanciu, rănindu-l la cap.

Nenorocitul a fost transportat şi internat la spitalul din Podul-Iloaia, iar atentatorul a fost arestat.

● Cei 4 noui sub-comisari d-nii: Const. Bottez, Lisievici, Vasiliu şi L. Danţuş, au depus astăzi legiuitul jurămînt.

Celelalte numiri în poliţia locală se vor face pe ziua de 15 August a. c.

● In ziua de 14 August a. c., se va ţinea la prefectura de judeţ licitaţia pentru darea în antrepriză a lucrărilor pentru reparaţiile necesare penitenciarului central din localitate.

● **Nenorocirea de la Probota.**—Autorităţile din Sculeni telefonează că o mare nenorocire s'a întîmplat aseară în apropiere de satul Probota.

Locuitorul Ilie Bursuc, împreună cu soţia sa Elena şi 3 copilaşi s'au suit într'o luntre pentru a trece balta ce e în apropiere de satul Probota.

La un moment dat luntrea s'a răsturnat şi cei patru au căzut în apă. Bursuc a scăpat, însă soţia şi copilaşii s'au înnecat.

Cadavrele n'au fost încă găsite.

◓ Sf. Sa diaconul Ionescu Ioan a fost numit diacon la biserica M-rei Neamţ.

● După toate probabilităţile lucrările de construirea noului local al farmaciei spitalului central a cassei Sf-tului Spiridon, vor fi terminate la toamnă, cînd se va face şi inaugurarea.

Noul local va cuprinde şi o sală specială pentru laboratorul farmaciei.

◑ De oare-ce manevrele regale au fost contramandate, regimentul 7 roşiori din localitate, nu va mai pleca în Dobrogea, după cum era hotărît, spre a face exerciţii în vederea manevrelor.

◑ După cum am anunţat printre caii regimentului 7 roşiori s'au constatat cîte-va cazuri de morvă.

Caii atinşi de morvă au fost împuşcaţi şi s'au luat măsuri pentru stingerea epizootiei.

○ Repetiţiile la Teatrul Naţional, în vederea viitoarei stagiuni, vor începe la 16 August a. c.

● Eri după amiază o torenţială ploaie, însoţită de grindină de mărimea unei alune, a căzut în partea de nord a judeţului, cauzînd mari stricăciuni.

● Eri la orele 6 p. m. cînd trenul de Paşcani intra în gara Iaşi, bulgarul Gheorghe Petru s'a aruncat pe şine, înaintea trenului.

Mecanicul însă a observat la timp şi oprit trenul.

Numitul bulgar a fost arestat. S'a constatat că e bolnav.

● Ni se scrie că primarul comunei Cucuteni, I. Gajban, refuză să dea concurs învăţătorilor la facerea recensemîntului copiilor de şcoală, făcînd mizerii unora.

Atragem atenţiunea celor în drept şi sperăm că se vor lua măsuri.

● In strada Păcurari, pe locul donat comunei de d-na Xenopol, se va construi un local de şcoală.

Noul local va cuprinde 6 sale de clas şi va fi construit după noul model.

Lucrările se vor începe probabil în primele zile ale lunei Septembrie a. c.

● Ploaia torenţială care a căzut astă-noapte asupra oraşului, a făcut mari stricăciuni.

Strada Cucu a fost inundată şi apa a intrat în pivniţele comercianţilor; o parte a străzei s'a prăbuşit.

In mahalaua Broscăriei de asemeni au fost inundate cîte-va case.

◒ Cu ocazia vizitei ce o va face la Mănăstiri, I. P. S. S. Mitropolitul Partenie, va hirotonisi diaconi pentru locurile vacante de la mănăstirile Agapia şi Varatec.

◓ Din mănăstirea Varatec ni se scrie că din cauza ploilor continue ce cad acolo şi din cauză că timpul s'a răcit mult, lumea a început să părăsească mănăstirea.

◑ In cursul săptămînei viitoare se va deschide pe şesul abatorului iar parocul ce se ţine în fie-care an cu ocazia serbătoarei „Adormirea Maicei Domnului".

● In seara zilei de Sămbătă 13 Septembrie, va avea loc o „Mare Serată Dansantă", în localul Circului Sidoli, organizată de către Societatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi din localitate.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 4 August

O interpelare interesantă

Bucureşti.—Prima interpelare ce se face guvernului în viitoarea seziune, va fi acea a d-lui Const. Disescu.

Fruntaşul nostru va vorbi asupra chestiei inaplicabilităţei legei tocmelilor agricole.

Torentul din Vaslui

Vaslui.—O torenţială ploaie a căzut aseară asupra oraşului Vaslui.

Ploaia era însoţită de grindină şi dese manifestări şi descărcări electrice.

Multe străzi au fost inundate. Cîte-va case au suferit stricăciuni.

In judeţ ploaia a fost şi mai torenţială, cauzînd mari stricăciuni.

In special în partea nordică a judeţului ploaia a făcut adevărate ravagii.

Reintoarcerea d-lui Sturdza

Bucureşti.—D. Dimitrie Sturdza, prim-ministru, se va reîntoarce Sîmbătă în Capitala.

A doua zi Duminica d. Ionel Brătianu, va pleca în străinătate pînă la 15 Septembrie.

Sinuciderea unui căpitan

Bucureşti. — Căpitanul Alexandru Golescu şi-a curmat astă-zi firul vieţei, împuşcîndu-se.

De aseară el n'a mai ieşit din locuinţa sa din strada Cantacuzino No. 16, iar astă-zi şi-a tras un glonte de revolver în inimă.

Moartea i-a fost instantanee.

Cauzele nu se cunosc.

O excursiune

Bucureşti.—Aromînii din Capitală au hotărît să facă e escursiune la Constantinopol şi Salonic.

O serbare

Bucureşti.—In astă seară are loc în grădina Oppler o frumoasă serbare, organizată de colonia austro-ungară din Capitală, cu ocazia aniversărei naşterei Imparatului Frantz-Iosef.

Numirea lui Kiazim—Bey

Bucureşti.—D. Kiazim—Bey, ministrul Turciei în Capitală, a fost numit ambasador al Turciei la Washington.

D-sa va pleca zilele acestea la noul său post.

D. Kalib Bey a fost numit în locul lui Kiazim.

Reprezentanţii puterilor străine din Capitală au hotărît să dea un banchet în onoarea lui Kiazim.

Deces

Constantinopole.—Ministrul rezboiului Redschele Peşa a încetat subit din viaţă.

Evenimentele din Turcia

Programul guvernului.—Modificarea sistemului administrativ.—Chestia financiară.—Reforma instrucţiei publice şi a justiţiei.—Alte amănunte.

Constantinopol. —Ziarele turceşti publică programul guvernului. Programul declară că guvernul e ferm hotărît a dirige afacerile statului, respectînd pe deplin drepturile de suveranitate ale Sultanului. Drepturile consiliului de miniştri şi cele ale parlamentului, precum şi drepturile poporului.

Pentru a ajunge la acest scop nu se poate aştepta pînă ce parlamentul va modifica sistemul administrativ şi cîte-va legi vechi şi de aceia s'a hotărît să se considere ca desfiinţate toate ordinile şi toate instrucţiile care nu vor fi conforme cu litera şi spiritul Constituţiei. Era natural ca atenţia guvernului să fie întăi atrasă asupra chestiilor financiare, care sunt chestii vitale pentru Stat şi guvernul a studiat un budget ordinar şi viitorul exerciţiu şi modificările ce vor trebui introduse în legi, asigurînd strîngerea veniturilor.

*

De oare-ce veniturile sunt insuficiente mai ales faţă de întinderea ţării şi de numărul populaţiei s'a recunoscut necesar a se mări veniturile statului pe de o parte, fără a se creia noi impozite, ci aplicînd stricteţa impozitelor existente, îmbunătăţind sistemul de percepere, reînoind tratatele de comerţ, iar pe de altă parte căutînd mijloace de a asigura prosperitatea ţărei şi a creia noi avantagii pentru tezaurul public.

Programul guvernului anunţă apoi că ministerul va studia şi va supune parlamentului o serie de lucrări publice şi de măsuri care vor asigura progresul agriculturei.

Ministerul îşi propune apoi cu hotărîre să reformeze instrucţiunea publică, foarte defectuoasă pînă acum şi ne în raport cu importanţa imperiului, respectînd baza dată de constituţie. De oare-ce egalitatea proclamată de constituţie, egalitatea de drepturi, implică şi o egalitate în datoriile otomanilor şi în special generalizarea serviciului militar la toate clasele populaţiei şi admiterea copiilor nemusulmani în şcoalele militare, guvernul se ocupă cu redactarea regulamentului şi proectelor de legi necesare.

*

Justiţia avînd nevoie de reorganizare, modificarea legilor existente se pregătesc şi va fi supusă parlamentului; fără a se aduce atingere independenţei justiţiei se vor studia mijloacele pentru ca tribunalele să inspire o absolută încredere impricinaţilor.

Ministerul va da cea mai mare atenţiune menţinerei ordinei publice pentru că restabilirea constituţiunei fiind un eveniment care face cinste Turciei, a atras aprobarea tuturor amicilor imperiului şi trebue pentru a fi demni de această onoare ca ordinea să fie perfect menţinută la interior ca şi afară şi ca toţi locuitorii indigeni şi străini să trăiască în perfectă armonie de oare-ce Turcia voieşte să păstreze bune relaţiuni cu toate puterile amice şi de oare-ce ea nu hrăneşte nici un gînd ascuns faţă de nimeni, neavînd altă dorinţă externă de cît deplina salvgardare a graniţelor şi a suveranităţei Turciei, de a-i se respecta drepturile garantate de tratate, precum şi de a vedea demnitatea şi onoarea sa ca naţie respectată; relaţiunile externe vor fi menţinute cu toate guvernele şi Turcia se va sili să desfiinţeze cu consimţimîntul statelor interesate formele excepţionale de care supuşii cîtor-va state se bucură în Turcia în afară de regulile şi contrar uzurilor internaţionale pe baza unor vechi tratate şi vechi obiceiuri şi usanţe.

O Domnişoară absolventă a Conservatorului din Iaşi, foastă elevă a d-rei Aspazia Sion, dispunînd de timp liber, doreşte a da lecţiuni de piano la domiciliu şi în familie.

A se adresa în strada *Bucşinescu No. 4*, Iaşi.

De închiriat o cameră mobilată în str. Albă No. 27.

PRIMARIA COMUNEI IASI

PUBLICAŢIE

In ziua de 16 August curent oara 11 a. m., se va ţine în camera acestei Primării conform dispoziţiunilor art. 72—83 din legea Comptabilităţei publice, licitaţie prin oferte inchise pentru darea în întreprindere a construirei unei florării în prelungirea celei actuale din Grădina Copou.

Valoarea lucrărilor după deviz lei 421 bani 29.

Garanţia provizorie 300 lei în numerar sau efecte garantate de Stat.

Devizul şi planul se pot vedea în fiecare zi de lucru la serviciul Administrativ.

No. 16783.—August 1908.

INSTITUTUL DE DOMNIŞOARE

CHAMPALBERT-HEROVANU

IAŞI—STR. BARBOI 19—IAŞI

Acest Institut cuprinde curs primar după programa statului cu limbele Franceză şi Germană şi piano, precum şi o secţie profesională.

Se primesc eleve interne, externe şi semi-interne. De asemenea se primesc şi băeţi pentru clasa I-a primară, numai externi.

Inceputul cursului la 1 Septembrie. Inscrierile se încep la 15 August.

Programul Teatrului Naţional

Acest program a fost concesionat din nou, pe termen de trei ani, Agenţiei teatrale „Thalia" din Iaşi.

Programul lucrat cu deosebită atenţiune, executat în mod artistic va fi vîndut atît la casa teatrului ziua şi seara, cît şi la intrare şi în interiorul teatrului de oameni speciali angajaţi pentru aceasta şi de persionalul teatrului

Publicitatea în acest program va avea deci o deosebită importanţă şi va fi de o reală valoare.

Pentru anunţuri în coprinsul programului a se adresa la Agenţia „Thalia", T. P. Maximovici—Iaşi.

Atragem atenţiunea că acest program ESTE SINGURUL care va fi vîndut atît la intrare cît şi în interiorul teatrului, FIIND SINGURUL PROGRAM OFICIAL.

Vaccinări şi revaccinări

Dr. A. Steuerman

Str. Golia No. 31

In curînd se va redeschide

—în str. Anastasie Panu 39 —

— Casele Zimmer —

Cunoscutul magazin de coloniale

„La Marinarul"

L. MARCU.

MARTIN BUCHOLTZER

105 STRADA PACURARI 105

Spălătorie şi boiangerie chimică cea mai modernă

Reinstalînd fabrica şi angajînd personal special pentru spălătorie călcătorie şi boiangerie chimică. Am onoare a face cunoscut onor. şi vechei mele clientele că am reînceput a primi la atelierul de spălătorie, rufe, gulere, mânşete etc. executînd comanda după dorinţa Onor. Public în cel mai scurt timp şi cu preţurile cele mai avantajoase.

Aseme ea atelierul de boiangerie fiind cu totul reînoit şi asortat cu toate culorele moderne pentru ori-ce calitate de stofe recomandă în această artă Onor. mele clientele că pentru sezonul de toamnă şi iarnă, se primesc pentru colorat ori-ce fel de stofe, covoare, haine bărbăteşti, pentru femei şi copii, de ori-ce fel de stofe, perdele, cuverturi şi va fi prompt şi conştiincios servită. Garantez pentru toate colorile.

Recomand şi spălătoria chimică pentru curăţirea garderobei de haine de dame şi copii, toilete de bal, teatru, concert şi haine ofiţereşti, stofe de mobile, lucruri brodate, mănuşi, umbrele, panglici precum şi orice obiect ce se atinge de această branşă.

Pentru efectuarea conştiincioasă a fiecărui obiect garatez.

Atrag mare atenţiune Onor. mele clientele că am instalat în atelier noui gherghefuri cele mai moderne, pentru spalat şi întins perdele care vor fi executate ca şi în străinătate.

Comenzile se primesc direct la fabrica Strada Păcurari 105 sau în oraş Strada Lăpuşneanu 25 lîngă parfumeria Robert şi Strada Atanasie Panu 64 şi la Birlad Strada Principală No. 223.

Incercaţi dar şi încurajaţi instalaţia cea mai modernă în această branşă şi cu experienţe pline de succes pentru mine şi Onor. public după 12 ani de practică în această artă, sper că voi satisface toate cerinţele publicului.

Cu osebită stimă

MARTIN BUCHOLTZER

Strada Păcurari No. 105

Cumparaţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei cari au întîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la :

Clasa II-a a Loteriei

Tragerea

la 7 şi 8 AUGUST 1908

LEI 900,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şepte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara din puţinile

Lozuri Norocoase

ce au mai remas libere la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8 Una optime	Lei	4
1/4 Un sfert	Lei	8
1/2 Una jumàtate	Lei	16
1 Loz întreg	Lei	32

Preţurile Oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	2.50—lei	1/4 Un sfert	5.—lei
1/2 Una jumătate	10.—lei	1/1 loz intreg	20.— lei

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează serviciu cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se tace imediat după tragere

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări :

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia.

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi:

Dl Iosef Pepper, Strada Lăpuşneanu No. 10.

BÓLE CONTAGIOSE

recente sau vechĭ *Scrofule bólele pieleĭ (dartriĭ, Eczema, herpes, Lepra*, etc.) şi alte afecţiunĭ resultându *din viciurile sangeluĭ. Ulceri, glandule, rhumatisme ulceraţiunĭ a le gureĭ şi a le gâtuluĭ, tumorĭ, incleştinrĭ, exostozĭ, impotenţă* şi tóte accidentele siphylitice dobandite sau ereditarie. *Vindecare sigura şi radicală* a bóleloрĭ celorĭ mai inveterate şi rebele tutulorĭ tratamentelorĭ prin

BISCUITS DU Dr OLLIVIER

unicĭ aprobaţĭ de către Academia de Medecina din Paris.
Unicĭ autorizaţĭ de către guvernulŭ francesŭ.
Unicĭ admişĭ in spitalurile din Paris.

Recompensă naţională de 24,000 f.

Acestu medicamentŭ fórte plăcut intrebuinţatŭ de 60 anĭ de către cei marĭ medicĭ ca celŭ mai putinte *depurativu* cunoscut este unicul in *tóta lumea* possedându aceste titlurĭ onorifice şi avându obţinutŭ aceste inalte distincţiunĭ cea ce indică imensa sa superioritate.

Depositŭ generalu : 62, r. de Rivoli, Paris

Uă broşură asupra aceste bóle insoţeste fie-care cutie

Depou in Iaşi la Fraţii Konya farmacişti

Un izvor de bogâtie prin Economie

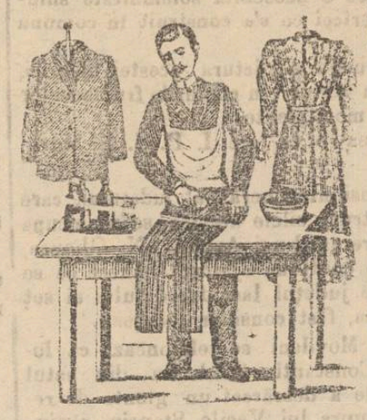

s'a înfiinţat un mare atelier boiangerie de lux unde se efectuează or ce lucru atingător de această branşă, adică se spală se curăţe se vopseşte or ce haină, atât de bărbaţi cît şi de damă etc. pot fi ele cît de vechi devin ca noi asemenea primeşte or şi ce reparaţiuni mă am decis a lucra credincios şi mai eftin ca or unde pentru am-i face clienţi mulţi, posed şi o mulţime de certificate de mulţumire din partea unor domni clienţi civili şi militari, înştiinţat printr'o carte poştală vin la domiciliu d-lor clienţi.

Pentru Sezonul Băilor se efectuază ori ce comandă în 24 de ore.

— SERVICIUL PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS —

LA „PARISIANU" Iaşi, Strada Veche 45.

Prima Fabrică de Argintărie

SUSSMANN & GRANET

IASI

Lucrează linguriţe de cafea şi tacîmuri de masă, marcate de stat şi în orice greutate.

Comenzile se efectuează prompt.

Desenuri se trimet la cerere gratis şi franco.

Pentru informaţiuni a se adresa d-lui B. Sussmann, strada Stefan cel Mare No. 36, casele Pandele Zamfirescu.

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamurĭ mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă.

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de Incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE Of 30

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

Sirop Codéine Tolu Zéd

SIROPUL D^rului ZED

are pentru basa principală **Codeina şi Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătóre a le opiului.

Foloseşte de minune în contra **irritaţiunilor, peptului** si **ale pulmonilor**, a **tusselor invechile, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* **22, Drouot** şi la *diverse* Pharmacii

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea ELIXIRULUI GUILLIÉ est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrănilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Eléxirul Guíllié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE, FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN IASI : Farmacie FRATII KONYA.

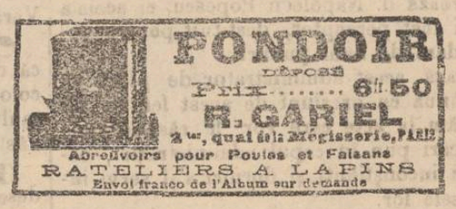

PONDOIR déposé

Prix..... 6f 50

R. GARIEL

2me, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix : 0f 50c.

Raymond GARIEL

2me, quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iasi—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—instalatie cu motoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iasi

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei

6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani

» » » » IV, 40 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare, 38. | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul V.—No. 503.—IAŞI, Mercuri 6 August 1908

Liberalismul romîn

Suntem la cercetarea celei de a treia cauze *obiective*, care a contribuit la degenerarea liberalizmului romîn şi la întărirea şi recunoaşterea neoliberalizmului ţărănist ca doctrină a partidului liberal.

Aici e vorba de situaţiunea specială a clasei ţărăneşti în mecanizmul statului romîn şi mai ales de ultimile evenimente nenorocite, *răscoalele* din anul trecut, cari au determinat—pare-se—definitiv, atitudinea partidului liberal faţă de curentul ţărănist ce se formase şi întărise pînă atunci, numai ca ideologia unei anumite grupări din sînul acestui partid.

Desigur că nu e vorbă goală afirmaţiunea, că ţărănimea—care formează marea majoritate a poporului nostru—este, prin numărul său sub raportul importanţei sale etnice, şi prin activitatea sa sub raportul economiei naţionale, suportul naţiunii şi a statului romîn.

Suntem încă o ţară agricolă, şi din produsul muncei agricole statul romînesc îşi creiază aproape toate resursele cu cari răspunde diverselor sale necesităţi. Aşa fiind, lesne de înţăles, că populaţiunea rurală—care execută cea mai mare şi mai productivă parte a muncii naţionale—trebue să fie obiectul preocupărilor claselor diriguitoare; că soarta acestei populaţiuni trebue să intereseze în cel mai înalt grad guvernele ţării, indiferent dacă ele sunt conservatoare sau liberale.

S'a întîmplat însă — şi aceasta e mai cinstit şi mai frumos să o recunoaştem, de cît să o tăgăduim—că adesea guvernele romîneşti de toate nuanţele, preocupate de rezolvirea altor chestiuni de interes momentan, au cam neglijat interesele şi nevoile ţărănimei. Şi cum această negligenţă s'a perpetuat un timp relativ îndelungat, situaţiunea clasei săteşti s'a înrăutăţit din ce în ce mai mult; iar nemulţumirile iei din sfioase cum erau înainte, au luat o formă mai gravă, punînd minţilor luminate o problemă mare, serioasă şi de urgentă rezolvire.

Această stare de lucruri a folosit mult timidului curent ţărănist ce se afirmase în partidul liberal, căci i-a dat justificarea, i-a dat opurtunitatea şi actualitatea, i-a prilejit lărgirea şi consolidarea.

De aceia, de cîţi-va ani încoace, am văzut cum curentul ţărănist începu să cucerească inimile întregului tineret liberal; şi cum, pe tema chestiunii ţărăneşti, se înfiripă în partidul liberal o nouă şi nuanţat reacţionară demagogie — aşa zisă socialistă.

Ţărănizmul însă avea de luptat cu elementele bătrîne din partidul liberal, cari apucaseră vremile lui Ioan Brătianu şi-şi făcură educaţiunea politică la şcoala marelui om. Aceste elemente nu puteau jertfi de bună voie liberalizmul tradiţional, şi nici nu puteau pricepe necesitatea noului curent. Trebuia deci o bruscă precipitare de evenimente, cari să evidenţieze şi celui mai îndărătnic şi refractar, marea problemă ce se pune guvernelor romîneşti.

Această bruscă precipitare de evenimente s'a întîmplat în primăvara anului trecut. Răscoalele ţărăneşti prin intinderea şi intensitatea lor au dovedit tuturor oamenilor politici de la noi—afară doar de d. P. P. Carp şi partizanilor săi, cari tăgăduesc existenţa unei chestiuni ţărăneşti în Romînia—că populaţiunea rurală sufere de adînci şi mari rele, a căror îndreptare constitue o grea problemă socială pentru guvernele statului romîn.

Dacă răscoale ţărăneşti nu pot justifica exagerările ţărănizmului liberal, e de la sine înţăles însă, că a contribuit într'o largă măsură la întronarea acestui curent ca doctrină şi ideologie de partid.

Ţărăniştii partidului liberal au exploatat fenomenul acesta şi însemnătatea lui, şi au reuşit a da un contur bine definit mentalităţii partidului lor; mentalitate, care după cum am arătat, suferise şi pînă atunci o lentă transformare în direcţiunea indicată de ei.

Ast-fel că astă-zi, clasa socială care interesează *aproape exclusiv* partidul liberal, este clasa ţărănească. Revendicările şi aspiraţiunile ei sunt revendicările şi aspiraţiuniei partidului liberal.

Ne rămîne să cercetăm cauzile *subiective* ale transformării liberalizmului romîn.

Manoliu.

Incercare neizbutită

După zece zile de injurii grosolane, Epoca *încearcă un răspuns în chestia rîdicată de d. Barbu Păltineanu. Nu vom releva toate cuvintele insultătoare ce însoţesc acest răspuns, ci vom inzista numai asupra faptului, că răspunsul* Epocei *nefiind meşteşugit ticluit, tradează reaua credinţă a ziarului filipescian şi veracitatea afirmaţiunilor fruntaşului nostru.*

Aşa, într'o scrisoare ce o publică Epoca, *d. Obedenaru, casierul clubului conservator, semnatarul ei spune: „n'am dat nici un ban regretatului general Lahovary, nici d-lui Gh. Gr. Cantacuzino". Nici d. B. Păltineanu n'a spus că generalul Lahovary a încasat vr'un ban, ci a accentuat tocmai că interpunerea numelui decedatului general, nu este de cît* un mijloc de a înlătura posibilitatea unui control.

Dar d. Obedenaru nu spune nimic despre exactitatea sumelor sustrase din fondul clubului, confirmînd prin aceasta că în adevăr fondul în chestiune se urcă la suma de 60,000 lei.

De altă parte Epoca *într'un articol plin de injurii şi de cele mai murdare expresii, făcînd socoteala fondului cu pricina, afirmă că* nu se urcă la mai mult de 26,940 lei. *De ce d. Obedenaru spune şi d-sa acest lucru? Şi cum d. Obedenaru este casierul noi nu putem crede socoteala făcută de* Epoca, *întru'cît e contradictore cu declaraţiile casierului.*

Dar să vedem cum justifică Epoca *întrebuinţarea fondului de 26,940 lei.*

8000 lei la alegerile generale din 1907.
6600 pentru „Conservatorul".
4798 pentru chiria clubului
2189 *diverse despăgubiri pentru un banchet ce trebuia să se dea şi nu s'a dat.*

21587 Total lei.

Iar restul de aproape 6000 lei? Epoca *ne dă uşoara explicaţie ce urmează:*

„Restul sînt cheltueli diverse mai mărunte, precum subvenţii, ajutoare de sărbători etc"... *pentru cari* Epoca *nu crede necesar să facă nici o dare de seamă:*

Iată bilanţul Epocei.

Ce rezultă din el? Două lucruri: a) că faţă de declaraţiunea casierului, care trebue să rămînă în picioare, întru cît acesta merită mai multă crezare ca fiind persoana competentă, bilanţul Epocei *este falş, este alcătuit* ad-hoc, *şi b) că chiar după acest bilanţ, suma de aproape 6000 lei cu esplicaţiunea: subvenţii şi ajutoare de sărbători... pentru partizanii politici sărmanii, a fost* sfeterisită.

Şi acum, cum rămîne cu îndrăzneala Epocei *şi cu murdăriile ce gratuit le aruncă, cînd chiar ea însăşi adevereşte acuzaţiunile fruntaşului nostru?*

Em.

CATE-VA NOTE

Distinsul poiet d. Gheorghe Biciuşcă, publică în *Epoca* următorul apel în versuri către d. Mochi Fischer:

Opreşte-te, o Mochi dragă,
Pericolul e imiment,
Takiştii vor la cap să-ţi tragă,
Să te declare 'n faliment.

Cine a *inspirat* aceste versuri se vede lesne din teama ce *transpiră* din ele.

Nababul Cantacuzino mai are, pe semne, multe rude de ajutat, aşa că punga lui Froim poate să nu fie de ajuns; mai trebuie şi a lui Mochi. De aici apelul duios şi disperat: *Opreşte-te, o Mochi dragă.*

Despre noi n'are de cît să se oprească; nu ne băgăm în daraveri de-astea.

*

Celebrul „tob şebegoim harogh"—adică d. A. C. Cuza—continuă, prin *Neamul Romînesc*, să se laude cu cursul său de la Universitate. D-sa declară—cu o modestie neîntrecută de cît de modestia d-lui Iorga — că e singurul care a înţeles cum trebuie ţinut un curs şi ce trebuie spus studenţilor, pentru a-i lumina cît mai al dracului cu putinţă.

Curioşi să ştim şi noi ce idei originale şi proaspete are d. Cuza, ne-am apucat să-i citim scrierile.

Şi imparţialitatea ne obligă să recunoaştem că în volumul *Naţionalitatea în arta* am dat peste una din marile descoperiri ale d-lui Cuza. In adevăr, la pag. 214 d. Cuza pune şi rezolvă, în forma suggestivă a dialogului, următoarea problemă uriaşă:

„—Care e naţionalitatea în drept a „stăpîni pămîntul Romîniei şi pe care „e chemată să o cultive şcoala?

„—De sigur: *Naţionalitatea romînă*!!!"

Sublinierea este a autorului; semnele de esclamaţie le-am adăugat însă noi, în dorinţa de a ne asocia şi noi, măcar postum, la proclamarea acestui măreţ adevăr, zmuls din întunerecul milenar în care zăcea şi prezentat tuturor conştiinţelor la lumina de foc a perspicacităţii d-lui Cuza.

Am raportat cazul şi apostolului de la Văleni.

*

„Stai strîmb şi judecă drept", zice înţelepciunea populară.

Şi totuşi d. Iorga, despre care maiestrul Caragiale a spus de mult că *creşte strîmb*,—judecă... şi mai strîmb.

Va să zică d. Iorga dezminte înţelepciunea populară. Dar aceasta nu e de mirare, pentru că şi înţelepciunea—şi cea populară şi cealaltă—îl dezminte pururea pe d. Iorga.

Iorga-Cuza

Iată cum caracterizează d. Mihail Dragomirescu pe d-nii N. Iorga şi A. Cuza şi mişcarea sovinistă a „Neamului Romînesc". Cele ce urmează sunt un fragment dintr'un admirabil articol publicat de amicul nostru în *Ordinea*.

Această mişcare, canalizată astăzi prin „Neamul romînesc", iel strămutat la Văleni de Munte şi prin „Frăţia romînească" de la Iaşi, nu mai însemnează literariceşte nimic, iar politiceşte, lipsită de sprijinul liberalilor, cari s'au cumineţit n'a rămas de cît un oficinuit instrument de turburare al opoziţiunilor viitoare, nefiind deocamdată decît refugiul temperamentelor teoretice şi utopice, incapabile de a întreprinde ceva dar foarte bucuroase, cînd pot critica şi batjocori cu mîinile în sîn temperamentele active, care au nu numai inteligenţă şi inimă, dar şi voinţa şi putinţa de a făptui. Naţionalismul d-lor Iorga şi Cuza a început să apară tuturor oamenilor cu ceva scaun la cap, ca cea mai hidoasă şi mai cinică formă a egoismului şi începe a nu mai mişca pe nimeni, ca şi vremuri naţionalismul răposatului Urchia.

E o mişcare, cu alte cuvinte, scoasă de la ordinea zilei, e la care nu se poate aştepta absolut nimic în politica generală a ţării. E omişcare ce este întemeiată, nu pe intresele adînci şi actuale ale corpului social, ci numai şi numai pe excesul lui de nervozitate, şi care poate influenţa asupra mersului ţării tot aşa de puţin că şi, asupra cuiva, gesturile de impacienţă pe cari le face în anume momente ale vieţii.

In fruntea ei nu se găseşte *nici un om* ci numai jumătăţi de oameni, cari, în genere, nu fac efectul de oameni întregi decît doar cînd e vorba de interesele lor personale. Astfel d. Niculache Iorga, care în ştiinţă e numai memorie, fără pic de putere de abstracţie şi ordonare, în politică este numai o sensibilitate care nu-şi găseşte satisfacţia, la care nu poate nici decum renunţa, decît pocind totdeauna lucrurile peste marginile oricărui bun simţ, fie că nu le înţelege, fie că nu se poate stăpîni să facă altfel.

E un erudit căptuşit cu un pamfletar, care aci aspiră să se înalţe la ceruri, aci se tîrăşte cu voluptate în noroi,—care ia atitudini aci de martir, aci de clown şi care isbuteşte să intereseze lumea mai mult prin gesturile clownului, de cît prin faptele martirului. Un asemenea om n'a putut face niciodată şi nicăeri impresia omului politic. E un copil, care şi-a luat nasul la purtare, fiindcă a fost făcut haz cîtă-va vreme. E un fel de Ranetti potenţat. Sau, dacă vreţi e un fel de Rochefort mai pretenţios şi mai neisbutit. Şi cine a fost nebunul care a aşteptat ceva în politică dela activitatea unor asemenea saltimbaci ai condeiului?

Pe de altă parte, d. Cuza, care nu are numai memorie, posedă într'adevăr şi puterea de abstracţie ce-i lipseşte d-lui Iorga, e în ştiinţă un scolastic în toată puterea cuvîntului, nepricepînd dintrînsa de cît schematismul logic, pe care-l pune în serviciul nu al unei *concepţii*, ci al unei oarbe *porniri*. Se înţelege, cu astfel de însuşiri sufleteşti unilaterale d. Cuza este în politică de o rigiditate, pe lîngă care a d-lui Carp, e o floare la ureche, şi se înţelege iarăşi, un asemenea om-sistem, sau om-băţ, care nu ştie să se mlădieze nici macar cît leneşul din basme, „ca să-şi moaie posmagii", nu poate ajunge nici odată să joace un rol politic fecund în viaţa ţării sale. Aşa fiind fără sprijin în interesele *imediate* ale neamului, şi fără conducători, această mişcare botezată acum în urmă de naţionalist-democrată a trebuit să fie scoasă dela ordinea zilei cu atît mai mult, cu cît, acum de curînd, această mişcare s'a quasi-oficializat, punîndu-se sub scutul... „Ligei".

OAMENI ŞI LUCRURI

Paserile 'n colivii...

Ştiri de tot felul sosesc mereu din capitala Turciei, de cînd Sultanul a redat ţării sale, poporului său credincios—Constituţia.

Se pare că în noaptea lungei şi răbdătoarei aşteptări pe care au petrecut-o cu o divină resemnare, s'au pregătit, încet-încet, sufletele musulmane pentru toate marile schimbări.

Zi cu zi se strecurau, pe furiş şi pe nesimţite, păreri, credinţi, sentimente, idealuri pe care nimeni nu le bănuia. Raze viclene de lumină străbăteau, cu toată paza, cu toată asprimea legilor de odinioară, cari opriau ori ce carte, ori ce gîndire să pătrundă în ţara Coranului.

Şi iată că de abea se deschise era de libertate şi toate cerinţele unei adevărate şi desăvîrşite emancipări îşi fac loc, ca şi cum n'ar fi vorba de o ţară acum abia chemată la viaţă, ci de un stat cu civilizaţie şi cultură veche.

După cetăţeanul turc care aclamă cu entuziasm binefacerile Constituţiei şi salută cu delirant elan aureola vremurilor noui, iată şi femeea turcă, redeşteptată din tăcerea şi nepăsarea ei la chemările tainice ale unei vieţi de libertate socială.

In diferite părţi—începînd cu Salonicul—au avut loc meetinguri la care au luat parte femei. Li s'a vorbit acestora—în întruniri publice!—de libertate, de independenţă, de civilizaţie europeană şi ele au aplaudat. Lucrul nu e numai nou, dar uimitor de nou, pentru cine cunoaşte starea lucrurilor de altă dată în Impărăţia Califilor, stăpînitori ai ţării sărăcite şi nespus de bogatelor Haremuri.

Cine a călătorit în Constantinopole se poate lăuda c'a văzut tot ceea ce sintetiza Balzac drept viaţă a Orientului: „pasiunea şi delirul său, lungi peruci brune, umbra haremurilor, divinităţi amoroase, pompa, poezia, monumentele..."

Dar n'a văzut acele figuri frumoase de femei despre care vorbesc numai legendele. Pe stradă, în pieţe, în biserici, în omnibusuri, în plimbări pe mare, la ferestile arcate, în haremuri—unde numai puţini au prilejul şi favoarea să pătrundă—apare turcoiaca voalată, cu faţa ascunsă, nevăzută. Şi vălul ce-o acopere este imaginea întregei sale vieţi; el îi limitează privirea, îi reduce orizontul, îi opreşte observarea lucrurilor, meditarea asupra lor. Ea trebuie să rămînă un obiect de plăcere a barbatului—atîta tot.

Şi acum oare să fi venit vremea ca vălul acela să se ridice încet încet, s'o facă nevăzută pentru toată lumea, să-i îngăduie ei să vadă lumea la rîndul ei şi captiva seculară să respire aerul libertăţei?

Lucrul e cu putinţă şi, judecînd după ştirile ce vin din Turcia, se aud glasuri tot mai dese, se văd semne tot mai vădite că în cercul larg al emancipării musulmane va intra şi femeea turcă,—viitoare cetăţeană la feliu cu femeea europeană. Crescută timp de atîtea veacuri la adăpost de ori-ce atingere cu cultura, cu gîndirea, cu civilizaţia,—de odată va putea ea oare să schimbe felul ei şi al lui de a fi şi gîndi? Iar în bucuria generală care înfioară lumea musulmană, uşor îşi va face oare cale şi *acest* gînd al emancipării femeeşti, incompatibilă cu credinţile religioase ale Orientului?

Credem că procesul acesta va fi lung şi mai cu seamă dureros. Sufletul orientalului, gelos de dulcile sale drepturi de stăpînire, nu va renunţa lesne la ele şi odată om liber el însuşi, încă nu va acorda uşor femoei turce emanciparea în sensul europenesc.

Vălul va supravieţui—Parlamentului. Bărbaţii, egoişti şi prejudiţioşi, nu vor da de bună voie libertate paserilor închise în colivii, de teamă să nu zboare...

Rodion

Dickens, Carlyle, Gladstone

Amintiri.—Portretul lui Dickens.—O audienţă princiară.— Gladstone şi sălbăticiile bulgăreşti.

De curînd a apărut în Londra, o carte foarte interesantă de „Amintiri" a defunctului scriitor englez David Christie Murray.

Autorul avusese ocazia în cursul lungei sale cariere de jurnalist să vie în contact de aproape cu oamenii cei mai de seamă ai Angliei şi amintirile lui despre aceştia au un farmec deosebit de originalitate.

Pe Dickens nu l'a cunoscut personal. L'a văzut din întîmplare în nişte împrejurări cari i-au rămas întipărite în minte.

Istoria e foarte simplă dar Murray o o priveşte ca extraordinară. Pe vremea aceea era în Cheapside un magazin în vitrina căreia Stereoscopie Company îşi expunea potretele cele mai recente.

Murray obicinuia să se oprească regulat la întoarcerea acasă în faţa acelor vitrine şi să privească portretele expuse.

Intr'o zi fui surprins de un portret în mărime naturală al lui Dickens. Il văd şi acuma înaintea mea, barba par'că era din fire de telegraf, dar în general portretul era reuşit şi semăna bine.

Mă pregăteam să plec cînd deodată observ că stau cot la cot cu originalul fotografiei.

Dickens stătea lîngă mine şi scruta cu privirea portretul seu. Eram aşa de surprins în cît făcui o mişcare repede care-i atrase atenţia; dar zăpăceala mea era aşa de mare încît rămăsei ţintuit locului privindu-l într'una.

Mă uitai apoi la portret şi pe urmă iar la marele maestru care mă făcuse de atîtea ori să rîd şi să plîng.

Se vede că figura mea exprima o profundă mirare şi o admiraţie fără margeni căci pe cînd privirile îmi umblau de la Dickens la portret şi vice-versa, poetul începu să rîdă şi se depărtă repede cu o uşoară clătinătură comică din cap. Iar eu stăteam nedumerit şi mă uitam lung după el".

Despre Carlyle povesteşte Murray mai multe istorioare foarte amuzante.

Fiind prin Germania în căutarea unei localităţi liniştite unde să poată lucra în tihnă la operele sale filosofice, Carlyle primeşte o scrisoare de la un mic principe german prin care acesta îi cerea în termenii cei mai entuziaşti să-i dea ocazia unei întrevederi pentru a-i exprima personal stima şi admiraţia sa princiară. „Dar suntem în ţara lui şi e de datoria noastră să-l vizităm". Şi Carlyle plecă la castelul prinţului însoţit de un priten al seu.

Un lacheu într'o livrea strălucită, poate chiar un înalt funcţionar al palatului le eşi înainte. Era imposibil să-i prezinte în costumele pe care le purtau.

Carlyle îl întrebă ironic, că ce adică

Cumparați Bilete pentru Loteria 4 Clasa II a Regatului Romîn

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI (Piața Unirei)

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 20,- O jumatate loz Lei 10 - Un sfert de loz Lei 5 Una optime lei 2-50

ar lipsi costumului lui ca să nu fic primit și la urmă află că toată chestia e din cauza pălăriei care e prea boțită.

Era unica pălărie a lui Carlyle, o pălărie moale de pîslă și filosoful n'avea de loc intenția s'o schimbe. Atunci înfuriat el scoase din cap pălăria incriminată și trîntind'o de cîteva ori prin aer cu emfază, isbucni: „Dacă înălțimea sa va avea ceva contra pălăriei mele n'are de cît să-mi spuie".

Funcționarul curții rămîne încremenit. Dar în acelaș moment se petrecea ceva neașteptat.

Inălțimea sa apare în persoană, vine repede spre Carlyle și cade în genunchi înaintea filosofului zăpăcit,

*

Cu *Gladstone* se întîlnia Murray mai des. Odată el vizită pe marele om de stat la Hawarden și povesti impresiile lui de voiaj din Turcia și Bulgaria.

„Cînd îmi luai rămas bun, Gladstone mă petrecu până în anticameră și-mi ajută să-mi pun mantaua. Mantaua mea era o haină cam curioasă. Era din Bulgaria, țesută din păr de căciulă și căptușită cu blană de urs; trecusem atît de repede prin Londra în cît n'avui timp să-mi schimb hainele.

Plecînd Glodstone îmi ajuta, mă întrebă: De unde vine haina asta curioasă la d-ta Mr. Murray?".

— „Am cumpărat'o în Bulgaria".

Foarte serios, Gladstone făcu un pas îndărăt, privi încă odată mantaua și observă apoi: „Am vorbit în ultimii ani foarte mult despre *sălbătăciile bulgărești*, dar asta e singura pe care mi-a fost dat s'o văd cu ochii mei".

Afacerea bancherului Leff

Am publicat în unul din numerile trecute, decisia Camerei de punere sub acuzare, prin care, pentru motive de formă de procedură, s'a respins opoziția d-lui Procuror C. Hamangiu, care cerea ca bancherul Leff să fie trimes în judecată pentru delictul de *bancrută frauduloasă*. Se știe că, de și această opoziție era în termen legal făcută, totuși din cauză că d. Procuror Stoyanescu, care era de serviciu, renunțase la facerea ei, susținînd că fapta lui Leff e o *banorută simplă*, Camera de acuzare a găsit că d. Hamangiu nu mai putea reveni asupra renunțărei făcute anterior de d. procuror Stoyanescu.

Pentru complectarea celor publicate pînă acum în această afacere, comunicăm astă-zi cetitorilor noștri, motivele de fond dezvoltate în opoziția d-lui procuror Hamangiu:

Falimentul Iosef Leff este evident fraudulos iar dovezile fraudei sunt:

1). *Fuga sa din țară*, o presumție puternică de fraudă, fugă însoțită de o sustragere de activ,—bani ai creditorilor—, urmată apoi de prinderea și extradarea sa în urma intervenționei pe cale diplomatică a Ministerului de justiție și de Externe.

2). *Falșificarea registrului journal* (alcătuirea lui ad-hoc) constatată de dl. Expert-comptabil în rapoartele sale.

3). *Sustragerea și distrugerea registrului inventar*, a registrului copier de scrisori și a întregei sale corespondențe comerciale.

4). *Propriile sale scrisori* (autografe) sesizate la poștă de dl. Jude Instructor, din cuprinsul cărora rezultă că atunci cînd falitul Iosef Leff a fugit din țară, a plecat, după cum era și firesc, cu sumi importante de bani, (din care singur recunoaște în acele scrisori că 18,000 lei i s'au furat în drum de un rus), bani cari nu puteau fi luați de cît din activul ce aparținea creditorilor. Vezi și declarațiile d-lor Sigm. Grosvald și V. Pasmantirer (pag. 150, 339 și 352 vol. I).

5). *Importanța pasivului*, — perderile creditorilor — care se ridică la cifra de 257,564 lei, precum și a deficitului care este de 144,567 lei, deficit însă care în realitate este cu mult mai mare, dat fiind că unele din imobilele sale s'au vîndut cu jumatate preț de cît fusese exagerat evaluate de falit.

6). In fine suma de 42,443 lei, *absolut nejustificată*, după cum arată expertul în raportul final, și care pare a fi suma cu care falitul a dispărut din țară, lăsînd în urma sa marele pasiv de 257,564 lei. Dar, să insistăm asupra unora din aceste puncte care evidențiază frauda.

Elementul caracteristic de bancrută frauduloasă al acestui faliment este faptul bine stabilit că Iosef Leff înainte de a fi declarat în stare de faliment, a îndosit parte din registrele și actele sale comerciale. In adevăr, din adresa Grefei Iași secț. II No. 18971 (pag. 6 vol. 1 dosar) rezultă că Iosef Leff la 18 Septembrie 1906 cînd a început comerțul seu de cassă de bancă și schimb, a presentat spre legalizare Trib. Iași s. II pe lîngă registrul jurnal și un registrul inventar care s'a legalizat la No. 733, iar din depoziția comptabilului său Marcovici rezultă că în timpul duratei operațiunilor comerciale, falitul Iosef Leff a avut registrul copier, și un mare număr de acte și corespondență comercială (pag. 123 verso dos. vol. I).

Cu ocazia aplicărei sigiliilor, dl. judecător Sindic nu a găsit în biuroul comercial al falitului nici o corespondență comercială și nici un registru, și întrebîndu-se falitul (care nu fugise încă) unde 'i sunt registrele, dînsul a răspuns că le are în București! In urmă, după cîte-va zile, falitul a prezentat la Tribunal numai un registru journal și un registru cartea mare, (nu și registrul inventar). Dar chiar despre aceste registre prezentate, d-l expert comptabil exprimă părerea că sunt alcătuite în grabă, în ultimul timp, deci fabricate ad-hoc și pentru trebuința cauzei: Iată textual părerea expertului: „*Din examinarea registrelor* (Journal și Cartea mare) *am obținut convingerea că ele au fost lucrate acum în timpul din urmă și cu foarte mare grabă, după alte registre și note provivorii ale operațiunilor zilnice.*" (pag. 42 Dos. Vol. I).

Evident că dacă s'ar fi găsit la falit registrul inventar, copierul său de scrisori, precum și corespondența și actele sale comerciale (care au fost toate sustrase) s'ar fi putut pune la îndămîna justiției elemente foarte importante pentru controlarea sincerității operațiunilor trecute de falit în registrul journal, pentru complectarea lipsurilor lui, în fine pentru reconstituirea activului și pasivului real al falimentului.

Lipsa însă a acestor registre și mai ales a registrului inventar care este obligator, a îngreuiat foarte mult investigațiunile justiției, după cum o spune aceasta însuși expertul comptabil. (pag 97 verso vol. I și pag. 245 verso vol. II). De aci însă se invederează interesul ce l-a avut falitul de a-și sustrage registrul său inventar, copierul de scrisori și corespondența sa comercială, pentru a-și ascunde fraudele, pentru a paraliza investigațiunile justiției și a disimula sustracțiunile frauduloase ale activului, sub masca perderilor la Bursă și pretinselor sale cheltueli personale mari și exagerate.

*

Un alt element de fraudă în acest faliment 'l constitue faptul însușirei de către falit a parte din activul său în dauna creditorilor. In adevăr din rapoartele de expertiză prezentate de dl. Expert comptabil (vezi pag. 97 și urm vol. 1) resultă acest lucru. In primul rrport vorbește de o sustragere de 56,000 lei. (pag. 98 vol. I). In ultimul raport de o sustragere de 42.443 lei, sumă absolot nejustificată, (pag. 247 vol. II).

Tot din acest raport rezultă că suma cu care pasivul întrece activul este de minimum 144.576 lei 70 bani, care ar reprezenta dificitul real al falimentului.

In realitate însă, acest dificit este cu mult mai mare, pentru că trebue de notat că expertul a omis de a adăuga la deficit, diferența în minus ce ar resulta între sumele nominale cu care figurează imobilele la activ, în registrele falitului, și sumele ce s'au obținut din vînzarea imobilelor, și aceste diferențe se ridică la cifre foarte importante. Ast-fel numai la imobilele din Iași, str. Alexandri 10 și 12, diferența este de 13,020 lei, de oare-ce la activ și în registrele falitului aceste imobile sunt trecute ca valorînd 30,000 lei, pe cînd din vînzarea lor la licitație publică, nu s'a obținut de cît cuma de 16,980 lei (vezi adresa sindicatului pag. 69 vol. II). Dar luînd de o cam dată numai suma de 144.567 lei, ca deficit real dacă scădem din ea suma de 102,193 lei 85 bani, pe care expertul, o stabilește după registrele nesincere ale falitului, că a perdut'o la jocurile sale de bursă, chiar în această ipoteză avantagioasă falitului, rămîne suma importantă de 42,442 lei 85 bani, ea lipsește, *sumă absolută nejustificată* și nelămurită de falit. Lipsa acestei sume importante din activul falimentului (fără a socoti cei 102,193 lei, risipită în jocurile de bursă) unită cu sustragerea registrului inventar, copier și a întregei corespondențe comerciale, unită în acelaș timp cu împrejurarea că *Iosef Leff imediaî ce a fost declarat falit, a dispărut din țară, constatat fiind că aveala el sumi importante de bani*, precum o afirmă însuși cumnatul și fostul său tovarăș de comerț Sigm. Grosvald, (pag. 154 verso vol, 1) și martorul I. Pasmantirer representantul casei Marmoroș-Blank din București, unde falitul în ziua dispariției a schimbat bani în hîrtie franceză, (vezi adresa Prefecturei Poliției Capitalei No. 89074 pag. 339 vol. 1 și dispoziția lui I. Pasmantirer la pag. 352 vol. I) toate aceste constituesc dovezi hotărîtoare că suma de 42,442 lei, singurul activ ramas nerisipit de pasivul de 257, 564 lei a fost sustrasă fraudulos de falit în dauna creditorilor sei. Dar dovada cea mai directă și decisivă că Iosef Leff fugind din țară, a fugit cu sumi importante de bani, o constitue propria sa mărturire cuprinsă în propriele sale scrisori autografice), vezi scrisorile de la finitul vol. I), trimise rudelor sale de la Monte-Carlo unde se refugiase și unde a fost prins, scrisori sesizate de către dl. jude Instructor. Ast-fel în scrisoarea cu dată de 9 Noembrie și 13 Decemb. 1907, falitul se jelueşte surorei sale Matilda Marcovici, și cumnatului său Max Marcovici, că i s'a furat de către un rus din o casetă suma de 18,000 lei. De unde putea avea falitul acești bani? El fugind din țară de urmăririle justiției, și lăsînd un pasiv de 257,576 lei, a sustras luînd cu el ultimii bani ai activului, bani ce formau gajul creditorilor.

Explicațiunile date de falit în urmă că parte din acea sumă ar fi din porțiunea succesorală, cuvenită surorei sale Matilde Marcovici, este înlăturată prin desmințirile ce 'i dă propria sa soră, care contestă că ar fi dat vre-o sumă de bani fratelui său. (pag. 239 vol. II). De asemenea și cumnații sei Max Marcovici și Sg. Grosvald care de asemenea desmint pe falit.

Făcut la Parchet la 23 Iulie 1908.

p. Procuror General **C. Hamangiu.**

Litere-Științe-Arte

Două măsuri.—Un foarte ciudat obiceiu are dl. Ion Nădejde, directorul secretar al „Voinței Naționale. D-sa mai mult ca ori-care altul în vr'o parte a lumei, a izbutit, să compromită și să ridiculizeze cuvîntul de „anarhist" în presa romînească. Tot ce nu i este pe plac—s'a terminat!—capată neîntîrziat epitetul de „anarhist". După ce în domeniul politic a gratificat cu acest termen pe ori cine s'a nemerit, a trecut acum la literatură. Așa bună oară „Indrumarea" d-lor Moruzzi și Zosin e „revista takistă-anarhistă", pe motivul că a publicat o schiță nuvelistă semnată de d. I. Neagu, o simplă schiță după natură.

Inchipuiți-vă că s'ar aplica un asemenea criteriu „literar" în publicistica franceză. D-nii Anatole France Mirbeau, Rosny, Descaves, și atîția alții ar fi neaparat printre cei dintăi „anarhiști", dat fiind cîmpul lor de observațiuni sociale.

Dar am ruga pe d. Nădejde să cetească ultimul număr din „Viața Romînească", unde va găsi o schiță „Pîne albă" semnată de d. N. D. Cocea, același care semnează și un articol în ultimul număr al „Romîniei, Muncitoare". Schița e o excelentă și mușcătoare satiră socială, mult mai artistică, deci... mai prejmedioasă.

Punem însă ramașag că dl. Nădejde nu va califica revista d-lui Stere drept „anarhistă" et pour cause.

*

Revista „Schreibmaschinen-Welt publică informația că o d-ră engleză Miss Stav Rehu a introdus mașina de scris Bemington în noua zeelandă. Eschimoșii știu să scrie cu mașina „Jost" încă de acum cinci ani dnd firma americană le-a trimis o mașină specială cu literile lor.

*

„Gil-Blas comite suprema indiscreție de a da în vileag vîrsta actorilor și actrițelor de la Comedia franceză. Decanul lor este Mounet-Sully care are 67 de ani. Vin apoi Paul-Mounet 55 ani, Silvain 54 ani, Huguenet 50 ani, Le Bargy 50 ani, de Feraudy 49, Leloir 48, Albert Lambert 43, Duflos 16, Beer 41, Fenoux 38, Siblot 37 și Ravet 37. In ce privește vîrsta actrițelor „Gil-Blas" credincios vechei galanterii franceze, nu le dă de cît anul nașterei, lăsînd ast-fel pe cititori să facă socoteala. Ca mai bătrînă dintre societare este d-na Piersson născută în 1842. Vine apoi d-na Barfet în 1854, Second-Weber în 1867, du Minil în 1868 Cerny în 1868, Cecile Sorelin 1872 și cea mai tînără Piera în 1885.

*

In grădinile Luvrului din Paris s'a ridicat de curînd o statuie de bronz a lui Lafajette, lucrat de un sculptor american Mr. Bartlet. Această statuie a fost donată la vremea ei națiunei franceze din partea femeilor din Statele Unite. Multă vreme a stat în locul originalului o copie în ghips care însă a fost așa de deteriorată de ploi și de vînturi încît a trebuit să fie dată jos pentru a face loc adevăratului monument aere-perenne.

*

Prof. Herman Gunkel din Giessen vorbind despre chestia paralelelor egiptene ale testamentului vechiu, arată în ce privește testamentul vechiu păstrează influențe egiptene. Zicătorile evreești sunt în mare parte egiptene. Vorbirea lui Iob și a altora din acea carte, toată chestia pesimismului și optimismului sunt de asemenea egiptene. Credințele Evreilor despre ceea lume, de asemenea, în forma lor populară, arată marea înrîurire egipteană. Viața veșnică pare ca înnoire a formei și se personifică în Osiris și acesta a ajuns la viață prin moarte, de oare-ce Osiris trăește, vor trăi și morții: de oare-ce Osiris nu s'a nimicit prin moarte, nu se vor nimici nici oamenii murind. Acest fel de a cugeta, pe care îl aflăm la Evrei și la creștini, s'a născut în Egipt.

Așa dar, pe lîngă înrîurirea babiloniană, de care s'a făcut atita zvon, testamentul vechiu a suferit una și mai puternică: egipteană.

Informații

◑ Mîine se va oficia cu o deosebită solemnitate hramul bisericei de la Socola.

Tot mâine își va serba patronul biserica Albă din localitate.

◑ Delegația județeană a respins contestațiile făcute contra alegerilor comunale din comunele Cepliniță, Bucium și Băiceni, validînd acele alegeri.

● Noii sub-comisari au fost repartizați astfel:

D-nii: Const. Bottez la secția II-a, Dantuș și Vasiliu la secția IV-a și Lisievici la secția III-a.

Aceasta însă numai pînă la 15 August cînd se va reîntoarce prefectul din concediu și cînd se va face o mișcare generală printre sub-comisarii din localitate.

Tot pe aceea zi se vor face și numirile în cele trei posturi de sub-comisari, care au mai rămas vacante.

◑ Din Podul-Iloaiei ni se telefonează că eri după amiază lucrătorul Vasile Perju luîndu-se la ceartă cu Neculai Stoica, la un moment dat a intervenit Grigore Perju, fratele celui dintăi, și luînd la bataie pe Stoica, l'a trîntit jos la pămînt, fracturîndu-i piciorul drept.

Nenorocita victimă a fost internată în spital, iar agresorul împreună cu fratele seu, au fost arestați.

◑ Mîine, după cum am mai anunțat, se va face alegerea consiliului comunal din Pașcani.

Cu toate presiunile și barbarismele ce le întrebuințează administrația și în special administratorul de plasă Tabacu, reușite se prevede a o avea lista în frunte cu d. Napoleon Popescu.

● **Din Basarabia.**—S'a anunțat oficial că pentru cei din județul Bender, care ar vroi să se așeze în Siberia pentru colonizare, s'au rezervat 55.000 hecrare.

Mulți au început să protesteze contra faptului că se înlesnește emigrarea locuitorilor Basarabiei.

Se spune că Basarabia dispune de întinderi mari de pămînt, ce pot fi date țeranilor pentru lucru. Așa sunt moșiile închinate mănăstirelor, apoi moșiile a numeroși boeri care s'au ruinat.

Se mai arată că Basarabia suferă de lipsa de populație și nu de supra-populație.

— La 22 Maiu 1912 se împlinește 100 de ani de la anexarea Basarabiei către Rusia.

Cercurile conducătoare au început să facă pregătiri pentru organizarea unei jubilări. Insă fiindcă în acelaș an se va jubila aniversarea a 100 de ani de la resboaiele cu Napoleon, probabil că nu se va putea face nimic pentru aniversarea e 100 de ani de la anexarea Basarabiei.

— Numărul școalelor bisericești în județul Kișinău, după raportul oficial ar fi 80, plus o școală de adulți.

Din profesorii acestor școli, 23 sunt cu instrucție de școli secundare.

In școli învață 2.913 băeți și 590 fete. Din 80 școale, 61 au avut localuri proprii. Lefurile profesorilor au fost de la 160 lei (60 ruble) până la 200 lei și mai mult.

— Băile de la Budachi au suferit în urma unei trombe, care a venit de pe mare.

Iată cum a fost aceasta.

Incă de dimineață cerul a început să se acopere cu nori negri, fioroși, cari mînați de un vînt puternic se adunau deasupra mărei (Budachi e pe malul mărei).

Locuitorii din Budachi se plimbau pe malul mărei fără să bănuiască nimic. De odată pe fața apei s'a ridicat un con de apă, care apoi cu o iuțeală vertiginoasă s'a întins în sus și s'a înfipt în nori.

Curînd a apărut altă coloană de apă, apoi alta și alta, și peste o jumătate de ceas o mulțime de trombe stăteau între nori și mare și părea că o colonadă întreagă spijinește negreața fioroasă de nori.

Trombele se milcau răpede îndoindu-se ca niște șerpi sub sub suflarea apăsătoare a vîntului. Barcagii în grabă își scoteau bărcile din apă. Toți locuitorii eșise pe malul mărei.

De odată un fulger a tăiat aerul și un trăsnet puternic a despicat atmosfera, iar o trombă cu o iuțeală spăimîntătoare s'a îndreptat spre mal, unde erau băile.

O panică de nedescris a cuprins pe toți privitorii, cari, țipînd desperați, au început să fugă care în cotro putea.

Tromba ajungînd la mal a sărit pe uscat, a pierdut de odată toată apa și în locul coloanei de apa s'a coborît din nor o coloană de ceață; de pe uscat. S'a ridicat un nor de praf. Tromba a trecut peste băi, le-a răsturnat pe toate, aruncîndu-le la depărtare mare (până la 100 metri depărtare), a spart geamurile, a trecut apoi pe liman, unde iarăși a ridicat apă și a pierit la orizont.

Aceasta a fost după prînz. Trombele au urmat să joace deasupra mărei până seara și de crezut că și toată noaptea, căci a doua zi dimineață se vedea încă una.

A doua zi seara din nou se ivi o trombă pe mare; dar aceasta curînd a pierit.

Trombele sunt foarte obișnuite în Basarabia; ele de obiceiu se arată pe mare și de acolo trec pe uscat, unde fac pustiiri pe cît de mari, pe atît și de caraghioaze.

Găinele, gîștile, cîinii sunt asuncați în aer de puterea trombei și mult timp liniștea satelor este turburată de cotcodăcitul găinilor, urletul disperat al cîinilor, găgăitul gîștelor și rațelor; iar babele au de vorbă săptămîni întregi.

● In secțiunea primară și profesională a azilului „Elena-Doamna" se vor primi fetele care îndeplinesc următoarele condițiuni:

1) Orfanele provenite din asistența publică;

2) Orfanele de tată și de mamă, lipsite cu desăvîrșire de mijloace, și

3) Orfanele de tată, lipsite cu desăvîrșire de mijloace;

Actele necesare pentru înscriere sunt următoarele:

1) Certificat de naștere;

2) Act de vaccină sau dovada că a zăcut de vărsat;

3) Certificatele de deces ale părinților sau al tatălui.

4) Certificat de clasele primare, pe cari le-a absolvit, dacă a urmat cum-va la școală;

5) Certificat pe hîrtie simplă, elibarat de direcția școalei primare, prin care să se dovedească buna conduită;

6) Certificat că e fată de veteran, dacă este;

7) Certificat de paupertate, vizat de administrația financiară, și

8) Certificat de numărul copiilor.

● Ivindu-se cîteva cazuri de holeră și în guvernămintele Kozan și Pensa, din Rusia, direcțiunea generală a serviciului sanitar, a dat ordin ca și călătorii veniți în țară din aceste regiuni să fie supuși măsurilor de carantină și să fie supraveghiați timp de 5 zile.

× ***Pe timpul verei administrația* Opiniei *primește abonamente lunare: în țară, 2 lei; în streinătate 3 lei.***

Aducem la cunoștința tuturor abonaților noștri, că „Opinia" ne avînd încasator nici în Capitală nici în altă parte a țării, abonații noștri sunt rugați de a nu face plata abonamentului nici unei persoane, care s'ar prezenta în acest scop; *ci să o trimită prin mandat poștal administrației ziarului.*

Aceasta spre a evita pe viitor neplăcerea ce au avut unii abonați de-ai noștri, de a se vedea încasați de persoane străine de administrația noastră, cari le-au eliberat chitanțe false.

Noi am reclamat acestea autorităților competente și atragem atențiunea tuturor, spre a nu se mai repeta asemenea lucruri, cari produc confuziuni regretabile.

● D. colonel Lupan, directorul școalei militare, a plecat la Cernăuți, întovărășit de d. locotenent Linteș, pentru a face recepția unor cai trebuitori școalei militare.

DIVERSE

— D. sublocotenent Popazu a obținut un concediu de o lună de zile.

D-sa va fi suplinit pe tot timpul concediului de d. locotenent Dorobanțu Gh. în calitatea de casier al cercului militar.

— Lipovanul Tanase Belchimași, aflîndu-se într'o crîșmă din strada Nicolina s'a pus să petreacă cu lipovanca Irina lui Matei Ivan din mahalua Lipovană No. 35.

La un moment dat cînd ambii erau turmentați, s'au luat la ceartă. Lipovanul Tanase a luat un geșlău și a aplicat mai multe lovituri în cap Irinei, rănind'o grav.

Victima a fost transportată la spitalul sf. Spiridon unde a fost internată, iar lipovanul a fost arestat.

— La bărbierul Moritz Hamburgher din strada Cucu No. 53 s'a declarat aseară un început de incendiu.

Sărind locatarii focul a fost localizat.

Ultime informaţii

● D. Locot.-colonel Obedenaru, casierul clubului conservator din Capitală, încearcă să dezmintă acum —după zece zile—afirmaţiunea d-lui B. Păltineanu cu privire la mistificarea fondului de 60,000 lei. D-sa explică tardivitatea intervenţiei sale, prin faptul că era la Sinaia.

Dar *Secolul*, ocupîndu-se de chestiunea aceasta, adaogă: *„D. Obedenaru se află în Bucureşti de zece zile şi abia acum s'a deranjat să se explice“*.

Dacă e aşa—şi aşa este—nu avem dreptul să bănuim că nici d. Obedenaru nu are un rol tocmai pur în afacerea aceasta?

● **In chestia pînei.**—După cum am anunţat, greva lucrătorilor brutari s'a tranşat şi ei s'au înapoiat la lucru.

Iată condiţiunile care s'au încheiat pentru a pune capăt grevei:

a) Patronii sunt datori a se supune regulamentului interior al brutăriilor, votat de Corporaţia brutarilor în 1905;

b) Patronii au luat angajamentul ca în termen de trei luni să construiască atelierele mai higienice, rezervînd camere spaţioase pentru odihna lucrătorilor;

c) Se înfiinţează de către Corporaţie un birau special de plasare;

d) Lucrătorii au declarat că se vor supune totdeauna deciziunilor Corporaţiei, obligîndu-se a plăti regulat cotizaţiile lunare.

Din însăşi condiţiunile încheiate se poate observa că patronii brutari n'au ţinut samă pînă acum de regulamentul interior, votat de Corporaţie, şi că abia acum şi-au luat obligaţia de a-l respecta.

◕ Colonia austro-ungară din localitate a sărbătorit astă-zi aniversarea naşterei M. S. Impăratului Francisc Iosef.

Dimineaţă la orele 10 şi jumătate s'a oficiat un Te-Deum la catedrala catolică. Serviciul religios a fost oficiat de Episcopul Nicolae Iosif Camilli.

Au asistat toţi reprezentanţii puterilor străine din localitate, reprezentanţii autorităţilor locale, membrii coloniei austro-ungare şi întreg personalul al consulatului austro-ungar din localitate.

După sevîrşirea Te-Deumului asistenţii s'au dus la consulatul Austro-Ungar din strada Carol, unde a urmat o recepţie, şi unde s'au primit felicitările.

S'a băut şampanie şi s'au rîdicat mai multe tuoasturi.

Recepţia a luat sfîrşit la orele 12 şi jumatate.

● **Agitaţia institutoarelor rurale.**—Institutoarele rurale, care se găsesc acum în Iaşi, constituindu-se în comitet, s-au întrunit eri şi au hotărît redactarea unui memoriu pe care-l vor prezinta d-lui Ministru. Pentru a obţine adesiunea colegelor comitetul a trimis tuturor institutoarelor rurale o adresă cu următorul cuprins:

In „Monitorul Oficial“ No. 97 din 30 Iulie a. c. se publică numele celor chemaţi a ocupa posturi în înv. urban. Sunt chemaţi *27 institutori rurali* (ajungîndu-se cu numirea lor pînă la seria 1903) şi numai *o singură institutoare*, abia din seria 1901. E uşor de văzut cîtă nedreptate ni se face neţinîndu-se seamă la numire de ordinea clasificării din tabloul de capacitate. Continuîndu-se această sistemă de a se numi barbaţi la şcolile de băeţi (chiar şi la clasa I şi a II). Suntem ameninţate a mai rămînea în înv. rural încă 10—15 ani. Nedreptatea se va răsfrînge mai puternic asupra seriilor următoare, al căror rînd la numire va fi mult îndepărtat.

Cîte-va din noi am luat iniţiativa de a redacta un memoriu şi a ne duce la Bucureşti, la 15 August, pentru a-l prezinta Domnului Ministru şi a-l ruga respectuos să revină asupra acestei măsuri. Dacă puteţi merge şi D-voastră la Bucureşti, cu atît mai bine pentru cauza noastră; dacă nu, rugăm cu stăruină să trimeteţi îndată o autorizaţie de a fi semnată pe memoriu (o simplă c. p.) la adresa:

Comitetul institutoarelor—Iaşi.

● E probabil că transferarea la Roman a Regimentului 6 roşiori din Tecuciu, despre care am vorbit, se va face pe ziua de 1 Octombrie a. c.

Tot pe acea zi escadronul 4 de tren din Roman, va fi strămutat la Iaşi.

● La Podul-Iloaia şi prin împrejurimi a căzut eri o torenţială ploaie însoţită de grindină de mărimea unei alune.

Ploaia a cauzat mari stricăciuni.

◑ *Din cauza sărbătoarei de mîine, — „Schimbarea la faţă“—viitorul număr al ziarului nostru nu va apărea de cît Joui 7 August la orele obicinuite.*

● La Ungheni a devenit vacant şi postul de comisar-şef al punctului de frontieră şi postul de sub-comisar.

Se zice că în postul de comisar, va fi numit d. G. Stamatopol, — fost comisar la disp. I din localitate.

● Ministerul de interne a făcut cunoscut prefecturei de judeţ că debitanţii din comunrle rurale pot face cumpărături de cereale, cu singura condiţie ca cumpărările să nu le facă dînd în schimb băuturi sau marfă din crîşmă, în care caz debitanţii ar fi supuşi penalităţilor prevezute de lege.

● Aflăm din sorginte sigură că din ordinul comandantului de brigadă, o anchetă s'a deschis la un regiment din localitate, în chestia unor ofiţeri, care bat şi maltratează soldaţii şi despre care noi am vorbit la timp.

Sperăm că de astă-dată ofiţerul în chestie nu va mai striga că n'are frică de nimeni şi va înceta cu maltratarea bieţilor soldaţi.

● Tribunalul maritim din Galaţi va judeca la 25 Septembrie procesul intentat de serviciul maritin romîn d-lui locot.-comandor Ciuchi, în urma accidentului vasului „Principesa Maria“, pe coastele Tenedos.

Se ştie că acest proces fusese amînat pentru a se putea permite unei comisinni de anchetă să meargă la locul sinistrului şi de a studia exact cauzele accidentului.

● I. P. S. S. Mitropolitul Partenie Clinceni al Moldovei şi Sucevei, s'a reîntors azi dimineaţă cu acceleratul de 8 şi 30 în localitate.

La gară Inaltul Prelat a fost întîmpinat de un mare număr de preoţi din localitate.

◑ In ziua de 2 Septembrie se va ţinea la prefectura de judeţ licitaţia publică pentru darea în intreprindere a reconstruirei în beton armat a tablierelor, de la 16 podeţe mixte de pe soselele naţionale Iaşi—Podul-Iloaiei, Iaşi—Ţuţora, Iaşi—Sculeni şi Iaşi—Blaga.

Valoarea acestor lucrări se urcă la 26.000 lei.

◑ Din Trg.-Frumos se raportează— că eri la orele 6 p. m. a căzut acolo o ploaie torenţială însoţită de grindină.

Ploaia a durat 25 de minunte şi a cauzat mari stricăciuni.

◒ In urma autorizaţiei dată de I. P. S. S. Mitropolitul Partenie,—d-na Eugenia Boldur Costachi va pleca zilele acestea prin judeţele Vaslui, Tutova şi Iaşi, spre a strînge fonduri pentru construirea unei biserice romîneşti la Ierusalim.

◑ **O nouă bibliotecă.** — Administraţia cassei şcoalelor a decis să înfiinţeze o nouă bibliotecă populară, în scopul de a răspîndi la sate ştiinţele agricole.

In acest scop, vor fi concursuri pentru alegerea lucrărilor ce se vor publica în această bibliotecă; vor fi admise opere originale, precum şi traduceri din autorii străini.

Vor fi trei categorii de lucrări: a) acele care ar interesa copii până la vrîsta de 12 ani; b) lucrări pentru adolescenţi până la vrîsta de 16 ani; şi c) a treia categorie pentru tineri până la vrîsta de 20 ani.

Stilul va trebui să fie bine îngrijit şi lucrarea să fie scrisă într'o românească curată.

Autorii vor primi cîte 30 lei de fiecare coală de 16 pagini; fie-care volum al bibliotecei va trebui să aibă 10 coale.

Lucrările vor trebui trimese administraţiei casei şcoalelor până la 31 Decembrie 1908. O comisiune specială se va pronunţa asupra lucrărilor presentate şi va fi însărcinată cu publicarea operilor reţinute.

◑ Astă-zi la orele 4 p. m. medicul legist al parchetului va constata starea mintală a grecului Necula Caravochiris, fostul paznic la via lui Gh. Alexiadis, implicat în afacerea focului de la via acestuia, afacere care se instrueşte la cabinetul I de instrucţie şi despre care noi am vorbit la timp.

◑ Atragem pentru a doua oară atenţia autorităţilor poliţieneşti asupra modului necuviincios şi necinstit, în care telalul de servi Nathan Herşcovici din str. Universităţii se poartă cu diferiţi clienţi.

In afară că smomeşte servitorii, de la acelaş client căruia 'i a recomandat, îşi permite să acosteze pe stradă diferite persoane, cu care a avut afaceri, pentru a li cere onorarii imaginarii.

● D. dr. Benno Stenner, medicul primar al spitalului Mărăşeşti obţinînd un concediu de 50 zile, va fi suplinit în acest timp de d. dr. Popa Radu.

● D. colonel Cristea Georgescu, intendentul corpului 4 de armată, plecînd pentru 25 zile în concediu va fi suplinit de d. maior Minovici—ca şef al intendenţei corp. IV.

● In seara zilei de Sămbătă 13 Septembrie, va avea loc o „Mare Serată Dansantă“, în localul Circului Sidoli, organizată de către Societatea „Unirea“ a lucrătorilor tipografi din localitate.

După modul de organizare şi pregătirile cari se fac, această serată dansantă, va fi cea mai frumoasă din cîte au avut loc pînă acuma.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei“

Bucureşi 5 August

O interpeare

Bucureşti.—Se ştie că guvernul ungar a interzis întrarea în Austro-Ungaria a ziarelor romnoşti.

D. dr. Anghelescu deputat de Buzeu va face o interpeare guvernului nostru, în această chestie, la deschiderea parlamentului, şi va cere ca şi guvernul nostru să oprească întrarea în ţară la noi a ziarlor ungureşti.

Ploii

Bucureşti.—După rapoartele oficiale ploaia care a căzut în judeţul Vaslui a făcut mari stricăciuni.

In comunele: Lipova, Pungeşti, Valea Rea, Brodoc şi Vaslui a căzut o piatră de o mărime neobişnuită.

Stricăcinnile au fost mari în aceste comune.

Bucureşti.—Din Sibiu vine vestea că astăzi s'a deslănţuit o mare furtună acolo şi prin împrejurimi.

Foarte multe case au fost descoperite, arborii au fst scoşi din rădăcini şi vite foate multe au pierit.

Mişcare în dministraţie

Bucureşti.—Pe ziu de astăzi s'a făcut o mişcare, printre administratorii de plăşi.

S'au făcut mai mlt transferări.

Revolta de pe vaporul «România»

Bucureşti.—Ziarele au anunţat revolta ce s'a produs alaltăeri pe vaporul «Romînia», care plecase din Alexandria.

Revolta a fost provocată de emigranţii care erau transportaţi de acel vapor, angajat anume pentru emigranţi, şi au făcut aceasta din cauză că comitetul care le-a înlesnit emigrarea nu le-a pus la dispoţie hrana.

Căpitanul vaporului spre a linişti lucrurile a dat ordin a vaporul să se reîntoarcă înapoi la Alexandria.

Dees

Bucureşti.—Astă noapte a încetat din viaţă d-şoara Mar Zissu, o cunoscută concertistă, foastă profesoară de piano.

Bachet

Bucureşti.—Colonia austro-ungară din Capitală a organizat un mare banchet astă-zi după amiazăla Bulevard, cu ocazia aniversărei naştei Imparatului Franz Iosef.

Rapoarte oficiale

Bucureşti.—Rapotele oficiale sosite la ministerul de doenii, arată că ploile ce au căzut în ultimile zile au făcut mari stricăciuni în diferite judeţe din ţară.

Sămănăturile toţi se prezintă bunişoare. Trierul continuă. Prin unele părţi s'a început secerişumohorului.

Viile se prezintă inişor.

Manerele

Bucureşti.—Divizie de cavalerie şi toate regimentele de roşiori vor face la sfîrşitul lunei aceşteia manevre în Dobrogea.

Infanteria va trebui să aibă 3 batalioane permanente la armă. Din elementele de rezervă nu vor fi concentrate decît acele care vor trebui să alcătuiască batalioanele permanente.

Acţiunea marir proprietari

Bucureşti. — Marii proprietari au decis să reînceapă o acţiune în contra legilor tocmelilor agricole.

In primile zile a lunei Septembrie chiar, ei vor reincep seria întrunirilor la societatea agrariemă.

Mazilirea prefectului Vîrnav

Bucureşti. — Mazilirea prefectului de Constanţa e aproape un fapt îndeplinit.

In ziua de 27 Iulie. Sr. Vîrnav a căpătat un nou vote blam. D-sa convocase pentru acea zi consiliul judeţean şi din cei 2 membri ai consiliului, nu s'au prezentat de cît numai 3, cu toate căţi se aflau în oraş.

E probabil că cel mai tîrziu la 15 August d. Vîrnav nu va mai fi prefect de Constanţa.

Cu ocazia jubileului rantz Iosef

Viena.—Un ordin imperial către armată, anunţă creareunei decoraţii nouă: crucea meritului militar pentru serviciul credincios şi devotare dată în timpul de 60 ani de către forţele militare.

Un alt ordin acordă această decoraţie fără distincţie, la toţi acei care au luat parte la o luptă oare-care în campania de la 1848 în Italia, sub Radetzky.

Monitorul Oficial va publica mîine scrisoarea autografă a Imparatului cetre ministerul justiţiei ordonînd amnistia tuturor condemnaţilor pentru crimă de les majetate sau ofense unor membri ai casei imperiale; de asemeni pentru condamnaţii la cel mult 2 săptămîni închisoare sau 250 coroane amendă şi care n'au făcut încă pedeapsa li s'a plătit amenda. Consecinţele sentinţelor pînă la 3 luni au fost ridicate. Această dispoziţie priveşte pe tinerii criminali şi pierderea drepturilor electorale se întinde la mai multe mii de persoane. In fine 752 condemnaţi pentru crime pricinuite de miserie sau alte calomnităţi.

Atitudinea Serbiei

Belgrad.—In scupcină ministrul de externe Milovanovici respunzînd unei interpelări adresată de Novakovici, a declarat că optimismul său în ce priveşte starea de lucruri în Turcia nu este prin rezerve.

Fără îndoială, noua mişcare are o mare importanţă pentru desvoltarea imperiului otoman; dar atitudinea guvernului sîrbesc faţă de noul regim al Turciei va deprinde de modul cum se vor asigura conaţionalilor serbi drepturile lor naţionale.

Cabinetul sîrbesc este convins că reclamaţiile populaţiei serbească nu contrazice interesele imperului otoman.

Scupcina a adoptat ordinea de zi primită de Milovanovici.

Evenimentele din Turcia

Constantinopol.—Sultanul a concediat pe 46 aghiotanţi ai săi.

După spusele ziarelor, Iachturile imperiale „Stambul“ şi „Izzedin“ vor pleca la Constanţa, spre a lua pe bord pe tinerii turci refugiaţi în Romînia şi a'i transporta la Constantinopol.

*

Ziarele anunţă că generalul Osman Nizamyva gira în mod provizor ministerul de războiu.

Ambasadorul rusesc Sinaview s'a reîntors azi.

Ministrul de externe Teufic se zice că e foarte obosit.

Alegeri

Sofia.—Eri au avut loc în întregul principat bulgar alegerile pentru consiliile generale de district. Totul s'a petrecut într'o ordine perfectă. Candidaţii partidului democrat au fost aleşi toţi.

Rezultatul alegerilor arată în deajuns că opinia publică aprobă acţiunea legislativă a Sobraniei, dar se observă de asemeni că propaganda demagogică a partidului agrar pierde din influenţa sa de odinioară.

Acest grup care dispune încă de 24 scaune în Sobranie nu mai are nici unul în consiliile generale după alegerile care s'au făcut.

Numire

Londra. — Agenţia Reuter află că Cartwright, ministrul Angliei la Munchen a fost numit ca succesor lui Goschen, fost ambasador al Angliei la Viena transferat ca ambasador englez la Berlin.

PRIMARIA COMUNEI IASI

PUBLICAŢIE

In ziua de 4 Octombrie a. c., oara 11 a. m., se va ţine în Camera acestei Primării, în conformitate cu art. 72—83 din legea comptabilităţei publice, licitaţia prin oferte închise pentru darea în întreprindere a clădirei unui local de şcoală primară cu şease săli de clasă.

Valoarea lucrărilor după deviz lei 116439 bani 23.

Garanţia provizorie 7000 lei în numerar sau efecte a statului sau garantate de Stat.

Condiţiunile de licitaţie, caetul de sarcini, devizele şi planurile se pot vedea în fie-care zi de lucru la Serviciul Administrativ al Comunei.

No. 16642
1908 August 1

Noua Spălătorie Chimică şi Boiangerie „MODERNA“

(lîngă NOAK)

— Iaşi, 17 Str. Lăpuşneanu 17 —

In vederea sesonului de toamnă mărind personalul pentru a satisface pe onor. public, mai bine şi mai prompt, rugăm pe onor. clienţi a ne încuraja cu comenzi.

Se spală şi se văpseşte chimic prin noile perfecţiuni tecnice, ori-ce haină de dame, bărbaţi, copii, uniforme ofiţereşti, de şcoală, toalete scumpe de mătasă, mănuşi, cuverture, perdele etc. Aseminea am introdus o nouă secţie pentru *rufe*, gulere, manşete, camaşe, plastoane, trusouri scumpe.

Se spală higienic şi prompt.

"MODERNA"
str. Lăpuşneanu 17
(lîngă Noak)

INSTITUTUL DE DOMNIŞOARE

CHAMPALBERT-HEROVANU

IAŞI—STR. BARBOI 19—IAŞI

Acest Institut cuprinde curs primar după programa statului cu limbele Franceză şi Germană şi piano, precum şi o secţie profesională.

Se primesc eleve interne, externe şi semi-interne. De asemenea se primesc şi băeţi pentru clasa I-a primară, numai externi.

Inceputul cursului la 1 Septembrie. Inscrierile se încep la 15 August.

MARTIN BUCHOLTZER

105 STRADA PACURARI 105

Spălătorie şi boiangerie chimică cea mai modernă

Reinstalînd fabrica şi angajînd personal special pentru spălătorie călcătorie şi boiangerie chimică. Am onoare a face cunoscut onor. şi vechei mele clientele că am reînceput a primi la atelierul de spălătorie, rufe, gulere, manşete etc. executînd comanda după dorinţa Onor. Public în cel mai scurt timp şi cu preţurile cele mai avantajoase.

Asemenea atelierul de boiangerie fiind cu totul reînoit şi asortat cu toate culorele moderne pentru ori-ce calitate de stofe recomandă în această artă Onor. mele clientele că pentru sezonul de toamnă şi iarnă, se primesc pentru colorat ori-ce fel de stofe, covoare, haine bărbăteşti, pentru femei şi copii, de ori-ce fel de stofe, perdele, cuverturi şi va fi prompt şi conştiincios servită. Garantez pentru toate colorile.

Recomand şi spălătoria chimică pentru curăţirea garderobei de haine de dame şi copii, toilete de bal, teatru, concert şi haine ofiţereşti, stofe de mobile, lucruri brodate, mănuşi, umbrele, panglici precum şi orice obiect ce se atinge de această branşă.

Pentru efectuarea conştiincioasă a fiecărui obiect garatez.

Atrag mare atenţiune Onor. mele clientele că am instalat în atelier noui gherghefuri cele mai moderne, pentru spalat şi întins perdele care vor fi executate ca şi în străinătate.

Comenzile se primesc direct la fabrica Strada Păcurari 105 sau în oraş Strada Lăpuşneanu 25 lîngă parfumeria Robert şi Strada Atanasie Panu 64 şi la Bîrlad Strada Principală No. 223.

Incercaţi dar şi încurajaţi instalaţia cea mai modernă în această branşă şi cu experienţe pline de succes pentru mine şi Onor. public după 12 ani de practică în această artă, sper că voi satisface toate cerinţele publicului.

Cu osebită stimă
MARTIN BUCHOLTZER
Strada Păcurari No. 105

Cumparaţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei cari au întîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la :

Clasa II-a a Loteriei

Tragerea

la 7 şi 8 AUGUST 1908

LEI 900,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mâi importante.—La clâsa 6-a

Se poate cîştigă in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şepte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara din puţinile

Lozuri Norocoase

ce au mai remas libere la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei	4
1/4	Un sfert	Lei	8
1/2	Una jumàtate	Lei	16
1	Loz întreg	Lei	32

Preţurile Oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	2.50—lei	1/4	Un sfert	5.—lei
1/2	Una jumătate	10.—lei	1/1	loz intreg	20.—lei

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează servicliu cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se tace imediat după tragere

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Fonduri de garanţi la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentr asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKIR încheie asigurări :

a) Caz de viaţi pentru un capital minimal garanat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor dupi decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romnia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi :

Dl Iosef Pepper, Strada Lăpuşneanu No. 10.

BÓLE CONTAGIOSE

recente sau vechi *Scrofule bôlele pielei (dartrii, Eczema, herpes, Lepra*, etc.) şi alte afecţiuni resultându *diviciurile sangelui. Ulceri, glandule, rhuntisme ulceraţiuni a le gurei şi a le gâtuluiumori, inclestiri, exostozi, impotenţă* şi tôtaccidentele siphylitice dobandite sau eredtarie. *Vindecare sigura si radicală* a celorĭ celorĭ mai inveterate si rebele tuturĭ tratamentelorĭ prin

BISCUITS DU Dr OLLIVIER

unicĭ aprobaţi de căt Academia de Medecina din Paris. Unicĭ autorisaţi de către guvernulŭ francesŭ. Unicĭ admişi in spitarile din Paris.

Recompensă naţională de 24,000 f.

Acestu medicametŭ este plăcut intrebuinţatŭ de 60 anĭ de căt cei marĭ medicĭ ca celŭ mai putinte *durativu* cunoscut este unicul in *tota lumea* posedându aceste titlurĭ onorifice şi avându obţinutŭ aceste inalte distincţiunĭ cea indică imensa sa superioritata.

Depositŭ generalu : r. de Rivoli, Paris

Uă broşura supra aceste bôle insoţes fie-care cutie

Depou in Iasi la Fra Konya farmaciştĭ

Un izvor de bogâtie prin Economie

s'a înfinţat un mare atelier boiangerie de lux unde se efectuează or çe lucru atingător de această branşă, adică se spală se curăţe se vopseşte or ce haină, atât de bărbaţi cît şi de damă etc. pot fi ele cît de vechi devin ca noi asemenea primeşte or şi ce reparaţiuni mă am decis a lucra credincios şi mai eftin ca or unde pentru am-I face clienţi mulţi, posed şi o mulţime de certificate de mulţumire din partea unor domni clienţi civili şi militari, înştiinţat printr'o carte poştală vin la domiciliu d-lor clienţi.

Pentru Sezonul Băilor se efectuazâ ori ce comandă în 24 de ore.

— SERVICIUL PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS —

LA „PARISIANU" Iaşi, Strada Veche 45.

Prima Fabrică de Argintărie

SUSSMANN & GRANET

IASI

Lucrează linguriţe de cafea şi tacîmuri de masă, marcate de stat şi în orice greutate.

Comenzile se efectuează prompt.

Desenuri se trimet la cerere gratis şi franco.

Pentru informaţiuni a se adresa d-lui B. Sussmann, strada Stefan cel Mare No. 36, casele Pandele Zamfirescu.

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamurĭ mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3|4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această brânşă.

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de Incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

GRILLAGES

1 m. de haut. LE METRE 0f30c.

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 5f.

Sirop Codéine Tolu Zed

SIROPUL D^rului ZED

are pentru basa principală **Codeina** şi **Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătóre a le opiului.

Foloseşte de minune in contra **iritaţiunilor, peptului** si **ale pulmonilor**, a **tusselor invechile, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* **22, Drouet** şi la *diverse farmacii*

ALULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de re PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea ELIXRULUI GUILLIÉ est tot d'auna binefăcră. Ca Purgatif, el este tonic in acelaştimp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrigote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrânilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experid de mai mult de sése-deci anĭ a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate intestabile contra tutorĭ

FURILORI EPIDEMICE. FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELODE FICAT SI DE STOMAC. AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

EPOSITU IN JASI : Farmacie FRATII KONYA.

PONDOIR

DÉPOSE

Prix..... 6f.50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix : 0f50c.

Raymond GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iasi—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalaţie cu motore electrice. de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iaşi

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei

6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani

» » » » IV, 40 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare, 38. | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul V.—No. 504.—IAŞI, Vineri 8 August 1908

TRADARE?

Presa carpistă uitînd de recentele declaraţiuni ale d-lui P. P. Carp şi de indignarea legitimă ce au stîrnit în întreaga ţară acele declaraţiuni, ţipă cît poate—pe toate tonurile şi în toate coloanele de cari dispune—că d. Barbu Păltineanu este un „trădător".

Pentru ce? Pentru-că la un moment dat, pe cînd d. Gh. Gr. Cantacuzino era şeful partidului conservator, fruntaşul nostru din Capitală a crezut nimerit, în interesul ţării şi al partidului, de a se forma un guvern Carp-Take Ionescu. Escluderea d-lui Gh. Cantacuzino dintr'o combinaţie ministerială, *Epoca* şi *Conservatorul* o consideră ca un act de trădare faţă de fostul şef al partidului conservator.

Presa carpistă are o memorie prea scurtă, dacă nu cumva e chiar de rea credinţă. Apoi cine nu ştie, că patru ani înainte de propunerea d-lui Barbu Păltineanu în ţara romînească *a existat un guvern conservator fără d. Gh. Cantacuzino, care era şi atunci şeful partidului?* Cine nu-şi aminteşte de faimosul guvern din 1900, care a durat numai opt luni sub prezindenţia d-lui P. P. Carp, Gh. Cantacuzino fiind pus la index ca un element netrebuincios?

Şi doar atunci, cînd s'a făcut această combinaţie ministerială, de care d. Nicu Filipescu—acel care face astăzi mai mare gălăgie pe tema trădării d-lui Păltineanu, *nu era cît de puţin străin*—s'a invocat motive de interes naţional şi de interes de partid. De ce adică după 4 ani, d. Barbu Păltineanu n'ar fi putut crede, că liniştea partidului conservator reclamă un guvern Carp-Take Ionescu cu escluderea d-lui Gh. Cantacuzino?

Să fie oare aceasta un simplu *lapsus memoriae*, sau o vădită rea credinţă din partea presei conservatoare în general şi a d-lui Nicu Filipescu în special?

Suntem pentru explicaţiunea din urmă, întru cît ea concordă şi cu realitatea şi necesitatea împrejurărilor de acum.

D. Barbu Păltineanu a formulat cîte-va acuzaţiuni precise şi de o deosebită gravitate contra d-lui Gh. Cantacuzino şi a d-lui Nicu Filipescu. D. Barbu Păltineanu a dovedit cu prisosinţă, temeinicia acuzaţiunilor sale, şi însăşi presa carpistă *n'a fost în stare să dovedească contrarul.* Totuşi, partidul conservator, aşa de greu lovit moraliceşte, trebuea să producă cel puţin o diversiune, spre a distrage opinia publică şi a curma o stare de spirit duşmănoasă; de aici invenţia trădării.

Amar se înşeală însă partizanii d-lui Carp, cînd cred că şi-au realizat necuratul lor scop. Mai mult. Vorbind de „trădare" şi ţipînd în contra „trădătorului" toată lumea îşi reaminteşte declaraţiunile de la Viena ale d-lui Carp, şi astfel, în loc de a bolmoji lucrurile, reînvie dispreţul cu care lumea cinstită a respuns teoriilor antipatriotice ale şefului conservatorilor.

Iată ce înseamnă să fii lipsit de cel mai elementar bun simţ politic; iată ce înseamnă să ai temperamentul violent şi vindicativ al patronului *Epocei*. Cu toate şireteniile—de altfel prea simpliste—ale presei conservatoare, d. Barbu Păltineanu rămîne şi de acum înainte acelaş om cu intenţiuni curate şi dezinteresate; iar d. Nicu Filipescu şi vice-şeful partidului conservator, în dosarul căruia se găsesc mai multe afaceri de natura sfeterisirei celor 60,000 de lei, aceiaşi oameni discreditaţi moraliceşte.

Sistemul partidului conservator, de a se erija din acuzat în acuzator, împroşcînd lumea cu înjurii calomnioase, a dat şi de astă-dată cel mai ruşinos faliment.

Numai de i-ar fi de învăţătură.

Idem.

O NOUA FRAUDA

D. Rusu-Abrudeanu publică în „Adevărul" o scrisoare, în care povesteşte cîte-va din necuratele afaceri, ale d-lui Gh. Gr. Cantacuzino, fostul prim-ministru. In special d. Rusu-Abrudeanu, insistă şi dovedeşte cu fapte precise, cari nu pot suferi nici o contrazicere, că d. Cantacuzino, după ce a demisionat împreună cu întregul cabinet în ziua de 13 Martie 1907, şi înainte ca noul cabinet ministerial liberal să fi depus jurămîntul, atunci prin urmare cînd ţara nu avea nici un ministru, să prade pe seama viitorului budget suma de 50000 lei, sub pretextul acoperirei cheltuelilor făcute cu potolirerea răscoalelor.

Este revoltător că noul ministru de finanţe de atunci, care e şi astă-zi, d. Emil Costinescu s'a prestat la această manoperă frauduloasă a d-lui Gh. Cantacuzino, şi nu a urmat pilda şefului nostru, care a refuzat energic **plata sumei mandatate de fostul prim-ministru, ast-fel că frauda s'a consumat** în detrimentul budgetului ţării şi în folosul pungei personale a d-lui Cantacuzino.

Era descoperirilor faptelor imorale ale d-lui Canta cuzino a început, şi cu foată străduinţa ce o va pune şi de astă dată presa carpistă, de a salva cinstea darnicului ei patron, opinia publică va infera şi acum ca şi înainte, purtarea necinstită a fostului prim-ministru.

Infamie haretistă

D. Haret, ministrul instrucţiei publice, a luat o nouă dispoziţiune în legătură cu pedagogia şcoalei primare. Şi ca deobicei, cînd d. Haret se erijează în reformator, dispoziţiunea de curînd luată este în detrimentul şcoalei.

Se ştie, că la alegerea corpului didactic primar, se dădea oare care preferenţă institutoarelor pentru primele două clase primare ale şcolilor de băeţi. Hotărîrea aceasta era foarte înţeleaptă, de oare ce femeea institutoare—graţie calităţilor sufleteşti inerente sexului—întruneşte excelente condiţiuni de pedagoagă a micilor elevi, şi este prin aceasta superioară institutorului. Răbdarea, blîndeţea, dragostea de copii—indispensabile educatorului copilor pînă la 10 ani—se găsesc într'o măsură mai mare la institutoare de cît la institutor. Şi în alte ţări, cum e de pildă în Franţa, este tendinţa de a se plasa femeea institutoare chiar şi în ultimele două clase ale şcoalelor primare de băeţi. Aceasta în urma bunelor rezultate ce le-au dat experienţele făcute, şi în urma indicaţiunilor ştiinţei pedagogice.

In contra tuturor acestor puternice motive de ordin pedagogic, d. ministru Haret, a decis de a se înlocui institutoarele de la şcolile de băeţi, pentru primele două clase la cari puteau funcţiona, prin institutori.

Măsura aceasta, dacă se va realiza, va aduce rele rezultate. In loc să ne punem şi noi la curent cu progresele realizate în alte ţări cu o experienţă mai mare de cît a noastră, şi să ne folosim de preceptele celor mai noi şi mai ştiinţifice curente pedagocice; noi —graţie nepriceperei d-lui Haret—va trebui să dăm îndărăt.

Dar cea ce este strigător la cer de nedrept, este faptul că „omul şcolii" a decis înlocuirea cît mai neîntîrziată *a institutoarelor prin institutori, neţinînd seamă de situaţiunea acelora cari funcţionează astăzi la şcolile de băeţi.*

Aceasta înseamnă domnia bunului plac, domnia haretizmului pătimaş şi nedrept.

Ce se vor face institutoarele acesteă? Catedre la şcolile de fete nu sunt, toate fiind ocupate. Catedre noi—adică şcoli noi—nu se pot infiinţa ca să poată ocupa pe toate institutoarele ce rămîn disponibile; aşa că, aceste femei, cari au studiat, au căpătat diplomele necesare şi s'au dedat carierii de institutoare rămîn pe de lături din ordinul şi gustul d-lui Haret.

Să sperăm, că lumea revoltată nu va suporta comiterea acestei infamii.—R.

Chestiuni locale

LIPSA DE ŞCOLI

Ziarele iaşane aduc în fiece zi noutăţi scolare. Lucrul nu-i de mirat şi presa Iaşului a avut în totdeauna datoria de a ţinea seamă, între cele dintăiu, că a doua capitală a ţărei este un oraş cultural, un focar de cultură, un centru şcolar într'un cuvînt.

Cu deosebire vedem dîndu-se multă atenţiune chestiunii lipsei de locuri în unele clase secondare şi cu deosebire în clasa I-a şi a II-a inferioare şi în clasa V-a superioară.

Lucrul nu-i de mirat. Prima clasă secundară este locul de întrunire al absolvenţilor atîtor şcoli primare, oficiale şi particulare. De asemenea, clasa 5-a e destinată a adăposti pe toţi absolvenţii cursurilor secundare, atît din Iaşi, cît şi din oraşele de provincie, lipsite de un curs liceal superior. In aceste condiţiuni e de sine înţeles că un dezechilibru se formează neaparat între cerere şi ofertă, că locurile sunt mai puţine la număr de cît cifra celor ce au trebuinţă de a fi înscrişi aşa că un număr de „candidaţi" rămîn pe afară. De aici începe nedreptatea şi paradoxul situaţiunii.

In adevăr toate certificatele de absolvire, fie a cursului primar, cît şi a cursului gimnazial dau posesorilor lor acelaşi drept ca să fie primiţi în clasa superioară respectivă. Lipsa de locuri determină autorităţile şcolare să supună pe absolvenţi la examene nuoi, la adevărate concursuri unde se încinge din nou lupta şi concurenţa între elevi cari, de fapt, au dat toate probele cuvenite ale meritului şi ale hărniciei lor.

Ba, putem vedea cazuri în cari un absolvent cu media mai mică să cucerească locul altuia cu un certificat mai merituos, şansele unui concurs fiind totdeauna capricioase.

Dar, în afară de aceasta, lipsa de locuri, cu osebire în clasa I-a secundară, pune un foarte mare număr de copii în imposibilitate de a se instrui în raport cu facultăţile şi aptitudinile lor naturale. Ea determină o inferioritate socială nedreaptă şi în multe privinţi dăunătoare, cursul secundar inferior corespunzînd unor cerinţi imperioase în societate.

De aceea credem necesar a discuta pe larg această chestiune şi vom reveni asupra ei.

CÂTE-VA NOTE

Ziarele carpiste vorbesc numai de „trădare" şi de „trădători". Citindule„ îţi vine să crezi, că un mare act de trădare naţională s'a comis, şi că patria e în pericol. In adevăr, partidul conservator a fost din Ianuarie şi pînă în prezent victima celei mai „odioase trădări". Căci, cum s'ar putea alt-fel denumi purtarea imensei majorităţi a fostului partid conservator; imensă majoritate, care n'a primit decapitarea decretată de d. Nicu Filipescu sub nobilul patronaj al d-lui Gh Cantacuzino şi înaltele auspicii ale d-lui P. P. Carp?

Se ştie doar, că *minorităţile sunt superioare majorităţilor.* Care-i atunci logica, după care Takiştii au constituit partidul conservator-democrat în contra voinţii carpiştilor?

*

In noaptea de 3 spre 4 August pacinicii locuitori ai urbei Văleni au fost deşteptaţi din somn de nişte strigăte extra-ordinare.

D. Iorga perora în gura mare în paginile *Neamului romînesc*:

— Thii! ce ţară! aia e ţară! acolo să tot trăiască omul!

Ce se întîmplase?

Hodoronc-tronc, d. Iorga îşi adusese aminte că „Germania e o ţară „unde se respectă învăţămîntul su„perior şi în care fiii de împărat au „fost trimeşi de părintele lor să să„rute mîna lui Mommsen".

Sanchi! D. Iorga, deprins să se tragă în degete cu alde Mommsen, face o aluzie delicată: d-sa ar dori ca şi prinţii noştri să fie trimeşi la Văleni, să-i sărute d-sale mîna. *Cel puţin atîta*—căci ilustrul apostol n'ar avea nîmic de obiectat, dacă şi însuşi Regele ar bine-voi să se ostenească pînă la Văleni, în scopul sus zis...

*

Hotelierii, birtaşii şi antreprenorii de tot soiul ai localurilor de tot felul din Vălenii de Munte, sunt gata să ceară daune d-lui N. Iorga.!

Dînşii au subscris acţiuni la tipografia d-lui Iorga, pentru că acesta îi făcuse să creadă că o dată cu stabilirea d-sale acolo lume după lume va da năvală să-l vadă şi să-l admire — şi deci toate localurile se vor scălda în bănet.

Or, a trecut atîta vreme şi nu se vede picior de om. Statistica arată că d. Iorga n'are nici măcar atîţia spectatori cîţi a avut odinioară Sfînta din Piteşti.

In aşa condiţii, — se întreabă cu tristeţe hotelierii, birtaşii şi antreprenorii de tot soiul ai localurilor de tot felul din Vălenii de Munte— ce se face cu bănişorii lor munciţi, băgaţi într'o tipografie care nu le poate face nici cald nici rece?

OAMENI ŞI LUCRURI

Grădina moartă

Consiliul comunal — aşa sună o notiţă a ziarului—a autorizat familia defunctului doctor Fătu să încunjure cu un gard locul viran pe care se află odinioară grădina botanică numită „dr. Fătu".

Cine trecea pe strada Arcu, în spre mica stradelă a „Florilor" putea să vadă în adevăr dezgustătorul spectacol,—locul viran complect pustiit şi neglijat, acoperit de buruene şi bălării, loc de păscut pentru cîte o vită rătăcită şi mai cu seamă pentru porci. Nimic, în afară de amintirea trecătorului, nu mai arată că în locul acesta fusese altă dată o instalaţiune renumită şi prin frumuseţea ei şi prin însemnătatea ei ştiinţifică,—grădina botanică a doctorului Fătu.

Unul din cei dintăiu reprezentanţi ai ştiinţei romîne, doctorul Fătu a fost un adevarat pasionat, un apostol nu numai al profesiunii medicale, ci al medicinei în general şi un mare amator naturalist. In această calitate el întemeiase cu o muncă enormă şi cu mari sacrificii personale, renumita «grădină botanică», a întreţinut-o un număr de ani, legîndu-şi de dînsa şi de existenţa ei tot interesul ce inspiră cuiva adevărata dragoste a ştiinţei şi punînd în întemeiarea ei, toate aptitudinile unui bun specialist în materie.

Odată cu moartea regretatului învăţat, fu osîndită şi creaţiunea lui, — grădina. In valea cea ascunsă în umbra Păcurarilor, acolo unde mulţi, mulţi ani muncise harnicul şi eruditul doctor, unde mîna lui neobosită legase de trunchiul fiecării plante cîte un nume, cîte o însemnare, cîte un mic istoric, — pătrundea zi cu zi nepăsarea, uitarea, moartea prin distrucţiune.

De un număr de ani „grădina botanică" nu mai are fiinţă. Vremea nimicitoare îşi îndeplinise opera. Iaşul, un oraş atît de nou, cu o civilizaţie atît de recentă încă, a văzut—de altfeliu—dispărînd mai multe grădini din cuprinsul oraşului fără să se emoţioneze prea mult de pierderile acestor... bogăţii. Va veni un timp cînd se va regreta mult lipsa acelor grădini şi oraşul, mărit şi populat, nu le va mai putea înlocui şi se va tîngui de nepasarea cu care, altă dată, s'au sacrificat grădinele „publice" ale oraşului pentru unele clădiri ce-şi puteau găsi loc şi aiurea.

Locul «grădinei botanice» nu este însă ocupat de nici o clădire, — nici o şcoală, nici berărie, nimic. Ci a rămas pustiu, un loc viran care păstrează mărturia unei indiferenţe orientale din partea instituţiilor oficiale, ca facultatea de medicină şi societatea de naturalişti cari ar fi avut datoria de a veghia la existenţa unei asemenea creaţiuni, opera unei iniţiative personale dar într'un scop general.

Ediţiile vechi ale geografiilor oraşului Iaşi cuprind însemnarea că Iaşului posedă—între multe altele—şi o grădină botanică numită a doctorului Fătu. S'ar cuveni ca pe acel loc viran, astăzi îngrădit, să se pună o piatră cu o inscripţie funerară: „Aci zace foasta grădină botanică. Dumnezeu să ierte pe acei cari au lăsat-o să moară."

Ar rămînea cel puţin un învăţămînt durabil pentru viitoarele generaţiuni.

Rodion

ACTIVITATE VIITOARE

Şi în acest an cele 4 şcoli comerciale ale Statului, la care trebue să adăogăm un număr cel puţin egal de şcoli comerciale superioare particulare, şi-au încheiat activitatea cu o promoţie mult mai numeroasă, ca în anii precedenţi.

Cei mai norocoşi după puţină aşteptare îşi vor găsi un loc modest la budgetul atatului sau la o instituţie particulară, cei fără sprijen şi cu mai puţină şansă vor trebui să bată la multe uşi până cînd vor reuşi să se plaseze undeva.

Mai curînd sau mai tîrziu, în condiţii mai bune sau mai umile ca salar şi perspectivă, aproape toţi vor sfîrşi prin a face funcţionari.

O infimă parte din ei, ajutaţi de condiţii extraordinare de avantajoase, îşi vor îndrepta activitatea spre o carieră mai productivă şi mai independentă, unde cunoştinţele căpătate în şcoală, energia ce vor desfăşura, priceperea şi o muncă fără preget, într'un cuvînt pocetea personalităţii lor, să imprime întreaga lor activitate viitoare.

Puţini, foarte puţini se vor arunca în comerţ şi în tot genul de întreprinderi, cari în caz de reuşită sa le asigure o existenţă demnă independentă şi la adăpostul nevoilor materiale.

Funcţiunea, funcţiunea publică sau particulară, iată mirajul, edenul, idealul tineretului nostru.

Educaţia superficială şi deprimantă, prejudecăţile barbare şi stupide şi o mentalitate stranie, toate reunite împing aceste forţe vii ale naţiunei spre mormîntul tuturor energiilor, spre viaţa lipsită de soare şi de aer a funcţionarismului de toate gradele şi de toate speciile. Se pot număra pe degete funcţiunile în care un om tînăr, cult şi energic şi-ar putea găsi un cîmp vrednic de activitate pentru munca şi ambiţiunea lui.

Absolvenţii mai vechi, plasaţi în toate instituţiile publice şi private au început să se mişte, dîndu-şi mîna, cercînd a se asocia, a se cunoaşte, cu tendinţa de a ajunge în scurt timp reuniţi într'un mănunchiu strîns şi solidar.

Aceste asociaţiuni au la baza lor ideia, ce tot mai mult îşi face drum, că răsleţi şi fără comunitate între ei, vor continua veşnic a fi confundaţi cu toţi aceia care nu au nimic de revendicat, nici o aspiraţie sau ideal mai înalt, pe cînd uniţi într'un singur corp vor putea forma opinia publică şi influenţa asupra guvernanţilor spre a se ajunge mai curînd şi mai lesne la decretarea de legi cari să le consacre specialitatea dobîndită cu trudă şi timp îndelungat.

De sigur că este elementar a afirma că această tendinţă spre unire nu le póte fi decît spre folos. Şi dacă în trecut nevoia această de strîngere a rîndurilor pare că n'a fost în deajuns de conştientă, nu tot astfel stau lucrurile astăzi cînd această nevoe a devenit mai imperioasă şi mai adînc simţită.

Şi totul ne face să credem că aceste frumoase năzuinţe, pe deplin justificate, sunt împărtăşite de unanimitatea absolvenţilor din ţară, îngrijaţi de viitorul lor puţin limpede şi din ce în ce mai nesigur, şi nu-i unul care să nu fie convins că numai printr'o conlucrare stăruitoare a cît mai mulţi, dacă nu a tuturora, ţelul va putea mai curînd fi atins.

Dar dacă împărtăşim fără rezervă această mişcare, ce a luat naştere printre absolvenţi şi în care intrezărim frumoase rezultate pentru consideraţia şi buna stare a viitorilor membri ai „corpului contabililor", nu ne putem opri de a sfătui în deajuns pe toţi absolvenţii conştienţi de menirea lor, de a îndrepta această activitate lăuntrică şi în afară în sfera intreprinderilor de mare iniţiativă şi a speculaţiunelor de tot felul.

Prin educaţia şi cultura căpătată ei sunt acei chemaţi să porneasca la înjghebarea de societăţi, de pe urma cărora să folosească şi ei să folosească însă şi mişcărei economice, ai cărei diriguitori luminaţi şi pregătiţi, ar trebui să fie.

Cumparați Bilete pentru Loteria 4 Clasa II a Regatului Romîn

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI (Piața Unirei)

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 20,- O jumatate loz Lei 10 - Un sfert de loz Lei 5 Una optime lei 2-50

Ne doare inima cînd vedem că nu acești vrednici absolvenți sunt cărmacii oricărei mișcări economice, ci stau deoparte sau sunt lăsați deoparte.

In avîntul economic, pe care de un timp încoace, l'a luat țara noastră, prea îi vedem vegetînd în locurile de jos, cînd totul i-ar îndreptăți să stee în fruntea acestei mișcări.

De sigur, că în starea de azi a lucrurilor dacă pentru un absolvent, fără capital și fără sprijin, ar fi un act de mare curaj, cea mai mică întreprindere ce ar încerca, admițînd ipoteza că ar putea întreprinde ceva, nu credem că s'ar prezenta tot astfel lucrurile atunci cînd ei s'ar prezenta mai mulți, uniți în vederea aceluiași scop comun.

Nicăeri nu e mai adevărată zicătoarea că unirea face puterea. Așa, să admitem că s'ar realiza unirea tuturor absolvenților răspîndiți în țară.

Comitetul central ar decide de exemplu crearea unei bănci pe acțiuni, fie care membru al asociației generale fiind obligat a subscrie cel puțin o acțiune de 100 lei.

După o încercare de cîțiva ani, priceput și solid condusă, să admitem că această bancă ar ocupa un loc de cinste printre celelalte similare existente, putînduși mări capitalul și operațiunile.

Din acel moment ea ar putea susține pe un absolvent acționar de pildă cu 5 acțiuni, acordîndu-i credit și chiar avansuri, spre a se stabili într'un comerț oare-care, cu singura obligațiune de a se încunjura în întreprinderea lui numai de absolvenți de școală comercială. Și prin acest mijloc fără ajutorul și concursul nimănui, sprijiniți pe inițiativa și pe munca lor proprie, ar putea în cîțiva ani să dea o nouă îndrumare chiar elementelor astăzi perdute, dar mai ales generațiilor viitoare de absolvenți, care din an în an tot mai numeroși vor eși de pe băncile școalei. De sigur că ideia emisă aci în germene și ca un exemplu de ce s'ar putea face, rămîne să fie complectată în aducerea ei la îndeplinire după nevoile și circumstațele specifice momentului cînd ea se va înfăptui.

Părerea noastră este, că o mînă de absolvenți strînși uniți, inspirați de o inteligentă inițiativă și perseverînd într'o direcție bine lămurită, ar putea face minuni în cîmpul economiei naționale, deschis astă-zi primului venit.

Credem cu tărie că a sosit momentul ca absolvenții noștri să rupă cu trecutul și să pășească cu hotărîre în lupta pentru viață, în adevarata și singura viață demnă de trăit și pentru care de altfel ei sunt destinați.

Să se scuture, cît nu-i încă timpul perdut de ereziile trecutului, să calce în picioare superstițiile și prejudecățile prezentului și să privească cu încredere în viitor.

Este atît de mult de făcut în cîmpul activității noastre comerciale, este atîta nevoe de a se primeni elementele care joacă un atît de mare rol astăzi, cu forțe noi, cu altă mentalitate, cu alte apucături și alte practice, încît ar fi să desnădăjduim cu totul dacă am putea crede că starea din trecut va mai putea dăinui multă vreme.

Uniți-vă, întindeți-vă mîna frățește, pentru a vă atinge dorințele voastre legitime, dar aveți în tot-deauna steaua conducătoare a adevăratei voastre meniri înaintea ochilor și nu uitați nici un moment că: activitatea economică a țărei noastre este astăzi în mîni nepricepute; vouă vă incumbă și datoria și dreptul de a o lua din acele mîni și a o îndrepta în mînile voastre spre calea care să ne urce alături cu țările care stau atît de sus și privesc cu atîta mîndrie pe acele ce n'au avut putința sau priceperea, a se rîdica pînă la ele.

Eug. Brief-Dragomir.

VILIGEATURA

DIN SLANIC

Revăd Slănicul după 7 zile de lipsă. Imi e drag ca și întâia oară, și de un drag ca și cum ai revedea ceva scump ție. Și natura ca și omul îți inspiră aceleași simțiri aceleași gîndiri. Și pe natură o îndumnezeești ca și pe om, și Iehova în tunete și foc s'a aratat în natură, după cum tot același Iehova ș'a făcut pe om după chipul său.

Și natura la Slănic e frumoasă, mîndră, iar lumea venită aici cu darul de a se face bine, de și—vorba lui Conaki—își vede în toate celea periciunea sa, se lasă tîrîtă de plăcerea zilei de azi pe mîne și uită de *ce va fi*. Care om se sue la acel *ce va fi*, și nu se mulțumește cu *ce este*, Iar la Slănic a plăcut totdeauna *ce este*. de și acest *ce este*, a fost este și va fi într'o necontenită prefacere.

— Altă lume a venit la Slănic; pe fie care zi caleidoscopul băilor e altul Alte cunoștinți, altă mișcare!

— Teatru, concerte, cinematograf, s'au perindat în fiecare sară. C. Notara a jucat Manase; d-na Birsescu pe Hamlet; d. Ferrari d'Albaredo, tenorul de la Scala din Milano, ne-a cîntat bucăți clasice. Nu se poate zice că la Slănic nu se petrece. Dar prea a zis des „*Vara la țară*" C. Notara; tînărul C. Notara fiul n'a mai cîntat ca la concertul Averescu.

— La cascadă, unde se servesc cafele cu lapte, lapte bătut, chifle, brînzoaise, dineuri și banchete de ori ce soiu, a fost Duminică o mare serbare populară. Muzica reg. IV roșiori a cîntat; alergări în saci s'au făcut; lumea a rîs; s'a bătut cu confeti și poșta rurală a dus c. p. ilustrate la alesele și preferatele Cascadei.

— Asară Cinematograful „Minerva" din Craiova și-a început ședințele. Protestăm contra prețurilor prea ridicate ca la teatru, apoi aparatul de proecțiune lasă ff. mult de dorit, căci desfășurarea scenelor în penumbră strică clarității.

— Ploile ne vizitează din nou. Asară a tras o ploae cu piatra cît oul, că se credea în prăpădenia băilor.

— *Cuncanurile* Slănicului din anul aeesta sunt foarte reduse. Cum la Slănic fiecare a venit cu beteșugul său de acasă, mai mult s'au înregistrat efectele aici, de cît să se fi urzit pricinile. De pildă cartoforii, au putut găsi și la Slănic prilejul de a se injura, ciupi și chiar ghonti, dar au trecut. Sfada de la cărți nu ține mult.

Alta; dușmăniile ca și prieteniile de acasă ș'au găsit ecou la Slănic. La un anumit moment, lampionul electric se stinge, agresiunea se face; palme, trînteli, șuerături spintecă aerul. Apoi totul reintră în liniște, ca și valul furios al mării, care înghite pe îndrăsnețul călător pentru a reintra în liniștea lui de val. Hotarul Slănicului fost-a prea mic: iscoadele prea îndepărtate, ecoul prea delater ca faptul să prindă și faptul divers a alarmat sosietatea o clipă și bine că Conu Mitiță a reînviat mașina errari, humanum est, *perseverare diabolicum*; dar la Slănic a fost numai *errari*, nu și *perseverari*. Să nu perseverăm dar.

— Ca măsură a mișcării vizitatorilor spre Slănic aduc aceasta: la 6 Iulie am plecat spre Slănic cu biletul No. 1250; la 1 August m'am reintors la Slănic cu biletul 1313. Deci în 26 zile s'au deplasat 63 de persoane cu o singură clasă. Și în Iași o Epitropia generală, serviciul central al băilor, interesele toate ale Slănicului!

— Lotăriile la Slănic sunt în toiul lor. Mai nu e zi în care la una sau alta din magaziile din băi să nu se pună la lotărie obiecte din cele mai alese.

Lumea stă îngrămădită așteptînd sorțul. No. 30... alb; No. 51... alb, No. 35... lot. Cine-i? Cinei? *Dea*... și d-na Dea a cîștigat 2 frumoase albumuri cu un leu.

Cor.

Litere-Științe-Arte

O colecție.—Dintre publicațiunile periodice iașane care și-au suspendat apariția pentru lunile de vacanță—este una care nu va mai vedea lumina „Viitorul social".

Organul de doctrină social-democratică și-a încheiat un an întreg de activitate și cele două sprezece fascicole apărute vor imbogăți colecțiunile amatorilor, formînd un volum destul de interesant de oare-ce—e drept s'o recunoască și adversarii—publicațiunea s'a ținut tot timpul la înălțimea cuvenită, necoborîndu-se la polemici ofensatoare păstrînd chiar față de „burghezie" o notă obiectivă corsctă și totdeauna cuviincioasă.

In decursul ultimelor decenii au apărut și dispărut numeroase publicațiuni socialiste: Drepturile omului, Contemporanul, Critica socială, Lumea Nouă, Evenimentul literar, Literatură și Știință, iar acum „Viitorul, Social,—fie-care din aceste publicațiuni, în feliul ei au adus părticica lor de lumină, menită să pătrundă în întunericul unei societăți pe care marxismul condamnă la peire. Rînd pe rînd elementele cari și-au început activitatea sub scutul acestei doctrine și în jurul acestor reviste și ziare au venit să se alipească apoi de „putreda" societate burgheză dîndu-i o mînă de ajutor ca să continue a trăi. E multă ironie în acest fenomen, dar așa se petrec lucrurile într'o țeară care e încă la începutul civilizațiunii. Ne mulțumim numai a constata lucrul, fără a-l judeca și fără a osîndi. Numerele „Viitorului social", rămîn un cîmp interesant de cercetare pentru viitorii scrutători ai vremurilor trecute.

*

Din Paris se anunță moartea excelentului nuvelist, cronicar și artist dramatic Emanuel Arène, născut în 1856. Era un admirabil observator al vieței pariziane cotidiane și scria în „Figaro" superbe cronici ușoare.

*

Cele mai recente știri sosite la Moscova prin vizitatori reîntorși din Iasnaya Poliana anunță o îmbunătățire a sănătății lui Tolstoi.

El petrece timpul într'un jilț, cu comprese de ghiață pe picioare. Citește și admiră pe Schopenhauer. Cu ocazia ultimei boale el spunea glumeț: „Am primit o citație, dar sper că nu cea de la cea de pe urmă instanță".

De pe acum primește numeroase cadouri pentru jubileul său care cade la 10 Septembrie.

*

Unul din amănuntele șederei lui Georges Clémenceau la Karlsbad—unde e trecut în listă ca «doctor med. G. Clémenceau—este acel relativ la prezența scriitorului danes Georges Brandes—care vine regulat în toți anii să petreacă la Karlsbad cît timp se află și Clémenceau în acea stațiune. E o strînsă prietenie între omul de stat, scriitor în acelaș timp și criticul Brandes care nu disprețuește nici politica.

*

La Berlin a murit în vrîstă de 62 de ani profesorul Friederich Paulsen, unul din cei mai populari scriitori pe tărîmul filosofiei.

In 1875 a fost numit profesor în urma unor profunde studii asupra lui Kant.

*

Din Kopenhaga se anunță că s'au retras pe neașteptate membrii expediționii Erichsen de la polul nord. S'a vorbit nu de mult în ziarul nostru despre tragicul sfîrșit al șefului acestei expediționi, Mylins Erichsen, care a murit de frig împreună cu amicul său Hoeg Hagen. De asemenea a murit, zece zile după dînșii, eschimosul Broenlund, instruit la universitatea populară daneză. De la acesta din urmă a rămas cu carnet cu notițe, ținute pînă în ultimul moment, la 15 Noembrie 1907. Iată ultimile linii: „Mor la 79° 19' latitudine din cauza întunericului și-a picioarelor înghețate. Cadavrele celorlalți doi se află aproape de Bra".

*

STRUNA ZILEI

NOBLEȚE

«2189 lei cheltueli pentru un banchet ce trebuia să se dea și nu s'a dat».
«Epoca»: bilanț.

Nu pot nababii să mănînce
In rînd cu haimanâlele,
De-aceea ei, de la banchete,
Mănîncă doar... paralele.

Informații

● *D. Take Ionescu, ș-ful partidului conservator-democrat se va înapoi în țară la 26 August și se va opri la P.-Neamț, unde va avea loc o consfătuire a amicilor noștri politici.*

De acolo d. Take Ionescu va trece la Pioești, în automobil.

La București va sosi pe la 29 sau 30 August și va fi obiectul unei călduroase manifestațiuni de simpatie din partea conservatorilor-democrați.

◑ O mare panică s'a stîrnit eri printre pasagerii trenului ce pleacă la ora 6 din gara Iași. In momentul chiar cînd trenul se pune în mișcare o detunătură puternică se produse într'un vagon de clasa III-a.

Pasagerii alarmați au dat semnalul de alarmă și trenul a fost imediat oprit. S'a observat că detunătura ieșea dintr'un geamandan, care fusese așezat pe o bancă a vagonului.

Conductorul sosind a luat geamantanul și l'a asvîrlit pe fereastră. De data aceasta detunătura a fost și mai puternică.

Geamantanul conținea o sticlă mare cu benzină, care nu se știe prin ce împrejurare s'a aprins și a exploadat.

S'au făcut cercetări pentru a se afla preprietarul geamantanului, dar nici un pasager n'a vrut să recunoască că e al lui.

● O ploaie torențială, însoțită de grindină, a căzut alaltă-eri în județul Dorohoiu.

Ploaia a făcut colosale stricăciuni pe moșia Crăiniceni a Epitropiei Sf. Spiridon.

● Regimentul 12 artilerie din Bacău va sosi Duminică în tabăra Șipote spre a face concentrările.

Regimentul va sta în tabără până la 1 Septembrie.

◑ D. locot. I. Vlăduță, capelmaistrul musicei Reg. Ștefan cel Mare No. 13 a obținut după cum am anunțat diploma de la Conservatorul din Dresda.

D. Vlăduță a plecat din Dresda la Paris unde va face un studiu asupra musicilor militare de acolo pentru complectarea studiilor sale musicale.

D-sa se va reîntoarce în țară la 1 Noembrie.

● Zilele acestea se va oficia la biserica Buna-Vestire din Galați, un parastas pentru odihna sufletului regretatului Grigore Dinescu, tatăl părintelui C. Dinescu de la Mitropolie, mort acum cîteva săptămîni la Băicoiu.

● Primim mai multe reclamațiuni contra lui St. Dimitriu, comandantul de sergenți din Tr.-Frumos, care'și neglijează cu totul serviciul.

Atragem atențiunea celor în drept.

● Eri dimineață a încetat din viață comerciantul Iancu Marcovici din strada Golia.

◒ Eri s'a oficiat cu o deosebită solemnitate hramul bisericei de la Socola.

Serviciul divin a fost oficiat de Sf.-Sa Economul Al. Șerban, protoereu și preotul Dîrțu.

A asistat un mare număr de credincioși.

◓ Taxele la Conservatorul de muzică și declamație din localitate s'au fixat ast-fel:

Pentru clasa de piano 100 lei, pentru canto și violină 50 lei, declamație 40 lei, violoncel și flaut 30 lei, cursurile teoretice 20 lei.

Pentru contrabas și instrumentele de suflat nu se va lua nici o taxă.

Taxele de inscriere au fost suprimate.

◐ Aflăm cu plăcere că eri a avut loc logodna drăguței d-șoare Evelina Mihailescu, cu d. Ștefan Giurgeanu.

Felicitări.

◐ Ofițerii din cavalerie, care au făcut marșul de rasistență pe distanța Iași—Vaslui, s'au reîntors eri „după amiază la orele 4, în localitate.

◑ La ministerul instrucțiunei publice se lucrează la întocmirea programei analitice a cursurilor școlelor secondare pe anul viitor școlar 1908—1909.

◑ Am anunțat acum cîteva zile pericolul în care se găsise la Cahul d. State Dragomir, artist al Teatrului Național.

Cumnatul său Coliumbow, care e acolo șeful huliganilor, văzînd că d. Dragomir reușește să'i scoată din mîini averea ce și-o însușise pe nedrept, convocase pe toți huliganii din Cahul, hotărînd moartea cumnatului seu. In afară de aceasta, Coliumbow a recurs și la alte mijloace pentru a'l distruge pe d. Dragomir. El denunțase autorităților că Dragomir e anarhist și că e desertor din armata rusă. Pentru moment autoritățile l'au pus sub pază pe d. Dragomir și i-au oprit pașaportul.

Pristavul din Cahul văzînd nedreptatea ce se face, în urma unei anchete, a înapoiat pașaportul d-lui Dragomir și a sfărâmat complotul ce se plănuise contra acestuia. Cînd Coliumbow urma să fie judecat, el a dispărut din Cahul.

Cu mare greutate d. Dragomir a putut să se reîntoarcă alaltă-eri în țară.

✱ Eri s'a făcut inaugurarea nouei șosele construită de epitropia Sf. Spiridon, de la Trg.—Ocna la schitul Măgura, de pe muntele cu acelaș nume.

◑ Eri s'a deschis la abator iarmarocul ce se ține în fie-care an cu ocazia sărbătoarei „Adormirea Macei Domnului".

Iarmarocul va dura o săptămînă.

DIVERSE

— Sacagiul Avram Nuhăm trecînd eri cu sacaua în goana cailor prin strada Țicău, a dat peste un copil al femeei Sevastița Cojocariu, rănindu-l grav.

Copilul a fost transportat la spitalul sf. Spiridon.

— Servitorul Cațichi Vasile de la spitalul Pașcanu, pe cînd se ducea cu docarul pe strada Pașcanu a dat peste femeea Zamfira Stingaciu, din strada Brudea și trîntind'o jos, i-a fracturat o mînă.

— Primarul comunei Andrieșeni raportează că astă-noapte un incendiu a distrus o gireadă de grîu, proprietatea lui Simca Șmilovici.

Focul se credea a fi pus de rău făcători.

— Autoritățile din Fălticeni au cerut telegrafic urmărirea băetanului Costache Țintilă, care eri a împușcat, într'o crîșmă din Cristești (Suceava) pe locuitorul Gheorghe Plop, iar în urmă a dispărut, luînd drumul spre Iași.

— Se telefonează din Tomești că băetul Vasile Horceag pe cînd trecea calare Bahluiul, a căzut jos de pe cal și s'a înecat.

CRONICA LUMEI

Musset la tribunal.

Alfret de Musset, poetul iubirei și al elegiilor, amantul capricios al Muzei, a fest acum de curînd discuția uneia din secțiile civile ale tribunalului Senei.

Cu cîte-va luni înainte de a muri —sunt aproape 60 de ani de atunci —Alfred de Musset întîlni într'o seară în foaierul Comediei Franceze, pe pictorul Charles Leudelle și-l rugă să-i facă portretul, adăugînd că acest portret va fi proprietatea Comediei, unde va fi chiar expus.

Charles Leudelle azi un bătrîn de aproape nouă-zeci de ani, și unul dintre pictorii care a avut epoca sa de galerie sub al doilea imperiu. lucră portretul care fu terminat tocmai cînd amicii lui Musset fură chemați să îndeplinească o pioasă datorie, pe care poetul le-o reclamase atît de înduioșător în neîntrecuta-i elegie:

„Mes chers amis, quand je mourrai
„Plantez un saul au cimetiére,

La „Pere Lachaise" se înscria pe piatra funerară testamentul poetic al lui Alfred de Musset, pe cînd pictorul îi eternizase amintirea in culorile celui mai reușit portret.

Atunci, mama poetului, d-na Edmée de Musset, scrise pictorului Leudelle următoarea scrisoarea:

Domnule,

„Moartea mi-a răpit pe acela pe care penelul d-voastră l'a redat atît de exact și cu atît farmec. Acest capo-d'operă, după cum îl numea el însuși, e singurul moment care ar putea păstra posterității aceasta nobilă și fermecătoare fisionomie, reflectul unui suflet încă și mai frumos. Vă rog, domnule, să fixați un preț, și dacă nu întrece modestele mele mijloace, vă cer preferința înaintea tuturor celor cari ar putea să-l reclame: admirat de toți, nu poate fi apreciat de nimeni așa, cum va fi prețuit de o mamă desolată.

Edmée de Musset.

In urma acestei scrisori și după lungi tratări între familia Musset, pictor și direcția Comediei franceze, s'a ajuns la o înțălegere în sensul ca mama poetului să păstreze tabloul cît va trăi, rămănînd ca teatrul francez să intre în proprietatea lui numai după moartea d-nei Edmèe de Musset.

Ce se întîmplă? După moartea d-nei Musset, direcția comediei neglijează să reclame portretul, care azi se află în posesiunea d-nei Lardin de Musset; d-sa refuză să-l restitue, sub cuvînt că convenția făcută cu d-na Edmée de Musset s'a prescris.

Pictorul Leudelle, față cu acest refuz, a cerut tribunalului ca portretul poetului să fie sechestrat pînă ce va face dovadă înaintea instanței civile că are drepturi asupra proprietății tabloului.

Tribunalul însă, a respins cererea de sechestru, de oare-ce pînă acum tribunalul nu a fost sesizat cu o cerere referitoare la proprietatea definitivă a operei.

Teatrul Naturei.

Acum 7 ani, sindicatul de inițiativă din Cauterets-Franța, fondă în splendidul parc Margareta de Navara în cel mai poetic cuib al Pirineilor, „teatrul naturei".

Numele și ideea au prins. Toate teatrele de verdeață eșite din pămînt la marginea unei păduri, au luat numele de „teatrul naturei".

In fie-care an, teatrul naturei din Cauterets, represintă cîte o nouă operă poetică. Anul acesta, piesa aleasă e „Pulicinella" trei acte de d-șoara Jeanne d'oeliac. Paul Mounet de la „Comedie" și d-na Tesoandier dr la Odeon, sînt principalii interpreți.

*

„Siegfrid", a lui Wagner, se cîntă la 16 Aug. pe scena „teatrul naturei". Această tentativă îndrăzneață e datorită celebrului armonist, Meillon, spectacolul va fi condus de d. M. Cathérine de la academia de muzică din Paris, iar ochestra va fi compusă din 100 musicanți, aleși dintre cei mai de seamă societari ai marei opere și ai operei comice.

E prima încercare de a cînta o operă a lui Wagner sub cerul liber.

O Domnișoară absolventă a Conservatorului din Iași, foastă elevă a d-rei Aspazia Sion, dispunînd de timp liber, dorește a da lecțiuni de piano la domiciliu și în familie.

A se adresa în strada *Bucșinescu No. 4*, Iași.

De închiriat o cameră mopilată în str. Albă No. 27.

Ultime informaţii

● *Starea d-lui Gh Panu pare din nenorocire a se înrăutăţi tot mai mult.*

Intr'adevăr o telegramă sosită astă-zi din nou de la Durău, arată că starea e gravă.

Directorul „Săptămînei" şi deputatul colegiului II de Iaşi sufere de o artereo-scleroză cu repercursiune asupra cordului.

Trei medici stau în permanenţă lîngă bolnav şi îi dau îngrijirile necesare.

● *Se remarcă un fapt, destul de curios de alt-fel, din punct de videre al consecinţelor legei contra trusturilor.*

Preţul arenzei, departe de a fi scăzut, a sporit în mod considerabil.

Toate moşiile arendate în ultimul timp în Moldova, cum de pildă Broscăuţi din Dorohoi, Călineşti şi Călugăreni din Botoşani, Prigoreni şi Sîrca din Iaşi, Cozia-Solageni din Fălciu, au fost arendate în condiţiuni mai favorabile şi cu preţuri mult mai mari de cît înainte de legea trusturilor.

Faptul învederează cît de justificate au fost criticele şefului nostru cînd s'a propus proiectul contra trusturilor

Departe de a reduce clasa arendăşească, prin acel proiect se sporeşte numărul celor ce iau moşiile în arendă şi de aci urmează o naturală urcare a preţului arendei conform unei legi bine stabilite a cererei şi ofertei.

● *Amicul nostru Vasile Isăcescu, fost primar de Botoşani, care se afla grav bolnav merge spre mai bine.*

Dorim bunului prietin o cît mai grabnică şi completă însănătoşire.

● *Nici-odată poate de cînd există iarmarocul de Roman nu s'a făcut mai puţine transacţii de cît de anul acesta.*

O persoană sosită aseară din acel oraş ne spune acest lucru relevînd în acelaş timp totala lipsă de animaţie.

Cauza trebuie văzută în timpul ploios care nu mai conteneşte şi care face cu neputinţă ori-cê vînzare de cereale.

Din această cauză o indisposiţie, care s'a repercutat în rău asupra tuturor ramurilor comerţului.

● Un punct de pază fără pază şi control poliţienesc. Acesta e Unghenii: postul de comisar e liber de mai bine de o lună de zile, iar subcomisarul de acolo a fost transferat după cum să ştie la Iaşi.

Asta e ceva ne mai auzit; un punct de graniţă care să fie lasat la voia întîmplării.

◒ Ministerul de interne a trimes o circulară administratorilor de plăşi, prin care le face cunoscut că la Sofia apare o revistă revoluţionară şi că acea revistă este trimesă în Romînia şi răspîndită de bulgarii care se află în ţară.

Ministerul cere să se ia măsuri pentru confiscarea acelor broşuri.

● Eri au avut loc pe platoul de la Copou, două degradări militare, a unui sergent şi a unui caporal, ambii din regimentul 25.

Cel întăi fusese condemnat de consiliul de răsboiu al corpul IV de armată pentru furt de efecte militare, iar al doilea—caporalul, pentru că a făcut o scrisoare calomnioasă la adresa d-lui maior Catina din Vaslui.

La acele degradări au fost faţă cîte 10 soldaţi din fie-care trupă a garnizanei Iaşi.

● Prutul s'a revărsat din nou.

La Ţuţora a inundat samănăturile. Arendaşul moşiei a fost nevoit să transporte vitele la Holboca.

Inundaţiile au pricinuit mari stricăciuni.

● Casierul societăţei de binefacere Cuza-Vodă, de curînd înfiinţată, un anume Dumitru Jămnucă, a delapidat suma de 600 lei de la acea societate.

Faptul fiind descoperit s'a reclamat parchetului, care a deschis o anchetă.

◑ Inscrierile pentru alergările ce vor avea loc în zilele de 7 şi 8 Septembrie a. c. se vor face pînă în ziua de 1 Septembrie, la Jockey-Club din Iaşi.

Hrana cailor se va furniza de comuna Iaşi pe preţul exact al cumpărărei.

● „Monitorul Oficial de eri publică condiţiunile de admitere în institutul medico-militar.

Cererile de înscriere se vor adresa direcţiunei institutului medico-militar, cel mai tîrziu până la 15 Septembrie a. c., iar concursul de admitere se va ţine în ziua de 20 Septembrie la orele 10 a. m.

● In şcolile secundare orele de lecţiuni vor fi de la începutul anului şcolar şi până la vacanţa Paştilor, de la 8 ore până la 11 ore şi 20 minute dimineaţa şi de la 2 şi până la 4 şi 10 minute după amiază; iar pentru timpul după vacanţa Paştilor până la sfîrşitul anului şcolar, de la 7 ore, 30 de minute până la 10 ore, 50 de minute dimineaţa şi de la 3 jum. ore până la 5 ore 40 minute după amiază.

● *D. Haret lucrează la tabloul orarului pentru învăţămîntul secundar.*

După cît a transpirat până acum această nouă lucrare a actualului ministru al cultelor este menită a provoca numeroase nemulţumiri printre profesorii secundari, căci se nesocotesc multe drepturi şi se aduc numeroase ştirbiri a intereselor materiale ale profesorilor.

● D. Profesor I. Sibiano, de la Conservatorul din localitate, s'a reîntors de la Viena, unde a făcut achiziţiunea unui piano de cea mai perfecă construcţie.

D-sa şi-a reluat ocupaţiunile obicinuite.

Avis celor ce voesc a profita de excelentele lecţiuni.

● **Din Dolhăsca.**—In ziua de 4 August a. c., a avut loc aci alegerea consiliului comunal.

N'a fost decît o singură listă în frunte cu fostul primar Neculai Berariu, care a fost declarată aleasă.

E probabil însă că alegerea va fi invalidată, de oare ce s'au petrecut unele lucruri nepermise chiar.

Acest Berariu, care nuase bucură decît de simpatia unui foarte mic număr de locuitori, declarase la început că nu vrea să'şi puie candidatura. Fiind însă asigurat de administraţie că va fi ales, el a renunţat la hotărîrea dintăi şi şi-a pus candidatura. Locuitorii însă, ţinînd samă de bătaia de joc a lui Berariu, cît timp a fost primar, s'au indignat de îndrăzneala acestuia, şi în ziua alegerei din cei 844 alegători nu s'au prezentat la vot de cît 289. Prin urmare abia a treia parte din locuitori l'au ales, şi aceştia, parte în urma bacşişurilor, iar alţii sub presiuni.

Alegerea însă va fi invalidată şi se speră că pe viitor acest Berariu va renunţa da a'şi mai pune candidatura.

● Ministerul instrucţiunei publice a cerut revizoratului şcolar să'i trimeată un tablou de şcoalele rurale care sunt în apropiere de comunele urbane şi care urmează ca de la 1 Septembrie să se conducă după programul şcoalelor urbane.

● Colonia şcolară din localitate, compusă din 40 de elevi din şcoalele primare, care se află la Brusturoasa, se va reîntoarce în localitate în cursul săptămînei viitoare.

● Inscrierile la Conservatorul de muzică şi declamaţie din localitate se vor începe la 15 August a. c.

● Consistoriul spiritual al Mitropoliei va fi convocat în primile zile ale lunei Septembrie, cînd va judeca 5 procese clericale.

◓ Comisiunea de judecată a învăţătorilor va fi convocată pentru ziua de 8 Septembrie a. c., cînd va judeca cîte-va procese.

Intre acestea va fi şi procesul învăţătorului I. Damir, pentru insubordonanţă faţă de superior.

● S'a pus în vedere primarilor din comunele rurale ca să le dea tot concursul învăţătorilor la facerea recensemîntului copiilor cu vrîstă de şcoală şi la întocmirea statisticei celor care ştiu a ceti şi scrie.

● In ziua de 15 August a. c., se va oficia cu o deosebită solemnitate hramul bisericei de la Schitul „Tăriţă" din dealul Răpedea, pendinte de Epitropia Sf. Spiridon.

Serviciul religios va fi oficiat de P.S. S. S. Archiereul Ghenadie Georgescu, egumenul bisericei Sf. Spiridon şi asistat de preoţii acestei biserice.

◑ Ministerul Industriei şi Comerciului a aprobat numirea din oficiu a comitetului corporaţiei „Progresul" din localitate, care e compus ast-fel:

Al. Funiak preşedinte, Ioan Breabăn vice preşedinte, I. Alexandrescu, Const. Vlădescu, G. Füred, N. Constantinescu, M. Gorjescu, M. Geanău, G. Ştefăniu, Şt. Constantinescu, D. Săndulachi şi Al. Livadidi, membri.

◐ Pentru seara de 6 Septembrie, d. A. Mihail, preşedintele societăţei funcţionarilor de la tramvay organizează un frumos bal popular, în salonul circului Sidoli.

Ambele muzici militare din localitate au şi fost angajate să cînte la acel bal.

◐ D. Comandant al regimentului 13 Ştefan cel mare, a făcut astăzi alegerea celor 50 de soldaţi din acel regiment, care vor forma corpul gendarmilor. In schimbul acestor soldaţi, vor fi chemaţi spre a completa efectivul regimentului soldaţii dorobanţi din contingentul anului 1907.

● Aducem la cunoştinţa tuturor abonaţilor noştri, că „Opinia" ne avînd încasator nici în Capitală nici în altă parte a ţării, abonaţii noştri sunt rugaţi de a nu face plata abonamentului nici unei persoane, care s'ar prezenta în acest scop; *ci să o trimită prin mandat poştal administraţiei ziarului.*

Aceasta spre a evita pe viitor neplăcerea ce au avut unii abonaţi de-ai noştri, de a se vedea încasaţi de persoane străine de administraţia noastră, cari le-au eliberat chitanţe false.

Noi am reclamat acestea autorităţilor competente şi atragem atenţiunea tuturor, spre a nu se mai repeta asemenea lucruri, cari produc confuziuni regretabile.

◑ In cursul lunei Septembrie a. c. se va ţinea la prefectură un nou examen pentru obţinerea dreptului de notar.

● Peste cîteva zile se va face în apartamentele ocupate înainte de cancelarie epitropiei Sf. Spiridon, instalarea clinicei dermato-sifilitic.

◑ Numirile celor trei sub comisari în posturile care au mai rămas vacante în poliţia locală, se vor face pe ziua de 15 August.

Tot pe acea zi se vor numi şi doui sub-comisari la Trg.-Frumos, în cele două locuri vacante.

● In seara zilei de Sămbătă 13 Septembrie, va avea loc o „Mare Serată Dansantă", în localul Circului Sidoli, organizată de către Societatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi din localitate.

După modul de organizare şi pregătirile cari se fac, această serată dansantă, va fi cea mai frumoasă din cîte au avut loc pînă acuma.

Poşta Redacţiei.—*O. A. Burdujeni.* Trimiteţi ceva spre a ne putea face o ideie despre felul cum înţelegeţi a ne servi.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 7 August

LOTERIA

Bucureşti.—Astăzi s'a făcut la case de depuneri şi consemnaţiuni, tragerea clasei II, a loteriei statului.

Au cîştigat:

20,000 lei No, *7135.*
5,000 lei No. 46,917.
2,000 „ „ 37,407.
1,000 „ „ 1,862, 23,371
500 „ „ 10,796, 13,259, 50,529.
300 „ „ 12.645, 50,235,
200 „ „ 10,211, 10,623, 16,020, 26,676, 32,628, 50,749,
150 „ „ 1,196, 1,668, 3,065, 3,753 8,800, 8,215, 9,007, 10,927, 10,264 10496 11,930, 26,513, 17,821, 19,496, 21,317, 24,752, 16,256 29,880, 29,377, 29,634, 34,494, 39,972, 40,593, 41,567, 42,074, 43,843, 44,031, 49,137, 49,400, 50,947, 50,151, 52,017, 53,712, 55,943, 58,246, 59,291.
85 lei No. 70, 706, 797, 499, 717, 740, 724, 710, 707, 845, 1911, 2740, 3670, 4845, 7377, 9956, 10740, 11853, 12,072, 13,701, 14,885, 15,181, 16,140, 17,910, 18,112, 19,782, 20,242, 21,501, 22,615, 27,609, 28,563, 29.025.

Doleanţele ţăranilor

Bucureşti.—Sătenii din mai multe comune din judeţul Ialomiţa au cerut telegrafic autorităţilor superioare lămuriri, dacă li se vor mai da sau nu islazuri comunale, întru cît pămînturile rezervate astă primă-vară pentru islazuri au început a fi arate de către proprietarii şi arendaşii din acele părţi.

Pe de altă parte o delegaţie a sătenilor din Vlaşca s'au plins eri ministerului de interne în numele sătenilor, că nu pot să'şi strîngă recolta de pe cîmp, din cauza arendaşilor, care nu voesc să'i dijmuiască.

Vizită princiară

Bucureşti.—La 1 Octombrie va sosi în vizită la Curtea noastră regală prinţul moştenitor al Austro-Ungariei.

Vizita aceasta nu pare a fi lipsită de oare-care însemnătate politică.

In căutarea unui prefect

Bucureşti.—D. Ionel Brătianu se află în căutarea unui prefect pentru locul vacant de Vlaşca.

Se pare că d. Corbescu inspector agricol de Muscel va fi numit în această demnitate.

Consfătuiri electorale

Bucureşti.—In vederea alegerilor de colegiul II de Idov d. Vintilă Brătianu a hotărît să ţie o serie de întruniri pe culori.

Şefii liberali de culoare—atîţi cîţi sunt—au primit invitarea să fie în Capitală cel mult la 1 Septembrie.

Evenimentele din Turcia

Constantinopol. — Dintr'un izvor bine informat se desminte că Kiamyl Paşa ar avea intenţiunea să demisioneze; persoanele care înconjoară pe marele vizir declară că Kiamyl e hotărît să lucreze pentru ţara sa; cu toate astea circulă svonul că multe personagii active şi influente lucrează pentru reîntoarcerea lui Ferid-Paşa la cîrma Statuiui, spunînd că numai el ar fi în stare să înăbuşe nemulţumirile şi să calmeze o mulţime de oameni.

Ziarul „Servet Funun" continuă să atace pe ministrul de externe. Kiamyl Paşa desminte ştirea publicată de ziarul „Tanin", cum că el ar fi vorbit de pericolul bulgăresc în convorbirea avută cu corespondentul acestui ziar. Kiamyl a spus că poate cîţi-va bulgari macedoneni vor cere autonomie.

*

Constantinopol.—Se crede că cauza demisiunei Valiului din Biyrut Elkrem Bey, ar fi dorinţa lui de a ajunge ministru. Mareşalul Zeky Paşa, comandantul corpului din Erdinghian a refuzat să părăsească postul seu probabil din cauză că până acum nu i-s'a dat alt post. Deputaţiunea Comitetului tinerilor turci trimis la Erdinghia sa speră că va reuşi să convingă pe Zeki Paşa că datoria lui este să demisioneze.

Un început de pogrom

Kiev.—Eri s'a produs tulburări în contra evreilor din localitate.

Neorînduielele au fost provocate printr'un manifest al ligei reacţionarilor care invită populaţia să măcelărească pe evrei.

Poliţia a intervenit, după ce o parte din populaţia evreească a avut să sufere de pe urma pornirei mulţimei întărtate.

Un discurs

Buda-Pesta. — Deputatul romîn Vasile Goldiş a vorbit eri înaintea alegătorilor din cercul său electoral.

Au asistat la aceasta şi mulţi deputaţi romîni.

Goldiş a vorbit timp de 2 ore despre situaţia politică din Ungaria şi a atacat cu mare violenţă politica coaliţiei.

La sfîrşit s'a votat o moţiune de încredere pentru deputatul Goldiş şi o telegramă de omagiu pentru împaratul Frantz Iosef.

Din Rusia

Petersburg.—Cea mai mare parte dintre deputaţii condemnaţi în urma apelului de la Wiburg iscălit de ei, au fost liberaţi.

Japonia a iscălit convenţiunea anglo-rusă-americană în ce priveşte pescuitul balenei,

Consiliul de miniştri

Viena.—Azi dimineaţă a avut loc sub preşedinţia Cancelarului D'Aerenthal, consiliul de miniştri comun la care au luat parte cei doi miniştri preşedinţi.

S'a discutat despre budgetul comun, apoi d. D'Aerenthal a înştiinţat pe colegii săi despre detaliile de politică externă, mai cu seamă despre ultimile evenimente din Turcia şi reacţiunea lor în ce priveşte politica externă.

„Corespondenţa politică" află că respunsul dat de baronul D'Aerenthal notei ruseşti privitoare la afacerile macedonene spune că guvernul imperial vede cu satisfacţie hotărîrea cabinetului rusesc de a amîna planul de reforme şi că împărtăşeşte pe deplin motivele care au dictat această rezoluţie exprimată în nota rusească, guvernul austro-ungar încercînd de acord cu Rusia „să introducă reforme în administraţia celor 3 vilate era călăuzit de o dorinţă cu totul paşnică şi conservatoare fiindcă reformele proectate aveau ca ţintă protecţia populaţiunilor din Macedonia şi interesul imperiului otoman. Mişcarea politică recentă din Turcia caută să facă acelaşi lucru; putem să fim satisfăcuţi dacă acest nou regim va da aceleaşi roade pentru toţi supuşii turci fără nici o distincţiune de credinţă nici de naţionalitate.

Inconjurat de triburi

Paris.—Ziarele reproduc după „Nouveliste de Bretagne" informaţiunea privată după care căpitanul Fabriani, comandantul companiei a 2-a din Tipuscan şi Senegalezi ar fi fost înconjurat de triburile „Badandois".

O arestare

Lisabona.—Săbierul Hector Ferreira, şi un impiegat al seu au fost arestaţi din cauză că ar fi vîndut carabina de care s'a servit Buica spre a omorî pe regele Carlos.

INSTITUTUL DE DOMNIŞOARE

CHAMPALBERT-HEROVANU

IAŞI—STR. BARBOI 19—IAŞI

Acest Institut cuprinde curs primar după programa statului cu limbele Franceză şi Germană şi piano, precum şi o secţie profesională.

Se primesc eleve interne, externe şi semi-interne. De asemenea se primesc şi băeţi pentru clasa I-a primară, numai externi.

Inceputul cursului la 1 Septembrie. Inscrierile se încep la 15 August.

PRIMARIA COMUNEI IASI

PUBLICAŢIE

In ziua de 4 Octombrie a. c., oara 11 a. m., se va ţine în Camera acestei Primării, în conformitate cu art. 72—83 din legea comptabilităţei publice, licitaţia prin oferte închise pentru darea în întreprindere a clădirei unui local de şcoală primară cu şease săli de clasă.

Valoarea lucrărilor după deviz lei 116439 bani 23.

Garanţia provizorie 7000 lei în numerar sau efecte a statului sau garantate de Stat.

Condiţiunile de licitaţie, caetul de sarcini, devizele şi planurile se pot vedea în fie-care zi de lucru la Serviciul Administrativ al Comunei.

No. 16642
1908 August 1

In curînd se va redeschide
—în str. Anastasie Panu 39 —
— Casele Zimmer —
Cunoscutul magazin de coloniale
„La Marinarul"
L. MARCU.

MARTIN BUCHOLTZER

105 STRADA PACURARI 105

Spălătorie şi boiangerie chimică cea mai modernă

Reinstalînd fabrica şi angajînd personal special pentru spălătorie călcătorie şi boiangerie chimică. Am onoare a face cunoscut onor. şi vechei mele clientele că am reînceput a primi la atelierul de spălătorie, rufe, gulere, manşete etc. executînd comanda după dorinţa Onor. Public în cel mai scurt timp şi cu preţurile cele mai avantajoase.

Asemenea atelierul de boiangerie fiind cu totul reînoit şi asortat cu toate culorele moderne pentru ori-ce calitate de stofe recomandă în această artă Onor. mele clientele că pentru sezonul de toamnă şi iarnă, se primesc pentru colorat ori-ce fel de stofe, covoare, haine bărbăteşti, pentru femei şi copii, de ori-ce fel de stofe, perdele, cuverturi şi va fi prompt şi conştiincios servită. Garantez pentru toate colorile.

Recomand şi spălătoria chimică pentru curăţirea garderobei de haine de dame şi copii, toilete de bal, teatru, concert şi haine ofiţereşti, stofe de mobile, lucruri brodate, mănuşi, umbrele, panglici precum şi orice obiect ce se atinge de această branşă.

Pentru efectuarea conştiincioasă a flecărui obiect garatez.

Atrag mare atenţiune Onor. mele clientele că am instalat în atelier noui gherghefuri cele mai moderne, pentru spalat şi întins perdele care vor fi executate ca şi în străinătate.

Comenzile se primesc direct la fabrica Strada Păcurari 105 sau în oraş Strada Lăpuşneanu 25 lîngă parfumeria Robert şi Strada Atanasie Panu 64 şi la Bîrlad Strada Principală No. 223.

Incercaţi dar şi încurajaţi instalaţia cea mai modernă în această branşă şi cu experienţe pline de succes pentru mine şi Onor. public după 12 ani de practică în această artă, sper că voi satisface toate cerinţele publicului.

Cu osebită stimă
MARTIN BUCHOLTZER
Strada Păcurari No. 105

Cumparaţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei cari au întîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la:

Clasa II-a a Loteriei

Tragerea

la 7 şi 8 AUGUST 1908

LEI 900,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şepte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă ca umpara din puţinile

Lozuri Norocoase

ce au mai remas libere la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8 Una optime	Lei	4
1/4 Un sfert	Lei	8
1/2 Una jumătate	Lei	16
1 Loz întreg	Lei	32

Preţurile Oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	2.50—lei	1/4 Un sfert	5.—lei
1/2 Una jumătate	10.—lei	1/1 loz întreg	20.—lei

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează serviciu cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se tace imediat după tragere

„Romania musicală"

— IAŞI —

24 Str. Lăpuşneanu 24

Piane: din cele mai renumite Fabrici începînd de la Lei 700—pînă la cele mai scumpe.

Renumitele Pianine Zimmermann cea mai mare fabrica din lume.

Gramofoane: Marca „Inger" preţuri reduse Gramafon de concert mare cornet dirigiabil redus din Lei 250—la lei 150.

Plăci mari de concert pe ambele părţi numai Lei 4.—o placă.

Note muzicale: pentru Conservator, studii şi piese moderne.

Viori pentru şcoală, Orchestră şi solişti.

Mandoline italiane, Violoncele, Flaute.

Coarde fine din cele mai renumite fabrici.

Preţurile cele mai eftine.

Hîrtie diafană de lipit pe geamuri cele mai frumoase desenuri.

Tablouri de artişti celebri precum şi Rame.

Preţurile cele mai reduse.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.

b) Contra-asigurări.

c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.

d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi: *Dl Iosef Pepper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Un izvor de bogâtie prin Economie

s'a înfiinţat un mare atelier boiangerie de lux unde se efectuează or ce lucru atingător de această branşă, adică se spală se curăţe se vopseşte or ce haină, atât de bărbaţi cît şi de damă etc. pot fi ele cît de vechi devin ca noi asemenea primeşte or şi ce reparaţiuni mă am decis a lucra credincios şi mai eftin ca or unde pentru am-i face clienţi mulţi, posed şi o mulţime de certificate de mulţumire din partea unor domni clienţi civili şi militari, înştiinţat printr'o carte poştală vin la domiciliu d-lor clienţi.

Pentru Sezonul Băilor se efectuază ori ce comandă în 24 de ore.

— SERVICIUL PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS —

LA „PARISIANU" Iaşi, Strada Veche 45.

Prima Fabrică de Argintărie

SUSSMANN & GRANET

— IASI —

Lucrează linguriţe de cafea şi tacîmuri de masă, marcate de stat şi în orice greutate.

Comenzile se efectuează prompt.

Desenuri se trimet la cerere gratis şi franco.

Pentru informaţiuni a se adresa d-lui B. Sussmann, strada Stefan cel Mare No. 36, casele Pandele Zamfirescu.

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această brânşă.

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de Incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE Of 30c.

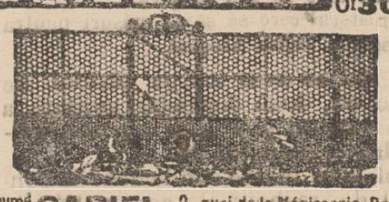

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

Sirop Codéine Tolu Zed

SIROPUL D^rului ZED

are pentru basa principală **Codeina şi Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătóre a le opiului.

Foloseşte de minune în contra **irritaţiunilor, peptului** si **ale pulmonilor, a tusselor invechile, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* **22, Drouot** şi la *diverse* Pharmacii

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXÍR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca **Purgatif**, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrânilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-decĭ ani a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE. FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC. AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JASĬ: Farmacie FRATII KONYA.

FONDOIR DÉPOSÉ

Prix..... 6 fr. 50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: Of 50 c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégissserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalaţie cu motoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iaşi

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei

6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani

» » » » IV, 40 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38.

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul V.—No. 505.—IAŞI, Sîmbătă 9 August 1908

ZIARIŞTII

Vom spune cîte-va cuvinte prodomo. Şi aceasta nu din lipsa de subiecte, cum s'ar putea crede, fiindcă suntem în plină vacanţă, ci din cauza faptului că chestiunea prezintă oare-care actualitate, în urma nuveletei d-lui Cocea apărută în ultimul număr al «*Vieţei Romîneşti*» şi în care ziariştii sunt prezentaţi într'o lumină foarte puţin simpatică.

Nouă cestora de la «*Opinia*» ne este la îndămînă să vorbim în chestie personală pe această temă. Suntem dintre breslaşii condeiului care nu fac gazetărie din profesiune ci din dragostea pentru o ideie. La „*Opinia*" mai că nu sunt profesionişti gazetari, ci oameni afiliaţi unei idei şi cari văd în propăvăduirea ei un real folos pentru interesul general.

Constatările d-lui Cocea—care au avut darul să supere foarte mult pe unii din confraţii din Capitală,—corespund, după credinţa noastră, realităţei.

Dacă confraţii se supără de constatarea în sine, greşesc. Au dreptate, însă, cînd se simt jigniţi de alurele de critică ale d-lui Cocea, căci aci greşeşte la rîndul său nuvelistul „*Vieţei Romîneşti*", care voieşte parcă să îngroaşe rîndurile celora ce critică, fără cruţare, tot şi toate.

Constatarea unui fapt nu trebue să supere, căci ea poate fi de oare-care folos. Cînd te mulţumeşti a constata şi a explica faci un lucru bun. Cînd însă incriminezi fără ca să explici, nu poţi să pretinzi că eşti în limitele justului.

Gazetarii noştri—după d. Cocea—lasă de dorit,—afară de fericite excepţii şi care devin tot mai numeroase—din punctul de vedere al procedeelor şi al modului cum îşi îndeplinesc datoria. Faptul ie în afară de discuţie. Aşa este. Dacă ne întrebăm însă de ce,—atunci chestiunea se schimbă, căci vom vedea imediat că starea aceasta nemulţumitoare corespunde unei stări generale nesatisfăcătoare.

De ce oare am pretinde o practică austeră a jurnalismului, oameni speciali, bine pregătiţi şi conştienţi de menirea lor, cînd nu pretindem nici politicianilor, nici avocaţilor, nici magistraţilor, nici întregului ruaj diriguitor, specializare, pregătire şi practică corectă?

Pentru-ca un ziarist să corespundă menirei lui, trebuie să întrunească următoarele condiţiuni: 1) să aibă pregătirea necesară, 2) să fie la adăpostul nevoilor materiale şi 3) să existe o opinie publică gata să deie o sancţiune unei atitudini, care n'ar corespunde folosinţei generale.

Pregătirea specială? Dar cîţi sunt la noi care au pregătirea pentru situaţia pe care o ocupă? In graba de a ne acomoda formelor noi adoptate, am fost nevoiţi să inventăm oameni. Prin urmare nu mai poate fi vorba de pregătire cînd s'au văzut doctori conducînd instituţii financiare, ingineri epitropi de spitale, avocaţi dirigînd serviciile de agricultură şi aşa mai departe.

Are oare gazetarul situaţie materială asigurată? Desigur că nu. Pentru munca istovitoare, plină de primejdii şi totdeauna expus, gazetarul este prost remunerat, pe lîngă că moraliceşte sufere de multe ori, întru cît este supus capriciilor tuturor nulităţilor pe care i-a ridicat pînă eri şi care astăzi îl înjosesc prin trufia lor deşartă.

Opinie publică formată?

Orice acţiune omenească este expusă greşelei, din moment ce nu există sancţiune, fie materială, fie morală. Legile societăţei sunt toate făcute în senzul existenţei acestei sancţiuni, dacă nu ca vendetă publică cel puţin în senzul unei îndreptări. Jurnalistul găseşte în desaprobarea sau aprobarea publicului,—sancţiunea faptei lui. Cînd dar opinia noastră publică este cum este, cînd politicianizmul a făcut ca această opinie publică să fie lesne iertătoare,—dacă nu chiar complect neexistentă—ca ea să uite a doua zi orice faptă, fie ea cît de urîtă, din moment ce nu este pedepsită de cod, cînd prin starea noastră morală, în genere, sancţiunea aceasta a opiniei publice aproape nu există pentru gazetar, cum pretindeţi o ziaristică ideală, fără acest element esenţial?

Să recunoaştem dar, —şi împreună cu noi să recunoască şi confraţii din Capitală, care s'au supărat de constatările d-lui Cocea,—că practica ziaristicei la noi lasă de dorit, precum lasă de dorit modul cum sunt îndeplinite toate formele vieţei noastre politico-sociale.

Răul este de ordin general şi el priveşte întreaga epocă de tranziţie prin care trecem. Odată cu fixaţiunea unei forme mai sănătoase de viaţă politică şi socială vor dispărea şi faptele constatate de d. Cocea, căci dacă ar fi ca ele să se producă un moment, opinia publică formată de sigur nu va întîrzia să le facă să dispară prin sancţiunea aplicată.—

C. Sorin

Fineţele liberalilor

Presa liberală încearcă să fie fină. Ea se arată întru cît-va mîhnită de violenta polemică ce se urmează între noi şi partizanii d-lui Carp şi, în nenumărate rînduri, ne vorbeşte mereu de răul care decurge pentru educaţia politică a ţărei, din ast-fel de polemici.

Şi cu toate aceste arare-ori reuşeşte să-şi ascundă bucuria ce o resimte de pe urma luptei noastre—dovadă faptul că dă publicitatea cea mai largă tuturor faptelor relevate de amicii noştri.

Bucuria adversarilor noştrii este justificată—căci este evident folosul ce decurge pentru ei din lupta intestină din partidul conservator. Din acest punct de videre polemica ce se urmează constituie un evident rău.

Dar între acesta şi răul care decurge, pentru educaţia publică, din sistemul calomniilor adoptat de tovarăşii noştrii de ieri, diferinţa ie enormă. Şi între două rele am ales pe cel mai mic.

Intr'adevăr, sistemul de luptă al carpiştilor nu era de natură numai de a constitui o evidentă nedreptate faţă de noi ci şi de a invenina viaţa noastră politică în genere.

De pe urma calomniilor debitate, a atacurilor nedrepte şi prin nimica justificate, a înjurăturilor, cu cari erau acoperiţi şeful, fruntaşii şi întreg partidul nostru, nu aveam să suferim numai noi, ci întreaga mentalitate politică a celora care se ridică şi sunt meniţi a dirigui mîine. Se urmărea discreditarea noastră, dar în fapt se comitea un adevărat atentat la viaţa politică a ţărei întregi. Cîtă vreme erăm numai noi în joc, lucrul mai era suportabil. Cînd, însă, răul ameninţa tot şi toate se impunea o reacţiune.

Şi ea a venit, pentru ca să arăte cine sunt acei care ne calomniază. Oameni cari au utilizat fonduri publice în folosul politicei personale, cari au subtilizat banii partidului în scopuri de afiliare de partizani personali, cari s'au folosit de influenţa lor politică pentru a'şi apropia banul public, cari au risipit banul public fără milă şi fără consideraţie de imprejurări şi legi.

Toate aceste se dovidesc cu prisosinţă şi cu acte; acest lucru îl recunosc şi liberalii.

Răul momentan care desurge de pe urma acestor lupte este minim faţă de binele pe care-l vor da aceste lupte: dispariţia sistemului calomniilor, întru cît niminea nu va încerca să şi menţie o situaţie nemeritată prin arme atît de uricioase şi condemnabile.

Chestiuni locale

APA

Pe zi ce trece, lucrările de alimentare cu apă a oraşului înaintează, şi astfel ne apropiem de realizarea acelui mare şi frumos ideal al nostru, al ieşenilor, care a preocupat timp de vr'o 40 de ani gospodăria noastră comunală, indiferent de nuanţă politică.

Şi acum, cînd opera este aproape de sfîrşitul ei, cînd Iaşul va avea elementul atît de trebuitor igienii, alimentaţiei, şi —într'o măsură oare-care chiar înfrumuseţerei lui—ne dăm seama, că, dacă ar fi fost mai multă bunăvoinţă şi mai multă grijă pentru interesele generale ale comunei, chestiunea apei ar fi fost de mult rezolvită, şi Iaşul ar fi fost de mult scutit de unele inconveniente ce a suferit de pe urma lipsei apei.

La rubrica aceasta nu facem politică. Nu voim prin urmare nici să învinovăţim pe unii, nici să ridicăm pe alţii. Trebue însă să constatăm—ceea ce de altfel e la cunoştinţa tuturor—că începuturile serioase ale rezolvirei acestei probleme chinuitoare pînă acum pentru noi, se datoresc primariatului d-lui Al. A. Bădărau, iar soluţiunea definitivă s'a dat de consiliul comunal conservator, care avea în frunte pe d. Gheorghe Lascar.

Şi iarăşi trebuie să mai constatăm, că demagogia şi politicianismul unora dintre fruntaşii Iaşului, a pierdut un încercat cal de bătaie. Chestiunea apei, se ştie, a fost de atîte-ori exploatată în toate modurile şi potrivit intereselor acelora, cari făceau din această chestiune de pură gospodărie comunală, o chestiune politică, o chestiune de partid, o chestiune de interes electoral etc.

De acum s'a sfîrşit. Agitaţiile pe tema aceasta au trecut în domeniul istoriei şi avem tot dreptul să credem, că nu vor mai putea fi reluate. Iar Iaşul, care pînă acum cu toată frumuseţea poziţiunii, clădirilor şi împrejurimilor sale, cu toată strălucirea renumelui său legendar, de leagăn al culturii şi crier al Romîniei—n'a putut dobîndi simpatia vizitatorilor din pricina murdăriei şi a complectei lipse de igienă, va putea—graţie acestui mare act de edilitate ce se desăvîrşeşte acum să pretindă locul de onoare, ce cu drept cuvînt i-se cuvine, printre oraşele ţării.

O chestiune—iarăşi de mare însemnătate va mai trebui să se tranşeze cît mai iute de gospodarii comunei: pavajul. Dar vom vorbi mai mult altă dată asupra acestui lucru, căci merită o deosebită atenţiune.

L.

CATE-VA NOTE

Epoca a început două serii de articole. O serie e cu privire la chestiunea macedoneană, şi în care se încearcă să salveze situaţia partidului, profund zdruncinată de şeful său; iar în a doua *un fiu de ţăran* caută să stabilească situaţia partidului conservator-democrat faţă de partidele *istorice*.

Nu ştim ce *trubadur* o mai fi şi acest *fiu de ţăran*. Dar aşteptăm să se isprăvească ambele serii, spre a vedea în-tru cît *Epoca* e în stare să salveze situaţii dificile şi să zdruncine situaţi solide.

*

D. Iorga s'a supărat şi pe d. Goga, talentatul poet, care dirigiază revista *Ţara noastră* din Sibiu. Numita revistă a îndrăznit să spuie că „Istoria lui Stefan cel Mare" e scrisă într'un stil mult mai încîlcit, de cît ilustra barbă a celebrului apostol de la Văleni.

Deci, d. Iorga declară că conducătorul revistei n'are „nici o umbră de orientare, de loialitate şi demnitate"—şi-l decretează deocamdată „măscăricin de cafenea", chit ca pe urmă să-l facă şi jidan, mai ales că e aşa de uşor să-l transformi pe *Goga* în... *Sinagogă*.

Şi totuşi, apostolul de la Văleni n'are dreptate nici de astă-dată.

Ni se afirmă că în urma unei discuţiii care a fost în raiu între defuncţii Ştefan cel Mare şi Mihaiu Viteazul, a rămas stabilit că nu cel din urmă, care a fost batjocorit de d. Iorga, e în drept să se plîngă, ci cel dintîi, care a fost lăudat.

Păcatul cade însă asupra d-lui Haret, care a subvenţionat „Istoria lui Ştefan cel Mare", menită să întunece cu totul memoria gloriosului domnitor, dacă despre el n'ar fi avut *alţii* grija să scrie înainte de a-i cădea în spinare d. Iorga.

*

Aflăm că d. Spiru Haret, văzînd că s'a păcălit cu subvenţionarea „Istoriei lui Ştefan cel Mare" de d. Iorga, caută să salveze ce mai e de salvat, însărcinînd o comisiune de publicişti să traducă opera apostolului într'o romînească curată.

Comisiunea speră să termine această lucrare, după ce se va fi terminat dicţionarul Academiei.

*

Este revoltător sistemul acesta de a cere socoteală riguroasă unui om politic, pentru modul cum înţălege a mînui banul altora.

Mai zilele trecute d. Barbu Păltineanu a dezvăluit lumei o mică incorectitudine bănească a Nababului. Acum, d. Rusu-Abrudeanu, imitînd pe d. Păltineanu, dă la iveală una mai boacănă a aceluiaş nabab

Dar bine pînă cînd? Bietul co-Iorgu n'o să mai poată dormi noaptea din grija *revelaţiunilor*, iar ziua n'o să poată medita la „interesele patriei"

Şi cine o să păgubească, dacă nu patria?

OAMENI ŞI LUCRURI

Mai presus de legi

Capitala monarhiei austro-ungare nu are numai serbări şi bucurii jubilare, ci şi dramele ei de oraş mare şi modern.

Una din cele mai complicate şi mai stranii între dramele marei cetăţi este şi acea care se cercetează acum de către autorităţile judiciare vieneze şi avînd ca eroină pe «Contesa Mizzi» — moartă nu de mult prin sinucidere şi pe „protectorul" ei, contele Marcell Veith.

Sub auspiciile acestuia tînăra fată, de o rară gingăşie şi frumuseţe, începuse, cu ani în urmă, să frequenteze localurile de petrecere, localurile alese unde se aduna esclusiv „lumea mare".

Era foarte mult căutată, admirată şi urmărită, pînă cînd într'o bună zi s'a aflat că drăgalaşa „contesă Mizzi" va fi eroina unui senzaţional proces. Iar pentru a nu mai înfrunta ruşinea,—ea se sinucise fără multă meditare şi şovăiri, lăsînd în urma ei faima unei creaturi distinse, umbrită numai de detaliile scandaloase care se soptiau în culisele cafenelelor mari.

Motivul procesului ar fi fost că «din cauza ei» s'ar fi îmbolnăvit una din odraslele scumpe din lumea mare,—lumea foarte mare în mijlocul căreia tînăra fată fusese ademenită şi unde-şi perduse şi darurile tinereţei şi dreptul de a mai trăi.

Acum se cercetează dosarele în vederea procesului intentat contelui Veith. Contesa Mizzi fusese de mult trecută în anumite controale poliţieneşti, căci era urmărită de agenţii acestei din urmă autorităţi, extrem de vigilente şi de ingenioasă în marele Capitale europene.

Dovada vigilenţei reeşă şi din dosare unde s'a găsit dovada vinovăţiei unui înalt personagiu, şeful „siguranţei", Stukast, posesor al unui titlu de nobleţe.

O sumedenie de scrisori compromiţătoare dovediau că el a abuzat printre cei dintăiu de graţiile tinerei vieneze.

Reprezentanţii justiţie au făcut imediat tot posibilul pentru a înlătura probele aceste; iar autorităţile poliţieneşti, fireşte au declarat ca „imposibil de găsit" pe cel mai principal martor în această afacere.

E cunoscut proverbul: „corb la corb..."

E în adevăr una din cele mai chinuitoare probleme în această mare chestiune Oamenii sunt obligaţi a se supune legilor, bune în general şi făcute spre folosul tuturor.

Cine însă garantează omului profan cinstea acelui chemat să aplice legea; cine-i răspunde lui că legile trecute prin mîna autoritarului mai seamănă cu figura dreptăţii inaculate? Cine ar putea găsi mijlocul ca nici un om în sosietate să nu fie mai presus de lege, ca să nu poată fi mai prejos de ea? Prin ce minune oare omul—la feliu cu toţi semenii—poate deveni fiinţă ideală, incapabil de a săvîrşi nedreptăţiri chiar cînd ar fi în joc el însuşi şi mai cu seamă atunci?

Rodion

O nouă cură radicală

Sezon terapeutic.—Apă şi aer.—Vindecare prin foamete. — Tratamentul american.

In lunile aceste de vară de nimic nu se vorbeşte mai mult ca de... medicină.

Vacanţa este doară rezervată pentru diferite şi nenumărate feluri de cură; în acest interval de timp toţi obosiţii, toţi saferinzii reali ori închipuiţi, toţi nervoşii, toţi plictisiţii se supun diferitelor căutări mai mult ori mai puţin medicale.

Mai mult ori mai puţin.., Căci de fapt natura face mai mult pentru însănătoşirea oamenilor de cît întregul arsenal medico-farmaceutic. Aerul schimbat, mediul nou, atmosfera curată, zilele de repaos, abţinerea de la muncă, depărtarea de viaţa orăşenească, uitarea grijilor, economisirea de forţe, mişcarea în libertate, escursiunile în munţi, ca omul să şi asigure recăpătarea forţelor perdute, recîştigarea bunei dispoziţii şi puterii de muncă.

La toate aceste însă vine să se adaoge acum—graţie unui savant american—un nou tratament, absolut original şi care s'ar putea denumi: cura foametei.

E o cură în adevăr radicală, căci se ştia pînă acum că foametea poate produce vindecarea cea mai desevîrşită,—moartea de foame.

Iată însă cum se prezintă teoria americană după care foamea e mîntuitoare, iar nu distrugătoare.

*

Toate boalele se pot vindeca prin foame. Aceasta e teza profesorului Carington, o somitate a ştiinţei fiziologice în Statele-Unite. Iată pe ce se bazează teoria sa.

După el, toate afecţiunile morbide, oricît s'ar deosebi ca înfăţişare şi evoluţiune, sunt indentice din punct de vedere etiologic.

Toate, afară de acele ce resultă din leziuni sau traumatisme, provin din reţinerea în organism a unor materii ce nu sunt eliminate din cauza astupărei căilor naturale. Boala însăşi nu este alt-ceva de cît lucrarea ce se face în corp pentru a opera această eliminare. Deci, dacă se înlătură cauza, se suprimă şi efectul.

Or, sunt numai două moduri de introducerea necurăţeniilor în trup: ele nu pot intra de cît prin plămîni, absorbind aer stricat, sau prin stomac, bînd sau mîncînd lucruri stricătoare. De aici urmează că nu'i de cît un singur mijloc de a determina expulzarea substanţelor stricăcioase, anume: eliminarea naturală.

Trebue lăsat ca plămînii şi stomacul, să se descarce de sineşi de cea ce'i jenează sau îi pune în primejdie.

Ceea ce numim boală, nu'i în realitate de cît o curăţire naturală, care ni se vădeşte numai prin funcţionarea ei. Este o greşală de a se crede că bolile trebue să le combatem prin remedii farmaceutice. Ajunge pur şi simplu de a nu interveni în lucrarea firească a descărcărei; mai cu seamă însă e deajuns de a nu mări astupările prin noi adaosuri de necurăţenii ce ar resulta dintr'o nouă absorbire de aer sau hrană.

Pentru aceasta nu încape de cît o singură metodă: a pune bolnav la adăpost de inhalaţiuni periculoase şi de a'i impune un post strict. Cu alte cuvinte, să lăsăm ca eliminarea naturală să'şi urmeze cursul, fără nici un amestec din partea noastră.

D-rul Carrington nu recomandă cura sa acelora care se simt bine. El se ocupă numai de aceia, a căror sănătate e compromisă. El cere ca această cură a postului să fie practicată pînă la extrema foame. Bolnavul nu trebue să se mărginească la o abţinere relativă, anume de a se lipsi de un fel de bucate sau de o anume hrană, *ci urmează să nu ia nici un fel de mîncare pînă ce vor fi dispărut cu desăvîrşire cauzele boalei*. Resultatele curei se manifestă treptat. Durerile de cap, ce însoţesc de obiceiu apăsările de stomac, dispar puţin cîte puţin; vederea devine mai limpede; auzul se face mai senzibil, activitatea mentală mai vie. Bolnavul simte el însuşi, încet-încet că'i merge mai bine. In anumite cazuri, cura de foame durează numai cîte-va zile, dar trebue să se prelungească, după gradul de alterare a organelor afectate.

Metoda profesorului Carrington a fost foarte combătută, chiar în America. Pentru mulţi, ea este pur şi simplu paradoxală. Aceasta e opinia acelora cari atribue alimentaţiei efecte biologice mai complecte de cît acelea ce le sunt atribuite de către autorul teoriei de mai sus. In adevăr, după Carrington, hrana nu are în eco-

Cumparați Bilete pentru Loteria 4 Clasa II a Regatului Romîn

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI (Piața Unirei)

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 20,- O jumatate loz Lei 10 - Un sfert de loz Lei 5 Una optime lei 2-50

nomia organismului decît o singură funcțiune: aceea de a reconstitui țesuturile, dar nu procură nici căldură nici energie vitală. Afară de aceasta, hrana, care cele mai de multe ori e luată fără de măsură, turbură aproape în tot-d'auna funcțiunile digestive și, de cîte ori se întîmplă așa, trebue, întâiu și întâiu, să se facă o curățenie complectă în organism, ceea ce nu se poate dobîndi decît printr'un post absolut, adică foamea.

Opinia la „HUȘI"

(De la corespondentul nostru)

Ca administrator al plăsei Crasna, cu reședința în Oltenești, este un domn Ion V. Constantinescu, fost și polițaiu în Huși.

Acest om făcea veșnic paradă de cinste și corectitudine și n'ar fi dat voie nimănui să puie la îndoială buna lui credință.

Cu toată parada lui de cinste însă, Constantinescu a fost prins cu mîța'n sac.

Iată despre ce este vorba:

In budgetul comunei Oltenești se prevăzuse o sumă pentru pentru procurarea de mobilier. D. Constantinescu cu ocasia inspecțiunei, a cerut primarului acelei comuni ca să-i încredințeze lui suma de 400 lei spre a procura mobilierul necesar; primarul avînd încredere îi dădu suma luînd adeverință. Dar trecu mult timp și administratorul nici nu se mai gîndi să aducă mobilierul.

Primarul prevězînd că nu va mai avea succes la alegeri, a cerut administratorului un act justificativ pentru suma încredințată lui Constantinescu, ca unul ce fusese polițai, s'a presentat comerciantului de mobile N. Șapira în strada Ghica Vodă din Huși și i-a cerut un compt, fără să furniseze mobile, pe care compt l'a presentat perceptorului de Oltenești ca act justificativ.

Banii s'au tocat la cărți, mobilier nu s'a furnisat și dl. Constantinescu funcționează ca administrator de plasă, face paradă de cinste, iar prefectul Lupu patronează afaceri de natura celei comise de incorectul administrator de plasă.

Iată halul în care a ajuns administrația județului Fălciu, de cînd e dată pe mîna lui Lupu. Find-că prefectul Lupu protejează pe acest incorect administrator, atragem atențiunea d-lui ministru de interne asupra faptului necinstit al administratorului Constantinescu și să intervină pentru a se deschide o anchetă.

De luni de zile, de cînd s'au luat banii din casa comunală și până azi nu s'a comandat mobilierul necesar.

Iată oameni cari fac administrație și exercită chipurile și control asupra altora.

— In ziua de 16 August a. c. va avea loc aci o frumoasă serbare populară și cu bal, organizată de studenții ieșeni pentru sporirea fondului pentru primirea colegilor ce vor veni la congresul din Septembrie.

Litere-Științe-Arte

Fumatul.—Alarma dată nu de mult prin lucrarea d-lui Dr. Löbell, subdirectorul institutului nostru antirabic nu ne face impresia că ar fi micșurat veniturile Regiei Monopolurilor tutunului. Ca să-i dăm o mînă de ajutor—doctorului, nu Regiei,—reproducem următoarele dintr'o revistă medicală.

Dr. Lipa Bey, din Cairo, publică un raport foarte interesant asupra fumatului, într'o revistă medicală germană. Din cele 12 milioane de locuitori ai Egiptului sunt — după dînsul—șase milioane de fumători, cari în termen mediu fumează cîte 10 țigări pe zi, ceia ce face o consumație zilnică de 60 milioane de bucăți. Primele simptome ale nicotismului care se manifestă printr'o salivă abundentă, slăbiciuni, sudori reci și bătăi de inimă sunt foarte puțin luate în seamă de fumători; simptomele de otrăvire abia îi fac să consulte medicii. Așa se întîmplă că consilierul de curte Nothnagel, examinînd acum șase ani în Helnau 25 bolnavi, constată la 22 dintre dînșii, nicotinism, sau atribui cel puțin boala lor unei intoxicări cronice ca nicotină. „Smoke properly" sau tragerea în piept a fumului de tutun e foarte periculoasă pentru fumători, de oare-ce fumul vine în contact cu pelița subțire a plămînilor, trece în vesiculele pulmonare și de aici în sînge. Fumatul fără tragere în piept e inofensiv. Cantitatea de nicotină într'o țigară e diferită. Așa ultima treime conține mai multă nicotină de cît celelalte două treimi împreună, căci nicotina se adună la urmă. Din acest punct de vedere e bine ca să nu se fumeze de cît două treimi din țigară.

*

O nouă casă de editură din Lipsca editează lucrările lui Gogol și propune pe lîngă un onorar foarte ridicat și un premiu pentru lucrările cele mai bine traduse.

Tot apropos de Gogol aflăm că comisiunea organizată pentru jubileul aniversărei a 100 de ani de la nașterea lui, a fost hotărît pentru 26, 27 și 28 Aprilie 1909 la Moscova.

*

„Teatrul naturei" din Cauteret (Franța) pregătește pentru 16 a lunei acesteia, reprezentarea lui „Siegfried de Wagner.

Decorul natural îl va forma pădurea.

Artiștii sînt de la opera comică din Paris.

Va lua parte și orchestra compusă din 100 persoane.

In foiletotul de eri al «Opiniei» cetitorii au putut ceti detalii asupra „testrului naturei" din Franța.

*

După o știre din Washington, balonul cu cîrmă al lui Baldwin va fi cumpărat de departamentul de războiu al Statelor-Unite, cu toate că iuțeala acestui balon nu e așa de mare.

Intr'una din zilele trecute, cu prilejul unei experiențe, balonul s'a înălțat fórte liniștit, s'a îndreptat spre Balston, a trecut peste fortul Weyer, apoi la o înălțime de o sută de picioare, a descris mai multe cercuri.

Iuțeala era de 15—16 mile pe ceas.

*

După cum anunță „France militaire" experiențele cu telefonia fără fir contină între Cîmpul lui Marte și cîteva orașe din Franța.

Experiențele de până acum au arătat că la o distanță de peste 18 kilometri nu se mai obține nici un rezultat

*

STRUNA ZILEI

Cabana rădicată prin subscripție spre a servi de adăpost pe Ceahlău a căzut, dărămată de furtună.

Ziarele

De-a căzut, nu-i de mirare
Dacă am avea 'n vedere
Că acea cabană 'naltă
Fu zidită de... Cădere.

Informații

● **Ştiri ridicule.**—*Luni de zile gazetele liberale vorbeau de o dizidență care s'ar fi produs în clubul conservator-democrat din Iași—dizidență provocată de prietinii grupați în jurul* Indrumărei.

Fie-care vorbă, fie-care virgulă sau semn de exclamare, era relevată ca o dovadă de neînțelegerile ce există între președintele clubului conservator-democrat din Iași și prietenii de la revista menționată. Bineînțeles că nici nu ne-a trecut prin minte să desmințim ast-fel de născociri.

Acum lucrurile se schimbă. L'Independance Roumaine *află un alt lucru important, căci în numărul său de astăzi scrie:*

„Ziarele conservatoare (care ? N. R.) află că d. Al. A. Bădăreu va face să apară în curînd în Iași, cu concursul d-lui Sebastian Moruzzi, un ziar a cărui misiune va fi să facă propagandă pentru introducerea votului universal".

Adevărul e că și această știre este tot atît de adevărată pe cît de adevarate erau născocirele cu pretinsele neînțelegeri de la clubul conservator-democrat din Iași.

● *„Epoca" publică azi facsimilul unei chitanțe prin care vrea să justifice cum și pe ce s'a cheltuit o minimă parte,—1189 lei,—din fondul electoral.*

Chitanța are însă un singur cusur: datează din 7 Iunie 1905, pe cîtă vreme fondul electoral s'a constituit în 1906.

Cu asemenea probe cantacuziniștii se fac ridicoli.

◒ In ziua de 17 August va avea loc la Podul Iloaia alegerea noului consiliu comunal.

Biroul va fi prezidat de d. Cezar Partenie Antonie, judecător.

○ Un conflict s'a iscat eri la iarmarocul de la abator.

Medicii veterinari somase pe mai mulți săteni, care veniseră cu vitele să le vîndă, ca să se retragă din iarmaroc, de oare ce prin satele lor ar fi declarată epizootia de febră-aftoasă.

Sătenii s'au împotrivit și fiind-că ei au fost amenințați de a fi scoși cu forța din iarmaroc, s'au dus în grup la prefectura de județ.

D. Kernbach a făcut cunoscut cazul telegrafic ministrului de interne, care imediat a ordonat ca sătenii să fie lasați în iarmaroc spreași vinde vitele.

● In vederea marilor alergări de cai ce vor avea loc în zilele de 7 și 8 Septembrie, se vor face mai multe îmbunătățiri la hipodromul de pe șesul abatorului.

Se vor da o deosebită atenție pareurile la aceste alergări, ținîndu-se samă de premiile mari ce s'au fixat.

Societatea de tir din localitate agită ideia de a organiza la sfîrșitul alergărilor tir cu porumbeii.

● In acuzația formală adusă de dr. I. Rusu Abrudeanu, fost administrator al ziarului „Conservatorul" că d. Gh. Gr. Cantacuzind, sub pretextul de a acoperi cheltuelile făcute de prefecți pentru restabilirea ordinei publice în timpul răscoalelor, dar în realitate pentru a acoperi o parte din deficitul ziarului Conservatorul" a luat 50.000 lei din creditul acordat de Camera liberală, după ce avusese pretenția ca ei să fie luați din tezaurul public al ministerului de finanțe, „Epoca" răspunde că și d. Th. Rosetti fost prim-ministru în Martie 1888, a fost nevoit să ceară camerilor un credit de 200,000 lei cheltuiți pentru menținerea ordinei publice.

D. Theodor Rosetti i-a cerut pentru ordinea publică, și banii au fost cheltuiți pentru acest scop, dar d. Gh. Gr. Cantacuzino a confundat cei 50000 lei cu fondurile sale personale.

● La 17 Septembrie st. n. va avea loc la Berlin, congresul interparlamentar.

Inscrierile pentru participarea la acest congres se face dl. St. Cihoski, avocat București.

Ședințele congresului vor avea loc în localul Reichstagului (Parlamentul) German.

Intre alții, menționăm că la acest cengres s'au înscris spre a lua parte următorii fruntași ai Parlamentului Romînesc.

D-nii A. A. Bădăreu, C. C. Disescu, I. Lahovari, M. Antonescu etc.

Mîine vom da detalii despre punctele principale ce vor forma obiectul desbaterilor congresului.

◑ Comentînd un articol din *Epoca*, prin care această foaie de scandal caută să justifice limbagiul surugiesc pe care îl întrebuințează, *Viitorul* scrie:

„Unde nu putem aproba însă „Epoca" e cînd ea crede că cu această presă trebue întrebuințat limbagiul surugiilor. Poți fi violent fără să fii trivial, zicem mai mult: ai datoria să fii violent fără să fii trivial. Fiind trivial te scobori pe un teren unde îți perzi demnitatea și de unde acuzațiunile tale chiar întemeiate fiind, nu mai au autoritatea necesară. Noi ne am ridicat în potriva acestui lucru fiind-că compromite presa iar nu împotriva înfierărei calomniilor și insinuărilor perfide.

Dacă „Epoca" nu știe să facă această dinstincție elementară pe care ori-ce reporter știe s'o facă în țările apusene, o regretăm."

◑ Una bună a *Voinței Naționale*, care comentînd următoarele apărute în *Conservatorul*:

„*Nicu Filipescu* este titlul ultimii monografii apărută în colecția Biblioteca Politică editată de tipografia G. A. Lăzăreanu, din Capitală.

«Broșura are ca moto cuvintele lui Schiller, din *Fécioara de Orléans*: „Lumei îi place să întunece ceea-ce strălucește, îi place să tîrască prin noroi ceea ce s'a ridicat", scrie:

Autorul, *distinsul* profesor M. Mihăileanu, are dreptnte: *Fecioara de la Faurei* l'a captivat!

◑ Consiliul general al județului nostru se va întruni în cursul săptămînei viitoare în seziune extraordinară.

◑ D. administrator de plasă I. Constantinescu a plecat azi dimineață la Cucuteni spre a face o anchetă în chestia reclamației—unor locuitori.

◑ Torențiala ploaie care a căzut alaltă-eri în județul nostru a fost insoțită de grindină prin unele părți și a făcut mari stricăciuni.

In special la Horlești și în împrejurimele Lețcanilor, ploaia cu grindină a nimicit totul.

● D. P. Fîntânaru, prim ajutor de primar a plecat cu începere de eri în concediu pe timp de o lună de zile.

● In ziua de 13 August se va oficia la Mitropolie un Te-Deum cu ocazia aniversărei a 43-a a nașterei A. S. R. Principele Ferdinand.

◑ Din cauza lipsei de fonduri, un mare număr de localuri pentru școalele rurale din județul nostru ce se plănuise a se construi în vara anului acesta, au rămas să se construiască la primavară.

La sfîrșitul acestei luni un reprezentant al administrației cassei școalelor va veni să facă recepția lucrărilor făcute în vara aceasta în județul nostru.

◑ Administratorii de plăși din județul nostru vor începe zilele acestea verificarea măsurilor metrice și de greutăți de la comercianții din comunele rurale.

◐ In cursul acestei luni se vor ținea noui licitații în județul nostru pentru arendarea crîșmelor care au rămas nearendate pînă acum.

● *Monitorul Oficial* cu data de 6 August publică deciziunea ministerială relativă la condițiunile de admitere în institutul medico-militar pentru anul 1908—1909.

Aceste condițiuni se referă la: medici, veterinari și farmaciști; și cuprinde tot odată și programul materiilor din care vor fi examinați concurenții la concursul ce va avea loc la București, în localul institutului medico-militar în ziua de 20 Septembrie 1908, orele 10 a. m.

◓ Cu începere de la 7 August d. dr. Immervoll, medicul dispărțirii a III-a a obținut un concediu de 30 de zile, în care timp va fi înlocuit de d. dr. B. Stenner.

◑ Primarul comunei Sculeni raportează prefecturei că soldatul desertor Vasile Toma, care se afla arestat la jăndărmărie, a încercat să evadeze.

El a fost însă surprins și pus sub pază. A profitat însă de un moment cînd nu era observat și s'a înjunghiat cu un cuțit în abdomen.

Intr'o stare foarte gravă numitul soldat a fost transportat la Iași.

● Administrația comunală a decis să exercite un deosebit control asupra laptelui ce se pune în vînzare în piață.

Administrația a dat o ordonanță, prin care obligă pe laptarii care au mai mult de zece vaci să'și construiască pînă la 1 Noembrie a. c. șuri sistematice și higienice pentru vite, iar laptele care'l pun în vînzare să'l păstreze în vase curate.

● D. General Tătărescu comandantul corpului 4 de armată, care se va reîntoarce din concediu după 15 August, va inspecta la sfîrșitul lunei acesteia trupele din garnizoana locală.

● Lucrările pentru construirea unui paraclis la Trei-Erarhi continuă.

Acest paraclis va cuprinde o frumoasă și bogată pictură bisericească și va servi pentru pastrarea moaștelor Sf-tei Paraschiva.

Odată cu construirea paraclisului se lucrează, după cum am mai spus și la construirea sălei gotice, care urmează a avea aceiași formă și mărime ca vechia sală gotică de odinioară de la Trei-Erarhi.

După ce se vor isprăvi aceste lucrări se vor construi în ograda bisericei locuințe pentru clerici.

● Serviciul de poduri și șosele al județului s'a aprovizionat cu toate instrumentele necesare la lucrările șoselelor.

Uneltele au costat cîte-va mii de lei.

● Concursul de admitere la conservatorul de muzică și declamație din localitate se va ținea între 1 și 8 Septembrie a. c.

● D. căpit. P. Costinescu, de la serviciul intendenței corpului 4 de armată, va fi transferat pe ziua de 1 Septembrie la Focșani.

● In seara zilei de Sămbătă 13 Septembrie, va avea loc o „Mare Serată Dansantă", în localul Circului Sidoli, organizată de către Societatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi din localitate.

După modul de organizare și pregătirile cari se fac, această serată dansantă, va fi cea mai frumoasă din cîte au avut loc pînă acuma.

DIVERSE

— Pesa Beraștein din strada Sf. Lazăr a reclamat poliției că fiul său Iosef, care a fost atins de alienație mintală, a dispărut de cîteva zile.

— Epidemia de scarlatină care bîntuia în Roșcani, s'a stins cu desăvîrșire.

— Cantonistul Ion Șelariu, din serviciul telefonului, a căzut de pe un stîlp de telefon, în apropiere de Trg-Frumos rănindu-se grav.

Nenorocitul a fost internat la spitalul din Trg.-Frumos.

— Eri dimineață copilul Ionel, în etate de 10 ani, al cantonistului Costache Cărlig, de la c. f. r., pe cînd se juca pe podul de pe gîrla Branișteа, a căzut în apă și s'a înecat.

— D. Alex. Roșculescu, de la serviciul de poduri și șosele al județului, a obținut un concediu de 20 zile.

„LA REBELLE"

Se știe svonul ce făcuse Marcelle Tinayre—scriitoarea franceză—prin refuzarea medaliei ce-i se acordase pentru meritele sale literare.

Unul din romanele ei e „La Rebelle". Tema acestui roman e cu totul nouă. Eroii sunt oamenii viitorului, în opunere cu eroii altor romane moderne, cari sunt oamenii prezentului, plini de prejudiții, de care dacă s'ar putea scutura ar trăi mai fericiți.

Josanne la vîrsta de 18 ani e măritată după Pierre Valentin, pe care-l iubise pentru a-l iubi, așa cum se iubește la această vîrstă. După cîți-va ani de măritiș, Pierre cade bolnav prăpădit, neurastenic în ultimul grad. Ei erau săraci. Jossane dădea lecții de piano. Ea nu sămăna cu toate femeile: nu era nici burgheză, nici boemă. Constrînsă la muncă, simția o mîndrie, declarînd că nu are nici un merit. Săracă nu se plîngea de sărăcie. Legată de un maniac, de un bolnav, i se devotă cu o răbdare și cu o gingășie chiar de admirat. Avea însă un amant—pe Maurice Nattier. Acesta era un tînăr de 24 ani, care mai păstrase ceva din curățenia sufletului. El avea încă dorința naivă a unei pasiuni mari, dorința de a fi ca toată lumea, cu alte vorbe avea respectul ordinei stabilite. Rătăcit într'o pasiune romanti că fără a fi amicul casei și fără a cunoaște pe bărbat, Maurice întreținea legături amoroase cu Jossane. Pentru aceasta ea nu avea remușcări, ci își explica contrazicerile inimei și ale vieței cu vorbele: „Nu pot trăi fără fericire. Voluptatea sacrificiului nu-mi ajunge. Nu sunt o sfîntă, nici o eroină—ci o femee.

Primul moment de slăbăciune îl avu atunci, cînd simțind că va avea un copil, spuse lui Maurice. Acesta în loc să-i spue dispune de mine, după cum vrai căci sunt liber, el din contra îi spuse: „Ce-i de făcut dacă n'am avut noroc!".

Aceste vorbe o amărîse, deși nici într'un caz nu și-ar fi părăsit bărbatul bolnav. Indignarea fiindu-i prea mare, ea nu putu zice de cît atît: „Fii liniștit căci d-ta nu vei avea nici un necaz".

Intr'o zi, pe cînd perinda cu ochii titlurile cărților dintr'o librărie, se opri asupra uneia „La Travailleuse" crezînd că-i un roman femenist sau anti-femenist.

Se înșelase. Era un studiu lung și amănunție asupra profesiunilor și messeriilor femenine în care se arăta că revoluția morală este efectul și nu cauza revoluției economice, că femeea putîndu-și întrebuința toate energiile și în activitatea masculină, vede că pe lîngă pîinea zilnică și-ar mai putea cuceri și alt-ceva: independența morală, dreptul de a gîndi de a vorbi, de a iubi, după placul ei. In această trezire a femeei, barbații văd ceva periculos pentru ordinea stabilită și se opun din răsputeri. Cu toate aceste, femeile sunt niște răsvrătite deși nu încă desrobite. Ele încep a vedea că femeea pentru a fi cinstită, nu-i destul a fi castă; și că nu se mai pot numi căzute acela cari au iubit de mai multe ori, că legăturile conjugale vor fi de acum înainte bazate pe iubire reciprocă, acord de gînduri și sentimente, credință liberă și cu voe și perfectă sinceritate, condiții cari permit adevărata încredere. Femeea va fi asociata, confidenta și colaboratoarea, „complicea devotată a ambițiunilor bărbatului. Aceasta era concluzia cărții pe care Josanne în așteptarea lui Maurice, o ceti.

Rămasă pe gînduri se întreba cine poate fi autorul. Noel Delysle, pe care-l crezu în stare s'o înțeleagă, căci se recunoștea și ea una din răsvrătitele lui Noel. Ea cumpără cartea și scrise un articol foarte elogios în jurnalul „Monde femenin" în biroul căruia era funcționară.

Intr'o zi Maurice îi anunța plecarea lui în niște afaceri și deci întreruperea relațiilor lor, chiar a corespondenții, pe motiv că mama lui fiind rigoristă, crescută la mînăstire n'ar permite aceasta. Josnne primește, resemnîndu-se devotamentului pentru barbatul ei, muncind ca să ducă o viață săracă și păcătoasă.

In acest timp barbatul merge rău și ultima-i dorință îi este să meargă la Chartres lîngă mătușa lui care-l crescuse. Aici el moare, iar josanne rămîne pe lîngă mătușă cu copilul de la Maurice, fără ca barbatul să fi bănuit că nu e al lui. Se hotărește să dea lecții pentru a trăi mai ușor. La jurnal, fusese înlocuită.

(Va urma). **Maria C. Buțureanu.**
Institutoare

O Domnișoară absolventă a Conservatorului din Iași, foastă elevă a d-rei Aspazia Sion, dispunînd de timp liber, dorește a da lecțiuni de piano la domiciliu și în familie.

A se adresa în strada *Bucșinescu No. 4*, Iași.

Ultime informaţii

● **Unul din amicii noştri, care se găseşte în acest moment la Aix les Bains, a pus sub ochii d-lui Take Ionescu antrifileul din** Epoca, **cu data de 27 Iulie, în care se spunea că şeful partidului conservator-democrat ar fi declarat că, după guvernul actual, va veni un cabinet Carp, şi că d. Take Ionescu ştia că în nici un caz nu d-sa va veni la putere.**

D. Take Ionescu a răspuns amicului nostru următoarele:

„Informaţia Epocei, *este pur şi simplu o farsă. Mi se atribuie un rol de profet, în care d. P. P. Carp a reuşit să se facă odinioară atît de ridicol.*

„N'am zis nici-odată că ştieam *că nu voiu veni la putere pentru bunul motiv că nu ştiu nimic şi nu puteam şti nimic. Nici nu voiesc chiar să am o opinie asupra acelora ce ne rezervă viitorul şi mai puţin să vorbesc despre aşa ceva, pentru că aş avea aerul de a voi să creiez un entuziasm pentru partidul meu prin perspectiva puterei, ceia ce mi-ar repugna în mod profund.*

„Dar în ceia ce priveşte cealaltă afirmaţie a Epocei, *relativă la d. Carp, pot să fiu categoric. N'am zis nici-odată că ar fi sigur că după guvernul actual vom avea un guvern Carp, şi aceasta pentru bunul motiv că nu cred posibil aşa ceva—dar de loc. Perspectiva unui minister Carp, deşi ea nu mă neliniştesce de loc şi mai puţin încă mă descurajează, n'o văd, în mod sincer vorbind.*

„Dar, eu nu sunt profet şi d-na de Thebes, singura autoritate în materie de prezicerea viitorului, nu mi-a relevat nimic".

● *După toate probabilităţile sezonul ploilor a luat sfîrşit—şi acum se poate judeca cît de mari sunt stricăciunile cauzate.*

Cu siguranţă că cel puţin 25 la sută din valoarea productelor s'a perdut de pe urma necontenitelor ploi care au căzut timp de mai bine de o lună.

Mai trist, însă, este faptul că transacţiile cu cereale au fost aproape în totul suspendate.

Nimenea nu cumpără, nici o disdoziţie în sensul de a încheia o transacţie.

Agricultorii, care sperau mult în marele preţuri din acest an, văd acum şi această speranţă perdută, întru cît cerealele jilave —şi aproape toate sunt astfel—sunt complect neglijate.

● Comitetul institutorilor rurali au cerut telegrafic ministrului instrucţiunei să le acorde o audienţă pentru ziua de 11 August.

Spesele de drum şi corespondenţă ale comitetului vor fi susţinute prin o cotizaţie de cîte 5 lei a fie căreia din nedreptăţitele institutoarelor rurale.

● Poliţia oraşului Roman a înştiinţat autorităţile noastre că astă noapte nişte hoţi servindu-se de chei false, au furat din lada de fier a casei de bilete din gara Roman suma de 4000 lei.

De oare-ce se crede că hoţii ar fi luat drumul spre Iaşi, s'au luat măsuri pentru prinderea lor.

● I. P. S. S. Mitropolitul Parthenie Clinceni al Moldovei şi Sucevei a început inspectarea mănăstirelor din Eparhia sa.

Eri Inaltul prelat a fost la M-rei Agapia, iar astăzi a plecat la Varatec.

● D. Carol von Lövensprüng, directorul societăţei tramvaelor electrice, a luat un concediu de o lună, plecînd la Berlin.

● Comisiunea compusă din domnii Iosipescu consilier comunal, Carol Galigowsky, curalar şi Dimitriu inspectorul serviciului stradelor s'a întrunit azi la orele 1 p. m., în localul serviciului de curăţirea stradelor pentru a face recepţiunea comandei de hamuri trebuitoare acelui serviciu, sosită eri de la Bucureşti.

● Se ştie că Prutul revărsînduse a inundat sămănăturile locuitorilor din Prisacani şi din împrejurimi.

Administratorul plăşei Braniştea a cerut prefecturei să scutească pe următorii locuitori din Prisacani al căror sămănături au fost inundate de plata pămîntului: Ion Petrea, I. Birmaruş, A. Botezatu, Gh. Sulă, C. Grigoraş, P. Toma, Gh. Ionescu, N. Bageag, Alex. Bageag, Gh. Cota, Iordache Petrea, Gh. Doroffei, Gh. N. Doroftei, Gh. Năstruţă, Gheorghe Dragomir, V. Durbaca, V. Găină, Ioan St. Doroftei, Vasile Florea, Alex. Chirilă şi Nica Durbacă.

● Camera de punere sub acuzare a respins apelul procurorului contra ordonanţei judecătorului de instrucţie din Vaslui prin care se eliberase pe Vasile Diaconu care fusese arestat pentru loviri grave, în schimbul unei cauţiuni de 200 lei.

● **Atragem atenţiunea celor în drept asupra faptului că în strada Universităţei, în faţa ospătăriei Popovici, există un stîlp mare al firelor de telegraf, putret şi care ameninţă cu căderea.**

Ar fi bine să se ia măsuri din timp, ca să se întîmple vre-o nenorocire.

◑ Ministerul de rĕsboiu pregăteşte un proect menit a pune capăt nemulţumirilor, care există printre ofiţerii de artilerie, din cauza modului cum s'a făcut până acum înaintările în acea armă.

Intr'adevăr prin acel proect se prevede sporirea artileriei şi anume: înfiinţarea a încă 5 regimente de artilerie. Vom avea ast-fel 18 regimente de artilerie, ceia ce însamnă că vor fi în total 18 regimente cîte două de fie-care divizie.

De unde până acum nu existau de cît 4 brigăzi de artilerie, de acum înainte vor fi 9 brigăzi de artilerie compuse din cîte două regimente.

Prin creaţiunea acestor 5 regimente şi a 5 comandamente de brigăzi, se vor deschide locuri numeroase pentru ofiţerii nedreptăţiţi până acum din cauza lipsei locurilor. Pentru formarea armamentului necesar acestor regimente, ministerul de răsboiu a comandat de la uzina Krupp încă 44 tunuri cu tragere repede.

● **Aducem la cunoştinţa tuturor abonaţilor noştri, că «Opinia» ne avînd încasator nici în Capitală nici în altă parte a ţării, abonaţii noştri sunt rugaţi de a nu face plata abonamentului nici unei persoane, care s'ar prezenta în acest scop**; ci să o trimită prin mandat poştal administraţiei ziarului.

Aceasta spre a evita pe viitor neplăcerea ce au avut unii abonaţi de-ai noştri, de a se vedea încasaţi de persoane străine de administraţia noastră, cari le-au eliberat chitanţe false.

Noi am reclamat acestea autorităţilor competente şi atragem atenţiunea tuturor, spre a nu se mai repeta asemenea lucruri, cari produc confuziuni regretabile.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 8 August

M. S. REGELE BOLNAV

Bucureşti. — M. S. Regele continuînd a suferi de crampe de stomach a hotărît să mai consulte şi pe un alt medic, în afară de dr. Teodory.

In acest scop profesorul d-r Noorden a fost chemat la castelul Peleş şi va sosi curînd.

Cercurile autorizate afirmă că în afară de crampele frecătoare, starea generală a M. S. Regelui este foarte bună.

Interimatul internelor

Bucureşti.—Se şoptise în cercurile liberale că între d-nii Ionel Brătianu şi Emil Costineccu s'a produs o oare care răceală şi că din această cauză interimatul internelor în timpul concediului titularului, nu va mai fi încredinţat d-lui Emil Costinescu.

Se pare că neînţelegerea a fost aplanată, căci astăzi s'a hotărît definitiv ca acest interimat să fie încredinţat d-lui Emil Costinescu.

D. Ionel Brătianu nu va pleca în străinătate, de cît peste 15 zile. Tot atunci de abia se va reîntoarce în ţară d. Dim. Sturdza, care în drumul său se va opri din nou la Karlsbad, unde se zice că va avea o importanţă întrevedere cu un marcant personaj politic străin.

O dispoziţie

Bucureşti.—Ministerul comerţului şi al industriei a luat dispoziţia ca să se obţie în fie-care zi cota bursei cerealelor din Anvers şi Liverpol şi că această cotă împreună cu acea din Galaţi, Brăila şi Constanţa să fie zilnic afişată în întreaga ţară.

Un nou articol al d-lui Păltineanu

Bucureşti.—Ziarul „Ordinea" continuă seria de articole d-lui Barbu Păltineanu, în chestia destăinuirilor.

Al doilea articol poartă titlul de „Rechiziterul".

O panică

R.-Vîlcea.—In satul Olăneşti aşezat la poalelor munţilor, şi care acum 5 ani a fost aproape în întregime distrus din cauza unei furtuni cînd numeroşi locuitori şi-au găsit moartea, s'a produs astă-noapte o panică straşnică şi anume:

Din cauza unei furtuni mari ce s'a produs în munţi, locuitorii s'au trezit în sunetele clopotelor bisericelor şi se vedea o repetare a celor petrecute acum 5 ani, cînd puhoaiele de apă a inundat satul, care este aşezat in vale, au surprins pe locuitori dormind şi aceştia şi-au găsit moartea.

La alarma dată locuitorii pregătiţi pentru ast-fel de întîmplări, cu făclii aprinse s'au retras pe munte, în aşteptarea trecerei furtunei.

Numai ast-fel s'a evitat o nouă nenorocire.

Noi inspectori sanitari

Bucureşti.—Ca o urmare a celor constatate în privinţa modului cum funcţionează fabricele din Galatz, ministerul de interne a hotărît înfiinţarea încă a 4 posturi de inspectori sanitari.

Aceşti inspectori vor avea atribuţiile speciale de a supraveghia în deaproape condiţiile sanitare în care funcţionează fabricile din întreaga ţară.

Paşalîcul d-lui Vîrnav

Constanţa.—Nici până acum n-a putut fi constituită Camera de Comerţ de Constanţa, aleasă încă în Iunie.

In acest scop dl. Vîrnav manevrează astfel în cît la nici una din convoeări nu răspunde majoritatea membrilor Camerei aleasă,

De remarcat este că până acum nici unul din corpurile legalimente alese nu funcţionează la Constanţa.

D. Filipescu se agită

Bucureşti. — Ziarul „Ordinea" anunţă că d. Filipescu, prin agenţii săi, caută să atragă pe crîşmarii din Capitală într'o agitaţie în contra guvernului, pe tema cunoscutei legi contra cîrciumarilor, votată de liberali astă-earnă.

D. Filipescu speră că ast-fel va putea drena spre carpişti un oarecare număr de voturi cu ocazia alegerei pentru colegiul II de Ilfov.

LOTERIA

Bucureşti.—Astăzi a urmat a doua tragere a clasei II, a loteriei regatului romîn.

Au cîştigat:

300 lei şi un premiu de **50.000** lei No. 52.302.

1.500 lei No. 13.105

500 lei No. 41.385.

300 lei No. 10.679, 24.726, 51.423.

200 lei No. 1.614, 1.577, 3.334, 5.340, 20.411, 35.130, 40,108, 51.192, 53.612.

150 lei No, 4.462, 4.469, 5.416, 7.486 8.203, 10.385, 12.147, 13.872, 15.221, 19.558, 20.326, 22.905, 24.713, 26.994, 28,294, 31.627, 31.088, 36.958, 38.218, 38.024, 40.266, 43.045, 45.624, 45.390, 46.897, 47.688, 50.192, 50.754, 54.735, 55.556, 55,650, 37.886, 59.791.

85 lei No. 90, 648, 846,715, 453, 870 971. 925, 3133, 4063, 5651, 6906, 7621, 8050, 9945, 10,087, 11,999, 12,794, 12,004 13,088, 16,944, 15,548, 16,450, 17,692, 20,480, 21,830, 23,382, 24,250, 25,123, 26,130, 27,963, 28,840, 29,957, 30,484, 31,008, 33,071. 34,031, 35,628, 36,050 37,810, 38,927, 39,578, 40,630, 42,912, 45,002, 46,987, 50,285, 54,939, 55,207, 56,810, 57,850, 58,637, 59,538.

Accident nenorocit

Ploeşti.—In localitatea Moreni s'a întîmplat eri un incendiu, care a costat şi vieţi omeneşti.

Cazanul de la o sondă a societăţei „Romîno-American" a făcută explozie. Sonda No. 7 a societăţei „Astra" care făcea tocmai erupţie a fost cuprinsă de flacări.

Focul, alimentat de un vînt puternic a distrus apoi 4 alte sonde, 3 rezervoare şi mai multe butoae cu petroleu. Cinci lucrători, care lucrau la sonda No. 7 a societăţei „Astra" au căzut prada flacărilor. Unul a fost scos complect carbonizat, iar ceilalţi 4 prezentînd răni mortale. Doui din ei au şi decedat, după ce au fost internaţi la spitalul Boldescu. Medicul spitalului a declarat că şi ceilalţi 2 sunt condemnaţi.

Naufragiu

Hamburg.—Ziarele de seară spun că vasul „Palmya" mergînd din Anvers la Valparaiso, s'a cufundat în dreptul insulei Vellington; 5 oameni s'au înecat, iar 16 au dispărut într'o luntre.

Stăpînirea statului Congo

Bruxelles.—Camera a adoptat cu 83 voturi contra 55 proectul de lege pentru luarea în stăpînire a statului Congo de către Belgia.

Camera a adoptat apoi în întregime cu 90 voturi contra 48, proectul de lege colonial.

Numire diplomatică

Londra.—Consilierul de ambasadă din Paris, Linster a fost numit ministru al Angliei la Tanger.

Scandal în Cameră

Lisabona.—Şedinţa de noapte. Fostul ministru de finanţe în ultimul minister Franco, discutînd budgetul şi-a terminat cuvîntarea spunînd: doresc ca regele Manuel să fie mai fericit de cît tatul său".

Deputatul Santos adăogă atunci: şi să găsească miniştri mai demni de cît cei din ultimul cabinet".

Fostul ministru a sărit atunci asupra deputatului Santos ca să 'l bată; o încăierare s'a produs. Cu mare greutate combatanţii au putut fi despărţiţi.

Evenimentele din Turcia

— Un interwiev —

Constantinopol.—„Gazeta de Constantinopol" publică un interwiev cu ministrul de externe.

Acesta a declarat că flota rusă din Marea Neagră nu este destul de mare spre a putea fi ameninţătoare pentru Turcia. Flota face în Marea Neagră manevre ca de obiceiu, iar în ultimile două luni a vizitat în două rînduri porturile turceşti.

Consulul turc din Sebastopol zice că Poarta ar fi cerut explicaţiuni ambasadei turceşti cu privire la deplasările flotei ruseşti; s'a răspuns că escadra rusă va vizita numai porturile româneşti şi bulgăreşti, aşa că opinia publică nu are de ce fi alarmată.

*

Constantinopol.—Ziarele spun că rezultă din rapoartele călătorilor că Bulgaria face preparative militare.

*

Constantinopol.—Ziarul „Tanin" declară a fi autorizat de marele vizir a desminţi svonurile după care Sultanul ar fi avut intenţia de a da statului 4 milioane livre.

Ekrem Bey, ministrul vacufurilor şi-a dat demisia.

Ziarele turceşti confirmă ştirea că ministrul de externe a propus revocarea ambasadorilor din Berlin şi Viena şi acea a ministrului Turciei la Belgrad.

Ziarele spun că s'a desfiinţat casa militară a Sultanului şi comisiunea superioară de inspecţie. Pe de altă parte 8 mareşali, 34 generali şi 22 ofiţeri au fost liberaţi din serviciu.

*

Constantinopol.—In urma reclamaţiilor urgente ale lui Hilmi Paşa, ministerul cultelor a adresat o a doua notă patriarhului, cerînd imediata revocare a Mitropolitului grec din Monastir.

*

Constantinopol.—Noul valiu de Smirna Reuf Paşa şi-a dat demisia.

Numirea fostului ministru al Turciei la Bucureşti, Kiazim Bey ca ambasador la Washington a fost recunoscută.

Retragerea lui Franco

Lisabona.—In cercurile competinte se afirmă că cu toate afirmaţiile contrare, d. Franco e ferm hotărît a părăsi pentru totdeauna politica.

Incendiu

Bâle.—De azi noapte la 2 şi jumatate depozitul de petrol al societăţei antrepozitelor din Bâle este în flacări.

Nu s'a isbutit a se localiza incendiul până acuma. Accidente de persoane nu sunt.

Ascensiuni

Berlin.—Azi dimineată balonul militar al comandantului Grosz şi balonul „Parseval" au făcut o ascenziune, plecînd de pe cîmpul de tragere şi stînd în aer 2 ore. In nacela balonului se afla şi ducele Ernest de Saxa Altenburg.

Balonul „Perseval" condus de căpitanul Kehler s'a îndreptat deasupra porţei Brandenburgului.

Ambele baloane au făcut apoi evoluţiuni de-a lungul străzei Unter din Linden. La'amiază balonul „Perseval" a făcut o a doua ascenziune de o jumatate de oră, iar seara a mai făcut o a treia ascenziune, iarăşi fără incident.

PRIMARIA COMUNEI IASI

PUBLICAŢIE

In ziua de 23 August a. c., oara 11 a. m., se va ţine în Camera acestei Primării licitaţie publică orală pentru închirierea pe timp de un an cu începere de la 26 Octombre a. c. a următoarelor imobile proprietatea Comunei:

1. Una Dugheană în strada Anastasie Panu casele foaste a D-lui G. D. Şerban, ocupată actualminte de D-nul Schlesingher. Garanţia provizorie 100 lei.

2. Idem una Dugheană ocupată de D-nul S. Bercovici. Garanţia provizorie 50 lei.

3. Idem una Dugheană ocupată de d-nul C. Lupu. Garanţia provizorie 40 lei.

4. Idem una dugheană ocupată de d-nul H. Fux. Garanţia proviz. 60 lei.

5. Bolta din str. Anastasie Panu 75 ocupată de d-nul H. Goldenberg. Garanţia provizorie 70 lei.

Condiţiunile de licitaţie se pot vedea în fiecare zi de lucru la serviciul Administrativ.

No. 17032, August 1908.

In curînd se va redeschide

—în str. Anastasie Panu 39 —

— Casele Zimmer —

Cunoscutul magazin de coloniale

„La Marinarul"

L. MARCU.

MARTIN BUCHOLTZER

105 STRADA PACURARI 105

Spălătorie şi boiangerie chimică cea mai modernă

Reinstalînd fabrica şi angajînd personal special pentru spălătorie călcătorie şi boiangerie chimică. Am onoare a face cunoscut onor. şi vechei mele clientele că am reînceput a primi la atelierul de spălătorie, rufe, gulere, manşete etc. executînd comanda după dorinţa Onor. Public în cel mai scurt timp şi cu preţurile cele mai avantajoase.

Asemenea atelierul de boiangerie fiind cu totul reînoit şi asortat cu toate culorele moderne pentru ori-ce calitate de stofe recomandă în această artă Onor. mele clientele că pentrn sezonul de toamnă şi iarnă, se primesc pentru colorat ori-ce fel de stofe, covoare, haine bărbăteşti, pentru femei şi copii, de ori-ce fel de stofe, perdele, cuverturi şi va fi prompt şi conştiincios servită. Garantez pentru toate colorile.

Recomand şi spălătoria chimică pentru curăţirea garderobei de haine de dame şi copii, toilete de bal, teatru, concert şi haine ofiţereşti, stofe de mobile, lucruri brodate, mănuşi, umbrele, panglici precum şi orice obiect ce se atinge de această branşă.

Pentru efectuarea conştiincioasă a flecărui obiect garatez.

Atrag mare atenţiune Onor. mele clientele că am instalat în atelier noui gherghefuri cele mai moderne, pentru spălat şi întins perdele care vor fi executate caşi în străinătate.

Comenzile se primesc direct la fabrica Strada Păcurari 105 sau în oraş Strada Lăpuşneanu 25 lîngă parfumeria Robert şi Strada Atanasie Panu 64 şi la Birlad Strada Principală No. 223.

Incercaţi dar şi încurajaţi instalaţia cea mai modernă în această branşă şi cu experienţe pline de succes pentru mine şi Onor. public după 12 ani de practică în această artă, sper că voi satisface toate cerinţele publicului.

Cu osebită stimă

MARTIN BUCHOLTZER

Strada Păcurari No. 105

Cumparați bilete de loterie

numai de la

NOUA ȘI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAȘI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Șanse de Bogăție

Cei cari au întîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la:

Clasa II-a a Loteriei

Tragerea

la 7 și 8 AUGUST 1908

LEI 900,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîștigurile sunt mai numeroase și mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîștiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câștigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Șepte Milioane Trei sute două-zeci și două Mii de Lei

Grăbiți-vă cumpara din puținile

Lozuri Norocoase

ce au mai remas libere la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iași

Prețurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei	4
1/4	Un sfert	Lei	8
1/2	Una jumatate	Lei	16
1	Loz întreg	Lei	32

Prețurile Oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	2.50—lei	1/4	Un sfert	5.—lei
1/2	Una jumătate	10.—lei	1/1	loz intreg	20.—lei

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare și costul se trimite prin mandat poștal

Se garantează servicin cel mai Prompt și conștiincios

PLATA CAȘTIGURILOR se face imediat după tragere

„Romania musicală"

— IAȘI —

24 Str. Lăpușneanu 24

Piane: din cele mai renumite Fabrici începînd de la Lei 700—pînă la cele mai scumpe.

Renumitele Pianine Zimmermann cea mai mare fabrica din lume.

Gramafoane: Marca „Inger" prețuri reduse Gramafon de concert mare cornet dirigiabil redus din Lei 250—la lei 150

Plăci mari de concert pe ambele părți numai Lei 4.—o placă.

Note musicale: pentru Conservator, studii și piese moderne.

Viori pentru școală, Orchestră și soliști.

Mandoline italiane, Violoncele, Flaute.

Coarde fine din cele mai renumite fabrici.

Prețurile cele mai eftine.

Hîrtie diafană de lipit pe geamuri cele mai frumoase desenuri.

Tablouri de artiști celebri precum și Rame.

Prețurile cele mai reduse.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieței și de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurații din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viață pentru un capital minimal garantat și participare la cîștig.

b) Contra-asigurări.

c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.

d) Caz de deces și mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum și

Diferite alte asigurări atingătoare de branșa vieței

Representanța generală pentru Romînia

BUCUREȘTI

Agent principal pentru Iași:

Dl Iosef Pepper, Strada Lăpușneanu No. 10.

Un izvor de bogâtie prin Economie

s'a înființat un mare atelier boiangerie de lux unde se efectuează or ce lucru atingător de această branșă, adică se spală se curăte se vopsește or ce haină, atât de bărbați cît și de damă etc. pot fi ele cît de vechi devin ca noi asemenea primește or și ce reparațiuni mă am decis a lucra credincios și mai eftin ca or unde pentru am-I face clienți mulți, posed și o mulțime de certificate de mulțumire din partea unor domni clienți civili și militari, înștiințat printr'o carte poștală vin la domicilin d-lor clienți.

Pentru Sezonul Băilor se efectuazā ori ce comandā în 24 de ore.

— SERVICIUL PROMPT ȘI CONȘTIINCIOS —

LA „PARISIANU" Iași, Strada Veche 45.

Prima Fabrică de Argintărie

SUSSMANN & GRANET

— IASI —

Lucrează linguriţe de cafea și tacîmuri de masă, marcate de stat și în orice greutate.

Comenzile se efectuează prompt.

Desenuri se trimet la cerere gratis și franco.

Pentru informațiuni a se adresa d-lui B. Sussmann, strada Stefan cel Mare No. 36, casele Pandele Zamfirescu.

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iași strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricațiunea de Geamuri mate museline, gravate și pictate

Oglinzi salin 3/4 albe și cristal

IN ORI CE FORMA ȘI DIMENSIUNE, BIZOTATE ȘI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEȚIENE

Se primesc ori ce reparațiuni atingătoare de această branșă.

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de Incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ȘI CU PREȚURI MODERATE

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A Dr GUILLIE

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea ELIXIRULUI GUILLIÉ est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrânilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-decĭ anĭ a demonstrat că Eléxirul Guíllié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE, FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JASĬ: Farmacie FRATII KONYA.

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

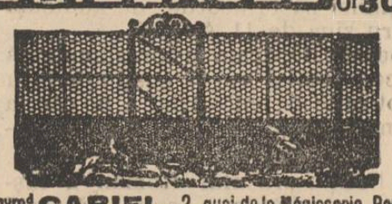

Raymd GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f

Sirop Codéine Tolu Zed

SIROPUL Dr-lui ZED

are pentru basa principală Codeina și Tolu; el inlocueşte Pasta Zed şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătóre a le opiului.

Foloseşte de minune în contra **irritaţiunilor, peptului** si **ale pulmonilor**, a **tusselor invechile, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* 22, **Drouet** şi la *diverse* Farmacii

PONDOIR

pâresă

Prix..... 6fr.50

R. GARIEL

2me, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f50c.

Raymond GARIEL,

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iași—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalație cu motoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iași

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
» » » » IV, 40 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul V.—No. 506.—IAŞI, Duminecă 10 August 1908

Liberalizmul romîn

Intr'un articol trecut am arătat, că împărţirea în *obiective* şi *subiective* a cauzelor, cari au determinat degenerarea şi prefacerea liberalizmului tradiţional în neoliberalizmul ţărănist de astăzi este mai mult convenţională. Din cele ce vor urma, în cari voi încerca a cerceta aceste cauze subiective, se va vedea cît de adevărată este această afirmaţiune. Căci, dacă este adevărat, că în prefacerea de care e vorba, ideile oamenilor, a unui anumit grup din partidul liberal, au avut un rol oarecare, nu este mai puţin adevărat, că aceste idei n'ar fi putut prinde, şi nici nu s'ar fi putut ivi, *dacă nu ar fi găsit prielnice împrejurări de manifestare şi de înfăptuire.*

In primul loc voi pune ideologia semi-ţărănistă a intelectualilor socialişti, cari acum 10 ani au trecut *en gros* la partidul liberal. Acest grup de intelectuali, cari după o activitate mai mult sau mai puţin îndelungată au ajuns la convingerea, că o mişcare socialistă în Romînia este cu neputinţă, şi convingîndu-se de necesitatea unei acţiuni democratice pur şi simplu a abandonat bagajul intelectual dobîndit in tinereţe, şi s'a transplantat pe domeniile partidului liberal aducînd cu sine dorinţa unei intense *democratizări* a vechiului partid în care s'a adăpostit.

Dar cum această acţiune de democratizare ei n'o înţelegeau şi n'o puteau înţelege altfel. de cît ca o *continuare* a vechii lor activităţi pseudo-socialiste—căci cine cunoaşte activitatea fostului partid socialist n'o poate califica alt-fel ;—şi cum problema agrară, care se evidenţia din ce în ce mai insinuantă, mai ameninţătoare, oferia pe vastul ei teren de acţiune politică această continuitate, indispensabilă psichologiceşte, grupul foştilor socialişti s'a dedat cu totul chestiunii ţărăneşti, şi a încercat să sistematizeze ideile şi concepţiunile aşa numitului socializm agrar romîn.

Continuitatea aceasta în acţiunea noilor liberali este foarte importantă, pentru-că graţie ei se vădeşte decăderea şi deconsiderarea acţiunii specific liberalistă. Ideologia neoliberală este—exceptînd o nuanţă mai accentuată de dată recentă—ideologia grupului intelectualilor foştilor socialişti. Şi n'am avea de cît să comparăm opera legislativă a actualului guvern, care este aplicaţiunea ideologiei neoliberale, cu partea economică—agrară a programului fostului partid socialist romîn, pentru a ne convinge că este aşa.

Nu e mult însă, de cînd semi-ţărănizmul partidului liberal încearcă o forţată accentuare către ţărănizmul absolut, şovin, reacţionar şi abject. E vorba de aşa numitul «poporanizm», un curent care pare să dobîndească tot mai mult teren în ideologia partidului liberal. După curentul „poporanist" în ţara romînească nu există de cît o singură clasă socială interesantă—*ţărănimea* ; nu este posibilă de cît o singură activitate economică naţională — *agricultura* ; iar guvernele trebue să adopte o exagerată *politică şovină* pentru apărarea acestei clase şi acestei industrii. Iată ce e în esenţă noul curent „poporanist", care pare a avea şanse de a se impune, de a fi recunoscut ca doctrină de partid.

Cu „poporanizmul" sîntem departe de tot de liberalizmul de odinioară al partidului lui Ion Brătianu. Acum nu mai e vorba de industrializarea şi comercializarea ţării şi nici de o puternică clasă burgheză ; acum nu se mai discută necesitatea unei prefaceri economice şi sociale în senzul evoluţiunii ţărilor din apus, adică transformarea lentă a regimului *real*, inferior şi imoral către regimul *legal*, superior şi binefăcător. Toate acestea sunt aberaţiuni, sunt utopii.

Aceste două ideologii—ideologia semi-ţărănistă a foştilor socialişti şi ideologia ţărănistă-simplistă, „poporanizmul", care s'a altoit peste cea dintăi—au contribuit la decăderea liberalizmului tradiţional, cart ori-cît de puţin democratic, era *în formă*, avea totuşi un *conţinut profund democratic şi evoluţionist* în acelaş timp.

Căci un lucru nu trebue să se uite. Democratizmul nu constă într'o acţiune de sprijinire şi rîdicare a claselor inferioare ; ci într'o politică de consolidare a unei clase, care conform mersului evolutiv al societăţii romîneşti, are menirea de a imprima o nouă şi mai productivă îndrumare muncii economice naţionale. Şi această clasă nu poate fi clasa ţărănească, care în nici un caz nu se poate rîdica pînă la nevoile şi aspiraţiunile vremii ; ci numai burghezia, inteligenta şi harnica burghezie.

Iată de ce am zis şi într'un alt articol din această serie, că neoliberalizmul departe de a fi democratic şi evoluţionist, este conservator şi reacţionar.

Manoliu.

GHEORGHE PANU

La Durău, la poalele Ciahlăului—simbolul veciniciei parcă—se luptă cu moartea una din cele mai frumoase inteligenţi ale ţărei romîneşti.

Gheorghe Panu—nume care a fost odinioară idolul Iaşului, care însemna pentru noi, talent, curagiu civic, inteligenţă sclipitoare—este prins în ghiarele unei teribile boli, care rare ori iartă.

Am primit această dureroasă veste, care ne-a strîns inima de mîhnire, cu acel sentiment care se leagă totdeauna de ameninţarea de a perde pe cineva la care ţii foarte mult.

Căci Gheorghe Panu n'a fost şters nici odată din inimele noastre, cu toate nedreptăţile strigătoare la cer pe care le-a făcut în ultimul timp unora din noi, adepţii săi de odinioară. Atacurile pătimaşe, lupta crîncenă şi inveninată, loviturile nedrepte, au putut micşura iubirea noastră pentru el, dar nu s'o distrugă cu desăvîrşire.

Trecutul, cu luptele-i ideale, cu mişcările-i generoase, ne legase de el prea mult sufleteşte, pentru ca cele ce au survenit apoi să poată nimici acea legătură, care, devenise aproape indisolabilă.

Activitatea politică din ultimii zece ani ai lui Gheorghe Panu ştirbeşte cu siguranţa aureola lui de om politic. Dar nu nimiceşte—aproape nu micşurează—acel talent extraordinar, de gînditor şi scriitor, care a făcut ca Panu să fie unul din fruntaşii intelectualităţei romîneşti.

Ceva mai mult şi se prea poate ca cele ce voi spune acum să apară ca paradox. Părerea mea este că această intelectualitate extra-ordinară a fost mai bine invederată tocmai în această ultimă decadă a vieţei lui politice. Căci, nevoit, din cauza împrejurărilor fortuite, să susţie păreri de multe ori diametralmente opuse, el le-a susţinut, pe rînd, cu acelaş talent, cu aceiaş putere de logică uimitoare, nelipsită niciodată de un fond realminte ştiinţific.

Şi tot ce a produs Panu poartă stampila producţiunelor intelectualilor cu adevărat. Opera lui este extraordinară în ce priveşte negativul, talentul de distrugere. Ea este, însă, minimă, nulă aproape, în ce priveşte pozitivul, talentul de a crea. Această caracteristică explică multe din felul de a fi al lui Gheorghe Panu şi acel care se va ocupa de activitatea deputatului colegiului al II-le de Iaşi, nu va putea nesocoti în nici un caz această caracteristică.

Panu ie prea mult intelectual spre a fi capabil de o operă de continuitate—condiţiune sine qua non pentru a putea crea ceva—şi de aceea puţin timp a putut fi între cei ce au guvernat, dar nici odată n'a putut guverna.

In schimb cîtă estra-ordinară scînteiere a inteligenţei, cîtă minunată putere de pătrundere, cîtă uimitoare originalitate ! Subiectiv aproape totdeauna, nici odată impersonal, şi cu toate aceste cu cîtă incordare îl urmăreai, cît de înlănţuită apărea argumentarea şi logica-i neasămuită !

Gînditorul acesta extra-ordinar—versat în toate ramurile gîndirei omeneşti—nu putea să nu ne ţie cuceriţi sufleteşte pînă la sfîrşit, ori-care ar fi fost greşelele lui ca om şi om politic, ori-cît de nedreptăţiţi am fost noi, în special de dînsul.

Viaţa intelectualului fruntaş şi a celui mai strălucit ziarist al nostru este ameninţată.

Cu ochii umeri de lacrimi înălţimi rugi pentru însănătoşirea lui.—Sor.

Chestiuni locale

Antrepozitele Iaşului

Clădirea antrepozitelor este terminată—discutabilă, însă, ce-i dreptul din punct de videre estetic. Planurile întocmite atunci, cînd s'a decis construirea acelor antrepozite, au fost apoi modificate, cu mult reduse, din ordinul actualului ministru al finanţelor, fără, însă, ca această micşurare să aibă în vedere şi planul de ansamblu. De aci a rezultat o construcţie care nu poate satisface estetica ochiului.

Dar instituţia în sine există—la toamnă va începe a funcţiona. Şi ast-fel, de foloasele ce decurg pentru comerţ din sistemul antrepozitelor, vor beneficia şi comercianţii Iaşului.

Cînd acum două zile mă reîntorceam la Iaşi şi în faţa gărei am văzut terminată clădirea care se ridică, înaltă parcă nu se mai sfărşeşte — ca şi statura d-lui Iorga—nu mi-am putut opri reflecţia: cît de mult a beneficiat Iaşul de pe urma administrărei conservatoare, deşi gospodăria Iaşului a fost foarte puţin condusă de conservatori în raport cu timpul cît au administrat liberalii comuna Iaşi.

Parcă era un făcut.

Toate delegaţiile ieşenilor luau fiinţă pe cînd liberalii erau la guvern, pentru ca ele să fie realizate de conservatori.

Luaţi marile lucrări de edilitate de zece—doi-spre-zece ani încoace şi veţi vedea că toate, exclusiv, sunt datorite administraţiilor conservatoare.

Această solicitudine a conservatorilor pentru oraşul Iaşi a fost pururea. Ea a culminat, însă, atunci cînd fruntaşul nostru Alexandru Bădăreu a fost primar şi atunci cînd primariatul a fost încredinţat amicului nostru Gheorghe Lascar şi d. Bădăreu intrase în minister.

Nici o epocă a Iaşului nu poate fi comparată cu aceste două date, dintre care ultima a însemnat visul ce-l nutreau ieşenii de mai bine de două-zeci de ani, aducerea apei şi canalizarea oraşului.

Sunt lucruri care nu mai au nevoie să fie relevate. Evidenţa lor este nediscutabilă. Cînd de o parte se rădică instituţiuni care umplu de bucurie comerţul Iaşului, cînd în altă parte se lucrează la un palat modern al justiţiei în locul insalubrei clădiri de odinioară, cînd stradele sunt spintecate pentru a aduce izvoare de sănătate şi a pune capăt epidemiilor decimătoare, a mai insista ie saperfluu.

Am scris aceste pentru că nu mi-am putut opri o reflecţie. Atît şi nimic mai mult.

B.

CATE-VA NOTE

De două ori în şir prefectul Cocăneanu de la Muscel a fost bătut în alegeri... rurale.

A fost o mică intervertire de roluri. D. Cocăneanu spusese cu referire la săteni:

— Lasă că le-o *coc* eu !

Şi cînd colo, ei i-au copt-o lui, şi el a ieşit... fiert.

*

Prin talentul său de a fi bătut în alegeri, d. Cocăneanu a dovedit admirabile aptitudini de carpist. Şi totuşi *Epoca* îl atacă !

Motivul ! Cică nu se pricepe la conservarea prunelor. Se ştie că prunele uscate sunt—după unii, prunele *seci*—specialitatea d-lui Filipescu, încă de pe cînd era ministru.

Poate de aceea a rămas d-sa şi în politică o simplă *vielle prune.*

*

D. N. Iorga, marele apostol de la Vălenii de Munte, îşi începe ast-fel articolul despre Simion Bărnuţiu:

„Membrii „asociaţiei" aveau de gînd, „pînă a vorbit reprezentantul guvernu„lui să adauge la programul de apro„bări şi banchete, fără măcar la sfîr„şit, un bal frumos, care să pregătească „întemeierea cîtor-va familii,—a face un „pelerinagiu la mormîntul celui mai „mare dintre fiii Sălagiului romînesc, „la locul de odihnă al lui Simion Bar„nuţ, sau, pentru a-l scrie, cum se scria, „după norma, din Roma veche : Bar„nuţiu".

Este foarte înduioşător. Citind această frază am plîns cel puţin atîta cît au plîns americanii cînd au citit prima frază din „Articolul d-lui Blocke" de Mark Twain. Totuşi americanii au fost mai fericiţi de cît noi : ei tot vor fi înţeles ceva, pe cînd noi—nici cît negru în sufletul d-lui Cuza.

Dar am găsit soluţia: publicăm un premiu. Cine va *dezlega* fraza de mai sus a d-lui Iorga va primi 1000 de acţiuni ale tipografiei din Vălenii de Munte. Şi după ce se va fi terminat cu prima frază, vom proceda la fel cu a doua.

Iar dacă frazele d-lui Iorga nu se vor putea *dezlega*, cel puţin autorul lor va putea fi legat.

*

D. Iorga anunţă că a suspendat cursurile de vară de la Vălenii de Munte.

Nu înţelegem de ce. Dacă pricina acestei fatale hotărîri e lipsa de public—căci publicul s'a încăpăţînat pînă la urmă să-şi vadă de afaceri ori de petreceri—atunci cursurile ar fi trebuit suspendate înainte de-a începe.

Dar în sfîrşit, totul e bine cînd sfîrşeşte bine.

OAMENI ŞI LUCRURI

DASCAL ŞI ELEV

Mai zilele trecute am primit vizita unui domn sosit din mari depărtări unde [illegible] foarte de tîn[illegible] care se născu[illegible] unde frequentase primele şcoli.

In ţeara lui cea nouă se ridicase la înalte grade de cultură şi obţinuse titluri universitare care i-au asigurat apoi o situaţie socială strălucită.

Venise, în cursul unei lungi călătorii în Europa să-şi revadă şi oraşul natal, să regăsească oarecare vechi legături cu oamenii şi lucrurile, cu mediul pe care-l părăsise cu mai bine de un sfert de secol în urmă.

Cum nouă, ăstora de aici, ne este drag oraşul şi tot ce a realizat în ultimii ani ca progres cultural şi tecnic, eu îl îndemnam să nu treacă nimic cu vederea din ce este vrednic de văzut în Iaşii de astăzi, atît de mult diferit de oraşul mai vechiu cu cîteva decenii.

— Trebue să profiţi neapărat de cele cîteva zile petrecute în Iaşi—ziceam eu — ca să vezi acele clădiri şi instituţii monumentale cu cari am fost înzestraţi şi cari fac fala Iaşului de astăzi.

Splendidele biserici istorice restaurate cu atîta artă şi strălucire ; superba clădire a Universităţii cu grandioasa sală a bibliotecei.

Impozantele zidiri în care se adăpostesc : teatrul, abatoriul, baia comunală, şcolile diferite ; în fine lucrările pentru aducerea apei şi canalizarea oraşului,—piaţa Unirii, terasele berăriilor,—uniformele şcolare, atîtea lucruri de văzut şi pe care un iaşan nu le-ar fi putut vedea cu un sfert de secol în urma.

Dar vizitatorul meu dădea din umeri la toate îndemnurile mele. Venea dintr'unul din cele mai mari centre ale lumei şi la noi toate i se părea mici, neînsemnate, meschine sau ridicule.

— Am numai o singură dorinţă şi te rog să mi-o împlineşti. Vreau să văd pe un bătrîn dascăl al meu. Mi-a fost profesor acum treizeci de ani şi mai bine,—bătrînul Săvescu.

Işi aducea perfect de bine aminte nu numai de figura lui, dar şi de tot ce-l privia, de tot ce-l încunjura ; repeta anumite fraze şi expresiuni favorite ale lui, anumite reflecţii şi definiţiuni şi ardea de dorinţa să se mai găsească odată în faţa lui, să-i aducă aminte de anumite detalii din anii cursului primar.

...Mi s'a părut caracteristică şi interesantă această neuitată şi strînsă legătură între elev şi dascăl ; trainica şi statornica simpatie care făcea ca fostului elev să nu-i pară nimic interesant în oraşul lui natal afară de figura bătrînului învăţător.

In sufletul omului celui mai sceptic—încă este ceva sfînt.

Rodion

UN ORAS DE VIITOR

Elementul viitorului.—Ioachimstal şi taleri.—Gloria trecută.—Radium şi radioactivii.—Apa făcătoare de minuni.

Se ştie că în Boemia s'au găsit în mare cantitate diferitele elemente ale Radiului; fericita localitate însă, care ascunde în măruntaele pămîntului seu „elementul viitorului" nu e tocmai cunoscută.

Acesta e „Ioachimstal", un orăşel la marginea apusană a Boemiei, aproape de graniţa saxonă, situat în mijlocul frumoaselor păduri din Erygebirge.

Orăşelul acesta a avut şi perioada lui de strălucire, odinioară, dar i s'a întîmplat ca şi bogatelor oraşe din vechime ale Flandrei care se odihnesc acum pe laurii glorioşi ai trecutului sau ca acelor oraşe din Bavaria sau Tirol, ca Schraz şi Hall, strălucite odinioară, a căror sărăcie lucie e înnecată de razele aurite ale amurgului.

*

Vremea de glorie a Ioachimstalului e foarte îndepărtată: prin secolul al XV-lea minele sale de argint, bismut şi nichel erau cunoscute în Europa. Prin 1437 împaratul Sigismund dărui oraşul cancelarului Schlick, care bătu monedă din argintul scos din minele-i bogate.

„Ioachimstalerii" cîştigară în curînd un mare renume pe care şi-l păstrează pănă astăzi în forma prescurtată de „taleri".

Un incendiu puternic arse în 1873 o mare parte din oraş, dar totuşi rămaseră multe urme glorioase care vorbesc despre strălucirea veche, din poveşti a Ioachimstalului.

Istoria acestui mic orăşel de munte e în adevăr o poveste : cronicele spun multe despre bogăţia de odinioară, despre comorile cari fură cercetate ani îndelungaţi şi alături de bogăţie găsim şi oare care înălţime de cultură.

Iohanes Mathesius, prietenul şi biograful lui Luther a funcţionat aici ca [illegible] în care [illegible] numeroase urme se păstrează şi astăzi în casa municipală împreună cu bastonul pe care se sprijinea prietenul marelui revoluţionar. Se mai găsesc două dulapuri pline de diferite manuscripte de pe vremea lui Mathesius.

In faţa casei municipale se întind ramurile cîtorva castani bătrîni şi sub ei, la umbra măreţei biserici stau cetăţenii cu nevestele lor şi beau în liniştea contemplativă a serei, berea străvezie a Ioachimatului.

Biserica e deşartă. Incendiul din 1873 o prefăcuse în cenuşă şi acum e reclădită din nou.

O altă biserică din oraş, acea a cimitirului datează din secolul al XVI-lea. Cu pietrele cele vechi, cu băncile şi uşile de 400 de ani s'ar putea umple un mic muzeu ; se mai găsesc şi cîteva icoane vechi lucrate de Lukas Granach. In cimitir se găsesc pietre din 1534, 2562 şi 1521.

*

Dar gloria cea mare a acestui oraş nu trebuie căutată în trecut ; ea se anunţă şi mai strălucită în viitor.

Dacă s'ar duce cineva acum să caute semnele acestei glorii de sigur că n'ar găsi încă nimic.

Dar e ceva în aer, tremură în convorbirile zilnice, se manifestă din ce în ce mai mult în interesul crescînd pe care-l arată guvernul austriac : Ioachimstalul are un viitor.

Radiumul, acest element minunat, care singur e o poveste, începe să lumineze cu strălucirea sa, micul orăşel din munţii Boemiei, „Radium", „radio actio", „razele X", vorbele acestea le pronunţă acum toată lumea, factorul poştal, birjarul chelneriţa din hotel, şi cînd birtaşul îţi pune pe masă un pahar din berea străvezie şi uşoară a Ioachimstalului, nu uită să-ţi spună : „Un radioactiv proaspăt !"

Intr'o căsuţă modestă din oraş însă, a unui onest brutar s'au aşezat cîteva căzi în care lumea se scaldă.

Imediat după descoperirea proprietăţilor mai principale ale radiumului s'au promis cele mai minunate intrebuinţări ale acestui element în arta vindecării.

Multe speranţe au fost înşelate ; dar dacă s'ar adeveri măcar a zecea parte din ceia ce speră, dacă ar vindeca numai podagra, reumatismele, nevragiile şi alte boale asemănătoare tot ar face omenirei servicii nepreţuite.

Astăzi, cînd nu s'a făcut încă nimic pentru străini, au şi început să vie bolnavi din Hamburg, din Viena, din Italia.

Cine ştie ce va fi peste 50 de ani?
Cine poate spune astăzi ce vor deveni mai tîrziu cele cîteva căzi modeste, pline de apa făcătoare de minuni din izvoarele Ioachimstalului.

Litere-Ştiinţe-Arte

Literatura... francmasonă.—Primim o broşură intitulată „Carte de cîntece pentru lojele de Buni Templieri", broşură în care se cuprind mai multe strofe alcătuite anume pentru francmasoni, rugăciuni, imnuri de laudă a vieţii curate şi laborioase etc. Culmea e, că poeziile astea nu sunt făcute fără talent. Iată de pildă cîntecul prin care e salutat un nou membru, la întrarea sa în rîndurile francmasone:

Veniţi cu toţii, fraţi, surori,
Cu toţii să cîntaţi,
Un cînt ales, de sărbători,
Cu flori încununaţi:
In lupta noastră intră-acum
Un frate oţelit,
Eşiţi-i cu cîntări în drum
Cîntări de bun venit!

Pe calea noastră va umblà
Şi el de-acum, şi el,
Şi tare sprijin ne va da
S'ajungem sfîntul ţel.
Noi vrem din noapte să chemăm
Ca şi pe ràtăciţi
Şi 'ncet, încet să-'i îndrumăm
Să-i facem fericiţi.

Veniţi aproape, fraţi, surori,
Aproape şi cîntaţi
Un cîntec vesel, toţi cu flori
Pe cap încununaţi!
In lupta noastră a intrat
Un frate nou acum,
Cu zîmbet cald, cu gînd curat
'L întîmpinaţi în drum!

S'ar putea ca toate aceste cîntece—cari îşi au şi melodiile lor—să fie numai traduceri din limbi străine. Interesant este însă totuşi că printre francmasonii noştri se găsesc şi versificatori abili.

*

Marele eveniment al stagiunii teatrale a Parisului este tot „Chantecler" al lui Rostand. E o noutate îndrăzneaţă pentru scenă şi profeţiile se rezumă în dilema: „Ori un formidabil succes, ori o cădere complectă".

Alte noutăţi dramatice anunţate sunt; „Patronne" a lui Maurice Donnay la Vaudeville; „Foudre" de Henri Bernstain scris pentru Rejane. Tot ea va juca şi în „Sourire de Lavardin" de Jules Case. Bourget are la „Renaissance" piesa „L'èmigré" din romanul cu acelaş nume. Tot pe acea scenă se va juca şi „Mariage de Tèlémaque", scris de Lemaître şi Donnay la Gymnase se aşteaptă un nou debut dramatic al lui Heuri de Rotschild „La rampe". Tot aci se va da „Papa" de Caillavet şi de Flers. La teatrul „Antoine" vor apărea ca de obiceiu noutăţi de ale tinerilor. Odeonul repetă „Tragédie Royale" de Saint-Georges de Borhelier. In fine Comèdie Française, conform deciziunei tribunalului va juca „Le Foyer" a d-lor Mirbeau şi Nathanson. De asemenea se vorbeşte de o piesă a lui Hervieu: „Connai-stoi".

*

Iată, după un ziar american, o listă a bibliotecelor medicale cele mai importante.

Facultatea de med. din Paris 175000 vol., Acad. militară din St. Petersburg 170000 vol., Surgeon General Off. Waschington 158000 vol., Academia de medicină din Paris 100000 vol., Academia de medicină din Bruxelles 100000 vol., Academia de medicină din New-York 85000 vol., College of chys. Philadelphia 84000 vol., Reg. College of. Phis. Edimburg 80000 vol., Reg. Soc. of. Med. Londra 70000 vol.

Prin urmare la Paris sunt aproape 300000 volume. Pe lîngă acestea mai sunt multe pe la spitalele şi diferitele societăţi savante ale acestui oraş.

*

Intr'o lucrare intitulată „Les femmes et la lecture" d. René Bazin le dă următoarele înţelepte sfaturi:

„Pentru a mă mărgini numai la literatură, iată ce vă sfătuesc: nu iubiţi de cît romanele; iubiţi asemenea cărţi de critică frumoasă; cărţile de filosofie unde dreptatea şi adevărul îl găsiţi totdeauna: fiţi binevoitoare cu tinerii poeţi.

Eu ştiu bine că poeţii au încetat cîtva timp de-a ocupa atenţiunea cititorilor şi că singure, cîte-va poete au mai păstrat această favoare.

Dar aceasta e nedrept. Mi se pare că trăim într'o eră de poesie nouă, simplă şi savantă, pentru că cea mai mare parte dintre tineri nu vorbesc într'un limbaj cifrat, dar care încep, a regăsi mai musicală şi mai suavă marea limbă a dulceţei a amorului şi a fricei de a muri.

Sărbătoriţi pe oamenii cu inspiraţi diferite, realişti şi idealişti, pesimişti şi optimişti pentru care gîndirea stăpînitoarea operilor lor nu este deprimantă căci alt-fel valoarea artei n'are nici o importanţă.

Să vă placă diferite feluri de stil ca şi diferitele feluri de vinuri vechi, cari au fie-care buchetul lor. Dar preferaţi totdeauna stilul Franţei şi apăraţi-l."

*

A apărut şi s'a pus în vînzare No. 7 al revistei „Pagini Libere", care se tipăreşte la Galaţi, cu următorul bogat şi interesant sumar:

B. Nemţeanu: Bordeiul, C. Apostoliu: Domnul T. M., V. Gh. Militaru: Cu aceleasi braţe albe..., Ion Corbu: In sat, Emil Maur: Melancolie, Dr. V. Lateş: Instinctul, B. Nemţeanu: Pompei şi Herculanum, Vasile Crîngu: Domnişoara modernă, N.: Recenzii, Redacţia: Note şi informaţiuni.

Numărul se vinde cu 10 bani în toată ţara.

*

STRUNA ZILEI

PLÎNSUL MARTIRULUI

Dl. N. Iorga se plînge necontenit că universitatea de la *Vălenii de Munte* e ocolită de toată lumea.
ZIARELE

Multe a putut să'nfrunte
Dar acum e stins de jale:
„Cu cît eu mă urc la... Munte
Ceialalţi mă iau la... Vale."

Cumparaţi Bilete pentru Loteria 4 Clasa III a Regatului Romîn

de la Noua şi Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAŞI (Piaţa Unirei)

Dacă voiţi să fiţi CONŞTIINCIOS servit la toate clasele şi să primiţi plata cîştigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat şi până acum.

Un Loz întreg Lei 36,- O jumatate loz Lei 18 - Un sfert de loz Lei 9 Una optime lei 4-50

Cîte-va declaraţiuni importante

— Interwiev cu d. Cantacuzino Paşcanu —

Ziarul *Acţiunea Conservatoare* publică un foarte interesant interwiev cu fruntaşul partidului nostru.

După ce vorbeşte despre declaraţiunile d-lui Carp în chestia macedoniană, şeful partidului conservator-democrat din Roman, se pronunţă ast-fel asupra d-lui P. P. Carp ca om de guvern:

„— D. P. Carp a ajuns la adinci bătrîneţe, zice d. Cantacuzino-Paşcanu, fără să aibă putinţa de a ajunge şef de guvern,—şi cauza trebue căutată în lipsa de încredere ce a inspirat-o în toate vremurile.

„S'ar fi putut încredinţa d-lui P. Carp preşedinţia consiliului la 1888 cînd s'a simţit nevoia unui guvern de tranziţie, după domnia de 12 ani a lui Ion Brătianu, cînd se presupunea că partidul conservator ar fi venit la putere însetat de dor de răsbunare. Dar nici după acel guvern provizoriu n'a inspirat Coroanei încrederea de a i da pe mînă formarea cabinetului, deşi au urmat încă guvernele generalului Manu şi generalului Florescu, până la restabilirea [illegible] conservatoare, prin venirea la putere a guvernului Lascar Catargi.

„După moartea regretatului în veci Lascar Catargi, toţi fruntaşii partidului conservator au procedat grabnic la alegerea de şef în persoana d-lui Gh. Gr. Cantacuzino, tocmai ca să nu se încredinţeze d-lui Carp şefia partidului, mai ales că acesta ducea o campanie violentă în contra fostului nostru şef, şi atunci în coaliţie cu partidul liberal.

„La o singură încercare la care a fost supus d. Carp, atunci cînd la 1900 îi s'a încredinţat preşedinţia consiliului de către d. Gh. Gr. Cantacuzino a fost fatală pentru partidul conservator şi ţară, silind pe însuşi d. Gh. Cantacuzino să propue şi să dea cunoscutul vot de blam, împreună cu întreaga Cameră, cabinetului Carp.

„Cum de atunci d. P. Carp nu s'a înfiinţat ţărei cu nici un nou serviciu, cu un nou titlu de recunoştinţa ei, afară numai dacă n'ar considera ca atare programul său cel cu guberniile şi dregătoriile; cum în toate alegerile parţiale s'a făcut dovadă că d. P. Carp şi partidul său sunt cu totul impopulari, pe cînd partidul nostru dobîndea pe fiecare zi un alt triumf chiar în contra partidului de la guvern; cum ultimele declaraţii ale d-lui Carp pun în evidenţă şi de astădată nepriceperea sa în conducerea intereselor ţărei, ca să nu zicem reaua sa credinţă; nu văd cu ce s'ar cuveni acum mai mult ca altă dată să fie chemat d. Carp la putere.

Iar la o altă întrebare formulată de confratele de la *Acţiunea Conservatoare* în modul următor:

„— Faţă de declaraţiile făcute de d. C. Stroici, intimul d-lui P. Carp, care cu cîte-va zile înainte de izbucnirea revoltei ţărăneşti din Martie 1907 a prevestit că guvernul Cantacuzino va cădea printr'o revoltă, ce rol se poate atribui grupărei junimiste asupra flagelului nefericit ce a isbit atunci ţara"?

D. Cantacuzino-Paşcanu respunde precum urmează:

— Aceasta ne face dovada că în toate timpurile au fost la noi oameni politici, care pentru interesul de a veni la putere, au nesocotit nevoile ţărei şi au recurs la toate mijloacele, chiar nepermise, pentru a atinge singurul acest scop. Dacă declaraţiile făcute de către amicul d-lui P. Carp sunt autentice,—şi trebue să fie [illegible] părei Carpiste nu le-au tăgăduit—rămîne hotărît în mintea noastră că junimiştii au jucat un rol condamnabil în desfăşurarea acelor triste evenimente, ceeace nu putem de cît desavua ca buni romîni".

Informaţii

● *Ziarul „Viitorul", voind să facă pe imparţialul, nu-şi dă seamă poate că se pune într'o situaţie nu tocmai favorabilă faţă de opiniunea publică.*

Directorul acestui ziar, d. Duca este foarte susceptibil cînd cine-va se atinge de sacra sa personalitate.

L'a atacat Epoca *d-lui Filipescu şi în loc să-şi păstreze sîngele rece să imprime ziarului său în afacerea necurată în care este implicat d. Gh. Gr. Cantacuzino, o atitudine precisă şi să aştepte complecta desvinovăţire a celor vinovaţi—ceea ce ne îndoim—a trebuit ca d. Filipescu să se repeadă cu obicinuitul său vocabular asupra d-lui Duca, ca d-sa să ia în serios ameninţarea şi să înregistreze apoi o dare înapoi caracteristica.*

D. Duca îşi menajează personalitatea, dar dovedeşte prin lipsa sa de fermitate şi de logică, inexperienţă în a conduce frînele unui ziar politic.

◑ *Neamul Romănesc* publică o notiţă *neiscălită*—„toate notiţele neiscălite sînt scrise de N. Iorga"—cu următorul ciudat cuprins:

„In poliţia din Fălticeni e un domnişor care nu se astîmpără.

„Ajungă-i atîta, ca să nu ajungă apoi a urla în opoziţie, cu tachiştii".

Lăsăm la o parte stilul, nedemn de un profesor universitar.

Intrebarea e, ce rol are d. Iorga în organizaţia superioară a poliţiei, ca să poată da afară slujbaşii, după plac?

Şi de cînd anume?

◑ Comisiunea regională agricolă a judeţului nostru, ca şi celelalte comisiuni regionale, a fost convocată pentru mîine, în seziune extraordinară, pentru a proceda la revizuirea preţurilor agricole stabilite în conformitate cu art. 65 din legea învoielelor şi care au fost valabile numai pentru un an.

De asemeni comisiunea se va ocupa şi cu preţurile maxime de păşunat pe cap de vită şi pe hectar, precum şi numărul vitelor ce pot intra la hectar, ţinîndu-se samă de calitatea pămîntului de izlaz.

◑ Ministerul de interne a făcut cunoscut prefecturei de judeţ că pentru ca guvernul să'şi poată da mai deaproape seamă de roadele ce le dă şi de modul cum se aplică legea comunală, a hotărît facerea unei anchete în întreaga ţară.

In acest scop d-nii inspectori generali administrativi Manolescu şi Ghica au fost însărcinaţi să viziteze toate judeţele din ţară.

◑ Mîine este ultima zi cînd elevii preparaţi în particular amănaţi în Iunie se mai pot înscrie pentru a da examenul în Septembrie.

◑ Comisiunea pentru evaluarea pagubelor suferite de proprietari şi arendaşi cu ocazia revoltelor, şi-a terminat lucrările în judeţele: Brăila, Covurlui, Fălciu, Iaşi, Muscel, Mehedinţi, Neamţ, Putna, Olt, R.-Sarat, Roman, Romanatz, Teleorman, Tecuci, Tutova, Vîlcea şi Vaslui.

La Buzeu şi la Dorohoiu comisiunea încă n'a putut să lucreze.

● Prefectura de judeţ a fost înştiinţată de către primarii din comunele de pe malul Prutului, că de două zile apa Prutului a început să descarcă, aşa că nu mai este temere de inundaţi.

● Trupele din garnizoana locală vor pleca Marţi dimineaţă la manevrele regionale ce vor avea loc în împrejurimele Tg.-Frumos.

Trupele vor pleca sub comanda d-lui colonel Al. Musteaţa.

Luptele vor avea loc Marţi după amiazi, Mercuri şi Joui, iar Vineri 15 August trupele se vor reîntoarce în localitate.

● Poliţia a arestat eri pe două femei, foaste servitoare, care au comis mai multe furturi în localitate.

S'a dovedit că acestea sunt şi autoarele furtului comis acum cîte-va săptămîni, la d. Leca, în strada Procopie.

● Din cauză că strada Ştefan cel Mare e stricată în întregime, cu ocazia lucrărilor de canalizare, Te-Deumul de la 11 c. cu ocazia aniversărei naşterei A. S. R. Principelui Ferdinand nu se va putea face la Mitropolie, drumul fiind închis şi deci nici armata n'ar putea lua parte.

Te-Deumul va avea loc la biserica sf. Spiridon.

● Din Kişinău vine ştirea că s'a hotărît definitiv ca de la Septembrie, Seminarul care stă închis încă de astăcarnă, să fie redeschis.

Odată cu reînceperea noului an şcolar. se vor introduce oare-cari reforme în conducerea seminarului.

● Inspectorii învăţămîntului primar vor fi convocaţi în cursul săptămînei viitoare la ministerul instrucţiunei publice, spre a se consfătui asupra unor dispoziţiuni din noul regulament şcolar.

● Din sorginte sigură aflăm că d. Spiru Haret, ministrul cultelor are intenţia de a schimba uniforma de la liceele Statului.

● Vorbind despre întrunirea societăţei „Astra" ziarul „Pester Lwyd" dă următoarele amănunte interesante:

De la adunare au lipsit într'adins toţi fruntaşii politici, ca să se vază mai bine că srcietatea nu urmăreşte scopuri politice.

Au fost faţă 500 de profesori şi preoţi. Şedinţele s'au ţinut în biserica greco-orientală din Şimlăul Silvaniei.

Societatea are 2.300 de membri şi 49 de filiale. A întemeiat 230 de biblioteci pentru popor.

Averea societăţei e de 900.000 de coroane. Şcoala secundară de fete ce-a întemeiat în Sibiu, a ţinut'o 58.000 de coroane, anul din urmă.

In popor s'au împrăştiat tipărituri forte scurte, spre a respîndi felurite cunoştinţi (10.000 de coroane).

Avînd în vedere reforma electorală, societatea a hotărît să tipărească un Abecedar pentru vrîstnici, prin ajutorul căruia să facă, în cîteva luni, pe toţi analfabeţii să ştie citi şi scrie. Va trimite învăţători cari să călătorească prin toate comunele şi se crede că pînă în şease luni toţi Romînii vrîstnici vor şti carte, aşa ca să se bucure şu toţii de dreptul de vot, căci legea cea nouă va da acest drept numai celor cari vor şti ceti şi scrie în limba lor (nu neapărat ungureşte).

La anul societatea se va întruni la Oradea mere. La banchet, deputatul Nicolae Şerban a băut pentru împrietenirea între Unguri şi Romîni.

● In seara zilei de Sămbătă 13 Septembrie, va avea loc o „Mare Serată Dansantă", în localul Circului Sidoli, organizată de către Societatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi din localitate.

După modul de organizare şi pregătirile cari se fac, această serată dansantă, va fi cea mai frumoasă din cîte au avut loc pînă acuma.

DIVERSE

— D-na Ana Rîpeanu, soţia d-lui N. Rîpeanu învăţător la şcoala din Bivolari a dat naştere unui băeţel, căruia i se va da numele de Virgiliu.

Naşi vor fi d-n d-r N. Antohi, medicul spitalului şi d-na şi d. Aristide Bogdan, dirigintele oficiului din Bivolari.

— Aseară un început de incendiu s'a declarat la Şulem Butnariu din strada Socola No. 114.

Sosind pompierii, focul a fost localizat.

— D. Petru Vasiliu, contabilul casei de economie din Păcurari a obţinut un congediu de o lună de zile.

— Amintim publicului că în astă seară va avea loc în grădina Copou frumoasa serbare populară organizată de Comună în beneficiul săracilor.

„LA REBELLE"

II

După cît-va timp primeşte o scrisoare de la directorul jurnalului „Monde femenin", prin care o roagă să trimeată mici cronici asupra vieţei de provincie. Tot odată mai primeşte şi o altă scrisoare din Florenţa de la Noel Delysle, prin care-i mulţumeşte de articului ce l-a văzut abia acum, foiletînd din întîmplare vechiul număr din „Monde femenin". Ii spune că el e femenist, nu în senzul ordinar însă. El are mare respect pentru libertatea tuturor, deci şi a femeilor. La urmă felicitează pe directorul care o are de colaboratoare. Această simpatie a unui necunoscut îi mai împrăştie puţin întunerecul de care era împresurată. Ea răspunde lui Noel şi el îi scrie din nou îndemnînd-o să se ducă la Paris, ca să-şi reia locul. Josanne pleacă şi-i primită foarte bine la jurnal, după recomandaţiile lui Delysle.

De anul nou ea primeşte flori din Neapoli de la Noel.

Se întîmplă că vede pe Maurice într'un vapor cu femeea lui. Pentru moment îi face rău, dar se resemnează uşor. Intr'o zi e urmărită de Maurice şi abordată, dar ea-l îndepărtează cu vorbele: N'am fost născută pentru trădare. Şi nu m'am dat d-tale nici din slăbăciune, nici din frica de opinie am rămas lîngă bărbatul meu.

Nu am fost o inconştientă. Am primit datoria către un barbat bolnav şi nefericit, dar am păstrat şi dreptul asupra mea. Mi-ar fi fost de mare sprijin iubirea d-tale, dacă ai fi avut-o. Dar tocmai iubirea pentru mine ţi-a lipsit.

Josanne îşi reluă ocupaţiile suferind în tăcere. In ea se aflau două femeei; cea superioară, cea mîndră, curajoasă, răsvrătită, care vroia să să libereze, să se isbăvească şi să trăiască într'o singurătate castă şi cealaltă, cea inferioară, supusă, care păstra încă în sîngele ei şi în nervii ei, otrava veche, trebuinţa lacrimelor şi a desmerdărilor, gustul morbid al suferinţei amorului.

Intr'una din zile Josanne se pomeneşte cu Delysle chiar în biroul de la „Monde femenin". După această vizită, urmară altele, destul de dese şi din care ea descoperi în Noel o inteligenţă fină şi hotarîtă, o voinţă rece, o bunătate fără nici o afectare. El avea un viu sentiment pentru arte, o cultură literară perfectă, gust pentru ideile generale, o curiozitate persionată pentru oamenii şi lucrurile timputui său. Ca scriitor nu era „gendelettre".

Era om de lume fără a fi snob. Ii plăceau paradoxele.

Inlătura ori-ce prejudiţiu dar dispreţuia bravada, excentricitatea, declamaţiile. Era singur, liber şi fericit de a fi ast-fel. Nu era nici sălbatic. Se vedeau cu Josanne de 2—3 ori pe săptămînă ca doui buni prietini. Discutau despre multe şi tot deauna cu multă plăcere. Ce farmec atrăgea pe acest om către o femee de o frumuseţă modestă şi o condiţie unită şi dese ori tristă şi puţin cam misterioasă?... El nu-i făcea „curte". Nu-i zicea că-i frumoasă, spirituală sau de dorit. El era cu pasiune curios s'o cunoască, să-i ştie caracterul, gusturile, viaţa ei prezentă şi trecută. Şi tocmai această curiozitate era o formă de afecţie, atracţia naturală a unui suflet către un altul

Planul lui Noel de a face o călătorie în Japonia o puse pe gînduri. Prea se deprinse să stea împreună de vorbă. Cînd Josanne avea de lucru, el o ajuta. Dorind o intimitate-mai strînsă de cît cea în care se aflau în biroul redacţiei—singurul lor loc de întîlnire—ei se hotăriră să ia masa la acelaş restaurant. Nici un gînd ascuns nu muncea pe Josanne. Ea în Noel nu vedea de cît omul care vede în ea un tip de liberată, o intelectuală un document viu. Era între ei o prietenie cinstită. Noel nu mai trecventa societăţile. Josanne încredinţată de cele mai curate intenţii din partea lui, îl invită acasă la ea. Noel rămase încîntat de simplicitatea plină de gust ce văzu în casa acestei femeei. El esclama: „Eşti într'adevăr femee! Şi antifemenistele ar rămînea încremenite văzîndu-te. D-ta eşti o revoltată pe care nici lupta pentru viaţă, nici independenţa, nici activitatea intelectuală n'au distrus în d-ta instinctele femeei: cel de a face gospodărie şi cel de a plăcea".

Lui Noel îi era necaz că cunoaşte tot ce priveşte pe Josanne: locuinţa. cărţile preferate, florile, muzica care o făcea să plîngă—numai pe ea nu o cunoştea, adică inima ei. Ea era des melancolică. Şi el căuta să-i pătrundă sufletul zicîndu-şi că poate ea e victima vre-unui amor platonic.

(Va urma). **Maria C. Buţureanu.**
Institutoare

Vaccinări şi revaccinări
Dr. A. Steuerman
Str. Golia No. 31

Ultime informaţii

● Pentru a se vedea starea de decepţie în care se află fruntaşii carpişti din provincie vom releva o declaraţie absolut autentică a d-lui Jules Văsescu, conducătorul de fapt al carpiştilor din judeţul Botoşani şi fost prefect al acelui judeţ în timpul izbucnirei rescoalelor.

Vizitat la moşie de unul din tinerii junimişti din Moldova de sus şi întrebat asupra mersului treburilor politice, d. Jules Văsescu a declarat:

— *„Politica pe care o face astă-zi partidul nostru însamnă a bate apa în piuă. Ori, cum eu nu sunt temperament de filosof şi nu înţeleg lîncezeala zadarnică sunt plictisit de ceea ce se petrece şi foarte curînd mă voi lasa de politică.*

Ultimul an a fost de natura să lecuiască pentru totdeauna de politică pe un om de temperamentul meu“.

Repetăm. Declaraţia a fost făcută unui tînăr junimist care l'a vizitat pe d. Văsescu.

Impresia acestuia a fost că d. Văsescu are motive puternice de nemulţămire personală. De altfel această nemulţumire s'a manifestat cu tărie în ajunul congresului junimist, căci d. Văsescu n'a participat la acel congres ci s'a mulţumit să dea o laconică şi foarte rece telegramă de aderare.

◐ **Boala d-lui Panu.** — *Ştirile ultime sosite de la Durău descriu precum urmează mersul boalei d-lui Gh. Panu.*

Acum o lună, în urma unei escursiuni obositoare, deputatul de Iaşi s'a simţit rîu. De oare-ce s'a produs şi cîte-va accese de sufocaţie, d. Panu a plecat imediat la Bucureşti, unde a consultat pe d. dr. Stoicescu. Profesorul bucureştean a constatat imediat o stare generală îngrozitoare din cauza arterco-sclerozei şi i-a recomandat să rămîe în Bucureşti. D. Panu însă n'a ascultat sfatul profesorului bucureştean şi s'a reîntors la Durău. Aci s'a simţit din nou rău şi în ultimele zile starea deveni tot mai gravă.

De eri se constată o uşoară ameliorare,—ceia-ce a permis ca unul din medicii care stăteau lîngă patul său, d. dr. Gane să poată pleca.

Din toate părţile ţărei au venit numeroase telegrame prin care oamenii politici se interesau de starea bolnavului.

D. Ionel Brătianu, ministru de interne, s'a interesat şi d-sa telegrafic despre mersul boalei.

● **O mărturisire.**—Pe cînd „Viitorul“, sub imperiul fricei de care este cuprins d. I. Duca, in urma ameninţărilor d-lui Filipescu, găseşte că d. Păltineanu a comis o felonie prin cunoscutele destăinuiri făcute şi că în orice caz nu le justifică suficient, ziarul „L'Indépendance Roumaine“ revine din nou astăzi asupra acestei chestiuni şi scrie:

„Am remarcat dăunăzi că ziarele carpiste se desvinovăţesc în mod foarte stîngaciu de diferite acuzaţiuni cu care'i copleşesc takiştii.

Iată cazul „Epocei“, care pentru a justifica întrebuinţarea sumei de 2.000 lei, luată din fondul electoral al clubului conservator, publică o chitanţă atestînd că această sumă a fost întrebuinţată în 1905 pentru un banchet care n'a mai fost dat; or, fondul despre care e vorba nu era constituit de cît în 1906, după cum spun takiştii.

Se cer argumente mai convingătoare.

● **Manevrele Cavaleriei.**—Manevrele regale care trebuiau să aibă loc în Septembrie, fiind contramandate, marele stat major al armatei a decis ca manevrele de cavalerie să aibă loc între 15 şi 27 Septembrie în Dobrogea.

La aceste manevre vor lua parte 6 regimente de roşiori şi anume: reg. 2 din Bîrlad, sub comanda d lui colonel C. Savovici-Baranga, regimentul 3 Bîrlad, sub comanda d lui col. I. Toplicescu, reg. 4 din Bucureşti sub comanda d-lui lt.-colonel Er. Basarabescu reg. 5 din T.-Severin sub coducerea d-lui col. I. Herescu, reg. 7 roşiori din Iaşi, sub conducerea d-lui lt.-colonel Aurel Călinescu şi reg. 9 din Constanţa, sub comanda d-lui lt.col. M. Goruneanu.

Aceste regimente vor pleca de la reşedinţele lor la 15 Septembrie ele vor trece Dumărea pe la Cernavoda şi vor cartiera în împrejurimele Murfatlarului, unde vor face exerciţii.

E probabil că va lua parte şi A. S. R. Principele Ferdinand care va lua direcţiunea manevrelor.

◑ Pe ziua de 1 Septembrie se va face o nouă mişcare în poliţia locală.

In afară de noile numiri se va face o transferare printre sub-comisarii de despărţire din localitate.

● D-nii C. B. Pennescu şi Bottez, epitropi ai casei Stt. Spiridon, s'au reîntors eri în localitate.

Epitropii au inspectat lucrările ce se fac pentru construirea farmaciei spitalului central.

Al treilea epitrop d. dr. Puşcariu, care a fost pentru cît-va timp la Slănic, a plecat în viligiatură cu familia la Braun-Transilvania.

● Ministrul Instrucţiei a acordat azi telegrafic audienţă delegaţiei institutoarelor rurale.

Iată textul telegramei:

Mă puteţi găsi acasă în Bucureşti (str. Verde 7), Luni 11 August la orele 7 seara.

Ministru Haret.

Comitetul a rugat pe toate colegele ce se află acum în Bucureşti, precum şi pe cele ce vor sosi luni dimineaţă din alte părţi, să se întrunească cu toate *în grădina Ateneului*, luni 11 August, la orele 4 p. m.

◑ **Consiliul de resboiu al corpului 4 de armată va fi convocat pentru trei zile la sfârşitul lunei aceştia.**

In una din şedinţe consiliul va judeca şi un proces important privitor pe un sub-ofiţer.

◑ **Revizoratul şcolar al judeţului a înaintat ministerului instrucţiunei publice un tablou de cursurile de adulţi, care au funcţionat în cursul anului trecut şcolar, pe lîngă şcoalele din comunele rurale, specificînd numărul de elevi care au urmat la fie-care şcoală.**

In special au urmat aceste cursuri soldaţii rezervişti şi schimbaşii.

● Abia a luat sfîrşit conflictul dintre lucrătorii şi patronii brutari din localitate, şi iată că doi lucrători—cari însă de fapt nu lucrează nici odată—între care unul, anume Gr. Ducevici, încearcă să agite din nou pe lucrători.

Cerem poliţiei să ia severe măsuri în contra acestor indivizi, care trăesc din banii lucrătorilor pe cari îi exploatează în modul cel mai ruşinos. Nădăjduim de alt-fel, că lucrătorii brutari, sînt de ajuns de conştienţi spre a nu cădea victimele intrigelor acestor răi voitori, cari vor să pescuiasca în apă tulbure.

◒ **D. general Tătărescu, comandantul corpului 4 de armată şi-a anunţat reîntoarcerea din concediu la 20 August a. c.**

◑ **Serviciul sanitar al judeţului a fost înştiinţat că printre copiii din comuna Ciurea s'a ivit epidemia de febră-tifoidă.**

● **O bandă de trei făcători de rele au încercat astă noapte să prade pe locuitorul Vasile Melinte din Tirgusorul Frumoasa.**

Cum însă cîinii de pază s'au luptat cu hoţii şi-au trezit pe stăpîn aceştia nu s'au putut alege de cît cu vre-o două perechi de găini.

◑ **Relativ la aprovizionarea cu furaj necesar pentru armată, ministerul de resboi a făcut cunoscut comandamentelor că licitaţiunile se vor publica de comandamentele corpurilor de armată, de urgenţă, în termene scurte de 15 zile, adică aproximativ pentru paie între 15 şi 20 Iulie, pentru fîn între 15 şi 20 August, pentru orz şi ovăz între 1 şi 5 Septembrie.**

Dacă la aceste licitaţiuni nu se obţin preţuri sub tarifă, se publică a doua licitaţie pentru paie între 5 şi 10 August, pentru fîn între 5 şi 10 Septembrie, pentru orz şi ovăz între 20 şi 25 Septembrie.—Aceste termene vor putea fi fixate la începutul lunei Octombrie dacă la sfîrşitul lunei Septembrie trupele ar fi concentrate pentru manevre.

● **D. dr. Victor Imervohl plecînd în străinătate pentru o lună—d. dr. Gh. Bottez îl va înlocui în calitatea de medic de despărţire şi al spitalului Caritatea.**

● **Cu începere de Luni 10 August cancelariile liceului internat vor fi deschise.**

◑ **De trei zile au început recensămîntul tinerilor contingentului anului 1910—Martie.**

El este făcut de următorii d-ni consilieri comunali întovărăşiţi de subcomisarii respectivi de despărţire

Dispărţirea I-a şi I-a d-nul Gîrcineanu; pentru a III-a Coroi, a IV-a Dimitriu şi la a V-a Popovici.

Recensămîntul va fi terminat abia în cursul lunei Decembrie.

○ **Inscrierile pentru „căminul moaşelor rurale“ se vor primi la medicul primar al judeţului, până la 15 Septembrie a. c.**

S'a intervenit la toate prefecturile de judeţ ca să trimeată cîte 5 sau 6 eleve.

● *Comitetul organizator al congresului studenţilor romîni, s'a adresat somităţilor literaturei şi ştiinţei cu rugămintea de a ţinea conferinţe în zilele în care va avea loc congresul de la Iaşi.*

● **Numirile în posturile vacante din corpul didactic primar din judeţul nostru se vor face la sfîrşitul acestei luni.**

● **In ziua de 14 August a. c. se va ţinea la prefectura de judeţ licitaţia publică pentru vînzarea spre exploatare a mai multor păduri ale statului.**

● **Satul Păuşeşti încetînd de a mai fi reşedinţă de comună, şi devenind pendinte de comuna Dumeşti, s'a numit pe d. Const. Lupescu ca delegat special care să gireze afacerile satului până la alegerea şi instalarea noului sfat sătesc.**

● D-nii Osvald Racovită şi Gheorghe Laur, licenţiaţi în drept, înscriindu-se în barou, au depus astă-zi jurămîntul în faţa preşedintelui curţei.

● **Aducem la cunoştinţa tuturor abonaţilor noştri, că «Opinia» ne avînd încasator nici în Capitală nici în altă parte a ţării, abonaţii noştri sunt rugaţi de a nu face plata abonamentului nici unei persoane, care s'ar prezenta în acest scop**; ci să o trimită prin mandat poştal administraţiei ziarului.

Aceasta spre a evita pe viitor neplăcerea ce au avut unii abonaţi de-ai noştri, de a se vedea încasaţi de persoane străine de administraţia noastră, cari le-au eliberat chitanţe false.

Noi am reclamat acestea autorităţilor competente şi atragem atenţiunea tuturor, spre a nu se mai repeta asemenea lucruri, cari produc confuziuni regretabile.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei“

Bucureşti 9 August

Rechizitorul D-lui Păltineanu

Bucureşti.—Continuînd rechizitorul său în contra mănuitorului partidului conservator, d. Barbu Pârtineanu publică în „Ordinea“ de astăzi un nou articol în care relevă:

Că fondul nu mai există. Acest lucru îl recunosc şi adversarii noştri.

In ce priveşte justificarea cheltuielelor, d. Barbu Păltineanu observă, cu multă dreptate că în privinţa lor există o mare lacună şi anume: că nu se specifică cînd s'a cheltuit şi cum s'au cheltuit. Faptul că nu se indică data, are o mare importanţă. Din moment ce nu spui cînd ai dat subvenţie la clubul conservator, pentru cît timp s'a plătit chiria clubului, se poate întîmpla acelaş lucru ca şi cu chitanţa d-lui Davila apărută în „Epoca“, anume: se justifică o cheltuială făcută în 1905, prin bani care n'au fost adunaţi decît de la 1906 înainte.

Dar d. Păltineanu îşi propune a dovedi că există în fapt o adevărată deturnare de fonduri, lucru pe care îl va dovedi în numărul de mîine al „Ordinei“.

Poliţia şi muncitorii

Bucureşti.—Cu trenul de Vîrciorova au fost aduşi în Capitală, în stare de arestare, trei muncitori—afiliaţi—sindicatului „României Muncitoare“ şi care plecaseră la T.-Măgurele pentru a agita pe lucrătorii din acea localitate, în vederea constituirei lor în sindicat.

Atitudinea d-lui Stoicescu

Bucureşti.—In unele cercuri liberale se răspîrdise svonul cum că în urma aplanărei neînţălegerilor o apropiere s'ar fi făcut între brăteniştі şi bătrînii liberali conduşi de dl. Stoicescu.

Intrebat de un prieten care este adevărul în privinţa acestui svon, fostul ministru al domeniilor a răspuns:

—*„Nu s'a produs nici-o apropiere între noi şi la 1 Septembrie îmi voiu relua acţiunea ce am desfăşurat'o şi în trecut în contra acapărărei partidului de către dinastia Brătianu.*

Delapidare

Bucureşti.—La administraţia financiară din Dîmboviţa s'a constatat că perceptorii din comunele Moroeni şi Runca au reuşit să delapideze suma de 10.000 lei şi să dispară.

Sinucidere

Bucureşti.—Aseară s'a sinucis la şosea, un tînăr Lipa Haller, în vrîstă de 32 ani originar din Craiova.

Nefericitul sosise acum 2 zile în Capitală şi stăruise pe lîngă nişte antreprenori de la ministerul de domenii pentru a i se da o ocupaţiune.

A fost refuzat şi atunci s'a sinucis probabil din cauza mizeriei.

Incendiu

Mărăşeşti.—Un incendiu puternic s'a produs astă noapte la casa moşiei arendată d-lui Avram Fischer.

Au ars o moară de aburi, o fierărie, un grajd, un rînd de case şi o parte din cancelarie.

Pagubele se urcă la 100,000 lei, provenienţa incendiului este necunoscută.

Recepţia furajelor

Bucureşti.—Ministerul de războiu, nemulţumit de chipul cum se făcea pînă acum predarea furajelor necesare armatei, a numit o comisiune specială pentru recepţia acelor furaje.

Comisiunea se compune din d-nii: colonel Georgescu, comandantul brigăzei de artilerie; locot.-colonel Basarabescu, comandantul reg. 4 roşiori şi sub-intendentul Stancov, de la corpul 2 de armată.

Iarăşi lupte

Paris.—Ziarul „Le Temps“ publică o informaţie din minsterul coloniilor spunînd că căpitanul Berger a fost atacat la 24 Iulie la 35 km. de Nonarmarch de către mauri.

Agresorii au fost respinşi şi ei au avut 6 morţi şi 7 răniţi, pe cînd francezii au avut un mort şi 2 răniţi.

Ciocnirea unui tren de pelerini

Paris.—„Trenul alb“ cu pelerini mergînd la peştera din Lourdes, s'a ciocnit lîngă Pau (Pirene) cu un tren de marfă.

Sunt 15 pelerini răniţi, printre care 11 mai grav.

Sosirea unui ministru

Buda-Pesta.—D. Caillaux, ministrul finanţelor din Franţa a sosit aci eri cu soţia.

Consulul general francez i-a primit la gară. Primul ministru ungur Wekerle va da mîine un mare prînz în onoarea lui Caillaux, care va pleca Duminică la Viena.

Evenimentele din Turcia

—*Agitaţii politice. Fost ministru arestat.*—

Constantinopol.—Egiptenii locuind aci cer în mod energic o constituţie pentru ţara lor. Ei au ţinut o adunare în grădina din Pera. După ceremonia selamlicului Sultanul a primit pe Sineview, ambasadorul Rusiei, pe Constanz, ambasadorul Franţei, pe Kinderlen Waechter ambasadorul Germaniei. Acesta din urmă a cerut o audienţă înainte de concediu.

*

După o depeşă a generalului Abuk, comandantul provizor al Corpului 4 de armată a ocupat o poziţie importantă pe teritoriul Curzilor, regiunile muntoase din Buzukbaba şi din Kandilli. Kurzii au fost bătuţi şi risipiţi, ei au pierdut 19 oameni printre care doi şefi.

Remi Paşa, fost ministru al marinei, a fost arestat şi a dat statului 90,000 de lire turceşti şi marele sale proprietăţi pe Dardanele. Se crede că el va fi pus în libertate.

*

Cu programul guvernului, marele vizir a trimes o circulară tuturor departamentelor administrative, spre a invita pe şefi să se conformeze tuturor dispoziţiilor constituţiei şi spre a elabora un regulament pentru funcţionari. Ei vor trebui să se ocupe de asemeni cu pregătirea proectelor de legi şi să propună măsuri provisorii pînă la deschiderea parlamentului.

*

Criminalii ordinari din închisoarea de la Rodhos s'au opus la punerea în libertate a 73 de condemnaţi politici, spre a sili autorităţile să le acorde şi lor libertatea.

Trupele au înăbuşit revolta; au fost omoriţi 3 deţinuţi şi 3 răniţi.

O frumoasă amintire

puteţi avea

fotografiindu-vă numai la

Fotografia Artistică WEISS

IAŞI.—PIAŢA UNIREI

5 lei, 12 fotografii Mignion

Noua Spălătorie Chimică şi Boiangerie „MODERNA“

(lîngă NOAK)

— *Iaşi, 17 Str. Lăpuşneanu 17* —

In vederea sesonului de toamnă mărind personalul pentru a satisface pe onor. public, mai bine şi mai prompt, rugăm pe onor. clienţi a ne încuraja cu comenzi.

Se spală şi se văpseşte chimic prin noile perfecţiuni tecnice, ori-ce haină de dame, bărbaţi, copii, uniforme ofiţereşti, de şcoală, toalete scumpe de mătasă, mănuşi, cuverture, perdele etc. Aseminea am introdus o nouă secţie pentru *rufe*, gulere, manşete, camaşe, plastoane, trusouri scumpe.

Se spală higienic şi prompt.

"MODERNA"
str. Lăpuşneanu 17
(lîngă Noak)

O Domnişoară absolventă a Conservatorului din Iaşi, foastă elevă a d-rei Aspazia Sion, dispunînd de timp liber, doreşte a da lecţiuni de piano la domiciliu şi în familie.

A se adresa în strada *Bucşinescu No. 4*, Iaşi.

De închiriat o cameră mobilată în str. Albă No. 27.

In curînd se va redeschide

—*în str. Anastasie Panu 39* —

— Casele Zimmer —

Cunoscutul magazin de coloniale „La Marinarul“

L. MARCU.

MARTIN BUCHOLTZER

105 STRADA PACURARI 105

Spălătorie şi boiangerie chimică cea mai modernă

Reinstalînd fabrica şi angajînd personal special pentru spălătorie călcătorie şi boiangerie chimică. Am onoare a face cunoscut onor. şi vechei mele clientele că am reînceput a primi la atelierul de spălătorie, rufe, gulere, manşete etc. executînd comanda după dorinţa Onor. Public în cel mai scurt timp şi cu preţurile cele mai avantajoase.

Asemenea atelierul de boiangerie fiind cu totul reînoit şi asortat cu toate culorele moderne pentru ori-ce calitate de stofe recomandă în această artă Onor. mele clientele că pentrn sezonul de toamnă şi iarnă, se primesc pentru colorat ori-ce fel de stofe, covoare, haine bărbăteşti, pentru femei şi copii, de ori-ce fel de stofe, perdele, cuverturi şi va fi prompt şi conştiincios servită. Garantez pentru toate colorile.

Recomand şi spălătoria chimică pentru curăţirea garderobei de haine de dame şi copii, toilete de bal, teatru, concert şi haine ofiţereşti, stofe de mobile, lucruri brodate, mănuşi, umbrele, panglici precum şi orice obiect ce se atinge de această branşă.

Pentru efectuarea conştiincioasă a flecărui obiect garatez.

Atrag mare atenţiune Onor. mele clientele că am instalat în atelier noui gherghefuri cele mai moderne, pentru spalat şi întins perdele care vor fi executate ca şi în străinătate.

Comenzile se primesc direct la fabrica Strada Păcurari 105 sau în oraş Strada Lăpuşneanu 25 lîngă parfumeria Robert şi Strada Atanasie Panu 64 şi la Bîrlad Strada Principală No. 223.

Incercaţi dar şi încurajaţi instalaţia cea mai modernă în această branşă şi cu experienţe pline de succes pentru mine şi Onor. public după 12 ani de practică în această artă, sper că voi satisface toate cerinţele publicului.

Cu osebită stimă

MARTIN BUCHOLTZER

Strada Păcurari No. 105

Spălătorie şi boiangerie chimică cea mai modernă

Cumparaţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei cari au întîrziat

Să nu pearză ocaziunea acum la :

Clasa III-a a Loteriei

Tragerea

la 2 şi 3 Septembre 1908

LEI 900,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şepte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă ca umpara din puţinile

Lozuri Norocoase

ce au mai remas libere la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 8.50
1/4	Un sfert	Lei 17
1/2	Una jumatate	Lei 34
1	Loz intreg	Lei 68

Preţurile Oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	4 50—lei	1/4 Un sfert	9.—lei
1/2 Una jumătate	18—lei	1/1 loz intreg	36.—lei

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează serviciu cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere

„Romania musicală"

— IAŞI —

24 Str. Lăpuşneanu 24

Piane: din cele mai renumite Fabrici începînd de la Lei 700—pînă la cele mai scumpe.

Renumitele Pianine Zimmermann cea mai mare fabrica din lume.

Gramofoane: Marca „Inger" preţuri reduse Gramafon de concert mare cornet dirigiabil redus din Lei 250—la lei 150.

Plăci mari de concert pe ambele părţi numai Lei 4.—o placă.

Note muzicale: pentru Conservator, studii şi piese moderne.

Viori pentru şcoală, Orchestră şi solişti.

Mandoline italiane, Violoncele, Flaute.

Coarde fine din cele mai renumite fabrici.

Preţurile cele mai eftine.

Hîrtie diafană de lipit pe geamuri cele mai frumoase desenuri.

Tablouri de artişti celebri precum şi Rame.

Preţurile cele mai reduse.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări :

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.

b) Contra-asigurări.

c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.

d) Caz de deces şi mixte cu dividende in modurile cele mai avantajioase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Reprezentanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi :

Dl Iosef Pepper, Strada Lăpuşneanu No. 10.

„VICTORIA"

SOCIETATE ANONIMA DE

Asigurari generale şi Reasigurari

IN BUCUREŞTI

Direcţiunea generală : Str. DOAMNEI No. 10

Capital statuar Lei 5.000.000

Intăia emisiune lei 1.00.0000

Primul vărsămînt Lei 300.000

Societatea este representată în toate localităţile mai principale din ţară prin Agenţii săi şi face *Asigurări* contra riscurilor de

INCENDIU şi EXPLOZII

ACCIDENTE

CORPORALE ŞI ASUPRA **VIEŢEI** *OMENEŞTI*

TRANSPORT

Terestru, Fluvial şi Maritim

— REPRESENTANŢA GENERALA PENTRU JUDEŢUL ŞI ORAŞUL IAŞI :

Strada Stefan cel mare No. 33.

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IAŞI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de aceasta branşă.

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

Fondată in 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de Incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrănilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE, FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JASĬ : Farmacie FRATII KONYA.

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f

SIROPUL D^rului ZED

are pentru basa principală **Codeina şi Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătore a le opiului.

Foloseşte de minune în contra **irritaţiunilor, peptului si ale pulmonilor**, a **tusselor invechile, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* **22, Drouot** şi la *diverse* Pharmacii

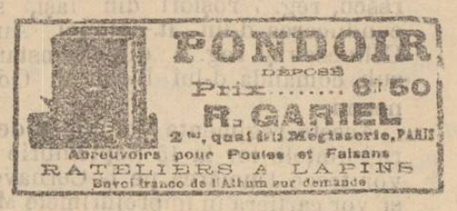

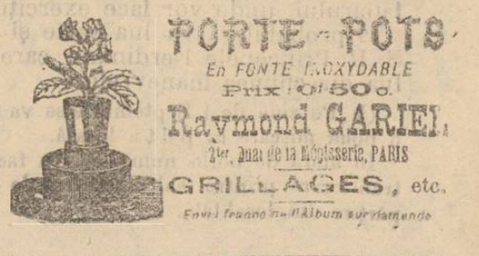

Iaşi — Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17 — Instalaţie cu motoare electrice, de la casa Ing. P. Piarant & Comp Iaşi

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei

6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani

» » » » IV, 40 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul V.—No. 507.—IAŞI, Marţi 12 August 1908

Liberalizmul romîn

Este desigur foarte greu să scrutezi viitorul şi să anticipezi asupra directivei şi acţiunii viitoare a unui partid politic, numai după indicaţiunile ce ţi le procură începuturile unei prefaceri ce constaţi în mişcarea şi rostul social şi politic al acelui partid. Sunt evenimente, de şi foarte concludente prin conţinutul şi însemnătatea lor politică, cari totuşi prezintă o necesitate şi utilitate *momentană*, fiind astfel condemnată la o apropiată dispariţie din viaţa politică a unei ţări sau a unui partid. In cazul acesta ele nu pot forma criteriul unei juste aprecieri pentru viitor.

N'ar fi cu totul imposibil să se întîmple acelaş lucru şi cu neoliberalizmul partidului liberal; căci ori cît de puternic ar fi curentul ţărănist, şi oricît a ajuns să se impună ca o direcţiune statornică a acestui partid, totuşi liberalismul tradiţional are încă destui şi energici partizani, în afară de conţinutul său politico-social superior şi de interes naţional, care mai curînd sau mai tîrziu va impune. Dacă va impune *în* şi *prin* partidul liberal, este o altă chestiune; de sigur însă că va impune, pentru că interesele economice şi politice ale poporului şi ale statului romînesc, nu pot fi satisfăcute, de cît în realizarea desăvîrşită a nouei organizaţiuni sociale burghezo-capitaliste, pe care ne-o impune vremea, evoluţiunea socială generală şi contrastul intim ce păstrăm cu civilizaţiunea din Apus.

Aşa fiind, despre viitorul partidului liberal nu se poate vorbi de pe acum decît *condiţional*, adică numai întru cît ţărănizmul dominant astăzi în acest partid, se va menţine.

Cu acest punct de sprijin admis, nu este greu să întrevedem în viitor şi să afirmăm—în baza faptelor produse şi a indicaţiunilor ce ni le dau ele — că viitorul partidului liberal actual este *naţionalizmul vulgar şi şovin*. Şi avem convingerea, că viaţa mişcării şi agitaţiunilor d-lui Iorga, ca o manifestare independentă şi personală a profesorului bucureştean, vor fi de scurtă durată. Ea se va contopi cu mişcarea politică a neoliberalizmului, vărsînduse în ea, întocmai cum se vărsă un rîu într'un fluviu.

De altfel, acei care cunosc ambele aceste mişcări— ţărănizmul neoliberal şi naţionalizmul d-lui Iorga —pot găsi de pe acum multe şi importante puncte de contact; rivalitatea personală— şi ea intermitentă de altmintrelea— între conducătorii acestor două curente politice neprezentînd nici o importanţă.

Acelaş fond de idei, aceiaşi doctrină economică şi politico-socială este la baza şi a neoliberalizmului „poporanist" şi a naţionalizmului *Neamului Romînesc*. Se cuvine însă să pomenim, că paternitatea acestei doctrine, falşe, pernicioase şi reacţionare, nu aparţine nici tinerimei generoase de toate nuanţele, nici d-lui Iorga, ci d-lui A. C. Cuza, care încă de pe la 1890 a propăvăduit aceleaşi teorii, pe care astăzi şi le-au însuşit cu oare-cari mici şi neînsemnate modificări şi *Viaţa Romînească* şi *Neamul Romînesc*.

Şi să nu pară curios faptul, că neoliberalizmul agită cîteva reforme politice înaintate, cum e de pildă votul universal. Contrastul acesta între fondul conservativ şi reacţionar al neoliberalizmului şi între unele reforme înaintate ce propune, este firesc pentru un partid, care vrînd să-şi facă din clasa ţărănească un temeinic suport politic, trebue să lupte pentru a o întări şi ridica politiceşte la nivelul unei clase diriguitoare.

Dar aci se opreşte tot democratismul partidului liberal. In chestiuni de economie naţională, în chestiuni de politică generală externă şi internă, cari nu privesc populaţiunea rurală, partidul liberal este condus—întrucît e dominat de curentul ţărănist—de cel mai strîmt şi mai reacţionar fond de idei.

De aceia, dacă într'adevăr neoliberalizmul îşi va menţine definitiv dominaţiunea în partidul liberal, evoluţiunea acestui partid către şovinizmul iorgaist este numai o chestiune de timp.

E lesne de înţăles, că în cazul acesta lupta partidului conservator-democrat în senzul realizării unui *adevărat progres economic* în ţara aceasta va fi destul de grea. Partidul nostru va întîmpina nu numai rezistenţa unei clase privilegiate, cum este clasa marilor proprietari—cari, afară de unele excepţiuni, nu vrea să cedeze noilor nevoi şi interese naţionale; ci va trebui să înfrîngă şi cerbicia unei clase de curînd ridicată, care negreşit că nu va voi să cedeze şi să se sacrifice cu nimic pentru binele şi folosul general al statului.

Cu toate acestea evoluţiunea va trebui să-şi facă cursul ei normal şi partidul conservator-democrat—datoria.

Manoliu

M. Sa Regele se află suferind.

Faptul nu este contestat nici chiar de cercurile oficiale. De altfel la ce ar folosi negarea evidenţei, cînd formele exterioare ale protocolului Curţei vorbesc în acest senz?

Audienţele au fost suspendate, recepţiile—nici chiar acele ale corpului diplomatic—nu mai au loc, iar acum în urmă se vorbeşte din nou despre sosirea la castelul Peleş a profesorului Noorden.

Desigur că astfel de ştiri sunt de natură a provoca mare nelinişte. Poporul urmăreşte cu cel mai viu interes tot ce priveşte starea sănătăţei primului Rege al României—atît de iubit.

Nesiguranţa dă loc totdeauna versiunilor celor mai alarmante. In interesul liniştei guvernul are datoria să aducă la cunoştinţa poporului cuvîntul cel adevărat.

Să se publice un comunicat, sau să se publice un buletin medical—pentru ca liniştea să reîntre în sufletele locuitorilor alarmaţi.

Iar pînă atuncea cu toţii să rugăm pronia cerească să redea sănătatea desăvîrşită, M. S. Regelui Carol I.

Puţintică Istorie!

Imprudenţi mai sunt şi adversarii noştri nenaturali! In repetate rînduri lucrul acesta a fost învederat şi pilda celor întîmplate nu le-a servit la nimic.

Urmînd sistemul acesta, gazetarii carpişti comit o nouă imprudenţă, cînd complectează bagajul atacurilor în contra d-lui Take Ionescu cu acuzarea că şeful nostru a fost odată pentru vînderea patrimoniului naţional.

Am zis că lucrul acesta constituie o mare imprudenţă, din partea lor, căci ne sileşte să facem puţintică istorie contemporană, să amintim unele fapte—necunoscute marelui public—şi care invederează cine a fost cu adevărat pentru vînzarea avuţiei noastre naţionale

Intr'adevăr în vara anului teribil 99,—nu inzistăm acum asupra respunderilor—d. Take Ionescu a făcut un referat consiliului de miniştri prin care arata că, pentru a se putea ajunge la un echilibru budgetar serios şi a evita pacostea ce ameninţa ţara, trebuia numai de cît de procedat la o rectificare a budgetului—pentru a se realiza economiile posibile—şi impunerea de nuoi impozite.

Felul de a vedea al d-lui Take Ionescu n'a fost admis—în mare parte fiind-că se urmau tratativele pentru realizarea primei fuziuni, cu d. Carp şef de guvern.

Fuziunea s'a făcut în Iulie, iar d. Carp, prim ministru, a declarat M. S. Regelui că d-sa va ameliora starea financiară şi va pune capăt crizei ingrozitoare — de o intensitate necunoscută pînă atuncea în ţară la noi—prin mijloace cu totul altele de cît acele propuse de d. Take Ionescu.

Soluţia d-lui Carp a fost făcută cunoscută, marelui public, printr'un celebru discurs prin care se indica, ca singura soluţie posibilă, vînzarea avuţiei naţionale.

Pe baza acestui program d. Carp a propus camerelor conservatoare proiectul monopolului hărtiei de ţigară, iar în Octombrie, într'o audienţă avută la Suveran, d. Carp a vorbit despre necesitatea vînzărei terenurilor petrolifere la americani. M. Sa Regele, vădit surprins, a obiectat:

— Dar d. Cantacuzino nu mi-a vorbit nici-odată că soluţia partidului conservator este în senzul acesta — **a nu se uita că fuziunea se făcuse atunci cu recunoaşterea d-lui Cantacuzino ca şef.**

Din acel moment guvernul Carp nu mai era de cît un guvern de gîrare de afaceri.

Este drept că a căzut prin cunoscutul vot de la 12 Februarie. Votul acela n'a fost, însă, de cît o cauză ocazională. Guvernul Carp era condemnat—soluţia preconizată de d. Sturdza urma, în ori-ce caz, să fie pusă în aplicare înaintea de 1 Aprilie 1900.

Am reimprospătat aceste fapte — cunoscute de foarte puţini — pentru a învedera pe de o parte cine au fost aceia care propuneau vînzarea patrimoniului naţional, iar pe de alta pentru a arăta odată mai mult, cît de mare este imprudenţa adversarilor noştri nenaturali de astă-zi.

Sor.

Chestiuni locale

INSTITUTOARELE

Discuţiunea asupra înlocuirei institutoarelor la şcolile primare de băeţi continuă şi ea interesează Iaşul într'un grad mai mare poate, de cît alte localităţi.

In adevăr măsura de a se încredinţa catedrele primelor două clase de elevi la institutoare, luată odinioară sub ministeriatul d-lui Take Ionescu, a avut la Iaşi o aplicare în stil mare, poate graţie faptului că Iaşii, fiind un centru intelectual, candidatele la catedre au fost mai numeroase.

Intr'adevăr în oraşul nostru sunt zece şcoli primare de băeţi. In toate aceste, primele două clase au institutoare, iar clasele 3-a şi 4-a—institutori. Avem tot pe atîtea şcoli primare de fete ale căror catedre sunt ocupate exclusiv de un corp didactic femenin, cerinţele legei fiind exprese în această privinţă.

Dat-a experienţa cu practica institutoarelor la şcolile de băieţi rezultate defavorabile sau negative? Căci numai aceasta ar motiva o măsură de felul celei ce se zice că proectează actualul ministru, d. Haret. Dovadă că un redactor al „Voinţei Naţionale" scrie, în ultimul număr al ziarului oficios, următoarele:

„La foarte multe şcoale de băeţi—din Capitală,—nu ştiu cam ce proporţie se păstrează în provincie—funcţionează institutoare. Numai la clasele a treia şi a patra s'au păstrat institutori.

Se credea că instrucţia băeţilor de 7—8 ani poate fi cu toată încrederea dată institutoarelor, şi programul învăţămîntului nu va suferi după urma acestei reforme.

Nu ştiu pînă la ce punct este exactă plîngerea institutoarelor-învăţătoare, şi nu ştiu dacă în adevăr ministerul a luat măsura ca cel puţin pe viitor, să se dea iarăşi învăţămîntul băeţilor pe mîna institutorilor reducîndu-se proporţia femeilor.

Dar nu m'aşi mira dacă se va lua a această măsură, fiind-că în cei cîţi-va ani, cît s'a experimentat funcţionarea institutoarelor la şcoalele de băeţi, s'a văzut că reforma nu dădea rezultate bune. Fie din pricină că alegerea institutoarelor n'a fost fericită, fie că la noi băieţii sunt prea zburdalnici, dar fapt este că atît disciplina cît şi instrucţia elevilor suferea. Am avut prilejul să mă conving personal cît de... nervoase sunt d-rele institutoare cu băeţii, şi ce fel de metode «pedagogice» întrebuinţează cu ei".

Noi persistăm însă a crede că măsura nu va fi realizată, căci e absurdă şi, în actuala stare de lucruri imposibilă.

Ceea ce voim încă să afirmăm e că în ce priveşte laşul, lucrurile nu stau de loc aşa cum le prezintă, în chip intenţionat, organul acreditat al ministrului Haret. Şcolile laşului sunt o probă suficientă că institutoarele—mai numeroase aci ca în alte oraşe—şi-au făcut pe deplin datoria şi nimic nu motivează încercarea d-lui Haret, afară de eterna d-sale dorinţă de a lovi în şcoli şi în dascali.

CATE-VA NOTE

Articolele din *Epoca* prin cari prensul Griguţă demonstrează, negru pe alb, că dacă ţăranii de pe moşiile d-sale ar lucra şi iarna, d-sa nu i-ar exploata numai vara, au apărut în volum.

Cum se poate? Ştim că de regulă tiparul se plăteşte; aşa că naşte întrebarea: fondul de 60,000 fiind epuizat (prin cheltueli cari trebuiau făcute, dar nu s'au făcut), mai rămăsese ceva din cel de 50,000,—ori cum?

*

D. Iorga făcea dăunăzi teoria că „vilegiaturile trebuie făcute cu rost"; *ergo*: nu vă duceţi la staţiuni balneare ori climaterice, pentru a vă îngriji sănătatea, ci daţi năvală la staţiunea patriotică Vălenii de Munte, unde d. Iorga o să vă ţie conferinţe.

Rezultatul, zicea d. Iorga, va fi acelaşi. Căci: *mens sana in corpore sono*; şi deci, o dată ce prin conferinţele d-lui Iorga vă veţi fi ales cu o minte sănătoasă (fie la el, acolo!) ea nu va putea fi, *ipso facto*, de cît într'un corp sănătos. Q. e. d.

Ce se întîmplă însă? D. dr. Botescu, zice *Adevărul*, s'a apucat să ţie conferinţe pe la diferite staţiuni balneare. Adică: concurenţă directă şi nelegală.

Asta e al doilea pocinog, după cel de la Iaşi. Apoi să nu mori? Ba da! Şi cu atît mai mult, cu cît d. Iorga, după ce şi-a cheltuit energia atacînd conferinţele de la Iaşi—pe d. Candrea l'a făcut *jidan* şi pe d. Ibrăileanu *cal verde*—se află momentan într'o mare jenă argumentativă şi n'are cu ce să împroasce pe d. dr. Botescu.

Speranţa e numai la d. A. C. Cuza, care de sigur se va grăbi să-i urle un groaznic *toc şebegoim harogh*!

Repede, d-le Cuza, că şeful ţi se prăpădeşte de necaz!

OAMENI ŞI LUCRURI

LIRA 'N CUIU

Un tînăr confrate-bucureştean, scriitor de cronici zilnice, în care spiritul de observaţiune alternează cu o notă de sentimentalism, evocă în cea mai nouă a sa cronică, două strofe dintr'un cîntec pe care autorul rîndurilor de faţă le-a scris cu ani în urmă.

Cu această ocaziune confratele scrie: „versurile aceste ale unui poet iaşan, care de un timp şi-a uitat lira 'n cuiu, mă obsedau dăunăzi seara.."

Pentru cineva care odată a scris versuri—sau care scrie şi acum arareori, căci cine a scris vr'o dată nu poate să nu mai scrie de loc—e o senzaţie cu totul particulară, de cîte ori sub pana vreunui critic găseşte asemenea ironice imputări. Sunt ele la adresa trecutului? Sunt ele la adresa prezentului? Şi una şi alta. Faţă cu „foştii" poeţi e permisă toată cruzimea ironiei lesnicioase, pentru că ei sunt nişte fiinţe cu totul ciudate, cu totul aparte în mijlocul societăţii şi ori-cine are dreptul să-i arate cu degetul cum se arată ori care altă curiozitate:

— Iată un... poet care nu mai scrie. Iată un cîntăreţ care şi-a atîrnat lira 'n cuiu..."

Se cunoaşte dramatica strofă a marelui poet Eminescu, ajunsă la celebritate până la banalizare şi parodie:

A! De cîte ori voit-am
Ca să-mi spînzur lira'n cuiu
Şi un capăt poeziei
Şi pustiului să pui.

Criticii neobosiţi şi scrutătorii n'au aprofundat, nici n'au disecat încă înţelesul şi rostul acestei strofe.

Ce a vrut poetul să înţeleagă prin ea? Pe ce cale ar fi putut pune capăt „poeziei şi pustiului"? De sigur că nu trecînd la o searbădă şi prozaică viaţă burgheză, ci punînd capăt vieţei prin moarte...

A, în adevăr, dacă poeţii ar putea să treacă de-a dreptul din epoca înfloritoare a lirizmului—în nirvana uitării şi nesimţirii, ce ideal! Intocmai ca floarea ce moare în propriul ei parfum, ca sunetul muzical ce se perde în propriul său ecou,—aşa s'ar cuveni să moară cîntăreţul. Dar el e om înainte de toate; om cu legături sociale, cu poveri şi datorii—o, cu datorii mai cu seamă!—, cu slăbiciuni şi temeri.

Epoca de lirism e, cele mai de multe ori, efemeră şi accidentală, legată de expanziunea unei anumite vrîste. Cîntecul izvoreşte din simţirea lui numai atunci cînd în adevăr nu cunoaşte altă lume de cît acea a visului, altă putere de cît —himera, alt sentiment de cît—iubirea, altă plăcere de cît—armonia, altă zeitate de cît—sublimul.

Toate aceste sunt lucruri pe care le distruge curînd mediul încunjurător şi de-odată glasul cîntăreţului amorţeşte, versul lui—şchioapătă, ritmul piere, visul se iroseşte, credinţele se spulberă, anii trec, luptele încep, traiul se îngreue grijele sunt copleşitoare, vrîsta apasă umeru, şi de frica morţii, viaţa cere a fi trăită cu intensitate iar poetul—chiar cînd îl cheamă Eminescu şi e un geniu născut —exclamă copleşit de proză:

Dac'aş fi ştiut problema astei vieţi cu care lupt,
Ai vedea că am cuvinte pana mea să mi-o fi rupt.

... Şi iată de ce, tinere confrate, nu se cuvine a se ironiza prea mult poeţii care nu mai cîntă,—la noi sunt mai mulţi în această categorie decît poeţi în... activitate —ci mai curînd se cuvine să le fim recunoscători pentru ecourile de armonie şi frumuseţe ce, măcar în treacăt, au dăruit unei singure generaţiuni şi cari au încă puterea de a obseda, în anumite momente, sufletele sensibile ale generaţiunii care urmează...

Rodion

POEZIA ORAŞELOR

Sate şi tîrguri. — Sportul vilegiaturei.— Un scriitor curagios. — Tradiţia poetică.—Poezia de oraş.

Incetul cu încetul oraşele reintră în înfăţoşarea lor normală. Cei plecaţi revin la matcă; cei risipiţi se adună din nou. Oaşele, atît de mult dispreţuite şi părăsite, îşi reiau supremaţia, iar satele, cîmpiile, singurătăţile, la rîndul lor reintră în tăcerea izolării lor.

Insuşi poeţii, cari ar fi fost ruşinaţi să nu poată părăsi măcar pentru o lună de zile „proza" tîrgurile şearbede schimbînd-o cu liniştea ideală şi uniformitatea fermecătoare a satelor — revin cu lirele lor, ca să revadă străzile saloanele, cafenelele, toate locurile unde în timpul anului îşi înfiripă cîntările, îşi sorb avînturile, îşi reînoesc inspiraţiile, îşi făuresc strofele.

E o modă veche, o tradiţie sacră de a se poetiza tăcerea satelor şi cîmpiilor de a se celebra armonia vieţei rustice, în lunile aceste de vară cînd numai mirosul holdelor, frumuseţea lanurilor, bogăţia pustietăţilor sunt singurile izvoare cari ademenesc imaginaţiile şi nutresc fantaziile cîntăreţilor.

Numai ici colo cîte-o pană mai isteaţă cîte un gînditor mai curagios îndrăzneşte să se abată de la sportul acesta şi să propage ideia că şi oraşele au poezia lor —chiar în timpul vacanţei şi al căldurilor.

Unul din curagioşii aceştia — poate condus tot de sentimentele sale anti-ţărăniste în literatură—este d. Ovid Densuşianu din ale cărui producţiuni de vară în „Viaţa Nouă" cităm cîteva pasagii caracteristice.

Vilegiatura e la începutul ei:

„...Trăsuri se îndreaptă spre gară cu grămezi de valise, de cufere—uneori un sac ori o colivie compleazâ bagajul, ce se duce şi el să schimbe aerul.

Din ele cîte unul singur, o pereche ori o familie întreagă, dacă nu şi două, privesc radioşi gîndindu-se la mulţumirea care-i aşteaptă—vor dormi bine, vor savura cu deliciu bucătăria naţională ori străină; în privirea unora se vede parcă şi dispreţul pentru cei ce rămîn să păzească melancolia de vară a Bucureştiului.

Cîte visuri nu se leagă de acest cuvînt „vilegiatură"—dar şi cîte decepţii! O, mai ales acestea, cînd după efectele prea vii ale aerului ozonat unul ori altul, *el* ori *ea*, constată cîteodată pierderi la rubrica fidelităţei conjugale sau cînd la întoarcere ochii se uită nemîngîiaţi la golul prea mare din pungă.

Ca şi multe alte lucruri plăcute vilegiatura era altădată un privilegiu al celor bogaţi—azi a ajuns ispită aproape pentru toţi, şi cel din urmă care are cîte va zeci de lei în plus nu se poate să nu vilegiatureze şi el.

Dacă ar trăi Littré ar trebui să schimbe definiţiunea cuvîntului pe care a dat-o în dicţionarul său: „séjour que les per-

sonnes aisées font à la campagne pendant la belle saison".

Are pentru cei mai mulţi nenumărate farmece vilegiatura, dar ce o face mai ales atît de dorită e că dă un farmec idilic lenei. Atiţia—şi mai ales la noi—se plictisesc de lenea iernei, a primăverei şi toamnei; cînd vin căldurile gîndul lor e să-i schimbe decorul, s'o transporte la cîţiva metri de atitudine sau la o plajă.

Uitaţi-vă la cei care se duc în locurile noastre de vilegiatură şi veţi vedea că cei mai mulţi sînt—e scris pe faţa lor—dintre aceşti obosiţi de... lene".

Vacanţa e în toiul ei. Capitala, fireşte, a rămas deşartă, depopulată, părăsită de toată „lumea bună". Scriitorul, departe de a se ruşina că a ramas locului, bravează sentimentul „Vacanţei necesare" şi a „vilegiaturii obligatorii". Reproducem din nou o interesantă pagină:

«...Să se ascundă în vizunia lor de înapoiaţi cei care spun că oraşele n'au poesia lor! Li-i sufletul prea sărac ca să simtă farmecul lor şi trăesc sub robia impresiilor de primitivi cînd spun că poesie e numai la ţară, printre lanurile de grîu, ovăs şi alte cereale, ori în umbra codrilor.

Cîte nu spune gîndului şi inimei un oraş de dimineaţă pînă seara, din primăvară pînă în iarnă, ce comoară de senzaţii nu se ascunde între zidurile lui mai bogate ori mai sărăcăcioase, între grilajurile grădinilor timide ce par aici nişte exilate din altă lume! E ca o mare de vieaţă tumultuoasă, bizară, măreaţă ce se revarsă peste tot, o vieaţă cum nu întîlneşti în monotonia de la ţară. Şi unde mai bine ca la oraş se poate vedea puterea cuceritoare a omului, energia lui multiplă în lupta cu natura? La ţară el e mai mult rob, lasă numai cîte-va părţi din suflet să trăească.

Unde e viaţă mai multă acolo e şi poesie mai bogată.

Şi chiar cînd un oraş adoarme o clipă, poesie adîncă se desface din el.

Iată, Bucureştiul în timp de vară... Cîtă poesie melancolică nu pluteşte deasupra lui... E melancolia unui rege închis cîtva timp în temniţă şi aşteptînd să se întoarcă iarăşi în palatul lui, ori melancolia unei văduve care-şi aşteaptă tovarăşul de vieaţă n-rul 2 ori 3...

*

— Cum, n'ai plecat?

Aşa mă întreabă cineva din stradă, după un vechi obicei al Romînului, care, la teatru, vorbeşte peste staluri—în provincie dela loje la loje, — în restaurant dela un capăt la celălalt, peste mese, şi în strade lăturalnice, mai strîmte, dela o casă la alta.

— Şi de ce? continuă interlocutorul meu de pe trotuar.

— De ce? îmi repar casa...

Plecă rîzînd, şi rămăsei gîndindu-mă la mirarea care cuprinde pe mulţi cînd te mai vede în Bucureşti.

A sosit 1 Iulie, trebue să-ţi închizi casa şi bagajul—şi repede la gară. Dacă ai ocupaţiuni, lasă-le baltă; conduci o revistă, ia-ţi vacanţe—de ce o revistă romînă ar mai apărea în zilele caniculare? Urmează pilda directorilor, care de teamă să nu-şi congestioneze cetitorii şi să nu se congestioneze singuri anunţă că-şi iau odihnă împreună cu revista, pentru două luni—„păcat că nu-şi ia şi mai mult vacanţă" îmi spunea abonatul obligat al unei reviste cu somnolenţă estivală.

Şi mă mir că mai rămîn biblioteci deschise, că mai apar jurnale. Ar trebui să se decreteze somnul general, întrerupt numai de spălarea pe ochi, ducerea la restaurant şi cîteva p treceri după care să se doarmă şi mai bine."

In chestia Pînei

Ne vin ştiri neliniştitoare din partea brutarilor. După informaţiile ce avem, se pare că unii lucrători brutari—foarte mulţi—nu sînt tocmai mulţumiţi de modul cum unii patroni îşi ţin promisiunile şi angajamentele luate faţă de autorităţile comunale şi poliţieneşti, cînd cu aplanarea conflictului de acum două Săptămîni.

Se ştie, că în urma intervenţiei Comunei şi a poliţiei patronii au promis între altele că vor respecta regulamentul interior alcătuit de Corporaţie şi recunoscut de camera de meserii. In acest regulament se prevede între altele, că *hamurul* de pîne albă nu poate fi mai mare de 220 kg. cantitatea aceasta fiind socotită normală pentru puterile unui frămîntător. Cu toate acestea, unii patroni nu se cred obligaţi a respecta aceasta dispoziţie regulamentară şi impun lucrătorilor să frămînte *hamururi* de cîte *300* kgr. Faptul acesta nemulţumeşte pe mulţi lucrători, cari şi de astă dată văd că doleanţele lor—legitime faţă de prevederile regulamentului respectiv—sînt nesocotite.

Este foarte regretabil sfîrşitul acesta de nesupunere a unora din patroni, mai ales cînd autorităţile superioare locale au dispus şi patrooii au promis, că regulamentul va fi respectat.

In toată afacerea aceasta publicul consumator este cel mai direct interesat, căci pe spinarea lui şi a sănătăţei publice se întîmplă toate aceste diferende între patroni şi lucrători, cari pot avea urmări neplăcute.

Interesîndu-ne in rîndurile muncitorilor despre gravitatea acestor nemulţumiri, am putut afla cu multă satisfacţie că ele nu sînt de natură a determina pe lucrători la agitaţiuni cu consecinţe premejdioase. Ne pare bine, că lucrători brutari ştiu să păstreze o atitudine calmă în asemenea împrejurări şi îi îndemnăm să continue a păstra aceeaşi atitudine, căci mai curînd sau mai tîrziu lucrurile se vor tranşa definitiv şi dreptatea de sigur că va fi recunoscută.

Litere-Ştiinţe-Arte

Monumentele.— Chestiunea conservării— respectiv a restaurării — monumentelor naţionale preocupă la noi pe oamenii culţi, iubitori de artă şi cunoscători încercaţi pe acest tărîm. De aceea credem util a arăta cît de mult preocupă această chestiune spiritele de elită într'o ţară cu foarte veche cultură,—Anglia.

Sir John Stirling-Maxwell a ţinut o conferenţă la Society for the Protection of ancient buildings din Londra al cărei cuprins e reprodus în numărul pe August al lui Burlington Magasine.

Propunerile pe care Maxwell le face în conferinţa lui sunt de mare însămnătate pentru Anglia, întru cît ministrul preşedinte comunică numirea unei comisiuni care să facă un raport amănunţit asupra stărei şi întreţinerii monumentelor vechi din Marea Britanie. Conferenţiarul propune următoarele:

1) Numirea unei comisiuni centrale permanente pentru fiecare din cele trei regate; facerea unei statistici a monumentelor naţionale; şi pentru a se ajuta această comisiune, numirea unui stat major de architecţi şi inspectori care să fie întreţinuţi de stat.

2) Crearea unei comisiuni, pentru fiecare Comitet, care se lucreze în aceiaşi direcţie ca şi comisiunea centrală. Scopul societăţei pentru protecţiunea monumentelor vechi e de a fi înştiinţată la vreme despre defectele diferitelor monumente pentru a proceda la restaurarea lor şi pentru îndeplinirea acestui scop, conferenţiarul speră în ajutorul şi conlucrarea guvernului.

*

De la 1 la 5 Sept. 1908 va avea loc în Amsterdam al patrulea congres de radiologie şi electrologie medicală:

Succesele primelor 3 şedinţe din Paris în 1900, Berna în 1903 şi din Milan în 1906 au arătat importanţa şi folosul acestor congrese.

Al 4-lea congres va fi organizat pe cît posibil pe aceleaşi baze.

Programul va cuprinde următoarele puncte:

1). Electro fisiologie şi electro patologie, 2). Electro diagnostică şi electro terapeutică, 3). Diagnostică şi terapeutică cu razele X, 4). Studiul diverselor radioacţiuni, 5). Electrotecnica medicală.

De acest congres se va alipi o expoziţie de aparate noui sau modificate de clinică şi laborator, de asemenea şi ondiografii importante.

Congresul şi expoziţia vor avea loc la universitate.

*

După cum se anunţă din Paris, Van Dyck s'a hotărît să cumpere vila din Baden-Baden a scriitorului rus Turgenieff. Cunoscutul Van Dyck e unmare admirator al acestuia, dar vila o cumpără din pricina poziţiei încîntătoare în care se află. Turgenieff o clădise în 1861. A locuit în ea nouă ani de zile împreună cu familia Viardet. In 1870 s'a stabilit la Paris şi de atunci nu s'a mai dus la Baden-Baden.

*

Cu privire la exploratorul suedez „Sven Hedin", putem azi anunţa cu bucurie că după ştirile cari au ajuns în Europa dînsul îşi continuă liniştit magnificul său voiaj, în regiunile Tibetului, fiind în posesiunea sa o mulţime de rezultate folositoare geografiei, căci distinsul explorator descoperi în drumul său cîteva şiruri de munţi necunoscuţi pînă la dînsul; cîteva locuri precum şi un oraş sfînt de a căror existenţă nu s'a vorbit pînă acum.

După cum vedem deci „Sven Hedin" trăeşte şi e în deplină sanătate.

*

La Paris s'a înfiinţat în cursul verei o nouă organizaţie culturală: „Société française des conférences à l'Etranger".

Ea urmăreşte răspîndirea literaturii franceze moderne în statele străine şi indirect, înlăturarea literaturii proaste, obscene din nefericire prea populară în Europa şi America sub denumirea de „literatură franceză.

*

Se crede că premiul Nöbel pentru literatură se va împărţi anul acesta scriitorilor belgiani Maeterlinck şi Emile Verbaeren.

*

De la 25 la 29 Septembrie se va ţinea la Londra un congres internaţional pentru educaţiunea morală. Se anunţă importante comunicări din diferite ţări ale Europei.

*

STRUNA ZIIEI

CALEA SIMPLA

Dl. N. Filipescu proiectează mari manifestaţii de protestare a cîrciumarilor pentru a răsturna guvernul la toamnă.

ORDINEA

Cîrciumari, de vreţi să *cadă*,
Eu vă 'nvăţ ce-i de făcut:
Nu manifestaţi pe stradă,
Daţi-i, toamna, de... băut.

Informaţii

● *După-cum ne-a comunicat corespondentul nostru din Capitală, ministerul de răsboiu a numit o comisiune, sub preşedenţia d-lui colonel Georgescu, care să se ocupe cu aprovizionarea furajului necesar armatei.*

Numirea acestei comisiuni a făcut'o d. Ionel Brătianu, care ţine interimatul răsboiului, în scopul de a lovi în d. general Averescu, titularul ministerului de răsboiu.

Din sorginte absolut sigură aflăm că d. Ionel Brătianu a anulat un mare număr de contracte, care fuseseră încheiate şi aprobate de d. general Averescu.

La reîntoarcerea d-lui General Averescu din concediu, se pare că se vor produce incidente interesante.

● **Caracterizarea d-lui Filipescu.**—Ziarul *Ordinea* apărut astăzi cuprinde un foarte frumos articol, sub titlul: *„O inimă, o conştiinţă, un caracter"*.

Analizînd biografia pe care profesorul Mihăileanu i-o face d-lui Filipescu, pe care îl caracterizează prin cuvintele mai sus subliniate, *Ordinea* îl descrie astfel pe d. N. Filipescu.

Să fie oare toate acestea d. N. Filipescu?

Dar ar trebui să-ţi baţi joc de lumea care cunoaşte pe d. Nicu Filipescu: omul ingust sufleteşte, impulsiv, nervos, gata veşnic de a complota, de a urzi fel de fel de campanii; arogant cu cei mici, rău cu egalii săi, pretenţios ca cultură, pretenţios ca talent; trivial în expresii, bătăuş la ocazie şi stăpînit totdeauna de un singur dor, de o singură fobie: acea de a stăpîni ţara aceastra.

Şi pentru aceasta nimic nu-l poate opri: nici intriga, nici complotul, nici hula, cum nu-l opreşte mai tîrziu nici micimea sufletescă de a săruta unde a „batjocurit", de a întinde mîna aceluia căruia eri i-a arătat pumnul ori ascuţişul spedei.

Acesta e d. Nicu Filipescu, aşa îl cunosc până şi copiii pe stradă: cu ochii sticloşi, puţin scoşi din orbite „à fleur d'eau" cum spun francezii—cu un baston noduros în mînă, şi cu figura veşnic îmbujorată de supărare, de supărarea care-l roade şi-l frămîntă.

Iată cum apare acest om, numai „o inimă, o conştiinţă şi un caracter" acelor cari îl cunosc şi acelor cu cari d-sa e în contact.

◑ D. dr. I. Jannet, a fost numit intern la biroul primirei de la spitalul Sf. Spiridon, în locul d-lui dr. Ionescu, demisionat.

◑ Repetiţiile la Teatrul Naţional, în vederea viitoarei stagiuni ce se va deschide la sfîrşitul lui Octombrie, se vor începe Duminică.

◒ D. Constantin Olaniuc, fost factor la oficiul Trg.-Frumos, a fost numit factor gr. IV-lea.

◑ După cum am anunţat ministerul instrucţiunei publice a decis înfiinţarea la toamnă, în localitate, a unei şcoli de croitorie.

Şcoala va începe se funcţioneze la 1 Octombrie a. c.

● In ziua de 25 August a. c., se va începe în localul şcoalei normale de fete din localitate, concursul pentru bursele vacante de la azilul „Elena Doamna" din Bucureşti.

◑ Consiliul de reformă de pe lîngă corpul 4 de armată se va întruni în cursul lunei Septembrie a. c., avînd a cerceta cîte-va cazuri ale unor ofiţeri.

● Locurile de la parochiile vacante din Eparhia Moldovei şi Sucevei, vor fi complectate prin titulari, în primile zile ale lunei Septembrie.

● Inaugurarea şcoalelor din nou înfiinţate în judeţul nostru se va face la 1 Octombrie a. c.

● Iată după ziarul *Macedonia*, cum este format programul politic al tinerilor turci:

Se vor lua toate măsurile pentru alcătuirea unei noi constituţiuni.

Se va lucra pentru desfiinţarea Senatului.

In constituţie se va prevedea în mod expres libertatea asociaţiilor politice, întru cît ele nu vor atinge siguranţa statului.

O aplicare cît mai largă a principiilor fundamentale a constituţiei.

O administraţie cît mai largă a vilaetelor.

Dreptul electoral va putea fi exercitat de toţi cetăţenii Otomani, cari vor avea vîrsta de 21 ani, fără deosebire de poziţie socială.

Devisiunea administrativă de pînă acum a vilaetelor rămîne în vigoare, pînă la modificarea de către parlament.

Egala îndreptăţire a tuturor naţionalităţilor şi confesiunilor.

Admiterea tuturora în funcţiunile publice ale statului.

Serviciul militar obligatoriu pentru toţi Otomanii.

Limba turcească va fi limba oficială pentru toate autorităţile.

Micşorarea armatei, flotei şi a termenului de serviciu militar.

Introducerea treptată a impositului progresiv pe venit.

◕ D-l Emil Costinescu, ministru de finanţe, a luat o măsură lăudabilă.

Iată această măsură:

Din cauza deselor ploi, în multe judeţe ale ţărei sătenii nu şi-au putut treera cerealele lor cu caii, din cauză ca armanele sunt îmbîcsite de apă. Ast-fel că grîul stă în snopuri de cînd a fost secerat, expus să se prăpădească.

Faţă cu această stare de lucruri, d-l ministru de finanţe a dat permisiunea ca toţi proprietarii şi arendagii, care ar vroi să treere cu maşinele lor grîul ţăranilor, să fie scutiţi de plata patentei cuvenite pentru această operaţie.

● Alaltă-eri Prutul s'a revarsat din nou în judeţul Fălciu.

Apa Prutului a inundat imaşurile locuitorilor din satele Stănileşti şi Broscoşeşti.

De asemeni au fost inundate şi o parte din sămănături.

● Amicul nostru dr. Dragomir Hurmuzescu, profesor universitar, s'a reîntors ieri împreună cu familia, din viligiatură.

● D. Lascar Antoniu a plecat alaltăieri în excursiune Constanţa—Constantinopole.

DIVERSE

— Lucrătorul Vasile Popa, care lucra la canalizarea Bahluiului, pe şesul Ţuţorei, a alunecat în şanţ şi căzînd peste el o bucată de mal, i-a fracturat un picior.

D. dr. Stenner, medicul societăţei i-a dat ajutoarele necesare.

— La cafeneaua lui I. Sava din strada Anastase Panu No. 69, s'a aprins eri o lampă cu benzină ce era atîrnată deasupra biliardului şi căzînd s'a aprins masa de biliard.

Focul s'a stins de locatari.

— Din Dolhasca ni se scrie că fata Elena Ion Roşa din Gulia, pe cînd aducea vaca de la păscut, a fost străpunsă în abdomen.

Ajutoarele i-au fost date de agentul sanitar R. Băluţă.

— Zilele acestea s'a format o societate a birjarilor.

— Eri au fost furaţi din iarmarocul de la abator, patru cai, pe care săteanul Gheorghe a Vasiloaei, după ce-i cumpărase îi legase de un gard şi se duse să bee adalmaş în o crîşmă.

— De azi au început de la şcoala normală Vasile Lupu, cursurile de arpentaj, pentru învăţătorii din judeţul nostru.

— Autorităţile din Tecuciu, au cerut telegrafic autorităţilor noastre prinderea şi arestarea lui Vasile Săvescu, autorul unui foarte mare număr de furturi, care a evadat din închisoarea din Tecuciu.

Cumparaţi Bilete pentru Loteria 4 Clasa III a Regatului Romîn

de la Noua şi Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAŞI (Piaţa Unirei)

Dacă voiţi să fiţi CONŞTIINCIOS servit la toate clasele şi să primiţi plata cîştigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat şi până acum.

Un Loz întreg Lei 36,- O jumatate loz Lei 18 - Un sfert de loz Lei 9 Una optime lei 4-50

„LA REBELLE"

III

Iar Josanne îşi zicea că n'ar voii ca acest om să o iubească şi nici ea ca să-l iubească. I se părea ei că prea multe lucruri erau între el şi ea; vechiul amor pentru Maurice 1 copilul, acest mare secret pe care Noel îl presimţia.

Şi apoi el voia absolută confienţă. De multe ori cugeta să-i se destăinuiască. Dar cum? Nici o familiaritate nu fusese între ei. El nu-i oferise de cît pretenia. Respecta el văduvia ei? Sau iubia pe o alta, cum fac atîţia cari preferă plăcerea spirituală celei a simţurilor. Poate că era un curios de sentimente rari, un diletant al platonismului... Ea-şi zicea că sunt valuri de ale sufletului, care nu cad de cît în unele împrejurări. Nu ştia că amorul adevărat, cel care durează, cere inima întreagă.

Josanne plecînd la Chartres ca să-şi aducă copilul, pe care îl lasase acolo, scrise lui Noel exprimîndu-şi dorinţa ce ar avea ea să-i se destăinuiască pentru a fi cunoscută de el în totul, rugîndu-l tot odată să-i iubească copilul, cînd îl va aduce la Paris. El îi citeşte scrisoarea cu ochii în lacrimi şi-şi face planul să se destăinuiască şi el, ei asigurînd-o că toată iubirea o are pentru ea. Cearcă să-i răspundă, dar nu poate. A doua zi se hotăreşte şi o roagă să nu-l lase singur mai mult numind-o „unica lui prietină".

Josanne telegrafiază că soseşte. Acum ea avea pe suflet greşala în care căzuse Maurice, îi părea rău că nu poate oferi lui Noel un suflet mai curat, Dar gîndi că adevarata greşală din punct de vedere al moralei stricte nu-i amorul ilegitim ci micimea şi compromiterile ce atrage. Se gîndia la deosebirea ce ar fi fost dacă şi ar fi părăsit barbatul şi ce diferenţă pentru viaţa copilului. Ce desastru pentru ei amîndoi! In acest caz particular, minciunea era cel mai mic rău.

Gîndind neîncetat la Noel, Josanne simţă cum o nudă de amor îi umplea inima. Revăzîndu-se el îi spusese cum n'a avut linişte, cum n'a putut lucra şi cum pentru moment nu-i poate spune nimic. Il lovi însă aerul trist al Josannei, din pricina că întîlnise pe o doamnă, care întîmplător îi vorbise despre Maurice.

Văzîndu-se mai des el simţi că o iubeşte cu putere, dar nu poate avea siguranţă în ea pînă ce nu i se va fi destăinuit lui în totul. Intr'o primblare singuratică nu se mai pot preface şi Josanne cearcă a-i mărturisi trecutul, de care se temea atît de mult Noel. De la primele vorbe el devine violent. Indată însă îşi revine şi-i zice: „Josanne, sinceritatea e regula vieţei mele.

Mi-am impus de a nu minţi nici odată. Şi cînd mi-am călcat jurămîntul m'am simţit umilit şi micşurat. Pentru aceasta îţi voiu spune afecţiile mele trecute ca apoi să mă primeşti aşa cum sunt". Cînd Josanne îl întreabă: „Mă vei primi şi d-ta aşa cum sunt şi eu?". Locul poetic în care se aflau nu li mai permise întăi destăinuirea şi apoi unirea definitivă a sufletelor lor, ei într'un elan de dragoste care-i făcu să uite ori-ce noţiune de timp, spaţiu, convenţie pierzîndu-se într'o sărutare, care îi lăsa ameţiţi ca şi cînd căldura zilei toride trecuse în sîngele lor.

Noel începu a-şi da samă de ceea ce ar putea fi în viaţa acestei femei misterioase. Amor pentru barbatul ei—nu era după cît ştia. Dar iniţialele M. N. scrise pe romanul „Princesse de Clèves" îl puse pe gînduri. Cînd se mai întîlniră, el îi spuse că în viaţa lui n'a făcut nici odată crime mari; n'a sedus fete, nici n'a părăsit copii naturali nici n'a momit femeea celui mai bun amic al său dar a fost egoist, uşor cîte-odată, dar nu necredincios. A avut un trecut mediocru banal... chiar cu o zi mai înainte văzuse pe femeea pe care nu o iubise nici odată, iar de cînd o cunoaşte pe ea, doreşte ca totul să împartă împreună, dorind a o lua în căsătorie căci în ea el nu vede de cît tovarăşa de totdeauna şi nici de cum o metresă. Josanne rămîne încremenită, căci ea nu îndrăsnise să facă planuri pentru viitor.

Cînd Josanne la rîndul ei cauta să-i spue că iubise, şi că se dase, lui îi vine rău. Nu se aşteptase la aceasta. Văzînd desperarea Josannei, o asigură că nu o condamnă, că înţelege totul, că a făcut teerie numai asupra lucrurilor acestora aşa cum se face asupra boalei, morţii, nefericirei, dar că în faţa realităţi se revoltă, sufere că o brută. El eşi ne mai putînd suferi durerea ce-l îneca.

(Va urma). **Maria C. Buţureanu.**
Institutoare

Ultime informaţii

● *In repetate rînduri s'a înregistrat de ziare ştirea că d. Gh. Kernbach va părăsi conducerea prefecturei de Iaşi.*

Liberalul *şi după el celelalte ziare liberale s'au grăbit să dea dezmintire a celor svonuri.*

Cu toate aceste faptul este perfect exact. D. Gh. Kernbach va părăsi prefectura de Iaşi pentru a ocupa un loc în magistratura inamovibilă.

● *Modul cum a fost alcătuit tabloul noilor comuni rurale—făcute în conformitate cu noua lege comunală—a dat mult de furcă celor interesaţi.*

Se pare, însă, că şi acest lucru v servit ca mijloc unora spre a pescui în apă tulbure.

Aşa, pentru a cita un caz din judeţul Vaslui, ar putea să ne spuie d. Sassu, deputat al colegiului al III-lea de Vaslui, dacă este adevărat că d-sa a stăruit ca o cotună din acel judeţ, anume Dobîrceni, să fie dezlipită de comuna ei, pentru ca apoi tot d-sa să stăruie ca cotuna în chestiune să fie redată vechei ei comune? Dacă da, în ce scop a stăruit d-sa la început într'un fel şi apoi într'un sens diametralmente opus? Cum de şi-a schimbat aşa curînd convingerea despre interesul locuitorilor acelei cotune?

○ Comisiunea pentru examinarea candidaţilor înscrişi pentru a intra în şcoalele militare se compune din D-nii: colonel Lupan, directorul şcoalei fiilor de militari din localitate, Vasile Teodoreanu şi Ioan Constantinescu, profesori la aceia şcoală,

Examinarea se va începe la 16 August

Comisiunea va pleea zilele acestea la Craiova, unde va examina elevii inscrişi pentru giminazul militar, din acel oraş.

● După cererea directorilor conservatoarelor din ţară, ministerul de instrucţiune a admis ca cu începere de anul acesta să se unifice programele de studii ale ambelor conservatoare.

In acest scop va avea loc în cursul viitoarei septămîni întrunirea ambilor directori de conservatoare şi-a cîte 2 diriginţi, recomandaţi de aceştia, pentru a stabili programul uniform ce urmează a fi admis apoi de minister.

● Ministerul instrucţiunei a admis cererea d-nei Elena Sevastos de a ţinea cursuri libere de gospodărie casnică, sătencelor din judeţul Iaşi.

● Ministerul instrucţiunei a acordat suma de 5,000 lei pentru lucrările de reparaţiune trebuitoarea liceului internat.

● D. locotenent Alexandru Dobrescu, adjunantul d-lui general Tătărăscu a obţinut un concediu de 20 de zile.

● De astă-zi au început examenele generale ale şcoalei de încălţiminte din str. Păcurari 147, a d-lui Gh. Caracaş, şcoala subvenţionată de comuna Iaşi.

Ele vor dura până la 15 a. c.

Cu această ocazie are loc şi o expoziţie, în care obiectele de comandă se vînd cu preţul costului.

● Podgorenii din judeţul Iaşi, s'au întrunit eri în localul camerei de Comerţ în adunare generală.

S'au discutat mai multe chestiuni, între care şi participarea la congresul podgorenilor din întreaga ţară, ce ce va ţinea la 16 August în Capitală.

● De oarece în afară de cazurile de holeră, s'au constatat în ultimul timp în cîteva guvernămînte din Rusia şi ciuma, direcţiunea generală a serviciului sanitar a dat ordin ea să se închidă toate punctele de trecere de pe malul Prutului.

● Comisiunea pentru delimitarea Prutului, compusă din d-nii: general Eanescu, lt.-col. Rîmniceanu, col. Teofil Ţimcovici, colonel Ludovic Şipco, căp. Const. Nichiforow şi căp. Neculai Galaniu, a sosit eri în localitate.

Ofiţerii ruşi care fac parte din această comisiune au vizitat Mitropolia, bisericele Trei-Erarhi şi sf. Neculai Domnesc şi alte instituţii.

Cu trenul de 5 de Ungheni au plecat în Rusia.

● Ministrul de resboiu a trimes prefecturei 47 registre de recensemînt Md. D şi D', pentru a distribui la fie-care comună în vederea rechiziţionărei şi recensemîntului şi clasarea animalelor.

◒ D. Grigore Cucu, comisar clasa III din poliţia Ploeşti, a fost detaşat ca comisar al poliţiei din punctul Ungheni, în locul vacant.

✱ Unii cetitori ne roagă să întrebăm pe cei în drept ce s'a făcut cu loteria ce s'a organizat anul trecut pentru construirea unei biserici la Ungheni, ale cărei bilete au fost plasate, fără a se face tragerea?

◑ La comuna Aroneanu s'a declarat epidemia de scarlatină.

S'au luat măsuri pentru combaterea epidemiei.

◑ Ministerul instrucţiunei publice a făcut cunoscut prefecturei noastre de judeţ că pe viitor adjudecarea diferitelor pămînturi şcolare, scoase din arendă prin licitaţie publică, se va face numai de administraţia casei şcoalelor.

● Direcţiunea generală a serviciului sanitar a pus în vedere medicilor, cari conduc măsurile de carantină în punctele de pe malul Prutului, ca să ia aceleiaşi măsuri şi pentru călătorii cari vin din porturile Mărei Negre, Baku şi Noworosniok.

● Societatea podgorenilor „Centrala" cu sediul în Odobeşti, aduce la cunoştiinţa tuturor podgorenilor din ţară că congresul va avea loc în Bucureşti în ziua de 14 August curent ora 1 p. m. în sala băilor Eforiei.

Toţi domnii podgoreni — numai podgoreni—care doresc să ia parte la congres şi n'ar fi primit pînă atunci carta de întrare prin mijloacele ce am publicat la vreme, vor găsi această carte de întrare şi în acea zi la biuroul controlei de la întrarea salei, cu condiţiunea de a fi recomandat de una din persoanele acreditate pe lîngă societatea menţionată mai sus care s'a publicat deja prin ziare.

● I. P. S. S. Mitropolitul Partenie Clinceni al Moldovei şi Sucevei continuă cu vizitarea mănăstirilor din Eparhia sa.

Eri Inaltul Prelat a fost la M-rea Agapia, unde a asistat la instalarea noului stareţe a M-rei maica Epraxia Cosmescu.

Astă-zi şi mîine I. P. S. S. Mitropolitul va continua să inspecteze schiturile şi bisericele de prin împrejurimi.

Vineri, cu ocazia serbătorirei „Adormirea Macei Domnului", I. P. P. S. Sa va oficia hramul la Mănăstirea Varatec.

La 17 August I. P. S. S. Mitropolitul Partenie se va reîntoarce în localitate.

◑ S'au mai declarat vacante pe ziua de 1 Octombrie a. c., în judeţul nostru următoarele posturi de învăţători, a 65 lei lunar, în afară de cele publicate:

Tomeşti-Tomeşti, Buznea Găneşti, Brăeşti-Valea Oilor, Popeşti-Frumuşele, Sineşti-Storneşti, Sărca-Sărca, Sărca-Lungani, Golăeşti-Chişărăi, Ţuţora-Oprişeni, Bucium-Păun, Bucium-Vlădiceni, Hermeziu-Bălteni, Mironeasa-Hadîmbu, Şipotele-Brăeşti, Stînca Sculeni-Sîrca.

Aceste sunt posturi I, din nou înfiinţate.

◑ D. G. Casian, picher în serviciul technic al judeţului Iaşi, a fost înaintat picher principal.

◑ Din Tg.-Ocna ni se scrie că de cîte va zile a sosit acolo statul major al corpului de armată din Galaţi, pentru a face studii pe teren, pe toată valea Trotuşului.

Acest stat-major se compune din 14 ofiţeri, dintre cei mai de frunte ai armatei noastre, sub conducerea d-lui Colonel Cocorescu.

Ofiţerii desfăşură o mare activitate pentru studiile ce şi-au propus, căci de şi timpul este defavorabil din cauza ploilor, ei continuă a ridica planuri şi tot odată rezolvesc chestiunile ce li se dau de către şeful lor.

◐ Examenele generale ale şcoalei de încălţăminte, din strada Păcurari 147, de sub conducerea d-lui Gh. Caracaş, se vor ţinea în zilele de 11, 12, 13 şi 14 August, între orele 2—6 p. m.

In ziua de 15 August la ora 3 p. m., se va face împărţirea premiilor.

Lucrările făcute de elevi sunt expuse la vederea şi apreciarea publicului.

◔ Soldaţii schimbaşi, contigentul 1906 şi contingentul 1907, care n'au fost permanetizaţi, vor fi eliberaţi pe ziua de 1 Octombrie a. c.

◑ Acum cîte-va zile a încetat din viaţă în satul Căneşti, comuna Roşcani femeea Ioana Stefan Chelariu.

Parchetul primind un denunţ cum că moartea numitei femei a provenit în urma bătăilor ce le-ar fi suferit de la soţul ei, a deschis o anchetă.

Eri d. dr. A. Grossi, locţiitorul medicului legist al parchetului s'a dus la faţa locului împreună cu d. procuror Lilică Livaditi, procedînd la autopsiarea cadavrului.

S'a constat însă că cele denunţate erau neîntemeiate şi că numita femee suferea de mai mult timp de o boală de inimă.

◐ **Munca femeilor şi copiilor.**—Ministerul Industriei şi Comerţului va numi zilele acestea o comisiune compusă din 3 delegaţi ai serviciului minelor şi 2 delegaţi ai serviciului industriei pentru a decide asupra atelierilor în care munca femeilor şi a minorilor trebue să fie interzisă ca vătămătoare sănătăţei lor.

Comisiunea va trebui mai întăi să determine diferite munci şi industrii incompatibile cu întrebuinţarea copiilor mai mici de 15 ani, din cauza pericolelor ce pot suverni.

Comisiunea va face un raport foarte amănunţit asupra acestor industrii şi asupra condiţiunilor în cari munca femeilor va trebui să fie interzisă.

◐ P. S. Arhierul Ghenadie Georgescu, vicarul Mitropoliei va pleca la 16 August la schitul Cazancea, din judeţul Botoşani, unde va oficia un parastas pentru odihna sufletelor ctitorilor şi donatorilor.

◐ Ministerul de interne a pus în vedere prefecturei că de la 15 August a. c. certificatele de provenienţă şi de sanatate se vor elibera numai de autorităţile comunale rurale şi urbane.

● Am vorbit acum cît-va timp despre isprăviile unui factor poştal, anume Ioan Vartolmei, care a fost dovedit că sustrăgea din scrisorile din străinătate valorile ce conţineau.

Numitul factor a fost destituit, şi totodată dat judecăţei.

◐ Administraţia cassei şcoalelor a decis să facă mai multe îmbunătăţiri la şcoala de gospodărie rurală „Procopie Florescu" din comuna Tăuteşti.

Se va face o radicală reparaţie vechiului local al şcoalei, lucrări care vor costa 5000 lei; se vor face reparaţiile necesare administratorului şcoalei şi bisericei, în valoare de 5500 lei şi se vor construi: un grajd, nişte cocine pentru porci şi nişte coteţe, care vor costa 4000 lei.

Mercuri se va ţinea la prefectură şi la primăria din Tăuteşti licitaţia pentru darea în antrepriză a acestor lucrări.

◑ Astă-zi fiind a 43-a aniversare de la naşterea A. S. R. Principelui Ferdinand, un Te-Deum s'a oficiat la biserica Sf. Spiridon.

Serviciul devin a fost oficiat de P. S. S. Archieroul Ghenadie Georgescu, asistat de clerul acelei bisericei.

Au asistat d-nii: colonel Al. Musteaţă comandant de brigadă, Al. Zdrobici, directorul prefecturei poliţiei, X. Eraclide ajutor de primar, şi C. Moţet directorul prefecturei de judeţ.

Cîte-va companii din infanterie au făcut onorurile.

● Inscrierile la seminarul „Veniamin Costache" din localitate se vor face pînă Vineri 15 August.

Se ştie că anul acesta sunt 30 locuri vacante de bursieri şi 20 de solvenţi.

Pînă în prezent s'au înscris peste 100 de candidaţi.

Concursul se va începe în ziua de 20 August.

Comisiunea examinatoare va fi prezidală de Economul Savin, rectorul Seminarului.

● Pentru aprovizionarea orzului şi ovăaului, necesar garnizoanelor din cuprinsul corpului 4 de armată, s'a fixat o nouă licitaţie pentru ziua de 16 Agust, de oare-ce preţurile oferite la licitaţia ţinută la 25 Iulie n'au fost avantajoase.

Licitaţia se va ţinea la comandamentul corpului IV de armată.

● Eri la orele 12 un mare incendiu a isbucnit în pădurea Prisăcani, proprietatea prinţului Stourdza, incendiu care ameninţa să consume întreaga pădure.

Focul s'a întins cu mare repeziciune din cauza vîntului care sufla şi a distrus un hectar, din partea care e dată în exploatare fabricei Wuk et C-nie din Podul Iloaia.

Au sărit sătenii şi cu foarte mare greutate au putut localiza focul abia la orele 7 seara.

Provenienţa focului nu se cunoaşte.

◐ **Judiciare.**—Astă-zi a venit înaintea Curţei de Apel judecarea apelului făcut de escrocul Constantin Vasiliu, condemnat de tribunalul Suceava la 6 luni şi o zi închisoare.

Acest Vasiliu, care e absolvent a 7 clase liceale a escrocat mai multe persoane, între care şi pe d. dr. Negel, din localitate şi iată cum:

Acum cîte-va luni el s'a dus la Bucureşti, unde a căutat pe d. Radu Porumbaru, proprietarul fabricei Letea. Negăsindu-l însă pe acesta, Vasiliu se duse la d. Gh. Drăghici, procuror de curte, ruda d-lui Pdrumbaru, căruia i se recomandă că e proprietar de păduri de la Dorna şi că a venit să tranşeze vînzarea unor lemne d-lui Porumbaru. In cele din urmă Vasiliu reuşi să escrocheze pe d. procuror Drăghici cu suma de 80 lei, pe care acesta i-o dădu sub formă de împrumut, căci spunea Vasiliu că are bani însă nu-i ajung 80 lei şi cum va ajunge la Dorna îi va restitui.

Din Bucureşti Vasiliu veni la Iaşi. Aci, sub pretext că e bolnav, intră în secţia d-lui dr. Negel de la spitalul Sf. Spiridon. Vasiliu se gîndi la o nouă escrocherie; el scrise d-lui procuror Drăghici la Bucureşti că venind prin Iaşi a căzut bolnav şi că se află în căutarea d-lui dr. Negel. Vasiliu ruga în acelaşi timp pe d. procuror Drăghici să-i mai trimeată o sumă de bani până ce va eşi din spital, de oare-ce n'a voit să scrie acasă, pentru a nu afla soţia sa că e suferind.

D. Drăghici care cunoaşte pe d. dr. Negel, scrise acestuia o scrisoare, cu rugămintea de a da lui Vasiliu o îngrijire mai deosebită şi în acelaş timp să'l ajute cu ceva bani, pe care 'i va restitui.

D. dr. Negel dădu lui Vasiliu suma de 30 lei şi acesta odată stăpîn şi pe această sumă plecă la Tecuciu, unde află că este un d. căpitan Copetzki, ruda d-lui procuror Drăghici. Se prezentă acestuia şi se recomandă drept vărul d-lui Drăghici şi mare proprietar din Dorna. Povesti că a fost la Bucureşti să caute pe d. Porumbaru pentru tranşarea afacerei cu lemne şi întrebuinţînd acelaş sistem ca şi cu d. Drăghici, Vasiliu reuşi să excrocheze şi pe d. căpit. Copetzki, cu suma de 40 lei.

A doua zi el plecă la Bacău, unde găsi pe d. Poaumbaru. Cum acesta auzise de un d. Vasiliu proprietar de păduri de la Dorna şi pe care nu'l cunoştea personal, avu încredere în excrocul Vasiliu, căruia încredinţă suma de 80 lei.

Vasiliu dispăru şi d. Porumbaru, după un timp, văzînd că nu mai are nici un răspuns da la proprietarul pădurilor din Dorna, băuui că a fost excrocat. In acelaşi timp d. căpitan Copetzki scrise d-lui Drăghici şi ceru lămuri asupra „vărului" Vasiliu.

Lucrurile se descurcară şi excrocheia se dădu pe faţă. D. Drăghici a reclamat cazul şi Vasiliu fiind prins la Fălticeni a fost arestat şi judecat de tribunal, care l'a condemnat la 6 luni şi o zi.

Curtea de apel i-a admis astăzi dovada cu martori.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 11 August

Comandant provisor

Bucureşti, — A. S. R. Principele Ferdinand plecînd în străinătate, locul de comandant provisor al corpului II de armată va fi încredinţat d-lui general Culcer.

Demisia d-lui Atanasiu

Bucureşti.—Este sigur că d. Atanasiu, prefect de Tulcea, nu se va mai reîntoarce la postul său după terminarea concediului.

D-sa va demisiona pe ziua de 15 August, pentru-că considerînd ca o retrogradare trecerea sa de la inspectoratul administrativ la prefectura de Tulcea, refuză cu hotărîre de a mai fi prefect.

In caz dacă d. Atanasiu va persista în hotărîrea sa de astă-zi, prefect de Tulcea va fi numit d. Bălteanu, rudă de aproape a brătieniştilor.

Te-Deum

Bucureşti.—Astă-zi cu ocazia aniversărei a 43 ani de la naşterea A. S. R. Principelui Ferdinand, a avut loc un Te-Deum la Mitropolie.

Au asistat d-nii miniştri: Spiru Haret, Emil Costinescu, Ionel Brătianu, Al. Djuvara, precum şi preşedinţii curţilor de Casaţie şi conturi şi funcţionarii superiori.

D. Haret, ministrul preşedinte adinterim, a telegrafiat M. S. Regelui şi A. S. R. Principelui Ferdinand, exprimînd felicitările consiliului de miniştri.

Evenimentele din Turcia

Constantinopol. — Poarta a cerut guvernului romîn învoirea de a numi pe directorul biroului de corespondenţă la ministerul de externe, Sefabey, ca ministru al Turciei la Bucureşti.

*

Ziarele turceşti anunţă că s'a publicat o iradea prin care ambasadorii turci din Viena şi Berlin sunt destituiţi.

De asemeni e destituit şi ministrul Turciei la Belgrad: Ei au primit ordinul de a veni la Constantinopol.

*

Comitetul otoman pentru uniune şi progres a publicat o informaţie, declarînd că s'a făcut un acord desăvîrşit între tinerii turci şi comitetul pentru descentralizare.

*

După cele ce spun ziarele turceşti ministrul de interne Resid Paşa şi-a dat din nou demisia. Marele vizir i-a primit-o.

Ministrul vacufurilor şi-a retras demisia.

Ambasada turcească din Londra a înştiinţat Poarta de sosirea lui Izzet Paşa la Londra.

Ciocnire de trenuri

Dyon (France). —Din cauza unei confuzii întîmplată cu semnalele, un tren de persoane s'a ciocnit cu un tren de marfă care venea din Lyon.

Victimele sunt: un mort şi 7 rîniţi.

Ştiri din Casablanca

Paris.—Ziarul „Matin" află că guvernul francez a primit aseară o depeşă din Casablanca vestind sosirea sultanului Abdulaziz Settat.

„L'Echo de Paris" crede că guvernul francez nu va refuza să recunoască pe Mulay Hafin ca Sultan al Marocului, dar cabinetul din Paris nu va lua această iniţiativă, ci se va consfătui cu puterile interesate, şi mai întăi cu Spania.

Incăierare între deputaţi

Lisabona.—Aseară în sala paşilor pierduţi de la Camerd, doi deputaţi: Contele Arrochola şi Alberto s'au încăierat şi s'au lovit reciproc cu pumnii.

Ţarina şi poporul

Petersburg.—Ţarina, însoţită de ficele sale, a asistat eri la serviciul religios în biserica din satul Ropsa, unde se fac în acest moment marile manevre.

Impărăteasa a ordonat poliţiei să lase publicul şi pe soldaţi să între în biserică.

Prăbuşirea unui tunel

Palina.—(Insula Maiorca). Un tunel în construcţie s'a prăbuşit.

Sunt mai mulţi răniţi şi morţi.

Noi miniştri

Belgrad.—Cei trei noi miniştri sîrbi, tineri radicali sunt: Savtsici la lucrările publice, Timotijevici care a primit portofoliul ministerului de justiţie şi Glavinici care are comerţul.

● Aducem la cunoştinţa tuturor abonaţilor noştri, că «Opinia» ne avînd încasator nici în Capitală nici în altă parte a ţării, abonaţii noştri sunt rugaţi de a nu face plata abonamentului nici unei persoane, care s'ar prezenta în acest scop; ci să o trimită prin mandat poştal administraţiei ziarului.

Aceasta spre a evita pe viitor neplăcerea ce au avut unii abonaţi de-ai noştri, de a se vedea încasaţi de persoane străine de administraţia noastră, cari le-au eliberat chitanţe false.

Noi am reclamat acestea autorităţilor competente şi atragem atenţiunea tuturor, spre a nu se mai repeta asemenea lucruri, cari produc confuziuni regretabile.

Şcoala evangelică-germană

Cursurile acestei şcoli încep la 1 Septembrie; iar înscrierile se primesc de la 25 August la *Direcţiune, strada Banu No. 12.*

Programul în limba germană, precum şi cursul primar în limba romînă, conform programului oficial al Statului.

Direcţiunea

Noua Spălătorie Chimică şi Boiangerie

„MODERNA"

(lîngă NOAK)

— Iaşi, 17 Str. Lăpuşneanu 17 —

In vederea sesonului de toamnă mărind personalul pentru a satisface pe onor. public, mai bine şi mai prompt, rugăm pe onor. clienţi a ne încuraja cu comenzi.

Se spală şi se văpseşte chimic prin noile perfecţiuni tecnice, ori-ce haină de dame, bărbaţi, copii, uniforme ofiţereşti, de şcoală, toalete scumpe de mătasă, mănuşi, cuverture, perdele etc. Aseminea am introdus o nouă secţie pentru *rufe*, gulere, manşete, camaşe, plastoane, trusouri scumpe.

Se spală higienic şi prompt.

"MODERNA"
str. Lăpuşneanu 17
(lîngă Noak)

O frumoasă amintire

puteţi avea

fotografiindu-vă numai la

Fotografia Artistică WEISS

IAŞI.—PIAŢA UNIREI

5 lei, 12 fotografii Mignion

INSTITUTUL DE DOMNIŞOARE

CHAMPALBERT-HEROVANU

IAŞI—STR. BARBOI 19—IAŞI

Acest Institut cuprinde curs primar după programa statului cu limbele Franceză şi Germană şi piano, precum şi o secţie profesională.

Se primesc eleve interne, externe şi semi-interne. De asemenea se primesc şi băeţi pentru clasa I-a primară, numai externi.

Inceputul cursului la 1 Septembrie. Inscrierile se încep la 15 August.

Vaccinări şi revaccinări

Dr. A. Steuerman

Str. Golia No. 31

Cumparaţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei cari au intîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la:

Clasa III-a a Loteriei

Tragerea

la 2 şi 3 Septembre 1908

LEI 900,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şepte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă ca umpara din puţinile

Lozuri Norocoase

ce au mai remas libere la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8 Una optime	Lei	8.50
1/4 Un sfert	Lei	17
1/2 Una jumătate	Lei	34
1 Loz întreg	Lei	68

Preţurile Oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	4 50 lei	1/4 Un sfert	9.—lei
1/2 Una jumătate	18 —lei	1/1 loz intreg	36.—lei

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat postal

Se garantează serviciu cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere

„Romania musicală"

— IAŞI —

24 Str. Lăpuşneanu 24

Piane: din cele mai renumite Fabrici începînd de la Lei 700—pînă la cele mai scumpe.

Renumitele Pianine Zimmermann cea mai mare fabrica din lume.

Gramofoane: Marca „Inger" preţuri, reduse Gramafon de concert mare cornet dirigiabil redus din Lei 250—la lei 150.

Plăci mari de concert pe ambele părţi numai Lei 4.—o placă.

Note muzicale: pentru Conservator, studii şi piese moderne.

Viori pentru şcoală, Orchestră şi solişti.

Mandoline italiane, Violoncele, Flaute.

Coarde fine din cele mai renumite fabrici.

Preţurile cele mai eftine.

Hîrtie diafană de lipit pe geamuri cele mai frumoase desenuri.

Tablouri de artişti celebri precum şi Rame.

Preţurile cele mai reduse.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER incheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.

b) Contra-asigurări.

c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.

d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

„VICTORIA"

SOCIETATE ANONIMA DE

Asigurari generale şi Reasigurari

IN BUCUREŞTI

Direcţiunea generală: Str. DOAMNEI No. 10

Capital statuar Lei 5.000.000

Intăia emisiune lei 1.00.0000

Primul vărsămînt Lei 300.000

Societatea este representată în toate localităţile mai principale din ţară prin Agenţii săi şi face *Asigurări* contra riscurilor de

INCENDIU şi EXPLOZII

ACCIDENTE

CORPORALE ŞI ASUPRA VIEŢEI *OMENEŞTI*

TRANSPORT

Terestru, Fluvial şi Maritim

— REPRESENTANŢA GENERALA PENTRU JUDEŢUL ŞI ORAŞUL IAŞI:

Strada Stefan cel mare No. 33.

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de aceasta branşă.

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

Fondată in 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de Incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

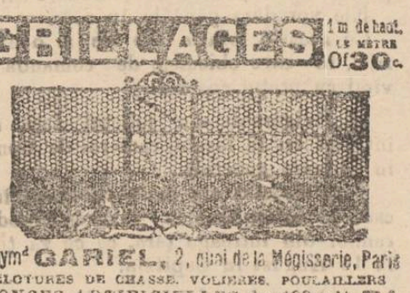

GRILLAGES 1 m de haut. LE METRE 0f30c.

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 6 f.

SIROPUL D^rului ZED

are pentru basa principală **Codeina** şi **Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătóre a le opiului.

Foloseşte de minune în contra **irritaţiunilor, peptului** si **ale pulmonilor**, a **tusselor invechile, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomniclor**, etc.

Paris, *strada* **22, Drouot** şi la *diverse* Pharmacii

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca **Purgatif**, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrănilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE, FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN IASI: Farmacie **FRATII KONYA.**

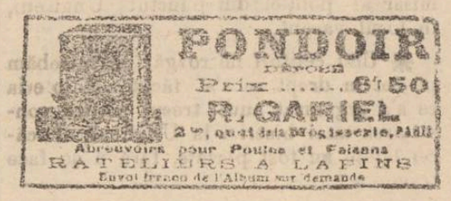

FONDOIR

Prix 6f50

R. GARIEL

2e, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix 0f50c.

Raymond GARIEL

2e, quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iasi—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No 17—instalaţie cu motoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iaşi

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei

6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani

» » » » IV, 40 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare, 38. — Sub direcţiunea unui Comitet — Anul V.—No. 508 —IAŞI, Mercuri 13 August 1908

„Demagogismul" d-lui Badareu

Viitorul ţine foarte mult să treacă drept un ziar occidental. Dacă reuşeşte sau nu asta ie altă chestie—dar că urmăreşte aşa ceva, îndoială nu poate fi.

Pînă să facă, însă, dovada despre occidentalismul său, nu arare ori, ziarul, condus de d. Duca, ne-a dat prilejul să constatăm un lucru cu mult diferit de ce ar dori sa fie: superficialitatea în argumente şi procedee foarte puţin civilizate în polemică.

In cadrul acestora este desigur şi articolul ultim, cu privire la atitudinea d-lui Alexandru A. Bădăreu faţă de chestiunea votului universal.

Luînd drept bună o informaţie glumeaţă din *L'Indépendence Roumaine*—pe care am comentat-o în chip ştiut—cum că fruntaşul nostru va face să apară în Iaşi, împreună cu d. Sebastian Moruzzi, un ziar pentru susţinerea votului universal, *Viitorul* face aprecieri absolut greşite şi întru nimica justificate.

Dar mai întâi o mică lămurire. Nu „scriem aceste rînduri pe baza vre-unei autorizaţii a fruntaşului nostru, deci nu avem calitatea nici a dezminţi nici a confirma ceea ce se spune cu privire la atitudinea d-lui Bădăreu în chestia votului universal. De altfel nici nu ne propunem a insista asupra chestiunei în sine.

Din articolul *Viitorului* voim să relevăm numai epitetul de demagog, cu care întovărăşeşte numele fostului ministru de justiţie, şi să vedem întru cît el este justificat.

In genere este de presupus că, un ziar care se pretinde occidental nu va aborda o chestiune şi nu se va atinge de o persoană fără să nu cunoască fondul lucrului şi persoana despre care discută. Nu-i de închipuit ca un astfel de ziar să adopte sistemul învechit, de invective de o parte, de insinuaţiuni gratuite de altă parte.

Oare aşa procedează *Viitorul*? Prin ce reuşeşte el să dovedească demagogismul d-lui Bădăreu?

„Demagogul nu luptă pentru o idee, scrie ziarul în chestiune, care este în stare nativă şi care are a străbate încă o lungă şi anevoioasă cale, pînă să se împlînte în cît mai multe cugete şi să devie o revendicare generală. Cu mirosul sigur al pasărei de pradă se aruncă numai asupra ideilor deplin maturizate de imprejurări şi menite a triumfa în scurt timp, la cel dintâi prilej favorabil".

Să luăm de bună aceasta caracterizare a demagogului— deşi sunt şi aci nuanţe extreme şi deci necorespunzătoare acestei quasi-definiţiuni—şi atunci ne întrebăm: poate ea fi aplicată d-lui Bădăreu?

Dar bine atîta ştiu adversarii noştri despre mentalitatea fruntaşului partidului conservator-democrat? Este oare cu putinţă aşa ceva? Se poate admite ca un pretins om politic sau gazetar să cunoască atît de puţin pe omul politic despre care se ocupă?

Dacă n'au cunoscut omul, dacă nu i-au pătruns mentalitatea, dacă n'au aflat nimic din fondul convingerilor şi ideilor ce le nutreşte, de ce nu s'au interesat înainte de a proceda, de ce d. Duca n'a întrebat pe prietinii săi din Iaşi — dintre care unii i-au făcut chiar educaţia politică?

Căci, dacă ar fi cercetat, s'ar fi convins că nici odată fruntaşul nostru n'a deviat de la convingerea lui adîncă, că răul cel mare de care suferim este libertatea excesivă, neînfrînată, în manifestare, ipertrofia individualităţei, nesocotirea spiritului de ordine, disciplină şi ierarhie.

Ar fi aflat că întreaga activitate a acestui om de frunte, muncitor neîntrecut şi spirit echilibrat, a fost pururea pentru a pildui restabilirea simţimîntului de ordine şi a distruge sămînţa anarhiei care a cuprins tot şi toate.

Ar fi aflat că acest om s'a pus pururea de-a curmezişul curentelor cu adevărat demagogice, create une-ori cu concursul electiv al unora din amicii de astăzi ai d-lui Duca. Ar fi ştiut că nu mai departe de cît acum un an şi jumătate, nesocotind o sumă de mizerii—care n'au întîrziat să se producă—şi în convingerea adîncă că va avea aprobarea şefului—ceea ce n'a întîrziat de a-semenea să se producă — d. Bădăreu a renunţat la lupta naturală care trebuie să existe între cele două partide, a pornit lupta grea contra unei adevărate demagogii, care căuta să puie stăpînire pe a doua Capitală, şi a economisit astfel partidului din care face parte şi d. Duca nuoi şi mari înfrîngeri.

In nici o ţară din lume nu se aruncă epitetele cu uşurinţa cu care se aruncă la noi. Mărturisim, însă, că n'am fi crezut vre-odată că s'ar putea pune cuvîntul demagog ca adjectiv pe lîngă numele d-lui Bădăreu.

Fruntaşul nostru este, prin firea lui, cel mai mare adversar al demagogismului—dovadă cît de mult el este atacat de adevăraţii demagogi.

Şi nici că se poate altfel. Omul, pentru care folosinţa momentului este nulă faţă de consecinţele pentru viitor, care nu nesocoteşte o clipă ideea generală ori care ar fi cazul special în litigiu, care pune în toate, pe lîngă lumina sclipitoare a frumoasei sale inteligenţi, dragostea sa fierbinte pentru ordine şi spirit de muncă şi ierarhie, care nici odată n'a cerut faptelor şi evenimentelor de cît folosinţă pentru interesul general, nu poate să nu fie duşmănit de adevăraţii demagogi.

Iar toţi acei care îl gratifică cu acest epitet nesocotesc evidenţa şi se expun pur şi simplu ridicolului.

C. Sorin.

INSTIGATORUL

După cârciumari—agrarienii. Şi după agrarieni?... imaginaţia d-lui Nicu Filipescu va şti ce să inventeze pentru a continua opera de scandal şi de tulburări atît de necesară temperamentului său bătăios şi existenţii inertului partid conservator.

Nimic nu e mai desgustător în politica romînească, decît această activitate a celui mai fără de scrupule şi mai lipsit de bun simţ dintre politicieni, d. Filipescu. Nici un regret pentru consecinţele rele ale acţiunilor sale, nici o retragere în faţa primejdiei ce dezlănţue în ţară cu instigaţiile şi intrigile sale veninoase. Pentru a-şi ajunge scopurile sale—adesea necurate—purtătorul sforilor din culisele partidului d-lui Carp nu se dă îndărăt de la cele mai meschine şi mai degradante mijloace.

Insultele verbale şi prin presă: scandalurile şi instigaţiile cele mai periculoase; războiul social al claselor; pumnalul şi spada au fost şi sunt rînd pe rînd utilizate de dînsul după importanţa şi necesitatea cauzei.

Acum, după ce a încercat să provoace nemulţumirile cârciumarilor şi să-i monteze în stare de război, a început să încurce iţele în societatea agrarienilor, pentru a-i determina sa angajeze o luptă potrivit planurilor sale.

Va reuşi? Să sperăm că nu, după cum nici pînă acum, n'a reuşit de cît să provoace mici scandale, cari au inspirat numai dispreţul publicului.

E într'adevăr de mirat, cum acest pescuitor în apă tulbure, acest d. Nicu Filipescu, care nu tinde decît să răstoarne oamenii şi lucrurile, şi care are curajul să înfrunte indignarea generală ce se ridica împotrivă-i, nu găseşte să exploateze decît chestiunile mici—dacă nu cum va le inventează şi pe acestea—nu ştie decît să răscolească patimile oarbe şi urîte ale interesaţilor şi rău voitorilor.

Se cunoaşte omul care nu urmăreşte binele general, care nu luptă pentru infăptuirea unor idei; ci caută numai să profite. Chestiunile mari, chestiunile de interes general nu pot aduce foloase personale—ele nu pot preocupa pe d. Nicu Filipescu.

Şi cînd te gîndeşti că sunt oameni cari văd în instigatorul mahalalelor capitalei un caracter, o conştiinţă!

O infiraţie mai caraghioasă nici că se poate.—M.

Evoluţiunile d-lui Duca

In scurtul timp de cînd d. I. G Duca, unul dintre răsfăţaţii tineri ai tinerilor generoşi, a ajuns mare om politic şi directorul unui Cotidian din Capitală, avem ocazia de a savura comicele evoluţiuni la cari se dădă cu o graţie aproape feminină. Şi pentru a nu mai reaminti operaţiunile hazlii din scurtul trecut politic şi ziaristic al directorului Viitorului, *sfătuim pe cetitori să răsfoiască colecţia acestui ziar din ultimile două săptămîni, în care—cu privire la destăinuirile făcute de d. Barbu Păltineanu—vor găsi suficiente argumente pentru modul cum calificăm noi atitudinea—sau mai corect* atitudinile—*d-lui Duca în chestiunea aceasta.*

Cu o violenţă năprasnică Viitorul *se rîdică împotriva partidului şi presei conservatoare, cerîndu-le să dezmintă dacă pot, gravele acuzaţiuni ale d-lui Păltineanu. A doua zi, cu aceiaşi năprasnică violenţă cere socoteală fruntaşului şi presei noastre de a retracta învinuirile gratuite ce aduc partidului conservator. Şi cu o regularitate, care nu lasă nimic de dorit,* Viitorul *se repede silnic de la o extremitate la alta, ex cutînd o serie de evoluţiuni—este drept—cu multă artă, dar foarte comice pentru situaţiunea şi morga solemnă ce are în alte ocaziuni. Dar ceea ce e mai nostim, e că toate aceste evoluţiuni vertiginoase, coincid perfect cu ameninţările* Epocei *şi ale d-lui N. Filipescu pe de oparte, şi cu răspunsurile categorice şi inebranlabile ale d-lui Păltineanu pe de alta.*

Bietul d. Duca, prins între Nicovală şi ciocan, nu ştie ce poziţiune să ia, şi se zbate şi într'o parte şi în alta provocînd ilaritatea spectatorilor.

Situaţiunea aceasta a d-lui Duca ne aminteşte momentul culminant al unei piese: Băile de la Spa, *în care regretatul artist Burienescu, în repertoriul căruia piesa ocupa un loc de frunte, avea aceiaşi comică situaţie. Un domn, care e în conflict în acelaş timp cu doi adversari deosebiţi, şi cari cu revolverele în mînă îl obligă: unul să stea cu* pălăria în cap, *şi celalt, să stea cu* capul gol. *Bietul om, cu totul nenorocit, silit ca de zeci de ori să-şi pue şi să-şi scoată pălăria cu o iuţeală vertiginoasă, se dădă unei gimnastice extrem de comice şi produce un hal nebun.*

Piesa aceasta trebue să fie cunoscută şi de tineri, pentru-că Burienescu, mort de curînd, a păstrat-o pînă la urmă în repertoriul său.

Probabil, că d. Duca, directorul Viitorului *n'a văzut-o, căci atunci s'ar fi ferit de a ajunge să joacă tocmai rolul victimei din* Băile de la Spa, *schimbîndu-şi atitudinea cu fie-care număr al ziarului, după sentimentele ce zilnic îi inspiră ameninţările unuia sau argumentele celuilalt.*

Iar noi, şi toţi aceia cari stau de-oparte şi privesc, rîd de situaţiunea d-lui Duca—şi desigur hazul general e mai mare de cît pe vremea lui Burienescu.

Idem.

Chestiuni locale

Sărmanii săraci!

Un străin, ori un locuitor al vre-unui alt oraş al ţării, dacă ar fi vizitat Iaşul în cursul săptămînei şi ar fi cetit afişele de spectacole ce acopăr zidurile oraşului, s'ar fi minunat de următorul lucru. In decursul unei singure săptămîni se anunţă trei—cetiţi bine, trei—spectacole în grădina Copoului în folosul săracilor.

E adevărat că a doua Capitală a ţării abundă în... sărăcime; nimic nu e mai lesne de găsit pe străzile Iaşului de cît un sarac de ajutat.

Cu toate aceste n'avem de loc impresiunea că administraţia comunală ar purta într'adevăr atîta de mult grija sărăcimei în cît să patroneze atît de dese serbări în beneficiul populaţiunii sărace, cu atît mai mult în toiul verei cînd grădina Copoului e menită a servi publicului iaşan pentru plimbări şi distracţii în loc de a fi monopolizată exclusiv pentru serbări mai mult ori mai puţin filantropice.

De ordinar se organizează serbări de binefacere iarna, în cursul stagiunii teatrale. Prin ce întîmplare însă actuala administraţie a devenit pe neaşteptate atît de generoasă în cît, la fiecare trei zile, să avem serbări pentru săraci?

Cei neîncrezători ar putea întîmpina cu bănueli asemenea excese de bună voinţă, mai cu seamă că e ştiut cum se plasează, în genere, biletele de intrare la asemenea serbări.

Date în grija poliţiei—mai cu seamă de cînd un ministru liberal a „interzis" amestecul poliţiei la distribuiri de bilete—ele sunt impuse negustorilor, mai cu seamă celor nevoiaşi, aşa în cît serbările aşa zise filantropice devin o nenorocire pentru o categorie de locuitori, săraci şi ei în felul lor.

Am dori să fim dezminţiţi în această privinţă, dar suntem siguri că nu vom fi. Aşa se petrec lucrurile, din nenorocire şi răul pare fără leac.

Iată de ce cu drept cuvînt, ni se pare ciudată această serie de reprezentaţii la Copou şi atragem atenţiunea celor chemaţi să mai slăbească cu dragostea pentru sărăcimea iaşană.

Căci dacă ar fi să se dee cîte o asemenea serbare la fiecare trei zile, atunci potopul biletelor vîndute cu de-a sila ar fi o catastrofă şi ar trebui să deplîngem pe... sărmanii săraci ai Iaşului, sau să organizăm cu vremea, serbări nu numai în folosul săracilor oficiali, ci şi în beneficiul... cumpărătorilor de bilete, victime ale filantropiei poliţieneşti...

OAMENI ŞI LUCRURI

Măsuri trebuincioase

Serviciul sanitar superior a luat o măsură curioasă, dar sănătoasă. Locuinţele săteniilor situate în părţile mai mult ocupate de călători cari şi-au petrecut acolo vacanţa vor fi dezinfectate.

S'a constatat—pare-se—că foarte de multe ori vizitatorii veniţi de prin oraşe pentru a se odihni ori a se însănătoşi au lăsat în urma lor microbii unor primejdioase boli în micile locuinţe rustrice pe cari le-au ocupat temporar în schimbul unei recompense băneşti.

Nimeni nu va contesta buna intenţiune a unei atari măsuri de salubritate şi nici unui observator nu-i poate scăpa ironia ce s'ascunde în ea.

Orăşanul, istovit de viaţa oraşelor mari, strivit în lupta grea pentru existenţă, copleşit şi ros de sarcinile prea grele ale unei vieţi pretenţioase, ori împovorat de o tristă moştenire din părinţi, aşteaptă cu nerăbdare cele cîteva săptămîni de libertate pentru a părăsi oraşul, locuinţa, aerul încărcat de căldură şi de miasme. Ca şi vechii locuitori ai ţării în aşteptarea duşmanilor cotropitori, aşa fuge şi această populaţiune de istoviţi, retrăgîndu-se în munţi, la adăpostul codrilor, în singurătatea şi siguranţa munţilor puţin accesibili pentru boli. Pe cel slab şi vlăguit îl mînă aci speranţa scăpării, iluzia de a-şi reînoi seva, de a-şi recăpăta puterea, de a constitue viaţa unui suferind pe care-l mineză boala ce nu iartă.

Ce poate şti din toate aceste săteanul de la şes ori de la munte, care pentru o mică sumă de bani îşi închiriază odăiţele după ce a aşteptat cu nerăbdare să vină anotimpul bun şi rentabil al vacanţei? El nu îndrăzneşte să presupună că orăşanul care se adăposteşte la el e un biet nenorocit care tremură în aşteptarea zilei de mîni. Ci mai curînd vede la dînsul dorinţa de a petrece şi de a se odihni.

Iar cînd, mai tîrziu, descopere că o afurisită de boală a venit să-i pustiască coliba, că oftiga neîndurată s'a furişat să-i secere neamul, el primeşte cu resemnare osînda cerului, fără să blestome, fără să urască pe cineva, căci nu şi închipue că oraşanul viclean şi rău i-a adus odată cu puţinele parale—grozăvenia boalei şi primejdia morţii.

Şi ast-feliu oraşele invenineazâ şi ruinează de multe ori satele. Populaţia inconştientă de aici plăteşte fără vină un tribut grozav şi e bine că se iau oare care măsuri pentru micşorarea răului; e bine ca pe urma bolnavilor plecaţi să vină etuvele nimicitoare de microbi, ori cît ar fi de crudă ironia acestei preumblări a dezinfectantelor în frumoasele regiuni şi la adresa unor simandicoase persoane.

Redicn

CRONICA ECONOMICA

Incurajarea industriei naţionale

Cu 30—40 de ani în urmă ar fi fost foarte la locul ei, o discuţie în jurul celor două sisteme ce ar fi de aplicat industriei din ţara noastră: protecţiune sau liber schimb.

După războiul franco-german din 1870, spiritul general şi legiuirele tuturor ţărilor au fost pentru protecţiune.

Romînia, urmînd curentul general—şi de sigur că n'ar fi putut face altfel—a adoptat regimul protecţionist. Ar fi de prisos dar a discuta acum, care din cele două sisteme ar de preferat.

Cum însă situaţia sa economică pe acele vremuri era foarte ingrată, industria neexistînd sau fiind la începuturile ei şi cum situaţia sa politică de stat abia închegat şi de sine stătător, nu-i putea permite a lua toate măsurile ce ar fi găsit cu cale spre a pune bazele temeinice, unei industrii naţionale, progresul s'a făcut încet şi cu sacrificii băneşti însemnate.

Legea pentru încurajarea industriei naţionale, sub regimul căreia ne găsim şi astăzi, a fost votată în 1887 şi trebuia să expire peste 15 ani.

In 1902 s'a întocmit un nou proect care s'a împărţit camerilor şi a fost discutat în presă, dar n'a fost adus în desbaterea corpurilor legiuitoare.

De atunci şi pînă azi chestiunea modificărei, a rămas în suspensie, prelungindu-se din an în an valoarea şi efectele legei vechi.

*

Această stare de provisorat atît de dăunătoare oricărei noi iniţiative industriale pare că va lua sfîrşit.

D. Al. Djuvara, ministrul industriei şi comerţului, plănueşte să depună pe biroul camerilor în sesiunea de toamnă, un proect de modificare a legei de încurajare.

Materialul adunat de secretarii-inspectori şi Camerilor de Meserii cu privire la ancheta meseriaşilor din ţară, datele ce se adună la minister cu privire la întreaga activitate a fabricelor şi atelierelor existente, se vor prelucra şi în urmă se va elabora proectul aşa că în curînd se vor cunoaşte intenţiunele de cari este animat d. ministru al industriei şi comerţului.

*

Legea din 1887, cu toate criticele aceste ce i s'au adus de către agrarienii din vechea şcoală, a dat rezultate mulţumitoare, ţinîndu-se, bine înţeles, samă de imprejurări.

Sub scutul ei s'au întemeiat şi au înflorit o mulţime de întreprinderi. Astăzi avem peste 500 de fabrici mari, încurajate de stat cu un capital de peste jumătate miliard.

Ar fi exagerat să afirmăm că existenţa industriei mari din ţară, s'ar datora exclusiv acestei legi, dar, este foarte adevărat că fără o asemenea lege, n'ar fi intrat atît de multe capitaluri în industria romînească.

Dar dacă pe lîngă această lege, mai ţinem samă şi de regimul vamal protecţionist nu aşa de protecţionist pe cît se crede—ne putem justifica existenţa acestei industrii şi tendinţa ei de a se mări şi înmulţi.

In ce priveşte tariful vamal actualmente în vigoare şi alcătuit pentru un mare număr de ani, toţi oamenii noştri politici sunt de acord asupra utilităţii lui.

*

Să nu se creadă că politica de încurajare a ajuns la noi la o limită extremă şi peste care nu se poate trece. Aşa de pildă, în această privinţă, nu ne putem compara cu Ungaria care a adoptat faţă de industria ei, o protecţiune cu mult mai simţitoare şi în formă mai acută ca la noi, guvernul ungar nu este legat de condiţiuni precise de lege, în incurajarea pe care ar voi s'o acorde unei industrii.

Are mînă liberă pînă acolo, că poate acorda uneori sumi mari, de sute de mii de lei, drept avans, unei industrii pe care a se înfinţa, atunci cînd crede, că o asemenea industrie merită toată protecţiunea posibilă.

Şi ni se pare foarte inteligent sistemul acesta de a ţine samă, în acordarea avantajelor de nevoile specifice fiecărui gen de industrie aparte.

Cine nu ştie ce sacrificii enorme a făcut Rusia pentru crearea şi menţinerea industriei ei metalurgice. A mers pînă acolo, încît a susţinut-o ani dearîndul cu comenzi, chiar cînd budgetul nu-i permitea acest lucru.

Germania a dat în scurtă vreme, un avînt considerabil industriei ei printr'o inteligeotă politică de protecţiune şi o admirabilă combinare de tarife de căi ferate, care au atras admiraţia lumei întregi.

*

Şi apoi, odată porniţi pe calea aceasta odată sacrificiile mari făcute, atîţia amar de ani, în dorinţa legitimă de a încuraja crearea unei industrii naţionale, care după oare-care vreme, în viitor, să se poată urca pe propriele ei picioare, se impune ca în proectul nou ce este pe cale a se elabora să se introducă măsuri inteligente şi care nu cer sacrificii, condiţionate de *situaţia reală* a industriei noastre, sau acolo unde măsurile cele mai potrivite s'ar găsi nesatisfăcătoare să se vină cu avantagii mai simţitoare ca cele din trecut. Rigiditatea paragrafelor din legea veche ar putea fi înlocuită prin dispoziţii mai mlădioase şi mai libere care să poată ţine samă de toate împrejurările ce însoţesc evoluţiunea industrială a ţărei.

Este absolută nevoe ca bine-facerile legei ce va lua fiinţă, să se întindă şi să ocrotească şi interesele industriei mijlocii şi mici, a atelierelor şi întreprinderilor mici. De asemenea va trebui să se ţină samă şi de desideratele legitime şi justificate ale meseriaşilor. Legea veche, cu toate neajunsurile ei, a contribuit la întemeierea numai a industriei mari, căci n'a avut în vedere de cît această industrie.

Oare calea apucată ne va duce la bun sfârşit? Să luăm toate măsurile pe cari împrejurările reale ni le dictează, să ne folosim de toată experienţa dobîndită până în prezent şi să legiferăm în consecinţă. Să acordăm aceleaşi avantage din trecut şi care s'au arătat a fi de folos: scutire de impozite, şi de taxe vamale, teren gratuit, să întindem avantajele reducerei pe C. F. R. prin întocmirea şi aplicarea unui tarif mai perfecţionat, mai întins şi mai micşurat, ast-fel combinat încît să se dea un nou avînt exportului, întărindu-l şi avantajîndu-l; să stabilim din datele culese cu privire la meseriaşi şi lucrători dacă avem îndeajuns, numărul necesar şi cîţi din aceştia sunt calificaţi, apţi a fi întrebuinţaţi pentru lucrări speciale în fabrici şi odată convingerea făcută să mărim sau să mişcurăm quantumul de asemenea lucrători romîni pe care trebue să-i aibă ori ce industrie spre a se bucura de avantajele legei de încurajare. Astăzi legea cere ca 2|3 din personalul ori cărei industrii să fie romînesc. Să ştie însă că în urma anchetelor întreprinse, mai nicăerea această cerinţă a legei nu este satisfăcută.

In genere, trebue să avem în vedere că cu totul alta este situaţiunea industriei din ţara noastră în prezent şi alta a fost în 1887. Alte împrejurări, mai puţin prielnice am avut atunci, cu totul altele, neasămănat mai favorabile avem astă-zi şi de care am putea profita.

E. B.

Agitaţia Normalistelor

— Memoriul prezentat d-lui Haret —

Domnule Ministru

In „Monitorul Oficial" s'au publicat numele institutorilor rurali, convocaţi pe ziua de 19 August, spre a'şi alege locuri în învăţămîntul urban. Sunt declarate vacante 26 locuri, din cari numai 3 s'au rezervat institutoarelor, iar restul de 23 s'au acordat institutorilor, astfel că se epuizează întregul contigent al normaliştilor, din seriile 1901 şi 1902, pe cînd dintre normaliste rămîn nenumite majoritatea promoţiei 1901 şi întreaga promoţie 1902.

Aceasta mare disproporţie între institutoarele şi institutorii chemaţi la oraş—*constituie o adevărată încălcare în drepturile acelora dintre institutoare, care ocupă pe tabloul de capacitate locuri superioare* în ce priveşte media şi anul de promoţie faţă de colegii lor barbaţi, de cari nu se deosebesc întru nimic nici în titluri nici în aptitudini.

Presupunînd că, s'ar continua şi în anii viitori a se chema în învăţămîntul urban institutorii rurali în aceeaşi proporţie de 3 femei la 23 barbaţi, ar urma că cel mult întrun an, s'ar termina toate promoţiile institutorilor, *pe cînd institutoarele—chiar dacă ar fi chemate cîte 5, nu cîte 3 pe fiecare an—în 20 de ani abia ar putea fi numite toate* numărul lor trecînd peste o sută. Aceşti ani, adăogiţi la anii serviţi pînă acum în învăţămîntul rural, împlinesc aproape întreaga durată a carierei noastre didactice; în cît ar însemna să renunţăm pentru totdeauna a obţine locurile în vederea cărora am fost pregătite, la cari am aspirat şi pentru cari ni s'au acordat diplomele de capacitate.

Ne-am resemna, poate, Domnule Ministru, şi la aceasta, dacă n'am fi constatat singure o profundă incompatibilitate între mediul în care ne aflăm, prin forţa împrejurărilor, şi între firea şi educaţia uvastră, conformate unui mediu cu totul deosebit. Zădarnice au fost toate sforţările făcute de noi ca să dobîndim energia bărbătească, atît de necesară pentru funcţionarea în înv. rural, căci nu e suficientă voinţa omului pentru transformarea radicală a firei sale.

In adevăr, nu mici şi puţine au fost încercările prin cari am trecut în aceşti 7 ani de stagiu în învăţămîntul rural. *A trebuit să fim înarmate cu răbdarea şi stăpînirea de sine datorite educaţiei din şcoală, a trebuit să nu pierdem un moment speranţa unei apropiate reîntegrări în drepturi pentru a găsi în noi puterea morală de a nu ne descuraja cu totul în faţa greutăţilor ce am întîmpinat.*

Dacă s'ar putea face vre-odată o anchetă, macar în privinţa dificultăţilor de ordin material ce ni s'au ivit în cale, s'ar convinge, ori-cine, cu siguranţă, că stagiul nostru la ţară a fost o epocă de continuă zbuciumare.

Numirea noastră la ţară a fost o primă decepţie; la aceasta nici nu fusesem pregătite, nici macar din timp prevestite pentru a avea putinţa să ne îndreptăm către o nouă carieră. Am păşit totuşi în învăţămînt cu tot entuziasmul, dorul şi puterea de muncă ce ni se insuflase.

Piedicele de care ne-am lovit au fost însă multe şi grele; zi cu zi scădea împreună cu energia noastră fizică şi încrederea în noi înşine, în locul căreia se furişa pe nesimţite germenul descurajării fatal oricărei activităţi şcolare.

Chiar de la început am întîmpinat nevoi de cari au fost cu totul scutiţi colegii noştri institutori. Singure nu puteam pleca la ţară; unde să locuim? In ce familie să fim primite şi găzduite aşa fel încît şi nu ne expunem nici sănătatea nici reputaţia? Am fost silite, mai toate, să apelăm la cîte o rudă mai în vrîstă, ca să ne întovărăşească, în speranţa ca sacrificiile făcute vor fi de scurtă durată.

Din leafa de 76.50 lei cum puteam întreţine o gospodărie de două persoane, plătind chirie hrană, îmbrăcăminte, afară de cheltueli inerente carierii: reviste, cărţi, transportări la cercuri culturale, etc? Să nu uităm a aminti şi cazurile de boală, cari—nefericire—n'au lipsit—căci n'am fost dotate cu constituţia robustă necesară asperităţii traiului de ţară. Nu e de mirat deci, ca cele mai multe deşi persoane cu cariera formată, am recurs la ajutorul material al familiei, în cele mai multe casuri nevoiaşe, căreia nu le-am putut da în schimb de cît speranţa unei apropiate îmbunătăţiri a soartei noastre.

Nu dorim, Domnule Ministru, să abuzăm de bunăvoinţa ce aveţi de a lua cunoştinţă de cuprinsul acestui memoriu, concretizînd toate neajunsurile ce au existat pentru noi, şi de cari nu s'au putut plînge colegii noştri institutori. Nu le facem o vină dintr'asta.

Dacă ne-am fi gîndit totuşi vreo-dată la posibilitatea despărţirii după sex a promoţiilor şcoalelor normale, pentru a se da unora preferinţă la chemarea în învăţămîntul urban, ne-am fi aşteptat să fim noi *chemate în primul loc,—bărbaţii purtîndu-se mai uşor acomoda traiului de la ţară, unde pot aduce, în acelaş timp, reale servicii şi pe tărîmul extra-şcolar, al cărui cîmp de activitate e atît de vast acolo.*

Spre marea noastră surprindere, ceia ce nu consideram nici ca o probabilitate într'un viitor îndepărtat, a devenit, pe neaşteptate, o realitate, promoţiile de bărbaţi fiind despărţite de femei, anul acesta, pe motivul cerinţei ca femeile să nu mai aibă dreptul de a funcţiona la şcolile dp băeţi.

Nu putem şti, Domnule Ministru, de ce natură au fost argumentările aduse în sprijinul acestei idei, de oarece nimic nu ne-a fost adus la cunoştinţă spre a putea şi noi prezinta la timp îndreptăţirile noastre.

Să fim oare acuzate de lipsă de energie în clasă şi de nedestoinicie în menţinerea ordinei şi a disciplinei cu nişte copilaşi de 8—9 ani?

Atunci cum mai putem fi menţinute la ţară, unde şcolile sunt populate în marea majoritate de băeţi şi unde' chiar la divizia I, găsim copii în vrîstă cu mult mai înainiată faţă de camarazii lor de la şcolile urbane? Dar tot în sama noastră se lasă şi divizia II, unde avem şi şcolari de clasa III-a în vrîstă cel puţin egală cu absolvenţii cursului primar urban. Apoi, cauzele de indisciplină independente de acţiunea profesorului: îngrămădirea şcolarilor în localuri neîncăpătoare, lipsa de mobilier, cel puţin comod, dacă nu sistematic, frequentarea neregulată, aprovizionarea greoaie cu rechizitele şcolare etc., unde le găsim mai cu prisosinţă, dacă nu în şcolile rurale? Şi totuşi nici-odată n'am constatat o greutate de a conduce clasele provenind din faptul că băeţii sunt în majoritate.

Judecînd după experienţa noastră şi după puţinele noastre cunoştinţi de psihologie a copilului, ni s'a părut totdeauna aşa de firească trecerea lui de sub privigherea mamei în acea a noastră, *încât mai d grabă ideia contrară am considerat-o ca cèva mai puţin conform evoluţiei sufletului gingaş al copilului.*

Convingerea aceasta ne-a fost întărită de repetatele apeluri ce au făcut la noi părinţii de familie, cari pentru prima instrucţie a copiilor lor (băeţi), ne-au preferat totdeauna institutorilor barbaţi.

Lipsa de autoritate chiar dacă s'ar fi constatat uneori nu poate fi considerată decît ca un caz izolat. care putea să se găsească şi printre rîndurile barbaţilor fără compensaţiunea ce oferă însuşirea firească a femeei de a cîştiga sufletele copiilor şi a le conduce prin blindeţe,—ceiace face cu totul inutilă exercitarea unei energii prea riguroase pentru nişte copii de 8—9 ani.

Dacă însă alte raţiuni, pe cari nu le întrevedem au determinat îndepărtarea femeilor de la şcolile de băeţi, şi lipsirea copiilor de necesara trecere de la mamă la învăţătoare, îndrăznim cel puţin să credem, că situaţia de până acum—care dăinueşte de atîtea decenii ar putea fi continuată, încă 2—3 ani, până la epuizarea oropsitelor serii de normaliste.

Dauna ce ar fi decurgînd de aici nu poate fi mai mare ca dezastrul moral adus în sufletele acestor institutoare, în urma atîtor repetate şi neaşteptate decepţii.

Convinse de nestrămutatul spirit de dreptate ce va călăuzit totdeauna şi v'a făcut să ţineţi mereu o justă cumpănă între forţele conlucrătoare la progresul învăţămîntului, — îndrăsnim, Domnule Ministru, să vă rugăm respectuos a menţine şi acum ca şi în trecut tabloul unic de capacitate—rezultat văzut al meritului şi vechimii—şi a dispune numirea în locurile vacante după clasificaţia din acest tablou.

Vă rugăm Domnule Ministru, a fi pe deplin încredinţat de profundul nostru respect şi devotament.

(Urmează peste 100 semnături).

Normalistele institutoare rurale.

Litere-Ştiinţe-Arte

Degradaciones y cobardias. — Ziariştii sunt la ordinea zilei şi sunt... moralizaţi. De aceea profităm de ocaziune, pentru a vorbi despre cartea unui ziarist moralizator.

Cunoscutul publicist spaniol Jose Nakens despre care am vorbit mai dăunăzi sub titlul „Un idealist al vremurilor noastre" a scos de curînd la lumină un volum intitulat „Degradaciones y cobardias"—Degradări şi laşităţi. In această carte, vigurosul polemist a adunat multe din articolele lui politice. Cartea prin urmare nu e nouă, dar e foarte interesantă prin faptul că oglindeşte în ea o întreagă viaţă de polemică gazetărească şi conţine vederi originale şi luminoase asupra împrejurărilor politice şi culturale ale Spaniei de astăzi, din care se desprinde în culori vii figura măreaţă a ultimului cronicar al trecutei străluciri spaniole. El însuşi se numeste „monomaniac al măreţiei patriei". Aceste sentimente de patriotism exaltat explică pentru ce a luptat atîta contra clericalismului şi pentru republică. Nakens e duşmanul bisericei catolice, pentru că vede într'insa şi în clerul roman cauza tuturor nenorocirilor patriei sale. Şi pe de altă parte el nu crede că ţara sa va putea progresa atîta timp cît va domni în ea egoismul de clasă privilegiată, carecteristică regimului monarhic. Insă, pentru că concepţia republicană e pentru el egală cu acea de cinste politică, jertfire de sine etc., se vede silit să combată pe şefii partidului republican cu mai multă tărie încă decît pe duşmanii lui naturali. Consequent cu principiile sale, Nakens le păstră neatinse refuzînd orice compromis cu cei pe cari-i acuză de „degradaciones" şi de „cobardias", aşa încît rămase din ce în ce mai izolat în lupta cu nevoile existenţii dar şi mai puternic şi mai independent. Modul cum acest „anarchist de elită" s'a ridicat contra putreziciunei morale, contra caracterelor perverse, contra prostituţiei fizice şi morale, contra indiferentismului şi a cinismului a dat acestui mare revoltat rolul de educator al poporului.

Nakens este gazetarul care a dat acum cîţi-va ani adăpost în casa sa anarhistului care atentase la viaţa Regelui Alfons.

*

Depărtările par a se micşora, cu iuţelele moderne. Iată cîte-va date despre cea mai mare iuţeală străbătută într'un ceas prin diferite mijloace de locomoţiune: înot 5 km. 700 metri, mers 13 km. şi 315 m., alergare 18 km. 878 m., călărie 30 km., patinagiu 32 km., bicicletă (cu antrenori) 95 km., barcă automobilă 56 km., tren (viteză comercială) 97 km. pe oră, automobil 145 km. pe oară.

Recordul iuţelei este însă al trenului electric care, pe o cale anume construită în Germania, a făcut 210 km. pe oră, cu două vagoane pline de călători!

*

STRUNA ZIIEI

Intre oaspeţii sosiţi pentru băi de nămol la *Techirghiol* este şi poetul Octavian Goga.

ZIARELE

Techirghiolul?... A, poete,
Inţeleg acu 'n ce scop:
In volum tu ai adese
Cîte un vers frumos, dar... şchiop.

Cumparaţi Bilete pentru Loteria 4 Clasa III a Regatului Romîn

de la Noua şi Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAŞI (Piaţa Unirei)

Dacă voiţi să fiţi CONŞTIINCIOS servit la toate clasele şi să primiţi plata cîştigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat şi până acum.

Un Loz întreg Lei 36,- O jumatate loz Lei 18 - Un sfert de loz Lei 9 Una optime lei 4-50

Informaţii

● Statul major al corpului IV de armată a plecal eri diminiaţă, sub conducerea D-lui colonel Nestorion, să facă diferite studii şi lucrări în judeţul Bacău.

La aceste lucruri iau parte şi cîte un ofiţer din serviciul comandamentelor.

Eri statul major a plecat în valea Trotuşului.

Aceste lucrări vor dura 12 zile.

○ Azi dimineaţă trupele din garnizoana locală au plecat să facă manevre regionale cu trupele garnizoanei Roman.

Trupele din Iaşi se vor încartiera la Tg-Frumos.

Aceste manevre se vor începe azi după amiază şi vor continua mîne Mercnri şi poimîne Joi.

Trupele se vor reîntoarce în localitate Joi seara.

● Din Anuarul Liceului Naţional din Iaşi pe anul şcolar 1907—1908 extragem următoarele:

In clasa I-a, înscrişi 65. Promovaţi 29. I-iul la clasificaţie: *Gârcineanu P. S.*

In clasa II-a, înscrişi 66. Promovaţi 24. I-iul la clasificaţie: *End M. Eugen.*

In clasa III-a, înscrişi 55. Promovaţi 23. I-iul la clasificaţie: *Cernătescu Radu.*

In clasa IV-a, înscrişi 41. Promovaţi 19. I-iul la clasificaţie: *Goldner Jacqueswilly.*

Premianţii claselor aleşi de colegii lor conform dispositiunei ministeriale:

Premiantul clasei I Gârcineanu P. S.
" " II Handoca A. D.
" " III Cernătescu Radu
" " IV Goldner J.-W.

Din această listă se constată că nici 50 la sută din înscrişi n'au fost promovaţi.

● Cu începere de la 1 Septembrie va apărea în localitate un nou ziar, ce va purta titlu „Fulgerul".

● Din Roman ni se scrie că alaltă-eri a sosit acolo în excursiune cu automobilul, prinţul Gh. V. Bibescu, d-nii Radu Văcărescu şi d. Cerchez însoţind pe d. Jacques Lebeaudy I Imparatul Sacharei şi secretarul seu.

Din Roman escursioniştii au plecat, tot cu automobilul, spre P.-Neamţ.

● Iarmarocul ce s'a deschis pe şesul abatorului va dura pînă Duminică viitoare.

● Inscrierile pentru alergările ce vor avea loc la 7 şi 8 Septembrie, după cum am anunţat, se vor face pînă la 1 Septembrie a. c. ora 5 p. m. la Jockey-Club. Ori-ce înscriere neînsoţită de preţul întrărei este nulă de drept; ţinuta de Jockey obligatoriu, afară de cursele militare unde va fi cu eşarfă.

Proprietarul calului născut în ţară şi crescut în ţară, va trebui să producă actele.

In cererea de înscriere se va indica şi numărul boxelor trebuitoare.

◑ După multe rugăminţi, marea noastră tragediană d-na Agatha Bărsescu-Radovici, a acceptat să dea o serată artistică în sala „Tirului" din gara Paşcani.

Reprezentaţia va avea loc poimîne Joi 14 August, la orele 9 seara.

Tragediana va sosi în gara Paşcani la orele 8 p. m. şi i se pregăteşte o frumoasă primire.

D-na Bîrsescu va reproduce două din neîntrecutele sale creaţiuni.

După teatru, cu incepere de la 11 ore seara, mare bal cu muzica atelierului şi orchestra „Hora".

◒ Batalionul de Vînători din Botoşani a plecat eri la Şipote pentru două zeci de zile.

◑ D. O. Girboviceanu care a fost însărcinat de ministerul instrucţiunei să alcătuiască un tablou de manualele didactice necesare seminarilor, a sosit în Iaşi spre a conferi cu părintele Savin, rectorul Seminarului V. K.—în această privinţă.

● Ministerul instrucţiunei face cunoscut direcţiei şcoalelor secondare şi liceelor că cu începerea viitorului an şcolar, a deces a se forma state personale complecte ale profesorilor acestor şcoale, asemeni celor ale institutorilor şi învăţătorilor.

◑ Ministerul instrucţiunei a cerut direcţiei liceelor noastre a-i trimite de urgenţă un tablou cu numele profesorilor care au dreptul la gradaţie, cu începerea viitorului an.

◑ Cu ocazia unor săpături geologice făcute în apropiere de Bălţăteşti, d. Romulus Sevastos a descoperit o nouă insectă fosilă—pe care a determinat-o complect şi care a fost numit Haughe.

◑ Comisiunile pentru examinarea elevilor preparaţi particular pentru sesiunea de Septembrie, vor fi numite la 25 August a. c.

● Mîine Mercuri se vor face la Paşcani alegerile comunale.

Administratorul de plasă d. T. M. Tabacu face mari presiuni contra alegătorilor bănuiţi că vor vota lista în frunte cu d, Napoleon Popescu, a cărei reuşită e mai mult de cît sigură, date fiind numeroasele simpatii de care acesta se bucură la Paşcani.

● I. P. S. Mitropolitul Parteuie Clinceni al Moldovei şi Sucevei, care se află acum la mănăstirea Agapia, va pleca poimîne dimineaţă la mănăstirea Varatec.

● Colonia otomană din localitate va sărbători cu deosebită solemnitate în ziua de 19 August, aniversarea urcărei pe tron al M. S. Sultanului Abdul Hamid.

Cu această ocazie va avea loc şi un banchet pentru serbătorirea proclamărei constituţiei în Turcia.

Vor participa şi supuşii otomani din oraşele Moldovei.

Banchetul va fi prezidat de consulul Turciei în localitate.

● Suntem în măsură de a afirma că svonurile ce circulă cum că e vorba ca liceul din Pomîrla să fie transformat cu începerea noului an şcolar în şcoală de agricultură, sunt cu totul neîntemeiate.

Din potrivă, ministerul instrucţiei a acordat suma de 5000 lei pentru lucrările de reparaţie trebuitoare acelui liceu.

● Direcţiunea seminarului pedagogic face cunoscut că înscrierile elevilor în această şcoală vor începe de la 15 August.

◑ **Furtul din gara Roman.**—Am vorbit acum cîte-va zile despre furtul comis la cassa de bilete, din gara Roman.

Iată amănunte:

S'a furat în total 5110 lei. Hoţul s'a introdus prin ghişeul casei înlăuntru şi a deschis casa de bani cu o cheie de sertar pe care a lasat'o în broască.

Furtul a fost descoperit Vineri dimineaţă. Cu primul tren a sosit la Roman un sub-inspector de mişcare care a început cercetările.

Aceasta e a doua oară cînd se pradă casa de bilete din gara Roman. Primul furt a fost descoperit şi autorul lui, a fost condamnat de tribunal, iar banii furaţi a fost nevoit să-i plătească fostul casier d. Gh. Hîrjeu.

Se crede că autorul furtului din urmă ar fi luat drumul spre Iaşi.

● In seara zilei de Sămbătă 13 Septembrie, va avea loc o „Mare Serată Dansantă", în localul Circului Sidoli, organizată de către Societatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi din localitate.

După modul de organizare şi pregătirile cari se fac, această serată dansantă, va fi cea mai frumoasă din cîte au avut loc pînă acuma.

● Regimentul 7 roşiori din localitate va pleca în ziua de 16 August c., în Dobrogea, spre a lua parte la manevrele cavaleriei.

La 20 August regimentul se va găsi la Hârşova, cînd va trece împreună cu celelalte regimente Dunărea, pe un pod improvizat.

La 15 Septembrie regimentul se va reîntoarce în localitate.

● La sfîrşitul acestei luni I. P. S. S. Mitropolitul Parthenie Clinceni a Moldovei şi Sucevei va face numirile de diaconi, în posturile vacante la mănăstirile Varatec şi Agapia.

DIVERSE

— Preotul Gh. Scobai, din parohia Paşcani a obţinut rangul eclesiastic de stavrofor.

— D. colonel dr. Bălteanu din Botoşani se află de eri în oraşul nostru.

— D. Tancred Constantinescu, directorul lucrărilor de alimentarea oraşului cu apă, a plecat de azi dimineaţă în inspectarea lucrărilor Podul-Iloaia.

— Zilele aceste d. inspector Ilie Radu va vizita lucrările liniei ferate în construcţie Podul Iloaia—Hîrlău.

● Aducem la cunoştinţa tuturor abonaţilor noştri, că «Opinia» ne avînd încasator nici în Capitală nici în altă parte a ţării, abonaţii noştri sunt rugaţi de a nu face plata abonamentului nici unei persoane, care s'ar prezenta în acest scop; ci să o trimită prin mandat poştal administraţiei ziarului.

Aceasta spre a evita pe viitor neplăcerea ce au avut unii abonaţi de-ai noştri, de a se vedea încasaţi de persoane străine de administraţia noastră, cari le-au eliberat chitanţe false.

Noi am reclamat acestea autorităţilor competente şi atragem atenţiunea tuturor, spre a nu se mai repeta asemenea lucruri, cari produc confuziuni regretabile.

Ultime informaţii

◐ Chestia la ordinea zilei e mişcarea normalistelor institutoare.

După cum s'a anunţat institutoarele au ales o delegaţie care au cerut audienţă ministrului şi a fost primită aseară. Vom cunoaşte azi rezultatul audienţei.

In acelaş timp comitetul a ţinut să dovedească că cererea institutoarelor e sprijinită de părerile somităţilor pedagogice din ţară şi străinătate. In acest scop comitetul a cerut oemenilor de învăţămînt părerile lor în privinţa funcţionării femeilor la şcolile de băeţi.

Cel întăi răspuns căpătat a fost rezultatul unei convorbiri ce a avut comitetul cu un profesor ieşan. Intrebat dacă e de părere că femeele trebuesc menţinute la şcolile de băeţi, profesorul în chestiune,—care e şi deputat al Iaşilor—a răspuns că e convins de superioritatea pedagogică a femeilor în instruirea şi educaţia băeţilor mici, deputatul de Iaşi a aprobat astfel mişcarea energică a institutoarelor pentru reîntegrarea lor în drepturi.

◑ **Farmaciile rurale.**—Direcţiunea generală a serviciului sanitar a luat nuoi dispoziţiuni cu privire la vînzarea produselor farmaceutice la ţară.

S'a decis că toate farmaciile comunale vor fi desfiinţate, deaseminea şi depozitele de medicamente care există astă-zi pe la primării.

Aseminea produse nu vor mai fi distribuite de astă-zi înainte de cît de agenţii sanitari şi de moaşe, puse direct sub controlul medicilor de plasă.

Cu toate aceste, de oare ce numărul acestor agenţi ar putea fi uneori prea restrîns şi nu s'ar putea lasa bolnavii fără medicamentele necesare, s'a decis să se recurgă la concursul institutorilor rurali, care ar putea fi de mare folos, astfel că farmaciile rurale vor fi instalate în localul şcoalelor.

Se înţelege că aceste noui atribuţiuni nu vor fi conferite de cît acelor institutori care le vor accepta. In caz contrar direcţiunea serviciului sanitar va lua alte măsuri.

◐ **Mişcarea podgorenilor.**—Am anunţat eri că Duminică podgorenii din judeţul Iaşi s'au întrunit în saloanele Camerei de Comerţ.

Intrunirea s'a deschis la orele 3 p. m. sub preşedenţia d-lui Th. Jellea, vicepreşedintele societăţei podgorenilor.

Au asistat la această întrunire d-nii: Pandele Zamfirescu, Th. Jellea, dr. Buzenchi, Em. Stratan, M. Vioresca, D. Buznea, Gustav Urlich, C. N. Paraschivescu, V. Zamfirescu, V. I. Speranţă, Cl. Rivalet, I. Dumbravă, M. Dragoş, I. Lazarovici, D. Dorin, C. Columb, Dim. Brudea, Marcopol Fleaşcă, maior Radu Demetrescu, V. A. Purcheria, preotul St. Dîrţu, C. M. Duca, I. Covăsneanu, Alex. Aurescu, Gh. Colceag, V. Stocher, T. Scriban, Gh. Dîrţu, C. Talmaciu şi Sava Caliman.

S'au propus şi s'au admis ca noi membri pe d-nii: Ştefan Drăghici avocat, M. N. Alexieff, comerciant, D. P. Ioan, P. Odobaşu, maior Liciu, C. Gheorghiade şi Sava Caliman.

S'a ales pe d. Gh. Dîrţu ca agent încasator al societăţei, căruia i se va da 10 la sută din încasările din oraş şi 20 la sută din încasările din judeţ.

După aceia, d. M. Vioresca care a fost însărcinat cu constatarea plantaţiilor din primăvara aceasta, a făcut o dare de samă verbală.

S'a luat apoi în discuţie asupra vizitărei expoziţiei de struguri şi fructe organizată în oraşul Kişinău, de societatea viticolă de acolo, în zilele de 29 August—14 Septembrie, cu scop ştiinţific şi instructiv. S'a hotărît ca societatea podgorenilor ieşeni să fie reprezentată la acea expoziţie prin o delegaţie, compusă din d-nii: Th. Jellea, M. Vioresca, dr. Buzenchi, Em. Stratan, Purcheria, Columb, Marcopol Fleaşcă şi Gh. Colceag.

In urma propunerei mai multor membri, podgoreni ieşeni au hotărît să organizeze o expoziţie de struguri în Iaşi, în toamna anului acesta Expoziţia va fi aranjată în localul societăţei de gimnastică, sport şi muzică.

Pentru aranjarea expoziţiei s'a ales o comisiune compusă din d-nii: Claudin Rivalet, Ştefan Drăghici, M. Vioresca, dr. Buzenchi, Th. Jellea şi Em. Stratan.

Aceştia se vor întruni Sîmbătă la orele 4 p. m. la via d-lui Stratan, spre a chibzui.

S'a discutat apoi asupra desavantajelor şi relelor ce li se aduc podgorenilor prin noua lege a monopolului cărciumelor. D. Jellea a fost de părere ca să nu se lupte contra principiului fundamental al legei ci să se discute numai asupra damelor care provin din cauza dispoziţiilor de un detaliu ale legei.

De asemeni să se intervină ca să nu fie supuşi aceluiaşi regim vînzătorii de vin şi bere ca acei de alcool şi băuturi spirtoase.

Au mai vorbit în această chestiune şi d-nii: D. Buznea, dr. Buzenchi, I. Covăsneanu şi St. Drăghici avocat.

In privinţa vînzărei vinului din anul acesta, găsindu-se că preţul e exagerat şi aceasta din cauza unui cartel încheiat între angrosiştii de vinuri, s'a hotărît ca să se lupte pentru sfărîmarea acestui cartel.

De asemeni s'a mai discutat şi asupra modului cum se vinde vinul şi s'a decis ca pe viitor vînzarea să nu se mai facă cu vadra, ci cu decalitrul.

In cele din urmă s'a discutat asupra hotărîrei ce trebue de luat relativ la invitaţia societăţei viticole din Odobeşti, de a participa la o consfătuire generală a tuturor podgorenilor din ţară, ce va avea loc în Bucureşti, în ziua de 14 August c., cu scop de a preîntîmpina grelele consecinţe create tuturor podgorenilor cu noua lege a cîrciumelor.

S'a ales o delegaţie care să asiste la acest congres, compusă din d-nii: T. Jellea, I Covăsneanu, Gustav Ulrich, C. Columb, A. Holescu, Dragoş, Dim Brudea, Purcheria şi Odobaşu.

● **Păţania unui maşinist distrat.**—Trenul omnibus sosi, ca de obiceiu Sîmbătă seară la orele 5 în gara Podoleni. S'a detaşat locomotiva de la tren şi s'a dat mecanicului semnalul de a face manevră. Acesta, care era distrat, se sperie şi crezu că primi semnalul de plecare. El plecă în adevăr, insă fără tren, spre Rosnov.

Sosind la o staţie în apropiere de Rosnov, şeful gărei, avizat telefonic, veni înaintea maşinei vagabonde şi dădu semnalul mecanicului să oprească, întrebîndu-l apoi unde a lasat trenul? Sărmanul mecanic crezu că'l înşală privirile, cînd se uită înapoi şi nu zări vagoanele trenului.

Locomotiva a trebuit să se reîntoarcă la Podoleni, unde pasagerii rîzînd de păţania mecanicului, aşteptau reîntoarcerea maşinei.

Trenul avu din această cauză 2 ore întîrziere.

● Eri către seară lăsîndu-se din imprudenţă nişte cărbuni aprinşi pe o tablă de fer, lîngă zaplazul ce desparte ograda bisericei Talpalari de orfelinatul Neuschotz din strada Arcu,—zaplazul s'a aprins şi a fost distrus o parte.

Sărind servitorii din ograda bisericei focul a fost localizat.

● Se ştie că la Ungheni este vacant postul de comisar cl. I-a.

Nici până astăzi insă nu s'a numit un titular, cu toate că postul în acest important punct de frontieră e vacant de mai bine de două luni.

Numirea unui titular se zice că nu se va face de cît în Septembrie, iar până atunci a fost detaşat acolo comisarul de clasa III-a Cucu din poliţia Ploeşti.

● **Judiciare.**—Camera de punere sub acuzare s'a ocupat eri cu cercetarea apelului făcut de falitul Iacobi din P.-Neamtz de a fi eliberat pe cauţiune.

Camera a amînat pronunţarea pe ziua de 20 August.

— Cele două femei, autoare ale furtului de la d-na Leca din strada Procopie, au fost depuse la penitenciar.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 12 August

NOORDEN LA SINAIA

Bucureşti. — Profesorul Noorden este aşteptat pentru mine la castelul Peleş.

M. S. Regele continuă a fi suferind, de şi crampele de stomah de care suferea în ultimul timp, ar fi diminuat cu mult.

Voiajul d-lui Sturdza

Bucureşti.—*Primul ministru al ţărei s'a reîntors din nou la Karlsbad unde va avea o întrevedere cu ministrul de externe al Rusiei, d. Iswlowschy.*

Noui destăinuiri

Bucureşti.—Ziarul „Ordinea" apărut astăzi publică noui şi interesante documente cu privire la modul cum au fost utilizaţi banii partidului în scopuri personale.

Este vorba de două circulări, ambele purtînd iscălitura d-lui Rahtivan, secretar general al ministerului de interne pe atunci, adresată în mod oficial prefecţilor de judeţe.

Prin una din acele circulări se spune că în vederea marelui succes obţinut de guvernul conservator prin acordarea iradelei, membrii partidului conservator din Capitală, de acord cu membrii conservatori din parlament au hotărît să dea un mare banchet în onoarea guvernului şi invită organizaţiile conservatoare din provincie să participe şi să contribue la suportarea cheltuielelor mari, necesitate de acest banchet.

In circulara a doua d. Rahtivan aduce la cunoştinţa prefecţilor că preţul tacămului a fost fixat la 40 lei şi invită să se trimeată cît mai curînd sumele pentru acoperirea preţului tacămurilor şi de este cu putinţă sumi ci mai mare întru eît cheltuielele vor fi foarte mari.

Provincia s'a executat, d. Rahtivan a incasat paralele, banchetul n'a avut loc, banii n'au fost restituiţi şi cînd e vorba de dat socoteli pentru fondurile adunate din reţinerile asupra diurnelor deputaţilor şi senatorilor „Epoca" vorbeşte de cheltueli pentru banchete, care n'au avut loc şi care au fost suportate din acest fond.

Ştiri din Constantinopol

Constantinopol.—Consiliul de miniştri a hotărît să reducă lefurile miniştrilor.

Marele vizir va primi 400 lire, Seicul islam 300, miniştrii 250.

Crucişetorul Abdul Medjid şi 3 crucişetoare, două contra torpiloare merg la Smirna spre a saluta escadra greacă, apoi vor merge la Salonic şi Beyrut.

O luptă

Las Palmas.—Locuitorii au atacat şi pradat o factonerie franceză instalată la Capul Alb; s'au tras focuri de puşcă şi sunt foarte mulţi rîniţi.

Asasinare

Taebris.—Agenţia Westnic află că Deselal Marandi, membru al endsumenului, cunoscut prin agitaţiile în favoarea guvernului, a fost asasinat.

Exerciţii militare

Belgrad.—Azi s'a făcut în cîmpul de tragere, lîngă Belgrad, încercarea noilor tunuri Schneider, sub direcţia secţiei artileriei din ministerul de războiu, faţă fiind prinţul moştenitor, miniştrii, şefii partidelor, generalii, etc. Incercarea a fost terminată prin tir de resboiu, executat de întreaga baterie trăgînd 60 şrapnele în 48 secunde.

O crimă

Marsilia.—S'a doscoperit cadavrul unei armence, tăiat.

Numitul Cesar Tasso, funcţionar la Agenţia de emigrare, a mărturisit că a ucis'o. Tasso a despicat cadavrul cu briciul.

Ştiri din Tanger

Paris. — L'éclair află din Tanger că Abdul el Aziz n'a rămas de cît cu 100 oameni. Sultanul se dedă la acte disperate.

Deces

Heidelberg.—D. Speckstemburg, ambasador german a murit.

Ceremonie

Paris.—Vre-o 100 persoane, au asistat la cimitirul musulman din Per la Chaise, la ceremonia lui Mahmud Paşa.

Călătoria d-lui Caillaux

Viena.—D. Caillaux, ministrul de finanţe al Franţei, a sosit azi aci.

Furtul unui tablou preţios

Viena.—Din galeria de picturi a contelui Hovrach s'a furat un tablou scump al lui Antoniu V. Dick, intitulat „capul unui copil".

Nenorocire

Eviavs les Bains.—Un garaj de automobile în construcţie, făcut de ciment armat s'a prăbuşit.

Sunt 7 morţi şi numeroşi răniţi.

Vas scufundat

Bergen.—Vasul „Folgenfonden" s'a scufundat la 22 August lîngă Shaanewik.

Sunt 30 înecaţi.

Agravarea situaţiei la Teheran

Londra.—Ziarele află din Teheran că situaţia devine din nou ameninţătoare. Impacarea cu insurgenţii a fost fără succes.

Avangarda regală a suferit mari pierderi. Un regiment a fost desarmat de insurgenţi.

INSTITUTELE UNITE

— IAŞI —

al 42-lea an

Se primesc elevi interni, semi-interni şi externi pentru: cursul primar cu limbele Franceză şi Germană, şi clasele I-a şi a II-a de liceu.

Se mai primesc elevi interni care urmează la liceu sau gimnaziile statului.

Cursurile încep la 9 Septembrie. Pentru orice lămuriri a se adresa la direcţiune str. Muzelor No. 6.

Noua Spălătorie Chimică şi Boiangerie „MODERNA"

(lîngă NOAK)

— Iaşi, 17 Str. Lăpuşneanu 17 —

In vederea sesonului de toamnă mărind personalul pentru a satisface pe onor. public, mai bine şi mai prompt, rugăm pe onor. clienţi a ne încuraja cu comenzi.

Se spală şi se văpseşte chimic prin noile perfecţiuni tecnice, ori-ce haină de dame, bărbaţi, copii, uniforme ofiţereşti, de şcoală, toalete scumpe de mătasă, mănuşi, cuverture, perdele etc. Aseminea am introdus o nouă secţie pentru *rufe*, gulere, manşete, camaşe, plastoane, trusouri scumpe.

Se spală higienic şi prompt.

"MODERNA"
str. Lăpuşneanu 17
(lîngă Noak)

O frumoasă amintire

puteţi avea
fotografiindu-vă numai la

Fotografia Artistică WEISS

IAŞI.—PIAŢA UNIREI

5 lei, 12 fotografii Mignion

INSTITUTUL DE DOMNIŞOARE

CHAMPALBERT-HEROVANU

IAŞI—STR. BARBOI 19—IAŞI

Acest Institut cuprinde curs primar după programa statului cu limbele Franceză şi Germană şi piano, precum şi o secţie profesională.

Se primesc eleve interne, externe şi semi-interne. De asemenea se primesc şi băeţi pentru clasa I-a primară, numai externi.

Inceputul cursului la 1 Septembrie. Inscrierile se încep la 15 August.

Vaccinări şi revaccinări

Dr. A. Steuerman

Str. Golia No. 31

Programul Teatrului Naţional

Acest program a fost concesionat din nou, pe termen de trei ani, Agenţiei teatrale „Thalia" din Iaşi.

Programul lucrat cu deosebită atenţiune, executat în mod artistic va fi vîndut atît la casa teatrului ziua şi seara, cît şi la intrare şi în interiorul teatrului de oameni speciali angajaţi pentru aceasta şi de persionalul teatrului

Publicitatea în acest program va avea deci o deosebită importanţă şi va fi de o reală valoare.

Pentru anunţuri în coprinsul programului a se adresa la Agenţia „Thalia", T. P. Maximovici—Iaşi.

Atragem atenţiunea că acest program ESTE SINGURUL care va fi vîndut atît la intrare cît şi în interiorul teatrului, FIIND SINGURUL PROGRAM OFICIAL.

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

Strada Crucei 41.

O Domnişoară absolventă a Conservatorului din Iaşi, foastă elevă a d-rei Aspazia Sion, dispunînd de timp liber, doreşte a da lecţiuni de piano la domiciliu şi în familie.

A se adresa în strada *Bucşinescu No. 4*, Iaşi.

De închiriat o cameră mobilată în str Albă No. 27.

In curînd se va redeschide

—în str. Anastasie Panu 39 —

— Casele Zimmer —

Cunoscutul magazin de coloniale

„La Marinarul"

L. MARCU.

La marele Magazin de Manufactură

Kahane & Bris

fost **S. SCHILLER**

Str. Ştefan cel mare No. 4

lîngă magazinul „Cocoşul de Aur"

Se găsesc ultimele noutăţi ale sezonului precum: *Mătăsuri fine, tafestas garantat, soie-ecru, lănuri de rohii şi bluze, pînză de olandă*, dublă şi simplă lăţime, *şifonuri, atlasuri, cuverture, covoare, perdele, napage, veştminte bisericeşti, muşamale*, etc.

Vindem cu preţuri foarte convenabile

Rugăm publicul să ne viziteze pentru a se convinge.

Kahane & Bris

Doctor SUZANA VECHSLER

Boli de femei.—Faceri.

Consult. 2—4 p. m. **Anastasie Panu 43**

MARTIN BUCHOLTZER

105 STRADA PACURARI 105

Spălătorie şi bolangerie chimică cea mai modernă

Reinstalînd fabrica şi angajînd personal special pentru spălătorie călcătorie şi boiangerie chimică. Am onoare a face cunoscut onor. şi vechei mele clientele că am reînceput a primi la atelierul de spălătorie, rufe, gulere, manşete etc. executînd comanda după dorinţa Onor. Public în cel mai scurt timp şi cu preţurile cele mai avantajoase.

Asemenea atelierul de boiangerie fiind cu totul reînoit şi asortat cu toate culorele moderne pentru ori-ce calitate de stofe recomandă în această artă Onor. mele clientele că pentru sezonul de toamnă şi iarnă, se primesc pentru colorat ori-ce fel de stofe, covoare, haine bărbăteşti, pentru femei şi copii, de ori-ce fel de stofe, perdele, cuverturi şi va fi prompt şi conştiincios servită. Garantez pentru toate colorile.

Recomand şi spălătoria chimică pentru curăţirea garderobei de haine de dame şi copii, toilete de bal, teatru, concert şi haine ofiţereşti, stofe de mobile, lucruri brodate, mănuşi, umbrele, panglici precum şi orice obiect ce se atinge de această branşă.

Pentru efectuarea conştiincioasă a fiecărui obiect garatez.

Atrag mare atenţiune Onor. mele clientele că am instalat în atelier noui gherghefuri cele mai moderne, pentru spalat şi întins perdele care vor fi executate ca şi în străinătate.

Comenzile se primesc direct la fabrica Strada Păcurari 105 sau în oraş Strada Lăpuşneanu 25 lîngă parfumeria Robert şi Strada Atanasie Panu 64 şi la Birlad Strada Principală No. 223.

Incercaţi dar şi încurajaţi instalaţia cea mai modernă în această branşă şi cu experienţe pline de succes pentru mine şi Onor. public după 12 ani de practică în această artă, sper că voi satisface toate cerinţele publicului.

Cu osebită stimă

MARTIN BUCHOLTZER

Strada Păcurari No. 105

DEPURATIVUL LAROZE

SIROP DE CÓJE DE PORTOCALE AMARI

CU IODUR DE POTASSIUM

(Sare de iodină).

Preparat de J. P. LAROZE, Pharmacist,

PARIS — 2, rue des Lions-Saint-Paul, 2 — PARIS

Tóță lumea cunóște proprietățile iodurului de potassium. DOCTORII RICORD, BLANCHE, TROUSSEAU, NELATON PIORRY, ROGER, au obținutăra cele mai bune efecte în *afecțiunele scrofulóse, limfatice, canceróse, tuberculóse, carie ósselor, tumorile albe, bólele pelei, sângelui, accidentele sifilitice, secundarii și terțiare.* Toți medici citați acilea prescriu **Iodurul de potassium** asociându'l **Siropului Laroze de cóje de portocale amari**, carele, prin actiunea sa tonică asupra aparatului digestiv, înlesnește absorbțiunea Iodurului și evitează iritațiunea vătămătóre ce ar resulta din întrebuințarea lui topit în apă numai.

SIROPUL DEPURATIV LAROZE

se găsește în depositu la tóte pharmaciile bune unde se mai póte găsi încă și

SIROPUL SEDATIV de coji de portocale amari ureparat cu BROMURUL DE POTASSIUM

fórte eficaciu contra *Epilepsiei, histeriei, bólei, numitu jocul St-Guy, insomniei copiilor în timpul dentițiunei*, etc. etc.

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXÎR TONIC ANTI-VISICOSU A Dr GUILLIÉ.

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic în acelașŭ timp ca și răcoritorŭ; el ajută și corrige tote secrețiunele și dă forța organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelașŭ succesŭ capiilorĭ și bătrânilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experiență de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Eléxirul Guíllié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORĬ EPIDEMICE. FRIGURILORĬ PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORĬ DE FICAT SI DE STOMAC. AFFECTIUNELORĬ DE PODAGRA SI RHUMATISMALE și in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JASĬ : Farmacie FRATII KONYA.

NEVRALGIELE

1420

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celorl'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi : 2 dimineața, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toți Droghistii și Farmacistii.*

Un izvor de bogâtie prin Economie

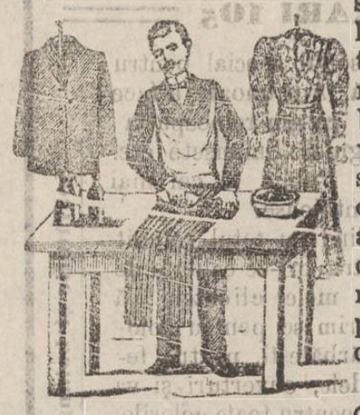

s'a înființat un mare atelier boiangerie de lux unde se efectuează or ce lucru atingător de această branșă, adică se spală se curățe se vopsește or ce haină, atât de bărbați cît și de damă etc. pot fi ele cît de vechi devin ca noi asemenea primește or și ce reparațiuni mă am decis a lucra credincios și mai eftin ca or unde pentru am-ĭ face clienți mulți, posed și o mulțime de certificate de mulțumire din partea unor domni clienți civili și militari, înștiințat printr'o carte poștală vin la domiciliu d-lor clienți.

Pentru Sezonul Băilor se efectuează ori ce comandă în 24 de ore.

— SERVICIUL PROMPT ȘI CONȘTIINCIOS —

LA „PARISIANU" Iași, Strada Veche 45.

Prima Fabrică de Argintărie

SUSSMANN & GRANET

IASI

Lucrează lingurițe de cafea și tacîmuri de masă, marcate de stat și în orice greutate.

Comenzile se efectuează prompt.

Desenuri se trimet la cerere gratis și franco.

Pentru informațiuni a se adresa d-lui B. Sussmann, strada Stefan cel Mare No. 36, casele Pandele Zamfirescu.

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2me, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

BÓLE CONTAGIOSE

recente sau vechĭ *Scrofule bólele pieleĭ (dartrŭ, Eczema, herpes, Lepra*, etc.) și alte afecțiunĭ resultându *din viciurile sangelui.*

Ulceri, glandule, rhumatisme ulcerațiuni a le gurei și a le gâtului, tumori, inclestori, exostori, impotență și tóte accidentele siphylitice dobandite sau ereditarie. *Vindecare sigura si radicală* a bólelorĭ celorĭ mai inveterate si rebele tutulorĭ tratamentelorĭ prin

BISCUITS DU Dr OLLIVIER

unici *aprobați de către Academia de Medecina din Paris.*

Unicĭ autorizațĭ de către guvernulŭ francesŭ.

Unicĭ admiș în spitalurile din Paris.

Recompensă națională de 24,000 f.

Acestŭ medicametŭ fórte plăcut intrebuințatŭ de 60 anĭ de către cei marĭ medicĭ ca celŭ mai putinte *depurativu* cunoscut este unicul in *tóta lumea* posedindu aceste titlurĭ onorifice și avindŭ obținutŭ aceste inalte distincțiunĭ *ceea ce* indică lumesa ua superioritate.

Depositŭ generalu : 62, r. de Rivoli, Paris

Uă broșura asupra acestu bóla (nsotește fie-care cutia

Depozu, in Iași la Fratii Konya farmacistĭ

Sirop Codéine Tolu Zed

SIROPUL Drului ZED

are pentru basa principală Codeina și Tolu; el inlocuește Pasta Zed și poate fa ntrebuințat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuși de puțin inconvenientele vătămătóre a le opiului.

Folosește de minune în contra **irritațiunilor, peptului** si **ale pulmonilor, a tuselor invechile, bronchitelor, tusei măgărosei, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* **22, Drouot** și la *diverse* Farmacii

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix : 0f50 c.

Raymond GARIEL

2me, quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30 c.

Raymd **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS, *RONCES ARTIFICIELLES*, les 100 mèt. 5 f.

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6f50

R. GARIEL

2me, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

Voiți să vă insurați ?

De către Doamne (printre cari și unele cu copil nelegitim, cu defecte corporale etc), cu averi de la 5000 pînă la 500.000 k., suntem autorizați a căuta soți potriviți. Numai domni (chiar fără avere) cari sunt reflectanți serioși și la cari o **casătorie grabnică** n'ar constitui o piedică să bine-voiască a scrie D-lui L. Schlesinger, Berlin 18

Cumpărați bilete de loterie

numai de la

NOUA ȘI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Șanse de Bogăție

Cei care au întîrziat

Să nu piardă ocaziunea acum la :

Clasa III-a a Loteriei

Tragerea

la 2 și 3 Septembrie

LEI 900000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîștigurile sunt mai numeroase și mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîștiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar cașigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Șapte Milioane Trei sute doua-zeci și două Mii de Lei

Grăbiți-vă a cumpara din puținile

Lozuri Norocoase

ce au mai rămas libere la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iași

Prețurile oficiale :

1/8	Una optime	Lei 8.50
1/4	Un sfert	Lei 17
1/2	Una jumătate	Lei 34
1	Loz întreg	Lei 68

Prețurile oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	4.50 —lei	1/4	Un sfert	9 —le
1/2	Una jumătate	18 — lei	1/1	loz întreg	36 —le

Comenzile se fac printr'rarte postală sau prin scrisoare și costul se trimite prin mandat poștal

Se garantează servicin cel mai Prompt și conștincios

PLATA CAȘTIGURILOR se tace imediat după tragere.

Iași.—Tipografia H. Goldner, Strada Primăriei No. 17.—Instalație cu motoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp.—Iași.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
» » » » IV, 40 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare, 38. | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul V.—No. 509.—IAŞI, Joi 14 August 1908

Rea credinţă

Presa conservatoare a reluat vechiul cîntec, în lipsă se vede de o cauză mai bună de exploatat. După ce a ţipat pe toate tonurile şi pe toate drumurile, că acuzaţiunile d-lui Păltineanu sunt gratuite, fără însă a le putea zdruncina măcar în parte; s'a ĕrijat de-odată în acuzatoare şi ne aruncă în faţă mult exploatata „lipsă de program".

Pentru a distrage însă atenţia cetitorilor şi a înşela buna lor credinţă, făcîndu-i să creadă că e vorba de ceva nou, de ceva deosebit de vechiul cîntec al „lipsei de program", *Conservatorul*, oficiosul grupărei conservatoare, amestecă şi pe tinerii generoşi imaginînd o oare-care luptă politică ce am duce noi cu aceştia pe tema *votului universal*. Şi astfel, întru cît şi generoşii şi noi am fi avînd acelaş ideal politic, votul universal, lupta, pentru care noi facem pregătiri, este — ca să întrebuinţez simpaticul şi expresivul termen al „Conservatorului"—*comedioasă*.

Şi este lesne de înţăles, că oficiosul Conservator se rĭdică cu indignare împotriva noastră, pentru curajul anarhic cu care am rĭdicat steagul pentru acest ideal politic.

Iată cum pune „Conservatorul" chestiunea aceasta:

„Este foarte interesant să urmărim lupta comedioasă ce a început să se încingă între cele două grupuri politice tinere, prea tinere democratice din ţara noastră: acĕla al generoşilor liberali şi acel al tachiştilor. Terenul, pe care l-au ales, ca să dea lupta, este nemăsurat şi atît de vast, în cît războinicii vor avea norocul şi fericirea să nu se poată întîlni nici odată; acest teren este *votul universal*".

Iar mai la vale, spre a lămuri aceste afirmaţiuni: „enigma e foarte uşor de dezlegat: totul se reduce la o lipsă de program din partea adversarilor noştri; nici o idee lămurită, realizabilă nu găsim să urmărească pretinşii noştri democraţi".

E greu, foarte greu de găsit explicaţiunea unei atît de extreme rele credinţe.

Mă rog, *cînd* şi *cum* partidul conservator-democrat s'a pronunţat pentru *votul universal*? Cînd a spus şeful nostru, d. Take Ionescu, că şi-a însuşit revandicările acestĕi reforme politico-electorale; cînd, vr'un alt fruntaş autorizat al partidului nostru s'ar fi declarat partizan al luptei pentru votul universal? Şi pentru a termina cu întrebările la „comedioasele" insinuări ale *Conservatorului*, în ce organ autorizat al partidului conservator-democrat s'a vorbit despre necesitatea agitaţiilor în favoarea acestei reforme?

Suntem siguri, că presa carpistă va evita să ne răspundă la aceste categorice şi precise întrebări ce-i punem, conform unei bine-cuvîntate tradiţii ce există în partidul conservator, de a bate laturile ori de cîte ori este nevoie să între în fondul chestiunei ce discută. Dar pentru a împiedĕca realizarea şi de astă dată realizarea acestei tradiţii conservatoare vom spune noi, că nici şeful nostru, nici vr'un alt fruntaş autorizat şi nici unul din organele oficioase ale partidului conservator-democrat *n'au indicat nici odată votul universal*, ca pe o reformă însuşită de partidul nostru, pentru realizarea căreia ne-am fi propus să luptăm.

De unde atunci insinuările *Conservatorului*, şi care este logica „comedioasei" apropieri ce o face între noi şi tinerii generoşi?

Reaua credinţă a presei conservatoare, care de altfel nu se dezminte nici odată, este evidentă; căci nu se poate altfel califica intenţiunea cu care în mod *conştient* afirmă un neadevăr, pentru ca pe urmă să combată adversarul pe seama căruia ai aruncat acel neadevăr.

Dar partea comică a „comedioasei" comedii ce o joacă oficiosul d-lui Carp, este acolo undĕ zice: „pentru ce „tachiştii" *nu trec puntea în tabăra dĕmocraţilor de la guvern*".

Pentru ce? Tocmai pentru că invenţiunile *Conservatorului* sunt invenţii, pentru că toate încriminările ce ne fac sunt de domeniul fanteziei. Atîta lucru ar fi putut pricepe şi dînsul, dacă n'ar fi avut interesul meschin de a *nu pricepe*.

Iar întru cît priveşte vechiul şi eternul cîntec al „lipsei de program" îi vom spune. Ideile şi activitatea şefului şi a fruntaşilor noştri, în care se rezumă aproape întreaga activitate a fostului partid conservator din ultimele două regime conservatoare, ĕste cea mai bună garanţie a unui program realizabil şi util ţării întregi. Dacă şeful nostru n'a dezvăluit o întreagă serié de reforme şi de puncte de program, aceasta din cauză că programul activităţii unui partid trebuie să corespundă necesităţilor de moment ale ţării. Or, aceste necesităţi nu le putem prevedea.

Şi ni se pare, că acest mod de a vedea este mult mai sănătos, de cît sistemul adoptat de d. P. P. Carp de a anunţa cu zgomot şi alai gubernii ruseşti în ţara romînească.

Idem.

Pentru posteritate

Documente în chestia banchetului pentru care s'a încasat, dar care n'a avut loc.

Epoca *şi* Conservatorul *au publicat zilele trecute o socoteală menită a justifica dispariţia fondului de rezistenţă al partidului conservator.*

Printre diferitele condeie, figurează şi unele cheltuieli făcute în vederea unui banchet care n'a avut loc.

La somaţiunea noastră, de a ne răspunde pentru ce se proectase acel banchet, Epoca *n'a răspuns nimic cerîndu-ne să vorbim noi.*

Azi ne executăm şi răspundem cu acte oficiale.

Cauza tăcerei foiţei junimiste se va înţelege bine: Epoca *n'a vorbit, în primul loc, din cauză că banchetul în chestiune urma să se dea în onoarea fostului guvern conservator pentru marea izbîndă repurtată prin recunoaşterea oficială a naţionalităţei romîne în Macĕdonia. Or,* Epoca *n'a îndrăznit să vorbească nimic în chestia aceasta, faţă de declaraţiunile nesăbuite ale d-lui P. P. Carp.*

Apoi, în al doilea rînd, *Epoca* n'a vorbit, dĕ oare-ce, din documentele ce publicăm, rezultă că în vederea banchetului proectat s'a încasat deosebit o sumă însemnată de bani, **aşa că nu mai era nevoie să se cheltuiască din fondul de rezistenţă.**

Credem că documentele de mai jos sunt fără replică, iar Epoca *va fi nevoită să vorbească acum după cĕ noi ne-am executat.*

*

Circulări către Prefecţi. — Nota 5 Iunie 1905:

Cheia circulărilor: 8724—i 9719 de acord cu 2098—a 0664—7124 9683—lui au decis să 1188—6213 prin un 3484 8628—a 8062 a 6978—lui în 2629—a 8334—3555—0435—1725—1832 8459 populaţiunei 0844—e 5765 8522—4153—5899—9223—2500.—Cum doritori suntem ca 8204 2609 1188 să 7063 9696 1916 6719—9017—1725—1287—9716—ei 5765 toată 1809 în numele 4222—ui de 7641 şi al 7949—lui 1916 am onoare a vă 2731 2609 8204 timp şi 0862 cu 7707 a comunica 5962 1064 al 8831 imediat şi cel mult pînă la 5922 5209 numele 9870—8459 cari 2382 5966 2500 9712 8459 cu 2721 pentru a li se 0757 şi a comunica 8439—2143 9873—e 5966 9293 ar fi să 3261—1832 şi 5956 7267 cu 5952 0217 al 4595—i de 0709 3484 va avea 8439 în 2492 de 1989 8553 9528 9509 şi 8166 1185 în 0903 1773—lui 9032 cu tot 6467—ul ce comportă asemenea 6355 0196—ul de fiecare 1715—3787 8521 este de 1989 8332.

p. Ministru, **M. Rachtivan**

Adică:

Membrii partidei conservatoare, de acord cu unanimitatea reprezentanţilor Parlamentului, au decis să sărbătorească, prin un banchet, marea isbîndă a guvernului, în acordarea libertăţilor populaţiunei romîne din Macedonia.

Cum doritori suntem ca la această sărbătoare să ia parte toţi fruntaşii partidei din toată ţara, în numele comitetului de iniţiativă şi al intregului partid, am onoare a vă aduce la cunoştinţă aceasta la timp şi vă rog cu insistenţă a comunica d-lui secretar general al ministerului de interne, imediat şi cel mult pînă la 26 curent numele persoanelor cari vor dori a participa cu adresa lor, pentru a li se reţine şi comunica locuri personale. Dorinţa noastră ar fi să asistaţi şi d-voastră împreună cu d. primar al comunei de reşedinţă. Banchetul va avea loc in ziua de 30 Mai, ora 8 şi jumătate, in sala teatrului Naţional, cu tot fastul ce comportă asemenea eveniment.

Preţul de fie-care tacîm este de 36 lei.

p. Ministru, **M. Rachtivan**

II

No. 335 din 8 Iunie 1905

Cheia circulărilor: urmare telegramei mĕle cifrate din 21 corent *), rog a trimite neapărat astăzi sumele 9870—lor (persoanelor) inscrise la 3484 (banchet) împreună cu 1664 9947 (suma plătită) pentru 5070 (COTIZAŢIE) a 1989 8332 (30 lei) DE PERSOANĂ. 8034-le (invitaţiile) le vor găsi în Bucureşti, 3591-e (bilete) de 6001 (drum de fier) veţi 0213 (primi) Sîmbătă după cerere şi numărul 9870-lor (persoanelor) inscrise.

Secretar general interne

M. Rachtivan

Circulară, 9 Iunie 1905

III

5765 4142 8964-i 2886 0231-le 8262—9344—9973—8202—5270 de 7008 6700-le 8558 0581—8500 3484-ul 0307 pentru 1989 5209 în 0903 1773 9032 nu va mai 3387 8439 3493 depuşi de cei cari 2394 să 7063 9696 la 3484 se vor 0746.

Adică:

Din cauza morţei A. s. R. Principele Leopold de Hohenzollern, fratele Maiestăţei Sale Regelui, banchetul proiectat pentru 30 c. în sala Teatrului Naţional, nu va mai avea loc. BANII DEPUŞI DE CEI CARI VOIAU SĂ IA PARTE LA BANCHET SE VOR RESTITUI.

p. ministru, **M. Rachtivan.**

Şi acum pour la bonne bouche o întrebare poate cam indiscretă; restituitu-s'au banii precum se promitĕ?

Să ne răspundă Epoca.

*) 5 Iunie stil nou, este 21 Maiu stil vechiu.

Indrăzneală fără nume

Polemizînd cu d. Sebastian Moruzzi, pe tema articolului Democraţia şi Antisemitismul, *ziarul, condus de d. Nădejdĕ, revine din nou asupra chestiunei împămîntenirilor şi a fischerismului, acoperind cu invective pe fruntaşii şi şeful partidului conservator-democrat.*

Stilul nu ne surprinde—ĕl caracterizĕ perfect omul a cărui origină trebuie căutată în rîndurile gălăgioşilor nomazi, care dau atît de furcă autorităţilor noastre.

Găsim, însă, că este o îndrăzneală fără nume să vorbeşti şi să ataci partidul conservator-democrat pĕ teme de natura aceleia relevate mai sus.

Nu pentru prima oară se produc aceste acuzări, dar iarăşi ie bine ca ele să nu fie nesocotite. De aceea şi noi revenim ca să reîmprospătăm fapte — nu acuzaţiuni gratuite—menite a arata cine au fost şi sunt în solda fischereştilor şi cine a traficat cu împămîntenirile.

Au fost şi sunt în solda fischereştilor liberali, care au pe banca ministeriă, un fost vechil al lui Mochi Fischer.

Au traficat cu împămîntenirele aceiaşi domni liberali, cînd au spars saltare spre a putea avea actele la dispoziţie şi au împămîntenit oameni, neflind prezenţi la Cameră de cît un vice-preşedinte şi 8—10 deputaţi.

Au traficat aceiaşi liberali care n'au împămîntenit de cît bogataşi—iar nici de cum intelectuali şi titraţi—mai toţi oameni saraci—cum au făcut conservatorii.

Atît este de adevărat acest lucru în cît pînă şi d. Fereckide, preşedintele Camerei, scandalizat a dat cetire unei scrisori, prin care se denunţau cele ce se petreceau cu împămîntenirele, pentru ca să se puie capăt odată scandalurilor cu împămîntenirile.

Drept este că liberalii sunt capabili de toate îndrăznelele. Nici una n'a atins, însă, cinismul acuzărilor acestora—redate în stilul baragladinei de la Voinţa Naţională.

Şi cînd se ştiu cu musca pe căciulă să facă bine să nu mai lucreze la respândirea unor calomnii la adresa altora. Căci ast-fel de îndrăzneală fără nume nu scapă pedepsei.

Un om extra-ordinar

„Femeia lui Cezar nu trebuie să fie nici macar bănuită" şi d. dr. Sion, adversar hotărît al reclamei şi reclamagiilor, nu voieşte un moment să fie bănuit ca autor al ultimei informaţii, bine-voitoare pentru direcţiunea serviciului sanitar, informaţie care a apărut, identic redactată în mai multe ziare din Capitală.

D. dr. Sion este un om extra-ordinar. D-sa s'ar simţi nedreptăţit dacă un singur om chiar l'ar bănui că a fost capabil să-şi facă reclamă şi de aceia adresează *Voinţei Naţionale* o scrisoare în care în rezumat spune noroadelor că,

D-sa este astă-zi director general al serviciului sanitar—poate că unii n'au ştiut asta,

Că autorul moral şi material al acelei circulări, care a provocat aplauzele presei, tot d-sa este,

Că în sfîrşit le spune aceste penîtru ştiinţa publicului, dar nu în scop de reclamă, cum fac mulţi funcţionari sau oameni de ştiinţă, reclamă pentru care are un profund dispreţ.

Curioasă este şi psihologia extra-ordinarilor de calibrul d-rului Sion. Atît de mult sunt preocupaţi de valoarea personalităţei lor, atît de mare este ipertrofia eului lor, în cît cel mai neînsemnat lucru nu poate fi perceput de cît în legătură cu personalitatea lor şi de loc în afară de acea personalitate. De aci rezultă că în teoria ei detestă reclama deşartă, dar în fapt o practică, întru cît nu se pot sustrage obsesiunei ipertrofiei eului lor.

In special scrisoarea d-lui dr. Sion ne aminteşte de cazul unui profesor de facultate—profesa higiena ni se pare—care în calitate de preşedinte al tezei unuia din candidaţii la doctorat, şi din spirit de modestie, n'a admis ca elevul să amintească parte de merit pe care o avea preşedintele în alcătuirea lucrărei. Aceasta n'a împiedicat, însă, ca ceva mai tîrziu aceiaşi teză să fie prezentată ca o lucrare personală a profesorului, atunci cînd el a cerut transferarea. De astă dată, tot din modestie probabil, nu s'a mai pomenit un cuvînt despre partea de merit a elevului, în alcătuirea lucrărei în chestiune.

Cunoaşte d. dr. Sion cazul şi profesorul la care facem aluzie? B.

LITERATURA RUSA

„Spovedanii" de M. Gorki

Literatura rusă pe zi ce trece începe a stăpîni toată mişcarea intelectuală a apusului şi cea ce e mai vădit e că însă şi scriitorii ruşi îşi dau socoteală de puterea şi ascendentului lor.

Ei încep să vadă ce rol le este rezervat ca îndrumători ai cugetărei europene şi ştiu cît să'şi preţuiască puterea lor creatoare.

— Literatura noastră, spunea Peter Altenberg, un scriitor german, de valoare unui critic rus, are ceva straniu, ea nu corespunde cerinţelor organice ale unui european.

Nu numai scriitorul englez, francez italian, dar chiar cel german caută a face din o operă literară ceva interesant şi plăcut, ceva care să vă facă a-ţi petrece vremea.

Francezii au inventat romanul de bulevard. Englejii au ridicat la apoteoză tipul lui Scherlock-Holmes şi au inundat lumea cu literatura lor de detectivi. Italienii au presărat în Europa, tîrgurile melancolice şi individualiste a le lui D'Annunzio—pe cînd d-voastră pare că nici nu vă sinchisiţi de toate acestea; d-voastră scriţi pentru a tortura pe cetitor.

Tolstoi o fi cunoscut de publicul nostru prin articelele lui de ziare sau poveştila lui dar probabil nimeni n'a cetit „Ana Karenina", „Resboi şi Pace" şi chiar „Invierea".

Europeanul nu le poate citi operile acestea, ele sunt îngrozitor de grele!

Noi cerem cărţei petrecere, pace pentru nervii noştrii şi aşa destul de sdruncinaţi.

Scriitorii d-tră ne frămîntă, ne dor, ne fac să suferim. Toţi par că au ceva groaznic pe conştiinţe şi nu caută decît de a se spovedi.

După unele cărţi ca „Crimă şi Pedeapsă", „Sonata Kreutzer" cetitorul ese obosit ca dintr'o baie de aburi. D-tră obicinuiţi cu băile ruseşti, senzaţia asta vă face plăcere.

Noi ne simţim slăbiţi istoviţi. Să mă erţi dar scriitorii d-voastră începînd cu Dostoewski şi pănă la Andreef, îmi par nişte epileptici cari chinuesc pe alţii şi singuri se zbat în chinuri".

Poate că scriitorul german exagerează, totuşi el are multă dreptate. Ceeace caracterizează în special ultimile lucrări ruseşti, e o teudinţă generală spre spovedanie, spre destăinuiri.

Scriitorii, mai toţi sunt munciţi de unele probleme groaznice ale vieţei, cari îi fac să sufere şi suferinţa lor şi-o astîmpără încredinţînd hîrtiei toate frămîntările sufletulu lor.

*

Maxim Gorki, a publicat subt titlul: „Spovedanii" o lucrare care pare a fi o întreagă metamorfoză a concepţiei lui de viaţă şi de oameni.

Eroul Spovedaniilor lui Gorki este el însuşi, dar un Gorki care ia mintea unui om simplu ca să adâncească problemele existenţei şi a „căutărei lui D-zeu„. Ca şi în Toma Gordeef, un alt erou al său, Gorki ia vestmîntul unui om simplu şi acesta e poate şi cea mai nemerită haină a sufletului său.

El a cunoscut pe omul mic din Rusia pe lucrător şi pe vagabond şi el şi-a făcut un suflet asămuitor lor.

Eroul lui, ca atîţi ţarani şi muncitori ruşi e frămîntat de idea existenţei sale şi de problema existenţei lui D-zeu. El aleargă după licăririle care sticlesc în calea vieţei sale. Dar pururea în faţa porţei la care i se pare c'a găsit lumina şi poate intra găseşte un zid de peatră rece şi neînţeles. In faţa lui luceşte ortodoxismul aşa cum îl propovăduieşte protopopul lui, religia creştină i-apare ca o religie de răzbunare şi ură. Şi el deznăjduit de a nu găsi creştinizmul şi pe D-zeul pe care el 'l caută şi spune:—Nu, nu este asta cea ce 'mi trebue mie!

In faţa unei icoane binefăcătoare a sfintei Fevronie el vede adunată mulţimea, unii sunt mulţumiţi, alţii nemulţumiţi de minunile pe cari le face sfînta şi el pleacă mai departe din nou desesperat:

— Nu, nici aci nu e D-zeu! Se poate oare că D-zeu să se fi împărţit în sute

de bucăţi şi apare aci unora ca un bine făcător aci altora ca un rău?

Nu se poate nici un aşa D-zeu!

Şi el caută mereu mai departe pe acel D-zeu care să'l satisfacă. Şi nici călugariţa Miha cu religia ei bazată pe credinţa că tot răul vine din femee pe acest pămînt nu'l satisface. Şi mai puţin credinţa călugărului Mardarie că omul e născut doar a suferi şi nici religia lui Anton, un călugăr epicurian, care a găsit prin femei şi în vinuri scopul vieţei şi nemulţumirile ei, nu'l pot satisface.

Ajuns la bătrîneţe el vede ca n'a putut găsi rostul lui pe acest pămînt, nici religia corespunzătoare firei lui, dar nici pe D zeul credinţei sale.

— Doamne! strigă el, cel puţin dacă aş putea să 'mi trăesc viaţa ca un ţinţar, ca un păduche de lemn, ca un painjin!

Religie de laşi şi robi, de despoţi şi maniaci ea i face să sufere negăsindu-şi liniştea trebuincioasă.

*

Ca şi în *Asilul de noapte* în aceste *Spovedanii* găsim însă un filosof, asămuitor lui Luca. Şi acesta, Iona se străduieşte ca şi Luca să trăiască în principiile adevărat creştineşti, căutind a se apropia de D-zeu. El vă dă cheia noului religii.

Cu poveşti, cu pilde, cu parabole el caută a propovădui o religie mai superioară, o religie mai altruistă de cît egoismul faţarnic al propovăduitorilor ortodoxi.

„Nu în afară de noi trăeşte D-zeu, spune Iona, dar în sufletul nostru, în noi... oamenii se împart în două grupări, de o parte făcătorii de D-zeu, de altă parte—robii, vecinicii robie ai celor dintăiu şi a tuturor lucrurilor de pe acest pămînt. Au luat ei în mâni puterea aceasta şi întreţin ei un D-zeu, afară din oameni, pe un D-zeu, vrăjmaş oamenilor, judecătorul şi stăpînul pămîntului. Şi vă zic eu vouă eă D-zeul adevărat este al nostru al acelor ce'l simţim în noi, al mulţimei.

Ioana are o logică de fer, el ştie ce vrea şi Gorki face o spovedanie nouă a credinţei sale, prin gura acestui apostol el caută a arăta credinţa care va mântui pe căutătorul de D-zeu şi'l va satisface. El merge pînă a crede în misticizmul originei D-zeeşti, numai ca să întărească cele ce spune.

Această spovedanie a lui Gorki va uimi pe mulţi cari s'obicinuiseră a vedea în el un ateu şi un socialist cu concepţii materialiste.

Religia lui Ion, şi deci a lui Gorki, e toată făcută din extaz, din suferinţe, din renunţări pe cari nu o cunoaşte socialismul. Şi e mai mult o întoarcere spre poporanizm, spre religia celor mulţi, de la care el se departase prin concepţiile lui individualiste.

Individul, zice el, trebue să se topească în masa întreagă, în praful mulţimii. *Spovedaniile* sunt apoteoza colectivismului, poporului, mulţimei.

Acest lucru a nimicit pe mulţi. Un scriitor rus d. Izgmailov adresîndu-se lui Gorki ca să i deslușiască evoluţia aceasta a concepţiilor sale, Gorki ia răspuns:

— Nu sunt ce-i drept eu acela, care mă frămînt în căutarea lui D-zeu, dar multe din pasagiile cărţei mele lea-şi iscăli ca fiind propriile mele reflexiuni. Ce-i drept că ast-fel de încercări şi suferinţe le îndură ori-cine într'un anumit timp din viaţă. Dar eu am avut în faţa mea într'adevăr pe un om care a îndurat şi suferit toate aceste dibuiri în căutarea adevărului şi lui D-zeu. Eu am întîlnit şi pe preotul acel epucurian şi pe făcătoarele de minuni, călugăriţe şi icoane şi tot. Toate pelerinajele religioase le am urmărit în gubernia mea din Nijni Nowgorod. Ţi se pare că cele avansate în aceste lucrări nu corespunde activităţei mele beletristice din trecut. Da, într'adevăr eu nu mai privesc în prezent lucrurile cum le am privit în trecut.

Se poate chiar să nu fie evoluţia concepţiilor mele de oare ce prin evoluţie se înţelege un mers lent şi fără hopuri şi la mine se întîlnesc şi de acestea. Dar ce să fac? Trăim! Eu privesc poporul aşa, acum. Şi am convingerea că poporul va spune adevăratul cuvînt, el va dicta adevarata religie. Sunt convins că poporului i e dată o mare misiune de împlinit. Văd crîmpee din această misiune în gîndirea creatoare a noastră. Cît a dat ea pînă acum şi în ce condiţii mizerabile! Şi totuşi cît a produs! Priveşte numai de la Dostoewski până la Korolenko cît s'a făcut! Şi cîte figuri printre aceia pe care noi nu-i punem printre cei mai mari. Ia de pildă pe Glieb Uspenski. In literatura srtăină iei un scriitor şi imediat 'l ştii să 'l cataloghezi, ştii unde să'l pui. Iasă unul din altul. La noi! De unde a eşit omul acesta şi a străbătut întreaga Rusie ca o pasare rînită şi trudită. Eu cred că va veni vremea cînd Rusia va dicta Europei prin oamenii ei litere. Priveşte chiar azi! Toată Europa ne citeşte! Au apărut studii despre Dostoevski mai de seamă de cît la noi. Şi priveşte în literatura noastră contemporană, bolnavă, isterică, nebună, dar cîte idei extraordinare, ce clocot de patimi şi zvîrcoliri de sentimente. Trăind în Europa am priceput puterea noastră, puterea poporului nostru, iată de ce se pare că eu mi-am schimbat vederile mele, eu nu mi li-am schimbat dar mi le-am săvîrşit, eu astăzi nu mai înţăleg valoarea poporului nostru, şi toată religia pe care el o pregăteşte civilizaţiei.

Aşa cred şi aşa m'am spovedit.

*

Aceste destăinuire ale lui Gorki pun şi în o mai mare lumină frămîntarea şi aspiraţia acestui popor ce zgîndărit de ultimile catastrofe, se ridică impunător şi măreţ deasupra vechilor legi şi credinţi nu numai din ţara lui, dar din toată Europa îmbătrînită.

Pe altă dată voi scrie despre *viaţa omului netrebuincios.*

Bucureşti. Dr. I. Duscian.

Litere-Ştiinţe-Arte

Concurenţă editorială.—Era de prevăzut că faţă de succesul mereu crescînd al unei biblioteci eftine şi populare ca acea a editurei Alcalay se va ivi neaparat ideia unei concurenţe în spiritual altor editori.

Cu vr'o 15 ani în urmă existenţa unor bibliotici de asemenea natură s'a dovedit imposibilă. Carol Müller Samitca, Şaraga, Sfetea au renunţat rînd pe rînd la întreprinderi. Dar astăzi situaţia s'a schimbat, cercul cetitorilor s'a lungit, literatra bună e căutată şi editorii găsesc, în parte măcar, răsplata sacrificiilor lor. Presa a recunoscut la timp meritele ce şi-a cîştigat în această privinţă editura Alcalay din Capitală.

Acum se anunţă că tipografia „Minerva" va scoate o bibliotecă populară după modul celei „pentru toţi". In Septembrie va apare de asemenea bibliotecă similară în editura lui Socec.

Aşteptăm cu toată curiozitatea cuvenită rezultatele acestui „duel" editoria din care sperăm să profite cetitorii şi, pînă la un punct scriitorii, —aceştia din urmă fiind pînă acum cei mai puţin luaţi în seamă în întreprinderile literare.

La toamnă vom număra... bibliotecele!

*

Camille Saint-Säens, cel mai mare compozitor în vieaţă, al francezilor, a scris muzica pentru drama religioasă a lui Eugène Brieux, La foi.

Cele cîteva persoane cari au putut să audă noua partiţiune, asigură că ilustrul compozitor a făcut o operă admirabilă. El însuşi a mărturisit că această dramă l'a entuziasmat şi i-a întinerit inspiraţia.

*

Lew Tolstoi a luat hotărîrea ca pentru data de 28 August să plece din Iasnaia-Poliana, pentru a nu suferi surmenagiul gratulaţiunilor cu ocazia jubileului său de 80 de ani. Va sta, în acest scop, cîteva zile la moşia fiicei sale, d-na Duenstina.

Congresul limbei „esperanto" la Dresda a avut un mare succes... numeric. Dar delegaţii n'au lipsit de a se combate şi a se certa în privinţa modificărilor de introdus în noul graiu internaţional inventat de d-rul Samenhol.

Numai de n'ar ajunge la congrese esperantiste să se vorbească à la Babel!

*

După cum am anunţat eri, va avea loc la Londra, între 25—29 Septembrie un congres internaţional de educaţiune morală şi socială, în scop de a se ameliora educaţia morală în şcoli.

Congresul e pus sub patronajul miniştrilor de instrucţiune publică ai Angliei, Belgiei, Spaniei, Franţei, Italiei, Japoniei, Romîniei şi Rusiei.

Vom spicui din prospectul congresului detalii asupra acestui important congres.

*

După o statistică a ziarului „Frankfurter Zeitung" studenţii romîni sunt în al 5-lea rînd, ca număr, între studenţii străini de la şcolile tecnice germane.

In primul rînd sunt Ruşii, apoi austro-ungarii, elveţienii şi norvegienii.

*

După cum se anunţă din Newyork, Edison, în urma stăruinţei familiei sale, va părăsi lucrările obositoare de laborator şi nu se va mai ocupa de cît cu problemele cari îl interesează personal.

Edison are o avere de 1 milion de lei. De-aci înainte se va adînci în tainele chimiei care-l interesează mai mult de cît electricitatea, pe terenul căreia a avut cele mai mari succese.

De asemenea, Edison s'a hotărît să călătorească şi să renunţe cu totul la lucrul de noapte. Dînsul şi-a cumpărat în Florida o vilă, unde va petrece primăvara.

*

STRUNA ZIIEI

CE LIPSEŞTE...

D. N. Iorga se sileşte să convingă lumea prin organul său că Văleni de Munte este, vara, cel mai excelent loc de cură, excursiuni şi reşedinţă.

Cred că la Văleni de Munte
Bine-i vara să petreci,
Dar îmi pare că acolo
Lipsă duci de... duşuri reci.

Informaţii

● *Aflăm că membri partidului conservator-democrat din judeţul Teleorman se vor întruni în cursul lunei Septembrie pentru a alege un comitet şi a proceda la fondarea de cluburi politice în oraşele Alexandria şi T.-Măgurele.*

La această întrunire intimă vor lua parte şi distinşii noştri fruntaşi, d-nii C. Dissescu şi Toma Cămărăşescu.

● Serviciul sanitar al judeţului a fost înştiinţat că în comuna Bălăşeşti, din judeţul Tutova s'a ivit epizootia de antracx.

● Cu începere de la 1 Octombrie a. c. st. n. se va introduce o schimbare a mersului Trenurilor.

● La 18 Septembrie a. c. urma să se facă sfinţirea frumoasei biserici ce s'a construit în comuna Ciurea.

Cum însă pictura şi aranjamentul în interior nu sunt isprăvite, sfinţirea se va face probabil în cursul lunei Octombrie.

● Din Kişinău ni se scrie că marele proprietar Vasiliu, s'a îmbolnăvit de antrax. Pînă acum nu se poate stabili prin ce împrejurări s'a infectat.

El a fost internat în pavilionul de izolare de la spital.

Sunt puţine speranţe că va putea scapa cu viaţă.

● Mariţa Tomiţă, nevasta asasinului lui Ciohodariu din Erbiceni, a încercat să atace cu un topor zilele trecute, pe ajutorul de judecător Tereuzescu, pe cînd acesta se prezintase la locuinţa lui Cihodariu spre a pune în stăpînire pe moştenitorii victimei.

Ea a fost arestată.

● **Noii asistenţi sanitari.**—Pentru a se micşora insuficienţa numărului medicilor rurali şi pentru a asigura ţăranilor asistenţa în cazuri de boală sau accidente, ministerul cultelor şi instrucţiunei publice va lua măsuri pentru a face ca preoţii şi învăţătorii rurali să dobîndească sunoştinţele practice necesare pentru a interveni şi a da primele îngrijiri ţăranilor răniţi sau bolnavi în caz de accidente.

In acest scop ministrul instrucţiunei publice a intervenit pe lîngă direcţia generală a serviciului sanitar, în scop de a crea cursuri de medicină practică pentru preoţi şi învăţători.

Acest curs va dura cîte o lună în fiecare an şi va privi principiile de aplicaţiune a medicamentelor celor mai obişnuite, cîte-va noţiuni despre simptomatologie, în scop de a stabili în primul moment diagnostitul bolilor celor mai răspîndite, regulele elementare de higienă practică şi antisepsie, de hirurgie şi pansamente şi în fine principalele reguli la întreţinerea şi nutruţiunea noilor născuţi.

Ministerul a cerut Direcţiunei Sanitare de a prevedea cheltuelele necesare pentru crearea acestor şcoli. Cursurile vor fi făcute la Bucureşti, Iaşi, Craiova, Galaţi, Birlad, Buzău şi Cîmpul-Lung.

● **Din Basarabia.**—In zilele de 20 şi 21 Iulie a avut loc la Bolgrad congresul medicilor din judeţele vecine.

Congresul a fost prezidat de inspectorul dr. Cernenco. Au luat parte 20 de medici, delegaţi ministerului de interne, medicul şef al Kişineului, delegaţii personalului medical secondar şi reprezentanţii semstvourilor şi oraşelor Ismail, Bender şi Akerman.

La congres s'a constatat că asistenţa medicală în aceste judeţe e în stare embrională, iar cea sanitară lipseşte cu desăvîrşire.

S'a hotărît înfiinţarea mai multor spitale şi ambulatorii la fel cu cele existente.

— In privinţa societăţilor cooperative Basarabia e una din cele mai înapoiate provincii din imperiul rus.

Una din măsurile pentru desvoltarea cooperativelor e înfiinţarea ce a avut loc zilele trecute a cursului de comptabilitate pentru cei ce doresc a se consacra activităţei pe la tovărăşiile săteşti de credit şi economie.

După cum s'a constatat la congresul cooperativelor din tot imperiul, cooperativele de credit şi economie sunt primile baze pe urma cărora se desvoltă şi cooperativele de consum şi cele agricole.

— Locuitorul Ioan Melisnicenco, în etate de 60 ani, din satul Funda japonului, comuna Gura Galbenă şi fiul său de 22 ani, au fost omorîţi în ziua de 5 August de nişte nemţi colonişti, care pretindeau că i-au prins la furat orz de pe ogorul lor.

— In vederea holerei, se iau mari măsuri pentru prevenirea boalei.

— S'a înfiinţat o nouă bancă în Chişinău, sub denumirea: «Societate basarabeană comercială pentru credit». Noua bancă se va ocupa cu înlesnirea şi dezvoltarea raporturilor comerciale dintre Basarabia, guv. Cherson şi Podolia. Societatea nu se va ocupa de cît cu împruturi mici şi numai pentru scopuri comerciale.

Sediul e în Chişinău.

— Aproape întreaga Basarabie e acoperită cu o reţea de filiale ale societăţei pentru protecţia animalelor. Numărul membrilor şi agenţilor acestei societăţi e foarte mare.

— S'au închis în Chişinău cursurile practice de electrotechnică de sub conducerea inginerului Cuş şi a lui N. T. Nemţan. Cei cari au ascultat cursurile acestea, vor intra în serviciul telefoanelor şi telegrafelor Basarabiei.

— La 20 August se va întruni zemstvoul jud. Chişinău. Sesiunea zemstvoului e ordinară şi se vor lua în discuţie şi se vor vota chestiunile la ordinea zilei, ca: budgetul judeţului, măsurile sanitare, etc. Preşedintele zemstvoului E F. Surucean, actualmente e în concediu şi se va reîntoarce la deschiderea zemstvoului. Vice-preşedintele M. A. Mitcov e în concediu pentru motive de sănătate.

— La 20 Iulie 1909 se vor împlini 100 de ani de la zidirea bisericei cu hramul lui sf. Ilie din Chişinău. Această biserică e cea mai veche şi în vechime era catedrala Chişinăului. Chiar de la zidirea ei dînsa devenise cea mai frumoasă biserică din Basarabia.

Numai în ultimul pătrar al secolului trecut ea şi-a perdut din valoarea sa. Pînă atunci la această biserică erau cele mai bune coruri, cei mai buni cîntăreţi şi de la ea se răspîndea în Basarabia toată cultura bisericească.

Episcopul Vladimir, avînd în vedere marea valoare din trecut a acestei biserici a luat dispoziţia ca încă de pe acuma să se prepare cît mai solemn acest jubileu.

— Se lucrează cu mare febrilitate la instalarea luminei electrice în Chişinău, vor fi iluminate toate străzile. Cel mult peste două luni Chişinăul va fi iluminat cu electricitate.

● Consiliul de răsboiu al corpului IV de armată va fi convocat pentru zilele de 27, 28, şi 29 August a. c. spre a judeca cîte-va procese militare.

● Revizoratul şcolar a înaintat ministerului instrucţiunei publice un tablou de învăţătorii cărora le vin rîndul la o nouă gradaţie.

● Membrii camerei de meserii au fost convocaţi pentru mîne Joui 14 August.

Intre alte chestiuni se va discuta: contestaţia la alegerea de la Corporaţiei Metalurgică; cererea meseriaşilor din Tg.-Frumos de a li se autoriza constituirea într'o corporaţie; cererea fochiştilor de pe la fabrici şi mori de a fi puşi şi ei sub prevederiie legei meseriilor.

● De oare-ce printre caii regimentului 7 roşiori din localitate bîntuie răpciuga, administraţia comunală a dat o ordonanţă prin care pune în vedere proprietarilor de cai să ia măsuri cu boala să nu se mai propage.

◑ **Şcolare.**—D-şoara Maria Popescu, învăţătoare la şcoala din Probotești—Tărnăuca, judeţul Dorohoiu, a fost permutată la şcoala din Hlincea, judeţul Iaşi.

— D-şoara Natalia Popovici, învăţătoare la Ciorteşti, judeţul Vaslui a fost transferată la postul al II-lea de la şcoala din comuna Cepleniţa, judeţul Iaşi.

— D-şoara Olimpia Popescu, ajutoare de învăţătoare, a fost permutată de la Sculeni la Hălceni—Şipote.

— Pe ziua de 1 Octombrie s'a revenit asupra înfiinţărei şcoalei la Andrieşeni şi în schimb se înfiinţează postul al II-lea la şcoala din Cărjoaia; de asemeni s'a revenit asupra înfiinţărei şcoalei la Golăeşti şi se va înfiinţa postul al II-lea la şcoala de la Horleşti.

◑ D. Pavel Proca, actual impiegat la administraţia financiară a fost numit controlor fixal clasa III-a.

◑ D-nii Coroi Pantazi şi N. Ionescu, actuali agenţi auxiliari cl. II la vama locală, au fost înaintaţi cl. I-a.

DIVERSE

— Din Poeni se comunică că locuitorul Ghiţă Gh. Gavril din satul Comarna de jos, a încetat eri subit din viaţă.

— Alaltăeri a avut loc logodna domnişoarei Rebeca Şaraga, fiica d lui N. S. Şaraga depozitar de ziare din piaţa Unirea, cu d. Osias David, comerciant din Bucureşti.

— In ziua de Vineri 15 August, serviciul divin al bisericei Banu, va fi oficiat în mod deosebit de arhiereul Ghenadie Georgescu şi clerul acelei biserici şi va fi acompaniat de corul de copii al maistrului Cristescu.

„LA REBELLE"

IV

Josanne atunci reflectă că el ar fi primit copilul mai bucuros, dacă ar fi fost a bărbatului său şi se revoltă în potriva prejudiţiilor barbatului, în potriva mîndriei lui şi în potriva geloziei lui care e mai tare de cît amorul. Şi cu toate acestea Noel nu considera mariajul ca un sacrament şi adulterul ca un pacat de moarte. El nu avea respectul moralei convenţionale pusă pe cale de transformare.

El concepe altruismul, toleranţa, solidaritatea umană şi dispreţuia sacrificiul steril considerindu-l ca o abdicare, un suicid şi o încurajare a egoismului altuia.

Josanne avea dar drept la iubirea lui Noel şi nu voiu a fi iubită prin slăbăciune, milă. Avea şi ea mîndria ei căci ea venia la el în durere care-i era amară. Ea nu considera că a făcut o faptă infamă.

Cu aceste gînduri aştepta pe Noel care nu venia. Atunci se duse ea singură la el turburată şi încă sub puterea supărărei din ajun. Josanne cercă să-l convingă rugîndu-l să se pue el în locul ei. El îi răspunse că nu cunoaşte două feluri de onoare, una masculină şi femenină, dar că, în faţa realităţii, devine şi el un amant gelos, desesperat. Ea se despărţi cu vorbele: „Nu ne rămîne de cît să ne iubim şi să suferim împreună".

Josanne rezistă şi nu-i se dă rămînînd prieteni pentru a lasa timpului să convingă pe Noel de sinceritatea ei, căci ea minţise odată. Fu un timp cînd ei suferiră mult din cauza amorului trecut. După acesta Noel luă hotărîrea eroică şi scrise Josannei: „jugul prejudiţiilor ereditare, al geloziei, al mîndriei apasă încă sufletul meu. Voesc să-l sfărăm şi-l voiu sfărăma. Te primesc aşa cum eşti. Să nu mai discutăm şi să ne iubim.

Prima lor întîlnire e mai pre jos de aşteptare, căci trecutul ca o fantomă le stă înainte. Ei nu se căsătoresc, căci antipatia involuntară pentru copil opreşte pe Josanne să se hotărască. In ea se luptau sentimentele de femee, de mamă, de amantă, care voiau să se excludă unele pe altele. Inteligenţa lui Noel se întunecă înaintea misterului inimei femeeşti tot aşa de neînţeles ca şi cel al corpului femeei.

Ducîndu-se Josanne într'o zi la „Monde femenin" găsi o carte de vizită a lui Maurice Nattier. Ea se munci mult, dacă trebue să spue sau nu aceasta lui Noel—acest om care făcuse din sinceritate, absoluta intrasigenta, condiţia esenţială a amorului lor.

Şi cea mai mică minciună va otrăvi isvoarele amorului lor. Hotărî să nu-i spue, dar cînd îl văzu nu se putea stăpîni deşi îi era frică de el. Noel se simţi foarte fericit, în contra aşteptărilor Josannei, de această încredere. Ii jură că are planuri frumoase pentru copilul ei, şi că numai gelozia, de care caută să se scuture, l'a făcut să fie puţin expansiv, comunicativ pînă acum. Ea îl asigură că acest copil va fi şi copilul lui spiritual prin educaţie, ideile care constituesc adevărata paternitate.

Atunci el uită trecutul şi iubi pe Josanne din faţa lui, adevarata Josanne aşa cum a făcut-o viaţă. El iubi ochii cari au plîns, buzele care au gemut, mîinele care au lucrat, inima care a avut victorii şi învingeri şi care s'a închis pentru cel mai mare amor în tăcere şi suferinţă.

O boală gravă a copilului înspăimîntă pe Noel în faţa durerei de mamă a Josanei. El veghează lîngă ea copleşit de durere. Pe cînd el lipsea vine Maurice cu care Iosanne are o convorbire foarte rece. Copilul odată scapat de pericol, Josanne nu mai are nici o frică să spue tot lui Noel despre vizita lui Maurice. Acum nimic nu-i mai turbura căci ei îşi clădise amorul pe temelii nestrămutate de încredere şi sinceritate.

Ei erau gata în ori-ce moment să şi spue totul şi să audă totul şi nu mai era nevoe între ei încă de preliminare, întorsături şi precauţiuni.

Victoria ultimă fu a amorului care nu slăbise şi nu dispăruse, „a amorului tare ca viaţa.

*

După cum vedem în Josanne erau 2 femeei: femeea nouă, răsvrătită care doreşte libertatea şi femeea eternă. In ea se întîlneşte inteligenţa energia, curajul şi graţia şi blîndeţa. Tipul lui Noel e al barbatului ideal. Amorul dintre ei e cel adevarat.

Turburarea castă ce simţiau ei nu era dorinţa unei desmerdări, ci trebuinţa de a fi aproape de ceea ce admiri şi-ţi place. Aice se văd bazele adevăratei căsătorii, adevaratei legături dintre barbat şi femee rămaşi liberi şi unul şi altul, neţinînd samă de trecut nici unut din ei. Eroina e o răsvrătită asupra societăţii nedrepte şi nu asupra naturei, nu asupra legii eterne a amorului. Ea nu respinge gingăşia şi supunerea voluntară, care nu umileşte pentru că-i consimţită. Recunoaşterea lui Noel de stăpîn care era foarte prevăzător şi bun nu o împedeca să fie o femenistă, care să-şi reclame drepturile de libertate, dreptate, fericire. „La Rebelle" arată pe adevărata femenistă, raţională care nu-şi poate închipui viaţa fără dragoste şi lumea fără barbaţi.

Maria C. Buţureanu.
Institutoare

TITUS LAPTEŞ
AVOCAT
Strada Crucei 41.

Ultime informaţii

● *Pentru astăzi ne mulţumim a înregistra un fapt care ni se aduce la cunoştinţă, şi care priveşte iarăşi neterminabila chestiune a cartelului măcelarilor din Iaşi.*

Indoială nu încape că acest cartel există şi că cei în drept n'au luat nici o măsură serioasă pentru stirpirea lui.

Bizuindu-se probabil pe indolenţa administraţiei comunale, carteliştii cred că pot merge la excesiv în vederea spoliaţiunei publicului.

Astfel în abator nu mai poate fi adusă spre tăiere nici o vită care nu aparţine carteliştilor. Şi într'o singură zi hahamii—la dispoziţia măcelarilor—au declarat de trif 20 de vite care nu aparţineau măcelarilor cartelaţi.

Nu voim să dăm crezare tuturor zvonurilor şi şoptelor. Inclinăm chiar a crede că este o calomnie laudă acestor cartelaţi că pot opera în voie, în schimbul unei sume fixe, 1600 lei lunar, pe care o servesc la anumite persoane.

Credinţa noastră este că s'a procedat cu prea multă blândeţă contra acestor negustori hrăpăreţi şi de aceia, atrăgînd atenţiunea d-lui X. Eraclide asupra celor ce ni se denunţă, îl rugăm să facă ca să înceteze odată acest cartel şi ca fapte de natura celor semnalate să nu se mai petreacă.

● *D. A. Beleş, directorul serviciului de poduri şi şosele a fost eri pe linia nouă Podul-Iloaia-Hîrlău, unde a deschis o minuţioasă anchetă relativă la o sumă de neregularităţi petrecute la acest serviciu.*

Astăzi d-sa reîntors în capitală spre a reveni săptămîna viitoare să completeze ancheta.

● *In seara de 11 August a. c., cînd parte din cheta vizitatorilor din Mînăstirea Agapia distrau pe copii cu mici focuri bengale absolut inofensive, un oarecare Vintu diferitor eclesiastic care n'are nici o legătură cu Mănăstirea, de cît doar, că stă pe gratis pe mîncare şi băutură, în socoteala bietelor maici, cărora d. Haret, le-a tăiat fondurile arhondaricului, a început să facă un scandal ne mai pomenit, adresînd vorbe insultătoare, celor de jos şi la urmă ameninţînd că va interzice acelor persoane pe viitor vizitarea mînăstirelor şi altele.*

Mai mulţi tineri voiau să se urce la arhondaric să dea slugoiului d-lui Haret o meritată corecţiune, dar pentru respectul sfîntului locaş l'au lăsat în pace.

D. Haret ar trebui să înfrîneze zelul nesocotiţilor săi acoliţi, căci toate mişcările lor se resfrîng şi asupra-i.

O, „cum îi Turcu şi pistolu?"

● Locuitorii din satele Vulturul şi Vănătorii au cerut administraţiei cassei şcoalelor să li se construiască cîte un local propriu de şcoală.

Administraţia cassei şcoalelor a intervenit la revizoratul de judeţ ca numai de cît cererea locuitorilor să fie satisfăcută.

◐ O dovadă de halul în care a adus prefectul doctor Neculae Lupu, judeţului Fălciu.

Conform dispoziţiilor noului legi comunale, făcîndu-se noua distribuire a comunelor, s'au numit comisiuni interimare şi s'au fixat alegeri.

Pentru ziua de 12 August fusese fixată alegerea noului consiliu la comuna Băseşti.

Locuitorii, care sunt revoltaţi contra prefectului şi contra legilor făcute de guvern, au refuzat să primească a figura pe lista noului consiliu, aşa că nu s'a putut alcătui lista de 9 candidaţi.

Din această cauză alegerea nu s'a putut efectua.

Dar vor mai fi multe de acestea!

● **De la consiliul Judeţean.**—Eri la orele 3 şi jumatate membrii consiliului general al judeţului s'a întrunit în şedinţă extra-ordinară.

Consiliul a luat în cercetare petiţia d-nei Ghenea prin care cere ca pensia ce se servea defunctului ei soţ N. Ghenea, fost consilier judeţean, să i se servească şi ei Consiliul i-a respins cererea.

Luîndu-se apoi în discuţie cererea locuitorilor din Galata, care insistă ca reşedinţa comunală să fie în Galata—s'a hotărît ca această cerere să se discute în viitoarea seziune.

Consiliul a dat autorizaţie delegaţiei judeţiene să studieze lucrările întocmite în privinţa bunurilor comunelor şi eventual dacă se va simţi nevoia să se transporte comisiunea la faţa locului, spre a continua lucrările.

In privinţa procesului judeţului cu d. locotenent Asachi, consiliul a delegat pe d. prefect al judeţului să trateze cu d. locot. Asachi la o împacare.

Şedinţa a luat sfîrşit la orele 4 şi jumatate şi seziunea extra-ordinară a fost declarată închisă.

● O încercare de asasinat a avut loc eri în apropiere de Podul-Iloaie, în următoarele împrejurări.

Pe cînd italianul Giovani Maricici se întorcea cu bicicleta prin pădurea Rediului din apropiere, doi ţărani puseră carele răsturnate în drum spre a-i împiedeca mersul, şi se ascunseră în tufişuri.

Giovani Maricici sări jos de pe bicicletă spre a-şi deschide drum. Dar de odată se văzu atacat pe la spate de doi săteni.

Cum era voinic se luptă pe rînd, cînd unul scoase un topor cu care îl lovi în cap. De şi rănit italianul isbuti să se smuncească din mîna agresorului şi să-i ia toporul, şi-l lovi. In acest timp se apropie şi o trăsură, în care se afla d. inginer şef de secţie al lucrărilor din Podul-Iloaia P. Radovici, împreună cu copii şi d. Cuparencu ginerile seu, venind de la preumblare.

Asasinii văzînd că vor putea fi bănuiţi s'au ascuns în tufişuri.

Maricici fu apoi transportat de alţi trecători la spitalul din Podul-Iloaia.

Jandarmii sînt pe urma acelor cărăuşi asasini, care se crede că sînt de loc din Hârlău.

● Consiliul de miniştri a aprobat ca, prin serviciul de poduri şi şosele a jud. Iaşi, să se execute, în regie, cu un scăzămînt de 5 la sută, a aprovizionărei de 1752 m. c., pietriş sfărîmat pentru şoseaua vicinală Trei-Sarmale, Niţelea şi Iaşi-Dobrovăţ cum şi pe şoseaua comunală Miroslava, Creaţa şi Vişan.

Valoarea aprovizionărei e de 20 de mii 600lei în total.

● D-na Clotilda general Averescu, care a făcut parte în comisiunea de examen de cînt la Conservatorul din Bucureşti, a înaintat d-lui ministru al instrucţiei un raport, aratînd relele de cari suferă clasele de cânt şi mijloace de îndreptare.

D-sa spune că elevii conservatorului nu pronunţă corect şi cere să se înfiinţeze un curs de dicţiune.

Mai cere şi izolarea claselor de cânt, de oarece elevii devin distraţi, din cauza notelor de la instrumente ce se aud din alte clase.

In ceeace priveşte clasele de principii d-na general Averescu cere să se înfiinţeze un curs preparator de solfegiu, înainte de a începe cursurile de specializare.

D. ministru a înaintat raportul d-lui director al Conservatorului şi a cerut să i se comunice dacă măsurile propuse mai sus se pot realiza cu actualul personal al Conservatorului.

○ *Direcţiunile varieteurilor ar trebui să nu uite că dacă publicul nostru este foarte liberal cu tot soiul de licenţe, pe care aşa zişii artişti şi artiste şi le permit pe scenă, el are cel puţin dreptul de a fi scutit de gesturile indecente şi necuviincioase pe cari şi le permit aceşti artişti în timpul cît umblă cu cheta.*

Dacă acele direcţiuni nu vor înţelege şi mai cu samă nu vor face pe artişti să înţeleagă acest lucru, vom ruga autorităţilor să intervie pentru ca ordinea şi bunacuviinţă să domnească în aceste localuri de petreceri.

● O nenorocire s'a întîmplat eri după amiazi la cazarma regimentului 7 de roşiori.

O şchele de la lucrările ce se fac pentru construirea grajdurilor la acea cazarmă s'a rupt şi lucrătorii Neculai Zidariu Ghelea, Mihai Ivanovici şi Costashe Gheorghiu au căzut jos, cel dintăi rănindu-se grav la cap şi fracturîndu-şi mîna şi un picior, iar ceilalţi doui rănindu-se mai uşor.

Neculai Ghelea a fost internat la spitalul Sf. Spiridon, iar ceilalţi doui au fost pansaţi la infirmeria regimentului.

● **Farmacia rurală.**—Dintr'o informaţie pe care a publicat'o „Opinia" se poate vedea noua atribuţiune—gratuită bine-înţeles—la care va fi supus pe viitor învăţătorul nostru sătesc; Învăţătorul farmacist.

Această nouă atribuţiune după cum se poate vedea e tot aşa de bizară şi desigur cu mult mai nepotrivită încă, ca, multiplele atribuţiuni, pe care dascălul de sat,—nolens volens—trebue să le îndeplinească.

Intr'adevăr, până acum se ştiea, că auxiliarul ministerului Haretist la sate, pe lîngă atribuţiunea sa directă mai este încă, învăţător apicultor, învăţători agricultor, învăţător casier de bancă populară, învăţător şcoalei de adulţi, etc. etc., iată însă că activitatea sa se va desfăşura pe viitor aşa de dragul celor mari şi în prepararea şi administrarea la sate, a substanţelor medicamentare.

Cum însă această ultimă îndatorire a sa loveşte în interesele şi prestigiul corpului sanitar silind însă pe un om absolut în necunoştinţă de cauză a profesa o specialitate în care n'a fost de fel iniţiat; e lesne de prevăzut, că, rezultatele căpatate pe urma acestei activităţi extra şcolare a învăţătorului vor fi, fără nici un folos, dacă nu, chiar periculoase lui, şi şcoalei ce conduce.

Se ştiea până acum, că şcoala de sat avea trebuinţă de a fi pusă cît mai la adăpostul diferitelor maladii contagioase puerile ce pe la sate numai ieau sfîrşit; după ultima dispoziţiune însă, ea va deveni un dispensariu, în care, zilnic, se vor perinda pentru medicamente, bolnavii, sau intermediarii lor, lăsînd şcoalei drept mulţumită pentru medicamentul căpătat, maladia ce poartă cu ei.

Nu ştiu dacă aceasta ar fi una din reformele—surprize cu care socoteşte nimerit a ne înzestra direcţiunea serviciului sanitar în urma centralizărei fondurilor sanitare; ceeace ar fi de dorit a se cunoaşte de la aceşti nobili conducători, e motivul nejustificat pentru ce încă mai tolerează în ţară o facultate de medicină cu specialitatea farmaciei, care dă ţărei romîneşti pe fiecare an un număr de specialişti meniţi să mărească numărul proletarilor intelectualii prin imposibilitatea în care sunt puşi în a'şi profesa specialitatea. *Un farmacist.*

● Ministerul instrucţiunei publice a cerut revizoratului şcolar un tablou de toţi institutorii şi institutoarele din judeţul Iaşi.

Aceasta în vederea întocmirei unui anuar general al tuturor institutorilor din ţară.

● Pentru locurile vacante de suplinitori din învăţămîntul primar rural, din judeţul nostru sau primit la revizoratul şcolar pînă acum nici mai mult, nici mai puţin de cît 150 de cereri.

Intre cei care au petiţionat sunt mulţi bacalaureaţi.

● Ministrul de justiţie a făcut cunoscut următoarea circulară Preşedintelui Trib. secţia II, spre a lua cunoştinţă de dînsa, circulară dresată judecătoriilor de ocoale cu privire la executarea invoelilor agricole.

Domnule Judecător,

D. ministru de interne mă informează că în vederea numeroaselor reclamaţiuni atît din partea proprietarilor şi arendaşilor cît şi din partea ţăranilor, cu privire la neînţelegerile ivite între dînşii, pentru executarea contractelor agricole verbale puse în lucrare, consiliul superior al agriculturei luînd în cercetare cazul a opinat că chestia este prevăzută şi rezolvată la art. 52 din legea pentru învoelile agricole.

Acest aviz a fost comunicat prefecturilor de judeţe cu circulară No. 35271 din 1908, împreună cu o copie de pe ordinul ce consiliul superior al agriculturei a adresat în această privinţă inspectorilor agricoli.

Ele sunt publicate în Monitorul Oficial No. 104 din 8 August a. c.

◒ Soldatul Codreanu Costache din reg. 8 artilerie şi caporalul Gherasim Nastase din reg. 7 Rachova 25, au făcut recurs contra sentinţelor consiliului de resboiu al corpului 4 de armată, prin care cel dintăi e condemnat la 1 an închisoare pentru furt şi tălhărie şi cellalt la 6 luni închisoare pentru ofensa superiorului prin scrisori afară de serviciu.

● D. Popovici Teodor, actual casier în serviciul administraţiei căilor ferate, a fost numit împiegat de mişcare, iar d. Doboş V. D., actual împiegat de mişcare a fost numit casier în aceiaşi administraţie.

◓ **Situaţia tesaurului.**—Veniturile statului pe luna Iulie 1908—1909 s'au ridicat la lei 32029631.40, dînd un excedent de lei 1368743.87, în raport cu încasările efectuate în timpul aceleaş, perioade a anului trecut.

Aceste încasări sunt repartizate astfel: impozite directe lei 3353869.57, impozite indirecte lei 6095675.68, taxe de timbru şi înregistrare lei 1532300.50, monopolurile statului lei 6837867.44, serviciile publice lei 4298124.11, domeniile statului lei 2753220.77, subvenţiuni lei 1338911.22 Ministerul de finanţe lei 4500826.38, Ministerul de interne lei 748154.27, Ministerul de justiţie lei 169338.96, Ministerul de externe lei 25863.75, ministerul de domenii lei 11425.51, Ministerul de resboi lei 85006.42, Ministerul de lucrări publice lei 73748. 56şi Ministerul de instrucţie şi culte lei 205198.26.

De relevat e faptul că, în totalul încasărilor efectuate în Iulie 1907, în sumă de lei 30660888.13, n'au figurat venituri diferitelor case şi fonduri speciale, a căror bugete au fost incorporate de la 1 April 1908, în budgetul general al Statului.

*

Totalul încasărilor operate în cursul lunei Iulie în comptul exerciţului 1907—1908 s'a ridicat la lei 2572551.24 dînd un minus de lei 166792.88 în raport cu încasările efectuate în timpul aceleiaş perioade din anul trecut în cursul exerciţiului 1906—1907.

Aceste venituri sunt repartizate astfel imposite directe lei 1078467.86, imposite indirecte lei 69770.14, taxe de timbru şi înregistrare lei 53270.20, monopolurile statului lei 114959.85, alte taxe lei 279290.96, serviciile publice lei 152628 09 domeniile statului 696683 23, subvenţiunile lei 60410.89 şi alte venituri lei 76070.02.

● Acum cîtva timp, directorul conservatorului de muzică şi declamaţie din Iaşi a intervenit la ministrul instrucţiunei publice ca să convoace pe cîţiva profesori ai ambelor conservatoare, spre a stabili programul pentru anul viitor.

Ministrul instrucţiunei publice n'a luat în samă cererea directorului conservatorului pînă cînd acesta n'a mai făcut încă cîteva intervenţii în acelaş senz.

Acum ministrul a decis ca directorii conservatoarelor din Iaşi şi Bucureşti să se întrunească peste cîteva zile împreună cu delegaţii ministrului spre a stabili în comun noul program care urmează se aplice în viitorul an şcolar a conservatoarelor de muzică şi declamaţie.

◑ După cum am anunţat, Luni seara un incendiu a isbucnit în tabăra de la Şipote, distrugînd două grajduri mari, proprietatea ministerului de resboiu.

Din cercetările ce s'au făcut, s'a constatat că un soldat a intrat noaptea în grajd cu o lumînare aprinsă pentru a scoate nişte fîn. Din imprudenţă a lasat lumînarea în grajd şi în scurt timp flăcările au cuprins ambele grajduri.

Cu foarte mare greutate soldaţii din tabără au putut localiza focul.

Pagubele se urcă la 16000 lei.

◑ Colonia copiilor din şcoalele primare din localitate, care se află la Brusturoasa, se va întoarce în localitate în ziua de 19 August a. c.

◑ D. Victor Farra, secretarul serviciului judeţean a obţinut un concediu de 30 zile, cu începere de Luni 18 August.

D-sa va fi suplinit de d. C. Fătu, şef de biurou.

◔ **Judiciare.**—D. prim-procuror Ghinea Ionescu s'a reîntors astă-zi din concediu, iar de mîine d-sa îşi va relua serviciul.

— Inculpatul Const. Vrabie, deţinut pentru delictul de crimă sevîrşită dar nedovedită, comisă asupra lui Const. a Catrinei din Comuna Poeni, a fost eliberat pe o cauţiune de 500 lei.

● *Trei zile de-a rîndul convorbirile telefonice cu Bucureşti se fac în condiţiunele cele mai mizerabile. E un adevărat chin să încerci a comunica cu Capitală, şi, spre mai marea glorie a operei d-lui Cerchez, niminea nu se sinchiseşte să facă ca starea această de lucruri să înceteze.*

Inţelegem la urma urmei ca dificultăţile să provie din cauza instalaţiunei, dar nu admitem sub nici un chip ca funcţionari, plătiţi cu banul public să-şi bată şi ei joc de nenorociţii care îşi propun să comunice prin acest celebru telefon.

De aceea aducem la cunoştinţa d-lui inspector şi dirigintele telegrafului ca oficiul Bârlad—care la ora 2 jum. nu mai are ce căuta în telefon—efectua astă-zi la ora $3^1/_4$ convorbiri cu Brăila, iar funcţionarii respundeau în mod insolent acelora care îi întrebau cu ce drept mai efectuează convorbiri la ora mai sus indicată.

Firul special Iaşi-Bucureşti îşi are trista lui celebritate bine stabilită. Nu cum-va voiesc nervoasele telefoniste de la Bîrlad să o facă şi mai cunoscută?

Ultima oră

Bucureşti 13 August

Convorbirea d-lui Sturdza cu d. Clemenceau

Bucureşti.—Din Karlsbad vine ştirea că d. Dimitrie Sturdza, prim-ministru, a avut o lungă convorbire cu d. Clemenceau, primul ministru al Franţei.

In această lungă convorbire cei doi prim-miniştri au discutat chestia macedoneană şi chestia liniei ferate Dunărea-Adriatică.

D. Dim. Sturdza pleacă mîine din Karlsbad pentru a se reîntoarce în ţară.

Proect de legé

Bucureşti.—D. Emil Costinescu, ministru de finanţe studiază actualminte un proect de lege asupra reducerei taxei pe petrol.

Intrevedere

Roma.—Agenţia Stefani primeşte din Berchtesgaden ştirea că ministrul de externe italian Tittoni în cursul călătoriei sale, s'a oprit la Berchtesgaden, unde a fost musafirul secretarului de stat german la externe Schoen.

Fireşte că convorbirea lor a fost de un ordin politic, date fiind raporturile mereu intime dintre Italia şi Germania.

Rezultatul convorbirei a fost confirmarea acordului absolut între cele două state în tot ce priveşte chestiile politică internaţională.

Vapor înăsipit

Viena.—Vaporul de plăcere al societăţei austriace „Lloyd" s'a înăsipit alaltă-eri lîngă Tromsol (Norvegia).

Venindu-i-se în ajutor imediat vaporul a fost scos din pericol şi şi-a urmat drumul.

Proclamare

Tanger.—Persistă zvonul după care Hafid ar fi fost proclamat la Rabat şi Casablanca, dar legaţiunea Franţei n'a primit încă confirmarea acestei ştiri.

Confederaţia muncei

Paris.—Consiliul naţional al minelor a aprobat admiterea federaţiei minerilor la confederaţia generală a muncei.

Academician mort

Paris.—Henri Becquerel, secretarul perpetuu al academiei de ştiinţe, a murit astă-zi.

Situaţia în Maroc

Saint-Sebastian.—Allen de Salazar, ministru de externe al Spaniei, fiind interviewat asupra evenimentelor din Maroc, a declarat că Spania va continua să respecta actul de la Algeriras şi a rămîne de acord cu Franţa.

Doi prim-miniştri

Karlsbad.—D. Dimitrie Sturza, prim-ministru al României, a făcut astă-zi o visită primului ministru al Franţei Clemenceau.

Incendiul din Stambul

Constantinopol.—Numărul caselor incendiate nu este încă cunoscut.

Se crede că ar fi între 18 0—2400. Sultanul a dat pentru victimele incendiului 5000 lire şi banca otomană 2000.

*

Constantinopol.—După cele ce spun ziarele amiralul Radibvalli, comandantul militar al provinciei Hedjaz (Arabia), care a căutat să fugă, a fost arestat şi se găseşte acum în temniţă.

General Averescu în străinătate

Kiel.—D. general Averescu, ministru de resboiu al României, a sosit aci.

D. Averescu a fost invitat la dejun de către amiralul Protwitz, şeful delegaţiunei de marină din Marea Baltică.

Proiect adoptat

Lisabona.—Senatul a adoptat după o scurtă discuţie proectul ministrilor de finanţe şi de externe asupra taxelor şi se speră că această lege va uşura negociaţiunile privitoare la tratatele de comerţ.

FABRICA DE CORSETE

IANOVICI & WECHSLER

— *Iaşi, Str. Lăpuşneanu 37* —

Execută corsete droit-devant după comandă. Specialitate în corsete de sport.

Corset „The American Long-Clinging" şi „Kobre" croeală nouă.

Stofe, batisturi, mătăsuri pentru corsete. Lacet mătasă şi simple. Jarettierès de tot soiu.

Toate cu preţuri moderate.

Comenzile se execută în 24 ore.

Şcoala evangelică-germană

Cursurile acestei şcoli încep la 1 Septembrie; iar înscrierile se primesc de la 25 August la *Direcţiune, strada Banu No. 12.*

Programul în limba germană, precum şi cursul primar în limba romînă, conform programului oficial al Statului.

Direcţiunea

Vaccinări şi revaccinări

Dr. A. Steuerman

Str. Golia No. 31

Gonsan

TRADE MARK

ANTIBLENORAGIC

Cel mai bun şi aprobat de toate autorităţile medicale. Calmează repede durerile şi opreşte secreţiunea, scurtează durata bolei şi prevîntîmpină complicaţiuni. Doza: 4—5 ori pe zi cîte două capsule după mîncare. De vînzare la toate farmaciile şi drogueriile din ţară. Preţul unei cutii 50 capsule lei 4; cu 30 capsule lei 2.75.

DEPURATIVUL LAROZE

SIROP DE CÓJE DE PORTOCALE AMARI

CU IODUR DE POTASSIUM

(Sare de iodină).

Preparat de J. P. LAROZE, Pharmacist,

PARIS — 2, rue des Lions-Saint-Paul, 2 PARIS

Tóta lumea cunóşte proprietăţile iodurului de potassium. DOCTORII RICORD, BLANCHE, TROUSSEAU, NELATON, PIORRY, ROGER, au obţinutăr ce'e mai bune efecte în *afecţiunele scrofulóse, limfatice, canceróse, tuberculóse, caria óselor, tumorile albe, bólele pielei, sângelui, accidentele sifilitice, secundarii şi terţiare.* Toţi medici citaţi acilea prescriu **Iodurul de potassium** asociându'l **Siropului Laroze de cóje de portocale amari**, carele, prin acţiunea sa tonică asupra aparatului digestiv, înlesneşte absorbţiunea iodurului şi evitează iritaţiunea vătămătóre ce póte resulta din întrebuinţarea lui topit în apă numai.

SIROPUL DEPURATIV LAROZE

se găseşte în deposit la tóte pharmaciile bune unde se mai póte găsi încă şi

SIROPUL SEDATIV de coji de portocale amari preparat cu BROMURUL DE POTASSIUM

fórte eficaciu contra *Epilepsiei, histeriei, bólei, numită jocul St-Guy, insomniei copiilor în timpul dentiţiunei*, etc. etc.

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIÉ**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca **Purgatif**, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrânilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-decĭ anĭ a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE, FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JAŞI : Farmacie FRATII KONYA.

4420

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celorl'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi : 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

Un izvor de bogâtie prin Economie

s'a înfiinţat un mare atelier boiangerie de lux unde se efectuează or çe lucru atingător de această branşă, adică se spală se curăţe se vopséşte or ce haină, atât de bărbaţi cît şi de damă etc. pot fi ele cît de vechi devin ca noi asemenea primeşte or şi ce reparaţiuni mă am decis a lucra credincios şi mai eftin ca or unde pentru am-ĭ face clienţi mulţi, posed şi o mulţime de certificate de mulţumire din partea unor domni clienţi civili şi militari, înştiinţat printr'o carte poştală vin la domiciliu d-lor clienţi.

Pentru Sezonul Băilor se efectuazǎ ori ce comandă în 24 de ore.

— SERVICIUL PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS —

LA „PARISIANU" Iaşi, Strada Veche 45.

Prima Fabrică de Argintărie

SUSSMANN & GRANET

— IASI —

Lucrează linguriţe de cafea şi tacîmuri de masă, marcate de stat şi în orice greutate.

Comenzile se efectuează prompt.

Desenuri se trimet la cerere gratis şi franco.

Pentru informaţiuni a se adresa d-lui B. Sussmann, strada Stefan cel Mare No. 36, casele Pandele Zamfirescu.

„România musicală"

— IAŞI —

24 Str. Lăpuşneanu 24

Piane : din cele mai renumite Fabrici începînd de la Lei 700—pînă la cele mai scumpe.

Renumitele Pianine Zimmermann cea mai mare fabrică din lume

Gramofoane : Marca „Inger" preţuri, reduse Gramafon de concert mare cornet dirigiabil redus din lei 250— la lei 150.

Plăci mari de concert pe ambele părţi numai Lei 4.—o placă.

Note musicale : pentru Conservator, studii şi piese moderne.

Viori pentru şcoale, Orchestră şi solişti

Mandoline italiane, Violoncele, Flaute.

Coarde fine din cele mai renumite fabrici.

Preţurile cele mai eftine.

Hârtie diafana de lipit pe ferestre cele mai frumoase desenuri

Tablouri de artişti celebri preciu şi Rame.

Preţurile cele mai reduse.

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

BÓLE CONTAGIOSE

recente sau vechĭ *Scrofule bólele pielei (dartrii, Eczema, herpes, Lepra*, etc.) şi alte afecţiunĭ resultându *din viciurile sangelui. Ulceri, glandule, rhumatisme ulceraţiunĭ a le gurei şi a le gâtului, tumorĭ, inchieturĭ, exostozĭ, impotenţă* şi tóte accidentele siphylitice dobândite sau ereditarie. *Vindecare sigura si radicală a bólelorĭ celerĭ mai inveterate si rebele tutulorĭ tratamentelorĭ prin*

BISCUITS DU Dr OLLIVIER

unicĭ aprobaţĭ de către Academia de Medecina din Paris.

Unicĭ autorisaţĭ de către guvernulŭ francesŭ.

Unicĭ admişĭ în spitalurile din Paris.

Recompensă naţională de 24,000 f.

Acestŭ medicametŭ fórte plăcut intrebuinţatŭ de 60 anĭ de către cei marĭ medicĭ ca celŭ mai putinte *depurativu* cunoscut este unicul in *tóta lumea* posseedndu aceste titlurĭ onorifice şi avândŭ obţinutŭ aceste inalte distincţiunĭ ce se indică mesura sa superioritate.

Depositŭ generalu : 62, r. de Rivoli, Paris

Uă broşura asupra aceste bóle insoţeste fie-care cutie

Depu in Iaşi la Fraţii Konya farmacistĭ

are pentru basa principală **Codeina şi Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătóre a le opiului.

Foloseşte de minune în contra **irritaţiunilor; peptului** si **ale pulmonilor**, a **tusselor invechile, bronchitelor, tuscĭ magăresci, catarrhelor, insomniclor**, etc.

Paris, *strada* 22, **Drouot** şi la *diverse* Pharmacii

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix : 0f50c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc

Envoi franco du Album sur demande

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

BONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 6f

PONDOIR

LAPINS

Prix 6f50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

Cumpăraţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei care au întîrziat

Să nu piardă ocaziunea acum la :

Clasa III-a a Loteriei

Tragerea

la 2 şi 3 Septembrie

LEI 900000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zèci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara din puţinile

Lozuri Norocoase

ce au mai rămas libere la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale :

1/8	Una optime	Lei 8.50
1/4	Un sfert	Lei 17
1/2	Una jumătate	Lei 34
1	Loz întreg	Lei 68

Prêţurile oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	4.50—lei	1/4	Un sfert	9—lei
1/2	Una jumătate	18 — lei	1/1	loz întreg	36—lei

Comenzile se fac pintrirarte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează serviciu cel maĭ Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se tace imediat după tragere.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
» » » » IV, 40 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacția și Administrația: Str. Ștefan cel Mare, 38. | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul V.—No 510.—IAȘI, Vineri 15 August 1908

LEGI și MORAVURI

— CU PRIVIRE LA ADMINISTRAȚIA JUD. VASLUI —

E un adevăr devenit banal, că răul cel mare de care suferim nu este lipsa de legi bune, ci lipsa de oameni conștiincioși, care să le aplice. Din punct de vedere al legiferărei Romînia este dată ca pildă, în ce privește numărul legilor, dar iarăși în nici o țară din occident legile nu sunt nesocotite ca la noi.

Intențiunea legiuitorului este incontestabil, de a ameliora un rău existent. Dacă reușește să concretizeze în articole de legi mijlocul de a remedia—aceasta ie cu totul altă ceva, și în orice caz nu diminuează bunul scop armărît.

A bănui această intenţlune, a nesocoti fondul însăși al economiei legilor, este o naivitate—căci nu se poate concepe ca un om politic, ajuns la treapta de a putea prezenta soluții, să nu aibă voința și gîndul bun de a ameliora o stare rea existentă.

De aceea, și pe baza acestei convingeri, noi n'am nesocotit scopul pe care îl urmărea guvernul actual prin reformele propuse, de și ne-am făcut toate rezervele noastre asupra eficacităţei lor.

Complexul legilor votate de actualul parlament, și propuse de guvernul d-lui Sturdza, urmărea incontestabil scopul, de a înbunătăți soarta țeranilor, creîndu-i o poziție morală și materială mai bună.

De a-l înălța în cuget și conștiinți, pentru a-l face mai puțin proprice și exploatărei dar și alunecărei pe povîrnișul ideilor anarhice.

De a-l pune într'o situație astfel în cît armonia între clase și supușii acestei țări să ia loc luptei și urei de pînă acum.

De a-l face să vază în autvrități niște diriguitori animați de sentimentul de dreptate, de o potrivă de bine-voitor pentru toți.

Repetăm—acesta era scopul urmărit, și timpul urma să dovedească dacă aveau dreptate liberalii cînd credeau că legile propuse vor fi eficace sau noi care am produs criticile știute.

Dar pentru a se putea cunoaște rezultatele experienței, ea trebuia făcută în mod cinstit, riguros după prescripții, fără nici un amestec de ori-ce natură.

Or, — și aci venim la chestiunea care ne preocupă—cei însărcinați cu executarea legilor le-au nesocotit, dovedind odată mai mult cît de mare este puterea moravurilor — mai cu seamă cînd sunt rele—față de legile pe care le făurise oamenii.

Din cele ce povestim în corpul ziarului cu privire la administrația județului Vaslu se poate vedea lesne cum acest înalt dregător—unul din prefecții model ai d-lui Brăteanu—a lucrat pentru realizarea scopului urmărit de reformele liberale.

Reîntronarea păcei sociale și încetarea luptei de clasă? Notarul comunei Drăgușeni—funcționar a tot puternic după noua lege rurală— instighează pe țărani ca să impuie proprietarului să nu are un lan anumit notarul le face petiția către primar. el pune rezoluția că se va impiedica aratul lanului, tot el trimite adresă cu această indicație d-lui Răşcanu. Și cînd se face dovada că a instigat, cînd din ancheta procurorului general se dovedește că acest domn notar a comis și falșuri, cînd se cere suspendarea lui din serviciu, d. Eduard Ghica cere inspectorului său comunal ca să-l transfere pe acest notar—model și el—le Scheia și notarul de acolo să fie adus la Drăgnșani.

Liniștea populației? Un individ — care se prezintă ca protejat al d-lor Ghica și Lupașcu — cutreeră satele și amenință pe ovrei că de nu *vor fi destul de vigilenți* vor primi pînă în cîte-va zile somații de expulzare și printr'o curioasă coincidență acele somații se produc.

Noi nu bănuim cinstea nimărui, înclinăm chiar a crede că acest individ, avînd mijlocul de a ști dinainte că se pregătesc anumite lucrări, abuzează de buna-credință a d-lui Ghica. In acest caz, însă, de ce este lasat în pace, de ce nu este pedepsit? Doamne! Să fi avut un prefect conservator pe un Iosipovici oare-care lîngă el și apoi să fi văzut atitudinea presei liberale!

Spiritul de încredere în autorități? Dar cetiți cu atenție cele ce s'au petrecut la alegerea din comuna Țibana —contra căreia s'a făcut recurs la consiliul sperior administrativ. Buletinele candidaților susținuți de prefect au fost stampilate, pentru ca controlul să fie evident; nu s'a permis candidaților opoziției să stea în sala de vot, s'a baricadat primăria etc. Nu este așa că toate aceste sunt de natură a inspira mare încredere în inimele țăranilor în privința sentimentelor pe care le nutrește administrația pentru ei?

Și ceea ce se petrece la Vaslui se petrece și aiurea. Toate silințele sunt nefolositoare, întru cît răul conzistă în faptul că nu avem oameni. Pînă nu-și va face vremea leacul, pînă cînd o serioasă educație civică nu va face imposibil abuzul, toate reformele vor remînea numai pe hîrtie, bune pentru zile mari.

C. Sorin

Sistem condamnabil

Cu o furie nebună presa carpistă și-a dezlănțuit toate forțele pătimașe împotriva fruntașului nostru din Capitală, d. Barbu Păltineanu, căutînd să exploateze incidentul din ultimele două săptămini, pentru a face propagandă în vederea alegerii ce va avea loc la iarnă, pentru locul vacant la colegiul al doilea din București.

In loc să încerce a ușura situațiunea celor doi fruntași conservatori, cari au fost dovediți că au comis fapte necorecte, ziarele carpiste se erijează în cenzori ai moralei și cinstei, și ne acuză pe noi, și pe d. Barbu Păltineanu în special, că a îndrăznit să destăinuiască necinstea d-lui Iorgu Cantacuzino.

Desigur, că dacă această urîtă campanie la care s-a dedat presa conservatoare ar fi fost spontană, ar fi avut oarecare influență asupra unei anumite categorii de alegători. Dar intențiunile necurate ale carpiștilor și ale presei lor fiind evidente, toată gălăgia ce o fac va rămîne fără alt efect, de cît acela de a arăta mai bine și mai mult dreptatea noastră și fondul meschin al campaniei ce o duc.

Luptele electorale, cari trebuesc ținute departe de imoralitățile vieții private ale oamenilor, chiar cînd acești oameni se numesc Gh. Cantacuzino sau Nicu Filipescu, nu pot fi tîrîte în murdăria în care se scaldă fruntașii partidului conservator.

Alegătorii colegiului al II-lea din Capitală vor ținea seamă de acest principiu, și vor ști să condamne sistemul întrebuințat de partidul d-lui Carp, după cum Iași, Vasluiul și Craiova au condamnat politica reacționară și dăunătoare a aceluiaș partid.

N.

IORGA & COMP.

Intr'un număr recent al Neamului Romînesc *s'a făcut o propunere și ridicolă și revoltătoare. E vorba de sporirea fondului* Ligei Culturale. *Un colaborator al revistei d-lui Iorga,* Lt. V. *propune, și d. Iorga aprobă, ca de-acum înainte micile sume, pe cari consumatorii romîni le dau de obicei chelnerilor* Jidani *ce-i servesc la berăriile sau la cafenelele jidovești să se verse în folosul* Ligei Culturale, *pentru a i se spori fondurile, atît de mult zdruncinate.*

Nu avem nimic de zis despre sentimentul ce are pentru Ligă *colaboratorul d-lui Iorga. Ne surprinde însă cu totul neplăcut și dureros faptul, că se recurge la asemenea mijloace* puerile *și* înjositoare *în numele unei instituții de cultură și de educațiune națională cum e* Liga culturală. *Se cunoaște, că d. Iorga și-a vîrît barba la* Ligă.

Să fi ajuns oare Liga *atît de rău, în cît este nevoie să se înjosească pînă la a se folosi de microscopicele bacșișuri ale unor oameni nevoiași și muncitori? Nu credem; deși este lucru generalmente cunoscut, că de la intrarea d-lui Iorga în secretariatul general al ei,* Liga Culturală *și-a înstrăinat unele simpatii.*

Explicațiunea acestei chițibușerii nu o putem găsi de cît în mentalitatea absurdă și îmbelșugată în aberațiuni a celor de la Neamul Romînesc. *Sîntem convinși, că propunerea de care e vorba nu va avea nici o urmare practică, că nu va putea stîrni de cît ridicol și dezgust; dar este foarte caracteristică pentru modul de a judeca și de a vedea lucrurile al d-lui Iorga și a tuturor prozeliților săi. Căci care este consecința logică a acestei propuneri?*

Pentru a se putea strînge oare-cari fonduri la Ligă, din aceste mici bacșișuri ce s'ar cuveni chelnerilor jidani, *tot romînul este, trebue să fie, dator a frecventa numai berăriile și cafenèle* jidovești, *unde servesc chelneri* jidani; *frecventarea localurilor romînești de consumațiune* neputînd profita Ligei cu nimic. *Și iată cum, printr'o logică și justă aplicare a propunerii* neamului, *ajungem la* încurajarea și întărirea unei părți a comerțului evreesc.

Să fie oare acesta idealul luptei disperate a d-lui Iorga? Desigur că nu. Dar iată unde poate duce pornirea bolnavă a celei mai anarhice mentalități din țara romînească. Așa e omul dezechilibrat: plin de contradicții în toate ideile, în toate acțiunile sale.

Mărturisim, că ne este absolut indiferent ce crede și ce propune d. Iorga; dar ne doare și ne revoltă, cînd vedem că pune în serviciul Ligei Culturale *sălbătăcia și caraghiozlîcul ideilor sale.*

Sperăm, că bunul renume și demnitatea Ligei *vor fi suficiente motive spre a se pune capăt tuturor tentativelor impure ale falsului apostol.*

E. M. Socor

Contra gazetarilor—revolveri

O fi din lipsă de subiecte—din cauza vacanței—sau într'adevăr unii ziariști s'au convins cît de mult rău cauzează apostolatului jurnalismului cărdășia cu așa pretinșii gazetari—revolveri, care insultă și calomniază zilnic, fără preocupare de sancțiune, întru cît rar juriul pedepsește calomnia prin presă!

Inclinăm a crede că unele ziare, punînd în discuție această chestiune, sunt într'adevăr preocupate de răul acesta care roade ziaristica noastră—și de aceea renunțăm la reflecțiile pe care ni le provoacă faptul că și *Epoca* se agită pe această temă. E prea serioasă chestiunea pentru a face scrutări și rezerve asupra fondului ideilor și sincerităţei celora care cată astă-zi să sublinieze răul în sine.

Suntem perfect de acord cu confrații noștri din Capitală că măsuri se impun contra acelora care prin practica lor scoboară nivelul gazetăriei și provoacă neîncrederea și lipsa de considerație a marelui public.

De la început *Opinia* s'a ferit de acest fel de ziaristică și nu de puține ori unii membrii ai partidului—deprinși cu răul obiceiu al agresiunei și atacului violent prin presă—au plecat nemulțumiți din redacție, fiind că li s'a refuzat satisfacerea pretențiunilor lor, în mod cerut și care nu cadra cu linia noastră de conduită.

De la început noi am înțeles cît este de dăunătoare cărdașia cu acest soiu de ziariști—care în fapt nu scriu de cît rar, dar violent, fără dovadă și totdeauna convinși de lipsa de punitate—și direcțiunea *Opiniei* nu i-a acceptat, nici nu le-a satisfăcut cererile.

Am procedat astfel și succesul ziarului nostru—cum n'a cunoscut nici un ziar în Iași—învederează cît de justă a fost linia de conduită urmată și cît de greșiți sunt acei, care cred că publicul mare este amator de gazetărie de scandal.

Adopte o linie de conduită identică și direcțiunile ziarelor din capitală și răul va fi imediat și cu mult remediat.

B.

CATE-VA NOTE

Ziarele anunță că d-na Cireșeanu din Vălenii de Munte a obținut localul școalei primare de acolo pentru un mare bal filantropic, „care rezervă multe surprize vizitatorilor".

In interesul reușitei acestei întreprinderi, sfătuim pe d-na Cireșeanu să publice programul surprizelor. Nu de alta, dar s'ar putea crede că între ele va fi și un „curs de vară" de N. Iorga—căci acest domn a rămas cu un stok considerabil de asemenea cursuri, gata pregătite și rămase nedesfăcute — și atunci nici puiul cucului nu va mai veni la bal.

Au bon entendeur salut!

*

Cine nu știe de celebrele articole ale prensului Griguță în chestia agrară publicate în *Epoca*, în care escelența sa autorul regretă, că nu poate exploata pe țărani și în timpul iernii? In acele articole, prensul își luase obligația de a demonstra că realizînd reformele actuale, guvernul a avut „intenții bune" dar a dat „soluții greșite".

Ne este indiferent, dacă prensul a izbutit să dovedească ceea ce urmărea.

Ceea ce ne preocupă acum, e faptul că *Epoca*, acelaș ziar care a publicat proza *prensiară* a lui Griguță, într'un articol de fond intitulat: *Intenții bune și soluții înțălepte, susține contrarul celor afirmate de prens.*

Credem, că aceasta este o dovadă irefutabilă de armonia ce domnește în partidul lui Cc. Petrache!

*

— De ce *Epoca* dezminte pe prensul Griguță și apără pe guvernul liberal? Să nu fie aceasta începutul unor avansuri de ale d-lui Filipescu în vederea unor viitoare cartele?

— Negreșit. Carpismul nu poate trăi fără milogeală.

OAMENI ȘI LUCRURI

„Coloana a cincea"

Gazetăria modernă fiind înainte de toate o artă, condițiunea esențială a însăși existenței sale este legătura de dragoste între ziarist și creațiunea lui.

Tecnica gazetei de astăzi a impus o diviziune a lucrului, o specificare și specializare a rubricelor, căci fiecare își are forma ei, menirea ei, inspirațiile ei, poate chiar cetitorii ei aparte.

Intre rubricele la care un ziar modern și mai cu seamă un ziar iașan—nu mai poate renunța astăzi, este și coloana a cincea"—cea din urmă în prima pagină a ziarului, consacrată exclusiv subiectelor de literatură și de știință actualizate și variate la infinit, aparținînd tututor domeniilor de activitate intelectuală.

Pentru a învedera ce trainică dragoste leagă pe ziaristul modern de anumite rubrici cari l'au popularizat, reproducem aci o pagină scrisă de unul din cei mai distinși publiciști ai noștri, d. dr. I. Duscian, atît de simpatic cetitorilor noștri și pe care l'au regăsit eri în „coloana a cincea" unde l'au admirat multă vreme.

Numai ziaristul în accepțiunea înaltă a cuvîntului poate fi atît de cald și de frumos despre rubrica *sa* și numai cînd o atare dragoste există, scrisul se resimte de întreaga personalitate a scriitorului.

„Coloana cincea a *Opiniei*! Dar cîte amintiri mă leagă de această rubrică...

Primele articole trimise din Rusia, apoi primele însemnări din viața Iașului, apoi notele și impresiile culese din cele trăite și cetite. „Coloana cincea" îmi era dragă și puneam pururea toată voința și tot entuziasmul să împărtășesc cetitorilor mei ceea ce gîndesc și simt. Și de ce aceasta? Pentru că mă știam cetit și pentru că mă știam înțeles. Și să vedeți nu e nimic mai plăcut pentru acel ce scrie de cît să se știe că va fi înțeles, că în clipa în care 'și așterne pe albul hîrtie gîndul lui, are și impresia că cine-va așteaptă să vadă rîndurile acele scrise și prinse în slova tiparului.

De aceia cînd am terminat de cetit cărțile de cari vă voi vorbi, mi'am zis: cui, mai bine de cît cetitorilor *Opiniei* le voi împărtăși cele simțite și gîndite în cutreerarea paginilor ce'mi au mișcat inima și sufletul?

Și apoi tot aci am scris despre literatura rusă și asta aproape zi cu zi acum un an.

Eram pe atunci la Iași. De la masa mea de scris, vedeam dealurile Repedei, astăzi văd căminurile acoperișului unei clădiri tăcute a Bucureștiului. Și așa în nostalgia cerului și a întregei vieți a Iașului, m'așez să scriu Ieșenilor din colțul plictisitor al Bucureștiului în care trăesc astă-zi".

ROMA NOUA

„Roma" lui Zola.—Cartierele nobilimei.—Orașul viilor. — Cheiul Tibrului. — S-Lorenzo și locuințele saracilor.—Un oraș de biserici.

Cine n'a mai fost prin Roma de vre-o zece ani încoace n'o mai recunoaște așa cum o vede acum.

Cetatea eternă întinerește și e pe cale de a deveni rivala Parisului. Acum zece ani, Roma prezinta urmele crizei de construcții de care suferea încă de pe la 1883, de cînd nu se mai construia nici o casă privată.

O mare parte a orașului părea în ruină. Ici și colo vedeai palate neisprăvite cari acuzau lipsa de îngrijire a părinților Urbei.

Astăzi, vestibulul orașului, piața Thermelor a devenit una din cele mai frumoase din Europa și va fi și mai frumoasă cînd biserica St. Maria degli Angeli construită lîngă thermele lui Diocletian, va căpăta noua fațadă, la care lucrează cu un zel deosebit arhitectul monumentului național, Sacconi.

Inainte vreme se vedeau prin multe cartiere locuri virane, grădini de zarzavaturi traversate de străzi largi, din cari desprindea cîte un palat măreț, destinat altă dată vre-unui nobil bogat, dar care acum adăpostea familile sărace a căror rufe murdare întinse pe la ferestre contrastau mult cu strălucitele reliefuri de marmoră ale fațadelor și cu balcoanele luxoase.

Acesta era aspectul orașului pe care-l descrie Zola în »Roma" lui.

Și astăzi? Cartierul Ludovisi e unul din cele mai impozante și mai curate din Roma, și tinde a deveni cartierul aristocrației banului și a nobleței de sînge, de cînd regina Margherita și-a ales aici reședința în palatul Ludovisi-Boncompagni.

Acum zece ani erau locuri deșerte și înlăuntrul zidului înconjurător. Acum numai muntele Aventin își mai păstrează viile renumite care visează la vremile de demult.

Cartierul dintre gară și Porta S. Giovanni e de nerecunoscut și în locul vecinătății pustii de odinioară a singuratecei „Porta Maggiore" se întinde astăzi cartierul locuințelor funcționarilor gării, clădite în doui ani. Aproape de *Porta Pia*, în fața grandioasei clădiri a *Policlinicei* care face admirația tuturor medicilor străini în trecere pe aici, se întinde o adevarată grădină de vile așezate una lîngă alta. Și alte vile formează străzi întregi între *Villa Borghese* și *Villa Albani*. Peste puțin timp grădinile uriașe ale Vaticanului vor fi închise într'un cerc de construcții mărețe, *Monte Mario* va fi ocupat, în întregime și pe *Ianiculus*, de cealaltă parte a Tibrului, odată cu noul port în construcție se vor ridica clădirile cari vor rivaliza cu cele dinnaitea Porței *S. Giovanni*. Aspectul marelui oraș se modernizează prin nesfîrșitele primblări pe cheiul Tibrului pe sub platanii luminați de nenumăratele lanterne care șerpuesc în jurul fluviului, în vraja nopților de vară.

*

Dar toată activitatea aceasta uriașă se desfășoară numai în serviciul celor bogați. Clasele mijlocii și săracii orașului n'au decît a se plînge de lucrările de înfrumusețare a orașului, din cauza cărora sunt siliți să părăsească ruinele palatelor ce-i adăposteau. Numai dărămarea palatului Camerei a stricat cuibul a cîtorva sute de familii. Aliniarea străzilor nimicește pe fiecare zi alte case mărginașe. Chiriile s'au urcat mult în urma acestei crize de locuințe. După ultima statistică, Roma, a cărei populație e de peste 600 mii suflete, are cu 130,000 mai mulți locuitori decît locuințe. Din cauza aceasta cartierele mărginașe cum e de ex. *S. Lorenzo* sunt supra populate. Acolo e o casă în 5 rînduri în care locuiesc 4,000 oameni. In ce condiții higienice se poate ușor închipui! Și pe fiecare an, populația Romei crește cu 10000 suflete. Dar în cartierul S. Lorenzo oamenii au cel puțin mansarde acoperite. Ce fac însă nenorociții cari nu încap nici aici. Aceștia n'au la dispoziție decît bolțile părăsite din *Campagna*, ruinele *falatinului* și ale lui *Caelius* arcurile apeductelor și firidele zidurilor orașului.

Noul primar al Romei e un mare economist național dar cu toate astea pare că nu vrea să împovoreze orașul cu noui datorii. Pănă și ziarele propriului seu partid îi cer împrumuturi de milioane pentru terminareu construcțiunilor în lucru și realizarea visului Catonilor moderni cari neîncetat strigă: „Case dați-ne

Cumparați Bilete pentru Loteria 4 Clasa III a Regatului Romîn

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI (Piața Unirei)

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 36,- 0 jumatate loz Lei 18 - Un sfert de loz Lei 9 Una optime lei 4-50

case!" In schimb însă mănăstiri și biserici noui ies ca din pămînt. Nimeni nu poate ști astăzi cîte biserici și capele sunt în Roma. Desigur că peste șase sute.

Un prefect model

Ținem să atragem atențiunea d-lui Ionel Brătianu, ministru de interne, asupra unui prefect, care nesocotește toate, își bate joc de tot și calcă în picioare dispozițiile legilor.

Acesta e d. Eduard Ghica prefectul de Vaslui.

Vom da aci de o cam dată două fapte, care vor pune în destulă evidență cele ce afirmăm:

Cititorii noștri cunosc afacerea țaranilor de pe moșia Drăgușeni, a d-lui Aurel Râșcanu. Se știe că țăranii de aci, instigați de notarul comunei, au făcut o reclamație administrației comunale prin care zic că au pretenții la pămîntul stăpînit de d. Aurel Râșcanu și că să someze pe proprietar să nu mai are, căci contrar îl vor opri cu forța.

Acelaș notar a pus rezoluție pe plîngerea locuitorilor, semnînd pe președintele comisiunei interimare. D. Aurel Rîșcanu a reclamat casul procurorului general, care a orînduit o anchetă.

Notarul auzind aceasta, a substituit prima petiție prin alta, în care a șters rezoluția pusă în primul rînd și în care se spunea: „se va soma pe d. Rîșcanu să nu mai are".

D. procuror general, căruia i s'a adus acestea la cunoștință, a ordonat să se facă o severă anchetă și funcționarii implicați să fie suspendați.

Așa s'a și făcut: notarul a fost sus-suspendat.

Prefectul Eduard Ghica știa foarte bine de toate acestea și n'a luat nici o măsură.

Ba, ce e mai mult; cum notarul suspendat de la Drăgușeni, pentru falș în acte publice, e protejatul seu, a dat ordin d-lui Golăescu administratorul plășei Scheia, ca să transfere pe notarul de la Drăgușeni la Scînteia, iar pe cel de la Scînteia la Drăgușeni.

Aceasta o devedește raportul numitului administrator No. 129 din 10 August a. c., care zice: „In urma ordinului verbal ce mi l'ați dat, am transferat pe notarul din Drăgușeni etc".

E întrebarea acuma: cum se poate ca pe un funcționar care e suspendat pentru falș în acte publice, să'l numești la altă comună?

E oare aceasta în conformitate cu legea? Ce zice d. procuror general Leonescu?

— Un alt fapt e acel al alegerei din Țibana.

Aci cînd a avut loc alegerea noului consiliu, Gh. Gaman, omul protejat al prefectului și-a adus o bandă a sa la primărie și n'a lăsat pe ceilalți candidați: I. S. Vieriu, Gh. Botez, Ilie Răzășu etc., să intre măcar în localul de vot.

A oprit de la vot pe toți acei locuitori cari erau bănuiți că nu vor vota cu el.

Mai mult, pentru ca buletinele lui să se cunoască, Gaman, omul protejat al d-lui prefect Ghica, a pus stampila primăriei pe fața buletinelor. La despoiarea scrutinului candidații ceilalți, precum și mare număr de locuitori vroind să intre în sala votului pentru a da președintelui biuroului o contestație, ei au fost împiedecați de o bandă de țigani, pusă sub conducerea tînărului Gaman, notar la Negrești și fiul candidatului, care țigani înconjurase primăria de jur împrejur.

Peste 150 de locuitori au adresat o contestație prefectului, arătînd modul cum s'a procedat la această alegere.

Orînduindu-se o anchetă, ea s'a făcut de administratorul plasei, iar nu de un membru al delegației, cel în drept,—după lege. In urma căreia d. prefect Ghica a dat ordine pentru validarea alegerei.

Acum locuitorii au adresat contestația lor consiliului superior administrativ.

Dar, s'ar mai putea cita încă multe cazuri, pentru a se vedea cum acești oameni știu să lucreze pentru binele general și cum își bat joc de legile țărei, ei care sunt puși pentru a lua măsuri ca legile să se aplice.

Recomandăm pe acest prefect ca să 'l dea de model ca bun om de administrație.

Litere-Științe-Arte

Pentru Pedagogi.—S'apropie un nou an școlar și un nou an de muncă. E poate momentul să atragem—cum am mai făcut cu altă ocaziune, luarea, aminte a pedagogilor noștri, în special a celor de curs primar, asupra unei probleme ce preocupă pedagogia țărilor culte,—educațiunea lucrului și scrisului cu mîna stîngă. Credem că vor ceti cu interes următoarele.

Gimnaziul St. Olaf din Vermondsey—Anglia are de mai multă vreme, între premiile pe care le împarte obișnuit la sfîrșitul anului, un premiu special pe care anul acesta nu l'a putut decerne din lipsa de candidați serioși. Premiul acesta e după cum citim în „Neue Freie Presse", pentru scrierea cu mîna stîngă ca și cu dreapta, și directorul gimnaziului, ne spune acelaș ziar, pune mare preț pe acest premiu. Examenul din anul acesta a arătat că nici unul din elevi nu merită premiul. Se știe că de obicei părinții dau peste mîna copiilor cînd îi văd luînd mîncarea sau ținînd condeiul în mîna stîngă. E încă tendința, cu toate protestările medicilor, ca mîna stîngă să rămîie numai de frumusețe. Iar cînd se întîmplă ca din cauza vre unui accident sau altminteri, mîna dreaptă să fie pentru un timp oarecare neaptă serviciului, atunci cîtă silință se cere ca să deprindem stînga să lucreze în locul celeilalte! In Anglia trăește un judecător celebru, anume *Phillimore* care a fost îndemnat de părinți să se servească cu amîndouă mînile deopotrivă. Colegii sei observă acum cu plăcere în sala de ședință cum instinctiv, iea creionul odată cu mîna dreaptă, odată cu stînga pentru a face notițe. Cîte odată ține în ambele mîni cîte un creion.

*

O experiență făcută de curînd de un crescător de paseri din Anvers, dovedește iuțeala uimitoare a zborului rîndunelei. A prins o rîndunea care și făcuse cuibul sub streașina casei sale și a trimis-o să ia parte la întrecerea de porumbei poștali, organizată la Compiègne, lîngă Paris.

Rîndunica a fost lăsată odată cu porumbeii la orele 8 dimineață. Ea a luat imediat direcția spre nord, pe cînd porumbeii au mai făcut cîte-va învîrtituri până și-au găsit direcția. Rîndunica s'a întors la cuibul din Anvers la 8 și 23 m., pe cînd porumbeii au sosit abia la 12. Deci ea a făcut cei 235 klm. într'o oră și 8 m., deci a zburat cu o iuțeală colosală de 201 chlm, pe oră.

*

Germania pare a fi luat locul Italiei și a fi devenit țara cîntecului. După o ultimă statistică în cursul anului 1907 s'au representat 8409 de opere, dintre care 5.500 germane, 2092 franceze și 817 italiene.

Operile lui Wagner țin recordul. Ele au fost representate de 4700 de ori, vin apoi Verdi 721, Mozart 514, Offenbach 3000, Ambroise Thomas și Weber 250, Richard Straus, Mascagni, Gounod, Leoncavalo și Donizetti 200, iar Mayerber, Bethoven, Saint-Saëns, Rossini și Puccini 100. Totuși opera care a ținut mai mult timp afișul a fost Carmen de Bizet.

*

Din Newyork se anunță că în noile contracte de angajament între Metropolitan Oper și artiști se află și condițiunea impusă cîntăreților ca în timpul sezonului de operă să nu aibă voie de a cînta pentru fonograf și alte întreprinderi.

S'a constatat că unii artiști au făcut excese în serviciul unor atari asociații artistico-comerciale încît au pierdut puritatea vocilor lor.

Cel mai grav atins de această condițiune va fi celebrul Caruso care se angajase cu o societate fonografică în preț de 25,000 dolari pe an.

*

Pentru iarna ce vine teatrele americane nu posedă mai puțin de cît 24 librete muzicale și poetice cu titlul de „Salonul".

*

Mamutul găsit acum cîte-va luni în Siberia de miază-noapte va fi adus peste cîte-va zile în Petersburg, unde va fi expus. Transportul ăsta nu e de loc ușor de mărimea uriașă și de greutatea extra-ordinară a corpului acestui animal preistoric. Pentru transportul lui va fi ales un vagon mare special, cu care va fi adus pe linia ferată siberiană la Petersburg.

In vagonul special va fi așezată ghiață. Șefii de stație pe unde va trece trenul au primit ordin să aibă ghiață la dispoziție pentru înlocuirea celei ce se topește pe drum.

*

STRUNA ZILEI

FONDUL PAPAT

Ziarele se ocupă mereu de dispariția fondului de rezistență al partidului cantacuzinist.

Ziceți fond de rezistență":
Termenii-s incompatibili:
Cum o să reziste fondul,
Dacă-s bani... irezistibili?

Aducem la cunoștința tuturor abonaților noștri, că «Opinia» ne avînd încasator nici în Capitală nici în altă parte a țării, abonații noștri sunt rugați de a nu face plata abonamentului nici unei persoane, care s'ar prezenta în acest scop; ci să o trimită prin mandat poștal administrației ziarului.

Aceasta spre a evita pe viitor neplăcerea ce au avut unii abonați de-ai noștri, de a se vedea încasați de persoane străine de administrația noastră, cari le-au eliberat chitanțe false.

Noi am reclamat acestea autorităților competente și atragem atențiunea tuturor, spre a nu se mai repeta asemenea lucruri, cari produc nfuziuni regretabile.

Informații

● *Ziarul* Viitorul *execută precum urmează pe celebrul d. dr. Sion, despre care ne-am ocupat și noi ieri în articolul institulat* un om extra-ordinar.

„Asigurăm pe d. dr. Sion că n'am ținut de loc să îi facem reclamă.

Respectăm scrupulele d-sale, dar îl rugăm să creadă că și-a făcut mult mai mult reclamă, desfășurându-ne sub iscălitura modestia sa legitimă în Voința Națională *decît rugîndu-ne prietenește ca pe viitor să evităm a publica în coloanele ziarului nostru numele d-sale, pe care de acum încolo, cu sau fără voința sa, vom evita să-l publicăm.*

● Mîine se va oficia cu o deosebită solemnitate hramul bisericei de la schitul Tărița din dealul Răpedea, pendinte de epitropia sf. Spiridon.

Va asista și un delegat al epitropiei.

● **Farmaciele rurale.**—Insemnătatea ce prezintă în sine chestiunea farmaciei în țară la noi mai cu seamă de la centralizarea fondurilor sanitare, s'a putut vedea din vîlva perfect îndreptățită, ce cîrmuitorii acestor fonduri au stîrnit'o printre farmaciștii proprietari din întreaga țară.

Astăzi această chestiune departe de a fi aplanată și scoasă din domeniul faptelor zilei va spori desigur, prin noua încercare de desconsiderare și de dispreț la care e supusă această clasă de specialiști, e chestiunea farmaciei rurale, pentru care așa ziși factori principali ai țărănimei—preutul și învățătorul—își dispută astăzi drepturile de posesiune, în dauna atît a științei însăși cît și a acelor cunoscători profesioniști salariați ce sunt în mod direct îndatorați să cerceteze, să cunoască și să îndrepteze răul.

Judecînd această îndatorire benevolă la care se întrec a se supune cei doi cărturari ai satelor noastre—după cum se poate vedea și dintr'un nou articol al „Universului" cu data de azi—e curios de știut încă, care va fi pe viitor norma de acțiune a medicului de plasă cînd tocmai agentul terapeutic—medicamentul—ca factor principal îi va lipsi, și cum încă va putea inspira încrederea săteanului în cunoștințele sale științifice specialiste cînd părintele și învățătorul de sat îl va înlocui—zice-se—cu același succes.

Căci, „chinină" va imparte desigur pentru friguri și părintele sau învățătorii întocmai ca și medicul—va socoti cu drept săteanul nostru pentru ca să nu mai simtă nici odată nevoe a vedea în viață fața de doctor; și totuși, referindu-mă chiar la acest inofensiv medicament socotos, cu dreptul, cît de mare e deosebirea de acțiune terapeutică, și cît de urgente sunt foloasele ei atunci cînd e administrată de cel în drept a face acest lucru.

Faptul, în sine însă, nu trebue să surprindă pe nimeni, căci dacă, farmaciele complecte al spitalelor de sate și a acelora cu spitalele ce'și au reședință în tîrgușoare chiar pot rabda de dorul farmacistului titrat încă de la centralizarea fondurilor sanitare încredințîndu-se conducerea lor la veri ce individ ce n'a auzit nici odată vorbindu-i-se în veață de toxicitatea unora din ele, de doze, de incompatibilitate, de mod de preparare etc., nu-i mirator zic, de fel, ca și cei doi conducători ai țărănimei să-și reclame astăzi drepturile, mănuind fără nici un drept însă, medicamentul, indiferent, dacă el convine sau nu, dacă e suficient sau nu, dacă e incompatibil sau nu cu acela căruia i se administrează.

● Comisiunea compusă din domnii: colonel Lupan, directorul școalei militare, V. Teodoreanu și I Constantinescu va pleca mîne la Craiova, spre a începe examinarea candidaților care vor să intre în gimnasiul militar din acel oraș.

● De mîine se încep înscrierile la școalele secondare de băeți și de fete din localitate.

Inscrierile la seminarul „Veniamin Costache" vor lua sfîrșit mîine.

● **Scandalul de la alegerea din Pașcani.**—Eri Mercuri s'a făcut la Pașcani alegerea noului consiliu comunal.

Se știe că încă de acum o săptămînă administrația începuse a se deda la tot felul de presiuni și brutalități contra cetățenilor alegători, bănuiți că au simpatii pentru candidații de pe lista opoziției în frunte cu d. Napoleon Popescu.

După cum am anunțat cîți-va alegători și însuși d. Napoleon Popescu fuseseră arestați în mod ilegal, din ordinul administratorului de plasă Tabacu.

Scandalul și brutalitățile sevîrșite eri cu ocazia alegerei, au trecut orice margine. In adevăr, alegătorii au fost împedecați de la vot, alții au fost arestați etc. Din această cauză, din cei 1607 alegători înscriși, n'au fost la vot de cît 350.

Mulți alegători au fost crunt bătuți din ordinul administrației.

D. Napoleon Popescu a trimes următoarea telegramă d-lui procuror general din Iași:

«Astăzi 13 August, ducîndu-ne la vot, împreună cu partizanii mei, am fost crunți bătuți de niște indivizi, îmbătați și conduși de administratorul plășii Theodor M. Tabacu, avînd la îndămînă, toți sergenții, cu cari a baricadat strada, oprindu-ne de a merge la vot.

Respectuos cer anchetă.

(ss) *N. Popescu*

Un alt alegător a trimes de asemeni următoarea telegramă d-lui procuror general:

„Indivizii Vasile Pasat, Ștefan Pasat, Gheorghe Nedelcu, Const. St. Spatariu, Gh. Spatariu, Ștefan Ciprian și alții turmentați de băutură, m'au atăcat în stradă și maltratat îngrozitor cu cuțite și ciomege. Abea am scăpat cu viață.

Rog anchetă urgentă.

TH. LUCACIUC.
Mecanic c. f. r. Pașcani.

Pentru a se vedea mai clar cele petrecute eri cu ocazia alegerei din Pașcani ,dăm textul telegramei, pe care am primit'o astă-noapte din partea d-lui N. Popescu:

Astăzi 13 August, avînd loc alegerile comunale, și mergînd cu partizanii mei la vot, am fost împiedecat, de un cordon de sergenți și o ceată de vre-o 40 de bătăuși, în stare de beție, postați deacurmezișul străzii, în fața localului Administrației de plasă, unde am și fost crunt bătut, eu cît și parte din alegători.

Această desmățeată ceată de bătăuși, era comandată din cerdacul Administrației, de însăși administratorul de plasă Theodor M. Tabacu, client perpetu al parchetului, Curței cu jurați și a Jud. de Instrucție de învățătorul N. Vasiliu și de candidatul Administrației Anton Popovici, fost perceptor, destituit, pentru delapidare de bani publici.

In fața acestor nerușinate atacuri, dirigeate de către acești irresponsabili, care văzindu-se lipsiți de încrederea alegătorilor, erau gata la ori și ce crime poate, pe care pentru a le evita, m'am retras împreună cu partizanii mei, așa că, din 1607 de alegători înscriși, nu au luat parte la vot de cît 350 alegători, care au votat plătiți".

Napoleon Popescu.

Infierăm acest procedeu al administrației de Suceava și nu ne îndoim că cei în drept vor deschide o anchetă, pentru ca autorii barbarismelor sevîrșite să fie pedepsiți.

Mîine fiind sarbătoarea «Adormirei Maicei Domnului», viitorul număr al ziarului nostru nu va apărea de cît Sîmbătă 16 August, la orele obicinuite.

„Domnul Suprefect"

Acesta e titul unei frumoase schițe de moravuri literare, apărută zilele aceste într'o revistă pariziană.

Autorul ei e un scriitor francez, care a debutat acum doi ani cu un voium de versuri, trecut cu vederea de critică, „Rapsodii crepusculare și al cărui fel de a scrie se îndreaptă acum cu mai mult succes spre critica impresionistă.

Un ceas cu Pierre Loti, La François Coppée. In aproprierea lui Antole France, Ce spune Mirbeau, sunt cîte-va din schițele sale, apărute în ultimii ani prin ziarele și revistele pariziene. Stilul ușor, naturalețа dialogului și veneрația ce o poartă francezii marilor lor scriitori, au făcut ca aceste portrete literare să fie cetita cu mult interes și au adus repede celebritatea autorului lor.

„In Domnul subprefect" e vorba de un onorabil administrator de plasă, care în ceasuri libere face și literatură.

Publicăm fragmente din această interesantă schiță, care tradusă în întregime, ne-ar înfățișa unele portrete din literatura noastră, săracă de figuri, mari, dar plină de iubitori ai reclamei.

. . . . . .

„Vino, la mine—îmi scrie domnul subprefect. Stai cît vrei—și te asigur că are să-ți placă. De pe terasa mea, vezi apele liniștite ale Senei, curgînd dămol spre Parisul pe care îl doresc atîta. Seara, e o feerie. Lumini multicolore alunecă pe Sena, luna aruncă străluciri de sidef pe culmile norilor, și îi preface în dealuri înzăpezite.

E liniște multă aci. Cînd ne va plictisi monotonia cîmpiilor largi, sunetul melancolic al tălăncilor și țîrîitul fmens al greerilor,—vom cere adăpost automobilului meu, care străbate cîmpiilui mîncînd pămîntul, pufue și parcă sboară. Vino".

Mărturisesc că scrioarea aceasta m'a încîntat. Autorul ei, despre care scrisesem bine, înainte de a-l cunoaște îmi părea unul din acei simpatici diletanți, cari urmăresc tot ce se scrie, și lipindu-și aripele lui Icar, încearcă și ei să se avînte pe cerul marei arte. Pe urma lor rămîn intenții frumoase și cîte pagini, în noianul prozei sarbede.

Am primit. De multă vreme mi-e dor de o clipă de repaos. Vedeam, simțeam, auzeam, înserarea, coborîndu-se din cerul senin, pe cîmpiile mănoase ale Nordului Franței.

. . . . . .

Intre fructe și cafea, prietenul meu—mai plictisit și mai nervos decum îl cunoscusem în treacăt, la Paris—m.-se plînge de traiul pe care trebue să-l ducă departe de viața intelectuală, mă sfătuește să nu mă însor, îmi propune să mă facă notar („n'o să muncești mai nimica, fiind că ți-aș fi eu șef") și lasă să se înțeleagă cea mare lucru e să fie suprefect.

Apoi îmi vorbește de ultimul său roman—cel despre care scrisesem și eu—și îmi mărturisi ce dor i-e de o recensie amănunțită, în care s'ar releva nu numai calitățile ci și defectele cărții.

— De sigur! îi răspund eu, cu jumătate de glas.

Incurajat, domnul subprefect adaogă:

— Fă-o d-ta!

— Hm... să vedem... dacă am vreme.

. . . . . .

Prietenul meu e mai puțin modest de cît îl credeam. Stă răsturnat pe un fotoliu, fumează cea un sultan, are mișcări leneșe. iar vorbele nu le isprăvește. Din cînd în cînd vr'un funcționar inferior îl salută cu mult respect. Prietenul meu abia răspunde, se răstește la vr'un agent de poliție, sbiară la toată lumea, voind parcă să mă umilească cu postul său înalt.

Apoi, rotindu-și ochii:

— D-ta... îi răspund cu modestie.

— Scrie una și dedică-mi-o mie. Aștept negreșit, pe numărul viitor al revistei la care colaborezi.

. . . . . .

Domnul suprefect imi vorbește de viitorul său volum de nuvele.

Ca să fiu gentil, îi cer una pentru revista noastră deși directorul mă mustrase odată pentru o altă nuvelă a domnului suprefect.

— Nu-ți dau pînă nu mi-o ceri în scris. Sau mai bine ști ce? Anunță cum te vei pricepe—și aci domnul suprefect îmi mai întinde un ciorchine de struguri—viitorul meu volum, în revista la care scrii.

Ne învîrtim în jurul acelorași lucruri. El îmi arată scrisorile de admirație ale unor obscuri directori de reviste provinciale, îmi vobrește de legăturile cu scriitorul cutare, mai schimbă odată titlul unei nuvele și-mi arată iarăș scrisoarea. Incepe să mă nemulțumească și atitudinea lui de administrator: stă întins aproape culcat pe sofa și-și miscă alene pîntecul voluminos. Imi pare chiar că-mi vorbește cu un ton autoritar: de pildă, la cină, mi-a spus să-mi scriu impresiile mele despre el. In glas, nu mai avea dulceața de pînă acum.

. . . . . .

De cînd mi-a propus să-mi scriu amintirele de la el, domnul suprefect îmi spune și amănuntele.

Iată un candidat notar, care cere protecție printr'o scrisorică de recomandație.

— Și asta s'o scrii! —îmi șoptește.

. . . . . .

Ne despărțim. Domnul suprefect mă felicită încă odată pentru schițele mele despre marii noștri scriitori și-mi spune că aceea despre Pierre Loti e cea care îi „convine" mai mult.

Peronul e pustiu. Pe fereastra vagonului, tot mai schimb cîte-va vorbe cu prietenul meu, deși nu-l mai pot suferi de mult.

Un șuerat strident... Trenul pornește...

— Nu uita de impresii. Le aștept negreșit în numărul apropiat...

— Am să le scriu, firește. S'ar putea să nu le scriu?... Negreșit c'am să le scriu...

Ultime informaţii

● *Doi redactorii ai „Opiniei“ se află actualminte în călătorie la Constantinopol unde ieau parte, în calitate de observatori, la viaţa atît de interesantă şi de agitată a marei Capitale în plină reînviere.*

In curînd cetitorii noştri vor găsi în coloanele „Opiniei“ un bogat material şi amănunte complecte asupra „Turciei noui“. Intre altele vom publica o couvorbire cu d. Take Mărgărint *asupra activităţii culturale romîneşti în Macedonia.*

◑ Ministerul de interne a făcut cunoscut prefecturei că în urma înţălegerei ministerului de eterne cu cel de finanţe, pe viitor acei care vor cere să li se încuviinţeze a purta decoraţii străine, vor trebui să plătească mai întăi taxele cuvenite la adminiatraţia financiară respectivă în socoteala statului, iar recipisa ce se va elibera să o alăture la petiţia adresată ministerului afacerilor străine, pentru a cere autorizaţia cuvenită.

Taxele sunt următoarele:

Pentru decoraţia cu cordon (mare cruce) suma de 200 lei; pentru decoraţia cu cordon fără placă 100 lei, pentru cele fără cordon 80 lei, pentru cele ce se poartă la gît (comandor, fără placă) 60 lei, pentru cele ce se poartă la piept 50 lei.

Militarii, pînă la gradul de căpitan sunt scutiţi de aceaste taxe.

◑ *D. Take Ionescu, şeful partidului conservator-democrat, a părăsit de două zile Aix les Bains, mergînd, în Scoţia, unde va sta zece zile.*

Se crede că ilustrul nostru şef va fi în ţară la sfîrşitul lunei Septèmbrie.

◑ In personalul medical al judeţelor Fălciu, Roman şi Vaslui s'au făcut următoarele numiri şi permutări:

Fălciu.—Dr. A. Spiru dela circ. Podoleni la circ. Drîncenı; dr. C. Popa-Radu la circ. Buneşti; dr. I. G. Băjenaru dela circ. Sărata la circ. Stănileşti; dr. Cr. Gheorghiu la circ. Băseşti şi dr. Spl. Hobincu la circ. Hoceni.

Roman. — Dr. Ch. Socor dela circ. Lipovăţ (Vaslui) la circ. Scheia; d-ra dr. E. Moraru la circ. Gheraşeşti; dr. G. Constantinescu dela circ. Moldova-Mircești la circ. Elisabeta-Doamna; dr. X. Macri dela plasa Fundu la circ. Păucești şı dr. I. Popescu la circ. Porcești, în locul decedatului dr. Fr. Landau.

Vaslui.—Dr. M. Mogoş dela plaiul Codăeşti la circ. Dobrovăţ; dr. N. Cădere la circ. Gura-Munteni; dr. I. Agapi la circ. Bîrzeşti; dr. D. Calciu la circ. Ţibăneşti; dr. Sc. Ohl, dela circ. Negreşti la circ. Zăpedeni; dr. N. Florescu la circ. Deleşti; dr. G. Scripcă, dela circ. Stîlpeni (Muscel) la circ. Scînteia; dr. Gr. Grigoriu la circ. Rasova; dr. D. Iamandi la circ. Soleşti şi dr. Al. Bonciu, dela spitalul Slăveşti-Stăneşti şi plasa Olteţul de Sus (Vîlcea) la circ. Codăeşti.

◑ **Din Podul-Iloaie.** — In cursul septămînei viitoare vor începe lucrările de reparaţiune ale spitalului judeţean din acest oraş, conform devizului în valoare de 6,000 lei, alcătuit de serviciul arhitecturei de pe lîngă serviciul sanitar central.

— Lucrările de reparaţiune ale bisericei din Bîrleşti, ce se execută 'n regie de către taşeronul Giovani Maricici sub supravegherea parohului bisericei, vor fi terminate la 1 Septembrie. Precum se ştie aceste reparaţiuni, în valoare de 2,500 lei se execută cu banii adunaţi de la drept credincioşi.

— Lucrările de posa liniei ferate Podul-Iloaia Hîrlău au fost azi dimineaţă inspectate de d. ministru Morţun, care a venit cu automobilul de la Roman.

Ele au ajuns până la km. 9 aproape de staţunea Spinoasa. In ultimul timp posa a continuat a fi executată cu o mare activitate, lucrîndu-se cîte 1 km. la 3 zile sub conducerea şefului de secţie respectiv.

Dacă lucrările vor continua tot astfel pe la 15 Septembrie ele vor ajunge pînă la Belceşti, dacă vor fi gata terasamentele. Petrişul s'a aşezat pe cale după trecerea podului Km. 6—7. Se crede că de aci înainte se vor forma cîte 2 trenuri de lucru pentru ca balustarea să meargă mai repede.

— Relativ la încercarea de asasinat de care am vorbit în numărul de eri, făptuită în cringul Rediului, putem spune că gendarmii, din Podul Iloaiei sunt pe urma atentatorilor. Ei sunt doi cărăuşi din Hîrlău şi au fost aduşi spre cercetare la Podul Iloaiei.

Unul din ei e rănit la cap, de o lovitură primită de la italianul Giovani—pe care-l atacaseră.

● Un mare număr de cetăţeni din oraşul Vaslui au adresat zilele trecute o nouă petiţie d-lui Spiru Haret, ministrul cultelor şi instrucţiunei publice, prin care-l roagă să reînfiinţeze gimnaziul, desfiinţat anul trecut.

◑ Următorii elevi ai şcoalei de fii de militari din Iaşi au fost înapoiaţi familiilor lor pe ziua de 1 August: Gh. Constantinescu, P. Cezar şi V. Bacaloglu şi Gabinel Xerxe din clasa a V-a.

● Trupele din garnizoana locală, care se aflau la manevrele regionale din împrejurimele Tg.-Frumos, s-au reîntors astăzi în localitate.

● Regimentul 8 roşiori din Botoşani a plecat alaltă-eri spre a face un marş pînă la Tg.-Frumos, unde a ajuns eri.

● I. P. S. S. Mitropolitul Partenie Clinceni al Moldovei şi Sucevei a plecat azi de la Mînăstirea Agapia la M-rea Varatic.

Mîine Inaltul Prelat va oficia hramul la Varatec, iar poimine I. P. S. Sa se va reîntoarce în localitate.

● D. A. D. Sturdza, propietar din strada Carol şi administrator şi procurator general al d-lui M. D. Sturdza, a cerut ministerului de interne să-l autorize a prinde epurii vii cu plasa de pe moşia Flămînzii, judeţul Botoşani şi a-i transporta, spre cultură, pe moşia Gîdeşti-Ţuţora.

Ministerul i-a admis cererea.

◐ *Sciam că confraţii de la* Secolul *obicinuesc să cerceteze lucrurile dacă nu cu obiectivitatea necesară cel puţin cu o mare dosă de bună credinţă.*

De aceea am remas surprinşi cînd am văzut că, în numărul său de astă-zi, atribue Opiniei *ştirea, lansată de un ziar din Capitală, cum că d. Bădăreu s'ar fi pronunţat pentru necesitatea introducerei votului universal.*

*Această ştire — pe care noi am taxat'o de glumeaţă—*Opinia *a comentat'o în chip ştiut şi nu mai departe de cît eri am declarat din nou că nu ştim că fruntaşul nostru să se fi pronunţat asupra acestei chestiuni în sensul afirmărilor confratelui din capitală:*

De ce dar Secolul *ne atribuie un lucru contrar? Voim să sperăm că confraţii vor recunoaşte că ne-au făcut o nedreptate.*

○ Amicul nostru, d. Ştefan Negrutzi, proprietar şi fost deputat a făcut o frumoasă donaţiune *Cassei Şcoalelor*, obligîndu-se să construiască pe propiile sale spese o şcoală la moşia sa *Avereşti* din jud. Fălciu.

Administraţia *Cassei Şcoalelor* a fost autorizată să primească donaţiunea amicului nostru.

● Ofiţerii de stat major al corpului 4 de armată, care se află în studii în judeţul Bacău, se vor reîntoarce în localitate, în ziua de 18 August.

● Aseară delegaţia podgorienilor ieşeni, compusă din d-nii: T. Jellea, I. Covăsneanu, Gustav Ulrich, C. Columb, A. Holescu, Dragoş, Brudea, Purcheria şi Odobaşu, au plecat în Capitală, spre a lua parte la congresul podgorienilor din întreaga ţară ce are loc astă-zi.

◑ La şcoala normală „Vasile Lupu“ din localitate sunt vacante în cl. I 35 locuri de bursieri şi 5 de solvenţi; cl. II 3 locuri de bursieri; cl. IV 25 burse şi 25 solvenţi, cl. V 1 bursă şi clasa VI 2 burse.

La şcoala normală de fete sunt în cl. I 4 burse şi 6 solvente şi cl. IV 3 burse şi 5 solvente.

◐ D. Brief a luat în primire postul de comisar al dispărţirii I-a, conform nouei distribuţiuni a atribuţiilor poliţieneşti.

D-sa îşi va prezenta la 1 Septembrie demisia din acest post.

● Duminică va avea loc o mare întrunire a tuturor maeştrilor croitori din localitate pentru întocmirea unui memoriu relativ la unele modificări de statut şi la oarecari neajunsuri ce rezultă din prea complicata administraţie a corporaţiilor în actuala formă de organizare.

● Iată cum au fost repartizaţi institutorii celor 10 circumscripţii pentru facerea recensămîntului copiilor în vrîstă de şcoală şi a familiilor ştiutoare de carte.

La circumscripţia I-a d. institutor C. Roiu de la şcoala primară Trei-Erarhi, împreună cu d. C. Munteanu ca delegat al comunei.

La circumscripţia II-a d. C. Tincu, directorul şcoalei mixte din Păcurari—suplinind pe d. Andreescu de la Carol I.

La circumscripţia III d. institutor Nicolae Arbore, de la şcoala Cuza-Vodă.

La circumscripţia IV d. Virlănescu, de la şcoala Nicolina.

La circumscripţia V d. Buţureanu de la şcoala V. Alexandri, cu d. Virgil Georgescu.

La circumscripţia VI d. Ichim Sebastian de la şcoala Adamache, împreună cu delegatul comunei Ichim Traian.

Circumscripţia VII are pe d. Eduard Cosmiţă şi d. Călin.

Circumscripţia VIII-a pe d. Victor Munteanu de la şcoala Costache Negri şi d. Bănescu delegat al comunei.

Circumscripţia IX-a d. I. Manoliu institutor la şcoala M. Cogălniceanu şi la circumscripţia X-a pe d. Lazăr Grecea, directorul şcoalei, asistat de d. G. Alistar, ca delegat al comunei.

○ Imparatul Sahariei Jacques I Lebaudy, însoţit de prinţul Georges Bibescu, Rudof Văcărescu şi Cerchez se află în escursiune cu automobilul în judeţul Neamtz.

De acolo vor porni spre a face o vizită la Slănicul Moldovei.

● Comisiunile regionale care au fost convocate Luni în seziune extra-ordinară, îşi vor termina lucrările Duminică.

Comisiunile se ocupă cu fixarea preţurilor numai pe un period de 5 ani.

● Mîine seară Vineri şi poimîne seară Simbătă vor avea loc la grădina Copcu două mari serbări veneţiene, organizate de comuna Iaşi în folosul saracilor.

Vor fi distracţii nevăzute încă de ieşeni; grădina a fost aranjată de specialişti anume aduşi.

Dat fiind scopul acestor serbări, nu ne ne îndoim că publicul va contribui la reuşita lor.

● E o adevărată bataie de joc cu cutiile de chibrituri ce s'au pus de curînd în vînzare.

La noi în Iaşi direcţia regiei n'a voit să trimeată cutii mici de 2 la 5 bani ce au apărut de acum o lună şi care se vînd pretutindeni.

In afară de aceasta, de cîte va zile se constată că cutiile mari de 5 bani, nu conţin nici 20 de chibrituri.

Ba ce e mai mult, o persoană ne-a arătat astăzi două cutii pe care le-a cumparat în aceiaşi zi şi care aveau banda ca toate celelalte, dar care nu conţineau decît... cîte un singur chibrit!

Ar fi bine ca cei de la direcţia monopolurilor să ia odată măsuri contra acestui sistem necinstit.

◑ Administratorul plăşei Sculeni raportează prefecturei că cu ocazia vizitărei satelor Zahorna şi Horleşti, locuitorii s'au plîns că zilnic le mor rămătorii, în număr mare.

Prefectura a intervenit la medicul veterinar al judeţului spre a cerceta.

◒ Se ştie că administraţia cassei şcoalelor a arendat terenul din Tăuteşti, proprietatea ministerului de instrucţie, la obştia locuitorilor din acea comună.

Ministerul a prevăzut în contract că locuitorii sunt obligaţi să facă culturi sistematice.

In acest scop un agronom al casei şcoalelor a fost trimes la Tăuteşti spre a da lămuriri ţaranilor asupra acestor culturi.

◑ Corul ceremonial al Mitropoliei va reîncepe mîine acompaniarea serviciului divin la catedrală.

◐ D-şoara Maria Casian, învăţătoare la şcoala din comuna Uricani, a fost transferată pe ziua de 1 Octombrie la şcoala din Sculeni.

● In seara zilei de Sămbătă 13 Septembrie, va avea loc o „Mare Serată Dansantă“, în localul Circului Sidoli, organizată de către Societatea „Unirea“ a lucrătorilor tipografi din localitate.

După modul de organizare şi pregătirile cari se fac, această serată dansantă, va fi cea mai frumoasă din cîte au avut loc pînă acuma.

◐ Pe ziua de 15 August, vor fi trimişi regimentului 13 Ştefan cel Mare zece băeţi din institul Gregorian ca copii de trupă spre a fi repartizaţi la muzică acelui regiment.

◒ Astăzi Joi şi mîne seară Vineri au loc în grădina Copou, două mari serbări Veneţiane, organizată de Primărie în beneficiul săracilor Iaşului.

● Următorii elevi absolvenţi ai gimnasiului militar din Craiova, au fost promovaţi direct în clasa V-a a şcoalei fiilor de militari din Iaşi.

Casian G. Gh., Istrati I. Ioan, Cantea I. D., Dumitrescu M. Eugen, Ionescu A. Augustin, Dimitriu N. Alfons Réné, Hartel A. G. Paul, Tănăsescu C. Eugen, Angelescu M. Aurel, Anastasescu St. Gri. Cristian, Roman X. Rudolf, Ionescu V. Aurel, Gîrlea N. Eugen, Bolintineanu C. Constantin, Costăchescu I. Alexandru, Rădulescu P. C. Radu, Alexiu G. Paul Alexandru, Rădulescu I. D. Scarlat, Constantinescu P. Gh., Costovici P. D., Oprescu N. Ermiliu, Constantinescu A. Vintilă, Vlădescu C. Dumitru, Niţescu C., Mănescu C. Ştefan, Olănescu C. Mihail, Urlăţeanu C. Radu, Chiriacescu N. M., Stoenescu C. N., Paraschivescu N., Plitos S. Eug., Tănăsescu D. C., Pipirescu N. N., Pomponiu C. Romeo, Luca C. Alexandru I. Constantin, Petrescu St. Cezar.

● *Firul special, din infam cum funcţiona timp de vre-o trei zile, astăzi nu mai funcţionează de loc.*

Din cauza perfecţiunel operei d-lui Cerchez dar, suntem nevoiţi a apărea astăzi fără serviciul telefonic din Capitală.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei“

Bucureşti 14 August

Nelinişte în Turcia

— *Creştinii ameninţaţi de musulmani* —

Constantinopol.—Brutarii au scos astă-zi o mai mică cantitate de pîine în urma refuzului autorităţilor de a le da voe să urce preţul pînei. In consecinţă, spre seară mai multe brutării au fost prădate de populaţie.

*

Mişcarea electorală a început. Negocierele dintre comitetul tinerilor turci şi creştini n'au dat pînă în prezent nici un rezultat satisfăcător.

Pare că dintre toate naţionalităţile din Macedonia, kuţovlahii manifestă o mai mare sinceritate faţă de comitetul tînăr turc. Ei cer numai aplicarea limbei naţionale în şcoală şi biserică şi nădăjduiesc să trimeată doi sau trei deputaţi în parlament.

*

Şeful de birou al consilierilor legişti de pe lîngă Poartă, Mustafa Ceki Bey, a fost numit comisar al guvernului la Sofia.

*

Ziarele turceşti publică informaţii vagi despre incidentele din Bursa. După o versiune, incidentele din acel oraş, ar fi fost cauzate de deţinuţi lasaţi în libertate.

Călătorii sosiţi din Bursa spun că manifestanţii au spart geamurile conacului şi că o ciocnire a avut loc cu trupele în oraş; au fost 50 răniţi.

Consiliul de miniştri a hotărît să arestoze şi să aducă la Constantinopol pe comandantul jandarmăriei din Bursa şi pe ceilalţi promotori ai mişcărei.

Ultimile ştiri primite de ziare spun că trupele din Constuntinopol sosind la Bursa au restabilit ordinea.

*

„Veni Gazeta“ anunţă că după o depeşă oficială, o bandă greacă de 10 oameni a atacat poşta la Zitesa, vilaetul Ianina.

*

„Proodos“ anunţă că ştiri din Anatolia spun că în special în Nigde, vilaietul Kenia, musulmanii ameninţă să masacreze pe creştini. Aceştia caută adăpost în pivniţi şi puţuri.

Evenimentele din Maroc

— *nuoi incidente scrioase* —

Londra.—Ziarele află din Tanger că legaţiunile diplomaiice din Tanger au primit o scrisoare a lui Muley Hafid, prin care declară că recunoaşte actul de la Algesiras şi ia răspunderea plăţei datoriilor magzenului.

*

Paris.—Cercurile politice privesc situaţia din Maroc cu linişte. Ele exprimă părerea să nu se înceapă prea degrabă un schimb de vederi pentru recunoaşterea lui Hafid ca Sultan, căci sunt de părere că puterea care nu ar observa o atitudine rezervată ar angaja grav respunderea sa. Dacă Hafid care are nevoie de puterile semnatare ale actului din Algesiras ar fi recunoscut prea curînd Sultan, ar fi poate prea tîrziu să se obţină de la dînsul apoi garanţiile necesare pentru observarea acestui act şi puterea care ar fi luat iniţiativa recunoaşterei lui Hafid ar fi întru cîtva respunzătoaze faţă de celelalte puteri cosemnatare pentru aplicarea ulterioară a angajamantelor luate de marocani faţă de europeni.

Pare deci probabil a nu brusca evenimentele.

*

Paris.-O notă a Agenţiei Havas spune că legaţiunea Franţei din Tanger ar fi intervenit pentru a întărzia proclamarea lui Hafid în acest oraş.

Ministrul Franţei, d. Regnault a declarat că nu va avea să intervină în chestiuni dinastice şi interne ci numai pentru a asigura păstrarea ordinei şi siguranţei europenilor.

Se confirmă ştirea că Hafid a fost proclamat sultan la Rabat. Sale Larach Abd El Aviz îşi propune să meargă la Casablanca numai cu escorta magzemului său, contingentele lui s'au înapoiat la reşedinţa tribunilor respective.

*

Paris.—„Echo de Paris“ zice că după o convorbire de o oră d-nii Revoil şi Pichon au amînat peste cîte-va zile resoluţia de luat cu privire la atitudinea Franţei faţă de Hafid triumfător. Se va aştepta prealabil rapoartele oficiale. D. Revoil va merge săptămîna aceasta la Saint-Sebastian, spre a avea o întîlnire cu Allerdes Salazar, ministrul de externe spaniol. D-nii Revoil şi Pichon s'au dus apoi la Rambouillet, spre a convorbi cu preşedintele republicei.

*

Maroc.—Mulay Hafid îşi propune să trimeată o ambasadă generalului d'Amade.

*

Londra.—„Daily Telegraph“ află din Tanger cum că se afirmă aci că francezii fac cu Abd El Aziz pregătiri pentru o nouă expediţie spre Marrakeş.

Se înjghebează actualminte o mehală de 4000 de oameni.

Diplomatice

Karlsbad. — Ambasadorul Rusei la Londra a sosit aci şi a avut o conferenţă cu d. Iswolsky care s'a dus apoi la Marienbad, spre a fi primit de Regele Eduard.

Tolstoi grav bolnav

Petesburg. — „Novoje Vremja“ află din Moscova că Tolstoi este grav bolnav.

Programul Teatrului Naţional

Acest program a fost concesionat din nou, pe termen de trei ani, Agenţiei teatrale „Thalia“ din Iaşi.

Programul lucrat cu deosebită atenţiune, executat în mod artistic va fi vîndut atît la casa teatrului zina şi seara, cît şi la intrare şi în interiorul teatrului de oameni speciali angajaţi pentru aceasta şi de persionalul teatrului

Publicitatea în acest program va avea deci o deosebită importanţă şi va fi de o reală valoare.

Pentru anunţuri în coprinsul programului a se adresa la Agenţia „Thalia“, T. P. Maximovici—Iaşi.

Atragem atenţiunea că acest program ESTE SINGURUL care va fi vîndut atît la intrare cît şi în interiorul teatrului, FIIND SINGURUL PROGRAM OFICIAL.

INSTITUTELE UNITE

— IAŞI —

al 42-lea an

Se primesc elevi interni, semi-interni şi externi pentru: cursul primar cu limbele Franceză şi Germană, şi clasele I-a şi a II-a de liceu.

Se mai primesc elevi interni care urmează la liceu sau gimnaziile statului.

Cursurile încep la 9 Septembrie. Pentru orice lămuriri a se adresa la direcţiune str. Muzelor No. 6.

O Domnişoară absolventă a Conservatorului din Iaşi, foastă elevă a d-rei Aspazia Sion, dispunînd de timp liber, doreşte a da lecţiuni de piano la domiciliu şi în familie.

A se adresa în strada *Bucşinescu No. 4*, Iaşi.

De vânzare Casele din str. Moţoc No. 36, 8 odăi şi 2 bucătării.

A se adresa d-nei Toba Grimberg. Str. de Sus No. 147

Noua Spălătorie Chimică şi Boiangerie „MODERNA“

(lîngă NOAK)

— *Iaşi, 17 Str. Lăpuşneanu 17* —

In vederea sesonului de toamnă mărind personalul pentru a satisface pe onor. public, mai bine şi mai prompt, rugăm pe onor. clienţi a ne încuraja cu comenzi.

Se spală şi se văpseşte chimic prin noile perfecţiuni tecnice, ori-ce haină de dame, bărbaţi, copii, uniforme ofiţereşti, de şcoală, toalete scumpe de mătasă, mănuşi, cuverture, perdele etc. Aseminea am întrodus o nouă secţie pentru *rufe*, gulere, manşete, camaşe, plastoane, trusouri scumpe.

Se spală higienic şi prompt.

"MODERNA"
str. Lăpuşneanu 17
(lîngă Noak)

Sucursala: *Str. Ştefan cel Mare No. 19* la fabrica de umbrele.

INSTITUTUL DE DOMNIŞOARE CHAMPALBERT-HEROVANU

IAŞI—STR. BARBOI 19—IAŞI

Acest Institut cuprinde curs primar după programa statului cu limbele Franceză şi Germană şi piano, precum şi o secţie profesională.

Se primesc eleve interne, externe şi semi-interne. De asemenea se primesc şi băeţi pentru clasa I-a primară, numai externi.

Inceputul cursului la 1 Septembrie. Inscrierile se încep la 15 August.

Şcoala evangelică-germană

Cursurile acestei şcoli încep la 1 Septembrie; iar înscrierile se primesc de la 25 August la *Direcţiune, strada Banu No. 12.*

Programul în limba germană, precum şi cursul primar în limba romînă, conform programului oficial al Statului.

Direcţiunea

Vaccinări şi revaccinări

Dr. A. Steuerman

Str. Golia No. 31

De închiriat o cameră mobilată în str Albă No. 27.

DEPURATIVUL LAROZE

SIROP DE COJE DE PORTOCALE AMARI

CU IODUR DE POTASSIUM

(Sare de iodină).

Preparat de J. P. LAROZE, Pharmacist,

PARIS — 2, rue des Lions-Saint-Paul, 2 — PARIS

Tótă lumea cunóşte proprietăţile iodurului de potassium. DOCTORII RICORD, BLANCHE, TROUSSEAU, NELATON, PIORRY, ROGER, au obţinutăra cele mai bune efecte în *afecţiunele scrofulóse, limfatice, canceróse, tuberculóse, caria óselor, tumorile albe, bólele pelei, sângelui, accidentele sifilitice, secundarii şi terţiare.* Toţi medici citaţi acilea prescriu **Iodurul de potassium** asociându'l **Siropului Laroze de cóje de portocale amari**, carele, prin acţiunea sa tonică asupra aparatului digestiv, înlesneşte absorbţiunea iodurului şi eviteadă iritaţiunea vătămătóre ce póte resulta din întrebuinţarea lui topit în apă numai.

SIROPUL DEPURATIV LAROZE

se găseşte în deposit la tóte pharmaciile bune unde se mai póte găsi încă şi

SIROPUL SEDATIV de coji de portocale amari preparat cu BROMURUL DE POTASSIUM

fórte eficaciu contra *Epilepsiei, histeriei, bólei, numită jocul St-Guy, insomniei copiilor în timpul dentiţiunei*, etc. etc.

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXÍR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca **Purgatif**, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrânilorĭ fara tèma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE, FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JAŞI : Farmacie FRATII KONYA.

4420

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celorl'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi : 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

Un izvor de bogâtie prin Economie

s'a înfiinţat un mare atelier boiangerie de lux unde se efectuează or ce lucru atingător de această branşă, adică se spală se curăţe se vopseşte or ce haină, atât de bărbaţi cît şi de damă etc. pot fi ele cît de vechi devin ca noi asemenea primeşte or şi ce reparaţiuni mă am decis a lucra credincios şi mai eftin ca or unde pentru am-I face clienţi mulţi, posed şi o mulţime de certificate de mulţumire din partea unor domni clienţi civili şi militari, înştiinţat printr'o carte poştală vin la domiciliu d-lor clienţi.

Se preschimbă gulere de catifea la paltoane şi pardisiuri.

— SERVICIUL PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS —

LA „PARISIANU" Iaşi, Strada Veche 45.

Prima Fabrică de Argintărie

SUSSMANN & GRANET

IASI

Lucrează linguriţe de cafea şi tacîmuri de masă, marcate de stat şi în orice greutate.

Comenzile se efectuează prompt.

Desenuri se trimet la cerere gratis şi franco.

Pentru informaţiuni a se adresa d-lui B. Sussmann,t srada Stefan cel Mare No. 36, casele Pandele Zamfirescu.

„România musicală"

— IAŞI —

24 Str. Lăpuşneanu 24

Piane: din cele mai renumite Fabrici începînd de la Lei 700—pînă la cele mai scumpe.

Renumitele Pianine Zimmermann cea mai mare fabrică din lume.

Gramofoane: Marca „Inger" preţuri, reduse Gramafon de concert mare cornet dirigiabil redus din lei 250—la lei 150.

Plăci mari de concert pe ambele părţi numai Lei 4.—o placă.

Note muzicale: pentru Conservator, studii şi piese moderne.

Viori pentru şcoală, Orchestră şi solişti.

Mandoline italiane, Violoncele, Flaute.

Coarde fine din cele mai renumite fabrici.

Preţurile cele mai eftine.

Hârtie diafană de lipit pe geamuri cele mai frumoase desenuri.

Tablouri de artişti celebri precum şi Rame.

Preţurile cele mai reduse.

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

BÓLE CONTAGIOSE

recente sau vechĭ *Scrofule bólele pielei (dartrii, Eczema, herpes, Lepra, etc.)* şi alte afecţiunĭ resultându *din viciurile sangelui. Ulceri, glandule, rhumatisme ulceraţiunĭ a le gurei şi a le gâtului, tumorĭ, inelesturĭ, exostosĭ, impotenţă* şi tóte accidentele siphylitice dobandite sau ereditarie. *Vindecare sigura si radicală* a bólelorĭ celorĭ mai inveterate si rebele tutulorĭ tratamentelorĭ prin

BISCUITS DU Dr OLLIVIER

unicĭ aprobaţĭ de către Academia de Medecina din Paris.

Unicĭ autorizaţĭ de către guvernulŭ francesŭ.

Unicĭ admişĭ în spitalurile din Paris.

Recompensă naţională de 24,000 f.

Acestŭ medicamentŭ fórte plăcut intrebuinţatŭ de 60 anĭ de către cei marĭ medicĭ ca celŭ mai putinte *depurativu* cunoscut este unicul în *tóta lumea* posedându aceste titluri onorifice şi avându obţinutŭ aceste inalte distincţiunĭ cea ce indică imensa sa superioritate.

Depositŭ generalu : 62, r. de Rivoli, Paris

Uă broşura asupra acestu bóle insoţeşte fie-care cutie

Depou în Iaşi la Fraţii Konya farmacistĭ

Sirop Codéine Tolu Zed

SIROPUL Drului ZED

are pentru basa principală **Codeina şi Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătóre a le opiului.

Foloseşte de minune în contra **irritaţiunilor, peptului** si **ale pulmonilor**, a **tuscelor invechile, bronchitelor, tuscĭ magăresci, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* **22, Drouot** şi la *diverse* Farmacii

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix : 0f 50c.

Raymond GARIEL,

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc

Envoi franco de l'Album sur demande

GRILLAGES

1 m. de haut LE MÈTRE 0f30c.

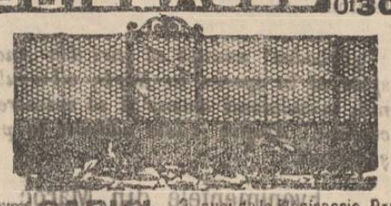

Raym GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES. Les 100 mèt. 5 f.

PONDOIR

DEPOSÉ

Prix.....6f 50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

Cumpăraţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei care au întîrziat

Să nu piardă ocaziunea acum la:

Clasa III-a a Loteriei

Tragerea

la 2 şi 3 Septembrie

LEI 900000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322,000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zèci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara din puţinile

Lozuri Norocoase

ce au mai rămas libere la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale :

1/8	Una optime	Lei 8.50
1/4	Un sfert	Lei 17
1/2	Una jumătate	Lei 34
1	Loz întreg	Lei 68

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	4.50—lei	1/4	Un sfert	9—lei
1/2	Una jumătate	18 — lei	1/1	loz întreg	36—lei

Comenzile se fac pintr'carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează servicia celmai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se tace imediat după tragere.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, Strada Primăriei No. 17.--Instalaţie cu motoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
» » » » IV, 40 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul V.—No. 511.—IAŞI, Duminică 17 August 1908

Agitaţiuni anarchice

La 13 August a avut loc în Capitală congresul podgorenilor. Congresul acesta este însă o dovadă de cîtă uşurinţă a fost capabil guvernul liberal la fabricarea nămolului de legi şi reforme, cu cari a înzestrat ţara şi codurile romîneşti. Cu multă dreptate această însemnată categorie economică a ţării se ridică împotriva unor dispoziţiuni din legea licenţelor şi a monopolului, cari dau o puternică şi poate, ireparabilă lovitură viticulturei noastre.

Dar ori cum s'ar prezenta chestiunea, noi nu putem admite—şi ne pare bine că şi viticultorii au admis acest mod de a vedea—ca din această chestiune de ordin pur economic să se dea curs liber patimelor politice, să se facă agitaţiuni şi tulburări primejdioase. Şi noi am înfierat de la început, de cum s'a întrezărit dorinţa d-lui Nicu Filipescu, de a exploata doleanţele podgorenilor producînd, prin agenţii săi dornici de scandal, sentimente de răzvrătire şi de primejduire a bunei ordine.

Fireşte, presa carpistă şi în special „Epoca", cu îndrăzneala şi cinizmul ce o caracterizează, a găsit imediat prilejul să ne atace, să ne denunţe ca pe nişte calomniatori ordinari, cari nu avem altă treabă de cît de a persecuta şi ponegri pe d. Filipescu. Am tăcut; căci ce poţi răspunde înjurăturilor „Epocei", şi am lăsat ca lucrurile să se dezvolte de la sine, ca agitaţiunile patronului „Epocei" să-şi ia cursul lor normal—căci nu puteau fi de cît sterile — pentru a se vedea mai tîrziu, dacă am avut sau nu dreptate.

Astăzi, cînd lucrurile s'au domolit, lumea întreagă s'a convins de gratuitatea calificativelor ce ne-a adresat „Epoca". Astăzi este lucru în mod public cunoscut, că d. Filipescu a avut un rol în mişcarea viticultorilor, şi ceva mai mult, rolul pe care l'am denunţat noi la vreme.

Cetiţi „Epoca" de eri şi veţi vedea, că *ţara romînească este ameninţată de o straşnică revoluţie din partea viticultorilor.* Faptul este absolut inexact şi e de prisos să mai dovedim pentru ce. Fiecare cunoaşte atitudinea demnă, liniştită a viticultorilor şi înainte de congres şi în timpul congresului. Şi desigur că liniştea congresiştilor nu se datoreşte d-lui Nicu Filipescu, care de cît-va vreme răscoleşte sufletele şi caută să le înfierbinte pentru o explozie revoluţionară din care ar căuta să profite; ci bunului simţ şi înţălepciunei celor interesaţi cinstit la mişcarea aceasta, cari ştiu, că o cauză—oricît de dreaptă ar fi—este condamnată şi reprobată, dacă se serveşte de agitaţiuni sediţioase.

Purtarea d-lui Nicu Filipescu în această afacere—ca şi în multe altele—a fost revoltătoare.

Pe cînd toată lumea vedea în agitaţiile viticultorilor o mişcare cinstită, de ordine şi fără alt scop, de cît apărarea unui interes legitim jignit printr'o nefastă dispoziţie legală; pe cînd toată ţara îşi îndrepta cu simpatie atenţiunea către o mişcare pur economică; numai d. Filipescu cu cîţi-va acoliţi de-ai săi, cutriera mahalălile îndemnînd pe oamenii paşnici la rebeliune şi publicînd în „Epoca" articole incendiare.

Revoluţiunea din primăvara anului trecut n'a fost se vede suficientă pentru nesăţiosul d. Filipescu;—nu i-a adus nici un folos, nu i-a realizat nici o speranţă. De putere—singura raţiune de a fi a d-sale—era şi atunci departe, este şi acum.

Şi fiind-că mersul normal al lucrurilor nu-l apropie nici cu un pas de acest îndepărtat ideal, d-sa caută să provoace tulburări şi revoluţii, doar-doar va izbuti să se folosească cu ceva.

Fire turbulentă şi sediţioasă, d. Filipescu aminteşte cu multă preciziune pe anticul *Catilina*, şi îndreptăţeşte în totul această caracterizare plastică a şefului nostru. Pentru d. Filipescu nimic nu este nepermis, dar tot cu aceiaşi logică totul este nepermis altora. Pentru a-şi ajunge scopul, d-sa nu face alegere de mijloace, pentru-că mai presus de toate este persoana sa prea susceptibilă şi vindicativă. Dacă este vorba să ajungă la putere, d. Filipescu nu se dă îndărăt de la cele mai fatale agitaţiuni. Ce-i pasă de ţară cînd lucrează în interesul său!

Cu asemenea temperament şi cu această logică, locul d-lui Filipescu nu este nici măcar între partizanii d-lui Carp, cari, ori-cît sunt de reclamagii tot n'au uitat ce-i bunul simţ. Cu asemenea temperament şi cu această logică d. Filipescu poate ocupa un loc de frunte între tovarăşii lui Ravachol şi ai lui Caserio. Acolo, în rîndurile acestor oameni, calităţile sufleteşti ale d-lui Filipescu pot găsi o întrebuinţare variată şi rodnică pentru anarhie.

Manoliu.

Vinovaţii să fie pedepsiţi

Din nou este readusă în discuţia publică chestiunea bataiei în armată. La Iaşi, Buzău şi o sumă de alte localităţi s'a constatat din nou perzistenţa acestui obiceiu degradator şi pentru cel lovit ca şi pentru cel care loveşte.

A discuta procedeul în sine ie un lucru de prisos - întru cît M. S. Regele, şeful suprem al armatei, a interzis, prin cuvinte memorabile, întrebuinţarea acestui mod barbar în instruirea trupelor.

Cu toate aceste rău obiceiu este mai tare de cît ordinul Suveranului chiar. Firile brutale, neputincioase a se stăpîni şi a pune sirajă unor astfel de apucături urite, lovesc, în convingerea unei impunităţi sigure.

A inflera nu este suficient, căci pentru astfel de oameni sancţiunea morală nu contează. Pedeapsa se impune, pentru că numai astfel vor putea fi înfrînaţi acei, cari îşi închipuie, că odată ajuns la un grad ceva mai înalt în ierarhia militară, au dreptul să lovească—de multe ori să schingiuiască-pe un semen al lor.

Se zice că divizia respectivă a deschis o anchetă. Lucrul este desigur foarte îmbucurător. Tot ce dorim este ca acea anchetă să fie făcută cu nepărtinire, fără consideraţie de spirit de corp sau castă, ci numai de acel sentiment de dreptate suprema, care înalţă şi pe judecător şi instituţia în sine.

Iar vinovaţii—dovediţi ca atari—să fie pedepsiţi în mod sever, căci ei s'au facut de două ori vinovaţi, odată faţă de spiritul de umanitate innăscut în fiecare din noi şi a doua oară pentru calcarea expresă a unui ordin emanat de la şeful suprem al armatei.

D. Mişu Rachtivan

Iată un personagiu politic care nu se poate plînge că a fost nesocotit de Opinia. *Ne-am ocupat de d-sa în diferite rînduri şi primul număr chiar, al scrisit a doua a ziarului nostru, cuprins de mule despre fostul secretar general al d-lui Gheorghe Cantacuzino.*

Ne-am ocupat de d-sa nu din cauza valoarei intrinseci a personalităţei sale politice, ci din cauza imprejurărilor, de naturi diferite, care îl impuneau discuţiunilor presei.

Aşa a fost cu ocazia celebrului banchet de la Erdăla, cînd trufia cantacuzinistă şi tendinţa lor nenorocită se concretisase în vorbele nesocotite pronunţate de fostul secretar de la interne; aşa a fost cînd s'a cercetat gestiunea aceluiaş minister; tot astfel cînd s'a pus în evidenţă mentalitatea numitului personagiu în privinţa obligaţiunilor de anumită natură pe care le contractase faţă de unii funcţionari superiori, a căror supraveghiere cădea în sarcina d-sale.

Acum d. Rachtivan se impune din nou atenţiunei publice prin actele oficiale publicate de excelentul nostru confrate Ordinea.

Recunoaştem că chestia ie cam ingrată, că ea nu poate să facă plăcere unui personagiu politic care, în îndrăzneala-i inconştientă, mergea pînă a încerca să se măsoare şi să atace pe d. Take Ionescu. Nu mai puţin d. Rachtivan trebuie să vorbească—d-sa este dator să se explice faţă de marele public.

Faptele se cunosc. Pentru un banchet care urma să aibă loc în onoarea guvernului—pentru serbătorirea iradelei obţinute în chestia aromînilor — s'a adunat bani mulţi. Acel banchet n'a avut loc, iar banii urmau să se restituie, conform telegramei cifrate şi oficiale a d-lui Rachtivan.

Restituitu-s'a acei bani, da sau ba? Persoanele, cărora fostul ministru de interne n'a voit să le facă credit de 36 lei, primit-au banii pe care s'au grăbit să-i trimită?

Nu ie vorba numai de faptul în sine, dar chestiunea se complică din moment ce pentru pregătirile făcute în vederea banchetului a fost nevoie să se recurgă la fondul de rezistenţă a partidului. D. Rachtivan nu s'a făcut vinovat numai faţă de persoanele cari au trimis bani, fără a-i mai vedea şi fără a asista la banchet, ci şi faţă de întregul partid, căci din cauza d-sale fondul care trebuia să formeze mijlocul de rezistenţă în opoziţie a fost pus la contribuţie.

De două ori culpabil s'a făcut d. Rachtivan— şi pentru un om, care pretinde să mai rămîie în viaţa noastră publică—mutismul acesta, de care de altmintrelea se arată cuprinsă întreaga presă cantacuzinisto-carpistă, însamnă o adevărată sinucidere politică.

CATE-VA NOTE

In legătură desigur cu propunerea *Neamului* stă prezenţa d-lui A. C. Cuza la berăria Azuga, în una din ultimele seri ale săptămînei trecute; prezenţă care a surprins şi intrigat mult întreaga azistenţă din berărie precum şi întregul personal de serviciu.

Bănuiala noastră capătă multă consistenţă, dată fiind alocuţiunea—negreşit patriotică—ce d. Cuza a ţinut chelnerului *Simon*, şi mutra plouată a acestuia după plata consumaţiei.

*

Cel mai răspîndit ziar din Argentina e intitulat *Prensa*.

Cum a auzit despre asta, *prensul* nostru, care socoteşte această titulatură ca o specială atenţie pentru d-sa a dispus să se trimeată ziarului argentinian o subvenţie fie din fondul de 50,000, fie din fondul banchetelor cari trebuiesc date, dar nu se dau.

Nababul a revocat însă dispoziţia pe motivul că toate acele fonduri sunt epuizate.

In schimb a trimis directorului *Prensei* mai multe sfaturi în privinţa mijloacelor de a-şi procura fonduri pentru ziar.

*

Şi viitorul congres studenţeăc şi-a găsit beleaua cu d. Iorga.

D. Iorga după ce arată că în privinţa acelui congres nu l'a întrebat nimeni, adaugă, cu dispreţ, că n'a avut nici *cine* să-l întrebe.

Şi numai la un detaliu nu se gîndeşte d. Iorga: că n'ar fi avut *de ce* să-l întrebe tocmai pe d-sa.

Chestiuni locale

Publicul şi serviciile

Redacţiile ziarelor sunt vecinic asaltate de plîngeri şi reclamaţiuni. Publicul s'a obicinuit cu timpul să recurgă la puterea publicităţii de cîte ori are vr'o nemulţumire, de cîte ori îi se pare, cu deosebire, că în vr'un serviciu public oare care e nedreptăţit ori rău tratat.

De multe ori ziarele au fost nevoite chiar să deschidă cîte o rubrică permanentă pentru a înregistra plîngerile anonime ori semnate în contra atîtor instituţiuni şi persoane.

Nu e însă nedrept să observăm că uneori ziarele au putut ajunge la convingerea că şi pubilcul e prea exigent, că face pretenţiuni excesive, că prea se grăbeşte cu reclamaţiunea, cu plîngerea ori denunţarea. Ba, înclinăm uneori a crede că publicul nostru iaşan, este prin excelenţă pretenţios şi uneori avem neplăcerea de a descoperi o mentalitate prea puţin lăudabilă.

Un exemplu—între multe.

O cartă poştală sosită la redacţie comunică o plîngere din partea unui tînăr—student ori elev superior—în contra unui conductor de tramvaiu. Motivul ar fi cam acesta. Tînărul a plătit un bilet până la Copou—prin Sărărie—însă conductorul pretinde că biletul era numai până la o anumită haltă, mai apropiată.

Şi corespondentul anonimei închee cu emfază: „nu mă îndoiesc că ziarul dv. care a înregistrat cazul că un domn militar a pălmuit pe un conductor de la tramvai, va înregistra şi plîngerea mea dreaptă..."

Cazul însă a fost cu totul altmintrelea. Din întîmplare un redactor al ziarului se găsea în acelaşi vagon şi s'a putut convinge de *visu* că acel tînăr a încercat să frusteze—ierte-ni-se expresia—pe nenorocitul conductor care, uneori, îşi poate pierde postul pentru o eroare de taxare. Şi, ceea ce ar fi de necrezut, din capriciul de a parcurge gratis o bucată de drum, un tînăr cult expune pe un nenorocit, ba încă îl dă la gazetă cu număr şi nume, ca pe un necinstit.

Cazul e rar, fără îndoială. Dar el dovedeşte că ziarele au dreptate cînd procedează cu rezervă sau cu neîncredere faţă de nenumărate reclamaţii şi denunţări ce se adresează din public în potriva unor servicii şi funcţionari.

Ar fi bine ca publicul să mediteze înainte de a le scrie.

OAMENI ŞI LUCRURI

Glossa unui congres

Acum, în preajma toamnei, cum era şi firesc a avut loc în Capitală congresul podgorenilor. Dezbaterile sunt pline de interes şi de picante detalii. Ele au fost conduse, în special de profesorul Mehedinţi, fruntaş junimist şi director al „Convorbirilor literare"—ca un discret omagiu pentru „Junimea" iaşană de altă dată, care nu disprețuia de loc aroma vinului şi contribuia mult la înflorirea „Boltei Reci" pe care o ridicase la înălţimea unei instituţiuni... literare.

*

Iaşul—oraş cu podgorii renumite—se şi cuvenia să fie reprezentat cu vrednicie într'un asemenea congres.

In numele lui a vorbit d-rul... Căpăţînă, pe cînd alte oraşe au trimis delegaţi cu nume tendenţioase ca Spirtaru, Chirchilescu şi alţii Cu asemenea nume nu se combate... beţia.

*

Vinul a fost pur şi simplu di... vinizat de oratorii congresului, însă atacurile în potriva guvernului n'au fost tocmai vii. Din potrivă directorul „Convorbirilor literare" a apărat guvernul şi a făcut elogii ministerului finanţelor şi... subvenţiilor. A arătat numai că e o mare deosebire între monopolul de odinioară al tutunului şi cel de acum al cîrciumelor căci prin acesta din urmă se loveşte... viţa. Cine nu ştie că d. Mehedinţi, deşi subvenţionat de liberali în literatură, în politică e cu boerii de... viţă?

*

Poate din aceiaşi cauză d-sa s'a ferit a cere, ca alţi oratori, constituirea unui „comitet de rezistenţă". Aceasta presupune şi un fond de... rezistenţă, căruia nababii adoraţi de d. Mehedinţi nu-i pot rezista.

S'a mulţumit numai a exprima speranţa că guvernul va veni la toamnă cu o măsură bună. Poate reîntroduce măsura lui... Cuza.

*

Boerii de oraşe au tot felul de localuri de petrecere, a zis un orator rustic. Noi am avut o biată crîşmuliţă şi ni s'a luat şi aceea. Cu ce rămînem acum la ţară?

Asemenea duioase accente cu aluzii la „petreceri" sunt mai curînd o iluzie nu la crîşmari, ci la crîşmărese!

Caveant consules!

*

„Berea tîmpeşte şi braga prosteşte"—strigat un alt orator. Are oare vinul nevoie de asemenea în...vinuiri la adresa altor băuturi? Ni se pare că se cam înjoseşte divina băutură cu care se mîndreşte ţara noastră alăturîndu-i-se calităţi de acele ale bragăi, atît de dragă vecinilor noştri bulgari.

Vinul nu trebuie nici comparat cu altă ceva, nici lăudat. El trebue băut.

Cu atît mai mult că în curînd Iaşul care a fost oraşul vinului—va deveni oraşul—apei potabile.

Ergo bibamus!

Rodion

Expoziţia din Praga

In încîntătoarea capitală a Boemiei are loc în acest moment o importantă expoziţie industrială, deschisă din luna Iunie şi care îşi va atinge apogeul în Septembrie, cu ocazia congresului internaţional al Camerilor de comerciu şi Industrie.

Capitala celei mai bogate provincii din Austro-Ungaria, aşezată pe malurile frumoasei Moldau, Praga cu o populaţie de peste o jumătate milion de locuitori, este considerată ca una din cele mai frumóse localităţi din Europa.

Despre eleganta şi splendoarea ei Alexandru de Humbolot, cunoscutul istoric, se exprimă foarte elogios, considerînd-o ca întăia de pe continent şi a 4-a din lume.

Goethe a numit-o „cea mai preţioasă peatră din coroana oraşelor".

Centru al unei puternice industrii şi al unui înfloritor comerciu, Praga formează punctul de joncţiune al căilor ferate din Boemia şi al navigaţiei de pe Moldau. Aici îşi are reşidinţa Dieta, consiliul provincial, locotenenţa care reprezintă guvernul central al Austriei şi toate autorităţile superioare ale Bohemiei.

Posedă 2 universităţi, 2 şcoli pohytechnice, vre-o 40 de licee şi gimnazii, o academie regală, cehă, o academie de belearte, un conservator de muzică, cu reputaţie universală, mai multe importante galerii de tablouri, musee cu preţioase colecţii artistice, 10 teatre şi peste 500 de ziare.

Admirabilul său învăţămînt comercial şi industrial ar putea fi luat ca model de celelalte state.

Important centru financiar, rivalisează cu Viena, are 2 burse, 15 bănci mari şi un mare număr de sucursale ale caselor de bancă străine, numeroase societăţi de tot genul, case de economii şi peste 1000 de fabrici şi uzine.

Importul acestui oraş să rădice la 5 milioane tone, necomptînd de cît mărfurile de oarecare valoare. iar exportul la 2 milioane tone.

Este legat, prin exprese cu toate oraşele mai importante de pe continent. De la Iaşi drumul se face în 34 ore iar din Bucureşti în 36 ore.

*

Camera de Comerciu şi industrie din Praga, cu o reputaţie universală deplin meritată este o adevărată instituţie de stat şi îşi întinde autoritatea peste o numeroasă şi bogată populaţie de industriaşi şi comercianţi.

Numărul acelor care contribue la susţinerea ei, prin plata impozitelor se rîdică la cifra de 110.000, aşa că singură Camera de Comerţ din Praga încasează 1 | 7 din impositul industrial ce se plăteşte în toată Austria, mai mult de cât încasează ţările ca Norvegia, Danemarca, Serbia, Grecia etc.

Pentru a se vedea importanţa şi interesele mari ce girează această cameră este bine să cunoaştem că în raza ei se găseşte cea mai mare fabrică de zahar din Austria, cea mai mare distilare de alcol a doua din fabricele mari de bere, cea mai mare uzină de maşini, cea mai mare uzină de vagoane de la cele de marfă până la cele mai luxoase de călători, cea mai mare uzină de maşini agricole, cea mai mare fabrică de postav de pînzeturi, de cravate etc.

Posedă unul din cele mai mari stabilimente grafice, importante uzine metalurgice, o desvoltată industrie ceramică, chimică şi textilă. Sunt celebre în toată lumea bijuteriele, blănurile şi conservele fabricate la Praga.

Şantierele, lucrările de canalizare şi navigaţie îşi au centrul în această regiune. Corporaţiile şi asociaţiile industriale au atins aici cea mai perfectă formă de organizare.

Expoziţia ce s'a deschis se datoreşte iniţiativei luată de Camera de Comerciu şi Industrie din Praga spre a sărbători împlinirea a 60 de ani de domnie a împăratului Frantz Josef.

Hotărîrea Camerei a fost primită cu multă bună voinţă de împărat care a făgăduit că o va onora expoziţia cu vizita sa.

Arhiducele moştenitor Francisc Ferdinand a primit să patroneze această sărbătoare a muncii care onorează atîta poporul ceh. Preşidinţii de onoare ai expoziţiei sunt: Ministrul de comerţ, marele mareşal al Boemiei, guvernatorul provinciei şi primarul oraşului.

*

Planul expoziţiei, care prevedea numai pentru construcţii 53.000 metri patraţi a fost întocmit de un distins arhitect, pro-

Cumparați Bilete pentru Loteria 4 Clasa III a Regatului Romîn

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI (Piața Unirei)

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 36,- O jumatate loz Lei 18 - Un sfert de loz Lei 9 Una optime lei 4-50

fesor la școala polytechnică din Praga.

S'au avut în vedere toate neajunsurile constatate la alte expoziții și s'a făcut tot posibilul a se înlătura cît mai multe, cu această ocasie. Aspectul general nu lasă nimic de dorit din punct de vedere utilitar, estetic și artistic. Planul este bine coordonat, împarte admirabil diferitele grupe de construcții, oferă frumoase perspective, comunicații largi și comode, alei frumoase și spațioase. Diferitele părți ale expoziției sînt legate prin galerii acoperite, care permit visitarea ori-care ar fi starea timpului. Fie-care pavilion este ast-fel situat în cît nu-i nici ascuns, nici prea îndepărtat și interiorul fie-căruia este astfel întocmit ca să mulțumească și pe cel mai exigent exposant.

*

Seriositatea și grija cu care inițiatorii acestei splendide expositiei au căutat să se arăte lumei că este egală cu tactul și măsura cu care au căutat să se ocupe și să proteje pe expozanții germani sau de alte naționalități. S'a ajuns astfel că, cu toată preponderența cehilor în toată această serbătoare a muncei, nimeni să nu fie jignit, să se asigure conlucrarea tuturor neavîndu-se în vedere de cît reușita ei. Departe de a provoca gelosii, umilințe și sentimente de ură, cehii din contra și-au atras recunoștința și respectul tuturora.

De sigur că de munca aceasta uriașă, se va resimți din ce în ce mai mult și mai intens comerțul și industria Boemiei, această fericită provincie a Austriei.

E. B.

PROGRAMUL
ALERGARILOR DE TOAMNA

— Alergările vor avea loc în zilele de 7 și 8 Septembrie —

Iată programul așa cum a fost definitiv întocmit.

Ziua I-a 7 Septembrie

Premiul comunei Iași.

Ora 2 p. m.

Alergare de trap la ham pentru armasari, epe și jugani de ori-ce rasă și proveniență, de 3 ani și deasupra. Calul care a câștigat o alergare la trap, în țară sau străinătate, va fi distanțat cu 60 metri, cel care a câștigat ori când două alergări cu 120 metri, cel care a câștigat ori când mai multe alergări sau în 1908 două alergări, cu 180 metri.

Calul care a alergat în țară în 1908 fără a câștiga, va beneficia de un avasu de 50 metri, calul născut și crescut în țară și înscris în Stud Bookul de 1/2 sînge va beneficia de un avans de 100 metri.

Distanța 3000 metri.

Premul I, 1400 lei
„ II, 300 „
„ III, 100 „

Premiul Cristești-Țuțora Oferit de Principele Mihai D. Sturdza.

Ora 2 1/2 p. m.

Gentelmen Riders și oficeri. Pentru cai de 3 ani și deasupra care n'au câștigat în 1908 un premiude 2000 lei sau o sumă de 4000 lei.

Câștigătorul din 1908 va lua 2 1/2 kgr. supra greutate de fiecare sumă de 1000 lei câștigată.

Caii care nu vor fi câștigat nici-un premiu, vor primi o descarcare specială de 3 kgr.

Caii puși de vânzare de 2500 lei, nu vor lua nici o supra greutate.

Distanța 1800 metri.

Premiul I, 1600 lei
„ II, 250 lei
„ III, 150 lei

Premiul «Jokey—Club» Iași

Ora 3 p. m.

Pentru caii pur sânge de 3 ani și deasupra care n'au câștigat o sumă de 25,000 lei.

Câștigătorii în cariera lor, vor lua 1 1/2 kgr. supra greutate de fiecare sumă de 5000 lei câștigată. Cai puși de vânzare pe 4000 lei, nu vor lua nici o supra greutate. Caii puși de vânzare pe 2000 lei, vor mai primi 5 kgr. descărcare.

Distanța 2400 metri.

Premiul I, 5000
„ II, 500
„ III, 300

Cursa Militară

Ora 3 1/2 p. m.

Alergări de garduri pentru cai de ori ce rasă și de orice proveniență de 4 ani și deasupra, aparținând oficerilor armatei române în activitate și călăriți de oficeri în activitate.

Cai de pur sânge englez excluși.

Greutatea comună de 75 kgr.

Cai cari au câștigat alergări de obstacole, vor primi câte 3 kgr. supra greutate de fiecare alergare câștigată. Caii născuți în țară primesc 3 kgr. descarcare. Caii cari au câștigat în anul curent cel puțin 2 alergări plate sau de obstacole sunt excluși.

Distanța 3000 metri.

Premiul I, 500 lei
„ II, 150 lei
„ III, 100 lei

Cursa oficerilor:

Ora 4 p. m.

Alergări de garduri pentru cai de orice rasă de 4 ani și mai sus, aparținînd oficerilor armatei române călăriți de oficeri în activitate sau rezervă.

Greutatea comună 75 kgr.

Caii de pur sînge născuți în streinătate primesc 2 kgr. supra greutate. Caii cari au câștigat alergări de obstacole, primesc câte 3 kgr. supra greutate de fiecare alergare câștigată. Caii de 1/2 sânge născuți în țară, primesc 5 kgr. descarcare.

Caii cari au câștigat în București sau străinătate în anul curent 2 alergări sunt excluși.

Câștigătorul unui premiu de 3000 în anul precedent este exclus.

Distanța 3000 metri.

Premiul I, 600 lei
„ II, 150 lei
„ III, 100 lei

Premiul Moldova:

Ora 5 p. m.

Pentru caii jumătate sânge de 3 ani și deasupra, cari n'au câștigat nici o dată în plat sau obstacole; vor fi calificați și caii cari au câștigat însă de vânzare pe 800 lei. Caii înscriși în St. Book de 1/2 sânge primesc 2 kgr. descarcare, Caii născuți în județele Iași, Roman, Neamț, Botoșani, Dorohoi și Suceava, vor primi 4 kg. descarcare.

Greutatea de 3 ani 67 kg.
„ 4 ani 74 kg.
„ 5 ani și mai sus 76 kgr.

Distanța 1800 metri.

Premiul I, 700 lei
„ II, 200 lei
„ III, 100 lei

Ziua II-a 8 Septembrie:

Premiul Bahlui:

Ora 2 1/2 p. m.

Alergare de trap la ham pentur harmasari, epe și jugani de 1/2 sânge de 3 ani și deasupra și înscriși St. Book.

Calul care a câștigat o alergare va fi distanțat cu 50 metri; cel care a câștigat ori când mai multe alergări s'au în 1908 două alergări sau în ziua întâi de alergări la Iași cu 100 metri.

Calul care a alergat în țară în 1908 fără a câștiga, va beneficia de un avans de50 metri. Caii care vor fi puși de vânzare pentru 2000 lei vor beneficia de 50 metri avans pentru 1500 lei 75 metri pentru 1000 lei 100 metri.

Distanța 2500 metri

Premiul I, 1000 lei
„ II, 200 „
„ III, 100 „

Premiul Prutul;

Ora 3 p. m.

Pentru caii de 1/2 sânge de 3 ani și mai sus, născuți în Moldova care nu au câștigat nici odată.

Greutatea 3 ani 66 kgr.
„ 4 ani și mai sus 70 kgr.

Distanța 2200 metri

Premiul I, 600 lei
„ II, 200 „
„ III, 100 „

Premiul „Beyzade Al. Moruzzi"

Ora 3 jum. p. m.

Consolație pentru caii care alergînd la Iași în această întrunire n'au cîștigat o sumă de 1000 lei în plat s'au în obstacole.

Greutatea 3 ani 59 kgr.
„ 4 „ și mai sus 64 kgr.

Distanța 1600 metri.

Premiul I 1500 lei
„ II 300 „
„ III 200 „

Premiul Copou:

Ora 4 p. m.

Pentru cai de 3 ani și mai sus, de vînzare pe 2500 lei.

Greutatea 3 ani 60 kgr.
„ 4 „ și mai sus 65 kgr. decarcare, pe 1500 lei 4 kgr., pe 1000 lei 6 kgr.

Distanța 2100 metri

Premiul I 1600 lei
„ II 200 „

Premiul Miroslava:

Ora 4 jum. p. m.

Alergări de garduri pentru cai de orice proveniență de 4 ani și deasupra, cari n'au cîștigat nici odată în plat și obstacole. Cai de pur sînge excluși.

Gentlemeni și oficeri.

Greutatea comună de 75 kgr.

Cai născuți în țară primesc 3 kgr. descarcare. Caii cari au cîștigat, vor fi calificați însă de vînzare de 800 lei.

Distanța 3000 metri

Premiul I 600 lei
„ II 150 „
„ III 100 „

Litere-Științe-Arte

Odobescu.—Editura Minerva ne dă acum al doilea volum din prețioasele opere ale unuia din prea puținii scriitori în adevăr „clasici" ce i-a avut literatura romînă în a doua jumătate a secolului trecut. Asupra personalității și talentului variat a lui Odobescu s'a scris mult. Iată cîteva rînduri foarte recente asupra autorului lui „Pseudokineghetikos", reproduse din revistă d-lor Goga și Chendi, „Țara noastră":

„... O grădină de om, un suflet frumos. Avem iarăși înaintea noastră scrierile lui. De-o parte nuvelile lui istorice, cu limba acea de o îmbinare atît de fericită a elementelor arhaice și moderne. De alta excursiile lui literare așa de variate. Și în sfîrșit seninele pagini de arheologie. E firesc să te întrebi: unde-l așezi pe acest scriitor? Poți să-l înșiri printre nuveliști, cînd proza lui adeseori e istorie curată? Poți să'l numești istoric, cînd cercetările lui pe acest teren au o culoare atît de literară? Este arheolog în înțelesul strîns al cuvîntului acela, care în călătoria la Snagov e cel mai delicios impresionist? Sau critic să-l chemi pe cel ce refuză a-și stringe gîndurile într'un sistem, și se pierde în abaterile cele mai fantastice?... Poate nici una, nici alta; poate de toate. Dovedit rămîne însă, că în fiecare din aceste direcțiuni a fost estet și gînditor, că în toate ne-a lăsat cîte un crîmpei de adevăr, sau vre-o simțire caldă, că spiritul lui strălucește pretutindeni. „Oare nu e una din cele mai fericite însușiri ale spiritului omenesc de a poetiza ori-ce lucru după placul său? In ori-ce faptă, în ori-ce stare a sa, omul poate găsi comori de încîntare pentru imaginațiunea și gusturile sale",—o spune Odobescu însuși, mărturisind astfel direct, cît de mult ținea să rămînă artist în toate.

*

Oesterreichische Rundschau, o distinsă revistă, care apare la Viena și la Lipsca, publică în numărul de la 15 August st. n. o nuvelă: Cei trei de Mihail Sadoveanu, cu următoarea notă: „Din volumul de nuvele, care va apare în curînd în editura lui Philipp Reclam, Lipsca". Numita publicație va mai tipări în afară de nuvela citată, alte 8 povestiri ale aceluiași autor și e hotărîtă a face cunoscut publicului german pe scriitorul romîn Sadoveanu, atît de apreciat în patria sa. Nuvelele sunt traduse de domnișoara Eleonora Borcea din Hermannstadt și vor apare cu o prefață de d. profesor dr. Weigand".

*

A apărut No. 363 din „Biblioteca pentru toți" coprinzînd „Cea d'intâi iubire" de Ivan Turghenieff, traducere de d. Nicolae Dașcovici.

Editura „Bibliotecei pentru toți" a făcut cel mai frumos dar păturei cititoare de la noi, dînd într'o reușită traducere romînească admirabila scriere a lui Turghenieff: „Cea d'intâi iubire".

Intregul volum cuprinde povestirea simplă, delicată a unei iubiri nenorocite, în care un copilandru azistă îndurerat la umilirea făpturei mult adorate, fără să'i poată veni într'ajutor. Femeea pentru care și-ar fi jertfit bucuros viața-i tînără, e batjocorită, umilită și maltratată tocmai de tatăl său, împotriva căruia, ca fiu, nu poate nici gîndi rău.

*

A apărut și s'a pus în vînzare No. 8 al revistei „Pagini Libere", care se tipărește la Galați, cu următorul interesant sumar:

B. Nemțeanu: Imn către Antonny, A. Spiru-Bacău: Despre „Haia Sanis", Enric Furtună: Moartea păgînului, Leon Feraru: O călătorie, G. Milian: Resemnare, Ion Corbu: Poeme, Vasile Crîngu: Mosaic, N.: Recenzii, Redacția: Cronica, informații, etc.

Numărul se vinde cu 10 bani în toată țara.

*

Celebrul roman al lui Sienkievicz a fost prelucrat pînă acum de doi scriitori pentru scenă, anume de fiul Sharei Bernard și de marele duce rus Constantin Constantinovici. Cetim acum că libretistul francez Henri Cain a dramatizat acelaș subiect pentru o operă a lui Jean Nougis, cunoscut compozitor. Noua operă se va reprezenta mai întâi pe scena de la Monte-Carlo.

In Germania, din capodopera lui Sienkievici, Nowowikly, a scos o poemă simfonic-corală în patru părți, pentru voce, cor, orchestră și orgă.

Tînărul compozitor a pus pe muzică patru episoade din celebrul roman: incendiul Romei, revolta poporului împotriva creștinilor, întâlnirea acestora în catacombe și întâlnirea lui Petru cu Nazarineanul înviat.

La sfîrșit, un epilog simfonic coral rezumă întreaga poemă și o închide.

Nowowikly, care e unul dintre cei mai distinși muzicanți germani, foarte tînăr încă, a luat de douăori premiul Academiei din Berlin, de două-ori premiul Mayerbeer și multe alte premii, mai puțin importante.

Ultima sa compoziațiune „Quo Vadis" s'a executat cu mare succes în Austria și Germania și a apărut pînă acum în limbile germane, franceză și engleză.

*

Intr'o casă veche din Iedburgh (Scoția), stă atîrnat de aproape trei sute de ani un gobelin, despre care se crede că a fost proprietatea reginei Maria Stuart, de oare-ce aceasta petrecuse cîtă-va vreme în acea casă.

Gobelinul reprezintă scena întîlnirei lui Iacob cu Esau; în colțul drept stă Rachela cu un copil în brațe; iar lîngă ea se vede figura Leei. Gobelinul prezintă un interes istoric deosebit prin faptul că Rachela seamănă cu nenorocita regină a scoției, iar Lea cu regina Elisabeta a Angliei. O mulțime de amatori, mai cu seamă Americani, au voit să cumpere acest prețios obiect de artă. Dar, după cum se spune, îl va cumpăra familia regală pentru colecția artistică din castelul de la Windsor.

*

STRUNA ZILEI

ELEMENTE DUȘMANE

Pe cînd maicile mănăstirii Agapia distrau copiii vizitatorilor cu mici focuri bengale, defensorul Vîntu începu să facă un scandal... etc. ZIARUL

Maice, să-mi iertați cuvîntu,
Insă—bată-vă norocu...
Cum de vă jucați cu focu
Tocmai cînd pe-acolo-i... Vîntu?

Informații

● *D. Nicu Filipescu, contrar afirmațiunilor presei sale, continuă să agite cărciumarii din Capitală, în vederea viitoarei alegeri de la colegiul II.*

Intr'adevăr, duplicitatea junimiștilor a devenit scandaloasă.

Pe cînd ei s'au asociat cu guvernul la intocmirea legei monopolului cîrciumelor, ba, mai mult încă, d. Carp a declarat în plină Cameră că măsurile luate de guvern în contra cîrciumarilor nu sunt destul de vexatorii, acum pentru un interes electoral, pozează în apărătorii cîrciumarilor, ridicîndu-se în contra monopolului cîrciumarilor.

E destul pentru a dovedi duplicitatea d-lui Filipescu, să spunem că acest domn alături de d. P. Carp a combătut cu cea mai mare energie propunerea ce a făcut-o d. Take Ionescu în comitetul executiv al fostului partid conservator, ca să se dea cîrciumarilor despăgubiri pentru pagubele ce le vor suferi prin legea monopolului.

● **Din infamiile d-lui Iorga.**—In No. 96 al „Neamului Romînesc", d. N. Iorga publică fără iscălitură și deci sub iscălitura sa—căci „toate notițele neiscălite sînt de N. Iorga"—următoarea insinuare infamă:

„A scăpat de la arest și bancherul evreu falit Lev, care a dat pentru aceasta o mie de lei".

Ne este absolut indiferentă soarta fostului bancher Leff; dar cînd d. Iorga insinuează la adresa magistraturei noastre o asemenea infamie, ni se pare că are datoria de a nu fi atît de laconic.

Căci d. Iorga trebuea să spue *cui* a dat fostul bancher acea sumă pentru a scăpa de la arest.

Find-că d. Iorda nu spune aceasta sîntem în drept să zicem, că d-sa a căzut atît de jos, în cît nu mai are nici curajul de a calomnia și recurge la ceva mai josnic: *insinuarea.*

Punem rămășag că celui dintâi magistrat, care i-ar cere socoteală pentru infamia comisă, d. Iorga i-ar răspunde că a vizitat cu totul pe alt cine-va.

Totuși, fapta d-lui Iorga, care de un timp a început să atace totul și toate, și care se crede dator să pîngărească și instituția magistraturei cu lașe și murdarea insinuări, nu poate rămîne fără nici o consecință.

Credem, că parchetul are de îndeplinit o mare datorie și cerem să intervie pentru a curma cu sistemul acesta inaugurat de d. *Iorga.*

● Din Bacău ni se scrie că alaltă eri o ploaie însoțită de grindină, a căzut în mai multe localități, cauzînd pagube mari.

In comuna Ieroveni peste 00 hectare da popușoiu și grădinele precum și 150 hectare de vie au fost cu desevîrșire distruse.

Recoltele din Mărăști, Grozești și Helegiu, de asemeni au suferit mari stricăciuni.

● **Din Basarabia.**—Sf. Sinod a ordonat ca în toate seminariile, unde au fost neorîndueli anul trecut, din care cauză au fost închise, acum la redeschiderea cursurilor episcopii să pronunțe discursuri prin care să sfătuiască pe școlari a nu mai împiedeca mersul regulat al învățămîntului.

— La Odessa a fost omorît în mijlocul străzei, bătrînul avocat Kaufmann, fiindcă s'a împotrivit hoțului care a vrut să'l jefuiască.

Hoțul, în fuga lui, a mai rănit pe un soldat care a vroit să'i prindă.

Văzîndu-se urmărit, hoțul s'a sinucis.

In aceiași zi 8 hoți mascați și înarmați s'au introdus în biroul fabricei de uleiu a domnului Schatz, furînd suma de 1700 ruble.

Din județ se comunică că 5 oameni înarmați au pradat și omorît pe arendașul Simeonow chiar în curtea sa, iar 7 slugi le-au închis într'o odaie, zăvorînd ușile și bătîndu-le în cuie.

Astfel de prădăciuni se fac zilnic în tot guvernămîntul.

— In ziua de 5 August la Odessa au fost executați 4 indivizi.

In cursul lunei Iulie au fost pronunțate 161 condemnări la moarte și 50 au fost executați.

— La școala agricolă din Cocorezeni s'au primit 200 cereri de înscriere, pe cînd sunt numai 15 locuri libere.

Dorul de învățătură printre tineretul sătesc a luat proporții mari.

— Semstvo județului Kișinău a înființat anul trecut în satele Nisporeni, Zbiroaia, Jaloveni, Seliștea, Șireții, Ghidighiși și Costești, cursuri de altoit viițe.

Sătenii care au urmat cursurile au primit ca premii instrumente de altoit și viițe.

Ei și-au înființat mici pepiniere, din care vînd viița altoită.

Văzînd că încercarea de anul trecut a reușit și acest mod de procedare fiind cel mai bun pentru replantarea viilor, zemstvoul proectează să înmulțească aceste cursuri în Basarabia.

— Consiliul de miniștri a cerut învoirea Țarului ca staroobriadtzii (lipovenii) supuși străini, care vor să se reîmpatrieze în Rusia, să fie dispensați de stagiul de 5 ani de domiciliu în Rusia, pentru a căpata împămîntenirea în Rusia.

Țarul s'a învoit la aceasta.

— Meseriile sunt foarte slab dezvoltate în Basarabia. Acuma ca și în 1902, numărul meseriașilor din Basarabia abia dacă ajunge cifra de 16 mii suflete, adică 0,7 la sută. Meseriile nu joacă nici un rol în gospodăria țăranului basarabean.

Cum se vede numai agricultura prezintă ocupațiunea populației Basarabiei; pe cînd alte ocupațiuni sunt slab dezvoltate. Dar și agricultura și celelalte ocupațiuni sunt slab organizate și bogățiile solului și subsolului se exploatează nerațional, așa cum se pricepe fie-care. Fosforitele Hotinului se exportă în Austria și Germania și se întorc de acolo ca îngrășămînt. Lignitele jud. Hotin nu le exploatează nimeni. Nimeni nici nu se îngrijește de desvoltarea ocupațiunilor miniere. Zemstvoul Basarabiei, care e singurul stăpîn, n'a făcut nimic pentru încurajarea și dezvoltarea acestor ocupațiuni.

Faptul că populațiunea rurală n'are altă ocupațiune, de cît cultura pămîntului și cultura viilor, a făcut ca această populație să sufere de sărăcie, în cît foarte adesea țărănimea nu poate plăti impozitele, și chiar nu de mult țăranii volostelor (plășilor): Costești, Mereni și Ialoreni au refuzat să plătească impozitele, căci n'aveau de unde. In aceste voloste țărănimea seamănă porumb și alte grîne, din cari trăesc; cu alte ocupațiuni nu se îndeletnicește. Din ancheta făcută de Ianorschi în aceste voloste s'a stabilit că numai 19.8 la sută din totalul țărănimei poate suporta greutatea impozitelor.

Aceste impozite se repartizează astfel: 59 la sută pentru comună, 10.3 la sută pentru județ (Zemstvo) și restul sunt dări către Stat; cîte-și trele voloste plătesc anual impozite comunale 50.400 ruble 136.000 lei), ceea-ce vine 1.95 ruble de hectar (deseatină).

Luni se va începe la administrația financiară plata pensiilor civile și militare pe luna August a. c.

DIVERSE

— Lucrătoru Ion Teodorescu, de la depozitul de mașini din gara Iași, aflîndu-se în atelier, o țeavă groasă i-a căzut în cap, rănindu-l grav.

Lucrătorul a fost dus la spitalul sf. Spiridon.

— Cassa școalelor a admis suma de 2000 lei pentru facerea reparațiilor exterioare trebuitoare bisericei Banu.

Membrii societății germanilor din Iași, vor organiza la sfîrșitul acestei luni o frumoasă serbare cîmpenească la Repedea.

Ultime informaţii

Avem cuvinte a crede că d. Ionel Brătianu, convins de inutilitatea inspectoratelor regionale, după cele cîte le-a văzut petrecîndu-se pînă acum, ar fi decis de a desfiinţa aceste posturi, atît de importante după concepţia de odinioară a autorului nuoei legi a tocmelelor agricole.

Deducem aceasta dintr'o anumită corespondenţă urmată între ministrul de interne şi unul din prefecţii săi favoriţi, şi al cărui stat l'a cerut.

Ministerul de războiu nu se mai poate plînge de lipsa de candidaţi pentru şcoalele militare.

Pentru cele 90 de locuri vacante la şcoala de infanterie, cavalerie şi artilerie din Bucureşti s'au înscris anul acesta: 500 candidaţi la infanterie, 200 la cavalerie şi 50 la artilerie.

Examinarea se începe astă-zi.

Ni se comunică din Aix-les-Bains că d. Take Ionescu, şeful partidului conservator democrat, se află în perfectă sănătate.

Şeful nostru împreună cu d-na Ionescu au plecat în Anglia pentru a face o călătorie cu automobilul în Scoţia.

D-sa se va afla la Paris în ziua de 2 Septembrie, iar la 15 ale aceleiaşi luni se va întoarce în ţară.

Distinsul nostru fruntaş d. Al. Bădăreu senator, fost ministru, a plecat de la Interlaken la Paris, de unde se va duce la Berlin pentru a lua parte la congresul interparlamentar.

D-sa se va întoarce în ţară la 2 Septembrie.

Din ordinul ministrului lucrărilor publice cîţi-va ingineri lucrează, cu mare activitate, la rădicarea planurilor pentru construirea unei nuoi linii ferate, menite a lega Fălticenii cu Roman şi Vasluiul.

Reţeaua va parcurge linia Coamă-Luncei — Fălticeni — Graşi — Păstraveni — Davideni — Tupilaţi — Roman.

Concursul pentru ocuparea burselor vacante la Seminarul „Veniamin Costachi" din localitate, se va începe Mercuri 20 August a. c.

In primile două zile va avea loc examinarea medicală a candidaţilor, care sunt în număr peste 120.

Autorităţile militare au deschis o serioasă anchetă în afacerea locotenentului Rizescu, din serviciul administraţiei, din Roman, în sarcina căruia s'ar fi descoperit lipsa unei însămnate sume de bani.

Numitul locotenent a fost adus la Iaşi şi arestat la comenduirea pieţei.

Suma ce lipseşte se zice că s'ar urca la vre-o 12.000 lei.

Se vorbeşte că locot. Rizescu ar fi împrumutat pe mai mulţi Ofiţeri din lada ce o administra, de la cea mai mare parte însă n'a primit chitanţe.

Administrator de plasă model.—Sunt cunoscute actele de banditism sevîrşite de administratorul de plasă Teodor M. Tabacu, din Paşcani, cu ocazia alegerei comunale din acea localitate.

In urma acestora 10 alegători l'au reclamat consiliului superior administrativ, pe baza art. 186 din legea organizărei comunelor rurale; alţi 10 alegători l'au dat în judecata curţei cu juri, pentru delictele sevîrşite cu ocazia alegerei.

Un alt număr de alegători au făcut contestaţie, cerînd invalidarea alegerei,—ţinîndu-se samă de condiţiile în care s'a făcut ea.

Ca să se vadă şi mai bine cine este acest domn Tabacu, pus pentru a veghia buna ordine, şi a aplica legile ţărei, dăm, aci o copie a unei reclamaţii trimesă procurorului general de un cetăţean din Paşcani.

Subsemnatul Nicolae Cerschi, lucrător în atelierul, C. F. R. din Paşcani, stabilit de 20 ani în comuna Paşcani, actualmente proprietar, cu cel mai profund respect viu a vă reclama următoarele:

Acum 2 săptămîni, a venit în vizită la mine un neam al meu, anume: Alex. Lesichevici, sub-şef de staţie la C F. R. austriace din Frasin (Bucovina), se înţelege însoţit de paşaport şi actele în regulă.

Intr'una din seri, pe cînd mă plimbam cu Lesichevici, pe biciclete, deodată şi în mod brusc, ne opreşte d. Th. M. Tabacu administrator de plasă; faţă de un public numeros, a început fără ca să ştim de ce, a ne insulta şi lovi cu un băţ, ce'l avea în mînă şi nemulţumit cu atîta, a adus 2 sergenţi trimiţîndu-ne la arestul primăriei, unde ne-a ţinut mai bine ca un ceas.

Intrebîndu-l pentru ce ne-a arestat, pentru ca ne bate şi ne insultă a răspuns că-l priveşte pe dînsul.

Respectos, Domnule Procuror, vă rog binevoiţi, a da ordin să se ancheteze acest caz ilegal, dîndu-se în judecată acest domn administrator de plasă, spre a-şi lua pedeapsa meritată.

Cît priveşte pe amicul meu Alex. Lesichevici, a reclamat cazul D-lui Ministru de externe al Austro-Ungariei.

Cu deosebită stimă
(ss) *Nicolae Cerschi*

D. general Tătărăscu, comandantul corpulu 4 de armată, imediat ce se va reîntoarce din concediu, se va duce să ia parte la exerciţiile şi studiile ce le face statul major.

La sfîrşitul lunei aceştia va fi convocat la ministerul de rezboiu, comitetul inspectorilor generali ai armatei, avîndu-se a se discuta mai multe chestiuni.

Mîine se va face la Podul-Iloaia alegerea noului consiliu comunal.

Vor fi două liste.

Biuroul va fi prezidat de d. Cezar Partenie Antoni, judecător.

Pentru viitorul an şcolar, la seminariul Pedagogic universitar, se vor înfiinţa clasele I şi V-a.

Cursurile se vor începe la 9 Septembrie anul curent.

Ministerul instrucţiunei publice a trimes o circulară liceului naţional prin care arată că elevii care au media 4.88 la un obiect pot fi promovaţi; acei care au la două obiecte cîte 4.88, la unul din obiecte va fi promovat, iar la cellalt va fi declarat corigent.

Inscrierile la şcoalele secondare din localitate, conform noului regulament al şcoalelor secondare, se vor începe în ziua de 20 August a. c.

P. S. S. Archiereul Ghenadie Georgescu, vicarul Mitropoliei, a plecat eri la Mănăstirea Cazancea, din judeţul Botoşani, unde a oficiat astă-zi un parastas pentru pomenirea ctitorilor şi a donatorilor.

Nici până astă-zi încă n'a sosit nici un ordin în privinţa manevrelor de toamnă aşa că încă nu se ştie ce contigente vor fi chemate anul acesta, spre a lua parte la manevre.

Se zice că se aşteaptă reîntoarcerea din concediu a d-lui general Al. Averescu, ministrul de răsboiu.

D. Gh. Dimitriu-Păuseşti, secretarul inspector al Camerei de meserii, a plecat să facă o anchetă la corporaţia meseriaşilor din Roman.

Eri s'a oficiat, ca în toţi anii, cu o solemnitate deosebită, hramul bisericei Schitului „Tăriţa" din dealul Răpedea.

Serviciul divin a fost oficiat de P. S. S. Archiereul Ghenadie Georgescu, egumenul bisericei sf. Spiridon, asistat de mai mulţi preoţi.

După serviciul religios a urmat obicinuita petrecere în poiana din pădurea schitului.

*

Tot eri s'a oficiat hramul bisericei din comuna Gropniţa.

Serviciul religios a fost oficat de Sf. Sa preotul Const. Dinescu, sub-protoerou.

D. Rădulescu, şeful vămei Iaşi a făcut două zile în şir o muniţioasă anchetă la fabrica de zahar de la Ripiceni.

Ancheta e privitoare la o serie de frustrări decare fabrica a fost acuzată.

Eri a încetat din viaţă, la locuinţa părinţilor săi, elevul Const. Cumpătă, din clasa a IV a şcoalei normale Vasile Lupu.

D. Nicolae Georgescu, subdirectorul regiei, fiind greu bolnav, a obţinut un concediu de 40 zile. D. casier I. Popovici îl va înlocui în timpul absenţei sale din serviciu.

Recensămîntul copiilor în vrîstă de şcoală, din comunele rurale din judeţul nostru, a luat sfîrşit astă-zi.

Locuitorii din satul Singer, comuna Gropniţa au cerut ministerului instrucţiunei publice să le construiască un local propriu de şcoală.

D. Anton Iacobescu, învăţător la şcoala din satul Slobozia, comuna Voineşti, a fost transferat la şcoala din Bozbatz, judeţul Dîmboviţa.

Mîine seară Duminică se va începe la grădina Caza-Vodă seria reprezentaţiilor cinematografului vorbitor, ultima invenţie perfecţionată. Mişcările de pe pînză corespund perfect cu vocea gramofonului.

Din Constanţa.—Vaporul „Dacia", care trebuia să plece astă-noapte la 11,30 a plecat la 5 oare a. m. din cauza întărzierei Expresului Orient, care s'a ciocnit cu un tren de persoane în Ungaria.

— Aseară şi trenurile de plăcere a adus atîta lume, din Bucureşti încît majoritatea au petrecut noaptea sub cerul liber; căci pe la hoteluri, nu se mai găsesc camere şi particularii nu închiriază pentru o singură noapte.

— Hotelurile lasă mult de dorit, cea mai mare incurăţenie domneşte pretutindeni, în special, e de mirat cum se permite de poliţie ca tocmai în piaţă să fie oteluri murdare ca otel „Europa" unde în vestibul chiar, servitoarele 'şi fac toaleta picioarelor şi unde din cauza murdăriei şi neglijenţii ploşniţele umblă şi ziua pe pereţi, ba încă antrepenorul se poartă obraznic cu lumea. Care să fie misterul?... E în bune relaţii cu satrapul Vărnav.

— Afară de „Carol" şi „Regina" care sunt foarte scumpe şi accesibile bogataşilor numai; celelalte restaurante sunt cu totul nehigienice, singur numai „Terasa" condusă de d-nii Ioan şi Teodor Ionescu şi presintă foarte bine căci pe lîngă curăţenie şi serviciu prompt, are frumoasa terasă spre Mare, unde e toată ziua umbră şi răcoare.

— Se ştie că postul de Primar, a devenit vacant, prin moartea regretatului Cristea Georgescu, aşa că în curînd vor avea loc noui alegeri. Vor fi probabil trei liste, una în frunte cu actualul preşedinte al comisiei interimare, d. George Boteanu, fost procuror al Trib. local, una compusă din foştii consilieri ai def, Georgescu şi a treia în frunte cu d. Ioan Bănescu, energicul fost primar conservator, căruia Constanţenii îi datoresc: canalizarea oraşului, lumina electrică, pavarea cu asfalt şi amenajarea frumoasei plaje, de la Mamaia, de care ei se simt atît de mîndri. Tot odată d. Ioan Bănescu terminase chestiunea aducerei apei de la „Dunărea" şi închiriase contract cu „Société générale des conduites d'eau de Liège"; dar Satrapul Vîrnav, de gelozie. a refuzat executarea contractului şi a vîrît comuna într'un proces, care aproape cu siguranţă, va fi foarte dăunător pentru ea.

Avînd în vedere toate aceste consideraţiuni reuşita listei conservatoare-democrate în frunte cu d. Ioan Bănescu, e asigurată, căci cu toate că d. George Boteanu e un om cum se cade şi simpatic, totuşi va cădea căci lupta se dă mai mult contra întregului regim al nepatriotului Vîrnav şi a grecilor, care îl înconjoară. E sătulă lumea de atîta spoliare şi matrapazlîcuri.

Am anunţat acum cît-va timp, că în urma celor denunţate de noi relativ la barbarismele ce le întrebuinţează sublocotinentul G. din regimentul 13 Ştefan cel Mare cu soldaţii sei, o anchetă s'a orînduit de către divizie.

Cum ancheta însă s'a făcut de formă, şi mai ales că cel ce a anchetat face parte tot din regimentul Ştefan cel Mare, nu i s'a găsit „nici o vinovăţie" ofiţerăşului în chestiune, care încurajat cu aceasta continua şi va continuă probabil de a tortura pe bieţii soldaţi.

E curios lucru, cînd toţi soldaţii se plîng în dreapta şi în stînga că sunt bătuţi şi maltrataţi de acel ofiţer, şi cînd însăşi camarazi şi superiori ai lui desaprobă în gura mare sistemul său nedemn, —ancheta n'a stabilit nimic.

Credem că autorităţile superioare militare nu vor tolera aceasta.

De la Camera de Meserii. — Joi 14 August c., orele 8 seara, membrii Camerei de Meserii din localitate, sau întrunit în şedinţă ordinară, în localul Camerei de Comerciu, spre a discuta şi rezolva chestiunele ce erau la ordinea de zi.

Dl. G. D. Şerban preşedinte, deschizînd şedinţa expune d-lor membri că în urma alegerei ce a avut loc la Camera de Comerciu în cursul lunei trecute, Camera de Meserii s'a priminit cu noi membri; adică cu persoanele ce cu fost delegate din partea Camerei de Comerciu pentru a complecta Camera de Meserii, — delegaţi ce sunt în persoana d-lor G. D. Şerban, Motăş I. şi I. C. Fleaşcă, cari înlocuesc pe foştii delegaţi, C. Bogza şi D. S. Ionescu.

Pe acest motiv,—spune d-sa—urmează a se face o nouă alegere a biuroului Camerei de Meserii, pentru a se designa Preşedintele şi vice-preşedintele.

Pusă la vot această propunere, se aprobă.

Procedîndu-se la votare, se realeg: dl. *G. D. Şerban* preşedinte şi *N. V. Stănin* vice preşedinte.

După aceasta, se intră în ordinea de zi şi se rezolvă diferite apeluri făcute de meseriaşi contra decisiunelor comitetelor corporaţiilor, precum şi diferite adrese ce erau înaintate de corporaţiile din circumscripţie.

Intre aceste chestiuni, a fost şi cererea meseriaşilor din Tg. Frumos, prin care rugau a li se aproba constituirea în corporaţie în acea localitate; cererea li s'au aprobat.

S'au luat apoi deciziuni severe, contra meseriaşilor instigatori şi provocatori de dezordini, ce au fost raportaţi Camerei, de către corporaţia „Progresul" şi Biroul de percepţie a corporaţiilor.

Tot în această şedinţă, s'a primit şi raportul d-lui doctor. M. D. Stamatopol, medic al corporcţiilor, prin care arata starea nehigienică a mai multor ateliere, precum şi măsurile luate de d-sa, pentru serviciul sanitar în general al corporaţiilor şi paza sănătăţei meseriaşilor, asupra căreia rezuma d-sa, că trebue să se pună mai mult interes.

Camera a luat act de acest raport medical.

In acest scop, s'a decis ca să se intervină de către Cameră, la autorităţile în drept, pentru a da concursul necesar în ce priveşte stricta observare a stărei higienice a atelierilor, unde sunt ocupaţi meseriaşii, membri ai corporaţiilor.

Şedinţa s'a ridicat la orele 11 jum.

Firul telefonic special Iaşi—Bucureşti continuă de a fi întrerupt.

Din această cauză suntem nevoiţi a apărea şi astă-zi fără ştiri din Capitală.

Trebuie să fie d. Cerchez director general al poştelor şi telegrafelor şi să aibă secondant pe d. Constantinescu pentru ca să domnească atîta nepăsare.

Telegrame

Vas cufundat

Tokio.—Vasul englez „Sounearu", s'a cufundat lîngă insula Mucin, din cauza tifonului.

Din echipagiul de 53 oameni, numai 2 au scapat.

Contra d-lui Taft

Londra.—„Morning Post" află din New-York că uniunea lucrătorilor americani a hotărît să combată candidatura d-lui Taft pentru preşidenţia republicei.

Deces

Paris. —Ducele de La Rochefoucauld Doudeauville, fost ambasador, fost deputat, a murit, avînd vrîsta de 83 ani.

Svon neîntemeiat

Tanger.—Legaţiunile nu dau nici-un crezămînt svonului răspîndit la Settat despre prinderea lui Hafid.

Recunoaşterea lui Hafid

Paris.—„Petit Parisien" spune că recunoaşterea lui Hafid a fost subordonată pe lîngă acceptarea actului din Algesiras şi ca dovadă că'şi poate ţinea făgăduielile trupele franceze nu vor fi retrase de cît după satisfacerea tuturor exigenţelor.

D. Clemenceau suferind

Karlsbad.—D. Clemanceau, primul ministru al Franţei, este încă indispus şi trebue să stea în pat.

Din această pricină va trebui să-şi amîne plecarea.

Intrevedere importantă

Karlsbad.—Regele Eduard a avut eri conferinţe cu d. Isvolski, ministrul de externe al Rusiei şi cu ambasadorul Austro-Ungariei la Petersburg.

Explozie

Buda Pesta.—O puternică explozie de benzină s'a produs azi la amiază într'o casă din strada Kassut Lajos.

Sunt 2 morţi şi 5 răniţi de moarte.

Pagubele materiale sunt mari.

Evenimentele din Turcia

Constantinopol.—Raporartele consulare din Monastir şi alte localităţi spun că Grecii din Macedonia, a căror atitudine la început faţă de noua mişcare din Turcia, neliniştea atît pe comitetul tînăr turc, cît şi pe Bulgari au început să se acomodeze cu noua situaţie.

*

Ziarele turceşti anunţă ne oficial încă numirea mareşalului Alvriza ca ministru al răsboiului.

*

Depeşi primite de „Jeui Gazeta" din Salonic, Janina, Alep, Trebizunda Konia, Carpu, Izmid, spun că alegerile parlamentare au început în acele oraşe.

Constantinopol.—Un comunicat oficial desminte ştirile ziarelor privitoare la o atitudine agresivă a curzilor faţă de populaţie.

*

Trei membri dintre cei mai importanţi ai comitetului tinerilor turci, au plecat la Salonic să delibereze cu comitetul din acel oraş.

Ministerul poliţiei a declarat că ştirele date cu privire la incidentul din Stambul au fost mult exagerate, mai ales în ce priveşte victimele.

*

A izbucnit greva la atelierele căilor ferate orientale. Şase instigători ai grevei au fost arestaţi; 900 bulgari, printre care numeroşi mahometani au sosit şi au fost primiţi cu solemnitate.

INSTITUTUL DE DOMNIŞOARE

CHAMPALBERT-HEROVANU

IAŞI—STR. BARBOI 19—IAŞI

Acest Institut cuprinde curs primar după programa statului cu limbele Franceză şi Germană şi piano, precum şi un curs special de franceză, germană, piano, lucru şi pictură.

Se primesc elevo interne, externe şi semi-interne. De asemenea se primesc şi băeţi pentru clasa I-a primară, numai externi.

Inceputul cursului la 1 Septembrie. Inscrierile se încep la 15 August. Se trimet prospecte la cerere.

Şcoala evangelică-germană

Cursurile acestei şcoli încep la 1 Septembrie; iar înscrierile se primesc de la 25 August la *Direcţiune, strada Banu No. 12.*

Programul în limba germană, precum şi cursul primar în limba romînă, conform programului oficial al Statului.

Direcţiunea

De vânzare Casele din str. Moţoc No. 36, 8 odăi şi 2 bucătării.

A se adresa d-nei Toba Grimberg.
Str. de Sus No. 147

FABRICA DE CORSETE

IANOVICI & WECHSLER

— *Iaşi, Str. Lăpuşneanu 37* —

Execută corsete droit-devant după comandă. Specialitate în corsete de sport.

Corset „The American Long-Clinging" şi „Kobre" croeală nouă.

Stofe, batisturi, mătăsuri pentru corsete. Lacet mătasă şi simple. Jarettierès de tot soiu.

Toate cu preţuri moderate.

Comenzile se execută în 24 ore.

Vaccinări şi revaccinări

Dr. A. Steuerman

Str. Golia No. 31

MARTIN BUCHOLTZER

105 STRADA PACURARI 105

Spălătorie şi boiangerie chimică cea mai modernă

Reinstalînd fabrica şi angajînd personal special pentru spălătorie călcătorie şi boiangerie chimică. Am onoare a face cunoscut onor. şi vechei mele clientele că am reînceput a primi la atelierul de spălătorie, rufe, gulere, manşete etc. executînd comanda după dorinţa Onor. Public în cel mai scurt timp şi cu preţurile cele mai avantajoase.

Asemenea atelierul de boiangerie fiind cu totul reînoit şi asortat cu toate culorele moderne pentru ori-ce calitate de stofe recomandă în această artă Onor. mele clientele că pentru sezonul de toamnă şi iarnă, se primesc pentru colorat ori-ce fel de stofe, covoare, haine bărbăteşti, pentru femei şi copii, de ori-ce fel de stofe, perdele, cuverturi şi va fi prompt şi conştiincios servită. Garantez pentru toate colorile.

Recomand şi spălătoria chimică pentru curăţirea garderobei de haine de dame şi copii, toilete de bal, teatru, concert şi haine ofiţereşti, stofe de mobile, lucruri brodate, mănuşi, umbrele, panglici precum şi orice obiect ce se atinge de această branşă.

Pentru efectuarea conştiincioasă a fiecărui obiect garatez.

Atrag mare atenţiune Onor. mele clientele că am instalat în atelier noui gherghefuri cele mai moderne, pentru spalat şi întins perdele care vor fi executate caşi în străinătate.

Comenzile se primesc direct la fabrica Strada Păcurari 105 sau în oraş Strada Lăpuşneanu 25 lîngă parfumeria Robert şi Strada Atanasie Panu 64 şi la Bîrlad Strada Principală No. 223.

Incercaţi dar şi încurajaţi instalaţia cea mai modernă în această branşă şi cu experienţe pline de succes pentru mine şi Onor. public după 12 ani de practică în această artă, sper că voi satisface toate cerinţele publicului.

Cu osebită stimă
MARTIN BUCHOLTZER
Strada Păcurari No. 105

„VICTORIA"

SOCIETATE ANONIMA DE

Asigurari generale și Reasigurari

IN BUCUREȘTI

Direcțiunea generală : Str. DOAMNEI No. 10

Capital statuar 5.000.000

Intăia emisiune lei 1.000.000

Primul vărsămînt Lei 300.000

Societatea este representată în toate localitățile mai principale din țară prin Agenții săi și face *Asigurări* contra riscurilor de

INCENDIU și EXPLOZII
ACCIDENTE

CORPORALE ȘI ASUPRA **VIEȚEI** *OMENEȘTI*

TRANSPORT

Terestru, Fluvial și Maritim

— REPRESENTANȚA GENERALA PENTRU JUDEȚUL ȘI ORAȘUL IAȘI —

Strada Ștefan cel Mare No. 33

Un izvor de bogâtie prin Economie

s'a înfiinţat un mare atelier boiangerie de lux unde se efectuează or ce lucru atingător de această branşă, adică se spală se curăţe se vopseşte or ce haină, atât de bărbaţi cît şi de damă etc. pot fi ele cît de vechi devin ca noi asemenea primeşte or şi ce reparaţiuni mă am decis a lucra credincios şi mai eftin ca or unde pentru am-I face clienţi mulţi, posed şi o mulţime de certificate de mulţumire din partea unor domni clienţi civili şi militari, înştiinţat printr'o carte poştală vin la domiciliu d-lor clienţi.

Se preschimbă gulere de catifea la paltoane şi pardisiuri.

— SERVICIUL PROMPT ȘI CONȘTIINCIOS —

LA „PARISIANU" Iaşi, Strada Veche 45.

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iasi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 4|3 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ȘI DIMENSIUNE, BIZOTATE ȘI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEȚIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă

4440

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiŭ să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi : 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

„România musicală"

— IAŞI —

24 Str. Lăpuşneanu 24

Piane : din cele mai renumite Fabrici începînd de la Lei 700—pînă la cele mai scumpe.

Renumitele Pianine Zimmermann cea mai mare fabrică din lume

Gramofoane : Marca „Inger" preţuri, reduse Gramafon de concert mare cornet dirigiabil redus din lei 250—la lei 150.

Plăci mari de concert pe ambele părţi numai Lei 4.—o placă.

Note musicale : pentru Conservator, studii şi piese moderne.

Viori pentru şcoală, Orchestră şi solişti.

Mandoline italiane, Violoncele, Flaute.

Coarde fine din cele mai renumite fabrici.

Preţurile cele mai eftine.

Hârtie diafană de lipit pe geamuri cele mai frumoase desenuri.

Tablouri de artişti celebri precum şi Rame.

Preţurile cele mai reduse.

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco de Catalogue

BÓLE CONTAGIOSE

recente sau vechi *Scrofule bôlele pielei (dartrii, Eczema, herpes, Lepra,* etc.) şi alte afecţiuni resultându *din viciurile sangelui. Ulceri, glandule, rhumatisme ulceraţiuni a le gurei şi a le gâtului, tumori, inclestări, exostozi, impotenţă* şi tôte accidentele siphylitice dobândite sau ereditarie. *Vindecare sigura si radicală a bôlelori celori mai inveterate si rebele tutulori tratamentelori prin*

BISCUITS DU Dr OLLIVIER

unici aprobaţi de către Academia de Medecina din Paris.

Unici autorisaţi de către guvernulŭ francesŭ.

Unici admişi in spitalurile din Paris.

Recompensă naţională de 24,000 f.

Acestu medicametŭ forte plăcut intrebuinţatŭ de 60 anĭ de către cei marĭ medicĭ ca celŭ mai putinte *depurativu* cunoscut este unicul in *tota lumea* posedându aceste titlurĭ onorifice şi avându obţinutŭ aceste inalte distincţiunĭ ceea ce indică imensa sa superioritate.

Depositŭ generalu : 62, r. de Rivoli, Paris

Uă broşura asupra acestu bôle insoţeste fie-care cutie

Depou in Iasi la Fraţii Konya farmacişti

SIROPUL Drului ZED

are pentru basa principală **Codeina şi Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătóre a le opiului.

Foloseşte de minune in contra **irritaţiunilor, peptului** si **ale pulmonilor**, a **tuselor invechile, bronchitelor, tusei magăresci, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* **22, Drouet** şi la *diverse* Pharmacii

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix : 0f 50 c.

Raymond GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f 30 c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. **5 f.**

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6fr. 50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

Cumpăraţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ȘI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei care au întîrziat

Să nu piardă ocaziunea acum la :

Clasa III-a a Loteriei

Tragerea

la 2 şi 3 Septembrie

LEI 900000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zèci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara din puţinile

Lozuri Norocoase

ce au mai rămas libere la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale :

1/8	Una optime	Lei 8.50
1/4	Un sfert	Lei 17
1/2	Una jumătate	Lei 34
1	Loz întreg	Lei 68

Prêţurile oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	4.50—lei	1/4	Un sfert	9—lei
1/2	Una jumătate	18 — lei	1/1	loz întreg	36—lei

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează servicin celmaĭ Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei

6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani

» » » » IV, 40 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul V.—No. 512.—IAŞI, Marţi 19 August 1908

Puţină psichologie politică

— Cu prilejul interwievului d-lui Dissescu —

D. Const. Disescu s'a lăsat a fi interwievat de un confrate din Capitală—şi, ca de obiceiu, declaraţiunile d-sale cuprind foarte mult miez.

Tema convorbirei a fost violenţa luptelor dintre cele două fracţiuni conservatoare. In realitate, însă, eminentul om politic a ştiut să facă ca discuţia să alunece repede şi să zugrăvească puţin psihologia luptelor noastre politice şi a violenţelor presei.

In ce priveşte violenţa luptelor politice, ea nu-l sperie pe fruntaşul nostru, fiindcă, în definitiv, ceea ce se petrece astăzi nu este de cît o repetare a formei în care s'au dat la noi, în trecut, luptele politice. D. Disescu ilustrează această parte a interviewului cu fapte din trecut, pe cît de exacte pe atît de interesante.

Aceasta nu-l împiedică, însă, de alt-fel ca şi pe orice om preocupat de educaţia sănătoasă politică a ţerii şi de condiţiunele în care se făureşte mentalitatea publicului nostru, de a conveni că este un rău,—trecător poate, dar nu mai puţin un rău real.

Cu o mărinimie, foarte explicabilă la un om de talentul şi situaţia d-sale politică, d. Disescu se fereşte de a cerceta responsabilităţile, de a analiza obîrşia răului, de a stabili asupra cui cade respunderea.

Din contra, generalizînd lucrurile, d-sa găseşte o formulă fericită pentru a vedea, în natura însăşi a luptei, obîrşia violenţei.

După d-sa este un non senz a crede că lucrurile se pot petrece altfel „pentru că e firesc lucru ca atunci cînd lupta se dă nu pe principii şi pe idei abstracte, dar pe fapte de politică personală şi în scop de a distruge pe adversar, să se ajungă la acuitatea la care azistăm, cunoscînd şi temperamentul şi mijloacele de atac ale acelora cari în acţiunea politică nu văd de cît distrugerea uneia sau altei persoane".

Credinţa noastră este că d. Disescu ie prea mărinimos cu adversarii noştri nenaturali.

Patima politică nu poate şi nu trebuie să meargă pînă la nesocotirea acelor elemente care constituiesc sufletul nostru, pînă la jignirea acelor sentimente care formează şi caracterizează pe omul civilizat.

Pildele istoriei au de sigur însemnătatea lor, dar nu trebuie uitat că şi timpul trebuie să-şi facă rostul său, că lucrurile posibile acum un sfert de veac nu prea mai sunt cu putinţă astăzi şi că se presupune că n'a trecut un sfert de veac fără ca să lese o urmă, cît de cît, de progres, în moravurile noastre politice.

Psihologia luptelor personale, aşa cum o arată senatorul de Teleorman, este foarte justă — cu un singur adaos şi anume că era de presupus că înverşunarea va fi cu ceva mai diminuată.

In această privinţă există unii vinovaţi, acei domni carpişti, cari, rămînînd în urma timpului, şi-au permis şi au permis ziarelor lor licenţe necorespunzătoare vremurilor în care trăim şi care licenţe dezgustă atît de mult.

*

D. Disescu, care a fost şi d-sa „în viaţa d-sale cînd şi cînd jurnalist" face puţin şi psihologia gazetarului politic:

„Din experienţă pot să-ţi afirm un lucru, că jurnalistul „en deshabille" e un om cum se cade ca d-ta şi ca mine.

E blînd, blajin, cuviincios în expresii.

Mulţi însă dintr'înşii îndată ce se îmbracă în costumul scriitorului şi iau spada de şi-o înmoae în cerneala politică, se schimbă, îşi înflăcărează mintea, îşi exercită creierul, se atacă şi răspund singuri, şi îşi închipuesc că izbesc în adversar. De multe ori loviturile acestea nu sunt de cît lovituri în văzduh, cari a doua-zi nu mai lasă nici o urmă".

Aci fruntaşul nostru a fost foarte bine inspirat şi a caracterizat în cîteva cuvinte psihologia unei clase întregi.

De sigur că în nici o ramură a activităţei intelectuale sugestia nu joacă un rol atît de important ca la gazetari. Redacţia este un mediu minunat şi ziaristul politic, în foarte rare cazuri— extrem de rare—este adînc convins de ceea ce scrie. Patima politică, împrejurările, mediul înconjurător, îl fac să nu poată scăpa sugestiei şi obiectivismul să fie aproape cu neputinţă.

De aci acel fenomen curios, remarcat de acei cari au studiat chestiunea ziariştilor profesionişti. Nişte mercenari ai condeiului, după unii! Oameni care n'au nimică sfînt, nici o idee hotărîtă, după alţii! Oameni cari scriu tot cu atîta foc astă-zi într'un senz, şi a doua zi în alt senz! Cîtă nedreptate! Ce superficială judecată şi cît de eronată!

Ziaristul politic nu scrie de cît în baza convingerei momentane şi de aceia el poate face apel la talentul său, de aceia el poate pune, în ceea ce scrie, sufletul lui, patima lui toată. Că crede astă-zi una şi mîine alta—această minune o realizează puterea de sugestie a redacţiei, sugestia cu atît mai uşoară de exercitat cu cît ea lucrează asupra unor organizme, în majoritatea cazurilor epuizate, neurastenizate, de o muncă istovitoare, plină de peripeţii şi mizerii, pururea necunoscătoare de satisfacţii sufleteşti, vecinic prada suferinţelor de tot soiul.

In afară de această sugestie, care îi face să-şi înflăcăreze mintea, să-şi excite creierul, să împătimeze inima, ei sunt, cum a spus foarte bine d. Disescu, nişte oameni foarte cum se cade, care, de-şi recitesc scrisul după cîţiva ani, li se pare că ie un glas strein ce şopteşte o limbă neînţeleasă.

C. Sorin

Profesionişti speculanţi

Deşi profesiunea este cele de mai multe-ori un mijloc de existenţă, pentru acela care, în urma unei munci mai mult sau mai puţin îndelungate dobîndeşte cunoştinţele speciale unei anumite profesiuni, totuşi, lumea în genere, s'a deprins—şi cu drept cuvînt—a privi unele profesiuni nu numai din acest punct de vedere strîmt, utilitar; ci dintr'un punct de vedere superior, social, considerîndu-le ca adevărate şi indispensabile funcţiunei sociale.

Şi desigur, că privite sub raportul acesta, unele profesiuni nu comportă acele acţiuni şi acel spirit comercial de reclamă, care decurge—în mod logic de altfel—din caracterul utilitar al celor mai multe.

Cine va tăgădui, că medicina, de pildă, este o ştiinţă, care nu comportă specula şi reclama? Medicul nu este numai omul, care trăeşte din practica artei medicale, nu este omul care îşi vinde cunoştinţele sale acelora cari au nevoie de ele. Medicul are în primul rînd umanitara şi măreaţa misiune socială, de a alina, de a nimici suferinţele fizice ale oamenilor.

De aceia suntem foarte dureros impresionaţi, cînd constatăm — rare-ori din fericire—că medicul ignorînd cu desăvîrşire acest caracter esenţial al profesiunii lui, recurge la toate mijloacele de reclamă şi de cîştig pe cari i le indică spiritul comercial şi concepţiunea utilatiristă a profesiunei lui.

Am sub ochi un anunţ, care nici prin forma, nici prin stilul său, şi nici prin spiritul în care e redactat, nu se deosebeşte cu nimic de cea mai comună reclamă a unui negustor. Anunţul este iscălit de un tînăr medic din localitate, care-şi arată şi calitatea de medic al Corporaţiunilor de meseriaşi, şi poartă în acelaş timp şi semnătura preşedintelui uneia din corporaţiuntle ieşane.

Sunt convins, că semnătura acestui preşedinte se datoreşte unui mod greşit—dar sincer şi dezinteresat—de a pricepe lucrurile. Nu pot crede însă tot aşa şi despre acel medic, care după ce arată cauzele bolilor meseriaşilor şi remediile de ordin igienic ce trebuesc date, spune: **preţul 20 bani.**

Mi se pare, că un medic nu-şi poate vinde sub această formă urîtă cunoştinţele sale. Mi se pare, că procedeul acesta atinge simţitor demnitatea corpului medical. Şi, mi se pare, că acestui d. medic nu-i se poate tolera specula-ţiunea ultra-comercială şi reclamă absolut incompatibilă cu natura şi prestigiul artei medicale.

Corpul medicilor din Iaşi este — după cum se ştie—organizat. „Societatea medicilor şi naturaliştilor din Iaşi" va trece cu vederea cazul acesta?

Em.

POLEMICĂ:

Respuns unui extra-ordinar

D. dr. Sion, locţiitorul de director al serviciului sanitar, adresează o nouă scrisoare *Voinţei Naţionale*, în care între altele ne insultă şi ameninţă într'un stil incalificabil, ceea ce nu cadrează cu felul cum ar trebui să polemizeze un om de ştiinţă, profesor universitar, locţiitor de director etc. etc.

Insultele şi ameninţările ne lasă indiferenţi. Nu obicinuim asemenea mijloace de polemică şi ne repugnă a răspunde la flori de stil de calibrul celora care sunt întrebuinţate de d. dr. Sion.

Reţinem, însă, faptele şi asupra lor voim să ne explicăm—aceasta pentru a fi consecinţi cu linia noastră de conduită, anume acea de a nu fi nedrepţi cu nimenea şi a nu eşi din limitele adevărului.

D. dr. Sion susţine că *Opinia* ar fi afirmat că d-sa şi-ar fi apropiat, ar fi *furat* —după spusa d-sale—o lucrare a unui elev a d-sale.

Lucrul nu este exact şi dacă noi am fi spus aşa ceva am fi meritat să fim infierati ca nişte calomniatori.

Dacă d. dr. Sion ar fi cetit articolaşul incriminat—şi nu s'ar fi luat după rezumatele ziarelor—ar fi văzut că noi am spus cu totul alt-ceva.

Intr'adevăr, comentînd accesul de modestie de care se areta cuprins antireclamagiul de la direcţia serviciului sanitar, şi pentru a învedera că, pentru unii din extra-ordinarii de calibrul d-nului dr. Sion, chestiunea aceasta a modestiei este supusă necesităţei momentului, am citat cazul unui profesor universitar, care, prezidînd o lucrare de doctorat, n'a admis să se releve *partea de merit ce i se cuvine*, pentru ca mai tîrziu aceiaş lucrare să apară ca a d-sale, atunci cînd necesitatea transferărei impunea prezentarea de lucrări numeroase.

Noi n'am contestat partea de merit a prezidentului acelei lucrări — pe care în fapt am şi recunoscut'o, căci noi ştim că cele mai adesa ori prezidentul este diriguitorul lucrărei—dar am ţinut să scoatem în relief—aceasta şi numai aceasta—că într'o împrejurare profesorul a fost excesiv de modest, pentru ca apoi el să-şi reia dreptul asupra lucrărei.

In ce priveşte uzul ca un preşedinte de teză să-şi apropie o lucrare a elevului —chiar cînd îi menţionează numele, mărturisim că nu-l cunoaşteam şi ni se pare că ie chiar foarte rar, unic poate, la noi în ţară. Teza de doctorat este o lucrare absolut personală, pe baza căreia se şi acordă titlul de doctor. Aşa ştiam noi. Dacă, însă, uzul este de partea d-lui dr. Sion, cu atît mai bine pentru d-sa, deşi în fond interesează puţin, căci acest lucru nu ne-a preocupat de loc.

Lămuririle în chestiune le-am dat în interesul spiritului de dreptate şi fiind-că spusele noastre au fost denaturate.

Cu aceasta am încheiat polemica cu d. dr. Sion, al cărui nume cu siguranţă că nu va mai fi tipărit de acum înainte în *Opinia*, aceasta pentru a urma buna pildă dată de confraţii de la *Viitorul*.

CATE-VA NOTE

Ce poate d. Iorga.—In modestia sa nemărginită, d. Iorga ne declară nrmătoarele:

„Ca scriitor, ca scriitor politic, ca „*unul dintre începătorii unui curent* po„litic, care *poate* fi mîine un puternic „şi folositor partid, *pot* exercita, *fără* „*îndoială*, şi *am dreptul* de-a exercita „(ocontrer!) *o influienţă oenerală*, de la „care *nu ştiu cum* s'ar putea sustrage „studenţii".

Un fotograf, un fotograf! Să vie un fotograf să ia poza d-lui Iorga, cum stă cu degetul la tîmplă şi se întreabă *cum* s'ar putea sustrage studenţii de la influenţa generală pe care el *poate* s'o aibă, graţie curentului pe care el *a putut* să-l înceapă şi care *poate* să ajungă un partid *puternic*.

Astîmpără-l, Doamne, că-i poznă mare cu omul ăsta!

*

D. A. C. Cuza e tot atît de modest cît şi amicul său d. N. Iorga.

In ultimul său articol din seria „Jidanii în presă" după ce termină repede cu d. Take Ionescu, care se află—n'o ştiaţi?—în fruntea Alianţei Izraelite şi a societăţii Ica, d. Cuza îl ia la depănat pe d. C. Stere.

D. Cuza declară că d. Stere vrea să fie naţionalist „şi nu ştie cum". Trebuie în adevăr să te trudeşti mult —dacă nu cum-va e nevoie să te naşti cu germenele boalei—ca să ajungi în halul d-lui Cuza.

Dar d. Cuza continuă:

Ca să pară savant şi-a însuşit „argumentele ştiinţifice pe cari se în„temeiază naţionaliştii şi după ce „ne-a despoiat etc.

Acum vedem noi de ce tot ce scrie bietul d. Cuza e lipsit de temeiu: a avut omul argumente şi i le-a furat d. Stere. Şi vice-versa: acuma vedem noi de ce d. Stere *pare savant*: fiind-că a şterpelit de ştiinţifice ale d-lui Cuza.

Bine d-le Stere, apoi asta se face? Se poate să jupoi omul de tot ce are el mai preţios—argumentele lui ştiinţifice, pe cari şi le procurase cu mari jertfe de la coana Tiţa Pavelescu—şi pe urmă să-l laşi cu buzele umflate?

Blasfem şi *tob şebegoim*, d-le Stere!

OAMENI ŞI LUCRURI

CONSTANŢA

O excelentă idee a avut amicul meu Ioan Adam de a aduna într'un elegant volum numeroasele schiţe pe care le-a publicat în răstimpuri prin diverse reviste, asupra portului Constanţa. Strînse în volum, rînduite în mod logic şi artistic, însoţite de numeroase şi splendide ilustraţii, ele alcătuesc astăzi una din cele mai instructive cărţi apărute la „Minerva" —unde nu lipsesc doară interesante lucrări literare.

Acum doi ani, într'o seară de pe la finele August, stam la o masă pe frumoasa terasă a marelui „Casino", locul de întîlnire al oaspeţilor şi al vizitatorilor din Constanţa. Regăsisem pe Ioan Adam pe care odinioară l'am văzut în Iaşi muncind, luptînd, sperînd.

La Costanţanţa îşi găsise un azil prielnic pentru ca, alături de munca plictisitoare a unei slujbe administrative, să-şi lase rătăcitoare fantazia caldă pe valurile călătoare ale mării Negre pentru care avea o neţărmurită admiraţie, cum poate avea numai un suflet de poiet.

In acea seară, pe terasă, am reîmprospătat ambii multe amintiri din viaţa laşului, multe lupte trecute, multe visuri irosite, multe iluzii părăsite şi vorbiam ca nişte oameni cuminţi cari cunosc acum rostul şi greutăţile vieţei burgheze şi cari au avut prudenţa să părăsească la timp calea aventuroasă a himerilor naive.

Şi cu toate acestea Adam nu era numai „secretarul urbei Constanţa" cum figura într'un prozaic afipt pe care-l ceteam zilnic în cabinele de la Mamaia, ci era încă îndrăzneţul visător care înregistra în suflet toate vibraţiile şi senzaţiile sublimului ce putea inspira traiul în acea minunată localitate balneară, în acel mîndru colţ al ţării şi pe acele pitoreşti ţărmuri ale Mării Negre, astăzi atît de frumos cristalizate în culori vii şi durabile în cartea apărută la „Minerva".

Constanţa îşi are volumul ei pe care-l merită pe deplin; oraşul a avut în sinul său un cîntăreţ discret care a rugat să'i răsplătească ospitalitatea în entuziaste accente.

... Şi nu ştiu prin ce asociaţie de idei mă'ntreb de ce oraşul nostru nu a avut pînă acum cinstea unei lucrări analoage? Poetul Vlahuţă în a sa „Romînia pitorească" îi consacră Iaşului vr'o două pagini. A doua capitală e dintre cele mai fecunde în împrejurimi, în amintiri, în clădiri istorice, în epizode bogate, în imagini ce evocă un trecut măreţ. Iaşul are scriitori, are talente, are mijloace intelectuale. Cine se va încumenta să dee unei edituri o carte de atîta vreme dorită şi aşteptată,—Iaşul pitoresc?

Cartea lui Adam—„Constanţa pitorească"—ar putea servi ca model şi ar putea suggera îmbunătăţiri.

Rodion

SPORT AMERICAN

Jocurile olimpice la Americani.—Liga atletică.—Concursuri şi decoraţii.—Armata copiilor.

Succesul extraordinar pe care l'au avut americanii la jocurile olimpice, au atras atenţia lumei întregi asupra admirabilei metode de educaţii corporală pe care o pun în aplicare în mod atît de strălucit.

George W. Wingate, preşedintele cunoscutei »Public Schools Athletic League" americane, publică în Centurg Magazine, interesante detalii asupra activităţii acestei ligi.

Grija de căpetenie a americanilor e de a deştepta în tinerele generaţii gustul sportului. Public Schools Athletic League a fost înfiinţată abea de 4 ani, dar acest timp atît de scurt i-a fost deajuns pentru a da rezultatele cele mai îmbucurătoare.

Scopul acestei ligi e de a deprinde tinerimea şcolară cu luptele corporale şi de a o interesa pentru concursuri atletice.

In acest scop ea se puse în contact cu autorităţile şcolare din New-York, şi organizează regulat jocuri, lupte, şi odată pe an concursuri mari, la cari iau parte numai elevii merituoşi.

Motivul principal al acestei organizaţii a fost faptul că tinerimea în deobşte şi mai cu seamă tinerimea din oraşele mari ale Americei era într'o stare foarte precară din punctul de vedere al sănătăţii şi lăsa mult de dorit ca dezvoltare corporală.

Pedagogii observau cu grijă tendinţa tinerilor elevi de a se constitui în societăţi secrete pentru diferite scopuri. Toate acestea nu rămîneau fără urmări asupra disciplinei şcolare şi astfel, pentru a se curma răul care prinsese rădăcini adînci în corpul şcolar american, pedagogii şi oamenii de stat începură a se gîndi la diferite mijloace. Intre acestea cel mai bun părea a fi deprinderea la jocurile şi luptele corporale, cari aveau să scuture amorţeala fizică a elevilor şi să-i întremeze. La început şcoalele luară asupra lor această sarcină, dar în curînd se loviră de multe inconveniente între care era şi lipsa de locuri necesare pentru mişcări şi alergări. Atunci interveni Public Schools Athletic League. Ea începu să organizeze, în afară de oarele de şcoală, exerciţii atletice uşoare, sărituri, întreceri, alergări, exerciţii de înnotare, jocuri etc., dar cea mai mare atenţie se dădea alergărilor şi săriturilor. Roosevelt se puse în fruntea acestei ligi şi căută să-i dea tot sprijinul necesar.

In primul rînd căută să deştepte ambiţiunea elevilor, organizînd diferite întreceri, concursuri şi premii. In curînd se înfiinţă şi o decoraţie pe care o purtau toţi acei care luau parte la aceste jocuri şi arătau în acelaş timp o dezvoltare corporală potrivită cu vrîsta lor. Astfel se obţinu participarea la aceste exerciţii a multora din cei cari stăteau indiferenţi înainte. Pe de altă parte, fiind admişi la concursuri numai elevii cu purtări bune, ele influenţară şi asupra disciplinei şcolare; profesorii observară că copiii se purtau bine în vederea admiterii la aceste concursuri.

*

Populaţia şcolară a New-yorkului e de peste 600.000 copii din care jumătate băeţi. Dintre aceştia, peste 150.000 sunt în vrîstă de a putea lua parte la exerciţiile corporale şi acesta e şi numărul celor cari aparţin „instrucţiunii" ligei. La început liga avu mult de luptat, de oarece era greu să găsească locuri pentru desfăşurarea unei asemenea armate.

După multe greutăţi, obţinu de la cîteva regimente cîmpul de exerciţii, astfel că acum are loc îndesjuns pentru luptele şi jocurile ce organizează. In timpul din urmă a intervenit în guvernul care a cumpărat mai multe pieţe în valoare de 1.600.000 dolari, pe care le-a pus la dispoziţia ligei. Influenţa ligei se resimte şi în clasele superioare ale şcoalelor din New-york, unde s'au organizat şedinţe de tragere în ţintă cu elevii mai înaintaţi. La anumite epoce, aceste exerciţii se fac cu arme luate de la regimentele de infanterie şi pe cîmpul de tragere al acestora. Introducîndu-se aceste exerciţii în toate şcoalele secundare din Statele Unite, din care ies în fiecare an peste 20.000 de absolvenţi, armata americană va avea un corp considerabil de tineri soldaţi culţi şi îndemanatici şi cari pe lîngă toate aceste avantaje nu vor fi trecuţi în budgetul ministerului de resboi.

Condițiile de admitere la conservator

Direcția Conservatorului de muzică și artă dramatică din Iași, face cunoscut că, cererile de înscriere a noilor elevi și eleve, (dacă sunt minori), se vor face prin părinți, sau tutori cari își au domiciliul în Iași, iar pentru acei din alte comuni și județe prin corespondenți, domiciliați în Iași, fiind datori părinții sau tutorii a încunoștiința în scris direcția Conservatorului, arătînd numele și pronumele corespondentului, profesiunea, disp., strada și No. casei.

Cererile de înscriere se vor face după formularul afișat la școală, pentru fie care clasă a parte, însoțite de extractul de naștere din registrele stărei civile (iar nu buletin de naștere), de certificatul studiilor făcute, actul de naționalitate, actul de revaccină, și actul de bună purtare (dacă nu va fi prevăzută în certificatul de studii) și se vor primi la Direcția Conservatorului de la 25 August și până la 5 Septembrie inclusiv a. c. între oarele 9—11 a. m. și 3—5 p. m. afară de Duminici și sărbători.

Streinii vor trebui să prezinte actele traduse în limba romînă, de către autoritățile legale.

Candidații pentru specialitățile muzicale, vor trebui să dovedească că posedă auzul muzical, simțul ritmului și un fizic potrivit specialității căria să dedică, justificat pentru clasele de instrumente de suflat de un certificat medical, iar pentru declamație și arta dramatică un fizic avantajos și organ plăcut.

Condițiile cerute pentru teorie și solfegiu (secția I) sunt: cel puțin absolvirea cursului primar și etatea de 11—14 ani; asemenea și pentru armonie secția (I-a), dar să aibă absolvirea cursului de teorie și solfegiu.

Pentru cîntul solo și de operă (secția II) elevii vor trebui să aibă etatea de 19 ani împliniți și elevele 17 ani împliniți după schimbarea și hotărîrea vocei, care va trebui să fie frumoasă. Nu vor fi admiși dacă au trecut de ani.

Pentru cînt ei trebue să dovidească că posedă studii secundare sau gimnaziale.

Pentru admitere în anul întâi la cînt, candidații vor fi examinați după următoarea programă:

Intonarea și legarea curată a sunetelor. Game majore și minore. Oare care noțiuni de cetirea intervalelor consonante. Principii elementare de teorie. Executarea unui solfegiu și a unei arii ușoare potrivit vocei.

La clasele instrumentale (secția a 3-a), se cere cel puțin absolvirea unui curs primar și etatea de la 11—17 ani pentru pian, violină și violoncel; pentru contra bas 15—18 ani și pentru instrumente de suflat etatea de la 14—17 ani.

Candidații și candidatele pentru a fi admiși în anul întâi la pian, vor fi examinați de următoarea materie:

Gamele majore și minore, acordurile și frîngerile de acorduri. Studii: „Czerny", op. 139, 849; „Bertini" op. 100 și op. 29; „Duvernoy" op. 276; Köhler op. 208; „Doring", op. 80 caetul I și op. 124; Reinhold op. 32.

Sonate: „Kuhlau", op. 20, 55. „Clementi" op. 36; „Dussek", op. 20 si 27; „Hünten", op. 30. „Mozart" și „Haydn" cele mai ușoare.

Se vor pune candidaților întrebări din teoria elementară a muzicei.

Candidații vor prepara pentru examen un studiu de stil, unul de ritm și unul de agilitate și două sonate mai ușoare din autorii menționați mai sus.

Candidații pentru a fi admiși în anul I-iu la violină, vor fi examinați de următoarea materie: Toate gamele majore și minore; frîngerile acordului tonicei și dominantei până în poziția III-a; studii: Klonk, metoda caetele I—III., „Kayser", op. 20, I. II; „Sitt", op. 32, II și III (studiile care nu trec peste poziția a 3-a); „Herman", op. 20 I, II; Piese: „Dancia", op. 89 No. 1, 2, 5; »Klassische Stüke", (ed. Peters, piesele care nu trec peste poziția a 3-a); „David", „Vorschule zur Hohenschule"; „Sitt" op. 57, C. II-lea.

Candidați se vor prezenta la examen cu întreg materialul de studii pregătit iar din piese vor pregăti după alegerea lor una clasică și una modernă.

Pentru declamație și arta dramatică etatea de la 16—20 ani pentru fete și 18—22 pentru băeți, cunoașterea deplină a limbei romîne, absolvirea unui liceu sau a unei școli secundare de fete, fizic și organ plăcut. Numai în caz de talente excepționale, se vor putea admite elevi cari să fi absolvit trei clase secundare pentru fete și patru secundare pentru băeți.

Candidații și candidatele pentru declamație vor fi examinați la cetire din autori romîni.

Examenele de admitere provizor vor fi în zilele de la 8 până la 15 Septembrie a. c.

Pentru elevii și elevele vechi cari a depus examen în lunie a. c., a acelor sare repetă anul în care intră și cei șterși din cataloage pentru neplata taxei, dacă sunt minori, se va cere reînscrierea, tot prin părinți sau tutori cari sunt din comuna Iași, iar pentru acei din alte comuni și județe prin corespondenți domiciliați în Iași, fiind datori părinții a încunoștiința înscris Direcția Conservatorului cererile de reînscriere se vor face pentru fiecare clasă a parte după formularul afișat la școală, și se vor primi la Direcția Conservatorului de la 1 — 10 Septembrie a. c. de la orele 9—11 a.m. și 3—5 p. m. afară de Duminici și serbători.

Odată cu cererea de reînscrierea va prezenta Direcției Conservatorului și recipisa administrației financiare, pentru plata a jumătate din taxa de frecventare anuală (adică rata I-a), in contul și la dispoziția casei școalelor.

Elevii și elevele cari cari urmează la Pian vor prezenta și recipisa Administrației financiare plata taxei de întreținerea Pianelor, pentru casa de Depuneri și Consemnațiuni în contul și la dispoziția Direcției Conservatorului de Muzică din Iași.

Tabloul cu sumele anuale pentru clasele care trebue a plăti taxele este afișat la școală.

Cererile din partea părinților sau a tutorilor, conrespondenților și a elevilor majori, pentru plata taxelor la Administrația financiară, trebuesc făcute pentru fiecare clasă a parte, și întocmai după formularele afișate la școală.

Sunt scutiți de plata taxei școlare conform regulamentului, elevii romîni cari se vor admite la clasa de contra-bas, la clasele de instrumente de suflare (afară de flaut).

Pentru elevii și elevele amînați din lunie a. c., se vor fixa examenele tot între 8 și până la 15 Septembrie 1908.

Litere-Științe-Arte

Un debut.—Pe neașteptate în mijlocul vacanței, ni se anunță un specl tacol artistic de o rară originalitate și de un adevărat interes pentru publicul iașan. D-na Agatha Bîrsescu-Radovici va da în sala Sidoli o reprezentație împreună cu artistul Radovici, actualmente stabilit la Berlin pentru studiul artei dramatice, după îndemnul unor maeștri ai scenei care l'au încuragiat pe această cale.

In adevăr dl. Radovici anunță că va debuta la în Iași cîte-va scene mari din repertoriul clasic german, alături de d-na Bărsescu-Radovici, pentru care teatrul german și limba clasică germană nu e nici o taină nepătrunsă, căci cariera și succesele marei noastre artiste aparțin în primul rînd repertoriului „Burgului" vienez și marilor scene berlineze.

Apariția d-lui Const. Radovici va fi bine venită iașanilor, cu atît mai mult cu cît d-sa—pe lîngă repertoriul romîn, va juca și în piese germane, dînd ast-feliu o strălucită dovadă că a muncit și a folosit mult—într'un timp relativ foarte scurt, de cînd urmează conservatoriul în Capitala Germaniei, lucru ce au izbutit să-l facă numaifoarte puțini Romîni.

Am putea regreta numai că acest prea interesant spectacol nu are loc în stagiunea teatrală propiu zisă.

*

Savantul german Robert Koch a fost mult sărbătorit la Tokio unde i s'a făcut o primire oficială entuziastă.

*

Din Londra se anunță că galeria națională de acolo a cumpărat un tablou de Fraz Hals cu 500,000 de mărci. Până acum acel muzeu posedă mai multe tablouri originale ale lui Hals.

*

De la exploratorul Sven Hedin nu au sosit însă știri directe și lumea științifică continuă a fi îngrijită despre soarta lui.

Sunt numai niște scrisori mai vechi de la servitorul lui care-l însoțește în călătorie.

*

Fostul conducător a expediției polare Mylius Erichsen, mort în nenorocitele împrejurări cunoscute, a lasat pe urma lui, în cabina sa din vaporul „Danmark" o prețioasă colecție etnografică; de asemenea un carnet cu prea interesante însemnări zilnice și cîteva poezii compuse în timpul expedițiunii spre pol.

*

Asociația femeilor din Stavanger (Norvegia) a înaintat Camurei o adresă, în care cer să fie stabilită prin lege cercetarea medicală a tinerilor înainte de căsătorie, iar aceasta să fie permisă numai atunci cînd din certificatul medical rezultă că nu prezintă nici o primejdie pentru sănătatea unuia din soți sau a copiilor lor.

Adresa în chestie e sprijinită de consiliul național al femeilor din Norvegia și se crede că va fi primită, mai cu samă că femeile din această țară au drepturi electorale și prin urmare influență politică directă.

*

„Momento" din Turin, află din Neapol că în institutul de orfani de-acolo se află cea din urmă operă a lui Segantini — o alegorie pictată de el pe pergament, cu puțin înainte de a muri. Alegoria numită de el „Soarta celor ce iubesc" reprezintă un bărbat și o femeie, două figuri frumoase și voinice, cari uitînd de toate cele pămîntești, pleacă în lumea largă să-și găsească norocul.

Soarele care apune aruncă o lumină melancolică pe drumul pe care merg cei doi iubiți.

*

Melotte, astronom francez, a descoperit, nu de mult, al optulea satelit sau, să-i zicem, a opta lună a lui Joie. Unde-a fost el înnainte vreme se întreabă astronomii?

Georges Farbes și-a dat părerea, în „Nature", că satelitul acesta e cometa lui Lexell, care s'a pierdut în 1779. Ea se învîrtea pe-o elipsă foarte apropiată, ca formă, de o circumferință și, din nouă în nouă ani, se apropia de Joie, așa că depărtarea de el era cam 1|100 din a pămîntului de Soare. Din această pricină atragerea lui Joie era de două sute de ori cît a Soarelui; căci Joie e de 1279 de ori mai cu multă materie în el de cît Pămîntul. Așa dar, Joie, după ce-a prefăcut drumul Cometei din elipsă foarte lungită în circumferință, a și răpit-o și silit-o să se învîrtească în jurul său.

*

STRUNA ZILEI

CURIOZITATE

Cerem a se lăsa în interesul podgoriilor comerțul liber pentru sulfatul de cupru, spalier, pompe etc.

«Memoriul podgorenilor»

Auzeam de morți de seamă
Că cer pompă,—dar mai știi! —
Podgorenii azi reclamă
Gratis pompe pentru... vii.

Informații

Un confrate din Capitală pune următoarele precise întrebări junimiștilor, pentru a invedera duplicitatea politică a acestor asanatori de moravuri:

Este adevărat că s'au urmat deso tratative între doi din fruntașii junimiști și cercul comercianților de băuturi spirtoase?

Este adevărat că aceste tratative, cari erau pe cale de a fi terminate, aveau ca scop alegerea pentru colegiul al aoilea de Cameră din București?

Este adevărat că printre propunerile făcute de junimiști cercurilor cîrciumarilor și în numele Viitorului *Guvern Carp se lua angajamentul de a se da despăgubiri cîrciumarilor loviți de ultima lege, de a nu se atinge cîrciumarii de la orașe și a se da* două locuri *în Viitorul parlament celor ce vor fi desemnați de zisul cerc?*

Suntem informați că rezultatul examenului făcut de dr. Noorden asupra stării sănătății M. S. Regelui este satisfăcător.

D. Dr. Noorden va mai sta cîte-va zile la Sinaia.

Septămîna viitoare se va publica un bulitin oficial despre observațiunile medicale ale medicului Noorden.

D. Emil Costinescu, ministru de finanțe, a primit azi dimineață la orele 10 delegația congresului podgorenilor,

D. ministru a ascultat cu cea mai mare bună voință expunerile facute de delegați după care a răspuns că va satisface toate cererile drepte și juste ale podgorenilor.

A asigurat apoi delegația' că în alcătuirea legii monopolului cîrcimelor la sate a fost animat de cele mai bune sentimente față de podgoreni, și dacă rezultatele de pînă acum ale legii n'ar fi în adevăr favorabile podgorenilor, vina nu este a legii, ci a altor împrejurări.

D. ministru a îndemnat delegația să caute a asocia pe podgoreni pentru desfacerea produselor lor, dînd asigurări că va lua măsuri pentru ușurarea podgorenilor.

Delegația s'a declarat foarte mulțumită de asigurările d-lui ministru de finanțe, și s'a retras după o oră de convorbire.

Zarul vine „Viterlind", confirmă știrile date de unele ziare asupra visitei arhiducelui moștenitor Frantz Ferdinand la București.

El va visita pe Suveranii noștri la 20 Septembrie.

Regimentul 7 roșiori a plecat ai seară sub conducerea d-lui lt.-colonel Călinescu, comandantul regimentului, în Dobrogea.

Miine dimineață regimentul va fi la Hîrșova, de unde apoi va pleca împreună cu celelalte regimente de cavalerie în Dobrogea, spre a face exercițiii.

Regimentul se va reîntoarce în localitate la 15 Septembrie.

Congresul profesorilor de limbele străine de la școalele secondare din țară, s'a amînat pentru zilele de 19, 20, 21 și 22 Decembrie a. c.

Congresul se va ținea în Craiova.

Consiliul de răsboiu care va fi convocat la sfîrșitul lunei aceștia, va fi prezidat tot de d. colonel Popescu, comandant de brigadă.

D. Sachelarescu, revizor școlar aplecat la București spre a lua parte la consfătuirea revizorilor școlari, ce se va ținea la direcțiunea învățămîntului primar, în vederea dispozițiilor ce se vor lua la redeschiderea noului an școlar.

Tînărul Șerban licențiat în drept, fiul amicului nostru d. Gh. D. Șerban, va pleca la Paris, spre a urma cursurile de doctorat.

Concursul pentru admitere la gimnaziul militar din Craiova s'a început alaltăeri.

La școala de infanterie, cavalerie și artelerie din Capitală, concursul se va începe Mercuri 20 August a. c.

Astăzi s'a început repetițiile la Teatrul Național, în vederea viitoarei stagiuni, care se va deschide la sfîrșitul lunei Octombrie.

D. general Tătărescu, comandantul corpului 4 de armată se va reîntoarce Mercuri în localitate.

D-sa va pleca pentru două zile în tabăra Șipote, spre a inspecta trupele aflatoare actualminte în tabără.

Lucrările de repararea și restaurarea apartamentelor ocupate mai înainte de cancelariile epitropiei Sf. Spiridon, au fost terminate.

La 1 Septembrie se va face în acele apartamente instalarea secțiunei dermato-sifilitice.

In urma unui schimb de vorbe ofensatoare ce a avut loc Vineri între d. T. Palady și inginerul Buchansen, din comisiunea pentru delimitarea Prutului, un ischimb de martori a avut loc.

D. Palady și-a constituit martori pe d-nii: dr. Șeptelici și Rosetti. iar inginerul Buchansen de d-nii: lt.-colonel Călinescu și maior Catuneanu.

Martorii întrunindu-se au găsit că este loc de o ieșire pe teren și eri dimineață cei doui combatanți, însoțiți de martorii respectivi și de d-nii: dr. Juvara, medic de cîmp și d. Albert Ghyka arbitru, s'a dus la via Ciurea de la Copou, pentru a se satisface prin arme.

Poliția care a aflat de duel s'a dus la fața locului, vrînd să oprească lupta.

Combatanții însă s'au împacat pe teren.

I. P. S. S. Mitropolitul Partenie Clinceni, cu ocazia vizitei sale la M-rea Varatec, a asistat la ceremonia religioasă sevîrșită pentru botezul micului Alfons Ludovic, fiul d-lui lt. colonel Golescu, din reg. 8 calarași.

La 1 Septembrie a. c. se va ținea concursul pentru ocuparea catedrelor noi înființate la școala de Belle-Arte din localitate.

La 1 Octombrie a. c., vor începe cursurile de doctorat, pe lîngă facultatea de drept, de la Universitatea noastră.

Cursurile vor fi predate de d-nii profesori D. Alexandrescu, Burada, Missir și Peretz.

De oare-ce în împrejurimele Hîrlăului vor avea loc anul acesta manevre de divizie, d-nii general Cotescu D., lt. colonel Popovici din regimentul Suceava, maior Voicescu, maior Arsenescu și lt. Rosoveanu, au fost la Hîrlău unde au făcut recunoașteri de poziții alegînd locurile unde se vor desfășura manevrele.

Știri din Basarabia.—Seminarul spiritual din Chișinău se redeschide la 16 August. Acest seminar fusese închis în Februarie trecut în urma unor grave dezordine a tuturor elevilor.

60 elevi, dovediți ca instigatori au fost eliminați; din acești 40 fără dreptul de reînscriere în seminare, 15 cu dreptul de reînscriere în anul viitor, iar 5 cu dreptul de înscriere în cursul anului curent. Toți ceilalți elevi sunt primiți în aceleași clase, în care au fost și iarna trecută. Clasa a VI-a anul acesta nu va fi, de oare-ce nu este nici un promovat din clasa a V-a. Clasa a VI-a corespunde anului al II-lea al facultății de teologie, căci în seminar nu pot fi admiși de cît elevii cu 4 clase liceale.

— Se lucrează foarte febril la introducerea învățămîntului general obligator în toată Basarabia.

In acest scop inspectorii școlari se vor întruni în Chișinău pentru a se înțelege asupra detaliilor introducerei învățămîntului general și obligatoriu. Ministerul instrucțiunei publice a trimis în acest scop un proect și inspectorii îl vor modifica după condițiunile și cerințele locale, căci proiectul ministerului e făcut pentru întregul imperiu. După proectul ministerului, pentru fiecare 50 copii în vrîstă școlară trebue să fie o școală.

— Apropiindu-se cu pași repezi holera, corpul sanitar al Basarabiei s'a pus pe lucru și a luat toate măsurile necesare pentru localizarea boalei, în caz dacă acest musafir asiatic ar îndrăzni să treacă Nistrul. Zemstvourile și comunele și ele au luat măsurile necesare, în cît nu poate fi teamă că holera va face ravagii în populația Basarabiei.

In județele Hotin, Soroca și Chișinău, corpul sanitar în privința prevenirei holerei e la înălțimea sa; de altfel în aceste județe organizarea sanitară e din cele mai bune, mai ales în jud. Hotin.

— Prea sfințitul sinod din Petersburg a însărcinat pe preotul Mihail Ceachir să traducă sf. scriptură (vechiul și noul testament) în limba găgănzilor, cari locuesc în sudul Basarabiei. Părintele Ceachir e profesor la seminarul din localitate și e membru în consistoriul Basarabiei. Pentru ca traducerea să se facă mai repede, părintele Ceachir este liberat de sinod de alte ocupațiuni.

— Institutul de silvicultură din Petersburg a trimis în Basarabia pe asistentul Nicolae Boci pentru studiul solurilor Basarabiei. Boci întîiu a vizitat codrii și apoi s'a dus în județul Hotin. Dînsul este însoțit de agrogeologul M. V. Carcevski. Se vor aduna mai multe colecții de soluri pentru diferite societăți științifice din Imperiu.

D. A. Brandia, secretarul universității, întorcîndu-se din concediu, cancelaria rectoratului universității va fi deschisă în toate zilele de la orele 9—12 dimineața.

D. Romulus Scriban, secretarul facultății de științi, și-a reluat concediul.

In ziua de 15 August a avut loc la Șorănești, județul Vaslui, un frumos bal, organizat în folosul cooperativei sătești «Sprijinul țaranului». Datorită interesului ce l'a pus administratorul moșiei, d. Țonescu, balul a avut o bună reușită.

Au asistat d-rele: Matilda Popovici, o dansatoare neobosită, d-ra Cantemir, o altă neobosită dansatoare plină de grație, Ecaterina Mercurian, Spreer, Eufrosina Popovici, Ana Voinescu, d-nele: Eliza Marinescu, Natalia Țonescu, Marie Speer, Petrini, Țară Lungă; d-nii: Țonescu, Marinescu, frații Petrini, Spreer, Oanea judecător, Vasiliu, dr. Mogoș, I. Goldenberg-Iași, etc.

Suntem informați că patronul franzelar I. Forșt din str. Păcurari, în disprețul legei meseriilor și a convențiunei urmate cu ocazia aplanării conflictului dintre patroni și lucrătorii brutari, a început o serie de persecuțiuni în contra lucrătorilor săi.

Așa a luat ferma hotărîre de a înlocui pe toți lucrătorii cu derbedei strînși de pe stradă, cari nu au nici o cunoștință în ale breslei. Ceea ce e revoltător, e faptul că aceste înlocuiri—pe un lucrător l'a și eliminat din lucru—le face fără să anunțe pe lucrători cu 15 zile înainte cum prevede clar și categoric legea meseriilor.

Chestiunea aceasta interesează și publicul consumator, căci prin înlocuirea unor lucrători vechi și experimentați, cu niște indivizi absolut necunoscători în ale meseriei, igiena publică este periclitată.

Din ambele aceste două puncte de vedere corporația are datoria să intervie, și așteptăm să vedem care va fi rezultatul.

In ziua de 2 Octombrie va avea loc la universitate colloquium-ul d-lui Vasile Buișilă, dr. în drept, candidat la examenul de abilitare ca docent în specialitatea dreptului roman.

Relativ la examenele de doctorat în drept, aflăm că examenul I de d-rat se va ținea în primele zile a lunei Noembrie, după terminarea examenelor de licență. In acest an se vor da examenele de Istoria dreptului romîn — cursul d-lui profesor I. Peret și de drept roman — cursul ținut de d. profesor I. Th. Burada. La acest din urmă curs, candidații vor fi examinați din întreaga materie a acestui curs.

Cumparați Bilete pentru Loteria 4 Clasa III a Regatului Romîn

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI (Piața Unirei)

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 36,- 0 jumatate loz Lei 18 - Un sfert de loz Lei 9 Una optime lei 4-50

Ultime informaţii

● *Relevasem ilegalitatea ce s'a făcut cu numirea d-lui C. Moţet ca director al prefecturei de judeţ,—ştiut fiind că lègea prevede clar, că în acest post nu poate fi numit de cît unul din administratori de cl. I,—în timp—ce d. Moţet e administrator de cl. II-a.*

Din sorginte absolut sigură aflăm că pe ziua de 1 Septèmbrie d. Moţet va fi sacrificat şi în locul seu va fi numit unul din cei 4 administratari de cl. I.

D. Moţet va fi numit administrator la plasa Cotnari.

● Autorităţile militare continuă cu cercetările în afacerea locotenentului Rozescu, şeful manutanţei din Roman.

Se zicea că suma ce lipseşte s'ar urca la vre-o 13,000 lei.

O parte din această sumă însă s'a restituit, căci după cum am mai anunţat, Rozescu împrumutase pe mai mulţi ofiţeri din banii manutanţei,—bani care parte au fost acum restituiţi.

A mai rămas, se zice, a se vedea ce s'a făcut cu suma de 7000 lei, care de o cam dată cade în sarcina locotenentului Rozescu.

După cum ni se spune însă, afacerea e pe cale de a se complica. Cum însă e in interesul instrucţiei de a nu insista mai mult, ne rezervăm a da amănunte mai tîrziu.

El continuă de a fi arestat.

● In legătură cu chestiunea bătăilor în armată ţinem să declarăm că *Opinia* n'a ,confunat nici odată instituţia în sine cu oamenii puşi în serciul ei. Armata s'a bucurat în tot deauna de plina solicitudine a partidului nostru şi a ziarului care o reprezintă.

Criticile noastre—cînd s'au produs—urmăreau tocmai scopul de a face să dispară acele apucături rele, menite să ştirbească reputaţia instituţiunei.

In vederea acestui scop am înregistrat unele plîngeri, care priveau între altele şi pe sublocotenentul G. de la regimentul 13 Ştefan cel Mare.

Cu atît mai bine şi pentru acest d. ofiţer şi pentru armată, dacă plîngerile ce ni-au parvenit nu sînt întemeiate,—după cum ne asigură doi domni ofiţeri superiori din acel regiment.

◑ Eri a avut loc la Podul-Iloaia alegerea noului consiliu comunal.

A fost 263 alegători înscrişi au votat 225.

A fost proclamată aleasă lista compusă din: Bottez, Paul, Munteanu T. Vlasto Xenofon, Alexa Ioan, Ciobanu Gh. Bîrliba Gh. Catrinei Ioan, Deşliu D. şi Puşcaşu Gh. care a întrunit 114 voturi.

● Revizoratul şcolar al judeţului a distribuit suma de 703 lei la copiii saraci şi meritoşi, donată de comuna Iaşi în acest scop.

◑ **Un administrator model.**—Am arătat cîte fapte grave sunt puse în sarcina administratorului de plasă Tabacu, din Paşcani, precum şi reclamaţiile primite contra lui de către procurorul general.

O nouă reclamaţie a fost primită acum la parchetul general contra acestui administrator de plasă.

D-na Marie Kitelt din Paşcani, supusă austriacă, posedînd paşaportul şi biletul de liberă petrecere, arată că în una din zile a fost invitată prin agenţi la primărie, unde ducîndu-se a fost întrodusă în cabinetul d-lui Tabacu, pe atunci preşedinte al comisiunei interimare, şi care zăvorind uşa a făcut numitei d-ne propuneri ruşinoase. D-na împotrivindu-se a fost lovită de d. Tabacu. La ţipetele d-nei Kitelt adunîndu-se cei din primărie, d. Tabacu a eliberat pe numita d-nă ameninţînd'o că dacă va reclama cazul autorităţiler, o va expulza în 24 ore. De frică d-na n'a reclamat pînă acum.

D-na Kitelt cere procurorului general o severă anchetă, propunînd martori pe Gh. Spiridonescu, comerciant, Petru Lucaciuc agent poliţienesc, preotul C. Hanganu, Adrian Zahărescu perceptor şi Al. G. Dimitriu.

● După toate probabilităţile d. I. Niculescu, inspectorul secţiei a II-a a C. F. Romîne, se va retrage pe ziua de 1 Octombrie, din postul pe care-l ocupă actualminte, pentru a fi numit director al unei construcţii de cale ferată de interes particular.

*

Tot la acea dată, probabil că d. Iordănescu, actualul şef al staţiei Iaşi, va fi trecut şef al staţiei Buzeu. Aceasta după propria sa dorinţă.

◑ Ieri un mare număr de maeştri croitori din localitate s'au întrunit pentru a discuta chestiuni profesionale.

După oarecari discuţiuni s'a decis în unanimitate a se propaga ideea înscrierei în corporaţiunea confecţiilor şi a se prezenta Camerei de meserii cererea de a se primi oarecari modificări în organizarea corporaţiunii precum: imprimarea de urgenţă a statutului, ţinerea mai frequentă a şedinţelor între cari să fie o şedinţă săptămînală esceluziv în interesul croitorilor al căror număr se ridică la peste 3000 în oraşul nostru.

● Prefectura de Neamtz a făcut cunoscut prefecturei noastre de judeţ că în satele Budeştii-Ghyka şi Girov s'a ivit epizootia de brîncă infecţioasă.

● Serviciul sanitar al judeţului a fost înştiinţat că în satul Scobinţi s'a ivit epidemia de febră-tifoidă.

S'au luat măsurile de combatere.

● Astăzi s'a plătit la administraţia financiară pensiile civile şi militare pe luna August a. c.

● Mîine, după cum am anunţat, colonia otomană din localitate, va serbători aniversarea urcărei pe tron a M. S. Sultanului Abdul-Hamid.

La orele 8 seara va avea loc la „Pavilion" strada Păcurari, un banchet la care au fost invitaţi şi reprezenianţii presei.

● Un mare incendiu a isbucnit eri noaptea pe moşia Ulmii-Liteni, din comuna Belceşti.

Focul a distrus 2 girezi de grîu, care cuprindeau recolta de pe 12 fălci, proprietatea d-lui Aurel Ştefănescu.

Recolta distrusă de incendiu era asigurată la „Agricola", pentru suma de 3000 lei.

S'a constatat că focul a fost pus de răi-făcători şi se fac cercetări pentru aflarea lor.

● Suntem rugaţi a atrage atenţia direcţiunei tramvaiului asupra purtărei cu totul necuviincioasă a manipulantului cu No. 7, care'şi face o plăcere de a da totdeauna o mare viteză şi cînd i se atrage atenţia el ripostează în mod necuviincios.

Nu ştim cînd direcţia va lua odată măsuri pentru ca funcţionarii să se poarte aşa cum trebuie, cu lumea.

◒ O nouă operă a lui Pericles Contingeanis, care a fost dat judecăţei pentru falşuri şi escrocherii.

E vorba de următorul caz: Prietenul nostru d. N. G. Dossios, doctor în litere, primise de la acest Contingeanis o fiţuică, conţinînd în cîte-va rînduri în limba greacă modernă, o copie de binecuvîntarea proclamaţiei lui Alexandru Ipsilante, răspîndită în timpul zaverei de la 1821 în mii de exemplare, în schimbul căreia prietenul nostru dădu lui Contingeanis mai multe exemplare a publicaţiilor sale. D. Dossios plecînd acum 3 ani în concediu la Paris a lasat fiţuica în chestiune, absolut fără nici-o valoare, într'o ladă cu cărţi şi alte hîrtii d-lui Sp. Criticos din localitate. Contingeanis punînd mîna pe fiţuica în chestiune, în timpul absenţei d-lui Dossios,—îndrăzneşte acum să ceară, după 4 ani restituirea ei, sau despăgubirea de 950 lei.

De aci s'a născut, un dublu proces şi justiţia va descoperi meşteşugita îndrăzneală a lui Contingeanis.

● D. inginer Niculescu inspector al C. F. romîne a obţinut un congediu de o lună de zile.

◑ Aseară, trenul de Dorohoi, care trebuia să sosească în Iaşi la orele 8.25 a sosit abia la orele 11 jum., din cauza că între Cucuteni şi Iaşi, maşina a deraiat.

Cauza acestei deraieri este că s-a rupt osia maşinei.

Telegrafiindu-se imediat la Iaşi, s-a format un nou tren din Iaşi, care a luat pasagerii şi i-a adus la ora 11 în localitate. O maşină de ajutor a fost apoi trimisă şi a adus trenul rămas pd linie.

Tot din această cauză, trenul de Paşcani a sosit la orele 12 fără un sfert, în loc de 11.5.

◑ Telegrafiştii din localitate au hotărît să se plîngă direcţiei generale a poştelor şi telegrafelor, că sunt nedreptăţiţi de felul cum fac nopţile mari, adică în 24 ore fac 15 ore serviciu, de la ora 8 dimineaţă pînă la ora 12 şi de la orele 7 seara pînă la ora 8 dimineaţă.

Din cauză că nopţile mari ajung foarte des pe telegrafist, ei cer ca direcţia să ia măsuri ca şi colegile lor să facă acest serviciu.

◒ Astăzi la orele 4 p. m. a avut loc la cimitirul „Eternitatea" înmormîntarea lui Vasile Botez, inspector al serviciului telefonic al judeţului, care a încetat alaltăeri din viaţă.

Defunctul a făcut parte şi din corpul telegrafo-poştal, iar de 8 ani ocupa postul de la prefectură.

El e inventatorul unui microfon care uşurează foarte mult convorbirile telefonice, făcînd ca de la cele mai mari distanţe convorbirea să se facă cu multă uşurinţă.

Pentru această invenţie defunctul primise recompense.

● **Ştiri şcolare.**—D. Aristide Morţun învăţator la Voineşti, a fost permutat la Dobrovătz-Ruşi, judeţul Vaslui.

D-na Alexandrina Morţun, învăţătoare la Lungani-Voineşti, a fost transferată la Moldoveni-Dobrovătz, judeţul Vaslui.

— Revizoratul şcolar a recomendat administraţiei cassei şcoalelor pe mai multe orfane pentru a fi primite în şcoala de gospodărie „Procopie Florescu" din comuna Tăuteşti.

— Ministrul instrucţiunei publice a cerut revizoratului şcolar un tablou de învăţătorii şi institutorii, care au urmat vre-un curs de lucru manual instituit de cassa şcoalelor.

— In următoarele sate din judeţul nostru s'au construit noi localuri de şcoală: Cotnari, Vlădeni, Borşa, Lungani, Sîrca.

La Cepleniţa şi Sineşti s'au făcut lucrări de reparaţie şi restaurarea şcoalelor.

— Revizoratul şcolar a pus în vedere învăţătorilor-ajutori, că cu începere de la 1 Septembrie să înfiinţeze şi diviziile a III-a, conform art. 3 din legea învăţămîntului primar.

— Inscrierile la şcoalele primare din localitate se vor începe Mercuri 20 August a. c.

● **Judiciare.**—In viitoarea seziune a curţei cu juri, care se va deschide la 15 Septembrie, se vor judeca, între alte procese, şi acele privitoare pe:

1. Dimitrie Coniec, din comuna Mironeasa, autorul crimei din pădurea Hadîmbu.

Se ştie că acesta, în ziua de 12 Mai a. c., vrînd să'şi răsbune contra amantei sale Maria T. Rotariu, pentru că'l tradase, îi eşi înainte în pădurea Hadîmbu, pe cînd aceasta mergea spre Iaşi unde se pornise să vîndă nişte ouă, o omorî, iar apoi o strangulă de creanga unui copac.

2. Fata Maranda Ţiban, din comuna Cotnari, care a pus foc caselor locuitorului T. Grigoraş.

3. Gheorghe Bron, din comuna Bădeni, care cu lovituri de bărdiţă a ucis pe femeea Ioana N. Simion pe care avea ură.

— Falitul Iacobi de la P. Neamtz, a cerut judecătorului de instrucţie, să'l elibereze pe cauţiune. Cererea i-a fost respinsă şi el a făcut apel la camera de punere sub acuzare.

Judecătorul de instrucţie a intervenit şi a arătat că instrucţia nu e terminată încă.

Camera a decis să cerceteze Mercuri 20 August apelul lui Iacobi, cînd instrucţia se va termina.

● Societatea „*Unirea*" a lucrătorilor tipografi din localitate, organizează pentru seara zilei de Sămbătă 13 Septembrie a. c. o *Mare Seară Dansantă* în sala Teatrului-Circ Sidoli.

Comitetul organizator îşi dă toată silinţa, pentru ca această seară să aibă o reuşită deplină pregătind publicului vizitator suprize nemai văzute până acum la nici o seară dansantă.

In timpul seratei va cînta Muzica militară a Reg. 13 Ştefan cel Mare,

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 18 August

Un comunicat oficial

asupra sănătăţei M. S. Regelui

Bucureşti.—Ministerul de inţerne a trimes ziarelor un comunicat prin care arată că ştirile alarmante, răspîndite zilele aceste asupra stărci sănătăţei M. S. Regelui, nu sunt întemeiate şi că vizita d-rului Noorden e obicinuită în fiecare an.

Suveranul se află în perfectă sănătate şi ca dovadă face zilnic preumblări prin parcul de la castelul Peleş.

D. general Averescu la manevrele din Germania

Bucureşti.—D. general Averescu, ministru de răsboiu a plecat la Sinaia, iar de acolo se va duce să asiste la manevrele imperiale din Germania.

D-rul Noorden şi Gh. Panu

Bucureşti.—Aflăm că d. Gh. Panu şi-a propus să consulte pe profesorul dr. Noorden, care după cum se ştie se află în ţară, venind să viziteze pe M. S. Regele.

Comisiune examinatoare

Bucureşti.— Comisiunea examinatoare pentru şcoala fiilor de militari din Iaşi se compune din d-nii: colon. Dobricescu, colonel Lupan, directorul şcoalei şi un domn maior, directorul gimnaziului militar din Craiova.

Tren deraiat

Agram. — Azi dimineaţă a deraiat un tren lîngă Veliko.

Au fost 2 ucişi şi 19 grav rîniţi.

Cuvîntarea împăratului Wilhelm

Strasburg. — La prînzul de gală dat azi, Impăratul Wilhelm a ţinut un tuoast, zicînd:

„Sunt ferisit de a putea exprima convingerea mea cea mai adîncă că pacea europeană nu e în pericol; ea are baze puternice spre a putea fi răsturnată de intrigile calomnioase datorite invidiei cîtorva indivizi. O puternică garanţie a păcei o dă în prima linie conştiinţa principilor şi oamenilor de stat, care se simt responsabili de viaţa şi binele popoarelor. Apoi e dorinţa popoarelor de a se bucura şi de a profita de progresele culturei şi dezvoltarea paşnică actuală. Pacea mai este asigurată şi prin garanţia pe care o dă poporul german înarmat".

Nou cabinet

Santiago de Chili.—Cabinetul s'a constituit precum urmează: interne d. Javier Iguerod; externe Raphael Balmaègda; justiţia Eduard Gurez Mujna; finanţe Petru Montenegro; răsboiu Anibal Rodriguez; industrie Wilhelm Echavarria.

Holera la Moscova

Petersburg.—Ziarele spun că un prim caz de holeră s'a ivit la Moscova.

Bolnavul sosise din Kislowdsk, guvernămîntul Stavropol.

Falşificatori de bancnote

Madrid.—Falşificatorii biletelor de bancă de 50 şi 100 pesetas au fost arestaţi.

Cantitatea biletelor falşe, în circulaţie, ar fi destul de importantă.

Ştiri din Tanger

Paris.—Ziarul „Le Matin" află din Tanger că Mtonghi se află lîngă Marakeş, în capul unei mehale puternice şi se pregăteşte a lua oraşul.

Demisii ministeriale

Lisabona.—Se svoneşte că doi miniştri vor părăsi portofoliile îndată ce Camerile se vor înehide.

Starea d-lui Clemenceau

Karlsbad.—D. Clemenceau s'a restabilit pe deplin.

Sămbătă va pleca la Paris.

Evenimentele din Turcia

Constantinopol.—Marchizul Pallavici a remis guvernului 4000 coroane rezultatul unei subscripţiunei în favoare victimelor ultimului incendiu.

*

Greva lucrătorilor de la căile ferate orientale s'a terminat.

Greva brutarilor din Andrianopol şi oraşe continuă.

*

„Ikdam" şi cercurile comitetului tînăr turc desmint ştirea dată de „Berliner Tageblatt" după care marele vizir Kiamil şi-ar fi dat demisia.

Suplimentul organului Oficial al patriarhului ecumenic spune că Tazly Bey, membru în comitetul june turc, a declarat eri în mod solemn patriarhului că comitetul nu va atenta la privilegiile patriarhului.

Patriarhul a răspuns că naţia greacă a salutat cu bucurie constituţia şi are o mare mulţumire aflînd că neînţălegerile au dispărut.

Presa greacă relevă că vizita oficială a lui Tazly-Bey are loc cam tîrziu, dar totuşi la timp pentru a împrăştia neîncrederea grecilor.

Turcii nu vor găsi nicăeri cooperare mai sinceră de cît la Greci, interesaţi în consolidarea Turciei.

PRIMARIA COMUNEI IASI

PUBLICAŢIE

In ziua de 15 Septembrie a. c. oara 11 a. m. se va ţinea în Camera acestei Primării licitaţie publică orală pentru vinderea valului de lîngă şanţul oraşului din disp. II, avînd o suprafaţă de 3395 m. p.

Garanţie provizorie 200 lei în numerar sau efecte garantate de Stat.

Dispoziţiunile art. 72—83 din legea comptabilităţei publice sunt aplicabile acestei licitaţiuni.

Condiţiunile de licitaţie precum şi planul locului se pot vedea în fie-care zi de lucru la serviciul Administrativ.

No. 17418, August 1908.

DE VÊNZARE

Două case compuse din *2 prăvălii* cu locuinţă, bucătărie, pivniţă, situate în oraşul *Vaslui*, str. Hagiului 1314.

A se adresa d-lui *Avocat M. Magder* —Iaşi.

Noua Spălătorie Chimică şi Boiangerie

„MODERNA"

(lîngă NOAK)

— *Iaşi, 17 Str. Lăpuşneanu 17* —

In vederea sesonului de toamnă mărind personalul pentru a satisface pe onor. public, mai bine şi mai prompt, rugăm pe onor. clienţi a ne încuraja cu comenzi.

Se spală şi se văpseşte chimic prin noile perfecţiuni tecnice, ori-ce haină de dame, bărbaţi, copii, uniforme ofiţereşti, de şcoală, toalete scumpe de mătasă, mănuşi, cuverture, perdele etc. Aseminea am introdus o nouă secţie pentru *rufe*, gulere, manşete, camaşe, plastoane, trusouri scumpe.

Se spală higienic şi prompt.

"MODERNA"
str. Lăpuşneanu 17
(lîngă Noak)

Sucursala: *Str. Ştefan cel Mare No. 19* la fabrica de umbrele.

De vânzare Casele din str. Moţoc No. 36, 8 odăi şi 2 bucătării.

A se adresa d-nei Toba Grimberg.
Str. de Sus No. 147

MARTIN BUCHOLTZER

105 STRADA PACURARI 105

Spălătorie şi boiangerie chimică cea mai modernă

Reinstalînd fabrica şi angajînd personal special pentru spălătorie călcătorie şi boiangerie chimică. Am onoare a face cunoscut onor. şi vechei mele clientele că am reînceput a primi la atelierul de spălătorie, rufe, gulere, manşete etc. executînd comanda după dorinţa Onor. Public în cel mai scurt timp şi cu preţurile cele mai avantajoase.

Asemenea atelierul de boiangerie fiind cu totul reînoit şi asortat cu toate culorele moderne pentru ori-ce calitate de stofe recomandă în această artă Onor. mele clientele că pentrn sezonul de toamnă şi iarnă, se primesc pentru colorat ori-ce fel de stofe, covoare, haine bărbăteşti, pentru femei şi copii, de ori-ce fel de stofe, perdele, cuverturi şi va fi prompt şi conştiincios servită. Garantez pentru toate colorile.

Recomand şi spălătoria chimică pentru curăţirea garderobei de haine de dame şi copii, toilete de bal, teatru, concert şi haine ofiţereşti, stofe de mobile, lucruri brodate, mănuşi, umbrele, panglici precum şi orice obiect ce se atinge de această branşă.

Pentru efectuarea conştiincioasă a flecărui obiect garatez.

Atrag mare atenţiune Onor. mele clientele că am instalat în atelier noui gherghefuri cele mai moderne, pentru spalat şi întins perdele care vor fi executate ca şi în străinătate.

Comenzile se primesc direct la fabrica Strada Păcurari 105 sau în oraş Strada Lăpuşneanu 25 lîngă parfumeria Robert şi Strada Atanasie Panu 64 şi la Bîrlad Strada Principală No. 223.

Incercaţi dar şi încurajaţi instalaţia cea mai modernă în această branşă şi cu experienţe pline de succes pentru mine şi Onor. public după 12 ani de practică în această artă, sper că voi satisface toate cerinţele publicului.

Cu osebită stimă
MARTIN BUCHOLTZER
Strada Păcurari No. 105

„VICTORIA"

SOCIETATE ANONIMA DE

Asigurari generale şi Reasigurari

IN BUCUREŞTI

Direcţiunea generală : Str. DOAMNEI No. 10

Capital statuar 5.000.000

Iştăia emisiune lei 1.000.000

Primul vărsămînt Lei 300.000

Societatea este representată în toate localităţile mai principale din ţară prin Agenţii săi şi face *Asigurări* contra riscurilor de

INCENDIU şi EXPLOZII

ACCIDENTE

CORPORALE ŞI ASUPRA **VIEŢEI** *OMENEŞTI*

TRANSPORT

Terestru, Fluvial şi Maritim

—REPRESENTANŢA GENERALA PENTRU JUDEŢUL ŞI ORAŞUL IAŞI—

Strada Ştefan cel Mare No. 33

Un izvor de bogâtie prin Economie

s'a înfiinţat un mare atelier boiangerie de lux unde se efectuează or çe lucru atingător de această branşă, adică se spală se curăţe se vopseşte or ce haină, atât de bărbaţi cît şi de damă etc. pot fi ele cît de vechi devin ca noi asemenea primeşte or şi ce reparaţiuni mă am decis a lucra credincios şi mai eftin ca or unde pentru am-l face clienţi mulţi, posed şi o mulţime de certificate de mulţumire din partea unor domni clienţi civili şi militari, înştiinţat printr'o carte poştală vin la domiciliu d-lor clienţi.

Se preschimbă guleré de cattfea la paltoane şi pardisiuri.

— SERVICIUL PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS —

LA „PARISIANU" Iaşi, Strada Veche 45.

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 4|3 albe si cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENŞIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori çe reparaţiuni atingătoare de această branşă

4420

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi : 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

„România musicală"

— IAŞI —

24 Str. Lăpuşneanu 24

Piane : din cele mai renumite Fabrici începînd de la Lei 700—pînă la cele mai scumpe.

Renumitele Pianine Zimmermann cea mai mare fabrică din lume.

Gramofoane : Marca „Inger" preţuri, reduse Gramafon de concert mare cornet dirigiabil redus din lei 250—la lei 150.

Plăci mari de concert pe ambele părţi numai Lei 4.—o placă.

Note musicale : pentru Conservator, studii şi piese moderne.

Viori pentru şcoalĕ, Orchestră şi solişti.

Mandoline italiane, Violoncele, Flaute.

Coarde fine din cele mai renumite fabrici.

Preţurile cele mai eftine.

Hîrtie diafană de lipit pe geamuri cele mai frumoase desenuri.

Tablouri de artişti celebri precum şi Rame.

Preţurile cele mai reduse.

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2bis quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

BÓLE CONTAGIOSE

recente sau vechĭ *Scrofule bólele pieleĭ (dartriĭ, Eczema, herpes, Lepra, etc.)* şi alte afecţiunĭ resultăndŭ *din viciurile sangeluĭ.*

Ulceri, glandule, rhumatisme ulceraţiunĭ a le gurei şi a le gâtuluĭ, tumorĭ, inelecurĭ, exostozĭ, impotenţă şi tóte accidentele siphylitice dobăndite sau ereditarie. Vindecare sigura şi radicală a bólelorĭ celorĭ mai inveterate şi rebele tutulorĭ tratamentelorĭ prin

BISCUITS DU Dr OLLIVIER

unicĭ aprobaţĭ de către Academia de Medecina din Paris.

Unicĭ autorizaţĭ de către guvernulŭ francesŭ.

Unicĭ admişĭ în spitalurile din Paris.

Recompensă naţională de 24,000 f.

Acestŭ medicametŭ forte plăcut intrebuinţatŭ de 60 anĭ de către cei marĭ medicĭ ca celŭ mai putinte depurativu cunoscut este unicul în *tóta lumea* possedăndu aceste titlurĭ onorifice şi avăndŭ obţinutŭ aceste inalte distincţiunĭ cea ce indică imensa sa superioritate.

Depositŭ generalu : 62, r. de Rivoli, Paris

Uă broşură asupra

aceste bóle insoţeste fie-care cutie

Depou în Iasi la Fraţii Konya farmacistĭ

Sirop Codéine Tolu Zed

SIROPUL Drului ZED

are pentru basa principală **Codeina şi Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta cătuşi de puţin inconvenientele vătămătóre a le opiului.

Foloseşte de minune în contra **irritaţiunilor, peptului** si **ale pulmonilor, a tusselor invechile, bronchitelor, tusei măgărosei, catarrhelor, insomnielor,** etc.

Paris, *strada* **22, Drouot** şi la *diverse* Pharmacii

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix : 0f 50c.

Raymond GARIEL,

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f 30c.

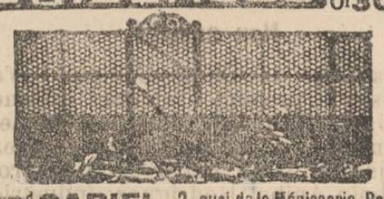

Raymd **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6fr.50

R. GARIEL

2 ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

Cumpăraţi bilete de loterie

numai de la

NOÚA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

„Loteria Regatuluĭ Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei care au intîrziat

Să nu piardă ocaziunea acum la :

Clasa III-a a Loteriei

Tragerea

la 2 şi 3 Septembrie

LEI 900000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zèci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara din puţinile

Lozuri Norocoase

ce au mai rămas libere la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale :

1/8	Una optime	Lei 8.50
1/4	Un sfert	Lei 17
1/2	Una jumătate	Lei 34
1	Loz întreg	Lei 68

Prĕţurile oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	4.50—lei	1/4	Un sfert	9—lei
1/2	Una jumătate	18 — lei	1/1	loz întreg	36—lei

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează servicĭu celmaĭ Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei

6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani

» » » » IV, 40 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul V.—No. 513—IAŞI, Mercuri 20 August 1908

Reforma electorală

De cîtăva vreme chestiunea reformei electorale—sau pentru a fi mai exact—chestiunea votului universal este la ordinea zilei. Pusă în discuţiune de către tinerimea generoasă a partidului liberal, susţinută cu o căldură conformă cu temperatura lunilor de vară, de către aceiaşi tinerime generoasă, reforma electorală face parte integrantă din chestiunile politice de ordin teoretic, care au a fi dezbătute, pentru a se vedea, dacă într'adevăr ea merită soluţiunea votului universal.

E curioasă mentalitatea acelora, cari considerînd chestiunea rezolvită teoreticeşte, ard de nerăbdarea unei soluţiuni practice imediate. Ei creează în jurul votului universal o atmosferă de reformă a toate schimbătoare, a toate îndrumătoare pe calea largă şi netedă a progresului politic şi social. Şi în sprijinirea acestui mod de a vedea invoacă rezultatele bune ce a adus practica votului universal în alte ţări, în ţările Apusului.

Nu avem nimic de zis în ce priveşte înrîurirea binefăcătoare ce a avut întrarea maselor populare în viaţa publică a statelor din Apus. Aceastǎ înrîurire este evidentă; nici nu o tăgăduim, nici nu avem vre-un interes să o tăgăduim.

De cît se uită un lucru—foarte elementar, dar tot atît de însemnat.

Reformele mari politice nu sunt bine venite, de cît atunci cînd sunt *necesare*; şi nu sunt necesare, de cît cînd pătura socială interesată la realizarea acestor reforme le reclamă. Or, la noi, nu ştiu să se fi creat un puternic curent pentru votul universal în masele profunde ale poporului; —ceea ce înseamnă, că poporul nu ştie, nu înţălege, rostul acestei reforme electorale. Poporul nostru vorbeşte încă de votul universal cu aceiaşi cunoaştere a lucrului, cu care tipurile lui Caragiale din „Noaptea Furtunoasă" discută „problemul" ridicat de Rică Venturiano asupra „Sufragiului universale".

Şi dacă este aşa, dacă poporul romînesc, care este indicat a se folosi de introducerea acestei reforme, n'a ajuns să-şi dea seamă de rostul şi de importanţa ei, atunci care este necesitatea politică sau socială în virtutea căreia votul universal cere dreptul la viaţă? Vreţi numai de cît, ca poporul romînesc să fie unelta partidelor politice— căci aşa va fi cît timp el nici nu cunoaşte ce mîncare este acest „sufragiu universale" atunci de ce să se mai efectueze această schimbare de titulatură a sistemului de vot? Politicianului fără conştiinţă şi actualul sistem îi poate folosi în acest scop.

Dar negreşit, este ceva de făcut în această privinţă, fără intervenţia filantropiei generoasei tinerimi, care vrea să dăruiască poporului romînesc o instituţie, pe care dînsul n'o reclamă. Este activitatea cinstită şi dezinteresată de luminare a poporului asupra mersului treburilor publice în statul romînesc. Este acea muncă politică neîntreruptă, pe care omul politic sérios trebue să o depună, pentru formarea conştiinţei politice a poporului romîn. Aceasta ni se pare că este mai importantă, mai eficace, şi în tot cazul de o necesitate mai urgentă de cît reforma votului universal, care ori cît de ademenitoare ar fi, nu poate constitui un mijloc de control în mîna unui popor, care se află la un nivel cultural inferior.

Numai după ce această reformă prealabilă, în adevăr practică şi folositoare, care constă în formarea conştiinţei politice a poporului romînesc, va fi îndeplinită; numai după ce imensa majoritate a locuitorilor acestei ţări îşi va cunoaşte datoria cetăţenească; numai atunci, problema reformei electorale în sensul votului universal va lua un caracter practic şi va deveni realizabilă. Atunci însuşi poporul, fără concursul filantropic al cîtor-va suflete generoase, va cere şi va dobîndi votul universal. Şi atunci desigur că va fi necesar şi binevenit.

Pînă atunci însă, chestiunea votului universal rămîne o chestiune de ordin pur teoretic, o chestiune, care se poate discuta din punct de vedere principial şi doctrinar în reviste şi în lucrări speciale. Şi fără îndoială, că discuţiunea aceasta nu va fi fără folos. Lumea cultă, sau aşa zisă cultă, care discută cu prea multă uşurinţă chestiunile mari, fără a avea pregătirea necesară, va fi edificată pe deplin, şi va şti să aibă o părere, o convingere serios formată, cînd realizarea reformei va deveni o necesitate.

Acei, cari au de pildă străinătatea, să facă bine şi să-şi amintească şi de împrejurările în cari s'a dobîndit acolo votul universal. Ei vor afla astfel, că mişcarea ce a creat-o poporul şi lupta ce a dus-o pentru înfăpuirea votului universal, au evidenţiat necesitatea reformei. In afară de cîţi-va intelectuali generoşi, unde este poporul care luptă şi care cere reforma electorală a votului universal?

Idem

Acuzaţiuni nefundate

Am fi naivi dacă ne-am închipui că brăteniştii ar putea fi obiectivi în aprecierile lor asupra activităţei noastre şi să nu ne nedreptăţească mereu. Sunt atîtea şi atîtea motive puternice, atîtea diferenţi esenţiale de concepţii şi procedeuri, în cît nu se poate ca patima să nu orbească pe adversarii noştri, atît de înverşunaţi.

Dar toate au o măsură, o limită, peste care nu se poate trece fără a nu te face vinovat de o faptă urîtă. Şi o astfel de faptă comite „L'Indépendance Roumaine" cînd, în ultimul său număr, se ocupă de atitudinea noastră în chestia podgorenilor.

După concepţia monitorului francez al dinastiei Brăteanu, noi am fi demagogi, am fi agitat pe circumari. Şi lucrurile acestea se spun, fără nici o reticenţă—era să zicem ruşine—fără nici un respect pentru adevăr.

Ne întrebăm: cum este cu putinţă atîta rea credinţă? Cum se poate aduce cuiva o acuzare de o nedreptate atît de evidentă?

Partidul conservator-democrat demagogi! Fără a exagera, putem spune că, de şi tînăr, acest partid ar trebui să fie luat ca pildă de acţiune sănătoasă şi civilizată. Nici odată noi nu ne-am lăsat tîrîţi de patima nedreaptă, nici odată noi n'am propagat şi dezlănţuit ura de clasă, n'am provocat pe oameni, n'am aţîţat poftele nimărula, n'am încercat să provocăm turburări — cu consecinţi uneori incalculabile — numai în scopul de a crea guvernului dificultăţi.

Partidul conservator-democrat a făcut şi face opoziţia cea mai civilizată şi dacă reuşeşte să îndeplinească rolul constituţional, să controleze actele guvernului şi să împiedice măsuri nechibzuite, aceasta se datoreşte marelui ascendent, pe care îl avem asupra opiniei publice.

Tot ce-ar fi de dorit este ca pilda noastră să fie urmată în opoziţie de amicii d-lui Ionel Brăteanu. Şi dacă vor proceda astfel, noi nu ne vom plînge de agitaţia lor, în ce priveşte agrarienii, nici în ce priveşte sătenii, podgorenii, etc.

Repetăm: nici odata nu s'a văzut o opoziţie mai civilizată la noi — ie oare nevoie să rei uprospătăm fapte —şi ie ne mai auzit de nedrept să fim acuzaţi de agitatori, tocmai noi care luptăm pentru triumful spiritului de ordine.

POLEMICĂ

In chestia doctorului Sion

Ne propusesem să urmăm buna pildă a confraţilor de la *Viitorul* şi să nu mai pomenim numele antireclamagiului de la direcţia serviciului sanitar.

Un prietin—pe care pentru nimica în lume nu l'am putea refuza—ne adresează rîndurile de mai jos.

Intre a fi pe placul amicului nostru şi a mai pomeni într'un singur numîr al *Opiniei* numele loţiitorului directorului serviciului sanitar, preferăm pe cea dintăi şi dăm locul cuvenit scrisorei, pe care o adresează unuia din redactorii noştri.

Excelentul antrefileu din *Opinia* de astă-zi—în chestia d-rului Sion—m'a făcut să cetesc, în *Vointa Naţională*, proza acelui celebru barbat. Impresia ce-am cules ţi-o poţi lesne închipui; am găsit că o proză atît de murdară cadrează foarte bine cu omul, al cărui nume, în limba greacă, aminteşte un animal patruped, care nu prea excelează în materie de curăţenie.

D. dr..... Sion—să-i nu-i mai amintim de semnificaţia grecească — se plînge că ar fi fost calomniat de *Opinia* şi ameninţă cu proces de presă. Lasă că acest proces — de ar fi să aibă loc, nu are în vedere de cît tot excesiva modestie a acestui duşman hotărît a tot ce însamnă reclama — dar, mă întreb, unde este calomnia? Spus-a *Opinia* că d-sa n'a prezidat teza d-rului Lapteş? N'a relevat chiar ea, că d. dr. Sion avea o parte de merit în acea lucrare, care n'a putut fi recunoscută din cauza modestiei acestuia? N'a devenit mai tîrziu teza d-rului Lapteş o lucrare comună d-lor d-ri Sion şi Lapteş? Există oare un singur fapt avansat, care să nu fie exact? De loc. Atunci? A! D. dr. Sion simte singur partea slabă a chestiunei — anume că o teză de doctorat, lucrare absolut personală, a devenit apoi o lucrare comună la doi doctori. Faptul acesta este el just? Se obicinueşte aşa ceva?

Chestiunea nu-i prea lămurită şi sigură căci însuşi antireclamagiul face în scrisoarea sa din *Voinţa* o propunere d-lui Juvara, care învederează că chestiunea are nevoie de a fi lămurită.

Intr'adevăr d-sa spune:

„Dar admit, că chiar tipărirea în colaborare ar putea să fie un abuz din partea mea.

Pentru a vă dumeri şi asupra acestui punct vă dau următoarea cale:

Un juriu de onoare compus din specialişti, înaintea căruia să comparăm cei doi subscriitori ai lucrărei, *care, apreciind toate împrejurările, să hotărască dacă munca mea îmi dădea sau nu dreptul de proprietate asupra acelei lucrări.* Din acel juriu să facă parte, după alegerea dv., unul dintre profesorii universitari Ion Cantacuzino, Proca, Atanasiu ori Voinov; iar pe ceilalţi doi să-i desemnaţi dv."

Dar fiind-că ie vorba *de a aprecia toate* împrejurările, ie bine să puneţi următoarele întrebări:

1). Este sau nu adevărat că d-rul Lapteş a propus d-lui dr. Sion să-i dedice teza şi că d-sa a refuzat?

2). Este sau nu adevărat că în faţa juriului, care examina teza, d. dr. Sion a insistat asupra valorei lucrărei candidatului şi a subliniat că d-rul Lapteş se poate mîndri cu această lucrare, în mare parte personală candidatului?

Pentru moment atît. De va fi nevoie voi mai interveni în această polemică.

Am publicat rîndurile de mai sus şi nu avem de adăugat de cît o mică rugăminte amabilului nostru prietin: să convie cu noi, că ie mai bine de urmat calea *Viitorului* şi a nu mai inzista asupra acestei chestiuni.

CATE-VA NOTE

Epoca de ieri relevă şi laudă atitudinea calmă a viticultorilor. Nostim, nu-i aşa?

După ce îi aţîţi la revoltă şi la scandaluri de stradă; după ce publici articole incendiare, că ţara e în răzvrătire, doar-doar o pica ceva profit şi cînd vezi că toate speranţele sînt zădarnice, că oamenii nici nu te bagă în samă, începi să cînţi pe altă strună.

O fi şi acesta un sistem, dar n'ar fi fost oare mai corect, dacă *Epoca* utiliza de la început aceiaş strună?

*

Se ştie că d. Iorga este un om bun, foarte altruist şi că sufletul d-sale nu cunoaşte invidia.

Adică, d. Iorga are tocmai însuşirile ce se cer pentru a putea fi un excelent prietin.

Se ştie, de pildă, ce bun prietin îi este d. Iorga d-lui A. C. Cuza, cel cu „tob şebegoim harogh".

La alegerile generale trecute d. Iorga s'a învîrtit destul de frumuşel, aşa că s'a ales şi singur — scutind pe amicul său de primejdiile luptei parlamentare; iar la inaugurarea atelierului de maculature din staţiunea patriotică Vălenii de Munte d. Iorga a băut în sănătatea d-lui Cuza, pe care l'a compătămit că—cu toate meritele sale—n'a fost capabil să ajungă *nici* deputat. Şi doar d. Cuza *fusese* deputat, dar d. Iorga, istoricul Iorga, o... „uitase".

Acum, după ce d. Cuza se zbate de o lună de zile ca să explice cititorilor „Neamului Romînesc" ce fel de curs face d-sa la Universitate, d. Iorga, cu obicinuitul d-sale aier de M-elle Nitouche toarnă următoarea declaraţie:

„Ca profesor cunosc pe studenţi „numai în legăturile mele de Univer„sitate cu dînşii, şi în aceste legă„turi n'am strecurat vr'o-dată nici o „notă politică de partid".

Mai înţelegi m'neata! Sau cum s'ar zice:

— Nu mă amestecaţi cu Cuza; eu nu ştiu n'am văzut!

OAMENI ŞI LUCRURI

ORIENT

Urmăresc cu cel mai viu interes ziarele cari apar în capitala Turciei şi acele cari apar în străinătate ocupîndu-se de interesele Turciei constituţionale. Tot ce vine şi tot ce se află de acolo e aşa de nou, aşa de surprinzător, aşa de picant uneori, în cît îţi înlănţuie luarea aminte, fără de voie şi te pasionează.

Iată bună oară o ştire curioasă. Intre proectele tinerilor-turci este şi acel de a se goni, ori a se stîrpi nenumăraţii cîini ai Constantinopolului.

Toată lumea ştie ce sunt aceşti cîini de Stambul, animale cu totul aparte, cari nu au nimic comun cu cîinii europeni, nici nu cadrează cu legenda despre credinţa şi devotamentul neamului cînesc ce există în lumea noastră.

Ori cine a fost să viziteze capitala lumei musulmane a avut neplăcerea să-i vadă cu sutele de mii stînd tolăniţi, ocupînd ca nişte stăpîni a tot puternici trotuarele, împiedecînd circulaţia oamenilor, sfidînd estetica şi higiena, aşa cum o concep nenumăraţii călători civilizaţi ce vizitează marea metropolă.

Nici unul din ei n'a cunoscut lipsa, nevoia, foamea, frigul, bătaia; nici unul n'a suferit durerea şi jalea, mila şi regretul pentru vr'un stăpîn al său, pentru vr'un locuitor al oraşului în sfîrşit. Ci, pururea îngrijiţi cu tot ce le trebuia, ei duc de sute de ani o viaţă urîtă şi trîndavă, alintată şi conruptă, înstrăinată de tot ce a putut statornici vr'o dată şi cîndva între adînca simpatie între om şi cîne, dragostea izvorîtă din vr'un act de fidelitate ori de compătimire. Nimic!

Oamenii suferiau în viaţa lipsită de libertate şi de avînt; mii şi mii de victime ale barbariei şi ale despotizmului pieriau, trimişi în exilul jalnic al depărtărilor, înstrăinaţi de neamul lor, de ţara lor sau svîrliţi în fundul misterios al mării. Cei mai buni fii ai semi-lunei erau înăbuşiţi de mîinile caliilor puşi în slujba corupţilor şi jefuitorilor.

Voi însă, cîini mîrşavi ai Stambulului aţi rămas liberi, trîndăvind pe străzile oraşului, lipsiţi de griji, respectaţi şi hrăniţi, temuţi şi ocoliţi de toată lumea. N'aţi stat nici odată să plîngeţi pe vr'un mormînt; n'aţi urmat nici odată, gemînd, vr'un convoiu în care dispărea un martir; n'aţi salvat nici-o victimă, de înec, cînd o mînă ucigaşă o aruncă în valuri. N'aţi însemnat nici o pagină, nici un rînd de glorie ori de cinste în viaţa acelei ţări care vă umplea de favoruri nemeritate şi vă cruţa pe voi—în locul oamenilor de treabă.

Şi iată acum. Tinerii—turci, martirii şi luptătorii se reîntoarc, triumfătorii revin şi jubilează; oamenii sunt liberi şi respiră uşuraţi. Voi însă, cîini netrebnici veţi merge în locul lor să gustaţi exilul pînea amară şi usucată a înstrăinării dacă nu cumva chiar—ca rebelii de eri—veţi fi trimişi în fundul mărilor în nopţile întunecoasă şi fără ecou...

Iar lumei civilizate nu-i va fi milă de loc de soarta voastră pentru că mila n'aţi meritat-o!

Rodion

O expediţie istorică

Descoperiri noui.—Istoria lui Herodot.—Excursiuni navale — Predecesorii lui Sessps şi ai lui Vasco de Gama.

Nouile descoperiri ce se fac pe fiecare zi prin locurile cari au fost martore frămîntărilor omenirei în zorii istoriei, vin să confirme documentele ce avem asupra trecutului îndepărtat, arătînd astfel că „istoria" nu e o simplă plăsmuire a minţei omeneşti.

Aşa, de curînd s'au descoperit în sudul Egipetului doi gîndaci plini cu inscripţiuni relative la o expediţie navală a flotei egiptene, pe timpul faraonului Nechos al II-lea şi sub comanda lui Petencith.

Aceste inscripţiuni, comunicate revistei „Le mouvement géographique" întăresc şi complectează spusele lui Herodot (G. IV. III. 62) asupra acestei expediţii.

Nechos al II-lea a fost un rege cuceritor şi aventurier, cari domni dela 617 p. la 601 a. Chr. contimporan prin urmare cu Nabuchodonosor şi cu profetul Ieremia, care vorbeşte despre el în cartea sa.

Sub domnia lui, se proiectă şi comunicarea mărei Mediterane cu Marea Roşie prin mijlocirea unui canal care trebuia să pornească de la gurile Nilului, acelaş proect care avea să fie realizat, 25 de secole mai tîrziu, cu modificările lui Lesseps.

*

Iată textul istoriei lui Herodot referitor la domnia lui Nechos şi la expediţia de care e vorba mai sus.

„In adevăr, se pare că Libia e înconjurată de mare, afară de partea dinspre graniţa Asiei. Nechos, regele Egipetului, e după ştinţa noastră cel dintăi care a dovedit aceasta.

Cînd seînceată cu săparea canalului care avea să ducă apele Nilului în golful Arabiei, trimise el corăbii de Fenicieni cu porunca, ca la întoarcere să treacă prin coloanele lui Hercule în marea Nordului şi aşa să se înapoieze în Egipet.

Fenicienii porniră prin urmare pe Marea Roşie şi trecură în Marea de Sud. Inspre vară traseră la ţărmul Libiei şi sămănară grîne.

Aşteptară apoi timpul secerişului şi în urmă porniră iar pe mare. După o călătorie de doi ani, trecură în anul al treilea pe la coloanele lui Hercule şi se întoarseră în Egipt.

La sosire povestiră că pe cînd se aflau în Libia, aveau soarele în dreapta" şi—adaugă marele istoric al antichităţii cu sinceritatea lui cunoscută,—„Faptul acesta mic mi se pare de necrezut; dar poate va fi pentru alţii. Aşa fu cunoscută Libia pentru întăia oară".

*

Iată acum şi textul celor două inscripţii descoperite. Prima inscripţie:

„In anul . . . sub domnia Majestăţii sale stăpînitorul ambelor coroane, Maa-Khron şi Horns d'or favoritul zeilor, Regele nordului şi al sudului, fiul soarelui *Nechos*, care împrăştie viaţa caşi soarele veşnic, ochiul lui Ras, etc. etc.—urmează celelalte titluri.

Iată că trimisul tău, căruia i-ai poruncit să facă drumul spre pămîntul ascuns, s'a întors în Egipet. El vine în pace ca să raporteze Majestăţii Tale despre cele ce a făcut de cînd a părăsit ţara.

Majestatea Sa răspunse: Să mi-l aducă imediat încoace.

Trimisul veni înaintea Majestăţii Sale, mirosi pămîntul şi-i povesti toate minunile pe care le văzuse pe unde trecuse el. Majestatea sa se bucură mult de cele ce-i spuse trimisul seu şi-i porunci să scrie toate lucrurile pe care le văzuse.

Nici odată nu se văzuseră aşa lucruri, mai înainte. Majestatea Sa trimise tiburile numeroase aduse din acele ţări mamei sale, zeiţei Bart, stăpînitoarea Bubastului, ochiul lui Ras..."

*

A doua inscripţie:

„Prinţul moştenitor, unicul iubit, unicul fiu al Regelui Egiptului de Nord, al Egiptului de sud, etc. Comandantul flotei lui Faraoa, viaţă, sănătate, tărie, *Penetsith*. El zise: Sunt trimisul regesc, care străbătu mările pentru domnul seu. Eu sunt acela căruia Majestatea Sa i-a dat poruncă să deschidă drumul către ţări ce erau necunoscute acelora cari trăiră înaintea noastră.

In anul al VIII-lea în ziua a 24-a de Phamenoth pornii pe drumul cel bun spre pămîntul zeilor. Trăsei la ţărmul Pontu-

Cumpărați Bilete pentru Loteria 4 Clasa III a Regatului Romîn

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI (Piața Unirei)

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 36,- O jumatate loz Lei 18 - Un sfert de loz Lei 9 Una optime lei 4-50

titei. A unsprezecea zi venii la mare. Plecai înainte și mersei luni și luni spre sud până la împlinirea unui an și șapte luni... Mă întorsei în pace cu lucruri bogate. Mă întorsei în Bubaste, în anul al XII-lea în ziua a 5-a de Paophi, sub Majestatea sa Regele Nordului și al Sudului Onhem-ab-ri, fiul soarelui, Nechos, dătătorul de viață vecinică.

Nici odată mai înainte nu se întîmplase așa ceva unui trimis regesc.

Majestatea Sa porunci să se facă o descriere a tuturor lucrurilor văzute de trimisul regesc. Și acestea vor rămînea pe mormîntul regal din templul de la Bubaste pentru ca numele lui să rămîie în vecii vecilor pe pămînt..."

Excursiunea dură trei ani. Din inscripții reese că a avut loc în anul al XII-lea al domniei lui Nechos, cam pe la 595 a. chr. cu 21 de secole, prin urmare înaintea călătoriei lui Vasco de Gama spre capul bunei speranțe și spre Indii.

Chestiunea cărnii

Se știe, că ieri a avut loc la abator o anchetă a Primăriei din inițiativa d-lui ajutor de Primar X. Eraclide, la care a fost invitată și presa. Aceasta în urma diferitelor zvonuri și plîngeri din partea unora dintre casapi și trunchieri, cari spuneau, că s'ar fi petrecînd la abator unele neregularități.

Plîngerile se îndreptau în contra hahamilor și în contra unora dintre casapi, cari ar fi în înțălegere cu cei dintâiu, în detrimentul casapilor și a publicului consumator evreu, care plătește kgr. de carne cu 1 leu 20 și chiar cu 1 leu 30 bani.

Este cunoscut, că conform ritului evreesc, carnea trebue a fi tăeată, cercetată și declarată *cuşer* de hahami speciali, cari funcționează în acest scop, ca salariați ai Comunei. Carnea din moment ce e declarată *cuşer* își mărește valoarea în mod considerabil, căci conform regulamentului comunei carnea *cuşer* se vinde în abator trunchierilor cu 1 leu kgr., pe cînd cea declarată *trif*, destinată consumației publicului romînesc se vinde cu maximum 70 bani.

Este deci evident interesul ce-l au casapii, ca să se declare *cuşer* carnea ce o aduc spre tăiere. Cum însă și populația creștină are nevoe de acest aliment, desigur, că cererile lor nu pot fi satisfăcute de hahami. De aici certuri, reclamații, anchete.

Ancheta de eri a avut scopul de a stabili, care este fondul de adevăr al reclamațiilor ce s'au adresat comunei? Ce s'a stabilit? Pozitiv, sigur, nimic, decît faptul cunoscut deja, că deși conform regulamentului carnea *cuşer* trrbue să se vîndă în abator cu 1 leu kgr.—ceea ce nu se întîmplă, decît foarte rar—iar în piață, la trunchier, cu 1 leu și 10 bani, —ceea ce iarăși **nu** se întîmplă decît foarte rar.

Se zicea, că hahamii ar fi în înțălegere cu casapii capitaliști și că în virtutea acestui acord ei declară în mod obișnuit *cuşer* carnea lor, persecutînd ast-fel pe micii casapi. In această privință ancheta n'a putut stabili *nimic*. Personal am constatat un lucru din registrele, pe care dl. doctor A. Georgescu, directorul abatorului, ni le-a pus la dispoziție cu multă amabilitate; și acest lucru este următorul: *procentul vitelor cuşer al marilor casapi este mult superior procentului vitelor cuşer al casapilor mici.* Aceasta ar fi desigur o indicație, dar nu poate constitui o dovadă, mai ales cînd, drept ori-ce răspuns hahamul se referă la conștiința și la ritul său.

Așa fiind, chestiunea cărnii rămîne încă în domeniul ipotezelor, căci cu toată buna-voința d-lui ajutor de primar Eraclide și a d-lui dr. Georgescu, directorul abatorului, cari își dau — după cum am putut constata, tot interesul—o soluțiune sigură și eficace nu s'a putut găsi.

Ar însemna de sigur ceva, și ar fi un început de rezolvire, dacă s'ar găsi mijlocul de a face, ca hahamii să *nu știe ale căror casapi sunt vitele pe cari le tae.* In modul acesta n'ar putea exista nici o bănuială asupra sincerității lor. Propunerea aceasta însă rămîne să fie dezbătută și aplicată — dacă este posibil — de cei în drept.

In ce privește însă prețul enorm cu care se vinde carnea destinată populației evreești, poliția are un rol destul de important. Ea trebue să intervie spre a nu se mai vinde în piață carnea pe un preț superior celui determinat de regulament, și a cere darea în judecată a tuturor trunchierilor contravenienți.

Cu ocazia acestei anchete am putut constata cu plăcere viul interes ce poartă acestei chestiuni și dl. Eraclide și d. dr. Georgescu și nădăjduim, că vor găsi soluțiunea chestiunii cărnii, care interesează în cel mai înalt grad populațiunea ieșeană.

Rep.

Litere-Științe-Arte

O despărțire regretabilă. — Cetitorii „Ordinei" au fost de sigur foarte neplăcut surprinși de înștiințarea făcută de confratele Leandru că se retrage din redacția ziarului pentru cît-va timp, ori pentru tot-deauna.

Cine nu gusta cu osebită mulțumire sufletească reflecțiile profunde observațiile sănătoase, impresiile atît de variate pe care le așternea în acea rubrică zilnică de „Oameni și fapte" devenită în scurt timp o rubrică favorită a publicului cetitor?

Gazetăria de astă-zi e departe de a se reduce la îngrămădirea de noutăți și de reportagii alături de vehementele polemici politice. Cetitorul modern al ziarelor romînești pretinde o varietate complectă în ziarul său preferat și în primul loc el a impus de la o vreme încoace obiceiul bun de a se cultiva rubricele beletristice, articolele de reflexiuni asupra „oamenilor și faptelor". El vrea să privească lumea prin caleidoskopul ziaristului, dar în același timp controlează părerile gazetarului în lumina unei culturi proprii, în mare parte capatată tot din cetirea ziarelor.

Colegul nostru Leandru a înțeles minunat această necesitate intelectuală a cetitorului și de aceea în scurtă vreme ajunsese a crea acel articol cotidian mereu variat, mereu reînoit, mereu îmbogățit pe care-l vor regreta cetitorii, dar pe care sperăm că-l va relua din nou cît de curînd spre bucuria cetitorilor.

*

Numărul studenților în universitățile germane a fost în anul încheiat de 26.475 față de 24.921 în iarna trecută și de 25.749 în vara anului trecut.

Am studiat dreptul 7222, filologia sau istoria 6752, medicina 4308, matematica sau științele naturale 1164, teologia 955, farmacia 753 și așa mai departe.

După universități găsim: Berlinul cu 4895 studenți, Bonn 3124, München 2025 Breslau 1934, Halle 1665, Munster 1613, Marburg 1542, Göttingen 1398, Freiburg 1376, Königsberg 685, Tübingen 501, Strassburg 388, Würzburg 305, Rostorck 293, Giessen 246 și Erlangen 164.

*

Se comunică din Turin că planurile definitive ale expoziției internaționale din 1911 au fost aprobate. Expoziția va fi aranjată pe cele două maluri ale rîului Po, care de data asta vor fi legate printr'un pod monumental care va comemora cei 50 de ani de la acordarea constituției italiene.

*

Intr'un studiu asupra lui Tolstoi, scriitorul rus Ismajlow face în „Frankfurter Zeitung" o interesantă analiză a operei literare și filosofice a marelui romancier rus. Intre altele arată cum acesta a ajuns să nege nu numai cultura, religiunea, dar pînă și știința modernă, pentru motivul că ea, în genere, servește numai claselor exploatatoare, iar nu marilor masse muncitoare.

*

August Bebel, șeful socialiștilor germani, publică într'un ziar englez o scrisoare către socialiștii englezi, prin care îi sfătuește să trimeată o delegațiune în Germania, pentru a protesta împotriva războiului eventual anglo-german.

*

Cunoscutul ziarist american Sinclair, autorul operei „Otrăvitorii din Chicago", care a provocat atîta senzație, publică un nou roman „Regele banilor".

*

D. Emile Faguet citind cărțile doctorului Toulouze, a găsit lucruri minunate. Iată cîteva sfaturi și păreri pe cari trebue să le menționăm: „Nu ne vine să credem cîți oameni se bolnăvesc din cauza axiomei obișnuite „trebue să reparăm spiritul prin exercițiul corpului"; aceasta e o axiomă fondată pe fiziologia unei femei cum se cade, căci altfel nu ne putem explica cum în momentul cînd corpul lucrează spiritul se odihnește. Noroc însă că fiziologii ne-au adus un mare serviciu arătîndu-ne în mod experimental că sforțările musculare obosesc și creerul și prin urmare un intelectual care a muncit cu creerul șease ore și în urmă mai face alte șease ore de exerciții fizice plimbîndu-se, nu face în definitiv de cît să mai adauge încă atît la primul surmenaj.

Doctorul Toulouze mai arată că femeile cari nu fac mai de loc exerciții fizice trăiesc mai mult ca bărbații, deci trebue să facem puține exerciții pentru a ne menține bine. Sporturile deci trebue rezervate numai acelora cari nu muncesc intelectual, căci numai lor le prieste și le ajută la conservarea rasei. Ceilalți cari activează prea mult creerul să le evite. Pentru ei e suficient aerul liber sau o oră de plimbare după masă.

*

STRUNA ZILEI

GOLICIUNE

Dl. C. Stere s'a servit de argumentele naționaliștilor pe care i-a despuiat.

A. C. Cuza: «Neamul»

Despuiat, sărmanul Cuza
Joacă azi un jalnic rol;
Tot aceasta-i este scuza
Că-l găsim atît de... gol.

Informații

Cu cea mai adîncă părere de rău aflăm încetarea din viață a profesorului Corneliu Codrescu.

Eminent membru al corpului didactic secundar, publicist de mare talent, Codrescu era una din cele mai simpatice figuri din învățămîntul nostru. Profesorii, elevii și toți cîți l-au cunoscut vor păstra vie amintirea lui Codrescu, un solid cărturar și nu nesecat isvor de vervă.

El moare după o foarte lungă suferință.

Corneliu Codrescu, un devotat membru al partidului conservator-democrat, este originar din Iași, unde a funcționat ca profesor și a fost în acelaș timp proprietarul instalațiunei grafice „Miron Costin".

E o perdere mare pe care o încercăm și ea ne umple sufletul de durere.

Transmitem soției și copilașilor săi profundele noastre regrete.

● După cum am anunțat, d. general Tătărăscu, comandantul corpului 4 de armată, se reîntoarce Mercuri din concediu.

D. general Tătărăscu va pleca pentru două zile în tabăra Șipote, spre a lua parte la ultimele examene ale căpitanilor care candidează la gradul de maior.

◔ Toate coloniile copiilor de școală, care au stat în timpul verei în stațiunile climaterice, s'au reîntors astă-zi în localitățile lor respective.

◐ I. P. S. S. Mitropolitul Partenie Clinceni al Moldovei și Sucevei, care se află la M-rea Neamtz, se va duce să inpecteze mănăstirea Durău și cu această ocazie va face o vizită d-lui Gh. Panu.

◑ **Sanatatea M. S. Regelui.**—Starea sănătății M. S. Regelui, s'a ameliorat simțitor.

M. Sa, care suferea de crampe de stomah, se simte bine și și-a reluat obicinuitele sale preumblări în parcul de la castelul Peleș.

Suveranul își deranjase stomahul în urma unui regim lactat prelungit.

Se știe că după avisul d-lui Dr. Noorden, era decis de a se examina stomahul Regelui cu razele Roentgen. In acest scop, un specialist din Viena, d. dr. Holznecht, unul din roentgeniștii cei mai reputați ai Austriei, a fost chemat la Sinaia.

D. dr. Holznecht, care e șeful serviciului de roentgologie de la spitalul „Allgemeines Krankenhaus" din Viena, a mai ales meritul de a aplica razele Roentgen pentru a diagnostica boalele de stomah.

Această aplicație n'a fost tocmai ușoară, din cauză că stomahul este un țesut moale care lasă să treacă razele Roentgen, fără a lasa nici-o urmă pe clișeul fotografic.

Pentru a putea examina pereții stomahului, s'a pus ca bolnavul să absoarbă alimente amestecate cu bismut; atunci stomahul se proiectează perfect pe clișeu, poate fi examinat și se poate da samă nu numai de poziția și de starea sa, dar chiar de corpurile străine care se găsesc în el.

● D. dr. Leonte, în calitate de președinte al Societății Macedo-Romîne, a convocat pe ieri comitetul acestei Societăți compus din 36 persoane.

Membrii comitetului s'au întrunit prealabil la o conferință și au decis să se abțină în mod demonstrativ de la ședința comitetului, spre a sili ast fel pe d. dr. Leonte să demisioneze din cauza atitudinei sale în afacerea interviewului d-lui P. P. Carp în cestiunea macedoneană.

D. dr. Leonte s'a dus la Societate, unde a așteptat în zadar timp de 4 ore intrunirea membrilor comitetului, apoi a plecat convocînd o nouă ședință pe ziua de 31 August.

● D-na Alexandrina Mortun, învățătoare la școala din satul Lungani a fost transferată pe ziua de 1 Septembrie a. c. la școala din Moldoveni, județul Vaslui.

D. Al. Vasiliu a fost numit subcomisar cl. III-a în poliția din punctul Ungheni, în locul d-lui Lesieviei, permutat la Iași.

● Dl. Rădulescu, sub-directorul închisorilor va veni la sfîrșitul acestei luni în localitate pentru a inspecta penitenciarul central din orașul nostru și de a face recepția lucrărilor de reparații ce s'au făcut la penitenciar.

● Consistoriul spiritual al Mitropoliei Moldovei și Sucevei va fi convocat în a doua jumătate a lunei Septemhrie a. c.

● Mîine se vor începe înscrierile la toate școalele primare din localitate.

Tot mîine se va începe înscrierile la liceu și la gimnaziile din localitate.

Concursul de admitere se va începe în ziua de 1 Septembrie a. c.

◑ La sfîrșitul lunei acestia se va face recepția lucrărilor de construirea nouilor clădiri de școli rurale din județul nostru.

Inaugurarea acestor școli se vor face la 1 Octombrie a. c.

● I. P. S. S. Mitropolitul Parthenie Clinceni al Moldovei și Sucevei, care a stat până alaltăeri la M-rea Varatec, a placat la M-rea Neamtz, unde va sta până mîine Mercuri 20 August a. c.

◓ **Din Huși.**—In ziua de 16 August, a avut loc în grădina „Primăriei" o serbare venețiană urmată de bal, dată de către studenții din Iași în scopul întîmpinărei cheltuelilor congresului studențesc ce va avea loc în Iași în ziua de 7 Septembrie.

Serbarea a fost foarte reușită, s'au vîndut ilustrate și cărți de vizită pentru regina serbărei de șătre D-soara M. Ciudin și de către drăgălașa duduie A. Dima care cu drept cuvînt a fost regina balului popular, într'un costum național care o făcea admirată de întreaga societate. Gingașă și neîntrecută dansatoare.

Confetele și florile au fost vîndute de către d-rele Brighiu.

Printre dansatoare am remarcat:

D-ra M. Ciudin, A. Dima. d-ra colonel Panov, I. Vîntu, Bosie, Botez, Anastasiu, Panov, d-rele Herbert, Radu și Brumaru.

Printre doamne observ: d-na G. Gociu, Al. Panof, Z. Emandi, L. V. Gheorghiu, Sevescu, Bogdan, Isbășescu, căp. Popeanu Ionescu, Țintă, Garofeanu, Bosie Anastasiu Ect. etc.

Printre dansatori: Neobositul domn Stoinescu Banc, Platon, Mucenic, Filipide, Lăzărescu, Argintoianu, Finichi student.

Mai remarc: D. V. Bedreag, Teodor, Bogdan, Ciurea procuror, căp. Buznea, locot. Hotnog, Irimescu, Popovici și alții cari ne scapă din vedere.

● Societatea „*Unirea*" a lucrătorilor tipografi din localitate, organizează pentru seara zilei de Sîmbătă 13 Septembrie a. c. o *Mare Seară Dansantă* în sala Teatrului-Circ Sidoli.

Comitetul organizator își dă toată silința, pentru ca această seară să aibă o reușită deplină pregătind publicului vizitator suprize nemai văzute până acum la nici o seară dansantă.

In timpul seratei va cînta Muzica militară a Reg. 13 Ștefan cel Mare, care a luat premiul I la Expoziția Națională din București.

● Poliția a reușit să prindă astă-noapte pe un vestit hoț și spărgător, Constantin Borș, autor al mai multor furturi în orașul nostru.

Hoțul era urmărît și de autoritățile din alte orașe, pe unde a comis numeroase tălhării.

El a fost arestat la sigusanță.

Povestire de vară

— Pe o căldură înăbușitoare de Iulie, stăm de vorbă, la un pahar de bere și ascult cum mi se povestește. Amintirea munților îmi aduce aer și răcoare în suflet.

— Era întâia plimbare prin munți, pe unde, în line dreaptă, abia după cale de două poște, ai fi dat de locuință omenească.

Tovarăș de drum aveam pe pădurarul Ion, care înainte de-a porni, mi-a spus:

— De!... să n'aveți de bănuit mai pe urmă, că drumu-i tare greu. Avem mult de urcat și de scoborît.

De la poala unui munte am intrat în pădure, din care, după ceasuri de drum, dădeam în vre-o poeană cu iarbă și apoi iar intram în desiș și întuneric.

Toată ziua aceea, cerul a fost înourat și de la amiază s'a stîrnit vîntul. Sufla strașnic dinspre mează noapte de mi se părea, că, peste vîrfurile înfrunzite ale brazilor, se aruncă la vale cascade de ape furioase, cari, acum—acum, să ne înghită fără urme în vultoarea asta turbată. Prin ochiurile mici de lumină, de deasupra se vedeau nourii fugind—valuri tulburii în spume.

Pustietatea și sălbătăcia locului îmi dădeau fiori de teamă nedeslușită, dar nu știu de ce, îmi plăcea. Poate că era numai mulțumirea că învingeam piedicile cu cari mă luptam la fie ce pas.—Mă țineam bine pe urma lui Ion.

O parte din drum, Ion mi-a povestit cîte nenorociri s'au întîmplat în acești munți. Aici un om strivit de un urs, dincolo un baetan înebuit de spaima unei lupoaice cu pui, mai departe un vînător sfîșiet de un mistreț într'o poeană, de cîte ori n'a văzut cîrduri de cerbi într'un vîrf păduros—lupărie, în zmeruşite—urși.

Și aici, departe de ori ce locuință omenească, ne găsim armați, Ion cu baltagul lui de pădurar, iar eu c'un baston de plimbare.

— Dar dacă ne întîlnește ursul, ce ne facem?

— Ce să ne facem?! Ne dăm și noi, la o parte, din drumul lui.

— Dar dacă ne esă lupul acuma, înainte?

— Atuncea stăm pe loc.

—Dar presupune că... Ei ce ne facem, Ioane?..

Pădurarul schimbă vorba:

— Uite, acuma dăm într'o poeană mare de unde să văd munții tocmai de pe valea Bistriței.

Acolo, ne-am așezat la marginea pădurii cu gînd să gustăm ceva.

Poena era un podiș drept, pe vîrful unui munte, cu iarba în floare, înaltă pînă deasupra genunchiului.

Dacă de la întâia ochire, am fi privit poeana mai cu deamănuntul, cred c'am fi zărit ceva deosebit, dar ochii ni i-au furat sborul liniștit al unui hultan, care cu aripele abia clintite, cu capul plecat cînd pe o parte cînd pe alta și cu ghiarele lăsate, făcea ca înălțime rotocoale, cînd mari cît fața poenii, cînd mai mici, par'că împrejurul unui punct, către care își ațintea, cînd un ochiu, cînd altul. Părea că ne pîndia să ne vîneze pe unul din noi doi.

L-am întrebat pe Ion:

— Ce caută hultanul ista? Il vezi?

— Umblă după treburi de-ale lui. Trebue să fi zărit pe aicia pe aproape vre-un vînat, ceva.

— Ce?... l'am întrebat din nou cu oare care teamă.

— Știu eu?! mi-a răspuns scurt și amîndoi ne-am ridicat în picioare.

Intr'un loc, ca la patru zeci de pași, pe deasupra erbii, am zărit un ghem negru; două urechi ascuțite, doi ochi strălucitori, și patru colți albi rîngiți. Era lupul care ne privia țintă.

Am îngheţat de frică.

Ion mi-a șoptit tremurat:

—Stai nemișcat!

Lupul a mornăit furios, s'a întors în loc și-a pornit liniștit. Peste capetele florilor îi vedeam spinarea neagră.

Hultanul, care se oprise deasupra își strînsese puțin aripele și sta gata să se scoboare din înălțime, cînd Ion a pornit a chiui, după care am început și eu. Nu știu, parcă nu strigam din piept, ci din cap, din toată aprinderea nervilor încordați.

Lupul a luat-o la goană și a intrat în pădure; iar hultanul, care de sigur ne zărise, se bălăbănia în aer, cînd se mai scobora, cînd se mai înălța, filfîind din aripi.

— Lupul, în munte, îi mișel fuge de om; după care Ion a adăugat: Hai, să vedem ce vînat avea lupul!".

Pădurarul înainte, cu baltagul lui și eu în urmă, răzămat în baston, călcam anevoe, par'că îmi erau picioarele grele ca de plumb.

Acolo era culcat în iarbă un cerb, cu ochii pe jumătate deschiși, însîngerat peste tot trupul de încolțituri și cu burta sfîșieată. Sîngele curs era încă proaspăt, neînchegat.

Ce frumos animal mort! și cu toate astea nu simțeam pentru dînsul nici o milă. Pădurea, sălbătăcia locului, fiorii, prin cari trecusem, mă îndîrjiseră, mă sălbăticiseră. Priviam acest trup frumos și nemișcat cu cea mai mare nepăsare.

Prin iarbă se cunoșteau urme de picioare multe, cari călcaseră poeana dealungul și de a curmezișul, din marginea pădurii, numai o urmă, ce se întindea pe drumul apucat de lup iar pe locul luptei, iarba era pătărită și însîngerată.

. . . . . .

C. Apostoliu.

DE VÊNZARE

Două case compuse din *2 prăvălii* cu locuință, bucătărie, pivniță, situate în orașul *Vaslui*, str. Hagiului 1314.

A se adresa d-lui *Avocat M. Magder* —Iași.

Ultime informaţii

Moartea Principelui Sturdza

Principele Dimitrie Sturza, o veche figură boerească şi descendent al Sturzeştilor, care au jucat un mare rol în cele două principate, care alcătuesc astăzi regatul, a încetat eri din viaţă la orele 4 p. m., la Dieppe (Franţa), unde avea proprietăţi.

Ilustrul defunct era fiul Principelui Mihai Sturdza Vodă, domnul Moldovei (1835—1848).

Dimitrie Sturdza era una din figurile măreţe ale Moldovei şi în special ale Iaşului. Părintele său, Mihail Sturdza Voevod, fiul logofătului Grigore Sturdza, după cum ne spune istoria, a înfiinţat Academia Mihaileană, unde se predau cursuri de profesori speciali veniţi din străinătate. Sub domnia părintelui ilustrului defunct, Moldova a înaintat pe calea economică, literară şi administrativă, de şi multe abateri se întîmplau.

Principele Mihai Sturdza avu copii pe: Principele Dimitrie Sturdza, defunctul de astă-zi şi principele Grigore Sturdza, fost general în armata turcă sub numele de Muhlis Paşa şi fost candidat la tronul Moldovei, — mort acum cîţi-va ani la Bucureşti.

Atît Dimitrie Sturdza, cît şi fratele seu Grigore Sturdza, au moştenit colosala avere ce rămăsese pe urma părintelui lor Principelui Mihai Sturdza,—moştenire care dăduse naştere la un mare proces, care s'a judecat atît în Franţa, cît şi în Romînia.

Principele Dimitrie Sturdza, a murit în etate de 90 de ani. De tînăr încă, el s'a căsăterit cu o fică a marelui Vornic Alexandru Sturdza, din care căsătorie are pe Principii Dimitrie şi Mihai Sturdza şi Maria, căsătorită cu Prinţul rus Gortchacoff.

De mulţi ani defunctul trăia la Dieppe, unde după cum am spus are întinse proprietăţi, ca şi la noi în ţară.

După cum spuneam mai sus, Dimitrie Sturdza e descendentul uneia din cele mai vechi familii boereşti.

De origină veche italiană, această familie se află printre boerii Moldovei, încă de pe la 1400. In evul mediu, familia „Struza" din Italia (Stroza, Struzza etc.) a luat parte la cruciadele din secolul al XII, de cînd începe a fi cunoscută istoriceşte.

La noi primul Sturza care a apărut e Alexandru Sturza, marele (cancelar) Logofăt al Moldovei în timpul lui Alexandru cel Bun şi locţiitor al acestui principe, cînd se duse în călătorie la Constantinopol.

Soţia defunctului principe Sturdza era după cum am spus, fiica lui Alex. Sturza fiul primului guvernator al Basarabiei, care la 1828 a venit în Bucureşti, chemat de autoritaţile ruseşti spre a dirija cancelaria armatei de ocupaţiune.

Ea a încetat din viaţa acum 5 ani şi înmormîntarea s'a făcut cu o mare pompă la moşia Cilibiu, unde se află cavoul familiei.

*

Corpul defunctului va fi adus Luni la Iaşi.

Cu acelaş tren, cu care vor fi aduse rămăşiţele pămînteşti ale fiului domnitorului Mihail Sturdza, vor sosi şi fiii defunctului: Dimitrie şi Mihail, precum şi fiica sa principesa Maria Gortchacoff.

Din Iaşi corpul va fi transportat la moşia Cilibiu, unde cu o mare pompă se va face înmormîntarea.

Prohodul va fi oficiat de I. P. S. S. Mitropolitul Partenie Clinceni al Moldovei şi Sucevei.

Transmitem îndureraţi familii expresiunea condoleanţelor noastre.

● Din Şipote se telefonează că aseară un incendiu a isbucnit în satul Vlădeni la casele locuitorului Petru Chichiran.

Focul a luat naştere, din imprudenţa unor copii care au lasat o lumînare aprinsă într'o şură. Alimentate de vînt, flacările s'au întins şi asupra caselor, distrugîndu-le.

● Astă-zi fiind aniversarea urcărei pe tron a M. S. Sultanului Abdul Hamid, o recepţie a avut loc la orele 10 şi jumătate în localul Consulatului-otoman, din strada Păcurari.

Au asistat representanţii puterilor străine în localitate, reprezentanţii autorităţilor şi supuşii otomani.

Felicitările au fost primite de d. Selim Effendi Gurdji, consulul otoman.

De seară la ora 8 va avea loc la „Pavilion" un banchet organizat de colonia otomană în onoarea Sultanului, cu ocazia aniversărei suirei sale pe tron şi ca sărbătorire a acordărei constituţiei în Turcia.

La acest banchet au fost invitaţi şi reprezentanţii presei.

● **Concesiunea staţiunilor balneare.**— Aflăm că ministerul comerţului şi industriei studiază în acest moment un proect relativ la concesionarea diferitelor staţiune balneare ale Statului la societăţi private.

In aceste asociaţii statul ar deveni acţionarul principal, aşa ca să poată exercita controlul direct asupra exploatărei staţiuniler balneare.

Acest proect de lege va fi supus corpurilor legiuitoare la deschiderea camerilor.

● Inscrierile la secţia pregătitoare a maiştrilor de gimnastică şi a mestrelor, ce funcţionează pe lîngă societatea de gimuactică, sport şi muzică, se vor începe la 1 Septembrie a. c.

● In ziua de 25 August se va ţinea licitaţie la prefectură pentru darea în exploatare a mai multor păduri ale statului.

◑ La seminarul «Veniamin Costachi" s'au înscris 200 de candidaţi pentru bursele vacante.

Concursul urma să se înceapă mîine Mercuri. Cum însă reparaţiile ce se fac scoalei nu sunt încă gata, concursul probabil nu se va începe de cît peste cîteva zile.

Comisiunea examinatoare va fi prezidată de Păr. Pavel Savin, directorul seminarului.

● După cum am anunţat, eri s'au început repetiţiile la Teatrul Naţional.

S'a făcut întăi sfinţirea apei, iar apoi s'a petrecut un eveniment în adevăr senzaţional: d. dr. Buicliu, preşedintele Teatrului, a ţinut o cuvîntare! Chiar d. Lecca, care şi-a făcut eri apariţia, a ţinut să feliciteze pe orator.

S'a pus apoi în repetiţie „Sanda".

E de notat că d. Lecca a reînceput sistemul seu de anul trecut, distribuind aşa rolele, că a nemulţumit mult pe actori.

● **Jurisprudenţă.** — Inalta curte de casaţie a stabilit următoarele jurisprudenţe foarte importante:

1. Dispoziţiife art. 138 şi 139 din legea de organizare judecătorească nefiind prevăzute sub pedeapsă de nulitate, faptul că decizia s'a pronunţat după 15 zile de la închiderea dezbaterilor, nu poate să atragă casarea deciziei în lipsa unei asemenea sancţiuni formal prevăzută în lege.

2. Cînd lucrul arendat a fost distrus în parte dintr'o cauză de forţă majoră, art. 1423 C. civ. lasă la facultatea arendaşului de a cere rezilierea contractului sau numai scăderea de preţ.

Prin urmare, cînd arendaşul cere desfiinţarea, iar proprietarul nu face nici o obiecţie asupra acestui punct, instanţa de fond nu este obligată să stabilească dacă distrugerea ecareturilor de pe moşie făcea imposibilă exploatarea ei, ci numai să admită ca constant acest fapt şi să stabilească epoca de cînd admite desfiinţarea contractului.

3. In cazul art. 1423 C. civ. desfiinţarea contractului de arendare trebue să fi admisă din momentul din care arendaşul a fost lipsit de folosinţa bunului arendat, astfel că din acel moment arendaşul nu mai datorează preţul arendei.

Prin urmare, dacă preţul a fost plătit înainte de data distrugerii lucrului, el este deţinut de proprietar fără cauză, iar arendaşul este în drept să ceară restituirea lui.

4. Cînd prin contractul de arendare se prevede că arendaşul ia asupra sa pagubele ce se vor ivi pe moşie în cursul contractului, prin aceasta se înţelege numai pagubele relative la distrugerea recoltelor de pe moşie, iar nu şi acelea relative la distrugerea chiar a lucrului arendat sau a accesoriilor lui, cari rămîn să fie guvernate de regulele codului civil.

○ La şcoala specială de încălţăminte Gh. Caracaş, au luat sfîrşit examenele.

Iată numele elevilor eşiţi premianţi pe anul şcolar 1907—1908:

Clasa I. Premiul I Stănescu Gh; premiul II Claus Gh. Clasa II-a. Premiul I Druja Gh, premiul II Iechelariu V. Clasa III. Premiul I Vicol Const, premiul II Fulga Ion, premiul III Kiriac Const. Clasa IV. Premiul I Morariu Alex., premiul II Cucoş Gh. Clasa V (absolvenţi) Premiul I Ottea Ion, premiul II Ulman Ioan.

● **Din Trg.-Frumos.**—Serviciul nostru de salubritate publică, lasă cu totul de dorit, pentru întregul oraş avem abia 2 cotiuge pentru transportul gunoaielor şi cu toate acestea ele sunt întrebuinţate în serviciile particulare ale primarului S. Iamandi şi ajutorului N. Guriţescu, cas recent petrecut chiar în ziua de 16 a.c., cînd au luat ambele cotiuge şi sub conducerea băetanului seu de prăvălie s'au dus cu ele la Paşcani, unde încărcînd diferite mărfuri le-au adus la prăvălia sa din Trg.-Frumos.

In ceeace priveşte pe actualul Primar e cunoscut de toată lumea în ce hal administrează biata noastră comună; ne miră însă un lucru cum autorităţile superioare şi în special d-l Prefect Kernbach tolerează că acestor sub alterni; îmbătrîniţi în rele, ca veşnic să'şi urmeze opera lor de distrugere în tot ceea ce se atinge de administraţia comunală şi în cele din urmă căutînd a trage foloase până şi de la serviciul de salubritate publică.

Afară de aceasta adj. de primar N. Guriţescu întrebuinţează în serviciul său caii şi căraţele comunei şi prin alte localităţi servinduşi interesele sale personale.

In cele din urmă au recurs la mijlocul înjositor de a ridica zerzevatul stricat de pe la diferiţi precupeţi, de unde personalul şi caii comunei le depositează în curtea prăvăliei sale din centrul oraşului, depunîndu-le în ocolul său de mascuri şi producînd cu aceasta o mare infecţie.

Ce zice d. medic al oraşului?

Aceiaşi soartă o are şi personalul acestui serviciu căci mai toţi dintre podari sunt întrebuinţaţi veşnic în serviciile particulare ale cinstitului primar I. Iamandi.

Şi ca dovadă cităm pe următorii: Gh. Mitoşeriu, D. Vasiliu, V. Marghiloman şi alţii; aceştia îndeplinesc diferite servicii ca feceor de ogradă, bucatar, vizitei şi rândaş.

Personalul serviciului curăţirei stradelor este destul de restrîns căci abia se compune din 10 oameni, în care intră şi şeful, şi cînd însuşi şeful acestor podari nu-şi îndeplineşte această sarcină, de care ce e lasat în voe de a'şi exercita profesia de vănător pentru a putea satisface din cînd în cînd cu cîte un vînat pe primar şi adjutorul său, plus ceilalţi care sunt prevăzuţi în statele acelui personal care beneficiază de leafă şezînd acasă—ast-fel că în realitate serviciul se execută de 2—3 oameni.

Atragem atenţia d-lui Prefect de judeţ şi îl rugăm a lua măsuri severe pentru a se pune capăt neregularităţilor ce zilnic se practică de neputincioşii administratori ai nenorocitei noastre Comune.

◑ **Ştiri din Basarabia.**—Direcţia căilor ferate sud-vest (Kiew-Odessa—Ungheni), ţinînd samă de bîntuirea holerei, a dispus construirea a trei baratce, cu cîte 6 paturi, în diferite puncte şi tot-odată de a înzestra gările şi trenurile cu medicamente, angajînd încă 2 medici şi cîţi-va agenţi sanitari.

— Am publicat acum cîteva zile ştirea despre atentatul comis la Odessa contra avocatului Kaufmann, care a fost asasinat. Se ştie că atentatorul văzînd că e urmărit, şi-a tras un glonte de revolver. Rana ce şi-a cauzat nu e mortală.

Astă-zi curtea marţială l'a condemnat la moarte.

— La Universitatea femenină din Moscova (cursurile superioare pentru femei) s'au prezentat 4000 cereri de înscriere, —pe cînd universitatea nu poate primi de cît 1000 de studente.

● **Isprăvile administratorului din Prisacani.**—Iată încă una din isprăvile d-lui Th. M. Tabacu, administratorul de plasă. Un locuitor din cătunul Vatra anume C. Patraşcu, însurat, s'a amorezat de o bucoveneancă frumoasă lăsîndu-şi femeia sa, iar amorezaţi sau dus la Iaşi unde Pătraşcu intră la fabrica de scaune ca lucrător. Pătraşcu avînd casă la Paşcani, primi o scrisoare prin care îl anunţa ca soţia sa mutat din casă şi că făcători de rele îi fură ferestrele şi barfele ce mai era prin casă. In urma acestei scrisori, Patraşcu se hotărî să se reîntoarcă la Paşcani dar cum sosiră fură rădicaţi de către şeful de garnizoană Nedelcu, un sergent major şi doi sergenţi arestaţi.

Pe bucovineancă o trînti la arest, sub motiv că vrea să o expulzeze din comună, deşi aceasta avea paşaport şi bilet de liberă petrecere. D. Patraşcu intervenind administratorul Tabacu, l'a îmbrăncit afară din primărie, iar pe bucovineancă a trimis'o vice-preşedintelui comisiei interimare I. Pantazi.

Patraşcu care ţinea foarte mult la bucovineancă văzînd infamia, şi-a tras un glonte de revolver în abdomen. El a fost adus la Iaşi şi cu îngrijirile ce i s'au dat în spitalul sf. Spiridon, a scapat cu viaţă.

Cazul a fost reclamat procurorului general.

● **Aducem la cunoştinţa tuturor abonaţilor noştri, că «Opinia» ne avînd încasator nici în Capitală nici în altă parte a ţării, abonaţii noştri sunt rugaţi de a nu face plata abonamentului nici unei persoane, care s'ar prezenta în acest scop**; ci să o trimită prin mandat poştal administraţiei ziarului.

Aceasta spre a evita pe viitor neplăcerea ce au avut unii abonaţi de-ai noştri, de a se vedea încasaţi de persoane străine de administraţia noastră, cari le-au eliberat chitanţe false.

Noi am reclamat acestea autorităţilor competente şi atragem atenţiunea tuturor, spre a nu se mai repeta asemenea lucruri, cari produc nfuziuni regretabile.

● *Nici astă-zi nu s'a putut efectua convorbiri telefonice cu Bucureşti.*

Toate încercările de a comunica cu Capitala, prin Brăila chiar, n'au reuşit, aşa că suntem novoiţi a apărea şi astă-zi fără ştiri din Capitală.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Intrevederea dintre d. Sturdza şi Principele Bülow

Nordeney.— D. Prim-ministru D. Sturdza a sosit aci spre a vizita pe cancelarul de Buelow.

Căpitanul Von Schwartkopen a salutat pe d. Sturdza la sosirea sa, din partea cancelarului de Buelow.

Primul ministru Sturdza a primit invitaţia la dejun la vila principelui şi principesei de Buelow.

După prînz cancelarul şi d. Sturdza au avut o lungă convorbire.

Evenimentele din Turcia

Constantinopol.— Bulgarii speră că vor avea opt scaune de deputaţi în Macedonia şi în vilaetul din Andrianodol.

După rapoartele sosite din Macedonia pacificarea în cele 3 vilacete se stabileşte nu numai din cauza impresiei făcută asupra populaţiilor prin acord rea constituţiei şi prim importanţa libertăţilor cîştigate, dar mai cu seamă în urma hotărîrei tinerilor turci, care au oprit fie-care sat să dea bandelor ori-ce ajutor sub pedeapsa de a vedea satul încriminat, redus în cenuşă.

Situaţia în Persia

Petersburg.— O telegramă din izvor german anunţă că Nasres Saltanah a sosit eri după ordinul Şahului.

In acel moment revoluţionarii au atacat trupele Şahului; revoluţionarii erau comandaţi de Satar Khau, şeful unui partid în parlament.

Se spune că 800 de oameni au fost omorîţi. Lupta continuă. In oraş foametea ar fi ameninţătoare.

Mulţimea se teme de evenimente grave.

Demisie

Viena.—Ministrul agriculturei şi-a dat demisia, în urma atitudinei ostile a cercurilor agrariene, faţă de propunerea în aplicarea tratatului de comerţ cu Serbia.

Cutremure

Roma.—Slabe zguduituri de pămînt au fost semnalate azi la Lucques şi la Pontedera.

Şahul şi împrumutul în Europa

Teheran.—O depeşă din izvor german, anunţă că încercările Şahului de a contracta un împrumut în Anglia, în Franţa sau în Rusia, sunt zadarnice.

Şahul Persiei văzînd că nu va găsi în Europa nici un ban, a refuzat controlul european cerut.

Cercetări pentru aflarea unor criminali

Roma.—Ziarele de aici se ocupă din nou de instrucţiile în curs spre a descoperi atentorii inginerului Ardevi, omorît în mod misterios în tramvaiul de la Roma la Ancona.

O familie de ţărani din Fidenzi a fost arestată, fiind-că doui indivizi care se presupun a fi din această familie cu numele Ceccorom, ar fi fost văzuţi puţin timp după crimă spălîndu-şi mînele şi apoi alergînd pre cîmp. Unul din aceşti indivizi a fost denunţat mai înainte de nevasta lui ca fiind unul dintre criminali, dar a fost pus în libertate din lipsa de probe.

INSTITUTELE UNITE

— IAŞI —

al 42-lea an

Se primesc elevi interni, semi-interni şi externi pentru: cursul primar cu limbele Franceză şi Germană, şi clasele I-a şi a II-a de liceu.

Se mai primesc elevi interni care urmează la liceu sau gimnaziile statului.

Cursurile încep la 9 Septembrie. Pentru orice lămuriri a se adresa la direcţiune str. Muzelor No. 6.

O Domnişoară absolventă a Conservatorului din Iaşi, foastă elevă a d-rei Aspazia Sion, dispunînd de timp liber, doreşte a da lecţiuni de piano la domiciliu şi în familie.

A se adresa în strada *Bucşinescu No. 4*, Iaşi.

O frumoasă amintire

puteţi avea

fotografiindu-vă numai la

Fotografia Artistică WEISS

IAŞI.—PIAŢA UNIREI

5 lei, 12 fotografii Mignion

SE CAUTA ELEVI LA TIPOGRAFIA H. GOLDNER.

De vânzare Casele din str. Moţoc No. 36, 8 odăi şi 2 bucătării.

A se adresa d-nei Toba Grimberg. Str. de Sus No. 147

INSTITUTUL DE DOMNIŞOARE

CHAMPALBERT-HEROVANU

IAŞI—STR. BARBOI 19—IAŞI

Acest Institut cuprinde curs primar după programa statului cu limbele Franceză şi Germană şi piano, precum şi un curs special de franceză, germană, piano, lucru şi pictură.

Se primesc eleve interne, externe şi semi-interne. De asemenea se primesc şi băeţi pentru clasa I-a primară, numai externi.

Inceputul cursului la 1 Septembrie. Inscrierile se încep la 15 August. Se trimet prospecte la cerere.

MARTIN BUCHOLTZER

105 STRADA PACURARI 105

Spălătorie şi boiangerie chimică cea mai modernă

Reinstalînd fabrica şi angajînd personal special pentru spălătorie călcătorie şi boiangerie chimică. Am onoare a face cunoscut onor. şi vechei mele clientele că am reînceput a primi la atelierul de spălătorie, rufe, gulere, manşete etc. executînd comanda după dorinţa Onor. Public în cel mai scurt timp şi cu preţurile cele mai avantajoase.

Asemenea atelierul de boiangerie fiind cu totul reînoit şi asortat cu toate culorele moderne pentru ori-ce calitate de stofe recomandă în această artă Onor. mele clientele că pentru sezonul de toamnă şi iarnă, se primesc pentru colorat ori-ce fel de stofe, covoare, haine bărbăteşti, pentru femei şi copii, de ori-ce fel de stofe, perdele, cuverturi şi va fi prompt şi conştiincios servită. Garantez pentru toate colorile.

Recomand şi spălătoria chimică pentru curăţirea garderobei de haine de dame şi copii, toilete de bal, teatru, concert şi haine ofiţereşti, stofe de mobile, lucruri brodate, mănuşi, umbrele, panglici precum şi orice obiect ce se atinge de această branşă.

Pentru efectuarea conştiincioasă a flecărui obiect garatez.

Atrag mare atenţiune Onor. mele clientele că am instalat în atelier noui gherghefuri cele mai moderne, pentru spalat şi întins perdele care vor fi executate ca şi în străinătate.

Comenzile se primesc direct la fabrica Strada Păcurari 105 sau în oraş Strada Lăpuşneanu 25 lîngă parfumeria Robert şi Strada Atanasie Panu 64 şi la Bîrlad Strada Principală No. 223.

Incercaţi dar şi încurajaţi instalaţia cea mai modernă în această branşă şi cu experienţe pline de succes pentru mine şi Onor. public după 12 ani de practică în această artă, sper că voi satisface toate cerinţele publicului.

Cu osebită stimă

MARTIN BUCHOLTZER

Strada Păcurari No. 105

Spălătorie şi boiangerie chimică cea mai modernă

DEPURATIVUL LAROZE

SIROP DE COJE DE PORTOCALE AMARI

CU IODUR DE POTASSIUM

(Sare de iodină),

Preparat de J. P. LAROZE, Pharmacist,

PARIS — 2, rue des Lions-Saint-Paul, 2 PARIS

Tóta lumea cunóşte proprietăţile Iodurului de potassium. DOCTORI: RICORD, BLANCHE, TROUSSEAU, NELATON, PIORRY, ROGER, au obţinutăr ce'e mai bune efecte în *afecţiunele scrofulóse, limfatice, canceróse, tuberculóse, cariaósele, tumorile albe, bólele pe ei, sângelui, accidentele sifilitice, secundarii şi terţiare.* Toţi medici citaţi acilea prescriu **Iodurul de potassium** asociându'l **Siropului Laroze de cóje de portocale amari**, carele, prin acţiunea sa tonică asupra aparatului digestiv, înlesneşte absorbţiunea Iodurului şi evitează iritaţiunea vătămătóre ce póte resulta din întrebuinţarea lui topii în apă numai.

SIROPUL DEPURATIV LAROZE

se găseşte în deposit la tóte pharmaciile bune unde se mai póte găsi încă şi

SIROPUL SEDATIV de coji de portocale amari preparat cu **BROMURUL DE POTASSIUM**

fórte eficaciu contra *Epilepsiei, histeriei, bólei, numită jocul St-Guy, insomniei copiilor în timpul dentiţiunei*, etc. etc.

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca **Purgatif**, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ póte fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrânilorĭ fara tĕma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci anĭ a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORĬ EPIDEMICE. FRIGURILORĬ PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI. BOLELORĬ DE FICAT SI DE STOMAC. AFFECTIUNELORĬ DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JASĬ : Farmacie FRATII KONYA.

Un izvor de bogâtie prin Economie

s'a înfiinţat un mare atelier boiangerie de lux unde se efectuează or çe lucru atingător de această branşă, adică se spală se curăţe se vopseşte or ce haină, atât de bărbaţi cît şi de damă etc. pot fi ele cît de vechi devin ca noi asemenea primeşte or şi ce reparaţiunĭ mă am decis a lucra credincios şi mai eftin ca or unde pentru am-l face clienţi mulţi, posed şi o mulţime de certificate de mulţumire din partea unor domni clienţi civili şi militari, înştiinţat printr'o carte poştală vin la domiciliu d-lor clienţi.

Se preschimbă gulere de catifea la paltoane şi pardisiuri.

— SERVICIUL PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS —

LA „PARISIANU" Iaşi, Strada Veche 45.

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iasi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de

Geamurĭ mate musseline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 4|3 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENŞIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori çe reparaţiunĭ atingătoare de această branşă

4420

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celorl'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi : 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* **CLIN & Cie, de PARIS,** *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

„România musicală"

— IAŞI —

24 Str. Lăpuşneanu 24

Piane: din cele mai renumite Fabrici începînd de la Lei 700—pînă la cele mai scumpe.

Renumitele Pianine Zimmermann cea mai mare fabrică din lume

Gramofoane: Marca „Inger" preţuri, reduse Gramafon de concert mare cornet dirigiabil redus din lei 250—la lei 150.

Plăci mari de concert pe ambele părţi numai Lei 4.—o placă.

Note muzicale: pentru Conservator, studii şi piese moderne.

Viori pentru şcoale, Orchestră şi solişti.

Mandoline italiane, Violoncele, Flaute.

Coarde fine din cele mai renumite fabrici.

Preţurile cele mai eftine.

Hârtie diafană de lipit pe geamuri cele mai frumoase desenuri.

Tablouri de artişti celebri precum şi Rame.

Preţurile cele mai reduse.

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco de Catalogue

BÓLE CONTAGIOSE

recente sau vechĭ *Scrofule bólele pielei (dartrii, Eczema, herpes, Lepra*, etc.) şi alte afecţiunĭ resultăndŭ din *viciurile sangelui. Ulceri, glandule, rhumatisme ulceraţiunĭ a le gurei şi a le gâtului, tumorĭ, inelecturĭ, exostorĭ, impotenţă* şi tóte accidentele siphylitice dobândite sau ereditarie. *Vindecare sigura si radicală* a bólelorĭ celorĭ mai inveterate si rebele tuturorĭ tratamentelorĭ prin

BISCUITS DU Dr OLLIVIER

unicĭ aprobaţĭ de către Academia de Medecina din Paris.

Unicĭ autorisaţĭ de către guvernulŭ francesŭ.

Unicĭ admişĭ in spitalurile din Paris.

Recomponsă naţională de 24,000 f.

Acestŭ medicametŭ fórte plăcut intrebuinţatŭ de 60 anĭ de către cei marĭ medicĭ ca celŭ mai putinte *depurativu* cunoscut este unicul in *tóta lumea* possedându aceste titlurĭ onorifice şi avându obţinutŭ aceste inalte distincţiunĭ cea ce indică imensa sa superioritate.

Depositŭ generalu : 62, r. de Rivoli, Paris

Uă broşură asupra acestĕ bóle insoţeste fie-care cutiu

Depou in Iasi la Fraţii Konya farmacistĭ

Sirop Codéine Tolu Zed

SIROPUL Drului ZED

are pentru basa principală **Codeina şi Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătóre a le opiului.

Foloseşte de minune în contra **irritaţiunilor, peptului** si **ale pulmonilor**, a **tusselor invechile, bronchitelor, tuszei magăresci, catarrhelor, insomniclor**, etc.

Paris, *strada* **22, Drouot** şi la *diverse* Pharmacii

PORTE - POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix : 0f 50 c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f 30 c.

Raymd GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5 f**

PONDOIR

DÉPOSE

Prix..... 6f 50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

Cumpăraţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei care au întîrziat

Să nu piardă ocaziunea acum la :

Clasa III-a a Loteriei

Tragerea

la 2 şi 3 Septembrie

LEI 960000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute douăzeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara din puţinile

Lozuri Norocoase

ce au mai rămas libere la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale :

1/8	Una optime	Lei 8.50
1/4	Un sfert	Lei 17
1/2	Una jumătate	Lei 34
1	Loz întreg	Lei 68

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	4.50 —lei	1/4	Un sfert	9 —lei
1/2	Una jumătate	18 — lei	1/1	loz întreg	36—lei

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează servicĭu celŭ maĭ Prompt şi conştincios

PLATA CAŞTIGURILOR se tace imediat după tragere.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
» » » » IV, 40 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacția și Administrația: Str. Ștefan cel Mare, 38. | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul V.—No. 514.—IAȘI, Joi 21 August 1908

Tineri și bătrîni

Două partide, așa numite istorice, guvernase țeara în mod alternativ, partidul liberal, avînd de șef pe Ion Brăteanu, și partidul conservator cu șeful seu L. Catargiu.

Aceste partide, fiecare la rîndul lor, lucrau în interesul țării, se întreceau fiind la putere în a face bine pentru țară.

Cine nu-și aduce aminte cum înainte de 1870, cînd pe terenul cultural, nu aveam absolut nimic, răsăreau liceile, gimnaziile, universitățile zi cu zi, se trimeteau tineri ca bursieri care să se specializeze în drept, medicină, ingineri etc. etc. Și de unde pe la 1870 în Romînia nu aveai de cît cîțiva medici, toți străini, cîțiva ingineri hotarnici, care abia știau a trage cîteva linii pe hîrtie, astăzi avem țara plină de medici și de ingineri, produs al școalelor romînești.

Cine nu-și aduce aminte înainte de 1870 cum se distribuea justiția și de cine. Oameni fără cunoștințe de drept, dădeau dreptate celui ce dădea mai mult. Astăzi lucrurile s'au schimbat și cetățenii au încredere în justiție, căci toți cei chemați a o distribui, au dorul de a face bine, și sunt magistrați de valoare ca cinste și înțelepciune.

Drumurile de fer, cu multe sacrificii au luat începutul la noi în țară înainte de 1870 pe linia Iași-Pașcani-București și după această dată rețeli noui s'au făcut pentru înlesnirea călătorilor și a traficului comercial. Dar de cine erau conduse? Numai de străini. După 1870 inginerii, produs a celor dintre bursierii din străinătate și produs al școalei noastre, au luat locul străinilor și astăzi toți conducătorii liniilor ferate de la cel mai mic pînă la cel mai mare, sunt romîni.

Cînd s'a văzut că comerțul, indusdustria, întrase cu totul în mînele străinilor, s'au creat școli speciale. De unde cu 20 ani înainte nu erau de cît doi sau trei industriași romîni astăzi avem foarte mulți, nu numai la orașe dar și pe la sate.

Cînd s'a văzut pericolul cel mare ce amenința industria, comerțul, prin specula cametei, imediat au intervenit legi salutare, care au pus capăt abuzurilor, s'au creat Case de Economii, s'au limitat prin legi procentele, și atît cei din orașe cît și din sate au scăpat din ghiarele camatarilor.

Inainte de 1870 cînd s'a văzut că țăranul este exploatat de proprietar sau arendaș, s'a căutat și cu toate protestările ridicate, s'a împroprietărit pe săteni, s'au creat legi de munci agricole, care limitau zilele de lucru și prețurile ce urmau a se plăti pentru munci.

Ce era armata înainte de 1870? O adunătură de tot ce aveau satele mai corupt. Pentru a scapa satul de cutare hoț, sau leneș el era prins, legat cot la cot și adus la oștire. Armata era considerată ca o instituție moralizătoare, și în adevăr că toți cei veniți legați, se întorceau în sat liberi și morali. S'au creat legi de recrutare, legi de înaintare, s'au creat școli militare similare celor din alte state, s'au trimes ofițeri în străinătate pentru a se specializa și datorită acestor sforțări, astăzi avem o armată, instruită și gata a face față la nevoe, a ne face respectați în timp de pace.

Conducătorii acestor partide s'au stins, memoria lor va rămîne. Dar cu durere trebue să vedem, că politicianii, strîmți și mărginiți la cap ca concepții, dar largi la intrigi și cu veleități de mari oameni politici, caută să distrugă munca titanică de pînă acum, încearcă să desmembreze și să nimicească aceste două partide.

Așa d. Filipescu, gelos de valoarea d-lui Take Ionescu a căutat prin intrigi să'l nimicească, dar calculele-i au fost greșite, căci în loc de a-l nimici a răsărit partidul conservator-democrat, cu programul și drapelul purtat de defunctul Lascar Catargiu. Tinerii cu veleități de șefie ca d. Filipescu, frații Cantacuzino, atît au făcut, cel întăi a făcut ridicol pe șeful său Carp, ceilalți au redus la necunoscut pe părintele lor, fost șef de pae. Astăzi fac parte dintr'un grupuleț nebăgat în seamă.

In partidul liberal au apărut tineri cu idei socialiste, șoviniste și au înlăturat pe oamenii cu idei sănătoase, pe acei care au conlucrat la crearea României, și sub scutul lui Ionel Brătianu, care voește să distrugă și actele și memoria părintelui său, au început campania de distrugere a vechiului partid liberal. Din el a eșit un partid așa zis al tinerilor, care pentru a parveni, n'a cruțat nici viețile sătenilor, nici lacrimile de durere ale copiilor orfani și văduvelor rămase de pe urma celor uciși, iar pe țerina mormintelor și-au făcut pedestalul de pe care vor să troneze. Dar se vor prăbuși ei care au plătit cu viețile țăranilor, dorința de a pune mîna pe putere, pentru a crea: I. Brătianu legi inaplicabile și care duc la nemulțumiri, Cuza dezlănțuitorul resboiului civil, Iorga artistul în mănuirea calomniilor, cît privește pe d. Stere, ce poate face d-sa pentru România, el adoptatul ei? Nu poate decît să fie ingrat către adoptator, și de aceia lucrează și d-sa la inlăturarea elementelor de valoare, se 'ncunjoară de tot ce e mai banal și mai nul pentru a avea consolația că e șef.

A. G. D.

IORGA et Comp.

Insfîrșit a verbit și d. Iorga despre „congresul studenților romîni". Bine înțăles, că nici de astă-dată d. Iorga nu s'a dezminți de loc; ba, am putea zice, s'a afirmat cu o consecvență desăvîrșită. Căci potrivit obiceiului său de a insulta pe toți, de a întina totul, d. Iorga, după o îndelungată chibzuință, s'a decis să vorbească—recte să insulte—și despre congresul studenților romîni, ce va avea loc în toamna aceasta în localitate.

Este straniu acest obicei al marelui apostol. *D-sa găsește, și de aceia a tăcut pînă acum—că, congresul studenților romîni de pretutindeni, are* „dedesubturi", *că se vădesc* stăruinți, uneltiri, momeli *și alte multe acțiuni, cari— dacă ar fi adevărate — desigur că n'ar pune într'o lumină tocmai plăcută pe studenții noștri.*

Nu înțaleg însă, ce l-a putut determina pe d. Iorga de a lua o atare atitudine în contra studențimei. Eram deprins a vedea cum se batjocurește în coloanele Neamului Romînesc *magistratura, administrația, presa, Liga Culturală și alte multe instituții romînești; dar nu mă așteptam ca d. Iorga să trateze cu aceiași măsură și studențimea.*

Este drept, că acest pas mai departe pe care l-a făcut d. Iorga, denotă o perfectă consecvență cu modul său de a fi și de a vedea lucrurile; dar nu credeam, că apostolul *va arunca blastemul și asupra tinerimei universitare. Să se fi convins oare d. Iorga, că afară de cei cîți-va gălăgioși care-i fac reclamă și-l proslăvesc, studențimea privește cu indiferență la toate gesturile sale disperate?*

Se pare că da, căci alt-fel nu s'ar putea explica eșirea bătăioasă împotriva corpului studențesc, pe care pînă acum a căutat să-l cultive, tratîndu-l cu apostolica-i blîndețe.

Iată-l deci pe d. Iorga vorbind despre congresul studențesc și exprimîndu-și în acelaș timp, modesta cerere de a fi admis „în rîndurile mulțimii bucuroase din fund".

Adecă, dece mulțime bucuroasă d'n fund? *Crede d. Iorga, că în sala Congresului, în* fundul *sălii vor fi și oameni* veseli? *Protestez. Eu consider aceasta ca o nouă insultă la adresa studenților; iar dacă d-lui Iorga îi place societatea unor ast-fel de oameni, s'o caute în altă parte, și nu la congresele studențești.*

Cu drept cuvînt d. Iorga nu se desminte.

Em.

Se părea că impunitatea era asigurată acelor demagogi nenorociți, care, de pe înălțimea catedrei, otrăveau zilnic mintea tinerimei studioase, care au agitat studențimea și au împins'o spre manifestațiuni condemnabile, din care cea mai culminantă a fost pătrunderea în pretoriul justiției, spre a impune anume sentințe.

Profesorul — căci spre rușinea acestei țări d. A. C. Cuza este profesor—vinovat de ast-fel de fapte, vedea cum autoritățile nu se mișcă, cum nimenea nu-l chiamă la respundere.

Indrăzneala, natural, trebuia să sporească. Și sporul acesta de îndrăzneală nerușinată, merge, prin ultimul număr al Neamului Romînesc, pînă la cea mai sîngeroasă calomnie a magistraturei ieșene.

Sub propria sa iscălitură — spre mai mare deridere, d-sa își spune și titlurile—d. A. C. Cuza spune că magistratura ieșană se vinde pe bani.

D-sa acuză formal pe d. procuror de curte Stoianescu, că **a luat bani de la Leff** *pentru ca să nu facă opoziție la Camera de punere sub acuzare, și* **că, cu acești bani s'a dus la Carlsbad.**

Acuză pe d. Ghinea Ionescu, primprocuror, că a mistuit *cazul Guttman, care a fost arestat în două împrejurări oarecare.*

Acuză pe d. Leonescu, procuror-general, că venit anume după arestarea lui Rappaport, *arestat pentru c'ar fi tras cu revolverul într'un cîine, l'a eliberat pe acesta*—mulțumită atot puterniciei Cahalului jidovesc.

Acuză Camera de punere sub acuzare, că tot sub influența banilor evreiești, a dat hotărîri nedrepte.

Am spus'o de la început: d. A. C. Cuza dă dovadă de atîta îndrăzneală, se transformă în calomniator, fiindcă are convingerea impunității asigurate.

Este, însă, cu putință ca lucrurile să meargă ast-fel pînă la infinit? Se poate lăsa nepedepsită o atare faptă? Dar atunci ce mai rămîne din prestigiul absolut necesar și fără de care nu se poate concepe organizația justiției? Cum rămîne cu justiția țărei, zdruncinată în temelia ei, cînd, prin ast-fel de pamflete, se introduce în spiritul public credința că dreptatea se acordă pe sprinceană și se vinde pe bani? Impunitatea poate ea continua și mai departe? Nu găsește șeful parchetului general că îndrăznețul calomniator trebuie tras la respundere?

Așteptăm pentru a reveni.

Chestiuni locale

MEDICII IAȘULUI

In mod incidental și în legătură cu o mică și neînsemnată întîmplare care nu merita poate atențiunea ce i-a dat colegul nostru de redacție, s'a atins în „Opinia de acum două zile o chestiune foarte arzătoare și complicată, acea a practicei și a speculei medicale în orașul nostru.

S'ar putea părea curios, că se vorbește de orașul nostru anume. Nu este oare în Iași aceeași practică medicală profesională ca ori unde? Are oare a doua capitală medici mai răi și au ei oare în exercițiul lor sisteme particulare față de ale altora?

După afirmările cunoscătorilor în materie practica medicală ieșană a îmbrăcat, cu deosebire în ultimele două decenii forme în adeaăr deosebite și întru cîtva deplorabile. Se zice, anume, că medicina ieșană s'a comercializat într'un grad extraordinar și că, pe urma înmulțirii excesive a practicianilor și a reducțiunii succesive a clientelei, se observă procedeuri din cale afară puțin recomandabile în lumea, odinioară atît de respectată, a esculapilor noștri.

O concurență nemiloasă între medici —unită cu o scădere a populațiunii unui oraș în scădere—a adus acele acute și uneori dezastroase forme, în lupta pentru existență; a cauzat dispariția acelor forme superioare impuse de deontologia medicală, a motivat introducerea a tot soiul de mijloace cari să scuzeze scopul unic al cîștigului, a consacrat acele nenumărate și imorale trucuri ce se potrivesc atît de rău unei profesiuni care a fost menită să rămînă ideală,—medicina, făcînd să fie depreciată din partea marelui public.

Colegul nostru a fost revoltat de vederea unui oare care anunciu, care avea doară singura vină de a fi o reclamă, ca ori care alta,—căci numai de aceasta putea fi invinuit medicul în chestiune.

In schimb se pot descoperi în practica medicală zilnică, în orașul nostru, reclame cu mult mai desfrînate și condamnabile. Nu mai adăogăm nimic în privința tuturor acelor organizațiuni cu scopuri așa zise medicale și cari de fapt aduc după sine degradarea artei și a științei medicale, înlocuite printr'o întrecere în „cultivarea" unei pseudo-clientele și prin o fatală micșurare a prestigiului medical în general.

Și răul începe de sus. Profesorul universitar oferă serviciile sale gratuit; medicul consultant vînează clientul medicului începător; acesta, în graba de a cuceri o situațiune, aleargă la tot felul de mijloace, se asociază la toate sistemele de exploatare a neștiinței. Iar urmarea este treptata scoborîre a nivelului moral al unei corporațiuni atît de însemnate ca acea a medicilor ieșani.

Dar lucrul trebuie urmărit și analizat în chip detaliat pentru a pune răul în credință și pentru luminarea opiniei publice și a lumei științifice.

OAMENI ȘI LUCRURI

FRUMOS!

Vacanța este vremea urîtului. Din cauza sentimentului de „urît" și de „plictiseală" lumea fuge în massă din orașe; din cauza temerei că-i va fi „urît" — omul se depărtează de mediul său,—se înstrăinează pentru un timp de tot ce-l încunjură, de tot ce-i este prea mult cunoscut și obișnuit, prea aproape și prea familiar. La depărtări mari pe unde nu i-a mai calcat pasul, pe unde nu și-a mai primblat privirea—acolo speră să găsească impresii nuoi, senzații de „frumos".

Și cu toate aceste nimeni dintre noi nu știe ce e frumosul; nimeni dintre acei ce-l caută și-l găsesc, dintre cei care-l visează și-l admiră, nu poate spune cu preciziune ce este frumosul.

Estetician au găsit mii și mii de definițiuni; fiecare din noi a rostit cuvîntul de mii și mii ori,—dar numai în virtutea unei simțiri personale, subiective, imateriale,—a unei concepțiuni vagi, nesesizabile, a unei obișnuinți ce izvorește dintr'o anumită educațiune a simțurilor ori — mai drept—dintr'o anumită și trecătoare stare sufletească absolut individuală.

Ați cetit rîndurile lui Nietsche din „Götter-Dämmerung":

„Nimic nu este mai condiționat sau mai îngrădit decît sentimentul nostru despre frumos. Cine ar vrea să-l concespă, desfăcut de plăcerea simțită de om pentru ceea-ce este omenesc, ar pierde numai decît terenul de sub picioare. „Frumosul în sine" este numai o vorbă, nici măcar un concept. In ceea-ce numește frumos, omul se pune pe sine ca măsură a perfecțiunei; în casuri care-i convin el se adoră în ceea-ce numește frumos. O specie nici nu poate altfel să se afirme pe sine decît în acest chip. Instinctul ei *cel mai josnic*, acel al conservărei de sine și al propriei expansiuni, radiază pînă și în astfel de creațiuni înalte. Omul socoate lumea însăși încărcată de frumuseți — și *se uită* pe sine ca agent al ei. Numai el i-a dăruit lumei frumusețe, ah! o frumusețe prea omenească, de tot omenească... In fond omul se oglindește în lucruri; el ia drept frumos tot ce-i resfrînge chipul: judecata „frumos" este o *vanitate a speciei sale*... O mică bănuială poate să șoptească scepticului la ureche întrebarea: oare lumea este ea într'adevăr înfrumusețată prin faptul că tocmai omul o ia drept frumoasă? El *i-a dat chip omenesc*: atita tot. Dar nimic, absolut nimic, nu ne garantează că tocmai omul ar fi modelul frumosului. Căci cine poate ști ce efect face omul în ochii unui mai fin judecător de artă? Poate apare el cutezător? poate chiar comic? poate arbitrar?... „Oh Dionisos, divinule, pentru ce mă tragi de ureche!" întrebă odată Ariadne pe amantul ei filosof, cu prilejul uneia dintre acele celebre convorbiri dela Naxos. «Găsesc ceva comic în urechile tale, Ariadne: pentru ce nu sînt și mai lungi"?

...Și cu toate aceste avem o sete de frumos; îl urmăm cu instinctul, îl descoperim cu sufletul, îl gustăm cu simțirea toată; ne desfătăm cu el, întinerim și ne însuflețim prin el; ne închinăm lui— cu drept cuvînt.

Rodion

O Academie de... „rîs"

Rîsul în zece lecțiuni.—Pentru doamne pentru domni.—O lecțiune de rîs. — Rîsul... națiunilor.—Stabilirea caracterului prin felul de a rîde.

Tenorul Noel Flimming, a deschis la Milan o școală a rîsului.

D-sa găsește că ai săi contemporani nu știu să rîdă: «rîd falș». De obiceiu rîdem fără a ne preocupa de urechile vecinului nostru, fără a ne preocupa de legile armoniei.

E îngrozitor!

Un filosof, ar obiecta d-lui Flimming că rîsul neîmpărtășit sună falș.

D. Flimming, n'are grijă de filosofi; el constată că epoca noastră e cu desăvîrșire pedagogică, că ne place să urmăm cursuri (?) să frequentăm școlile, să ducem o viață de sgomot, și inactivitate așa că comptează mult pe școala sa de.. râs.

El pretinde deci, nu să ne facă să rîdem, nici să ne înveselească ci numai să ne învețe a rîde...

In zece lecțiuni, ne va imprima noțiunile unei ilarități sgomotoase: vom rîde just, cu frumoase note muzicale, cam așa cum rîde Margareta în „Faust" (pentru dame) sau Laudriu și Cocarel în duo din „Mis Helyett", ba chiar Mephisto în „Faust" (pentru bărbați).

Se va obiecta că acestui rîs cam pretențies, e de preferat un rîs lipsit de artificii, care isbucnește ca tunetul și se sparge în note diatonice, argintii.

Se va mai adăoga că din toate reflexele noastre, rîsul a rămas singurul adevărat instinctiv și că tenorul Flimming nu ne va arăta de cît rîsul... galben.

In zadar. Elevii săi sînt foarte numeroși și el a primit încurajări de la persoane influente.

*

Negreșit, lucrul își are și partea comică.

Așa, următoarea scenă se va petrece, de sigur, într'o oră de curs.

Profesorul.—Rîdeți d-ră...

Eleva.—Ah! Ah! Ah! Hi! hi! oh! oh!

Prof.—Foarte reu! Două din notele dv. sînt false. Repetați!

Eleva?...

Prof.—Aide! grăbiți-vă!

Eleva.—(In silă) Hu! Hu!

Profesorul.—Domnișoară, vă rog să rîdeți mai serios.... voi să zic mai... bine.

Eleva.—(plîngînd) Nu pot! Nu.. pot!...

Prof.—Lacrimile, bine; dar rîsul nu-i de loc potrivit.

D. Flîming a declarat unui corespondent al ziarului „Daily Mail" că rîsul italienilor nu e falș, pe cînd celelalte națiuni rîd cu strîmbături extraordinare. Așa:

Germania. Rîs sonor, fără măsură și fără noimă.

Anglia. Rîs cam sec, rece, aproape condescendent. Englejii „gentry" socotesc de datoria lor să nu rîdă nici odată.

Austria. Rîs comunicativ, ușor, elegant. Vienezele rîd mult, fiind că au... dinți frumoși.

Belgia. Rîs abundent, rîsul Kermeselor.

America Rîs sgomotos, dominator, tiranic.

Franța. Rîs cordial, rabelaisian, dar de cîțiva ani, se rîde mai puțin, deși vinul e bun și oamenii tot atît de cum se cade.

Orașul în care se rîde mai mult, e Bruxelles, acela în care se rîde mai puțin Madridul și acela în care se rîde mai sănătos e Parisul.

*

Profesorul Flîming, vrea să corige rîsul discordant.

Dar aceasta va fi o muncă zadarnică, fiind că rîsul diferă după temperamentul celor ce îl practică și temperamentul nu poate intra în cadrul studiilor... ridendului tenor.

Cumparați Bilete pentru Loteria 4 Clasa III a Regatului Romîn

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI (Piața Unirei)

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 36,- O jumatate loz Lei 18 - Un sfert de loz Lei 9 Una optime lei 4-50

Caracterul multor persoane poate fi cercetat, după felul în care ele rîd.

Astfel rîsul cu *o*, e apanajul persoanelor sincere, optimiste.

Rîsul cu *e* este indiciul unui caracter mîndru, sceptic, batjocoritor și cu o absență, mai mult sau mai puțin totală, de scrupule.

Rîsul cu *a* revelează un caracter rece, neîncrezător și o inteligență vie.

I e rîsul imbecililor sau a celor pretențioși—cam același lucru. Cît despre rîsul cu *u*, acesta e specialitatea timizilor a celor respectuoși și a amorezaților sinceri.

*

Aceste date spicuite din notele unui confrate sunt, pentru moment, tot ce putem servi cetitorilor noștri cu privire la noua școală. Am risca poate oare-cari aprecieri sau pronosticuri, dar avînd în vedere elasticitatea subiectului, renunțăm a pune în joc individualitatea noastră, de teamă să nu ne facem... de rîs.

Banchetul supușilor otomani

— Dare de seamă complectă —

Eri, după cum am anunțat, colonia otomană din localitate, a sărbătorit aniversarea suirei pe tron a M. S. Sultanului Abdul-Hamid și tot odată sărbătorirea acordărei constituției în imperiul otoman.

Aseară la orele 8, a avut loc în grădina „Pavilion", din strada Păcurari, un banchet organizat de colonia otomană, cu această ocazie.

Terasa de la pavilion, unde a avut loc banchetul, era frumos ornată și impodobită cu ghirlănzi de flori și cu steaguri romînești și turcești. Intre acestea erau aranjate portretele M. S. Sultanului și ale M. M. L. L. Regele și Regina, A. A. L. L. R. R. Principele Ferdinand, Principesa Maria și Principele Carol, iar deasupra mesei era fixată o semi-lună, alcătuită din lampioane mici.

La sosirea d-lui Selim Gurdji Effendi, consolul Turciei, muzica bat. de vînători a intonat imnul turcesc, iar cei de față l'au primit cu ovațiuni. Muzica a intonat apoi imnul romînesc.

Banchetul a fost prezidat de consulul otoman, lăngă care au luat loc fruntașii coloniei și reprezentanții ziarelor: *Adevărul*, *Liberalul*, *Opinia*, *Evenimentul*, *Universul* și *Viitorul*. In total au participat 44 de persoane.

In tot timpul banchetului a domnit un mare entuziasm, iar muzica vînătorilor, condusă de harnicul capelmaistru d.-locotenent Biță, a executat diferite arii românești și turcești.

S'a servit următorul Menu:

Supă cu verdeață, Maioneză de Cigă, File de mușchi sos șampinion, Sparangă cu sos Olandez, Friptură de Clapon, Salată de Marole, Brînză de Olanda, Tort de cafea, Fructe, Cafele, Șampanie, Vin de Odobești, Vin de Uricani.

La șampanie primul care a luat cuvîntul a fost consulul Turciei, care a aratat însemnătatea zilei în care se sărbătorește, suirea pe tron a M. S. Sultanului și acordarea constituției. A aratat apoi cum pe cale pașnică s'a acordat constituția, care garantează libertatea, dreptatea și fraternitatea tuturor supușilor otomani. Bea pentru Sultanul și pentru M. S. Regele Carol. Muzica a intonat imnul turcesc și imnul românesc.

D. Netter a vorbit din partea presei, relevînd rolul care l'a avut presa în acordarea constituției. Bea pentru Sultan. D. Hristea Vardik arată cum s'au desfășurat evenimentele în Turcia și relevează că toți supușii otomani, fără deosebire de naționalitate și religie se vor bucura de drepturile garantate prin constituție.

D. Simion Amira a ținut o frumoasă cuvîntare arătînd că Turcia a obținut o constituție fără revoluție și fără să se verse o picătură de sînge și ea va rămînea pildă sfîntă pentru sfintele constituții viitoare. In urma acordărei constituției toți supușii Sultanului, fără deosebire de religie, sunt egali.

Arată apoi cum s'au petrecut evenimentele din noaptea de 10 Iulie, zicînd că în Turcia astă-zi totul s'a schimbat în bine. Bea pentru Sultanul și poporul turcesc și apoi pentru M. S. Regele și România.

DI. Effendi Gourdji, consulul turcesc ține iarăși o mică cuvîntare, spunînd că se bucură de entuziasmul care'l vede aici și că nu va întărzia de a comunica guvernului seu simpatiile manifestate de reprentatții presei. Insistă și d-sa asupra vechilor relații dintre Turcia și Romînia spunînd că simpatia dintre aceste două popoare va continua să dăinuiască..

Mulțumește poporului romînesc pentru ospitalitatea ce o dă supușilor otomani, ca și tuturor străinilor. Sfîrșind urează viață lungă, până la adinci bătrînețe înțeleptului Rege Carol I, întregei familii regale și Romîniei (Muzica intonează imnul regal, care e ascultat pe toți, în picioare).

Mai vorbește apoi tînărul Constantin A. Bușacu, student în medicină, macedonean.

In frumoase cuvinte d-sa a accentuat binefacerile constituției pentru toți supușii otomani și pentru frații noștri din Macedonia.

Cu această ocazie s'a expediat următoarea telegramă M. S. Regelui la Sinaia.

„Gîndul și inima noastră în acest moment solemn, cînd serbătorim aniversarea suirei pe tron a M. S Sultanului, ni se îndreaptă în primul rînd către Majestatea Voastră, pe pămîntul căruia noi supușii otomani putem serbători în cea mai mare libertate acordarea constituției și a libertății conaționalilor noștri din imperiul otoman. Din țara constituțională, peste care domniți Majestate, am învățat și noi supușii otomani care trăim pe acest bine-cuvîntat pămînt al Romîniei, cum să venerăm și să iubim libertatea și constituția.

„Trăiască M. S. Regele! Trăiască M. S. Regina! Trăiască Augusta Familie Regală! Trăiască Romînia!"

Colonia otomană.

De asemeni colonia a trimes și o telegramă de felicitare M. S. Sultanului.

La urmă s'a încins o horă și unii din cei ce jucau purtau steagurile ambelor țări precum și portretele Sultanului și a regelui Carol.

Muzica condusă de harnicul lct. Biță a intonat diferite cîntece turcește și romînești și banchetul a luat sfîrșit la orele 12.

Litere-Științe-Arte

Tiparul.—Ziarele încep a fi abundente în știri literare. Fie-care cotidiană află despre recenta apariție a vre-unei noi biblioteci, a vre-unei publicațiuni periodice,—a vre-unei „întreprinderi" literare într'un cuvînt.

Suntem obișnuiți cu fenomenul acesta. Sfîrșitul vacanței coincide tot deauna cu epoca cea mai fertilă 'n producțiuni literare, beletristice și chiar științifice. In cîte va săptămîni de odihnă. spiritele liniștite ale celor tolentați și muncitori ale vizionarilor și ale observatorilor, au putut să-și adune pe hîrtie rodul lucrului și produsele imaginațiilor.

Fie-care, în taina vre-unui colț frumos al firii, în tovărășia discretă a pădurii, a rîului, a păserilor, a visat cîte-va ore pe zi și apoi, odihnit și răbdător, cu nervii recreați și înfrînați, a putut încredința hîrtiei șoaptele inspirațiunii, rezultatele gîndirii sale. Cu dînsele s'a întors apoi în oraș unde s'a amestecat din nou în lumea de toate zilele și unde, în atingere cu ceialalți „artiști"—editorii îndrăzneți și dornici de foloase se grăbesc a încerca din nou pulsul mulțimei, criteriul opiniei publice și a forța porțile celebrității.

Cîți vor izbuti oare? Aceasta o va decide arena cea mare—tiparul. In taina lui se făurește acum soarta celor mulți ca și a celor puțini, dar aleși...

*

D-na Melba, celebra suprano-legeră, care a minunat capitalele Europei cu arta cîntului seu, a fost... sedusă de impresarul Oscar Hammerstein, pentru... un turneu în america și Australia.

La New-York va cînta în tovărășia lui Caruso la Mauhatan-Opera, iar în Australia, aproape în toate orașele, timp de 6 luni.

La 1910, contractul terminîndu-se celebra cîntăreață se întoarce la Covent Garden din Londra.

*

Tosca, celebra operă a lui Puccini, a fost cîntată la opera din Paris.

Prima-dona Alice Baron, o nouă stea a artei muzicale, a ținut rolul artistei toscane, cu o vervă neînchipuită, menținînd piesa pe afișul operei.

Ziarele parisiane celebrează arta superioară a debutantei prin elogioase cronici.

*

„Teatrul naturei" face progrese uimitoare. După reprezentațiile teatrale, lirice și dramatice, d. Gaston Vincent, unul din cei mai reputați directori de teatru, organizează în livedea „Catelană" o serie de spectacole intitulate „Marțea literară".

In afară de aceste spectacole și conferinți, se mai anunță în această „livede" și o serie de „matineuri clasice". Teatrul de „verdeață", face pe proprietarii de teatre să... îngălbenească.

*

Cunoscuta muzicantă d-șoara Jeana Laloë pregătește o operetă femenistă cu tendinți revoluționare, care va fi montată pe una din scenele parisiene.

Se va putea zice că mișcarea femenistă este toată, o chestiune de operetă.

*

STRUNA ZILEI

DUPA CONGRES

Fierberea podgorenilor s'a mai potolit în urma bunei primiri ce-a făcut d. ministru de finanțe delegațiunei lor. UN ZIAR,

Nici n'a cutezat ministrul
Să nu le 'mplinească gustul
Căci simția că 'n a lor vorbe
De pe acuma fierbe.. mustul.

Informații

◑ **Dovada duplicității Cantacuziniste.** —*Pentru a invedera cît de mare este duplicitatea cantacuzinistă și de cînd datează ea, față de amicii d-lui Take Ionescu, un confrate din Capitală publică următoarele:*

„Era la începutul anului 1906, adică pe cînd se credea că armonia cea mai adevărată domnea în partidul conservator.

Se convocase Camerile în sesiune extraordinară. Și chiar în ziua cînd se citi decretul de deschidere a Corpurilor Legiuitoare, în odăița din fund, de lîngă Biblioteca Camerei, o convorbire animată avea loc între d-nii Nicu Filipescu, Mișu Cantacuzino și Pascal Toncescu.

O persoană care se afla din întîmplare în biblioteca Camerei, a auzit acea convorbire. D. Nicu Filipescu comunica că „a prins" pe d. Al. Bădăreu cu o «faptă oribilă» și că îl va interpela a doua zi în Cameră.

Și d. Mișu Cantacuzino, primarul Capitalei și fiul primului ministru din cabinetul al cărui ministru de justiție era d. Bădăreu, își exprima bucuria fiind-că amicul guvernului d. Nicu Filipescu, va avea să denunțe „fapta oribilă" a ministrului de justiție.

Martorul acelei scene, un deputat din majoritate, merse la d. Take Ionescu și'i denunță convorbirea surprinsă. Și d. Take, cu mărinimia omului mare, puse poate la îndoială destăinuirea ce i se făcea.

Dar a doua zi a trebuit să se convingă de adevăr, cînd d. Nicu Filipescu anunța interpelarea sa asupra unor pretinse neregularități cu prilejul grațierilor.

Își aduc cu toții aminte cît de umilit a eșit d. Nicu Filipescu din acea ședință a Camerei, și ce mare triumf a repurtat d. Al. Badareu, cînd întreaga Cameră a huiduit pe calomniator, cînd el voi să dezerteze în fața răspunderei și a făcut ovațiuni entuziaste ministrului de justiție de pe atunci, d. Al. Bădăreu.

Triumful din acea zi a d-lui Bădărău a fost primul triumf al partidului conservator-democrat, căci în acea zi s'au trădat pentru prima oară planurile Cantacuziniste-Filipiscane, care aveau să ducă partidul la desmembrare, ca pe ruinele sale să răsară marele partid conservator-democrat.

● **Sanatatea M. S. Regelui.**—Eminentul specialist d. dr. Holzknecht, directorul serviciului de roentgologie de la „Algemeines Krankenhaus" din Viena, a sosit eri la Sinaia pentru a proceda la examinarea stomahului M. S. Regelui cu razele Roentgen. D-sa a descins la castelul Peleș.

Practicianul vienez e întovărășit de d. inginer Somer, care a procedat la instalarea și la fixarea aparatelor.

Se zice că prima examinare a și avut loc.

Un comunicat asupra stărei sănătății M. S. Regelui va fi publicat în „Monitorul Oficial".

◑ Astă-zi s'au început înscrierile la liceul Național și la giminaziile din localitate.

◑ Lucrătorii brutari s'au plîns poliției că individul Grigore Ducevici care trecea drept conducător al lor, a dispărut cu o sumă de bani ce erau adunați ca fond pentru societatea lucrătorilor brutari.

● In vederea marelor alergări de cai ce vor avea loc în zilele de 7 și 8 Septembrie, se fac multe înscrieri la Jokei club.

Aceste alergări promit a avea o animație cum n'a mai fost încă.

Vor lua parte mulți sportomani din București; Brăila și Constanța.

◑ Acceleratul ce venea spre Iași, a dat aseară, între stațiile Bîrnova și Ciurea, peste frînarul Florea Vasiliu, tăindu-i ambele picioare.

Nenorocitul frînar a fost adus la Iași și pe cînd era transportat la spitalul Sf. Spiridon, a încetat din viață.

Nu se știe prin ce împrejurare nenorocitul frînar se afla pe linie în momentul cînd trecea trenul.

S'a orînduit o anchetă.

● *Monitorul oficial* publică regulamentul pentru măsurătoarea și hotărnicia izlazurilor comunale.

Această măsurătoare și hotărnicie se va executa—conform regulamentului—sub conducerea institutului geografic al armatei.

● Regimentul 7 roșiori, care a plecat Duminică seara în Dobrogea, a ajuns alaltă-eri dimineață la Hîrșova.

Impreună cu celelalte regimente de cavalerie, regimentul 7 va începe astă-zi exercițiile de lupte.

● In urma morței regratului N. Soceanu, catedra de contrabas de la conservatorul de muzică și declamație din localitate a fost declarată vacantă.

● D. C. B. Penescu, epitrop al cassei sf. Spiridon, a făcut eri o inspecție la schitul Măgura, din apropiere de Tg. Ocna, schit care aparține epitropiei sf. Spiridon.

● D-na Elena Arhip a fost numită moașă la comuna Cepleniță, în locul moașei Maria Mocanu, demisionată; Ruxanda Florea, moașă de la comuna Galata, a fost transferată la comuna Bîrlești, în locul d-nei Elena Tăutu, care se transferă la comuna Galata.

● Aflăm că reluarea negocierelor în vederea încheierei unei convențiuni de comerț cu Austro-Ungaria, va avea loc în primile zile ale lunei Septembrie.

Delegații romîni se vor duce la Viena între 8—10 Septembrie.

● Secretariatul liceelor externat și model, face cunoscut tuturor că orele de cancelarie vor fi în toate zilele de la 9—12 și 2—5 afară de zilele de serbători și Duminicile.

● Lucrările de reparațiune a universității vor fi terminate la 15 Septembrie.

Zilele aceste vor începe lucrările pentru facerea frontonului de la cupola în care va fi instalat ornicul Universității.

● D. ministru V. Mortzun va inspecta zilele aceste linia ferată în lucrate de la Podul-Iloaie—Hîrlău.

Aceiași lucrare a fost vizitată alaltă eri de d. Costăchel Ghyca-Comănești.

● D. A. Teodorini, directorul conservatorului, a ales pe d-nii profesori diriginți A. Cirillo și State Dragomir, pentru a se duce împreună cu d-sa la București, în vederea consfătuirei cu delegații capitalei, pentru unificarea programelor de studii a ambelor conservatoare din țară.

● Intr'un articol publicat dăunăzi în „Opinia" sub titlul *Biroul de servi* s'a atras atențiunea asupra marelui neajuns ce rezultă de neglijarea examinării medicale a servilor de ambele sexe și cari ajung din această cauză, un mijloc nenorocit de transmisiune a unor primejdioase boli contagioase.

Mai multe persoane cunoscute din oraș s'au presentat zilele aceste la redacția ziarului și ne-au afirmat că li s'a dat în serviciu, indivizi atinși de grave boli sifilitice.

Ce a devenit controlul medical ce promisese administrația comunală că 'l va constitui pe lîngă biroul de servi.

Dar chestiunea fiind importantă, vom reveni asupra ei.

● A apărut editată la Leipzig o admirabilă serenadă pentru voce și piano, datorită talentatului compositor Etienne Rosetti. O recomandăm cu multă căldură tuturor iubitorilor de muzică aleasă.

Costul unui exemplar 1 leu 50 bani. De vînzare la libraria Soccec.

● Societatea „*Unirea*" a lucrătorilor tipografi din localitate, organizează pentru seara zilei de Sămbătă 13 Septembrie a. c. o *Mare Seară Dansantă* în sala Teatrului-Circ Sidoli.

Comitetul organizator își dă toată silința, pentru ca această seară să aibă o reușită deplină pregătind publicului vizitator suprize nemai văzute până acum la nici o seară dansantă.

In timpul seratei va cînta Muzica militară a Reg. 13 Ștefan cel Mare, care a luat premiul I la Expoziția Națională din București.

Rugina sufletului

Această alterație, ce roade sensibilitatea inimii și a rațiunei predispune chiar și pe cei mai eminenți advocați politici cu pretențiuni de orgoliu raționalist, la șanse, de erori așa că idolii timpului devin eroii opiniunilor celor mai antipatice.

In entusiasmul lor moral fac greșeli pe care nici o logică nu le poate acoperi de aceia ajung adevarate curiozități psihologice, adică o amestecătură psihologică și morală, un fel de atavisme artificial eșit din două rase neegale.

Ideile legislatorilor divini simbolizați pentru spirit, nu sînt de cît sforțări, a căror lovituri desesperate suspendate între cer și pămînt, rămîn fără a fi susținute, veșnic flotante în aer, pentru că logica lor nu are ca fond principiile rațiunii practice.

Pe calea teoretică, în zadar încercăm noi a ne ridica la cunoștința absolutului pentru că forțele noastre vor fi în contradicție cu natura intelectuală, pe cînd rezoanele practice ne deschid drumul realității.

Spiritul uman a intrat în perioada positivă a vieței, el renunța la cercetări acolo unde a recunoscut vanitatea, el devine din ce în ce stăpînul planetei lui și reduce la minimum suma durerilor indispensabile condițiunilor de traiu.

Acei ce așează morala în afară de analiză, contribue fără să vrea a interzice progresul justiției sociale pe care îl invocă.

Trebue să cunoști viața și tot ceea ce nu s'a scris prin cărți, fără să te trudești a rezolva problemele cele mai esențiale ale ei, pentru că ori cît de mare ar fi setea pentru instrucție toată cugetarea se oprește la hotarul gîndirei. Sunt șeapte enigme în lume, care nu vor avea nici odată o soluțiune științifică. Dl. du Bois-Raymond, a pronunțat „l'arrêt" *Ignorabimus.*

Cei ce nu se opresc preferă a se supune augestiunilor metafizice, care izvoresc din critice.

Poate oare o nouă metafizică să formeze doctrine absolute?

De ce nu am deschide poarta unei metafizici noi și în critica de a judeca o intuiț une intelectuală? Puțin ne pasă dacă e posibil, destul este să o definim.

Dacă e să terminăm cu pozitivismul în mod ironic prin o religiune trebue să ne ridicăm deasupra metafizicei pînă la perioada teologică, sau să construim o metafizică intermediară între filosofia naturalistă opusă filosofiei creștine.

Cînd înnoți în idei prea generale și observațiuni prea particulare, și ai o inteligență croită după măsura sufletului, afișînd cultul independenței, pentru ce nu permiți adepților de cît o independență particulară, și le impui, ca șef, teribila formulă „Totul sau nimic"?

Ce contrast tragic? Iată un viciu logic care nu permite să te disvolți fără a te distruge. Sentimentul supurerei are ca rădăcină instinctul disciplinei. Omul nu trebue trătat ca un mijloc, pentru că onoarea este resortul independenței. El e liber și responsabil de actele lui, a renunța la convincțiunile și speranțele sale nu poate, dar nici nu vrea, pentru că aceasta e mai rău ca un suicid. Ar fi a-și impune sacrificii ce ating demnitatea de om, conștiința și rațiunea lui de a fi.

In adevăr, ce încredere poate avea el în rezonamentul unui șef care suprimă cugetarea pentru a-i substitui credința.

Iată o problemă filosofică prin excelență. Datoria, sub forma imperativului categoric este sigurul absolut, ce poate fi accesibil.

De aici iesă progresul idealisit, care în studiul legilor gîndirei capătă o conștiință mai luminată de sine însuși.

Cînd prin discursuri de bătrînețe ai pretențiune a forma o Românie modernă și a exercita o acțiune personală asupra acelei mașini de putere publică numită Camera. nu trebue oprită discuțiunea, pentru că, paralizînd voința reprezentanților: ai suprimat conștiința națională, și apoi ce ideal de felicitare mai poate căuta cine-va cînd atitudinea șefului efectiv este o perpetuă conduită de cenzură.

De care parte parte se găsește cel puțin superioritatea morală?

(Va urma).

INSTITUTELE UNITE

— IAȘI —

al 42-lea an

Se primesc elevi interni, semi-interni și externi pentru: cursul primar cu limbele Franceză și Germană, și clasele I-a și a II-a de liceu.

Se mai primesc elevi interni care urmează la liceu sau gimnaziile statului.

Cursurile încep la 9 Septembrie. Pentru orice lămuriri a se adresa la direcțiune str. Muzelor No. 6.

Ultime informaţii

● Atacul, injurios şi plin de calomnii, apărut în ultimul număr al *Neamului Romînesc*, pe care d. A. C. Cuza îl îndreaptă în contra magistraturei ieşane a provocat o legitimă indignare.

Cercurile în legătură cu palatul justiţiei aşteaptă să vadă ce furnură va lua această afacere şi se întreabă dacă demagogul semnatar al articolului n'a lucrat cumva în vederea unor scopuri inavuabile.

Pe de altă parte lumea oficioasă consideră ca iminentă o acţiune a şefului parchetului general contra calomniatorului.

Toată lumea este de acord că lucrul nu poate să remîie nepedepsit şi că fiecare trebule să-şi facă datoria.

● *Corpul defunctului principe Dimitrie Sturdza, care a murit alaltă-eri la Dieppe, va fi adus după cum am anunţat, Luni la Iaşi, cînd va avea loc şi înmormîntarea.*

După ce va fi bine îmbalsamat, corpul d-functului va fi pus într'un frumos sicriu de zinc şi pornit spre Iaşi.

La Iţcani sicriul va fi depus într'un vagon cernit, care'l va transporta în gara Iaşi.

Aci va aştepta carul funebru şi clerul şi se va forma cortegiul, care se va îndrepta spre moşia Cilibiu, unde se află cavoul, familiei şi unde va avea loc înmormîntarea.

După cum ni se spune, se pregăteşte o înmormîntare în adevăr princiară.

Prohodul va fi oficiat de un mare number de preoţi. Ţăranii şi ţărancele de la Cilibiu, cărora li se vor cumpara sumane noi, vor urma carul funebru cu lumînări aprinse.

Un cor de la Iaşi va acompania serviciul religios.

● D. A. D. Xenopol, decanul facultăţei de litere, a cerut un congediu de o lună de zile, începător de la 15 Octombrie.

D-sa va fi suplinit în acest timp de d. profesor P. Rîşcanu pentru examinarea candidaţilor la examenul din sesiunea de toamnă, iar la decanat îl va suplini d. profesor Ioan Găvănescul.

● Universitatea din Uruguay Montevideo a cerut universităţei noastre a-i trimite toate lucrările universitare editate sub auspiciile diferitelor facultăţi.

● In strada Gărei a încetat din viaţă alaltăeri, d-na Anetta Petrescu, în etate de 27 ani.

● Din cauza lucrărilor de aducerea apei, care au ajuns până la margenea stradei în dreptul localului Jokey-Club, tramvaele nu mai pot circula de cît cu transbordare la Tuffli pentru linia Copou.

Aceste lucrări vor dura trei septămîni.

● Ofiţerii Statului Major, al Corpului IV de armată, care fac lucrări de Stat Major în judeţul Neamtz sub conducerea d-lui colonel Nestorian, se vor reîntoarce Vineri în localitate.

◐ Examenul de admitere în diferitele slase ale Conservatorului de muzică şi declamaţie din localitate, se va începe în ziua de 1 Septembrie a. c. şi va dura până la 10 a acelei luni.

● Aseară ofiţerii din regimentul Ştefan cel Mare No. 13, s'au întrunit la o agapă, în Tataraşi.

Agapele vor urma regulat în fiecare septămînă.

● Colonia copiilor din localitate s'a reîntors alaltăeri seară.

S'a constatat că copiii în timpul şederei lor la Brusturoasa au cîştigat 1—2 kilograme.

● Examenul de admitere în şcoala superioară de silvicultură din Brăneşti, se va începe la 15 Septembrie a. c.

Sunt vacante 13 locuri de bursieri, în anul I.

Cererile de înscriere la concurs se vor adresa direcţiei şcoalei cel mult pînă la 11 Septembrie.

● Iaşanii aşteaptă cu mare nerăbdare interesantul spectacol pe care-l organizează pentru seara de Sîmbătă 23 August, în sala teatrului Sidoli d-na Agatha-Bărsescu-Radovici. Vor fi două scene mari în limba romînă şi două în limba germană.

Vor da concursul lor şi cîţi-va artişti locali, între cari şi d. Raul Bulfinschl.

Preţurile sunt foarte modeste pentru a putea fi accesibile tuturor.

◑ Concursul pentru ocuparea burselor vacante de la şcoala superioră Comercială din localitate, se va ţinea în ziua de 8 Septembrie.

◐ D. Gh. Săndulescu, prefectul poliţiei, s'a reîntors azi din concediu.

◐ Se ştie că societatea podgorienilor din localitate a hotărît să deschidă o expoziţie de struguri.

Expoziţia va fi deschisă în ziua de 7 Septembrie a. c. şi va dura până la 12 a acelei luni. Expoziţia va avea loc în sala societăţei de gimnastică, sport şi muzică.

◐ Suntem rugaţi să atragem atenţiunea celor în drept asupra halului în care se găseşte fundacul Bădărău. Acest fundac, care are o întindere de 100 m. se află într'o stare aşa că face imposibilă trecerea pe acolo.

Proprietarii din acea parte au reclamat cazul d-lui Fîntînaru, dar nu s'a luat încă nici o măsură.

● Suntem surprinşi că cu toate ordinele ce s'au dat de prefectura de poliţie, pentru a se rîdica dreptul de a da slugi teleleiţei Ileana Galiţa, care s'a făcut vinovată de a fi dat nişte hoţi ca slugi la prietanul nostru d. Sandu A. Rîşcanu, fapt de care s'a vorbit la timp în ziarul nostru, totuşi numita continuă înainte a face pe teleleiţa introducînd ca slugi pe toţi hoţii şi veneticii fără de nici un căpătăi în casele oamenilor.

Ne mirăm că ordinele date de prefectură, remîn numai pe hîrtie iar cei chemaţi a le executa, le dau atît de mică atenţiune.

Este de dorit ca să se ia măsuri severe contra acestei individe periculoase, şi acele măsuri să fie aduse la îndeplinire de către subalterni.

● Candidaţii care doresc să se înscrie la clasele de piano, violină şi violoncel, de la Conservator, vor trebui să aibă 11—14 ani.

◐ La sfîrşitul lunei aceştia se vor ţinea noui licitaţii pentru arendarea crîşmelor din judeţul nostru, nearendate încă.

◐ Tribunalul comercial a dat cuvenita autorizaţie societăţei cooperative „Nicolina", de a funcţiona.

Se ştie că această cooperativă va deschide la toamnă o brutărie.

◐ In urma modificării statutului societăţei funcţionarilor tramvayului electric, cîţiva membri ai societăţei s'au retras din organizaţiune, cerînd a li se restitui sumele depuse, conform statutului vechiu.

● Din P.-Neamtz ni se scrie că David Iacobi, tatul falitului Iacobi, a fost şi el arestat.

Tribunalul i-a confirmat mandatul de arestare.

◒ **O statistică interesantă.**—După statistica asupra mişcărei populaţiei din întreaga ţară, în anul 1907, întocmită de serviciul statisticei generale de pe lîngă ministerul de interne, se constată că natalitatea cea mai ridicată a fost în Dobrogea.

Procentul extraordinar de peste 51 la mie ce s'a înregistrat în districtele Tulcea şi Constanţa, indică prolificitatea locuitorilor din această parte a ţării; însă această natalitate s'ar reduce, poate, dacă am ţine seamă la evaluarea populaţiunii şi de elementele cari anual se aşază aici, venite din celelalte judeţe şi din străinătate. După Dobrogea avem Muntenia-Mare, cu natalitatea mai ridicată: 42.7 la mie.

Proporţiile au variat aci între 51.8 la Ialomiţa şi 36.2 la Argeş. In Oltenia natalitatea e mai redusă: 40.2‰, din cauza judeţelor de munte. In Moldova este cel mai scăzut coeficient de natalitate: 39.7‰ cu variaţiuni între minimum 37 şi maximum 42.

Observaţiunea care se poate desprinde din examinarea acestor cifre este că în general la munte natalitatea se arată mai scăzută, pe cînd la şes, şi mai cu seamă în judeţele de pe marginea Dunării locuitorii sunt foarte prolifici.

In privinţa mortalităţei se constată că mortalitatea cea mai ridicată se înregistrează în Moldova, unde natalitatea este mai slabă.

La oraşe proporţiile mortalităţii sunt mai ridicate.

In Dobrogea s'a calculat 30, 2 la mie, cu diferenţe de la un oraş la altul; mortalitatea acută a domnit în Cernavodă şi Medgidia.

Urmează apoi Oltenia cu 28, 7 morţi la 1000 locuitori, mai ridicat în Craiova, Caracal, Drăgăşani, Baia-de-Aramă. La oraşele din Moldova termenul mediu este de 26, 8 la mie; mai bîntuite au fost: Dorohoi, Iaşi, Tg. Frumos, Odobeşti şi Tecuci, und a trecut de 29 la mii.

In Muntenia-Mare media este aceeaş: 26, 9 ca şi în Moldova; comunele urbane cu mortalitate accentuată au fost: Tîrgovişte, Alexandria, Roşiori-de-Vede, Cîmpina, Ploeşti, Mizil, Curtea-de-Argeţ. In Bucureşti proporţia morţilor s'a socotit la 25, 8 la mia de locuitori.

In definitiv, întreaga populaţiune rurală şi mare parte din oraşe au încheiat bilanţul morţilor şi născuţilor în favoarea acestora din urmă, dînd cu modul acesta excedente de populaţiune.

● **Aducem la cunoştinţa tuturor abonaţilor noştri, că «Opinia» ne avînd încasator nici în Capitală nici în altă parte a ţării, abonaţii noştri sunt rugaţi de a nu face plata abonamentului nici unei persoane, care s'ar prezenta în acest scop**; ci să o trimită prin mandat poştal administraţiei ziarului.

Aceasta spre a evita pe viitor neplăcerea ce au avut unii abonaţi de-ai noştri, de a se vedea încasaţi de persoane străine de administraţia noastră, cari le-au eliberat chitanţe false.

Noi am reclamat acestea autorităţilor competente şi atragem atenţiunea tuturor, spre a nu se mai repeta asemenea lucruri, cari produc nfuziuni regretabile.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 20 August

Ministrul Carp arestat în Ungaria

Pentru a doua oară d. ministru Carp are mare neajunsuri de suportat, din partea poliţiei Ungare.

Anul trecut d-sa a fost arestat pentru motivul că a depăşit viteza regulamentară cu care pot umbla automobilele acolo.

De astă dată d-sa a avut să sufere neajunsuri şi mai mari, din partea jandarmilor.

D. Anton Carp a făcut o excursiune la Braşov cu automobilul ministerului de domenii. In apropiere de Braşov automobilul a fost oprit po motivul c'a depăşit viteza reglementară şi a tăiat nişte paseri.

De şi ministrul s'a declinat titlul a fost totuşi condus la poliţie şi ţinut mai bine de o oră şi jumătate, pînă cînd s'au îndeplinit formalităţile şi s'a încheeat procesul verbal de contravenţie.

Incidentul acesta este viu comentat în cercurile noastre politice, care blamează atitudinea autorităţilor ungureşti.

Nu mai puţin locuitorii ca şi excursioniştii din valea Prahovei găsesc că automobilul ministerului de domenii rulează cu o viteză excesiv de mare, iar zgomotul care-l produce sirena, ce e tot atît de mare ca şi una de vapor, turbură mereu liniştea locuitorilor şi excursioniştilor din acea regiune.

Profesorul Noorden in Capitală

Bucureşti.— Profesorul Noorden, care urma să vie de abia Vineri în Capitală spre a examina pe deputatul Poroinianu de Romanaţi, va sosi mîine în Capitală.

Aceasta pentru că Vineri va avea loc examenul radiografic decisiv al M. S. Regelui.

General Averescu în streinătate

Bucureşti. — Ministrul de războiu a plecat astăzi la Berlin, iar de aci se va duce la manevrele germane.

Evenimentele din Turcia

Constantinopol.—Măsurile luate cu privire la ofiţerii de jaudarmerie au făcut şi la Uesküeb o bună impresiune. La plecarea mai multor ofiţeri ai reformelor li s'a făcut manifestaţiuni de simpatie de populaţiune.

*

Greva pe linia Salonicului a drumului de fer oriental continuă. Mişcarea grevistă s'a întins şi la linia Monastir. Transportul mărfurilor a fost suspendat. De oarece opinia publică şi majoritatea comitetelor tinerilor turci simpatizează cu greviştii, se crede că direcţiunea căilor ferate va trebui să primească în parte cererile greviştilor.

*

Marele Vizir a comunicat oficial ambasadorului persan hotărîrea sancţionată de consiliul de miniştri, privitoare la retragerea tuturor trupelor turceşti de pe teritoriul persan în zona litigioasă, precum şi hotărîrea fermă de a se începe negocieri serioase în chestiunea delimitărei frontierei.

*

Ziarele publică numirea lui Niazim Paşa ca valiu la Beyrout, a lui Zekrem Bey ca valiu în Archipelag, mareşalul Kiazim Paşa ca valiu şi comandant al Hedjasului, Sinri Bey ca mutesarit la Prizrend.

*

Generalul Ahmed Adif Paşa, fost şef al intendenţei la ministerul de răsboi a fost arestat. O anchetă a fost ordonată contra sa, generalul fiind acuzat de malversaţiuni.

*

Cu ocaziunea aniversărei suirei pe tron a Sultanului în Capitală şi provincie au avut loc pavoazările şi iluminaţiunile obişnuite, dar pretutindeni însufleţirea a fost extra-ordinară. Ziarele publică articole glorificînd pe Sultan, creatorul constituţiunei, asigurînd-l de credinţa şi de veneraţiunea naţiunei. Ziarele recomandă uitarea trecutului şi păşirea tot înainte.

O notă a Germaniei

Berlin.—„Norddeutsche Allgemeine Zeitung" află că guvernul german a comunicat guvernelor puterilor semnatare ale actului din Algesiras cum că e de părere că, dat fiind noua situaţiune din Marok o promptă recunoaştere a lui Hafid ca Sultan ar fi în interesul pacificărei definitive a situaţiei din Marok.

Incendiu groaznic

Deva.—Depozitul de lemne al casei Marcovici din Dobra a luat foc. Pînă acum o jumătate milion metri cubi de lemne au ars. Pagubele sunt considerabile.

Alt incendiu

Sarajewo.— Un incendiu a distrus cinci case; 4 oameni au perit în flacări. Mai mulţi pompieri şi poliţişti, au fost rîniţi. Cauza incendiului nu se cunoaşte.

Furtună puternică

Bellinzora. — O puternică furtună a adus mari pagube în diverse locuri din cantonul Tesinului. La Lodrino, o casă s'a prăbuşit, 3 femei au fost ucise. Multe vite au perit, fînetele au fost distruse. La Dongro a fost distrusă o fabrică de ciocolată.

Călătoria Ţarului

Petessburg.—Ţarul, Ţarina şi copiii lor au plecat la Kronstadt. Aci s'au îmbarcat pe bordul vachtului „Standard" spre a face o exersiune în golful finlandez.

Mari furturi

Londra —Noaptea trecută şi azi dimineaţă au fost furtuni foarte mari în Anglia. Se semnalează mai multe accidente de vapoare. Telegraful a fost întrerupt.

O solemnitate

Paris.—Cu ocaziunea aniversărei suirei pe tron a Sultanului o recepţiune a avut loc astazi la ambasada turcească. Printr'o o alocuţiune Salihbey Gourdji, directorul „Turciei noi" a salutat glorioasa zi de 24 Iulie, care a egalizat diferitele rase din imperiul otoman; terminînd oratorul a exprimat dorinţa compatrioţilor săi de a vedea realizate progresiv toate speranţele turcilor cu înţelepciune prudenţă şi demnitate. Muhieddin Bey prim secretar de legaţiune a respuns exprimîndu-şi bucuria pentru restabilirea constituţiunei şi asigurînd pe otomani de inviolabilitatea libertaţilor caştigate.

O Domnişoară absolventă a Conservatorului din Iaşi, foastă elevă a d-rei Aspazia Sion, dispunînd de timp liber, doreşte a da lecţiuni de piano la domiciliu şi în familie.

A se adresa în strada *Bucşinescu No. 4*, Iaşi.

Se caută pentru o fabrică din localitate un străjer de noapte.—Ofertele a se adresa la administraţia acestui ziar.

PRIMARIA COMUNEI IASI

PUBLICAŢIE

Hotărîndu-se de Ministerul Instrucţiunei şi al Cultelor înfiinţarea unei şcoale de croitorie bărbătească în oraşul Iaşi, cu incepere de la 1 Octombrie a. c., se aduce la cunoştinţa generală că cererile de înscriere se primesc cu începere de la 20 August a. c., la Direcţia şcoalei primare Mihail Kogălniceanu din strada Romînă.

Regimul şcoalei este externatul. Durata învăţămîntului va fi de 5 ani. Absolvenţii şcoalei beneficiază de reducerea termenului de serviciu în armată.

Numărul elevilor ce vor putea fi admişi deocamdată va fi de maximum 30.

Pentru admitere se cer următoarele condiţii:

1). A fi Romîni.

2). A avea vîrsta de 13 ani împliniţi.

3). A poseda cel puţin Certificatul de absolvirea cursului primar.

In cazul cînd numărul cererilor de înscriere ar fi mai mare de 30 vor fi preferaţi la admitere candidaţii care vor dovedi că au absolvit cel puţin 2 clase secundare.

No. 17761

19 August 1908

SE CAUTA ELEVI LA TIPOGRAFIA H. GOLDNER.

De vânzare Casele din str. Moţoc No. 36, 8 odăi şi 2 bucătării.

A se adresa d-nei Toba Grimberg. Str. de Sus No. 147

DE VÊNZARE

Două case compuse din *2 prăvălii* cu locuinţă, bucătărie, pivniţă, situate în oraşul *Vaslui*, str. Hagiului 1314.

A se adresa d-lui *Avocat M. Magder* —Iaşi.

Noua Spălătorie Chimică şi Boiangerie

„MODERNA"

(lîngă NOAK)

— *Iaşi, 17 Str. Lăpuşneanu 17* —

In vederea sesonului de toamnă mărind personalul pentru a satisface pe onor. public, mai bine şi mai prompt, rugăm pe onor. clienţi a ne încuraja cu comenzi.

Se spală şi se văpseşte chimic prin noile perfecţiuni tecnice, ori-ce haină de dame, bărbaţi, copii, uniforme ofiţereşti, de şcoală, toalete scumpe de mătasă, mănuşi, cuverture, perdele etc. Aseminea am introdus o nouă secţie pentru *rufe*, gulere, manşete, camaşe, plastoane, trusouri scumpe.

Se spală higienic şi prompt.

"MODERNA"
str. Lăpuşneanu 17
(lîngă Noak)

Sucursala: *Str. Ştefan cel Mare No. 19* a fabrica de umbrele.

MARTIN BUCHOLTZER

105 STRADA PACURARI 105

Spălătorie şi boiangerie chimică cea mai modernă

Reinstalînd fabrica şi angajînd personal special pentru spălătorie călcătorie şi boiangerie chimică. Am onoare a face cunoscut onor. şi vechei mele clientele că am reînceput a primi la atelierul de spălătorie, rufe, gulere, manşete etc. executînd comanda după dorinţa Onor. Public în cel mai scurt timp şi cu preţurile cele mai avantajoase.

Asemenea atelierul de boiangerie fiind cu totul reînoit şi asortat cu toate culorele moderne pentru ori-ce calitate de stofe recomandă în această artă Onor. mele clientele că pentrn sezonul de toamnă şi iarnă, se primesc pentru colorat ori-ce fel de stofe, covoare, haine bărbăteşti, pentru femei şi copii, de ori-ce fel de stofe, perdele, cuverturi şi va fi prompt şi conştiincios servită. Garantez pentru toate colorile.

Recomand şi spălătoria chimică pentru curăţirea garderobei de haine de dame şi copii, toilete de bal, teatru, concert şi haine ofiţereşti, stofe de mobile, lucruri brodate, mănuşi, umbrele, panglici precum şi orice obiect ce se atinge de această branşă.

Pentru efectuarea conştiincioasă a flecărui obiect garatez.

Atrag mare atenţiune Onor. mele clientele că am instalat în atelier noui gherghefuri cele mai moderne, pentru spalat şi întins perdele care vor fi executate ca şi în străinătate.

Comenzile se primesc direct la fabrica Strada Păcurari 105 sau în oraş Strada Lăpuşneanu 25 lîngă parfumeria Robert şi Strada Atanasie Panu 64 şi la Birlad Strada Principală No. 223.

Incercaţi dar şi încurajaţi instalaţia cea mai modernă în această branşă şi cu experienţe pline de succes pentru mine şi Onor. public după 12 ani de practică în această artă, sper că voi satisface toate cerinţele publicului.

Cu osebită stimă
MARTIN BUCHOLTZER
Strada Păcurari No. 105

DEPURATIVUL LAROZE

SIROP DE CÓJE DE PORTOCALE AMARI

CU IODUR DE POTASSIUM

(Sare de iodină),

Preparat de J. P. LAROZE, Pharmacist,

PARIS — 2, rue des Lions-Saint-Paul, 2 — PARIS

Tótă lumea cunóşte proprietăţile Iodurului de potassium. DOCTORII RICORD, BLANCHE, TROUSSEAU, NELATON, PIORRY, ROGER, au obţinutăra cele mai bune efecte în *afecţiunele scrofulóse, limfatice, canceróse, tuberculóse, caria óselor, tumorile albe, bólele pelei, sângelui, accidentele sifilitice, secundarii şi terţiare.* Toţi medici citaţi acilea prescriu **Iodurul de potassium** asociându'l **Siropului Laroze de cóje de portocale amari**, carele, prin acţiunea sa tonică asupra aparatului digestiv, înlesneşte absorbţiunea Iodurului şi eviteadă iritaţiunea vătămătóre ce póte resulta din întrebuinţarea lui topit în apă numai.

SIROPUL DEPURATIV LAROZE

se găseşte în deposit la tóte pharmaciile bune unde se mai póte găsi încă şi

SIROPUL SEDATIV de cóji de portocale amari preparat cu BROMURUL DE POTASSIUM

fórte eficaciu contra *Epilepsiei, histeriei, bólei, numită jocul St-Guy, insomniei copiilor în timpul dentiţiunei*, etc. etc.

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A Dr GUILLIE

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca **Purgatif**, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ póte fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrânilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE, FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JASĬ : Farmacie FRATII KONYA.

Un izvor de bogâtie prin Economie

s'a înfiinţat un mare atelier boiangerie de lux unde se efectuează or çe lucru atingător de această branşă, adică se spală se curăţe se vopséşte or ce haină, atât de bărbaţi cît şi de damă etc. pot fi ele cît de vechi devin ca noi asemenea primeşte or şi ce reparaţiuni mă am decis a lucra credincios şi mai eftin ca or unde pentru am-ĭ face clienţi mulţi, posed şi o mulţime de certificate de mulţumire din partea unor domni clienţi civili şi militari, înştiinţat printr'o carte poştală vin la domiciliu d-lor clienţi.

Se preschimbă gulere de catifea la paltoane şi pardisiuri.

— SERVICIUL PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS —

LA „PARISIANU" Iaşi, Strada Veche 45.

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iasi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamurĭ mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 4|3 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENŞIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori çe reparaţiuni atingătoare de această branşă

4490

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celorlalte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere : LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistĭ.*

„România musicală"

— IAŞI —

24 Str. Lăpuşneanu 24

Piane: din cele mai renumite Fabrici începînd de la Lei 700—pînă la cele mai scumpe.

Renumitele Pianine Zimmermann cea mai mare fabrică din lume

Gramofoane: Marca „Inger" preţuri, reduse Gramafon de concert mare cornet dirigiabil redus din lei 250— la lei 150.

Plăci mari de concert pe ambele părţi numai Lei 4.—o placă.

Note muzicale: pentru Conservator, studii şi piese moderne.

Viori pentru şcoală, Orchestră şi solişti.

Mandoline italiane, Violoncele, Flaute.

Coarde fine din cele mai renumite fabrici.

Preţurile cele mai eftine.

Hârtie diafană de lipit pe geamuri cele mai frumoase desenuri.

Tablouri de artişti celebri precum şi Rame.

Preţurile cele mai reduse.

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2me, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

BÓLE CONTAGIOSE

recente sau vechĭ *Scrofule bólele pieleĭ (dartriĭ, Eczema, herpes, Lepra*, etc.) şi alte afecţiunĭ resultându *din viciurile sangeluĭ. Ulceri, glandule, rhumatisme ulceraţiunĭ a le gureĭ şi a le gâtuluĭ, tumorĭ, inelecturĭ, exostozĭ, impotenţă* şi tóte accidenţele siphylitice dobândite sau ereditarie. *Vindecare sigura si radicală* a bólelorĭ celeĭ mai inveterate si rebele tuturorĭ tratamentelorĭ prin

BISCUITS DU Dr OLLIVIER

unici aprobaţĭ de către Academia de Medecina din Paris.

Unicĭ autorizaţĭ de către guvernulŭ francesŭ.

Unicĭ admişĭ în spitalurile din Paris.

Recomponsă naţională de 24,000 f.

Acestŭ medicametŭ fórte plăcut intrebuinţatŭ de 60 anĭ de către cei marĭ medicĭ ca celŭ mai putinte *depurativu* cunoscut este unicul în *tóta lumea* posedându aceste titlurĭ onorifice şi avându obţinutŭ aceste inalte distincţiunĭ cea ce indică imensa sa superioritate.

Depositŭ generalu : 62, r. de Rivoli, Paris

Uă broşură asupra acestu bóle insoţeşte fie-care cutie

Depou în Iasi la Fraţii Konya farmacistĭ

SIROPUL Drului ZED

are pentru basa principală Codeina şi Tolu; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătóre a le opiului.

Foloseşte de minune în contra **irritaţiunilor, peptului** si **ale pulmonilor**, a **tusselor invechile, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* **22, Drouot** şi la *diverse* Pharmacii

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix : 0f50c.

Raymond GARIEL

2me, quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

GRILLAGES 1 m de haut. LE METRE 0f30c.

Raymd GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 5 f

FONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6f.50

R. GARIEL

2me, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

Cumpăraţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

„Loteria Regatuluĭ Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei care au întîrziat

Să nu piardă ocaziunea acum la :

Clasa III-a a Loteriei

Tragerea

la 2 şi 3 Septembrie

LEI 960000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zèci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara din puţinile

Lozuri Norocoase

ce au mai rămas libere la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale :

1/8	Una optime	Lei 8.50
1/4	Un sfert	Lei 17
1/2	Una jumătate	Lei 34
1	Loz întreg	Lei 68

Prĕţurile oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	4.50—lei	1/4	Un sfert	9—lei
1/2	Una jumătate	18 — lei	1/1	loz întreg	36—lei

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează serviciu cel maĭ Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
» » » » IV, 40 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare, 38. | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul V.—No. 515.—IAŞI, Vineri 22 August 1908

Calomniator neruşinat

Un acces de furie nebună a lovit zilele acestea pe d. A. C, Cuza, profesorul de la Universitatea de Iaşi, şi vice-apostolul şovinismului romîn.

Deprins, ca şi şeful său d. Iorga, să murdărească şi să calomnieze tot ce nu e opera sa, adecă tot ce este în ţara romînească, fără teamă de răspundere—graţie toleranţei de care s'a folosit pînă acum— d. Cuza publică în „Neamul Romînesc" de la 20 August 1908 un articol, plin de injurii şi de calomnii la adresa magistraturii în general, şi a unor înalţi magistraţi iaşeni în special.

„Magistratura noastră— în deosebi cea de la Iaşi—îşi continuă isprăvile cu jidanii, *călcînd interesele elementare ale Dreptăţei*, mai rău de cît *hogii* lui Han-Tatar. Aceasta o spune despre magistratura noastră, un profesor universitar, un om cu o înaltă situaţiune socială în statul romîn.

Dar dacă ar fi numai atît! D. Cuza însă nu se mulţumeşte cu asemenea insinuări răutăcioase, cu cari de altfel şi-a ilustrat opera sa gazetărească şi pînă acum. D-sa *calomniază*— întru cît nu produce nici o dovadă în sprijinul celor ce afirmă—*pe anumiţi magistraţi, cari în anumite cazuri şi-ar fi vîndut conştiinţa lor pe bani*. Aceasta este grav şi de neertat.

Aşa, d. Cuza vorbind despre cazul fostului bancher Leff, zice: „pe baza acestor dovezi evidente (motivele opoziţiunii d-lui procuror C. Hamangiu la Camera de punere sub acuzare) nu rămîne îndoială pentru nimeni că ne găsim aici în faţa unui caz bine caracterizat de faliment fraudulos. Zicem „pentru nimeni"—dar vedeţi, nu e tot aşa pentru d. *procuror Stoenescu* şi pentru onorata *Cameră de punere sub acuzare* a Curţei de Apel din Iaşi. Profitînd de timpul favorabil al vacanţelor şi cu o repezeciune, nu de magistrat, ci de adevărat *boscar*, *d. procuror Stoenescu se trudeşte a găsi, şi găseşte în adevăr*, că avem de a face cu un caz de bancrută simplă".

Şi de ce d. procuror Stoenescu ar fi vrut să calce legea? Cu aceiaşi neruşinare şi intenţiune calomnioasă d. Cuza spune:

„Astăzi bancherul Iosef Leff, graţie d-lui procuror Stoenescu şi camerei de punere sub acuzare a Curţei de Apel din Iaşi, se plimbă liber, ca ori care om cinstit, şi e perfect sănătos. *Cineva* numai s'a îmbolnăvit în această afacere, fireşte—*de stomah*.

„Inghiţind, în prea mare grabă dovezile de mai sus, d. Procuror Stoenescu se vede că şi l'a stricat de tot. Căci numai aşa se explică cum de a plecat *imediat* după proces la Carlsbad, unde ştim că se caută toţi acei ce pătimesc de stomah. Şi cum se întîmplă: *d. Procuror Stoenescu a plecat chiar în tovărăşia advocatului care pledase pentru Leff*, **ceea ce ar dovedi că morbul amînduror ar avea oarecum aceiaş origine**, fireşte: **osteneala mistuirii argumentelor**, cari impuneau întru cîtva calificarea cazului de faliment fraudulos".

D. Cuza mai afirmă, că „prin intervenirea *Cahalului* şi a politicianilor advocaţi, pe care-i plătesc, şi cu **concursul unor magistraţi la ordinele lor**", evrei sunt liberi de pedeapsă.

Dar nu e numai d. procuror de de curte Stoenescu cel calomniat.

Murdăria d-lui Cuza caută să atingă şi pe d. prim-procuror Ghinea Ionescu. Căci, iată ce zice veninosul Cuza, vorbind de cazul unui arendaş Guttman de la Prigoreni: „Cazul, cu toate dovezile, a fost apoi înaintat Parchetului de Iaşi, şi repartizat, dacă nu ne înşelăm, la cabinetul *prim-procurorului Ghinea Ionescu*. Faptul, de gravitate extremă, este acesta: pînă astăzi, Parchetul nostru nu a luat nici o măsură.

Şi cazul Gutman a fost cu *desăvîrşire mistuit*... Ai zice, văzînd aceste procedări cu totul extraordinare, că nu ai a face cu magistraţi, cărora li este încredinţată viaţa noastră, ci cu **complici, tăinuitori ai faptelor criminale**".

Iar mai apoi, nici d. procuror-general Leonescu nu scapă de nebunia d-lui Cuza, invinuindu-l de *părtenire* pentru *jidani*, şi cerînd ministrului respectiv să ancheteze „activitatea parchetului de Iaşi şi a magistraturii, *care dă semne de părtenire faţă de jidani*".

Nu ştiu, cum s'ar putea mai bine califica purtarea aceasta a d-lui Cuza. Este de sigur şi o nebunie, dar prea multe nebunii comite d-sa, pentru a i se trece cu vederea şi aceasta.

Un profesor universitar trebue să fie un stîlp al statului, ca unul ce are menirea de a educa tinerimea, dar nu să intineze cea mai sacră instituţie a unui stat civilizat: *magistratura*.

Cazul Cuza este grav. Rezultatele calomniei acestui profesor neruşinat pot fi dezastruoase, căci pot provoca neîncrederea cetăţenilor în instituţia magistraturei, care trebue ferită de murdăria unor asemene incriminări zmintite, pentru a putea funcţiona cu tot prestigiul şi cu toată autoritatea necesară.

Ne dăm seama, că d. Cuza—dornic totdeauna de reclamă—caută un proces. Ei bine, să i se dea cêea ce doreşte, căci suntem convinşi, că justiţia nepărtinitoare va şti să-şi facă datoria, infierînd purtarea criminală a acestui domn.

Aici nu poate fi vorba de răzbunare; ci de cinstea unei instituţiuni, pe care cetăţenimea romînă n'o poate vedea pîngărită prin cele mai odioase calomnii.

Parchetul general să intervie, provocînd o anchetă, care suntem convinşi, va îndreptăţi pe deplin calificarea noastră, stabilind că d. Cuza este un **calomniator neruşinat**.

E. M. Socor

Soluţiile în chestia agrară

Monitorul francez al tinerimei generoase nu găseşte ceva mai bun de făcut de cît să zeflemisească soluţiile partidului conservator în chestia agrară.

Zeflemeaua nu prinde într'o chestie serioasă şi mai cu seamă cînd pe zi ce merge se dovedeşte tot mai mult cît de şchioape sunt soluţiile preconizate şi realizate de partidul liberal.

Dar, din capul locului să eliminăm două fapte: nu avem a ne ocupa de soluţiile d-lui Carp, fiind că este notoriu cum a fost acceptate de fruntaşii actuali ai partidului conservator democrat, pe vremuri membri ai comitetului executiv al partidului conservator, programul de reforme preconizat de şeful junimiştilor.

In al doilea loc să facă bine „L'Indepêndance Roumaine" şi să nu vorbească despre cauzele revoltei din 1907, căci ştie foarte bine acel ziar că partidul nostru a făcut o mare graţie guvernului actual cînd a renunţat să cerceteze în parlament cauzele răscoalelor.

Şi acum chestia în sine. Partidul conservator-democrat nu avea încă fiinţă atunci cînd era vorba de legiferarea menită a da o nouă faţă Romîniei.

Alcătuit, el şi-a spus cuvîntul prin gura şefului său şi cuvîntul luminat al d-lui Take Ionescu a fost că nu se poate vorbi în Romînia de desfiinţarea marei proprietăţi şi transformarea ei într'o ţară de mici proprietari săteni, că tendinţa legiuitorului trebue să fie nivelarea întru cîtva a asperităţilor economice astfel, ca locul urei de clasă să-l ia concordia socială, menită a înălţa tot mai mult ţara.

Prin urmare nu cu zeflemele se răspunde la astfel de soluţii—aceasta cel puţin cînd vrei să fie luat în consideraţie cuvîntul spus.

INSTIGATOR

In acelaş articol Jidanii în presă—**căci ce chestie nu discută d-sa în cadrul acestui articol—cu acelaş furie nebunească şi cu acelaş sete catilinară, cu care încearcă să vire în minţile tinere spiritul anarhiei reacţionăre şi şoviniste,—profesorul Cuza instigă sătenii la răscoale, amintindu-le răscoalele trecute şi găsindu-le justificarea.**

Iată modul în care d. Cuza înţălege să lucreze pentru consolidarea statului, care i-a încredinţat o catedră universitară:

1) Ce să zică bieţii oameni (sătenii) alt, de cît că Jidanii **sunt a tot puternici—şi înţăleşi cu boierii de la oraşe—şi că, faţă de dinşii, ori-cîte crime ar face**, pentru ţăran dreptate nu poate fi! «O zicem şi noi—**văzînd asemenea procedări necalificabile. «Şi atunci**, la cea întîi ocazie, **poporaţia aceasta, desnădăjduită că nu-şi găseşte dreptate,— îşi va face dreptate singură, cum şi-a mai făcut".**

Ce înseamnă aceasta, dacă nu o adevărată instigaţie la revoltă a populaţiunii rurale. D. Cuza doreşte ca statul romîn să mai trăiască momentele din Martie 1907, numai din patima oarbă ce o are pentru populaţiunea evree.

Să ne răspundă d. Ministru al Instrucţiunei publice, dacă o asemenea activitate cadrează cu rolul şi menirea unui profesor universitar, şi dacă—faţă de modul cum înţălege d. Cuza să educe tinerimea universitară—mai poate d-sa stă un singur moment în lăcaşul celei mai înalte instituţiuni culturale romîneşti.

R.

CATE-VA NOTE

Aurică Iorga şi Nicolae Geblescu.—In „Neamul romînesc" de la 15 August, la sfîrşitul paginei 1527, citim:

„Un neam piere în **întuneric**, care „produce, la **lumina** falsei culturi, pu„tregiunea sus, desperarea jos".

Declaraţia aceasta ciudată, despre un întuneric care produce... la lumină putregiune sus, disperare jos şi ţicneală la Văleni, e iscălită, printr'o regretabilă greşală de tipar *Nicolaie Iorga*, în loc de a fi iscălită **Aurică Iorga**, după cum cutare declaraţie similară din „Steaua Olteniei", ar trebui să fie iscălită *Nicolaie Geblescu*.

*

Ziarele carpiste, imitînd pe şeful lor suprem, profetizează apropiata venire la putere a partidului conservator.

Suntem sătui de acest cîntec vechi şi monoton. Am fi foarte bucuroşi, dacă am auzi pe d. Carp profetizînd evenimentul acesta, ca să ne putem face o idee mai justă de valoarea, mai exact: de contra-valoarea, acestei profeţii.

POLEMICĂ

Violenţa în presă

Cîteva ziare din Capitală ventilează de vr'o cîteva zile chestiunea violenţei în presă şi a mijloacelor de a împiedeca ca starea actuală de lucruri să continue.

Nu cercetăm nici motivele care au făcut ca această chestie să fie pusă din senin, în discuţie,—căci doar violenţa nu nu este mai mare astăzi de cum a fost în trecut—şi nici nu voim să scrutăm conştiinţa acelora, care se fac astăzi propăvăduitorii presei moderate.

Convenim că este ceva de făcut pentru a lecui acest rău: cu o singură condiţie, însă, şi anume ca sancţiunele să fie de ordin moral. Garanţiile constituţionale de astăzi nu trebuesc atinse căci atunci ar dispărea singurul element care aminteşte că suntem o ţară constituţională şi singurul mijloc eficace de control a tot ce se face.

Dar voim să relevăm un alt fapt.

Se plîng unii contra violenţei gazetarilor. Dar ce să zicem despre acei oameni politici sau funcţionari superiori care, atunci cînd iau condeiul sunt de o violenţă cum nici odată nu sunt gazetarii profesionişti? Ce să zicem despre acei polemişti care atacă chiar pe gazetari într'un limbaj din cele mai îndrăzneţe?

N'am văzut zilele aceste cazul unui domn doctor—al cărui nume ne-am propus să nu-l pomenim în ziarul nostru—care într'o scrisoare devenită publică a întrebuinţat la adresa ziariştilor limbagiul cel mai imund posibil?

Funcţionar superior el nu găseşte ceva mai bun de făcut de cît să polemizeze şi încă într'o formă, care vorbeşte foarte clar despre felul educaţiei acelui domn doctor.

Aveam dreptate dăunăzi cînd spuném: felul cum se face gazetăria la noi este legat de forma generică a vieţei noastre politico-sociale şi schimbarea se va face numai cu evoluţia acestei forme.

Chestiunea care formează obiectul discuţiunei tuturor cercurilor ieşane este atacul îndreptat de către d. A. C. Cuza contra magistraţilor ieşeni.

Asupra acestei chestiuni cetitorii găsesc amănunte foarte interesante, in special în ce priveşte chemarea la respundere a avocatului şi profesorului universitar care a semnat acel articol apărut în ultimul număt al Neamului Romînesc.

OAMENI ŞI LUCRURI

INTUNERIC

Un fîşîit uşor în sîrmele din lăuntrul becurilor; cîteva clipe de luptă între lumină şi umbră şi de-odată totul a intrat în întuneric.

A venit aşa de repede şi pe neaşteptate, încît odată cu lumina ni s'a tăiat şi graiul şi mişcarea. Fiecare a rămas, besmetic, în locul său, aşa cum în antica Sodoma, nemişcarea petrificase vieţuitoarele într'o muţenie deplină.

Numai cu încetul începurăm a ne da seamă de situaţie şi a ne deprinde vederile să zărească pe ici colo cîte ceva. Anevoie se găsiră oarecari capete de luminări prin saltare uitate şi tremurătoarele flăcări mici, ale mucurilor rău mirositoare, veniră să ţină locul curatei lumini electrice, pe care ne-o tăiase năprasnica furtună ce se deslănţuise în aierul cald al unei seri de vară, cu totul pe neginditele şi fără nici-o pregătire.

De n'ar fi fulgerile largi şi luminoase ce brăzdează văzduhul în şerpuiri dese, totul s'ar confunda într'o întunecime desăvîrşită; ar fi o vreme făcută par'că pentru odihna privirii, pentru liniştirea gîndurilor, pentru înfrînarea pornirilor, pentru domolirea avînturilor, pentru o încetă, dar sigură amorţire a zgomotelor şi mişcării.

Numai furtuna întreţine vuetul. Pe străzile goale de oameni rătăcesc trăsurile ca nişte umbre pierdute. Vagoanele de tramvai se arată acum pline de viaţă, adăposturi sigure, plutind majestoase în propria lor lumină, pe care vîntul n'a putut-o stinge.

Nourii sunt tot mai groşi, tot mai grei tot mai deşi; în bezna tot mai închisă se astompează umbrele informe ale copacilor legănaţi de vînt şi răcoriţi de ploaie; iar în lumina cîte unui fulger mai intens cele trei turnuri de biserică se aprind, de par'că ar fi trei facle uriaşe înalţate spre cer în semn de rugăciune, pe care însă le stinge vîntul umed şi le aruncă din nou în noapte.

De ce oare în faţa marilor descărcări electrice ale firii s'a stins electricitatea noastră, cea artificială, cum s'ar ascunde slaba licărire a unei stele depărtate în faţa soarelui? E un mister. Dar s'ar fi părut predestinată această împrejurare, pentru a mări impresia unei ressoale a elementelor şi a simboliza într'o supremă încăerare despărţirea verei de toamnă.

Redion

Căile ferate

— faţă de activitatea economică a ţărei —

Spiritul critic, atît de desvoltat în ţara noastră, şi-a îndreptat o bună parte din tolbele sale cu săgeţi ascuţite, în contra neajunsurilor ce căile ferate au adus agriculturei, industriei şi comerciului din ţară.

Congresul ultim al Camerilor de Comerciu, care a avut loc la Constanţa, în primavara trecută, s'a ocupat pe larg de această chestiune şi în urma importantelor discuţii avute, congresul a exprimat următorul desiderat:

„Statul să acorde capitalul necesar pentru înzestrarea căilor ferate cu material rulant, instalaţiuni, linii nouă pentru perfecţionare utilajului căilor ferate şi a porturilor.

Tarifele actuale să fie revisuite, luîndu-se în mod obligator şi avisul celor interesaţi, iar pentru aducerea la îndeplinire a acestei propuneri, să se pună în aplicare legea Consiliului superior al Comerciului.

Să se permită iniţiativei private să construiască adăposturi pentru cereale (şoproane americane).

In exploatarea căilor ferate să domine spiritul comercial şi în fine să se ia măsuri pentru a nu se suspenda activitatea comercială a ţărei din cauza transporturilor de trupe, la manevre".

Fruntaşii comerţului şi ai industriei au sintetisat în acest desiderat care ar fi nevoile imperios cerute, pentru a se ajunge să se pună de acord căile noastre ferate cu nevoile actuale ale activităţii economice.

Chestiunea în toată complexitatea ce merită prin capitala ei importanţă, a fost mult desbătută în presă şi de nenumărate ori adusă în discuţia parlamentului. Inainte de a se ajunge până aici, ea a preocupat şi cu apropierea toamnei va preocupa din nou opinia publică.

Din noianul de critici, unele de bun simţ şi bine întemeiate, altele formulate după constatări superficiale şi lipsite de pătrundere, două rămîn în picioare, înfruntînd furtuna protestărilor de pretutindeni: „insuficienţa mijloacelor de transport" (lipsa de vagoane şi locomotive, de căi duble, de linii noi de linii de garaj, de gări de triaj, de rampe de descărcare şi încarcare etc.) şi „defectuositatea tarifelor în vigoare".

*

Interesant este să cunoaştem, în timp de 30 de ani, ce progrese am făcut cu privire la căile noastre ferate.

La 1877 nu aveam în total de cît 921 km. de cale ferată iar pentru transport serveau 114 locomotive pentru un număr de 2128 vagoane de mărfuri.

La 1 April 1907 reţeaua de căi ferate a ajuns la o lungime de 3.181 km. iar materialul rulant bogat de 482 de locomotive pentru 11.058 vagoane de marfă.

Din causa greutăţilor financiare în care se găsea statul după răsboi, creşterea s'a făcut încet aşa că în 1881 aveam 951 Km. drum de fer (cu 30 km. mai mult ca în 1877) şi 144 locomotive pentru 3372 vagoane. De la 1881 şi pînă la 1899, anul de cumplită secetă, s'a făcut un enorm pas înainte. La această dată ţara numără 3081 km. drum de fer cu un material rulant de 455 locomotive pentru 9881 vagoane. De la 1899 şi pînă la 1 April 1907 în timp de 8 ani abia s'au construit 100 km. aşa că la această dată aveam 3181 km. de linii ferate. Materialul rulant însă în acest interval s'a îmbogăţit încă cu 133 locomotive pentru 5471 vagoane, aşa că astăzi căile noastre ferate posedă 588 locomotive pentru 15 552 vagoane.

Transporturile pe căile noastre ferate, sub impulsiunea desvoltărei industriei şi comerciului, au crescut enorm. Aşa, pe cînd în anul 1892 transporturile au fost de 1.200.000 tone brute kilometrice, ele au atins în anul 1907 cifra de peste 2,632,000 tone.

Primul loc l'au ocupat cerealele, oleaginoasele şi leguminoasele, apoi în ordinea importantei vin: lemnele de construcţie şi lucru, petroleul cu păcura, catranul şi residurile, lemnele de foc, basaltul cu nisipul lutul şi prundişul, ferul, produsele macinate, cărbunii de peatră cu coksul, spirtul cu ţuica, berea şi oţetul etc.

*

Cu tot progresul simţitor realizat, în epoca transporturilor mari de cereale, coincide cu epoca manevrelor, insuficienţa de vagoane ajunge să devie o adevărată calamitate pentru agricultorii şi exportatorii noştri. Să îngrămădesc prin staţii

Cumpărați Bilete pentru Loteria 4 Clasa III a Regatului Romîn

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI (Piața Unirei)

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 36,- O jumatate loz Lei 18 - Un sfert de loz Lei 9 Una optime lei 4-50

sub ceriul liber, expuse intîmperiilor și stricăciunii, cantități enorme de cereale. Și cum să fie altfel cînd de pildă în timp de 8 ani, căile noastre ferate au crescut cu 100 km. adică numai cu 3% pe cînd în acelaș interval transporturile s'au rădicat cu peste 50%. Pentru Constanța numai în unii ani se cereau cîte 3000—4000 de vagoane pe zi, pe cînd toate porturile din țară abia puteau descărca zilnic până la 1400 vagoane. Agricultorii sufer toamna de lipsa de vagoane, de magazii de adăpost și de lipsa de capacitate necesară traficului din porturile noastre de export.

Primăvara se îngrămădesc, în porturile de import, Galați și Constanța cantități considerabile de mărfuri, care stau pe loc, nu pot fi trimise din cauza lipsei de vagoane, în interiorul țărei și pricinuesc daune însemnate angrosiștilor de ferărie, coloniale și alte produse importate.

*

La o scrutare mai pătrunzătoare, cunoscători ai faptelor reale și înzestrați cu acea dosă de bun simț, atît de necesară în judecata lucrurilor și oamenilor, ținînd seamă de toate împrejurările istorice și sociale, care au însoțit evoluția spre progres a țărei, de cîte-va decenii în urmă și până în prezent, în mod fatal relele de care suferim astăzi trebuiau să se producă ca un corolar inevitabil al vieței pe care am apucat în dorința-criticabilă poate—de a trăi din viața popoapoarelor moderne.

Ar fi nedrept, sau cel puțin exagerat să afirmăm că Statul, îndată ce mijloacele financiare i-au îngăduit, n'a avut destulă solicitudine pentru înmulțirea și perfecționarea căilor de comunicație.

Dacă ne dăm seamă că spre a dubla arterele principale, a construi linii noi, linii de garaj, gări de triaj, halte de încrucișare, rampe de încărcare și descărcare și a înmulți stocul de mașini și de vagoane existente, este nevoe de capitaluri enorme, poate tot pe atita cît au costat cele 3.181 km. de cale ferată ce avem cu toate accesoriile lor atît de costisitoare.

Dacă ne dăm seamă că sacrificiile statului au trebuit să se împartă și în alte direcții, de oare-ce totul era de clădit din temelii în țara noastră dacă avem în vedere timpul relativ scurt în care au trebuit să se facă atîtea și în sfîrșit dacă ținem samă și de casurile de forță majoră cînd cu cea mai mare bună-voință din lume statul e împiedecat a-și continua opera de progres și civilisație către un sfîrșit cît mai complect și desăvîrșit, vom ajunge la o justă apreciare în partea redusă de vină—dacă vină este—de care statul a fost acuzat ori de cîte ori agricultorii și comercianții au avut să se plîngă de insuficiența mijloacelor de transport.

*

Intr'un articol viitor ne vom ocupa de cealal-ă latură a chestiunei căilor ferate: *defectuositatea tarifelor de transport.*

E. B.

STRUNA ZILEI

TIMPURI GRELE

Toată nemulțumirea podgorenilor vine acum numai din lipsa și scumpetea de poloboace pentru vin:

Costinescu : Interview.

Diogen, om cu noroc,
Azi în scumpa Romînie
N'ai găsi un poloboc
Ca să șezi fără chirie....

Din Constanța

Eri s'a întîmplat un regretabil scandal la restaurantul „Terasa". Un d-n locotenent P. din artilerie, la răspunsul obraznic al unui chelner, i-a aplicat două palme; acesta înfuriat a sărit la batae și dacă nu iuterveneau mai mulți d-ni civili și un ofițor de vănători, cu siguranță că locotenentul agresiv ar fi fost lovit la rîndul seu.

S'a ordonat o anchetă militară și se zice că în cazul cînd s-ar constata că și locotenentul a fost lovit va fi trimes înnaintea uuui consiliu de reformă.

*

La băile de la Mamaia, s'au introdus astă-zi niște hoți în cabine și au furat diferite sumi de la vizitatorii, care savurau în acel timp plăcerea unei băi de mare. Printre victime sunt dl. Nicolescu redactor la „Acțiunea", Matak și alții. Sumele variază între 200 și 800 lei. Asemenea s'a furat d-lui Abgar Buicliu avocat din Iași un ac de cravată. Poliția locală a început cercetările. Se crede că autorii sunt niște băiași dați afară.

— Timpul cortinuă a fi splendid și sezoniștii petrec admirabil, dimineața fiind umbră la Cafe Bristol și Mamaia toată lumea ia cafeaua cu lapte în acea parte După amează, cum soarele trece de partea cealaltă, cu toții trec peste drum la cafeneaua lui G. Orezeanu și cofetăria lui C. Popescu, unde suflă boarea răcoroasă a mărei și se servesc de tot felul de răcoritori; în general consumația bună și serviciu îngrijit și cu tot soarele nu se simte de loc căldura.

Muzica militară delectează publicul de două ori pe săptămînă în Piața-Ovidiu și de trei ori pe bulevard; la Casino e orchestra Strauss din București, compusă din cele mai bune elemente și pe de-asupra cu toții așteaptă ora de plecare la „Mamaia" ca supremă distracție. Păcat numai de inghesuiala din trenuri;

— Iașul a trimis anul acesta un mare număr de vizitatori, încît un ieșan s'ar crede la o serbare hig-life la Copou.

Remarc la plajă: D-nele Stamati dir. școalei Reuniunea, Șt. Vărgolici, D-na și Dl. maior Dr. Miclescu, D-na și Dl. avocat George Dobias, D-na și Dl. M. Tomida, D-na și Dl. Locot. Agapi, D-na și D-l avocat G. Cristofor, d-l Dimitrie Porfiriu consilier la Curtea de apel, dl. I. S. Praja fost senator, dl. Lascar Antoniu fost deputat, d-ua Lizette Dr. E. Juvara, d-na și dl. George Scarlet procuror cu d-ra Desiré Tufli, dl. Alfred Juvara d-na și dl. Alfred Trancu cu d-ra Puica, d-nele Marguerite și Tecla Drăghici, d-na și dl. Chiriac Corban, directorul școalei de arte, dl. N. Pogonat, dl. avocat Abgar Buicliu, d-na și d-ra inginer Rădulescu, d-na maior Heng rliu, dl. P. Fântânaru prim ajutor de primar, d-na și dl. Scobai prof. D-l Petru munteanu de la Banca agricolă, d-na și d. inginer Virgil Hălăceanu, d. Anastasie Obreja profesor universitar, d-na și d. Ion Ralet cu familia, d-na Virginia Argintoianu și în fine vezi încă multe figuri cunoscute de ieșeni, căci cu toată departarea și greutatea voiajului cu drumul de fer, totuși au venit în număr atît de mare. N'ar strica însă, dacă d. Miclescu neclintitul director general al căilor ferate romîne, ar încerca să plece de la Iași la Constanța cu trenul de 9 și 5 m., seara, să întărzie 50 minunte în gara Iași să iee vagonul direct Iași-Barboși-Galați să nu închidă ochii toată noaptea din cauza ploșnițelor, sau să steie în picioare în coridor din cauza aglomerației, să schimbe trenul în toiul nopții, cu vre-o doi, trei, copii mici, să recontinue a sta ca sardelele pînă la Fetești și acolo să schimbe din nou trenul și să nu găsească iarăși loc, nici pentru bagaje macar și atunci poate se va îndura să pue un vagon macar, dacă nu două, direct Iași—Constanța și vice-versa. Ar fi în tot timpul verei ocupat și ar fi și drept, căci nu e puțin lucru să faci 17—18 ore în tren și să-l schimbi de trei ori și apoi, de ce n'ar fi valabile biletele de băi pentru expresul Berlin, care merge în tot deauna gol? S'ar reduce orele la 12 din 18—tot ar fi ceva. Dar ce-i pasă d-sale, doar nu degeaba e modoran. Bine că în toată valahia sunt trenuri directe în toate părțile și pentru toate băile, ce nevoe să aibă și Iașul oare-care înlesniri.

— Deseară sosește vaporul „Impăratul Traian" venind de la Alexandria, iar mîine seară pleacă la Constantinopol vaporul „Dacia".

Litere-Științe-Arte

Un turneu.—Reprezentația teatrală cu care ne onorează mîine seară d-na Agata Bărsescu-Radovici, face parte dintr'o serie de reprezentații de adio, pe care le va da în țeară marea artistă, înainte de a trece oceanul pentru a juca la New-York și în alte cîte-va orașe mari americane.

Astă-seară Vineri va inaugura seria prin o reprezentație dată la Botoșani.

De cuvinte de laudă, ori de recomandare din partea noastră către publicul iașan nu este nevoie, d-na Bărsescu fiind de mult consacrată în fața iașanilor ca artista vrednică de triumfurile ce a serbat și fala ce și-a creat în alte țări și pe alte scene, mult mai mari.

Despre d. Const. Radovici se știe de asemenea că e un artist de seamă. Acum va da dovadă că face parte din numărul celor puțini și aleși, de oare-ce a putut să-și apropieze pe lîngă limba sa maternă și o altă limbă, ca acea germană, sub auspiciile unor maeștri renumiți.

In aceste împrejurări spectacolul de mîine seară în sala Sidoli e în adevăr atrăgător și iașanii nu vor lipsi de la datoria lor.

*

Iată programul reprezentației de mîne seară:

PARTEA I

Fedra, tragedie de Racine, actul IV și *Medea* de Legouvé, actul III în limba romînă.

D-na *Agatha Bîrsescu-Radovici* în neîntrecutele sale creațiuni Fedra și Medea.

PARTEA II

Deborah, tragedie de dr. Mosentbal, actul IV, Der *Sohn der Wildnis* (Fiul Pădurilor) actul II și III poem dramatic de Halm jucate în limba germană de d-na *Agatha Bîrsescu-Radovici* și d. *Const. Radovici.*

*

Noua bibliotecă populară a editurei Socec din Capitală va fi pusă sub direcțiunea d-lui Mihail Dragomirescu, profesor universitar și director al revistei „Convorbiri critice".

*

Din biblioteca „Minerva" a 30 de bani a apărut „Duduia Margareta" de M. Sadoveanu, publicată în „Viața Romînească".

Intre primele numere ale nouei biblioteci va fi și „Slujba adevarată" de scriitorul rus Potapenko, tradusă de d. dr. I. Duscian.

*

Odată cu deschiderea stagiunii teatrale va apare în Iași o revistă teatrală, consacrată exclusiv chestiunilor dramatice și artistice.

*

„Noua Revistă Romînă" care reapare la 1 Octombrie sub direcția d-lui Rădulescu-Motru va fi săptămînală și va avea o parte politică în afară de cea literară, socială, beletristică și economică.

*

Ziarele din Newyork anunță un caz foarte interesant. Un om, care fusese declarat mort, a fost readus la viață peste trei minute prin administrare de stricnină și practicarea respirațiunei artificiale. Inima omului încetase de-a mai bate și era neîndoios că bolnavul murise.

Medicul care l căutase însă, dorind să facă o experiență, îi administră o doză de stricnină. Se știe că stricnina e întrebuințată adesea în cazuri de paralizie.

*

A apărut Organizarea și viața animalelor, *descrise pe înțelesul tuturor*, o excelentă lucrare de popularizare, datorită d-lui *T. A. Badareu*, profesor la liceul din Galați. Format 8°, cuprinde 550 pg. prețul 7 lei.

Informații

Două zile numai după ce „Epoca" se ridică în contra calomniatorilor prin presă, are îndrăzneala să publice pe prima sa pagină, cu litere cursive, un articol calomniator la adresa ilustrului nostru șef d. Take Ionescu.

Organul junimist, care numără printre fruntașii săi pe speculanții și membrii în consiliul de administrație ca Al. Marghiloman, familia cantacuzineștilor și atîția alții, are cinismul să atribue d-lui Take Ionescu, în absența sa din țară, intențiunea de a alerga după cîteva locuri în niște pretinse consilii de administrație.

Această știre nu poate ieși de cît din imaginația fatală a patronului „Epocei" acela care cere înființarea cenzurei prin presă, de sigur pentru a feri pe amicii săi de denunțarea faptelor lor incorecte.

O declarație a profesorului Noorden. Confrații de la *Dimineața* au reușit să obție o declarație a profesorului vienez asupra stărei sănătății M. S. Regelui.

La prima întrebare a confratelui nostru d. dr. Noorden a respuns:

— *Tot ce pot articula este că starea Maj stății Sale e bună. Atît examenul făcut de mine, cît și acel făcut de d. dr. Holzknecht cu razele Rentgen, au dovedit aceasta. Nu pot să spun nimic mai mult, dar Vineri va apare în* Monitorul Oficial *un buletin detailat. Aș dori însă să mai adaog că presa prea a alarmat lumea și aceasta fără motiv...*

La obiecția redactorului *Dimineței* că presa romînă a fost foarte rezervată în știri, profesul Vienez a replicat:

— *Nici nu vorbesc de presa romînă pè care n'am cum s'o citesc,—a ripostat d. prof. Noorden,—ci de presa din străinătate care a publicat știri cu totul exagerate și alarmante. Veți vedea buletinul din Monitor și vă veți convinge că am dreptate.*

Starea sănătății M. S. Regele.—Noutăți îmbucurătoare au sosit din Sinaia asupra stărei sănătății M. S. Regelui.

Examenul făcut de eminentul specialist vienez Dr. Holzknecht a dat rezultate satisfăcatoare; d-sa a constatat că stomacul M. S. Regele se află într'o stare perfect normală.

Indispozițiile de care a suferit în ultimul timp Suveranul au fost provocate din cauza regimului alimentar prea aspru ce i-a fost prescris. Majestatea Sa nu se nutrea în deajuns, de asemenea Dr. Norden i-a prescris un regim alimentar mai substanțial.

Starea M. S. Regele s'a ameliorat simțitor. Zilele acestea și Suveranul a putut relua plimbările sale zilnice în parcul de la Castelul Peleș.

D. dr. Noorden va rămînea încă cîte-va zile la Sinaia.

Amintim publicului iașan că biletele pentru marea reprezentație a d-nei Agatha Bărsescu-Radovici se află depuse la agenția Thalia (Maximovici).

Prețurile sunt populare.

Examenul elevilor preparați în particular și amînați din lunie, sau remași corigenți în lunie se va începe la 1 Septembrie a. c., iar nu la 28 August după cum s'a anunțat.

D. general Tătărăscu, comandantul corpului 4 de armată, s'a reîntors din concediu eri cu trenul de 6 și 10 p. m.

La gară d. general Tătărescu a fost întîmpinat de ofițerii superiori aflători în localitate.

Eri, după cum am anunțat, s'au început înscrierile la școalele secondare din localitate.

La liceul național s'au făcut eri 19 înscrieri.

Aflăm că d. comisar Const. Florian, de la despărțirea V-a va demisiona în cursul lunei Septembrie și va profesa avocătura.

Stareții mănăstirelor din Moldova vor înainta direcțiunei Mitropoliei cîte un raport asupra reparațiilor ce s'au făcut în vara anului acesta, precum și asupra vizitatorilor care au stat pe timpul verei la Mănăstiri.

Tribunalul de Fălciu va cerceta în ziua de 5 Septembrie a. c., cererea d-nei și d-lui Gh Dahon de a pune sub interdicție pe d-na Sturdza.

In comuna Holboca s'a ivit de cîteva zile epidemia de dezinterie, iar la Scobinți epidemia de febră-tifoidă.

Serviciul sanitar al județului a luat măsuri de combatere.

Ministerul de interne a făcut cunoscut prefecturei că prin noua repartizare a teritoriilor de recrutare, centrul Trg. Frumos trece la depozitul de recrutare Roman.

Astă-zi s'a început concursul de admitere la școala fiilor de militari din localitate.

Dimineață s'a făcut examinarea medicală, iar după amiazi la ora 2 candidații au dat proba scrisă la matematici și la orele 3 proba scrisă la geografie.

Primarul comunei Brăești comunică că băietanul Toader Dăhănică, pe cînd se scalda în iazul din marginea satului, a fost cuprins de un acces de epilepsie și s'a înecat.

La Hîrlău s'a ivit de cît-va timp scarlatina și boala face adevarate ravagii.

Sunt numeroase cazuri și zilnic se semnalează altele noi.

Comisiunea de judecată a învățătorilor va judeca în primele zile ale lunei Septembrie pe învățătorii I. Damir și I. Galinescu, din județul nostru, cel dintăi acuzat de insubordonare și celalt pentru neprezentare la post.

Ministerul instrucțiunei a comunicat prin o circulară directiei școalelor secundare, că termenul de trei ani de valabitate a înscrierilor în tablourile de capacitate pentru profesorii și maiștrii de la aceste școli, se consideră ca începînd de la 1906, pentru cei care au trecut examenul în anii 1904 și 1906.

Primim la redacție plîngeri din partea locatarilor din str. sf. Andrei, asupra modului absolut insuficient cum es împarte poșta în acel cartier.

Interesîndu-ne asupra cauzelor, am aflat că din motive de economie, astăzi nu funcționează în acea parte a orașului de cît *un singur factor pentru toate cele patru curse.*

Credem, că interesele unei bune distribuiri a poștei, nu pot fi deconsiderate pentru micile economii ce se realizează cu suprimarea celuilalt factor.

Numirile în nouile posturi de învățători înființate la: Tomești, Buzneа-Gănești, Brăești-Valea Oilor, Frumușelele Stoinești, Sîrca, Lungani, Chișărăi, Oprișeni, Pâua, Vlădiceni, Bălteni, Hadîmbu, Brăești și Stînca-Sculeni, se vor face pe ziua de 1 Octombrie a. c.

Rugina sufletului

II

Incercările de a planta hultoana reacționară asupra unei ramuri tinere de vieți noi, rămîn zădarnice, pentru că seva naturală predomineză și natura fructelor, nu schimbă, ori cît de grele ar fi condițiunile de existență modernă și ori ce aluzie usurpătoare s'ar face, rămîn fără efect.

O bucățică de pîine și independență ajunge pentru a da măsura și echilibrul spiritului. Prin aceasta nu vrau să zic că libertatea este o problemă de alimentație pentru sănătatea națională, eu unul refuz a avea acest temperament liberal.

Democrația rurală are un temperament special de țaran romîn, de muncitor romîn.

Eu aș dori ca toți oamenii amestecați în afacerile publice să aplice frumoasa deviză a veneția nilor „siamo veneziani, poa Cristiani. Noi sîntem mai întăi Romîni și apoi liberali democrați conservatori și chiar reformatori, dacă se poate.

Voința liberă joacă un rol în judecata noastră, aceasta e cea mai frumoasă lege a moralei, acest sentiment, dă o vigoare moralei intelectuale, mai cu osebire sufletelor tinere.

Morala devine admirabilă nu numai prin rigoarea structurei, dar și prin puritatea inspirațiunilor a căror origină o găsim în creditate, prin desvoltarea condițiilor altruiste și instinctul social, prin cultura religiei și educația transmisă de la părinți la copii.

Această datorie, acest imperativ, înaintea căruia mă opresc cu respect religios, e cea mai frumoasă lege a moralei de sentiment fiind de acord cu conștința comună. Dacă ești atît de personal și atît de nou ca original dacă nu în fond cel puțin în modul cum te prezinți, fiind-că originalitatea gîndirei, e cea mai înaltă expresiune de bun simț și dacă se crede cine-va eroul gîndirei, superior la tot ce conține natura, nu e de mirare mai ales cînd are avantaful a vorbi familiar cu regele, și a da lecții politice nemărind enpresiunea care o iubește „à la dorobanțul".

Cine nu știe că diletantismul, sentimentalitatea sceptică, dacă nu e o glorie, nu e o rușine, ci o durere, și apoi nici o durere nu e fără nobleță.

Să nu uităm că modestia nu e un defect al educației și că un singur lucru care are o valoare absolută este buna voința ce deșteaptă în noi demnitatea și ne aduce aminte că sîntem supuși ai legei morale cu voinți libere, că aparținem nu numai acestui univers de timp și spațiu, unde suntem supuși legilor inflexibile ale naturei, ci pe cît timp sîntem rezonabili și liberi noi sîntem încă cetățenii unei lumi superioare, pe care Leibnitz o numește „ègne de la grâce.

Rațiunea are domeniul său, de unde nu poate eși, el nu se poate orienta dacă nu voiu avea conștința drept căluză și drept stea polară sentimentul, datoriei.

Rezonul teoretic, după cum am zis, lasă chestiunea deschisă, pe cînd rezonul pratic o lămurește.

Mijloacele de afirmat sunt multiple, siguranța este procurată prin inimă, prin sentiment. prin conștiință morală și rezonul pratic care luminează o situație.

Rezonul este un legislator, însă un legislator prin aplicarea științei lui.

Oare morala nu vine ea din rezonul legislativ.

Unele celebrități uitate, cărora le cunosc provincia, domesticitatea princiară fami ia, castelul amestecatura exacta de oameni onești posedînd tot ce trebue pentru a produce mari ambițioși, care au totdeauna aerul de a avea asupra celorlalți privilegiul bunelor acțiuni, profitînd de vrîsta lor, mai ales că bătrînețа începe prin ochi, croesc din înălțimea desinteresărei, teorii, unde rațiunea e condusă la concluziuni în contra cărora conștiința se revoltă, fiind-că favorizează distrucțiunea stărei actuale a Romînilor de sub dominațiunea Turciei.

Cîte concluziuni nu s'ar putea trage din atari principii fără sens, care interesează atît de mult morala!

Să admitem că faptele noastre de conservare socială să fie mai mult sau mai puțin, asupra unor puncte, oarbe și obscure, dar noi nu urmărim de cît oare-care progrese și oare-care ameliorări atît de necesare vieței lor morale.

Judecînd aparența exterioară a civilizației observînd seceta de idei naționaliste și modestia inimei lor închisă în o vădită eriditate, am trimes dascăli spre a-i deștepta în contact cu știința, cultul unității luînd cunoștință de ei însăși, și pentru a le încarna conștiința la aceste efecte sociale, s'au trimes și preoți ca distribuitori patentați ai moralei publice al căror rol este de a adăuga la pîinea corpului și pîinea sufletului.

(Va urma).

O anchetă severă se impune

— Magistraţi acuzaţi a vinde drептatea pe bani —

O acuzaţie din cele mai grave s'a produs prin presă: **magistratura ieşană ar fi venală, ea ar vinde dreptatea pe bani.**

A insista asupra gravităţei acusaţiunei ar fi un lucru de prisos: fără prestigiul cuvenit, justiţia nu poate să fiinţeze, şi, fără încrederea desăvîrşită în justiţia ţărei, temelia întregei vieţi politico-sociale este grav zdruncinată.

Nu voim să mai insistăm asupra persoanei care a semnat acele acuzări şi nici nu voim să scrutăm motivele care l'au îndemnat să procedeze în modul cum a procedat.

Ceea ce este astă-zi absolut indicat, ceea ce nu mai poate fi evitat un moment, este faptul că o anchetă din cele mai serioase se impune.

Insinuări s'au făcut îndeajuns pînă acum şi ele au remas nepedepsite. Astă-zi s'a trecut la fapte concrete. Ezitarea nu mai este cu putinţă.

De aceea, de asta unica dată, suntem şi noi de acord cu semnatarul acuzărilor, pentru ca să cerem ministrului justiţiei o anchetă cît mai neîntărziată.

A tergiversa în această chestiune, ar fi să sporim îndrăzneala acuzatorilor şi să facem să pătrundă în public credinţa că în Iaşi nu mai exista justiţia.

Dacă ancheta va dovedi că spusele d-lui A. C. Cuza sunt exacte, magistratura să fie curăţită de elemente care o dezonorează. Dacă din contra, spusele acelui domn se vor dovedi a fi ordinare calomnii—cum avem profunda convingere că sunt—magistraţii vor eşi şi mai înaltaţi în ochii lumei, iar calomniatorul va trebui să-şi primească pedeapsa cuvenită.

Incă odată, dar cerem o anchetă cît mai neîntărziată.

Ultime informaţii

● *Sunt multe indicaţiuni că gravele acusaţiuni pe care d. A. C. Cuza le-a adus în genere şi magistraturei ieşene în special, nu vor rămânea ne relevate de cei în drept. Cu siguranţă că celebrul vice-apostol al romînismului va fi somat a face dovada acuzaţiunilor debitate.*

● *D. Alexandru A. Bădăreu, care va rămînea la Paris pînă la 25 August, va pleca în acea zi la Berlin, pentru a lua parte la congresul interparlamentar.*

Fruntaşul nostru va fi în ţară la 2 Septembrie.

● *O puternică furtună şi mai apoi o ploaie torenţială, s'a deslănţuit asupra oraşului nostru aseară, pe la 8 şi jum.*

In momentul cînd a început furtuna, întreg oraşul şi toate prăvăliile au rămas prin întuneric.

De la uzina electrică ni s'a spus că aceasta s'a întîmplat din cauza descărcărilor atmosferice,—ceea ce nu prea pare adevărat, ştiut fiind că la noi e cablul în pămînt.

Oraşul a rămas în întunreic pînă la orele 12 şi lumea care era pe stradă şi prin berării fugea care'n co'ro, căci cădea o ploaie rece şi torenţială, însoţită de dese descărcări electrice şi trăsnete.

Ploaia şi furtuna a durat mai bine de o oră şi jumătate şi a cauzat mari stricăciuni. Străzile erau inundate de apă şi circulaţia nu se putea face.

In strada Carol şanţurile, pentru canalizare, care au o adîncime de cîţiva metri au fost cuprinse de apă, aşa că astăzi lucrătorii au depus o muncă de cîteva ore pentru a putea pompa apa.

La cazarma vînătorilor nişte var care se afla în saci, s'a aprins şi de la saci s'a aprins şi o varniţă. Focul a fost stins de soldaţi.

Circulaţia tramvaielor de asemenea a fost întreruptă. La multe vagoane s'a topit p'umbul, din cauza descărcărilor electrice şi s'a întrerupt curentul.

Prin cîteva mahalăli au fost mici inundaţii.

● Am publicat eri şi alaltă-eri cîte-va date biografice ale defunctului principe Dimitrie Sturdza, care a încetat din viaţă la Dieppe.

Intre acestea, am uitat a releva că cu principele Dimitrie Sturdza dispare singurul fiu de domn ce mai exista în ţară, Pe vremuri a fost hatman şi ajucat un rol în desvoltarea economică şi administrativă de pe timpul domniei părintelui său Mihai Sturdza Vodă.

Pe urma ilustrului defunct a rămas o avere care ar trece se zice de 250 de milioane.

Inmormîntarea nu se va face probabil de cît peste opt zile.

Luni ve sosi la Iaşi fiul defunctului, principele Mihail Sturdza şi sora defunctului principesa Maria Gortschacoff, cînd se vor lua hotărîrile asupra înmormîntărei.

Corpului principelui Dimitrie Sturdza nu va putea fi adus de cît propabil peste 6 sau 7 zile. Din Iaşi, după cum am mai anunţat corpul va fi transportat la moşia Cilibiu, lîngă Cristeşti, unde se află cavoul familiei.

Va fi o înmormîntare aşa cum nu s'a văzut,—demnă de un principe, de un vechiu boer al ţărei, fiu al unui dommnitor.

Va oficia I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei, asistat de toţi, preoţii din Iaşi.

● **Dosarul unui ad-tor de plasă.**—Administratorul de plasă T. Tabacu, de la Paşcani are un adevarat dosar de fapte necurate şi la parchetul general s'au primit şi se primesc numeroase plîngeri contra lui.

In afară de cele publicate, parchetul general a mai primit o plîngere din partea agricultorului Herman Zomer din Paşcani, care reclamă că d. Tabacu pe cînd era preşedintele comisiunei interimare, în Aprilie, l'a chemat la Primărie şi l'a somat să se mute în comuna Războeni, judeţul Neamtz, de unde Zomer era de loc, de şi acesta locuia în Paşcani de vre-o 8 ani şi se bucura de o bună purtare.

In plîngerea sa, Zomer spune că a căzut la învoială cu dl. Tabacu ca să'i deie 100 lei şi va fi lasat în pace, din care i-a şi dat 50 lei, remânînd ca restul să il dea mai tîrziu.

Zomer neputînd să'i dea şi restul, şi d. Tabacu ajuns administrator de plasă, a dat ordin agenţilor poliţieneşti în ziua de 27 Iulie să ridice pe Zomer de la domiciliul său şi arestat.

In urma intervenţiei unor persoane marcante el a fost pus în libertate după 12 ore.

In ziua de 29 Iulie însă administratorul Tabacu a isgonit pe Zomer la Războeni, lăsînd familia acestuia pe drumuri în Paşcani.

Ne mirăm cum nu s'a luat încă nici o măsură contra acestui administrator de plasă, în urma atîtor isprăvi ce le-a făcut.

Ce zice domnul prefect al judeţului Roman?

● Ministrul instrucţiunei publice a trimes o circulară direcţiunei liceului Naţional asupra înscrierilor.

In această circulară, ministerul dispune ca elevii din alte judeţe să nu fie inscrişi la şcoalele sesondare din localitate, de cît cînd nu s'au complectat locurile.

Elevii vor trebui să se înscrie la şcólele din localitatea unde locuesc.

◑ Concursul pentru ocuparea catedrei de contra-bas de la Conservatorul de Muzică şi declamaţie din Iaşi, remasă vacantă prin moartea lui N. Soceanu, se va ţinea la începutul lunei Noembrie a. c.

● **O nouă operaţie colectivistă.**—Suntem în posesiunea unor informaţiuni foarte importante asupra unei noi oparaţiuni patriotice, pe care o pun la cale liberalii.

Este vorba de proectul pentru concesiunea staţiunilor balneare Govora şi Călimăneşti. Lucrările sunt aranjate în senzul următor.

Pe baza unor rapoarte, vădit exagerate, guvernul va cere parlamentului un credit de cîte-va milioane destinat pentru reorganizarea acelor staţiuni balneare.

Camera—anume pusă la cale în acest scop,—va refuza creditul cerut de guvern şi va propune ca să se dea mai bine în concesie numitele staţiuni.

Odată localităţile Govora şi Călimăneşti depreciate prin rapoarte, în care se va exagera proasta stare a hotelelor şi a băilor, un consorţiu de concesionari va propune ministerului de domeni concesionarea acelor staţiuni pe un preţ derizoriu.

Ministerul domeniilor nu va avea ce face, faţă de refuzul parlamentului de a'i pune la dispoziţie sumele necesare şi ast-fel Govora şi Călimăneştii vor fi puse în exploatare pe un preţ de nimica de un consorţiu de concesionari, în fruntea cărora vor fi d-nii: Carada, fraţii Brătianu şi Alimănişteanu.

● Comisiunea examinătoare pentru candidaţii înscrişi pentru bursele vacante de la Seminariul „Veniamin Costache", se compune din: Sf. Sa Economul P. Savin, preşedinte şi d-nii Gh. Gheorghiu şi I. N. Popovici, membri.

◑ In ziua de 4 Octombrie se va ţinea la primărie licitaţie publică pentru darea în intreprindere a construirei unui local de şcoală primară pentru şcoala mixtă din Păcurari,—de sub direcţia d-nei Tincu.

◑ Direcţiunea generală a serviciului sanitar a comunicat puuctelor de la frontiera Prutului, să ia măsuri de carantină şi pentru călătorii din Tula, Ufa, Kuban, Charcof, Tiflis, Costroma, Pereu şi Ekaterinoslov.

● Camera de punere sub acuzare luînd în cercetare apelul făcut de falitul Daniil Iacobi din P.-Neamtz, de a fi pus în libertate pe cauţiune, i-a admis apelul, fixînd o cauţiune de 10,000 lei, pe care a depus'o.

◑ Concursul pentru bursele de la şcoala normală „Elena Doamna" şi pentru şcoala normală de învăţătoare din Iaşi, se va ţinea atît pentru bursiere cît şi pentru solvente la Bucureşti, Iaşi, Galaţi şi Craiova.

In Iaşi concursul se va începe Luni 25 August a. c., şi va dura pînă la începutul lui Septembrie.

Luni se va proceda la examinarea medicală şi la cercetarea aptitudinei muzicale a candidatelor.

◑ D-na Margareta Roiu, institutoare din Hîrlău, a fost permutată la şcoala „Mihail Kogălniceanu" din strada Romînă în locul d-lui N. Ionescu, care a fost numit revizor şcolar al judeţului Covurlui.

✱ Alaltă-eri s'a făcut alegerea sfatului sătesc din Bojita şi Popeşti. Au fost aleşi: V. Jilavu, T. Borş, I. Chiriac, Gh. Secrieriu, Gh. Luţa, V. Popovici, A. Ungureanu, Gh. Nastasă I. Chilan şi V. Tăuşanu.

Duminică se va face alegerea sfatului din Păuşeşti.

◑ In cursul acestei septămîni au început lucrările de reparare a spitalului militar de ochi de la Frumoasa.

● Inscrierile pentru examenele facultăţii de drept vor începe de la 10 Septembrie şi vor dura zece zile.

● Se ştie că acum cît-va timp s'a descoperit la mănăstirea Probota, în apropiere de Dolhasca, mormîntul Mariei Olga, mama lui Ştefan cel Mare, de nemuritorul voevod al Moldovei.

Osemintele au fost păstrate la acea mănăstire şi la 31 August a. c. va avea loc la Probota, cu o mare solemnitate, punerea pietrei fundamentale a unui frumos monument pe locul unde a fost mormîntul mamei lui Ştefan cel Mare.

La această solemnitate va lua parte şi d. Spiru Haret, ministrul cultelor, autorităţile din Suceava şi ţaranii din împrejurimi.

I. P. S. S. Mitropolitul va fi invitat să facă un parastas, cu această ocazie şi să oficieze serviciul religios.

◐ **Plecarea d-lui General Averescu.**—Dl. General Averescu, ministru de resboi, a plecat eri seara cu expresul orient la Berlin.

Se ştie că ministrul de rezboi a fost invitat de M. S. Imparatul Wilhelm II să asiste la marele manevre a armatei Germane, care vor avea loc acest an în regiunea de est, la 15 chilometri de frontiera franceză.

D. General Averescu, care s'a întors de curînd din Germania unde petrecuse concediul său, a trebuit prin urmare să obţină din nou un concediu de 12 zile, cu începere de la 20 August.

In timpul absenţei sale, afacerile departamentului resboiului vor fi girate de D. Djuvara, ministrul comerţului şi industriei.

La Berlin D. General Averescu va fi primit în audienţă de M. S. Imparatul Germaniei, apoi va pleca la Metz unde se află quartierul general al manevrelor. La aceste manevre iau parte corpurile 14 şi 15 din armata din Metz şi Strasburg, două divizii din Bavaria şi trei divizii de Cavalerie.

Luptele vor începe la 7 Septembrie s. n. în împrejurimele de la Saarbruk, şi vor dura 3 zile.

La 11 Septembrie va avea loc la Metz trecerea în revistă a trupelor, care vor defila înaintea Imparatului Wilhelm. A doua zi, un tren militar special va readuce la Berlin pe M. S. Imparatul şi pe invitaţi.

D. Căpitan Lucien Trantomir, care va întovărăşi pe ministrul de rezboi, se va reîntoarce direct la Metz, de unde va pleca a doua zi.

● Societatea *„Unirea"* a lucrătorilor tipografi din localitate, organizează pentru seara zilei de Sămbătă 13 Septembrie a. c. o *Mare Seară Dansantă* în sala Teatrului-Circ Sidoli.

Comitetul organizator îşi dă toată silinţa, pentru ca această seară să aibă o reuşită deplină pregătind publicului vizitator suprize nemai văzute până acum la nici o seară dansantă.

In timpul seratei va cînta Muzica militară a Reg. 13 Ştefan cel Mare, care a luat premiul I la Expoziţia Naţională din Bucureşti.

● **Comisiunea examinatoare a candidaţilor la locurile de bursieri de la liceul internat va fi prezidată de directorul acelei şcoli M. Tomida.**

Sînt 7 locuri vacante în clasa I-a.

◑ **In ziua de 9 Septembrie va avea loc la universitate concursul pentru obţinerea unei burse pe timp de doi ani spre a studia la un observator din Germania, Astronomie.**

Candidaţii admişi la acest concurs se cere a fi romîni şi licenţiaţi ai facultăţii de ştiinţi de la universitatea noastră numai.

◑ **Duminică a avut loc la Slănicul-Moldovei celebrarea căsătoriei d-lui dr. Ludovig Russ cu distinsa domnişoară Carolina Berlescu.**

Nuni au fost d-na şi d-l dr. Russ senior.

Serviciul religios a fost oficiat de Economul Stavrofor Dimitrie Popa de la biserica Sf. Spiridon din Iaşi.

Felicitările noastre.

● ***Din cauza furtunei de aseară mare parte din firele telegrafice şi telefonice sunt rupte.***

Opinia *este dar nevoită să apară astă-zi fără telegrame şi fără serviciul telefonic din Capitală.*

● **Aducem la cunoştinţa tuturor abonaţilor noştri, că «Opinia» ne avînd încasator nici în Capitală nici în altă parte a ţărei, abonaţii noştri sunt rugaţi de a nu face plata abonamentului nici unei persoane, care s'ar prezenta în acest scop**; ci să o trimită prin mandat poştal administraţiei ziarului.

Aceasta spre a evita pe viitor neplăcerea ce au avut unii abonaţi de-ai noştri, de a se vedea încasaţi de persoane străine de administraţia noastră, cari le-au eliberat chitanţe false.

Noi am reclamat acestea autorităţilor competente şi atragem atenţiunea tuturor, spre a nu se mai repeta asemenea lucruri, cari produc infuziuni regretabile.

CUTIA CU SCRISORI

Primim următoarele cu rugămintea de a le da publicităţei:

Domnule Director,

Vă rog bine-voiţi a dispune să se publice în ziarul dv. următoarele rînduri:

Ziarul „Evenimentul" în No. 161 din 21 August a. c. sub titlul: *Dl. Haret şi activitatea extra-şcolară*, se ocupă şi de modesta mea persoană, arătînd că ca institutor aş cumula o sumă de funcţiuni din plata cărora eu poate să fiu un milionar necunoscut, că în calitate de director aşa de bine conduc şcoala că în anul acesta au rămas repetenţi un mare număr de elevi; că tot ce fac, este în vederea recompenselor materiale şi a decoraţiilor şi că în cele din urmă m'am făcut şi antreprenor de lucrări ale comunei Iaşi de unde primesc plata de 400 lei.

La toate aceste insulte iată ce răspund:

Ca institutor şi director al şcoalei «V. Conta» de 20 ani nu am nevoe de certificat de la ziarul „Evenimentul".

Autorităţile şcolare, elevii mei şi părinţii lor, directorii şi profesorii şcoalelor secundare, unde parte din elevi îşi fac studiile m'au apreciat şi numai ei sunt competenţi a cunoaşte calitatea mea.

Ca institutor şi director şcoalei de adulţi, de 3 ani muncesc pe gratis.

Ca preşedinte a *societăţei cooperative romîne* „Nicolina" de 9 luni muncesc neîntrerupt fără nici o plată; ba din contra, de şi n'am ca venit de cît salarul meu de institutor şi în schimb o familie de 10 persoane, n'am esitat a cheltui din buzunarul meu cel puţin salarul de pe o lună, transportîndu-mă din casă în casă pentru a ajunge ca această societate astăzi să fie constituită legal cu aproape 500 acţiuni subscrise şi cu un capital vărsat de peste 5000 lei.

Ca întemeetor a unei *„Biblioteci populare"* la şcoala unde funcţionez, am cheltuit de asemenea din punga mea peste 30 lei cu tipărirea şi expediarea unui *apel către lumea cultă.*

Iată recompensele materiale şi decoraţiile dobîndite, de care vorbeşte ziarul „Evenimentul".

Ziarul „Evenimentul" pe lîngă acele arătate mai spune că eu şi un alt coleg al meu, C. Dafinescu, ne-am făcut şi antreprenori de lucrări ale comunei. Iată cum sta această afacere.

Comuna a găsit cu cale ca reparaţiile şcoalelor primare din acest an să le dea în antrepriză unui club de meseriaşi romîni sub numele *„Independenţa"* şi fără ca să cerşesc cuiva ceva, căci această numi sta în obiceiu, am fost chemat de dl. Primar al comunei, întrebîndu-mă dacă primesc ca pentru suma de 200 lei să supraveghez zilnic lucrările de reparaţie la toate şcoalele din oraş, controlînd ca lucrările prevăzute, în valoare de 18,000 lei, să se execute de lucrătorii romîni întocmai după deviz.

Iată tot adevărul!

Las acum se judece opinia publică, dacă pentru munca mea cinstită şi pentru sacrificiile ce le-am făcut, merit sau nu, să fiu batjocorit!

Mulţămindu-vă mult, vă rog să primiţi asigurări de distinsă consideraţiune din parte-mi

I. C. Apostol Iaşi, 21 Aug. 1908

Institutor-director şcoalei „V. Conta"

INSTITUTELE UNITE

— IAŞI —

al 43-lea an

Se primesc elevi interni, semi-interni şi externi pentru: cursul primar cu limbele Franceză şi Germană, şi clasele I-a şi a II-a de liceu.

Se mai primesc elevi interni care urmează la liceu sau gimnaziile statului.

Cursurile încep la 9 Septembrie. Pentru orice lămuriri a se adresa la direcţiune str. Muzelor No. 6.

FABRICA DE CORSETE

IANOVICI & WECHSLER

— Iaşi, Str. Lăpuşneanu 37 —

Execută corsete droit-devant după comandă. Specialitate în corsete de sport.

Corset **„The American Long-Clinging"** şi „Kobre" croeală nouă.

Stofe, batisturi, mătăsuri pentru corsete. Lacet mătasă şi simple. Jarettierès de tot soiu.

Toate cu preţuri moderate.

Comenzile se execută în 24 ore.

Vaccinări şi revaccinări

Dr. A. Steuerman

Str. Golia No. 31

De vânzare Casele din str. Moţoc No. 36, 8 odăi şi 2 bucătării.

A se adresa d-nei Toba Grimberg. Str. de Sus No. 147

DE VÊNZARE

Două case compuse din *2 prăvălii* cu locuinţă, bucătărie, pivniţă, situate în oraşul *Vaslui*, str. Hagiului 1314.

A se adresa d-lui *Avocat M. Magder* —Iaşi.

Noua Spălătorie Chimică şi Boiangerie

„MODERNA"

(lîngă NOAK)

— Iaşi, 17 Str. Lăpuşneanu 17 —

In vederea sesonului de toamnă mărind personalul pentru a satisface pe onor. public, mai bine şi mai prompt, rugăm pe onor. clienţi a ne încuraja cu comenzi.

Se spală şi se văpseşte chimic prin noile perfecţiuni tecnice, ori-ce haină de dame, bărbaţi, copii, uniforme ofiţereşti, de şcoală, toalete scumpe de mătasă, mănuşi, cuverture, perdele etc. Aseminea am introdus o nouă secţie pentru *rufe*, gulere, manşete, camaşe, plastoane, trusouri scumpe.

Se spală higienic şi prompt.

"MODERNA"
str. Lăpuşneanu 17
(lîngă Noak)

Sucursala: *Str. Ştefan cel Mare No. 19* la fabrica de umbrele.

Programul Teatrului Naţional

Acest program a fost concesionat din nou, pe termen de trei ani, Agenţiei teatrale „Thalia" din Iaşi.

Programul lucrat cu deosebită atenţiune, executat în mod artistic va fi vîndut atît la casa teatrului ziua şi seara, cît şi la intrare şi în interiorul teatrului de oameni speciali angajaţi pentru aceasta şi de persionalul teatrului

Publicitatea în acest program va avea deci o deosebită importanţă şi va fi de o reală valoare.

Pentru anunţuri în coprinsul programului a se adresa la Agenţia „Thalia", T. P. Maximovici—Iaşi.

Atragem atenţiunea că acest program ESTE SINGURUL care va fi vîndut atît la intrare cît şi în interiorul teatrului, FIIND SINGURUL PROGRAM OFICIAL.

Dr. Max Schwamm

— VIENA —

IX. Elisabethpromenade 35

Telefon 12304

Consult. în limba romînă cu celebrităţile medicale

ADVOCATUL

EM. SOCOR

S'a mutat în Str. Veche 24

DEPURATIVUL LAROZE

SIROP DE CÓJE DE PORTOCALE AMARI

CU IODUR DE POTASSIUM

(Sare de iodină),

Preparat de J. P. LAROZE, Pharmacist,

PARIS — 2, rue des Lions-Saint-Paul, 2 — PARIS

Tótă lumea cunóşte proprietăţile Iodurului de potassium. DOCTORII RICORD, BLANCHE, TROUSSEAU, NELATON, PIORRY, ROGER, au obţinută cele mai bune efecte în *afecţiunele scrofulóse, limfatice, canceróse, tuberculóse, caria óselor, tumorile albe, bólele pielei, sângelui, accidentele sifilitice, secundarii şi terţiare.* Toţi medici citaţi acilea prescriu **Iodurul de potassium** asociându'l **Siropului Laroze de cóje de portocale amari**, carele, prin acţiunea sa tonică asupra aparatului digestiv, înlesneşte absorbţiunea Iodurului şi evitează iritaţiunea vătămătóre ce póte resulta din întrebuinţarea lui topit în apă numai.

SIROPUL DEPURATIV LAROZE

se găseşte în deposit la tóte pharmaciile bune unde se mai póte găsi încă şi

SIROPUL SEDATIV de coji de portocale amari preparat cu **BROMURUL DE POTASSIUM**

fórte eficaciu contra *Epilepsiei, histerieĭ, bólei, numită jocul St-Guy, insomniei copiilor în timpul dentiţiunei*, etc. etc.

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca **Purgatif**, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrânilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-decĭ anĭ a demonstrat că **Eléxirul Guillié** este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE. FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC. AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JASĬ : Farmacie FRATII KONYA.

Un izvor de bogâtie prin Economie

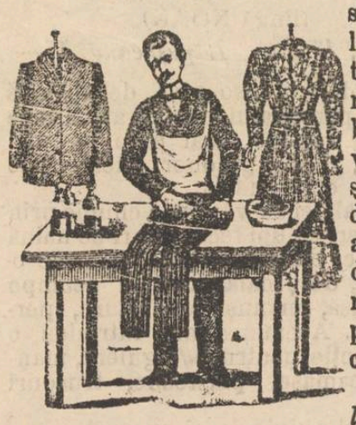

s'a înfiinţat un mare atelier boiangerie de lux unde se efectuează or çe lucru atingător de această branşă, adică se spală se curăţe se vopseşte or ce haină, atât de bărbaţi cît şi de damă etc. pot fi ele cît de vechi devin ca noi asemenea primeşte or şi ce reparaţiuni mă am decis a lucra credincios şi mai eftin ca or unde pentru am-ĭ face clienţi mulţi, posed şi o mulţime de certificate de mulţumire din partea unor domni clienţi civili şi militari, înştiinţat printr'o carte poştală vin la domiciliu d-lor clienţi.

Se preschimbă gulere de catifea la paltoane şi pardisiuri.

— SERVICIUL PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS —

LA „PARISIANU" Iaşi, Strada Veche 45.

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iasi strada Sfi. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamurĭ mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 4|3 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă

4490

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi : 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

„România musicală"

— IAŞI —

24 Str. Lăpuşneanu 24

Piane: din cele mai renumite Fabrici începînd de la Lei 700—pînă la cele mai scumpe.

Renumitele Pianine Zimmermann cea mai mare fabrică din lume.

Gramofoane: Marca „Inger" preţuri, reduse Gramafon de concert mare cornet dirigiabil redus din lei 250—la lei 150.

Plăci mari de concert pe ambele părţi numai Lei 4.—o placă.

Note musicale: pentru Conservator, studii şi piese moderne.

Viori pentru şcoale, Orchestră şi solişti.

Mandoline italiane, Violoncele, Flaute.

Coarde fine din cele mai renumite fabrici.

Preţurile cele mai eftine.

Hârtie diafană de lipit pe geamuri cele mai frumoase desenuri.

Tablouri de artişti celebri precum şi Rame.

Preţurile cele mai reduse.

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

BÓLE CONTAGIOSE

recente seu vechĭ *Scrofule bólele pieleĭ (dartrŭ, Eczema, herpes, Lepra, etc.)* şi alte afecţiunĭ resultîndŭ din *viciurile sangelui. Ulceri, glandule, rhumatisme ulceraţiunĭ a le gurei şi a le gâtului, tumorĭ, inelaţurĭ, exostorĭ, impotenţă şi tóte accidentele siphylitice debandite sau ereditarie. Vindecare sigura si radicală a bólelorĭ celorĭ mai inveterate si rebele tuturorĭ tratamentelorĭ prin*

BISCUITS DU Dr OLLIVIER

unicĭ aprobaţĭ de către Academia de Medecina din Paris.

Unicĭ autorizaţĭ de către guvernulŭ francesŭ.

Unicĭ admişĭ în spitalurile din Paris.

Recompensă naţională de 24,000 f.

Acestŭ medicametŭ fórte plăcut introbuinţatŭ de 60 anĭ de către cei marĭ medicĭ ca celŭ mai putinte *depurativu* cunoscut este unicul în *tóta lumea* posedîndu aceste titlurĭ onorifice şi avîndu obţinutŭ aceste inalte distincţiunĭ cea ce indică imensa sa superioritate.

Depositŭ generalu : 62, r. de Rivoli, Paris

Uă broşură asupra aceste bóle insoţeste fie-care cutie

Depou în Iasi la Fraţii Konya farmacistĭ

Sirop Codéine Tolu Zed

SIROPUL Dului ZED

are pentru basa principală Codeina şi Tolu; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fi ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătóre a le opiului.

Foloseşte de minune în contra **irritaţiunilor, peptului** si **ale pulmonilor, a tusselor invechile, bronchitelor, tusei magăresci, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* 22, **Drouet** şi la *diverse* Pharmacii

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix : 0f50c.

Raymond GARIEL,

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5f**

FONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6fr.50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

Cumpăraţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei care au întîrziat

Să nu piardă ocaziunea acum la :

Clasa III-a a Loteriei.

Tragerea

la 2 şi 3 Septembrie

LEI 900000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zèci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara din puţinile

Lozuri Norocoase

ce au mai rămas libere la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale :

1/8	Una optime	Lei 8.50
1/4	Un sfert	Lei 17
1/2	Una jumătate	Lei 34
1	Loz întreg	Lei 68

Prêţurile oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	4.50—lei	1/4	Un sfert	9—lei
1/2	Una jumătate	18 — lei	1/1	loz întreg	36—lei

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează serviciu cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant & Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
» » » » IV, 40 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacția și Administrația: Str. Ștefan cel Mare, 38. | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul V.—No. 516.—IAȘI, Sîmbătă 23 August 1908

Magistratura acuzată!

— Cu prilejul atacurilor Iorga-Cuza —

Din complexul de sentimente, care au format, dealungul veacurilor, sufletul omului—de la organizarea omenirei pe baza spiritului de sociabilitate—unul singur pare inerent însăşi firei omeneşti şi poate fi urmărit, în mod permanent, în marea carte a vieţuirei omului: sentimentul justiţiei.

Supus desigur evoluţiunii timpurilor, el a îmbrăcat formele cele mai variate, după concepţiunile vremurilor, dar nici odată n'a l'psit cu desăvîrşire

Simţul dreptăţei se leagă astfel de firea omenească, ceva mai înaintată, şi ajunge la dezvoltarea desăvîrşită, la omul modern, care om nu poate fi conceput altfel, căci abaterea îl scoate din rîndurile normalului.

Simţimîntul dreptăţei este baza însăşi a formei de viaţă actuală. Fără aceasta nimic nu rămîne în starea normală, şi dezordinea cea mai desăvîrşită se produce, în mod fatal, acolo unde garanţia justiţiei nu este asigurată.

Aceasta ié şi cauza pentru care justiţia este îngrădită de atîtea şi atîtea lucruri, menite a-i garanta eficacitatea de-o parte, suveranitatea de altă parte.

Şi tocmai din cauza marei importanţe ce o are justiţia în organizaţia formei de viaţă civilizată, acei meniţi a o reprezenta şi distribui, sunt chemaţi a fi în afară de şoapte sau insinuări. In nici o altă direcţie nu se confundă pînă într'atîta rolul social însă-şi cu acel chemat a-l realiza. In nici o direcţie de manifestare prestigiul profesiunei nu se leagă atîta de prestigiul profesionistului.

Şi nici că este posibil altfel. Justiţia nu asigură numai avutul sau viaţa individului, ea garantează acea comoară nesfîrşită,—patrimoniu menit a rămînea pururea neştirbit — pe care ascendenţii o transmit descendenţilor—cinstea. Mai presus de elementul material—important şi el, de sigur, din punct de vedere al conveţuirei sociale—stă elementul moral, de o mie de ori mai important şi infinit de înălţător pentru firea omenească.

Aceste lucruri—spuse aci în formă succintă—sunt adînc sădite în sufletul fiecăruia din noi. Astăzi nu poţi concepe un om, care să merite acest nume, care să fie lipsit de trebuinţa credinţei unei bune funcţionări a justiţiei.

Şi de aceea se şi explică uimirea şi stupefacţia produsă prin acuzaţiile d-lor Iorga şi Cuza—cea mai gravă din acuzaţiuni ce mi-a fost dat să văd prin publicitatea noastră, timp de doisprezece ani şi mai bine de cînd scriu şi eu la ziare. E atît de neobicinuită acuzarea şi priveşte o funcţiune socială atît de importantă, în cît ie foarte explicabilă neliniştea de care se arată cuprinşi toţi acei cari au o chemare oarecare în această ţară.

Magistratura noastră ieste venală, spune dualitatea Iorga-Cuza! Aţi comis vădite nedreptăţi, strigă d. Cuza magistraţilor ieşeni, şi aceasta pentru ca aţi luat bani de la jidani! Lucrul ie extra-ordinar, acuzarea de o gravitate excepţională. Ea cade ca un trăsnet şi explică uimirea şi nedumerirea celor ce ar trebui să procedeze.

Să fie oare cu putinţă aşa ceva! Pentru bunul renume al magistraturei romîne dorim ca acele acuzări să fie dovedite de pure calomnii — dar convingerea noastră profundă este că autorii au credinţa că adevărul este cu dînşii.

Este drept că explicaţia aceasta priveşte o anume ramură a medicinei. Acuzatorii magistraţilor de astăzi, realizează tipuri bine definite în psihopatie, cunoscutele victime ale autosugestiei. Maniaci invederaţi, ei se lasă conduşi de propria lor pasiune şi ajung a crede ceea ce mintea lor bolnavă făureşte.

A explica nu însamnă însă, a scuza, —de altfel această temă va fi cu siguranţă reluată la vreme de prietinii acuzatorilor de astăzi, atunci cînd se va face dovada calomniei, iar calomniatorii vor fi chemaţi la respundere.

Astăzi, însă, nu-i vorba de mobilul acuzărilor şi de natura dovezilor. Ceea ce trebuie numai de cît şi cît mai curînd dovedit, este, că sau suntem în faţa unor triste adevăruri şi vinovaţii trebuesc îndepărtaţi şi pedepsiţi, sau că avem a face cu nişte calomniatori de cea mai oribilă specie.

Dovada trebuie făcută, numai de cît, într'un senz sau în altul. Lucrurile nu pot rămînea unde sunt, fără ca conştiinţa publică să nu simtă o povară din cele mai grele.

Cu atît mai bine pentru magistratura ţării şi liniştea publică dacă se va dovedi că suntem în prezenţa unor calomnii—cu atît mai rău pentru dualitatea maniacă, care va fi nevoită să caute, în însăşi monomania ei, scuza faptei urîte săvîrşite, atuncea cînd va fi chemată la respundere.

C. Sorin

Reforme muncitoreşti

Voinţa Naţională, *oficiosul partidului de la putere discută chestiunea „reformelor în folosul muncitorilor“. Ne surprinde curajul cu care* Voinţa *discută chestiunea aceasta, afirmînd necesitatea unor asemenea reforme. Surprinderea noastră* ***nu*** *provine de acolo, că noi am susţine sau am crede alt-fel; ci din pricină, că partidul liberal care ¡a întreprins o campanie atît de aprigă în contra muncitorilor*, nu are dreptul să vorbească pentru ei şi în numele ¸lor.

Partidul liberal, care are o concepţie atît de războinică despre organizaţiunea şi raporturile sociale dintre clase; partidul liberal, care în nesocotinţa-i pătimaşă de a-şi fixa adînc rădăcinele în straturile profunde ale populaţiunei romîneşti, în scopul de a-şi asigura o viaţă îndelungată la cîrma ţărei, nu poate înţălege în mod obiectiv şi dez'nteresat foloasele reformelor muncitoreşti.

O singură explicaţie putem avea pentru campania ce o duce acum Voinţa *în chestiunea aceasta*: apropiata alegere de la colegiul al 2-lea din Capitală.

Se ştie, că un mare contingent de alegători ai acestui colegiu, în Capitală îl furnizează muncitorii; şi Voinţa *care trebue să apere interesele eloctorale ale partidului său, încearcă să momească de pe acum această importantă categorie electorală.*

Suntem convinşi însă, că muncitorii Capitalei, vor fi destul de inteligenţi, ca să priceapă dedesuptul *acestei campanii interesate. Căci este prea evident, că partidul războiului social dintre clase, nu poate folosi cu nimic claselor muncitoare orăşăneşti.*

Sarcina unor asemenea forme revine partidului conservator-democrat, ale cărui concepţii de armonie socială, pe care geful nostru le-a exprimat, expus şi documentat în atîtea rînduri, sunt generalmente cunoscute.

Clasele inferioare nu pot fi de cît cu acel partid, care se conduce de principiul echilibrului social bazat pe cea mai perfectă armonie între clase. Numai de la aplicaţiunea fecundă a acestui principiu, clasele muncitoare pot avea reale foloase; numai de la lupta pacinică a partidului conservator-democrat, muncitorimea poate aştepta ridicarea ei la un nivel economic şi cultural superior.

Atitudine regretabilă

Unele ziare din Capitală privesc cu oare care indiferenţă cazul profesorului şi calomniatorului Cuza, mulţumindu-se a cere d-lui Ministru al justiţiei o anchetă, pentru a se stabili adevărul. Atît şi nimic mai mult.

Ne surprinde toleranţa ce se acordă şi de astă dată insultătorului de meserie. Se vede că, pentru aceste ziare prestigiul magistraturii nu inseamnă nimic, şi orice maniac poate să profereze cele mai grave acuzaţiuni, dacă le semnează; căci aceasta este singurul argument cu care ele îşi scuză atitudinea.

Dar dacă ancheta cerută va stabili, că toate afirmaţiunile d-lui Cuza sunt pure calomnii? Ziarele în chestiune nu spun nimic.

Purtarea aceasta este regretabilă din toate punctele de vedere, şi noi nu ne putem asocia. Noi, cari ştim ce inseamnă demnitatea magistraturei, şi cari cunoaştem pe magistraţii invinuiţi de d. Cuza, ne dăm seama că acuzaţiunile sale nu sunt întemeiate, că sunt calomnii ordinare, şi că ancheta va stabili aceasta.

Şi întru cît rezultatul anchetei va fi acesta, întru cît mai ales, d. Cuza nu produce nici o dovadă, nici un indiciu, care să ducă la concluziunile sale, **noi nu ne putem opri de a zice, că rău fac acele ziare, susţinînd acţiunea criminală a profesorului Cuza.**

Nu e suficient să semnezi o acuzaţiune atît de gravă pentru a scăpa de răspundere. Vina e cu atît mai mare, cu cît ai manifestat nebunescul curaj, nerușinata îndrăzneală de a ataca făţiş cea mai înaltă instituţiune a ţărei.

Ancheta este necesară, va trebui să se facă; dar profesorul Cuza nu încetează de a fi autorul unei fapte criminale.

Idem

CATE-VA NOTE

Primăria de Iaşi a reuşit să facă o inovaţie cu adevărat extra-ordinară.

In scop de a proteja pe meseriaşii romîni, administraţia noastră comunală s'a hotărît să dea fără licitaţie, *prin bună înţălegere*, antrepriza unor reparaţiuni, în valoare de 18,000 lei, d-lui Carp, *bărbier*.

Se vor întreba cetitori, cum ne întrebăm şi noi, cum se întreabă şi meseriaşii, cu adevărat, cam ce rost are d. bărbier Carp în executarea unor reparaţiuni la clădirile şcoalelor comunale.

Cam greu de găsit explicaţia normală, afară numai dacă la prezintarea conturilor nu va fi nevoie de tăiat cu briciul şi dacă cei în drept nu voiesc ca să nu iasă la urma urmei cu socotelile raşi, tunşi şi frizaţi.

In ce priveşte pe bărbierul Carp, răsărit constructor, ea aminteşte o anumită anecdotă.

Un pretins tenor candidat a fi angajat la o operă, concerta înaintea unei comisiuni examinatoare. După ce termină unul din membrii comisiunei îi spune:

— Mulţumim domnul doctor.

— Dar nu sunt doctor, respunsul cântăreţul.

— Tenor parcă eşti!

POLEMICĂ.

Pentru VIITORUL

De la o vreme încoace ziarul condus de d. Duca ne-a făcut să constatăm — şi nu fără regret — nişte adevătate salturi mortale, în susţinerile-i zilnice. Contradicţiile sunt flagrante, astă-zi se spunea una, mîine un lucru diamatralmente opus.

Desigur că bună i¸presie nu putea să producă constatarea aceasta. Dar exista o explicaţie oare-care.

Pentru cei în curent cu modul cum se face o gazetă, nu este nici un secret că, în chestiile secundare, se poate întîmpla ca un redactor oare-care, din lipsă de materie, să publice un lucru, pe care apoi direcţia să nu-l găsească nimerit.

Explicaţia aceasta nu-şi are rost însă, cînd ie vorba de o chestie de importanţa atacurilor îndreptate contra magistraturei. Aci trebuie cumpănit bine lucrul—mai cu seamă că lumea poate lua spusele tale ca expresiunea gîndului guvernului pe care îl reprezinţi.

Şi în această chestiune *Viitorul* nu numai că se contrazice de la o zi la alta, dar contradicţiile abundă chiar în acelaş număr al numitului ziar.

Astfel, pe ziua de ieri, *Viitorul* nu numai că lua de monedă bună acuzările d-lor Iorga şi Cuza, dar adaugă că de mult se şopteşte că magistratura ieşană ie venală.

Astăzi, în articolul de fond, revine asupra chestiunei şi la început reproşează unora din ziare că se indignează contra calomniilor debitate—ca şi cum, din moment ce convingerea sfîntă există, că spusele acele sunt pure calomnii, se poate comanda indignărei să aştepte—pentru ca apoi să vorbească de magistraţii din Iaşi în termeni lăudăroşi şi să le dea sfaturi în privinţa celor ce au de făcut pentru a capata desăvîrşita satisfacţie.

Eri dar *Viitorul* trata magistraţii ieşeni de venali—şi lăuda acţiunea d-lor Iorga-Cuza—iar astăzi laudă magistraţii şi le dă indicaţii cum să pedepsească pe calomniatori.

De sigur că magistraţii ieşeni nu s'au simţit atinşi de atacul de ieri al d-lui Duca şi nesocotesc astăzi laudele, precum şi sfaturile

Un lucru, însă, rămîne stabilit: contradicţiile *Viitorului* şi necesitatea unei procedări cît mai energice şi neîntîrziate în ce priveşte acele atacuri.

OAMENI ŞI LUCRURI

Un conducător

Lucrătorii brutari s'au plîns poliţiei că un oarecare G. D., care trecea pînă acum drept conducător al lor, a dispărut luînd cu sine fondul adunat de ei şi aparţinînd societăţei lor.

Un fapt divers ca ori care altul şi peste care ochii cetitorilor vor fi alunecat cu nepăsare, dar asupra căruia psihologul ar avea multe de zis şi de meditat. Viaţa lucrătorului manual este o continuă luptă cu diferite elemente cari par a-i sta împotrivă. Situaţia socială a lucrătorului cu ziua — ori cu bucata — e o necontenită frămîntare între lipsă şi speranţă, între neajunsuri şi lupte. Orizontul unei astfeliu de vieţi e îngustat prin fixitatea fatală a cîştigului, prin osînda de a-şi măsura traiul şi plăcerea numai după acel modest cîştig băneasc, totdeauna inferior nevoilor de satisfăcut. Iar între categoriile de lucrători, — brutarul, fabricantul pînii celei de toate zilele e de sigur un nevoiaş între nevoiaşi; el îndeplineşte cu sfinţenie vechea osîndă rostită în potriva omului: «în sudoarea frunţei să-ţi cîştigi pînea ta.»

In aceste condiţiuni de traiu spiritul de organizare izvorăşte în mod firesc din instinctul de conservare şi de apărare. Lucrătorii ascultă ecoul depărtat al profeţilor: «uniţi-vă» şi se adună. Cel mai întreprinzător ajunge în fruntea lor; glasul lui e mai cald, cuvîntul lui mai convingător, avîntul lui mai însufleţitor şi către dînsul merge încrederea tuturora, înspre el vine mulţimea, de la dînsul ea aşteaptă semnalul, cu dînsul e speranţa îndreptării şi poate a mîntuirii obşteşti. Căci nimeni nu speră mai mult şi nu crede mai uşor ca lucrătorul, pentru că nimeni nu are mai multă nevoie de speranţă şi de credinţă. Şi apoi lucrătorii sunt în genere suflete simple sau naive; lipsiţi de cultura care înlesneşte experienţa, ei nu se pot gîndi macar că acel ce l'au ales fruntaş al lor, conducător al lor, va concepe neîntîrziat un singur gînd: abuzul, va alege un singur drum uşor, —trădarea.

Dar iată că foarte de multe ori se înşală. De nenumarate ori ne e dat să vedem întîmplări de acest feliu. Lucrătorii se văd amăgiţi de acei chemaţi a-i călăuzi şi a-i învaţa şi adese ori înşelătorul nu e numai vr'un intelectual grăbit să ajungă la situaţii uşoare, dar chiar unul dintre ai lor, tovarăş de suferinţi, prieten de traiu şi de muncă. Decepţia e dezastroasă şi suggerează cele mai triste reflecţii asupra naturii omeneşti în general, asupra sufletului omenesc din care lipseşte simţirea,—sufletul.

De mii şi mii de ani omul sufere astfeliu de la semenii săi, dar încercările şi dezamăgirile tot nu-l învaţă minte ori îl învaţă prea tîrziu.

Dovadă întîmplarea cu „conducătorul“ iaşan care a dispărut cu banii organizaţiei, îndeplinind odată mai mult glosa evangheliei: «Iar eu vă zic vouă că unul din ai mei mă va vinde.“

Rodion

De la „Hero“ la „Mesalina“

Din trecutul Agathei Bîrsescu.— Debutul la „Burg“.—Director şi diletantă.— „Hero“.— Primul triumf.—Limba germană.—Carieră strălucită.—„Mesalina“.

Pe scena teatrului Sidoli, d-na Agatha Bârsescu va reapărea într'un act din „Hero“,—acea splendidă—creaţiune dramatică prin care şi-a serbat odinioară primul mare triumf pe scena „Burgului“ vienez.

Iată cum povesteşte marele scriitor Wolbrant, pe atunci directorul teatrului naţional vienez, debutul glorios al conpatrioatei noastre, în ale sale „Amintiri“:

„...Eram direstorul Burgteatrului din Viena şi ca atare luam parte la reprezentaţiunile şcoalei dramatice a conservatorului, pentru a vedea talentele născînde.

La una din aceste reprezentaţiuni, îmi atrase atenţia o tînără artistă care deşi necoaptă şi cu limba germană într'o legătură, vădit, încă puţin strînsă. Inaltă proporţionată, nişte ochi frumoşi, vorbitori, o faţă cu trăsături mari, expresive şi un glas sonor care stăpînea în aceiaşi măsură sunetele de revoltă, precum şi pe cele moi şi iubitoare.

Am pus'o să joace de probă la Burgteatru, înaintea mea şi-a regisorilor; „Asta va deveni“ era impresia noastră a tuturora.

Dar nu mai era liberă fusese deja angajată la „Deutsches Theater“ care se înfiinţase tocmai atunci sub conducerea unor artişti renumiţi şi a dramaturgului L'Arronge.

„Bine, i-am zis, poţi învăţa mult acolo şi ai nevoie de asta, tînără Romîncă. Pe urmă, dacă se poate, vin la noi“.

Cîteva luni mai tîrziu, după marile vacanţe venisem la Berlin în căutare de noi talente. Deutsches Theater abia îşi deschisese porţile. Revăzusem pe D-şóra Bârsescu; era nenorocită, nu jucase încă, dar încercase deja neplăceri şi decepţii amare.

Unul din actorii conducători nu aştepta nimic de la dînsa şi căuta să aţîţe şi pe ceilalţi împotrivă-i; nu era nici unul, în toată direcţiunea de sus, care să-i fi fost într'adevăr binevoitor.

Doria să plece de acolo. O îmbia dorul îndărăt spre Viena şi spre Burgteatru.

*

„Ah, Domnule Director, ia-mă cu d-ta“. Deodată fără să mă fi aşteptat, mă vedeam înaintea unei mari posibilităţi cum o visam, cum o doriam.

Să iau un talent încă absolut virgin, o tinereţe cu totul încă mlădioasă, să le formez, să le dau întrupare, pe cît e omenesce posibil! Mă atrăgea şi extraordinarul unei intreprinderi „îndrăzneţe“ în înţelesul burghez: să conduc pe această fată negermană, care abia eşea din şcoala dramatică, prin învăţătură neobosită, de la vremea de formaţiune, a rolurilor mici, prin încercări mari şi mari succese şi să arăt Burgteatrului, lumei ceea ce poate o voinţă energică şi abandonată.

Vedeam că în tînăra romîncă era ceva cu care puteai îndrăzni luucruri extraordinare.

„Am un gînd mare cu d-ta“ i-am spus în sfîrşit „dacă îl vei putea împlini, asta va trebui să se arăte.

Nu pot promite nimic! Dacă te poţi desface de aici şi ai mijloacele să stai o ţîră la Viena, vino, voiu să studiez cu d-ta cîteva roluri mari, atîta vreme pînă să te pot aduce pe scena Burgteatrului sau până văd: nu merge.

D-ta mai eşti o începătoare. In germana d-tale mai e multă romănească.

Dar mă atrage încercarea îndrăzneaţă, mă atrage. In caz de insucces *înainte* ori pe scenă, atunci n'ai nimic, absolut nimic!—„Vrei s'o încerci?“.

Aghata Bărsescu dovedi că în vinele ei curgea adevărat singe de tragediană: pe loc respunse da. Avea un curaj orb, nebun. După cîteva săptămîni răsări în Viena; de la Deutches Theater se desfăcuse fără greutate.

„Domnule director iată-mă“.

Studiul meu cu dînsa începu; în unul din cele mai frumoase şi mai bogate roluri pe care-l poate juca o fată, rol care însă totodată cere şi un om întreg: Hero în tragedia lui Grillparzer „Valurile mărei şi ale amorului“. O muncă de uriaş, săptămîni întregi! Bărseasca prindea iute, organul ei tînăr se mlădia uşor, sunetele de fecioară tînără ca şi cele tragice cîştigară zilnic în natură şi sînge; dar atît

de multe secrete ale technicei trebuiră să se trezească abia tinereţii ei neîncercate încă şi sunetele şi silabele negermane din limba-i maternă purtau o luptă înteţită.

Studiam cu dînsa şi *Deborah* lui Mosenthal; fără multă dragoste: retorică slab însufleţită, Talmi-Poiesie; dar alegerea de roluri era restrînsă.

La finele lunei Novembre, putuse însfîrşit urca scena cu Hero.

A fost un *triumf* pentru ea şi pentru mine, peste aşteptări de mare!

Insufleţirea pentru care am luptat înainte de toate, umplerea cuvîntului, al sunetului şi al gestului cu cea mai adîncă viaţă psichică, aşa că suflетul se mişcă par'că sub un văl, această înaltă, supremă artă, avuse un efect surprinzător, covîrşitor, răpitor, căci se ştia: vine de la şcoala dramatică. Şi pe lîngă acestea, timbrul întunecat, misterios, al glasului, graţia trupului ei înalt dar bine stăpînit în care trăieşte ceva din simţul frumosului vechilor Romani.

Era de sigur un *prea mare* succes, cel puţin primejdios de mare: căci cum putem oferi acestei tinereţi, care mai avea aşa mult de învăţat, multe, chiar numai *asămănătoare* posibilităţi de victorie? Aşteptările erau tare încordate şi roluri ca Hero nu cresc prin buruieni. Dar victoria era cucerită, talentul se arătase; al doilea rol, Deborah, îl afirmă, şi întâiul rol pe care-l interpretă ca societară al Burgteatrului, Julia lui Shakespeare,—iar studiat la-o-laltă—se apropiase prin farmec şi răuşită de Hero.

Apoi căzuse bolnavă greu, fiind vreme de cinci luni invalidă; astfel se începe un timp de repeţite suferinţi trupeşti, care dădură dezvoltărei ei o culoare tragică, sombră, mai propriu zis: *misterioasă* fiind plină de viaţă. In înălţarea ei artistică interveniră înceteniri sau piedici, în strînsă legătură, probabil, cu suferinţele ei.

*

Totuşi, deşi nu aşa magistral de iute, ea mergea cu succese frumoase spre ţelul de a deveni tînăra tragediană a Burgteatrului. Cînd însă am depus sceptrul meu de director, pentru a trăi iar liber ca „poet" ea perdu lumina soarelui, favoarea, cum prea adeseori se întîmplă la tetru. Necontenit se vedea pusă în faţa unor noi lupte de concurenţă; ca mai toate tragedianele nu avu multă răbdare, într'o bună dimineaţă ea ceru dimisiunea, o căpătă şi părăsi Burgteatrul, căruia îi adusesem în ea un viitor mare şi de multe încă promiţător.

De atunci a jucat cu mult noroc la Stadtheatar din Hamburg, la Raimundtheater din Viena, mai tîrziu ca actriţă romînă a curţii regale romîneşti, în Bucureşti (şi în turneu prin toate oraşele Romîniei); în urmă iar nemţeşte, ca oaspetele multor teatre, şi dincolo în Newyork. De cîteva ori mai veni să înveţe cu vechiul ei învăţător şi prieten, unele roluri mari, însfîrşit şi pe Messalina, opera mea.

Atunci aflai cu uimire, aşteptîndu-mă totu-şi la aceasta, pînă la ce măestrie se ridicase; ceia ce novicea şcoalei dramatice odinioară învăţa, cucerea în zile, acum ea cuprindea în clipe, însufleţînd totul cu propria şi intensa ei viaţă".

Litere-Ştiinţe-Arte

Cărţile.—Oricît am fi de puţin dispuşi a lăuda opera culturală a actualului ministru al instrucţiunii publice, nu putem să nu recunoaştem c'a dat dovadă de bună intenţiune prin ultima circulară, relativă la abuzul cu cărţile în şcolile noastre.

De cîţi-va ani încaoce s'au făcut sforţări pentru a se da elevilor, de curs primar mai cu seamă, manuale didactice uniforme pentru a se pune capăt scandaloasei exploatări cu cărţi mereu schimbate—nu zicem măcar reînoite.

Ministerul cere acum, prin cea mai recentă circulară, ca să se părăsească şi un alt abuz, acel al aşa ziselor, ediţiuni nuoi" o formă care ascunde de asemenea tendinţa de a sili copii să-şi cumpere neîncetat alte cărţi, cînd ar putea foarte bine să se folosească de manuale uzate.

Inlesnirea studiului şi mai cu seamă învăţămîntul obligatoriu, presupune de la sine uşurarea procurărei, cărţilor didactice. De aceea ori-ce soiu de abuz cată să fie înlăturat şi dispoziţia ministrului e luată în acest senz.

*

Gustav Gimona a început să publice în Annales politiques et litteraires" lucrări inedite de ale lui Victor Hugo.

Intre altele găsim schiţa unei prefeţe la romanul »Misèrables", interesantă mai cu seamă prin faptul că formează un feliu de profesiune de credinţă. E scrisă pe la 1860.

*

Se ştie că la St. Petersburg a fost numită dăunăzi ca docentă universitară o femee, d-na dr. Dontschakowa şi anume la catedra de hystologie.

Ministrul de instrucţie n'a aprobat însă numirea.

*

Un fenomen foarte interesant e că în împrejurimile Christianiei, orzul şi alte cereale se coc mai repede ca în Franţa de miază-zi. Aceasta nu se poate explica de cît prin aceea că în Norvegia vara zilele sunt foarte lungi, iar nopţile foarte scurte.

*

A apărut „Viaţa Nouă" No. 13, anul IV cu următorul sumar:

Al. Gherghel, Pe malul sălbatec... Ovid Densuşianu, Versul liber şi desvoltarea estetică limbei literare. G. Duma, Nocturnă, după H de Régnier. G. Galiţa, Un gen literar uitat. V. V. Haneş, „Revolverul" şi neastîmpărul unui „nuvelist". ***, Păreri despre artă—W. Ostvald. Mişcarea la noi şi în străinătate.

*

„Sărbătoarea Grîului a lui Salvatori, care a cîştigat premiul de 25.000 lei la concursul „Sonzogno" va fi pusă în muzică.

Multă vreme s'a crezut că Mascagni va fi destinat a scrie partiţiunea acestui faimos libreto. Se pare însă că maestrul a renunţat.

Abatele Fino, autorul mai multor oratorii, a acceptat greaua sarcină.

Dar autoritatea eclesiastică, găsind accenta... prea sunătoare în unele versuri, a interzis abatelui punerea în muzică a libretului, aşa că Salvatori va fi nevoit să-şi ciuntească opera. Aşa ciuntită, „Serbătoarea grîului" va avea un caracter mai religios.

*

„Les Dieux s'en vont, D'Annunzio reste" e titlul unei opere a lui Martinetti, directorul revistei «Poesia» din Milan.

Admirator al splendorii verbale a poetului, Martinetti pare a nu împărtăşi admiraţia cu privire la fondul aceleiaşi opere.

In chip subtil autorul arată, că după moartea celor doi zei moderni ai artei italiane Verdi şi Carducci, locul de onoare se cuvine poetului Nitszcheian, care păstrează Italiei situaţia intelectuală pe care aceştia i-o crease. Şi parte prin anecdote, parte prin trăsături sintetice de o observaţie imparţială, autorul arată în întreaga ei complexitate opera „d'Annunziană".

*

După cum se anunţă din New-York, vaporul german „Principesa Cecilia" a făcut drumul din Bremen până acolo în 5 zile, 11 ore şi 9 minute, bătînd astfel cu 45 minute recordul ţinut de vaporul «Deutschland».

Iuţeala mijlocie a vaporului a fost de 23 jum. noduri.

*

Moda rasului e mai veche de 2000 de ani. Se zice că s'a ivit pe vremea lui Alexandru cel mare. La început era foarte criticată în Grecia, unde nu se ţineau de ea de cît fanfaronii, cari probabil erau batjocoriţi de cei cu barbă şi n'aveau trecere nici pe lîngă femei. Diogene, care de altmintrelea nu punea mare preţ pe exterior, căuta să facă ridicolă noua modă. Odată întîlnind pe un om ras pe obraji, îl întrebă: „Te razi ca să reproşezi naturei că te-a făcut barbat iar nu femee?".

*

In cursul săptămînii viitoare se va pune în vînzare noile ediţiuni ale geografiilor d-lui C. Tincu, între cari şi noua geografie a judeţului Iaşi, cu cea din urmă împărţire în plăşi.

*

Comisiunea camerei engleze a primit proiectul de lege care interzice copiilor fumatul. Proiectul dintâiu a fost îndulcit mult. Prin aceasta era oprită vînzarea de ţigări la tineri mai mici de 16 ani Dispoziţia asta a fost suprimată. Numai gardiştii, paznicii parcurilor şi alte persoane din poliţie au drept să ia măsuri contra copiilor prinşi că fumează. Pedepsele pentru copii care fumează în locuri publice sau cumpără ţigări pentru ei sunt: întâiaşi dată înştiinţarea părinţilor, a doua oară observaţii, a treia oară o amendă de 5 shilingi. Tutungii dovediţi că vînd ţigări copiilor cari fumează sunt amendaţi.

*

Sherlock Holmes, drama cu succes presintată pe scena teatrului nostru, face azi înconjurul Franţei.

Direcţia teatrului „Antoine", după o serie de reprezentanţii reuşite, în Paris, a hotărît să dee în fie-care capitală de departament din Franţa cîte o reprezentaţie a acestei piese, care pasionează spiritele atît de vii ale francezilor.

*

STRUNA ZILEI

DEZASTRELE VACANŢEI

S'au adresat ministrului rapoarte asupra reparaţiunilor ce sunt de făcut la mănăstiri, cum şi asupra vizitatorilor de astă-vară...

OPINIA

Bateţi, maicelor, mătănii
Ţineţi post şi rugăciuni,
Căci la mănăstiri, ast'vară
Au fost multe... stricăciuni.

Informaţii

● *D. Take Ionescu şeful partidului conservator-democrat, va veni în ţară la 20 Septembrie.*

● *Eminentul specialist d. dr. Holzknecht, care a examinat pe M. S. Regele cu razele Rosntgen, a părăsit eri Sinaia, plecînd la Viena.*

Buletinul conţinînd rezultatul examenului d-lui dr. Holzknecht precum şi avisul medical al d-lui dr. Nordden va apărea mîine în Monitorul Oficial.

● Am anunţat eri despre solemnitatea ce va avea loc in ziua de 31 August a. c. la schitul Probota din apropiere de Dolhasca.

După cum am aratat acolo a fost descoperit mormîntul Mariei Oltea, mama lui Ştefan cel Mare.

Mormîntul a fost descoperit de nişte călugări şi osemintele fiind desgropate au fost pastrate în biserică.

Autorităţile au luat apoi iniţiativa de a se ridica un frumos monument pe locul unde există mormîntul mamei lui Ştefan cel Mare.

In dimineaţa zilei de Duminică 31 August se va oficia la schitul Probota un parastas, după care cu o deosebită solemnitate se va face punerea pietrei funnamentale a monumentului.

La această solemnitate vor asista representanţii autorităţilor din Suceava, pracum şi autorităţilor comunelor din împrejurimi.

● **Din Basarabia.**—Acuma cînd s'a cam isprăvit lucrul de cîmp, ţeranii mai puţin avuţi au început iar să se prepare pentru emigrare în Siberia şi Turchestan. Pentru emigrare se cer următoarele formalităţi: învoirea comunei pentru emigrare şi regularea proprietăţei emigrantului. In Rusia, la sate, ţăranul e proprietar pe pămînt şi pe casa sa atît timp, cît el este membru al comunei; cînd el iesă din comună, proprietatea lui trece la comună, care este în drept să facă ce-o vrea. Iată de ce acuma ţeranii, cari emigrează, cer nu numai învoirea comunei de a eşi din sînul ei, dar şi dreptul de a vinde casa şi pămîntul.

Bine înţeles că proprietăţile emigranţilor trec în mîinele bogătaşilor satului, de oare ce ţăranii mai săraci n'au atîtea mijloace ca să cumpere.

Dar se pare că emigranţii vor avea mult de suferit în Siberia şi Turchestan, căci locurile mai uşor de ocupat sunt deja ocupate, în cît ei vor trebui să se aşeze mai departe de drumuri şi de oraşe, pe unde locurile sunt încă pustii.

— Guvernatorul guber. Stavropol, B. M. Ianuşevici a sosit în Basarabia, a stat cîteva zile în Chişinău şi a plecat în jud. Orhei, unde el are cîte-va moşii. După ce şi-a văzut moşiile, el s'a întors din nou în Stavropol (Caucaz)

Ianuşevici e născut şi crescut în Basarabia şi e cunoscut prin părerile sale liberale.

✱ **Ştiri militare.**—Ofiţerii din anul I al şcoalei de resboiu, vor pleca poimîne în excursiune tactică în direcţia Ploeşti—Buzeu, făcînd parcursul calare în 5 zile.

— D. locot. Lascarof, din regimentul 6 roşiori, va pleca la 1 Octombrie la Viena, pentru a urma timp de 2 ani şcoala de cavalerie a maiştrilor din Austria.

— Examenele de fine de an la şcoala superioară de resboiu, se vor începe la 1 Septembrie.

Ele vor dura pînă la 15 a acelei luni.

— Ofiţerii din statul major care au făcut studii în judeţul Neamtz, s'au reîntors în localitate.

● D. general Tătărescu, comandantul corpului 4 de armată va pleca de seară la Şipote, spre a inspecta trupele aflătoare în tabără şi tot odată de a face examinarea ultimei serii de căpitani, candidaţi la gradul de maior.

● In cursul lunei Septembrie a. c., se va ţinea la prefectura de judeţ un nou concurs pentru acei ce vor să ocupe posturile de notari în comunele rurale.

● Suprafaţa totală a islazurilor cedate de proprietari şi care va fi delimitată anul acesta, e de 15,000 hectare, repartizate în judeţele: Dorohoi, Fălciu, Tecuci, R.-Sarat, Buzeu, Ialomiţa, Teleorman, Prahova, Argeş, Romanaţi, Dolj şi Mehedinţi.

Pentru delimitarea acestor islazuri guvernul a delegat pe următorii ofiţeri ingineri topografi: căpitanii: Roman, Bottez, Poetaşu, S. Nedelcu şi Epure; şi d-nii locotenenţi: C. Grigorescu, Corneliu Negulescu, C. Trandafirescu, I. Epure, I. Barcan şi Stavrescu, de la institul geografic al armatei.

Pentru judeţele unde porţiunile de teren destinate islazurilor sunt de mai puţină întindere, un singur ofiţer va putea efectua delimitările în două judeţe limitrofe. In acest caz el va primi autorizaţia tribunalelor respective.

Delimitarea celor 15,000 de hectare de islazuri, despre care vorbim mai sus, şi care reprezintă 104 loturi, va trebui să fie terminată cel mai tîrziu pînă la 1 Noembrie viitor, dată la care comunele vor fi puse în posesiune.

● Se ştie că în repartiţia fondului comunal între comunele rurale şi urbane pe periodul 1906—1911, s'a făcut o modificare pentru a fi pusă în corcondanţă cu legea pentru organizarea comunală.

După noua repartiţie sumele ce devin comunelor din judeţul nostru pe an sunt:

Andrieşeni 7364 lei, Aroneanu 2382, Băiceni 3346, Bălţaţi 1720, Belceşti 8609, Bivolari 12,148 lei, Brăeşti 2739, Bucium 12954, Buznea 1634, Cepleniţa 4509, Ciurea 5642, Copou 6401, Corneşti 4167, Costuleni 4064, Cotnari 3166, Cucuteni 7330, Dumeşti 3066, Erbiceni 4257, Fîntînele 5449, Galata 4248, Golăeşti 4009, Gropniţa 8469, Hermeziu 4340. Holboca 2238, Lungani 4093, Mădirjac 929, Mogoşeşti 4731, Movileni 4760, Plugari 2431, Podul Iloaia 31535, Poeni 5929, Popeşti 4336, Prisăcani - Moreni 4038, Rediu-Mitropoliei 6735, Roşcani 2008, Scobinţi 4049, Seuleni 6692, Sineşti 2407, Şipotele 5834, Tomeşti 7878, Ţigăneşi 6239, Ţuţora 3008, Unghemi 6329, Uricani 2674, Vlădeni 5363 şi Voineşti 6560 lei.

● Ministerul instrucţiunei publice va face între 1 şi 5 Septembrie numirile de profesoare suplinitoare la catedrele de limba romînă, aritmetică şi comptabilitate la şcoalele secondare şi profesionale din toată ţara.

● Din cauza ploaiei ce a căzut astă noapte acceleratul de Bucureşti a sosit azi dimineaţă cu întîrziere.

● In primele zile ale lunei Septembrie a. c. se va face complectarea parohiilor vacante, din judeţul nostru.

● D. Dim Pompeiu, profesor universitar, a fost numit profesor de matematici la şcoala fiilor de militari din Iaşi, în locul d-lui I. Rallet, demisionat.

● Aflăm cu plăcere că mîine va avea loc celebrarea căsătoriei religioase a d-lui Murat Robert cu distinsa d-şoară Natalia Crăescu, fiica d-lui V. Crăescu din Bîrlad.

Nuni vor fi d-na şi d. dr. Negrutz din Ploeşti.

Felicitările noastre.

● In zilele de 13, 14 şi 15 Septembrie a. c., se va ţinea la Craiova un congres al meseriaşilor.

Şedinţele congresului vor dura două zile, la 13 şi 14 Septembrie, iar în a treia zi, la 15, serbări în parcul Bibescu.

Acest congres are de scop discutarea diferitelor chestiuni cu privire la viitoarele modificări ale legei meseriilor.

DIVERSE

— Printre rămătorii din Podul-Iloaia s'a ivit epizootia de pneumonie infecţioasă.

Serviciul sanitar veterinar al judeţului a luat măsuri pentru combaterea epizootiei.

— Eri înfăţişîndu-se înaintea judecătorului ocol II procesul înscenat de Pericles Contogeanis contra prietenului nostru d. N. Dossios, doctor în litere şi profesor, înscenare despre care am vorbit într'un număr precedent al ziarului nostru, judecata apreciind temeritatea acelei cereri, a respins-o condamnînd pe numitul Contogeanis la 50 lei despăgubiri morale şi cheltueli de judecată.

— D-şoara Elena Eşanu, absolventă a şcoalei profesionale Sf. Sava, doreşte a ocupa un post de maistră de lengerie la vre-un pensionat.

Adresa; stradela Slataust No. 2.

Cumparaţi Bilete pentru Loteria 4 Clasa III a Regatului Romîn

de la Noua şi Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAŞI (Piaţa Unirei)

Dacă voiţi să fiţi CONŞTIINCIOS servit la toate clasele şi să primiţi plata cîştigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat şi până acum.

Un Loz întreg Lei 36,- O jumatate loz Lei 18 - Un sfert de loz Lei 9 Una optime lei 4-50

Rugina sufletului

III

Noi avem fraţi, cari, cu toată greutatea lanţurilor, cîntă liber, deşteptarea. Ei cîntă nu cu spirit de curiozitate, ci prin dorinţi pe atît de onorabile, pe cît şi de legitime.

Spiritele cele mai puternice care urmăresc cu o credinţă raţională secularizarea moralei, nu sunt scutite de această slăbăciune, de a-şi iubi neamul.

Principele de datorie de altruism de caritate, pietate, atîţia imperativi, cari ni se preztnă spre a-i observa, ne obligă a ne conforma conduita noastră.

Am observat că ceea-ce lipseşte în soliditatea logică a acestor politicieni e compensat prin energia unor erori bazate pe un singur principiu.

Noi nu căutăm să reducem importanţa acelora, cari necunoscînd limitele ce li se impun, deformează adevărul prin declaraţiuni în sens invers, pentru ca vanitatea inconştiinţei, aparţine sectarilor de toate felurile.

Politicianule, vrai să devii omul epocei? Nu te scoborî din cadrul tău.

Sîntem secolul în cel mai bogat însevă şi cel mai zgomotos, în cît paradoxele de azi pot deveni adevăruri a doua zi, pentru a-ţi satisface temperamentul tău artistic nu era nevoe să arunci un tuş de colori violente şi crude, ca să afunzi în întuneric pe acei nenorociţi care poartă toată viaţa sicriul pe spate, din cauza bandelor de antarţi, a căror forţă stă în rabdare care s'a oţelit la lupta nevoilor ce nu au altă consolare de cît durerea, altă linişte de cît mormîntul.

Noi, cărora ne place a studia psihologia mai mult în masă de cît în detail şi istoria mai mult a moravurilor de cît a războaelor, am căutat totdeauna să acoperim aceşti fraţi cu un strat de coloare istorică.

Asta a fost conduita conducătorilor noştri. Oare omul de stat e un accident fericit ce nu are loc în sisteme?

Apare el numai ca un instrument orb a destinului fără libertatea inteligenţei? Este el cauză sau rezultat?

El poate nota influenţa momentului a mediului a rasei şi chiar detailuri, individuale, păzind totdeauna sensul interesului naţional fără sacrificiul libertăţei umane. Să lăsăm destinului partea sa, lăsînd omului ceea-ce îi revine din conduita evenimentelor.

Ştim că nu poate fi cine-va de odată erudit, pictor, filosof şi om de guvernămînt, dar voiu să recunosc în accentul lui un ton de bună voinţă, atît de necesar azi.

Studiind cele trei fraze de civilizaţie şi urmărind cu studiul în toată libertatea spiritului, pînă la origina privilegiilor, traversînd distanţa timpului, pînă la epoca instrumentală de domnia sub care înfloreau doctrinele cele mai periculoase nu ale rezonului resenat, ci ale rezonului degenerat rămîni uimit cînd întîlneşti încă şi astă-zi rămăşiţe antice ale vechiului univers, lăsate în lume, ca un exemplu de o miserie umană, ce te priveşte cu un ochiu atît de duşmănos.

In adevăr, înainte de a atinge termenul voiajului, adică epoca critică a sclerozei, mai poate cine-va consolida temperamentul spiritului, dar mai tîrziu cu greu mai poate suporta şi sarcina de erudit a omului de guvernămînt.

In faţa acestor ruini care ţin la şefie cum ţine peştele la apă, eşti îmboldit să-ţi aduci aminte de cuvintele unui rege al Franţei care zicea contelui d'Artois.

„Je meurs sur mon trône tâché d'enter"...

Incă un cuvînt. Pe timpul lui Ludovic al XIV-lea mai toţi curtezanii pentru a-şi cîştiga simpatia stăpînului îşi procuraseră cîte o fistulă artificială într'o anumită parte ascunsă a corpului, căci imitaţia e una din regulele supunerii.

Ce sacrificii nu ar fi făcut mîndrii noştri sclerotici, dacă ar fi fost pe acele vremuri, gata totdeauna a trăi pentru patrie, cu a lor aluri marţiale perfect edifiaţi în regulile de curtezani ce ştiu atît de bine a-şi regula picioarele în o atitudine curbată, şi a imperechia urca lor orgolioasă cu un exces de politeţă, cu saluturi şi surîsuri de comandă?

Această perfidie orientală e mai mult o fatalitate atavică de cît boala boala voinţei, hipocrisiea morală a mediului social în care trăiesc.

Bîrlad. **Dr. I. Antoniu.**

Vaccinări şi revaccinări

Dr. A. Steuerman

Str. Golia No. 31

De vânzare Casele din str. Moţoc No. 36, 8 odăi şi 2 bucătării.

A se adresa d-nei Toba Grimberg.

Str. de Sus No. 147

Ultime informaţii

● *Primăria comunei Iaşi, condusă de un spirit administrativ foarte curios, n'a găsit ceva mai bun de făcut de cît să dea în antr priza d-lui bărbier Carp, lucrările pentru reparaţia şcoalelor primare în valoare de peste 18,000 lei.*

Organizaţia meseriaşilor romîni, surprinsă de acest procedeu a pvotestat în contra acestui lucru şi a susţinut în faţa primarului că această măsură este contrară prescripţiunilor legei meseriilor. La observaţiunile meseriaşilor romîni, administraţia comunală a răspuns că e liberă să dea în antrepriză cui vrea şi că nu are a ţinea cont de pretenţiile meseriaşilor.

● **Manevrele Cavaleriei.**—Am anunţat că manevrele cavaleriei vor avea loc în Dobrogea.

La început se decisese ca la aceste manevre să nu participe de cît regimentele de cavalerie divizionară. Acum s'a făcut o modificare, celor 4 regimente de cavalerie au primit ordin de a se reîntoarce la Babadag.

Divizia de roşiori care a primit ordin de a lua parte la manevre e compusă din regimentele 1 din Galatz, sub conducerea d-lui col. E. Pretorian, reg, 6 Tecuci, sub conducerea d-lui col. I. Popovici, reg. 8 Botoşani sub conducerea d-lui lt-col. N. Botea şi reg. 10 Giurgiu. sub conducerea d-lui lt-col. M. Cariol şi reg. 7 roşiori sub conducerea d-lui lt.-col. Călinescu.

Aceste regimente vor trece Dunărea pe la Giurgiu, în faţa Hârşovei, în zilele de 25 şi 26 August viitor şi se reîntoarc apoi la Babadag.

Ultimele zile ale lunei August vor fi reservate exerciţiilor pe regiment, în primiile zile ale lunei Septembrie exerciţiile vor continua pe brigăzi şi pe la 8 Septembrie vor începe manevrele.

Ele vor fi făcute divizie contra divizie şi vor fi dirijate de A. S. R. Principele Ferdinand, comandantul corpului II de armată şi inspector general al cavaleriei.

Manevrele vor fi terminate la 12 Septembrie şi regimentele de roşiori vor pleca la garnizoanele lor, unde vor trebui să se găsească la 16 Septembrie, cînd încep manevrele regionale pe brigadă, în toată ţara.

Aceste manevre vor dura 7 zile.

● Eri a luat sfîrşit concursul pentru admiterea în gimnaziul militar din Craiova.

Comisiunea examinatoare se compunea din d-nii colonel Toplicescu, loc. colonel Lupan, directorul şcoalei de fii de militari din Iaşi, maiorul Văitoianu, căpitan Mironescu şi d-nii Vasile Teodoreanu profesor de matematici şi I. Constantinescu de geografie.

S'au dat 3 teze. La matematici două probleme: calcularea suprafeţei unui triunghiu şi dreptunghiu şi o regulă de dobîndă.

La istorie Domnia lui Mircea cel mare şi la geografie Dobrogea.

Tezele au fost eri citite.

Astăzi comisiunea va pleca la Bucureşti.

La concursul pentru acest gimnaziu, ţinut la Craiova, s'au prezentat 110 candidaţi, la Iaşi 30 iar la Bucureşti 50 şi sunt numai 47 locuri vacante.

● Se ştie că direcţiunea generală a serviciului sanitar a înfiinţat un serviciu de desinfectare contra tuberculosei, care funcţionează la Agapia, Varatec şi Neamţ.

Cu conducerea acestui serviciu a fost însărcinat d. dr. I. Lassarescu, care va alcătui în acelaş timp o statistică exactă de tuberculoşii din acele localităţi.

● După rapoartele oficiale sosite la ministerul de domenii, filoxera s'a declarat în foarte multe vii din Moldova.

Judeţul Fălciu e cel mai ameninţat.

● O persoană sosită din Bălţăteşti ne comună un fapt extraordinar.

Doui copii, unul în vrîstă de 10 ani şi altul de 12 ani, au fabricat nişte chei de lemn, cu care au descuiat lada din primărie, din care au furat suma de 40 lei.

Furtul a fost descoperit şi precocii hoţi au fost arestaţi.

◐ De cîtă-va vreme furturile se ţin lanţ la noi în oraş.

Astă-noapte nişte hoţi au spart uşa chioşcului de ziare din faţa bisericei Banu, de pe strada Lăpuşneanu, furînd cărţi şi diferite obiecte, în valoare de 150 lei.

E de notat că furtul s'a comis în una din cele mai principale şi mai frequentate străzi.

Ce se mai zicem dar de mahalali?

● Revizorii şcolari din întreaga ţară au fost convocaţi pentru Luni la ministerul instrucţiunei publice spre a se consfătui asupra punerei în aplicare a noului regulament şcolar.

● In fine după atîţia ani de zile, direcţiunea generală a C. F. R., a început să facă reparaţii şi gărei Iaşi.

Se zise că la earnă gara şi peronul vor fi iluminate cu electricitate.

● Intre 1 şi 8 Septembrie profesorii şcoalelor secundare, se vor consfătui, conform regulamentului, asupra alcătuirei programului lucrărilor premergătoare începerei lecţiunilor.

Cursurile se vor deschide în ziua de 9 Septembrie, cînd se va face la fiecare şcoală „sfinţirea apei", iar directorii respectivi vor ţinea cîte o cuvîntare ocazională.

● **Inscrierile la Bele-Arte.**—Inscrierile pentru cursurile şcoalei de Arte-Frumóse din Iaşi, se încep de la 21 August şi vor ţine până în ziua de 15 Septembrie a. c.. la secretarul direcţiunei acestei şcoale.

Condiţiunile de admitere sunt următoarele:

1) Actul de naştere;
2) Actul de revaccinare;
3) Certificatul de 4 clase secundare.
4) Străinii vor aduce o recomandaţie din partea ministerului sau consulatului general la care sunt supuşi.
5) Să aibă vrîsta de 15 ani cel puţin, dar nici mai mare de 25 ani. Străinii nu sunt supuşi la această limită a vrîstei şi pot participa la toate concursurile şcoalei.

Recompensele obţinute de aceştia sunt onorifice.

La 15 Septembrie a. c., se va începe concursul de admitere în şcoală care constă.

„Dintr'un desemn după gîps".

Concursul pentru burse, din partea onor. Ministerului de Culte şi Instrucţiune, precum şi concursul pentru burse din fondul Gh. Şiller se vor începe începe tot in ziua de 15 Septembrie a. c.

Cursurile practice şi teoretice la această şcoală se vor începe regulat la 21 Sept. 1608.

◑ Mîine Sîmbătă 23 August se va ţinea la archiva statului, concursul pentru ocuparea postului de copist, ce a rămas vacant.

Sunt înscrişi 13 candidaţi.

Comisiunea examinatoare va fi prezidată de d. Onciul directorul archivei statului, care va sosi mîine dimineaţă din Capitală.

Candidaţii vor da două probe: una de caligrafie şi alta de paleografie.

● Consiliul de răsboiu al corpului 4 de armată a fost convocat pentru zilele de 26, 27 şi 28 August a. c.

In cele două dintâi şedinţe consiliul va judeca cîteva procese fără nici-o importanţă.

In ultima zi se va judeca procesul căpitanului Lapteş, din administraţie, pentru lovirea inferiorului.

Consiliul va fi prezidat de d. colonel Popescu, comandant de brigadă.

● Ziarul vienez „Politische Correspondez" află din Salonic că aromînii au avut o mare întrunire în scop d'a se înţelege asupra atitudinei ce vor lua faţă cu noul regim.

Aromîni cer sporirea reţelei căilor ferate, înlesniri pentru argricultură, înfiinţare de şcoli agrare, scăderea impozitelor agricole, cîştigarea pentru agricultură a mlaştinelor şi pămînturilor inundabile, construire de canale şi irigaţiuni, apărarea de distrucţiune a pădurilor.

Dînşii mai cer formarea de ferme pentru creşterea vitelor, fondarea de bănci agricole, interzicerea pentru streini d'a cumpăra terenuri de cultură.

Aromînii voiesc apoi reforma şcoalelor în care fiece naţionalitate, pe lîngă limba sa, să înveţe şi limba turcească, înfiinţare de şcoale secundare şi superioare şi de academii de arte, comerţ şi industrie.

Aromînii cred că pentru îmbunătăţirea industriei, trebue neapărat să se scadă taxele vamale asupra materiilor brute, făcîndu-se şi alte înlesniri pentru înfiinţarea de fabrici, chiar cu capital strein.

In direcţia politică, aromînii cer serviciul militar obligator pentru toţi locuitorii imperiului, fără deosebire de naţionalitate sau religiune, serviciu militar de doui ani, sporirea lefurilor ofiţerilor, formarea unei miliţii teritoriale, înfiinţarea unui şantier naval şi sporirea flotei.

● Azi după amiază s'a făcut înmormîntarea nefericitului frînar Florea Vasiliu, care alaltă-eri seară a fost tărît de acceleratul de Bucureşti, între staţiile Bîrnova şi Ciurea.

Au asistat toţi funcţionarii inferiori de la gară, care au condus pe funcţionarul ce a fost victima datoriei, pînă la ultimul locaş.

● In timpul anului 1907 statul a încasat 6.789, 836, lei, din vînzarea sărei, s'au vîndut în decursul acelui an 69360431 Kgr.

S'a exportat în anul trecut 39.955.195 kgr. de sare în valoare de 1.213.897 lei. Exportarea s'a făcut în: Serbia 20.545.755 kgr., în Bulgaria 17.710.000 kgr., în Rusia 380.000 kgr., Congo şi Senyal 819440 Kgr.

Sarea se extrage la noi din 3 mine principale: Slănic, care a dat în anul trecut 81.426.008 Kilograme, Tîrgul-Ocna 23.419.885 kgr., şi Ocnele Mari 19.553621, adică un total de 124.339.514 kgr.

◐ Invăţătorul Ioan Gustav de la şcoala primară rurală din Şarul-Dornei (Suceava) a fost dat judecăţei comisiunei disciplinare a învăţătorilor şi institutorilor, învinuit fiind că a ademenit pe d-ra Elena Munteanu, conducătoarea şcoalei de copii din Beidaud-Tulcea.

◐ D-na dr. Elena loc. col. Bălteanu, medic spitalului din Botoşani a obţinut un cengediu de două săptămîni.

D. locotenent dr. Chiriceanu, medicul secundar al spitalului militar din Botoşani o va înlocui în tot timpul congediului.

◐ Ministerul instrucţiunei a cerut decanatelor tuturor facultăţilor să-i înainteze cîte o statistică cuprinzînd numărul tuturor studenţilor înscrişi anul trecut în facultate, naţionalitatea lor, cîţi s'au înscris şi cîţi au trecut examenele în sesiunile acestui an.

◒ D. Dim. Alexandrescu, profesor universitar şi distinsul jurisconsult, care se află cu d-na în viligiatură Paris-Karlsbad, se va reîntoarce în localitate la 5 Septembre.

◐ Primarul comunei Bivolari a făcut cunoscut parchetului că lîngă o gireadă de pe moşia Bivolari a fost găsit mort locuitorul Petru Colţu.

S'a orînduit o anchetă.

● Astă-zi s'a început la şcoala fiilor de militari din localitate concursul de admitere pentru cursul superior.

Sunt înscrişi 70 de candidaţi.

Dimineaţă s'a făcut examinarea medicală, iar mîine candidaţii vor începe proba scrisă, care va dura până poimîne.

Pentru cursul inferior concursul s'a terminat eri.

● O nenorocire s'a întîmplat alaltă-eri pe moşia Bereasa, a preotului Lapteş.

Muncitorul Ioan Ocuţ umblînd la maşina de treierat, cureaua i-a prins piciorul drept, fracturîndu-i-l.

Nenorocitul a fost adus la Iaşi şi internat în spitalul sf. Spiridon.

◐ Duminică 24 c. va avea loc în satul Frătăuţul-Nou din Bucovina căsătoria drăgălaşei d-şoare Aglăiţa Maghior, fiica unui distins romîn d. Samuil Maghior, învăţător superior, cu d. Simeon Reli.

Felicitările noastre!

◒ D. Dr. locot. colonel Bălteanu va inspecta în ziua de 23 a. c. soldaţii trupei regimentului 16 Suceava, afiători în tabăra de la Şipote, unde se zice că s'a ivit epidemie deconjuctivită granuloasă.

◐ Comisiunea disciplinară, pentru judecarea învăţătorilor şi institutorilor fost convocată pentru ziua de 1 Septembrie, pentru a fixa ziua judecărei proceselor învăţătorilor Gheorghe Ciobanu din Andrieşăni Const. Lavronscki, din comuna Tureatca-Dorohoi şi Eugen Galinescu, din cotuna Căueşti com. Roşcani.

● Societatea *„Unirea"* a lucrătorilor tipografi din localitate, organizează pentru seara zilei de Sîmbătă 13 Septembrie a. c. o *Mare Serată Dansantă* în sala Teatrului-Circ Sidoli.

Comitetul organizator îşi dă toată silinţa, pentru ca această serată să aibă o reuşită deplină pregătind publicului vizitator suprize nemai văzute până acum la nici o serată dansantă.

In timpul seratei va cînta Muzica militară a Reg. 13 Ştefan cel Mare, care a luat premiul I la Expoziţia Naţională din Bucureşti.

● **Aducem la cunoştinţa tuturor abonaţilor noştri, că «Opinia» ne avînd încasator nici în Capitală nici în altă parte a ţării, abonaţii noştri sunt rugaţi de a nu face plata abonamentului nici unei persoane, care s'ar prezenta în acest scop**; ci să o trimită prin mandat poştal administraţiei ziarului.

Aceasta spre a evita pe viitor neplăcerea ce au avut unii abonaţi de-ai noştri, de a se vedea încasaţi de persoane străine de administraţia noastră, cari le-au eliberat chitanţe false.

Noi am reclamat acestea autorităţilor competente şi atragem atenţiunea tuturor, spre a nu se mai repeta asemenea lucruri, cari produc infuziuni regretabile.

Telegrame

Manevrele bulgare contramandate

Viena.—Ziarul „Politische Correspondenz" află din Sofia că marile manevre de toamnă au fost contramandate.

Motivele ar fi nu numai pentru economie, dar mai ales din cauza noilor condiţii din Turcia, de oare-ce marile manevre în Bulgaria meridională ar fi putut da loc la interpretări false.

Ravagiile ploaiei

Alsokubni.—Din cauza ploaiei continue, o parte din zagazul căiei ferate de la Arvavoelgy a căzut în fluviu între staţiile Istebue şi Nagyfaldo.

Serviciul a fost restabilit pe poduri auxiliare.

Şcoală militară distrusă de incendiu

Paris.—După depeşile particulare primite din Lisabona, noaptea trecută şcoala militară ar fi fost cu totul distrusă de un incendiu.

Mulţi ofiţeri şi elevi au fost grav răniţi şi au scăpat cu mare greutate.

D-rul Holzknecht despre sănătatea Regelui

Viena.—Eminentul specialist d. dr. Holzknecht interviewat de un redactor al ziarului «Neue Freie Presse» în chestia sănătăţii M. S. Regelui, a declarat că Suveranul nostru n'are nici neoplasme, nici leziuni anatomice, ci numai catar cu mare senzibilitate.

Prognosticul este absolut favorabil.

Nota franco-spaniolă

Paris.—Journal des debats" crede a cunoşte marile lineamente ale notei franco-spaniole adresată puterilor şi care ţinteşte esclusiv la garanţiile de ordin internaţional, care trebuesc obţinute de la Muley Hafid: 1) cu privire la actul de la Algesiras; 2) cu privire la toate tratatele şi convenţiile acceptate de Maroc în plină suveranitate; 3 la concesiunile privilegiile, fundaţiile şi adjudecaţiunile semnate după şi în virtutea actului de la Algesiras.

Incendiu

Marmaroszziget.—Focul a isbucnit pe linia forturilor mari. Cantităţi de lemne au fost distruse.

Doui lucrători au fost arşi.

Pînă acum focul n'a fost stîns.

Demisie respinsă

Viena.—Imparatul a respins demisia ministrului agriculturei d. dr. Ebenhoch.

Asasinare

Tanger.—O radiotelegramă primită la Magadar anunţă că caidul Anflus a fost asasinat.

Ştiri din Turcia

Constantinopol.—Greva pe calea ferată de răsărit de la Salonic urmează.

Este temere de o grevă generală.

*

Comitetul june turc pentru unire şi progres a decis să formeze 10 cluburi politice ai căror preşedinţi vor asista la deliberările comitetului grec.

Negocierile cu prinţul Sebahedin vor începe mîne. Sebahedin a mulţumit grecilor pentru marile lor ovaţii.

Prinţul a vizitat pe patriarch zilele acestea.

Un acord

Londra. — Comitetul tribunalelor arbitrare şi al uniunei pentru pace a adoptat o rezoluţie invitînd pe guvern a încheia o convenţie cu Germania pentru îndepărtarea primejdiei de resboiu,—făcînd astfel cu putinţă un acord pentru a face mai dificile armamentele care sunt o sarcină grea pentru populaţia celor două ţări.

Evenimentele din Uebiscendo

Roma. — «Giornale d'Italia» publică o depeşă din Mogadiscio, cu data de 2 Septembrie, semnalînd că coloana comandată de către maiorul Digiorgio, a plecat să ocupe teritoriul Uebiscedo. Coloana compusă din 1400 de ascari din Arabia şi din Eritreea şi de 40 de ofiţeri a ajuns cu bine la Uebiscendo, fără a fi deranjată de indigeni. Liniştea este complectă în Benadir.

INSTITUTELE UNITE

— IAŞI —

al 43-lea an

Se primesc elevi interni, semi-interni şi externi pentru: cursul primar cu limbele Franceză şi Germană, şi clasele I-a şi a II-a de liceu.

Se mai primesc elevi interni care urmează la liceu sau gimnaziile statului.

Cursurile încep la 9 Septembrie. Pentru orice lămuriri a se adresa la direcţiune str. Muzelor No. 6.

DE VÊNZARE

Două case compuse din *2 prăvălii* cu locuinţă, bucătărie, pivniţă, situate în oraşul *Vaslui*, str. Hagiului 1314.

A se adresa d-lui *Avocat M. Migler* —Iaşi.

Se caută pentru o fabrică din localitate un străjer de noapte. Ofertele a se adresa la administraţia acestui ziar.

Noua Spălătorie Chimică şi Boiangerie „MODERNA"

(lîngă NOAK)

— Iaşi, 17 Str. Lăpuşneanu 17 —

In vederea sesonului de toamnă mărind personalul pentru a satisface pe onor. public, mai bine şi mai prompt, rugăm pe onor. clienţi a ne încuraja cu comenzi.

Se spală şi se văpseşte chimic prin noile perfecţiuni tecnice, ori-ce haină de dame, bărbaţi, copii, uniforme ofiţereşti, de şcoală, toalete scumpe de mătasă, mănuşi, cuverture, perdele etc. Aseminea am introdus o nouă secţie pentru *rufe*, gulere, manşete, camaşe, plastoane, trusouri scumpe.

Se spală higienic şi prompt.

"MODERNA"
str. Lăpuşneanu 17
(lîngă Noak)

Sucursala: *Str. Ştefan cel Mare No. 19* la fabrica de umbrele.

FABRICA DE CORSETE

IANOVICI & WECHSLER

— Iaşi, Str. Lăpuşneanu 37 —

Execută corsete droit-devant după comandă. Specialitate în corsete de sport.

Corset „The American Long-Clinging" şi „Kobre" croeală nouă.

Stofe, batisturi, mătăsuri pentru corsete. Lacet mătasă şi simple. Jarettierès de tot soiu.

Toate cu preţuri moderate.

Comenzile se execută în 24 ore.

ADVOCATUL

EM. SOCOR

S'a mutat în Str. Veche 24

MARTIN BUCHOLTZER

105 STRADA PACURARI 105

Spălătorie şi boiangerie chimică cea mai modernă

Reinstalînd fabrica şi angajînd personal special pentru spălătorie călcătorie şi boiangerie chimică. Am onoare a face cunoscut onor. şi vechei mele clientele că am reînceput a primi la atelierul de spălătorie, rufe, gulere, manşete etc. executînd comanda după dorinţa Onor. Public în cel mai scurt timp şi cu preţurile cele mai avantajoase.

Asemenea atelierul de boiangerie fiind cu totul reînoit şi asortat cu toate culorele moderne pentru ori-ce calitate de stofe recomandă în această artă Onor. mele clientele că pentru sezonul de toamnă şi iarnă, se primesc pentru colorat ori-ce fel de stofe, covoare, haine bărbăteşti, pentru femei şi copii, de ori-ce fel de stofe, perdele, cuverturi şi va fi prompt şi conştiincios servită. Garantez pentru toate colorile.

Recomand şi spălătoria chimică pentru curăţirea garderobei de haine de dame şi copii, toilete de bal, teatru, concert şi haine ofiţereşti, stofe de mobile, lucruri brodate, mănuşi, umbrele, panglici precum şi orice obiect ce se atinge de această branşă.

Pentru efectuarea conştiincioasă a flecărui obiect garatez.

Atrag mare atenţiune Onor. mele clientele că am instalat în atelier noui gherghefuri cele mai moderne, pentru spalat şi întins perdele care vor fi executate ca şi în străinătate.

Comenzile se primesc direct la fabrica Strada Păcurari 105 sau în oraş Strada Lăpuşneanu 25 lîngă parfumeria Robert şi Strada Atanasie Panu 64 şi la Bîrlad Strada Principală No. 223.

Incercaţi dar şi încurajaţi instalaţia cea mai modernă în această branşă şi cu experienţe pline de succes pentru mine şi Onor. public după 12 ani de practică în această artă, sper că voi satisface toate cerinţele publicului.

Cu osebită stimă
MARTIN BUCHOLTZER
Strada Păcurari No. 105

Spălătorie şi boiangerie chimică cea mai modernă

DEPURATIVUL LAROZE

SIROP DE CÓJE DE PORTOCALE AMARI

CU IODUR DE POTASSIUM

(Sare de iodină),

Preparat de J. P. LAROZE, Pharmacist,

PARIS — 2, rue des Lions-Saint-Paul, 2 — PARIS

Tótă lumea cunóşte proprietăţile Iodurului de potassium. DOCTORII RICORD, BLANCHE, TROUSSEAU, NELATON, PIORRY, ROGER, au obţinutăr cele mai bune efecte în *afecţiunele scrofulóse, limfatice, canceróse, tuberculóse, caria óselor, tumorile albe, bólele pelei, sângelui, accidentele sifilitice, secundarii şi terţiare.* Toţi medici citaţi acilea prescriu **Iodurul de potassium** asociându'l **Siropului Laroze de cóje de portocale amari**, carele, prin acţiunea sa tonică asupra aparatului digestiv, înlesneşte absorbţiunea Iodurului şi eviteadă iritaţiunea vătămătóre ce póte resulta din întrebuinţarea lui topit în apă numai.

SIROPUL DEPURATIV LAROZE

se găseşte în deposit la tóte pharmaciile bune unde se mai póte găsi încă şi

SIROPUL SEDATIV de coji de portocale amari preparat cu **BROMURUL DE POTASSIUM**

fórte eficaciu contra *Epilepsiei, histeriei, bólei, numită jocul St-Guy, insomniei copiilor în timpul dentiţiunei*, etc. etc.

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXÍR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca **Purgatif**, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrânilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE, FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JASĬ : Farmacie FRATII KONYA.

Un izvor de bogâtie prin Economie

s'a înfiinţat un mare atelier boiangerie de lux unde se efectuează or çe lucru atingător de această branşă, adică se spală se curăţe se vopseşte or ce haină, atât de bărbaţi cît şi de damă etc. pot fi ele cît de vechi devin ca noi asemenea primeşte or şi ce reparaţiuni mă am decis a lucra credincios şi mai eftin ca or unde pentru am-l face clienţi mulţi, posed şi o mulţime de certificate de mulţumire din partea unor domni clienţi civili şi militari, înştiinţat printr'o carte poştală vin la domiciliu d-lor clienţi.

Se preschimbă gulere de catifea la paltoane şi pardisiuri.

— SERVICIUL PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS —

LA „PARISIANU" Iaşi, Strada Veche 45.

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Ias strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamurĭ mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 4|3 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENŞIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă

4420

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celorl'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

„România musicală"

— IAŞI —

24 Str. Lăpuşneanu 24

Piane: din cele mai renumite Fabrici începînd de la Lei 700—pînă la cele mai scumpe.

Renumitele Pianine Zimmermann cea mai mare fabrică din lume

Gramofoane: Marca „Inger" preţuri, reduse Gramafon de concert mare cornet dirigiabil redus din lei 250—la lei 150.

Plăci mari de concert pe ambele părţi numai Lei 4.—o placă.

Note musicale: pentru Conservator, studii şi piese moderne.

Viori pentru şcoală, Orchestră şi solişti.

Mandoline italiane, Violoncele, Flaute.

Coarde fine din cele mai renumite fabrici.

Preţurile cele mai eftine.

Hârtie diafană de lipit pe geamuri cele mai frumoase desenuri.

Tabloori de artişti celebri precum şi Rame.

Preţurile cele mai reduse.

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2me, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

BÓLE CONTAGIOSE

recente sau vechĭ *Scrofule bólele pieleĭ (dartriĭ, Eczema, herpes, Lepra*, etc.) şi alte afecţiunĭ resultându din viciurile sangelui. *Ulceri, glandule, rhumatisme ulceraţiunĭ a le gurei şi a le gâtuluĭ, tumorĭ, inelesturĭ, exostozĭ, impotenţă şi tóte accidentele siphylitice dobândite sau ereditarie. Vindecare sigura si radicală a bóleloŕ celorĭ mai inveterate si rebele tuturorĭ tratamentelorĭ prin*

BISCUITS DU Dr OLLIVIER

unicĭ aprobaţĭ de către Academia de Medecina din Paris.

Unicĭ autorizaţĭ de către guvernulŭ francesŭ.

Unicĭ admişĭ în spitalurile din Paris.

Recompensă naţională de 24,000 f.

Acestŭ medicametŭ fórte plăcut intrebuinţatŭ de 60 anĭ de către celĭ marĭ medicĭ ca celŭ mai putinte *depurativu* cunoscut este unicul în *tóta lumea* possedindu aceste titiurĭ onorifice şi avându obţinutŭ aceste inalte distincţiunĭ cea ce indică imensa sa superioritate.

Depositŭ generalu : 62, r. de Rivoli, Paris

Uă broşură asupra acestĭ bóle însoţeşte fie-care cutie

Depou în Iasi la Fraţii Konya farmacistĭ

SIROPUL Drului ZED

are pentru basa principală Codeina şi Tolu; el inlocueşte Pasta Zed şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătóre a le opiului.

Foloseşte de minune în contra **irritaţiunilor, peptului** si **ale pulmonilor**, a **tusselor invechile, bronchiteler, tusei magărescĭ, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* **22, Drouot** şi la *diverse* Pharmacii

PORTE - POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix : 0f 50 c.

Raymond GARIEL

2me, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f 30 c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5f**

PONDOIR

DÉPOSE

Prix..... 6fr.50

R. GARIEL

2me, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

Cumpăraţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei care au întîrziat

Să nu piardă ocaziunea acum la :

Clasa III-a a Loteriei

Tragerea

la 2 şi 3 Septembrie

LEI 960000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara din puţinile

Lozuri Norocoase

ce au mai rămas libere la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale :

1/8	Una optime	Lei 8.50
1/4	Un sfert	Lei 17
1/2	Una jumătate	Lei 34
1	Loz întreg	Lei 68

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	4.50—lei	1/4	Un sfert	9—lei
1/2	Una jumătate	18 — lei	1/1	loz întreg	36—lei

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează serviciu celmaĭ Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant & Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei

6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani

» » » » IV, 40 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare, 38. | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul V.—No. 517.—IAŞI, Duminecă 24 August 1908

„Reforme muncitoreşti"

Voinţa Naţională, după cum am spus în treacăt şi într' un articol al numărului nostru de eri, se ocupă de chestiunea „reformelor muncitoreşti", cari se prezintă cu o necesitate de fier, pentru rezolvirea unor serioase probleme rîdicate de noua fază economică, în care întră ţara romînească.

Şi aici se relevă marele principiu, care domină viaţa publică a statelor moderne: *necesităţile sociale trebuesc satisfăcute, înainte ca ele să ia forma acută şi gravă a unei lupte intestine.* Legiuitorul, clasele conducătoare ale unui popor, nu pot aştepta ca doleanţele claselor inferioare să se transforme în realităţi ameninţătoare ale păcii sociale, care, cele mai adesea ori, duc la dezordine şi la desfiinţarea echilibrului social, ce trebue să existe între clasele unui popor.

Principiul acesta, care caracterizează doctrina conservativ-evoluţionistă, stă la baza întregului progres social al societăţilor moderne. Aplicaţiunea lui este în strînsă legătură cu mersul normal şi ordonat al evoluţiei sociale.

Ţara noastră, întrînd în fâşagul dezvoltărei sociale moderne, nu poate nesocoti principiul armoniei sociale; ci trebue să-l primească şi să-l adapteze mişcării politice, sub raportul caracterului său conservativ-evoluţionist. Aceasta înseamnă — după cum a spus atît de biue, şeful nostru, în întrunirea de la Galaţi, adresîndu-se claselor muncitoare—că acţiunea politică a muncitorimei trebue să fie aplicaţiunea neîntreruptă nu a principiului luptei; ci a principiului opus acestuia, aplicaţiunea principiului *colaborării claselor sociale.*

Numai politica de colaborare socială a claselor, poate fi fecundă în rezultate strălucite pentru fiecare clasă în parte, şi pentru mersul general al complexului social.

Partidul liberal, care—după cum afirmă *Voinţa Naţională*—are intenţiunea de a realiza cîteva reforme pentru muncitorimea orăşănească, este el călăuzit de acest principiu, singurul sănătos şi fecund?

Răspundem *negativ.* Şi nu din parţialitate, sau din oarecari porniri duşmănoase, ce s'ar putea presupune că avem pentru partidul liberal, în calitate de adversari politici. De ce să recurgem la sentimentalizmul politic—care de altfel nu ne conduce în nici o acţiune a noastră — cînd faptele concrete şi netăgăduite, vin cu toată puterea lor doveditoare în sprijinul susţinerii noastre.

Partidul liberal s'a manifestat, de un timp încoace, ca partizanul hotărît al clasei ţărăneşti, purtînd drapelul tuturor revandicărilor ei. Or, tocmai politica aceasta, care constituie raţiunea de a fi a neoliberalizmului, este contrară principiului stabilit mai sus, principiului armoniei sociale.

Clasa ţărănească este, prin firea şi tendinţele, ei o clasă reacţionară, şi întru cît ea va avea glasul în conducerea destinelor ţării, ea se va opune tuturor reformelor de ordin industrial, cari privesc şi muncitorimea orăşănească. Partidul liberal nu poate înţălege „reformele muncitoreşti" de cît, întru cît ele nu ating interesele ţărănimii, *ca atare*; adecă ca clasă de mici proprietari rurali, pentru cari marea întreprindere, marele capital constitue o adevărată ameninţare *a stării actuale* a ţărănimii.

Prefacerea care s'a operat în apus de pe la mijlocul veacului trecut, şi care se operează zilnic şi astăzi încă; formaţiunea şi dezvoltarea necurmată a marei întreprinderi,—este cu totul opusă idealului neoliberalizmului romîn. Dar «reformele muncitoreşti» trebuesc studiate şi realizate, tocmai în vederea acestei prefaceri economice, care se anunţă şi la noi. Şi de aceia susţinem, că partidul liberal nu este în stare de a sesiza chestiunea în toată profunzimea ei.

Străduinţa partidului liberal va fi poate mare, interesul ce l-ar pune pentru «reformele muncitoreşti» va fi poate viu: cu toate acestea rezultatele nu vor corespunde necesităţilor vieţii economico-industriale în care a intrat ţara noastră.

Pentru asemenea reforme se cere un spirit mai puţin reacţionar, o pricepere mai adîncă a tendinţelor evoluţiunii sociale, şi un mai puternic simţ de echilibrare a forţelor sociale.

Partidul liberal nu întruneşte nici una din aceste calităţi. **Idem.**

Cuvîntul cel bun, atît de mult aşteptat, a fost în fine spus. Medicii eminenţi, chemaţi a cerceta natura suferinţilor M. S. Regelui, au pronunţat cuvîntul liniştitor, printr'un buletin medical apărut astăzi în Monitorul Oficial **şi reprodus în corpul ziarului nostru.**

Astfel dar, locul neliniştei, de care fusese cuprinsă ţara întreagă, îl va lua siguranţa că primul rege al Romîniei nu se află de loc în primejdie.

Căci ar fi a nega evidenţa, dacă n'am recunoaşte că o mare nelinişte a domnit în toate spiritele — iar forma sub care s'a manifestat ea denotă cît de profund este înrădăcinată în sufletul poporului romîn dragostea pentru Regele Carol.

In mod constant, dar, fără zgomot şi alarmă—care nu se potrivesc cu astfel de momente—poporul avea ochii aţintiţi asupra celor ce se petrec la castelul Peleş; suferinţa Regelui era şi suferinţa poporului; neliniştea Curţei era neliniştea ţerei.

Fiecare ştire nemulţumitoare producea mîhnire profundă, dar încrederea nu dispărea, într'atît se identificase în mintea poporului Regele Carol cu însăşi Romînia.

Cu ochii spre cel de sus, poporul implora proniei cereşti ca să ferească pe bunul lui Suveran de suferinţi şi ruga-i a fost săvîrşită.

«In scurt timp M. S. Regele va fi complect restabilit» spun eminenţii practicieni şi cuvîntul acesta se află astă-zi pe buzele tuturor locuitorilor acestei ţeri.

Fericiţi şi noi că grija care umbrea frunţile tuturor a dispărut, strigăm din toată inimă:

Să trăiască încă mulţi ani fericiţi M. S. Regele!

Chestiuni locale

O voce din public

Poşta de astă-zi ne aduce următoarele juste constatări, cuprinse în cele ce urmează, privitoare la acuzările aduse magistraturei în genere şi a celei ieşane în special.

Domnule Redactor,

Am remas surprins cînd am văzut că „Opinia", ca şi toate celelalte ziare de alt-fel, a neglijat a insista asupra unei laturi, din cele mai importante, a chestiunei puse în discuţie, prin acuzările aduse magistraţilor, de către d-nii Iorga şi Cuza. Im permit a vă atrage atenţiunea asupra ei, în rîndurile de mai jos.

Şi eu înclin a crede că acei domni acuzatori au fost de bună-credinţă—indiferent explicaţia ce s'ar putea da acestui fapt.—Ceea ce nu-mi pot explica, însă, este faptul că aceşti apostoli ai romînismului n'au putut găsi în dragostea fierbinte, ce zic că nutresc pentru ţară, o puternică înfrînare contra unor astfel de acte cu adevărat anarhice.

Căci articolele din „Neamul Romînesc", privitoare la magistraţi, constituie un fapt absolut antipatriotic—chiar dacă acuzările ar fi riguros exacte şi chiar dacă dovezile pe care le-ar avea d-nii Iorga şi Cuza ar fi de o mie de ori mai evidente.

Nu se procedează astfel într'o chestie de o importanţă atît de mare—mai ales că dovezi inebranlabile în astfel de împrejurări nu există.

Nu se aruncă discreditul asupra magistraturei unei ţeri, cînd se ştie cît de complexe sunt chestiunile care se leagă de distribuţia justiţiei. Nu se aduc ast-fel de acuzări—care au nevoie de abia de a fi dovedite—căci ce va zice streinătatea, care are angajate la noi milioane şi milioane, cînd va afla că în Romînia dreptatea este scoasă la mezat!

Atîta lucru n'au înţeles naţionaliştii noştrii! Dragostea lor de ţară şi neam—pe care o cîntă mereu pe toate strunile şi cărările—atît de puţin sinceră este, în cît nu i-a luminat asupra gravelor consecinţi ale actului lor cu adevărat antipatriotic? N'au găsit ei în mintea şi sufletul lor de romîni, iubitori de bunul renume al ţerişoarei lor, că nu calea presei şi a acuzaţiunilor gratuite era indicată, ci o altă cale, mult mai sigură, cu rezultat mult mai eficace, dar, este adevărat, mult mai puţin demagogică?

Aceste toate vi le spui, în slove aruncate în grabă, fiindcă mi se pare că nu trebuie neglijat a inzista asupra naturei antinaţionale a actului d-lor Iorga şi Cuza şi fiind că este bine a se invedera că demagogismul acestor domni este mai mare de cît naţionalismul şovinist pe care-l afişează zilnic. *Un cetitor*

O constatare înbucurătoare

Paşnicii cetăţeni ai Iaşului sufăr cu o răbdare de martiri, tortura străzilor desfundate ale oraşului pentru lucrările de canalizare, străzi pline de glod pînă la glezne cînd plouă, pline de praf pînă în nouri cînd trece un tramvai sau o trăsură pe vreme bună. Sufăr, sărmanii, fără să scoată o vorbă de ocară, fiindcă trag nădejdea că această răbdare le va fi răsplătită; se pare că fie-care se devotează ca să vadă mai curînd rezolvită chestiunea mare a apei în Iaşi.

Cu toate astea, în cîte minţi n'a rămas încă şi astăzi îndoiala dacă această apă va putea fi ideală! Pe cîţi nu'i auzim, în fie-care zi, temîndu-se ca această apă să nu aducă în Iaşi boala de guşă de care par a fi atinse unele localităţi din vecinătatea Timişeştilor! Chestiunea a fost studiată cu toată seriozitatea şi Gh. Lascar, primarul care a avut norocul să poată realiza visul cel mare al Iaşului, a însărcinat comisiuni ştiinţifice speciale să studieze această chestie. Raportul oamenilor de ştiinţă a fost cu totul favorabil apei; totuşi, a rămas în public amintirea primejdiei guşei, de şi nici medicii nu pot dovedi că guşa este produsă de apa de băut, în localităţile unde această boală există.

Din întîmplare zilele astea, Academia de Ştiinţe din Paris, a discutat chestiunea guşei în legătură cu apa de băut şi a ajuns la rezultatul că, chiar apa care la origine ar putea fi învinuită că produce guşe, încetează de a produce după ce a parcurs o distanţă oare-care în tuburi şi mai ales după ce a stat în rezervoare.—Apa de la Timişeşti va avea, prin urmare, mai mult de cît îi trebue, ca să piardă şi acea problematică pricină de teamă ce ne mai rămăsese asupra ei: un drum foarte lung în tuburi şi o şedere în rezervorul ce se construeşte la Copou. Chestiunea a fost discutată mai ales din punctul de vedere al alimentărei oraşelor cu apă de munte, în cît rezultatul la care s'a ajuns, priveşte şi laşii, care ie în condiţii identice.

Din toate acestea ieşenii pot fi siguri că vor avea o apă ideală şi că chiar umbra de teamă ce, poate, urmarea pe unii din noi, poate fi îndepărtată.— G.

Reparaţiuni şcolare

Ne aşteptam să primim vr'o invitaţiune din partea administraţiunii comunale pentru a se convinge presa locală în ce chip original şi măestrit s'au încredinţat reparaţiile şcolare unui cunoscut domn... frizer din localitate.

Lucrul trebuie să fie în adevăr mai interesant de văzut de cît spectacolul tăierei la abator, unde administraţia comunală crede că va putea convinge opinia publică ieşană că nu e nimica *trif* la mijloc, cum bănuesc mulţi şi cum ştiu mai puţini că este.

Comuna cheltueşte suma de 18,000 de lei pentru repararea tuturor şcolilor primare. Şi toată lumea a văzut cu mirare că aceste importante lucrări s'au încredinţat unui specialist în ale coafurei, în loc de a se încredinţa unor meşteri zidari.

Şi, slavă Domnului, se vor fi găsind destui antreprenori romîni în oraşul nostru aşa că nu e de înţeles cum de a trecut administraţia peste ori ce consideraţiune şi a încredinţat lucrările unui bărbier. Sau, din contra, lucrul e foarte de înţeles: se repară vr'o nemulţumire electorală.

Nu pricepem din ce cauză nu s'ar fi încredinţat reparaţiile de zidărie cizmarului Iosipescu, consilier comunal, sau d-lui P. S. Alexandrescu, artist dramatic şi aşa mai departe. Serviciul tecnic, înlocuit prin doi domni institutori, prefăcuţi în inspectori de zidărie, ar fi fost mulţumit, în tot cazul de întrebuinţarea banilor

Pînă vom fi lămuriţi în această privinţă, găsim că lucrul... frizează ridiculul şi nu putem trece cazul sub tăcere.

OAMENI ŞI LUCRURI

Pămînturi nuoi

Dacă urmărim cu multă plăcere încercările tot mai reuşite de cucerire a aerului—prin cîrma balonului—, ni se pare paradoxală alergarea exploratorilor cutezători întru descoperire de nuoi pămînturi.

Este oare suprafaţa de acum a globului terestru puţin încăpătoare pentru vieţuitorii de toate speciile zoologice, începînd cu omul? Nu are pămîntul de acum mijloace suficiente pentru hrană, siguranţă destulă pentru adăpost, bogăţie de ajuns pentru a susţinea ambiţiunile, a întărîta dorinţele multor generaţiuni?

Sportul cuceririi de nuoi pămînturi a făcut şi va face încă multe jertfe omeneşti şi cu toate aceste mereu se vor înarma şi se vor hazarda oamenii pentru alte expediţiuni către poluri în căutare de terenuri necunoscute, pentru a-şi lega numele de gloria unor atari descoperiri şi—după formula consacrată—pentru „a servi ştiinţa şi omenirea".

Am amintit nu de mult despre extrem de tragicul sfîrşit pe cari l'au găsit în pustietăţile insulei Groenlanda exploratorii Mylius Erichsen, Hagens şi eschimosul Brönlund. De la acesta din urmă, mort mai tîrziu pentru că a putut opune o mai mare rezistenţă, a rămas un număr de importante însemnări pe care le făcea zi cu zi pînă cînd îşi dădu ultima suflare.

Din Mai pînă în Noembre 1907 şi-a notat mereu impresiunile şi din jurnalul acela se poate afla cum cei trei membri ai expediţiunii—aventuraţi în depărtări nestrăbătute încă şi fără de tovarăşii lor—au luptat cu o extraordinară putere şi energie pînă să-i birue moartea. Şi ce moarte cumplită!

Incă din mijlocul lunei Mai începură a duce lipsă de alimente. Cînii lor de asemenea. Incălţămintea era din ce in ce mai deplorabilă, aşa că de la o vreme călcau cu tălpile goale pe ghiaţa lucie. Foamea se făcea tot mai simţită; vînatul tot mai rar. Cînii se luptau ca nişte bestii sălbatice pentru fiece bucată de carne.

In ziua de 25 Mai eschimosul notează: «Nu mai avem putere şi suferim grozav de foame; am făcut o escursiune, am omorît un epure şi i-am mîncat ficatul şi inima crude".

Şi tot astfeliu urmează note din zi în zi mai teribile. Imaginaţia noastră nici nu poate concepe asemenea torturi, în timp de luni de zile, cu mîncare tot mai puţină, cu membrele tot mai înghetate pînă cînd, în sfîrşit, oamenii rămîn culcaţi pe gheţari şi aşteaptă—chinuitoare aşteptare—ivirea morţii mîntuitoare, a morţii prin istovire, prin foame!

Şi în acelaş timp aci pe continent lumea îşi urma traiul; mulţi huzureau în abundenţă şi prisosuri; vinul curgea spumînd în pocale, mesele răsunau de veselie, mîncare era multă şi de prisos, iar trei martiri ai progresului, ai ştiinţei piereau stîngîndu-se de dorul unui codru de pîne şi de dorul noilor pămînturi car isă mărească bogăţia lumei şi gloria îndrăznelei omeneşti. **Rodion**

O nouă piesă de Rostand

Cel mai aşteptat eveniment artistic din toamna anului acestuia la Paris, este reprezentarea piesei „Chanteclaire" a lui Edmond Rostand pe scena teatrului „Porte-Saint-Martin".

Această premieră a aţiţat foarte mult curiozitatea publicului, din cauză că Rostand după marele succese obţinute cu lucrările sale dramatice, s'a retras din viaţa literară şi zgomoţoasă a Parisului alegîndu-şi un cuib de singurătate şi de reverii la Cambo.

Aici, împreună cu familia ocupă o modestă vilă aşezată în cea mai pitorească parte a Pirineilor.

Tot timpul Rostand lucrează, citeşte, şi face excursiuni prin împrejurimi. Plăcerea cea mare a poetului e de-a privi apusul soarelui, şi de a auzi recitînd şi cîntînd pe doamna Rostand din autorii favoriţi, care sunt; Lamartine şi Chopin.

Este parcă născut în firea marilor gînditori, de a prefera liniştea ca mediu prielnic pentru încolţirea altor opere noi. Exemple se găsesc în toate literaturile.

Se ştie că Victor Hugo a scris cele mai mişcătoare poezii în exilul de la Jersey,—Zola la Mèdan şi Lourdes-Ibsen a compus multe din dramele sale în lunga călătorie făcută prin ţările Europei.

Acest adevăr psihologic, filozoful englez Carleya l-a sintetizat în următoarele rînduri: „Singurătatea formează mediul cel mai perfect pentru creaţiune. Acolo sufletul nostru se regăseşte pe dînsul, şi ca unui vechiu prieten, începe să-şi povestească întîmplările, netemîndu-se de ochii indiscreţi ai societăţei".

Ca o complectare a teoriei, voi mai adăoga şi părerile dramaturgului Ibsen, care într'o scrisoare adresată amicului său Björnson îi spunea: „Adevărul e că nici odată n'aşi putea să scriu liber în ţara noastră, fără reticenţe. Şi de cât să scriu în aceste condiţiuni, mai bine n'aşi scrie de loc.

Acum 10 ani, cînd după alţi 10 ani de absenţă, mergeam în susul fjordului Christianiei, sufletul meu începu să fie cuprins de întristare.

Mă simţeam în prada unui rău, a unei apăsări. Şi am avut această senzaţie tot timpul, cît am stat în Norvegia. Nu mă simţeam de loc la largul meu sub privirile reci şi neînţeligente ale Norvegienilor, care mă fixau de la ferestrele caselor sau de pe trotuar".

In refugiul de la „Cambo",—Rostand a scris această piesă care are şai-zeci de roluri, fără figuraţie,—record atins în teatru modern numai de D'Annunzio în ultima sa lucrare „La Nave".

Inspiraţia i-a venit foiletînd o carte puţin cunoscută a lui Goethe, avînd ca motiv un basm francez „Le roman du Renard".

M-am hotărît în cele din urmă, spune, Rostand, să citesc acest capod'operă necunoscut, şi trebuie să mărturisesc că mi-a făcut mult sînge rău, văzînd cum străinii utilizează admirabilele noastre legende şi fabule, concepînd opere de valoare aşa precum a făcut-o Goethe.

Atunci într'un elan de patriotism literar, am schiţat această piesă a căror personaje sunt toate animale.

Subiectul nu e nou, şi genialul Aristofan l'a desvăluit în dialogurile sale, cu o putere de descripţie şi un colorit prea puternic pentru timpurile acele de criză psihologică.

Asupra titlului acestei comedii eroice încă nu m-am pronunţat. Voi boteza-o „Chantecler" sau „Chanteclaire". Cunoscutul critic de la ziarul „L'Echo de Paris",—Auguste Germain, a pus o curioasă chestiune celebrului dramaturg, cu prizire la filologificarea acestui cuvînt, la care a răspuns şi Catulle Mendès şi Eugène Fasquelle, optînd împreună cu Germain pentru „Chanteclair", fiind mai complect şi mai sonor.

Edmond Rostand avînd cel din urmă cuvîntul s'a justificat astfel: „eu n-aşi putea să dau o explicare acestui răsboi filologic, îndreptat asupra titlului piesei mele. In Littré le-am găsit pe amîndouă. Prefer pe „Chantecler", dar nu-mi displace nici arhaicul „Chanteclair". Voi hotărî aceasta în favoarea sau... defavoarea criticilor mei".

Să ştie că în ultimul timp, Rostand a primit o scrisoare de la un publicist care a scos acum cîţi-va ani un roman, cu acest nume de „Chanteclair", unde îl acuză de pastişare.

La sfîrşit adaugă că voia să transforme şi dînsul romanul în piesă, dar acum aş-

teaptă rezultatul îndrăzneţ al lui Rostand, pentru ca mai pe urmă să iee o deciziune mai serioasă. S'a rîs mult pe socoteala acestei naive acuzaţiuni, aşa cum se rîde la Paris în lumea literară, totdeauna dispusă şi spirituală.

*

Piesa are 5 acte şi e scrisă în versuri glumeţe ca şi „Cyrano", formînd o puternică satiră socială, care biciueşte moravurile decăzute ale poporului francez. Rostand a compus comedia cu aceiaşi migăleală caracteristică modului său de a lucra. Reface şi corectează cîte odată scene întregi, prescriind ca şi Tolstoi manuscrisul de cîte-va ori pentru ca să fie descifrabil.

Ideile, o mărturiseşte el, vin foarte repede, dar pînă mă hotărăsc să le aştern pe hărtie trece multă vreme; eroii mei trăesc în imaginea minţei, se mişcă, vorbesc, şi cînd le-am făcut cunoştinţa, trec puntea realităţei.

Şi deabia atunci încep să le corectez apucăturile, şi să asimilez caracterele. Pe lîngă aceste îndreptări capitale, marele dramaturg îşi montează singur piesele, schiţînd tablourile şi costumele, încît directorul de scenă se indentifică cu totul acestui principiu. Chiar actorii nu sunt lăsaţi în voia lor, căci Rostand doreşte ca ei să reproducă întocmai părerile autorului.

Coquelin Ainé va creea rolul principal, pe *Cocoş*, şi prin talentul său va ridica efectul scenic. *Galipaux* va juca pe *Mierla*.

Păunul intrepretat de d-na *Simone Le Bargy*. Iar Coquelin cel mare va face pe dulăul de curte... Mai mulţi prieteni cărora le-a cetit piesa, au găsit-o superioară tuturor celorlalte şi acum se aşteptă verdictul publicului în care Rostand are mare încredere.

*

Explicarea succesului pe care îl prevede presa franceză, se datoreşte faptului că piesele lui Rostand sunt superioare prin concepţie, prin poezia ce evocă, prin tehnica teatrală, imperios cerută de scena modernă. De aceea de cîte ori se va juca vr-o lucrare de a lui, va fi ascultată cu interes de spectatorul capricios, care nu-l poate mulţumi decît actualitatea. Teatrul lui Rostand nu-i un teatru psihologic, ca teatrul lui Ibsen, ca unele lucrări ale lui Tolstoi, ale lui Dumas-fiul, sau ale contemporanilor italieni: Prago, Roreta şi Giacosa.

Ci este un teatru scris de un „om de teatru" care este ajutat de un mare talent poetic. In piesele sale vom putea distinge întreaga gamă sufletească a omului, însă nu desvelită cu monotonie ca în piesele cu caracter filozofic-social care se scriu astă-zi în Germania. La Rostand, psihologia aceasta este uşoară, sensibilă, reliefiată, scrisă anume pentru caracterul latin, care nu se poate împăca cu disecaţiunile psihologice din teatrul ibsian.

Poate pentru aceasta succesele sale au fost aşa de strălucite, nu numai în Franţa, ci în lumea întreagă, căci cui nu-i convine lumina azurie şi căldura sublimă a soarelui, mai ales pentru acele ţări pe care razele sale le vizitează aşa de rar? *Chanteclair*, zice Octav Mirbeau, după tablourile pe care le-am văzut în atelierele pictorilor, este o simfonie-pastorală franceză, unde scena nu mai păstrează nici un secret. Dacă şi versurile au aceiaşi concepţie şi poezie ca scenariul de la „Porte-Saint-Martin", atunci succesul nu va întîrzia". Ca amănunt, voi adăuga că Rostand se află în Paris împreună cu pictorul Paxau, şi amîndoi conduc lucrările. In privinţa textului se ţine cel mai desăvîrşit secret, cu toate că rolurile s'au distribuit.

Octav Minar.

STRUNA ZILEI

MONOLOGUL BARBIERULUI

Reparaţiile şcoalelor din Iaşi au fost încredinţată frizorului C....

ZIARELE

„E rea bărbieria
Şi grea e lupta vieţii;
Schimb briciul cu mistria
Şi am să rad... pereţii".

Cumparaţi Bilete pentru Loteria 4 Clasa III a Regatului Romîn

de la Noua şi Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAŞI (Piaţa Unirei)

Dacă voiţi să fiţi CONŞTIINCIOS servit la toate clasele şi să primiţi plata cîştigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat şi până acum.

Un Loz întreg Lei 36,- O jumatate loz Lei 18 - Un sfert de loz Lei 9 Una optime lei 4-50

Cazul de la spitalul Gîrlaşi

DIN BUZEU

Cititorii cunosc cazul de o gravitate excepţională de la spitalul Gîrlaşi din Buzău.

Din ancheta ce s'a făcut a rezultat că femeea Ilinca Ilie Diaconu din comuna Păltineni jud. Buzeu, fiind în stare gravidă a fost transportată la spitalul Gîrlaşi, în durerile facerei, în ziua de 13 Iulie, unde a fost lasată fără nici o îngrijire până a doua zi Luni 14 Iulie, cînd femeea a avut o sincopă şi d-rul Rotescu confundînd'o cu moartea,—femeea a fost transportată în camera mortuară.

Luni seara pe la orele 6, servitorii spitalului intrînd în camera mortuară spre a ridica cadavrele ce urmau să fie înmormîntate, au rămas înmărmuriţi, căci fără voia lor au asistat la un spectacol din cele mai înfiorătoare:

Corpul nenorocitei Ilinca era complect descoperit, cearşaful fiind căzut jos, picioarele scîrcite, trăsurile feţei contractate în modul cel mai oribil.

Intre picioarele cadavrului un copil, şi alături de cadavru în stînga lui, un alt copil, ambii de sex masculin şi ambii morţi.

Au urmat apoi cercetări şi cunoscuta autopsie a cadavrului, despre care s'a discutat mult.

Confratele nostru „Democratul" din Buzeu, în ultimul său număr publică un lung interview cu d. Anton Filotti, în chestia acestui caz, ţinînd să spulbere infamiile ce s'au debitat pe socoteala d-sale.

Intre altele d. Anton Filotti, spune:

Eu nu zic—şi poţi să subliniezi aceasta—că d-rul Inotescu a comis o crimă, sau că este vinovat de cele i se impută, dar susţin că a procedat cu uşurinţă, căci acest caz cu atît mai mult cu cît se prezenta în condiţiuni atît de neobişnuite, d-sa era dator să-l denunţe autorităţilor respective, imediat ce el s'a produs, căci ar fi evitat ast-fel, orice bănuială şi suspiciune, şi cari azi nu mai pot fi excluse.

Acum însă, cînd pentru a se stabili adevărul, Instrucţia este silită a recurge la martori, cari nu sunt alţii decît personalul de serviciu al spitalului, toţi numiţi în posturile ce ocupă de către d-l d-r Inotescu; cînd patimile politice au intervenit, transformînd această afacere într'o chestiune politică; cînd „Gazeta Liberală" organ al administraţiei locale, care încetase să mai apară în ultimul timp, se vede silită să apară în mod expres în uumere festive, consacrate în întregime d-rului Inotescu, care de asemeni este liberal, şi numai pentru a mă acoperi pe mine cu injurii;

Cînd cu instruirea acestei afaceri a fost însărcinat tînărul supleant al tribunalului, D-l Cătuneanu, în contra cărui deşi eu personal n'am nimic de zis, căci ca vechiu coleg şi bun prieten îl stimez prea mult pentru a'l bănui, dar dat fiind că d-sa este fiul d-lui Ath. Cătuneanu Primarul Oraşului, ale cărui relaţiuni de prietenie cu d. dr. Inotenescu sunt prea bine cunoscute în localitate, cum vrei d-ta ca în faţa opiniei publice, motivele de suspiciune să fie excluse?

Şi mai cu seamă atunci, cînd în asemenea condiţiuni, rezultatul definitiv al anchetei va fi favorabil doctorului?

In afară de acestea, sunt martori cari afirmă categoric, şi dată fiind lipsa lor de interes vor fi mai uşor de crezut, că copiii au fost văzuţi Luni seara, adică în ziua cînd femeea a fost dusă la morgă, fapt pe care dacă instrucţia ar pune temeiu, atunci medicul legist consequent declaraţiunilor ce mi-a făcut, ar fi obligat să renunţe cu desăvîrşire la teoria expulzărei copiilor prin puterea de expansiune a gazelor".

Chestia aceasta devine după cum se vede din ce în ce mai senzaţională, prin complicaţiunile ce par a se ivi.

Litere-Ştiinţe-Arte

Provincie.—Nu o singură dată s'a scris despre modul cum ajung să fie interpretate unele drame mari în oraşele noastre de provincie, pentru cari nici nu există, la dreptul vorbind, piesa, ci numai o adaptare la mijloacele scenice respective.

Cine, bună-oară, n'a auzit că acum vre'o trei ani „Manase" se juca în anumite localităţi o dramă cu 4 persoane, dacă nu chiar numai cu trei: Eroul titular, Lelia şi Zeilig Şor..,

Se pare că în ţări mult mai înaintate în cultură, lucrurile nu se petrec adesea-ori mult mai frumos. Dovadă, următoarea întîmplare pe care o găsim relatată într'un ziar de artă dramatică:

Intr'un mic orăşel din estul Franţei Laugres, un impresario decise să joace „Arlesiana" lui Daudet. Din întîmplare, onorabilul impresario ne dispunînd de cît de 4 actori—2 bărbaţi şi două femei—începu distribuţia rolurilor după cum urmează: Taie deodată rolul şi atribuţia valeţilor şi a servitorilor, apoi echipajul şi cum fără echipaj Marc, patronul îşi perde tot farmecul, îl suprimă şi pe acesta.

Mai rămăneau personagii, dar fiind că nu voia să taie... multe roluri, suprimă dintr'o singură tăetură pe Baltazar, Renaude şi Inocentul!... Cît despre muzică, nici nu fusese vorba.

Şi aşa, locuitorii din Laugres, au cunoscut geniul creator al lui Daudet.

*

Teatrul naturei din livedea Catelană, a reprezentat zilele trecute „Dalila" tragedie în cinci acte C. Lounsbery şi tradusă din englezeşte de Gabriel Negoud.

Rolurile de căpetenie au fost ţinute de d. de Max, compatriotul nostru, care a jucat rolul lui Samson, alăturea de frumoasa Cora Laparcerie în Dalila. Teatrul de verdeaţă, cum e numit teatrul naturei, ia un avînt neţărmurit în Franţa.

*

„Sur le pré" (Pe teren), e titlul unei recente lucrări, asupra duelului, datorită lui Rouzier-Dorciéres, cu o admirabilă prefaţă de Georges Courteline.

Cartea a făcut sgomot în anumite cercuri parisiane, graţie vehemenţei stilului şi originalităţii ideilor ce conţine.

*

Pictorul vienez Eduard Dussech a descoperit în castelul Freudenthal din Silezia, un tablou de Tiţian, necunoscut încă. Taboul reprezintă o Madonă cu copilul Isus, şi se crede a fi fost proprietatea Marelui Duce Eugen, maestru al ordinului teutonic. Tabloul este datat de la 1534 şi este în mărime de un metru pe 60 de centimetri.

*

Sculptorul francez Théodore Riviére a fost însărcinat de regele Cambogelui, popularul Sisowath, cu facerea unui monument comemorativ în amintirea retrocedărei provinciilor Angkor şi Battambang de către regatul Siamului. Monumentul va reprezenta pe Sisowath pe tron, înconjurat de dănţuitoarele regale şi de doi tiraliori cambogieni cari îl vor umbri sub cutele drapelului tricolor.

*

Am amintit despre noua scriere a romancierului american Uptom Sinclair.

Iată oarecari amănunte asupra ei.

E întitulată „The Moneychangers" („Zaraful"). Ea zugrăveşte cu o precisiune teribilă tipurile corupte ale lumei financiare din New-york. Grămădirea de milioane nenumărate, în chip mai mult sau mai puţin cinstit, e una din crimele cele mici ale acestor oameni—zice autorul. Crima lor cea mai mare e chipul cum caută să tragă în noroiu femei cinstite, fie ademenindu-le cu milioanele lor, fie prin puterea poziţiei lor sociale, foarte arare ori prin calităţile lor personale.

Scrierea lui Upton Sinclair è al treilea roman care biciuieşte corupţia societăţei americane.

Romanul e foarte interesant şi eroii din el sunt uşor de recunoscut de cei cari cunosc societatea americană.

Informaţii

◑ *„Monitorul Oficial" publică următorul buletin, cu data de 21 August, asupra stării sănătăţii M. S. Regelui:*

„Majestatea Sa Regele a suferit în ultimele săptămîni de catarh al stomacului, cu iritabilitatea exagerată a acestui organ, provocînd fenomene nevralgice.

„Semne ale unei leziuni mai profunde a stomacului nu s'au manifestat, şi nici semne ale unei eroziuni a mucoasei sale, contrariu cu constatarea de acum doi ani.

„Examenul, făcut cu razele lui Roentgen în zilele de 18 şi 19 August a. c., a dovedit cu absoluta certitudine, absenţa unei alteraţiuni maligne a stomacului sau a altor părţi interne ale corpului.

„Cordul s'a constatat absolut normal prin acest examen, avînd dimensiunile sale normale.

„Maiestatea Sa, fiind cam ostenit în urma examenului, se va odihni acum în pat un timp de cîte-va zile.

„Se poate afirma în mod cert că Majestatea Sa Regele va redobîndi, în scurt timp, starea forţelor din trecut şi că nu există nici un motiv de nelinişte pentru viitor.

Prof. Noorden
Dr. Thedori

● Astă-seară, Sămbătă 23 August, are loc în sala Teatrului Sidoli splendida reprezentaţie teatrală dată de d-na Agatha Bărsescu-Radovici şi d. Const. Radovici cu piese romîne şi germane, din repertoriul clasic al marei noastre artiste.

Biletele la agenţia Thalia (Maximovici).

● Am relevat eri faptul că primăria a dat în antrepriza d-lui bărbier Carp, lucrările de repararea şcoalelor primare din localitate.

Acest fapt este cît se poate de scandalos, căci dînd aceste lucrări în antrepriza unui bărbier, legea pentru organizarea meseriilor nu mai are fiinţă, întru cît chiar instituţiile de stat nu respectă legile.

Lucrările executate lasă mult de dorit şi cu drept cuvînt, căci ele n'au fost executate de meseriaşi speciali. Ca culme observatorul lucrărilor e un domn cizmar.

Eri lucrătorii care au fost angajaţi de dl. Carp, s'au prezentat la camera de meserii şi au reclamat că nu li se plăteşte dreptul lor, reţinîndu-li-se şi 20 la sută pentru recepţia lucrărilor şi 10 la sută pentru un aşa zis club ce e în perspectivă să'l înfiinţeze.

Azi aceşti meseriaşi împreună cu dl. Dimitriu-Păşeşti, secretar inspector al camerei de meserii, s'au dus la primărie pentru a expune primarului faptele antreprenorului bărbier.

● După—cum am anunţat, ministerul instrucţiunei publice a hotărît înfiinţarea unei şcoli de croitorie bărbătească.

Şcoala va începe să funcţioneze la 1 Octombrie şi ea va avea de scop de a scoate meşteri Romîni.

Inscrierile pentru intrararea în această şcoală au început şi se primesc la şcoala primară „M. Kogălniceanu",

Durata cursurilor acestei şcoli va fi de 5 ani, iar numărul elevilor e fixat de o cam dată la 30.

Absolvenţii şcoalei se vor folosi de termen militar redus.

Pentru admitere se cer următoarele condiţii:

1). A fi Romîni.

2). A avea vîrsta de 13 ani împliniţi.

3). A poseda cel puţin Certificatul de absolvirea cursului primar.

In cazul cînd numărul cererilor de înscriere ar fi mai mare de 30 vor fi preferaţi la admitere candidaţii care vor dovedi că au absolvit cel puţin 2 clase secundare.

● Ministerul industriei şi comerţului a trimes o circulară camerelor de meserii, prin care le învită ca cel mai tîrziu pînă Luni 25 August să înainteze ministerului statisticele meseriaşilor.

● Comisiunile agricole ale judeţelor: Putna, Brăila, Neamţ, Vîlcea şi Iaşi au terminat tablourile de preţurile muncilor agricole pentru un nou period de 5 ani.

Aceste tablouri vor fi prezentate consiliului superior al agriculturei.

● Manevrele pe divizii vor avea loc anul acesta de la 16 Septembrie, pînă la 12 a acelei luni.

● Poimîne va pleca la Pîngaraţi o companie, sub conducerea d-lui locot. Borcescu, pentru a face gardă la acea închisoare, timp de o lună de zile.

● Un confrate din Capitală scrie:

Un redactor al nostru, întîlnindu-se cu d. Al. Petrovici, fruntaş liberal, fost ajutor de primar al Capitalei, acesta l'a autorizat să anunţe că-şi va pune şi menţine candidatura la viitoarea alegere pentru colegiul II din Capitală, ca independent şi în contra candidaturei guvernului.

Tot d. Petrovici ne-a afirmat că vechile cadre liberale vor scoate irevocabil, cu începere de la 15 Septembrie, un ziar cotidian în Capitală, prin care să se ducă o vie campanie în contra elementului socialist din partidul liberal.

◑ D. dr. Noorden, care a examinat alaltăeri pe d. Gh. Panu, s'a declarat foarte satisfăcut de starea sănătăţei vice-preşedintelui Camerei.

După cura de lapte, pe care d. Panu a urmat-o pînă în prezent, profesorul vienez i-a prescris un regim alimentar, care va contribui la restabilirea complectă a bolnavului.

◓ La 1 Octombrie a. c. vor fi eliberaţi soldaţii schimbaşi contingentul 1906, care n'au fost permanentizaţi cu ocazia punerei în aplicare a nouei legi de reorganizarea armatei.

● Aflăm că direcţiunea generală a. c. f. r. a decis ca în cursul anului viitor să construiască un nou local pentru halta Nicolina, de oare-ce actualul local este vechi şi cu totul impropriu.

● Sf. Sa diaconul Gheorghe Chitic de la catedrala Sf. Ioan din Vaslui, a fost numit sub-protoereu al jud. Vaslui.

CRONICA LUMEI

Nietschéenne.

Sub acest titlu sugestiv a publicat cunoscuta romanieră franceză Daniel Lesueur, un roman bogat în peripeţii unde sunt expuse ci mulţime de complicaţiuni sentimentale şi o lectură foarte pasională. „Jaquelina" autorului este o „nietzscheanne« sau mai bine zis una die acelea care a găsit în filosofia germană din ultime şcoală regulele de energie în conduita vieţei sale, şi care începu printr'un act de slăbiciune, căci fată tînără şi neexperimentată se dete fără hesitare primului om pe care îl iubi şi care nu era demn de amorul său. Bine înţeles mai tîrziu Jaquelina devotîndu-se operilor de redeşteptare socială se consacră cu totul unei vieţi de abnenaţie şi devotament.

Un nou amor se redeşteaptă în ea dar cel ce-o stăpîni de data asta era tată de familie.

Acest roman nou al tinerei fete nu se va putea deslega pînă la moarte.

Ea aştepta dar cu resemnare pe acel ce 'l iubea fără a-i declara nimic şi predica eroismul cu ajutorul numeroaselor lecturi ale maiestrului ei favorit.

Opera e mult şi pasionantă. Eroii sunt luaţi din lumea financiară şi industrială şi deci vedem defilînd pe dinaintea ochilor siluetele vii ale acestora,

Autorul caută în toate circumstanţele să reziste atît în dificultăţile morale cît şi în cele materiale, deşi d. Lesueur ne presintă un nietzschèenne mult mai puţin feroce ca acea al scriitorului lui Zarathoustra şi acei „surfamme" nu e de cît o biată femeie care se sacrifică în loc de a-şi realiza propria 'i fericire.

Printre romanele de actualitate aacasta merită interesul de a fi citit pentru cultura intelectuală ce o desfăşură şi poate fi pus deasupra multor şi mai ales a celor scrise ne femei, căci astă-zi cine nu cunoaşte pe scriitoarea de elită care iscăleşte cu pseudonimul masculin Daniel Lesueur?

Biblia.

S'a anunţat din Londra că John Sharp, care timp de 28 de ani a avut conducerea publicărei traducerilor de biblii în limbele străine pentru propagandă religioasă în toată lumea, s'a retras din funcţie.

Cu acest prilej a făcut unele comunicări interesante asupra activităţei sale. In 1880, cînd a intrat în funcţie, biblia era tradusă în 238 de limbi; acum e tradusă în 412 limbi. Mai rămîne însă—zice dînsul—foarte mult de lucrat. Biblia a fost tradusă în 92 limbi indiene; numărul acestor limbi e de 150. Sunt foarte mari greutăţile ce sunt întîmpinate cînd se fac traduceri în limbi primitive. La tribul Nupe din Africa, un cuvînt poate avea opt înţelesuri deosebite, după intonaţia cu care se pronunţă. Una diotre cele mai mari greutăţi le întîmpină societatea biblice acum. Un misiooar din Laos, lîngă Annam, a tradus cu cea mai mare greutate părţi din biblie în limba indigienilor şi şi-a trimis lucrarea la Londra, ca să fie tipărită. Semnele scrisului erau ast-fel că a trebuit să fie făcute tipuri speciale de „litere". Cu mare greutate au fost combinate colile pentru corectură. Dar cînd au sosit la Laos, misionarul şi soţia lui, cari aveau să le citească, muriseră de holeră. De la întemeierea societăţei biblice în 1804, au fost împărţite în toată lumea peste 200 milioane de bibli.

America religioasă.

Cine ar crede că religiile orientale să numere, în timpurile noastre, din ce în ce mai mulţi adepţi în Statele Unite?

Şi totuşi adevărul este acesta.

De cîte-va zile se poate auzi, în mijlocul marelui New-York, vocea prelungă a unui muezin care de cinci ori pe zi chiamă la rugă pe credincioşii lui Allah.

Babiştii şi Babaiştii, cele două trunchiuri ale faimoasei secte a reformatorilor persani, au cîştigat în decursul ultimilor 5 ani, mai multe mii de credincioşi in Statele-Unite.

Noii convertiţi ţin regulat meetinguri şi lucru demn de remarcat sunt însufleţiţi aproape de acelaş fanatism pe care l'au arătat primii sectatori în secolul trecut, de cînd cu persecuţia violentă prin care s'a căutat a se înăbuşi doctrinele născînde.

Budiştii au la San-Francisco un templu măreţ.

Iar adepţii lui Confucius proiectează ridicarea unui templu în apropiere de New-York. Primul templu indic au fost de curînd deschis la San-Francisco.

De alt-fel e lucru constatat că de la anul 1900 numărul studenţilor de aceasta rasă, a crescut într'un mod neaşteptat.

Numai la Universitatea din California ei sunt în număr de şeapte sprezece.

Nici publicaţiile cultului nu lipsesc; ast-fel la New York se publică „Vedanta" revistă lunară, de filosofie vedică.

Idealişti, convinşi, semănînd în aceasta cu adepţii tuturor divinităţilor, înzii cred că Puterea supremă le-a rezervat lor domnia pămîntului, ast-fel templul din San-Francisco e consacrat „tuturor religiilor cari se vor oficia aci, sub auspiciile misiunei Roma Crişma, Belur-Math, Calcuta".

Vaccinări şi revaccinări

Dr. A. Steuerman

Str. Golia No. 31

De vânzare Casele din str. Moţoc No. 36, 8 odăi şi 2 bucătării.

A se adresa d-nei Toba Grimberg.

Str. de Sus No. 147

Ultime informaţii

— —

● Viitorul **continuă lupta aprigă pentru corectitudinea în presă.**

Dovada? Ziarul d-lui Duca susţine foarte serios că Opinia **atacă mereu pe d-nii Iorga-Cuza, dar că nu se grăbeşte a cere o anchetă cari să dovedească, dacă este ceva adevărat din acuzările numiţilor domni.**

Cît de exactă este susţinerea Viitorului **o ştiu pertinaménte cetitorii noştri, care au văzut că din primul moment noi am cerut o anchetă din cele mai severe.**

Asta, însă, nu împiedică Viitorul **să continue lupta pentru corectitudinea în presă.**

Ce şarlatani!

● După cum am anunţat, la seminarul „Veniamin Costachi", din localitate, s'au înscris 200 de candidaţi.

Alaltă-eri s'a început examinarea medicală a candidaţilor şi proba muzicală.

Concursul nu se va începe de cît la 28 August sau 1 Septembrie.

◑ La liceul internat din localitate au fost declarat pentru acest an şepte locuri vacante pentru bursieri, în clasele superioare.

Concursul pentru aceste locuri va începe în ziua de 1 Septembrie.

● Direcţiunea şcolei normale de învăţători „Vasile Lupu", a primit o circulară de la Ministerul instrucţiunei prin care i se aduce la cunoştinţă că să admită anul acesta a fi înscrişi în acea şcoală şi pe elevii absolvenţi ai cursului primar, care avînd media 7 şi 8 au drept la certificatul de bună purtare ce să cere pentru a fi admis în acea şcoală.

Se ştie că pînă acum nu se eliberau de direcţiile şcoalelor primare, ast-fel de certificate, de cît absolvenţilor cu media 9 şi 10.

● Lucrările de trangulaţie pe Prut, prevăzute de protocolul întocmit de delegaţiile rusă şi romînă, în vederea stabilirei liniei de demarcaţiune a frontierei, au început de cîte va zile şi ele sunt conduse de d-nii general Ionescu, şeful institutului geografic al armatei şi lt.-colonel Rămniceanu.

Ministerul de interne a pus în vedere prefecturei să dea ordin autorităţilor comunale de pe malul Prutului să dea tot concursul delegaţilor, punîndu-se în vedere grănicerilor să permită trecerea Prutului ofiţerilor ruşi care fac parte din delegaţiunea pentru delimitare.

● D. Gh. Săndulescu, prefectul poliţiei, a decis să facă pe ziua de 1 Septembrie o mică reorganizare în poliţia locală.

Pe acea zi se va face o transferare între sub-comisarii de la secţiile respective şi tot pe acea zi vor fi numiţi trei sub-comisari, în posturile rămase vacante.

● La P.-Neamţ, în urma autorizaţiei ministrului de domenii, s'a înfiinţat o fabrică de cismărie.

La acea fabrică se găsesc actualminte 300 de lucrători. O mare agitaţie s'a produs printre aceşti lucrători şi d. Gh. Dimitriu-Păuşeşti, secretarul inspector al camerei de meserii a fost delegat să ancheteze.

D. Dimitriu a fost eri la P.-Neamţ, dar cu nici un chip n'a putut linişti pe lucrători. In raportul ce d-sa l'a adresat ministerului, d. Dimitriu arată că lucrătorii ameninţă să dărîme fabrica, dacă aceasta nu va fi desfiinţată.

◑ D. I. C. Apostol, directorul *şcoalei de adulţi* de pe lîngă şcoala «V. Conta» ne roagă să facem cunoscut d-lui Dicu, redactor de la ziarul „Evenimentul", că faţă cu calculele făcute de d-sa în «Evenimentul» din 23 August a. c., sub titlul *„O lămurire", este înscris din oficiu* ca elev la acea şcoală, spre a-şi completa cunoştinţele din Aritmetică, cu privire la *calculul cu numere întregi.*

Spre lămurire iată socoteala făcută de d-sa:

La şcoala „V. Conta" în anul şcolar 1907—1908 au fost: Elevi înscrişi: 175, promovaţi: 105 şi repetenţi: 73; ceea ce revine, după d-sa: **85 la sută repetenţi.**

Dar dacă se scade din 175 înscrişi, 105 promovaţi, un copil din clasa I primară va respunde că, rămîn 70 repetenţi şi nu 73.

Şi apoi dacă sunt 105 promovaţi, aceasta arată că în mod exact s'au promovat 60% din numărul total al înscrişilor; iar 40% sunt repetenţi şi nu 85% după cum prin calculele d-sale ingenioase scoate.

După cunoştinţele ce le posedă deci nu poate fi admis de cît în *secţia analfabeţilor* şi dacă după cum se vede, va fi cam greoiu la minte, să nu se supere, dacă va termina studiile şcoalei de adulţi în 4 ani în loc de 2.

◐ Astă-zi urma să se ţie în localul sucursalei arhivei statului, concursul pentru ocuparea postului vacant de copist.

Pentru acest post se înscriseseră 15 candidaţi. De oare-ce d. Onciul, directorul arhivei statului, care se află bolnav, n'a putut veni pentru a prezida comisiunea examinatoare, concursul s'a amînat pentru ziua de 28 August. In caz cînd d. Onciul nu va putea veni nici la acea dată, se va da delegaţie d-lui Ionescu, directorul sucursalei din Iaşi, spre a prezida concursul.

Nici-o înscriere nu se va mai primi pentru 28 August.

◑ După cum am anunţat lucrările de construirea localului antrepozitelor sunt aproape terminate.

In curînd se vor începe şi lucrările pentru construirea a patru magasii mari, după un nou model.

◑ Membrii Camerei de meserii se vor întruni mîne Duminică 24 August, la orele 2 p. m., avînd a discuta mai multe chestiuni, între care şi cercetarea împrejurărilor în care s'a făcut alegerea comitetului corporaţiei de la P. Neamţ, de a se face intervenţie pentru pedepsirea funcţionarilor care se poartă brusc cu meseriaşii, etc.

◒ Cursurile de arpentraj ale învăţătorilor, care s'au ţinut la şcoala normală din localitate, au luat sfîrşit alaltă-eri.

Au absolvit aceste cursuri următorii învăţători, din judeţul Iaşi: Neculai Mardari (Cotnari), Gheorghe Ulmanu (Cepleniţa) şi preotul Gh. Ţugulescu (Costuleni).

◑ Examenul ultimei serii de căpitani pentru gradul de maior, va lua sfîrşit în cursul săptămînei viitoare.

● D. general Tătărăscu, comandantul corpului 4 do armată, a plecat să inspecteze trupele aflătoare actualmente în tabăra dela Şipot

● Revizoratul şcolar al judeţului a înaintat ministerului instrucţiunei publice raportul asupra activităţei extra-şcolare a învăţătorilor din judeţul Iaşi, în decursul anului trecut şcolar.

● Societatea de tir din localitate a hotărît să organizeze, cu ocazia marilor alergări de cai, în ultima zi, tir cu porumbei.

● La sfîrşitul lunei aceştia un arhitecht al casei şcoalelor va veni în localitate, pentru a se duce în judeţ să facă recepţia lucrărilor de construirea noilor localuri de şcoli rurale.

◑ La seminarul „Veniamin Costachi" din localitate, este vacantă catedra de Omiletică şi exerciţii de predică, 9 ore; istoria vechiului testament 3 ore.

● Iată parochiile vacante din Eparhia Moldovei şi Sucevei: Popricani, Goeşti, Golăeşti şi Frăsuleni din judeţul Iaşi; Simnicea-Balş şi Vereşti din judeţul Botoşani; Ionăşeni din judeţul Dorohoiu.

De asemeni sunt vacante locurile de diaconi la Mănăstirile: Agapia, Varatec şi Agafton.

Solicitatorii se vor adresa direct Sf-tei Mitropolii Moldovei şi Sucevei.

● Luni 25 August, va începe la şcóla normală de fete, de sub direcţiunea d-nei Buţureanu, concursul pentru ocuparea locurilor de bursiere ale acelui internat.

● In comuna Cotnari, din judeţul nostru s'a declarat epidemia de scarlatină.

Trei copii care au fost atinşi de boală au fost izolaţi în infirmeria comunală.

● Numirile de noui revizori şcolari şi inspectori, în posturile ce s'au creat prin noul budget al ministerului instrucţiunei publice, se vor face în cursul săptămînei viitoare.

La Iaşi, după cum am spus, vor fi 2 revizori şcolari: 1 pentru oraş şi al 2-lea pentru judeţ.

Locul de revizor pentru judeţ e rezervat, se zice d-lui C. Brudariu, învăţător din Podul-Iloaia.

● Poimîne se începe concursul candidatelor pentru azilul „Elena Doamna" din Bucureşti şi şcoala normală de fete din localitate.

Concursul va dura până la 9 Septembrie a. c.

La Iaşi comisiunea examinatoare se compune din: d-na Ana Conta Kernbach, preşedintă: d-nii G. Gr. Gheorghiu D. D. Patraşcaau, dr. Müller, şi Alex. Averescu (pentru muzică) membri.

● D-şoara Raicu Eufrosina, de la oficiul central al telegrafului, a fost avansată impiegată auxiliară a 95 lei.

Au fost numiţi aspiranţi cu 48 lei, actualii supra numerari de la oficiul Iaşi:

Buţureanu Vasile, Buchman Natalia, Mihailescu Ecaterina, Busuioc Maria şi Cristescu Cornia.

● Societatea *„Unirea"* a lucrătorilor tipografi din localitate, organizează pentru seara zilei de Sămbătă 13 Septembrie a. c. o *Mare Seară Dansantă* în sala Teatrului-Circ Sidoli.

Comitetul organizator îşi dă toată silinţa, pentru ca această seară să aibă o reuşită deplină pregătind publicului vizitator suprize nemai văzute până acum la nici o seară dansantă.

In timpul seratei va cînta Muzica militară a Reg. 13 Ştefan cel Mare, care a luat premiul I la Expoziţia Naţională din Bucureşti.

● **Aducem la cunoştinţa tuturor abonaţilor noştri, că «Opinia» ne avînd încasator nici în Capitală nici în altă parte a ţării, abonaţii noştri sunt rugaţi de a nu face plata abonamentului nici unei persoane, care s'ar prezenta în acest scop**; ci să o trimită prin mandat poştal administraţiei ziarului.

Aceasta spre a evita pe viitor neplăcerea ce au avut unii abonaţi de-ai noştri, de a se vedea încasaţi de persoane străine de administraţia noastră, cari le-au eliberat chitanţe false.

Noi am reclamat acestea autorităţilor competente şi atragem atenţiunea tuturor, spre a nu se mai repeta asemenea lucruri, cari produc infuziuni regretabile.

◐ Zilnic primim reclamaţiuni şi plîngeri asupra adevăratei bătăi de joc cu chibriturile.

Aratasem acum cîte va zile cum o persoană cumpărînd două cuti de chibrituri, în ambele a găsit numai cîte un chibrit. Acelaş lucru l'au păţit şi mulţi alţii.

In afară de aceasta chibriturile ce le-a pus acum în vînzare regia sunt de calitatea cea mai proastă.

E o adevărată spoliaţiune a populaţiei.

Cutii de cele mici ce se vînd 2 la 5 bani, în Iaşi nici nu există. Direcţia regiei a trimes aceste cutii numai la ţară.

Oare e se continue mult această bataie de joc? Nu se poate lua nici o măsură?

◒ Astăzi s'a isprăvit recensămîntul copiilor în vîrstă de şcoală şi al membrilor familiilor ştiutori de carte, făcute de d. institutor Roiu, şi delegatul primăriei N. Munteanu—în secţiunea I-a.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti 23 August

Asupra sănătăţei Suveranului

Bucureşti.—Asupra stărei sănătăţei M. S. Regelui se mai comunică următoarele:

Pentru a se putea înlesni mai cu uşurinţă examinarea stomahului Suveranului cu razele Roentgen, s'a dat Regelui o mare cantitate de bismut, — ceea ce a contribuit la o dèranjare a stomahului. Din această cauză s'a recomandat Suveranului un repaos de 8 zile, în care timp va urma o dietă hotărîtă de d-rul Noorden.

Profesorul vienez la plecarea sa, s'a întreţinut cu miniştrii şi a declarat că are toată siguranţa că M. S. Regele peste cel mult 15 zile va fi deplin restabilit.

D. Carp şi partidul său

Bucureşti.—O nostimă convorbire, a căreia autenticitate se garantează a avut loc între un evreu şi d. P. P. Carp.

Evreul a spus d-lui P. P. Carp.

— Cum se face, c. c. Petrachi, că gazeta d-tale „Epoca", conţine nişte articole, care pare-că ar fi scrise de d. A. C. Cuza?

— Taci din gură,—explică d. Carp; tu nu ştii că partidul meu se compune din fel de fel de gogomani, cantacuzinişti, conservatori, etc., şi un singur om cu minte, Omul cuminte sunt eu. Cînd scriu eu ştie toată lumea. Ceia-ce scriu ei, nu interesează pe nimeni!

Conferinţa interparlamentară

Bucureşti.—D. Const. Disescu, senator, fost ministru, se află actualminte la Paris.

D-sa va pleca la Berlin, spre a asista la conferinţa interparlamentară.

Conferinţa va prezenta un deosebit interes, prin participarea francezilor, care se ştie că la început refuzaseră să ia parte.

Faptul că conferinţa se ţine la Berlin, are de asemeni o mare importanţă, mai ales în diplomaţia din străinătate.

Călătoria d-lui Sturdza

Bucureşti. — Primul ministru după ce va participa la consiliile de miniştri, ce vor avea loc Luni la Sinaia, va veni pentru o zi în Capitală, iar de aci va pleca la Constanţa.

Consilii de miniştri

Bucureşti.—Poimîne Luni vor avea loc la Sinaia două consilii de miniştri. Unul se va ţinea la ora 10 dimineaţă şi celalt după amiază la orele 4.

In aceiaşi zi, d. Ionel Brătianu, ministru de interne, va pleca în concediu.

Impositul pe venit

— O declaraţie a d-lui Costinescu —

Bucureşti.—D. Emil Costinescu, ministerul de finanţe, a declarat într'un cerc de prieteni, următoarele cu privire la impositul pe venit:

—„Asupra impositului pe venit n'am încă nimica hotărît. Am intenţia, în adevăr, de a reforma impositele noastre.

Am pus de o cam dată să se adune toate elementele necesare, care să 'mi servească la modul cum s'ar putea face aceasta reformă.

In acest scop lucrează acum biroul statistic, la care am detaşat 30 de funcţionari.

După ce lucrarea va fi terminată, voiu şti ce voiu avea de făcut".

O dezmînţire

Sofia.—Ştirile răspîndite de anumite foi ungureşti, fără importanţă, spunînd că sunt de aşteptat grave evenimente în Bulgaria. că situaţia principelui Ferdinand este nesigură că în armată ar exista fierbere sunt lipsite de temei. (Agenţia bulgară).

Călătorie de serviciu

Berlin „Reichs Anzeiger" află că d. Lindequist, subsecretar de stat la ministerul coloniilor, va face o călătorie de seaviciu de 4—6 luni în Africa orientală.

Ministerul pleacă azi.

Sinodul şi Tolstoi

Petersburg.—Sinodul a invitat pe toţi credincioşii să nu serbeze ziua lui Tolstoi.

Intrevederea dintre d-nii Tittoni şi Aehrenthal

Salzburg.—Convorbirea dintre baronul Aehrenthal şi d. Tittoni, miniştrii de externe ai Austro-Ungariei şi Italiei, a ţinut aproape 3 ore. După aceia cei doui barbaţi de stat au făcut o primblare cu trăsura.

*

Viena.—Agenţia „K. K. Telegraphen Correspondenz Bureau", publicînd o depeşă din Salzburg spune:

Intrevederea dintre d-nii Tittoni şi Aehrenthal la Salzburg este o nouă manifestaţie a politicei de încredere mutuală care permite ca Italia şi Austro-Ungaria să urmeze, de comun acord, acelaşi linie de conduită în toate chestiile care privesc ambele state aliate. Intrevederea din Salzburg a dat ocazia celor doui barbaţi de stat să aibă un schimb de vederi nu numai asupra situaţiei generale din Europa dar şi asupra afacerilor din Turcia, unde starea lucrurilor a fost atît de mult schimbată de astă-vară.

Date fiind relaţiile personale dintre cei doui miniştri şi alianţa existînd între Italia şi Austro-Ungaria, schimbul de vederi a avut un caracter de intimitate şi încredere.

Intru cît priveşte evenimentele din Turcia, o perfectă concordanţă de vederi există încă de mai înainte între Roma şi Viena, şi cuvîntul de ordine al tuturor cabinetelor este de a observa faţă de noul regim din Turcia o atitudine expectativă bine-voitoare, în speranţa că situaţia se va consolida şi că Turcia va fi un element de pace în Europa.

*

Salzburg. — Intorcîndu-se de la primblare, unde a fost surprins de de ploaie, d. Tittoni a primit pe reprezentanţii presei.

Ministrul a declarat că nota publicată de agenţia telegrafică „K. K. Telegraphen Corespondenz Bureau" cu privire la intrevederea din Salzburg, rezumă în chipul cel mai clar schimbul de vederi dintre cei doui miniştri. D. Tittoni a declarat că nu are nimic a adăoga peste cele spuse.

Ministrul şi-a exprimat satisfacţia pentru paşnica dezvoltare a evenimentelor din Turcia, declarînd: „Dorim ca această paşnică dezvoltare să continue".

Holera în Rusia

Petersburg.—Cîte-va cazuri izolate de holeră se semnalează la: Kiew: Moscova, Jaroslaw, Orel şi Kastroma pe Don, s'au semnalat eri 76 cazuri, dintre care 39 urmate de moarte.

Ştiri din Turcia

Constantinopol.— Ziarele greceşti atacă pe bulgari pentru procedarea lor în vilaetul Monastir.

*

Ziarele dau amănunte asupra înmormîntărei solemne ce s'a făcut lui Damad Mahmud Paşa şi la care au asistat cîţi-va principi.

S'au dat onorurile militare.

*

Nazim Paşa a fost numit comandant al corpului II de armată din Adrianopol şi a fost reabilitat de ministrul de resboiu, în acelaş loc unde cu 7 ani în urmă fusese degradat.

Boala lui Tolstoi

Petersburg.—Contesa Sofia Tolstoi declară că soţul ei, în urma unei boli complicată cu influenţa, trebuie să stea în pat.

Armata lui Mtongi bătută

Tanger.—Un ziar află din Tanger că armata lui Mtongi a fost bătută în Marocul de sud, de trupele hafidiste. Fratele lui Mtongi a fost prins şi dus la Marrakeş; Mtongi însuşi a fost înconjurat în fortul seu. Triburile, care pînă aci apăraseră pe Abd El Azis, combat acum contra lui Mtongi.

Numire

Belgrad,—D. Azarian Effendi, fost consul general la Galaţi, a fost recunoscut de guvern ca ministru al Turciei la Belgrad.

PRIMARIA COMUNEI IASI

— —

PUBLICAŢIE

In ziua de 30 August a. c., oara 11 a. m., se va ţinea în Camera acestei Primării conform art. 72—83 din legea comptabilităţei publice, licitaţie prin oferte închise pentru furnitura furagelor necesare cailor şi boilor de la serviciul Curăţirei stradelor şi de la Abator, pe timp de un an cu începere de la 1 Septembrie a. c.

Garanţia provizorie 2000 lei în numerar sau efecte garantate de Stat.

Condiţiunile de licitaţie precum şi caietul de sarcini se pot vedea în fiecare zi de lucru la Serviciul Administrativ.

No. 17,998.
22 August, 1908.

Şcoala Profesională de Fete

„TEREZA PARASCHIVA G-ral MILICESCU"

— IAŞI, Str. ALBINEŢ No. 5 —

Se anunţă că în această şcoală se predau cursuri teoretice şi practice de croitorie precum şi limbele Franceză, Germană şi Romînă, Aritmetiea şi Comptabilitatea, Pictura, Musica şi Piano.

Se primesc eleve interne, externe şi semi-interne.

De aseminea se primesc în gazdă eleve, care urmează la şcolile statului, iar în atelierul de croitorie a acestei şcoli, condus de d-ra Emilia Stavri, absolventă a „Reuniunei Femeilor Romîne" Gr. II-lea, se primesc absolvente de la alte şcoli, care doresc să facă practică, fiind plătite.

Inscrierile încep la 20 a. c. şi vor ţine pănă la 10 Sept.

DIRECŢIUNEA.

O Domnişoară absolventă a Conservatorului din Iaşi, foastă elevă a d-re-Aspazia Sion, dispunînd de timp liber, doreşte a da lecţiuni de piano la domiciliu şi în familie.

A se adresa în strada *Bucşinescu No. 4*, Iaşi.

INSTITUTUL DE DOMNIŞOARE

CHAMPALBERT-HEROVANU

IAŞI—STR. BARBOI 19—IAŞI

Acest Institut cuprinde curs primar după programa statului cu limbele Franceză şi Germană şi piano, precum şi un curs special de franceză, germană piano, lucru şi pictură.

Se primesc eleve interne, externe şi semi-interne. De asemenea se primesc şi băeţi pentru clasa I-a primară, numai externi.

Inceputul cursului la 1 Septembrie, Inscrierile se încep la 15 August. Se trimet prospecte la cerere.

O frumoasă amintire

puteţi avea

fotografiindu-vă numai la

Fotografia Artistică WEISS

IAŞI—PIAŢA UNIREI

5 LEI, 12 FOTOGRAFII MIGNION

DE VÊNZARE

Două case compuse din *2 prăvălii* cu locuinţă, bucătărie, pivniţă, situate în oraşul *Vaslui*, str. Hagiului 1314.

A se adresa d-lui *Avocat M. Magder* —Iaşi.

Se caută pentru o fabrică din localitate un străjer de noapte. Ofertele a se adresa la administraţia acestui ziar.

E. Herovanu

AVOCAT

Strada Tăutu 1 Iaşi

Cons.: 8—11 dim., 1—9 sara.

SE CAUTA ELEVI LA TIPOGRAFIA H. GOLDNER.

„VICTORIA"

SOCIETATE ANONIMA DE

Asigurari generale şi Reasigurari

IN BUCUREŞTI

Direcţiunea generală : Str. DOAMNEI No. 10

Capital statuar 5.000.000

Intăia emisiune lei 1.000.000

Primul vărsămînt Lei 300.000

Societatea este representată în toate localităţile mai principale din ţară prin Agenţii săi şi face *Asigurări* contra riscurilor de

INCENDIU şi EXPLOZII

ACCIDENTE

CORPORALE ŞI ASUPRA **VIEŢEI** *OMENEŞTI*

TRANSPORT

Terestru, Fluvial şi Maritim

—REPRESENTANŢA GENERALA PENTRU JUDEŢUL ŞI ORAŞUL IAŞI—

Strada Ştefan cel Mare No. 33

Un izvor de bogâtie prin Economie

s'a înfiinţat un mare atelier boiangerie de lux unde se efectuează or ce lucru atingător de această branşă, adică se spală se curăţe se vopseşte or ce haină, atât de bărbaţi cît şi de damă etc. pot fi ele cît de vechi devin ca noi asemenea primeşte or şi ce reparaţiuni mă am decis a lucra credincios şi mai eftin ca or unde pentru am-I face clienţi mulţi, posed şi o mulţime de certificate de mulţumire din partea unor domni clienţi civili şi militari, înştiinţat printr'o carte poştală vin la domiciliu d-lor clienţi.

Se preschimbă gulere de catifea la paltoane şi pardisiuri.

— SERVICIUL PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS —

LA „PARISIANU" Iaşi, Strada Veche 45.

Vis-a-vis Biserica St. Sava.

DEPURATIVUL LAROZE

SIROP DE CÓJE DE PORTOCALE AMARI

CU IODUR DE POTASSIUM

(Sare de iodină).

Preparat de J. P. LAROZE, Pharmacist,

PARIS — 2, rue des Lions-Saint-Paul, 2 - PARIS

Tótă lumea cunóşte proprietăţile iodurului de potassium. DOCTORII RICORD, BLANCHE, TROUSSEAU, NELATON, PIORRY, ROGER, au obţinutăra cele mai bune efecte în *afecţiunele scrofulóse, limfatice, canceróse, tuberculóse, caria óselor, tumorile albe, bólele pelei, sângelui, accidentele sifilitice, secundarii şi terţiare.* Toţi medici citaţi acilea prescriu **Iodurul de potassium** asociându'l **Siropului Laroze de cóje de portocale amari**, carele, prin acţiunea sa tonică asupra aparatului digestiv, înlesneşte absorbţiunea Iodurului şi eviteadă iritaţiunea vătămătóre ce póte resulta din întrebuinţarea lui topit în apă numai.

SIROPUL DEPURATIV LAROZE

se găseşte în deposit la tóte pharmaciile bune unde se mai póte găsi încă şi

SIROPUL SEDATIV de coji de portocale amari preparat cu BROMURUL DE POTASSIUM

fórte eficaciu contra *Epilepsiei, histeriei, bólei, numită jocul St-Guy, insomniei copiilor în timpul dentiţiunei,* etc. etc.

1420

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi : 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

„România musicală"

— IAŞI —

24 Str. Lăpuşneanu 24

Piane: din cele mai renumite Fabrici începînd de la Lei 700—pînă la cele mai scumpe.

Renumitele Pianine Zimmermann cea mai mare fabrică din lume.

Gramofoane: Marca „Inger" preţuri, reduse Gramafon de concert mare cornet dirigiabil redus din lei 250—la lei 150.

Plăci mari de concert pe ambele părţi numai Lei 4.—o placă.

Note muzicale: pentru Conservator, studii şi piese moderne.

Viori pentru şcoale, Orchestră şi solişti.

Mandoline italiane, Violoncele, Flaute.

Coarde fine din cele mai renumite fabrici.

Preţurile cele mai eftine.

Hîrtie diafană de lipit pe geamuri cele mai frumoase desenuri.

Tablouri de artişti celebri precum şi Rame.

Preţurile cele mai reduse.

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2me, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

BÓLE CONTAGIOSE

recente sau vechi *Scrofule bólele pieleĭ (dartrŭ, Eczema, herpes, Lepra,* etc.) şi alte afecţiunĭ resultându *din viciurile sangelui. Ulceri, glandule, rhumatisme ulceraţiunĭ a le gurei şi a le gâtului, tumori, inelciturĭ, exostozĭ, impotenţă* şi tóte accidentele siphylitice dobandite sau ereditarie. *Vindecare sigura si radicală* a bólelor celor mai inveterate si rebele tutulorĭ tratamentelorĭ prin

BISCUITS DU Dr OLLIVIER

unicĭ aprobaţĭ de către Academia de Medecina din Paris.

Unicĭ autorisaţĭ de către guvernulŭ francesŭ.

Unicĭ admişĭ în spitalurile din Paris.

Recompensă naţională de 24,000 f.

Acestu medicamentŭ fórte plăcut intrebuinţatŭ de 60 anĭ de către cei marĭ medicĭ ca celŭ mai putinte *depurativu* cunoscut este unicul în *tóta lumea* posedându aceste titlurĭ onorifice şi avându obţinutŭ aceste inalte distincţiunĭ cea ce indică imensa sa superioritate.

Depositŭ generalu : 62, r. de Rivoli, Paris

Uĭ broşura asupra aceste bóle tasoţate fie-care cutie

Depou în Iaşi la Fraţii Konya farmacistĭ

Sirop Codéine Tolu Zed

SIROPUL Dului ZED

are pentru basa principală **Codeina şi Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fi ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătóre a le opiului.

Foloseşte de minune în contra **irritaţiunilor, peptului** si **ale pulmonilor**, a **tusselor invechile, bronchitelor, tusei măgăreşci, catarrhelor, insomnielor,** etc.

Paris, *strada* **22, Drouet** şi la *diverse* **Pharmacii**

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix : 0f 60c.

Raymond GARIEL,

2me, quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raymd GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6f50

R. GARIEL

2me, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

Cumpăraţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei care au întîrziat

Să nu piardă ocaziunea acum la :

Clasa III-a a Loteriei

Tragerea

la 2 şi 3 Septembrie

LEI 900000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zèci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara din puţinile

Lozuri Norocoase

ce au mai rămas libere la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale :

1/8	Una optime	Lei 8.50
1/4	Un sfert	Lei 17
1/2	Una jumătate	Lei 34
1	Loz întreg	Lei 68

Prêţurile oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	4.50—lei	1/4	Un sfert	9—lei
1/2	Una jumătate	18 — lei	1/1	loz întreg	36—lei

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează serviciu cel maĭ Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se tace imediat după tragere.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant & Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
» » » IV, 40 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacția și Administrația: Str. Stefan cel Mare, 38. | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul V.—No. 518.—IAȘI, Marți 26 August 1908

MARELE VINOVAT

— Cine a provocat venalitatea magistraturei ieșene —

In mijlocul zgomotului surd al berăriei, complectat prin cîntul unor artiste răgușite și sunete discordate ale unei orchestre în miniatură, se puteau distinge gesturile violente care tradau o discuție din cele mai pasionate.

Erau numeroși cei din jurul mesei și aparțineau tuturor partidelor. Se aflau printre ei și liberali și carpiști și takiști, iar obiectul discuției—cum nici nu era cu putință altfel—îl formau cunoscutele acuzațiuni aduse magistraturei ieșene prin „Neamul Romînesc".

Cu toate că chestiunea pusă în discuție era în afară de luptele de partid, politicianismul domina, duelul era pe bază de incriminări reciproce.

— Trebuia să ajungem aci, spunea un carpist. Prea era mare cărdășia dintre d-nii Ionel Brăteanu-Haret și Iorga, pentru ca acesta, și cu acoliții săi, să nu-și închipuie că totul le este permis în această țară. Și nu știu zău, dacă nu se va dovedi mai curînd de cum credeți că ie vorba în cazul de față de o repetiție a celor petrecute în Cameră în chestia teatrului național; nu știu dacă d-nii Iorga și Cuza nu s'au asigurat dinainte de binevoitorul concurs al d-lor Brăteanu-Haret. Atitudinea *Viitorului* dă foarte mult de bănuit în această privință. Și ceea ce se petrece în mare la București, se petrece în mic la Iași. N'ați cochetat atîta vreme cu naționaliștii, nu i-ați ales, nu le-ați dat concurs în toate mișcările lor, nu vorbește zilnic d. Stere—maestru în ale dupliciității—despre dualitatea Iorga-Cuza în termenii cei mai răi, pentru ca în „Viața Romînească" să nu-l mai scoată din laude pe directorul „Neamului Romînesc"? Eu cred că în cazul de față era vorba de o lucrătură, dar că lovitura a mers prea departe, așa că organizatorii încep a se speria de consecințele faptei comise.

— Nu ie adevărat, ripostă enervat unul dintre liberalii prezenți. Nu se pot inchipui oameni politici serioși, patrioți, miniștri ai țerei, punînd la cale denigrarea justiției, care ie baza vieței noastre politico-sociale. E o aberație de a bănui, dar încă de a susținea serios așa ceva. Explicația îndrăznelei acuzatorilor nu trebue căutată într'un pretins concurs asigurat și impunitatea garantată ci în apucăturile isterice ale acuzatorilor. Oamenii acești sunt sinceri dar sunt nebuni, căci de ar fi fost normali ar fi trebuit să găsească în însăși patriotismul lor un argument pentru a nu proceda cum au procedat Vinovat este....

— Să vă spun eu, se grăbi a continua un takist, mucalit din fire, vinovat, marele vinovat, în această chestie este.... Bădăreu. Pun rămășag că mîine gazetele pe dînsul îl vor scoate vinovat.

Și cum cei prezenți se arătau surprinși, el continuă:

— Garantez că așa o să fie. Argumentul ie și mai eftin, și mai la modă și prinde mai ușor. Bun, rău, tot ce se petrece în Iași, Bădăreu îi de vină.

Răsfoiesc gazetele de dimineață. Articolul de fond din *Epoca*: Alexandru Bădăreu este vinovat că magistrații ieșeni au putut fi acuzați.

Lasă că aceasta însamnă să admiți de monedă bună spusele d-lui Cuza, dar oamenii serioși se vor întreba: întru cît îi vinovat senatorul de Iași? Oare d. Ghinea Ionescu, vizat prin atacurile d-lui Cuza, de către fruntașul nostru a fost făcut prim-procuror? Oare d. Stoinescu nu era de atîta amar de vreme în magistratura ieșană? Oare pe d. Leonescu—vizat și d-sa prin articolul din *Neamul Romînesc*—nu l'a găsit d. Bădăreu procuror general? Și tot astfel cu ceilalți membri ai Curței de Apel, care compun camera de punere sub acuzare, invinuită și ea de a se fi lăsat cumparată prin banii jidanilor.

Ah! Aceste sunt argumente de muritori comuni, de oameni cari nu cunosc rostul lucrurilor, de clientelă interesată îți vor respunde gazetarii cartelați intru a învenina atmosfera noastră politică. Adevărul este altul, cu totul contrar și dovada lui o face detectivul politic de la „Epoca", care ca un nou Sherlock Holmès, —dacă nu chiar ca celebrul Archy din și mai celebrul *Plus fort que Sherlock Holmès* al lui Mark Twain—a adunat probele, le-a colectat și clasificat.

Oare nu se produc acuzările tocmai în contra magistraților din Iași? argumentează el. Oare nu este Iașul fieful politic și centrul avocățesc al d-lui Bădăreu? Oare nu este vorba de jidani și nu sunt jidanii garda de onoare a d-lui Bădăreu? Ergo.

Iar „Viitorul", ziarul nuanței înaintate din guvern, dar condus de un adolescent politic, aplaudă din răsputeri la această argumentare— uitînd că a recunoaște de bune argumentele „Epocei" înseamnă că un ziar oficios recunoaște implicit că acuzațiile d-lui Cuza se bizuie pe fapte adevărate.

Ce importă „Viitorul" că d. Bădăreu n'a avut nici în clin nici în mînecă cu toate aceste procese de care vorbește „Neamul Romînesc"?

Extasiat înaintea ingeniozității confratelui său cartelat—„Viitorul" aplaudă cu entuziasm și numai mici, neînsemnate obiecțiuni are de făcut.

In colo totul ie adevărat: magistratura ieșană ie venală, iar marele vinovat tot fruntașul nostru este.

Astfel se face politică și gazetărie de către acei care toată ziua ne vorbesc de occidentalizarea moravurilor politice. Frumoasă gazetărie, fericiți reformatori! **C. Sorin.**

Succesul ie real?

Șeful guvernului se reîntoarce astăzi din străinătate și formele exterioare vorbesc în senzul că d. Sturza se întoarce triumfător. Rare ori un bărbat de stat al Romîniei a avut ocazia ca, într'un interval atît de scurt, să vie în contact cu atîția conducători ai politicei europene și să cerceteze împreună cu ei rostul Romîniei în mersul general al politicei.

Am zis că formele exterioare vorbesc în acest senz și, desigur, că aureola cu care se întoarce d. Dim. Sturdza, va repercuta influența ei hotărîtoare asupra multor chestiuni de ordine internă, a partidului liberal.

Dacă și fondul ar corespunde formei, noi n'am mai sta un moment la îndoială să recunoaștem succesul bătrînului șef al liberalilor.

Noi nu facem opoziție selbatecă, denigrătoare a tot și toate. Din contra, recunoaștem meritul adversarului, cînd acel merit este real și cu atît mai mult de astă-dată, cînd succesul d-lui Sturdza ar insemna și succesul țărei.

Chestiunile, insă, care formează astăzi actualitatea în diplomație, sunt prea complexe și prea gingașe pentru a putea fi judecate în mod simplist. Prea multe ciocniri de interese există, prea multe interese contrare au de rezolvit diferitele state interesate în procesul ce se desfășoară în Macedonia prea sunt în contradicție interesele noastre și ale agrarienilor Unguri, în ce privește convențiile dintre noi și Austro-Ungaria, pentru a se putea ști, dacă rezultatele întrevederilor și conferințelor de astăzi, avute de d. Dim. Sturdza, insamnă un succes real pentru Romînia.

Urmările celor hotărîte acum se vor cunoaște mai tîrziu și numai atuncea se va putea ști, dacă într'adevăr aureola cu care se spune că se întoarce primul ministru, corespunde sau nu realității.

Obicinuiți a nu ne prea lua după formele exterioare, facem rezervele noastre în privința succeselor obținute de d. Dim. Sturdza în străinătate, deși, n'am sta un moment la îndoială să recunoaștem din toata inima acel succes, care, cum am mai spus, ar insemna și succesul țerii.

Insinuarea „Viitorului"

Cazul Cuza continuă să prăocupe întreaga presă romînească. Și ori-cît, anumite gazete, care se prenumeră în presa carpistă, manifestează o vădită simpatie pentru acțiunea antipatriotică a profesorului calomniator, totuși nu se pot opri, de a nu face cor cu întreaga opinie publică și a cere o sărioasă anchetă, care să stabilească adevărul.

Noi, cari cunoștem—ca localnici—și apucăturile bolnave ale profesorului Cuza, pe cari nu odată le-am denunțat publicului și celor de la guvern, și pe magistrații asupra cărora s'a năpustit cu atîta furie șeful tinerilor gălăgioși ieșeni, ne-am exprimat convingerea, că ancheta ce ar face nu ar putea stabili altceva, de cît calomnia.

Ne surprinde însă, și ne indignează insinuările răutăcioase, pe cari le face ziarul semi-oficios Viitorul.

Intr'un articol dintr'un număr recent, Viitorul *spune, că de mult se șoptea că magistratura ieșană n'ar fi corectă, că lucruri ilegale s'ar fi producînd în împărțirea justiției în a doua capitală a țării.*

Mărturisim că, nu știm întrucît această insinuare merită a fi crezută, dar nu ne putem opri de a nu observa că Viitorul, *ca gazetă semi-oficioasă, cari se inspiră din cercurile puternicilor zilei, a uitat că insinuînd așa, lovește mai mult în ministrul justiției de cît în magistrații ieșeni.*

Căci, dacă în cercurile din care se inspiră Viitorul, *și prin urmare și în anturajul d-lui Toma Stelian, circulau asemenea șoaptă, de ce nu s'au luat din vreme măsurile necesare, de ce s'a așteptat ca lucrurile să ia o întorsătură atît de penibilă, ca aceea a acuzării magistraturei de către un reclamagiu și doritor de scandale, ca d. Cuza?*

Ni se pare că d. Toma Stelian era dator să intervie din primul moment, *și să nu lase a se perpetua o dăunătoare stare de lucruri, care să ajungă mai pe urmă —cum a și ajuns—a periclita prestigiul magistraturii și încrederea desăvîrșită, ce trebue să o aibă justițiabilii în judecătorii lor.*

De data aceasta — dacă insinuarea Viitorului *este adevărată—d. Stelian* a lipsit, *ca și în alte rînduri de altfel,* de la datoria lui.

Ne place a crede însă — și faptele ne conduc la aceasta—că insinuarea Viitorului *este absolut* fantezistă. *Și ea caracterizează perfect presa, care într'o situație mai mult sau mai puțin dificilă nu are curajul de a-și afirma o convingere* netă, precisă. *In ea se oglindește perfect, spiritul șovăitor și influențabil al d-lui Duca, tîndrul director al* Viitorului.

Este trist, că a trebuit să facem o asemenea constatare; căci dacă în cercurile luminate, o simplă bombă aruncată de un bolnav, poate zdruncina prestigiul celei mai înalte instituțiuni, ce să mai zicem de aceia, cari caută anume să provoace scandale și să caute pete în soare? **Em.**

Chestiuni locale

PREȚUL VINULUI

Incontestabil că cultura viței a luat în ultimul timp o extra-ordinară dezvoltare, în special în județul nostru. Imprejurimele Iașului sunt astă-zi aproape toate acoperite cu viță americană, plantată în locul vechei vițe romînești, distrusă de filoxeră.

Or încotro te duci, în spre dealul Copoului sau în spre dealurile Tomeștilor, pretutindenea se văd acele contururi regulate, acele linii de demarcațiune, semn caracteristic al viilor replantate și aceasta după ultimele cerințe.

Ast-fel dar, pentru Iași, această cultură îmbracă o deosebită importanță, cum de alt-fel a fost lucrul și în trecut, căci imprejurimile orașului nostru au fost și odinioară locul potrivit pentru cultura viței. De la buna producțiune a viilor depinde și buna stare a multora din noi, căci averi foarte frumoase au fost din nou puse în mișcare prin replantarea viilor.

De acea recoltele viilor nu lasă indiferenți pe ieșeni; de aceea anul acesta, cînd cele mai multe din vițele americane trebuiau să dea rod, s'a urmărit cu viu interes mersul viilor; de aceea anul acesta, cînd elementele ni s'au arătat atît de dușmănoase, cînd, după seceta teribilă au venit ploile fără sfîrșit, o mare îngrijorare a cuprins pe cei mai mulți.

Iar după ce vremea rea a trecut și toamna frumoasă a început să se arăte, cînd aproape se poate afirma cu siguranță că vom avea o recoltă supraabondentă de struguri, au început griji în privința prețului. Se credea că acesta va fi influențat în rău pe de-oparte din cauza nuoei legi a monopolului cărciumelor rurale, iar pe de altă din lipsă de vase.

Iată, însă, că toate aceste prevederi au fost înșelate. Prețurile se anunță a fi din cele mai bune și unii din podgorenii noștri au primit oferte din cele mai favorabile.

Ast-fel dar, lucrurile se prezintă sub o formă din cele mai îmbucurătoare. Pe lîngă farmecul vieței de la vie, la adăpostul căldurilor înăbușitoare, producția din ăst an se anunță ast-fel în cît podgorenii nu au motiv de a regreta averile cheltuite pentru replantarea viilor.

OAMENI ȘI LUCRURI

REINTOARCERE

In fiece zi, la ora sosirii trenurilor, se poate vedea cîte un mic cortegiu de trăsuri. Fiecare din noi zărește cîte un cunoscut ori mai mulți, dar par'că nu i-ar mai recunoaște.

Omul reîntors din altă atmosferă, omul care și-a petrecut cele cîteva septămini de răgaz în mijlocul frumuseților naturale, se întoarse neapărat schimbat; pe fața lui, în ochii lui e ceva straniu în înțelesul bun al cuvîntului; în jurul lui plutește o aureolă de o misterioasă putere de înfrumusețare și ți se pare că l'a poetizat întru cîtva mediul de liniște și de farmec în care a trăit numai un scurt timp.

E în adevăr uriașă puterea mediului din acest punct de vedere și e nespus de mare, de strînsă și de trainică putere de înălțare a firii încunjurătoare asupra omului.

Și așa trebuie să fie. Nu este natura o „alma mater" pentru orice muritor; nu e chemată generozitatea ei de mamă să cultive simțurile lui, să-l îmblînzească, să-l învețe, să-l mîngăie, să-i ușureze greutatea vieței?

Par'că nu ne vine să credem că în mijlocul unei imense bogății a naturii, în tovărășia încîntătoarelor ei podoabe a sublimelor ei armonii, să întîmpinăm oameni răi, așa cum îi găsim la tot pasul în mijlocul orașelor, unde omul se încaieră cu semenul său, unde lupta pentru traiu învenineză sufletele și falșifică gîndurile, unde urîtul predomină toate actele materiale și spirituale, unde nimic nu există care să-l înfrumusețeze prin frumuseți încunjurătoare, așa cum floarea știe să parfumeze cîmpia și să ne facă a uita că dedesubt e țărîna în care vom dispărea în curînd.

Și nu se poate ca omul revenind din mijlocul trumuseților liniștitoare, unde a fost silit să-și poarte gîndul și simțirea numai în medii de poezie, unde la nimic n'a putut rîvni din ce alcătuiește viața lui de toate zilele să nu readucă un suflet reîntinerit prin balsamul delicios al poeziei și purificat de tot ce este vulgar, de tot ce poartă în sine comun și prozaic.

Nu s'ar putea oare impune tuturor, dar tuturor fără excepțiune ca măcar o mică parte din timp—fie și numai o lună de vacanță—să și-o petreacă afară de oraș, în mijlocul unor variate și înalte frumuseți pentru a-și educa sufletul, a-și reînoi simțirea, a-și uita urîtul care înfierează cu pecetea meschinăriei fruntea omului modern în lupta pentru traiu?

Invățămîntul în școli urmărește în primul loc sau esclusiv scopuri practice; el tinde a înarma copilul—omul viitor—cu mijloace de rezistență, pentru a-i asigura dacă nu victoria, cel puțin o înfrîngere mai mică în marea luptă pentru traiu.

Dar cine se ocupă a îmbogăți sufletul cu tot ce-l poate fi mai apt de a primi senzațiuni și vibrațiuni înaintea frumosului ori unde se află? Școala viitoare va avea de sigur în programul ei și această educațiune.

Este, credem o obligațiune care ar da mai excelente foloase de cît întreg învățămîntul din școli. **Rodion**

BAZARUL TURCESC

Cele două Turcii.—Vizita la Constantinopole.—Buiuc Ciarși.—Curiozități.

Constantinopolul continuă a fi la ordinea zilei. Nenumărați sunt călătorii și curioșii cari se grăbesc să vadă capitala Turciei în vremea aceasta, sub regimul erei nuoi, constituționale.

Ori cine a vizitat interesantul oraș, cunoaște renumitul „bazar" unde nici un trecător, european, nu poate intra fără a scăpa de... tîrgueli.

Iată instructivele detalii asupra acestui bazar pe cît de vechiu, pe atît de original.

Un oraș acoperit, labirintic cu o mulțime de uliți în care te poți rătăci; o clădire artistică, săpată de cîrtiți antediluviane, unde lumina albastră a cerului pătrunde slăbită și aruncă un reflex mistic de frumusețe pe șuvoiul de oameni care se mișcă încet și pe comorile înșirate spre vînzare ale negutitorilor—ăsta e Buiuc Ciarși, bazarul vechiu al Stambulului.

Ajungi acolo prin ulicioare înguste și întortochiate în cari vînzătorii de poame și de ghiață strigă mereu chemînd mușterii, iar curățitorii de ghete stau în șiruri lungi pe lîngă zidul dărăpănat al vre-unui ținterim.

Buiuc Ciarși e pe vîrful unui deal, dar poți merge acolo și în trăsură, dar cu mare înconjur. Ai însă prilej să arunci o privire și pe clădirile galbene ale Inaltei Porți, pe ambasada Rusiei și pe Moschea de marmură a lui Osman.

In bazar plafondul e jos, aerul înăbușitor și plin de miros de tutun, de apă de trandafir, de chilimbar, de cafea și lemn de sandal.

Fie-care meserie are aici o ulicioară a sa, după cum în orașul vechin are cîte o uliță o mare. In prăvălii, așezați unul lîngă altul, bat cu ciocanele cizmarii; în alt șir lucrează împletitorii de cergi, curățind lîna cu coarda unui arc uriaș, pe care îl țin între genunchi. In alt șir lucrează strugarii, învîrtind cu un arcuș lemnul ce lucrează în fața uneltei de fier.

La fie-care pas te plictisesc dragomanii Ovrei ori Armeni și nu te părăsesc nici după ce le spui ca n'ai nevoe de ei, ci ca niște rechini se ațin pe urma ta. In ulicioara juvaergiilor vezi din toate ferestrele strălucind bucăți delargint și, în talere cu pline ametiste, turcoaze, pietre de la Meca, care te momesc să te oprești.

In ulicioara cu curiozități orientale, nici n'ai băgat de seamă, cînd te-a luat un negustor și te-a băgat în prăvălie. „Nu se plătește nimic pentru văzut" zice el, și te cinstește cu cafea sau ceai, după cum ți'o fi poftă. Iți dă cașcuța pe un scăunaș de paie și în vreme ce sorbi din ea, îți arată pînzături lucrate de fiicile Buharei, cu flori cusute pe ele, covoare din Belucistan, cari scîntee c'o flacără întunecoasă ca niște tăciuni pe jumătate stinși; basmale cu broderii de mătase, pe cari poate le-au răpit de curînd niște soldați cruzi de pe capul femeilor macedonene și altele cusute poate în vre-un harem din Anatolia și mai miroase încă a trandafir ca lăzile în cari au stat păstrate. Iar privirea ta lunecă de la măsuța colțurată, împodobită cu sidef, aflătoare jos, la bronzurile indiene cu șerpii lor cu ochelari, stînd ridicați în coadă și la chipurile lui Buddha, cari îți zîmbesc din rafturi; apoi la lingurile cu foi în formă de ou și cu porumbei în coadă, la narghilele de cristal cu șerpi roși și cu mușcuri de chihlimbar aurit și la paftalele de argint, purtate cînd-va de-o mireasă albaneză.

*

Dar să nu crezi nici o vorbă din cîte ți-o spune negustorul, jurîndu-se. O să se bată în piept și-o să vorbească ba războinic, ba ca un om pe care l'ai jignit în cinstea lui și o să-ți spună că tot ce are e marfă adevărată originală și că el, un biet Turc, ar fi bucuros să iai ceva pe cît l'a costat cumpărătura și că nu ți-ar vinde, dacă ar avea para chioară la sufletul său și că-i placi, de aceea ar voi să vază banii tăi. Dacă vei cerceta bine, vei afla că negustorul nu e Turc, ci Ovreiu și nu-i sărac, și că, dacă ar voi, ar putea cumpăra palatul ambasadei rusești; mărfurile cu cari te îmbie, sunt, dacă nu false, dar cel puțin „îndreptate" și făcute „vechi", iar banii tăi îi vrea, fiind-că i-ai părut mai prost de cît alții.

Trecem printr'o ulicioară cu prăvălii de cărți vechi. Vînzătorii sunt bătrîni și legați cu alb la cap ca învățații orientali și stau adînciți în citirea bucoavnelor lor. Cînd te oprești, bătrînul te privește urît, ca și cum s'ar teme că-i vei lua comorile.

Cumpărați Bilete pentru Loteria 4 Clasa III a Regatului Romîn

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI (Piața Unirei)

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 36,- O jumatate loz Lei 18 - Un sfert de loz Lei 9 Una optime lei 4-50

In ulcioarele Bulgarilor se vînd numai haine vechi. Aci e tîrgul purecilor. Vezi haine moderne, alături cu ilice albaneze cusute cu argint și de ale Montenegrenilor, cusute cu aur, cămăși bulgărești cu cusuturi la gît și la mînecă, haine turcești de mătase cu flori cusute pe ele.

Dar lumea e mai deasă în ulițele unde se vînd mărfuri europene. Doamne învălite cu voale, negoață și cumpără lucruri de modă. Până și papucii cusuți cu fir au marcă din Paris, de și poți vedea alături cine îi face.

In mijlocul bazarului e „bezestanul" tîrgul armelor. Aci negustorii sunt Turci și nu Ovrei sau Armeni, Greci sau Bulgari.

Aci nu sunt prăvălii deosebite, ci de-a lungul păreților stau tot felul de arme scumpe în dulapuri de sticlă sau atîrnate pe zid. Nu te chiamă și dacă întrebi îți respunde scurt c'o vorbă numai Aci atîrnă piei de panteră, aduse de la Meca, puști bătute în argint, lungi ca niște suliți, arce din Sudan, săbii cu mânere de argint înpodobite cu mărgean, pistoale de alamă, talere de cîntat, coifuri persiene, pumnale cu mînere de argint mătănii de iaspic, brățare cu clopoței, inele cu camee grecești, scarabei egipteni, ouă de struț, turcoaze, rubine și bani de argint grecești cu chipul lui Filip ori al lui Alexandru.

Iși vînd turcii avuțiile cîștigate cu armele în mînă în lungul veacurilor.

E lumea frumosului orizontal care se vinde pe nimicurile apusene, false și fără de gust.

La 3 ceasuri înainte de apusul soarelui (la 9 ceasuri turcești) se închide bazarul noaptea, în bazar vor umbla străjerii cu revolvere în mînă, deși cele 13 porți sunt zăvorite.

Cum se judecă la orașe

De cînd un aplicarea nouei legi a judecătoriilor de ocoale a d-lui Stelian, toată lumea, în urma unor cazuri reale, care au relevat o insuficiență colosală în împărțirea justiției se întreabă: Cum se judecă la sate? Se spun lucruri, se articulează fapte, care indică lacunile mari ale acestei legi—parte integrantă din seria reformelor actualului guvern.

Puțini însă se întreabă: *cum se judecă la orașe*. Și, ca și la prima întrebare, răspunsul—care nu poate fi de cît dăunător Justiției și Justițiabililor—este acelaș. Și vina nu este a judecătorului; ci a legii, care a desființat un număr de judecătorii urbane, deși a sporit simțitor competența judecătorilor.

In adevăr, ce poate face un judecător, cînd are de judecat într'o zi 40—50 de procese, dintre care, în unele sunt martori, cîte 5—6? Cu toată buna voința ce ar avea-o de a proceda metodie și cu răbdare, judecătorul—om ca ori-care altul—nu poate rezista și adesea este nevoit să grăbească cu judecarea, cea ce desigur nu poate fi în interesul justiției.

In Iași de pildă, judecătorul intrat în ședință la orele 9 și jum. o părăsește de obicei la orele 1 sau 2. Este o muncă enervantă și istovitoare, îl deprimă cu desăvîrșire.

A avut negreșit, o rea idee d. Stelian, cînd—mărind competența judecătorului de ocol—a suprimat o judecătorie din Iași. Prin această măsură, în loc ca justiția să ia un curs mai normal, mai conform cu cerințele vremii, se abate pe o cale cu totul lăturalnică și nesănătoasă.

Judecătorul de ocol este și el om; și pentru ca activitatea lui să fie cu adevărat bună și folositoare, trebue să fie ordonată și mai puțin împovărătoare. Cu sistemul actual, care este pentru judecătorul de ocol prea chinuitor, nu se poate continua.

D. Stelian ar trebui să se gîndească serios la chestiunea aceasta și să ia măsurile ce indică interesele unei bune împărțiri a justiției. **Bec.**

Litere-Științe-Arte

O seară de artă—ne-a oferit, înainte de a părăsi Iașul, marea noastră artistă, d-na Agatha Bărsescu-Radovici care a apărut în cîte-va din minunatele sale creațiuni: Hero, Medea, Debora,—glorioase amintiri ale unei cariere dramatice din care noi am putut gusta numai epizode, pentru că soarta activității sale artistice a fost curioasă în felul ei și plină de peripeții.

Lumea, ieșană a manifestat aceeași vie simpatie pentru strălucita interpretă a marilor roluri din repertoriul clasic și s'a arătat încîntată că artista a reapărut cu toate acele mari calități cu care e înzestrată. Aceeași prestanță ireproșabilă, aceeași miraculoasă voace de o muzică delicioasă și a cării amplitudine cucerește fără întîrziere, întreaga asistență aceeași prodigioasă abundență de mijloace pentru întruparea marilor eroine.

Foarte mult s'a interesat publicul de apariția d-lui Const. Radovici, cunoscut ca un excelent artist, dar cu totul nou, în roluri mari ca acel din „Fiul pădurilor" jucat în limba germană. Artistul nostru a profitat în chip excelent de timpul petrecut la Berlin și finețea cu care a știut să releve unele nuanțe delicate, ale unui rol complex și interpretat într'o limbă abia învățată, dovedia că artistul a studiat rolul sub ochii unor maeștri. Cu asemenea progrese repezi ne așteptăm să vedem pe d. Radovici apreciat în curînd în lumea teatrală germană.

Pentru primul succes, obținut Sîmbătă seara, felicităm călduros pe d. Radovici, urîndu-i multe asemenea succese promițătoare în viitor.

*

A apărut și s'a pus în vînzare n-rul 9 al revistei *Pagini Libere*, care se tipărește la Galați, cu următorul interesant sumar:

B. Lăzăreanu: Intr'un ajun de sărbătoare. A. Spiru-Bacău: Enric Furtună. B. Nemțeanu: Securea de aur. N. D. Cocea: Spre arta viitoare. Victor Eminescu: Note de drum. Vasile Crîngu: Mosaic. Ion Corbu: Un dialog. Dr. V. Lateș: Rassele și mediul. Redacția: Note, informații, etc.

Numărul se vinde cu 10 bani în toată țara.

*

A apărut No. 357—359 din *„Biblioteca pentru toți"* coprinzînd *Ce e cerul?* (astronomie populară) de Camille Flammarion, (traducere de Victor Anestin).

Dintre toate scrierile celebrului astronom francez, cea mai cunoscută și mai populară este, de sigur *Ce e cerul* care a avut nu numai în Franța dar în toate țările culte unde a fost tradusă, succesul cel mai desăvîrșit. Explicația acestui fapt stă în talentul de popularizator al lui Flammarion, în darul lui neîntrecut de a prezinta adevărurile științifice cele mai grele sub o formă ușoară, plăcută și pe înțelesul tuturor. In lucrarea aceasta, învățatul francez a voit, după cum spună singur, să rezume pentru o mai ușoare cetire, la îndemîna tuturor inteligențelor curioase de a se instrui, totalitatea descoperirilor și să facă o cărticică, care să fie un roman al cerului. Și e chiar un roman. Cetitorul e captivat dela început de frumusețea stilului și citește cartea cu impresia că citește o operă aleasă literară; abia la sfîrșit bagă de seamă că a rămas cu multe, variate și serioase cunoștinți astronomice.

*

Cercurile medicale din Anglia se interesează de un caz curios de amnesie. E cazul locotenentului Groyes, care pe cînd se încerca să salveze pe membrii echipajului cu prilejul catastrofei sub-marinului *A 9* fuse asfixiat pe jumătate de vaporii de petrol și cînd și-a revenit în fire îți pierduse cu desăvîrșire memoria. Transportat acasă la părinți, locotenentul și-a putut aduce aminte de întîmplările din copilărie, dar în ce privește catastrofa nu-și amintește nimic.

Medicii nădăjduiesc să-l vindece. De altmintrelea cazul nu e nou și e bine cunoscut de alienişti.

*

La Paris s'a făcut un ceasornic electric cu fonograf. La vremea mesei ese o figură și zice: „Poftiți, doamnelor și domnilor, la masă!"; iar cînd e vremea culcărei, aceiași figură ese și zice: Doamnelor și domnilor a sosit vremea să plecați acasă la culcare".

*

A apărut No. 1, anul II din *Orion* revistă de astronomie populară, cu următorul sumar:

1). Unde suntem? unde mergem? Abatele Th. Moreaux.—2). Depărtările în univers, V. Anestin. — 3). Cometa lui Halley se reîntoarce. —4). Curioasa activitate a soarelui, C. Flammarion.—5). Iar cînd nu va mai fi pămînt, I. Corbu. — 6). «Ce e cerul?» — 7). Literatura și astronomia.—8). Ingrămădirea de stele din Hercule.— 10). Lumea cerească. — Patru gravuri în text.

„Orion" a început cu acest număr publicarea romanului astronomic: „Luna de miere în spațiu" tradus din englezește.

Romanul în chestiune e o călătorie pe planetele sistemului nostru solar.

Un număr 40 bani. Numărul 1 prin excepție 20 bani.

Administrația: str. Roșca 3.—București.

*

Americanii așteaptă cu cea mai mare nerăbdare apariția, anunțată deja, a memoriilor lui John D. Rockefeller. Revista „The Worlds Work", care a anunțat apariția memoriilor și pe cari le va publica, a făcut imediat 75.000 abonamente nouă. Mulți nădăjduesc că vor găsi în aceste memorii taina îmbogățirei faimosului miliardar, sau o indicație măcar cum să lucreze, ca să se îmbogățească și ei.

In ori-ce caz, memoriile lui Rockefeller vor cuprinde amănunte foarte interesante asupra vieței comerciale americane, precum părerile și sfaturile lui în multe chestii economice.

*

STRUNA ZILEI

UNGUREȘTI

Dl. ministru Anton Carp a întrebuințat față de polițaiul din Brașov cînd vorbe blînde, cînd severe, dar ungurul n'a poftit măcar pe d. ministru să șadă pe scaun. **Ziarele.**

La Brașov nu ieau în seamă
Vorbe blînde, vorbe grave,
Toate acolo se cheamă
Nu rezoane, ci... brașoave.

Informații

● *Suntem informați că dl. conte de Szapary, însărcinat de afaceri al legațiunei austro-ungare în Capitală, a intervenit direct pe lîngă baronul d'Aehrenthal, prim-ministru al Austro-Ungariei, pentru a se da deplină satisfacțiune d-lui Anton Carp, ministrul agriculturei și domeniilor, în chestiunea incidentului provocat de poliția ungară din Brașov.*

● *O știre îmbucurătoare pentru agricultori.*

Pe ziua de eri s'a observat indicațiuni mai ferme în privința prețurilor cerealelor și în special ale grîului.

● *Incă un succes junimist.*

Căpitanul în rezervă Ștefanovici a demisionat din clubul junimist de la Dorohoi.

◑ *Prețul vinurilor se anunță a fi din cele mai bune—contrar celor ce se prevedeau.*

Podgorenii noștri au primit numeroase oferte pentru a face vînzarea de pe acum.

◑ Marile alergări de cai ce vor avea loc în zilele de 7 și 8 Septembrie a. c., la hipodromul de lîngă abator, promit a fi foarte animate.

In vederea acestor alergări, comitetul inițiator, face mari pregătiri.

La Jockey-Club s'au primit deja multe înscrieri.

Vor lua parte numeroși sportsmani din Brăila, Constanța și București.

Inscrierile se mai primesc pînă la 1 Septembrie.

● Joui se va ținea la primărie licitația publică pentru darea în antrepriză a lucrărilor pentru repararea bisericilor din localitate.

◑ P. S. S. Episcopul Dionisie al Buzeului se află de eri dimineață în localitate.

◐ S'au luat măsuri de a se lucra pentru a face ca Prutul să devie navigabil.

In acest scop s'a și însărcinat o comisiune, care a plecat eri din Galatz pe bordul unui vapor, urcînd pe Prut.

Comisiunea se compune din d-nii: inginer Ștefănescu, directorul serviciului navigației fluviale, inginer Bădescu șeful serviciului hidraulic și Werner, directorul șantierului din T.-Severin.

◑ Postul al doilea de învățător, de la școala din Goruni-Tomești, a fost ridicat de la 65 la 90 lei.

Preotul Mihail Manole, a fost numit învățător cu titlu provizor la școala din Mironeasa postul II.

◐ Astă-zi s'au început înscrierile la Conservatorul de muzică și declamație din localitate.

Inscrierile vor dura pînă la 1 Septembrie.

● Poliția, în ultimele trei nopți, a făcut razii prin oraș, efectuînd mai multe arestări.

● Congresul Camerilor de Meseriii s'a amînat pentru zilele de 20 și 21 Septembrie a. c.

Congresul se va ținea la Craiova și vor participa toate corporațiile din Oltenia.

◑ Cercetările în afacerea locotenentului Rozescu, șeful manutanței din Roman continuă.

In cursul acestei săptămini d. căpitan Dimitriu, comisarul regal al consiliului de răsboiu sa va duce la Roman, spre a complecta cercetările.

● La 1 Octombrie a. c. se va face la institul Gregorian instalarea unei secții chirurgicale, pentru care deja s'au comandant instrumentele necesare.

De la acea data va începe să funcționeze și un medic chirurg, care a și fost prevăzut în budgetul epitropiei.

○ D. locot. I. Vlăduțu, capel-maistrul muzicei regimentului 13 Ștefan cel Mare, care fusese în Germania pentru a'și complecta studiile muzicale, a plecat acum la Paris, unde va rămînea până la 1 Noembrie a. c., cînd se va reîntoarce în țară.

● La Bîrlad s'a deschis eri iarmarocul ce se ține în fie-care an cu ocazia serbătoarei Tăierai Capului sf-lui Ioan.

După cum ni se spune, iarmarocul pare a fi foarte animat.

● Aflăm cu părere de rău că d. Dimitrie Dimitriu, șeful corului mitropolitan a fost lovit de o grea durere, prin moartea fiului său Mitică, în etate de 8 ani, elev în clasa I primară. Micuțul suferea de meningită și Sîmbătă noaptea a încetat din viață.

Inmormîntarea va avea loc mîine Marți 26 August, la orele 2 p. m., la cimitirul Eternitatea".

Condoleanțele noastre îndureratei familii.

● D. profesor Cădere și-a luat însărcinarea de a reclădi pe propria sa socoteală cabana de adăpost care a fost clădită pe creștetul muntelui Caahlău care din cauza unei furtuni din luna trecută s'a dărîmat. Lucrările de reclădire au și început.

● De oare ce, în vederea apropiatelor serbători de toamnă, evreii se duc să viziteze mormintele, direcția tramvaelor electrice a luat dispoziția ca să se dubleze numărul tramvaelor ce circulă spre cimitirul Păcurari.

● La rectoratul universității s-au primit diplomele de licență ale următorilor d-ni: Popescu G Ioan și Agatștein B. Leizer doctori în medicină și chirurgie și Osvald Gh Racovitză, Gh. Mironescu și Mihail Condopol—licențiați în drept.

● Mîne dimineață va avea loc examinarea medicală a elevelor candidate la concursul de bursiere a școalei normale de învățătoare din strada Toma Cozma.

Reorganizarea cavaleriei și artileriei

Reformele d-lui general Averescu.—Reorganizarea cavaleriei.—Repartizarea artileriei pe divizii.—Inființarea a 5 regimente noi de artilerie.—Sporirea cadrelor ofițerilor.—Alte amănunte.

Acum cîte-va zile s'a anunțat că ministerul de resboiu va spori artileria noastră și că va prevedea în budgetul pe 1909—1910 crearea a încă 5 noi regimente de artilerie.

Știrea e prematură și în parte nexactă.

După cum se știe, d. general Al. Averescu, de la venirea sa la departamentul resboiului, și-a propus de a întocmi un program pentru reorganizarea armatei, de care se simțea nevoia.

Prima parte din acest program a fost consacrată întreaga infanterie. Ea a fost realizată anul acesta și după cum se știe ea cuprinde permanentizarea regimentelor de infanterie, cu 3 batalioane de cîte 400 oameni pentru fie-care regiment, sporirea efectivelor batalioanelor de vînători de la 400 la 600 de oameni, măsuri pentru complectarea cadrelor ofițerilor, creiarea batalioanelor de rezervă, reorganizarea corpului de sub-ofițeri, sporirea numărului instructorilor și, în fine, recrutare pe divizii, în scopul de a se ușura operațiunile în cas de mobilizare.

*

A doua parte a programului cuprinde repartizarea artileriei noastre pe divizii,—fie-care divizie trebuind să aibă la dispoziția sa o brigadă, adică două regimente de artilerie.

Or, cum noi nu avem de cît 13 regimente de artilerie, se simte deci nevoia de a se înființa încă 5 regimente noi de artilerie, pentru a se putea complecta numărul necesar noilor divizii ale armatei noastre.

Vom avea deci la anul viitor 18 regimente de artilerie.

A treia parte în fine a programului de reorganizare a fost consacrată cavaleriei.

Ea cuprinde următoarele: Sporirea numărului sailor cavaleriei permanente până la 150 de cai de fie-care escadron; transformarea calarașilor în regimente de dragoni călări, și o nouă repartiție a întregei cavalerii.

După cum se vede, e vorba, de o serie de reforme pe care ministrul de răsboiu și-a propus să le introducă.

Aceste reforme vor fi succesiv introduse, pe măsură ce mijloacele financiare vor permite.

FECIOARA

Traducere din „Phiysiologie de l'amour" de Mântegazza

Din gramatică se știe că adjectivele pot fi de genul masculin și femenin, urmează deci că și omul poate fi virgin, dar între virginitatea sa și a femeei e o prăpastie ce nu se poate măsura. Un om virgin este un om nu care cunoaște misterele actului sexual, dar din această neștiință el nu poartă nici o urmă pe corpul său și adesea nici în sufletul său în inima sa, căci viciul l'a putut face mai stricat de cît o curtesană, deși s'ar putea lăuda că n'a avut nici o împreunare în viața sa.

Femeia virgină, din contra, e o lume întreagă, e un templu, căruia toate popoarele pămîntului, i-au purtat prinosul lor de venerațiune: aci vom vorbi despre fecioara europeană cum a plăsmuit'o natura în sînul mamei și cum civilizația modernă o jertfește pe altarul bogăției, a iubirei și a viciului.

Natura, creînd fecioare, ne-a dat să deslegăm una din problemele cele mai grele.

Nu era de ajuns că trebuiau 16 ani pentru ca copila să ajungă femeie, nu era de ajuns ca mii de piedici să oprească întrarea în sanctuar. Cînd toate greutățile par înlăturate, cînd ești aproape de victorie, un înger teribil, te oprește cu sabia sa de foc zicînd: „E o fecioară". Rosa e aproape de buze, îmbobocită, mîndră ca aurora primăveri, dar pentru a-i depune o sărutare, trebue să-ți sîngerezi buzele. Adînc mister! Două maturi cu totul deosebite dar împinse de acelaș simțimînt au ajuns după multe piedici să se întîlnească spre a goli cupa voluptății, dar pe prag să află îngerul durerei și nu poți ajunge la plăcere inainte de a produce o rană. Adînc și crud mister!

Totuși, pe acest limb ros-mai mic de cît o buză de copil s'au întîlnit amorul propriu, amorul și sentimentul proprietății, dreptul bărbatului de a striga triumfător: „E a mea! a mea pentru întăia oară, a mea pentru totdeauna".

Natura a vrut să însemne anatomicește prima îmbrățișare, a vrut să întrupeze într'un fapt fizic prima dragoste. Și bărbatul bănuitor, gelos, bine cuvintează natura că-i dă dovada curăției femeei cu care se însoțește.

Lombarzii dădeau un „morgincap" după prima noapte de nuntă, și acest dar scump, prețul fecioriei putea fi o pătrime din averea soțului. Cîte-va femei șirete, adaugă istoricul răutăcios, stipulau că acest dar să fie dat dinainte, știind bine că nu 'l vor merita apoi.

Fără a fi Lombarzi, noi promitem tuturor fetelor noastre un „morgincap" pentru ca să păstreze neatinse—pînă la ziua primului amor permis—vălul sfînt care închide poarta sanctuarului, unde nasc ființele omenești. Acest „morgincap, modern e soțul, e stima, e respectul tuturora. Cu acest văl ești o sfîntă, o fe cioară. un înger, țintă a atîtor dorințe. Vălul ușor fiind rupt, ești, tînără ești, frumoasă poate atît de curată ca și ieri, dar totuși nu mai ești de cît femeie. Templul e profanat, idolul răsturnat miniștrii săi au fugit chemînd răsbunarea zeului lor asupra capului victimei. Cît mister și cîtă nedreptate.

Poetul găsește mii de imagini pentru a zugrăvi fecioara, moralistul găsește în teoriile sale theologice mii de motive, pentru a o explica.

Dar naturalistul, respinge fecioara poetului, el rîde de fecioara teistului.

Fie-care organ are rolul său, fie care efect trebue să aibă cauza sa, la fie-care: pentru ce? trebue să fie un „fiind-că". Pentru mine fecioara este un înger care începe.

E primul grad al despărțirei a doua organe, rușinos reunite în noi: organele iubirei și organele uneia din cele mai ordinare escrețiuni. Cu cît viețuitoarele se ridică pe scara zoologică, funcțiunile se subimpart, și la o ființă superioară omului, iubirea va avea negreșit un organ deosebit și unic. De la cloacul unic, am ajuns la două mici: încă un pas și vom avea trei organe, corespunzînd la trei aparate, și una din cele mai mari rușini fizice ale omului va fi ștearsă. (Va urma).

O frumoasă amintire

puteți avea

fotografiindu-vă numai la

Fotografia Artistică WEISS

IAȘI—PIAȚA UNIREI

5 LEI, 12 FOTOGRAFII MIGNION

Fîn presat De vînzare cu Lei 7.50 bani suta kilograme, la depozitul de Fîn de lîngă gară în dosul fabricei de tutun.

Se vinde numai dela 1000 kgr. in sus.

In budgetul anului viitor se va prevedea înfiinţarea a 5 regimente noi de artilerie, precum şi următoarele îmbunătăţiri:

Sporirea cadrelor ofiţerilor şi a pieselor necesare artileriei, pentru cele 5 nuoi regimente; creiarea regimentului 36 de infanterie si al unui al 3-lea batalion la regimentul 35 „M. Basarab" pentru a complecta a 9-a divizie, care n'are de astă-zi de cît 3 regimente de infanterie (reg. 33, 34 şi 35).

Şi în fine se va prevedea adopturea secţiilor de mitraleuse pe brigăzi, pentru a seconda operaţiunile infanteriei, ale vînătorilor şi ale cavaleriei.

Cu această ocazie, înfiinţîndu-se cele 5 regimente noi de artilerie, se va da posibilitatea şi ofiţerilor din această armă de a fi anvasaţi la timp. Imediat ce se va aproba cele prevăzute mai sus, ministrul va cumpara piesele necesare celor 5 regimente noi de artilerie şi cu această ocazie se va mai complecta şi micile lipsuri ce sunt la actualele regimente de artilerie.

Ultime informaţii

● Asupra atitudinei pe care o vor lua magistraţii atacaţi de către d. A. C. Cuza, se va decide imediat după deschiderea noului an judecătoresc, cînd probabil membrii curţei de Apel, în secţii unite, vor cerceta modalitatea de urmat pentru a se stabili răspunderea.

Probabil că se va provoca o anchetă a ministrului de justiţie şi imediat ce se va cunoaşte rezultatul acelei anchete, magistraţii vizaţi vor chēma pe d. Cuza în judecata instanţei de drept, pentru a face dovada acuzaţiilor aduse prin „Neamul Romînesc".

● D. C. B. Pennescu, epitrop al cassei sf-lui Spiridon, a plecat eri cu trenul de 1 şi 25 în străinatate. D-sa se va duce la Berlin, iar de acolo la Reichenhall.

Călătoria d-sale e în legătură cu principalele îmbunătăţiri ce urmează a se face la băile Sălnic.

Intre aceste îmbunătăţiri, va fi în primul rînd, după înţălegerea avută cu ministrul de interne şi cel de lucrări publice, construirea unei linii ferate Tg.-Ocna—Slănic. După toate probabilităţile pe soşeaua construită în vara anului acestuia şi care va fi prelungită până în pădure, va fi aşezată linia ferată. Prelungirea soşelei pînă 'n pădure a şi fost ordonată de ministerul lucrărilor publice.

Epitropia face lucrări care vor fi gata la 1 lunie viitor, şi anume: canalizarea şi alimentarea cu apă dulce (neminerală) pentru băut, pentru curăţenie şi pentru toate trebuinţele zilnice. Se va face apoi o colonadă între isvoarele No. 1 şi 3 pentru a se înlesni luarea apei minerale din acele isvoare.

La Reichenhall d. Pennescu va vizita instalaţiile de la Diana Bad, precum şi stabilimentele de hidroterapie, pentru ca lucrările de la Slănic să fie făcute la fel cu cele din străinatate.

● De trei zile se află în oraşul nostru doui agenţi speciali ai poliţiei din Cernăutz, veniţi pentru a urmări pe autorii a unui dublu asasinat comis într'o localitate din Galiţia.

Autorii sunt doui dezertori din armata noastră, unul din regimentul 14 Roman şi celalt din regimentul 4 artilerie, care se refugiaseră în Galiţia.

Unul din ei, Samuel Şaraga a fost prins în localitate şi arestat la poliţia de siguranţă. Celalt autor se crede a fi refugiat tot în Iaşi, dar până acum încă n'a fost prins.

Aceştia au omorît acum vre-o două săptămîni pe un proprietar şi mai apoi pe soţia acestuia. Mobilul a fost furtul. Agenţii Nathan Loebell şi I. Loebell, au urmărit de la început pe autori şi în ultimul timp aflînd că aceştia sunt refugiaţi în Romînia, au venit la Iaşi.

● Terminîndu-se depozitul de petriş din gara Dolhasca, au fost întrerupte cu începere de Mercuri 20 Iunie, lucrările de balastare a liniei ferate Podul Iloaie—Hîrlău, care au ajuns până la podul km. 7840. Cauza acelei întreruperi e că încă nu a fost instalată linia de acces la noul depozit de petreş de la Heciu.

Legătura cu noul depozit se crede că va fi isprăvită septămîna aceasta şi operaţiunile de balastare deci vor putea reîncepe şi continua cu cea mai mare activitate săptămîna viitoare.

◓ Atragem atenţiunea inspecţiei a VI-a de mişcare asupra purtărei puţin cuviincioase ce o au casierii de la magasiile gărei faţă de public, precum şi asupra modului cum fac ei încasările.

Noi credem că funcţionarii trebuie să se poarte modest cu publicul, iar nici de cum să bruscheze şi se peroreze.

◐ Direcţiunea şcoalei superioare de Arte şi Meserii din Iaşi, aduce la cunoştinţa celor interesaţi că toate condiţiunile cerute pentru admisibilitatea în şcoală, se găsesc publicate în „Monitorul Oficial" No. 96 din 29 Iulie a. c.

Cum şcoala actualmente se află încă în reparaţie, elevii regulaţi trebuie să se prezinte pe ziua de 15 Septembrie, cînd vor începe cursurile.

Candidaţii pentru burse şi corigenţii se vor prezinta pe ziua de 1 Septembrie, spre a trece examenele respective.

Atelierele Aplicaţiei continuă fără întrerupere lucrul lor. Elevii anului al II-a de Aplicaţie, se vor prezinta pe ziua de 1 Septembrie, pentru examenul de absolvire.

● D. At. Teodorini directorul conservatorului de muzică şi declamaţie, împreună cu d-nii profesori diriginţi ai aceleaşi şcoli, A. Cirillo şi State Dragomir, vor pleca în seara de 31 August la Bucureşti, pentru a lua parte la consfătuirea pentru unificarea programelor de studiu a ambelor conservatoare din ţară.

◒ Mîine se va reîntoarce în localitate d. P. Fîntînaru prim ajutor de primar.

◒ Anul acesta nu va fi angajată nici muzica militară nici vre-o orchestră la teatru.

◐ Ministerul industriei şi comerţului aflînd că o mare parte de meseriaşi lemnari, prevăzînd marea recoltă de vin ce va fi anul acesta, au acaparat un mare număr de butoaie, în scopul de a putea exploata pe podgoreni, a dat ordin Camerilor de meserii să ia măsuri contra lor.

◔ D. M. Con Drăcşineanu avocat, înapoindu-se de la Carlsbad, şi-a reluat ocupaţiunile.

● Astă-zi s'a terminat recensămîntul înscrierilor copiilor în vrîstă de şcoală din secţiunea I a pentru şcolile: Carol I de băeţi, de sub direcţia d-lui Lascar Matasariu, şcoala primară de fete Păcurari No. 1, de sub direcţia d-nei dr. Popescu şi şcoala mixtă din Păcurari de sub direcţia d-nei Casuca Tincu.

Recensămîntul a fost făcut de d. profesor C. Tincu, ca locţiitor al d-lui Andreescu, asistat de d. Coroi, reprezentantul comunei.

Au fost înscrişi 720 elevi.

● Inmormîntarea prinţului Dimitrie Sturdza va avea loc Vineri, cel mai tîrziu Simbătă.

Corpul defunctului a fost pornit Joi seara de la Dieppe. Vagonul în care a fost aşezat sicriul, a fost cernit şi împodobit de serviciul pompelor funebre din Paris. Un reprezentant al acestui serviciu va veni cu sicriul pînă la Iaşi, unde se crede că corpul va sosi Vineri sau Simbătă.

De la gară, unde va aştepta clerul, se va forma cortegiul care va porni direct la Cilibiu.

Tot parcul de pe moşie va fi garnisit cu negru.

Prohodul va fi oficiat de I. P. S. S. Mitropolitul Partenie Clinceni al Moldovei şi Sucevei, azistat de doui arhierei şi de toţi preoţii din Iaşi şi cei de la biserica de pe moşia unde se află cavoul.

Azi dimineaţă, fiul defunctului, prinţul şi princesa Mihail Sturdza, a sosit în localitate, venind de la Dieppe, în vederea înmormîntării.

● Ministerul cultelor şi instrucţiunei publice a autorizat pe d. Apostol institutor la şcoala „Vasile Conta" să înfiinţeze o bibliotecă populară.

● Actualminte în Hîrlău sunt 7 cazuri de scarlatină, izolate în infermerie. Au fost 4 cazuri urmate de moarte.

● Din Movileni se telefonează că aseară locuitorul Gheorghe a Catrinei din satul Butulu, s'a strangulat cu brîul de streşina casei.

Parchetul a orînduit o aschetă.

◒ Direcţiunea generală a serviciului sanitar a dat ordin ca şi călătorii sosiţi din Kiew să fie supuşi la graniţa Prutului, la măsurile de carantină.

● D. I. Patraşcanu a fost numit şef mecanic al telefoanelor, de la prefectura de judeţ. post remas vacant prin moartea lui V. Bottez.

◑ Membrii societăţei viticole din Iaşi, au fost convocaţi în adunare generală pentru Mercuri 27 August a. c., ora 4 p. m., în saloanele Camerei de Comerţ.

● I. P. S. S. Mitropolitul Parthenie Clinceni al Moldovei şi Sucevei, soseşte deseară cu trenul de 11 şi 10 de Paşcani în localitate.

Inaltul Prelat se reîntoarce din vizitele canonice ce le-a făcut la mănăstirile din Eparchia sa.

◒ In ziua de 21 August consistoriul apelativ, de pe lîngă Episcopia de Huşi, a judecat procesul preotului Vasile Butuc, paroh la Perieni, comuna Bogeşti, judeţul Tutova, care a fost achitat de pedeapsa transferărei dată de consistoriul spiritual.

Acestui preot i se suspendase leafa, încă de acum 2 ani, de cînd se judecă procesul.

Ar trebui ca ministerul cultelor să intervie ca să i se plătească salarul pe acel timp, ţinînd samă de greutăţile duse de numitul preot în acest interval, mai ales că e lipsit de mijloace.

◑ **De la Camera de Meserii.**—Membrii Camerei de Meserii din localitate, s'au întrunit eri după amiază la orele 2.

A prezidat d. Gh. D. Şerban, asistat de d-nii N. V. Ştefăniu, vice-preşedinte, Gh. Dimitriu-Păuşeşti, secretar-inspector, I. Motăş şi Luca Bogdan.

Luînd în cercetare raportul corporaţiei metalurgice, prin care se supune camerei chestiunea dacă se pot elibera brevete de maestru morar mecanic,—camera a hotărît să ceară instrucţiuni de la ministerul comerţului în această privinţă.

Camera s'a ocupat apoi cu cîteva cereri de brevete.

Luînd în cercetare referatul d-lui secretar-inspector relativ la alegerea comitetului corporaţiei din Piatra-N., camera a hotărît disolvarea acelui comitet, a cărui alegere s'a făcut în mod ilegal.

Ocupîndu-se de adresa corporaţiei metalurgice, care cere lămuriri dacă meseriaşilor bătrîni, care sunt scutiţi de taxe, trebuie să li se ridice brevetele sau carnetele,—camera a hotărît ca să se acorde scutiri de taxe fără anularea brevetelor sau carnetelor, numai în cazul cînd corporaţia se va încredinţa de infirmităţile meseriaşilor.

Camera s'a ocupat apoi cu referatul biroului de percepere cu privire la controlori şi a stabilit că agenţi de percepere nu pot îndeplini şi funcţiunea de controlori de corporaţie.

In cele din urmă d. N. V. Ştefăniu, vice-preşedinte, a arătat că se zvoneşte cum că printre meseriaşi croitori ar fi oare-care nemulţumiri, şi chiar o parte din presă a afirmat aceasta,—şi cere ca să se ia măsuri.

S'a hotărît ca să se dea un comunicat din partea camerei, care să invite pe meseriaşii nemulţămiţi să se adreseze direct camerei prin cereri înscris individual. S'a însărcinat în acelaş timp o comisiune compusă din d-nii N. V. Ştefăniu şi Dimitriu Păuşeşti, ca să cerceteze dacă în adevăr cele svonite sunt adevărate şi să trateze cu meseriaşii.

● Aducem la cunoştinţa tuturor abonaţilor noştri, că «Opinia» ne avînd încasator nici în Capitală nici în altă parte a ţării, abonaţii noştri sunt rugaţi de a nu face plata abonamentului nici unei persoane, care s'ar prezenta în acest scop; ci să o trimită prin mandat poştal administraţiei ziarului.

Aceasta spre a evita pe viitor neplăcerea ce au avut unii abonaţi de-ai noştri, de a se vedea încasaţi de persoane străine de administraţia noastră, cari le-au eliberat chitanţe false.

Noi am reclamat acestea autorităţilor competente şi atragem atenţiunea tuturor, spre a nu se mai repeta asemenea lucruri, cari produc infuziuni regretabile.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti 25 August

Cazul Cuza

Bucureşti.—In cercurile în măsură de a şti, din Capitală, să afirmă că cazul Cuza va avea consecinţi mai mari decît s'a crezut la început.

In afară de acţiunea autorităţilor şi a instanţelor judecătoreşti sunt indicaţiuni că se vor produce agitaţiuni, cari vor urmări anumite scopuri politice.

Se atribuie chiar intervenţia unui om politic faptul că „Universul" în numărul său de astăzi, cere într'un antrifileu publicat în fruntea numărului o anchetă.

Atitudinea acestei gazete şi eşirea sa de astăzi nu prea concordă decît numai în cazul cînd se urmăresc anumite scopuri.

Sosirea d-lui Sturdza

Bucureşti.—Azi dimineaţă cu trenul de Arad a sosit la Sinaia d. Dimitrie Sturdza, preşedintele consiliului de miniştri.

La gară primul ministru era aşteptat de un echipagiu al Curţei, care l'a condus pe d. Dim. Sturdza direct la Castelul Peleş, unde imediat a fost primit în audienţă de M. S. Regele de şi Suveranul se află încă în pat.

Audienţa d-lui Dimitrie Sturdza a durat o oră.

Pe la orele 10 a sosit la Castel şi d. Ionel Brătianu, care s'a retras în camera rezervată preşedintelui consiliului de miniştri. Aci ministrul de interne a avut o consfătuire cu d. Dimitrie Sturdza, cu care s'a întreţinut mai bine de trei ore.

Consiliu de miniştri

Bucureşti. — Astă-zi la orele 12 şi jumatate toţi miniştrii s'au întrunit acasă la d. Emil Costinescu, ministru de finanţe. Consiliul durează încă.

Plecarea d-lui Ionel Brătianu

Bucureşti.—D. Ionel Brătianu pleacă în astă-seară în străinătate.

Cîţi va prefecţi, între care d-nii: Iarca dr. Lupu şi C. Iliescu au sosit la Sinaia pentru a petrece pe ministrul de interne.

Dejun politic

Bucureşti.—Aseară un dejun politic a avut loc la Capşa.

Au luat parte d-nii: Ionel Brăteanu, ministru de interne, Djuvara, V. Gh. Morţun, Emil Petrescu, N. N. Săveanu, Dobrovici şi colonel Berlescu.

Impacare

Bucureşti.—O împacare a intervenit între d-nii Vintilă Brăteanu, primarul Capitalei şi Robescu, fost primar liberal al Capitalei.

Impacarea aceasta s'a făcut în vederea alegerei din Capitală.

Aeronautul Delaprange

Paris.—Aeronautul Delaprange a reuşit a face azi la orele 7, pe terenul de manevre de la Issy, un sbor de 29 minute şi 35 secunde, străbătînd 24 km. şi 127 metri.

Curse de automobile

Bolonia.—Azi dimineaţă a avut loc pe circuitul de la Bolonia cursa de automobile pentru cîştigarea Cupei Florio.

Erau înscrise 17 automobile, dintre care 11 franceze şi 6 italiene.

A asistat princesa Laettiţia, numeroşi sportmani şi o mare mulţime.

Nazaro pe un „Fat" a ajuns cel dintâi, făcînd de zece ori circuitul (528 kilometri) în 4 ore, 25 de minute şi 21 secunde.

Al doilee Trusco pe Laraine Dietrich în 4 ore, 34 minute şi 7 secunde.

Nu se semnalează nici un accident.

Ziarele ruseşti şi Tolstoi

Petersburg.—Mai toate ziarele, între care „Nowoaje Wremja" „Rietch", „Slowo" „Russ" publică articole în contra ordonanţe Sinodului privitoare la oprirea sărbătorirei lui Tolstoi, declarînd că renunţarea la sărbătorirea aceasta ar fi un suicid naţional, ae ore-ce sărbătoarea nu se adresează activităţei teologice, ci personalităţei un om mare şi importante'or sale opere.

Numai ziarul „Ruskoje" Snamja" organ al extremei drepte aprobă ordonanţa numind pe Tolstoi, idealul tuturor anarhiştilor şi care merită dispreţul tuturor oamenilor adevăraţi ruşi.

Nota franco-spaniolă

Paris.—Ziarul „Petit Parisien" află că nota franco-spaniolă, privitoare la recunoaşterea lui Hafid, va fi remisă probabil mîine sau poimîne puterilor.

Situaţia în Turcia

Constantinopol.—Ziarul „Yeni Gazeta", organ al comitetului june-turc, comentînd comunicatul despre întrevederea dintre Aehrenthal şi Tittoni, zice că atitudinea manifestată întrînsul trebuie să deştepte recunoştinţa tuturor otomanilor. Această atitudine este cel mai bun rezultat al ultimei revoluţii.

*

Libertatea presei provoacă multe excese; trei ziare turceşti politice şi satirice, vor fi puse în urmărire, între care două din ele pentru ofense aduse ofiţerilor.

*

In diferite departamente sporeşte nemulţumirea din causa măsurilor de reorganizare luate în diferitele chestiuni de reforme pentru care există multe proecte.

Ziarul „Ikdam" propune că după exemplul japonez să se trimeată 2 sau 3 specialişti din fie-care ramură pentru a face studii în diferitele state europene.

Presa franceză şi întrevederea de la Salzburg

Paris. — Ziarul „Temps" vorbind despre întrevederile dintre d-nii Schoen, Aehrenthal, Tittoni, zice că rezultatele acestor conversaţiuni par a fi favorabile, judecînd după tonul ziarelor germane în ce priveşte dificultăţile marocane.

Ziarul „Debats" constată de asemenea că rezultatele întrevederilor de la Salzburg şi Berchtergaden sunt menite a linişti opiniunea europeană şi relevează mai ales că ministrul Achrenthal, cunoscător ager al intereselor ţărei sale a studiat prea bine la faţa locului diferitele fase ale problemei balcanice, pentru a nu pune toate grijile sale ca să facă să dispară sau să faca inofensive toate cauzele de neînţălegeri în concertul european.

Familiile: Dimitrie Dimitriu cu fiii, D-rd. C. Botez cu fiul, Ath. Dimitriu cu fiul, Maria Dimitriu, Ghorghe Carp, V. Ceorgescu, Pr. C. Georgescu, Zmaranda Burbea cu fiii, D. Barca, cu profundă durere vă face cunoscut încetarea din viaţă a prea iubitului lor: fiu, frate, cumnat, unchiu, văr şi nepot.

✝

Mitică D. Dimitriu

în etate de 8 ani

care după o scurtă, dar grea suferinţă, a încetat din viaţă Duminică 24 c. orele 3 a. m.

Inmormîntarea va avea loc Marţi 26 August a. c. orele 2 jum. p. m. la cimitirul Eternitatea.

Jalnicii: mamă, frate, soţ, cumnaţi, cumnate, şi rude, au durere a vă face cunoscut încetarea din viaţă a prea iubitei lor:

✝

Anetta V. Ionescu

născută Costin

încetată din viaţă în ziua de 24 August, în etate de 28 ani şi vă roagă se binevoiţi a asista la înmormîntare, care va avea loc Marţi 26 August, ora 4 p. m., la cimitirul „Eternitatea, unde se află depus corpul.

MARTIN BUCHOLTZER

105 STRADA PACURARI 105

Spălătorie şi boiangerie chimică cea mai modernă

Reinstalînd fabrica şi angajînd personal special pentru spălătorie călcătorie şi boiangerie chimică. Am onoare a face cunoscut onor. şi vechei mele clientele că am reînceput a primi la atelierul de spălătorie, rufe, gulere, manşete etc. executînd comanda după dorinţa Onor. Public în cel mai scurt timp şi cu preţurile cele mai avantajoase.

Asemenea atelierul de boiangerie fiind cu totul reînoit şi asortat cu toate culorele moderne pentru ori-ce calitate de stofe recomandă în această artă Onor. mele clientele că pentrn sezonul de toamnă şi iarnă, se primesc pentru colorat ori-ce fel de stofe, covoare, haine bărbăteşti, pentru femei şi copii, de ori-ce fel de stofe, perdele, cuverturi şi va fi prompt şi conştiincios servită. Garantez pentru toate colorile.

Recomand şi spălătoria chimică pentru curăţirea garderobei de haine de dame şi copii, toilete de bal, teatru, concert şi haine ofiţereşti, stofe de mobile, lucruri brodate, mănuşi, umbrele, panglici precum şi orice obiect ce se atinge de această branşă.

Pentru efectuarea conştiincioasă a flecărui obiect garatez.

Atrag mare atenţiune Onor. mele clientele că am instalat în atelier noui gherghefuri cele mai moderne, pentru spalat şi întins perdele care vor fi executate ca şi în străinătate.

Comenzile se primesc direct la fabrica Strada Păcurari 105 sau în oraş Strada Lăpuşneanu 25 lîngă parfumeria Robert şi Strada Atanasie Panu 64 şi la Bîrlad Strada Principală No. 223.

Incercaţi dar şi încurajaţi instalaţia cea mai modernă în această branşă şi cu experienţe pline de succes pentru mine şi Onor. public după 12 ani de practică în această artă, sper că voi satisface toate cerinţele publicului.

Cu osebită stimă

MARTIN BUCHOLTZER

Strada Păcurari No. 105

„VICTORIA"

SOCIETATE ANONIMA DE

Asigurari generale şi Reasigurari

IN BUCUREŞTI

Direcţiunea generală : Str. DOAMNEI No. 10

Capital statuar 5.000.000

Intăia emisiune lei 1.000.000

Primul vărsămînt Lei 300.000

Societatea este representată în toate localităţile mai principale din ţară prin Agenţii săi şi face *Asigurări* contra riscurilor de

INCENDIU şi EXPLOZII

ACCIDENTE

CORPORALE ŞI ASUPRA **VIEŢEI** *OMENEŞTI*

TRANSPORT

Terestru, Fluvial şi Maritim

—REPRESENTANŢA GENERALA PENTRU JUDEŢUL ŞI ORAŞUL IAŞI—

Strada Ştefan cel Mare No. 33

Un izvor de bogâtie prin Economie

s'a înfiinţat un mare atelier boiangerie de lux unde se efectuează or ce lucru atingător de această branşă, adică se spală se curăţe se vopseşte or ce haină, atât de bărbaţi cît şi de damă etc. pot fi ele cît de vechi devin ca noi asemenea primeşte or şi ce reparaţiuni mă am decis a lucra credincios şi mai eftin ca or unde pentru am-l face clienţi mulţi, posed şi o mulţime de certificate de mulţumire din partea unor domni clienţi civili şi militari, înştiinţat printr'o carte poştală vin la domicilin d-lor clienţi.

Se preschimbă gulere de catifea la paltoane şi pardisiuri.

— SERVICIUL PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS —

LA „PARISIANU" Iaşi, Strada Veche 45.

Vis-a-vis Biserica St. Sava.

DEPURATIVUL LAROZE

SIROP DE COJE DE PORTOCALE AMARI

CU IODUR DE POTASSIUM

(Sare de iodină).

Preparat de J. P. LAROZE, Pharmacist,

PARIS — 2, rue des Lions-Saint-Paul, 2 — PARIS

Tôtă lumea cunóşte proprietăţile Iodurului de potassium. DOCTORII RICORD, BLANCHE, TROUSSEAU, NELATON, PIORRY, ROGER, au obţinută cele mai bune efecte în *afecţiunele scrofulóse, limfatice, canceróse, tuberculóse, caria óselor, tumorile albe, bólele pelei, sângelui, accidentele sifilitice, secundarii şi terţiare.* Toţi medici citaţi acilea prescriu **Iodurul de potassium** asociându'l **Siropului Laroze de cóje de portocale amari**, carele, prin acţiunea sa tonică asupra aparatului digestiv, înlesneşte absorbţiunea Iodurului şi evitează iritaţiunea vătămătóre ce póte resulta din întrebuinţarea lui topit în apă numai.

SIROPUL DEPURATIV LAROZE

se găseşte în deposit la tóte pharmaciile bune unde se mai póte găsi încă şi

SIROPUL SEDATIV de coji de portocale amari preparat cu **BROMURUL DE POTASSIUM**

fórte eficaciu contra *Epilepsiei, histeriei, bólei, numită jocul St-Guy, insomniei copiilor în timpul dentiţiunei*, etc. etc.

1420

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi : 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

„România musicală"

— IAŞI —

24 Str. Lăpuşneanu 24

Piane : din cele mai renumite Fabrici începînd de la Lei 700—pînă la cele mai scumpe.

Renumitele Pianine Zimmermann cea mai mare fabrică din lume.

Gramofoane : Marca „Inger" preţuri, reduse Gramafon de concert mare cornet dirigiabil redus din lei 250—la lei 150.

Plăci mari de concert pe ambele părţi numai Lei 4.—o placă.

Note musicale : pentru Conservator, studii şi piese moderne.

Viori pentru şcoală, Orchestră şi solişti.

Mandoline italiane, Violoncele, Flaute.

Coarde fine din cele mai renumite fabrici.

Preţurile cele mai eftine.

Hârtie diafană de lipit pe geamuri cele mai frumoase desenuri.

Tablouri de artişti celebri precum şi Rame.

Preţurile cele mai reduse.

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2me, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

BÓLE CONTAGIOSE

recente sau vechi *Scrofule bólele pielei (dartrii, Eczema, herpes, Lepra, etc.)* şi alte afecţiuni resultându din viciurile sangelui. *Ulceri, glandule, rhumatisme ulceraţiuni a le gurei şi a le gâtului, tumori, inelciuri, exostosi, impotenţă şi tóte accidentele siphylitice dobândite sau ereditarie. Vindecare sigura si radicală a bólelor celor mai inveterate si rebele tutulor tratamentelor prin*

BISCUITS DU DR OLLIVIER

unici aprobaţi de către Academia de Medecina din Paris.

Unici autorisaţi de către guvernulŭ francesŭ.

Unicĭ admişi în spitalurile din Paris.

Recompensă naţională de 24,000 f.

Acestu medicamentŭ fórte plăcut intrebuinţatŭ de 60 anĭ de către cei marĭ medicĭ ca celŭ mai putinte *depurativu* cunoscut este unicul în *tóta lumea* posedindu aceste titulurĭ onorifice şi avându obţinutŭ aceste inalte distincţiunĭ ce se indică imensa sa superioritate.

Depositŭ generalu : 62, r. de Rivoli, Paris

Uĭ broşura asupra

aceste bóle insoţeşte fie-care cutie

Sanog in Iaşi la Fraţii Konya farmacistĭ

Sirop Codéine Tolu Zed

SIROPUL Drului ZED

are pentru basa principală **Codeina şi Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fi ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătóre a le opiului.

Foloseşte de minune în contra **irritaţiunilor, peptului** si **ale pulmonilor, a tusselor invechile, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* **22, Drouot** şi la *diverse* Pharmacii

PORTE - POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix 0f50c.

Raymond GARIEL

2me, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

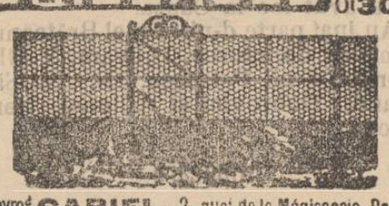

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. **5f**

PONDOIR

DÉPOSE

Prix 6f50

R. GARIEL

2me, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

Cumpăraţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei care au intîrziat

Să nu piardă ocaziunea acum la :

Clasa III-a a Loteriei

Tragerea

la 2 şi 3 Septembrie

LEI 960000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara din puţinile

Lozuri Norocoase

ce au mai rămas libere la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale :

1/8	Una optime	Lei 8.50
1/4	Un sfert	Lei 17
1/2	Una jumătate	Lei 34
1	Loz întreg	Lei 68

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	4.50—lei	1/4	Un sfert	9—lei
1/2	Una jumătate	18 — lei	1/1	loz întreg	36—lei

Comenzile se fac pintr'o carte postala sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Segarantează serviciu cel maĭ Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se tace imediat după tragere.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant & Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
» » » » IV, 40 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul V.—No. 519.—IAŞI, Mercuri 27 August 1908

CAZUL CUZA

Au trecut cîteva zile de cînd d. Cuza, cu apucăturile sale anarhice, a aruncat bomba acuzaţiunilor calomnioase asupra magistraturii ieşene. Faţă cu aceste calomnii, desigur, că ancheta serioasă, pe care toată presa, toată lumea, o cere, este absolut necesară, şi se va face, aducînd lumina indispensabilă spre a reda publicului încrederea ce a avut-o în judecătorii săi.

A discuta posibilitatea unei muşamalizări este o absurditate, cu toată protecţiunea ce pare a acorda d-lor Iorga şi Cuza unii fruntaşi liberali, membri ai guvernului.

De cît, şi cu această ocazie, ca şi în multe altele, unele ziare au o vădită rea credinţă, amestecă chestiunile personale şi intervin cu cele mai detestabile patime politice. Trebue să relevăm că „Epoca" şi „Viitorul" în special, se întrec pe această temă, atît de lesnicioasă, dar atît de falşă şi de dăunătoare rezolvirii afacerii.

Este un rău obicei, care însă nu s'a putut dezrădăcina din mentalitatea inferioară a unei părţi a presei noastre.

Ce are a face politica şi oamenii politici într'o chestiune de natura calomniei d-lui Cuza, care nu face parte—fătiş cel puţin—din nici un partid politic, şi care atacă pe nişte oameni, cari iarăşi—din cauza situaţiei lor—sunt departe cu totul de politică.

Se prea poate ca d. Cuza, aruncînd bomba, să fi vrut să producă o perturbare politică. Nu ştiu. Dar dacă este aşa, cu atît mai rău pentru d-sa, care a cutezat să se servească de instituţia magistraturii în asemenea scopuri necurate. Un om abil, un om care-şi dă seama de faptele sale şi de consecinţele lor, ştie să-şi aleagă armele după natura luptei ce purcede. Dacă d. Cuza a fost stîngaci în alegerea armelor sale de luptă, va răspunde.

Dar de aici, de la intenţiunile d-lui Cuza şi pînă la realitatea faptelor este o distanţă, peste care nu-i este permis unui om prudent să treacă.

Faptul în sine, care singur interesează, este dacă învinuirile d-lui Cuza sunt sau nu adevărate. Noi ne-am spus de atîtea ori părerea, şi nu e nevoe să mai insistăm. A face conjecturi şi ipoteze, a căuta să explicăm intenţiunile ascunse ale calomniatorului este absolut de prisos.

Pentru cinstea d-lui Cuza—dacă se mai poate vorbi de aşa ceva—trebue să presupunem—cu o logică nu tocmai sănătoasă, dar conformă cu felul său de a fi, că profesorul universitar, denunţînd venalitatea magistraturii ieşene, a fost animat de bune şi frumoase sentimente.

Recunoaştem, că şi aceasta este absurd, dar necesitatea unei desăvîrşite clarificări a afacerii, ne impune să apreciem în modul acesta intenţiunile şi sentimentele, cari l'au determinat pe d. Cuza să arunce bomba, mai ales, că aceste intenţiuni şi sentimente fiind de ordin cu totul intim, noi nu le putem defini, preciza.

Şi atunci, care este rostul, şi mai ales folosul tuturor insinuărilor şi meschinăriilor ce aruncă *Viitorul* şi *Epoca* asupra unuia sau mai multor bărbaţi politici ai ţărei? Vor să întărească afirmaţiunile d-lui Cuza? Dar dacă ancheta le va dovedi de mincinoase şi calomnioase? Vor să folosească cu ceva politica partidelor respective? Aceasta ni se pare şi utopic şi necinstit.

Utopic, pentru că opinia publică nu va putea fi indusă în eroare, şi nu va da crezare mahalagismelor cu atîta uşurinţă, fără a i produce o singură dovadă plauzibilă măcar.

Necinstit, pentru că magistratura merită mai multă consideraţie, decît cîrciumarii de pildă, ale căror nemulţumiri, cît de mici şi de neînsemnate, sînt obiectul celor mai întinse exploatări ale unui cunoscut politician carpist.

Ne deprinsesem a vedea magistratura planînd de-asupra micilor patime şi e regretabil, ca astăzi să constatăm, că unii politiciani au renunţat la acest mod de a vedea.

Ori cum ar fi, chestia Cuza este simplă şi limpede. Nici o complexitate politică nu este admisibilă. Să se facă ancheta şi să se stabilească adevărul.

Aşa cere dreapta judecată.—**Red.**

Convenţia cu Austro-Ungaria

In curînd vor fi din nou reluate tratativele pentru încheierea unei convenţiuni comerciale între România şi Austro-Ungaria: cel puţin aşa se anunţă din cercurile oficioase şi că acest lucru ar fi unul din urmările pozitive ale întrevederei pe care d. Dim. Sturdza a avut'o cu baronul d'Aerenthal.

Lumea noastră politică a primit foarte bine această ştire şi sunt speranţe că de astă dată cel puţin tratativele nu vor fi întrerupte în modul brusc de pînă acum.

Cu toate acéste nici cunoscătorii chestiunei, nici chiar cercurile oficiale, nu tăgăduesc că sunt dificultăţi enorme de surmontat. L'Indépendance **mărturiseşte, în numărul de astăzi chiar, lucrul acésta şi fără înconjur.**

Intr'adevăr prea sunt în conflict interesèle noastre cu ale agrarienilor Unguri pentru ca o înţălegere să poată uşor fi realizată, pe de altă parte influenţa agrarienilor este preamare în Austro-Ungaria pentru ca monarhia vecină să poată uşor lua o hotărire.

Conflictul acesta durează de vre-o douăzeci de ani. Am avut chiar un războiu vamal. Aceste toate din cauza faptului că prin închiderea graniţelor Austro-Ungare pentru exportul de vite o întreagă ramură a bogăţiei noastre naţionale a fost desfiinţată. Crescătoria de vite n'a mai rentat, crescutul vitelor a diminuat văzînd cu ochii.

Conflictul acesta—pe bază de interese atît de mari—putea-va el fi înlăturat? Va reuşi să obţie Romînia de la monarhia vecină ceea ce mica Serbie a obţinut de mult şi reînoit prin noua convenţie Austro-Sîrbă? E tot ce dorim, ie tot ce ar fi mai în folosul ţerei.

Şi dacă între rezultatele întrevederilor d-lui Sturza ar fi şi acest lucru de sigur că toată lumea s'ar grăbi a recunoaşte că succesele d-lui Sturza în străinătate—de care se vorbeşte atîta—există într'adevăr.

Suntem, însă, din nenorocire, în prezenţa unor semne de întrebare, a unor probleme ce urmează a fi rezolvite.

Ca buni romîni dorim ca soluţia lor, ca noile convenţiuni încheiate, să însemne că interesele economice ale Romîniei n'au fost din nou sacrificate.

Juste observaţiuni

Sub titlul *Noul an judecătoresc* amicul nostru Lascar Antoniu publică un foarte interesant articol, în care semnalează multe din relele de care suferă magistratura noastră.

Intre altele d-sa face judicioasele constatări de mai jos pe care le supune meditaţiunei ministrului de justiţie:

„Controlul frequent, la care va trebui supusă magistratura selecţionată, impune crearea, sau mai bine zis restabilirea inspectorilor judiciari. *Aleşi cu scrupulozitate printre magistraţii cei mai distinşi, mai expermentaţi şi mai energici, inspectorii judiciari vor aduce numeroase foloase morale şi culturale, care nu vor face de cît să înalţe şi mai mult prestigiul justiţiei şi al magistraturei noastre.*

Trecînd apoi de la chestiunile de principii la o sumă de chestiuni de detaliu, d-sa relevă următoarele:

„Astfel situaţia primilor prezidenţi ai curţilor şi mai cu seamă ai tribunalelor a devenit aproape imposibilă din cauza numeroaselor ocupaţiuni şi delegaţiuni suplimentare ce au de îndeplinit şi care îi răpeşte de la menirea lor reală de directori ai instanţelor pe care le prezintă.

Astfel primii preşedinţi de şedinţă ai tribunalelor, trebue să prezideze comisiunile de apel fiscal, să formeze listele electorale, să prezidèze juriile de exproprieri, să îndeplinească diferite delegaţiuni pentru a constata daunele ca acele provenite de pe urma revoltelor şi o sumedenie de alte obligaţii. Trebuie deci de creat funcţia de prim-preşedinte—fie-care secţiune avînd preşidintele ei—şi aceasta în interesul unei bune şi folositoare administraţii a justiţiei.

Paralel cu aceasta este de nevoie de a rîdica toţi supleanţii la rangul de membru de şedinţă, situaţia lor actuală, faţă de judecătorii de pace, ne mai avînd nici un rost. Cu toţii ar trebui declaraţi inamovibili, bine înţeles în urma unui concurs, şi să fie supuşi, ca şi cellalţi magistraţi în genère, la condiţiuni riguroase de control şi responzabilitate, căci numai pe baza acestui principiu de control şi responzabilitate sèvеră, înţelegem noi aplicaţiunea generală a inamovibilităţei.

In sfîrşit o altă chestiune foarte importantă pentru bunul mers al justiţiei, este reorganizarea complectă a servicilor grefei curţilor şi tribunalelor, care servicii au nevoie urgentă de a fi modificate într'un mod radical.

Vom reproduce, în numărul de mîine al *Opiniei*, articolul excelentului nostru amic, care pune în discuţiune o sumă de chestiuni foarte importante şi asupra cărora ne propunem să insistăm pe larg.

CATE-VA NOTE

Viitorul ne comunică faptul că parlamentul francez a votat în sesiunea trecută o lege asemănătoare cu a Casei Rurale. Care va să zică am ajuns pildă Franţei? Vezi ce face să ai un guvern înţălept?

Numai am vrea să-i spunem *Viitorului* să se intereseze mai de aproape de chestiunea aceasta. Noi, după cît ştim, legea franceză în chestiune nu prea are asemănare cu Casa Rurală a noastră. De altfel trebue să observăm, că ceea ce face guvernul francez în timpuri normale, guvernul romînesc face silit şi de teama revoluţiilor.

*

Se zice că guvernul s'ar fi decis să sprijine candidatura generalului Manu pentru alegerea de la col. II de Ilfov?

Să fie adevărat? Avem un puternic argument, ca să respingem versiunea aceasta. Noi ştim — ca şi lumea toată — că asemenea sprijine — cartele cum se mai numesc — sunt specialitatea partidului d-lui Carp. Şi nu credem, că d. Filipescu să renunţe la cartel pentru generalul Manu.

Doar de va fi renunţat guvernul la concursul d-lui Filipescu. Asta nu-i imposibil.

„Solidaritate socială"

Acum, cînd opera de reforme ale guvernului liberal—neterminată încă, după cît se pare — va continua odată cu viitoarea seziune legislativă, *Viitorul*, organul guvernamental, oficiosul nuanţei brăteniste, începe să vorbească de «solidaritatea socială», făcînd apel la *buna voinţa* marilor proprietari, pentru ajutorarea şcoalei rurale.

Este caracteristic acest apel, adresat păturei sociale, în contra căreia guvernul liberal a dezlănţuit toată puterea forţelor sale pătimaşe, pe care tinerimea generoasă, în avînturile sale patriotice şi demagogice, o arăta ca pe o inutilă şi chiar dăunătoare categorie economică.

Nu noi vom fi aceia, cari să tăgăduim că cele spuse de *Viitorul* sînt juste, cînd afirmă: „trebue să aducem proprietăţii mari omagiul datorit pentru acest interes vădit, pe care-l arată şcoalei", dar nu ştim întru cît acestea concordă cu campania furioasă şi pătimaşă, ce a dus-o partidu-l liberal şi presa lui împotriva aceleiaşi mari proprietăţi. Şi cînd ne mai amintim şi de ameninţările, pe cari generoşii mai înflăcăraţi, le aruncau marilor proprietari—*primejdioşilor şi reacţionarilor* mari proprietari — apoi ne putem face o justă idee, de schimbarea profundă sau de „diplomaţia" fină a *înaintaţilor* partidului de la putere.

Nu ştim cît va ţine această dispoziţie a generoşilor faţă de proprietatea mare. Se vede, că au de cerut sau de impus noi sacrificii acestei clase sociale; lucru, care se pare că se vădeşte chiar din articolul în chestiune. „Astfel, cu oare-care *abilitate* din partea învăţătorilor, bună voinţa proprietarilor conştienţi de rolul lor social ar putea fi pusă la *contribuţie pentru haine, cantine etc...*"

Şi, pentru a masca *diplomaţia*, *Viitorul* adaogă: „Trebueşte, deci, captat cu *iscusinţă isvorul de solidaritate socială...*"

«Solidaritate socială»! Iată o mîncare bună, cînd e vorba să servească interesele de partid sau ale neamului chiar, potrivit cerinţelor partidului; dar de care generoşii au oroare, atunci cînd se invoacă ca un principiu conducător al unei acţiuni politice nepărtinitoare.

De ce nu şi-au adus aminte generoşii de „solidaritatea socială" atunci cînd a fost vorba de fabricaţiunea reformelor? Atunci, proprietarii mari erau elemente anarhice, elemente de turburare şi de destrucţiune socială şi toate loviturile ce s'au putut imagina s'au realizat pe spinarea lor.

Să vedem cînd se va produce o nouă schimbare de front a *Viitorului*? — **Id.**

OAMENI ŞI LUCRURI

Ţeara lui Malthus

Asupra ciudatului şi tristului fenomen social al depopulării statului francez, s'a vorbit şi s'a scris enorm de mult. Sunt nenumărate datele şi statisticele publicate în această privinţă; iar acum se dovedeşte că toate au fost în zadar. Urmările practice ale acestei lupte de cifre sunt nule, căci studiul cel mai recent, publicat de preşedintele Academiei etico-politice din Franţa, în revista „L'Opinion" descopere din nou detalii în adevăr deplorabile cu privire la populaţia Franţei. In timp de o sută de ani cifra naşterilor a scăzut de la 32 la mie la 19 la mie. In anul trecut, 1907, opera îndelungată a secolului pare încununată printr'un rezultat deciziv: naşterile sunt inferioare morţilor cu numărul de 20.000! Iar în mod suggestiv se arată că Franţa în comparaţiune cu Germania, scade neîncetat, aşa că în momentul de faţă Imperiul german are asupra Republicei franceze un plus de aproape două zeci de milioane de locuitori, lucru oficialmente constatat şi uşor controlabil şi care, din punctul de vedere imediat practic, însemnează că pentru Franţa speranţele unei „revanşe" sunt stinse pentru totdeauna. Afară dacă n'am crede naivitatea că entuziasmul sau ura,—sentimente de o potrivă de sacre cînd au ca bază o mare idee naţională—vor fi în stare cînd-va să biruie forţe militare serioase, organizate, numeroase, —avînd însă şi ele o credinţă sfîntă: a păstra neatinsă unitatea naţională şi teritorială a unei patrii mari, bogate, înfloritoare cum este Germania. După calculul economistului francez, Foville, peste vr'o două decenii Germania va avea o populaţie îndoită ca acea a Franţei, marea Republică a Apusului, glorioasa naţiune ale cării raze de lumină şi strălucire s'au iradiat asupra Europei întregi, va fi ajuns o ţeară de rangul al treilea faţă cu uriaşele progrese ce face Anglia şi Germania.

Explicaţia fenomenului? Nu aci e locul de urmărit atari complicate probleme sociale. Se pare că dacă filosoful Malthus —duşmanul fecundităţii—s'a născut în Anglia, doctrina lui şi-a găsit aplicaţiunea cea mai largă în Franţa, unde femeile refuză a da ţării lor tributul sîngelui, refuză a primi aureala unei frequente maternităţi. Teoria lui Malthus—după care pămîntul şi activitatea omenească n'ar fi în stare de a hrăni toată populaţia lumei—a găsit aci sprijin în o sumă de alte împrejurări şi se pare că de la dezastrosul războiu încoace, spiritele sunt mai pesimiste şi mai refractere ca oricînd. Accentele calde ale unui Zola în „Fécondité" n'au găsit răsunet, ci mai curînd mentalitatea franceză se reflectă în acel teribil sonet al lui Sully Prudhomme în care tatăl îşi arată iubirea pentru odrasla lui,—condamnînd'o să nu se nască de feliu, existenţa fiind lucrul cel mai uricios pe pămînt...

Frumosul şi sărmanul pămînt al Franţei libere şi glorioase! **Rodion**

TEATRUL NATUREI

Teatru de verdeaţă.—O tragedie adoptata.—Dalila, piesă în 4 acte de Gabriel Nigoud.—Succesul lui de Max.

Teatru „de verdeaţă" i se mai zice acestei ingenioase născociri a spiritelor înaintate din apus. I se zice teatru de verdeaţă, fiindcă e verde prin...natura sa. De obiceiu acest teatru, se aranjează la marginea unei păduri, în mijlocul unui parc sau a unei livezi, unde arborii încărcaţi de frunze şi pajiştea verde, formează decorul.

E lesne de închipuit că pentru timpul verei, cînd mai toate forţele dramatice şi lirice se găsesc în imposibilitate de a-şi exercita arta, din cauză că localurile de teatru, aşa cum le-am apucat noi, nu oferă o atmosferă prielnică, teatrul naturei e menit să devie un centru de activitate artistică.

Mai deunăzi, am relatat în una din rubricele ziarului originea acestui soi de teatru, început la Cântăreţi în Franţa, cum ideia a prins şi azi în fine suntem în măsură a arăta că mai în toate centrele Franţei, unde e locul favorabil, funcţionează un atare teatru.

Drame, opera comică, opera-vagneriană, comedia, conferinţele şi chiar acele faimoase „matineuri literare" ale francezilor, toate au văzut lumina.. naturală a rampei acestui teatru.

*

Acum în urmă, ni se anunţă o noutate în adevăr senzaţională.

Pe scena teatrului de verdeaţă a livedei Catelene, s'a representat o „Tragedie". Dalila, e titlul acestei tragedii în versuri a lui Gabriel Nigoud, a cărei 4 acte s'au desfăşurat înaintea parisienilor în plină pădure a „Buloniei" într'un minunat cadru de lumină şi de verdeaţă.

*

Tragedia care în original, se găseşte purtînd numele lui C. Louusbery a fost adaptată în versuri şi aranjată de Gabriel Nigoud cu concursul lui Tiarko Richepin.

Iată şi subiectul acestei piese care a făcut atîta senzaţie în cercurile literare parisiane.

La Gaza, evreii bătuţi sunt supuşi Filistenilor. Ultima lor speranţă e Samson. Acesta e şeful armatelor judaice. El întîlneşte pe Dalila, care îl farmecă, cu toate plînsetele şi sfaturile logodnicei sale Rebeca.

Totuşi reuşeşte să rîdice energia poporului şi să sfarme lanţurile în cari fusese încătuşat.

In actul al doilea Filistenii ţin consiliu sub preşidenţia marelui preot. Ei decid să-i trimită pe Dalila ca să-l captive să-l seducă.

Noaptea soseşte. Dalila dansează şi iată că soseşte Samson. E sedus dar şi Dalila îşi uită misiunea şi fuge cu el.

Al treilea act se petrece la Gaza. E zi de tîrg. Dalila s'a întors. e hulită de toată lumea, fiindcă a trădat patria.

Vine Samson purtînd un cadavru pe umeri: e fratele Dalilei Ayah.

„...Je venais de Sorek à Gaza. Près des portes
„Un homme m'a suivi de loin...
„J'allais, ... l'herbe siffla, puis des corbeaux crièrent
„Et cet homme soudain, m'attaqua par derrière

zice el, aruncînd jos cadavrul fratelui Dalilei.

...Et j'ai saisi sa chair... je l'écrasai către Dalila tremurîndă.

„Je venais de Sorek a Gaza... Près des portes...
„Levez ce voile... et vous verrez ce que je porte!

Dalila îşi recunoaşte fratele şi pe cadavrul lui, jură preoţilor răsbunare.

Actul al 4-lea se petrece în cortul Dalilei, care cu tot jurămîntul adoră pe Samson.

Ea esită, dar zărind sub mantaua amantului sîngele fratelui seu, parvine să smulgă lui Samson secretul puterei sale, îi tae părul în timpul somnului şi-l dă pe mîna soldaţilor.

In faţa templului Dagon, într'un tablou final, Samson orb, trece condus de Rebeca. Dalila, zărindu-l cade în genunchi cerîndu-i ertare.

Acesta o iartă, intrînd cu ea în templu. Edificiul se dărîmă din cauza unui incendiu şi Samson apare în scenă, rănit. Dalila pe moarte îl strigă cu desperare.

Rănit, orb, tîrîndu-se abia, Samson se precipită peste cadavrul iubitei şi moare.

Aceasta e piesa. Artistul de Max, pare a fi făcut o creaţie extra ordinară din

Cumparaţi Bilete pentru Loteria 4 Clasa III a Regatului Romîn

de la Noua şi Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAŞI (Piaţa Unirei)

Dacă voiţi să fiţi CONŞTIINCIOS servit la toate clasele şi să primiţi plata cîştigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat şi pănă acum.

Un Loz întreg Lei 36,- O jumatate loz Lei 18 - Un sfert de loz Lei 9 Una optime lei 4-50

Samson, presa parisiană acordîndu-i note foarte elogioase.

Dalila, a fost creată de Cora Laparcerie frumoasa artistă de la teatrul Sara Bernhardt.

De la biuroul de servi

Am fost spectatorul unei scene şi nostime şi revoltătoare. Un agent al biuroului de servitori s'a prezentat unui domn, evreu, cerîndu-i să concedieze din serviciu servitoarea, pe motiv, că nu sînt servitoare suficiente de plasat la Romîni. Stăpînul, fireşte, a refuzat, şi atunci agentul a făcut un tapaj enorm, poruncind servitoarei să părăsească imediat stăpînul şi să'şi ia lucrurile. Rezultatul a fost acelaş, căci servitoarea a ripostat —şi cu drept cuvînt—că ea înţălege să servească acolo unde-i convine ei şi nu unde convine altuia. Şi a rămas.

Nu ştiu, dacă acest caz nu s'a repetat şi în altă parte. Este însă revoltătoare purtarea acestui agent. Căci aici nu-i chestia, şi nu poate fi, de patrie şi de patriotizm, şi nu cred, nici ca d. Cuza să se aventureze în asemenea acţiuni „patriotice".

Biuroul de servi cere legea şi regulamentele lui, din limitele căruia nu poate eşi, şi după cît ştiu, nu există nici un text, care să îndreptăţească o asemenea dispoziţie. Imi place să cred, că şeful biroului este străin de activitatea aceasta a subalternului săi, şi că nu ştie sau nu a ştiut nimic de cazul acesta.

Trebue însă să ia măsuri, ca asemenea fapte să nu se repete. Este destul de trist, că nu se găsesc servitoare suficiente, dar este revoltător, cînd găseşti, servitoare, o angajezi conform tuturor cerinţelor regulamentare, să vie autoritatea respectivă şi să ţi-o ia după cîte-va zile, pe motive atît de ilegale şi de copilăreşti.

Vor fi poate şi de aceia, cari vor găsi că şi aceasta este o chestiuae de *înaltă şi patriotică politică*. Sînt greşiţi. Să stea strimb şi să judece drept, dacă un om nu are dreptul să se angajeze şi să servească la stăpînul, pe care şi-l alege el?

Care este logica agentului de la biuroul de servitori?

O asemenea stare de lucruri să înceteze, căci e nedreaptă şi revoltătoare.

Soc.

MIŞCARE
ÎN ÎNVĂŢĂMÎNTUL PRIMAR

Au fost numiţi învăţători: V. V. Ittimiu la şcoala din comuna Căueşti Scheia jud. Vaslui, Grigore N. Lupu Crăeşti, Tecuci, d-na R. Gherghirescu Dorna, Suceava, Gh. Georgescu, Artmutliu, Tulcea, d-ra Elena Negulescu Spanţov-Ilfov, St. Paznagni, Dedovişă Mehedinţi, I. Gh. Isverniceanu Buzăşti, Mehedinţi.

Tot în judeţul Mehedinţi au mai fost numiţi: I. P. Vurlan la Podeni, I. B. Morgoiu la Glagore, G. Muluţeanu la Cîrloţel, Constantin Popescu, Leacu Volescu, d-ra Olleom la Oreviţa, d-na Olga Stănescu la Himova, Elena Dima la Gvardiniţu, P. Marin, Drîncea, Corlăţeanu Pristol, Popescu Bălvăneşti-Călineşti; N. P. Calude, Burila Mică Bistriţa, Gh. Piţulescu, Iloviţa, Ciuhurezu Moiseşti, d-ra D. Agriţescu la Poroianca Mare, d-ra M. Lupu Siseşti de jos; d-ra E. N. Cornoiu la Baloţi, E. Ruptureanu, Covrigi, d-ra El. Hardan la Zegujani, C. Isverceanu la Lamoneşti, G. Axenescu, Darvari, Al. Boteanu, Hinova, Gr. Cioman, Burduşanu, I. I. Dioghenide, Slobozia.

Au fost transferaţi următorii învăţători:

Pr. Ştefănescu de la Dobrovina din deal la Oltenia, Constanţa, E. Teofănescu de la Hangu-Scbitu-Neamţ la Tasca Bicaz, Neamţ, d-na Aurelia Buccă de la Damieneşti-Roman la Gîrleni-Bacău, d-ra El. Dumitrescu de la Arţari Ialomiţa la Herăşti-Ilfov, C. B. Sinişteanu de la Herăşti, Ilfov, la Arţari, Ialomiţa, C. Dinortache de la Ungureni, Ţiganaşi, la Burdusaci, Tecuci, Gh. D. Popescu de la Bumbeşti, Gorj, la Turlaţi, acelaşi judeţ, Al Zavloski de la Bîrnova, Iaşi, la Comarnic Iaşi, d-ra Ang. Grigoriu de la Comarnic-Poeni, Iaşi, la Vlădiceni, Iaşi; C. Şerbănescu de la Creţeni la Izvoru Gorj, I. Diaconu de la Doljeşti, Vilcea, la Costeşti, Gorj, C. I. Popescu de la Brădeţu Mehedinţi, la Poruiu, Gorj.

Printre învăţătorii din jud. Mehedinţi s'au făcut următoarele trnnsferări:

Cercel Dumitru de la Dobra la Prunişoara, Sever Păunescu de la Prunişoara la Glogoru, d-ra Maria Mudîlca de la Broscari la Rogova, G. Ismană de la Cocoţi la Broscari, Gh. Popescu de la gura Motrului la Pluta, N. Crăciunescu de la Pluta la Ţinţaru, N. Bordincu de la Ruseşti la Poviteşti, I. Racoveanu de la Dedoviţa la Racovu, C. Cernuteanu de la Strehaia la Cernoiu, Al. Molănescu de la Cernoiu la Comăneşti, N. Stănescu de la şcoala din com. Noeni Buzău a fost transferat la Cosciuleşti Ialomiţa, C. Popescu de la Cosciuleşti Ialomiţa, la Socariciu, acelaşi judeţ.

Litere-Ştiinţe-Arte

Reorganizare.—Odată cu apropiarea lunei Septembrie cele mai multe ziare cotidiane, din capitală şi chiar din provincie îşi anunţă „reorganizarea", mai mult sau mai puţin „complectă". Lucrul în sine n'ar interesa această rubrică destinată ştirilor literare şi ştiinţifice. Dar o observaţie se impune şi o facem cu cea mai vie plăcere în acest loc. Ori unde, în ziarele noastre, se vorbeşte de reorganizare—în primul loc direcţiile ziarelor au grija de a anunţa introducerea unor rubrici de literatură, de critică, de belestristică şi de cronici ştiinţifice.

Cetitorii de astăzi manifestă o vădită preferinţă pentru acele ziare în ale căror coloane găseşte adăpost partea literară şi beletristică şi aproape preste tot se simte necesitatea de a-i se da din zi în zi o extenziune mai mare, în interesul tiragiului. Dovadă necontestată că la noi ca şi aiurea, gustul publicului a evoluat în această direcţiune şi că din ce în ce mai mult curentul pretinde ca ziarele să consacre o bună parte din spaţiul lor chestiunilor şi discuţiunilor literaro-ştiinţifice. Fenomenul nu poate de cît să ne bucure.

*

Ziarele vieneze anunţă apariţia în a doua ediţiune a romanului „Ionel Fortunat"—din Viaţa Romînească—de Marco Brociner.

*

Esperantiştii vor avea o ţară a lor proprie: mica republică Menestrel despre care nu de mult am dat amănunte în ziar. Aci limba esperantistă va fi proclamată limbă oficială, pentru preamărirea d-rului Zamenhof, inventatorul ei.

*

A propos de „esperanto". Noua limbă internaţională a găsit o concurenţă. O limbă mai simplă şi mai nouă,—limba „solresol"—e pe cale de a fi adoptată la rîndul ei. Ce o fi vom vedea.

*

Prefectura Parisului a ordonat ca spectacolele teatrale să nu se termine mai tirziu de 12 jum. seara, afară de cazuri cînd se va da autorizaţie specială.

*

Un inginer din Magdeburg, Hans Schorling, a inventat şi a făcut să i se breveteze un instrumunt care promite să se constate imediat, prin văz şi auz, suirea sau coborîrea unui balon.

Instrumentul acesta pe care inventatorul l'a botezat «Windblatt» a fost probat cu succes cu balonul „Otto von Gerieke, aparţinător clubului aeronautic din Magdeburg.

*

Elveţia, mulţumită forţelor ei hidraulice, e ţara în care azi electricitatea e, poate, mai răspîndită. Elveţia numără azi 213 intreprinderi electrice cu 233 filiale, 1 mil. 126.07 lămpi cu incadescenţă, 7,787 lămpi cu arc, 12.288 motori şi 7533 alte aparate.

Mica industrie în deosebi profită foarte mult de pe urma acestei situaţii.

*

Noul regim în Turcia e foarte prielnic dezvoltării publicisticei în general, a presei în special. Tipografiile existente nu sunt în stare să satisfacă cererile numeroase. De la acordarea constituţiei au apărut mai bine de 200 de ziare în limba turcă, armeană, greacă şi bulgară. In Smyrna au apărut 7 noi ziare cotidiane.

*

O ştire din Salonic spune că o sută două-zeci de membri ai comitetului albanez-creştin, au hotărît să trimeată în Germania o deputaţiune, care să stabilească, împreună cu filologii de acolo, care alfabet va trebui adoptat pentru limba albaneză, cel grecesc, sau cel latinesc, în dorinţa de a fixa complect limba albaneză, în ce priveşte scrisul.

Limba bisericească va rămîne în tot cazul, cea grecească.

*

După socoteala lui „Deutsches Theater" din Berlin cele 3 piese ale lui G. Hauptmann au realizat o reţetă brută de aproape un milion 200,000 de mărci. „Ţesătorii" au produs 474.954 de mărci. „Clopotul inecat" 459875 şi „Căruţaşul Henschel" 245.227. Hauptmann a încasat ca drept de autor 180.000 mărci.

Suderman, ale cărui piese se bucură de multă simpatie, a încasat cu cele 2 piese „Moritori" şi „Iohanes" 51.000 de mărci la o reţetă de 515 mii 123 mărci realizată de „Deutsches Theater.

*

A apărut şi s'a pus în vînzare n-rul 9 al revistei *Pagini Libere*, care se tipăreşte la Galaţi, cu următorul interesant sumar:

B. Lăzăreanu: Intr'un ajun de sărbătoare. A. Spiru-Bacău: Enric Furtună. B. Nemţeanu: Securea de aur. N. D. Cocea: Spre arta viitoare. Victor Eminescu: Note de drum. Vasile Cringu: Mosaic. Ion Corbu: Un dialog. Dr. V. Lateş: Rassele şi mediul. Redacţia: Note, informaţii, etc.

STRUNA ZILEI

PRILEJ DE CAŞTIC

In cursul acestei luni populaţia evree vizitează mormintele; direcţia tramvaiului a dublat numărul vagoanelor. OPINIA.

Iaşul e oraşul morţii
Şi al sărăciei, vai!
Morţii lui învie pînă
Şi biciniecul tramvai.

Informaţii

● *Ziarele oficioase publică nota următoare.*

„La ministerul de finanţe se lucrează la un proect de lege pentru modificarea generală a impositelor generale. Atît impositele directe cît şi cele indirecte vor fi modificate în sensul ca aplicaţiunea lor să fie mai justă.

Impositele personale vor fi aplicate după starea materială exactă a fie căruia. Impozitele indirecte se vor scădea pentru obiectele de prima necesitate, cari au o consumaţiune mai mare şi se vor ridica pentru cele ce se consumă mai puţin".

La această notă se poate adăoga următoarea declaraţie făcută de d. Emil Costinescu, ministerul finanţelor, unor amici ai sei politici:

„N'am fixat încă nimic relativ la impozitul pe venit. Am în adevăr intenţia de a reforma impozitele noastre în senzul de a uşura pe cei apasaţi şi în acest moment am pus să se adune elementele necesare pentru a'mi face o ideie de modul cum ar putea fi realizată această reformă.

In acest scop am detaşat la serviciul statisticei 30 de funcţionari şi imediat ce lucrarea va fi terminată voiu şti ce să fac. Dar în ori-ce caz, nu poate fi vorba, ca să mă prezint cu un asemenea proect Corpurilor Leguitoare la redeschiderea parlamentului.

● **Asupra furtului din gara Roman.**—Am vorbit acum cîtva timp despre furtul comis la casa de bilete din gara Roman.

Dăm cîteva noui amănunte asupra acestei chestii:

Controlorul însărcinat cu verificarea casei, a găsit că suma furată este de 5230 lei şi 75 bani.

D. substitut de procuror Dornescu a luat un lung interogator d-lui Dimitriu, care a girat casa de bilete, fără ca să se descopere cel mai mic indiciu că furtul ar fi fost simulat.

Cu această ocazie s'a constatat nesiguranţa în care se află casa de bilete şi s'au făcut intervenţii ca să se ia măsuri. Casa de bilete din Roman posedă o ladă de fer defectă.

Cercetările continuă să se facă de d. substitut de procuror Dornescu.

◑ **Cursurile la şcoalele primare din localitate se vor redeschide Luni 1 Septembrie a. c.**

La şcoalele secundare cursurile se vor deschide la 9 Septembrie a. c.

De la 1—8 Septembrie vor avea loc corigerile.

● **In primile zile ale lunei Septembrie a. c. se va ţinea concursul pentru ocuparea catedrelor din nou înfiinţate la şcoala de Belle-Arte din localitate.**

● **In primele zile ale lunei Septembrie a. c., epitropii casei Sft. Spiridon vor pleca să inspecteze lucrările de reparaţie ce s'au făcut la spitalele şi ospiciile din provincie pendinte de epitropie.**

● **Poimîne se va ţinea la prefectura de judeţ licitaţia pentru darea în exploatare a mai multor păduri ale statului.**

◑ **Expoziţia de struguri.** — **După cum am anunţat, societatea viticolă din Iaşi, organizează pentru zilele de 7, 8, 9, 10 şi 11 Septembrie a. c., în spaţiosul local al societăţei de gimnastică, sport şi muzică, o expoziţie de struguri şi fructe.**

Această expoziţiune are un scop eminamente instructiv şi nu trebue, prin urmare, confundată cu un concurs, întru cît rezultatele pe care noi viticultorii le aşteptăm de la ea ţintesc la o îndrumare raţională în ceeace priveşte viitorul viilor ce au a se reconstitui, atît de cei cari au mai reconstituit, cît şi, mai cu samă, de către cei cari au a reconstitui de acum înainte.

Expoziţiunea mai are de scop a pune în evidenţă că, pe frumoasele noastre coline, astăzi pîrjolite de flagelul filoxeric, arse numai de soare şi improprii ori-căror alte culturi, pot reapărea, cu oare-care muncă şi stăruinţă, vii mai falnice şi mai rodnice de cît odinioară, ale căror produse vor putea rivaliza cu ale ori-căror alte podgorii renumite din ţară şi chiar din străinătate, atît în ceea ce priveşte strugurii de masă, cît şi, mai cu samă vinurile.

La această expoziţie sunt admişi a participa membrii societăţei, viticultorii în general, pepinierile statului şi cele particulare, precum şi ori ce instituţie culturală şi de bine-facere.

Taxa pentru ocuparea unui loc în expoziţie este de 5 lei pentru membrii societăţei şi 8 lei pentru cei care nu sunt membri.

Mai sunt admise a figura în expoziţiune următoarele obiecte: instrumente de cultură, pulverizare, maşini de altoit, pluguri de desfundat, sulfat de cupru, insecticide, sulfat de fer, sulfure, zmeuri şi ori-ce produse de acest fel, maşini de uscat fructe, alambicuri, cataloage, preţuri corente, tratate originale şi naţionale de viticultură, ampelografia varietăţilor de viţă indigenă, tratate de pomicultură şi horticultură, reviste şi în fine ori-se contribuţiuni la cunoştinţa culturei viţei şi a pomilor roditori în ţara noastră. Apoi viţe altoite din ţară precum şi portaltoi cu şi fără rădăcini, producători direcţi etc. Un loc pentru maşini, unelte, şi materiale voluminoase, se va socoti pe metru patrat a 10 lei în interior (incintă) şi 5 lei afară din incintă.

Comitetul iniţiator a întocmit un regulament al acestei expoziţii, care va fi trimes tuturor podgorenilor.

Cererile de înscriere se vor adresa d-lui M. Viorescu, directorul expoziţiei, strada Palat 36. Aderările şi obiectele destinate a fi expuse se vor primi cel mai tirziu până la 6 Septembrie. Se vor decerne şi premii. Strugurii şi fructele expuse vor rămînea proprietatea societăţei, care le va vinde la licitaţie. Vizitatorii vor plăti 50 bani de persoană.

● Membrii consiliului comunal au fost convocaţi de la 1 la 15 Septembrie a. c., în seziune ordinară.

Prima şedinţă va fi Luni la orele 4 p. m., şi va prezida d. N. Gane, primarul oraşului.

● Concursul de admitere la şcoala fiilor de militari din localitste s'a terminat.

Se aşteaptă acum şi rezultatul concursului ţinut la Bucureşti.

Pentru candidaţii la şcoala de infanterie, cavalerie şi geniu din Capitală, concursul s'a terminat alaltăeri. Intre cei reuşiţi sunt şi cîţiva din Iaşi.

◑ Cu ocazia zilei de 30 August, sfîntul Alexandru, fiind patronul regimentului 13 Stefan cel mare, d. colonel Băltăceanu a luat iniţiativa ca acea zi să se serbeze în chip deosebit de regiment.

In acest scop se organizează o frumoasă serbare, unde soldaţii, vor face diferite exerciţii gimnastice, vor dansa şi se vor executa diferite bucăţi muzicale patriotice, de către corul acelui regiment.

De asemeni se va prepara şi o piesă teatrală cu subiect patriotic.

● Asupra numirilor de inspectori şi revizori şcolari, în posturile noi, nimic nu se ştie încă precis.

Atît se poate şti că d. Dim. Sachelarescu, actual revizor, va fi numit inspector.

Pentru cele două posturi de revizori sunt foarte mulţi candidaţi.

In unul din aceste posturi se zice că ar avea şansa să fie numit d. institutor Roiu, iar în celalt d. I. Brudariu, învăţător din Podul Iloaia.

DIVERSE

— La bariera Ţuţora a fost găsit mort locuitorul Constantin Grigorovici.

Cadavrul a fost transportat la morgă.

— In strada Comănescu No. 1 a încetat din viaţă bătrînul Ilie Cunţu zis Negrutz, în etate de 102 ani.

— Eri a încetat din viaţă pensionarul Const. Harbalău, fost funcţionar la poşta locală.

— In locul vacant, de la „Cassa de Scont" din localitate, s'a numit d. V. Ionescu absolvent al şcoalei comerciale, din Iaşi, fost amploiant la soc. „Frăţia" Focşani.

FECIOARA

Traducere din „Phlysiologie de l'amour" de Mantegazza

II

Iată şi fabula relativ la crearea fecioarei:

„Intr'o zi mîndria iubirea şi sentimentul proprietăţei fură chemate înnaintea Domnului pentru a-i da socoteală de luptele sîngeroase ce le aveau între dinşii şi cari nu dădeau pace bieţilor muritori. Dumnezeu cică era în ziua aceia foarte rău dispus. După ce-i ocărî el strigă către cei trei: „Dacă nu încetaţi de a necăji pe oameni cu neînţelegerile voastre, dacă nu-mi daţi hic et nunc o dovadă a împăcărei voastre, atunci vă gonesc pentru totdeauna în iad".

Ei căutară multe scuze, dar li se impuuea dilema: sau pacea sau iadul.

După o lungă convorbire în care declară să facă o operă de artă comună, prezentîndu-se înaintea A tot Puternicului îi înfăţişară Fecioara, frumoasă şi scumpă creatură, în care e greu de spus cine a avut partea cea mai mare. Se zice că Domnul rîse cu bucurie şi în urmă retrăgîndu-se cei 3 arhitecţi cari în privinţa acestei opere erau desvărşit înţeleşi—el strigă: „Nici odată în nesfîrşita mea înţelepciune n'aşi fi făurit o atare prostie.

Dacă am putea întreba pe Dumnezeu, spre a şti dacă după atîtea secole de cînd fecioara există, el e mulţămit că ea trăeşte, negreşit că el ar răspunde „da".

E o fiinţă care face mult mai mult bine de cît rău şi prea puţini oameni chemaţi a vota în această privinţă, ar pune o bilă neagră în urnă. Nu ştiu dacă toate femeile ar vota ca şi noi, dar socot că cele mai bune, cele mai virtuoase, cele mai poetice ar fi de partea noastră.

Templele deschise sînt mai puţin sfinte de cît cele închise şi misterul înalţă totdeauna idolatria. Amorul oare nu e cea mai mare dintre idolatri?

O fecioară e aşezată cu o mie de metri deasupra le trebue să ne iubească mult, spre a se decide să scoboare de pe piedestalul ei. Misterul necunoscutului, încîntarea primelor roade însutesc plăcerea primei îmbrăţişări.

Totuşi cumplita teamă de a găsi un sanctuar profanat ne ţine în lanţurile disperărei. Şi femeea care se ştie virgină, măsură nemărginirea jertfei şi dacă ea are fericirea de a găsi egală jertfa cu mărimea iubirei ce o resimte, atunci ea încearcă una din cele mai sublime voluptăţi care pune în vibrare de odată nervii şi gîndirea, simţurile şi sentimentul. Ea dăduse deja inima-i şi toată dragostea zeului său; astă-zi ea îi cedează peceta care îi asigură stăpînirea întregei sale fiinţe; după ce a împărţit cu el tot ce are, tot ce simte tot ce doreşte, ea îi dă sîngele său şi prin acest sînge ea întăreşte jurămîntul dragostei viitoare, a dragostei celei mai sfinte ce poate exista într'o fiinţă omenească!

Ea se încredinţează, goală, slabă, desarmată unui barbat puternic, înarmat, invulnerabil! Cîtă pasiune, cîtă abnegaţie! Inger eri, ea lasă să i se smulgă astă-zi aripile de către amantul ei, spra a deveni soţie, prietenă, mamă! Preoteasa unui templu, ea arde pe altarul iubirei alba rochie a vestalei şi strigă printre lacrimi de bucurie şi de durere.

„Sînt a ta, cu totul a ta. Mai e ceva ce ţi-aşi putea da. Spune-mi şi-ţi voi da. Am tăit aripele mele pentru ca tu să mă ridici pe ale tale. Am ars templeul meu pentru a nu trăi de cît în templul inimei tale. Nu mă trada. Fusei fecioara ta, acum nu-ţi voi fi de cît femeie. Aibi pentru mine o dragoste nemărginită, o milă nemărginită.

Faptul anatomic care alcătueşte virginitatea are marea neplăcere de a fi priceput de toţi, ast-fel că omul de rînd, mîndru şi fericit de a putea deslega o problemă, de virtute, aruncă cu cruzime sabia lui Bren în cea mai fină balanţă. Discută filosofii şi moraliştii în voia lor, curăţia inimei şi marginele virtuţei: pentru omul de rînd nu există de cît fecioare şi femei, şi fizica cu rezistenţa elasticităţei şi geometria cu diametrele sale desleagă o problemă care a dat de gîndit celor mai mari cugetări! Mulţi oameni, culţi sau inculţi, îşi otrăvesc viaţa cugetînd că femeea ce şi au ales-o de soţie, n'a adus ca jertfă sîngele ei în prima noapte de nuntă. (Va urma).

Fîn presat De vînzare cu Lei 7.50 bani suta kilograme, la depozitul de Fîn de lîngă gară în dosul fabricei de tutun.

Se vinde numai dela 1000 kgr. in sus.

Vaccinări şi revaccinări

Dr. A. Steuerman

Str. Golia No. 31

—Buletine pentru şcoli—

Ultime informaţii

◐ *D. Alex. A. Băddrău a sosit azi dimineaţă în Iaşi.*

● *La Bucureşti vor apărea în cursul lunei Octombrie 4 mari ziare noui cotidiane.*

Unul va fi politic, al d-lui Stoicescu, un al doilea va fi diriguit de o marcantă persoană politică din Capitală şi ziarist de talent, iar două vor fi independente şi vor fi editate, unul de către stabilimentul de arte grafice Minerva, care va pune în mişcare un capital de 500.000 lei şi un al patrulea care va aparţinea unei personalităţi, care va pune la dispoziţie un capital de 200.000 lei.

◓ Liberalul *va fi reorganizat la începutul lunei Octombrie şi va fi pus sub directa supraveghere a preşedintului clubului liberal din localitate.*

D. Stere va alege personalul de redacţie şi va supraveghia personal felul cum va fi făcută gazeta.

● **Ministerul de rezboiu a trimis o circulară comandantului corpului IV decizînd ca întreaga garnizoană locală să întovărăşească rămăşiţele pămînteşti ale def. D. M. Sturdza până la moşia Cilibiu făcîndu-i onorurile cuvenite.**

Defunctul era proprietarul mai multor ordine turceşti, ruseşti şi romîneşti.

◓ **D. locot.-colonel Dim. Iliescu, de la marele stat-major al armatei, a fost însărcinat de guvern să ia parte la marele manevre din Franţa.**

● **D. dr. A. Mihail, inspector sanitar se află de eri în oraşul nostru.**

D-sa a făcut mai multe inspecţii şi o anchetă în localitate.

◓ **Eri batalionul al 3-lea din regim. 13 Ştefan cel Mare, a făcut un marş pînă la Capul Dealului, unde a făcut exerciţii de luptă sub comanda domnului maior Liciu.**

◒ **Administraţia comunală a luat dispoziţia ca pe viitor să nu se mai taie gişte de cît la abator.**

Bine înţeles tăierea acestor păseri e obligată să se facă la abator pentru acei ce le pun în vinzare.

● **Dl. dr. Al. Grossi, a fost numit medic auxiliar pentru combaterea epidemiilor din judeţul nostru.**

● **Prefectura judeţului Suceava a făcut cunoscut prefecturei noastre de judeţ că printre rămătorii din comuna Moviliţa, din acel judeţ, s'a ivit brînca infecţioasă.**

● **Invăţătorul D. Ionescu, de la şcoala din comuna Ciortesti, judeţul Vaslui, a fost dat judecăţei comisiunei disciplinare a învăţătorilor şi institutorilor, circumscripţiei a III-a Iaşi, învinuit fiind, că ţine în arendă 50 hectare pămînt, în potriva articolului 66 din legea învăţămîntului, care interzice învăţătorilor de a fi arendaşi sau administratori de moşii.**

◐ **Consiliul de higienă al oraşului se va întruni în şedinţă ordinară Luni 1 Septembrie, cînd se vor discuta mai multe chestiuni privitoare la salubritatea oraşului.**

◑ **Ministerul instrucţiunei publice a pus în vedere revizoratului şcolar al judeţului, să nu mai permită funcţionarea azilelor confesionale, de cît a acelora care se conformează regulamentului şcolar.**

◑ **D. Colonel Popescu comandantul brigăzei a 7-a de cavalerie şi preşedintele consiliului de rezboi a obţinut un concediu de 20 zile.**

D-sa va fi înlocuit la preşidenţia consiliului de rezboi de d. colonel Vlădoianu.

◒ **Inainte de plecarea trupelor la manevre, care după cum se ştie vor avea loc după 16 Septembrie, d. general Tătărescu, comandantul corpului 4 de armată, va inspecta trupele din garnizoana locală.**

● **Elevii şcoalei fiilor de militari din localitate au fost invitaţi să se prezinte la şcoală în ziua de 31 August.**

Cursurile se vor deschide la 1 Septembrie.

● **Eri, soldaţii regimentului 13 Ştefan cel mare, împreună cu muzica acelui regiment au făcut şcoală de regiment sub comanda d-lui colonel Băltăceanu, pe platoul de la Copou.**

Astă-zi, au continuat a face şcoală de batalion.

✱ **Astăzi au fost examinate de d. dr. August Miller, elevele înscrise a da concurs pentru bursele vacante la şcoalele: Normale de fete din Iaşi şi Azilul Elena Doamna.**

Rezultatul celor admise se va da la ora 5 sara.

◑ Marile alergări de cai ce vor avea loc în zilele de 7 şi 8 Septembrie a. c., la hipodromul de lîngă abator, promit a fi foarte animate.

In vederea acestor alergări, comitetul iniţiator, face mari pregătiri.

La Jockey-Club s'au primit deja multe înscrieri.

Vor lua parte numeroşi sportsmani din Brăila, Constanţa şi Bucureşti.

Inscrierile se mai primesc pînă la 1 Septembrie.

◓ Exameuul căpitanilor aspiranţi la gradul de maior, ce s'a ţinut in tabăra de la Şipote, a luat sfîrşit.

Rezultatul se va cunoaşte peste cîte-va zile.

● **La concursul de la şcoala normală de fete din Iaşi, s-au înscris anul acesta 148 de candidate, pentru cele 44 locuri vacante în clasa I-a, dintre care 7 pentru solvente.**

● **De şi e aproape de sfîrşitul lunei totuşi funcţionarii prefecturei de judeţ n'au primit încă salariile pe luna August.**

D. prefect a intervenit astăzi telegrafic de a se trimite mandatul.

● Comandamentul corpului 4 de armată a delegat pe d. căpitan Alexandru Floru, din regimentul 7 roşiori să facă parte din comisiunea de inspectare şi clasarea rechiziţiilor pe anul 1908—1909 din judeţul nostru.

In comisiunea de repartiţie a fost delegat d. căpitan Şerbescu Constantin, şeful biroului de mobilizare de comandament.

● **Sîmbătă cu trenul de 12 de Ungheni, doi-spre-zeci delegaţi ai societăţei viticole din Iaşi vor pleca la Kişinău, spre a vizita expoziţia de struguri şi fructe ce s'a deschis în acel oraş.**

Delegaţii se vor reîntoarce Luni.

● **Strada Trei-Erarhi a devenit în adevăr un depozit de gunoae şi infecţii.**

De cînd se fac lucrările de canalizare pe strada Ştefan cel Mare, de o lună aproape, strada Trei-Erarhi a ajuns în aşu hal că ţi-e imposibil să poţi trece pe acolo. Dealungul străzei stau depozite de gunoaie, animale moarte etc.

E curios că tocmai prin partea locului stă şi d. Eraclide, ajutor de primar, şi cu toate acestea nu se ia nici o măsură cu toate reclamaţiunile făcute de locatari.

● **In ziua de 27 Septembrie a. c. se va judeca la curtea de apel secţia I-a, apelul făcut de d. Em. Gherghel contra sentinţei tribunalului Roman, în cauză cu d-na Melania Gherghel născută Kapri, legatară universală a defunctului D. Gherghel, pentru revendicare.**

● Autorităţile din Cîmpina au cerut autorităţilor noastre urmărirea şi prinderea lui Frantz Voliaski, care a excrocat pe Carol Valantini cu suma de 2000 lei şi 20000 lei dela Societatea „Steaua Română" şi 2000 lei de la d. S. Vlădescu.

Se crede că el ar fi luat drumul spre Moldova.

● Se ştie că ministrul de industrie şi comerţ a obligat, prin intervenţia ministerului de interne, ca toate comunele rurale să strîngă probe de cerealele de pe teritoriul lor şi să le trimită spre examinare biurourilor de măsuri şi greutăţi.

Din aceste cereale se trimit probe şi ministerului de industrie şi prefecturilor respective.

Ast-fel, la prefectură, strîngîndu-se multe din aceste probe, ministerul de industrie a fost de părere ca să se creeze pe lîngă fie-care prefectură cîte un mic muzău, în care să fie expuse productele de pe teritoriul judeţului, muzău, care va fi de mare utilitate pentru comerţul ţărei.

Celelalte probe, cari vor rămîne neexpuse, prefecturile sunt autorizate să le vîndă, iar sumele ce vor rezulta să fie destinate operilor de bine-facere, să se împartă mai ales săracilor în timpul ernei.

Ministerul de interne a recomandat şi el prefecturilor de judeţ această propunere.

◑ In cursul săptămînei viitoare membrii consiliului comunal vor merge la Timişeşti, spre a vizita lucrările ce se fac pentru aducerea apei şi de a vedea pînă unde au ajuns lucrările.

● Luni se va începe la Conservatorul de Muzică şi Declamaţie din localitate, concursul de admitere în diferitele clase.

Concursul va dura 6 zile.

● Societatea *„Unirea"* a lucrătorilor tipografi din localitate, organizează pentru seara zilei de Sămbătă 13 Septembrie a. c. o *Mare Serată Dansantă* în sala Teatrului-Circ Sidoli.

Comitetul organizator îşi dă toată silinţa, pentru ca această serată să aibă o reuşită deplină pregătind publicului vizitator suprize nemai văzute până acum la nici o serată dansantă.

In timpul seratei va cînta Muzica militară a Reg. 13 Ştefan cel Mare, care a luat premiul I la Expoziţia Naţională din Bucureşti.

● **Aducem la cunoştinţa tuturor abonaţilor noştri, că «Opinia» ne avînd încasator nici în Capitală nici în altă parte a ţării, abonaţii noştri sunt rugaţi de a nu face plata abonamentului nici unei persoane, care s'ar prezenta în acest scop**; ci să o trimită prin mandat poştal administraţiei ziarului.

Aceasta spre a evita pe viitor neplăcerea ce au avut unii abonaţi de-ai noştri, de a se vedea încasaţi de persoane străine de administraţia noastră, cari le-au eliberat chitanţe false.

Noi am reclamat acestea autorităţilor competente şi atragem atenţiunea tuturor, spre a nu se mai repeta asemenea lucruri, cari produc infuziuni regretabile.

● **Direcţiunea şcolii profesionale de fete, gradul al doilea, a Reuniunei Femeilor Romîne din Iaşi, face cunoscut că la 1 Septembrie viitor a. c., se va ţinea concurs, în localul şcolii, din strada Negruţi No. 1, pentru locurile vacante la gradul al doilea şi anume: 8 locuri la croitorie şi 4 la lengerie.**

Candidatele vor înainta Direcţiunei, cel mai tîrziu până la 20 August, o cerere semnată cu numele şi pronumele întreg arătînd lămurit adresa, locuinţa şi meseria la care voeşte a concura.

Cererea va fi însoţită de următoarele acte:

1) Actul de naştere.
2) Actul de vaccină.
3) Certificatul de absolvirea gradului întâi, a cărui medie să nu fie inferioară lui 7.

Cererile neînsoţite de actele complecte vor fi respinse.

Concursul va consta din: probe teoretice şi practice asupra meseriei; pentru studii vor da teze la română şi contabilitate.

Concursul nu dă dreptul la bursă.

Pentru cursul inferior nu să primesc cereri de înscriere fiind locurile complecte.

Concurentele vor fi supuse, mai întâi, la examinarea medicală şi vor fi respinse acele care vor suferi de vre-o boală sau vor fi debile.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti 26 August

D. Cuza chemat la respundere

Bucureşti.—Cercurile în măsură de a şti afirmă că autorităţilé superioare vor protesta în contra d-lui Cuza în chipul următor:

Imediat după reîntoarcerea d-lui Stelian se va numi o comisiune de anchetă compusă din procurorul general de pe lîngă Inalta Curte de casaţie şi secretarul general al ministrului de justiţie, care vor cerceta cazurile concrete subliniate de d. Cuza în articolul său din „Neamul Romînesc".

Pe de altă parte, primul preşedinte al Curţei de Apel din Iaşi, sesizat de procurorul general al Curţei, va convoca Curţile în secţii unite pentru a discuta calea de urmat faţă de acele acuzaţiuni.

Nu este încă hotărît dacă d. Cuza va fi tradus înaintea juraţilor după terminarea anchetei ministerului de justiţie, sau înainte de a se face această anchetă.

Neînţălegerea Costinescu-Vintilă Brătianu

Bucureşti.—Chestiunea mustăriilor din Capitală ameninţă grozav liniştea guvernului

Se ştie că pe baza dispoziţiunilor nouei legi aceste mustării nu mai pot funcţiona că până acum.

In vederea protestărilor comercianţilor din Bucureşti şi în scop de propagandă electorală, d. Vintilă Brătianu, primarul Capitalei, a autorizat funcţionarea acelor mustării.

Ministerul de finanţe a cerut însă autorităţilor să oprească cu desevărşire funcţionarea lor şi a şi prezidat la constatarea contravenţiei.

Din cauza acestei divirginţi, o violentă ceartă a avut loc astăzi între d-nii Costinescu şi Vintilă Brătianu.

Acest din urmă a declarat că să retrage din corpul administraţiei Bucureştene.

D. Dim, Sturdza la Sinaia

Bucureşti.—Din Sinaia se comunică că vizitatorii acelei staţiuni climaterice admiră starea de voioşie şi sanătatea primului ministru care de cînd a sosit este într'o continuă mişcare, iar toate drumurile le fac pe jos.

Activitatea Albaneză

Constantinopol. — Albanezii desfăşoară o mare activitate.

Albanezii fruntaşi sunt trimeşi în diferitele vilalete macedonene; ei au constituit un club la Ueskueb.

Scopul lor nu este încă evident. Raportele consulare din Macedonia sînt în general destul de favorabile.

Cîteva singuratice asasinate, printre care asasinarea unui bulgar şi a unui poliţist fac senzaţie, căci de la proclamarea constituţiei asemenea fapte au încetat.

Pe de altă parte o înţălegere între comitetul tînăr turc şi comitetele creştine nu s'a făcut şi se observă animozităţi vizibile între Greci, Bulgari şi sîrbi.

Curse de automobile

Bolonia.—Circuitul de 528 km. al cursei de automobile ce s'a alergat eri aci, a fost făcut de cîştigătorul Nazzaro, în 4 ore 25 m. şi 21 secunde, de Truco în 4 ore 34 m., 07 sec. de Cogno în 4 ore, 56 m. şi 12 sec., de Demogeot în 4 ore, 57 m. şi 11 sec., de Lancia în 5 ore, 08 m. şi 51 sec.

Azi au avut loc alergările trăsurilor, automobile de turism, pe distanţa Targe-Colonia.

Cel dintăiu a sosit Porporato cu maşina franceză „Berliot", care a făcut cele 8 tururi ale circuitului, adică 422—576 km. în 4 ore şi 56 sec.

Publicul a aclamat cu entuziasm pe învingător. Muzica a intonat marsilieza. Al doilea cîştigător, d. Appendino, a făcut circuitul în 4 ore, 14 m. şi 15 sec., apoi d. Buzio l'a făcut în 4 ore 40 m. şi 57 sec.; d. Tangazzi în 4 ore 43 m. şi 49 sec.

Un atentat

Tiflis.—Inginerul Alibekow, directorul societăţei de tramvai din acest oraş a fost atacat noaptea trecută în tramvai de doui necunoscuţi.

Alibekow, asupra căruia s'au tras două focuri, a rămas neatins; dar conductorul şi vizitiul a fost răniţi de moarte.

Convorbire politică

Paris.—Convorbirea dintre d. Pichon şi ambasadorul Spaniei a ţinut de la 6 până la 7 şi jumatate seara.

La ministerul de externe se refuză a se da vre-o lămurire asupra celor discutate.

Călătoria Imparatului Frantz Iosef

Buda-Pesta.—Imparatul Francisc Iosef a sosit azi. A fost primit la gară de autorităţile muncipale. Străzile sunt pavoazate. Tinerimea şcolară era înşirată în ordine de a lungul străzilor parcuse de Suveran.

S'a obseevat că Imparatul arată la faţă complect restabilit.

Lupte

Constantinopol.—„Jeni Gazeta" află că o luptă s'a dat între Curdul Ibrahim Paşa şi trupele turceşti, ajutate de tribul curd Berazi.

Trupele au avut 12 morţi şi 20 de prizonieri, Berazizii au avut un mort şi un rănit.

Două batalioane de infanterie şi un regiment de cavalerie cu două tunuri vor urmări pe Ibrahim Paşa, ale cărui pierderi nu se cunosc.

Nota Spaniei

Paris. — Ambasadorul Spaniei va remite azi după amiază d-lui Pichon, răspunsul guvernului său la propunerile franceze cu privire la recunoaşterea de Sultan a lui Mulai Hafid.

O notă a agenţiei Havas zice că ambele guverne sunt pe deplin de acord asupra liniilor generale ale proectului notei. Acordul se va face cu uşurinţă în ceea ce priveşte punctele secundare.

„Le Matin" spune că comunicarea notei spaniole a fost întîrziată cîteva zile, în urma unor modificări de importanţă secondară, făcute de guvernul spaniol.

Situaţia la Taebris

Londra.—O telegramă din Taebris spune că pe cînd se făceau negocierele de împăcare între regalişti şi daulehi, o ceartă s'a iscat.

Oraşul a fost pradat apoi de partizanii daulehi şi atunci canonada a reînceput, continuînd pînă noaptea tîrziu.

Noua Spălătorie Chimică şi Boiangerie

„MODERNA"

(lîngă NOAK)

— Iaşi, 17 Str. Lăpuşneanu 17 —

In vederea sesonului de toamnă mărind personalul pentru a satisface pe onor. public, mai bine şi mai prompt, rugăm pe onor. clienţi a ne încuraja cu comenzi.

Se spală şi se văpseşte chimic prin noile perfecţiuni tecnice, ori-ce haină de dame, bărbaţi, copii, uniforme ofiţereşti, de şcoală, toalete scumpe de mătasă, mănuşi, cuverture, perdele etc. Aseminea am introdus o nouă secţie pentru *rufe*, gulere, manşete, camaşe, plastoane, trusouri scumpe.

Se spală higienic şi prompt.

"MODERNA"
str. Lăpuşneanu 17
(lîngă Noak)

Sucursala: *Str. Ştefan cel Mare No. 19* la fabrica de umbrele.

De vânzare Casele din str. Moţoc No. 36, 8 odăi şi 2 bucătării.

A se adresa d-nei Toba Grimberg.
Str. de Sus No. 147

MARTIN BUCHOLTZER

105 STRADA PACURARI 105

Spălătorie şi boiangerie chimică cea mai modernă

Reinstalînd fabrica şi angajînd personal special pentru spălătorie călcătorie şi boiangerie chimică. Am onoare a face cunoscut onor. şi vechei mele clientele că am reînceput a primi la atelierul de spălătorie, rufe, gulere, manşete etc. executînd comanda după dorinţa Onor. Public în cel mai scurt timp şi cu preţurile cele mai avantajoase.

Asemenea atelierul de boiangerie fiind cu totul reînoit şi asortat cu toate culorele moderne pentru ori-ce calitate de stofe recomandă în această artă Onor. mele clientele că pentrn sezonul de toamnă şi iarnă, se primesc pentru colorat ori-ce fel de stofe, covoare, haine bărbăteşti, pentru femei şi copii, de ori-ce fel de stofe, perdele, cuverturi şi va fi prompt şi conştiincios servită. Garantez pentru toate colorile.

Recomand şi spălătoria chimică pentru curăţirea garderobei de haine de dame şi copii, toilete de bal, teatru, concert şi haine ofiţereşti, stofe de mobile, lncruri brodate, mănuşi, umbrele, panglici precum şi orice obiect ce se atinge de această branşă.

Pentru efectuarea conştiincioasă a flecărui obiect garatez.

Atrag mare atenţiune Onor. mele clientele că am instalat în atelier noui gherghefuri cele mai moderne, pentru spalat şi întins perdele care vor fi executate ca şi în străinătate.

Comenzile se primesc direct la fabrica Strada Păcurari 105 sau în oraş Strada Lăpuşneanu 25 lîngă parfumeria Robert şi Strada Atanasie Panu 64 şi la Bîrlad Strada Principală No. 223.

Incercaţi dar şi încurajaţi instalaţia cea mai modernă în această branşă şi cu experienţe pline de succes pentru mine şi Onor. public după 12 ani de practică în această artă, sper că voi satisface toate cerinţele publicului.

Cu osebită stimă
MARTIN BUCHOLTZER
Strada Păcurari No. 105

Spălătorie şi boiangerie chimică cea mai modernă

„VICTORIA"

SOCIETATE ANONIMA DE

Asigurari generale şi Reasigurari

IN BUCUREŞTI

Direcţiunea generală : Str. DOAMNEI No. 10

Capital statuar 5.000.000

Intăia emisiune lei 1.000.000

Primul vărsămînt Lei 300.000

Societatea este representată în toate localităţile mai principale din ţară prin Agenţii săi şi face *Asigurări* contra riscurilor de

INCENDIU şi EXPLOZII

ACCIDENTE

CORPORALE ŞI ASUPRA **VIEŢEI** *OMENEŞTI*

TRANSPORT

Terestru, Fluvial şi Maritim

— REPRESENTANŢA GENERALA PENTRU JUDEŢUL ŞI ORAŞUL IAŞI —

Strada Ştefan cel Mare No. 33

Un izvor de bogâtie prin Economie

s'a înfiinţat un mare atelier boiangerie de lux unde se efectuează or ce lucru atingător de această branşă, adică se spală se curăţe se vopseşte or ce haină, atât de bărbaţi cît şi de damă etc. pot fi ele cît de vechi devin ca noi asemenea primeşte or şi ce reparaţiuni mă am decis a lucra credincios şi mai eftin ca or unde pentru am-i face clienţi mulţi, posed şi o mulţime de certificate de mulţumire din partea unor domni clienţi civili şi militari, înştiinţat printr'o carte poştală vin la domiciliu d-lor clienţi.

Se preschimbă gulere de catifea la paltoane şi pardisiuri.

— SERVICIUL PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS —

LA „PARISIANU" Iaşi, Strada Veche 45.

Vis-a-vis Biserica St. Sava.

DEPURATIVUL LAROZE

SIROP DE CÓJE DE PORTOCALE AMARI

CU IODUR DE POTASSIUM

(Sare de iodină),

Preparat de J. P. LAROZE, Pharmacist,

PARIS — 2, rue des Lions-Saint-Paul, 2 - PARIS

Tótă lumea cunóşte proprietăţile Iodurului de potassium. DOCTORII RICORD, BLANCHE, TROUSSEAU, NELATON, PIORRY, ROGER, au obţinutăra ce'e mai bune efecte în *afecţiunele scrofulóse, limfatice, canceróse, tuberculóse, caria óselor, tumorile albe, bólele pelei, sângelui, accidentele sifilitice, secundarii şi terţiare.* Toţi medici citaţi acilea prescriu **Iodurul de potassium** asociându'l **Siropului Laroze de cóje de portocale amari**, carele, prin acţiunea sa tonică asupra aparatului digestiv, înlesneşte absorbţiunea Iodurului şi eviteadă iritaţiunea vătămătóre ce póte resulta din întrebuinţarea lui topit în apă numai.

SIROPUL DEPURATIV LAROZE

se găseşte în deposit la tóte pharmaciile bune unde se mai póte găsi încă şi

SIROPUL SEDATIV de cóji de portocale amari preparat cu **BROMURUL DE POTASSIUM**

fórte eficaciu contra *Epilepsiei, histeriei, bólei, numită jocul St-Guy, insomniei copiilor în timpul dentiţiunei,* etc. etc.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di : 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere : LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

„România musicală"

— IAŞI —

24 Str. Lăpuşneanu 24

Piane : din cele mai renumite Fabrici începînd de la Lei 700—pînă la cele mai scumpe.

Renumitele Pianine Zimmermann cea mai mare fabrică din lume

Gramofoane : Marca „Inger" preţuri, reduse Gramafon de concert mare cornet dirigiabil redus din lei 250—la lei 150.

Plăci mari de concert pe ambele părţi numai Lei 4.—o placă.

Note musicale : pentru Conservator, studii şi piese moderne.

Viori pentru şcoală, Orchestră şi solişti.

Mandoline italiane, Violoncele, Flaute.

Coarde fine din cele mai renumite fabrici.

Preţurile cele mai eftine.

Hârtie diafană de lipit pe geamuri cele mai frumoase desenuri.

Tablouri de artişti celebri precum şi Rame.

Preţurile cele mai reduse.

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2me, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

BÓLE CONTAGIOSE

recente sau vechi *Scrofule bólele pielei (dartrŭ, Eczema, herpes, Lepra, etc.)* şi alte afecţiuni resultîndŭ din *viciurile sangelui. Ulceri, glandule, rhumatisme ulceraţiune a le gurei şi a le gâtului, tumori, inelenturi, exostori, impotenţă* şi tóte accidentele siphylitice debandite sau creditarie. *Vindecare sigura si radicală a bólelori celori mai inveterate si rebele tutuleri tratamentelori prin*

BISCUITS DU Dr OLLIVIER

unici aprobaţi de către Academia de Medecina din Paris.

Unicŭ autorisaţi de către guvernulŭ francesŭ.

Unicŭ admişi în spitalurile din Paris.

Recompensă naţională de 24,000 f.

Acestŭ medicametŭ fórte plăcut intrebuinţatŭ de 60 anĭ de către cei marĭ medicĭ ca celŭ mai putinte *depurativu* cunoscut este unicul în *tóta lumea* posedându aceste titluri onorifice şi avându obţinutŭ aceste inalte distincţiunĭ cea ce indică imensa sa superioritate.

Depositŭ generalu : 62, r. de Rivoli, Paris

Uă broşură asupra acesta bóle însoţeşte fie-care cutie

Depozit în Iaşi la Fraţii Könya farmacişti

Sirop Codéine Tolu Zed

SIROPUL Drului ZED

are pentru basa principală **Codeina şi Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătóre a le opiului.

Foloseşte de minune în contra **irritaţiunilor, peptului** si **ale pulmonilor**, a **tusselor invechile, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* **22, Drouot** şi la *diverse* **Pharmacii**

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix 0f50c

Raymond GARIEL

2me, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc

Envoi franco de l'Album sur demande

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c

Raymd **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 5f

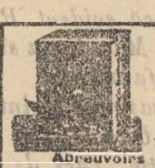

PONDOIR

DIVERS

Prix..... 6f50

R. GARIEL

2me, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

Cumpăraţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei care au întîrziat

Să nu piardă ocaziunea acum la :

Clasa III-a a Loteriei

Tragerea

la 2 şi 3 Septembrie

LEI 900000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zèci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara din puţinile

Lozuri Norocoase

ce au mai rămas libere la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale :

1/8	Una optime	Lei 8.50
1/4	Un sfert	Lei 17
1/2	Una jumătate	Lei 34
1	Loz întreg	Lei 68

Prêţurile oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	4.50—lei	1/4	Un sfert	9—lei
1/2	Una jumătate	18 — lei	1/1	loz întreg	36—lei

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Segarantează servicliu celmaĭ Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se tace imediat după tragere.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant & Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei

6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani

» » » » IV, 40 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacția și Administrația: Str. Stefan cel Mare, 38. | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul V.—No. 520.—IAȘI, Joi 28 August 1908

Noul an judecătoresc

Iată un intreg an judecătoresc trecut și iată un nou an judecătoresc, care se deschide astăzi înaintea noastră.

Cari au fost roadele celui trecut, din punct de vedere legislativ și juridic, și care sunt speranțele și reformele ce ne va aduce noul an care începe? Ca de obicei, lăsînd la o parte mișcarea bibliografică din punct de vedere al progresului științei juridice în țară la noi, ne vom ocupa în acest articol, ca și în alți ani, de chestiunile practice legislative, referitoare la mersul justiției și al magiatraturei.

Și credem, că cel puțin odată pe an, cu ocazia sărbătorirei solemne a deschiderei noului an judecătoresc, e bine să vorbim de justiție și de magistrați, de această importantă a treia putere în stat și de acei cari o exercită. Căci, la drept vorbind, din cauza prepoderanței politice de partid, care preocupă atît de mult atențiunea oamenilor noștri de stat, justiția și magistratura sunt neglijate, neaducîndu-se nici o reformă serioasă și fundamentală, pentru deplina ei organizare pe baze noi și mai accesibile timpurilor moderne. S'a zis de cei vechi și se zice vecinic și astăzi că:

„Justitia est fundamentum omnium regnorum" și în adevăr de la modul și timpul în care această justiție este distribuită și de la felul de recrutare a persoanelor însărcinate cu distribuirea ei, atîrnă liniștea și bunul mers al întregului organism social. Unde nu e justiție, e anarchie, și unde e anarchie nu poate fi ordine și dreptate socială

De aceia ne surprinde că oamenii noștri de stat se preocupă așa de puțin de mersul justiției și de starea culturală și materială a magistraților în general. De la legea conservatoare din 1 Sept. 1890 care a rîdicat mult vaza și situațiunea justiției și a magistraților, precum și de la importantele modificări făcute în 1905 de d. Al. A. Badareu, care între altele a înființat contenciosul administrativ, a făcut inamovibili pe procurori generali și a mărit simțitor onorariile magistraților,—încolo nimic mai important nu s'a mai făcut de oameni noștri de stat, în interesul acestei a treia puteri.

Căci, în adevăr, ce a făcut până acum d. Toma Stelian actualul ministru al justiției, de un an și mai bine de cînd se află în fruntea departamentului dreptății? Este adevărat că d-sa, plecînd de la un principiu consacrat de legislațiunea cutumieră a Angliei și preconizat de noi anul trecut, relativ la magistratura ambulantă, a alcătuit o lege nouă pentru distribuția justiției la sate, care cu toate bunele ei intențiuni, nu poate și nu va putea da rezultatele dorite.

In adevăr, anul trecut, într'o serie de articole publicate de noi în „La Roumanie", intitulate „Justiția la sate", am căutat să demonstrăm, că nu vom putea să ne lăudăm că și țaranii se vor bucura de foloasele unei justiții sincere, urgente, dată în cunoștință de cauză, și fără cheltueli, de cît dîndu-le judecători experimentați, independenți, îmbătrîniți în aplicarea legilor, și care să le dea dreptate aproape de căminul lor.

In locul unor asemeni judecători experimentați și cunoscători de legi, datini și obiceiuri, d. Toma Stelian a numit o întreagă armată de magistrați tineri, fără experiență mare, parte aleși pe sprinceană și numiți fără concurs, cari cu toată cultura lor universitară și bună voința ce-mi închipui că au, nu pot avea pregătirea necesară de a simți și înțelege nevoile și nedreptățile de cari sufăr țaranii noștri. Și cînd ne gîndim la magistratura ambulantă engleză care judecă pe țarani, magistratură înălbită în experiență și în studiul legilor, plătită anual cu 37.000 lei de fie-care judecător, atunci numai putem vedea ironia legei d-nului Toma Stelian. Nu mai vorbesc de mărirea exorbitantă a competenței și de numeroasele defecte practice ale legei, defecte cari o fac aproape inaplicabilă.

Această unică lege împreună cu regulamentul ei este bilanțul legislativ întreg al activității ministeriale a d-lui Toma Stelian.

Natural, că din punct de vedere al reformelor judiciare trecutul an judecătoresc nu are la activul seu nici un bagaj legislativ important. Dar care sînt surprizele ce ne rezervă noul an judecătoresc? Care sînt reformele la care d. Ministru meditează, sau ar trebui să mediteze? In mod cu totul timid, gazetele liberale ne-au anunțat că d. Toma Stelian lucrează la un proiect de lege modificator al organizărei judecătorești, tinzînd mai mult de a coordona și a armoniza dispozițiile acestei legi organice cu noua lege a judecătoriilor de ocoale. Natural că aceasta și cu nimica ar fi tot una.

Justiția și magistratura noastră are nevoe de reforme mari și adînci pentru a o pune la adăpostul și al culturei și a nevoilor.

Intinderea concursului la toate numirile și avansările în magistratură, cel puțin pînă la gradul de consilieri de Curte, s'ar impune față de pletora de titrați ce avem astăzi. Selecțiunea ce s'ar face pe baza unor concursuri serioase, n'ar putea decît să înalțe nivelul cultural al magistraturei. Pe urmă, controlul frecvent și permanent la care trebue supusă chiar această magistratură selecționată, impune înființarea, sau mai bine zis reînființarea de inspectori judiciari. Bine și scrupuloși aleși, dintre magistrații cei mai distinși, mai experimentați și mai energici, inspectorii judiciari ar aduce multe foloase morale și culturale care nu vor avea de efect decît să înalțe și mai sus vaza și prestigiul justiției, și magistraturei noastre.

După aceasta, întinderea inamovibilității la toți magistrații și înaintarea lor pe loc bazată pe concurs și o riguroasă responsabilitate, se impune ca un corolar al concursului și al controlului inspectorilor judiciari. Iată o serie întreagă de reforme pe care le supui meditațiunei d-lui Ministru de Justiție, soluțiunea lor fiind de natură destul de urgentă. Pe lîngă aceste chestiuni de principiu, mai sînt o serie de chestiuni de detaliu, pe care le supui aprecierei d-lui Ministru de Justiție. Astfel situațiunea Primilor Presedinți ai Curților și mai ales ai Tribunalelor a ajuns imposibilă din cauza multor ocupațiuni și delegațiuni suplimentare ce au și cari îi sustrag de la adevăratul lor rol de conducători ai instanțelor în fruntea cărora sunt puși. Ast-fel Primii-presedinți ai Tribunalelor pe lîngă rolul lor de a presida ședințele tribunalelor mai au în plus: Presidarea comisiunilor de Apel (Fiscale), alcătuirea listelor electorale; pe urmă ei mai fac parte din diferite comisiuni cum sînt acele de expropieri, diferite delegațiuni pentru constatări de daune și altele cum au fost acele provenite din răscoale și o serie întreagă de alte însărcinări. Se impune dar crearea de funcțiuni speciale de Prim-presedinți, fie-care secțiune de Curte sau Tribunal avînd presedinții ei în afară de Primul-presedinte, și aceasta în interesul unei bune și folositoare administrațiuni a Justiției.

Paralel cu aceasta se impune rădicarea tuturor supleanților la rangul de membri de ședință, situațiunea lor de astăzi, față de judecători de ocoale, nemai avînd nici un senz. Natural că toți ar trebui declarați inamovibili numai în urma unui concurs și supuși ca și toți magistrații în general unor riguroase condiții de control și responsabilitate. Căci numai pe acest principiu al unui sever control și a unei severe responsabilități, înțelegem aplicarea generală a inamovibilității.

In fine, o altă chestiune foarte importantă din punct de vedere al bunului mers al Justiției, este reorganizarea complectă a serviciilor de grefă a Curților și Tribunalelor, și care au urgentă nevoe de a fi transformate în mod radical.

Dar începerea unui nou an judecătoresc provoacă în mod firesc și discuțiuni în o altă ordine de idei. Astfel modificarea codurilor noastre, în general, se impune astăzi mai mult de cît ori cînd față cu mișcarea reformistă din toate țările. Germania a dat cea dintăi exemplu din alcătuirea unui Cod civil, adevărat monument juridic de gîndire și de dreptate. Franța și Belgia au introdus modificări radicale în codurile și procedurile lor penale, punîndu-le în concordanță cu noile curente criminologice, și științifice în legătură cu responsabilitarea omului. Inceputuri în acest senz s'au făcut și la noi.

D. Disescu care a modificat în complectul ei toată procedura civilă și d. Alexandru A. Bădăreu care a modificat partea a doua a codicelui civil relativă la căsătorie, divorț, paternitate, filiațiune, legitimare și adopțiune.

Se impune deci Domnului Ministru de Justiție, de a întocmi cu o oră mai înainte, comisiuni de magistrați și jurisconsulți, care să se ocupe cu verificarea, modificarea și complectarea codurilor noastre.

Dar în afară de aceasta, un cîmp larg se deschide activității legislative a d-lui Stelian, numai dacă s'ar gîndi la următoarele chestiuni, care cer o soluțiune cît de urgentă: Reforma instituțiunei juraților, care instituțiune, în halul în care a ajuns astăzi, merită dacă nu desființată, o urgentă și radicală transformare.

De altfel chestiunea reformărei Juraților este astăzi la ordinea zilei atît în Franța cu proiectul ministrului de Justiției Briand cît și în Germania unde se discută acum în Parlament.

In ultimul timp, într'o anchetă provocată de ziarele „La Roumanie" și „Adevărul" diferiți magistrați și avocați 's-au dat părerile lor judicios motivate, care adunate toate la un loc, ar putea forma un prețios material de consultare.

Cu ocazia acelei anchete, noi am arătat motivele noastre care conchid la desființarea Curților cu Juați.

Pe urmă o serie întreagă de probleme strîns legate de mersul economic ascendent al țărei noastre.

Astfel sînt chestiunile relative la cambie, la consolidarea terenurilor petrolifere și marea chestiune economică și socială a uzurei și a cametei.

Toate aceste trebuesc reformate și legiferate. In rînd cu aceste importante probleme ale vieței noastre sociale și economice este și legiferarea contractelor de muncă și responsabilitatea civilă a patronilor în chestiunea accidentelor de muncă.

In apusul Europei e o întreagă bibliografie asupra legiferărei și doctrinei accidentelor de muncă, care denotă importanța fundamentală a acestei chestiuni. E de datoria dar a Ministrului de Justiție și de lucrări publice de a veni odată cu deschiderea parlamentului cu un asemenea proiect de lege.

In fine, tot ca chestiune care așteaptă o cît mai neîntîrziată deslegare, sînt chestiunile care se referă la situațiunea copiilor naturali, la tutelă, succesiune, la dotă, la reabilitarea condamnaților și a despăgubirilor ce trebuesc acordate celor urmăriți sau condamnați pe nedrept.

Iată o serie întreagă de probleme legislative, care după părerea noastră credem că așteaptă de a fi resolvată de cei în drept și a căror soluție se impune a fi dată cît mai curînd, dat fiind importanța lor socială și economică.

Să sperăm deci că noul an judecătoresc va fi prielnic tuturor acestor reforme.

Lascar Antoniu

CATE-VA NOTE

Epoca nu vrea în nici un chip să curme campania începută cu atîta violență în contra lui Cocăneanu. Vrea să i-o *coacă* și pace.

Numai, nu înțălegem de ce *Epoca* cere cu atîta insistență îndepărtarea prefectului de Muscel? Ce fel îl *coace* pe Cocăneanu, cînd îi dă putința să fie avansat inspector administrativ?

Nu cunoaște *Epoca* sistemul d-lui Ionel Brătianu?

*

De cîte-va zile *Violența* se întreabă fără curmare: *au reformele muncitorești vr'un rost?*

Nostimă întrebare. Adecă, guvernul—care după *Violența*—a și pregătit o serie de reforme muncitorești, nu știe încă dacă aceste reforme au sau nu un rost în țara noastră?

Și pentru a avea un răspuns la întrebarea aceasta, *Violența* studiază rostul reformelor muncitorești în *Anglia, Germania, Austria* etc.

Se cunoaște logica sucită a lui Ioină.

CÎT MAI REPEDE

Trebue să constatăm, că de cît va timp d. Iorga a rămas în umbră. Grație acuzațiunilor calomnioase ale d-lui Cuza la adresa magistraturei ieșene, vice-șeful naționalismului șovin este obiectul discuțiunilor aprinse ale întregei prese și opiniuni publice.

Nu știm însă, întrucît devansarea d-lui Iorga de către subalternul său este trainică, căci netăgăduit, că urmările calomniei profesorului de la Iași nu vor fi de natură a-l ridica în ochii lumei. A fost o îndrăzneală prea mare, de neertat, ceea ce a făcut d. Cuza și consecințele vor trebui să fie în măsura gravității faptului comis.

Noi am relatat cititorilor noștri știrea, pe care ni-a adus-o eri telefonul, că numirea comisiunii de anchetă pentru clarificarea afacerii Cuza, este numai o chestiune de timp, necesitatea ei fiind recunoscută în principiu. Se așteaptă numai întoarcerea d-lui Thoma Stelian.

Pe de altă parte, magistrații ieșeni, cari sînt în măsură de a cunoaște bine realitatea lucrurilor, sînt extrem de indignați de purtarea d-lui Cuza, care în dorul său nestins de reclamă, a crezut, că poate să se servească de asemenea mijloace, spre a sili lumea să se ocupe de d-sa.

Se vede, că și d. Cuza prea se plictisise de rolul șters și insignifiant ce-l are de un timp în mișcarea șovină din România. De unde visa mărirea și aureola apostolului, se văzu micșorat, redus la modestul rol de figurant, servind—sub vagul calificativ et comp.—*la gloria d-lui Iorga.*

O fi poate legitimă indignarea d-sale împotriva uzurpării vechilor sale drepturi. Decît, altul, și nu magistratura, era cel indicat să suporte consecințele temperamentului său vindicativ.

Prin acuzațiunile sale nejustificate, întru nimic dovedite, d. Cuza a păcătuit mult și grav. Comisiunea de anchetă ce se va numi, va avea de îndeplinit o mare și frumoasă misiune, acea de a reda țării magistratura sa; de a asigura populațiunea României, că încrederea ce a avut în judecătorii săi a fost justificată. Căci, pentru orice om cu dreaptă judecată, care cunoaște fondul lucrurilor și magistratura noastră, nu încape nici o îndoială, că d. Cuza va fi calificat de odios calomniator.

Un singur lucru numai se cere: lumina desăvîrșită să se facă cît mai repede.—*Id.*

OAMENI ȘI LUCRURI

AER, APA...

Lunile de vară pun pe om în contact cu cele două elemente ale naturei: aerul, apa.

Viața fizică a omului făcîndu-se din aer, e firesc fenomenul că noi înși-ne ne sărăcim și ne împuținăm aerul încunjurător, ne răpim noi înși-ne mijlocul esențial de a trăi, ne secăm izvorul elementar din care sorbim existența. Cu întinderea civilizației vin clădirile mari, zidirile înalte care sfidează înălțimile, tinzînd tot mai în sus și prin aceasta împuținînd cătimea de aer respirabil. De aici adînca trebuință ce simte omul modern de a fi din cînd în cînd în mijlocul naturei, unde se mulțumește cu încăperi mici, cu locuinți neînsemnate, ca să aibă în schimb toată întinderea, întreg văzduhul de aer proaspăt, nevătămat și neînveninat prin felul de traiu al orașelor de astăzi.

Știința modernă nu posedă nici-un mijloc de a înlocui însușirile superioare ale aerului pentru sănătatea omului. De aceea medicii, după istovirea tuturor leacurilor, recurg la supremul și unicul izvor dătător de sănătate: aerul curat, tămăduitor de boale, născător de mulțumire, distrugător al acelor germeni primejdioși pe care-i seamănă adeseori în piepturi omenești mizeria civilizațiunei, munca și surmenagiul.

Acest cuvînt din urmă ne amintește de-a dreptul, celalalt element prețios al naturei atît de mult căutat și adorat în anotimpul marilor călduri: apa. Uitați-vă la mulți dintre acei reîntorși în oraș după ce au urmat o cură de apă, sub una din diferitele forme: băi de rîu, de mare, sau de hydroterapie. Sunt cu desăvîrșire transfigurați. Celor mai mulți le-a revenit puterea, le-a reînflorit vigoarea, li s'au întărit mușchii, li s'a reîmprospătat memoria, li s'a înfiripat avîntul, au recăpatat buna dispoziție, li s'au reîntors speranțele pierdute, dorința de trai, tăria de a lucra. Și toate aceste prin simpla atingere zilnică cu acel minunat element al firei: apa. Fără a mai socoti că atîtea boli, suferinți, afecțiuni, stări sufletești și nervoase au dispărut, redînd astfeliu organismului libertatea, elasticitatea, ușurința mișcărilor.

Intre om și elementele naturei este o veche, trainică și eternă legătură pe care vremile și civilizația în parte le-au distrus și de aceea vedem oamenii, de îndată ce sunt în stare s'o facă—alergînd să îmbrățișeze elementele și lăsîndu-se îmbrățișați de dînsele.

Cu aerul, cu apa au trăit în cel mai de aproape contact strămoșii omului primitiv. In aer liber și în atingere directă cu el—fără haine—au trăit și le făcea bine atunci necontenita sărutare a aerului, veșnica mîngîiere a atingerilor lui cu corpul.

Cît despre apă—știința e de față să explice marea legătură între om și acest măreț element. Cea dintăiu formă a moleculei vii, cea dintăiu celulă, fie vegetală sau animală, cel dintăiu germene ieșit din lumea neorganică pentru a se rîdica la demnitatea și rolul de organism s'a arătat nu pe uscat, ci în mijlocul mării, în sinul acelei matrice a toate născătoare. Ori unde trăesc oamenii astăzi a fost apă altă dată și ea a dăruit pămînt milioanelor de vieți omenești...

Rodion

PROGRESELE ȘTIINȚEI

Fi-va descoperită piatra filosofală?

Chimia este azi la începutul unei căi cu totul nouă. Miraculoasa descoperire făcută de Curie și soția sa, a revoluționat această știință, ale cărei baze păreau nestrămutate.

Odată cu *Radiumul* s'a născut o nouă chimie,—chimie prestigioasă, care tinde a realiza visul alchimiștilor din evul de mijloc și al savanților moderni, de oare ce ea cearcă să dovedească, că materia este unică și că elementele simple: oxigenul, azotul, ferul, manganezul sau aurul nu au toate de cît o singură origină, că toate se trag din acelaș element primordial sau din aceiași forță, din eter sau din electron.

Dintre toți savanții care s'au îndeletnicit cu această chestiune, sir Wiliam Ramsay e cel d'întăi care a izbutit să schimbe metalele și să le transforme din corpuri așa zise simple în alte elemente.

Ilustrul chimist englez, care se știe, a descoperit, în intervalul de cinci ani, de la 1894—la 1899, cinci gazuri nuoi, în atmosferă: argonul, heliumul, neonul, cryptonul și xenonul și care a obținut marele premii Noel pentru lucrările sale importante pentru știința chimiei, a venit în ultimul timp le Clermont Ferrand pentru a obținea și marea medalie de aur a Asociațiunei franceze pentru înaintarea Știinților și spre a ținea cu acest prilej o conferință despre cele mai recente din cercetările asupra substanțelor radioactive.

Iată în scurt rezumat diferitele declarațiuni de mare importanță făcute de acest savant.

*

Intăi, asupra compoziției aerului.

Compoziția aerului pare a fi definitiv stabilită.

„Astăzi e sigur că atmosfera nu conține alte gazuri de cît: oxigen, ozonă, azot, și cinci gazuri inerte: argonul sau inactivul, heliumul, care a fost găsit mai întăi în soare, neonul sau noul, cryptonul, adică tăinuitul, și xenonul sau străinul. Dacă ar mai fi fost și alte gazuri, ele trebuiau găsite în atmosferă.

„Am primit cu grăbire dar, propunerea ce mi-a fost făcută de savantul fizician Claude, de a examina rezidiurile dela destilațiunea a aproape o sută de tone de aer lichid. Aveam speranța să găsesc în ele elementele seriei inactive care ne lipsesc încă.

„Pentru a căuta acele gazuri necunoscute, am lucrat pe 300 centimetri cubi de xenon, pe o cantitate enormă relativ.

„In adevăr, proporțiunea de xenon care se află în aer e de 1 la 170 milioane. Adică, operînd pe rezidiurile provenind de la o sută de tone de aer, sau mai bine de 77 milioane de litri, am obținut 300 c. m. c. de xenon. Analizele spectrale făcute în laboratorul meu, cum și numeroasele experiențe făcute mi-au dovedit că nu există nici o părticică de gaz străin în cele 774 milioane de litri de aer, tratați. Am dedus deci, că dacă ar fi existat în atmosferă un gaz necunoscut, el nu ar întrece o două cincizecime de miliard.

„Trebue să conchidem din aceste experiențe că elementele gazoase grele, din seria argonului, care'și au locul lor anumit în tabloul elementelor lui Mendeleff, nu există? Nu o cred. După părerea mea, aceste gazuri grele sunt emanațiuni de ale radiumu-lui, torium-ului și actiniumului. Aceste emanațiuni sunt elemente simple, corpuri cu desăvîrșire diferite de radium, de torium și de actinium, dar ale căror semi viață e de scurtă durată. Emanațiunea radiumului care se formează cu o încetineală desesperantă (1 m. m. e. în 24 ore) nu viează de cît patru zile și apoi se transformă în helium. Cea a toriumului nu vieaza de cît cîteva minute; durata emanațiunei actiniumului nu întrece de patru secunde. Dar aceste emanațiuui sunt în o infimă cantitate în aer; cele ale toriumului cauzează radioactivitatea aerului, acea a thoriumului se întîlnește în vecinătatea unor anumite izvoare; iar în ce peivește pe cea a actiniumului ea dispare aproape odată cu formarea.

„Problema compoziţiunei aerului pare dar rezolvită, însă vedeţi, cu cîtă greutate.

*

In ce priveşte cercetările pe care le urmăresc în acest moment în laboratorul meu, urmează sir Wiliams Ramsay, nu vă voi spune de cît cîteva cuvinte şi nu stiu chiar dacă trebuie să spun atît acum.

„Ştiţi că anul trecut, am aratat că emanaţiunea radiumului se schimbă în helium sau în xeon, după imprejurări.

In prezenţa unei soluţiuni de cupru, emanaţiunea descompune cuprul şi dă un metal din aceiaşi serie, dar cu o pondere atomică inferioară, lithiniului, potasiului şi sodiului. Emanaţiunea ea însăşi se transformă în neon şi argon. Astfel, se realizează transmutaţiunea mai multor metale moi sau alcaline. Incă de pe la începutul veacului al XIX-lea, lumea se obişnuise a socoti atomii ca ceva etern şi nestrămutabil. Nu era aşa.

Dar eu nu cred că emanaţiunea radiumului lucrează numai descompunînd metalele. Emanaţiunea nu lucrează de cît prin formidabila sa energie. Ea poate tot aşa de bine să compuie, ca şi să descompuie şi am cuvinte să cred că nu va fi de loc cu neputinţă de a se obţinea aur din argint.

Experienţele mele de astă-zi ţintesc la aceasta, Am pus în drumul emanaţiunilor radiumului, argintul. Se pot produce stranii emanaţiuui moleculare. Dacă emanaţiunile lucrează descompunînd argintul, voi obţinea parcele de cupru, de rubibidium şi de litiu, toate metale din aceeaşi familie, cu argintul, dar cu o pondere atomică inferioară. Dar se mai poate ca argintul să se transforme dea dreptul în aur sau într'un element mijlociu între aur şi argint, —acel faimos argintaurum, pe care chimistul american Emmens pretindea că l-ar fi descoperit acum vre-o zece ani în urmă, dar a cărui existenţă nu a fost totuşi dovedită încă.

„In tabloul lui Mendeleff, în care toate corpurile simple sînt aranjate în ordinea greutăţi lor atomice crescînde, între argint şi aur trebue să ocupe locul două elemente, unul cunoscut: coesiumul şi celalt necunoscut, care a primit de mai înainte numele de argentaurum

Argintul asupra căruia lucrează emanaţiunea, poate dar să se transforme în coesium, în argent aur, sau aur—conclude sir Wiliam Ramsay".

„Aceasta nu ar fi de loc un mij oc de a face şi a—cîştiga fiind că am fabricat aur, conclude surizind savantul chimist, dar ar fi o mare izbîndă ştiinţifică".

Visul alchimiştilor din veacul de mijloc pare a se fi realizat deci. Piatra filosofală, e radiumul şi emanaţiunea sa, care prin formidabila lor energie, a ajuns a schimba costituţia misterioasă a atomilor şi a transforma elementele în alte corpuri tot aşa de simple.

Acţiunea d-lui N. Filipescu displace junimiştilor

Agitoţiile d-lui N. Filipescu. — Rezerva semnificativă a junimiştilor. — Apropiate defecţiuni

Agitaţiile d-lui N. Filipescu

D. N. Filipescu continuă agitaţiile sale oculte spune *Secolul*, avînd de scop pe de o parte a slăbi pe takişti, iar pe de altă parte a compromite ori ce activitate reformatoare a guvernului.

Nereuşind cu podgorenii să facă mişcarea revoluţionară ce o plănuise cu d. Th. Enibace, continuă acum agitaţiile sale între circiumari şi, precum se afirmă, a trimis emisari şi spre munţi pentru aţîţarea producătorilor de ţuică.

Ii trebue „revoluţie" parţială cu ori ce preţ, ca să poată pescui în apă tulbure, căci altfel nu se poate găsi în elementele sale. Dar încă odată, nu credem ca cîrciumarii şi, cu atît mai puţin ţuicarii să se ieа după d-sa. Prea este deochiat d. N. Filipescu pentru ca lumea să creadă în sinceritatea acţiunilor sale.

Rezerva semnificativă a junimiştilor

Nu va scăpa însă nimănui o împrejurare foarte semnificativă:

Junimiştii cei vechi, elita intelectuală şi toată mîndria partidului conservator, se ţine într'o rezervă aproape glacială faţă de acţiunile d-lui N. Filipescu. Nimeni, dar absolut nimeni nu-l secondează în tribulaţiunile sale prin mahalale, precum nimeni nu-l apără prin presă.

Şi nu mai puţin important este faptul, că D. S. Mehedinţi a fost cel întăi care a semnat telegrama de protestare adresată ministrului de interne în contra îndemnurilor la răscoală a podgorenilor, propagate de „Epoca".

Junimiştii, deprinşi cu vecinica opoziţie, nu admit cu nici un chip să încerce a veni la putere prin o nouă metodă politică, cea filipescană. Şi dacă nu pot s'o împedice, preferă să se retragă din orice acţiune politică.

Apropiate defecţiuni

Dar nu toţi junimiştii au temparament negativ ca să poată sta în rezervă şi să caute a-şi face treburile. Sunt şi de aceia care vreau să lucreze pe terenul politic, dar cari nu pot, fiind-că bunul gust nu le permite să se scoboare pănă a face politică cu Mihalcea şi cu Enibace.

In cercurile junimiste se vorbeşte cu oare care insistenţă, citîndu-se cîteva nume foarte cunoscute, că multă vreme nu mai poate dăinui actuala stare de lucruri şi că nu este de loc departe timpul cînd unii dintre dînşii dezgustaţi de direcţia şi metoda politică ce-o imprimă d. Filipescu partidului, vor părăsi cu totul actualele lor legături politice.

Nu cităm, încă, nume fiindcă nu este nevoe. Acei cari cunosc referinţele intime dintre junimişti vor ghici imediat de cine este vorba.

Litere-Ştiinţe-Arte

Anecdotă istorică. — Corespondentul parizian al ziarului „Berliner Zeitung am Montag" publică amănunte complecte asupra defunctului principe Dimitrie Sturdza. Intre altele găsim următoarea anecdotă a cărei autenticitate o garantează:

„Cei doi pretendenţi la Tron, prinţul Mihail Sturdza şi prinţul Cuza —fiul fostului domnitor Alexandru Ioan—se întîlniră într'o zi din întîmplare în staţiunea Adjud, în Moldova, de unde o reţea de drum de fier duce către pitoreasca şi romantica localitate balneară—un Teplitz romînesc—Slănicul.

Aşteptînd trenul într'acolo cei doi principi se întîlniră în sala de aşteptare de clasa I-a. Prinţul Mihail, ceva mai în vrîstă, dar totdeauna glumeţ şi bine dispus, care-şi scurta vremea la o sticlă de vin roş, strigă de-odată către visătorul Cuza care privea, îngîndurat, pe fereastră:

— Eh bien, mon cher, cînd crezi să te urci pe tronul strămoşilor tăi?

— „După d-ta, Monseniore!" răspunse degrabă prinţul.

— „Mai aşa!" se auzi un glas de la o masă vecină. Ambii pretendenţi se uitară surprinşi. Celalt se sculă şi se înclină, recomandîndu-se:

— Prinţ Balş.

Era proprietarul Adjudului, strănepotul fostului gospodar al Moldovei. Ce trei urmaşi de domni se apropiară şi băură împreună. Iar după un şfert de oară fie-care era urcat în cîte un tren pentru direcţiuni diferite.

*

Charles Quinel, unul din cei mai populari autori-dramatici, e din nou la ordinea zilei în Paris, graţie unei comedii întitulată: Le lyre des Reins.

Cu privire la acest „cîntăreţ-poet" se poate zice că timp de 16 ani a întreţinut veselia parisienilor prin verva şi humorul seu. In afară de lucrările scenice, între care: Leur estomac, Merçi madame, Vierge adultère, etc. opere eminamente parisiane, Quinel a fost neîntrerupt între anii 1888—1904, colaborator al tuturor ziarelor hebdomadere din Paris.

*

„Vive l'opérette" e strigătul de alarmă ce dau ziarele parisiane, cu ocazia înfiinţării unei noui trupe de operetă. E cunoscut că de vr'o doi ani, genul acesta liric dispărnse din usagiul parisian. D. Debrernne, directorul teatrului Folies-dramatiques, inspirat de maestrul Richemond, a luat iniţiativa formărei unei mari trupe de operetă, compusă din elemente de valoare. Intenţia sa ar fi de a reînvia vechiul repertoriu atît de gustat, care a făcut altă-dată gloria lui Offenbach, Halévy ş. a.

*

Premiul Toirac, a fost acordat anul acesta operei „Amour ville" ai cărei autori d-nii Caillavet şi de Flers, semnează împreună opera, deşi partea principală se atribue d-lui Caillavet.

Cu această ocazie, e potrivit să amintim că marea majoritate a autorilor nu admit participare de cît la... muncă. Aşa Labiche, ale cărui opere poartă titlul: „Opere complecte de Labiche", nu admitea indicarea numelui colaboratorilor pe frontonul cărţilor. Tot aşa Dumas, al cărui umil dar vrednic colaborator Magnet, fu atît de neglijat, în cît e amintit numai de intimii autorului, iar posteritatea nu-l va înscri nici odată în cartea-i de aur!

*

Marele scriitor francez şi-a petrecut, anul acesta, vacanţele într'un orăşel liniştit de pe marginea oceanului. Acolo a corectat greşelile de tipar din ultima sa lucrare *Jeanne d'Arc* (al căror număr ar fi fost de 1200) şi a lucrat la opera nouă *Les Pigouins*, asupra căreia autorul păstrează de o cam dată cel mai mare secret.

*

«*Une grosse affaire*» este titlul unei piese în 3 acte pe care au terminat-o de curînd d-nii Maurice Hennequin şi Pierre Veber.

*

Revista „Indrumarea" No. 6 s'a pus sub presă şi va apare în prima jumătate a lunei Septemvrie, cu un sumar interesant.

*

Primele traduceri ale operilor profundului scriitor rus au apărut în 1870 în Grecia. In Franţa au început să se traducă de la 1878, în Germania de la 1887. Azi operile lui Tolstoi sunt traduse mai în toate limbile; se găsesc traduceri în chinezeşte chiar (1895) şi în vechia ebraică (1899). Cele mai multe traduceri se găsesc în Germania vin apoi Franţa, Anglia etc.

*

STRUNA ZILEI

PREDESTINARE

Nu s'a hotărît, numai dacă d. A. C. Cuza va fi tradus înaintea juraţilor înainte ori după anchetă...

Ziarele.

Eu vă pot spune dinainte,
Cum la proces se va scuza:
„Eu de-apărare n'am cuvinte,
Menirea mea-i de-a A... Cuzà.

Cumparaţi Bilete pentru Loteria 4 Clasa III a Regatului Romîn

de la Noua şi Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAŞI (Piaţa Unirei)

Dacă voiţi să fiţi CONŞTIINCIOS servit la toate clasele şi să primiţi plata cîştigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat şi până acum.

Un Loz întreg Lei 36,- O jumatate loz Lei 18 - Un sfert de loz Lei 9 Una optime lei 4-50

Informaţii

◐ *Mai multe ziare au publicat ştirea că la ministerul finanţelor se prăgăteşte o reformă generală a impozitelor directe şi a celor indirecte.*

Informaţii culese la acel minister arată că nu se lucrează de loc la asemenea reforme generale; se face însă la Direcţiunea Statisticei o mare lucrare asupra stărei actuale a tuturor impozitelor directe. Această operă statistică absoarbe tot personalul permanent al Direcţiunei respective, precum şi un mare număr de împiegaţi suplimentari. Planul lucrărei este atît de vast şi de complex şi elementele de cules din toată ţara sunt atît de greu de adunat şi de controlat, în cît va fi foarte anevoie ca, cu toată hărnicia întrebuinţată, aceasta lucrare să poată fi pe deplin terminată pînă la iarnă.

Deci, de reforma impozitelor indirecte nici vorbă nu este; cît despre reforma impozitelor directe, nimic nu se poate spune, pînă cînd opera statistică ce se pregăteşte nu va fi terminată, de oare-ce asemenea reformă trebue să aibă în prima linie în vedere materia impozabilă şi aceasta nu poate să fie cunoscută fără o lucrare statistică complectă.

◑ Astă-zi dimineaţă d. dr. August Müller a continuat cu cercetarea elevelor ce au a fi admise la concursul pentru şcoala normală de fete şi azilul Elena Doamna. De asemeni candidatele au fost examinate la muzică de d. profesor Alexandru Aurescu.

Rezultatul admiselor se va da la orele 4 d. a.

● Ministerul cultelor şi instrucţiunei publice a trimes o circulară direcţiunilor şcoalelor secondare din localitate prin care le pune în vedere că pentru elevii cu nota insuficientă la frequentare, conferenţa clasei în care elevul a urmat, va hotărî definitiv, în şedinţa sa de la 1 Septembrie, dacă elevul va putea fi reînscris la aceiaşi şcoală, sau dacă va trebui să'şi schimbe datoria.

◓ Ministerul instrucţiunei a trimis o circulară liceelor din localitate, prin care le arată că măreşte numărul orelor de gimnastică din 8 la 12 pe septămînă.

De asemeni cere ca profesorii de muzică să puie în studiu anul acesta cu totul alte bucăţi de cînt de cît cele studiate în aceeaş şcoală în ultimii ani.

◑ D. Marinescu, controlorul servicului de verificarea măsurilor, a venit în localitate pentru a da în primire măsurile pentru comunele rurale.

◔ Poliţia de siguranţă a fost sesizată că în localitate s'ar fi aflînd o grupă de indivizi ce se îndeletniceşte cu falşificarea de monede.

✱ In primele zile ale lunei Septembrie a. c. se vor ţinea cîteva noui licitaţii pentru darea în arendă a cîrciumelor din judetul nostru, rămase nearendate, încă din Maiu trecut, cînd s'a pus în aplicare noua lege asupra monopolului cîrciumelor.

◑ O depeşă din Buda-Pesta anunţă că o delegaţie a marilor industriaşi din Ungaria s'au prezentat preşedintelui consiliului de miniştri d. de Wekerle, pentru a'i cere să se reia negocierile în vederea încheierei unei convenţiuni de comerţ între Austro-Ungaria şi Romînia.

● **Din Basarabia.**—Mănăstirilor din Palestina, de pe muntele Atos şi din alte localităţi boerii din Basarabia au închinat mai de mult numeroase moşii avînd toate la un loc o suprafaţă colosală. Administraţia generală a acestor moşii caută acuma să le arendeze direct ţăranilor.

Pînă acuma moşiile de obiceiu erau arendate diferitelor persoane pe un preţ mic, iar acestea apoi arendau moşiile ţăranilor pe un preţ urcat. De exemplu, administraţia arenda cu cîte 4—8 ruble deseatina (puţin mai mult de cît un hectar); arendaşii însă arendau ţăranilor pentru 16—20 ruble deseatina, cîştigînd astfel 500 la sută pînă la 250 la sută. Administraţia va ceda moşiile pe un preţ mai mare, probabil cu 8—12 ruble şi în modul acesta şi administraţia va fi în cîştig şi ţăranii vor fi mulţumiţi.

— Seziunile zemstvourilor au loc toamna prin Septembrie şi Octombrie.

Timpul însă nu era favorabil, căci bugetele judeţelor se alcătuiau pe anii financiari (Septembrie, August), cari ne corespunzînd cu anii calendaristici produc multă confuzie în bugetele şi socotelile judeţelor. Afară de aceasta membri zemstvourilor ca să aziste la şedinţe trebuiau să părăsească lucrările lor de cîmp, de gospodărie, de construcţiune. Şi o mulţime de alte inconveniente rezultau din faptul că sesiunile zemstvourilor se ţin toamna.

Zemstvoul din Soroca a cerut ca de acum înainte sesiunea să fie în primăvară.

Celelalte zemstvouri judeţene ale Basarabiei sunt gata să susţie cererea confratelui din Soroca.

— In Chişinău s'a ţinut congresul inspectorilor silvici din basinul Nistrului, deci nu numai cei din Basarabia, ci şi cei din gubernia Cherson. S'a discutat programul activităţei pe anul 1909, precum şi cîte-va chestiuni, cari cereau rezolvirea sa în vederea modificărilor introduse în corpul silvic de parlament.

S'a luat deciziunea că brigadierii şi pîndarii vor putea ţine în pădurile Statului cîte 2 cai şi 6 vite cornute.

Apoi s'a mai decis ca de acum înainte să nu se mai permită tăierea pădurilor în culise, căci tăindu-se în culise se favorizează foarte mult.

După congres, care a ţinut două zile, congresiştii au făcut o excursie la pepiniera de lîngă staţiunea Bicoveţ; această pepinieră e organizată de administraţia moşiilor, închinate mănăstirilor din străinătate. Pentru această pepinieră s'au cheltuit pănă acuma 64 mii ruble (172 mii lei). Planul pepinierei e foarte mare, e bine alcătuit şi se execută cu multă înţelepciune, ast-fel că ea va putea livra anual pănă la 500 de mii de pomi. Se cultivă nu numai pomi fructiferi, ci şi viţă.

Congresiştii au rămas foarte mulţumiţi.

DIVERSE

— Serviciul sanitar al judeţului a fost înştiinţat că printre copii din comuna Copou s'a ivit de cîte-va zile epidemia de scarlatină.

— Un mare furt de cai s'a făptuit eri noaptea pe moşia Bazila, comuna Sineşti

Autorităţile au luat măsuri pentru prinderea autorilor.

— Societatea Moldova a decis a face înmormîntarea decedatului Ilie Negruţzi din strada Comarnescu No. 1 pe spesele ei.

— D. George Bogdan, rectorul universităţii va sosi mîne în localitate.

FECIOARA

Traducere din „Phiysiologie de l'amour" de Mantegazza

III

Ştiinţa susţine că virginitatea din —punct de vedere anatomic— are multe forme deosebite, şi că ea poate lipsi la femei cari n'au avut nici un raport ca un bărbat. Eu însumi văzui în practica mea medicală multe copile tinere lipsite de hymen—pecetea prin care natura ţine să însemne fecioara; cugetam cu tristeţă, căpentru aceste fete virtutea şi nevinovăţia vor fi nefolositoare faţă de un soţ incult şi brutal. (Cazul Zenobia Scriban. Not.. Trad). Presupunînd că anatomia n'ar avea nici o vină de această lipsă a hymenului, ajunge o lovire, o cădere, pentru a rupe această fragedă membrană, pe care mulţi o privesc ca singurul semn al curăţiei. In afară de asta, în primii ani ai copilăriei, desfrîul unui adolescent sau al unui bătrîn pot distruge hymenul, fără a mînji sufletul copilei neştiutoare; şi cînd mai tîrziu, cînd amorul o va stăpîni, ea va ridica fruntea, neştiutoare de lipsa fizică a semnului fecioriei, cîte lacrimi vor fi vărsate!

Cîte prime nopţi de dragoste devenite nopţi de infern, cîte noduri desnodate de o prejudecată de o bănuială, de o calomnie, cîte vieţi otrăvite!

Virginitatea, negreşit că e un fapt însemnat, e cel mai frumos mărgăritar din coroana unei femei; dar nu e maximul de virtute.

Cîte nefericite, care n'au fost curate de cît în sînul mamei, am păstrat printr'o artă semnul virginităţei după îmbrăţişările nepermise a o sută de amanţi, cari cu o ştiinţă iscusită au putut pastra pînă la măritiş semnul fizic al fecioriei lor. Frumoasă comoară e acest diamant căzut de o sută de ori în noroi şi de o sută de ori ridicat şi spalat? Frumos mărgăritar e această membrană păstrată neatinsă într'un corp prostituat? O floare îm mijlocul unei bălţi infecte. Şi totuşi un bărbat a putut'o culege cu bucurie, după ce a respins pe o tînără fecioară căreia îi lipsea hymanul! Adese m'a apucat mînia auzind acest percept dat de mame fiicelor lor: „Păstrează virginitatea ta fizică« am blastamat adesea morala modernă care spune soţiei „Evită scandalul" Aibi întăi paza hymenului, apoi a găurei broaştei de la uşă: iată morala femeei în secolul XIX.

Valoarea mare, brutală bestială dată virginităţe de societatea modernă, a creat arta meschină de a fabrica feciorii; cîte femei n'au avut două-cinci zeci ediţiuni de nu îmbunătăţite, dar totuşi revăzute şi îndreptate spre marea mulţumire a soţilor sau amanţilor. Aveţi o idee cu totul fizică de virtutea unei femei, foarte bine, progresul civilisaţiei vă serveşte de minune, vă face o fecioarie fizică.

Mandus vult decipi, ergo decipiatur.

Fecioria nici nu începe nici nu sfîrşeşte într'o membrană mai mult ori mai puţin intactă; ea e tot de o dată anatomică şi morală.

Fecioara omului civilisat nu e aceia a salbatecului: o scoică ce nu se poate deschide de cît cu un cuţit. Fecioara e o fiinţă ce n'a fost mînjită de tina socială, e femee iubită şi dorită de mulţi, dar care n'a fost a nimănui. Ea nu cunoaşte viciul, înroşeşte la un cuvînt sau la un gest îndrezneţ. Ea ştie că e neatinsă, deşi a suspinat şi dorit, căci n'a dat inima sa

Iar voi mame, cînd instruiţi pe fetele voastre arătîndu-le ce comoară e puritatea feciorelnică, daţi-le în acelaş timp o lecţie de anatomie, de fisiologie şi o lecţie de înaltă morală. Spuneţi-le că trebuie să dai totul omului pe care-l iubeşti, nimic celui neiubit; spuneţi-le că poţi fi curată fiziceşte şi murdărită moraliceşte.

Religia creştină dînd oamenilor o fecioară mamă a vrut să arăte castitatea femeiască şi să arate timpul femeiei; a vrut să creeze un ideal de perfecţiune întrunind cele două virtuţi mari ale femeei, arătînd că femeia poate fi fecioară şi mamă, după cum poate fi fecioară şi prostituată. Cum că această plăsmuire ideală a fost o creaţiune sublimă a spiritului omenesc, e necontestat. Spre a dovedi, ajunge de a vedea înrîurirea covîrşitoare ce a exercitat'o asupra artei creştine; ajunge de a se privi fecioarele lui Rafael, Murillo şi Corregio.

M. Ete.

Fîn presat De vînzare cu Lei 7.50 bani suta kilograme, la depozitul de Fîn de lîngă gară în dosul fabricei de tutun.

Se vinde numai dela 1000 kgr. in sus.

Vaccinări şi revaccinări

Dr. A. Steuerman

Str. Golia No. 31

— Buletine pentru şcoli —

Ultime informaţii

● *Ziarele cartelului şi în special* Epoca *ţine cu ori-ce preţ să fie şi ridicole şi să învedereze că aparţine unor oameni carè nu cunosc elementarele reguli de bună-cuviinţă.*

Luînd drept monedă bună o informaţie a Viitorului, *care ne atribuia lucruri pe care nu le-am spus,* Epoca *găseşte prilej să atace pe fruntaşul nostru Alexandru Bădăreu şi cu prilejul morţei Principelui Dimitrie Sturdza.*

Să fie pe pace Epoca. *Nu ne vom lăsa antrenaţi în polemică şi mai puţin încă, cu această ocazie.*

Părerile noastre nu avem nevoie să le expunem acum, căci le-am expus la timp. Un om poate fi apreciat într'un fel pînă într'o anumită dată şi cu totul contrar din momentul în care activitatea-i se schimbă cu desăvîrşire.

Or-cum ar fi, nu atunci cînd pămîntul îşi reia drepturile trebuesc stabilite diferenţierile. Noi nu uităm anticul De mortuis.

Cu atît mai rău pentru alţii care uită.

● *Se ştie că conform nouei legi cu distribuţia alcoolului la sate actualii cîrciumari nu mai trebuie să-şi urmeze negoţul lor de la 1 Septembrie.*

Cum însă foarte mulţi comercianţi rurali nu şi-au desfăcut mărfurile înmagazinate, ministerul de finanţe a luat o dispoziţie prin care aceştia vor putea fi autorizaţi de a continua negoţul, dar numai pentru desfacerea acelor substanţe.

In acest scop ei vor adresa o cerere ministerului de finanţe.

◑ *In chiar seziunea viitoare a Corpurilor Legiuitoare, d. Emil Costinescu va depune un proect prin care creditul viticol nu va putea acorda credite podgorenilor de cît atunci cînd acei podgoreni îşi vor propune de a replanta viţă americană în regiuni, care au fost şi mai înainte regiuni viticole.*

◒ *D. inspector sanitar Mihail a anchetat timp de două zile, în cabinetul medicului primar, o reclamaţiune a trei dentişti din localitate contra unui alt dentist şi care au cerut ca ancheta să fie făcută de alt-cineva de cît de medicul primar al Comunei, în al cărui spirit de imparţialitate nu par a avea încredere.*

Se povestesc incidente din cele mai caraghioase întîmplate cu ocazia acelei anchete: lucru foarte natural de altfel, căci dentistică fără americanisme nu se prea poate concepe.

Se pare că inspectorul sanitar a cules impresia că reclamaţia, în fond, se reduce la o manevră a unor dentişti fără clienţi, contra unui dentist, care are o frumoasă clientelă.

● **Consiliul de răsboiu.**—Consiliul de răsboiu al corpului 4 de armată a ţinut astă-zi şedinţă.

Consiliul a fost prezidat de d. colonel Vlădoianu, comandat de brigadă.

S'au judecat următoarele procese şi consiliul a condemnat pe:

Soldaţii: Dragomir Petru, din regimentul 13 Ştefan cel Mare la 1 an închisoare pentru furt; Rusu Constantin, din regimentul Bacău No. 27 la 3 ani închisoare şi 3 ani interdicţie, pentru furt prin efracţie; Biru Neculai din regimentul 7 Rachova No. 25, la 2 ani închisoare pentru furt prin efracţie, Ionel V. Grigore din batalionul 4 vînători la 3 ani închisoare şi 3 luni interdicţie pentru furt prin escoaladare Negru V. Gheorghe din batolionul 4 vînători la 3 luni închisoare pentru mutilare cu voinţă; Buzilă Dumitru, din escadronul 4 tren la 3 luni închisoare pentru risipire de efecte şi sustragere de acte publice.

Sergentul Creangă Gheorghe din regimentul 4 artilerie, a fost condemnat în lipsă, la un an închisoare pentru distrugere de arme ale statului, iar brigadirul Vieru Ioan, complicele lui, la două luni închisoare.

In urmă consiliul a început să judece procesul privitor pe soldatul Alexandru Vasile zis şi Gheorghe, din regimentul 12 Cantemir, pentru desertare şi omor.

Numitul soldat, în cursul lunei Maiu a fugit din cazarmă şi s'a dus la parinţii sei din satul Doljeşti judeţul Falciu. Aci stătu vre-o cîte-va zile şi în cele din urmă se hotărî să se reîntoarcă la cazarmă. Cum însă el avea ură pe băiatanul Postică, cu care avusese o ceartă mai înainte şi care 'l bătuse grav, se hotărî să 'şi răsbune.

In momentul cînd Postică trecea prin faţa caselor lui Alexandru Vasile cu vitele la adapat, acesta din urmă descărcă un foc de puşcă şi lovind pe Postică îl omorî.

Cum numărul martorilor e mare, procesul continuă a se judeca după amiazi.

Mîine consiliul se va întruni din nou, spre a judeca procesul Căpitanului de administraţie Lateş din Roman, pentru lovirea inferiorului.

◑ D. Locot. Stavrat, comandantul companiei de jandarmi din judeţul Botoşani a fost transferat pe ziua de 1 Septembrie în aceiaşi calitate la Vaslui, în locul D-lui locot. Vulmos, care trece la Botoşani.

● Lucrările pentru construirea cazarmei destinate regimentului 13 de artilerie la Constanţa, sunt aproape terminate.

Instalarea zisului regiment, actualminte concentrat la Dadilov, va avea loc la finele lunei Septembrie, la care solemnitate va lua parte şi d. general Averescu, ministru de războiu.

● Relevasem acum cîtva timp dificultatea ce se întimpină cu ocazia aplicărei nouei legi de reorganizare comunală şi administrativă.

Notarii se schimbă pe fiecare săptămînă şi administratorii plăşilor stau încă şi acum nedumeriţi asupra unor dispoziţiuni ale nouei legi.

Noile comuni înfiinţate abia acum au început întocmirea budgetelor şi îşi poate ori cine inchipui greutatea ce se întimpină în alcătuirea lor, cînd sunt comune care nu pot avea venit nici 900 lei anual.

D. Ionel Brătianu poate fi mîndru de roadele ce le dă noua lege!

◓ Vineri 29 August, serbătoarea „Tăierei capului Sf-lui Ioan", se va oficia cu o deosebită solemnitate hramul bisericei din strada Primărie.

Serviciul divin va fi oficiat de Sf. Sa Economul Al. Şerban, protoereul judeţului.

● Doamna Natalia Iorga, din Botoşani, pa cînd venea alaltă eri cu trenul a perdut în tren o geantă, în care avea bijuterii în valoare de 18.000 lei.

● Un mare incendiu a prefăcut eri noaptea în cenuşă 4 girezi de grîu de pe moşia Prigoreni.

Pagubele se urcă la suma de 16.000 lei. Girezile distruse de incendiu erau asigurate la „Agricola".

S'a constatat că focul a fost pus de reu-făcători şi s'a deschis o anchetă.

● Arătasem eri că funcţionarii prefecturei de judeţ n'au primit încă salariile pe luna August.

Acelaş lucru şi la Curţile de Apel şi tribunale.

La aceste instanţe luna trecută salariile au fost plătite la 15 a lunei, aşa că bieţii funcţionari nu mai pot avea un ban din leafă şi cu toate că e sfîrşitul lunei nici mandatul n'a sosit.

● Am anunţat că lucrările de balastare a liniei ferate Podul-Iloaiei-Hărlău, s'au întrerupt la podul km. 7+840 Mercuri 21 August din cauză că terminîndu-se pietrişul în depozitul Dolhasca, nu s'a putut încă aşeza linia la noul depozit Heciu.

D. Ilie Radu, inginer inspector general, directorul serviciului de Poduri şi Şosele, soseşte Mercuri 27 August în Podul-Iloaiei de unde va pleca spre Hărlău pentru a face inspecţiunea lucrărilor.

● In privinţa cercurilor culturale ministerul instrucţiunei publice a dispus ca fiecare cerc să fie alcătuit de învăţătorii a cel mult 9 şcoale.

In fixarea cercurilor culturale, revizorul va ţinea samă ca fie care să cuprindă o şcoală înzestrată cu bibliotecă şcolară şi ca distanţa cea mai mare dela cea mai depărtată şcoală la cea din centrul cercului să nu treacă de 10 kilometri.

Fie-care cerc va avea un preşedinte numit de revizorul şcolar, dintre învăţătorii cu titlul definitiv al cercului.

● Mîine se va ţinea în localul sucursalei archivei statului din localitate, concursul pentru ocuparea postului vacant de copist.

După cum se ştie sunt înscrişi 15 candidaţi.

◑ Poimîne vor sosi revizoratului şcolar, noile numiri făcute pe ziua de 1 Septembrie a. c. în învăţămîntul primar rural din jud. nostru.

● Concursul ce urma să se ţie la 15 Octombrie pentru ocuparea definitivă a postului de medic primar de la spitalul „Spătarul D. Borş" din Trg.-Frumos, nu se va mai ţinea, rămînînd a se ţinea în ziua de 15 Octombrie a. c., la Spitalul Sf. Spiridon concursul pentru spitalele din Roman şi Hărlău.

● Simbătă 30 August fiind aniversarea luărei Griviţei, un Te-Deum se va oficia la Mitropolie de către P. S. S. Archiereul Ghenadie Georgescu, Vicarul Mitropoliei.

Vor asista autorităţile civile şi militare.

◑ In ziua de 9 Septembrie a. c., se va ţinea după cum am mai anunţat, la Universitatea noastră, concursul pentru ocuparea unei burse pentru mergerea in străinătate a unui licenţiat în ştiinţele chimice de la Universitatea din Iaşi, care să facă lucrări practice de chimie analitică.

Bursa se acordă pe timp de un an, începînd de la 1 Octombrie 1908. In acest interval bursierul va face lucrări practice în laboratorul de chimie „Fresinus" din Wiesbaden.

Bursa va fi de 300 lei pe lună, plus cheltuielile pentru taxele şcolare şi acele de drum la ducere şi la întoarcerea după terminarea studiilor.

Inscrierile se mai primesc până în seara zilei de 7 Septembrie a. c., la decanatul facultăţei de ştiinţe.

● **24 August.**—Astă-zi se împlinesc 31 de ani de cînd Domnitorul Carol I a fost invitat să treacă Dunărea cu brava sa armată, pentru a apăra cauza creştină.

Primele regimente care au avut cea mai grea misiune, erau regimentul 5 linie şi regimentul 13 Dorobanţi, ambele din Iaşi.

Ziua de astăzi 27 August ar trebui să fie sărbătorită, căci ea a dat prilej ca să se arăte străinilor vitejia dorobanţului romîn.

Primul căpitan care a fost rănit, se ştie că a fost căpitanul Morţun, din al 5-lea regiment de linie, cînd un obuz veni să-i scoată mîna stîngă din rădăcină. Bravul capitan trăeşte şi acum, la Brăila unde se află suferind. Din trupă, cel întăi rănit a fost tînărul Pastia, caporal din al 5-lea regiment, care şi-a dat ultima suflare în mînile fratelui seu doctor Pastia.

Astăzi deci e o zi care merită a fi serbătorită şi ar trebui ca amintirea celor căzuţi în luptă, fii ai Iaşului, să rămînă neştearsa.

● Regimentul 7 roşiori, după cum se ştie a plecat la manevrele cavaleriei care au loc în Dobrogea.

Regimentul se va reîntoarce în localitate în seara zilei de 14 Septembrie.

● In primile zile ale lunei Septembrie se va începe rechiziţionarea cailor şi trăsurilor din judeţul nostru.

Această operaţiune se va face de către o delegaţie a judeţului, împreună cu delegatul comandamentului corpului 4 de armată.

● Examenele de corigenţă de la şcoala fiilor de militari din localitate vor lua sfîrşit mîne.

Cursurile şcoalei se vor începe Luni 1 Septembrie.

● Cu ocazia unei înmormîntări ce a avut loc eri, pe cînd carul funebru trecea pe strada Neamţească, sergentul din acel pont a avut o atitudine cu totul necuviincioasă.

Atragem atenţiunea celor în drept.

● D-şoara Olga Stroici a fost numită moaşă în postul din nou înfiinţat, la comuna Plugari, din judeţul nostru.

● Membrii societăţei viticole din judeţul Iaşi, se întrunesc astă-zi la orele 4 p. m., în saloanele camerei de comerţ, pentru a lua ultimile deciziuni cu privire la deschiderea expoziţiei de struguri şi fructe.

De asemeni vor discuta şi alte chestiuni privitoare la interesele podgorenilor.

◑ Un grup de funcţionari superiori ai căilor ferate austriace a sosit în ţară la noi, pentru a studia întrebuinţarea petrolului ca combustibil la locomotive.

Se ştie că la noi de mai mulţi ani, cea mai mare parte de maşini utilizează petrolul în loc de lemn şi cărbune.

◒ E mai mult de cît probabil că la marile alergări de cai ce vor avea loc în zilele de 7 şi 8 Septembrie, va veni să asiste şi A. S. R. Principele Ferdinand.

Vor asista de asemeni la aceste alergări şi cîţi-va d-ni miniştri.

◓ Acum un an de zile, o crimă s'a sevărşit la Ţuţora, în condiţiuni misterioase.

Locuitorul Teodor Surugiu a fost găsit mort în locuinţa sa, avînd mai multe răni pe corp. Toate cercetările autorităţilor de a descoperi pe autor, au rămas zadarnice.

Acum, abia după un an de zile, autorul a fost descoperit. El e un oare care I. Timofti, de loc tot din Ţuţora, care după săvîrşirea crimei a fugit în Rusia.

El a fost prins în apropiere de Sorca, unde a comis mai multe furturi.

S'u făcut intervenţie şi zilele acestea autorităţile ruseşti va extrada autorităţilor noastre pe numitul criminal.

● **Aducem la cunoştinţa tuturor abonaţilor noştri, că «Opinia» ne avînd încasator nici în Capitală nici în altă parte a ţării, abonaţii noştri sunt rugaţi de a nu face plata abonamentului nici unei persoane, care s'ar prezenta în acest scop**; ci să o trimită prin mandat poştal administraţiei ziarului.

Aceasta spre a evita pe viitor neplăcerea ce au avut unii abonaţi de-ai noştri, de a se vedea încasaţi de persoane străine de administraţia noastră, cari le-au eliberat chitanţe false.

Noi am reclamat acestea autorităţilor competente şi atragem atenţiunea tuturor, spre a nu se mai repeta asemenea lucruri, cari produc confuziuni regretabile.

● Societatea *„Unirea"* a lucrătorilor tipografi din localitate, organizează pentru seara zilei de Sămbătă 13 Septembrie a. c. o *Mare Seară Dansantă* în sala Teatrului-Circ Sidoli.

Comitetul organizator îşi dă toată silinţa, pentru ca această seară să aibă o reuşită deplină pregătind publicului vizitator suprize nemai văzute până acum la nici o seară dansantă.

In timpul seratei va cînta Muzica militară a Reg. 13 Ştefan cel Mare, care a luat premiul I la Expoziţia Naţională din Bucureşti.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti 27 August

O atitudine nostimă

Bucureşti.—Cîteva zile de-arîndul „Epoca" a publicat o serie de articole întitulate „Pentru adevăr" cu o nuanţă franc antisemită.

Se vede că seria aceasta de articole a avut o influenţă foarte rea asupra părţei administrative a ziarului, care n'a mai încasat anunciuri.

Din această cauză de sigur „Epoca« apărută azi dimineaţă în Capitală publică un articol în care prezinta scuză celor atacaţi, declară că nu numai că cei de la „Epoca" nu sunt antisemiţi, ci sunt prieteni evreilor, adevăraţi prieteni, şi mai sincer decît acei ce scriu la ziarele independente.

Cercurile palitice şi gazetăreşti fac mare haz de scuza aceasta negustorească a „Epocei".

O anchetă în chestia Cuza

Bucureşti. — Ziarul „Adevărul" a deschis o anchetă printre magistraţiii superiori din Capitală în chestiunea acuzaţiilor pe care d. Cuza le-a adus magistraţilor din Iaşi.

Unul din magistraţi a răspuns:

— „Comunicatul sever din Monitorul Oficial este singurul lucru care se impune ca respuns la acuzaţiunile d-lui Cuza. Ar fi o copilărie de a traduce pe autorul articolului incriminat înaintea juraţilor.

Aceasta ar insemna a nesocoti valoarea acestei instituţiuni şi condiţiile în care ea funcţionează, aceasta ar însemna de a da ocaziune d-lui Cuza de a debita calomniile sale înaintea juraţilor după ce le-a debitat prin revista d-nului Iorga. Sigur de achitarea juraţilor, d. Cuza şi-ar permite să fie şi mai îndrăzneţ, de n'ar putea produce nici o urmă de dovadă pentru cele ce spune.

Pe lîngă comunicat mai are un rol şi ministerul instrucţiunei publice. Şi e de presupus că d. Haret nu se va lasa condus de alte considerente de cît de acel al interesului superior al justiţiei".

Un alt magistrat spune:

—„O dovadă că d. Cuza nu are nici-o probă pentru acuzaţiile pe care d-sa le-a avansat în „Neamul Romînesc", este că d-sa a şi recurs la un truc, declarînd că nu va vorbi de cît înaintea juraţilor.

D-sa cunoaşte prea bine instituţiunea ca să ştie că aci poate vorbi mai mult chiar de cît prin „Neamul Romînesc", fără probe şi tot va fi achitat. A'l traduce înaintea juraţilor ar însemna că după ce a acuzat fără urmă de dovadă să dai mijlocul să se laude cu verdictul achitator al juraţilor".

Ungurii şi Congresul interparlamentar

Bucureşti.—Din Pesta se anunţă că pentru a răspunde la atacurile aduse naţiunei maghiare de către marele scriitor norvegian Björnstern, un număr de 80 deputaţi unguri în frunte cu Contele Appony vor participa la congresul interparlamentar din Berlin.

Se ştie că contele Appony este cel mai mare orator al Ungurilor.

Ar fi de dorit ca la această manifestaţiune a deputaţilor din Pesta, Romînii să răspundă şi ei printr'un grup parlamentar cît mai numeros şi mai bine organizat.;

Reducere de vamă

Londra.— Ziarul „Morning Post" află din Shangai că ministrul agriculturei şi al finanţei chineze au căzut de acord pentru a micşura vama de export asupra ceaiului.

Măsuri de ordine

Paris.—Ministrul coloniilor a făcut cunoscut măsurile destinate a pune sfîrşit actelor de jefuire şi omoruri comise în Mauretania franceză în contra protejaţilor şi în contra trupelor franceze de către triburile dizidente venite din Adrar.

E vorba nu de o expediţie, ci de operaţia de poliţie.

Inţălegerea franco-spaniolă

Paris.—In consiliul miniştrilor ţinut la Rambouillet, ministrul Pichon, arată rezultatul întrevederei cu Delcassé şi anume că înţălegerea este desăvîrşită între Franţa şi Spania asupra notei marocane, care ar fi supusă puterilor.

Starea lui Tolstoi

Petersburg.—Starea lui Tolstoi s'a ameliorat, însă el trebuie să stea în pat.

Boala de la picior a dispărut.

Călătorie princiară

Copenhaga.—Impărăteasa duarieră a Rusiei, împreună cu Marea ducesă Xenia, cu marele duce Alexandru Mihailovici şi cu regina Angliei au sosit azi după prînz aci şi au fost primiţi de către familia regală.

Fraudele unui fost ministru

Coppenhaga.—Fostul ministru al justiţiei Alberti a apărut în faţa poliţiei declarînd că comisese mari falguri şi îngălăciuni în paguba ministerului de finanţe, a băncei naţionale şi a uneia particulare.

Pagubele sunt cu totul acoperite. Fraudele ar atinge suma de 9 milioane.

Congresul camerelor de comerţ

Praga.—Congresul internaţional al Camerilor de Comerţ a fost închis azi.

Viitorul congres va fi în 1911 la Londra.

Lupte

Collombechar.—Tribul Harca a opus eri o slabă împotrivire.

Alix, stăpîn pe teren, a înaintat pînă la Tazzugnert, unde s'a atabilit pe locul lagărului părăsit. De la primele focuri de tun femeile şi copiii au fugit.

In luptă, cel mai mare rol a fost jucat de artiliere. Rana locotenentului Schwartz nu e grăvă. Alix continuă cu urmărirea vrăjmaşului.

Moartea unui fost ministru

Viena. — Baronul Bourgoinq, fost ministru francez, a murit la Reichenau.

Defunctul era membru în direcţiunea mai multor instituţii financiare şi preşedinte al băncei Salonicului.

SE CAUTA ELEVI LA TIPOGRAFIA H. GOLDNER.

Noua Spălătorie Chimică şi Boiangerie

„MODERNA"

(lîngă NOAK)

— Iaşi, 17 Str. Lăpuşneanu 17 —

In vederea sesonului de toamnă mărind personalul pentru a satisface pe onor. public, mai bine şi mai prompt, rugăm pe onor. clienţi a ne încuraja cu comenzi.

Se spală şi se văpseşte chimic prin noile perfecţiuni tecnice, ori-ce haină de dame, bărbaţi, copii, uniforme ofiţereşti, de şcoală, toalete scumpe de mătasă, mănuşi, cuverture, perdele etc. Aseminea am introdus o nouă secţie pentru *rufe*, gulere, manşete, camaşe, plastoane, trusouri scumpe.

Se spală higienic şi prompt.

"MODERNA"
str. Lăpuşneanu 17
(lîngă Noak)

Sucursala: *Str. Ştefan cel Mare No. 19* la fabrica de umbrele.

INSTITUTUL DE DOMNIŞOARE

CHAMPALBERT-HEROVANU

IAŞI—STR. BARBOI 19—IAŞI

Acest Institut cuprinde curs primar după programa statului cu limbele Franceză şi Germană şi piano, precum şi un curs special de franceză, germană piano, lucru şi pictură.

Se primesc eleve interne, externe şi semi-interne. De asemenea se primesc şi băeţi pentru clasa I-a primară, numai externi.

Inceputul cursului la 1 Septembrie, Inscrierile se încep la 15 August. Se trimet prospecte la cerere.

INSTITUTELE UNITE

— IAŞI —

al 43-lea an

Se primesc elevi interni, semi-interni şi externi pentru: cursul primar cu limbele Franceză şi Germană, şi clasele I-a şi a II-a de liceu.

Se mai primesc elevi interni care urmează la liceu sau gimnaziile statului.

Cursurile încep la 9 Septembrie. Pentru orice lămuriri a se adresa la direcţiune str. Muzelor No. 6.

DE VÊNZARE

Două case compuse din *2 prăvălii* cu locuinţă, bucătărie, pivniţă, situate în oraşul *Vaslui*, str. Hagiului 1314.

A se adresa d-lui *Avocat M. Magder* —Iaşi.

„VICTORIA"

SOCIETATE ANONIMA DE

Asigurari generale şi Reasigurari

IN BUCUREŞTI

Direcţiunea generală : Str. DOAMNEI No. 10

Capital statuar 5.000.000

Intăia emisiune lei 1.000.000

Primul vărsămînt Lei 300.000

Societatea este representată în toate localităţile mai principale din ţară prin Agenţii săi şi face *Asigurări* contra riscurilor de

INCENDIU şi EXPLOZII

ACCIDENTE

CORPORALE ŞI ASUPRA **VIEŢEI** *OMENEŞTI*

TRANSPORT

Terestru, Fluvial şi Maritim

—REPRESENTANŢA GENERALA PENTRU JUDEŢUL ŞI ORAŞUL IAŞI—

Strada Ştefan cel Mare No. 33

Un izvor de bogâtie prin Economie

s'a înfiinţat un mare atelier boiangerie de lux unde se efectuează or ce lucru atingător de această branşă, adică se spală se curăţe se vopseşte or ce haină, atât de bărbaţi cît şi de damă etc. pot fi ele cît de vechi devin ca noi asemenea primeşte or şi ce reparaţiuni mă am decis a lucra credincios şi mai eftin ca or unde pentru am-I face clienţi mulţi, posed şi o mulţime de certificate de mulţumire din partea unor domni clienţi civili şi militari, înştiinţat printr'o carte poştală vin la domiciliu d-lor clienţi.

Se preschimbă gulere de catifea la paltoane şi pardisiuri.

— SERVICIUL PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS —

LA „PARISIANU" Iaşi, Strada Veche 45.

Vis-a-vis Biserica St. Sava.

DEPURATIVUL LAROZE

SIROP DE CÓJE DE PORTOCALE AMARI

CU IODUR DE POTASSIUM

(Sare de iodină).

Preparat de J. P. LAROZE, Pharmacist,

PARIS — 2, rue des Lions-Saint-Paul, 2 PARIS

Tótă lumea cunóşte proprietăţile Iodurului de potassium. DOCTORII RICORD, BLANCHE, TROUSSEAU, NELATON, PIORRY, ROGER, au obţinutăra ce'e mai bune efecte în *afecţiunele scrofulóse, limfatice, canceróse, tuberculóse, caria óselor, tumorile albe, bólele pelei, sângelui, accidentele sifilitice, secundarii şi terţiare.* Toţi medici citaţi acilea prescriu **Iodurul de potassium** asociându'l **Siropului Laroze de cóje de portocale amari**, carele, prin acţiunea sa tonică asupra aparatului digestiv, înlesneşte absorbţiunea Iodurului şi evitează iritaţiunea vătămătóre ce póte resulta din întrebuinţarea lui topit în apă numai.

SIROPUL DEPURATIV LAROZE

se găseşte în deposit la tóte pharmaciile bune unde se mai póte găsi încă şi

SIROPUL SEDATIV de coji de portocale amari preparat cu BROMURUL DE POTASSIUM

fórte eficaciu contra *Epilepsiei, histeriei, bólei, numită jocul St-Guy, insomniei copiilor în timpul dentiţiunei,* etc. etc.

1420

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureaţă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi : 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

„România musicală"

— IAŞI —

24 Str. Lăpuşneanu 24

Piane : din cele mai renumite Fabrici începînd de la Lei 700—pînă la cele mai scumpe.

Renumitele Pianine Zimmermann cea mai mare fabrică din lume.

Gramofoane : Marca „Inger" preţuri, reduse Gramafon de concert mare cornet dirigiabil redus din lei 250—la lei 150.

Plăci mari de concert pe ambele părţi numai Lei 4.—o placă.

Note muzicale : pentru Conservator, studii şi piese moderne.

Viori pentru şcoale, Orchestră şi solişti.

Mandoline italiane, Violoncele, Flaute.

Coarde fine din cele mai renumite fabrici.

Preţurile cele mai eftine.

Hârtie diafană de lipit pe geamuri cele mai frumoase desenuri.

Tablouri de artişti celebri precum şi Rame.

Preţurile cele mai reduse.

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco de Catalogue

BÓLE CONTAGIOSE

recente sau vechĭ *Scrofule bólele pieleĭ (dartrŭ, Eczema, herpes, Lepra,* etc.) şi alte afecţiunĭ resultându din *viciurile sangelui.*

Ulceri, glandule, rhumatisme ulceraţiuni a le gurei şi a le gâtului, tumorĭ, inţelenituri, exostosĭ, impotenţă şi tóte accidentele siphylitice dobândite sau ereditarie. Vindecare sigura si radicală a bólelorĭ celorĭ mai inveterate si rebele tutulorĭ tratamentelorĭ prin

BISCUITS DU Dr OLLIVIER

unicĭ aprobaţĭ de către Academia de Medecina din Paris.

Unicĭ autorizaţĭ de către guvernulŭ francesŭ.

Unicĭ admişĭ în spitalurile din Paris.

Recompensă naţională de 24,000 f.

Acestu medicametŭ fórte plăcut intrebuinţatŭ de 60 anĭ de către cei marĭ medicĭ ca celŭ mai putinte *depurativu* cunoscut este unicul în *tóta lumea* posedându aceste titlurĭ onorifice şi avându obţinutŭ aceste inalte distincţiunĭ ceea ce indică imensa sa superioritate.

Depositŭ generalu : 62, r. de Rivoli, Paris

Uă broşura asupra

aceste bóle însoţeşte fie-care cutie

Depou în Iaşi la Fraţii Konya farmacişti

Sirop Codéine Tolu Zéd

SIROPUL Drului ZED

are pentru basa principală **Codeina şi Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătóre a le opiului.

Foloseşte de minune în contra **irritaţiunilor, peptului** si **ale pulmonilor**, a **tuselor invechile, bronchitelor, tuszei magăresci, catarrhelor, insomniclor,** etc.

Paris, *strada* **22, Drouot** şi la *diverse* Pharmacii

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix 0f50c.

Raymond GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc

Envoi franco de l'Album sur demande

GRILLAGES

1 m. de haut LE METRE 0f30c.

Raymd GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 5f

PONDOIR

déposa

Prix..... 6fr.50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoir pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

Cumpăraţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei care au întîrziat

Să nu piardă ocaziunea acum la :

Clasa III-a a Loteriei

Tragerea

la 2 şi 3 Septembrie

LEI 900000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zèci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara din puţinile

Lozuri Norocoase

ce au mai rămas libere la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale :

1/8	Una optime	Lei 8.50
1/4	Un sfert	Lei 17
1/2	Una jumătate	Lei 34
1	Loz întreg	Lei 68

Prêţurile oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	4.50—lei	1/4	Un sfert	9—lei
1/2	Una jumătate	18 — lei	1/1	loz întreg	36—lei

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garanteazĭ serviciu celmaĭ Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se tace imediat după tragere.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant & Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
» » » » IV, 40 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare, 38. | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul V.—No. 521.—IAŞI, Vineri 29 August 1908

Atitudinea noastră

— **Noi şi presa liberală în chestia Cuza** —

Presa guvernamentală,—mai întâi pretenţiosul *Viitorul*, mai apoi takisto-foba *L'Indépendance*, şi la sfîrşit fanatica *Voinţa*—ne-a dojenit, pentru că, din primul moment, am tratat articolul d-lui Cuza, din *Neamul Romînesc*, contra magistraturei ieşene, ca o bombă anarhistă, aruncată de unul din cei mai pătimaşi şi dezechilibraţi oameni, din cîţi fac politică în ţara romînească.

Ne-am rîdicat, din primul moment contra atacului d-lui Cuza, nu numai pentru că ne-a pus şi pe noi în cauză, dar pentru că noi n'avem superstiţia titlului de profesor Universitar, cu care a semnat d. Cuza articolul, de oarece noi cunoaştem omul şi şcoala lui nenorocită şi pentru că cunoaştem tot atît de bine valoarea şi cinstea celor atacaţi de d. Cuza.

Pe noi nici nu ne-a surprins actul d-lui Cuza, şi, dacă l'am relevat, am făcut-o de groaza consecinţelor faptei d-sale, în marele public, care nu cunoaşte omul, ci numai titlurile acestui om. Cum să ne surprindă, cînd noi am dovedit altă dată, cu documente, că, de pe catedra sa, d. Cuza nu face economie politică ci varsă bale, rînd pe rînd, peste toţi oamenii care se perindează la conducerea acestei ţeri?

S'au găsit unii, cari, necunoscînd nici pe d. Cuza nici şcoala sa, s'au alarmat de documentele publicate de noi şi au cerut socoteală acestui celebru profesor universitar. D. Cuza a fost nevoit să recunoască că a calomniat. Publicul cetitor îşi aminteşte de cazul Cuza—Ioan Lahovary.

Noi cunoaştem şi şcoala în care şi-a format sufletul d. Cuza, şcoala naţionalistă franceză, în a căreia presă, fanatici, cu titluri mari, scriu cele mai mari orori, nu numai contra conducătorilor politici la ordinea zilei, dar şi contra magistraturei franceze, magistratură a cărei valoare şi integritate face de multă vreme admiraţia lumei civilizate.

Cînd ştiam toate acestea, cum puteam să luăm în serios ieşirea d-lui Cuza contra magistraturei, din moment ce între atîtea sute de rînduri, n'am găsit de cît injurii, calificări nedrepte, dar nici o probă, nici o presumpţie cît de mică, întru susţinerea afirmaţiunilor autorului?

Ne-a întristat, însă, mult atitudinea, lipsită de simţ social, a presei guvernamentale, care s'a făcut complicea actului de anarhism al d-lui Cuza, orbită fiind de abilitatea autorului, care găsise mijlocul să atace takismul şi pe avocaţi, atacuri care formează tema curentă, cu care se îndeletniceşte de cît-va vreme o anumită presă.

Presa liberală a creat o atmosferă primejdioasă, acordînd din primul moment credit semnăturei d-lui Cuza căci în loc să-i ceară probe, pentru gravul atac contra unei instituţii, care este temelia vieţei noastre sociale, a cerut magistraturei ca să se ducă înaintea juraţilor şi să se dezvinovăţească de acuzaţiunile d-lui Cuza.

Presa liberală, dacă ar fi fost pricepută şi curată în intenţii, trebuia, în loc să sporească efectul atacului d-lui Cuza, să-l oprească, provocînd pe ministrul justiţiei, ca, sau să cureţe magistratura de vinovaţi indicaţi de autorul articolului din *Neamul Romînesc*, sau să ceară, fie decanului baroului,—din care face parte avocatul Cuza — fie comisiunei de judecată a profesorilor Universitari, cu care titlu autorul şi-a întovărăşit semnătura din actul său de acuzare, să-l pedepsească pentru turburarea adîncă ce a adus ordinei sociale.

Cînd un astfel de fapt se petrece în ajunul deschiderei anului judecătoresc, presa guvernamentală putea să roage pe ministrul titular să-şi întrerupă concediul, pentru ca, reîntors în ţară, printr'o măsură sau alta, să redeie autoritatea justiţiei, al cărei paznic este, sau măcar să intervie la ministrul ad-interim să-şi remizeze pentru cîte-va zile automobilul, pentru ca publicul să ştie că este cineva care veghiază asupra prestigiului justiţiei.

Dacă presa guvernamentală, în loc să se ocupe de noi şi de takism, s'ar fi ocupat de şeful respunzător al mersului justiţiei, ar fi aflat că d. ministru Stelian are o mare răspundere că astfel de acuzaţiuni s'au produs prin organul unui energumen ca d. Cuza. **Ar fi aflat atunci că în cursul lunei Iulie, printr'o scrisoare semnată de un magistrat, s'a adus la cunoştinţa d-lui Stelian, o parte din acuzaţiile formulate de d. Cuza.**

Dacă d. Stelian îşi făcea datoria, cerceta incriminările produse şi lua imediat măsuri, fie contra magistraţilor invinovăţiţi, fie contra magistratului acuzator, n'am mai fi azistat, probabil, la tristul spectacol de astăzi.

Dar asupra acestui fapt bizar vom avea ocaziasă mai revenim.

Atitudinea noastră, după cum se vede dar, nu putea fi alta şi în zădar ziarele liberale au incercat să ne dojenească. Prea cunoşteam omul şi procedeurile lui ca să fi comis naivitatea de a acorda cît de cît credit d-lui Cuza, dar mi-te să luăm drept vorbe de evanghelie—cum a făcut *Viitorul*—spusele d-sale.

«OPINIA»

Interview-ul d-lui D. A. Sturza

De şi primul nostru ministru spuse—atunci cînd d. Carp făcuse cunoscutele declaraţiuni în chestia macedoneană—că se va răfui cu şeful partidului conservator, cînd se va înapoia în ţară; totuşi, nerăbdător se vede, de a da o dezminţire d-lui Carp, d. Sturza, în interview-ul acordat ziarului *Neue Freie Presse* **vorbe te de chestiunea macedoneană, spunînd ziaristului vienez despre interesele** *conaţionalilor noştri din Macedonia, pe cari statul Romîn le sprijină.*

De şi cam tîrziu, totuşi găsim foarte justificată atitudinea aceasta a primului nostru ministru. Străinătatea trebuia să afle de la chiar d. D. Sturza, că teoriile antipatriotice ale d-lui Carp, sunt vederile sale *personale*, **că guvernul romîn are, potrivit intereselor noastre naţionale reale, o atitudine cu totul** *opusă* **celei a şefului grupării conservatoare.**

Palma, pe care d. Sturza a administrat-o cumnatului său, este bine meritată şi era necesară, pe lîngă hula întregii prese şi întregii ţări.

Or.

Viitorul congres studentesc

D. dr. Lascu—îl scutim de epitete măgulitoare, căci credem că aşa e bine pentru un om de valoare domniei-sale—ne-a făcut ieri plăcerea unei vizite la redacţia noastră.

Discuţiunea, de obicei banală în astfel de ocaziuni, a fost de astă-dată cît se poate de interesantă. Felul d-lui Lascu de a vedea în chestia naţionaläni se pare foarte just şi în interesul real al Românimei de pretutindeni.

D. dr. Lascu vine la Iaşi în vederea organizărei congresului studenţilor romîni de pretutindeni şi credem că nu e rău a-i supune meditaţiunei, cîteva lucruri care de ar fi evitate, ar mări strălucirea acelui congres.

In primul plan stă chestia luptelor politice lăuntrice. Această chestiune nu poate şi nu trebuie să fie atinsă, cît de departe, în acel congres.

Nu studenţii, şi mai puţin încă un congres studenţesc, sunt chemaţi a fi judecătorii luptelor politice care, din nenorocire, la noi sunt şi mai pătimaşe şi mai personale de cît ori unde.

Iarăşi nu poate şi nu trebuie să fie de atribuţia congresului, cercetarea problemelor economice şia tuturor chestiunelor anexe la astfel de probleme, căci nici prin cunoştinţele lor, nici prin experienţele lor, studenţii n'au menirea a vorbi în această chestiune.

Acolo unde un congres studenţesc este în largul său şi care explică chiar rostul lui, este marea chestiune cultural-naţională, este rolul de a desvolta până la desăvîrşire, sentimentul conştiinţei şi al solidarităţei de neam.

A presupune însă că nu vor fi unii care să pescuiască în apă tulbure, că în intenţia unora din organizatori chiar, nu este ca congresul studenţesc să se amestece în chestiuni care nu corespund rostului lui, înseamnă a nesocoti realitatea. Avem convingerea adîncă că nu se vor putea evita alunecări primejdioase şi care nu vor fi de natură a da congresului studenţesc acea splendoare, pe care s'ar cuveni să o aibă şi pe care nu poate să nu o dorească din tot sufletul ori care iubitor de neam.

Printre organizatorii congresului se observă de pe acum oare care deosebire de vederi, care denotă că nu în mintea tuturora ideea unui congres, neînfluenţat de chestiunile la care făceam aluzie, este definitiv fixată. Nu inzistăm asupra motivelor psihologice care au produs acele deosebiri de vederi. Constatăm numai şi tot ce dorim este, ca să triumfe aceia, ale căror vederi nu sunt determinate de cît de dorul sincer al izbînzei naţionalismului şi al manifestărilor pur naţional-culturale ale studenţimei romîne.

CATE-VA NOTE

D. Iorga nu este apostolul neamului romînesc numai; ci al întregului neam *omenesc*, excluzînd, bine înţăles, pe *tob şebogoim harogh*, spre a nu se certa cu amicul său de la Iaşi.

Aşa, în fondul ultimului număr al *Neamului*, d. Iorga sfătueşte pe turci—turcii constituţionali—să se ferească de greci, care sunt şireţi şi primejdioşi. Dar înainte de toate dă turcilor sfatul de a înlătura cu desăvîrşire posibilitatea venirii la putere a d-lor Tache Ionescu şi Bădăreu.

Păcat că turcii nu citesc *Neamul* d-lui Iorga! D-sa n'ar fi atunci numai cel mai mare barbat dintre Romîni.

*

Un nou colaborator al *Epocei* d-nul *Ştefan Vais, proprietar*, se extaziază în faţa frumoaselor planuri de reforme pe gubernii ale lui cc. Petrache. Este de sigur un mare progres pentru ideile d-lui Carp, pe cari chiar „gugumanii" d-sale nu le prea iau în serios; că de atîta vreme, de cînd cea mai desăvîrşită tăcere le acopere, cineva, care nu e însă *cineva*, are curajul să le afirme în public.

D. Carp, care face politică de cîteva decenii, încă n'a avut acest curaj.

Ce înseamnă progresul?

OAMENI ŞI LUCRURI

Jubileul lui Tolstoi

Cu toată împotrivirea-i îndărătnică, contele Lew Tolstoi n'a putut înlătura ceea ce a trebuit să se întîmple. Astăzi —28 August stil vechiu—întreaga lume civilizată are ochii îndreptaţi către acea mică dar celebră localitate rusă, Iastnaia Poliana, unde într'o singurătate voită, într'o izolare impusă, îşi serbează a 80-a aniversare unul din cei mai mari scriitori şi cugetători ai omenirii.

Tolstoi a devenit cu vremea mai mult de cît un scriitor, mai mult de cît un gînditor,—el a devenit un simbol, o personalitate de legendă, într'atît sunt de osebite şi de rare însuşirile lui de om şi întru atîta e de mare consequenţa lui filosofică, dusă până la caracterul de fanatism religios.

Noi cunoaştem doctrinele unor religiuni făurite de apostoli şi supra-oameni, ale căror figuri ni le-au păstrat miturile şi cărţile sacre. Dar în secolul trecut, în mijlocul nostru, o religiune nouă lua naştere şi creatorul ei nu era vre-un trimis al lui D-zeu pe pămînt; el n'avea nici temple, nici rituri, nici misiune, nici preoţi, nici altare; el nu cerea nimănui să-i se închine,—dar găsia mii, sute de mii de adepţi, glasul lui răsuna în nenumărato minţi, cuvîntul lui era ascultat şi urmat cu sfinţenie; sub înrîurirea lui se dărîma credinţa învechită pe care se sprijinin autocraţia şi încet-încet lua formă religiunea toleranţei, credinţa în libertate, se făuria evanghelia sfîntă a unei Rusii nuoi, în care să nu mai domnească tirania şi bunul plac, în care să piară „Puterea întunericului".

Şi aceasta o făcea genialul scriitor printr'o putere fascinantă ce izvora din scrisul lui, din farmecul dulce al lucrărilor lui, din gingăşia acelor mici şi duioase povestiri, în aparenţă neînsemnate, dar de o înaltă valoare morală şi emoţiune, acele scurte istorioare pe care Carmen Sylva le proclamă drept cele dintăiu capo d'opere ale nespus de fecundului scriitor rus.

Ca şi creatorul tuturor celorlalte credinţi, Tolstoi cunoscu iubirea fervenţilor săi credincioşi alături de ura cea mai adînce a acelor pe care-i distrugea cuvîntul lui propăvăduit cu o statornicie fără seamăn, cu o energie pe care n'o clintia nici o putere din lume, pe care n'o speria nici o teroare.

Cît de mare e ura în potriva lui Tolstoi se poate vedea din faptul excomunicării lui, din blestemele şi îndemnurile Sinodului şi din ordinile autorităţilor de a nu se serbători în nici un feliu aniversarea de acum a bătrînului maestru a gîndirii şi poeziei ruseşti; în sfîrşit din ridiculele frămîntări ale pseudo-patrioţilor coalizaţi în potriva lui.

Nimic însă n'a ajutat. Tolstoi e astăzi obiectul de admiraţie şi de slavă al întregei Rusii iubitoare de libertate, ca şi a întregei lumi civilizate. El este gloria patriei sale şi una din rarele podoabe ale geniului omenesc, al tuturor veacurilor.

Redion

LEON TOLSTOI

— **Cu ocazia jubileului său de optzeci de ani** —

de dr. I. Duscian

Astăzi în toată Rusia, în provinciile cele mai depărtate ale Siberiei ca şi în ţinuturile Ukrainei; în nordul Balticei ca şi la coastele calde ale mărei Negre; în toate tîrgurile ca şi în toate oraşele, se va sărbători a opt zecea aniversare a lui Leon Tolstoi, entuziasmul caracteristic rasei acesteia entuziaste şi îndrăzneţe.

Vin din cîteva oraşe şi tîrguri din Rusia. Şi nu a fost vitrină de librărie în care să nu fi văzut expus vr'un portret al scriitorului, nu e ziar care deschizîndu-l să nu văd anunţat că în ziua de 28 August, se serbează jubileul naşterei lui Tolstoi.

Conferinţe, reprezentaţii teatrale, procesiuni şi manifestări de stradă, broşuri ocazionale, tot ce poate vorbi mulţimei despre acest mare om al veacului trecut şi al veacului de azi, se vor ţine, se vor ţine, se vor distribui astăzi ca să facă şi mai populară şi mai cunoscută figura acestui stăpînitor al cugetărei contemporane.

Şi dacă Rusia ia o parte aşa de mare la această serbătoare; numai puţin restul Europei va şti să serbeze pe acela care nu odată s'a dresat ei, cînd nedreptăţile erau prea strigătoare în ţara lui, chemînd'o a fi martora nelegiuirilor birocratizmului şi autocratizmului facă hotare al ţărei sale.

De ce Toltoi a ajuns să vadă această glorificare a persoanei sale? De ce între atîţia scriitori ruşi el a ridicat atîtea discuţiuni şi atîtea suflete în jurul operei sale? Mai inferior de sigur lui Turgheniew, alt geniu rus, a cărui moarte a fost comemorată acum cîteva zile în Rusia, inferior, spun, lui Turgheniew ca narator; neridicîndu-se până la Dostoewski ca psiholog şi analist; filosof şi economist neîndemănatec faţă de geniul lui Cernişevski, Tolstoi, totuşi înpotriva tuturor acestor, s'a ridicat mai presus de ei, mai impunător decît ei?

De ce?

De ce, toată Rusia l'a salutat cu atît entuziasm, de ce Europa întreagă urmăreşte operile lui, de ce omenirea întreagă se interesează de viaţa lui, ca de viaţa celui mai vestit monarc, de ce o întreagă tremurure, un fior universal de la un capăt la cel'alt al lumei, cînd e vorba de un cuvînt sau o faptă a serbătoritului de astăzi?

Pentru că Tolstoi s'a ridicat de la viaţa obicinuită la o viaţă Dumnezeiască la o viaţă pe care numai acei rari aleşi o pot duce.

Undeva într'una din nuvelele sale „Împărătesc şi ceresc" e o frumoasă potrivire între doctrinele politice şi sociale şi religii.

Un revoluţionar, după ani de zile de închisori pentru că convins revoluţionar-socialist recursese la atentate şi la comploturi, se vede de odată în Siberia acuzat de tovarăşii săi marxişti, de-a fi procedat rău; recurgînd la fapte nepermise de o tactică politică sănătoasă, şi zice:

— Cum? toată viaţa mea am perdut'o pentru nişte idei care n'au avut nici o tărie, cari s'au prăbuşit la prima bataie de vînt şi eu am avut naivitatea să cred în ele? Desnăjduit acesta se sinucide. Alături de el însă în închisoare este un alt revoluţionar.

Acesta a urmat calea iubirei de oameni, calea creştinească, el a căutat să fie pururea în concordanţă cu credinţa sa. El moare fericit, văzînd că ideile sale nu au suferit nici o schimbare.

Şi Tolstoi care rezumă această nuvelă scrie:

„Unul avea o credinţă pămîntaască, o credinţă care evoluează; cel'alt a avut o credinţă Dumnezeiască, o credinţă inmuabilă.

El va muri fericit, ştiind că nici odată vederile şi principiile lui nu se vor schimba şi că nimeni nu va îndrăzni să-i spuie:

„—Tu ai urmat o cale greşită!„

Tolstoi a ales şi el calea aceasta.

Imbrăţişînd religia creştinească aşa cum este, fruct nu al unei minţi geniale, ci rezultat al atîtor frămîntări de veacuri, Tolstoi şi-a zis:

„— Nu e de ajuns a urma poveţele Nazarineanului, dar e nevoie de a le trăi, e nevoie de a le simţi, e nevoie de a fi una cu ele".

Şi la vrîsta de patruzeci de ani, după o viaţă uşoară şi fericita, el se hotăreşte a trăi o viaţă nouă, o viaţă cerească, făcînd tot ce se putea face în limitele religiei creştine, în limitele, nu ale dogmaticei creştineşti, dar în limitele acelei morale lipsite de ori-ce sancţiune şi obligaţie în care sentinţele a fi bun, a fi blînd, a iubi, a nu fura, a nu jura, aveau ceva rigid, ceva asămuitor imperativului categoric al filosofului german.

Şi alţi patru zeci de ani Leon Tolstoi i'a trăit zi cu zi, ceas cu ceas, numai pentru binele celor mulţi, numai pentru fericirea lor. Tot ceia ce a scris, tot ceia ce a gîndit, fie-care fapt şi fiecare mişcare a lui au fost pentru acest neam de obijduiţi şi suferinzi.

Şi ei nu l'au ştiut, ei nu l'au cunoscut, ca să zicem că gloria sa Tolstoi şi-o datoreşte lor.

Tolstoi a pătruns în păturile de sus; Tolstoi e iubit şi cetit de acea parte a lumei intelectuale care s'au a rupt ori-ce legătură cu religia, sau la care egoizmul ei îngust nu vede în sacrificiul pentru alţii un ideal.

Dar tocmai aceasta dovedeşte că omenirea întreagă are nevoie de un ideal de înfrăţire şi dragoste, de ertare şi uimire. Tocmai această adulare şi idolare a lui Tolstoi, tocmai acest entuziasm nebun arată că omenirea are nevoie de o religie la baza căreia să fie idealul şi morala: simpatiei universale.

Iată de ce Tolstei a fost mai cetit. mai iubit de cît un Cernişewski, un Dostoewski sau un Turghenew—pentru că bătrînul octogenar de la Iasnaia Poliana, punea în practica acea ce sfătuia Turghenew pe tinerii scriitori: „Nu precupeţiţi dragostea voastră pentru cei mici, iubiţii!"

S'ar părea că lumea merge spre un ideal îngust de îngrădire a sentimentelor, spre o limitare a dragostei, spre o îngustime de judecată. E greşit!

Priviţi la opera aceluia ai cărui optzeci de ani Rusia şi Europa 'i sărbătoreşte astăzi, cetiţii toate operile lui şi veţi vedea că numai egoizm nu poate fi idealul societăţei de mîine, că numai îngrădirea sentimentelor nu poate fi religia viitoare.

Tot ce vorbeşte în folosul mulţimei, toţi acei cari se adresează maselor, toţi acei care fac din dragostea pentru popor o religie, toţi aceia ridică opera lor mai sus de omenire şi o fac neperitoare ca şi Tolstoi.

Tolstoi e un exemplu viu, e un exemplu netăgăduit al acestei univers sale sim-

Cumparați Bilete pentru Loteria 4 Clasa III a Regatului Romîn

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI (Piața Unirei)

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și pănă acum.

Un Loz întreg Lei 36,- O jumatate loz Lei 18 - Un sfert de loz Lei 9 Una optime lei 4-50

patii ce trebue să fie într'o zi stăpînă întregei omeniri.

Poporul acela ignorant, nenorocit de veacuri, care n'a făcut decît de a munci și suferi și căruia 'i datorim și cultura și civilizația noastră, merită și un dram de recunoștință din partea noastră. Și de cîte-ori vr'un Tolstoi ne pune în față opera de veacuri a unora și recunoștința pe care noi o datorăm lor, deatitea ori micimea noastră sufletească se revoltă și nu putem decît să proslăvim pe acela pe care ne spune acest adevăr de două mii de veacuri cunoscut:

„—Iubiți-vă unul pe altul!"

Pe acest cuvînt Tolstoi și-a întemeat religia lui și nici *Resboi* și *Pace* roman extraordinar de frumos, nici *Ana Karamina*, nu vor avea atît răsunet în sufletul oamenilor, cît *Invierea lui*, cît toate acele mici bucăți, nuvele și basme cari propovăduesc „Scăparea e în voi înșivă."

Opt zeci de ani Tolstoi i-a pus în serviciul omenirei. Bătrîn, bolnav, istovit, el moare ca un D-zeu, care a putut să'și vadă trăind sub proprii sei ochi viața pe care a iusuflat'o operilor sale.

Și sunt puțini care au putut avea soarta lui.

Dar ar trebui să fie mulți pentru binele și fericirea omenirei.

Dr. I. Duscian.

Emigrarea Lipovenilor

O propagandă în Moldova.—Cine sunt propagandiștii.—Indicațiile autorităților. —O circulară confidențială.—Alte amănunte.

Autoritățile noastre au fost avizate despre un fapt important, despre care abia acum s'a aflat.

E vorba de o propagandă ce se face în Moldova și în special în județul Iași, pentru emigrarea lipovenilor, în Rusia.

După indicațiunile ce le au autoritățile noastre, există un comitet care are ramificație în mai multe localități și care se zice că ar avea un reprezentat în Iași.

S'a constatat că membrii acestui comitet îndeamnă pe lipoveni să emigreze în Rusia, iar de acolo sunt trimiși în Mandciurea.

Ei au reușit să trimeată 20 de familii din Iași și 200 din Dobrogea, care au plecat acum cîte-va luni.

Ministerul de interne are indicațiuni că propaganda este condusă de un oarecare Petre Ștefanov, fost soldat în regimentul 13 Ștefan cel Mare și care are adese-ori conciliabule cu lipovenii din Trg.-Frumos.

Se zice că acest Petre Ștefanov e în legătură cu un comitet ce'și are sedul la Kiew și distribue mai ales lipovenilor de pe la sate, broșuri și diferite manifeste.

Comitetul din Kiew îndeamnă pe lipoveni să meargă să populeze Mandciurea, punîndu-li-se la dispoziție mijloacele de transport.

Acum s'a dat o circulară confidențială, prin care se pune în vedere autorităților de a lua cele mai severe măsuri.

În acea circulară se mai adaugă că acum cîtva timp a fost în Iași un fost deputat din duma rusească, care a stat în comunicație cu acel Petre Ștefanov, aducînd broșuri și manifeste.

Din Iași fostul deputat din Duma rusească s'a dus în Dobrogea, iar de acolo a venit la Galați, pe unde apoi s'a reîntors în Rusia.

Autoritățile mai bănuiesc că în Iași există un lipovan, care numai de formă exercită un negoț, și care stă în directă comunicație cu comitetul pomenit mai sus.

S'au luat toate măsurile pentru a se cerceta în amănunțime cele denunțate și de a aresta pe propagatorii acestei mișcări.

Litere-Științe-Arte

Din literatura... vinului.—Odată cu sosirea toamnei, vinul e la ordinea zilei, iar odată cu dînsul și... literatura vinului, foarte abundentă și picantă în feliul ei.

Iată bună-oară, lucruri ce se povestesc în ziarele italiane și cari aminteso oare-cari întîmplări asămănătoare de la noi.

Recolta bogată de vin din acest an face mare supărare podgorenilor italieni, căci prețurile au scăzut și vase și pivniți spre a-l păstra nu au de-ajuns sau de loc. Și pînă acuma prea dese-ori lepădau vinul vechiu, ca să facă loc celui nou! Așa a fost, în deosebi, în 1907, cînd recolta a fost de 59 de milioane de litri.

Tot așa de mare e recolta din acest an. Se cere sprijin de la guvern, căci vinul de an nu s,a vîndut încă. Guvernul nu vrea să micșoreze nici accizele, nici tariful căilor ferate. Dar Luzzatti arată că dacă fie-care italian ar bea un litru de vin mai mult pe an de cît bea, n'ar mai putea fi vorbă de criză!

Fostul ministru Baccelli, un doctor, a propus să se fabrice un „vino popolare" la îndămîna ori-cărei pungi fie cît de sărăcită.

Un crîșmar din Catania a deschis abonament cu ceasul (15 parale) la pivniță. Plătești și bei cît poți. In Acciacatena unul a lăsat mai eftin (10 parale ceasul întîiu, 15 parale două ceasuri). In împrejurimile Boloniei, unde vinurile sunt mai bune, abonamentul e de 40 de parale ceasul întîiu, 30 al doilea, 20 al treilea.

Acest obiceiu era într'o vreme și în podgoriile germane, în Alsacia de miază-zi.

*

Moda pieselor de teatru scoase din romane continuă a înflori în Franța. Marcel Prevost prepară odată cu romanul său destinat a apărea în „Revue des Deux Mondes": „Pierre et Thérése"—o piesă pentru Comedie Française scoasă din același roman.

Deasemenea Jules Bois prepară o senzațională punere în scena a ultimului său roman „Vaisseau des Caresses". Piesa va purta numele eroinei romanului „Glatic".

*

Mania „ilustratelor" bîntuie teribil în Germania. Un statististician a stabilit că în 1907 s'au „fabricat" în Germania un miliard de cărți poștale ilustrate. Ce o mai fi în 1908!

*

Novicow, cunoscutul savant rus, care pe lîngă numeroasele lucrări de sociologie ce a dat la lumină, este și un emerit poliglot, conchide din diferite calcule că pe la anul 2000 limba franceză va fi vorbită de 220 milioane oameni.

Tot după părerea acestui savant limba franceză ar fi menită să devină idiomul internațional, în ciuda sforțărilor esperantiștilor de pretutindeni...

Socoteala e simplă: în grupul european —ce cuprinde și cele două Americi și Australia—sunt 175 milioane latini, 140 slavi, 140 anglo-saxoni și 85 germani. Dintre aceste rase, latinii și slavii înclină pentru limba franceză, germanii chiar preferă franceza în locul englezei, deci avem 400 milioane pentru și numai 14 contra. Faptul acesta constituind pentru limba franceză o imensă superioritate față de cea engleză, îi va asigura definitiva izbîndă.

*

Electricianii mecanici, ai scenei teatrului Chatelet punîndu-se în grevă, toată seria de reprezentații a „Voyagiului în jurul pămîntului" trebuia amînată.

Teatrul Chatelet, ocupînd un personal de 600 persoane, artiști, muzicanți, figuranți, baletiste, dansatori și funcționari, directorul acestei instituții s'a prezentat prefectului poliției din Paris, cerîndu-i autorisația de a lumina și iacălzi în alt chip teatrul, pentru a nu se expune el și personalul, perderilor.

Prefectul a autorizat cererea domnului Fontanes.

*

Un concurs internațional de muzică a avut loc la Paris, sub patronajul Prințului Albert de Monaco, d-lui H. Doutsch și a societății marilor audiții muzicale din Franța, pusă sub președinția d-nei Contese Greffulhe.

In juriul dramei lirice și a operei figurau d-nii: Massenet, Saint-Saëns, Prințul de Monaco, Raul Grüsburg, G. Astruc etc., cari au decernat premiul de 30.000 lei la 6 opere și anume: La Penticosa, Anna Dea, Aubeline, La Du Barry, Pia și Le Retour.

Numele autorilor n'a fost dat în vileag, dar s'a cerut prezentarea lor la editorul concursului, spre a-și primi valoarea premilor și a li se edita operile.

*

La teatrul național se repetă actualmente următoarele piese nuoi: „Inainte!" din literatura rusă, „Femeea îndărătnică" de Shakespeare, „Mercadet" de Balzac și „Dușmanii poporului" de Ibsen.

Toate aceste piese—mai e nevoie s'o spunem?—sunt traduse de H. G. Lecca.

*

STRUNA ZILEI

OMUL-VIESPE

La Constanța s'a furat cunoscutului domn Avgar B.. din Iași un ac de cravată. ZIARELE

Vai de-acel tălhar, saracul
Ce osîndă l'a lovit...
Dac' Avgar il poartă, acul
E, de sigur, otrăvit...

Informații

● In urma dispoziției luată de ministerul de resboiu, 6 ofițeri din armata noastră vor fi trimeși anul acesta în străinătate, spre a se perfecționa în studiul limbelor ruse, bulgară și ungară.

Doui ofițeri vor fi trimeși în Rusia, doui în Bulgaria și doui în Ungaria.

După cum se știe un concurs a avut loc la școala superioară de resboiu.

D. locotenent Al. Cantuniari, din batalionul 4 vînători este unul din cei reușiți și va pleca în Rusia.

◑ Cu ocazia zilei de 30 August a. c. se vor face cîteva grațieri printre condamnații de consiliul de resboiu al corpului 4 de armată.

● Școala jandărmeriei rurale destinată a forma jandarmi brigadiri pentru jandărmăria rurală, a început cursurile încă de la 15 August.

Elevii acestei școli, în număr de aproape 200, vor primi odată cu instrucția practică și militară necesară,—și noțiuni de drept penal și de drept administrativ.

Cursurile sunt predate de profesori speciali, sub supravegherea d-lui colonel Berlescu, comandantul corpului de jandărmerie rurală.

Cursurile nu vor dura anul acesta de cît o lună, în loc de două, din cauza nevoiei urgente de brigadiri în companiile de jandarmi.

● ↓D. Ioan V. Enăchescu, a fost numit sub-comisar clasa III-a la Trg.-Frumos în unul din posturile vacante.

◒ Poliția a arestat eri pe o cunoscută hoață Lența Vasiliu.

Numita femee a comis un mare număr de furturi în localitate.

● Pe ziua de 1 Septembrie a. c., se va face o mișcare printre agenții de percepție din județul nostru.

● Duminică 31 August 1908, la orele 3 p. m., va avea loc la Predeal inaugurarea monumentului ridicat lui V. A. Urechiă.

La această solemnitate sînt invitate autoritățile, presa și oamenii politici marcanți.

● **Din Basarabia.** — Pe lîngă spitalul local s'a înființat o școală de îngrijitoare de bolnavi. Se vor admite femei în vîrstă de 18—30 de ani, cu cel puțin 3 clase liceale. Taxa de înscriere e de 30 ruble (80 lei) pe an; învățătura va dura un an întreg. Se vor primi numai 25 de eleve.

E probabil că se va deschide și o școală de feldșerițe.

Actualmente există o școală superioară de feldșerițe și de moașe, în care nu se primesc de cît absolvente de liceu.

— Guvernatorul a trimis o circulară prin toate județele, ca să se ia măsuri ca noii recruți să se prezinte la depozitele de recrutare la termenele următoare:

In jud. Bender, în ziua de 7 Noembrie, în Bălți, la 10 Noembrie, în Orhei la 14 Noembrie, în Izmail, la 20 Noembrie, în Acherman și Soroca, la 23 Noembrie și în Chișinău, la 24 Noembrie.

— In ziua de 21 August, la 8 ceasuri seara, în localul muzeului, s'a ținut o ședință a secțiunei agronomice a societății naturaiiștilor basarabeni; la această ședință s'a ascultat și conferința asistentului Institutului de silvicultură G. N. Boci, asupra rezultatelor dobîndite de d-sa în excursia ce a făcut-o prin Basarabia. In această escursie dînsul a studiat straturile Basarabiei și mai ales solurile de sub păduri.

— Ministerul de războiu are în Bender un puț artezian, care dă pe zi 48 mii vedre, acest puț a fost săpat încă de cînd Benderul era cetate. Acuma însă cetatea este desființată și Benderul nu mai are garnizoană mare. Trupele nu stau decît în lagăr pe timpul verei și atunci consumă pe zi 24.000 vedre.

Acuma ministerul de răsboiu a înștiințat primăria orașului Bender că cedează puțul primăriei cu condiție ca pe timpul verei trupele să aibă apa de care au nevoe. In modul acesta locuitorii Benderilor vor avea apă bună de băut, căci pînă acuma ei beau apă din Nistru, care e destul de murdară și antihigienică. Insă populația orașului numără aproape 35 mii suflete și un singur puț cu 48 mii vedre pe zi nu este suficient.

De aceea, acuma se vorbește pentru săparea unui al doilea puț artezian.

— Recolta tutunului în județul Orhei anul acesta e foarte frumoasă și calitățile tutunului sunt din cele mai bune, în cît pot concura cu tutunurile turcești. Ploile au fost la timp și frunzile s'au obținut curate, deschise la culoare, dense și foarte frumoase. Acuma fiind timpul frumos frunzele se îngălbenesc singure pe cîmp, încît nici nu va fi nevoe pentru „îngălbenirea" artificială a frunzelor. Mai ales sunt frumoase tutunurile în satele: Sîrcova, Cinișeuț, Țăhnăuț, Raspopeni, Sturzăuca, Rezina și Saharna.

◕ **O circulară importantă.**—Ministrul instrucțiunei publice a adresat direcțiunilor școalelor secundare din țară, următoarea circulară prin care se limitează numărul elevilor cari pot fi îngăduiți în fiecare clasă de liceu.

Domnule director,

Și anul acesta ca și în ceilalți ani, vă amintim dispoziția din lege că în clasa I secundară numărul școlarilor înscriși nu trebue să treacă peste 60 în total în fie care clasă. In acest uumăr se cuprind și repetenții.

Cu cea mai mare părere de rău am constatat că mai în toți anii, cu toate ordinele și circulările noastre și cu toate dispozițiile categorice ale legii și regulamentului, s'au comis numeroase și uneori grave abateri de la dînsele, invocîndu-se tot felul de pretexte.

Abaterile acestea trebue să înceteze, nu numai pentru respectul absolut pe care școala trebuie să-l dea legii, dar și pentru că dispoziția aceasta, e una din cele mai esențiale, are de scop a face ca învățămîntul secundar să nu fie o ficțiune, nici să deviuă un adăpost pentru nulitățile și declasații viitorului.

Numărul școlilor noastre secundare este destul de mare, este chiar foarte mare, în proporție cu întinderea țării și cu nevoile ei. Intrînsele încap, prin urmare toți aceia care merită să intre, chiar în limita numărului de 60 pe clasă. Aceia însă cari nu sunt în stare să răspundă ca lumea nici măcar la foarte neînsemnatul examen de admitere în clasa I, nu merită să ocupe locul altora, nici să facă ca prin numărul lor să zădărnicească învățămîntul pentru elementele cele bune ale clasei, nici să impună Statului cheltueli și profesorilor osteneli, cari nu vor avea alt rezultat de cît să mărească numărul inutililor și paraziților, cari împovărează și încurcă viața țării.

De aceia vă punem în vedere cu tot dinadinsul că sub nici un motiv nu admitem ca pe undeva numărul elevilor în clasa I să treacă peste 60, în care să se numere și corigenții și bursierii și toți. Cel mult dacă vom permite admiterea peste acest număr a doi sau trei,—nu mai mulți—pe clasă, cari să umple locurile goale ce s'ar produce în cursul anului prin retragere sau altfel.

Vă rugăm să luați act că, dacă vom mai constata abateri de la acest ordin, vom elimina pe toți cei admiși peste număr și fără drept, și urmările nu ne vor privi pe noi.

Aplicarea strictă a acestor dispoziții legale nu va mai da loc la nici o greutate, atunci cînd ea va intra în obiceiuri și se va deprindea lumea cu ideea să și ea trebue păzită ca ori ce dispoziție legală.

Dacă însă vom continua cu păsurile se înțelege că nu vom mai ajunge nici odată a vindeca școalele noastre de plaga îmbulzei, de care cu toate acestea toți profesorii se plîng. Iar pe unde dificultățile speciale s'ar ivi, veți ști că ministrul singur își rezervă dreptul de a le rezolva el personal.

p. ministru, *D. A. Teodoru.*

DIVERSE

— In seara de 6 Septembre va avea loc o serată dansantă dată de funcționarii de la tramvay în beneficiul societății lor, în sala circului Sidoli. Iar în seara de 7 Septembrie altă serată dansantă organizată de membrii societății „Jubileul Carol I", în salonul sălei Pastia.

— Mîne Vineri 29 August vor reîncepe să circule trenurile de bolostare pe noua linie Podul Iloaie, Hîrlău, fiind terminată legătura cu depozitul nou de pietriș Heciu.

— D. C. Păunescu, proprietarul berăriei „Bragadiru", a oferit o cotizație lunară de 20 de lei «Asilului de bătrîni» din stradela Sf. Constantin.

CRONICA LUMEI

Tolstoi și Dostoievski.

Acum cu ocazia jubileului lui Tolstoi cetitorii vor ceti cu interes cîte va detalii asupra legăturii lui cu marele său precedesor, Destoyewski.

In lanuarie 1881, cînd a murit acela care se numea pe sine însuși „idealist incorigibil", Tolstoi a scris: „N'am văzut pe omul acesta nici odată și prin urmare n'am avut nici o relație cu dînsul, totuși, cînd a murit, am înțeles că el a fost omul care a stat mai aproape de sufletul meu, omul care mi-a fost cel mai prețios și mai de lipsă".

In ajunul morței, i s'a citit poetului pe moarte din Evanghelie și cînd cel ce citea ajunse la pasagiul din capitolul al treilea din Evanghelia lui Matei, unde Ion Botezătorul refuză la început să boteze pe Isus, poetul ascultă cu mare băgare de seamă cuvintele Domnului: „Lăsați să fie așa căci ast-fel se cuvine nouă se se îndeplinească toată dreptatea".

Dostoievski își aținti privirile asupra soției sale, care stătea lîngă patul lui și zise:

— „Ințelegi că nu se poate împedica ceea ce trebuie să se întîmple; asta vrea să zică cum că eu mor".

Marele poet învățase din copilărie cei sărăcia și durerea și de atunci acești tovarași nu l'au părăsit nici odată în toată viața lui.

Imprejurările neobișnuite în cari lucra el să văd deslușit în operile lui, în cari multe părți ar fi putut fi și mai desăvîrșite din punct de vedere artistic dacă poetul ar fi putut săllucreze în toată liniștea sufletească.

Dar Dostoievski n'a avut vreme să-și cizeleze stilul, căci îl chinuia foamea și lucrarea, de pe urma căreia mînca, trebuia să fie gata repede.

Nici în anul 1860, cînd a trebuit să se ducă cu soția lui în străinătate n'a izbutit să scape din ghiarele sărăciei.

— „Cum pot să scriu dacă mi-e foame, dacă trebuie să-mi amanetez și haineie numai ca să pot căpăta doi taleri de cari am nevoie pentru trimiterea unei telegrame„—scrie el unui prieten și adaogă cu mare amărăciune:

„Să-mi ia dracu foamea, căci nu pot să amanetez pînă și îmbrăcămintea nevestei mele, cu care aceasta trebuie să învălueasca și să liniștească pe copil".

In acele zile a scris Dostoievski celebrul lui roman „Crimă și pedeapsă".

„Și mi se cere mai mult simț artistic"—spunea el atunci—„o poezie mai pură decum pot scrie în anumite momente. Informează-te în ce împrejurări scriu"...

Cinematograful.

Anatole France este un fervent admirator al Cinematografului. Il frecuentează adesea ori. Și nu roșește nici odată să spună amicilor sai că se distrează mult. Dar mărturisește că aceea ce-l atrage pe el acolo sunt voiajurile, și că istoriile inventate cum sunt Calvarul fetei mame, Fidelitatea unui cîine Terre neuwe care moare pe mormîntul stăpînului său, Ducesa care își găsește fica sa printre țigani nu-l distrează de cît prin inepția lor.

Or, aceste scene romantice absorb în momentul de față aproape toate reprezentațiunile în paguba voiajurilor.

Anatole France a observat că foarte multe persoane din publicul inteligent, împărtășesc gustul său pentru frumoasele peisage animate—vederile orașelor cu populațiunea în mișcare, documentele relative la profesiunile și la obiceiurile locale etc...

El socotește că dacă un industriaș ar avea ideea să consacre un Cinematograf mic pentru aceste spectacole, fără îndoială că ar face avere.

Iată însă, că profesorul se înșală.

Succesul este asigurat inepțiilor.

Și cu toate acestea ce farmac mai mare putem avea de cît acela pe care noi îl încercăm grație acestor aparate, care ne desvăluesc nouă, voiajurile cele mai îndepărtate și minunate fără altă osteneală de cît aceea de a ne așeza într'un confortabil fotoliu.

„Meseria" de compozitor.

In ziua de azi, meseria de compozitor musical este una din cele mai rentabile.

In vechime însă muzicanții mari mureau de cele mai multe ori tot așa de săraci după cum astăzi mor încă parte din literați.

„Mozart" bună oară, deși scrisese peste șease sute de bucăți muzicale și deși se bucura de un mare renume nu își putu vinde partitura lui „Don Juan" de cît cu 225 de florini.

„Schubert era și mai sărac. Celebrul autor al nemuritoarelor liduri, de multe ori n'avea cu ce să-și cumpere pîinea zilnică. Spre sfîrșitul vieței, un editor cari ii voia binele îi servea o leafă de 25 de florini pe lună.

„Weber fuse iarăși unul dintre artiștii săraci care și-au îmbogățit editorii cu operile lor. Partițiunea operei „Freyschutz îi fuse cumpărată cu 80 de frederici de aur. Teatrul curței însă cîștigă cu ea peste 50 de mii de taleri. La a cincizecea reprezentație intendentul general îl oferi ca îndemnitate 100 de taleri. Weber însă îi refuză indignat.

„Beethoven este singurul muzicant care avu norocul să găsească cîți-va mecenari cari să-l ajute.

„Mendelesohn, Meyerbeer și Liszt" cîștigau în deajuns să poată trăi în mod larg. Dintre cai mai de curînd, Brahms fuse cel mai favorizat de soartă. Singură simfonia a treia îi fuse plătită cu 40 de mii de franci...

● **Presa engleză și partidele noastre politice.**—Marele ziar englez „The Standard“ publică un lung și interesant articol relativ la noile tendințe politice din Rominia, exprimîndu-se astfel de partidul conservator-democrat:

„In prezența reformelor introduse de partidul liberal, fostul partid conservator nu a fost capabil să propue aproape nimic.

El nu a avut bunul simț să profite de invitarea ce i-au făcut-o liberalii de a coopera la opera reformelor. Fostul partid conservator a preferat să lase pe liberali să se încurce cît mai mult posibil sperînd astfel să revină cît mai repede la putere.

Atunci se născu o mare divirgență de opinii între conservatori, sciziune care ajunse la ruptura din Ianuarie 1908, între fostul partid condus de d. Carp și marea majoritate care luă numele de conservator-democrat sub direcțiunea d-lui Take Ionescu.

Neavînd de cît 50 de ani, cu toate astea d. Take Ionescu, a fost ministru mult mai mult de cît oricare membru al partidului.

„Ruptura este de origină recentă dar ea está în realitate rezultatul divirgenților cari s'au mărit în cursul anilor.

Amicii d-lui Take Ionescu doreau să devie un partid popular-progresist, în timp ce ceilalți doreau să rămîe o coterie reacționară.

Noul partid este sigur de a înlocui pe cel vechi, socotind printre aderenții lui marea majoritate a foștilor deputați și senatori conservatori și aproape întreaga organizare din județe. Intre alte măsuri sociale, politice și financiare, noul partid a promis să introducă inamovibilitatea judecătorilor, prefecților și altor funcționari administrativi, ceea ce va fi o adevărată revoluție morală în Romînia.

Asupra chestiei agrare șeful partidului a declarat în Cameră că el nu va accepta fixarea prețului de maximum și minimum al salariilor, fie prin lege sau comisiuni. El va constitui o Curte compusă din judecători, cari vor avea dreptul să reducă prețurile uzurare după imprejurări.

Dar adevărata reformă care o va propune este răscumpărarea, cu un preț rațional, a unei cincimi din proprietățile particulare și toate pămînturile aparținînd instituțiilor de binefacere. Pentru a facilita aceasta, șeful partidului conservator democrat a trasat un plan ingenios financiar care nu va sdruncina creditul statului.

Aceste noi tendințe ale politicei romînești nu sunt de cît un început. Un viitor apropiat va aduce adînci transformări în organizarea corpurilor și luptele partidelor politice romîne, fără aexcepta pe liberali“.

Ultime informații

● **Acuzațiunile aduse de d. Cuza magistraților ieșeni pasionează toate straturile societății noastre.**

Pentru ca cetitorii „Opiniei“ să poată cunoaște, în toată complexitatea ei, în ce constă această afacere și care ar putea fi sancțiunea faptei săvîrșite, fie de magistrați—în caz de se va dovedi vinovăția lor—fie de d. Cuza—de se va dovedi că a calomniat— ziarul nostru va publica o serie de articole asupra importanței cărora lăsăm publicul cetitor să se pronunțe.

Articolele vor apărea succesiv și vor purta titlurile:

Calea pentru stabilirea respunderilor. Jurisdicțiile.

O nouă jurisdicție în cazul vinovăției d-lui Cuza.

In ce constau acuzările?

Care anume magistrați au fost acuzați.

Cari magistrați au fost feriți de atacurile d-lui Cuza.

Cu numărul de mîine al „Opiniei“ începem publicarea seriei de articole în chestiune.

● *Atragem atențiunea cetitorilor asupra articolului de fond al numărului nostru de astăzi, prin care explicăm atitudinea noastră în chestia Cuza și asupra articolului excelentului nostru colaborator dr. I. Duscian, cu ocazia jubileului lui Tolstoi.*

● Am vorbit acum cîteva zile despre un dublu asasinat săvîrșit în Bucovina și al cărei autor Moritz Șaraga, dezertor din regimentul 4 artilerie, a fost prins la Iași.

Numitul în tovărășia unui alt dezertor din regimentul 14 Roman a ucis pe comerciantul Maier din Cacica (Bucovina), și pe soția acestuia, de la care au furat în urmă o însemnată sumă de bani.

Complicele lui Șaraga încă n'a fost prins.

● La un regiment din localitate s'au constatat oare-care lipsuri de echipament.

Din ordinul d-lui general Tătărăscu, comandantul corpului 4 de armată, s'a deschis o anchetă.

◒ **Camera de meserii din localitate ne trimite următorul comunicat, cu rugămintе de a'l publica:**

Respînzîndu-se svonul că unii meseriași membri ai Corporațiilor din localitate ar fi avînd oare care nemulțumiri contra comitetelor respective.

Această Cameră îi învită ca în mod individual și în scris să-și adreseze plîngerile lor Camerei de Meserii care va lua măsuri ca orice abateri—dacă se vor constata abateri să înceteze și ca Legea Meseriilor să fie strict aplicată deopotrivă pentru toți și pentru binele tuturor.

◐ Anul acesta nu va fi concentrate nici un contingent, de oarece manevrele vor fi făcute numai de trupele permanente.

Manevrele vor avea loc între 16 și 30 Septembrie.

● Autoritățile noastre au fost înștiințate că un oarecare I. Leibovici, de loc din Iași, s'a stabilit de cîtva timp în Alexandria (Egipt) și se îndeletnicește cu comerțul cu carne vie.

Numitul a pornit acum spre Rominia și s'a cerut urmărirea și prinderea lui.

● Consiliul de resboiu a continuat eri după amiazi cu judecarea procecului soldatului Gheorghe Vasile din regim. Cantemir No. 12, pentru omor.

După cum am arătat eri, numitul soldat a împușcat pe un consătean al său din Dolhești.

Consiliul i-a acordat circumstanțe atenuante și l'a condemnat la un an închisoare.

◑ Afacerea privitoare pe locotenentul Rozescu, de la manutanța din Roman se complică.

In această afacere se presupune a fi implicați și alți ofițeri.

In primul rînd s'a ordonat o anchetă în ceia-ce privește pe maiorul Ciocazan, intendentul garnizoanei Roman, pentru distrugere de acte. Mai e implicat se zice încă un maior din Roman.

D. general Tătarescu, comandantul corpului IV de armată a numit o comisiune de anchetă compusă din d. lt.-col. Băltăceanu, comandantul regimentului 13 Ștefan cel Mare și doui maiori.

● Azi dimineață s'a început în localul sucursalei archivei statului, concursul pentru ocuparea unui post de copist, devenit vacant.

Concursul este prezidat de d. Onciul, directorul archivei statului.

S'au prezentat 12 candidați.

Dimineață a avut loc proba de paleografie, iar după amiază proba de caligrafie și traduceri din limbele străine.

● Consiliul de răsboiu al corpului 4 de armată a judecat astă-zi procesul privitor pe căpitanul de administrație Lates, din Roman, pentru lovirea inferiorului.

Numitul căpitan a fost achitat.

● D. general Tătărăscu, comandantul corpului 4 de armată, care se află în tabăra Șipotele, se va reîntoarce Sîmbătă în localitate.

● In cursul lunei Octombrie vor avea loc din nou concursurile candidaților la posturile de ajutori de învățători, care s'au înscris, dar n'au fost examinați în cursul lunei Iunie.

Numai după sfîrșirea acelor concursuri, se va da rezultatul reușiților din ambele sesiuni.

● D. inspector Ilie Radu, întovărășit de d-nii ingineri Mareș și Romașcu, au procedat eri la cercetarea denunțurilor făcute direcției acelui serviciu, privitoare la o serie de neregularități ce s-ar fi petrecut la lucrările liniei ferate Podul Iloaie—Hîrlău.

● Pe ziua de 1 Septembrie se va redeschide biblioteca universitatei. Orele de dimineață vor fi de la 9—12 iar după amiază de la 2—5.

● Ministerul instrucțiunei a cerut cassei școalelor să ee măsuri ca anul acesta să publice pe socoteala acelei instituții, pe lîngă diferitele manuale didactice și traducerile libretelor de operă, ale d-lor D. Naum și Corneliu Moldovanu, care vor fi recomandate de d. director al conservatorului din capitală D. Popovici.

De asemeni să se dee publicitate și simfoniilor cu cuvinte de Bethowen și liederurilor lui Schuman. Sumele pentru aceste publicații rămînînd a fi acoperite de budgetul cassei școalelor.

✱ Instalarea clinicei dermato-sifilitice de la spitalul Sf. Spiridon, în apartamentele ocupate mai înainte de cancelariile epitropiei, se va face în primele zile ale lunei Septembrie.

◑ Luni se vor începe înscrierile la secția pregătitoare de maiștri și maestre de gimnastică, de pe lîngă societatea de gimnastică, sport și muzică din localitate.

◓ Ministerul instrucțiunei publice a făcut cunoscut prefecturei că a aprobat oferta d-lui dr. Konya de a furniza medicamentele necesare școalei normale, în locul d-lui Th. Jellea, care a refuzat furnitura.

● D. Briff, comisar la dispărțirea I-a și-a înaintat demisia pe ziua de 1 Septembrie a. c.

◐ Astăzi s'a oficiat cu a deosebită solemnitate hramul paraclisului de la penitenciarul central din localitate.

● O circulară a ministerului instrucțiunei pune în vedere directorilor de școli rurale și primare urbane, care nu au grădini pentru a putéa preda copiilor învățăminte practice agricole, ca să le dee acele cunoștinți sămănînd și diferitele plante în lădițe de lemn umplute cu țărînă.

◑ D. medic locotenent colonel Bălteanu, a constatat că în tabăra regim. 16 Suceava din Botoșani, care se află actualminte în lagăr la Șipote, s'a ivit printre soldați epidemia de conjuctivită.

◒ Luni se va începe în județul nostru campania de vaccinare și revaccinare.

◑ După-cum am anunțat, în primile zile ale lunei Septembrie se va ținea concursul pentru ocuparea catedrelor vacante de la școalele de Belle-Arte din București și Iași.

Comisiunile vor fi compuse din d-nii profesori: G. Mirea, Hegel, Seraphin, Strambulescu, Sterian, Tzigara-Samurcaș și St. Sihleanu, inspectorul general al învățămîntului secondar.

Candidați sunt d-nii: I. Ținc, A. Baltazar, N. Bran, Artur Gorgorumin-Verona, Costin Petrescu și d-șoara Viorica Georgescu pentru pictură și artă decorativă; d-nii: Gh. Patrașcu, C. Artachino, A. D. Atanasiu, Octav Băncilă, C. Dumitrescu, V. S. Ștefănescu, C. Pascali, I. Bălănescu, Vasile Costin, I. Fonescu, N. Dumitrescu. D. C. Atanasiu și d-ra Cornelia Emilian, pentru desemn; d-nii: Fritz Storck, Späthe, Aristide Ionescu, Valbudea Ionescu, D. Paciurea și I. Iordanescu pentru sculptură, d-nii d-ri Garotă și Dobrovici pentru anatomie.

◒ D. Radu Rossetti, cunoscutul nostru istoric și economist, se ocupă actualmente cu scrierea unei istoria Romîniei și a țărilor subjugate. D-sa se află actualmente la d. Pavel Dicescu la moșia acestuia Galeștii din Basarabia.

D. Radu Rosetti e însoțit în această escursie științifică de d-ra Rosetti.

Eminentul nostru istoric a cules documente foarte importante la arhiva documentelor din Chisinău cari sunt păstrate și îngrijite de d. Halipa, un basarabean foarte erudit.

● După cum am anunțat, manevrele regionale ale armatei noastre vor avea loc între 12 Septembrie și 1 Octombrie viitor.

Comandanții de brigade au întocmit programele acestor manevre și le-au supus spre aprobare statelor majoare respective.

● „Moldovanul“ zlarul moldovenesc de peste Prut, care'și suspendase apariția, pentru cît-va timp și-a reînceput activitatea.

● **„Epoca“ și antisemitismul.**—Monitorul carpist și organul personal al d-lui Filipescu ține foarte mult la evrei. Acest lucru îl declară astăzi printr'un articol întitulat *Atitudinea noastră și înșelătorii evreilor*—despre care ne-a vorbit de altfel ieri corespondentul nostru din Capitală.

De ce, din senin, *Epoca* s'a pus pe spovăduite și să afirme că nu-i antisemită? Credeți oare că o chestie de idei a provocat acest lucru? Nu. Motive de tejghea.

Intr'adevăr ziarul d-lui Filipescu motivează ast-fel declarațiile sale:

„Ni se semnalează că mai mulți comercianți evrei din Capitală, au primit în mod anonim, cîteva exemplare din ziarul nostru, cuprinzînd articole pretinse antisemite, însoțite de scrisori prin care li se cere să nu mai dea anunciurile lor unui ziar care atacă pe evrei.

De și știm că aceasta pornește din partea unor concurenți neleali, călăuziți numai de dorința de a ne acapara numeroasa noastră clientelă comercială, n'am fi răspuns acestei manoperi, etc.

Motivul ie dar evident. N'ar fi răspuns, dar respunde. Acum ie chestia ce respunde:

Iată:

„Nici odată însă și sub nici un cuvînt, nu ne-am gîndit să atacăm pe vre-un evreu numai pentru motivul că e evreu. Din potrivă, cînd s'a prezintat prilegiul de a putea vorbi în chip măgulitor de vre-un evreu care s'a distins în vre-una din ramurile activității generale,—am profitat cu plăcere de el.

Colecția noastră este singura și cea mai bună dovadă că în nenumărate rînduri am adus laude bine-meritate comercianților și industriașilor evrei care aduc servicii țărei.“

Epoca n'a făcut nici odată antisemitism sadea, fără să aibă în vedere cazuri concrete!

Cîtă nerușinare: Ce farsori, amicii d-lui Filipescu!

◑ D. Dr. Rătianu reîntorcîndu-se din străinătate a reluat direcțiunea farmaciei și laboratorului seu de chimie din strada Golia 46, reîncepînd cunoscutele sale lucrări de chimie analitică cu aplicațiune la patologia generală.

SE CAUTA ELEVI LA TIPOGRAFIA H. GOLDNER.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei“ —

București 28 August

Un nou articol al d-lui Cuza

București.—„Neamul Romînesc“ al d-lui A. C. Cuza, prin care d-sa cere o anchetă, exprimîndu-se ast-fel.

„Este evident ca răul nu se poate remedia printr'un procès de calomnie ce mi s'ar intenta. Este o altă cale de procedură, care isvorește din natura lucrurl'or și pe care o voiu arăta.

Față de faptele pazitive pe care le plîng, d. ministru de justiție are datoria să ordone o anchetă severă, liniștită, discretă și temeinică, cuprinzînd întreaga magistratură din Moldova.

Noi cerem să fie dați afară acei care vădit o compromit. Dacă nu-i suficient d-lui ministru calea ordinară, să nu stea la îndoială și să pună chestiunea suspendărei temporale a inamovibilității magistraturei pentru a curăți justiția de cangrena care acopere corpul întreg, căci să nu se uite că cei tineri intră sub disciplina celor bătrîni, luînd deprinderile lor uricioase așa că și viitorul este compromis“.

Continuînd d-sa enumără din nou cazurile concrete citate în articolul său precedent și încheie spunînd că dacă e vorba de o deschidere de proces de calomnie în contra d-sale, așteaptă în-liniște procesul.

Prelungire de termen

București.—Consiliul de miniștri a admis o prelungire de 4 luni comercianților de băuturi spirtoase din comunele rurale, pentru a putea desface produsele lor, nedesfăcute încă.

Termenul fatal pentru închiderea definitivă ale acelor stabilimente va fi la 1 Ianuarie 1908.

Dezmințire

București.— „Viitorul“ desminte știrea cum că o înțălegere a fi intervenit între d. Vintilă Brătianu și fostul primar I. Robescu.

Sinucidere

București.—Astă-zi la orele 3 p. m. d. Dim. Baroțanu, șef contabil de la direcția ministerului de interne și-a curmat firul vieței, împușcîndu-se.

Cauzele nu se cunosc.

Nota Rusiei și a Angliei

Londra.—Un ziar află din Teheran că note identice engleze și rusești au fost remise Șahului atrăgîndu-i atențiunea asupra dezordinelor din provinciile sale și în special asupra primejdiei la care e supusă viața și averea străinilor din Taebris. Nota recomandă Șahului ca de urgență să emită proclamațiunea făgăduită cu privire la alegeri și să convoace parlamentul pe la mijlocul lunei Noembrie.

Nouă întrevedere

Paris.—D. Pichon a avut o nouă intrevedere azi după amiază cu ambasadorul Spaniei.

Organizație de spionaj

Paris.—Ziarele spun că s'a descoperit într'un atelier de metalurgie din mahalalele Parisului o organizație de spionagiu. S'au făcut mai multe arestări.

Din Turcia

Constantinopol.—Poarta a însărcinat ieri pe ambasadorul turc la Londra să ceară guvernului englez un amiral pentru reorganizarea marinei de război.

Se afirmă că Sultanul ar fi bolnav.

Cesiunea Congului

Bruxelles.—Senatul a adoptat tratatul pentru cesiunea statului Congo către Belgia.—A adoptat și legea colonială Waschington.

Holera

Fobourg.—Un caz suspect observat de alaltăeri s'a dovedit a fi holera asiatică. Pe lîngă acestea 10 alți bolnavi suspecți sunt în cercetare.

Mașina de sburat

Bruxelles.—Orville Wright, fratele inventatorului care își experimentează actualmente aeroplanul în Franța, a sburat astăzi cu aeroplanul său pe locul de exercițiu al armatei federale, timp de 57 minute și 31 secunde, făcînd de 58 ori ocolul locului de exercițiu. Iuțeala medie pe oră a fost de 36 mille engleze. Orville Wright a bătut toate recordurile de pînă acum.

Administrațiunea armatei va cumpara un aeroplan Wright dacă inventatorul va izbuti cu ocaziunea probelor oficiale să rămînă în aer timp de o oră sburînd cu iuțeală de 40 mile engleze pe oră.

Manevrele din Grecia

Atena.—Agenția telegrafică din Atena anunță că rezerviștii a 4 clase au fost chemați sub drapel, în vederea manevrelor și că ei vin în mare număr la corpurile lor. Rezerviștii au fost convocați pentru a se exercita cu mănuirea puștei manlicher, adoptată de curînd de armata helenă. Patru clase au fost exercitate ca mînuirea acestei arme anul trecut, patru clase vor învăța mînuirea armei acum. Restul e de două clase va fi chemat anul viitor.

Exercițiile se vor face pe trei cîmpuri de manevre diferite la Bharsala în Tesalia, între Kiphisia și Eleusiszfoui, în jurul Atenei, între Agriinion și Karwasare, în împrejurimile localității Misolonghi. Principele moștenitor și principii ceilalți vor lua parte la delegațiunea militară compusă din ofițerii statului major, general german. Atașații militari ai Franței și Turciei, vor urmări operațiunile.

Ziare amendate

Petersburg.—Gazeta Petersburgului, organul Octombriștilor a fost amendată cu 3000 ruble pentru un articol asupra viitorului Universitarilor, în care critică măsurile ministrului de interne cu privire la studente și la organizațiunea studenților precum și măsurile proectate de cîți-va profesori aparținînd partidului cadeților. Ziarele „Imreal“ și „Riec“ au fost amendate cu aceiași sumă pentru că au reprodus acel articol.

Consilii de miniștrii

Petersburg.—Consiliul de miniștri a declarat că Geografia și Istoria vor fi predate în toate școalele în limba rusă și de către ruși, contrar profesorii se vor destitui. Decretul a fost confirmat de Imparat.

DE VÊNZARE

Două case compuse din *2 prăvălii* cu locuință, bucătărie, pivniță, situate în orașul *Vaslui*, str. Hagiului 1314.

A se adresa d-lui *Avocat M. Magder* —Iași.

Școala Profesională de Fete

„TEREZA PARASCHIVA G-ral MILICESCU“

— IAȘI, Str. ALBINEȚ No. 5 —

Se anunță că în această școală se predau cursuri teoretice și practice de croitorie precum și limbele Franceză, Germană și Romînă, Aritmetica și Comptabilitatea, Pictura, Musica și Piano.

Se primesc eleve interne, externe și semi-interne.

De aseminea se primesc în gazdă eleve, care urmează la școlile statului, iar în atelierul de croitorie a acestei școli, condus de d-ra Emilia Stavri, absolventă a „Reuniunei Femeilor Romîne“ Gr. II-lea, se primesc absolvente de la alte școli, care doresc să facă practică, fiind plătite.

Inscrierile încep la 20 a. c. și vor ține până la 10 Sept.

DIRECȚIUNEA.

Noua Spălătorie Chimică și Boiangerie

„MODERNA“

(lîngă NOAK)

— Iași, 17 Str. Lăpușneanu 17 —

In vederea sesonului de toamnă mărind personalul pentru a satisface pe onor. public, mai bine și mai prompt, rugăm pe onor. clienți a ne încuraja cu comenzi.

Se spală și se văpsește chimic prin noile perfecțiuni tecnice, ori-ce haină de dame, bărbați, copii, uniforme ofițerești, de școală, toalete scumpe de mătasă, mănuși, cuverture, perdele etc. Aseminea am întrodus o nouă secție pentru *rufe*, gulere, manșete, camașe, plastoane, trusouri scumpe.

Se spală higienic și prompt.

"MODERNA"
str. Lăpușneanu 17
(lîngă Noak)

Sucursala: *Str. Ștefan cel Mare No. 19* la fabrica de umbrele.

E. Herovanu

AVOCAT

Strada Tăutu 1 Iași

Cons.: 8—11 dim., 1—9 sara.

„VICTORIA"

SOCIETATE ANONIMA DE

Asigurari generale şi Reasigurari

IN BUCUREŞTI

D nea generală : Str. DOAMNEI No. 10

Capital statuar 5.000.000

Intăia emisiune lei 1.000.000

Primul vărsămînt Lei 300.000

Societatea este representată în toate localităţile mai principale din ţară prin Agenţii săi şi face *Asigurări* contra riscurilor de

INCENDIU şi EXPLOZII

ACCIDENTE

CORPORALE ŞI ASUPRA **VIEŢEI** *OMENEŞTI*

TRANSPORT

Terestru, Fluvial şi Maritim

—REPRESENTANŢA GENERALA PENTRU JUDEŢUL ŞI ORAŞUL IAŞI—

Strada Ştefan cel Mare No. 33

Un izvor de bogâtie prin Economie

s'a înfiinţat un mare atelier boiangerie de lux unde se efectuează or ce lucru atingător de această branşă, adică se spală se curăţe se vopseşte or ce haină, atât de bărbaţi cît şi de damă etc. pot fi ele cît de vechi devin ca noi asemenea primeşte or şi ce reparaţiuni mă am decis a lucra credincios şi mai eftin ca or unde pentru am-i face clienţi mulţi, posed şi o mulţime de certificate de mulţumire din partea unor domni clienţi civili şi militari, înştiinţat printr'o carte poştală vin la domiciliu d-lor clienţi.

Se preschimbă gulere de catifea la paltoane şi pardisiuri.

— SERVICIUL PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS —

LA „PARISIANU" Iaşi, Strada Veche 45.

Vis-a-vis Biserica St. Sava.

DEPURATIVUL LAROZE

SIROP DE CÓJE DE PORTOCALE AMARI

CU IODUR DE POTASSIUM

(Sare de iodină).

Preparat de J. P. LAROZE, Pharmacist,

PARIS — 2, rue des Lions-Saint-Paul, 2 - PARIS

Tótă lumea cunóşte proprietăţile Iodurului de potassium. DOCTORII RICORD, BLANCHE, TROUSSEAU, NELATON, PIORRY, ROGER, au obţinutăra cele mai bune efecte în *afecţiunele scrofulóse, limfatice, canceróse, tuberculóse, caria óselor, tumorile albe, bólele pelei, sângelui, accidentele sifilitice, secundarii şi terţiare.* Toţi medici citaţi acilea prescriu **Iodurul de potassium** asociându'l **Siropului Laroze de cóje de portocale amari**, carele, prin acţiunea sa tonică asupra aparatului digestiv, înlesneşte absorbţiunea Iodurului şi eviteadă iritaţiunea vătămătóre ce póte resulta din întrebuinţarea lui topit în apă numai.

SIROPUL DEPURATIV LAROZE

se găseşte în deposit la tóte pharmaciile bune unde se mai póte găsi încă şi

SIROPUL SEDATIV de coji de portocale amari preparat cu **BROMURUL DE POTASSIUM**

fórte eficaciu contra *Epilepsiei, histeriei, bólei, numită jocul St-Guy, insomniei copiilor în timpul dentiţiunei*, etc. etc.

1420

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi : 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* **CLIN & Cie, de PARIS,** *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

„România musicală"

— IAŞI —

24 Str. Lăpuşneanu 24

Piane : din cele mai renumite Fabrici începînd de la Lei 700—pînă la cele mai scumpe.

Renumitele Pianine Zimmermann cea mai mare fabrică din lume.

Gramofoane : Marca „Inger" preţuri, reduse Gramafon de concert mare cornet dirigiabil redus din lei 250—la lei 150.

Plăci mari de concert pe ambele părţi numai Lei 4.—o placă.

Note muzicale : pentru Conservator, studii şi piese moderne.

Viori pentru şcoală, Orchestră şi solişti.

Mandoline italiane, Violoncele, Flaute.

Coarde fine din cele mai renumite fabrici.

Preţurile cele mai eftine.

Hârtie diafană de lipit pe geamuri cele mai frumoase desenuri.

Tablouri de artişti celebri precum şi Rame.

Preţurile cele mai reduse.

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

BÓLE CONTAGIOSE

recente sau vechi *Scrofule bólele pielei (dartrii, Eczema, herpes, Lepra*, etc.) şi alte afecţiuni resultându *din viciurile sangelui. Ulceri, glandule, rhumatisme ulceraţiuni a le gurei şi a le gâtului, tumori, inelituri, exostozi, impotenţă şi tóte accidentele siphylitice dobândite sau ereditarie. Vindecare sigura şi radicală a bólelor celor mai inveterate şi rebele tuturor tratamentelor prin*

BISCUITS DU Dr OLLIVIER

unici aprobaţi de către Academia de Medecina din Paris.

Unici autorisaţi de către guvernulŭ francesŭ.

Unicii admişi în spitalurile din Paris.

Recompensă naţională de 24,000 f.

Acestu medicamentŭ fórte plăcut intrebuinţatŭ de 60 anĭ de către cei marĭ medicĭ ca celŭ mai putinte *depurativu* cunoscut este unicul în *tóta lumea* posedându aceste titluri onorifice şi avându obţinutŭ aceste inalte distincţiunĭ *ceea ce* indică imensa sa superioritate.

Depositŭ generalu : 62, r. de Rivoli, Paris

Uă broşură asupra aceste bóle insoţeste fie-care sutie

Depou în Iaşi la Fraţii Konya farmacişti

Sirop Codéine Tolu Zed

SIROPUL Drului ZED

are pentru basa principală **Codeina şi Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătóre a le opiului.

Foloseşte de minune în contra **irritaţiunilor, peptului** si **ale pulmonilor**, a **tusselor invechile, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* **22, Drouot** şi la *diverse* **Pharmacii**

PORTE - POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix : 0f 50c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc

Envoi franco de l'Album sur demande

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f 30c.

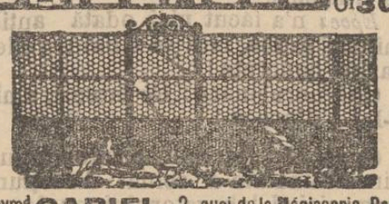

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f

PONDOIR

DÉPOSE

Prix..... 6fr 50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

Cumpăraţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei care au întîrziat

Să nu piardă ocaziunea acum la :

Clasa III-a a Loteriei

Tragerea

la 2 şi 3 Septembrie

LEI 900000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zèci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara din puţinile

Lozuri Norocoase

ce au mai rămas libere la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale :

1/8	Una optime	Lei 8.50
1/4	Un sfert	Lei 17
1/2	Una jumătate	Lei 34
1	Loz întreg	Lei 68

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	4.50—lei	1/4	Un sfert	9—lei
1/2	Una jumătate	18 — lei	1/1	loz întreg	36—lei

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează servicliu celmaĭ Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant & Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei

6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani

» » » » IV, 40 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacția și Administrația: Str. Stefan cel Mare, 38. | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul V.—No. 522 —IAȘI, Sîmbătă 30 August 1908

Stabilirea respunderilor in chestia Cuza

— Jurisdicțiile.—Ancheta.—De cine va fi făcută.—D. Cuza invitat să-și producă dovezile.—In cazul vinovației magistraților.—In cazul contrar. — Comunicatul.—Jurisdicția juraților.—Au ei autoritatea morală?—Comisiunea de judecată a profesorilor.—O jurisprudență. —

Toată lumea discută cu aprindere urmarea ce va avea atacul d-lui Cuza, din *Neamul Romînesc*, contra magistraturei ieșane.

Se poate afirma cu siguranță că o anchetă va avea loc și că ea va fi făcută de un delegat al ministrului, luat cu probabilitate din parchetul înaltei Curți de Casație sau dintre magistrații acelei Curți.

La această anchetă foarte probabil d. Cuza va refuza să producă probele, punîndu-se la adăpostul unui text din Constituție, care, după părerea d-sale de jurisconsult economist, l'ar face exclusiv justițiabil de Curtea cu Juri.

Dacă ancheta, chiar lipsită de luminele complimentare ale acuzatorului, va dovedi indicii de vinovăție a o parte sau a tuturor magistraților vizați de d. Cuza, soluțiunea este foarte simplă: *acei magistrați vor merge în judecata instanțelor competente, care îi va judeca.*

Dacă ancheta va dovedi că acuzațiunile d-lui Cuza sunt calomnioase, soluțiunea este mai discutabilă.

*

Cu siguranță că se va da un comunicat prin *Monitorul Oficial* de cîtră ministrul justiției și se va publica în întregime ancheta. Fi-va suficientă, însă, această soluțiune pentru un caz atît de grav?

Credința tuturora este că nu. D. Cuza va trebui trimis în judecată, pentru a-și proba acuzațiunile, sau a primi o pedeapsă pentru delictul ce l'a comis și abuzul ce l'a făcut cu situațiunea sa.

Cine, însă, să-l deie în judecată și înaintea cărei instanțe?

Juridicește vorbind d. Cuza, dacă nu-și va proba acuzațiunile, va fi comis, un ultragiu către întreaga magistratură ieșană, și o calomnie, formulată cam întortochiat, în mod cam deghizat, contra a doi magistrați ieșeni.

Pentru ultragiul contra magistraturei nu poate fi dat în judecată de cît de ministerul public, pentru că, după legea noastră de organizare, magistratura nu constituie un corp cu caracter de persoană juridică.

Magistrații calomniați, ar putea face plîngeri individuale contra calomniatorului. Cîtă-vreme, însă, vor rămînea în magistratură, ei nu vor putea lua altă atitudine de cît acea ce se va indica de adunarea plenară a tuturor magistraților din instanța respectivă. De aseminea cît timp vor fi magistrați, ministerul public poate deschide acțiune sau face plîngere din oficiu contra vinovatului.

*

Inaintea cărei instanțe va fi chemat d. Cuza?

De netăgăduit, delictul fiind comis pe calea presei, n'ar putea fi trimis pentru delictul de calomnie înaintea altei instanțe de cît acea a juraților.

Iată deci, jurații judecînd, în mod indirect ce-i dreptul, pe magistrați. De sigur că, cazul este anormal și legiuitorul nu s'a putut gîndi la un atare caz.

Legiuitorul a făcut, fie pe prezidentul Curței singur, fie Curtea întreagă, judecător al abuzurilor comise de jurați în timpul ședinței. A mai dat in judecata tribunalelor și Curților toate celelalte delicte comise de jurați în afară de ședință.

Prezidentul Curței are dreptul să suspende, adică dreptul să anuleze, verdictul juraților dacă îi se pare greșit.

Prezidentul și ministerul public de pe lîngă Curtea cu juri au dreptul, și chiar obligația, să facă rapoarte cu aprecieri asupra modului cum judecă jurații.

Mulți magistrați au uzat de aceste drepturi și au făcut raporturi defavorabile instituției juraților. Pe baza acestor raporturi defavorabile, legiuitorul, în diferite rînduri, și-a aratat neîncrederea sa, a sustras de la judecata juraților o mulțime de fapte, pe care le-a prefăcut din crime în delicte.

Prin multe raporturi oficiale, care au fost publicate, prin unele discursuri solemne, cu ocazia deschiderei anilor judecătorești, magistratura a condemnat instituția juraților.

Societatea, prin reprezentanții săi legali, a recunoscut temeinicia acuzațiunelor aduse de magistrați și a sancționat prin legi, învinuirilea duse instituțiunei juraților.

Din această cauză, chiar dacă din formula generală a textului am recunoaște competența juraților, pentru a judeca magistratura, rămîne întrebarea—după cele întîmplate cu instituția juraților din inițiativa magistraților, timp de mai bine de treizeci de ani—dacă jurații au autoritatea morală de a se pronunța în cazul în care magistratura este învinovățită pe dreptate sau a fost victima calomniei?

Și iarăși se pune întrebarea: dacă magistratura n'ar voi să se adreseze la jurați, ca să-i deie dreptate contra d-lui Cuza, i-am putea face o învinuire din aceasta?

*

Pedepsirea d-lui Cuza poate fi cerută înaintea unor instanțe, care să prezinte magistraturei reclamante mai multă încredere?

Mai întăi d. Cuza n'a acuzat ca un simplu particular. Din însăși semnătura, din josul articolului, se vede intenția d-lui Cuza de a face aceste acuzațiuni pe baza autorității și a chemărei ce i-o dă situațiunea sa de profesor Universitar.

Recunoaștem că d-sa n'a comis actul imoral—dacă nu-și va putea dovedi acuzațiunile — și n'a tulburat ordinea publică în exercițiul funcțiunei sale de profesor. Insă ultima jurisprudență a comisiunilor de judecată a stabilit, conform cererei ministerului cultelor, că orice act imoral săvărșit, chiar pe terenul activității extra-școlare a unui profesor, întră în competența comisiunei de judecată.

D. Cuza, cînd a comis articolul său, dacă s'a gîndit—ceea ce nu credem—la respunderea actului ce săvîrșește, probabil că și-a amîntit de cazul profesorului Gheorghe Mîrzescu și altora, care a opus cu succes incompetența comisiunei de judecata profesorală, pentru delictul de ultragiu la adresa M. Sale, pe care î-l comisese printr'o placardă imprimată.

Dar și atunci comisiunea abea cu majoritatea de un vot și-a declinat competența și aceasta a făcut'o mai ales pe considerentul că actul acelor profesori constituia, pe lîngă un delict de presă, un act politic, dat de Constituție în competența juraților. Dar de atunci încoace comisiile de judecată au adoptat în mod constant o jurisprudență cu totul contrară.

*

Dar mai există o jurisdicțiune înaintea căreia d. Cuza ar putea fi tras la respundere? Aceasta pentru numărul viitor.

O reformă necesară

In judiciosul său articol „Noul an judecătoresc", publicat în La Romanie *și în* Opinia, *amicul nostru d. Lascar Antoniu, ridică cu o competență, care trădează serioase studii în direcțiunea aceasta, chestiunea inspectorilor judiciari, ce se prezintă cu un caracter de actualitate destul de evident.*

Instituția inspectorilor judiciari, cu menirea de a exercita un serios și permanent control asupra mersului magistraturei, este fără îndoială de o necesitate imperioasă în ori-ce societate organizată, în care „justiția est fundamentum omnium regnorum".

Garantarea celei mai perfecte funcționări a instituțiunilor complexei societăți moderne, necesită exercitarea celui mai riguros control, fără de care—din cauza însăși a relațiunilor strînse ce există și trebue să existe între diferitele organe ale corpului social—alunecarea unuia pe o cale lăturalnică și periculoasă, atrage zdruncinarea întregii societați.

Cu atît mai mult se impune această instituție de control asupra magistraturei, care are menirea de a stabili și împărți dreptatea, *rațiunea însă-și a asociațiunei și traiului în comun al oamenilor.*

In modul acesta, cea mai înaltă și cea mai esențială instituție a unui stat modern este mai lesne ferită, de a alunneca pe panta periculoasă a unei funcționări anormale și în acelaș timp ea găsește în organul inspectorilor judiciari, pavăza, garanția cinstei și corectitudinei.

Cazul, recent întîmplat, al acuzațiunilor îndrăznețe ale d-lui A. C. Cuza evidențiază neîndoios, seriozitatea și necesitatea imperioasă a r formei propusă de amicul nostru. Și desigur, că opinia publică n'ar trebui să aștepte atîta sub imperiul groazei, dacă instituția inspectorilor judiciari ar avea ființă.

Credem, că de ministru al justiției, care—se zice—nutrește nob la intențiune de a da magistraturii o îndrumare nouă și sănătoasă, nu poate privi cu indiferență reforma propusă de d. Lascar Antoniu. Faptele concrete, logica nepărtinitoare indică instituția inspectorilor judiciari, ca pe una dintre cele mai necesare și mai urgente.

Să se ia act și să se lucreze inconformitate cu interesele dreptății.

Em.

CATE-VA NOTE

In fondul său de eri, *Viitorul*, compară partidul liberal de la noi cu partidul *Whig* din Anglia, pentru a combate aserțiunea *Ordinei*, că partidul d-lui Ionel Brătianu ar trebui să-și schimbe firma *liberală* în *socialistă*.

Ni se pare că *Viitorul* este prea modest făcînd asemenea comparații. Intru cît partidul *Wigh* a meritat cinstea de a fi pus alături cu marele partid național-liberal romîn? Opera de reforme economico-politice a partidului englez, nu justifică comparația cu partidul partizanilor d-lui Ionel Brătianu, care a făcut, în Martie 1907, marea operă de asanare politică și socială cu sacrificiul celor 6000 de țărani, pe altarul *păcii sociale*.

Să ni se arăte o operă asămănătoare în *măreție* a partidului *Whig*, și vom îndreptăți comparația *Viitorului*.

*

Conservatorul consacră memoriei defunctului Dimitrie Sturdza un antrifileu pe pag. I, reamintește „marile merite" ale „regretatului" defunct, și condamnă *ușurința de limbaj* a unor ziare, cari au găsit de cuviință să-i ponegrească memoria.

Conservatorul denunță pe *Viitorul*; dar nu pomenește nimic de *Epoca*, care a dus pînă la extrem campania în senzul condamnat de oficiosul carpist, din motive și porniri politice pătimașe.

Nu știu, cum va suporta *Epoca*, această palmă dela fratele ei mai mare. Temperamentul bătăios al ex-micului dictator va trebui să se producă.

Ori-cum ar fi însă, *Epoca* a meritat-o. Să-i fie de bine și de învățătură.

Anti și Filosemiți

Ziarele din capitală fac mare caz de articolul explicativ al *Epocei*, cu privire la chestia evreiască, și, desigur, că și comentariile publicului nu sunt cu mult mai măgulitoare pentru d. Filipescu.

Nu-i vorbă, nici tribulațiile inspiratorului *Epocei*, nici comentariile defavorabile d-lui Filipescu, pe care le face marele public, nu sunt lucruri nuoi. Duplicitatea acestui personagiu,—condiționată de necesitatea momentului sau de indispozițiile nervoase — este de notorietate publică.

Patania *Epocei*, însă, merită să ne oprim un moment asupra chestiunei anti și filosemitismului în Romînia.

Personal eu înclin a crede că noi nu avem filosemiți și mai puțin încă antisemiți sinceri.

Filosemitismul nu poate fi conceput, astăzi, ca dezvoltare actuală a conștiinței naționale și solidarității de neam și de aceia or-ce manifestare de o atare natură este supusă unei suspiciuni legitime.

Antisemitismul sincer ar putea fi admis cel mult ca o chestiune de piele. Sunt oameni care prin felul educațiunei și credinței lor nu mistuie pe evreu. Acesta poate fi înțeles și până la un punct admis.

Nu tot ast-fel, însă, poate fi vorba de aceia care în fond nu urăsc pe evreu —căci toate treburile și le fac cu evreii, cărora din cînd în cînd le mai spun „De ar fi toți ca d-ta"—dar care ridică la rangul de doctrină economică și politică un sistem, care permite cît mai ușor arivismul din cauza naturei sale demagogice.

Țara noastră nu are nevoe nici de filosemiți nici de antisemiți. Necesitatea afirmărei și consolidărei naționale nu admite atari teorii și procedeuri, dar iarăși nu se poate susține serios că motorul energiei naționale și diriguirea mentalității națiunei să fie făurite pe baza urei de rasă.

Acest lucru l'au înțeles fruntașii partidului conservator-democrat. Ei n'au fost și nu sunt nici anti, nici filosemiți. In patriotismul lor luminat ei găsesc călăuza dreaptă pentru conducerea acestei țări și prea mărirea ei, și nu cer întunericului doctrinei antisemite soluții și indicațiuni.

Buni romîni, adevărați patrioți, ei văd în armonizarea tuturor intereselor și împreunarea tuturor energiilor singurul mijloc pentru a face o Romîne cît mai mare și mai puternică.

OAMENI ȘI LUCRURI

NULITAȚILE...

De la ministerul instrucțiunii publice a pornit în zilele din urmă o nouă—cine mai știe oare a cîta?—circulară. E vorba în ea despre trebuința neaparată de a nu se înserie cumva un elev, un singur elev preste numărul de 60, de a nu se trece peste limita sacra-sanctă fixată de minister.

Proza ministerială e de astă-dată mai severă, mai incisivă, mai nemiloasă ca oricînd. Nu se mai îngăduie nici-o abatere, nu se mai iartă nici un păcat, nu se mai tolerează un singur elev peste numărul de 60. Hotarul e pur convențional, se înțelege, cifra în chestiune reprezintă numai o părere, o credință a unei autorități superioare, că aci se oprește posibilitatea pentru dascal de a-și instrui cu temeiu elevii și că dincolo de această margine începe oboseala, surmenagiul pentru profesor,—prisosul pentru trebuințele țării, căci învățămîntul secundar nu trebuie să fie o ficțiune, nici să devină un adăpost pentru nulitățile și declasații viitorului; nici să mărească numărul inutililor și paraziților cari impovorează și încurcă viața țării".

Ce de-a epitete, cîte invective, cîtă blasfemie. Și toate aceste la adresa elevilor cari n'ar fi în stare să încapă între primii 60 ai clasei întăia gimnaziale, în care număr întră și repetenții și corigenții,—toți la olaltă.

Mai întăiu vedeți paradoxul fundamental. Pentru fiece repetent din anul trecut—un elev nou e fatalmente osîndit a rămînea pe afară. Iar însuși acel repetent se poate să fie un elev bun, dar care a zăcut de o boală, a avut un accident care l'a împedicat a termina clasa.

E oare elevul rămas afară din rînd o nulitate, un viitor parasit? Dar intră el în aceste degradante categorii chiar dacă n'ar izbuti la examenul, cu totul de prisos, la care e supus? De loc! Elevul cursului primar n'a avut încă prilej să'și manifeste vr'o aptitudine, vr'o preferență pentru o anumită ramură de studii, nici vr'un talent ori vr'o înclinare,—nimic. Apoi care e garanția că institutorul a știut dezvolta anumitele aptitudeni ale școlarului? Unde e siguranța că a înțăles procedeul indicat pentru dezvoltarea mentală a cutărui sau cutărui copil, că a știut proceda cu iscusința și cu blîndețea cuvenită, că a avut buna voință trebuitoare și că—după cerința lui Bernardin St. Pierre—a pus cîte o bomboană pe fiecare literă, numai pentru a face plăcută elevului începător instrucția elementară pe care se va sprijini în viitor întregul edificiu cultural?

Din multe și diferite puncte de vedere asprimea cu care tratează circulara ministerială atîtea *mii* de elevi ce nu vor încăpea între hotarelor „celor 60" e nedreaptă și lipsită de bază psihologică.

In favoarea „nulităților" ar fi încă multe vorbe bune de scris.

Rodion

Limba nouă romînească

Ziarele și oratorii sînt fără îndoială organele de căpetenie ale formărei unei limbi în perioada ei reflexivă. Mai ales la noi în țară, unde limba este încă în plină fierbere, aceste două elemente vor hotărî cu precădere alcătuirea graiului obișnuit, care se va influența numai de cît cu timpul și limba literară.

Aceasta poate să predomnească numai cîtva timp asupra limbei îndeobște primită; la sfîrșit ea trebuie să se supuie obiceiului comun al vorbirei și al scrierii. Este deci, de datoria fiecăruia ca să lupte pentru formula cerută cît timp apucăturile limbistice nu au devenit obștești; căci atunci cînd aceasta s'a întîmplat, ori ce protestare și ori ce critică sînt zădarnice.

Este însă învederat că adese ori construcții greșite, cuvinte fără rost, se înrădăcinează în limbă, tot așa și ortografii neîndreptățite.

Trebuie să luptăm contra acestor introduceri de forme greșite în limba obișnuită și dacă bunul simț va învinge cu atît mai bine pentru limbă; dacă vor predomni însă apucături greșite, bunul simț ne îndeamnă să ne supunem și să primim de bună noirea cea fără de cuvînt; căci cînd toată lumea întrebuințează un cuvînt sau un fel de rostire, a-l respinge înseamnă a voi să fii mai cuminte de cît toți, ceea ce nu se poate.

E întocmai ca și în istorie. Cît timp se va depune din frămîntările vremurilor noastre în archivele trecutului, sîntem datori a lupta pentru ceea ce se pare că este frumos, drept, și adevărat, odată ce istoria s'a îndeplinit, fapta s'a săvîrșit, ea nu mai trebuie criticată ci numai înțeles pentru ce s'a produs astfel.

In limba romînească se petrece sub ochii noștri o mare fierbere, o luptă strașnică între forma grăirei mai vechi și acea încarcată cu neologisme ale rostirei mai nouă.

Cari din aceste neologisme vor rămînea, numai timpul va putea hotărî.

Unele din ele cari sînt din cele mai stranii geniului romînesc par a învinge și a se impune, așa că vom fi nevoiți a le primi cu toată nepotrivirea lor cu țesătura intimă a graiului romînesc.

Intre aceste însemnăm pe două mai ales:

Déja, de la francezul déjà, care nu poate fi redat prin un echivalent romînesc corespunzător întregului său înțeles; poate fi înlocuit în unele fraze prin *acum*, în altele prin *și*; dar în unele rostiri nu poate fi reprodus pe romînește precum bună oară în acea *„j'ai déja mangé"*, care nu se poate traduce bine nici prin *am mîncat acum*, nici prin *am și mîncat.*

Apoi cuvîntul francez este de origine latină de la *jam*, încît introducerea lui cu toată forma lui cu totul peste putință de naționalizat, poate fi îngăduită.

Nu e tot astfel cu adversativul francez *or*, pe romînește deplin redat prin *însă*, dar pe care avocații l'au introdus din limbajul juridic francez. De la avocați, el și-a făcut cale în graiul comun și mi s'a întîmplat să-l aud vorbit până și la țară de un învățător.

Acest *or* însă aduce cu cuvîntul romînesc *ori*—sau, și de aceea adeseori în vorbă ca și în scris, întîlnim forma romanizată *ori* în loc de neologismul *or*.

Așa auzim în pledoarii, după ce avocatul expune teza pentru protivnic, deodată răsunînd după o pauză *răsunătoarea* frază stereotip *„or* sau *ori* d-lor judecători faptele pledează în contra tezei susținute de reclamant sau de pîrît".

Acest *or* este un neologizm neîndreptățit, mai ales prin faptul că avem echivalentul lui desăvîrșit în limba romînă, adversativul *însă*. Trebue săluptăm pentru a lui îndepărtare din limbă. Mă tem însă că după generalizarea la care a ajuns să nu mai putem izbuti și el va rămînea în graiul romînesc sub forma lui romanizată *ori*.

Dacă însă în asemeni împrumuturi avem a face cu capricii limbistice, cu plecări pentru cuvinte prea frumoase ori frumos sunătoare, altfel stau lucrurile cu apucături ortografice ce par greșit, datorit

Cumpărați Bilete pentru Loteria 4 Clasa III a Regatului Romîn

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI (Piața Unirei)

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 36,- O jumatate loz Lei 18 - Un sfert de loz Lei 9 Una optime lei 4-50

u

nor oameni cari mănuesc mai mult condeiul de cît cartea.

Este vorba de modul de a scrie unele cuvinte împrumutate din franțuzește și care prin o necunoștință a modului lor de rostire în limba franceză și a chipului în care sunt scrise sunt redate pe romînește într'un chip cu totul greșit Așa mai în toate ziarele politice chiar acele scrise mai îngrij t ortografie, găsim cu *s* cuvinte ca *asista, persista, disolva, sesiune* (parlamentară) *disidență*, (unii chiar mai caraghioși *desidență*) și așa mai departe. Corect ar fi să se scrie: *asista, persista, disolva, sesiune, disidență*; căci în limba franceză aceste cuvinte se scriu și se vorbesc cu sunetul *s* și nu cu *s*.

In limba franceză anume *s* se pronunță ca *s* numai cînd este între două vocale; iar atunci cînd este așezat între o vocală și o consoană, se pronunță ca *s*, iar cînd francezul are nevoe de sunetul *s* între două vocale duplică această consoană *ss*.

Francezul scrie *assister, perssistèr, dissoudre* (de la latinul *disolvare, session dissidance*. De unde dar au luat unii ziariști sistemul de a scrie, *asista, persista, disolva, sesiune* și *desidență*? Aici avem a face cu necunoștința limbei din cari împrumutăm și această necunoștință nu are dreptul să dicteze în făurirea limbei noastre.

A D. Xenopol

O carte păstorală a I. P. S. S. Mitropolitului

I. P. S. S. Mitropolitul Partenie Cîncenei al Moldovei și Sucevei a trimis tuturor preoților din eparhia sa, cartea sa pastorală pentru indictionul anului bisericesc 1908.

In cartea sa pastorală, Inaltul prelat, sfătuește pe preoți ca după sevîrșire sfintelor slujbe să iasă dinaintea ușilor împărătești, sau dinaintea bisericei și acolo să învețe pe creștini cu liniște și cuviință fără grabă și gesturi lumene adevărurile cuprinse în sfînta Evanghelie ce a cetit. Vorbirea să fie simplă și pe cît se poate împrumutată din cărțile noastre de ritual, pentru că ele se înțeleg lesne de creștini. Să alerge cu grabă și fără chemare la patul balnavilor parohiei sale, ca să-i cerceteze și să-i mîngâe în suferințele lor.

In societate preotul să fie, în adevăr părinte duhovnicesc al poporănilor săi, învățător neclintit al dreptei credințe, gata rîvnit de fapte creștinești.

Cartea păstorală mai pune în vedere preoților să aibă purtare rezervată și să aibă ținuta demnă, Sf-ta taină a cununiei se fie cetită cu seriozitate și cuernicie pe cei bolnavi greu și îndrumați către obștescul sfărșit să'i aibă în de-aproape vedere, umblarea prin popor cu agheasma, la începutul lunei, sau pentru cetire de sfinte Acatiste, Paraclise și alte mici serviri—de Dumnezeu, să se facă iarăși în liniște și cu cucernicie.

In viața casnică preotul să fie plin de cumințănie și de bărbăție, împodobit de fapte bune și lăudabile și să îndeplinească cu toată smerenia dorințele cele frumoase ale creștinilor și ale autorităților legale și împăciuitoare.

I. P. S. S. Mitropolitul arată apoi că după sfîrșitul acestui an 1908—1909 va începe cu indictionul anului 1909—1910 facerea în mod regulat și hotărît de omelii sau vorbiri scurte, dar îndestulătoare pentru un an începător și pentru creștini, cu frică de D-zeu, cu credință și cu dragoste. Bucățile scripturistice asupra cărora vor vorbi preoții vor fi trase la sorți de o comisiune ce se va numi.

Pînă atunci s'a hotărît să se facă o repetire probătoare a serviciului sfîntei leturghii, începînd cu 2 Septembrie a acestui an bisericesc 1908—1909.

Proba va consta în două slujbe: una cetind psaltirea și ținînd strana dreaptă; iar cealaltă, slujind sf-ta leturghie în biserică în zilele fixate.

O comisiune dintre clerici va nota aptitudinea, buna cuvință și ținuta păstorală la aceste slujbe bisericești.

Cei ieșiți buni la probele acestea vor fi lăudați, onorați cu oficii bisericești și orînduiți să inspecteze bisericile ce li se va arăta și să cerceteze abaterile fraților lor duhovnicești.

Cei care vor ieși reu vor fi îndatorați să repete probele acestea pînă la 5 și 10 ori pe an.

Cartea păstorală mai cuprinde ca anexe: enciclica asupra serbătorilor, enciclica asupra posturilor, circulară în privința răscoalelor țărănești, precum și mai multe ordine și circulări.

Litere-Științe-Arte

Disciplina în școli.—In Scoția, e o societate pentru reformarea disciplinei în școli și anume ca să aducă acolo un sistem american. E vorba de organizat școala pe baze democratice, deci să se cărmuiască singură prin aleși. Dascălii au privegherea. Gill, născocitorul sistemului, crede că a găsit ast-fel leac împotriva nepăsării mulțimei, în chestii politice.

Regimul țarist în școale împiedică formarea de oameni liberi. Cîtă vreme dascălul ține ordinea și dă pedepse, școlarii stau nepăsători sau chiar dușmani în potriva tuturor regulamentelor și măsurilor. Dimpotrivă, cînd însăși școlarii priveghează la păstrarea ei, altfel se petrec lucrurile. Clasa ajunge o republică democratieă foarte geloasă de păstrarea numelui său celui bun. Gill arată că sistemul despotic dă naștere răutății individuale și organizate a școlarilor. Prin despotism căpătăm numai o supunere părută. Școlarii ascund ce simt și sunt veșnic gata a conspira. Altă greșeală e că în școală ne folosim de mohile trecătoare, cari nu mai au nici un rost în viață și deci, părăsind școala, tinerii nu mai ua nici înfrînare, nici o pregătire pentru viață. Uităm de asemenea că Fröbel a dat principiul cel mare că putem învăța pe copii punîndu-i să lucreze (Learning is doing). Prin urmare și rostul orînduelii bune îl vor înțelege mai lesne, cînd o vor păzi ei însăși.

*

Intre nenumăratele anecdote ce se povestesc acum relativ la Tolstoi e și aceea redată de Adolphe Brisson în „Neue Freie Presse" asupra unei foarte bizare și grele dileme în care s'a găsit odată contele Tolstoi. Șoarecii se înădise la cărțile lui, luînd în stăpînire vasta-i bibliotecă. Desperat, contele dispuse a se aduce o căpcană. Dar odată șoarecele prins, Tolstoi poruncia să-i se dee drumul. Comedia se repeta la infinit, iar biblioteca suferia pagube mari, în timp ce scriitorul filosof își aplica doctrina sa scumpă:

— Să nu omori!

*

D-nii George Guilhain și Albert Gy au făcut o comunicare Societății de biologie asupra unor cercetări experimentale cu privire la intoxicația cu tutun în cazurile de sarcină. Ei au de făcut experiență ca femeile de cobal sau de iepuri însărcinate, intoxicate fiind prin maceração tutunului sau prin fum, au avortat sau au născut pui morți. Apropiind de aceste constatări observațiunile obținute în manufacturele de tutun unde se întrebuințează femei, au constatat că acestea nasc înainte de vreme și că de cele mai multe ori copii lor nu trăesc de cît 2—3 ani. De aici concluzia că tutunul ar trebui cu totul oprit la femei.

*

Unul din cei mai mari tenori ai lumei, și cel mai mare al Spaniei, Florentino Constantino, a repurtat un succes extra-ordinar pe scena Operei din Berlin cu „Rigoletto".

Celebrul tenor s'a născut acum 38 de ani la Bilbao, unde părinții săi de abia aveau cu ce trăi. Tănărul Constantino învață meseria de mecanic și imediat ce termină ucinicia plecă în Buenos-Aires, unde intră într'o uzină. Frumoasa sa voce atrase atențiunea camarazilor și a șefilor săi. Unul din șefi îl prezintă directorului operei din acest oraș, care fermecat de vocea lui Constantino, consimți să-l învețe opera „Dolores". Și e de notat că tenorul nostru nu știa să citească nici să scrie.

Debutul său fu un succes atît de mare în cît a fost imediat angajat de opera din Buenos-Aires pe 2 ani cu cîte 80 de mii lei anual, lucru care i-a permis lui Constantino să să învețe în liniște muzica. După ce cuceri gloria în America a cîntat la Madrid apoi în Italia și acum la Berlin.

*

Gerhart Hauptman lucrează actualmente la o nouă operă „Griselda" care va fi reprezentată în cursul iernei la teatrul Lessing.

*

Noua dramă a lui Strindberg poartă titlul de „Ultimul Cavaler".

„Sevenska Daginet" comunică amănunte interesante asupra acestei drame care numără înte capo d'operile marelui scriitor.

Drama are 5 acte și acțiunea se petrece între 1512—520.

Prima reprezentație va avea loc pe la Crăciun, sau anul nou.

*

Cenzura literară în Turcia a dispărut. Iată în ce mod spiritual tinerii-turci anunță sfîrșitul ei, printr'un „anunciu mortuar": „Avem onoare să vă facem cunoscut moartea doamnei Anastasia Censura, decedată în ziua de 23 Iulie 1908 de o moarte liniștită și a fost înmormîntută la 24 în sunetul tobelor și fluerelor. Enver bey și camarazii lui au urmat cortegiul în haine de doliu. Sărmana răposată fu salutat în drum spre cimitir de strigătele unui norod entuziast. D-na Anastasia e moartă; rugați-vă pentru ea! Publicul e rugat a nu trimite nici flori, nici coroane.

Informații

◑ Ziarul *Secolul* publică următoarea notă autorizată:

Mai multe ziare au publicat știrea că d. Spiru Haret, ministrul instrucțiunei publice și al cultelor, ar fi primit președenția congresului studențesc care va avea loc peste cîte-va zile la Iași.

Știrea e cu totul fantesistă și suntem în măsură a-i da cea mai categorică desmințire.

Nici un moment n'a fost vorba ca d. ministru al instrucțiunei să prezideze acel congres.

● Astă-zi s'a oficiat cu o deosebită solemnitate hramul bisericei Sf. Ioan, din Str. Primăriei.

● Elevii școalei de infanterie, cavalerie și artilerie au fost învitați să se prezîute mîine la școală.

● Pînă acum au înaintat consiliului superior al agriculturei, rcpoartele asupra fixărei prețului maxim al muncei pe timp de 5 ani, următoarele comisiuni regionale din țară: Putna, Brăila, Fălciu, Neamț, Vîlcea, Iași, R.-Sarat, Vaslui, Argeș. Romanați, Tecuci, Muscel, Dămboviița, Suceava, Teleorman, Constanța și Buzeu.

● Am anunțat eri că la un regiment din localitate s'ar fi constatat oare-care lipsuri de echipament.

E vorba de regimentul 13 Stefancel-Mare, de la magazia căruia se zice că ar lipsi mai multe mii de cisme, haine etc.

D. general Tătărescu, comandantul corpului 4 de armată, care se află în tabăra Șipote, a dat ordin să se deschidă o anchetă.

Ancheta s'a început eri dimineață și ea este făcută de d. maior P. Minovici, ajutorul intendentului corpului 4 de armată.

D-sa a început ancheta eri dimineață și a continuat cu cercetările pînă la amiază.

Astăzi din nou d. maior Minovici s'a dus la cazarma regimentului, unde și-a continuat ancheta.

Pînă acum nimic nu se poate ști precis.

◑ Președintele camerei de meserii din localitate a primit următoarea circulară din partea ministerului industriei și a comerțului:

Ministerul a fost informat că unii speculanți de vinuri vrînd să profite cît mai mult de recolta de vin ce se prevede imbelșugată, caută pentru aceasta să se folosească de simțitoarea trebuință de butoaie, în care scop au acaparat un foarte mare număr de butoaie disponibile la dogari și alții. Prin acest mijloc ei speră a forța pe cultivatorii mici, mai ales săteni, a-și vinde vinul cu preț foarte scăzut, din cauza lipsei de butoaie.

Pentru a preveni o asemenea speculă. Vă rugăm, Domnule Președinte, a aduce prin corporația respectivă, la cunoștința meseriașilor dogari ca, pe-o departe să lucreze cu sîrguință pentru a pune în comerț marfă cît mai multă, iar pe de alta să adreseze ofertele lor Biroului de informațiuni comerciale din Ministerul Industriei și comerciului. Numitul birou, primind în acelaș timp și cererile de butnărie, le va comunica meseriașilor dogari prin „Foaia de Informațiuni Comerciale" publicată de acel birou.

Primiți, domnule Președinte, încredințarea deosebitei noastre considerațiuni.

◑ Mîine seară Sîmbătă 30 August a. c. are loc o mare Serată Dansantă în Sala Teatrului Pastia. Multe și frumoase surprize se pregătesc publicului vizitator.

◑ **Invățămîntul rural.** Noul an școlar ce se deschide înseamnă o însemnată schimbare în învățămîntul primar rural.

Intr'adevăr pe ziua de 1 Septembrie s'au creat 1000 noui posturi de învățători și învățătoare și anume în comunele mai mari, unde școlile existente sunt relativ bine frecventate, s-au mai creat unul și două posturi de învățători sau învățătoare după trebință; iar în cătunele mai depărtate s'a înființat cîte o școală cu cîte un învățător.

Conform noilor modificări ale legii învățămîntului primar, școalele rurale din imediata apropriere a orașelor, vor urma cursurile conform programei școalelor primare urbane, iar ca diriginți la aceste școli vor fi numiți învățătorii înaintați pe loc ca institutori.

La aceste școli se vor numi de preferință cîte trei învățători.

Certificatele eliberate de aceste școli rurale vor avea valabitatea certificatelor școlilor primare urbane.

*

In ceea ce privește mijloacele de control al învățămîntului primar, de asemenea s'au făcut numeroase schimbări.

Sunt numiți pe ziua de 1 Septembrie încă 48 de revizori școlari peste cei existenți, așa că numărul total al revizorilor școlari va fi de 81.

Acești revizori vor fi de două clase, și vor fi repartizați cîte trei din fiecare județ mai mare, iar în județele mai mici cîte doui.

In județul Ilfov vor fi doui revizori pentru capitală și doui pentru județ.

De asemenea în orașele Craiova, Iași și Galați, vor fi cîte un revizor special.

Numărul inspectorilor învățămîntului primar, de asemenea a fost sporit cu 5.

Astfel că de la 4 Septembrie vor fi 2 inspectori generali, un inspector pentru Dobrogea și șease inspectori de circumscripție.

Țara întreagă va fi împărțită în șease circumscripții, avînd fie care cîte cinci județe.

*

In ceeace privește școlile de adulți, ele de asemeni vor primi o organizație mai solidă cu începere de la 1 Septembrie, stabilindu se cursuri regulate, cum și putința de a se elibera certificate cari vor fi valabile ca și cele ale școalelor primare.

Se va da o mai mare extensiune cursuriler de gospodărie pentru ficele de țăran, cum și învățămîntul teoretic și practic al grădinăriei, al meseriilor, al agriculturei, etc.

Carnetul Sf-tului. Alexandru

— *Sîmbătă 30 August 1908* —

Domnii: Alexandru A. Bădăreu, Alex. D. Xenopol, Alexandru Hinna, Alexandru Dabija, dr. Alexandru Culiaau, dr. Alexandru Lambrior, Alexandru Calleghi Alexandru Filipide, Alexandru Popovici, Alexandru Theodoreanu, Alexandru B. Brandia, Alexandru Zdrobici, Alexandru Ciurea, Alexandru D. Ionescu, maior dr. Alexandru Gavrilescu, Alexandru Antoniu, căpit. Alexandru Vivoschi, Alexandru A. Brandia, locot. Alexandru Cantuniari, Alexandru Botez, Alexandru Aurescu, Alexandru Artino, Alexandru D. Atanasiu, Alexandru Antemireanu, maior Alexandru Cujbă, Alexandru Poni, Alexandru D. Popescu, Alexandru Urziceanu, Alexandru Zaharia, Alexandru Dimitriu, Alexandru Handoca, Alexandru Șerban preot, căp. Alexandru Tăutu, Al. Funiak, Alexandru Batist, Alexandru Costăchescu, Alexandru Jippa, Alexandru I. Ionescu, Alexandru Pisioraga Al. Stancow, Alexandru Orghidan, Alexandru Stroian, Alexandru Răducănescu, Al. Raicu, Alexandru Werner, Alexandru Alexandrecu, Alexandru C. Mihailescu, Alex. Comarnescu, Alex. Vartic preot, Alex. Dima, Alex. C. Popovici, Alex. Valeriu, Alex. Simionescu, Alex. Ciolac, Alex. T. Popovici preot, Alex. Călimănescu, Alex. Chendrino, Alex. Velciu, Alex. Roșculescu, Alex. Vasiliu preot, Alex. Țaicu, Alex. Golaescu, Alex. Arion preot, Alex. Mihail, Alex. Ciornei, Alex. Agapi, Alex. Rîșcanu, Alex. Gheorghiu, Alex. Denea-Huși, Alex. Funiac, Alex. Ionescu, Alex. Constantinescu, Alex. Ștefănescu, Alex. Hulubei, Anastasiu Alex., Al. Vasiliu, Al. Ianculescu Al. Gheorghiu.

DIVERSE

— La cofetăria A. Funiak, din strada Lăpușneanu s'a declarat aseară un început de incendiu.

Din neglijență s'a aprins niște scînduri de la bucătărie și focul amenința să ia proporții. A fost însă stins la timp de locatari.

— In fundacul Șubă No. 5, la birjarul Marcu Frenchel se declarase aseară un început de incendiu.

Un vecin al birjarului, Iție Copelovici, căruia îi era frică ca incendiul să nu se propage și la locuința lui, s'a luat la ceartă cu birjarul Frenkel, acesta din urmă a sărit la el și i-a aplicat o lovitură cu un ciomag în cap, rănindu-l grav.

Pacientul a fost transportat la spitalul Sf. Spiridon, iar agresorul a fost arestat.

— Soldații regimentului 13 Stefan cel Mare au fost trimiși azi dimineață, pe companii, la diferite biserici, spre a asista la slujba liturgică.—Batalionul IV de vînători a făcut azi dimineață însă exerciții pe platoul de la Copou.

CRONICA LUMEI

II

Soarele... poznaș.

„New-York Herald" publică următoarea scrisoare a celebrului astronom Camile Flamarion, privitoare la actuala activitate curioasă a sorelui.

„Cititorii lui Herald știu că mărimea și numărul petelor solare variază încontinu, sunt încă cuprinse într'o perioadă de 11 ani, timp în care activitatea solară se scoboară la minimum și se urcă la maximum.

„Ultimul maxmum a fost observat în 1905 și astrul zilei era destul de liniștit, scoborîndu-se încet și gradat spre minimum, cînd în luna aceasta în August a. c. asistăm cu surprindere la o redeșteptare neașteptată a activității solare."

„Pentru a vă da o idee de aceasta activitate vă comunic una din cele mai curioase fotografiii obținute la Juvisy, la 4 August. Se poate observa pe discul solar: o frumoasă grupă de pete către jumătatea superioară, o alta mai mică către dreapta și o a treia spre centru. Cele dintăi două ocupau pe soare o suprafață mai mare de cît aceia a pămîntului și se vedeau cu ochii liberi".

„Faptul acesta e cu atît mai curios cu cît ne despart încă 3 ani de epoca maximului. Marea grupă solară era șediul unor mișcări de extremă violență, ce se vedeau de pe pămînt, de și ne despart 149 milioane de kilometri de soare".

„Nu se poate de prisos să observăm că primele zile ale lui August au fost foarte agitate pe planeta noastră și au avut loc și cutremure de pămînt. In același timp temperatura a fost aproape pretutindeni foarte neregulată".

„Cititorii ziarului Herald nu au uitat că obiectul principal al observatorului de la Juvisy, este tocmai studiul acestor coincidențe".

Așa, dar după ilustrul savant francez, cauza furtunilori, cari au bîntuit în luna August în întreaga Europă—ca să nu vorbim de cît de continentul nostru—precum și variația de temperatură, se datorește acestei curioase și neașteptate activității solare.

Elena Teodorini.

Iată ce scrie ziarul „Comedia" relativ la vilegiatura marei noastre cîntărețe care după cum se știe are la Paris o școală de cînt foarte frecuentată.

„Intr'un delicios colț de verdeață, un adevăret cuib de bucurie și de fericire, d-na Elena Teodorini se odihnește lîngă o prietenă admirabilă."

„Neuumărate preumblări în pădure nesfîrșite discuțiuni unde erudițiunea și spiritul amabilei castelane, D-na A. S... țin sub farmec pe oaspeții săi, umplu clipele de repauz ale ilustrei dive.

„Cîte odată prin ferestrele între deschise se aud acorduri armonioase. Intr'o tăcere religioase, rînd pe rînd se ridică vocea caldă, turburătoare, vorbind sufletului și inimei, a marei cîntărețe, precum și vocea puternică, cu accente dramatice, a lui Jules Vinche. Sunt frînturi de artă cari străbat spațiul, lăsînd un ecou tremurînd în aer; auditorul, compus din cîți-va rari privilegiați, este în prada unei emoțiuni profunde, neuitată. E ceva mai mult de cît mînile care aplaudă, sunt inimele cari bat la unison".

Exotism.

Un misionar francez, într'o lucrare asupra triburilor din Congo francez vorbește de un obiceiu ciudat al acestora cu privire la jerfirea morților.

Așa, cînd moare bărbatul femeia trebue să înalțe un steag pe o prăjină lungă pe care o împlîntă în fața casei și atîta vreme cît stoia steagului rămîne intactă văduva nu are voe să se mărite a doua oară.

Dar imediat ce vîntul său intemperiile alterează pînza steagului văduva poate să-și iea un alt bărbat.

Indigenii cred că soarta steagului represintă voia Celui de sus și încă nu s'a întîmplat ca o femee, ori cît de doritoare ar fi să între într'o nouă căsnicie—să ajute ca steagul să se strice. Dacă s'ar dovedi așa ceva femeia ar muri în chinurile cele mai îngrijitoare.

Adesea se întîmplă ca o furtună să rupă steagul chiar în prima noapte ce urmează morței bărbatului, atunci văduva se poate mărita imediat, căci zeii voesc ca ea să nu mai jelează pe mort.

Alte ori se întîmplă ca steagul să reziste ani de zile și atunci femeia e obligată ca în tot timpul să plîngă pe defunct.

Vaccinări și revaccinări

Dr. A. Steuerman

Str. Golia No. 31

— Buletine pentru școli —

Ultime informaţii

● **Cîţiva cititori nerăbdători ne cer detalii asupra cazului extraordinar, pomenit de noi eri, privitor la magistratul ieşan care, sub propria lui iscălitură, a denunţat ministrului justiţiei faptele care au format obiectul articolului d-lui Cuza din „Neamul Romînesc“.**

Să aibă puţintică răbdare cetitorii noştri. In seria de articole ce vom publica în chestia Cuza vom avea ocazia să vorbim pé larg şi despre acest caz bizar şi atunci vom explica motivele care au determinat acea scrisoare şi întru cît faptul acèsta ar fi trebuit sau nu să aibă loc.

● *Distinsul nostru colaborator Alexandru D. Xenopol ne trimite spre publicare un foarte interesant articol intitulat* Limba nouă Romînească.

Cetitorii îl vor găsi la coloana a V-a a numărului de faţă.

● Comisiunea de anchetă orînduită de d. general Tătărăscu şi compusă din d. lt.-colonel Băltăceanu, comandantul regimentului 13 Ştefan-cel-Mare şi doui maiori, continuă cu cercetările în afacerea de la manutanţa din Roman.

In afară de maioru lP. Ciocazan se crede că ar mai fi şi alţi vinovaţi. Ancheta se face cu multă rigorisitate.

● **Membrii consiliului comunal se vor întruni Luni la orele 4 p. m., în şedinţă ordinară, sub preşedenţia d-lui N. Gane, primarul oraşului.**

◑ **Autorităţile comunale au fost înştiinţate că de cîtă-va vreme s'a ivit din nou prin comunele de pe marginea Prutului, o bandă de hoţi, care fură vitele locuitorilor şi apoi le trec în Rusia.**

● **După cum am mai anunţat, alergările anunţate pentru zile de 7 şi 8 Septembrie, promit a întrece toate aşteptările.**

Pănă acum înscrierile primite la Jokey-Club sunt mult mai numeroase ca în anul trecut, de şi n'a trecut ultima zi de înscriere.

Cei mai de samă cai vor alerga la aceste curse, ţinîndu-se samă de marile premii ce se oferă. Cursele de trap vor fi cît se poate de interesante, fiind un adevărat concurs între caii de pur sînge şi jumătate sînge.

Pentru pariul mutual s'a mai făcut încă o cursă specială, pentru vînzarea şi plata biletelor cîştigătoare.

Publicul e rugat a nu veni cu cîinii, pentru a nu se întîmpla vre-un accident.

● **Am anunţat că I. P. S. S. Mitropolitul Partenie Clinceni al Moldovei şi Sucevei a hotărît ca fie-care preot din eparhia sa să slujească cîte-o zi la Mitropolie.**

Cancelaria Mitropoliei a întocmit un tablou şi dispoziţia I. P. S. S. Mitropolitului va fi pusă în aplicare de la 1 Septembrie a. c.

Preoţii din localitate vor sluji după cum urmează: Costache Ionescu în zilele de 2 şi 3 Septembrie, econ. G. Agape 3 şi 4 Sept., preot G. Popescu 4 şi 5 Sept. econ. A. Arion 5 şi 9 Sept., econom G. Maxim 9 şi 10 Sept., econ. Al Popescu 10 şi 11, econ. D. Borcea 11 şi 12, Ioan Ionescu 12 şi 15, econ. G. Goţan 15 şi 16, econ. I. Andriescu 16 şi 17 econom D. Iordăchescu 17 şi 18, econ. V. Ionescu şi 19, econom Dimitrie Popa 19 şi 22, econ. Apolon Andrieş 22 şi 23, econ. V. Hangan 23 şi 24, preot P. Balan 24 şi 25, econ. N. Constantinescu 25 şi 26, econ. I. St. Popescu 56 şi 29, econom Chiriac Neculau 29 şi 30, preot Rom. Ţuchel 2 şi 3 Oct., econ. V. Bălănescu 3 şi 6, protosinghel Iosif Dimitriu 6 şi 7, econ. P. Niţescu 7 şi 8, econ. Constantin Găucă 8 şi 9, preot V. Patron 9 şi 10, econ. St. Alexandrescu 15 şi 16, econom N. Agape 16 şi 17, preot Const. Grigoriu 20 şi 21.

De la 22 Oct. vor începe preoţii din comunele rurale.

◐ **Serbarea reg. 13 Ştefan cel Mare.— Cu ocazia zilei de 30 August, Sf-tul Alexandru, am spus că d. colonel Băltăceanu a luat dispoziţia ca regimentul 13 Ştefan cel Mare să serbeze în mod deosebit patronul seu, care e în acea zi.**

In acest scop va avea loc la cazarma dela Copou, o frumoasă serbare, a cărei program iată-l:

1) Corul acelui regiment condus de caporalul Ciosu va executa: Trăiască regele.

2) Soldaţii vor juca apoi două dansuri naţionale: Focşăneanca şi Sălcioara, cîntată de muzica regimentului Ştefan cel Mare.

3) Soldatul bacalauriat Eugeniu Gavrilescu va recita după aceea „Rugăciunea din urmă“ de Coşbuc şi din nou apoi corul va cînta „Hora de la Plevna“.

4) Exerciţii de mînuire de armă mută (fără comandă) executată de o secţie din compania 5-a a regimentului, sub comanda plutonierului Răduţu, vor încheea prima parte a programului.

In partea a doua, care va cuprinde patru numere se va juca întăi piesa „Peneş curcanul“ de Alexandri, în care rolurile vor fi ţinute astfel:

Peneş, soldatul Humureanu, Moş Ion, sold. E. Gavrilescu, Leiba crîşmarul, soldatul Emil Mîndrescu, Moş Timofti, caporalul Pricop, Un flecău, capor. Ignescu.

2) Dansul „Banul Mărăcine“, executat de soldaţi.

3) „Ceai surat“—anecdotă de Speranţă, recitată de soldatul Humureanu, şi la urmă

4) Corul regim. va cînta marşul „Calcă Romîne“.

In vederea acestei serbări serviciul a fost suspendat pentru ziua de azi. Exerciţiile militare, dansurile şi piesa teatrală au fost studiate de soldaţi sub conducerea d-lor căpitan E. Dubert din compania 9 şi locotenent Veselli.

Azi a avut loc repetiţia generală la care a asistat şi d. maior Liciu.

● Condiţiunile pentru admiterea în şcoala de croitorie bărbătească, ce se înfiinţează pe ziua de 1 Octombrie în Iaşi, sunt următoarele:

Să fie romîn; să aibă vrîsta de 13 ani împliniţi; să poseadă cel puţin certificatul de 4 clase primare.

Inscrierile se primesc la şcoala primară „M. Kogălniceanu“, din str. Romînă.

◑ Au mai fost declarate vacante, următoarele parochii: Brehueşti, jud. Bacău, Poiana lui Iurăşcu şi Jucseşti, din judeţul Roman; Blaja, Corni, Huţu, Găiceana, Bălăneşti, Movileni şi Măldăreşti, din judeţul Tecuci.

● D. Pechea Alexandrescu, cel mai vechiu artist al scenei noastre şi-a înaintat astă-zi demisia, pentru a'şi regula drepturile la pensie.

● Contele San Estelan de Conongo, ataşat la ambasa la spaniolă din Paris, a sosit în localitate, pentru a lua parte la înmormîntarea prinţului Dumitrie Sturza, al cărui ginere este.

◑ Mîine cu ocazia aniversărei luărei Griviţei se va oficia un Te-Deum la Mitropolie, care vor asista autorităţile civile şi militare.

◑ Eri s'a procedat la autopsiarea cadavrului femeei Rosa Gruber, care a fost găsită moartă în iazul de la Ciric.

S'a constatat că ea a încercat să se sinucidă întîi prin strangulare, iar apoi s'a aruncat în iaz.

● **Concursul de admitere în conservatorul nostru va avea loc de la 9—15 Septembrie—şi nu de la 1—cum s'a zis.**

Iar înscrierile în acea şcoală, pentru elevii noi se fac de la 25 August şi vor dura pînă la 5 Septembrie, iar reînscrierile şi plata taxelor, elevilor vechi, de la 1 Septembrie pînă la 10 a acelei luni.

● **Luni se va începe la şcoala superioară de Arte şi Meserii din localitate concursul pentru ocuparea burselor şi locurilor de solvenţi de la acea şcoală.**

◓ Mîine cu trenul de 12 de Ungheni, o delegaţie a societăţei viticole, compusă din 12 membri, va pleca la Kişinău, spre a vizita Duminică expoziţia de struguri şi fructe ce s'a deschis acolo.

◔ **Pentru catedra de contrabas, rămasă vacantă la conservatorul de muzică din localitate prin moartea profesorului N. Soceau, au adresat pînă în prezent cereri de suplinire d-nii Cosma şi Gh. Vasiliu, cel din urmă absolvent cu laurii al clasului de contrabas.**

De asemeni au mai fost făcute cîte-va cereri din Bucureşti.

● Un accident de trăsură s'a întîmplat aseară, care ar fi putut avea consecinţi grave.

Calul de la trăsura în care se afla d-Goldştein, procuristul *Băncei Generale* a luat vînt iar trăsura a fost resturnată.

Cei din trăsură s'au ales numai cu spaima.

◓ **D-na Margueritte de Nuovina, celebra cîntăreaţă, cari de ani de zile farmecă publicul capitalei lumei, cîntînd la marea operă din Paris, îşi anunţă sosirea în ţară în cursul lunei Octombrie, spre a-şi vedea pe sora sa d-na Olga Tacu.**

Cu această ocaziune celebra artistă care face gloria ţărei pe terenul muzical, ne va onora cu un mare concert, la care va cînta diferite arii din marile opere ale repertorului seu.

Acel mare concert va fi dat în beneficiul societăţei „Vatra luminoasă“.

● **Imormîntarea prinţului Dimitrie Sturdza va avea loc mîine Sîmbătă.**

Iată adevăratele date biografice ale defunctului prinţ:

Dimitrie Sturdza s'a născut la anul 1818, din prima căsătorie a părintelui său Mihai Sturdza Vodă cu Elissbeta Rosetti, fica marelui logofăt Vasile Rosetti. Din aceiaşi căsătorie a avut frate pe Grigore, mort acum cîţi-va ani la Bucureşti. Din a doua căsătorie a tatălui său cu Esmeralda Vogoride, fica prinţului de Samos, a avut soră pe Maria, actualminte căsătorită cu prinţul Gotschacoff şi un frate Mihai care a murit la vrîsta de 17 ani, şi în memoria caruia tatăl său a rîdicat la Baden—Baden un mouument funerar,

Cînd s'a urcat pe tronul Moldovei prinţul Mihai Sturdza, Dimitrie era de 16 ani. Impreună cu fratele său Grigore au fost trimeşi să 'şi facă studiile La Lunèville, unde au primit lecţii de la profesorul Lincourt şi abatele Lhommé.

Reîntors în ţară, Dimitrie Sturza s'a căsătorit cu Caterina Sturdza, fica prefectului de Bărlad Alexandru Sturdza.

In timpul domniei tatălui seu, Dimitrie Sturdza a fost mare hatman al Moldovei. El a semnat, în calitate de plenipotenţiar al Moldovei, tratatul încheiat la 30 Ianuarie 1846, între prinţul Mihail Sturdza al Moldovei şi prinţul Gh. Bibescu al Valachiei, tratat care a fost semnat şi de Teodor Balş, Iordache Ghica mare logofăt, Cantacuzino mare vistier, N. Mavrocordat mare postelnic, N. Suţu şi A. Vilara.

Pe timpul domniei tatălui seu armata Moldovei se compunea din 956 soldaţi cu 39 ofiţeri, 82 sub-ofiţeri, 37 muzicanţi şi 166 cai. Armata nu avea nici o organizaţie şi prinţul Mihai Sturdza a însărcinat pe fiul seu Dimitrie, mare hatman, să o organizeze, instruind pe ofiţeri şi pe soldaţi şi organizînd corpuri de trupe. Cu această ocazie, prinţul Dim. Sturdza a depus un raport oficial al armatei.

*

Corpul defunctului prinţ va sosi în gara Iaşi în astă seară, iar mâine se va face înmormîntarea.

Cortegiul va porni la orele 9 dim. din gara Iaşi, direct spre Cilibiu—Lăzăreni, unde se află cavoul şi unde va avea loc îmormîntarea.

Prohodul va fi oficiat de I. P. S. S. Mitropolitul Parteni Clinceni al Moldovei şi Sucevei, asistat de P. P. S. S. Archiereii Ghenadie Georgescu şi Calistrat Orleanu şi de toţi preoţii şi diaconii din Iaşi.

Corul ceremonial al Mitropoliei, sub conducerea d-lui D. Dimitriu, va acompania serviciul religios.

In tot timpul cît cortegiul va parcurge străzile, vor suna clopotele de la toate bisericele.

Cortegiul va ajunge la Cilibiu la amiază.

Defunctul era decorat cu ordinul Sf-tei Anna, ordinul Sf-lui Stanislas, ordinul Nisham—Iphtichar din Turcia, cu marea Cruce a României, Crucea de mare comandar al ordinului Regal al Mîntuitorului etc.

● La concursul pentru ocuparea postului vacant de copist de la sucursala archivei statului din localitate, a reuşit d. Ichim Traian.

● **Aducem la cunoştinţa tuturor abonaţilor noştri, că «Opinia» ne avînd încasator nici în Capitală nici în altă parte a ţării, abonaţii noştri sunt rugaţi de a nu face plata abonamentului nici unei persoane, care s'ar prezenta în acest scop**; ci să o trimită prin mandat poştal administraţiei ziarului.

Aceasta spre a evita pe viitor neplăcerea ce au avut unii abonaţi de-ai noştri, de a se vedea încasaţi de persoane străine de administraţia noastră, cari le-au eliberat chitanţe false.

Noi am reclamat acestea autorităţilor competente şi atragem atenţiunea tuturor, spre a nu se mai repeta asemenea lucruri, cari produc infuziuni regretabile.

● Societatea *„Unirea“* a lucrătorilor tipografi din localitate, organizează pentru seara zilei de Sămbătă 13 Septembrie a. c. o *Mare Seară Dansantă* în sala Teatrului-Circ Sidoli.

Comitetul organizator îşi dă toată silinţa, pentru ca această seară să aibă o reuşită deplină pregătind publicului vizitator suprize nemai văzute până acum la nici o seară dansantă.

In timpul seratei va cînta Muzica militară a Reg. 13 Ştefan cel Mare, care a luat premiul I la Expoziţia Naţională din Bucureşti.

Telegrame

Bucureşti 29 August

Un atentat

D. Furtună, inspectorul general al serviciului veterinar, eri pe cînd mergea cu trăsura de la Mizil, împreună cu d. Ştefan Popescu, era să fie victima unui atentat.

Un individ a descărcat asupra trăsurei un foc de puşcă. Glontele s'a oprit din fericire, în coşul trăsurei.

Atentatorul a fost arestat. El e căpitanul în rezervă Parofeanu, care a crezut că în trasură se află d. Bibi Constantinescu rivalul său.

Ungurii şi presa romînă

Bucureşti.—Ziarul „Dimineaţa“ a fost interzis în Ungaria, sub pretext că conţine „articole periculoase“ pentru naţiunea maghiară.

Incendiu

Bucureşti.—Azi dimineaţă la orele 5 şi jumătate un incendiu a isbucnit în strada Carol No. 29.

Focul a luat naştere de la o maşină de stereotipie de la tipografia Carp, şi s'a propagat cu iuţeală, distrugînd mai multe apartamete,

Sosind pompierii, focul a fost localizat după o oră.

Holera la Petersburg

Petersburg.— Agenţia Westnic spune că mai multe mahalale ale Petersburgului au fost declarate contaminate de Holeră.

In ultimele 24 ore s'au constatat 36 cazuri, din care 12 au fost urmate de moarte.

*

Acelaşi agenţie spune că holera se întinde spre Vistula.

La Kiew de asemeni s'au constatat mai multe cazuri.

Se zice că epidemia a provenit din cauza apei infectate.

Serbătorirea lui Tolstoi

Petersburg. — Tolstoi s'a restabilit pe deplin.

La reşedinţa sa din Iasnaja Poliana sosesc mii de telegrame şi scrisori de felicitare.

Tolstoi a primit felicitări din toate părţile şi chiar din Siberia.

Manifestaţiile au avut un caracter mai mult privat, din cauza măsurilor luate de poliţie.

Majoritatea ziarelor ruseşti au scris articole de elogii la adresa lui Tolstoi, articole care au fost semnate de cei mai de samă scrittori ruşi.

PRIMARIA COMUNEI IASI

PUBLICAŢIE

Hotărîndu-se de Ministerul Instrucţiunei şi al Cultelor înfiinţarea unei şcoale de croitorie bărbătească în oraşul Iaşi, cu începere de la 1 Octombrie a. c., se aduce la cunoştinţa generală că cererile de înscriere se primesc cu începere de la 20 August a. c., la Direcţia şcoalei primare Mihail Kogălniceanu din strada Romînă.

Regimul şcoalei este externatul. Durata învăţămîntului va fi de 5 ani. Absolvenţii şcoalei beneficiază de reducerea termenului de serviciu în armată.

Numărul elevilor ce vor putea fi admişi deocamdată va fi de maximum 30.

Pentru admitere se cer următoarele condiţii:

1). A fi Romîni.

2). A avea vîrsta de 13 ani împliniţi.

3). A poseda cel puţin Certificatul de absolvirea cursului primar.

In cazul cînd numărul cererilor de înscriere ar fi mai mare de 30 vor fi preferaţi la admitere candidaţii care vor dovedi că au absolvit cel puţin 2 clase secundare.

No. 17761
19 August 1908

DE VÊNZARE

Două case compuse din *2 prăvălii* cu locuinţă, bucătărie, pivniţă, situate în oraşul *Vaslui*, str. Hagiului 1314.

A se adresa d-lui *Avocat M. Magder* —Iaşi.

O Domnişoară absolventă a Conservatorului din Iaşi, foastă elevă a d-rei Aspazia Sion, dispunînd de timp liber, doreşte a da lecţiuni de piano la domiciliu şi în familie.

A se adresa în strada *Bucşinescu No. 4*, Iaşi.

ADVOCATUL
EM. SOCOR
S'a mutat în Str. Veche 24

Principele şi Principesa Mihail Sturdza; Principele Grigorie Sturdza cu copii: Olga, Mihail, Elena şi Dimitrie; Contele şi Contesa de San Esteban de Canongo cu fiica lor: Lola; Domnul şi Doamna Mihail G. Sturdza, Domnul şi Doamna Constantin G. Sturdza; Domnul şi Doamna Dimitrie G. Sturdza; Doamna Dimitrie A. Sturdza cu fiul său Alexandru; Domnul Alexandru S. Sturdza; Domnul Dimitrie C. Sturdza-Skeianu cu fiica: Doamna Elena Sturdza; Doamna Esmeralda Ventura; Doamna Maria Sturdza; Doamna Ana Negruzi; Domnul şi Doamna Ioan Duca cu copiĭ; Domnul Alexandru A. Sturdza; Domnişoara Olga A. Sturdza; Domnul şi Doamna Dimitrie A. Sturdza-Miclăuşeni cu fiĭ; Domnul şi Doamna George A. Sturdza-Miclăuşeni cu fiĭ; Principesa Elena Soutzo-Sasca cu fiĭ; şi familiile: Sturdza, Gortchakoff-Sturdza, Rosetti, Vogorides, Gagarine-Sturdza, Cantacuzino, Bibescu, Mavrojeny, Mavrocordato, Exarcu, Ghyca, Rallet, Costaki; au adânca durere a vă face cunoscut încetarea din viaţă a prea iubitului lor: tată, socru, bunic, cumnat, unchiŭ şi văr:

BEIZADE DIMITRIE MIHAIL STURDZA

Incetat din viaţă la Dieppe, în ziua de 18/31 August 1908, în vîrstă de 91 ani.

Decorat de ordinul Sf-tei Anna, de ordinul Sf-tului Stanislas, de ordinul Nisham-Iphtichar din Turcia, marea cruce a României, Crucea de Mare Comandor al ordinului Regal al Mântuitorului, etc.

Primirea va avea loc la Gara din Iaşi Sîmbătă 30 August de unde cortegiul funebru va porni la orele 9 a. m. la Cilibiu-Lăzăreni, unde va avea loc înmormîntarea.

Noua Spălătorie Chimică şi Boiangerie „MODERNA“

(lîngă NOAK)

— *Iaşi, 17 Str. Lăpuşneanu 17* —

In vederea sesonului de toamnă mărind personalul pentru a satisface pe onor. public, mai bine şi mai prompt, rugăm pe onor. clienţi a ne încuraja cu comenzi.

Se spală şi se văpseşte chimic prin noile perfecţiuni tecnice, ori-ce haină de dame, bărbaţi, copii, uniforme ofiţereşti, de şcoală, toalete scumpe de mătasă, mănuşi, cuverture, perdele etc. Aseminea am întrodus o nouă secţie pentru *rufe*, gulere, manşete, camaşe, plastoane, trusouri scumpe.

Se spală higienic şi prompt.

"MODERNA"
str. Lăpuşneanu 17
(lîngă Noak)

Sucursala: *Str. Ştefan cel Mare No. 19* la fabrica de umbrele.

Şcoala Profesională de Fete „TEREZA PARASCHIVA G-ral MILICESCU“

— IAŞI, Str. ALBINEŢ No. 5 —

Se anunţă că în această şcoală se predau cursuri teoretice şi practice de croitorie precum şi limbele Franceză, Germană şi Romînă, Aritmetiea şi Comptabilitatea, Pictura, Musica şi Piano.

Se primesc eleve interne, externe şi semi-interne.

De aseminea se primesc în gazdă eleve, care urmează la şcolile statului, iar în atelierul de croitorie a acestei şcoli, condus de d-ra Emilia Stavri, absolventă a „Reuniunei Femeilor Romîne“ Gr. II-lea, se primesc absolvente de la alte şcoli, care doresc să facă practică, fiind plătite.

Inscrierile încep la 20 a. c. şi vor ţine până la 10 Sept.

DIRECŢIUNEA.

INSTITUTELE UNITE

— IAŞI —

al 43-lea an

Se primesc elevi interni, semi-interni şi externi pentru: cursul primar cu limbele Franceză şi Germană, şi clasele I-a şi a II-a de liceu.

Se mai primesc elevi interni care urmează la liceu sau gimnaziile statului.

Cursurile încep la 9 Septembrie. Pentru orice lămuriri a se adresa la direcţiune str. Muzelor No. 6.

Fîn presat De vînzare cu Lei 7.50 bani suta kilograme, la depozitul de Fîn de lîngă gară în dosul fabricei de tutun.

Se vinde numai dela 1000 kgr. in sus.

SE CAUTA ELEVI LA TIPOGRAFIA H. GOLDNER.

D-r Alex. Lambrior

— *Strada Vovidèniei No. 1* —

primeşte consultaţie de la 1 la 4 p m.

„VICTORIA"

SOCIETATE ANONIMA DE

Asigurari generale şi Reasigurari

IN BUCUREŞTI

Direcţiunea generală : Str. DOAMNEI No. 10

Capital statuar 5.000.000

Intăia emisiune lei 1.000.000

Primul vărsămînt Lei 300.000

Societatea este representată în toate localităţile mai principale din ţară prin Agenţii săi şi face *Asigurări* contra riscurilor de

INCENDIU şi EXPLOZII

ACCIDENTE

CORPORALE ŞI ASUPRA **VIEŢEI** *OMENEŞTI*

TRANSPORT

Terestru, Fluvial şi Maritim

—REPRESENTANŢA GENERALA PENTRU JUDEŢUL ŞI ORAŞUL IAŞI—

Strada Ştefan cel Mare No. 33

Un izvor de bogâtie prin Economie

s'a înfiinţat un mare atelier boiangerie de lux unde se efectuează or ce lucru atingător de această branşă, adică se spală se curăţe se vopseşte or ce haină, atât de bărbaţi cît şi de damă etc. pot fi ele cît de vechi devin ca noi asemenea primeşte or şi ce reparaţiuni mă am decis a lucra credincios şi mai eftin ca or unde pentru am-i face clienţi mulţi, posed şi o mulţime de certificate de mulţumire din partea unor domni clienţi civili şi militari, înştiinţat printr'o carte poştală vin la domiciliu d-lor clienţi.

Se preschimbă gulere de catifea la paltoane şi pardisiuri.

— SERVICIUL PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS —

LA „PARISIANU" Iaşi, Strada Veche 45.

Vis-a-vis Biserica St. Sava.

DEPURATIVUL LAROZE

SIROP DE CÓJE DE PORTOCALE AMARI

CU IODUR DE POTASSIUM

(Sare de iodină).

Preparat de J. P. LAROZE, Pharmacist,

PARIS — 2, rue des Lions-Saint-Paul, 2 PARIS

Tótă lumea cunóşte proprietăţile iodului de potassium. DOCTORII RICORD, BLANCHE, TROUSSEAU, NELATON, PIORRY, ROGER, au obţinutăra ce'e mai bune efecte în *afecţiunele scrofulóse, limfatice, canceróse, tuberculóse, caria óselor, tumorile albe, bólele pelei, sângelui, accidentele sifilitice, secundarii şi terţiare.* Toţi medici citaţi acilea prescriu **Iodurul de potassium** asociându'l **Siropului Larozo de cóje de portocale amari**, carele, prin acţiunea sa tonică asupra aparatului digestiv, înlesneşte absorbţiunea Iodurului şi evitează iritaţiunea vătămătóre ce póte resulta din întrebuinţarea lui topit în apă numai.

SIROPUL DEPURATIV LAROZE

se găseşte în deposit la tóte pharmaciile bune unde se mai póte găsi încă şi

SIROPUL SEDATIV de coji de portocale amari preparat cu BROMURUL DE POTASSIUM

fórte eficaciu contra *Epilepsiei, histeriei, bólei, numită jocul St-Guy, insomniei copiilor în timpul dentiţiunei,* etc. etc.

1420

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi : 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

„România musicală"

—IAŞI—

24 Str. Lăpuşneanu 24

Piane : din cele mai renumite Fabrici începînd de la Lei 700—pînă la cele mai scumpe.

Renumitele Pianine Zimmermann cea mai mare fabrică din lume

Gramofoane : Marca „Inger" preţuri, reduse Gramafon de concert mare cornet dirigiabil redus din lei 250—la lei 150.

Plăci mari de concert pe ambele părţi numai Lei 4.—o placă.

Note musicale : pentru Conservator, studii şi piese moderne.

Viori pentru şcoale, Orchestră şi solişti.

Mandoline italiane, Violoncele, Flaute.

Coarde fine din cele mai renumite fabrici.

Preţurile cele mai eftine.

Hârtie diafană de lipit pe geamuri cele mai frumoase desenuri.

Tablouri de artişti celebri precum şi Rame.

Preţurile cele mai reduse.

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

BÓLE CONTAGIOSE

recente sau vechi *Scrofule bólele pielei (dartrii, Eczema, herpes, Lepra, etc.)* şi alte afecţiuni resultându din *viciurile sangelui. Ulceri, glandule, rhumatisme ulceraţiuni a le gurei şi a le gâtului, tumori, inelciuri, exostosi, impotenţă şi tóte accidentele siphylitice dobândite sau ereditarie. Vindecare sigura si radicală a bólelor celor mai inveterate si rebele tuturor tratamentelor prin*

BISCUITS DU Dr OLLIVIER

unici aprobaţi de către Academia de Medecina din Paris.

Unicii autorisaţi de către guvernulŭ francesŭ.

Unicii admişi în spitalurile din Paris.

Recompensă naţională de 24,000 f.

Acestu medicametŭ fórte plăcut intrebuinţatŭ de 60 anĭ de către cei marĭ medici ca celŭ mai putinte *depurativu* cunoscut este unicul în *tóta lumea* posedându acestе titluri onorifice şi având obţinutŭ aceste inalte distincţiunĭ ceea ce indică imensa sa superioritate.

Depositŭ generalu : 62, r. de Rivoli, Paris

Uă broşura asupra

aceste bóle insoţeste fie-care cutie

Depou în Iasi la Fraţii Konya farmacist!

Sirop Codéine Tolu Zed

SIROPUL Dului ZED

are pentru basa principală **Codeina şi Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătóre a le opiului.

Foloseşte de minune în contra **irritaţiunilor, peptului** si **ale pulmonilor**, a **tusselor invechile, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* **22, Drouot** şi la *diverse* **Pharmacii**

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix : 0f 50c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc

Envoi franco de l'Album sur demande

GRILLAGES 1 m de haut. le mètre 0f 30c.

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Megisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS

BONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f

FONDOIR

DÉPOSÉ

Prix 6f 50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

Cumpăraţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei care au intîrziat

Să nu piardă ocaziunea acum la :

Clasa III-a a Loteriei

Tragerea

la 2 şi 3 Septembrie

LEI 900000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zèci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara din puţinile

Lozuri Norocoase

ce au mai rămas libere la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale :

1/8	Una optime	Lei 8.50
1/4	Un sfert	Lei 17
1/2	Una jumătate	Lei 34
1	Loz întreg	Lei 68

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	4.50—lei	1/4	Un sfert	9—lei
1/2	Una jumătate	18 — lei	1/1	loz întreg	36—lei

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează servicliu celmaĭ Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se tace imediat după tragere.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant & Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
» » » » IV, 40 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacția și Administrația: Str. Ștefan cel Mare, 38. | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul V.—No. 523.—IAȘI, Duminecă 31 August 1908

„N'am calomniat"

Inconștientul de la Universitatea din Iași continuă. Recapitulînd infamiile debitate împotriva magistraturei ieșane, el se întreabă: „unde e loc aci pentru calomnii, cînd noi ne raportăm nu la fapte îndoelnice—care pot sau nu pot fi—ci la procese judecate și la acte de procedură săvîrșite, ale căror dosare stau la îndămîna tuturor?"

Dacă raționamentul acesta n'ar avea darul de a fi de o stupiditate crassă, ar trebui de sigur să revolte pe omul cel mai blajin. Adecă cum, fapte neîndoelnice? Cum „procese judecate" și „proceduri indeplinite"? S'a vorbit vre-un moment de o călcare a legei, făcută cu prilejul unei judecăți, în așa chip încît ea să răsară din însăși piesele dosarului? S'a vorbit cîndva de-o procedură a cărei neregularitate pune în evidență o tendință de părtinire, care nu poate scapa nimărui?

D. Cuza a afirmat că cutare apreciare judecătorească a fost părtinitoare și interesată. D-sa a pus în legătură fapte și împrejurări, care prin apropierea lor fac să nască bănueli de aceiași natură. Afirmările și insinuările aceste nu se pot verifica în foile dosarelor. Dacă sunt drepte sau nu, se poate vedea numai din dovezile aduse de aiurea în sprijinul lor. Cum dar: „ne raportăm la fapte precise ale căror dosare se pot verifica?"

Lașitatea începe.

— N'am calomniat, zice d. Cuza. Am spus numai că judecătorii noștri nu dau dreptatea celor ce o au. N'am calomniat, zice d-sa. Am spus că un procuror de curte și-a stricat stomacul înghițind argumentele în favoarea cutărui falit. N'am calomniat. Am afirmat numai, că magistratura noastră stă sub înrîurirea politicianilor avocați și a Cahalului conrupător. Toate aceste sunt *fapte*,— dosarele sunt față.

Dar lumea alarmată de strigătele aceste nesăbuite, lumea care nu primește nici explicația stupidă a energumenului, nici trimiterea la dosarele Curței, — se întreabă cu zor: unde sunt dovezile,—*adevăratele* dovezi ale faptelor articulate?

Să se facă anchetă, răspundè d. Cuza, „o anchetă severă, *liniștită, discretă* și temeinică" și se va vedea adevărul.

Și dacă de pe urmele ei, voi fi totuși chemat înaintea juraților, „voi dovedi opiniei publice, *destule neregularități în sarcina magistraturei*",

Din două una: Sau faptele sunt adevărate și se pot dovedi, și atunci nici o șovăire nu e îngăduită, sub nici un cuvînt. Sau totul e minciună și calomnie, și în acest caz cel ce a tulburat liniștea unei societăți întregi, nu trebue să întîrzie de a-și primi osînda.

Dar procedeul se pune în evidență.

Energumenul nostru deprins a atăca fără a fi nici odată tras la răspundere, nu se încumetă încă a desăvîrși opera sa de defăimare. După ce a aruncat îndoiala și neliniștea în suflete, el scontează indulgența jurisdicției populare și se pregătește a da lovitura de pe urmă sub scutul impunității la care se așteaptă, dar pe care, poate, nu va izbuti s'o dobîndească.

Și vedeți bine: D. Cuza nu făgăduește să producă înaintea juraților, dovezile pe care nu le-a adus pînă aici. El spune atît: voi dovedi opiniei publice, destule neregularități în sarcina magistraturei,—adecă va repeta cele afirmate adăogîndu-le o nouă serie de născociri, de aceiași natură ca și cele d'intăi.

Pînă atunci, pe cînd lumea așteaptă cu nerăbdare sfîrșitul acestei «afaceri» de pe urma căreia sufere, —el, defăimătorul, cercetează bolțile zarafilor, caută să vadă cari oameni de lege, impinși, ca alți muritori, de nevoi omenești au luat cîndva vr'un ban cu împrumut,—adulmecă pretutindeni să vadă, unde vre-un judecător a venit în atingere cu o societate jidovească.

El își face astfel însemnările pline de minciuni și de răutăți, își strînge liniștit capetele de hîrtie, și zimbind mefistofelic se închide în ipocrizia formulei sale: N'am calomniat! „Unde e loc aci pentru calomnie?.."

ȘTIRI POLITICE

Inaugurăm prezenta rubrică cu două fapte în legătură cu marea chestie la ordinea zilei: atacul contra magistraturei ieșene.

Și nici că se putea alt-fel. Pe zi ce merge se afirmă tot mai mult rolul pe care îl joacă politica în această importantă chestiune, și chestiunea în sine ie prea importantă spre a putea fi nesocotită.

Pilda anarhiei

O marcantă personalitate din Iași, reprezentant în parlament, alarmat de marea turburare produsă prin atacurile îndreptate de către d-nul Cuza contra magistraturei, a telegrafiat ministrului de justiție, solicitînd o întrevedere, care de sigur își avea rostul ei.

Drept respuns a primit o telegramă de la secretarul general al acelui minister, cu următorul cuprins:

„Domnul ministru titular se află la Paris, iar ministrul ad-interim fiind ocupat cu măritatul fiicei d-sale nu poate primi".

Dacă așa respuns se dă unei personalități politice marcante, într'o chestie atît de importantă, vă puteți închipui ce se petrece în alte cazuri mai puțin însemnate.

Și să te mai miri de anarhia care domnește în toate.

Singurul acuzator posibil

S'a remarcat și cu drept cuvînt că singurul dintre magistrați, care ar putea ocupa fotoliul ministerului public, într'un eventual proces Cuza la jurați, ar fi d. Hamangiu.

Intr'adevăr atît procurorul general, cît și procurorul de Curte Stoinescu, fiind direct vizați prin articolul d-lui Cuza ar fi eliminați de drept.

Tot ast-fel cu toți ceilalți membrii ai Curței de Apel, dacă cum-va ministrul justiției ar voi să le dea delegația de procuror general, căci toți, absolut toți, au fost vizați prin articolul din Neamul Romînesc.

D. Hamangiu este și remîne dar singurul acuzator posibil într'un eventual proces la jurați.

Cum discută „Epoca"

Epoca, *organul prin care d. Nicu Filipescu își canalizează toate calomniile, și care dă cel mai nețărmurit concurs calomniatorului Cuza, se plînge în contra noastră, tocmai pe tema calomniilor.*

După ce, că nu a avut curajul să dea explicațiunile și lămuririle necesare cu privire la mistuirea unor anumite fonduri cu anumite destinațiuni; după ce a dus cea mai violentă și mai calomnioasă campanie în contra fruntașului nostru d. Barbu Păltineanu, pentru că a avut îndrăzneala *să dezvălue cîte-va manevre bănești necurate de-ale d-lui Gh. Cantacuzino, apoi tot* Epoca, *se plînge în contra noastră, și ne denunță ca pe niște calomniatori.*

Drept vorbind, purtarea aceasta a Epocei, *care, în anumite chestiuni își schimbă atitudinea de la o zi la alta, după interesele administrației sale, nu ne surprinde. Pînă acum gazeta d-lui Filipescu n'a fost alt-fel, și nu-i putem pretinde să se transforme.*

De cît, un limbaj mai moderat, mai parlamentar, credem că se impune unui ziar oficios, chiar și al unui partid ca acela al d-lui Carp. Astăzi, nici în ziarele celor mai îndepărtate și mai neînsemnate provincii, nu se uzitează vocabularul impur, atît de familiar redacției Epocei. *Și ni se pare — ca chestiune de colegialitate și de prestigiu de breaslă—am putea cere ziarului bucureștean de care e vorba, să mai lase trivialitățile și injuriile la adresa adversarilor, cari nu pot face de cît să scobore nivelul discuțiunilor.*

Sau poate vrea „Epoca", să se ia măsuri de a curma pe viitor orice discuțiuni cu ea?

Dacă da, se va face și aceasta. Căci în definitiv, o gazetă serioasă, care își dă seamă și de misiunea ei și de înrîurirea ce o exercită asupra opiniei publice, nu poate urma calea deschisă de „Epoca", ori cît interesele discuțiunii chestiunilor de interes general ar reclama să stea cu ea de vorbă.

De aceia noi am recomanda „Epocei", să ia pildă de la ziarele săptămînale ale micelor orașe de provincie, să se pătrundă de frumoasele principii gazetărești ce le domină, și să mediteze, dacă nu cumva injuriile și trivialitățile de mahala, n'au ce căuta în politica înaltă și dezinteresată. Afară doar de casul, în care Epoca *nu are pretenția să facă o asemenea politică. Atunci să o declare, ca să știm și noi și lumea toată.* Or.

Aveam dreptate dăunăzi cînd spuneam că conducerea ziarului «Viitorul» a fost încredințată unui adolescent politic.

De astă-dată lipsa de experiență a d-lui Duca se invederează prin celé ce spune la notele politice, — rubrică d-sale personală, cum că «Opinia» și-ar fi schimbat atitudinea în chestia Cuza, întru cît ar fi dat la iveală faptul existenței unei scrisori, sémnată de un magistrat, adresată d-lui Stelian.

D. Duca le prea grăbit—ca ori-cè nevrăstnic. Noi am spus că asupra acestui caz bizar vom reveni și vom analiza mobilul trimiterei scrisorei.

Astă nu înseamnă, însă, că aprobăm fapta acelui magistrat și voim să spérăm că și presa liberală nu-l va aproba cînd se vă cunoaște adevărul adevărat.

„Opinia" a relevát acest fapt extra-ordinar pentru a pune în evidență și mai extra-ordinara negligență a d-lui Stélian.

In ce privește, însă, scrisoarea în sine și legătura ce are cu scandalul izbucnit prin articolul d-lui Cuza, lucrul are semnificația lui și se va vedea la timp ce anume semnificațíe.

Atît pentru moment.

CATE-VA NOTE

D. Cuza a dovedit—cu ocazia acuzațiunilor adresate magistraturii—că este om de un curaj demn de teoriile sale. In ultimul No. al *Neamului*, acuzatorul Cuza declară, că învinuind pe magistrați că au *mistuit* unele afaceri și că au *părtinit* pe unii inculpați, nu a făcut alt-ceva de cît să *constate*. Departe de d-sa calomnia.

Se poate. Decît, dacă a vroit să facă unele constatări, de ce nu s'a limitat la domeniul Economiei politice, în care odinioară zicea, că este de o rară competență?

De ce?

*

Presa carpistă căutînd să tragă un profit din actul anarhic al d-lui Cuza, a pornit o adevărată campanie în contra presei *tachiste*, care a calificat cum trebuia, bomba aruncată de profesorul de la Iași.

Și, se întreabă *Conservatorul*: *„cui prodest* această campanie"? Carpiștii și de astă-dată și-au dat în petec. Ei bine, să le facem pe plac. Campania întreprinsă de noi în contra d-lui Cuza folosește partidului d-lui Carp, căci îl apropie de putere.

Iată-l pe d. Cuza răsturnător de guverne, și suntem siguri, că am căștigat simpatia *Conservatorului*.

*

Epoca, *Conservatorul* etc.... vorbesc de d. *Dimitrie* Ionescu, care face, drege, spune etc....

De altă parte, *Epoca*, *Conservatorul* etc.... vorbesc de presa *tachistă*, care face, drege, spune etc....

Mă rog, ar putea *Epoca*, *Conservatorul* etc.... cari fac, dreg, spun etc.... să ne spună și nouă ce legătură este între d. *Dimitrie* Ionescu, care face, drege, spune etc.... și între presa *tachistă*, care face, drege, spune etc.... spre deosebire de presa carpistă, care *nu* face, *nu* drege, *nu* spune etc....?

OAMENI ȘI LUCRURI

„Domnișoara Keminger"

—„Dacă vă duceți la curte, să vă dau înealte și cerespondența. Tot or să răsufle caii, că sunt de abia sosiți de la moșie".

Și zicînd, șeful micei poște de gară ne predete un teanc de ziare, scrisori, cărți poștale sosite de vr'o două zile.

Le luarăm cu noi și îndată ce sosirăm am înmînat fie-căruia ce-i se cuvenia. Domnul desfăcu cu repeziciune scrisorile; doamna—ziarele, între care se afla poate și unul de mode, sosit acum pentru noul sezon. O telegramă și o scrisoare aparțineau „domnișoarei W.... In timp ce cei doi îngerași blonzi se jucau în jurul ei, voioși de cutiile cu bomboane ce li se adusese, blonda și anemica „Fräulein" rupse cu nerăbdare bordurile subțiri ale telegramei, apoi colțurile scrisoarei voluminoase și ceti.

De-odată în mijlocul rîsetelor voioase ale copiilor zglobii și pe cînd stăpîna dădea ordine să fim scuturați de stratul de praf ce ne acoperia în urma drumului lung pe șosea,—se auzi din colțul verandei un hohot de plîns. Era „Fräulein".

Ea înaintă repede către tînăra ei stăpînă îi luă mînile mici și elegante și le sărută cu înduioșare, și le udà cu lacrimi:

—«Lasă-mă să plec; trebuie să plec numai de cît mîne, astăzi, — dă-mi drumul să plec..."

Copii, inocenți și veseli, ridicase capetele lor neastîmparate și priviau cu ochii lor mirați la bona care plîngea. Stăpînii casei, vădit contrariați ascultau cu necaz bocetele ei și se gîndeau la marile neplăceri ce izvorrse din această nouă schimbare casnică. Cu cîte greutăți au luptat pînă să poată aduce aici în singurătatea vieței de la țeară guvernanta pentru copii. Doamna a fost la Viena, a dat un anunciu la gazetă, a pierdut zile întregi întru alegerea bonei care-i se părea mai de seamă, mai liniștită; a încheiat angajamentul, a făcut cheltueli și iată că numai după două săptămîni de la sosirea ei, cînd copii de-abia începuse a se obișnui cu figura ei — nu tocmai simpatică—cu graiul ei, cu apucăturile ei,—iat-o cuprinsă acum de un acces bizar, cu neputință de liniștit și obsedată de un singur gînd.

— Să plece!

Vedeam scena de aproape; ascultam nemulțumirile doamnei, dar mi-era milă și acea nenorocită venită din depărtările altei țari și pe care, în urma scrisoarei primită de la un „amant", o cuprinsese acum o iritație de nedescris, încît nu mai cunoștea nici o margine, nu asculta de nici-o rațiune, nici un sfat.

In jurul casei era liniște, unicul parc și livada cea mare din față parfumau aerul și de pe verandă priveliștea era superbă. Dar aci se desfășura o mică și intensă dramă omenească. Ea îmi amintea analiza făcută de Sadoveanu în „duduia Margareta", îmi amintea suferințele acelei „domnișoare Keminger", bonă venită din străinătate în mijlocul unei familii romînești unde, însă nu putea uita un amor de tinerețe conceput departe, odinioară, sub cerul patriei sale.

Un grup mare de săteni așteptau pe „boer", cu daraveri și socoteli. Ei priveau de departe scenele ce se desfășurau, dar nu înțelegeau nici conversațiile enervante în limba germană, nici plînsetele bonei uscățive, nici necazul frumoasei stăpîne a casei, nu înțelegeau nimic din peripețiile acelei mici și intime tragedii a unui suflet exilat pe care acum îl tortura o adîncă nostalgie și care nu înceta de a se ruga cu cuvintele:

—„Lăsați-mă să plec! trebuie să plec!.."

Rodion

TESTAMENTUL lui JEAN-JACQUES ROUSSEAU

— Document pentru medici —

Genialul cugetător francez a fost totdeauna o enigmă pentru acei cari s'au ocupat să deslușească curiozitățile vieței lui,

Atît din faimoasele lui *Confesiuni* cît și din multe amănunte ale ultimilor ani ai vieței lui, reeșea convingerea că marele filosof a avut oarecare apucături care puteau lăsa să se creadă că era atins de oare care dezechilibru mintal.

Viața retrasă ce a dus'o în ultimul timp, refuzul de a frequenta orice societate și în fine retragerea lui la țară lîngă Neufchâtel, unde, cu permisiunea preotului, umbla îmbracat într'un fel de antereu, toate astea au fost destul ca să fie acuzat de excentricitate.

Oamenii de știință s'au ocupat, la rîndul lor, să facă un fel de diagnoză retrospectivă, bazată pe documentele ce însuși Rousseau le dă în confesiunile lui pentru a limpezi pricina acestor dezordeni mentale.

Acuma, mai ales, cînd medicina se îmbogățește în fiecare zi cu studiul unor boale necunoscute până mai eri, alaltăeri, oamenii de știință se îndeletnicesc să fixeze după noile noțiuni medicale, boala atîtor iluștri morți, a căror sfîrșit fusese o enigmă pentru esculapii timpului.

Viața lui Jean-Jacques Rousseau, forfocată în același mod, a lăsat concluzia că excentricul scriitor a fost atins de neurastenie spasmodică obsedantă, legată cu Arterio-scleroza (Régis).

*

Iată, însă, că astăzi sărmanul Rousseau vine să'și reabiliteze singur nenorocitele lui facultăți mintale, așa de rău categorisite de la biurou de către știința modernă.

In Februarie 1907 s'a găsit la Neufchâtel un testament al lui Rousseau, datat din 1763 și în care marele cugetător, cu preciziunea lui de gîndire obicinuită, ne explică cu o rigurozitate aproape științifică, boala lui și dă medicilor moderni o diagnoză la care știința nu mai poate adăuga nimic.

Iată textual ce scrie Rousseau în acest testament:

„Curioasa boală care mă consumă de 30 ani și care, după toate probabilitățile are să'mi sfîrșească zilele, este așa de deosebită de toate boalele de felul ăsta cu care medicii au confundat'o totdeauna în cît cred că este de un folos public ca boala să fie examinată după moartea mea, chiar la sediul ei.

„Iată de ce doresc ca corpul meu să fie deschis de către oameni abili, dacă se poate și să se observe cu atenție sediul boalei, a cărei amănunte le dau aici pentru instrucția chirurgilor.

„Părțile bolnave trebuie să fie atinse într'un chip extraordinar, de oare ce de 20 ani, tot ce au făcut cei mai abili și mai savanți artiști ca să mă ușureze, n'a făcut de cît să mă irite mai tare.

„Nu trebue să se caute cauza acestei boale, în efectul vre-unei vechi boale venerice, căci declar că n'am avut nici odată, nici una de felul acesta.

„Ceeace spun e sigur și insist asupra acestei afirmări, fiindcă medicii și chirurgii au refuzat să mă creadă și au făcut rău.

„Acest avantaj fiind numai un efect al al fericirei mele, nu poate să'mi aducă nici un fel de laudă și fie că voiu fi crezut sau nu, trebue să confirm aici adevărul pe care l'am declarat, pentru ca să nu se caute boalei mele, o cauză pe care n'a avut'o.

„Sunt 20 de ani de cînd sunt chinuit de o oprire a urinei, de care am mai fost atins și în copilărie și pe care am pus'o multă vreme pe socoteala pietrei. De oarece nici cei mai abili chirurgi, n'au putut nici odată să mă sondeze, am rămas nesigur asupra acestei cauze, până ce, în sfîrșit, călugărul Côme a reușit să'mi introducă o andrea foarte subțire, cu care s'a încredințat că n'am piatră. Opririle de urină nu vin la mine prin accese, ca la cei cari au piatră și cari une ori urinează bine, iar alte ori de fel. La mine oprirea este o stare obicinuită; nu urinez nici odată bine, dar iarăși nici odată urina nu e oprită de tot; cursul ei este, numai, mai mult sau mai puțin împedicat, fără să fie nici odată complect liber; de aceea simțesc un fel de neliniște, o nevoe aproape necontenită de a eși, pe care nici odată nu pot s'o satisfac complect.

„Văd, totuși, în aceste neegalități un progres statornic, din pricina căruia firul de urină se micșurează din an în an,

ceea ce mă face să cred că mai curînd sau mai tîrziu are să sfîrşească prin a se opri de tot.

„Băile, diuretice, tot aceea ce, de obiceiu, aduse o uşurare la astfel de bólă n'au făcut de cît să crească suferinţele mele şi nici odată lăsarea de sînge nu mi-a adus cea mai mică uşurare.

„Medicii şi chirurgii n'au făcut asupra boalei mele de cît raţionamente vagi, prin care căutau mai mult să mă consoleze, de cît să mă instruiască. Ne putînd să'mi vindece corpul, au vrut să se amestice să'mi vindece spiritul; îngrijirile lor n'au fost de nici un folos, nici la unul, nici la celat. Am trăit mult mai liniştit de cînd m'am lipsit de dînşii.

„Călugărul Côme zice că a găsit prostata mare; prin urmare acolo trebue să se îndrepte observaţiile. Sediul boalei este de sigur în prostată, sau în gîtul beşicei, sau în canalul uretrei şi probabil în toate astea trei. Acolo examinîndu-se starea părţilor, se va putea găsi cauza boalei.

*

Iată o observaţie medicală extrem de interesantă şi de bine relatată; ori ce medic citind acest testament îşi dă seama cît de adînc observator a fost filosoful francez. Chiar rîndurile în care îi aranjează pe medicii cari l'au făcut atîta să sufere, ne arată nouă că Rousseau şi-a pus diagnoza boalei mai bine de cît au făcut-o medicii lui. Atît rîndurile de mai sus, cît şi acea ce ne spune Rousseau în *confesiunile* lui, despre căile lui urinare, fac pe medici să spue cu siguranţă că Jean-Jacques a fost atins de Stricturi ale canalului uretral.

Această constatare luminează într'un mod cu totul deosebit misterul stărei mintale a nefericitului scriitor şi îndreaptă cu totul în altă direcţie cercetările ce întreprind oamenii de ştiinţă.

Pentru un om care a trăit 45 ani din viaţa lui în tortura pe care singur o descrie (Rousseau a murit la 15 ani după acest testament, în vrîstă de 66 ani), nu e de mirare ca moralul lui să fi fost adînc atins de chinurile fizice ce a îndurat.

Nu există suferinţă mai îngrozitoare de cît nevoia de a urina nesatisfăcută şi ştiinţa arată că toţi aceşti bolnavi sunt nişte ipohondriaci, preocupaţi de boala lor şi care toată ziua nu se gîndesc de cît la canalul şi urina lor. Sărmanul Rousseau a trebuit să intre în regula generală în această privinţă şi dacă vom asculta ce zice ştiinţa, vom vedea că asemenea bolnavi, cum mărturiseşte şi Rousseau, continuă prin a fi mereu chinuiţi de nevoia de a urina şi sfîrşesc prin a perde urina involuntar.

*

Viaţa lui Rousseau poartă la fiecare pas pecetea boalei care îl chinuia; suferinţele lui se agravează mereu, pentru ca într'o bună dimineaţă să'l hotărască „să trăiască ca un urs"; stă de o parte de întruniri şi de cercuri. Nevoia lui de a urina devine aşa de deasă şi de absolută în cît pe la vrîstă de 40 ani nu mai îndrăzneşte să accepte nici o obligaţie de sindrofie ceva mai prelungită.

Se ştie că după reprezentaţia unei piese a lui („Devin du Village") la Fontainebleau, invitat de Rege ca să'i fie prezentat, cu toată mîndria ce ar fi trebuit să aibă pentru această augustă consacrare a geniului său, a fugit şi spune singur pricina: „Primul meu gînd s'a dus la o nevoe deasă de a eşi afară, care mă făcuse mult să sufăr, chiar în seara spectacolului şi care putea să mă chinuinscă şi a doua zi, cînd voi fi în galerie sau în apartamentele Regelui".

Din pricina acestor suferinţe, marele om a abdicat curînd de la viaţa publică şi abia la 46 ani este complect descurajat din pricina boalei lui.

„Sondele, bandajele, scrie el, tot aparatul infirmităţilor vrîstei (la 46 ani), adunînd împrejurul meu, m'au făcut să simt cu durere, că nu mai ai inima tînără, cînd corpul a încetat de a fi tînăr".

Cum că Rousseau a sfîrşit prin a perde urina fără voe, ca toţi bolnavii de felul lui, e foarte probabil, de şi el nu spune cuvîntul precis; aluziunea însă, la „infirmităţile vrîstei" este destul de limpede, ca să ne putem gîndi la incontinenţă. La această epocă s'a refugiat în comitatul de Neufchâtel, unde a îmbrăcat faimosul antereu care i-a fost reproşat atîta. Această curiozitate a lui, care a făcut să i se spună că „ţicneala a progresat", este foarte explicabilă dacă ne gîndim la infirmitatea de care era atins: a îmbrăcat această haină largă, pentru a nu i se vedea hainele bărbăteşti mereu ude.

*

Ştiinţa poate să discute boala lui Rousseau, să rămînă mirată că a trăit prea mult pentru boala lui şi că n'a murit de ea, ci de o emoragie cerebrală; e destul că inteligenţa genialului scriitor a scăpat neatinsă de mîna nemiloasei disecţii la care au supus'o psihiatrii amatori de descoperiri senzaţionale. Inteligenţa aceasta care a dat literaturei franceze opere ca Contractul social, Emile, care au influenţat considerabil asupra transformărei spiritului timpului premergătoare marei Revoluţii, va trăi, deci neatinsă, căci astăzi, după 130 ani, ea singură vine să ne dea, în acel monument de precizie a gîndirei, care este testamentul lui Rousseau, chia pretinselor dezordini mentale ale marelui scriitor. G.

Solemnitatea de la M-rea Probota

Mormîntul Mariei Oltea. — Date istorice. Legendele. Maria Oltea călugăriţă. Solemnitatea de mîne.

Mîne Duminică 31 August,—după cum am anunţat—are loc la schitul Probota, lîngă Dolhasca, o mare solemnitatea, aceia a punerei petrei fundamentale a unui monument pe locul unde a fost descoperit mormîntul *Mariei Oltea*, mama marelui şi nemuritorului domn al Moldovei Ştefan-cel-Mare.

Ziua de mîine e o zi mare, o zi solemnă, pentru că ea reîmprostează amintirea despre aceia ce a fost mama celui mai mare şi mai viteaz voevod al ţărei Moldoveneşti şi soţia lui Bogdan Vodă.

Se cuvinea chiar ca să se dea o deosebită atenţie şi o mare îngrijire locului unde odihnesc rămăşiţele pămînteşti ale Mariei Oltea, despre care de şi se vorbeşte puţin în istorie,—dar totuşi legendele o fac mai cunoscută,—ea a jucat un destul de mare rol atît în timpul scurtei domnii a soţului ei Bogdan Vodă, cît şi în timpul strălucitei domnii a fiului său Ştefan cel Mare.

Istoria ne vorbeşte foarte puţin despre Maria Oltea. Bogdan înainte de a fi uns ca domn al Moldovei, lipsise foarte multă vreme din Moldova. Refugiul seu era în Muntenia, unde Vlad-Dracul ţinea pe o nepoată a fugarului.

Aci Bogdan se căsători cu Oltea, fica unui Ban al Craiovei; numele da Oltea nu e tocmai obişnuit în vechime. Mai tîrzia ea e cunoscută sub numele de Maria. Ea a avut un frate ce se numea Vlaicul şi cînd Ştefan ajunse Domn al Moldovei, Vlaicul deveni pîrcălab de Hotin, apoi de Orhei şi unul dintre cei întăi boeri ai ţărei Moldoveneşti. El murise pe la 1480, după vre-o 20 de ani de la moartea Mariei Oltea şi lăsă un fiu Dumu, care a fost şi el pîrcălab al Hotinului, până chiar după moartea lui Ştefan cel Mare.

Atîta tot pomeneşte istoria despre Maria Oltea. Legendele însă spun că, după moartea soţului ei, Maria Oltea se călugări şi trăia o viaţa foarte retrasă.

Legendele mai spun că Oltea, călugăriţa Maria, ar fi trăit în dureroasele momente cînd Moldova toată era înecată de valurile turcimei jefuitoare şi că la 1476, după frămîntarea lui Ştefan cel Mare, de la Resboeni, marele voevod văzîndu-se aproape împresurat de turci, şi cum el dăduse voie vitejilor să se ducă pe la vetrele lor cu condiţia de a se reîntoarce imediat şi deşi era fără oştire, s'a dus noaptea la Cetatea Neamţului, unde vroia să'şi caute adăpost.

Şi cine nu cunoaşte frumoasa legendă din versurile: „La Castel în poartă, oare cine bate?—Eu sunt bună maică, fiul tău dorit, eu şi de la oaste mă întorc rănit"... etc.

Legenda ne arată deci că Maria Oltea îmbărbătînd pe Ştefan cu cuvintele: „Mergi şi strînge oastea, pentru ţară mori, şi-ţi va fi mormîntul încoronat de flori".

După care sfat Ştefan şi-a adunat o nouă oaste şi a biruit.

*

Iniţiativa de a se rîdica monumentul pe locul unde a fost descoperit mormîntul aceleia care a dat pe cel mai mare şi mai viteaz domnitor al Moldovei, este deci cît nu se poate mai frumoasă.

După serviciul divin şi parastasul ce se va oficia la schitul Probota mîine dimineaţă va urma solemnitatea punerei pietrei fundamentale a monumentului.

La această solemnitate va lua parte şi d. Spiru Haret, ministrul instrucţiunei publice, autorităţile din Suceava şi autorităţile clericale.

Cititorii vor găsi o complectă dare de seamă în numărul viitor asupra solemnităţei.

Litere-Ştiinţe-Arte

Roman... antialcoolic.—Ne aşteptăm, faţă cu tendinţele literare poporaniste să căpătăm în curînd vr'un „roman" destinat a „combate" alcoolizmul, spre a complecta opera puţin reuşită a ministrului de finanţe. Avem doar astă-zi literaţi oficioşi şi pentru a le servi un exemplu, iată subiectul celui mai nou roman anti-alcoolist, apărut în Anglia.

Autorul este o senzaţională romancieră Marie Corelli. Iată ce cuprinde romanul în chestiune:

Un pastor care predică distrugerea alcoolismului, convertește pentru cauza cea mare pe cea mai frumoasă ţărancă din satul lui, Jacynthe şi-i încredinţează misiunea de a supraveghia pe un beţiv care a fost pe punctul de a-şi ucide femeea. Viţiosul erou necinsteşte pe frumoasa paznică; aceasta părăseşte ţeara şi, pentru a se consola, întră în lumea teatrală. Beţivul va începe să-şi ispăsească vina. El e călcat de un automobil în care, din întîmplare, se află Jacyntha, devenită femeea unui milionar evreu. Preotul a urmat-o la Londra. Dar Jacyntha îşi rîde de naivul păstor, ţinîndu-i discursuri cinice. La rîndul ei, va fi pedepsită. In cursul unei ascensiuni cu balonul, amantul ei, un elegant... alcoolic, moare într'un acces de delirium tremens şi Jacyntha dispare într'un naufragiu aerian. O fi plutind şi acum între nouri..

Nu-i aşa că e un model de compoziţie vrednică de subvenţiuni ministeriale?

*

D-ra Maud Holland a tradus în englezeşte cele mai frumoase poeme ale lui Carducci,

Traducerea e însoţită de textul original al poemelor, precum şi de foarte multe note explicative.

E cea dintîi traducere engleză ce se face din operile marelui poet italian.

*

Revista „Morgen" din Berlin publică nişte scrisori inedite ale lui Tolstoi dintre 1873—1877 adresate scriitorului Golosehwastow şi în care romancierul îşi exprimă în mod entuziast admiraţia pentru nuvelele lui Puşkin.

*

Cel mai bine plătit artist comic englez e azi Harry Lander, angajat pentru douăzeci de săptămîni în America şi plătit cu 16.000 fr. pe săptămînă. Comicul Dan Leno, mort de curînd, primia cînd era în culmea talentului lui, 4000 fr. pe săptămînă, iar miss Marie Tampest primia la Palace-Theater 6000 fr. pe săptămînă. Şi alte «stele» au primit onorarii fabuloase, dar suma de 16,000 n'a primit'o pînă acum nici un membru al vre-unui teatru de varietăţi. Artiştii comici englezi Robey, Chevalier şi Knowles sunt angajaţi totdeauna cu 3 mii fr. pe săptămînă. Mis Marie Lloyd primeşte cel puţin 2000 fr. După cum se vede, adevăraţii mari artişti comici nu sunt rău plătiţi în ţările unde talentul şi arta sunt apreciate.

*

„Figaro littéraire" ne informează despre un document istoric găsit într'o veche casă din Corsica şi în care Michele Durezzo, unchiul lui Napoleon I şi-a notat impresiile despre copilăria acestuia. Viitorul geniu e zugrăvit acolo şi caracterizat ca un „netrebnic incorigibil."

*

După statistica publicată de o revistă străină, mortalitatea pricinuită de tuberculoză a început să scadă simţitor în oraşele mari mulţumită măsurilor igienice luate. Ast-fel la Berlin, mortalitatea a scăzut cu 33 la sută în 25 de ani; la Viena cu 55 la sută, la Londra cu 23 la sută, la New-York cu 41 la sută, iar la Paris cu 22 la sută.

*

Directorul de la Burgteater a primit pentru reprezentare drama «Raskolnikov» de H. Gottesman. Premiera va avea loc în Noembrie.

Drama va fi jucată mai tîrziu la Lessingteater în Berlin.

Premiera promite a fi interesantă dată fiind persoana autorului. Gottesman, e în vrîstă de 24 de ani; acum 6 ani nu cunoştea un cuvînt german.

Piesa e scrisă în stilul lui *Anna Karennina*, care a fost pusă pe scenă de scriitorul francez Edmond Guirand.

*

Primim la redacţie: *Carte pastorală* pentru indictionul anului bisericesc 1908, alcătuită de I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei şi Sucevei Parthenie S. Clinceni, şi *Tablou* de preoţii din Eparhia Sf. Mitropolii a Moldovei şi Sucevei; ambele apărute în tipografia cărţilor bisericeşti.

*

STRUNA ZILEI

CUZA-LEF

Magistraţii iaşani, s'au pus în slujba lui Lef, pentru una mie de lei.

A. C. Cuza: «Neamul»

Ai aflat o taină, frate?
Dacă nu, să-ţi spun ce ştiu:
Cuza figurează'n state
Ca un simplu Lef...egiu.

Informaţii

● **O scrisoare.**—D. C. Rădulescu-Motru, adresează următoarea interesantă scrisoare ziarului *Viitorul*:

„In timpul din urmă n'am citit ziarele politice, aşa că n'am ştiut de schimbul de vederi urmat între Viitorul şi Adevărul cu privire la direcţia Noii Reviste Romîne. Am cunoştinţă însă de întrebarea pe care mi-o puneţi prin Viitorul de astă-zi, şi la aceasta mă grăbesc a răspunde.

Intrebarea d-stră are forma unei dileme, din fericire numai forma. In fond ea este o inteligentă sofismă, în genul celor numite „quaternio terminorum" Bănuesc că tot ca sofismă o consideraţi şi d-voastră... Cu toate acestea s'o discutăm.

Mă puneţi să aleg între două raţionamente: Ori sunt convins de necesitatea şi viitorul partidului conservator democrat, şi atunci cum poate fi vorba de independenţa politică a revistei dirijate de mine? ori sunt convins că este bine să păstrez Noii Reviste Romîne o direcţie independentă, şi atunci nu afirm implicit că nu am o idee prea înaltă de partidul căruia aparţin?

Amîndouă raţionamentele s'ar putea reduce la unul singur: în calitate de membru al unui partid, nu mai poţi sta în fruntea unei publicaţiuni independente, fără a te afirma prin aceasta în contra partidului însuşi!

Toată iscusinţa sofismei stă în înţelesul ce se dă cuvîntului „independent". Aci, în cazul nostru, se afirmă contrarietatea ce ar fi existînd între „noţiunea de partid puternic şi de viitor" şi noţiunea de „activitate publicistică independentă" a unuia dintre membrii partidului; fie şi membru fruntaş, cum aveţi amabilitatea să mă numiţi.

Corespund însă faptele cu asemenea afirmare?

Eu cred că de loc. Din potrivă, pretutindeni, în ţările culte, revistele independente, adică acelea cari permit libera discuţiune asupra tuturor problemelor la ordinea ziiei, sunt dirijate, sau de oameni cari nu fac politică de loc, sau de oameni cari fac parte din partide mari şi puternice. Numai cei slabi fug de discuţiune. Partidele mari şi puternice au datoria să fie mai liberale faţă de adversari, şi înainte de toate trebue să discute obiectiv părerile acestora. Nu este nimic mai firesc, de cît ca, membrii partidelor sigure de viitor să stea în fruntea publicaţiunilor independente.

De alt-fel, aceasta este şi convingerea d-voastră; D-le Redactor, judecînd după linia de conduită ce daţi Viitorului. Aveţi un limbaj mai moderat, şi o independenţă de cugetare, care distanţiază cu cîte secole de cultură pe Epoca bunioară! A fost în gîndul d voastră să slăbiţi, prin această linie de conduită, organizaţia partidului liberal? La început fusese chiar vorba, ca Viitorul să fie un ziar „independent" popular şi chiar astăzi are ca subtitlu calificativul de „ziar liberal" cum are Voinţa Naţională. Regretaţi oare acum veleităţile de independenţă de odinioară?

Aştept lămuriri.

In tot cazul, sunt surprins ca tocmai Viitorul să găsească obiecţiuni contra intenţiunei ce am de a dirija Noua Revistă Romînă, independent.

◐ **In curînd va avea loc un congres al tuturor societăţilor absolvenţilor şcoalelor comerciale din ţară, în scopul de a se pune bazele unei uniuni generale a absolvenţilor.**

◑ **D-şoara Natalia Popovici, învăţătoare la Ciorteşti, judeţul Vaslui, a fost permutată pe ziua de 1 Octombrie a. c. la postul al II-lea de la şcoala din comuna Cepleniţa, judeţul Iaşi.**

D-na H. Pantelemonescu, învăţătoare de la şcoala din Tomeşti a fost transferată la şcoala din Goruni.

◑ **Cursurile şcoalelor secondare din localitate se vor începe regulat, Marţi 9 Septembrie.**

Intre 7 şi 8 Septembrie vor avea loc corijerile.

◑ **Pentru zilele de 11 şi 12 Septembrie e convocat consistoriul spiritual al Mitropoliei, pentru a judeca procesul a 2 preoţi, unul din judeţul Iaşi şi altul din Herţa jud. Dorohoi.**

DIVERSE

— Serviciul sanitar al judeţului a fost înştiinţat că epidemia de tusă-convulsivă ce bântuia în comunele Bivolari Hermeziu şi Sculeni a încetat.

— D. Administrator de plasă V. Constantinescu, a obţinut un concediu de 20 zile, va fi înlocuit în tot timpul absenţei sale d. C. Manciu, administratorul de la Voineşti.

— Astă-noapte un incendiu a distrus locuinţa lui Vasile Gheorghiu din Comuna Sineşti, cauzîndu-i o pagubă de 800 lei.

— Răii făcători au încercat astă-noapte să prade locuinţa femeei Maria Vasilescu din strada Nicolina.

Fiind surprinşi de sergentul din pont hoţii s'au făcut nevăzuţi.

Opera lui Tolstoi

— Trei caracteristice —

La 28 August, Tolstoi împlinit 80 de ani.

Sufletele nenumărate ce s'au adăpat de la acest izvor de poezie, trîmit de departe prinosul recunoştinţei lor, şi cu cît omul scoboară mai adînc treptele pămîntului, cu atît ele sunt mai neliniştite: a pieri, cînd cineva a fost atît de intens, este nelogic şi aproape imoral.

De la 1840, de cînd romancierii ruşi cu Gogol în frunte, au pătruns în viaţa Europei cititoare, s'a urmat o rectificare a conştiinţei estetice a lumei.

După romanticii disperaţi din începutul veacului al XIX-a, veniseră realiştii ironici, Dickens şi Balzac, cari, metodic şi crud, ca tot ce este burghez, readuseseră sufletul omenesc la o platitudine cuviincioasă. După dînşii, un soiu de veterinari psichologici ca Zola sau de erotici, ca Maupassant, sdruncinaseră din nou equilibrul stabil al literaturii.

Atunci, din inima Rusiei, din guvernămîntul Tula, porni un ritm nou par'că pasărea maiastră Andilandi s'ar fi coborît din lumină pe ramurile de la Iasnaia-Poliana.

De la cele dintăi lucrări ale lui Tolstoi,—„Copilărie", „Adolescenţă", „Sebastopol", „In Caucaz"—se simte o mînă delicată, care zugrăvind lumea o mîngâie. O uşoară melancolie străbate prin opera întreagă, melancolie fecundă, care rezultă din cercetarea problemelor isolubile ale omenirei şi care a fost trăsătura caracteristică a tuturor sufletelor mari, Bacon, Descartes, Newton. Il pereche dellecose, întrebarea care mai mult de cît toate a muncit viaţa îndurerată a lui Leopardi, se impune tuturor gînditorilor, şi se impune cu atît mai mare violenţă, cu cît geniul creator e mai puternic. Ieroşca beţivul din Caucaz, care cînta din balalaică şi făcea filosofie, Sutaiew, care caută adevărul după Evanghelie şi fundează o sectă religioasă; Andrei Bolkonski, care moare chinuit de necunoscutul vieţei noastre, Petre Bezucov, înşelatul de toţi, care totuşi vrea să îndrepteze lumea cu umărul; Levin cel ce se pune la coasă cu ţăranii săi şi mănîncă Kwas cu dînşii, tot pentru a căuta adevărul, toţi aceştia şi alţii mulţi, reprezintă, fie-care pe o latură prizma nedomirirei: pentru ce?

Dar, lăsînd la o parte filozofia lui Tolstoi, şi rămînînd la estetica lui, s'ar zice că amintirea mamei sale, ce i se prezintă sub forma unei mîni delicate şi a unui surîs blajin, l'a însoţit în tot timpul vieţei, oprindu-l de la ori-ce brutalitate.

Această însuşire, care alcătueşte prima caracteristică fundamentală a operii sale, este dusă aşa de departe, în cît, în cele mai dramatice scene de răsboiu, în descrierea morţilor faimoase (moartea unei dame din lumea mare, moartea unui mojic şi moartea unui stejar) în teribilele infamii din înviere, autorul rămîne, curat, cu toată mînjeala materiei. Naturalismul rusesc şi în special naturalismul lui Tolstoi, nu se mărgineşte la descrierea formelor oarbe, a contururilor lumei, ci intră în esenţa ei, şi o sensibilizează în aşa mod, în cît ea devine acceptabilă şi evidentă, chiar atunci cînd este în sine antipatică şi confuză.

A doua caracteristică fundamentală a operii lui Tolstoi este suflul vieţii. Lucrurile cele mai grele de pus în roman, precum sunt meditaţiunile filozofice sau scenele istorice atît de numeroase în Războiu şi Pace, devin interesante, fiind-că trăesc. Cum arde Moscova sau ce gîndeşte Petre Bezucov despre masonerie, fac parte integrantă din contextura întregi lucrării.

Noţiunile abstracte sunt prezentate în imagini vii, nimic nu este descris pentru plăcerea descrierii, ci totul conlucrează la crearea celei mai intense iluzii a vieţii. Cine a citit „Résurrection", şi nu-şi aduce aminte de trecerea trenului, în care Nekludov juca stos la geamul vagonului, prin staţia în care Katia îl aşteapta perdută în singurătate şi disperare? Nu numai scena este de o sfîşietoare, frumuseţe, dar ea e aşezată acolo cu puterea clasică a fatalităţei, care face din Oed'p o supremă lucrarea de artă, cu toată monstruozitatea subiectului. Pe această scenă fatală are să se aşeze întregul roman.

A treia caracteristică fundamentală, este vastitatea compoziţiunei. Fie-care om are un temperament, şi deci prin firea lucrurilor, fie-care om e legat de lume şi reacţionează numai pe latura temperamentului său. Tolstoi pare a avea toate temperamentele, pe cele puternice, coleric şi melancolic, cari duc la pesimism, şi pe cele slabe, sanguin şi flegmatic, cari sunt optimiste. Gama întreagă a sentimentelor intelectuale stă la îndemîna sa, logice, etice şi religiase, şi printr'însele se ridică pînă la sentimentele estetice cele mai superioare.

„Răsboiu şi Pace" este cea mai întinsă icoană a omenirei, palpitînd de viaţă, şi tot odată cea mai perfectă operă de artă., Dar alături de această lucrare capitală, Anna Karenina Moartea lui Ivan Iliici şi toate celelalte romane şi nuvele, alcătuesc cea mai minunată oglindă a lumei, în care femei ca mama autorului, prinţesa Volkonski, sau ca Nataşa, sau ca biata Katia; bărbaţi de pe toate treptele sociale, de la Impărat pînă la proletar, sunt aduşi în perspectiva iluzionară a tabloului şi prezentaţi nouă ca fiinţe vii şi adevărate.

Să aducem prinosul admiraţiei noastre geniului luminos ce ne-a încălzit sufletele, şi dacă este ertat omului, să spere neîncetat, să sperăm din toate puterile că viaţa pămîntească a lui Tolstoi va fi mai departe.

◓ **Din Basarabia.**—Un congres al lipovenilor s'a ţinut zilele acestea în Nijni-Novgorod; au fost peste 140 membri prezenţi. Din Basarabia a asistat între alţii şi celebrul cărturar al lipovenilor V. S. Melnicov, precum şi cîţi-va reprezentanţi ai lipovenilor din Romînia. Aceşti din urmă s'au plîns amar contra persecuţiunilor, ce le îndură lipovenii din Romînia.

Aceste plîngeri au provocat o discuţie violentă şi îndelungată asupra soartei lipovenilor din Romînia. Inchizîndu-se discuţiunile asupra acestui subiect s'a luat diciziunea ca să se recurgă la toate mijloacele spre a înlesni înapoierea lipovenilor din Romînia în Rusia şi stabilirea lor în provincia Amurului.

— Epidemia febrei tifoide bîntue cu mare putere în mai mult de 26 sate mari din jud. Chişinău.

— Societatea imperială de pomicultură din Basarabia a ţinut o întrunire sub preşidenţia lui M. D. Dubina, care a comunicat adunărei rezultatul trist al încercărei de a organiza o societate de credit reciproc al pomicultorilor. Societatea nu s'a putut înjgheba din pricina opunerei guvernului central, care a observat că în proiectul prezentat nu se indică scopul urmărit.

După aceasta s'a luat în discuţie chestiunea scoaterei unei reviste agronomice populare. S. S. Antonov a propus ca „revista să se scoată în două limbi: rusă şi moldovană". Adunarea a aprobat propunerea lui Antonov. In comitetul de redacţie vor intra: M. D. Dubina, L. E. Siţinski, V. V. Ianovici, B. O. Lempert şi K. A. Şmidt. Pentru revistă a dăruit 1000 ruble (2700 lei) marele proprietar K. F. Kazimir.

Secretarul societăţei a dat cetire unui comunicat al baronului A. F. Stuart asupra ampelografiei Basarabiei; tratatul de ampelografie ar trebui prezentat congresului podgorenilor din Kiew. După ascultarea acestui comunicat s'a decis formarea unei comisiuni pe lîngă zemstvoul guvernamental, care comisiune să se ocupe cu această chestiune.

Apoi A. M. Gudevici a comunicat rezultatele încercărei de a furniza fructe din Basarabia pe pieţele din Petersburg şi din Moscova. După acest comunicat transportul şi plasarea mărfei în Petersburg şi Moscova se face foarte uşor şi cu mari cîştiguri. E vorba însă numai de furnizarea directă de la producător la detailiştii din Petersburg, fără intervenţia intermediarilor. De alt-fel de mult încă prin intermediari fructele Basarabiei se vindeau în Varşovia, Petersburg, Moscova şi alte oraşe mari, fără să mai vorbim de Odesa.

— Inginerul B. Gerve, care este însărcinat cu întreţinerea navigaţiei pe Nistru, a cerut zemstvourilor din Basarabia să-i comunice tot ce ar putea privi direct sau indirect navigaţia pe Nistru. Toate ştirile, cari el le va primi se vor publica în „Foaia navigaţiunei", care apare în Chiev. Se vor primi toate ştirile industriale, sanitare, de navigaţie, etc.

In modul acesta se speră să se lămurească mai bine nevoile, de cari sufere navigaţia pe Nistru şi serviciile, ce ar putea să le aducă această navigaţie.

— La sfîrşitul anului curent şi la începutul anului viitor se vor face în toate oraşele Basarabiei alegerile pentru consiliile comunale, cari vor fi alcătuite tot după vechiul regulament.

Actualmente aproape toate consiliile comunale ale oraşelor Basarabiei sunt guvernamentale; aceste consilii deja de trei ani conduc destinele oraşelor încurcînd foarte mult finanţele lor.

In vederea acestor alegeri s'a început alcătuirea listelor electorale; tot odată, printre alegători s'a început o vie propagandă din partea partidelor guvernamentale şi constituţional-democrate. Publicul manifestă un mare interes pentru viitoarele alegeri. E posibil să reuşească constituţional-democraţii (cadeţii).

Ultime informaţii

● Epoca, *lansează ştirea că d-nul Sebastian Moruzzi, va da la iveală în „Indrumarea" o nouă serie de ilegalităţi comise de magistratura locală", şi adaogă, că atacul acesta al d-lui Moruzzi va fi îndreptat în primul rînd în contra fruntaşului nostru d. Al. A. Bădăreu.*

Sîntem autorizaţi a da cea mai formală dezminţire **acestei versiuni a** Epocei, **care în pornirile pătimaşe nu se opreşte de a inventa o sumă de năzbîtii pentru a veni în ajutorul d-lui Cuza.**

In „Indrumarea" va apărea un simplu articol, în care d. Seb. Moruzzi, va face cîte-va reflecţii asupra magistraturii în general—**şi atît.**

Restul este o invenţiune de prost gust a ziarului d-lui Filipescu.

● In urma ultimei dispoziţiuni a ministerului de resboi, manevrele parţiale se vor începe la 12 Septembrie a. c., şi vor dura pînă la 1 Octombrie.

Poimâne se va comunica comandanţilor de unităţi programele manevrelor, întocmite de comandamentele brigăzilor.

Manevrele vor fi făcute numai de trupele permanente.

◐ Azi fiind aniversarea luărei Griviţei, un Te-Deum s'a oficiat la catedrala Mitropoliei, la care au asistat autorităţile civile şi militare.

Onorurile au fost date de 2 companii din bat. 4 vînători cu muzica şi drapel.

◑ **Inmormîntarea principelui Dimitrie Sturdza.**—Corpul defunctului a fost adus aseară la orele 11 şi a remas în gară pînă azi dimineaţă.

Strada Arcu a fost cernită cu drapele negre.

De la orele 8 dimineaţă peronul gărei a fost înţesat de lume; de asemeni un numeros public s'a aşezat pe strada Arcu şi în piaţa Unirei, aşteptînd trecerea cortegiului.

Onorurile militare au fost date de trei batalioane din Regimentul 13 Ştefan cel Mare şi escadronul de escortă. Comanda trupelor o avea d. loc.-colonel Băltăceanu.

Căte-va sute de ţărani de la moşiile Cilibiu, Cristeşti, Holboca etc., au venit azi dimineaţă în localitate pentru a urma cortegiul pînă la Cilibiu.

La orele 9 şi jum. sicriul fu coborît din vagon şi depus pe un catafalc pe peronul gării, unde serviciul divin a fost oficiat de I. P. S. S. Mitropolitul Parthenie, asistat de P. S. S. Episcopul Dionisie al Buzeului, Arhiereul Ghenadie Georgescu, vicarul Mitropoliei, înconjuraţi de 71 preuţi din Iaşi şi de la bisericile de pe moşiile defunctului şi acompaniaţi de corul Mitropolii, sub conducerea d-lui Dimitriu.

După terminarea serviciului sicriul a fost rădicat şi aşezat pe carul funebru, după care cortegiul se pune în mişcare în modul următor: prapurile, pomeniile, pernile cu decoraţii purtate de d. maior Frimu şi locotenenţii Linteş şi Bijulescu din statul major, carul cu coroane, apoi carul funebru. Cordoanele erau ţinute de maiorul Nădejde, loc.-colonel Tiron, căpitan Sava şi căpitan Bănciulescu.

Cortegiul, ast-fel format, a parcurs străzile: Arcu, Golia, Albă, Cuza-Vodă, îndreptîndu-se spre abator, de unde sicriul, sigilat, este pornit spre Cilibiu.

De la bariera Abatorului, trupele s'au reîntors în oraş, rămănînd a urma cortegiul numai muzica militară şi corul mitropolitan.

*

Cilibiu, 4 p. m.

Cortegiul a sosit la Cilibiu, moşia det. principe Sturza, urmat de muzica militară şi de corul Mitropoliei. Parcul castelului cernit. Pe un catafalc aşezat în faţa bisericii s'a pus sicriul şi s'a oficiat prohodul de către I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei, întovărăşit de doi arhierei şi de numeroşi preoţi din Iaşi. De asemenea corul mitropolitan a acompaniat clerul în oficiarea prohodului.

După înhumare, s'a servit un praznic şi s'a servit pîne şi băutură numeroşilor ţărani, cari au azistat la înmormîntare.

S'au depus pe sicriu numeroase coroane, cari apoi au fost aşezate în cavoul familiei.

● Cu începere de mîine serviciul divin la biserica Golia se suspendă din cauza reparaţiunilor ce urmează a se face în interiorul bisericei.

Icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului va fi transportată la biserica Vovidenia — filiala bis. Golia — unde va remănea pănă la terminarea reparaţiunilor.

◐ Parchetul de Prahova cere prefecturei judeţului urmărirea şi prinderea individului Frantz Wolinski care a dispărut din serviciul d-lui Valentin Carol din Cîmpina după ce şi-a însuşit suma de 2000 lei, pe care numitul i-o încredinţase pentru cumpararea unor vite.

◑ Cu începere de eri direcţia societăţei tramvaelor electrice a luat dispoziţiunea ca tramvaele dela Socola să facă cursele directe Socola-Păcurari fără transbordare la Tuffli, de cît pentru linia Copou-Sărărie.

Aceasta, din cauza marei aglomeraţii în tramvaele de pe această linie, prilejită de faptul vizitărei mormintelor de către evrei, în cursul acestor două septămîni, premergătoare serbătorilor de toamnă.

● Comisiunea de judecată a învăţătorilor se va întruni în ziua de 8 Septembrie a. c.

Comisiunea va judeca cîteva procese.

◒ E vorba ca în primele zile ale lunei Septembrie a. c. să se înfiinţeze la Neamtz, o şcoală pentru notari.

● Regimentele de roşiori care iau parte la manevrele de cavalerie, din Dobrogea se găsesc actualmente în plasa Babadag. Ele vor rămînea în acest loc 5 zile.

● Luni se va deschide la Vaslui iarmarocul ce se ţine în fie-care an, de la 1 Septembrie pînă la 8 a acelei luni.

Iarmarocul promite a fi foarte animat.

● D. general Al. Tătărescu, comandantul corpului IV de armată, cere a inspectat trupele aflătoare actualminte în tabără Sipote, s'a reîntors azi dimineaţă în localitate.

◒ Serbarea ce avea să aibă loc azi la cazarma regimentului 13 Ştefan cel Mare, a fost amînată pentru mîne dimineaţă,—din cauză că soldaţii acelui regiment au primit ordinul de a face azi onorurile militare la înmormîntarea principelui Sturdza.

◑ Astă-zi la orele 12, a plecat la Chişinău delegaţiunea podgorenilor din Iaşi, compusă din d-nii: Gh. A. Ulrich, Gh. D. Şerban, Stratan, D. Vioescu, Gh. Colceag, At. Drăghici, L. Roiu, Th. Jelea, Gh. Roiu, Marcopol, Dr. Buzenchi şi Patraşcanu.

Această comisiune pe lînga că va lua parte la expoziţiunaa agrară din Chişineu va mai vizita de asemeni pepinierile şi împrejurimile acelui oraş.

◔ Poliţia de siguranţă isprăvind cercetările în afacerea lui M. Şaraga, dezertor din regimentul 6 artilerie din Roman şi autorul dublului asasinat din Calicea (Bucovina), despre care am vorla timp, va înainta mîine afacerea parchetului.

◑ La expoziţiunea viticolă, care se deschide în ziua de 7 Septembrie 1908 în oraşul nostru, vor fi expuse pe lîngă diferitele probe de struguri din cei mai aleşi mostre de struguri atinşi de filoxeră, pentru a se stabili comparaţia.

● Luni dimineaţă se va face la toate şcoalele din localitate sfinţirea apei, în vederea deschiderei noului an şcolar 1908—1909.

● Preşedintele şi comitetul teatral a intervenit la d. Pekea Alexandrescu, artist societar al Teatrului Naţional, de a reveni asupra demisiei sale şi de a funcţiona şi în viitoarea stagiune, urmînd ca să'şi reguleze drepturile la pensie de la 1 Aprilie viitor.

● Sfinţirea bisericei ce s'a construi la Ciurea, care urma să aibă loc în ziua de 8 Septembrie a. c., s'a amînat pentru o altă dată, de oarece lucrările de pictură şi aranjament încă nu sunt terminate.

● Am anunţat că în apropiere de Soroca (Basarabia) a fost prins Gh. Timofti care acum un an a ucis pe locuitorul T. Surugiu din com. Ţuţora.

Lunţ criminalul va fi extradat autorităţilor noastre prin punctul Ungheni.

◑ După cum se ştie în zilele de 7 şi 8 Septembrie a. c., vor avea loc pe platoul Abatorului, obişnuitele şi anualele alergări.

In vederea acestor alergări, Jokey-Clubul face multe pregătiri. La participarea la alergări s'au înscris pînă acum numeroşi proprietari de grajduri din mai toată ţara.

Programul alergărilor noi l'am făcut cnnoscut cetitorilor noştri din vreme.

◒ D. Const. Ernescu, grefierul penitenciarului central pleacă în astă sară în Capitală spre a depune o coroană pe sicriul defunctului Ilie Baraitaru, fost şef al contabilităţii din direcţia generală a închisorilor.

● La concursul de admitere ca bursiere în şcoala normală de fete, din cele 149 candidate înscrise, au fost respinse 16 pentru motiv de debilitate fizică.

Eri dimineaţă cele 133 admise, au trecut două probe scrise, una la limba romînă şi cealaltă la aritmetică.

La limba romînă li s'a dat o dictare despre Polcovnicul de Poteşar, şi o mică analiză gramaticală.

La aritmetică o problemă cu cele patru operaţiuni fundamentale.

◔ Duminică 31 August va avea loc la Botoşani, căsătoria civilă şi religioasă a dragalaşei d-re Natalia Turtureanu cu d. Alexandru N. Dimitriu.

Telegrame

Afacerea Gregori

Paris.—Procurorul cere condamnarea lui Gregori, atentatorul la viaţa lui Dreyfus, adaugînd însă că nu se opune la indulgenţa juriului. Juriul pronunţă un verdict negativ. Curtea pronunţă achitarea.

Congres

Petersburg.—După ziarul „Russ" se va ţine la finele Septembrie un congres al şefilor administraţiunei căilor ferate, spre a discuta organizarea unui serviciu de trenuri electrice pe principalele linii.

Evadare

Constantinopole.—O depeşă din Sivas anunţă că 300 criminali de drept comun au cercat să evadeze din închisoare, 11 criminali au fost ucişi de trupe.

Serbare

Constantinopol. — Comitetul femeilor turce a organizat astăzi în moschea Jenidsami din Stambul o serbare de doliu pentru martirii libertăţei; femeile şi fiicele fostului sultan Marad au asistat la ceremonie.

Excursiune Imperială

Paris. — Ziarele afirmă, că ambasada Franţei din Berlin a încunoştiinţat guvernul francez despre dorinţa împăratului Wilhelm, de a trece pe teritoriul francez cu ocaziunea unei excursiuni cu automobilul, ce împăratul vrea să facă în Alsacia superioară. S'au trimis instrucţiuni pentru ca un serviciu de ordine să fie organizat.

Mulţumire

Paris.—Sindicatul presei pariziene hotărînd să organizeze o reprezentaţie teatrală publică, în profitul victimelor incendiului din Stambul, Naum-Paşa, ambasadorul Turciei, a scris preşedintelui sindicatului, mulţumind presei franceze pentru această dovadă publică de vie simpatie pentru Turcia constituţională.

Revoltă

Constantinopol.—Campania contra şefului kurzilor Ibrahim-Paşa ia o mare extensiune. Depeşile de eri spun că Ibrahim a înconjurat la Viranşehir 4 escadroane şi o jumătate batalion şi că se află cu forţele principale între Urfa şi Viranşehir împedecînd înaintarea trupelor. O depeşă anunţă că 3 şi jumatate batalioane întărite de 7 triburi de kurzi merg contra lui Ibrahim Paşa.

Incendiu

Polotzk 11 Sept.—Cazarma Regim. de huzari ukranieni a fost aproape completamente distrusă în urma unui foc pus.

Un nou record

Washington 11 Sept. — Orvillewright a sburat ieri cu aeroplanul său timp de 65 minute şi 52 secunde creînd astfel un nou record.

Timpul în Europa

Buda-Pesta frumos, Viena, Berlin, Paris şi Londra cerul noros, Liverpol frumos.

Vas scufundat

Rio de janeiro 11 Sep.—Ziarele anunţă, că vasul englez „Spartian Prince" s'a scufundat ciocnindu-se de coastă: 14 marinari au dispărut.

Noua Spălătorie Chimică şi Boiangerie

„MODERNA"

(lîngă NOAK)

— Iaşi, 17 Str. Lăpuşneanu 17 —

In vederea sesonului de toamnă mărind personalul pentru a satisface pe onor. public, mai bine şi mai prompt, rugăm pe onor. clienţi a ne încuraja cu comenzi.

Se spală şi se văpseşte chimic prin noile perfecţiuni tecnice, ori-ce haină de dame, bărbaţi, copii, uniforme ofiţereşti, de şcoală, toalete scumpe de mătasă, mănuşi, cuverture, perdele etc. Aseminea am introdus o nouă secţie pentru *rufe*, gulere, manşete, camaşe, plastoane, trusouri scumpe.

Se spală higienic şi prompt.

"MODERNA"
str. Lăpuşneanu 17
(lîngă Noak)

Sucursala: *Str. Ştefan cel Mare No. 19* la fabrica de umbrele.

Principele şi Principesa Mihail Sturdza; Principele Grigorie Sturdza cu copii: Olga, Mihail, Elena şi Dimitrie; Contele şi Contesa de San Esteban de Canongo cu fiica lor: Lola; Domnul şi Doamna Mihail G. Sturdza, Domnul şi Doamna Constantin G. Sturdza; Domnul şi Doamna Dimitrie G. Sturdza; Doamna Dimitrie A. Sturdza cu fiul său Alexandru; Domnul Alexandru S. Sturdza; Domnul Dimitrie C. Sturdza-Skeianu cu fiica: Doamna Elena Sturdza; Doamna Esmeralda Ventura; Doamna Maria Sturdza; Doamna Ana Negruzi; Domnul şi Doamna Ioan Duca cu copiĭ; Domnul Alexandru A. Sturdza; Domnişoara Olga A. Sturdza; Domnul şi Doamna Dimitrie A. Sturdza-Miclăuşeni cu fiĭ; Domnul şi Doamna George A. Sturdza-Miclăuşeni cu fiĭ; Principesa Elena Soutzo-Sasca cu fiĭ; şi familiile: Sturdza, Gortchakoff-Sturdza, Rosetti, Vogorides, Gagarine-Sturdza, Cantacuzino, Bibescu, Mavrojeny, Mavrocordato, Exarcu, Ghyca, Rallet, Costaki; au adânca durere a vă face cunoscut încetarea din viaţă a prea iubitului lor: tată, socru, bunic, cumnat, unchiŭ şi văr:

BEIZADE DIMITRIE MIHAIL STURDZA

Incetat din viaţă la Dieppe, în ziua de 18/31 August 1908, în vîrstă de 91 ani.

Decorat de ordinul Sf-tei Anna, de ordinul Sf-tului Stanislas, de ordinul Nisham-Iphtichar din Turcia, marea cruce a României, Crucea de Mare Comandor al ordinului Regal al Mântuitorului, etc.

Primirea a avut loc la Gara din Iaşi Sîmbătă 30 August de unde cortegiul funebru a pornit la orele 9 a. m. la Cilibiu-Lăzăreni, unde va avea loc înmormîntarea.

Institutul RANG

Şcoala Primară mixtă.—Examenul la Stat

— Iaşi, Str. Română No. 34, Iaşi —

Primeşte copii *externi*, *semi-interni* şi *interni*.

Limbile franceză şi germană *obligatorii*.

Cursurile încep la 1 Septembrie

O frumoasă amintire

puteţi avea

fotografiindu-vă numai la

Fotografia Artistică WEISS

IAŞI—PIAŢA UNIREI

5 LEI, 12 FOTOGRAFII MIGNION

FABRICA DE CORSETE

IANOVICI & WECHSLER

— Iaşi, Str. Lăpuşneanu 37 —

Execută corsete droit-devant după comandă. Specialitate în corsete de sport.

Corset „**The American Long-Clinging**" şi „Kobre" croeală nouă.

Stofe, batisturi, mătăsuri pentru corsete. Lacet mătasă şi simple. Jarettierès de tot soiu.

Toate cu preţuri moderate.

Comenzile se execută în 24 ore.

DE VÊNZARE

Două case compuse din *2 prăvălii* cu locuinţă, bucătărie, pivniţă, situate în oraşul *Vaslui*, str. Hagiului 1314.

A se adresa d-lui *Avocat M. Magder* —Iaşi.

SE CAUTA ELEVI LA TIPOGRAFIA H. GOLDNER.

Gonosan TRADE MARK

— ANTIBLENORAGIC —

Cel mai bun şi aprobat de toate autoritaţile medicale. Calmează repede durerile şi opreşte secreţiunea, scurtează durata boalei şi prevenind complicaţiuni. Doza: 4—5 ori pe zi cte două capsule după mîncare.

De vînzare la toate farmaciile şi drogueriile din ţară. Preţul unei cutii 50 capsule lei 4; cu 30 capsule lei 2.75.

„VICTORIA"

SOCIETATE ANONIMA DE

Asigurari generale şi Reasigurari

IN BUCUREŞTI

Direcţiunea generală : Str. DOAMNEI No. 10

Capital statuar 5.000.000

Intăia emisiune lei 1.000.000

Primul vărsămînt Lei 300.000

Societatea este representată în toate localităţile mai principale din ţară prin Agenţii săi şi face *Asigurări* contra riscurilor de

INCENDIU şi EXPLOZII

ACCIDENTE

CORPORALE ŞI ASUPRA **VIEŢEI** *OMENEŞTI*

TRANSPORT

Terestru, Fluvial şi Maritim

—REPRESENTANŢA GENERALA PENTRU JUDEŢUL ŞI ORAŞUL IAŞI—

Strada Ştefan cel Mare No. 33

Un izvor de bogâtie prin Economie

s'a înfiinţat un mare atelier boiangerie de lux unde se efectuează or çe lucru atingător de această branşă, adică se spală se curăţe se vopsêşte or ce haină, atât de bărbaţi cît şi de damă etc. pot fi ele cît de vechi devin ca noi asemenea primeşte or şi ce reparaţiuni mă am decis a lucra credincios şi mai eftin ca or unde pentru am-ĭ face clienţi mulţi, posed şi o mulţime de certificate de mulţumire din partea unor domni clienţi civili şi militari, înştiinţat printr'o carte poştală vin la domiciliu d-lor clienţi.

Se preschimbă gulere de catifea la paltoane şi pardisiuri.

— SERVICIUL PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS —

LA „PARISIANU" Iaşi, Strada Veche 45.

Vis-a-vis Biserica St. Sava.

DEPURATIVUL LAROZE

SIROP DE CÓJE DE PORTOCALE AMARI

CU IODUR DE POTASSIUM

(Sare de iodină),

Preparat de J. P. LAROZE, Pharmacist,

PARIS — 2, rue des Lions-Saint-Paul, 2 - PARIS

Tótă lumea cunóşte proprietăţile Iodurului de potassium. DOCTORII RICORD, BLANCHE, TROUSSEAU, NELATON, PIORRY, ROGER, au obţinutăra cele mai bune efecte în *afecţiunele scrofulóse, limfatice, canceróse, tuberculóse, caria óselor, tumorile albe, bólele pelei, sângelui, accidentele sifilitice, secundarii şi terţiare.* Toţi medici citaţi acilea prescriu **Iodurul de potassium** asociându'l **Siropului Laroze de cóje de portocale amari**, carele, prin acţiunea sa tonică asupra aparatului digestiv, înlesneşte absorbţiunea Iodurului şi evitează iritaţiunea vătămătóre ce póte resulta din întrebuinţarea lui topit în apă numai.

SIROPUL DEPURATIV LAROZE

se găseşte în deposit la tóte pharmaciile bune unde se mai póte găsi încă şi

SIROPUL SEDATIV de coji de portocale amari preparat cu BROMURUL DE POTASSIUM

fórte eficaciu contra *Epilepsiei, histeriei, bólei, numită jocul St-Guy, insomniei copiilor în timpul dentiţiunei*, etc. etc.

1420

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi : 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

„România musicală"

— IAŞI —

24 Str. Lăpuşneanu 24

Piane: din cele mai renumite Fabrici începînd de la Lei 700—pînă la cele mai scumpe.

Renumitele Pianine Zimmermann cea mai mare fabrică din lume.

Gramofoane: Marca „Inger" preţuri, reduse Gramafon de concert mare cornet dirigiabil redus din lei 250—la lei 150.

Plăci mari de concert pe ambele părţi numai Lei 4.—o placă.

Note musicale: pentru Conservator, studii şi piese moderne.

Viori pentru şcoală, Orchestră şi solişti.

Mandoline italiane, Violoncele, Flaute.

Coarde fine din cele mai renumite fabrici.

Preţurile cele mai eftine.

Hârtie diafană de lipit pe geamuri cele mai frumoase desenuri.

Tablouri de artişti celebri precum şi Rame.

Preţurile cele mai reduse.

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

BÓLE CONTAGIOSE

recente sau vechi *Scrofule bólele pielei (dartrii, Eczema, herpes, Lepra, etc.)* şi alte afecţiuni resultându din viciurile sangelui. *Ulceri, glandule, rhumatisme ulceraţiuni a le gurei şi a le gâtului, tumori, inelituri, exostosi, impotenţă şi tóte accidenţele siphylitice dobândite sau ereditarie. Vindecare sigura si radicală a bólelor celor mai inveterate si rebele tuturor tratamentelor prin*

BISCUITS DU Dr OLLIVIER

unici aprobaţi de către Academia de Medecina din Paris.

Unici autorisaţi de către guvernulŭ francesŭ.

Unicĭ admişi în spitalurile din Paris.

Recompensă naţională de 24,000 f.

Acestu medicamentŭ fórte plăcut intrebuinţatŭ de 60 ani de către cei marĭ medicĭ ca celŭ mai putinte *depurativu* cunoscut este unicul în *tóta lumea* posedându aceste titurĭ onorifice şi avându obţinutŭ aceste inalte distincţiunĭ cea ce indică imensa sa superioritate.

Depositŭ generalu : 62, r. de Rivoli, Paris

Uă broşură asupra aceste bóle insoţeşte fie-care cutie

Depou în Iasi la Fraţii Konya farmacistĭ

Sirop Codéine Tolu Zed

SIROPUL Drului ZED

are pentru basa principală **Codeina şi Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătóre a le opiului.

Foloseşte de minune în contra **irritaţiunilor, peptului si ale pulmonilor, a tuselor invechile, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* 22, Drouot şi la *diverse* Pharmacii

PORTE - POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix : 0f 50c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f 30c.

Raymd **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5 f.**

PONDOIR

DÉPOSE

Prix..... 6fr.50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

Cumpăraţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei care au intîrziat

Să nu piardă ocaziunea acum la :

Clasa III-a a Loteriei

Tragerea

la 2 şi 3 Septembrie

LEI 900000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zèci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara din puţinile

Lozuri Norocoase

ce au mai rămas libere la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale :

1/8	Una optime	Lei 8.50
1/4	Un sfert	Lei 17
1/2	Una jumătate	Lei 34
1	Loz întreg	Lei 68

Prĕţurile oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	4.50—lei	1/4	Un sfert	9—lei
1/2	Una jumătate	18 — lei	1/1	loz intreg	36—lei

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează serviciu celmaĭ Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant & Comp.—Iaşi.